ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΕ-ΤΡΑΒΙΒΛΟΝ ΤΟΥ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΕΞΗΓΗΤΗΣ ἈΝΏΝΥΜΟΣ.

IN CLAVDII PTO-LEMÆI QVADRIPARTITVM ENARRA-tor ignoti nominis, quem tamen PROCLVM fuiſſe quidam exiſtimant.

ITEM

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΦΙΛΟ-ΣΟΦΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ἀποτελεσματικὴν τοῦ Πτολεμαίου.

PORPHYRII PHI-loſophi introductio in Ptolemæi opus de effectibus aſtrorum.

PRAETEREA

HERMETIS PHILO-SOPHI DE REVOLVTIONIBVS NA-tiuitatum libri duo, incerto interprete.

BASILEÆ.

In anonymum Ptolemæi Commentarium.

Quas tibi relliquias dedimus, studiose Mathesis,
Accipe. Barbaries non meliora sinit.
Omnia sunt mendis corrupta, nec Oedipus ipse
Soluerit hos griphos, æquior esto mihi.
Forsitan effodies tamen hoc è stercore gemmas:
Nullus enim liber est quin aliquando iuuet.

TYPOGRAPHVS Lectori Astrologiæ studioso. S.

CVM Cl. Ptolemæus Astrologorum princeps habeatur: non dubito, quin eius artis studiosi auidissimè expectent omnia, quæ ad tam illustrem authorem rectius intelligendum facere uideantur. Accentum eius sententiæ, sunt à doctissimis uiris Pontano & Trapezuntio enarratæ. Haly etiam quadripartitum declarare conatus est unà cum centum illis sententijs. qui tamen, ut Arabs & Græcæ linguæ minus peritus, siquando à scopo aberrauit, non est mirandum. Nuper etiam cum in commentationes in Cl. Ptolemęi quadripartitum Venetijs anno 1502 editas, & Georgio Vallę inscriptas incidissem, uehementer fui exhilaratus. Nam à tanto uiro nihil non eximium expectabam. Sed cum paulum progressus fuissem legendo, facilè deprehendi, id opus & Vallæ falsò esse inscriptum, & ab ipso haudquaquam emendatum, sed è græco transcriptum duntaxat esse. Itaque Græcum codicem nactus, rogaui doctum quendam amicum ut Vallæ conuersionē cum eo conferret, atque emendationem adhiberet, quam Vallæ immatura haud dubiè mors negasset. Nec enim in doctiss. uirum tātæ uel inscitiæ uel negligentiæ suspitionem cadere. Quod is pro sua humanitate & erga me beneuolentia & Astrologiæ amore, non recusauit. Sed cum primam paginam cōntulisset, tantum deprauationis reperit, ut marginum angustiæ correctionum necessariarum duntaxat frequentiam non caperent. Quo cognito rogaui, ut ipse de integro illas enarrationes conuerteret. Annuit, quanquam grauatim, quòd se nullam ex cōmentario laudem sperare posse affirmabat, hactenus grauioribus scriptionibus occupatum: & opus, ingenti tędio deuorato, tandem absolutum mihi obtulit, conquestus, se per omnem ætatem, nullum cepisse laborem molestiorem. Nam & scripturam Græcam esse pessimam lectuque difficillimam, & authoris atque interpretis uerba sæpiss. confusa, & ipsum opus plurimis locis adeò deprauatum & mutilum, ut nulla ex eo certa sententia possit elici. Se tamen solerti diuinatione multa loca citra temeritatem correxisse & distinxisse: in cæteris id præstitisse quod potuerit, atque optare, ut suus labor studiosis sit utilior, quàm sibi iucundior. Ac ne nomē quidem suum uoluit adijci, quòd aliquorum reprehensionē uereatur, qui non in meliore scriptore elaborarit. Non quod hos commentarios contemnendos esse putet, (inesse enim multa quæ studiosis haud dubiè utilia & iucunda futura sint) sed quod turpe uideatur, ab equis quodammodo ad asinos descendere. Ad quam existimationis suę

imminutionem uitandam, dedicationis etiam emolumento & gratia, quanquam in re parum lauta, carere maluit, editionisque omnem euentum mei arbitrij esse uoluit. Ego uerò nec illius uerecundiæ aduersandum, nec studiosorum utilitatem deserendam ratus: hoc opus Astrologiæ amatoribus cōmunico, qui quo uberiores ex eo fructus ceperint, eò minus me sumptuum & operę pœnitebit. Arbitror enim constare iam uiris doctis & candidè iudicantibus, typographiam meam bonarum artium conseruationi & propagationi seruare magis quam rei familiari. Vale candide lector, & Vergilij exemplo, è stercoribus, hoc est, è deprauato codice, gemmas, hoc est, utilem doctrinam & præclaras sententias colligito. Basileæ Cal. Septembris Anno M. D. LIX.

INDEX RERVM
& Verborum memorabilium quæ in Quadripartito Ptolemæi de iudicijs, & Porphyrij in opus Ptolemæi introductione, & in Hermete Philosopho de Reuolutionibus Natiuitatum, continentur.

B

C

fidei

Iupiter

locus

Q

R

T

Index.

uenus

Z

FINIS.

ERRATA.

Fol. 4. linea 15. Soli. fol. 5. lin. 16. quætempora. 23. cœli. fol. 6. lin. 37. adducti. 4ri prædicendi. fol. 7. lin. 16. pollicitarionum. lin ultima nullum. fol. 9. lin. 30. fine his 39. absoluto 42. putabitur, 49. cœli. fol. 11. l. 13. demonstrationem, 40. rationum. fol. 13. lin. 40. aliæ. fol. 15. lin. 5. nautas. pag. 16. lin. 45. quam de, 49. ab ea. fol. 17. lin 14. punctū 17. contingat. fol. 22. lin. 45. appellabit. fol. 65. lin. 18. cœlo. fol. 86. lin. 29. prætermisisse. fol. 87. lin. 4 communicationem. fol. 88. lin. antep. notabant. fol. 93. lin. 35. diuitiarum. fol. 119. lin. 27. signa. fol. 120. lin. 37. interemptore. fol. 123. lin. 8. angularis. fol. 134. lin. 28. hanc enim. fol. 138. lin. 34. pulmonum, 41. gustui, 44. excretrix. fol. 146. lin. 3. impo sito. fol. 147. lin. 3. aspectu. fol. 159. lin. 18. liberorum. fol 160. lin. 31. propter. fol. 169. lin. 12. est à. fol. 172. lin. 7. quæ. fol. 200. lin. 5. significare. lin. 15. contenta.

Errata in Hermete.

Folio 210. linea 5. lege qualecunq;. fol. 228. linea infima lege quodcunq;. ibidem lege qualecunq;. fol. 248. linea infima lege diuisionis. fol. linea 20. concumbebant. fol. 215. lege & si accepissent decimam partem annorum maiorum.

ΕΞΗΓΗΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ, ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΕΤΡΑΒΙΒΛΟΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ.

Τὰ προοίμια ποιεῖται ὁ Πτολεμαῖος πρὸς τοὺς τὴν ἀστρονομίαν μὴ οἰομένους εἶναι τέχνην, ἀλλ' ἐθέλοντας αὐτὴν ἀσύστατον δεικνύναι· πάσης τέχνης ἐχούσης τὸ καταληπτὸν καὶ τὸ εὔχρηστον καὶ † ταύτης οὔσης † ἀναγκαίας τέχνης, οἱ ἐγκαλοῦντες, οἱ μὲν κατηγοροῦσιν ὡς δυσκατάληπτον, οἱ δὲ, ὡς ἄχρηστον. καὶ πρὸς τούτους ἐν τοῖς προοιμίοις ἀποτείνεται. οἱ μὲν γὰρ δυσκατάληπτον ἡγούμενοι, ἔλεγον, οὐ πρὸς πάντα τὰ ἐρωτώμενα ὁ μαθηματικὸς ἀποκρίνεται. ἔστι γάρ τινα πρὸς ἃ οὐκ ἀποκρίνεται. τοῦτο εἰπὼν, ὡς οὐ χρὴ περὶ πάντα ἀποκρίνεσθαι τὸν μαθηματικὸν, ἀλλὰ πρὸς τὰ οἰκεῖα τῇ τέχνῃ, καὶ ἀφωρισμένα τινὰ τῇ θεωρίᾳ. οἱ δὲ ἄχρηστον ταύτην ὑπολαμβάνοντες, ἔλεγον ὡς εἰ καὶ καταληπτὴ ἡμῖν εἴη καὶ δυνατὴ, ἀλλ' οὐδὲν ἡμῖν ἐξ αὐτῆς ὄφελος γίνεται. οὐ γὰρ προῤῥηθέντος τινὸς δυνάμεθα φυλάξασθαι, ἀλλὰ δεῖ ἐκ παντὸς συμβῆναι τὸ προῤῥηθέν. ἐπιλύεται δὲ καὶ τοῦτο, λέγει γὰρ ὡς εἰ καὶ μὴ πάντα δυνατὸν φυλάττεσθαι, ἀλλ' οὖν γέ τινα. καὶ οὕτω δείκνυσι μάτην αὐτοὺς ἐναντιουμένους. Προσφωνεῖ δὲ τῷ Σύρῳ τὸ βιβλίον, πρὸς ὃν καὶ τὰς ἄλλας αὐτοῦ πάσας πραγματείας προσεφώνησεν. λέγουσι δέ τινες, ὡς πέπλασται αὐτῷ τὸ τοῦ Σύρου ὄνομα. ἄλλοι δὲ ὅτι οὐ πέπλασται, ἀλλ' ἰατρὸς ἦν οὗτος ἀχθεὶς καὶ διὰ τούτων τῶν μαθημάτων.

τοιαύτης. ἀναγκαίων.

Τάξει καὶ δυνάμει.

Τουτέστι τῷ ἀριθμῷ. πῶς; ὅτι καὶ προηγεῖται τὸ ἀστρονομικὸν τοῦ ἀποτελεσματικοῦ. ἀδύνατον γὰρ ἀποτελεσθῆναι μὴ εὑρεθείσης τῆς τῶν ἀστέρων ἐποχῆς. δυνάμει δὲ πῶς; ὅτι καθ' αὑτὸ ἀξιόλογον ἔχει τὴν ὠφέλειαν διά τε τὴν τῆς ἀληθείας εὕρεσιν, καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν † ὅπερ τὸ ἀποτελεσματικὸν, καὶ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἀλλ' ἐπιστημονικὸν, καὶ ἄπταιστον.

στοχαστικὸν ὄντων.

Καὶ μὴ ὡσαύτως αὐτοτελοῦς.

Τουτέστιν ὡς τοῦ προτέρου ἀρκουμένου ἑαυτῷ. καὶ μηδενὸς ἑτέρου προσδεομένου. ἀλλὰ καὶ ἀσυστάτου ὄντος καθ' αὑτὸ, καὶ δεομένου διὰ τοῦ ἑτέρου τελειοῦσθαι.

ENARRATOR IGNOTI NOMINIS IN CLAVDII PTOLEMAEI quatuor libros de iudicijs, Anonymo interprete.

IN exordio Ptolemæus contra eos disputat, qui Astrologiam artē esse negāt, eamq́ demonstrare uolunt, inconstantem esse: quòd omnis artis proprium sit, ut & certò percipi possit, & utilitatem habeat. Iam etiam omnis ars necessariò sit talis: aduersariorum nonnulli Astrologiam accusant, ut quæ non satis comprehendi possit, nonnulli, ut inutilem. Hos igitur in exordio taxat. Nam qui eam non satis posse comprehendi existimāt, dicunt, Mathematicum nō ad omnes interrogationes respondere. his occurritur: esse quædam ad quæ non respondeat Mathematicus: Neq; ad omnia ei esse respondendum, sed ad ea quæ artis propria sunt & disciplinæ huic peculiariter assignata. Qui autem inutilem censent, dicunt, ut maximè percipi humanoq́ ingenio comprehendi possit: nihil tamen ex ea redire ad nos utilitatis. Neque enim si quid prædictum sit caueri id posse à nobis, sed euenturum esse necessariò. Sed & hoc crimen diluit. Etsi enim non omnia, quædam tamen caueri posse ait, & hoc modo frustra eos aduersari ostendit. Dedicat autem hoc opus Syro, cui & reliqua opera omnia inscripsit. Quidam Syri nomen fictum esse dicunt: alij non esse fictum affirmant, sed Syrum fuisse medicum his etiam disciplinis eruditum.

1 Esse aliquā ex astris rerū futurarum præscientiam

2. Præscientiam rerum futurarum esse utilem

Syrus cui opus dedicatur, quis fuerit

Ordine & uiribus.

Hoc est, numero, quomodo? quia Astronomia prædictiones antecedit. Neque enim pronunciari quicquā potest, collocatione astrorum non inuenta. Viribus quomodo? quia per se iustam habet utilitatem, cùm ob ueritatis inuentionem, tùm quod non in coniectura posita est, ut prædictiones, nec ea tractat quæ plerūq; contingunt, sed sciētia comprehensa & erroris expers.

3. Astronomiæ & Astrologiæ discrimen.

Nec æquè perfecto.

Hoc est, quod nec ita seipso cōtentum est, ut prius illud doctrinæ genus, nec aliena ope carere potest, sed & per se constare nequit, & alterius perfectionem requirit.

 Ea ratio-

κατὰ τὸν ἁρμόζοντα φιλοσοφίᾳ τρόπον.

Ἁρμόζει φιλοσοφίᾳ τὸ ἀληθές. τοῦτο δ' αὐτὸς δηλῶσαι διὰ τῶν ἑξῆς ἐπαγομένων πρὸς τοὺς τὴν ἀστρολογίαν κακίζοντας. οἱ γὰρ τοιοῦτοι, οὐκ ἔργον ποιοῦσι φιλοσόφων, ἀλλ' ἀνοήτων, καὶ φιλοψευδῶν.

Τὸ γὰρ ἐπ' ἐνίων δυσθεώρητον.

ἐμφανικοῦ. Ὅστις μὲν φύσει τοῦ ἀστρολογικοῦ μέρους τῆς ἀστρολογίας ἐθέλει φαυλίζεσθαι, ὁ τοιοῦτος ἔοικεν τυφλῷ. ἡ γὰρ αἴσθησις αὐτῷ μαρτυρεῖ. ὁ δὲ τοῖς διὰ αἰσθήσεως εὑρημένοις μαχόμενος, τυφλώττει. ὅστις δὲ περὶ ἀποτελεσματικοῦ μέρους ἐναντιοῦται, ἐντελέσι χρῆται προφάσεσι καὶ τὰς αἰτίας γράφει, ἃς αἱ εὑρημέναι συνέστησαν προφάσεις. ἑωρακότες γάρ τινες εἰς τὰ δυσδιάγνωστα τῶν θεωρημάτων, ᾠήθησαν πάντα τὰ τοιαῦτα. ἴσον γὰρ ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν νοσημάτων ἐστί τινα δυσκαταγώνιστα συμπτώματα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ περὶ ἀστρολογίας ἔστιν εὑρεῖν τινα δυσκατάληπτα.

Ὅτι μὲν τοίνυν διαδίδοται.

Ἄρχεται λοιπὸν περὶ ὧν ἐπηγγείλατο πρότερον, ἀποδεικνύειν ὅτι καὶ δυνατὴ καὶ καταληπτὴ ἡ ἀστρολογία, καὶ ὅτι ὑφέστηκεν, ἀποδείκνυσιν, ἐναργεῖς λαμβάνων τὰς ἀποδείξεις, καὶ διὰ αὐτῆς μαρτυρίας τῆς αἰσθήσεως, καὶ πολλῇ τάξει καὶ ἀκολουθίᾳ χρῆται. πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ ἡλίου, εἶτα ἀπὸ τῆς σελήνης, καὶ τρίτον ἀπὸ τῶν ἄλλων πλανωμένων. ὁρῶμεν γὰρ ὅτι περὶ τὴν τοῦ ἡλίου κίνησιν αἱ ὧραι τοῦ ἔτους γίγνονται, καὶ συμμεταβάλλονται ταῖς ἐτησίαις ὥραις τὰ ἡμέτερα σώματα. καὶ τί χρὴ λέγειν περὶ τῶν ἐτησίων τροπῶν; ὅπου ὁσημέραι τὰς γινομένας τροπὰς παραπλησίως ἔχειν ταῖς καθόλου εὑρίσκομεν μεταβαλλούσας ἡμᾶς. ἀνίσχων γὰρ ὁ ἥλιος, καὶ

ἀέρος. εἰς τὴν τοῦ ἀέρος κρᾶσιν μεθιστῶν τὸν ἀέρα, τοιαύτην καὶ τοῖς ἡμετέροις σώμασι δίδωσιν τὴν ἀπόρροιαν. καὶ προϊούσης τῆς ἡμέρας, ἔστιν ἰδεῖν τὰς καθόλου κράσεις, ἐν ταῖς μερικαῖς ἐμπεριεχομένας. εἰ δὲ ὅλως ἐναργής τις γίνεται ἀπόρροια, χρὴ ἡμᾶς καὶ τὴν ἄδηλον αἴσθησιν τῷ λογισμῷ κρίνοντας εὑρίσκειν. ἡ δὲ σελήνη, οὐχ ὅτι μείζονα τοῦ ἡλίου κέκτηται δύναμιν, δοκεῖ ἡμᾶς ἐναργέστερον μεταβάλλειν, ἀλλ' ὅτι περιγειοτέρα τυγχάνουσα, πλείστην ἡμῖν ἐνδίδωσι τὴν ἀπόρροιαν. ὁρῶμεν γὰρ καὶ τὰ θαλάττια ζῷα συναυξανόμενα, καὶ συμμειούμενα τῇ σελήνῃ. καὶ ἡμῶν δὲ αὐτῶν τινὰ μέρη τοῦ σώματος οἷον ὄνυχας καὶ τρίχας. ἦν δέ τι καὶ ἱερὸν ζῷον ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ταῦρος ἀνακείμενος τῇ θεῷ οὗ ἡ οὐρὰ συνηύξανεν αὐτῇ καὶ συνεμειοῦτο. εἰσὶ δὲ καὶ

Ea ratione quæ philoſophiæ congruit.

Congruit Philoſophiæ ueritas, idq; ipſe indicat per ea quæ cõtra uituperatores Aſtrologiæ ſubiungit, qui non id agunt quod philoſophorum eſt, ſed id quod eſt hominum amentium & mendacij amantium.

Nam conſiderationis in quibuſdam difficultas.

Stultum eſt plura quæ ſciuntur cõtemnere, propter pauca quæ ignorantur.

Qui, inquit, eam Aſtrologiæ partẽ, quæ de ſyderũ motu agit, impugnat, cæco ſimilis eſt, cum ſenſus communis eam confirmet: qui uerò ſenſu deprehenſam conuellit, cæcutit. qui autem prædictionum doctrinæ aduerſatur, futilibus utitur argumentis, & cauſas, de quibus illa argumenta extiterũt, ſcribit. Cõſiderãtes enim quidam præceptionũ quarundam perplexitatẽ, omnes eas eiuſmodi eſſe opinati ſunt. Eſt autem ſciendum, ut in morbis caſus quidam propulſari difficulter poſſunt, ſic & in Aſtrologia quædam non facile poſſe percipi.

Iam diſtribui uim quandam.

Ordo confirmationis de ui aſtrorum.

Nunc incipit, ut ante promiſit, demonſtrare, & eſſe & certò comprehendi poſſe Aſtrologiam. Ac eſſe artem, euidẽtibus argumentis ipſorumq; ſenſuum teſtimonio demonſtrat, idq; diligenter & ordine accurato. Primùm à Sole, deinde à Luna, poſtremò à reliquis errantibus ſtellis. Cernimus enim motu Solis, anni tempora diſtingui, unaq; cum eis corpora noſtra immutari. Et quid attinet de annuis conuerſionibus dicere? cùm quotidianas conuerſiones illis annuis conſimiles eſſe in nobis immutãdis animaduertamus. Sol enim oriens, & aërem ad ueris temperiem redigens: talem etiam corporibus noſtris qualitatem inſinuat: & die progrediente uidere eſt uniuerſalia tẽperamenta in particularibus contineri. Quòd ſi omnino euidens quidam contingit influxus, nobis etiam occultus ſenſus rationis iudicio eſt indagandus.

Solis euidens effectus.

Apparet autem Lunam, non quòd Sole maiorem uim habeat, nos euidentius immutare, ſed quòd terræ uicinior, magis nos ſuo lumine & motu afficit. Videmus enim & marinas animantes unà cũ Luna & creſcere & decreſcere, & noſtri corporis partes quaſdam, ut ungues & crines. Fuit etiam quoddam ſacrum in Aegypto animal, uidelicet taurus huic Deæ ſacer, cuius cauda cum Luna & augebatur & minuebatur. Sunt etiã

Luna effectum

ναὶ

νῶν, συμφθίνοντες καὶ συναυξοῦντες λίθοι τινὲς τῇ θεᾷ. ποιεῖται δὲ τὴν ἀπόδειξιν ὁ †παλαιὸς καὶ ἀπὸ τῶν πέντε πλανωμένων ἀστέρων. εἰώθασι γὰρ καὶ ἐκ τούτων τὴν πρόγνωσιν, οἱ τῆς ἀστρολογίας ἐπιστήμονες ποιεῖσθαι. ὅτε γὰρ ♄ ἐν ♒ καὶ ♍ μετὰ ☉ γενόμενος ἐπαυξεῖ τοῦ χειμῶνος τὴν κρᾶσιν. ὅτε δὲ ἥλιος παροδεύσας τὸν ♋ ἢ τὸν ♌. ἐπιτείνει τοῦ θέρους τὴν πυρώδη οὐσίαν. δεικνύουσι δὲ καὶ διὰ αὐτῶν τῶν ἀπλανῶν. οἱ γὰρ ἀστέρες πλησιάζοντες, ἢ ἀφιστάμενοι τοῖς λεγομένοις παρανατέλλουσιν, ἀλλοίας καὶ οὐ τὰς αὐτὰς ἔχουσιν ἀποῤῥοίας. ὥστε ἐκ πάντων συλλογίζεσθαι χρὴ, ὡς ὑφέστηκεν ἡ τέχνη, καὶ οὐκ ἀδύνατος τυγχάνει.

†Πτολεμαῖος.

Ἐπὶ πᾶσαν τὴν περίγειον.

Οὐκ εἶπεν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ἀλλὰ τὴν περίγειον, ἵνα ἡμῖν δηλώσῃ, τὴν ἀλλοίωσιν ἄρχεσθαι μὲν ἀπὸ τοῦ αἰθερώδους σώματος, διήκειν δὲ διὰ πάσης τῆς γῆς καὶ τῶν μεταξὺ αὐτῆς τε καὶ τοῦ αἰθέρος.

Περιεχομένων.

Τὰ ὑπὸ σελήνην λέγει πάντα.

Πρώτων στοιχείων.

Οὐ λέγει πρῶτα στοιχεῖα τῷ χρόνῳ, ἀλλὰ τῷ τόπῳ, ἃ λεπτομερέστερα ὄντα πλησίον †ἐπὶ τοῦ αἰθερίου σώματος, καὶ πρῶτα δεχόμενα, τὴν ἐκεῖθεν μεταβολὴν τοῖς μετὰ ταῦτα δίδωσι.

†ἐκ

Καὶ δι᾽ ὀλίγων ἂν φανείη.

Οὐδὲ γὰρ οὕτως ἄγνωστα καὶ ἀφανῆ τυγχάνει. ὡς καὶ πλείστης δεῖσθαι τῆς ἀποδείξεως, ἄρχεται †τοῖς ὑπὲρ κορυφήν, καὶ ἐκ τῆς συνεχοῦς μεταβολῆς, καὶ ἐκ τῆς κατ᾽ αὐτὴν ἰσχύος πιστοῦται τὸ πρόβλημα. διὰ μὲν γὰρ τῶν ἐτησίων ὡρῶν, τὸ ἰσχυρὸν καὶ καταφανὲς δεικνύουσι. διὰ δὲ τῶν καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ὁρωμένων μεταβολῶν, τὸ συνεχὲς ἀποδεικνύουσιν. ὥστε διὰ πάντων, τὴν ἡμετέραν γνῶσιν, πρὸς αὐτὴν ἐπάγειν τὴν αἴσθησιν.

†ὅ, τε γὰρ ☉ †ἐκ τῶν

Καὶ ῥύσεις ὑδάτων.

Πλείονα γὰρ τὰ ὕδατα ἐν τῷδε τῷ καιρῷ, ἐλάττονα δὲ ἐν τῷδε καὶ ἁπλῶς ἡ ῥύσις αὐτῶν, ταῖς ὥραις συμμεταστρέπεται.

Τοῖς πρὸς †τὴν κατὰ κορυφὴν ἡμῶν.

†τῷ.

Τουτέστι ταῖς ἐτησίαις ὥραις.

Ἥ τε σελήνη περιγειοτάτη.

Πληρώσας τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀπόδειξιν.

†πλὴν ὅτι ἀπὸ τὴν ἡλιακήν.

Ἐνταῦθα δὲ τὸ περίγειον τῆς σελήνης καὶ πλησιάζον ἡμῖν. ἐπισημειοῦσθαι δὲ χρὴ, ὅτι τινὰ εἶπε μὴ συναυξάνεσθαι αὐτῇ ἢ συμμειοῦσθαι. ὡς τὸ κρόμμυον. καὶ περὶ δὲ τῶν

†Fortassis addendū: καὶ τὴν σελήνης ἐγγύτητα.

hodie lapides quidam, qui unà cum ea & accrescunt & decrescunt. Etiam à quinque stellis errantibus probationem sumit Ptolemeus. Nam & ab his astrorum petit prędictiones, petere solens. Saturnus enim in ♒ aut ♍ cum Sole constitutus, hyemis frigus auget, & † Sol dum Cancrum aut perambulat Leonem, auget æstatis igneam naturam. Præterea probationem sumit à stellis fixis. Nam stellæ congrediendo aut regrediendo ab ijs quas coorientes uocant, diuersas & non easdem uires habent. Itaq; ex omnibus concludendum est, esse artem, & non negatam esse hominibus.

Quinq; stellarum planetarum effectus.

♂ cū ☉

Stellarū fixarum effectus.

In omnia quę circa terram sunt.

Non dixit, in omnem terram, sed in omnia quæ circa terram sunt: ut nobis indicaret, alterationem incipere ab æthereo corpore, & penetrare totam terram, atq; ea quæ intra ipsam & ætherem sunt.

Continentur.

Ea quæ infra Lunam sunt dicit omnia.

Prima elementa.

Elementa prima dicit non tempore, sed loco, quę tenuiora sunt & ęthereo corpori uicina, & cum prima recipiant mutationē inde orram, distribuant inferioribus.

Paucis ostendi potest.

Neq; enim adeo ignora & obscura sunt, ut magnam probationem requirant.

Nam & ☉.

Orditur ab ijs quæ supra uerticem nostrū sunt, ac propositionem suam à cōtinenti mutatione & eius uiribus confirmat. Nam anni uicibus, firmitudinem & euidentiam ostendit: mutationibus quæ quotidie cernuntur, perpetuitatem. Itaq; per omnia cognitionē nostram ad sensum ipsum deducit.

Et fluxus aquarum.

Plures enim aquæ sunt hoc tempore quā alio. Denique fluxus earum pro anni temporibus mutatur.

Nostro uerticali puncto.

Hoc est, annuis temporibus.

Et Luna proxima terrę.

Absoluta demonstratione à Sole sumpta, transit ad Lunā. † (Præterq; quòd ad Solarē.) eiusq; & ad terram & ad nos propinquitatē ostēdit. Est aūt notandū quod ait quædā unà cum ea & cresscere & minui, ut cæpe. De

Hæc neq; in Ptolemæo sūt & nihil ad sententiam faciunt.

 fluuijs

ποταμῶν, οὔ φησιν ὅτι μείζονες γίγνονται † ἢ ἐλάττονες ἐν τῇ μειώσει. ἀλλ' εἰσὶν ὀξύτεροι καὶ ταραχωδέστεροι, καὶ βραδύτεροι. καὶ ὅτι τοῦτο ἀληθές, δηλοῖ τὰ περὶ τῆς θαλάσσης ἐφεξῆς λεγόμενα.

† ἐν τῇ αὐξήσει. περί.

Συνεκτρέπουσαν ταῖς ἀνατολαῖς.

Οὕτω γὰρ ἐναργῆ τυγχάνει ταῦτα, ὡς καὶ τοῖς ναυτιλλομένοις καταφαίνεσθαι. ἐκ γὰρ τῆς δύσεως, καὶ τῆς ἀνατολῆς τῆς σελήνης, προλέγουσιν ὁποία ἔσται τοῦ περιέχοντος ἡ κατάστασις.

Καυματώδεις.

Δείξας καὶ ἐκ τῆς σελήνης, πάλιν ἀπὸ τῶν πλανωμένων ποιεῖται τὴν ἀπόδειξιν, οὗτοι γὰρ τὴν μὲν ὅλην φύσιν, οὐ δύνανται τοῦ ἔτους μεταστρέψαι. καὶ ἐπιτείνειν δὲ τὴν θέρμην ἢ τὴν ψύξιν τοῦ ἔτους. ἐὰν γὰρ μετὰ ἡλίου ♂ ἐν ♋ ἢ ♌, ἐπιτείνει τοῦ θέρους τὴν θέρμην· ἐὰν δὲ ἐν αἰγοκέρωτι ὄντος αὐτοῦ, ἢ ♒, ἀνίησι τοῦ χειμῶνος τὴν ψύξιν † ἐπὶ δὲ τοῦ ἡλίου τὸ ἀνάπαλιν θεωρεῖσθαι, ἐπὶ τῶν αὐτῶν σχηματισμῶν, οὐ μόνον γὰρ πρὸς τὸν ἥλιον σχηματιζόμενοι οἱ ἀστέρες τοίας ἢ τοίας τὰς ὥρας ἀποτελοῦσιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀλλήλους. ☉ γὰρ ἐπὶ κρόνον ἐλθών, ἢ ἐν τινι τῶν οἴκων αὐτοῦ ὁ κρόνος θεωρήσας τὸν ἄρην, πολὺ τοῦ θέρους παραμυθεῖται τὴν καύσωνα. χειμῶνος δὲ λύει τοῦ ἀέρος † παράταξιν.

† τὴν τάξιν.

Κατακρατούσης μὲν τῆς ☉ δυνάμεως.

Εἰπὼν ἀνωτέρω τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρῶν διὰ ἡλίου καὶ σελήνης γίνεσθαι, ἐπάγει νῦν δὲ, ὅτι καὶ οἱ πέντε πλανώμενοι τρέπουσι τὴν τοῦ περιέχοντος κατάστασιν, ἵνα μή τις ἀπορείη. ὅτι ὁ μὲν † ἄρης δρᾷ εἰς τὴν μεταβολήν. οὐκ ἔτι δὲ οἱ πλανώμενοι, τοῦτο γε αὐτὸ νῦν ἐθέλει διακρῖναι καὶ φησὶν ὅτι εἰ καὶ δρῶσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ καθόλου τῆς ποιότητος ἀεὶ φυλάττεται. καὶ οὐ δύνανται τὴν φύσιν μεταβάλλειν, τοῦτο δὲ ὑπὸ ἡλίου γίνεται.

† ☉

Ὑπὸ τῆς τῶν ἀστέρων σχηματογραφίας.

Καὶ ἑτέραν δὲ πρὸς τούτοις τίθεται διαφοράν. ὅτι αἱ μὲν διὰ τὸν ἥλιον γινόμεναι μεταβολαί, δυνατοὶ μέν εἰσι καὶ χρονιώτεραι. αἱ δὲ ὑπὸ τῆς σελήνης, καὶ συνεχεῖς καὶ μεγάλαι. αἱ δὲ τῶν ἄλλων ἀστέρων, οὔτε ὡς αἱ τοῦ ἡλίου οὔτε ὡς αἱ τῆς σελήνης δύσσημοι καὶ περιοδικαί. τουτέστι, χρονιώτεραι καὶ ἄσημοι. τοῦτο δὲ τὸ περιοδικαὶ δηλοῖ ἀνεπαίσθητον. οὐ τὸ παντάπασιν ἀνεπαίσθητον ἀλλὰ τὸ ἧττον τῇ αἰσθήσει ὑποπίπτον· φησὶ δὲ καὶ τοὺς καιρούς, καθοὺς μάλιστα ταῦτα

fluuijs item, non ait eos maiores fieri in incremento, aut minores in decremento, sed esse celeriores & turbulentiores & tardiores. & hoc esse uerum, ea testantur quæ deinceps de mari dicuntur.

Cum maria mutentur ad ortus.

Adeo euidentia sunt hęc, ut nautis etiam constant. Ex ortu enim & occasu Lunæ pręcdicunt, qualis sit futurus status aeris.

Aestus.

Sumptis etiam à Luna probationibus, iam aberrantibus stellis probat. hæ enim quamuis totam anni naturam immutare nõ possint: augent tamen calorem & frigus anni. Nam ♂ in ♋ aut ♌ soli iunctus, æstatis calorem auget. idem Sol in ♍ aut ♒ iunctus, frigus hyemis minuit. In sole contrà spectandum est in ijsdem cõfigurationibus. Neque enim cum Sole duntaxat configuratæ stellę, talia aut talia tempora efficiunt, sed etiam inter sese. ♂ enim ad ♄ progressus, aut ♄ in aliqua domorum suarum Martem contuitus: multum æstatis ardorẽ lenit, hyeme soluit aëris aciem.

Prædominante Solis potentia.

Cum supra dixerit, temporum mutationes à ☉ & ☽ solere fieri, atq; adiecerit, etiam quinque planetas mutare statum aëris: ne quis dubitet, † Martem quidem efficacem esse ad mutationes efficiendas, reliquos autem planetas non item: id ipsum nunc explicaturus ait, tametsi agant, tamen uniuersalẽ qualitatem retineri, nec mutari naturã eius posse, id quod à Sole fit.

† ☉

A descriptione figuræ Astrorum.

Hæc uerba in Ptolemæo non sunt.

Aliud præter hæc discrimẽ ponit, mutationes quæ à Sole fiãt, esse potẽtes & diuturniores: quę à Luna, & cõtinẽtes & magnas: reliquorum aũt planetarum, non tãtam habere significationem, quantum uel Solis uel Lunæ, sed cito transire & obscuras esse. uerbum περιοδικαὶ sciãt id quod nõ quidẽ nulla ex parte sentit, sed q̃d minus sub sensum cadit. Indicat & tempora quibus hæc maximè constrin-

συμβαίνει διὰ τῶν σχηματισμῶν. οἷον ἐπὶ μὲν τοῦ ἡλίου τὰς μεταβάσεις, καὶ τῶν καιρῶν τὰς τροπάς. ἐπὶ δὲ τῆς σελήνης, τὰς συνόδους καὶ πανσελήνους· ἐπὶ δὲ τῶν ἀστέρων, τὰς φάσεις, καὶ τὰς δύσεις. λέγει δὲ φάσεις τὰς ἀνατολάς, † περὶ τὸ τότε φαίνεσθαι, καὶ ἀνάφανσιν γίνεσθαι. προσνεύσεις δέ φησι τὰς κατὰ πλάτος κινήσεις.

† παρὰ.

Ὅτι δὲ τούτων οὕτω διηρημένων.

Ἑτέραν ἀπόδειξιν τίθεται, τὰ πάντα κατὰ τὴν τοῦ αἰθερίου σώματος † μετατίθεσθαι ἐξ ἀρχῆς ἀποτεινόμενος. λέγων δὲ τὸ δύνασθαι συστῆναι τὴν ἀστρολογίαν, λεληθότως δὲ καὶ τὸ προγνωστικὸν αὐτοῦ μέρος δείκνυσιν, ὡς οὐ μόνον περὶ τὰ γινόμενα καὶ τελειωθέντα † συνίστασθαι ἡ μεταβολή, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰ μήπω γενόμενα, μέλλοντα δὲ τελεσφορεῖσθαι. αὐτίκα γοῦν οἱ γεωργοὶ ἴσασι, ποῖοι μὲν ἐπιτήδειοι καιροὶ πρὸς † ἄροσιν γῆς, ποῖοι δὲ πρὸς σπόρον. καὶ ἐκ τῆς συμβαινούσης τότε τοῦ περιέχοντος καταστάσεως δύνανται προειπεῖν, ὁποῖοι ἔσονται καρποί. καὶ οἱ ποιμένες τὰς συνουσίας τῶν ἀλόγων γινώσκουσιν ὅτε πρέπει, καὶ ὅπως, καὶ πότε ποιεῖσθαι. καὶ προΐσασι περὶ τῆς κυοφορίας τῶν ζώων ἐκ τῶν τότε πνευσάντων ἀνέμων, καὶ τῆς συμβεβηκυίας τότε τοῦ περιέχοντος ἐξαλλαγῆς.

† κίνησιν.

† σῶται.

† ἄροσιν.

Ἃ δὲ ἐκ μείζονος δυνάμεως.

Τὴν τοῦ ἡλίου φύσιν, ἥτις τὰς ὥρας ποιεῖται οὕτω κοινὴν δήλην τετύχηκεν αὕτη, ὡς μηδὲ τὰ † ἄλογα τῶν ζώων λανθάνειν. ταῦτα γὰρ οἶδε, πότε δεῖ συνελθεῖν τῷ ἄρρενι, καὶ τότε μόνον συνέρχεται. τινὰ δὲ καὶ ἀντιστρέφοντα ἑαυτὰ πρὸς τὸν δὲ τὸν ἄνεμον. τινὰ δὲ κυοφορεῖ κατατελεσφορεῖ. οὐ μόνον δὲ τοῖς φυσικοῖς καὶ μετὰ αἰτίας ζητοῦσι τὰ πράγματα δῆλον, ἀλλὰ καὶ τοῖς τὴν θάλασσαν ναυτιλλομένοις.

† ἄλογα.

Τὰ δὲ ἧττον οὕτως ἔχοντα.

Περὶ τῶν ἐπισημασιῶν διαλαβὼν θέλει αἵτινες ἐκ παρατηρήσεως † μόνοις τοῖς ναυτιλλομένοις γινώσκονται καὶ εἰκότως περιοδικὰς αὐτὰς ἐκάλεσε. διὰ πλείονος γὰρ χρόνου συμβαίνουσιν. οὐ γὰρ ἡ σελήνη μόνη ἀποτελεῖ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐπὶ πλάτος κινουμένη, κόλλησίν τινα ποιήσηται πρὸς τοὺς ἀπλανεῖς. ὡς τῷ ταύρῳ ὁρᾷ. οἱ μὲν οὖν ἐπιστήμονες, τὸ ἀκριβὲς ἴσασι, καὶ ὁπότε συμπίπτουσιν. οἱ δὲ ἰδιῶται, παχυμερέστερον. καὶ διὰ τοῦτο εἰώθασι καὶ πρὸ τριῶν ἡμερῶν φυλάττεσθαι, καὶ μετὰ τρεῖς.

† μόνοις.

Τὸ ἀναγκαῖον.

Ἀναγκαίαν λέγει παρατήρησιν, τὴν τῶν ναυτιλλομένων. οὐχ ὡς οἱ φυσικοὶ προαιρετῶς

contingunt, ut in Sole, transitus, & anni temporum conuersiones. In Luna, coniunctiones & plenilunia: in stellis, ortus & occasus. φάσις enim ortum significat, quod tunc appareant & in conspectum ueniant. προσνεύσεις appellat motus in latitudinem.

Quæ cum ita considerentur.

Aliam probationem ponit, in qua irruunt, ætherij corporis motu omnia mutari. Cum autem dicat, constare posse Astrologiam, clam etiam eam partem, quæ prædictiones tractat, ostendit: ut constat non modò in rebus iam factis & perfectis uersari mutationem, sed in ijs potius quæ nondum factę & tamen perficiendæ sunt. Ac primum agricolæ norunt quo tempore sint apta ad arationem, quæ ad sementem faciendam, & à cœli statu qui tum est, prædicere possunt, quales futurę sunt fruges. Pastores item norunt, quãdo & quomodo pecudes ad coitum sint admittendę, & pręsciunt, quod futurum sit de fœtu pecudum è uentis qui tum spirarunt, & ea cœl. mutatione quæ tum contigit.

Quæ uero à maiore ui.

Solis uim intelligit, quæ anni tempora distinguit, atque ita est euidens ut ne brutas, quidem animantes lateat. hæ enim sciunt, quando coeundum sit cum mare, & tum solum coeunt. quædã etiam ad certum uẽtum se conuertunt, quædam etiam impregnantur & fœtum edunt, & hoc nõ Physicis tantum & ijs qui rerum causas indagant, cõstat; sed nautis etiam.

Quę uerò minus ita se habent.

De significationibus præcipere uult, quas nautę ex obseruatione sola cognoscunt, nec immeritò eas περιοδικὰς uocauit. Nam * longiori temporis interuallo contingunt. Neq; enim sola ☽ hęc efficit, sed & in latitudinem euagata stellis fixis iungitur, ut Tauri caudæ. Eruditi igitur rem certè tenent, & quando euentura sint norunt. Indocti autem in genere. Itaq; & ante & post triduum cauere solent.

Necessitatem.

Necessariam obseruationem uocat nauigantium, qui non ut Physici consultò

ἐπαγγελλόμενοι καὶ περὶ τῶν μὴ ἐχόντων φύσιν προγνώσεως. οἷον, ὅτι τόδε ἔφαγέ τις, καὶ ἀποτυγχάνοντες περὶ τῶν φύσιν ἐχόντων προγνώσεως, γινώσκειν τὰ αὐτὰ τοὺς ἀνεπιστήμονας ἠνάγκαζον. οὐ καλῶς δὲ οὐδὲ οὗτοι. οὐδὲ γὰρ ὡς ἔφην τὰ πταίσματα τῶν μετιόντων, εἰς αὐτὰς ἀναφέρειν τὰς τέχνας.

Καὶ τῇ πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἐπαγγελίας.

Ἐπειδὴ δὲ εἶπεν ὅτι τὰ συμβαίνοντα πταίσματα τοῖς ἀμαθέσιν, οὐ διὰ τὴν τέχνην συμβαίνει, ἀλλὰ διὰ τὴν σφῶν ἀμαθίαν, ἵνα μή τις ὑπολάβῃ ὅτι πάντα προλέγει ὁ ἀκριβώσας αὐτὴν φησίν, ὅτι εἰ καὶ ἀκριβῶς τις αὐτὴν μετέλθοι οὐ δύναται παντάπασιν ἄπταιστος εἶναι, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ πταίει, οὐ διὰ τὴν ἀμαθίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν τῆς τέχνης φύσιν καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἐπαγγελμάτων. τί γὰρ ἐπαγγέλλεται, περὶ τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων περὶ τῶν μερικῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁπωσποτὲ ἐχόντων. ἔχει μὲν γὰρ τὸ παρεπόμενον ταῖς ἄλλαις τέχναις τὸ μὴ πάντα ἐξ ἀνάγκης ἐπιτυγχάνειν. ἔχει δὲ τὸ ἐξαίρετον παρὰ τὰς ἄλλας τὸ περὶ μεγάλα καταγίνεσθαι.

Καθόλου γὰρ τὴν περὶ τὸ ποιόν.

Ἔδει γὰρ προκεῖται αὐτῷ δεῖξαι καὶ διδάξαι, ὅτι παρὰ τὰς ἄλλας τέχνας ἔχει τὶ ἐξαίρετον ἡ ἀστρολογία, ὃ ποιεῖ αὐτὴν δυσκατάληπτον, καὶ οὐ συγχωρεῖ αὐτῇ τοῦ παντὸς τυγχάνειν τοῦ σκοποῦ. δείκνυσι δὲ καὶ ἐκ τῶν καθόλου. πῶς; ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων τεχνῶν ἔστιν ἀπαραλλάκτως εὑρεῖν συμβαίνοντα τὰ τοῖς παλαιοῖς τετηρημένα. ἐπὶ δὲ τῆς ἀστρονομίας οὐκ ἔτι. πρῶτον γὰρ διὰ πλειόνων χρόνων, αἱ τοιαῦται γίνονται ἀποκαταστάσεις ὡς μὴ ἐξαρκεῖν ἑνὸς ἀνθρώπου πρὸς τὸν βίον. ἔπειτα οὐδὲ πάντη ἀπαράλλακτοι καὶ ὅμοιαι γίνονται ἀποκαταστάσεις. ἀλλὰ τῶν τοῦ παντὸς κινήσεων πρὸς τὴν γῆν σχηματιζομένων, ἀναγκαίας παραλλαγῆς εἰς τινοσοῦν γινομένης, καὶ αἱ προρρήσεις διὰ τῶν αὐτῶν παρηλλαγμέναι καὶ ἀνόμοιοι ταῖς τῶν παλαιῶν εὑρίσκονται.

Πρὸς τὴν περὶ τὸ ποιὸν τῆς ὕλης θεωρίαν.

Τὰ μὲν καθόλου περιώρισται τρόπον τινά. τὰ δὲ μερικά, ἀπεριόριστον κέκτηται διαφοράν, διὰ τὴν τῶν συμβεβηκότων ἀπειρίαν. αὐτίκα γοῦν ἐπὶ τῶν σπερμάτων αὐτόθι, προσγίνεται διαφορά. τοῦ γὰρ ὁρίζοντος καὶ τοῦ περιέχοντος, τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου, καταβολὴ σπερμάτων, ἵππου καὶ ἀνθρώπου γίνεται· καὶ διαφορὰ ὅσον γε ἐπὶ τῇ οἰκειώσει τῇ ἀπὸ τοῦ ὁρίζοντος οὐκ ἐφάνη.

pollicentes, natus etiam quarum natura prædictionem non patitur, ueluti, aliquem hoc aut illud comedisse, & in rebus quæ prædici possint, aberrãtes, effecerunt, ut idem etiam de eruditis sentiret. Sed hi quoq; perperam. Neq; enim, ut dixi, lapsus professorum in artem sunt conferendi.

Ob imbecillitatem, & promissio nis magnitudinem.

Postquã dixit, errata quæ indoctis accidunt, non propter artem, sed ipsorum inscitiam accidere: ne quis existimet qui eam cognouerit, omnia posse prædicare: ait, tametsi quis eam erudite tractarit, erroris tamen expertem esse non posse, sed ob naturã artis & magnitudinem pollicitationẽ. Quid enim polli ctetur? explicationem diuinarum & humanarum rerum: eorum casuũ qui ubiuis terrarum contingunt: particularius, ut cuiusq; hominis, cuiuscũq; conditionis. Etsi autem id habet quod alias quoque artes comitatur, ut non semper scopum attingat, hoc tamen in ea est optimum, quod magna tractat.

In uniuersum enim, præterquam quod consideratio.

Propositũ enim est, illud etiam recensere & ostendere: Astrologiam præ alijs artib. habere aliquid eximium, quod eam difficilem cognitu reddat, nec semper attingere scopũ sinat. & ex uniuersalibus ostendit, in alijs artibus nullam esse euentuũ diuersitatem ab ijs, quæ à ueteribus obseruata sint. In Astrologiam non item. Nam primũ interuallo longiore ad eundem locum configurationes redeũt, ut ad hoc unius hominis uita sufficiat. Deinde si redeunt, non tamen omnino eædẽ, nihilq; mutatę contingunt, sed cum motus uniuersi ad terram configuretur: necesse est in qualicũq; diuersitate, prædictiones etiam quæ inde sumuntur, non easdem, sed dissimiles inuenire.

Præterq; quod consideratio qualitatis materiæ.

Nã uniuersalia quodãmodo definita sunt, particularia uerò discrimẽ habent indefinitum, ob accidentium infirmitatẽ. In seminibus enim statim accedit differentia. Nam in eodem horizonte & cœli statu, semen equi & hominis cõcipitur, neq; discrimen, quod ad rationẽ horizontis attinet, illũ apparebit.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων.

Ἐπλήρωσε τὸ περὶ τοῦ δυνατοῦ κεφάλαιον. ταῦτα δὲ λοιπὸν, ὡς συμπεράσματα ὄντων, ἐκ γὰρ πάντων τῶν ἀποδεδειγμένων, συνάγει τὰ συμπεράσματα, ὡς οὐ χρὴ ὅλην ἀναιρεῖν τὴν τέχνην, κἂν περὶ τὸ σπάνιον πταίσῃ. τοῦτο γὰρ ἴδιον τέχνης. καὶ ἀποδέδεικται οὐκ ἐν τοῖς μετεώροις μόνοις ἡ πρόγνωσις τὸ εἶναι ἔχουσα. ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔξωθεν, ὥστε οὐκ ἀναίτιος ἐστὶν ὁ τεχνίτης, συμπαραλαμβαίνων [marg.: † ων] τὰ ἔξωθεν. ὥσπερ † γὰρ ὁ ἰατρὸς πρὸς ἀκριβῆ διάγνωσιν τοῦ νοσήματος, καί τινα τῶν προγεγονημένων πυνθάνεται. ἢ καὶ τινα τῶν ἤδη συμβεβηκότων πρὸς ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς προγνώσεως. εἰδέναι δὲ χρὴ, ὅτι ἄλλο τι ἀναφαίνεται ἐκ τῶν προκειμένων, τὰ μέτρα τῆς τέχνης φημὶ καὶ μέχρι τίνος ἡ πρόγνωσις προελεύσεται καὶ ἵσταται καὶ τίνας ἀρχὰς ἔχει ἡ τέχνη. αἷς προσχρησάμενος ὁ τεχνίτης, τὰ λοιπὰ συμπεραίνει.

Ὥσπερ οὐδὲ τὴν κυβερνητικήν.

Βούλεται δεῖξαι, ὅτι οὐδὲ ἄτοπον ἐστὶ τὸ πταῖσμα· θεωρεῖται γὰρ καὶ ἐπ' ἄλλων. ὥσπερ καὶ ἐπὶ κυβερνητικῆς, καὶ ἰατρικῆς ἐστιν ἰδεῖν.

Ὅτι δὲ ὠφέλιμος, τίνα μὲν οὖν τρόπον.

Πάσης τέχνης ὅπου γε καὶ ἐπιστήμης τὰ συνεκτικὰ καὶ ὑποστατικὰ αἴτια, δύο τυγχάνει· τότε δυνατὸν, καὶ τὸ ὠφέλιμον. εἴτε γὰρ ἀκατάληπτος εἴη, ἀνυπόστατος ἐστιν. εἴτε ἀνωφελὴς, καὶ μηδὲν χρήσιμον περὶ τῶν ἀνθρώπων βίῳ συνεισφέρουσα, περιττὴ ἡ τοιαύτη τέχνη νομίζεται. τοῦτο οὖν προέθετο ἐξ ἀρχῆς τῷ † παλαιῷ [marg.: † Πτολεμαίῳ.] δεῖξαι ἐπὶ τῆς ἀστρολογίας. ἦσαν γάρ τινες ἐπιφανέντες τὸ συναμφότερον τῆς τέχνης κατηγοροῦντες, καὶ πρὸς † τούτους [marg.: † τούτους ἐνισταμένους.] ἐνισταμένους γράφει τὰ προοίμια. γελοῖον γὰρ ἦν † ποιεῖν [marg.: † πονεῖν.] ἡμᾶς μάτην, τέχνην μεταχειρίζοντας ἄχρηστον καὶ ἀνωφελῆ. πληρώσας οὖν πρῶτον τὸ κεφάλαιον τὸ περὶ τοῦ δυνατοῦ († ἦ. ἀνυπόστατος ἡ τοιαύτη) [marg.: † Videntur haec uerba redundare.] φάσιν καὶ περὶ τοῦ χρησίμου· κἂν γὰρ ἡ τέχνη χρησιμεύῃ τις καὶ ὠφέλιμος, ἀδύνατος δὲ, ἀνυπόστατος ἡ τοιαύτη καθίσταται. μᾶλλον δὲ † τὸ [marg.: † τοῦ.] ὠφέλιμον δεικνῦσαι καὶ χρήσιμον διδασκαλικόν τι * ποιεῖν [marg.: † ποιεῖ.] συνοπτικῶς γὰρ καὶ διὰ βραχέων ἐπαναλαμβάνει τὰ ἤδη εἰρημένα τὴν μνήμην τῶν ἀκροατῶν ἀνανεούμενος. τί δὲ οὖν τὰ εἰρημένα, πειρασόμεθα καὶ ἡμεῖς διὰ βραχέων ἀπαριθμήσασθαι, κατὰ πόδας ἰόντες τοῦ † παλαιοῦ [marg.: † Πτολεμαίου.], ὅτι καὶ τὰ κοινὰ συμπτώματα τοῦ περιέχοντος γινώσκομεν διὰ ἀστρολογίαν δυνάμεθα, καὶ τὰ περὶ

Quæ cum ita sint.

Absoluit caput facultatis, nunc conclusiones sequuntur. Ex ijs enim quæ demonstrata sunt omnibus, concludit, non totam artem esse tollendam, etiamsi raro impegerit, hoc enim artis est proprium, atque ostensum est, non in sublimibus tantum ueritatem prædictionis esse positam sed in externis etiam rebus. Nullo igitur iure artifex reprehendetur, si etiam externa in cōsilium adhibuerit. Vt enim medicus ad certam corporis dijudicationem, quædam præterita quoque percontatur: sic Astrologus etiam quædam quæ iam acciderunt, ad accuratam prædictionum cognitionem requirit. Præterea sciendum est ex rebus propositis etiā aliud quippiam emergere, uidelicet fines artis. & quatenus prædictum progrediatur, & natura cō sistat, & quæ principia habeat, quibus usurpatis artifex cætera concludat.

Quemadmodum neq; gubernatores.

Ostendere uult erratum non esse absurdum, cum & in gubernatione nauiū & medicina errare soleat.

Etiam utilem esse. Quomodo igitur pacto.

Cuiusuis artis atq; etiam scientiæ duę sunt continentes causæ & efficientes, uidelicet facultas & utilitas, sine enim his percipi non potest, nō cōsistit, sine inutilis & uitæ mortalium nihil conferens: superuacanea talis ars iudicatur. Hoc igitur ostendere Ptolemæo fuit ab initio propositum, in Astrologia reperiri. Fortassis enim quidam extiterant, qui artem hanc in utroque accusarent. Aduersus eos igit̃, quæ aduersantur, in procemio pugnat. Ridiculum enim fuerit, nos frustra laborare, arte irrita & inutili tractanda. Absoluto igitur primo capite facultatis: dicemus etiam de utilitate. Vt enim ars utilis & commoda sit, & tamen comprehendi non possit: ea nullius momenti putabit. Imò ad deteriorem magis pertinet, commoditatem & utilitatem eius ostendere. Itaq; compendio breuiterq; repetit ea, quæ iam dicta sunt, ad renouandam auditorum memoriam. Quæ autē dicta fuerint: nos quoq; breuiter enumerabimus, Ptolemæi uestigia persequentes. Nos cōmunia cęl. accidentia per Astrologiā cognoscere, unde cōstat, etiā particu-

μέρος τοῖς ἀνθρώποις συμπτώματα, κατὰ σῶμα καὶ ψυχήν. ἄλλας γὰρ ἔσεσθαι ἔλεγε τὰς ψυχὰς, καὶ ἀλλοῖα τὰ σώματα, κατὰ τὴν ἰδίαν σύγκρασιν τῆς γενέσεως, καὶ τὰ ἔξωθεν συμβαίνοντα· οἷον κτῆσιν, καὶ ἀξίαν καὶ τύχας, καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια. ταῦτα γὰρ πάντα ἐδείκνυεν. ἀρξάμενος ἐκ τῶν δύο φώτων, καὶ διὰ τῶν ἄλλων † τῶν περὶ πλανωμένων διελθὼν καθολικῶς, ἐπιδείκνυς, ὅπως ἐστὶ ταῖς τοῦ περιέχοντος μεταβολαῖς δεῖ συγκρίνειν τὰς ἀνθρωπίνας γενέσεις. καὶ δείξας ὅπως δυνατὸν καὶ περὶ τοῦ καθέκαστον λέγειν, ἃ καὶ περὶ τῶν καθόλου σαφῶς καὶ ἀναμφιλέκτως τὸ δυνατὸν τῆς τέχνης ἀπέδειξε. ἔστι ἐκ περιουσίας ἔδειξε τὰ μέτρα τῆς προγνώσεως. ὅτι εἰκαστικὴ, † καὶ τέχνη. καὶ δεῖν ὅτι ἔστι τοῦ τέλους ἀποτυγχάνειν. σπανιάκις δὲ τοῦτο, εἰπὼν γὰρ ὅσα καὶ ὁποῖα χρὴ καταμανθάνειν τὸν τεχνίτην. ἐπήρωσε τὸ περὶ τοῦ δυνατοῦ κεφάλαιον. μᾶλλον δὲ περὶ τοῦ χρησίμου διαλαμβάνει. καὶ ὥσπερ λημμάτιον προαποδείκνυσι, καὶ ζητεῖ πρὸς τὶ ὁρᾷ τὸ τέλος τῆς προγνώσεως. τούτου γὰρ προαποδειχθέντος, ἀποδειχθήσεται ὅτι χρησίμη καὶ ἐπωφελὴς, ἡ κατὰ τὴν ἀστρολογίαν πρόγνωσις.

Μεχρὶ μόνων ἂν φθάνοι.

Τὸ μόνων προσάκει ἐν τοσοῦτα δεῖ τὸ ἀπὸ αἰθερώδους δέχεσθαι καὶ διισχύειν ἄχρι τῆς γῆς ὅλης. οὐκ ἔτι μέν τοι καὶ ἕως τὸ αἰθερῶδες διικνεῖσθαι τῆς μεταβολῆς. περί τε τῆς ἐξαρχῆς λέγει ἐπιτηδειότητος ἐν τῇ γενέσει, ἀποδίδωσι δὲ τὸ μὲν δύναμιν, πρὸς σῶμα. τὸ δὲ πράξεων, πρὸς τὴν ψυχήν. αἱ μὲν γὰρ δυνάμεις ἐστὶ ἐκ τοῦ σώματος τίκτονται, καὶ εἰσὶ τοῦ σώματος. αἱ δὲ πράξεις, τῆς ψυχῆς ὑπάρχουσιν ἐνέργειαι.

Καὶ τὰ κατὰ καιροὺς αὐτῶν πάθη.

Εἰπὼν τὰ οὐσιωδῶς ἐνυπάρχοντα τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ, νῦν φησὶ τὰ ἐξ ἀνάγκης αὐτοῖς παρεπόμενα· οἷον, ὀλιγοχρονιότητα ἢ πολυχρονιότητα. ἐπισημαίνεσθαι δὲ χρὴ, ὡς ποτὲ μὲν διαστέλλει αὐτὰ καὶ ἰδίᾳ περὶ ψυχῆς, καὶ ἰδίᾳ περὶ θανάτου σώματος γράφει. ποτὲ δὲ κοινῶς περὶ ἀμφοτέρων φησί.

Καὶ ὅσα τῶν ἔξωθεν.

Τὰ ἐκτὸς λέγει, ὅσα ἐν ἄλλοις μὲν ἐστὶ, καὶ ἕτερα, τυγχάνει παρὰ † ἡμῖν, ἡγούμεθα δὲ αὐτὰ ἡμέτερα εἶναι, ὡς τὰ κτήματα ἐστὶ ἢ γαμετὴ, ὅπερ συμβίωσιν ἐκάλεσε καὶ τοῦ σώματος ἔφη εἶναι, καὶ † παιδὸς. ὃ εἶπε γονήν. καὶ ἡ ἀξία † ταῦτα γὰρ οὐκ ἔστι τοῦ σώματος. ἀλλὰ τῆς ψυχῆς. καλῶς δὲ καὶ † τὸ κυρίαν καὶ φυσικὴν ἐπήγαγεν. † οὐδὲ τὸ φυσικὸν

Marginalia: † ἑτέρων. † ἡ. † ἡμᾶς. † παίδων † τῶν † ὡς † ἰδίαν

particularia cognosti siue ad corpus siue ad animum pertineant. Nam alius dixit forte animum, aliud item corpus, necnō res exter nas, ut opes, dignitates, euentus, & similia. pro peculiari cæl. in genitura constitutione. Hęc enim ostendit omnia, auspicatus à duobus luminibus, & adcæteros planetas progressus, & in uniuersum ostendit quomodo pro cœli mutationibus humanæ geniturę sint dijudicandæ, & demōstrauit posse de par ticularibus etiam dici, quæ in uniuersalibus aperte indubitanter facultatem artis demon strarūt, atque ex superuacaneo limites prædi ctionis ostendit, uidelicet in coniunctura no stram esse artem, atque aliquando finem suum non consequi, rarò tamen. Cum enim dixisset, quæ discenda essent artifici caput facultates absoluit, & de utilitate potius dispu tat, & tanquam partem propositionis prius demonstrat, & quærit, quorsum spectet præ scientiæ finis. Nam eo in primis demonstrato: præscientiam astrologicam esse commodam & conducibilem demonstrabitur.

Earumq́ pertinere duntaxat

Verbum, duntaxat, sic intelligendum est: ab ætherea natura dimanare uim quandam in totam terram, sed mutationem ultra natu ram æthereā non pertingere. De prima enim ex geniturę habilitate loquitur. Retulit autem uires ad corpus, actiones ad animam. Nam uires ex corpore & signantur & sunt corporis. actiones autem sunt animi quædā efficacia.

Et pro temporibus affectiones.

Expositis ijs quæ re ipsa corporibus & animis insunt, necessario nunc ea dicit, quę illa comitantur, ut uitę diuturnitatem aut bre uitatem. Est autem notandum, autorem aliquādo hęc distinguere, & seorsim de animo, seorsim de morte corporis scribere, aliquādo in genere de utroq; loqui.

Et quæ rerum externarum.

Res externas dicit, quæ cum in alijs & alia sunt: uel, cū diuersa à nobis sint, nostra apud nos sunt nostraq́ ducimus, ut opes & coniu gem, quòd uitæ consuetudinem appellat, & corporis esse dixit, & liberos, quā procreatio nem nominat, & dignitas. hæc uerò non est corporis, sed animi. Rectè penè propriam & naturalē cōiunxit. Neq; eius quod naturale est, statim

ἄλλη καὶ κύριόν ἐστιν, ὥσπερ ἀμέλει ὁ ἄρτος καὶ κυρία ἐστὶ τροφή, καὶ φυσική, καὶ τὸ ὕδωρ, ὧν ἄνευ εἶναι οὐ δυνάμεθα. ἀλλὰ διὰ φασιανῶν καὶ τραγημάτων τροφή, φυσική μὲν, οὐ μὴν κυρία.

Καὶ τὰς τούτων κατὰ καιροὺς τύχας.

Καὶ περὶ τύχης καὶ περὶ ψυχῆς καὶ σώματος. εἰ μὲν γὰρ καὶ πρὸς τὰ τῆς ψυχῆς ἀγαθά· ὥσπερ λημμάτιον ἐθέλει αὐτὸ προκατασκευάσαι. ἔστι δὲ, τὸ εὑρεῖν, ποῖον ἐστὶ τὸ πόδι ποιῆσαι ἡδονὴν τῇ ψυχῇ, καὶ δῆλον ὅτι χρησιμώτατόν ἐστι τὸ πρὸς εὐπραγίαν ἡμῖν συντελοῦν. ὁρᾷ δὲ καὶ πρὸς τὰ τοῦ σώματος ἀγαθὰ, ἡ τοιαύτη πρόγνωσις, καὶ δηλονότι πάλιν ἔσται διὰ τῶν χρησιμωτάτων. εἰδέναι οὖν χρὴ, ὅτι ἐν τούτῳ ὡς ὁμολογουμένας ἔλαβε τὰς προτάσεις. δείκνυσι δὲ προϊόντος τοῦ λόγου, ἑκατέραν αὐτῶν ἀληθῆ ὑπάρχουσαν, καὶ καλῶς εἰλημμένην καὶ ὥσπερ ἀπὸ † προεπιδεῖξαι τὰ μέλλοντα ῥηθήσεσθαι, τὰ κεφάλαια προεκθέμενος. † τερμάτων δοξ.

Εἰ δὲ μὴ πρὸς πλοῦτον.

Πάντα τὰ ἀνθρώπινα εἴς τε ψυχὴν, καὶ σῶμα, καὶ τὰ ἐκτὸς, ἃ ἐστι χρήσιμα, μερίζεται, δείξας οὖν τὰ ἀπὸ γῆς γνώσεως ἀγαθὰ, ὅτι εἰς ψυχὴν καὶ εἰς σῶμα, ἀπολογεῖται καὶ πρὸς τὸ τρίτον εἰ καὶ τὰ ἐκτὸς καὶ μὴ πρὸς πλοῦτον οὐχ ὁρᾷ, οὐκ ὀφείλει διὰ τοῦτο κακίζεσθαι. καὶ γὰρ ἡ φιλοσοφία, ἡ πασῶν τῶν ἐπιστημῶν κυριωτέρα, οὐκ ἔστι χρημάτων ποριστικὴ. καὶ οὐδεὶς πώποτε διὰ τοῦτο αὐτὴν ἐκάκισεν. οὔτε μὴν ἐνδίκως ταύτης ἂν κατηγορήσειεν. οὐδὲ γὰρ τὸν ἔμφρονα εἰς τὸ ἔλαττον καὶ εὐτελὲς καὶ χεῖρον ὁρᾶν.

Ὅλως δὲ ὁρᾶν ἐξετάζουσι.

Τὰ αὐτὰ κεφάλαια σχεδὸν περὶ δυνατοῦ καὶ ἐν τῷ χρησίμῳ ἐστὶν εὑρεῖν τὸν † παλαιὸν διασώζοντα. ὥσπερ γὰρ ἐν περὶ τοῦ δυνατοῦ μέρει τῆς πραγματείας, οὐ μόνον ἀπεδείκνυεν ὅτι δυνατὸν ἐστιν ἡ κατὰ τὴν ἀστρολογίαν πρόγνωσις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν ἐναντίων ἐδείκνυεν λόγους ψευδεῖς καὶ οὐκ ἀληθεῖς, ἀνῄρει ἐλέγχων, ὅτι δὲ † αἱ προφάσεις. τὸν αὐτὸν κἀνταῦθα τρόπον θέλει δεῖξαι ὅτι οὐ μόνον χρήσιμος τοῖς ἀνθρώποις ἡ ἀπὸ τῆς ἀστρολογίας πρόγνωσις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν ἐναντίων ἐλέγξαι λόγους. ἐκεῖ μὲν γὰρ ᾐτιῶντο τοὺς ἐπαγγελλομένους καὶ περὶ τῶν μὴ ἐχόντων φύσιν προγινώσκειν, καὶ τοὺς ἑτέρᾳ μὲν τέχνῃ χρωμένους, ἀξιοπιστουμένους δὲ περὶ τὸ τῆς ἀστρολογίας προσχήματι, ἐν ταῦθα δὲ ἀναιροῦσι, τὸ τῆς προγνώσεως χρήσιμον. λέγοντες, ὡς οὐδὲ πάντα ἀποβαίνει τὰ ἐκ τῆς εἱμαρμένης, καὶ οὐδὲν ἐν ἐνεργείᾳ ἡμᾶς τὸ προγνῶναι.

† Πτολεμαῖον.

† ὑποφορασίας.

eſt, ſtatim etiã ꝓpriũ eius erit, panis & aquæ uictus, & naturalis eſt, & proprius quippe ſi ne quibus eſſe non poſſumus. Phaſiani uerò & bellaria ſunt quidem uictus naturalis, ſed non proprius.

Et horum pro temporibus euentus.

Locus uidetur deprauatus.

Fortuna etiam ad corpus & animum refertur. Nam ad animi quoq; bona, tanq̃ propoſitionis particulam hoc uocabulum uult accommodare. Laboratur autem in eo inueniendo, quod animo uoluptatẽ pariat, idq; utiliſſimum eſſe patet, quod nobis ad fœlicitatẽ cõfert. ſpectat item ad bona corporis huiuſmodi præſcientia, & propter hęc etiam erit utiliſſima. Sciẽdum igitur eſt, eum hic ſumpſiſſe has propoſitiones pro confeſſis, & in progreſſu orationis demõſtratem earum utramq; & ucram, & rectè ſumptam eſſe, ac quodammodo quæ dicenda ſunt ab initio demonſtraſſe, capitibus prius cõmemoratis.

Quod ſi non ad diuitias.

Humana omnia in animum, corpus & res externas ſeu utiles diuiduntur. Oſtenſis igitur bonis quę ex cognitione oriuntur ad animum & corpus pertinẽtibus: tertium etiam externa uidelicet, defendit. Tametſi (inquit) ad diuitias non ſpectet, propterea uituperari non debet: cum philoſophia omnibus ſcientijs pręſtans pecuniã nõ paret, nec tamẽ unq̃ quiſquã eo nomine illam uituperauit. ergo ne hæc quidem iure accuſari poteſt. Neque enim uirũ prudentẽ id ſpectare decet quod minus, uilius, & deterius eſt.

Deniq; ſi diligentius inquiramus.

Eadem ferè capita in facultate & utilitatẽ ſeruare Ptolemæum uideas. Vt enim in facultatis tractatione, non id tantum demõſtrauit, poſſe futura ex aſtris prædici, ſed aduerſariorum quoque rationem falſitatem refutauit, dicendo ac ſpecioſè quidem: eodem hic quoque modo uult oſtendere, prædictiones Aſtrologicas non tãtum utiles eſſe mortalibus, ſed & aduerſariorũ cauillationes diluere. Illic enim criminabantur eos, qui earum rerum prædictionem profiterent, quæ prædici nõ poſſent, & qui alia arte uterent, & ſub Aſtrologiæ ſpecie, autoritatẽ ſibi cõcilia rent. Hi aũt euertunt Aſtrologię utilitatem, dicentes, ſi neceſſe ſit decreta fatis euenire, præſcientiam nihil nobis profuturam, cum omnino

Πτολ. πάντα γὰρ ἀποβήσεται. πρὸς τούτους δὲ ὁ παλαιὸς ἀποτεινόμενος φησι, πρῶτον μὲν εἰ καὶ ἐξ ἀνάγκης ἀποβήσεσθαι μέλλει. ἀλλ᾽ ὠφελήσει ἡμᾶς ἡ πρόγνωσις, τὰς γὰρ βλάβας τὰς ἐκ τῆς ἀθρόας ἡδονῆς καὶ λύπης προεκλύει. ὁρῶμεν γὰρ πολλοὺς ἀθρόον ἀκηκοότας ἡδύ τι ἢ λυπηρὸν, καὶ διὰ τὸ ἀθρόον, διαλυθέντας καὶ οἰχομένους. ἔπειτα δὲ, οὐ πάντα καὶ ἐξ ἀνάγκης, τὰ ἐκ τῆς εἱμαρμένης ἀποβήσεται. ἀλλ᾽ ἔστι τινὰ δυνάμεθα καὶ μὴ ἀποβῆναι, δείκνυσι δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἐμψύχων. ἔστι γὰρ τινὰ νοσήματα ἐπιδεχόμενα λύσιν· καὶ εἰ μὲν εὕρωσι τὸν ἐναντιούμενον ἰατρὸν, λυθήσονται, καὶ τὸν τοιοῦτα οὐκ ἀναιρήσουσιν. εἰ δὲ μὴ εὕρωσιν, ἀναιρήσουσι. καὶ τινὲς λίθοι δὲ ἐνεργοῦσί τι, ἂν δὲ τοῦ ἀντιπαθοῦντος δρῶσιν. ὡς ἐὰν γ᾽ ἐναντιωθείη τὸ ἀντικείμενον, οὐ δράσει. ὡς ἡ μαγνῆτις λίθος, μὴ ἀντιτεθέντος τοῦ σκορόδου, ἑλκύσει τὸν σίδηρον. καὶ τινὰ τῶν φυτῶν ὑδρευόμενα, φέρει καρπὸν. τινὰ δὲ μὴ ὑδρευόμενα. ἐφ᾽ ὧν εἰ τὸ ἐναντίον γένηται, οὐκ ἀποβήσεται τὸ ἐξ ἀρχῆς εἱμαρμένον. ἔστι δὲ ἐπ᾽ ἄλλων ἕτερα. ὡς ἐπὶ τοῦ φοίνικος. καὶ γὰρ ἄρρην τῷ θήλει μὴ προσπλεκόμενον ξηραίνεται. εἰ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει. ψεῦδος ἐστὶ τὸ πάντα λέγειν ἐξ ἀνάγκης συμβαίνειν· οὐκ ἄρα ἀληθεύουσιν οἱ λέγοντες ἄχρηστον εἶναι τὴν ἀστρονομίαν διὰ τὸ πάντως πάντα γίνεσθαι τὰ ὑπ᾽ αὐτῆς προαγορευόμενα.

Πρὸς οὐδὲν τῶν κυριωτάτων.

Πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἀκύρων. ὡς τῶν μὲν τινῶν κατηγορημάτων κυρίων. * λεγομένων δὲ περὶ τῶν ἐναντιουμένων ἀκύρων, ὡς μὲν ὧν τούτων γὰρ κατηγορουμένων καὶ ἀπολογουμένων ἐστὶ, σημαίνει οὖν τὸ κυριώτατον, τὸ ἀληθῶς. τὸ μὲν γὰρ ἀληθὲς ἐστὶ τὸ κύριον. τὸ δὲ ψευδὲς, τὸ ἄκυρον.

Καὶ τοῦτο μὲν, ἁπλῶς πάνυ καὶ οὐκ διειλημμένως.

Τουτέστι ψευδῶς καὶ ἀκύρως, καὶ οὐ τεχνικῶς, ἀλλ᾽ ἁπλῶς, καὶ ἀτέχνως, οὐδὲ εὐδιειλημμένως. ἀντὶ τοῦ ἀκριβῶς ὡς εἰ ἔλεγε τὸ παρ᾽ αὐτῶν ἡμῖν ἐπιφερόμενον, ῥαδίως ἐλεγχθήσεται, οὐ γὰρ ἀκριβῶς εἴληπται.

Πρῶτον μὲν γὰρ δεῖ σκοπεῖν.

Οἱ τὰς ἀποδείξεις ἀκριβεστέρας ποιούμενοι, οὐ μόνον δεικνύουσι ψεῦδος εἶναι τὸ παρὰ τῶν ἐναντίων λεγόμενον, ἀλλὰ καὶ ἐκ περιουσίας ὡς ἀληθὲς τὸ παρ᾽ ἐκείνων προφερόμενον δεχόμενοι, δεικνύουσιν, εἰς οὐδὲν προχωρῆσαι αὐτοῖς τὴν δόξαν. τοῦτο καὶ ὁ Πτολεμαῖος ποιεῖ, καὶ διχῶς ἐλέγχει, τῇ μὲν ὡς ὁ

omnino euentura sint. Hos Ptolemaeus sic refutat. Primum: ut necessario euentura sint, tamen quod futurum esse praescientia, quod immodicae uoluptatis & molestiae noxas diu ante dissoluat. Videmus enim multos ex auditione repentina, rerum uel iucundarũ uel molestarum extingui. Deinde non omnia fatalia necessario euenire, sed quaedam esse, quae non euenire possint, idq; in rebus animatis ostendit. Sunt enim quidam morbi qui propulsari possunt, qui, nũc durius contingũt, qui aduersantur, propulsantur, & aegrotantem non tollunt. Si non cõrigerit, tollent. & quaedam gemmae, nisi cõtrariae naturae res adhibeatur, efficaces sunt. Sin admota res contraria fuerit, non erunt efficaces, ut Magnes allio non opposito, ferrum attrahit, & quaedam plantae irrigatae fructum ferunt quaedam non irrigatae. In quibus si contrarium usurpetur, id quod fatale erat, non eueniet. In alijs item sunt alia, ut in palma quae nisi mas foeminae copulet, arescit. Quae cum ita sint, falsum est omnia necessario euenire. Non igitur uerum dicunt, qui affirmant inutilem esse Astrologiam, quod necessario euentura sint, quae ex ea praedicuntur.

Nihil eorum in quibus praecipua uis est.

Ad discrimen eorum quae nullam uim habent: quasi quaedam criminationes uim aliquando habeant, quaedam non habeat * quę ab aduersarijs afferuntur. Significat igitur id cuius praecipua uis est, ueritatem, quae summas uires habet. id, cuius nulla uis est, mendacium.

Ac id quidem simpliciter omnino & non satis distincte.

Hoc est, falso & improprie, nõ ex arte, sed simpliciter atq; inepte, cõfusumq;, nõ accurate: quasi dicat: id quod ab eis contra nos affertur, facile refutabitur. Neq; enim accurata ratione constat.

Primum enim consideran-dum est.

Qui rem accuratius demonstrant, id quod ab aduersarijs dicitur, non modo falsum esse ostendunt, sed ex superuacaneo, rerum obiectionem atque opinionem admittentes, tamen esse irritam docent. Quod & Ptolemaeus facit, ac bifariam coarguit, partim ut confessum

μολογούμενον. πῇ δὲ ὡς ἄτοπον καὶ ψευδές.

Εὐσταθείας.

Τὸ τῆς εὐσταθείας ὄνομα αὐτῷ σημαίνει, τὴν εὐταξίαν, καὶ τὴν ἀταραξίαν· τῷ γὰρ ἄνω ἐρρηθέντι, τῷ τῆς χαρᾶς ἀντιτίθησι τὸ τῆς εὐσταθείας.

Ἀλλ᾽ ὡς τῶν μὲν τῶν οὐρανίων.

Ἀποδείξας ἡμῖν τὴν ψευδῆ δόξαν, διδάσκει νῦν τὴν ἀληθῆ. ὅτι τὰ μὲν οὐράνια πάντα, ἀμετάπτωτον ἔχει τὴν κίνησιν. τὰ δὲ ἐπίγεια, μεταβλητὴν. καὶ λύσιν ἐπιδεχομένην ἔχει τὴν εἱμαρμένην.

Κατὰ συμβεβηκός, καὶ κατὰ ἐπακολούθησιν.

Οὐ λέγει συμβεβηκὸς τὸ μὴ καθ᾽ αὑτὸ ὂν γίγνεται καὶ ἀπογίγνεται, ἀλλὰ συμβεβηκὸς φύσει, τὸ κατὰ σύμπτωσιν καὶ καθ᾽ ὑπόθεσιν τοῦ προϋποκειμένου. δὲ συμβαίνει. καὶ τοῦ δὲ † ἐπακολουθήσαντος, τὸ δὲ ἐπακολουθήσει.

† προηγουμένου.

Καὶ ὡς τῶν μέν.

Γ' ἐφ᾽ ἕτερον μεταβέβηκεν ἐπιχείρημα. (δῆλον) δείξας γὰρ ἐν τοῖς πρὸ αὐτοῦ, μὴ πάντα ἐξ ἀνάγκης παραπλήσια τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ μεταβλητὰ καὶ ἀλλοιωτά, νῦν πάλιν τὸ αὐτὸ δεῖξαι θέλει † διὰ ἑτέρων ἐπιχειρημάτων. ὁρῶμεν γάρ φασι τὴν καθολικὴν εἱμαρμένην, νικῶσαν τὴν μερικὴν ὡς ἐν τοῖς μερικοῖς λοιμοῖς καὶ τοῖς πολέμοις, οὕτως ἄρα συμβαίνουσι τὰ τῆς εἱμαρμένης. λεληθότως οὖν ἡμῖν κἀκεῖνο ὑποφαίνει, ὅτι οὐ μόνον, οὐ πάντα ἐξ ἀνάγκης δύναται συμβαίνειν, ἀλλά τινα, καὶ προγινώσκοντες, δυνησόμεθα φυλάξασθαι.

† δι.

Φυσικῆς ἰδίας ἐπιτηδειότητος.

Τὴν μερικὴν φησὶν εἱμαρμένην καὶ γένεσιν. ἡ γὰρ ἐπιτηδειότης ἡ φυσική, ἐκ ταύτης ἡμῖν τῆς σχηματογραφίας ἐγίνετο. καὶ δυσφυλάκτους φησὶ τὰς ἰσχυράς, καὶ ἀμεταβλήτους.

Ἐὰν δ᾽ ὦσιν εὐφύλακτοι καὶ μὴ ἰσχυραί, οὐ συμπεριπίπτονται.

Τῶν καθόλου σχηματισμῶν, οἱ μὲν εἰσὶν ἰσχυροὶ καὶ δυσφύλακτοι, οἷς οὔτε τελεστὴς οὔτε ἰατρὸς ἐναντιωθῆναι δυνήσεται. οἱ δὲ εὐφύλακτοι καὶ εὔλυτοι· καὶ τῶν μερικῶν πάλιν, οἱ μέν εἰσιν εὔλυτοι, οἱ δὲ ἄλυτοι.

Καὶ αὐτὰ ταῖς πρώταις φύσεσιν ἀκολουθεῖ.

Οὐκ ἀεί φησι τὰ εὐφύλακτα καὶ λύσιμα ἐνδεχόμενα λύεται, ἀλλ᾽ ὅταν εὐπορήσῃ τοῦ ἀντιπράξοντος καὶ λύσοντος. ὡς ἄν γε μὴ εὐπορήσῃ, δρᾷ καὶ αὐτά, ὡς ἂν τῇ ἐξ ἀρχῆς ἐπακολουθοῦντα φύσει. οὐ διὰ τὴν οἰκείαν φύσιν, ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ ἀντιπράξαντος ἀπορίαν.

confessum, partim ut absurdũ & falsum.

Cum constantia.

Constantiam intelligit modestiã, & animum in suo statu permanentem. Nam uocabulo exultationis, quod suprà posuit, constantiam opponit.

Sed tanquam diuinorum corporum motus.

Demonstrata nobis falsa opinione, nũc ueram docet: omnia cœlestia motum habere non exorbitantem, sed terrena mutabile habere fatum, quod dissolui possit.

Per accidens & ratione consecutionis.

Accidens non id appellat, quod nõ per se subsistit, quod accedit & recedit, sed accidens hic dicit, quod contingit fortuito, ut si hoc ponatur, sequatur illud, si hoc antecesserit, illud comitetur.

Et quod alia.

Transit ad aliud argumentũ. Nam cum suprà ostenderit, non omnia necessariò similia esse cæteris, sed mutabilia & alterabilia. nunc rursus idem ostẽsurus est alijs argumentis. Videmus, inquit, particulare fatum cedere uniuersali, ut in particularibus pestilentijs & bellis. Sic igitur fatalia contingunt. Obscurè itaque illud etiam nobis subindicat. Non modò non omnia necessariò posse euenire, sed quædam etiam præcognita nos cauere posse.

Naturali habilitate.

De particulari fato & genitura loquitur. Nam illa naturalis habilitas, ex certo positu siderum in nobis existit, ac difficulter uitari aut mutari posse fortes significationes affirmat.

Sin facile caueri poterũt, & fortes non erũt: non unà euertẽt.

† Hæc in Ptolomæo non sunt.

Vniuersalium configurationũ alia sunt fortes ac difficulter cauẽtur, quibus neq; sacrificulus, neq; medicus resistere poterit. aliæ facilè & cauentur & dissoluũtur. eadem est etiam particularium ratio.

Et ipsa primas naturas sequuntur.

Non semper inquit, ea quæ caueri & dissolui possunt, dissoluuntur, sed cum accesserit qui aduersetur & dissoluat: siue quo & ipsa sunt efficacia, ut primam naturam sequantur, nõ suapte ui, sed ex aduersarij inopia.

ἐπὶ δὲ ἐπιμελομένους καὶ σπουδάζοντας προφυλάξασθαι τὸν ἐκ τῶν ἄλλων ἀστέρων πρὸς αὐτὰ φωστῆρας σχηματισμόν, καὶ ἐπίτασιν τῶν ὡρῶν κράσεως, ἀλλὰ πιστεύοντας μὲν ἔργοις τοῖς καθόλου, ἀμελοῦντας δὲ καὶ τῶν κατὰ μέρος. ὁρῶμεν γὰρ ὅτι καὶ οἱ ναυτίλοι παραφυλάσσονται τὰς τροπὰς, καὶ τοὺς τῆς ☾ σχηματισμούς. τίς οὖν ἐστὶν ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης ἁμαρτίας. εἰ τὰ εἰς τὸ ἄηθες μετέπεσε, καὶ τοῦτον αὔξουσι τὸν τρόπον, τὴν τοιαύτην ἄγνοιαν. προστίθησι δὲ καὶ ἑτέραν αἰτίαν τοιαύτην, τὸ μὴ εὑρίσκεσθαί τινα ῥαδίως νόσκειν τὸ τέλεον. καὶ προγινώσκοντα μὲν διὰ τῆς ἀστρολογίας, προφυλάττοντα δὲ διὰ τῆς ἰατρικῆς, καὶ τελεστικῆς. σπάνιον γάρ ἐστι τῷ ὄντι εὑρεῖν ἄνδρα διὰ πάντων τούτων ἔμπειρον. ὅτι δὲ ταῦτα ἀληθῶς λέγει καὶ † ὡς οὐκ ἔτυχε κινούμενος. πιστοῦται διὰ τῶν αἰγυπτιακῶν βιβλίων παραθέσεως, οὗτοι γὰρ οἱ αἰγύπτιοι ἐγνωκότες τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἀγνοίας, οὐκ ἰδίᾳ μὲν τὰ ἰατρικὰ συνέταξαν, ἰδίᾳ δὲ τὰ ἀστρολογικά, καὶ τὰ τελεστικά. ἀλλ᾽ ἅμα πάντα συνέγραψαν. ἵνα τὰ συγγενῆ καὶ ἐφεξῆς τεταγμένα, ὡς καὶ ὁ αὐτὸς εἰδὼς, μὴ παρὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν κοινῶν ὄντων, ἀντίστηναι τοῖς ἐπιοῦσι μὴ δυνήσηται.

ἀλλ᾽ ὡς ἔτυχε

Προπαρασκευάζοντες αὐτῶν τὰς φύσεις πρὸς τὸ εὔκρατον.

Πρὸς τε τὸ περιτίθεσθαι τῷ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον. δύο γὰρ ἐναντίων μίξις εὐκρασίαν ἐργάζονται. ἐν μὲν γὰρ τῷ θέρει θερμαινόμενοι, σφόδρα ψυχροῖς χρώμεθα. ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τῇ ἐναντίᾳ περιπίπτοντες κράσει θερμαίνειν ἑαυτοὺς σπουδάζομεν.

Ἀναγωγῶν.

Ἀναγωγὰς τὰς ἐπὶ τὴν θάλασσαν τῶν ναυτιλλομένων φησὶν ὁρμάς.

Πρὸς δὲ τὰς ἀρχὰς τῶν ὀχειῶν.

Πάντες γὰρ ἄνθρωποι ἐκ κοινῆς ὥσπερ φύσεως ὁρμώμενοι πεπιστεύκασιν, ὡς δεῖ τὰς ὀχείας καὶ τὰς τῶν καρπῶν εἰς τὴν γῆν καταβολὰς, αὐξούσης τῆς σελήνης ποιεῖσθαι.

Ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος.

* Εἰ καὶ ὡς μερικώτερον μετήνεγκε τὸν λόγον, ἀλλ᾽ ἐπεὶ τὸ μερικὸν ἤδη θεωρεῖται ἐν τῷ δὲ τῇ ὥρᾳ γινόμενον. οἱ γὰρ ἄνθρωποι ὁρῶντες τὰς καυματώδεις ὥρας τοῦ ἔτους καὶ τὰς καταψύξεις, ἐδύναντο ἐπιλογίζεσθαι, καὶ τὰς ἐπιγινομένας αὐτοῖς συγκράσεις, ἐκ τῶν ἄλλων ἀστέρων συσχηματίσεως. καὶ τοί γε ἀκόλουθόν ἐστι, τὰ καθολικὰ καύματα προφυλάξασθαι,

autem ſideribus, nullam adhibere curam, neque cauere eorum ad lumina configurationes, & incrementa temporum anni, ſed fidem adhibere uniuerſalibus operibus, particularibus abrogare. Videmus etiam nautos præcauere conuerſiones & Lunæ configurationes. Quę igitur iſtius peccati cauſa eſt? Confert eam in inconſuetudinem, & hac ratione auget ignorantiam illam. Adijcit aliam quoq; cauſam talē, quod non facile reperiatur quiſpiam perfecta cognitione inſtructus, qui & per Aſtrologiam præuideat, & per medicinam atque initiationem præcaueat. Omnino enim rarū eſt idoneum inuenire uirū in his omnibus eruditum. Verè autem hæc à ſe dici, & non fortuito impulſu animi confirmat Aegyptiacorū librorum autoritate. Nam Aegyptij cauſa iſtius ignorationis cognita, non medicinam & Aſtrologiam & initiationem ſeorſim compoſuerunt, ſed omnia coniunxerunt. ut res cognatas & ſerie quadam cohaerentes, unus idemque ſciens, poſſet, uitata ignoratione rerum cognatarum, ingruentibus malis reſiſtere.

Pręparantes naturas ſuas ad temperiem.

Vt contraria contrarijs opponant, Nam duorum contrariorum miſtio, temperiē efficit. Nam æſtate, calentes admodum, frigidis utimur. In hyeme cum in diuerſam qualitatē incidimus, damus operam ut nos calefaciamus.

Ἀναγωγῶν.

Ἀναγωγὰς uocat nautarum progreſſiones ad mare.

Ad initia pecudum ad coitum admittendarum.

Omnes enim homines, quodammodo ſenſu communi ducuntur ut credant, admittēdas eſſe pecudes, & ſemina terrę mādanda creſcente luna.

In particularibus.

Etſi ad particularia trāſtulit orationem, tamē quoniā particulare iam ſpectat̄ hoc anni tēpore fieri. Nam cū homines ęſtuoſa anni tempora & gelida uidiſſent, etiam temperamēta quę ſequunt̄, ratiocinari potuerunt ex aliarū ſtellarū cōfiguratione. at qui ſi conſentaneū eſt æſtum uniuerſalē

Locus mutilus.

καὶ τὰς ἐκ τῆς γενέσεως. καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων συγκράσεως δυνατὸν ἦν φυλάττεσθαι.

Περὶ τῆς πρώτης φύσεως, ἀνεμποδίστως ἀποτελουμένης.

Εἶπε γὰρ ὡς ἀνωτέρω, ὅτι τὰ λύσιν ἐπιδεχόμενα, εἰ μὲν εὕροι τὰ ἀντιπαθοῦντα καὶ μαχόμενα λυθήσεται. εἰ δὲ μὴ εὕροι ὡς ἐξ ἀρχῆς πάντως πάντων ὡρισμένων ἀποβήσεται. ἅμα δὲ καὶ τὴν γνῶσιν ἐνεδείξατο ἡμῖν ἀφ' ἧς οἱ ἄνθρωποι κινηθέντες, εἰρήκασι, πάντα ἐξ ἀνάγκης συμβαίνειν. Κἂν ὀλίγα ᾖ.

Τῆς μὲν τέχνης δεῖ τὸ πολλάκις μὲν ἐπιτυγχάνειν, σπανιάκις δὲ ἀποτυγχάνειν. αὐτὸς δὲ ἐκ περιουσίας αὐτὴν ἐθελήσας ἀποδεῖξαι, φησὶν εἰ καὶ μὴ πολλάκις ἀλλ' ὀλιγάκις ἐλευθεροῖ ἡμᾶς. καὶ οὕτως ἀγαπᾶν χρή. καὶ ποτὲ τῶν κακῶν ἐλευθεροῦσαν.

Νῦν δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τῆς ἐφεξῆς.

Πρώτη γὰρ φύσις ἡ τῶν οὐρανίων.

Δευτέρα δὲ ἐφεξῆς τεταγμένη ἀντιπράττειν δυναμένη τοῖς μὴ ἐξ ἀνάγκης ὑπὸ τῆς εἱμαρμένης ὡρισμένοις.

Τὸ δὲ ἐν δευτέρᾳ χώρᾳ.

* Καθ' εἱμαρμένην αὐτὸ βούλεται σημαίνειν. τὰ πρῶτα μὲν οὖν συντετάχθαι τοῖς Αἰγυπτίοις ὑπὸ τῆς εἱμαρμένης. δεύτερα δὲ λῦσαι ταῦτα δυνάμενα.

Ὡς αὐτῶν τῆς τούτων γνώσεως, καὶ τῶν βοηθημάτων διαπιπτόντων.

Λέγεται γὰρ καὶ παρὰ τοῖς ἰατροῖς τοιοῦτός τις λόγος. ὡς ἡγεῖται πάσης θεραπείας διάγνωσις. καὶ ὀρθῶς μὲν προκαταληφθείσης τῆς διαγνώσεως, συγκατορθωθήσεται καὶ ἡ θεραπεία. ἁμαρτηθείσης δὲ, συναμαρτηθήσεται καὶ ἡ ἴασις.

Ποιησόμεθα δὲ τὸν λόγον.

Πανταχοῦ τὸν διδασκαλικὸν φυλάττει τρόπον. πληρώσας γοῦν τὰ ἐξ ἀρχῆς προτεθέντα, καὶ † μᾶλλον μέλλων ἑτέρων ἐφάπτεσθαι κεφαλαίων (καὶ τῶν μελλόντων, ὅρους καὶ τῆς διδασκαλίας.) καὶ τῶν μελλόντων ῥηθήσεσθαι προαναφωνεῖ τὰ κεφάλαια. ἐρῶ οὖν φησι περὶ τῆς ποιητικῆς δυνάμεως τῶν ἀστέρων, φυσικῶς τε καὶ φιλοσόφως. ἤτοι τὸν εἰσαγωγικὸν τρόπον. φιλοσόφῳ γὰρ προσήκει καὶ περὶ τῆς οὐσίας αὐτῶν, καὶ περὶ τῆς δυνάμεως διαλέγεσθαι.

μόνον. Hæc uidentur redundare.

Περὶ τῆς τῶν πλανητῶν δυνάμεως.

Πτολεμαῖος. Τὰς ποιητικὰς δυνάμεις τῶν ἀστέρων ὁ † παλαιὸς προηγουμένως μὲν ἐκ τῆς εἰς ἡμᾶς ἐνδιδομένης ἀπ' αὐτῶν δυνάμεως ποιεῖται. ἑπομένως δὲ καὶ εἰς τὰς πρὸς τὸν ἥλιον κινήσεις ἀφορῶν, καὶ εἰς τὰς πρὸς τὰς σφαίρας αὐτῶν θέσεις ἀναφέρων τοὺς λόγους· ὅπου μὲν γὰρ τινῶν τὴν θέσιν μόνον λαμβάνει. ὅπου δὲ τινῶν κατὰ τὴν

præcauere, ea etiã quæ ex genitura & aliarum stellarum temperamento protenduntur, possunt præcaueri.

In primis naturis, quæ citra impedimentum absoluũtur.

Dixit enim suprà, ea quæ dissolui queunt, si pugnantia & contraria inuenerint, dissolutum iri: si non inuenerint, euenture esse ut initiò constituta fuerint. Simul etiam sententiam nobis eam indicat, qua homines adducti, pronunciarunt, omnia necessariò euenire.

Vt pauca sint.

Artis est sępe attingere scopũ, & rarò aberrare. Autor aũt rem ex superuacuo demõstraturus, ait. Tametsi Astrologica pręscientia nõ sæpe, sed raro nos liberarit, etiã sic boni esse consulendã, si saltẽ nonnunq̃ è malis eripiat.

Nunc id quod ex naturis ordine sequentibus.

Prima enim est natura corporũ cœlestium, secunda sequit̃ quæ aduersari potest ijs, quæ non fatali necessitate sunt decreta.

Secundo loco.

Ea quæ fatum sequunt̃ scribit. Ait enim Aegyptios ea cõscripsisse primũ, quæ fati sunt: Deinde ea quę sint fato ꝓpulsando.

Quasi adiumenta etiam sine horũ cognitione sint irrita.

Nam et apud medicos huiusmodi sentẽtia usurpat̃, q̃d omnẽ curationẽ antecedat morbi dijudicatio. quę ubi rectè comprehẽsa fuerit. etiã curationẽ ꝓspere successurũ, sin aberratũ in ea fuerit, etiã moderationem fore prauam.

Iam autem uerba faciemus.

Vbi docẽdi rationẽ obseruat. Absolutis igit̃ ijs quæ ab initio proposuerat, & alia capita tractatur*: quosdã quasi limites doctrinæ circundat, & capita tractanda ante denũciat. Dicã igitur, inquit, de effectricę ui siderum, Philosophicè ac naturaliter & ratione ad docendum attemperata. Philosophum decet tam de essentia quã ut uirtute stellarum differere.

De stellarum errantium uiribus.

Effectrices stellarum uires Ptolemęus, præcipuè sumit ac ea ui, quam in nobis exercent. Post uerò motibus etiam illarum uersus Solem consideratis, & ad positum orbiũ illorum, orationem refert Nam alicubi positum duntaxat sumit, alicubi

θέσεως καὶ τὴν κίνησιν. πολὺ γὰρ τῷ ὄντι συντελεῖ πρὸς τὴν τῆς κράσεως ποιότητα, ἡ κίνησις ἡ ταχεῖα. πρὸς πελάζοντα γὰρ τῷ ἡλίῳ τὸν ἀστέρα τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ἐκείνου δυνάμεως παρασκευάζει. ἤρξατο γοῦν ἀπὸ τοῦ ἡλίου, ὅτι καὶ περὶ ἡμᾶς σφοδρότερον δρῶντος τῶν ἄλλων, καὶ μέσου τυγχάνοντος. ἀεὶ δὲ τὰ ἄκρα πρὸς τὸ μέσον χαρακτηρίζεται. τὰ δὲ παρ' ἑκάτερα, πρὸς τὴν τοῦ μέσου σχέσιν καὶ τῶν ἄκρων θεωρεῖται. ὁ ἥλιος τοίνυν θερμὸς καὶ ξηρός ἐστι. διὰ ταῦτα καὶ τοιαύτην ἀπόρροιαν ἐξ αὐτῶν, τοῖς ἡμετέροις ἐνδίδωσι σώμασιν. αὐτίκα γοῦν εἰς τὸ κατὰ κορυφὴν ἡμῖν κέντρον κινούμενος, θέρος ποιεῖ, θερμὴν καὶ ξηρὰν κατάστασιν. καὶ τί λέγω κατὰ τὴν θερμὴν ὥραν, ὅπου γε τοῦτο καθεκάστην συμβαίνει ἐν μέσῳ τῆς ἡμέρας, ὅταν καὶ αὐτὸς κατὰ μέσον τοῦ ὑπὲρ γῆν ἡμῖν σφαιρίου γίνηται. οὐκοῦν ὁ κρόνος ἅτε πορρωτάτω ὢν αὐτοῦ ἀλλοτριωτάτην τῆς τοῦ ἡλιακοῦ δυνάμεως τὴν κρᾶσιν κέκτηται. ψυχρὸν δ' οὖν ἐστι καὶ τῆς γῆς † ὑπερξηρός ἐστι, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ψύξιν. ὁρῶμεν γὰρ ἐν τοῖς, ὑπερβάλλουσι κρυμοῖς, τὸ ὕδωρ πηγνύμενον καὶ ξηραινόμενον. ἡ δὲ σελήνη ὡς περίγειος οὖσα καὶ πληρουμένη ἐκ τῆς ἀναθυμιάσεως, ὑγρά ἐστιν. ἔδει δὲ καὶ αὐτὴν ψυχρὰν εἶναι * ὅσον γε τῇ ἀποστάσει τοῦ ἡλίου. τὴν γὰρ αὐτὴν τοῦ κρόνου διάστασιν τοῦ ἡλίου ἀφίσταται. ἀλλ' ἐπεὶ ὡς ἔφαμεν ἐπὶ τῶν ταχυκινήτων ἡ κίνησις τὴν θέσιν βιάζεται, ἡ σελήνη ταχυκίνητος οὖσα, καὶ ἀεὶ πρὸς τὸν ἥλιον σχηματιζομένη, παραπολαύει τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς, καὶ θερμαίνεται, καὶ ἔχει τὴν δύναμιν θερμὴν καὶ ὑγράν, καὶ μᾶλλον ὑγρὰν ἤπερ θερμήν, ἐπειδὴ τοίνυν εὑρήκαμεν καὶ τὴν τοῦ μέσου καὶ τὴν τῶν ἄκρων, ῥαδίως καὶ τὴν τῶν ἄλλων εἰσόμεθα δύναμιν. ὁ γὰρ ζεὺς μεταξὺ τοῦ ψυχροῦ, καὶ τοῦ θερμοῦ ὢν ἀστέρος κρόνου καὶ ἄρεος εὔκρατός ἐστι τὴν δύναμιν. ἡ γὰρ εὐκρασία μιγνυμένων τῶν ἐναντίων γίνεται. ὁ δὲ τοῦ ἄρεος ἅτε δὴ τῇ ἡλιακῇ ἐπιβεβηκὼς σφαίρᾳ πυρώδη τὴν δύναμιν κέκτηται. ὁ δὲ τῆς ἀφροδίτης ἀστὴρ, γειτνιάζων τῷ ἡλίῳ προσλαμβάνει τὴν θερμότητα. διαλλάττει δὲ τῷ ὑγρῷ. ὅθεν καὶ εὔκρατος εἶναι μᾶλλον αὐτὴ λέγεται. δεῖ γὰρ ἐν τοῖς ἀκράτοις μᾶλλον ἐπικρατεῖν τὸ θερμὸν τοῦ ὑγροῦ. ὁ δὲ τοῦ ἑρμοῦ ἀστὴρ, διπλῆν ἔχει τὴν κρᾶσιν, ὅθεν καὶ κοινὸς εἶναι λέγεται. ξηρός τε γάρ ἐστι καὶ ὑγρός, τὸ μὲν, ἐκ τῆς ταχυκινησίας, τὸ δὲ ἐκ τῆς σφαιρικῆς προσλαμβάνων θέσεως.

[illegible]

πηκτικόν.

Καὶ διασήπτει.

Ἔστι μὲν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ῥητῶν τῶν ὑποκειμένων

alicubi cum positu etiam motum. Omnino etiam ad qualitatem temperamenti multum ualet celer motus, qui cum stellam Soli propinquam reddit, efficit ut obiter etiam uiribus eius fruatur. Auspicatus igitur est à Sole, ut qui & uehementius cæteris in nos agat, & in medio consistat. Semper autem extrema ad medium quasi regulam attemperantur, & quę utrinque sunt, pro habitudine medij spectantur. ☉ igitur calidus & siccus, talem etiam in corpora nostra uim inuehit. Idq; inde patet, quod cum supra uerticis nostri pũctus uehitur, æstatem efficit, cuius qualitas calida & sicca est. Et quid de anni tempore calido dico, cum idem quouis meridie contingatur, sole in medium hemispherij nostri eunte? Itaque ♄ à ☉ remotissimus, temperamento est ab eodem maximè diuerso, quippe qui frigefaciat, & terra† superior est ob frigiditatem immodicam. Videmus enim in magnis frigoribus, aquas conglaciare & exarescere. At Luna cum terræ finitima sit, & illius exhalationibus impleatur, humida est. Oportet autem eam hac quoq; ratione esse frigidam, quæ eodem à Sole quo ♄ interuallo distat. Sed quoniam, ut diximus, in uelocibus stellis motus positum uincit: Luna quippe uelox, & subinde cum Sole configurata: usura Solaris lucis fruitur atque calescit, & uim habet calidam & humidam, & magis humidam quam calidam. Postquam igitur naturam medij & extremorum reperimus: reliquorum etiam planetarum naturam facile deprehendemus. Iupiter igitur inter ♄ frigidũ & ♂ calidum collocatus: temperata est natura. Temperies enim è mistione contrariorum existit. Mars, ut Solari globo incumbens: ignea est natura. Veneris stella quippe Soli uicina, calorem ab eo sumit, sed humiditate ab eo distat, unde temperata magis dicitur. Nam in intemperatis calor humorem debet uincere. Mercurij porrò stella, duplex habet temperamentum, unde communis etiam dicitur. Nam & siccus est & humidus, quarum qualitatum illam habet à celeri motu, hanc à positu sui orbis.

Terram condensat.

Et putrefacit.

Sunt pleraq; huius loci uerba perspicua, sed tamen

χωρίου, ἄδηλα· πειρασόμεθα δὲ καὶ τῶν ἀδήλων ἐκ βασανίζειν. οἷον τὸ προκείμενόν ἐστιν ἐκ τῶν ἐναργῶν πιστώσασθαι, ὅτι διασήπει ἡ σελήνη τὰ σώματα, καὶ ὑγραίνει. ἐὰν οὖν τις ὑπὸ τὸ σεληναίων ὑπνώσῃ φῶς, αἰσθάνεται ἑαυτοῦ πεπληρωμένου ἀλλοτρίας ὑγρότητος. ἐὰν δὲ κρέας τις ὑποβάλῃ τῷ φωτὶ τῆς σελήνης, σαπήσεται.

Καὶ τῶν περὶ τὴν γῆν ὑγρῶν ἀναθυμιάσεων.

Ἵνα τὸ μὲν ξηρὸν, διὰ τὴν ἀπόστασιν τῆς γῆς ᾖ, τὸ δὲ ψυχρὸν, διὰ τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἡλίου.

Ἐπειδήπερ οἱ μὲν οὕτως, οἱ δ' οὐδ.

Ἐπειδὴ ἄνωθεν ὅτι αἱ κράσεις τῶν ἀστέρων, ἐκ τῆς πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην συνίστανται σχηματίσεως, ἵνα δείξῃ ὅτι συσχηματιζόμενοι, οὐ μάτην οὐδὲ ἁπλῶς συσχηματίζονται, ἀλλὰ ἀμείβουσί γε τὴν οἰκείαν κρᾶσιν φησί. δηλοῦσι τοῦτο αἱ ἐπιτάσεις αἱ ἐξ αὐτῶν γινόμεναι. ταῦτα δὲ ἐν τοῖς φθάσασιν ἡμῖν διήρθρωται.

Τῷ τε πυρώδει τοῦ χρώματος, οἰκείως.

Τοῦτο ὥσπερ ἐπαπορήσαντός τινος καὶ λέγοντος πόθεν δῆλον ἐστὶ τὸν Ἄρεα πυρώδη, ἐπήγαγεν. ὅτι τὸ χρῶμα † δῆλον ὑπάρχει τῆς κράσεως. *φανερόν.*

Γονίμων πνευμάτων.

Ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ τῶν ἀστέρων λαμβάνει τῆς κράσεως τὴν ἀπόδειξιν. ἐπὶ δὲ τοῦ Διὸς ἀπὸ τῶν τελουμένων δι' αὐτοῦ, ὅτι γόνιμά ἐστι τὰ ἐξ αὐτοῦ πνεύματα, εἰ δὲ γόνιμα, καὶ εὔκρατα, τί γὰρ ἄλλο εὐκρασίας δεῖται ὡς ἡ γονή;

Θερμαίνει μὲν γὰρ ἠρέμας.

Θαυμαστὸν εἶναι δοκεῖ τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ, διαφέρουσαν γὰρ τὴν κρᾶσιν τὴν περὶ τὸ θερμὸν εἰπὼν, τὴν εὐκρασίαν ἀμφοτέροις ἀπένειμε † τῇ γῇ καὶ ἡμῖν. οὐ χρὴ δὲ θαυμάζειν. οὐδὲ γὰρ τοσοῦτον λείπεται ἡ θερμότης ὡς καὶ τοὺς τῆς εὐκρασίας ὅρους ὑπερβῆναι. ἔτι δὲ κἀκεῖνο δοκεῖ παραδοξότερον, καὶ ἀπορίαν ἐμποιεῖ τοῖς καταρτικωτέροις, τὸ τῇ ἀφροδίτῃ καὶ τῇ σελήνῃ, τὴν αὐτὴν ἀπονέμειν κρᾶσιν, μὴ μέντοι ἀμφοτέραις ἀπονέμειν τῆς εὐκρασίας. τοῦτο δὲ ὡς ἑπόμενον ταῖς ὁμοίαις κράσεσι συγχωρεῖ σε τῷ ἀκροατῇ συλλογίζεσθαι. ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ἐξ αὐτοῦ γνωστέον. προϊὼν γὰρ ἐν τῷ περὶ τῶν ἀγαθοποιῶν καὶ κακοποιῶν λόγῳ, σαφῶς ἐρεῖ τὴν σελήνην εὔκρατον. ὅπου γε παρὰ ... κἀγὼ ἀναμνήσω σε τότε αὐτοῦ. *ἀντὶ τοῦ τὴν εὐκρασίαν. τῇ τε ☽ καὶ τῷ ♃*

Διὰ τὸ μέγεθος τοῦ οἰκείου φωτός.

Γελοίαν τὴν αἰτίαν φησὶ δι' ἣν ἡ ἀφροδίτη πάνυ ὑγρὰ, τὸν αὐτὸν τῇ σελήνῃ τρόπον. ἡ μὲν γὰρ ☽ εἰκότως διὰ τὸ πάντα ὡς μεμαθήκαμεν περιγειοτέρα εἶναι. ἡ δ' ♀ διὰ τὴν γειτνίασιν, ἀλλ' οὐ διὰ ταύτην μόνον (ἔχει γὰρ ἐλάττονα

ſed tamen etiam obſcura quædã excutiemus, ueluti, id quod nunc propoſitum habemus confirmari poteſt è rebus euidentibus, uidelicet Lunam putrefacere. Nam ſi quis ſub Lunari lumine dormiat, ſentiet ſe alieno humore grauatum. Si quis carnẽ Lunari lumine expoſuerit, putreſcet.

Et ob humidas terræ exhalationes.

Vt ſiccitas ſit ob diſtantiam à terra: frigiditas ob diſtantiam à Sole.

Quoniam hæ ſic, ſlle aliter.

Dixit temperamenta ſtellarum exiſtere ex cõfiguratione ad Solem & Lunam, ut oſtenderet, eas cõfigurationes cum cõtingunt, non ſimpliciter nec fruſtra cõtingere, ſed temperamẽtum ſuum mutare, idq́ declarant incrementa, quæ inde exiſtunt, ut ſuprà eſt à nobis diſtinctius expoſitũ.

Vt igneo colori conuenit.

Hoc, quaſi aliquis ambigat, & dicat, unde conſtet, Martem eſſe igneum, ſubijcit, calorem temperamenti eſſe manifeſtum.

Fœcundos uentos.

Temperamentum Planetarũ in alio aliter declarat. In Ioue ab ijs quæ ab illo efficiuntur, quod fœcundi ab eo uenti cieantur. ſi fœcundi, etiam tẽperati erunt, quid enim æquè temperie eget ut generatio?

Nam modicè calefacit.

Mirabile uidetur hoc dictũ. Nam cum de diuerſo temperamento ratione calidi dixerit, temperiem utriq; tribuit † terræ & nobis. Non eſt autem mirandum. neq; enim tanto interuallo calor relinquitur, ut temperies limites excedat. Præterea illud etiam uidetur abſurdũ, & dubitationem afferre hominibus acutioribus, quod idem Lunę & Veneri temperamentũ tribuit, nõ tamen utriq; temperiẽ tribuit. ſed hoc, tanq̃ cõſequens ſimiliũ temperamentorum, colligendum auditore reliquit. Rem autem ita ſe habere, ex ipſo eſt cognoſcendum. Nam in progreſſu diſputans de beneficis & maleficis, apertè Lunam docet temperatam. ubi & ipſe huius rei admonebo. *† Lunæ & Ioui.*

Ob magnitudinem ſui luminis

Rurſus cauſam narrat, cur ♀ omnino ſit humida eodem modo quo ☽. Nam ☽ quidem admodũ probabile eſt eſſe humidam ob terræ uicinitatem. ♀ aũt ob propinquitatẽ, ſed nõ ob eam ſolã (alioqui enim minus humi-

τῆς σελήνης ἔχειν τὴν ὑγρότητα) ἀλλὰ καὶ διὰ
τὸ μέγεθος τοῦ οἰκείου φωτός. χωρητικὰ γὰρ διὰ
ταύτην τὴν αἰτίαν, πλείονος ὑγρότητος γίνεται.
ὁ δὲ τοῦ ἑρμοῦ, οὗτος ὁ ἀστὴρ ἀμφήριστον ἔχει καὶ
διπλῆν τὴν κρᾶσιν. ὡς μὲν γὰρ ταχυκίνητος,
καὶ μηδέποτε τοῦ ἡλίου ἀφιστάμενος, ξηρός ἐστιν,
ὡς δὲ ἐπικείμενος τῇ σεληνιακῇ σφαίρᾳ, ὑγρὸς
γίνεται. αὐτὸς δὲ ἐθελήσας ἐκ περιουσίας δεῖξαι
τὸ διπλοῦν καὶ ἀμφήριστον τοῦ ἀστέρος τίθη-
σιν, ὅτι τὰς ἐν ἀμφοτέραις ταῖς κινήσεσι με-
ταβολὰς ταχείας ποιεῖται. τοῦτο δέ τι ἐστί; τὰς
ἐπὶ πρόσθεσιν καὶ ἀφαίρεσιν. αἱ γὰρ μεταβο-
περὶ. λαί, αὗταί εἰσι. γίνεται δὲ τοῦτο ὑπὸ τῆς † προ
γινομένης αὐτῷ τρυπανοειδοῦς κινήσεως,
ῥοιζήσεώς τε καὶ πνευματώσεως. ὥσπερ γὰρ
εἴ τις ῥάβδον, ἤ τι τοιοῦτον σφοδρότερον ἐν τῷ
ἀέρι. † ἀέρι κινήσας, ῥοῖζος καὶ πνεῦμα ποιεῖ, καὶ
κινεῖν δύναται τὰ πλησίον: τὸν αὐτὸν τρόπον
καὶ ὁ * ἥλιος τρυπανοειδῶς κινούμενος. τῷ ῥοί
ζῳ καὶ τῷ πνεύματι ὀξύτερον αὐτὸν περὶ τὴν κί
νησιν ποιεῖ. ὅτι δὲ ὀξέως μεταβάλλει καὶ κινεῖ
δηλοῖ. ται, † τὸ μόνον παρὰ τοὺς ἄλλους ἀστέρας μὴ στη-
ρίζειν. ἀλλὰ κἂν δοκῇ στηρίζειν, λεπτά τινα κι-
νεῖται. οὐκ ἄκαιρον δὲ τὰς ἑτέρων παρατιθέ-
ναι δόξας, ἐπειδὴ φασι ξηρὸν καὶ ὑγρὸν εἶναι
τοῦτον τὸν ἀστέρα. καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ στηριγ
μῷ, ὑγρότεροί εἰσιν οἱ ἀστέρες ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ
ξηρότεροι, ὡς προϊόντος εἰσόμεθα τοῦ λόγου.
θέλων δεῖξαι, ὅτι καὶ περὶ τοῦτο διπλῆν ἔχει τὴν
κρᾶσιν ὁ ἑρμῆς, τούτου χάριν ἐμνημόνευσε. πο
ιοῦνται μὲν γὰρ καὶ οἱ ἄλλοι ἀστέρες τοὺς στηριγ
μοὺς καὶ αὐτοὶ ὑγροὶ γίνονται καὶ ξηροί. ἀλλ' οὗ
τος μᾶλλον τῶν ἄλλων. καὶ θᾶττον στηρίζων διὰ
τὴν συνέχειαν, ὡς φυσικὴν δύναμιν τὴν ἀπὸ τοῦ
στηριγμοῦ προσγινομένην ἔχει.

Περὶ ἀγαθοποιῶν καὶ κακοποιῶν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων.

Τρία τινά ἐστιν ἀκολουθοῦντα, καὶ ἑπόμενα
ἀλλήλοις. κρᾶσις δύναμις καὶ ἐνέργεια. δεῖ
γὰρ πρότερον τὴν κρᾶσιν ὑπάρχειν, ἵνα ἐξ
αὐτῆς ἡ δύναμις προαχθείη. εἶτα ἡ ποία τις δὲ
τῇ δυνάμει παρακολουθεῖν ἐνέργεια ἔνθεν. εὐ-
δηλίας δὲ χρὴ ὡς ὁ μὲν περὶ τῆς κράσεως λόγος,
σύντομος. ὅμοιον καὶ ὁ περὶ τῆς δυνάμεως.
ὁ δὲ περὶ τῆς ἐνεργείας δυσκολώτερος, τοῖς
μερικοῖς συμποικιλλόμενος πράγμασι. τῇ
φύσει τοίνυν τῶν πραγμάτων ἑπόμενος, καὶ
τὴν τάξιν τῆς διδασκαλίας ἐποιήσατο. εἰπὼν
γὰρ περὶ τῆς κράσεως, καὶ τῆς κατ' αὐτὴν ποιᾶς
δυνάμεως διαλέγεται ζητῶν, ποία μὲν κρᾶσις
γονίμην ἀποτελεῖν δύναμιν, ποία δὲ φθαρ-
ἀνάγ. τικήν. † αὐτὰς δὲ τὴν τάξιν τῆς διδασκαλίας ἀπει
κάζει τῇ τοῦ παντὸς διακοσμήσει. εὐδηλίας γὰρ

nus humiditatis quã lunã habere oporte-
bat (uerũ etiam ob magnitudinẽ sui lumi
nis. Ob hãc enim causam plus humoris ca
pere potest. Mercurij stella ambiguum &
duplex habet temperamẽtũ. Nã & ut mo
tu celeris, & nunq̃ à Sole recedens, sicca
est: & ut Lunari globo incũbẽs, humida.
Cum aũt uellet autor ex superuacuo ostẽ
dere duplicẽ & ambiguã huius stellę na-
turam, ponit eam in utrisq; motib. celeres
habere mutationes. Id uerò quid est? non
aliud q̃ incrementũ aut decrementũ cur-
sus. Nam hæ sunt mutationes, hoc aũt etiã
accidit ob motũ qui fit, instar terebri, et ob
stridorẽ atq; inflationẽ. Vt enim, si quis ba
culum aut simile quid, uehemẽtius in ae-
re agitarit, stridor & uẽtus excitat̃ q pro-
xima quæq; mouere potest: sic etiã ☿ qui
terebri instar mouet̃ stridore & uẽto suo,
celerior in motu suo euadit. Iam celeriter
mutari Mercuriũ & moueri ex eo patet,
q̃d solus inter cęteros planetas nõ fit sta-
tionarius, sed quãuis stare uideat̃, tamẽ ali
quot minuta morat̃. Neq; uerò aliorũ opi
niones afferre alienũ erit. Quoniã humi-
dam & siccã esse stellã hãc dixit: ac in pri-
ma statione humidiores sunt stellę: in secũ
da sicciores: ut in orationis ꝓgressu cogno
scemus, ostendere uult, etiã hac oratione
duplex habere temperamentũ Mercuriũ:
et hac gratia mentionẽ huius rei fecit. Fiũt
enim etiã reliqui planetę ut stationẽ, ita &
humidiores et sicciores. hic aũt prę cęteris
et celerius fit stationarius, et ob assiduitatẽ
facultatẽ eã q̃ à stationib. accedit, quasi na
turalẽ tenet.

De beneficis & maleficis.

Quæ cum ita sint.

Tria sunt quę se inuicẽ comitant̃ & se-
quunt̃: Temperamentũ, facultas & ratio.
Nã in primis adesse oportet tẽperamentũ,
ut facultas inde producat̃. Deinde certa ra
tio tale tẽperamẽtũ cõsequit̃. Tenẽdũ aũt
est, disputationẽ de tẽperamẽto esse expe
ditã. eam itẽ quę de facultate habet̃. De a-
ctione uerò difficiliorẽ, quæ pro uarietate
particulariũ rerũ mutat̃. Tenuit aũt eum
in docẽdo ordinẽ, qui est naturę cõsenta-
neus. Cũ enĩ de tẽperamẽto dixisset, de fa
cultate q̃q; illo tẽperamẽto cõsentanea di-
sputat, quęrẽs, quale tẽperamentũ effectri
cẽ parare soleat facultatẽ, quale corruptio
nẽ. Ipse uerò doctrinę ordinẽ ad ordinẽ u-
niuersitatis accommodat. Prius enim sint

διὰ φησι πρότερον τὰ στοιχεῖα, καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς ποιότητας, εἶθ' οὕτω τὰς ἐξ αὐτῶν προερχομένας δυνάμεις. ἐπεὶ οὖν ὥσπερ εἶπε τὰ στοιχεῖα χύματα ἐκάλει, ἀκολούθως νῦν τὰς αὐτῶν δυνάμεις φησί. παραδείγμασιν οὖν τοῖς στοιχείοις χρησάμενος καὶ εἰκὸς, τὸ ὅμοιον μεταφέρειν ἀξιοῖ καὶ ἐπὶ τῶν ἀστέρων. ἐπεὶ οὖν φησὶν ὁρῶμεν γόνιμα μὲν τὰ ὑγρὰ καὶ θερμὰ τῶν στοιχείων. φθαρτικὰ δὲ τὰ ξηρὰ καὶ ψυχρὰ δηλονότι. ὅσοι μὲν τῶν ἀστέρων εἰσὶ θερμοὶ καὶ ὑγροί, ἐκεῖνοι γόνιμοι καὶ ἀγαθοὶ νομισθήσονται. ὅσοι δὲ ξηροὶ καὶ ψυχροί, ἐκεῖνοι φθαρτικοὶ ἔσονται. εἰσὶν οὖν τρεῖς ἀγαθοποιοί. ☾ ♀ ♃ φθαρτικοὶ δὲ, ♄. ♂. διὰ τὴν ἀμετρίαν τῆς κράσεως μόνος δὲ ὁ τοῦ ἑρμοῦ, ὥσπερ δῆλος ἐκ τῶν προαποδεδειγμένων, κοινὴν ἔχων τὴν κρᾶσιν. ξηρὸς καὶ ὑγρός. ὁ δὲ ἥλιος διὰ τὸ ποτὲ μὲν πλησιέστερον γινόμενος ἡμᾶς θερμαίνειν. ποτὲ δὲ πορρωτέρω γινόμενος ψύχειν τρόπον οὖν τινα πρὸς τὴν κίνησιν. καὶ πρὸς τὴν ταύτης ἀποκατάστασιν, καὶ αὐτὸς διπλῆν ἔχει τὴν φύσιν.

Τεσσάρων χυμάτων.

Χύματα ἐκάλεσε τὰ στοιχεῖα διὰ τὸ ὥσπερ προϋποκείμενον ταῦτον, πάντα ἐξ αὐτῶν γίνεσθαι, καὶ τὰ γινόμενα ἐξ αὐτῶν γίνεσθαι, τὰ γενόμενα καὶ αὐτὰ εἶναι χύματα, καὶ τὸ ὑποκείμενον ἑκάστου τῶν γινομένων, * τὸ εὔκρατον ἐπὶ τῶν τριῶν καθολικῶς, ἰδίως, ἐπὶ διὸς μόνου καὶ ἀφροδίτης. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ σελήνης καὶ τοῦτο * ἐν τοῖς ἑπομένοις καὶ ἀνεμνήσαμέν σε ὡς ἐπηγγειλάμεθα.

Συντρεπομένας.

Ἐπειδὴ ἅπερ αὐτοὺς κοινοὺς, τουτέστι καὶ ἀγαθοποιοὺς, καὶ φθοροποιοὺς, λέγει ἐφεξῆς. πότε μὲν φθοροποιοὶ γίνονται, πρὸς τοὺς σχηματισμοὺς τῶν ἀστέρων, πότε δὲ γόνιμος; πρὸς μὲν ἀγαθοποιοὺς φερόμενοι, ἀγαθύνονται διὰ τὴν ἐκείνων μετουσίας. πρὸς δὲ κακοποιοὺς, τὸ φθαρτικὸν προσκτῶνται: πρὸς τοὺς σχηματισμοὺς ἁπλῶς τὰς ἑαυτῶν φύσεις ἀμείβοντες.

Περὶ ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ἀστέρων.

Πάλιν ἐπειδὴ τὰ πρῶτα γένη

Ἐπὶ μὲν τοῦ ἀνθρώπου ἡ μορφὴ καὶ ὁ τύπος ἐκ τῆς κράσεως τῶν ἀστέρων, καὶ τὸ διαπλαττόμενον, ὡς ἐπὶ πλεῖστον διαπλάττεται. ἐπὶ δὲ τῶν θείων, οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἐκ τῶν μορφώσεων, τὸ ἀνάλογον δεῖ λαβεῖν, τὰς κράσεις μερίσαι τοῖς γένεσι τρόπον τινὰ διαπλάσαντα καὶ διαμορφώσαντα. εἰρήκαμεν γὰρ ὡς ἤθελε πάντα τὰ περὶ τῶν ἀστέρων τεχνικῶς εὑρημένα, τῇ τοῦ παντὸς ἀπεικάσαι διαμορφώσει. εἰ γὰρ τὰ ἐπίγεια τεταγμένα πως ἐστὶ καὶ * ἀποτετυπωμένα, πολλῷ μᾶλλον τὰ οὐράνια ἃ καὶ τοῖς τῆς δὲ τάξεως αἴτια καθίσταται. ἀλλ' ἐπειδὴ θέλομεν γνῶναι τὰ τῇ δὲ ὅπως διατίθεται ἀπὸ τῆς ἐκείνων ἀπορροίας κατ' εἰκόνα

τῶν τῆ

(margin: διὰ; ὕδωρ.; παράδειγμα; σιν. κατὰ τό.; καί.; ἐστὶν προ- τετυπω-.)

ait elementa eorū́q; qualitates, ac tum demū progredientes inde qualitates. Quando igitꝰ, ut dixi, elemēta uocauit chymata, nūc ordo postulat, ut eorum facultates exponat. Elementorū igitꝰ exemplis usus & cōsentaneis argumentis, similitudinē etiā ad astra censet transferendā. Quādo igitꝰ fœcūda uidem* esse calida et humida elementa: sicca uerò & frigida corrumpendi uim habere: nimirū quæ stellæ calidę sunt & humidæ: fœcūdę & bonę perhibentur. Quę aūt siccæ & frigidæ, perniciosæ erūt. Tres igitur beneficæ sunt ☽ ♀ ♃. maleficæ, ♄ ♂ ob immoderatū temperamentū. Solus ☿ ex ijs quæ præcesserunt, commune habere temperamentū ex sicco & humido: est supra demōstratū. Sol aūt quod aliàs nobis propior, calefacit, aliàs remotior, frigefacit quodāmodo ꝓ motu & motus illius restitutione, duplicē & ipse naturā habet. Quatuor Chymatum.

Chymata appellat elemēta, q̄d ex his antè positis omnia oriantꝰ, & q̄d humores sint & materię cuiusuis rei gignendę. Temperiem trib. uniuersaliter tribuit. peculiariter Ioui dūtaxat & Veneri. Sed & Lunę * idq; in posterioribus mādabatur, & nos, ut polliciti sumus, commonefecimus.

Mutentur.

Quando eas stellas cōmunes dixit, hoc est, & beneficas & maleficas iam subiūgit: quando hanc uel illā qualitatē assumantꝰ pro cōfigurationib. inquit, cū alijs stellis. Nam si ad beneficas referantꝰ, reddunꝰ bonæ societate illarum, si ad maleficas, qualitatem noxiam assumunt, naturas suas omnino pro configurationibus mutantes.

De masculinis & fœmininis stellis.

Iam quia duo naturarū p̄cipui sexus sunt.

In hominib. forma & typus existit ex tēperamēto astrorū, et q̄cq̄d informatꝰ, hoc ferè modo informatꝰ. In diuinis aūt nō sic, sed ex informationib. proportio sumi potest, ut tēperamēta in sexus distribuantꝰ, modo q̄dam qui formā & effigiē induxit. Diximus enim uelle eū omnia q̄ de siderib. artificiosè sunt inuēta, forma uniuersi comparare. Nā si res humanę quędā habēt ordinē & effigiē: cœlestes quanto magis habebūt, quę in illis ordini causā præbētꝰ? Verum si cognoscere uolumus quēadmodū terrena ab influxu illorū afficiantꝰ imagine

ἀφανεῖς. τῶν τε ἤδη τῶν ἐν ἡμῖν † δῆλον καὶ τὰς ἐκείνων δυνάμεις ὑποτιθέμεθα. εἰκότως δὲ μετὰ τὴν τῶν κράσεων καὶ δυνάμεων εὕρεσιν. καὶ τὰς φύσεις ταῖς κράσεσι συμφώνως ἀποτελεῖσθαι. ἰστέον δὲ ὡς τρεῖς εἰσι τύποι οἱ τοὺς ἀστέρας ποιοῦντες ἀρρενοῦσθαι καὶ θηλύνεσθαι. κρᾶσις, σχηματισμὸς πρός τε τὸν ἥλιον, καὶ πρὸς τὸν ὁρίζοντα, κρᾶσις πῶς, ἐπειδὴ ὁρῶμεν τὸ γυναικεῖον γένος ὑγρὸν καὶ μαλακὸν ὑπὸ τῆς δημιουργησάσης φύσεως ἀποτελεσθὲν, διὰ τὸ εὔεικτον αὐτὸ εἶναι. τὸ δὲ ἀνδρεῖον σκληρὸν καὶ ἄτρεπτον, εὔδηλον ὅτι ὅσους ἂν εὕρωμεν ἀστέρας ὑγροὺς μᾶλλον, ἐκείνους λέγομεν θηλυκοὺς. ὅσους ξηροὺς μᾶλλον ἐκείνους ἀρρενικούς. ἔσαι οὖν εἴγε ταῦθα οὕτως ἔχει ☾ καὶ ἀφροδίτη θήλειαι. ἀρρενες δὲ οἱ λοιποὶ, πλὴν τοῦ ἑρμοῦ· οὗτος γὰρ ξηρὸς καὶ ὑγρὸς ἀποδειχθεὶς διπλῆν ἔχει τὴν φύσιν. καὶ ἄρρην καὶ θῆλυς νομιζόμενος. ἐκ δὲ τῶν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμῶν, ἀρρενοῦνται καὶ θηλύνονται τοῦτον τὸν τρόπον. ἀρρενικοὶ λέγονται, ὅταν ἑῷοι γένωνται. φαίνονται γὰρ τότε ὡς πρωϊαίτεροι καὶ νεοτόκοι, καὶ ἰσχυροτέραν δύναμιν κεκτημένοι. θηλυκοὶ δὲ ὅταν ἑσπέριοι. πρὸς δὲ τὸν ὁρίζοντα, τάδε ἄκουε. τὸ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον τὸ ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου μέχρι τοῦ δύνοντος εἰς δύο διαιρεῖται. καὶ τὸ ὑπὸ γῆν τὸ ἀπὸ τοῦ δύνοντος μέχρι τοῦ ὡροσκόπου, εἰς δύο ὁμοίως. τεσσάρων οὖν ὄντων, ἰστέον ὡς τὰ μὲν δύο, ἀπηλιωτικὰ καλεῖται. τὰ δὲ ἕτερα, ἃ καὶ ἰσάριθμα τούτοις, λυβικά. ποῖα ἐστὶν καλεῖ ἀπηλιωτικὰ; τὸ ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου μέχρι τοῦ μεσουρανήσεως. καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ δύνοντος, μέχρι τοῦ ὑπογείου. ταῦτα γὰρ ἐμφερῆ καὶ ἐοικότα πρὸς ἄλληλά ἐστι, ποῖα δὲ λυβικά. τὸ ἀπὸ τοῦ † μέσου ἕως τοῦ δύνοντος. καὶ τὸ ἀπὸ ὑπογείου μέχρι τοῦ ὡροσκόπου. οἱ οὖν ἀστέρες γενόμενοι μὲν ἐν τοῖς ἀπηλιωτικοῖς τεταρτημορίοις, ἀρρενοῦνται. ἐν δὲ τοῖς λυβικοῖς θηλύνονται καὶ θαυμαστὸν ὅπως μὴ τὸ ἑξῆς ἡμισφαίριον ὅλον ἀπηλιωτικὸν ἐκάλεσε καὶ ἀρρενοποιὸν τὸ δὲ ἕτερον λυβικόν; ἀλλ' ὡς ἔοικε τὰ κατὰ διάμετρον ἔλαβε τι γὰρ ἡμόρια ὡς καὶ μεταδιδόναι ἀλλήλοις τὰς ἰδίας δυνάμεις δυνάμενα καὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὄντος τοῦ ἡμισφαιρίου, καὶ διὰ τοῦτο ἰσχυρότερα εἰσὶν δυνάμενα.

† μεσουράνημα. [margin]

Περὶ ἀρσενικῶν, καὶ θηλυκῶν ἀστέρων.

Πάλιν ἐπειδὴ τὰ πρῶτα γένη.

Οὔτε τὰ πρῶτα γένη. οὔτε τὸ πάλιν παρέλαβε τοῦ * παλαιοῦ, ἀλλ' ἑκάστη τῶν λέξεων, σημαίνειν αὐτῷ τί βούλεται. τὸ γοῦν πάλιν ἐν δείκνυται ὅτι τῇ τοῦ παντὸς διακοσμήσει ἑπόμενος. ἐκτίθεται πάντα. καὶ ὅτι τὰ πρῶτα τῇ διατάξει τοῦ παντὸς καὶ νῦν προκείμενα. τὸ δὲ πρῶτα, σημαίνει αὐτῷ, τὸ εἶναί τι καὶ ἄλλο γένος κοινὸν

rerum nostrarum & nobis cognitarũ, illorum etiam uires constituimus. Probabiliter aũt post temperamentorũ & facultatũ inuentionem: statuimus etiã naturas tẽperamentis effici cõgruentes. Est aũt sciendum tres esse modos quibus Planetæ masculescunt aut effœminantur: temperamẽtum, cõfigurationem ad Solẽ, & horizontem. Temperamentũ quomodo? Quoniã uidemus sexũ fœmineũ humidũ & mollẽ in hac natura esse redditũ ut facile cederet, uirilẽ, durũ & rigidũ: perspicuũ est, quas stellas humidiores inuenerimus, eas dicendas esse fœmineas, quas uerò sicciores, eas mascul nas. Erunt igit̃ (siquidem hęc ita se habẽt) ♀ & ☽ fœmineę. Reliqui planetę mascul. Mercurio excepto, Quẽ cum siccũ et humidũ esse demonstratũ sit, duplicẽ habere naturã, tam masculeã quã fœmineã existimandũ. Configurationib. ad Solẽ masculescũt aut effœminant̃ planetę hoc modo: Masculi dicunt̃, cum sunt orientales. Vident̃ enim quasi iuniores & recẽs geniti, & uires maiores habẽt: fœminei, cũ uespertini. Cõfigurationib. ad horizõtẽ hoc modo. Hemisphęriũ q̃d infra terrã est ab horoscopo in occasum, bifariã diuidit̃: & q̃d supra terrã, ab occasu ad horoscopũ, itẽ bifariã. Cũ igit̃ quadrãtes sint 4. sciendũ est, duos orientales, & totidẽ occidentales appellari. Quos igit̃ uocat oriẽtales, quadrantẽ ab horoscopo usq; ad M C. & quadrãtẽ ab occasu ad M C. Hæc enim cognata & similia inter se sunt. Quos occidentales? Quadrantẽ à medio cœli ad occasum. & ab M C. ad horoscopũ. Stellę igitur in masculis collocatę quadrantib. masculescũt: in occidẽtalib. effœminant̃. Ac mirũ est, cur nõ integrũ hæmispheriũ ordine uocarit oriẽtale, alterũ occidẽtale? Sed uerisimile est, eũ signa opposita sumpsisse, ut quæ suas uires inuicem communicare possint. & in principijs sunt hemisphęriorum, proptereaq; uim maiorem habent.

De masculeis & fœmineis stellis.

Rursus cum primi sexus.

Ptolemęus neq; (primi sexus) neq; (Rursus) frustra usurpauit, sed q̃dlibet uocabulũ aliq̃d unius habere uoluit. Verbũ igit̃ (Rursus) significat uniuersitatis ordine obseruato, exponere o͠mia, & prima, ordine uniuersi, etiam nũc proposita esse. uerbum (primi) significat etiam alium sexum

qui &

ἄρρενος καὶ θήλεος φέρον σύμβολον, ὡς τὸ τῶν ἑρμαφροδίτων.

Πλεῖον μὲν γὰρ ἐγγίνεται.

Εἰσὶ μὲν γὰρ καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν στοιχείων δυνάμεις. ἀλλ᾽ ἐπικρατεῖ ὑγρὰ οὐσία μᾶλλον τῶν ἄλλων.

Τον δὲ ☉.

Ὁρᾷς ὅτι ταῖς μὲν θηλείαις μίαν μόνον ἀπένειμε ποιότητα τὴν ὑγράν, τοῖς δὲ ἄρρεσι τὰς λοιπάς. οὕτω γὰρ καὶ ὁ ♃ εὑρεθήσεται ἄρσην, τῆς θερμότητος πλεοναζούσης μᾶλλον ἐν αὐτῷ ἤπερ τῆς ὑγρότητος.

Ἑῴους μὲν οὖν τοὺς καὶ προηγουμένους.

Ἐπιδέδειξατο, τίνες εἰσὶν οἱ ἑῷοι ἀστέρες, ὅπερ καὶ διδασκαλικόν, τὸ μὴ ἀσαφέσι κεχρῆσθαι λέξεσιν, ἀλλὰ καὶ συντόμοις καὶ σαφέσιν. εἰδέναι δὲ χρὴ ὡς ἄλλα μέν ἐστι προηγούμενα μέρη τοῦ ἡλίου κατὰ τὴν τοῦ παντὸς κίνησιν, καὶ ἕτερα κατὰ τὴν τοῦ ἡλίου αὐτοῦ. ὑπαλλαγμένων γὰρ οὐσῶν τῶν κινήσεων, ὑπηλλαγμένα εὑρεθήσεται καὶ τὰ ἡγούμενα. οἱ δὲ παλαιοί, κατὰ τὴν τοῦ παντὸς κίνησιν λαμβάνοντες. ἡγούμενα μέρη ἐκάλουν, τὰ προαναφερόμενα τοῦ ἡλίου. ἑπόμενα δὲ τὰ ἐπικαταφερόμενα.

Τῆς ὑπὸ γῆν τὸ μέσον ἐπιστάσεως.

Οὐδὲ μόνον τὸ ἀντίμεσον οὐρανήσεως λεχθέν, ἀσαφὲς ἦν, τὸ διάμετρον τοῦ μεσουρανήματος, τὸ ὑπὸ γαῖαν ὄν. ὅπως πλείους σαφηνείας † προαιρούμενος, ὑπὸ ἐπήγαγεν ὧν.

† προνοούμενος τρόπον.

Περὶ ἡμερινῶν καὶ νυκτερινῶν ἀστέρων.

Ὁμοίως δὲ ἐπειδὴ τῶν ποιούντων τὸν χρόνον. Ἐπεὶ περὶ τῶν ἀστέρων δυνάμεως διαλέγεται, ἀπεικάζων αὐτὴν πανταχοῦ τῇ τοῦ παντὸς διακοσμήσει. ἐπεὶ τοίνυν εἰς δύο διαστήματα ὁ χρόνος μέγιστα διαιρεῖται, ἀκόλουθως ἐθέλει διδάξαι, ποία κρᾶσις ποίῳ διαστήματι συμπαθεῖ, καὶ συμπληροῖ τὸ θεώρημα. ποτὲ μὲν ἐκ τῆς κράσεως τῆς ὁμοιότητος ἐπιχειρῶν ποτὲ δὲ ἐκ τῆς ἐναντιότητος. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν συμμέτρων, τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ προστιθέμενον, τὸ αὐτὸ τῆς ποιότητος εἶδος φυλάττει. ἐπὶ δὲ τῶν ἀσυμμέτρων, τὸ μὲν ὅμοιον αὔξει τὴν κράσεως † συμμετρίαν. τὸ δὲ ἀνόμοιον συμμετρίαν τῷ μιγνυμένῳ χαρίζεται. οὐκοῦν ὁ ♃ καὶ ὁ ἥλιος ἅτε σύμμετρον ἔχοντες θερμασίαν, ἡμερινοὶ κληθήσονται. ἡ δὲ σελήνη καὶ ἡ ἀφροδίτη, νυκτερινοί, διὰ τὴν συνυπάρχουσαν αὐταῖς ὑγρασίαν. ἡμερινὸς δὲ κληθήσεται ὁ τοῦ κρόνου ὁ δὲ τοῦ ἄρεος. νυκτερινός. ὁ μὲν τοῦ κρόνου τὴν ἡμερινὴν αἵρεσιν κεκλήρωται, ἅτε ψυχρότερος ὤν. ἐνθένδε γὰρ ὑπὸ θερμοῦ κεκραμένος συμμετρίαν ἐκτελεῖ. ὁ δὲ τοῦ ἄρεος τὴν νυκτερινὴν αἵρεσιν ἐκληρώσατο, ἅτε ξηρότερος ὤν ἐνθένδε γὰρ καὶ αὐτὸς τῷ ὑγρῷ κεκραμένος,

† τὴν ἀμε-

qui & maris & mulieris signum gestet, ut est hermaphroditorum.

Copiosius enim inest.

Insunt sanè reliquorum etiam elementorum uires, sed humida natura præualet reliquis.

Solem autem.

Vides ut fœmineis unam duntaxat humidam qualitatem tribuerit, masculis reliquas? Sic enim & ♃ masculus inuenietur, cum in eo calor humorem uincat.

Nam matutinos & antecedentes.

Ostendit qui sint matutini planetæ, & est ex arte docendi, uerbis non obscuris uti, sed & breuibus & perspicuis. Sciendum autem est, alias esse partes quæ Solem antecedunt, considerato motu uniuersi, & alias, pro motu ipsius Solis. Permutatis enim motibus etiam partes antecedentes mutabuntur. Veteres autem considerato motu uniuersi, partes Solem antecedentes priores, sequentes, posteriores uocant.

Ad oppositum sub terra cœli.

Vt minus esset ambiguitatis & obscuritatis in uerbis adiecit, quod infra terram est.

De diurnis & nocturnis stellis.

Item, cum tempora faciant.

Quoniam de ui astrorũ disputat, eamq́ ordini uniuersi ubique comparat, tempus autem in duo maxima interualla diuiditur: iure docere instituit, quod temperamentum cui interuallo consentiat. Ac doctrinam hanc absolui, argumentis ductis aliàs à similitudine temperamenti, alias à contrarietate. Nam in conuenientibus, simile simili additum, eandem qualitatis speciem conseruat. in non congruentibus, simile auget intemperiem: dissimile temperiem misto confert. Igitur ♃ & ☉, quippe cõgruentes caliditate præditi, diurni uocabantur. Luna autem & ♀ nocturnæ, ob humiditatem qua præditæ sint. Diurnus appellabitur ♄. ♂ nocturnus: quorum ille diurnam conditionem sortitus est ut frigidior. Solet enim calori mistus, moderationem efficere. hic nocturnã conditionem, ut siccior. Solet enim & ipse humore cõmistus moderatio-

συμπάθειαν ἀποτελεῖν. διὸ τοῦ ἑρμοῦ πάλιν καὶ ταῦθα, τὸ ἐπίκοινον τῆς κράσεως φυλάττω, καὶ ἀμφοτέραις συμπαθεῖ ταῖς αἱρέσεσι, ποτὲ μὲν τῇ ἡμερινῇ, ποτὲ δὲ τῇ νυκτερινῇ. μεμαθήκαμεν γὰρ ἤδη πῶς μὲν ἑῷος ἀστὴρ γίνεται, πῶς δὲ ἑσπέριος, ὁμοίως εἰρήκαμεν ὡς πάντα τὰ εἰρημένα περὶ τὴν τοῦ παντὸς διάταξιν γράφει. διὰ τοῦτο ἀρχόμενος ἔλεγεν, τὸ πάλιν † ἔλεγε γὰρ ἐν τοῦθα ἀναλογεῖν τὸ ὁμοίως τῷ πάλιν. ὅτι δὲ λέγει τῶν ποιούντων, οὐ χρὴ νομίζειν ὅτι ἡ ἡμέρα, ἢ πάλιν ἡ νὺξ ποιεῖ καὶ δημιουργεῖ, ἀλλ' ὅτι δηλοῦσιν ἡμῖν τὸν χρόνον καθίστησιν. εἰς γὰρ ταῦτα ἀφορῶντες, τὰς αἱρέσεις, τὴν τοῦ χρόνου καταλαμβανόμεθα κίνησιν. καλῶς δὲ τὸ ἐκφανέστατα ἐπήγαγεν, ἐπεὶ καὶ ἄλλα τινὰ ἔστι τοιαῦτα ἡμῖν δῆλον, τὴν τοῦ χρόνου κίνησιν, ὡς αἱ ὧραι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ἀλλ' οὐχ οὕτως ἐκφανῶς, καὶ διαδήλως καὶ ἐναργῶς.

† ἔλεγον.

Ἠρρενωμένον.

Οὐ μάτην τοῦτο ἐπήγαγεν. ἠθέλησε γὰρ οὐ μόνον περὶ τῆς κράσεως δύναμιν οἰκειῶσαι αἱρέσεις τοῖς πλανωμένοις τὰς, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ.

Τοῖς μὲν γὰρ τῆς ἀγαθῆς κράσεως.

Δαιμονίως ἐπιχειρῶν, διατί μὴ ἐπὶ κρόνου καὶ ἄρεως ἐφύλαξε τὸν αὐτὸν λόγον. ἀλλὰ τὸ ἐναντίον. φησὶν οὖν ὅτι (ἐπὶ μὲν) τῶν ἀστέρων ὅσοι μὲν εἰσὶν εὔκρατοι, χαίρουσι τῷ ὁμοίῳ. φυλάττεται γὰρ αὐτῶν ἡ κρᾶσις διὰ τοῦ ὁμοίου. ὅσοι δὲ δύσκρατοι, χαίρουσι τῷ ἀνομοίῳ. οὐ φυλάττεται γὰρ ἡ κρᾶσις αὐτῶν, κολαζομένης τῆς ἀμετρίας διὰ τῆς ἐναντιότητος. Περὶ τῆς δυνάμεως τῶν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμῶν.

Ἤδη μέν τοι καὶ παρὰ τοὺς πρὸς τὸν ἥλιον.

Περὶ τῶν συμφύτων κράσεων τῶν ἀστέρων διαλεχθεὶς, νῦν περὶ τῶν ἐπικτήτων ἐθέλει διαλαβεῖν, ἃς προσλαμβάνουσιν ἐκ τῶν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμῶν. εἰδέναι γὰρ χρὴ ὅτι ὥσπερ ἀρρενοῦνται καὶ θηλύνονται ἐκ τῶν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμῶν τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰς κράσεις ἀμείβουσι ποίως ἢ ποίως σχηματιζόμενοι. ἐκεῖνο δὲ ἄξιον ἐπισημήνασθαι, καὶ ποιῷ τρόπῳ τὴν αἰτίαν εὑρεῖν, δι' ἣν ἀκολουθοῦντος τοῦ προκειμένου θεωρήματος, τοῦ περὶ τῆς φυσικῆς κράσεως οὐ συνέταξεν † αὐτῷ τὰ προηγούμενα. ἀλλὰ παρεμβαλὼν πλεῖστα ὅσα θεωρήματα, * καὶ πάντα τὰ περὶ τῶν δυνάμεων αὐτῶν καὶ ὅσα λείπεται τοῖς κράσι, νῦν τοῦτο γράφει. ἡ δὲ αἰτία δήλη ἐστὶ τοῖς προσεχεστέροις * κατανοοῦσιν ἐν τοῖς προκειμένοις. ἐξ ὧν γὰρ αὐτὸς φησιν, ἡ αἰτία ἀναφαίνεται. οὐ γὰρ βούλεται πάντας τοὺς ἀστέρας ἐπικτήτους προλαμβάνειν κράσεις. ἀλλὰ σελήνην

† αὐτό.

moderationem efficere. ☿ hic quoq; ambiguum temperamentum conseruat, & cum utraq; conditione cōsentit, aliàs cum diurna, aliàs cum nocturna. Iam autē didicimus, quo pacto matutina stella fiat, quo uespertina. diximus item Ptolemæum omnia scribere secundum ordinem uniuersitatis. Ideò initio dixit. (Rursus) Dixi enim Rursus, &, item hic idē ualere. Cum autem ait. Cum faciant, non intelligendum est, noctem aut diem facere aut fabricare aliquid, sed tempus nobis declarare. Ad has enim conditiones respiciētes, motum temporis deprehēdimus. Rectè autem subiunxit euidentissima. quia & alia quædam sunt, quæ nobis motum temporis declarāt, ut hęc & alia eiusmodi, sed non ita manifestè, conspicuè, & euidēter.

Magis masculum.

Non frustra hæc adiecit. Conditiones enim planetis distribuere uoluit non modo pro ui temperamenti, sed etiam pro sexu masculo uel fœmineo.

Nam ijs qui bono temperamento.

Mirabiliter rem tractat, cui in ♄ & ♂ eandem rationem non seruarit, sed cōtrarium. Ait igitur, stellas quæ temperatæ sint, gaudere simili. Sic enim tēperamentum earum conseruari per simile. quæ autem intemperatæ sint, eas gaudere dissimili. Neq; enim cōseruatur temperamentum earū, cum redundatia per qualitatem contrariam quasi in ordinem cogitur.

De ui configurationū ad Solem.

Iam pro configurationib. erga Solem.

Disputatione de innatis temperamentis astrorum absoluta: nūc de acquisitis acturus, quę assumūt è cōfigurationibus ergà Solē. Sciendū enim est, ut stellæ è cōfigurationib. erga Solē, uel masculescūt, uel effœminantur: sic etiā temperamenta mutare pro alia atq; alia configuratione. Illud porrò notatu dignū, eiusq; causa quouis modo inuenienda est, ob quam, cum proposita doctrina sequatur illā quę est de naturali tēperamēto, hāccū antecedēte non cōiunxerit, sed q̄ plurimis pceptis interiectis * & ijs omnib. quę ptinēt ad uires earum, & quę desunt temperamentis: nunc hoc scribat? Causa ex ipso contextu sermonis. Nam ex ipsius autoris uerbis causa elucescit. Nec enim sentit omnes stellas requisitè assumere tēperamēta, sed Lunā

Q ij

☉. ♃. ♄. ♂ οὐδ' ἄλλας οὐκ ἔτι ὡσαύτως, ἀκόλουθον ἦν πρότερον τὰ κοινότερα καὶ πᾶσιν ἐφαρμόζοντα γράφειν θεωρήματα. ἃ δὲ ὕπω τὰ ἰδικώτερα, καὶ μὴ ὡσαύτως ἐπὶ πάντα λέγεσθαι δυνάμενα. δεύτερον οὖν ἐπὶ τούτοις ἀνακύπτει πρόβλημα, διὰ τίνα αἰτίαν μὴ πάντες ἐκ τῶν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμῶν τὰς κράσεις ἀμείβουσι; φησὶ δὲ ὅτι οὐ πάντες οἱ ἀστέρες δύνανται τὴν διάμετρον τοῦ ἡλίου ἀφίστασθαι. ὁ γὰρ τῆς ἀφροδίτης, καὶ ὁ τοῦ ἑρμοῦ. οὐ δύνανται τὸ ἀπὸ ἀφίστασθαι, ἅτε ταχυκίνητοι ὄντες καὶ ἀεὶ πλησίον τοῦ ἡλίου εὑρισκόμενοι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτω συμπεραίνεται. ἄρχεται δὲ τὸν κανόνα καὶ τὴν μέθοδον γυμνάζειν ἐπὶ σελήνης ἅτε τῶν αὐτῆς σχημάτων ἐναργεστέρων ὄντων, καὶ σχεδὸν ὑπὸ τῶν ναυτικῶν πάντων γινωσκομένων σαφῶς. ποιεῖται δὲ * ἐπὶ τετραγώνων. ὑγροτέρα γὰρ ἐστὶν ἡ σελήνη ἀπὸ συνόδου, ἄχρι πρώτης διχοτόμου. δοκεῖ γὰρ νεωστὶ τετέχθαι. καὶ ὥσπερ τὰ νεογνὰ παιδία ὑγρά ἐστι, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ αὕτη πλήθει ὑγρότητος. ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης διχοτόμου, ἕως πανσελήνου, θερμοτέρα ἐστὶν, ἄρχεται γὰρ τὴν ἀπὸ τῆς ἡλιακῆς σφαίρας προσλαμβάνειν θερμότητα. καὶ εἰδέναι χρὴ ὅτι ὃν τρόπον προσέλαβε τὰς εἰρημένας ποιότητας, τὸν αὐτὸν καὶ ἀποβάλλει. πρῶτον γὰρ τὴν ὑγρότητα προσλαμβάνει, καὶ πρώτην ἀποβάλλει. καὶ μενούσης τῆς θερμότητος, ἢ καὶ αὐξομένης, γίνεται θερμὴ καὶ ξηρά, πάλιν ἀποβάλλει τὴν θερμότητα, καὶ εὑρίσκονται ξηρὰ καὶ ψυχρά. οὕτω μὲν οὖν ἐπὶ τῆς σελήνης. ἐπὶ δὲ τῶν ἀστέρων ἐπὶ τῶν στηριγμῶν. οἱ μὲν γὰρ τῷ πρώτῳ στηριγμῷ παραπλησίως τῇ σελήνῃ ὑγρότεροι. ἐν δὲ τῷ ἀκρονύχῳ, θερμότεροι. ἀπὸ δὲ ἀκρονύχου ἕως δευτέρου στηριγμοῦ, ξηραντι καὶ ἀπὸ δὲ τούτου ἕως κρύψεως, ψυκτικοί. ταῦτα εἰπὼν καὶ τὰ ἁπλούστερα τῶν θεωρημάτων γράψας, ἐπάγει καθολικὸν λόγον, περὶ τῶν συνθέτων σχηματισμῶν, ὧν ποιοῦνται πρὸς ἀλλήλους. ὁ μὲν ἐν τῷ πρώτῳ ὢν στηριγμῷ ὁ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ στηριγμῷ. τὸ δὲ ἐπιστήμονος ἐστὶ τὸ εἰπεῖν τὰ πεπερασμένα καὶ ὡρισμένα, ἐκ δὲ τούτων καὶ τῶν ἀπείρων τὴν γνῶσιν ἐστὶν εὑρεῖν. ἤδη μέντοι περὶ τῆς δυνάμεως τῶν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμῶν, εὐθέως ἐνδεικνύμενος, ὡς καὶ ἄλλα τινὰ ἐστὶ τὰ τὴν κρᾶσιν αὐτῶν ἀμείβοντα, ἃ ἤδη φθάσαντες μεμαθήκαμεν. * τοῦτο δὲ ἐνδείκνυται αὐτῷ. καὶ ὁ σύνδεσμος τὸ † μᾶλλον ἐπισημαίνεσθαι, ἐθελήσει γὰρ δεῖξαι ἐν τοῖς ἐπαγομένοις εἰπεῖν ὡς ἐκ τῶν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμῶν, αἱ κράσεις τῶν ἀστέρων οὐ τελείως ἀμείβονται. τουτέστιν, ἐπιτείνονται μόνον καὶ ἀνίενται.

τετέχθαι.

† μόνον.

☉ ♃ ♄ ♂, cæteras non item. Quod si ita se habet, consequens erat in primis communiora, & omnibus accommodata præcepta scribere. ac tum demum specialiora, quæ se applicari ad omnes stellas non patiuntur. Post hæc altera exorietur quæstio, cur non omnes stellæ suum pro Solis configuratione temperamentũ mutent. Ait autem id eò fieri, quod non omnes stellæ Solis oppositum attingere queant. Nam ♀ & ☿ tantum ab eo distare nequeunt, ut & motu celeres & perpetuo circa Solem uersantes. Et hæc sic concludantur. Incipit autem regulam & doctrinam tractare in Luna, ut cuius figuræ sint euidentiores, & omnibus ferè nautis satis cognitæ. * Disputat autem de ea, quadrantibus consideratis. humidior enim est ☽ à cõiũctione ad primũ quadrãtẽ, quasi quę modo edita sit, & ut infantes recens nati humidi sunt, sic & ipsa humiditate abundat. A primo quadrante usque ad pleniluniũ, calidior est, incipit enim Solaris sphęrę calorem assumere. Ac sciẽdum est, eam, quemadmodum qualitates iam dictas assumit, eodẽ quoque modo rursus amittere. Humiditatem enim primam assumit, eandemque primam amittit, ac manente caliditate aut crescente, fit calida & sicca. Rursus amisso calore sicca & frigida reperitur. Atque in se res habet in ☽. In cęteris autem planetis res pendet à stationibus. Nam in prima statione, sunt ut Luna, humidiores. In uespertina, calidiores. à uespertina usque ad secundam stationẽ, sicciferi. ab hac usque ad occultationem frigidi. His dictis, præceptisque simplicioribus traditis, subijcit uniuersalem orationem de compositis configurationibus, quibus inter sese deuinciuntur, alter in prima, alter in secunda statione. Est autem docti ea dicere, quæ certa & definita sunt: è quibus etiam indefinitorum cognitio parari potest. Iam quedã de ui configurationum ad Solem loquens, statim indicat, etiã alia quædã esse, quæ uim illarum mutẽt, quæ antè cognouimus. * Idque ostendit per cõiunctionem, quod post dicendum erit. In ijs enim quæ sequuntur, dicturus est, stellarum temperamẽto è configurationibus ad Solem, non penitus mutari, hoc est, augeri duntaxat & minui.

Ac matu-

Καὶ ἑῴοις μόνον.

Καὶ ἐπὶ τὸ μόνον ἐπήγαγεν, ἐπειδὴ καὶ ἕτερα τινὰ τούτοις συμπλέκεται σχήματα, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν μεμαθήκαμεν.

Καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ἥλιον σχηματισμοὺς.

Ὡσεὶ ἔλεγεν ὅσων γε οὐ μόνον τούτῳ τῷ σχήματι, εἰς τὸ περιέχον ἡμᾶς ἀπεργάζονται. κἀνταῦθα τὸ περιέχον διχῶς ἀκουστέον, τό, τε καθόλου, καὶ τὸ τῆς γενέσεως. ὥσπερ γὰρ καθόλου σχηματιζόμενοι, τὸν ἀέρα περιτρέπουσι. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς ἑκάστου γενέσεως.

Τὸ περὶ τοῦ ἀκαθόλου (?) . . . δυνάμεων . . . ἀέρα, παρὰ . . . ἐξῆς. [margin note, partly illegible]

Περὶ τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους.

Καὶ τῶν ὡρῶν δὲ τοῦ ἔτους.

Νομίσει μὲν αὖ τις τὴν τῶν ὡρῶν σκέψιν, ἰατρῷ μᾶλλον προσήκειν, ἢ περὶ ἀστρολόγου. ἔχει δ' οὐχ οὕτως. ἔστι γὰρ ἡ σκέψις κοινή. ὁ μὲν ἰατρός, διὰ τὴν ψυχρότητα καὶ θερμότητα, τὴν προσγινομένην τοῖς σώμασιν ἡμῶν, πολυπραγμονεῖ τὴν τῶν ὡρῶν κρᾶσιν. ὁ δὲ ἀστρολόγος τὰς μεταβολὰς τῶν ἐκ τῆς ἡλιακῆς κινήσεως περὶ τὸ περιέχον γινομένας ζητῶν, συζητεῖ καὶ τὴν τῶν ὡρῶν κρᾶσιν. οὕτω δὲ ἀκριβῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ὁ Πτολεμαῖος ἐπεξεργάζεται τοῦτο τὸ κεφάλαιον, ὡς μὴ δὲ ἰατροῖς ἀνωφελὲς εἶναι τοῦτο, ἀλλὰ μάλιστα πορίζεσθαι δι' αὐτοῦ θεωρήματα. ἡ μὲν γὰρ τοῦ ἔαρος κρᾶσις, εὔκρατος μέν ἐστιν. ἐπικρατεῖ δὲ ἐν αὐτῇ τὸ ὑγρόν, ἅτε δὴ ἄγαν ψυχροτάτου τοῦ ἐν τῷ χειμερινῷ καιρῷ ἀθροισθέντος διαλυομένης ὑπὸ τῆς ἡλιακῆς θερμασίας. ἡ δὲ τοῦ θέρους θερμοτάτη τοῦ ἡλίου ἐν τῷ περὶ τὴν κορυφὴν ἡμῶν σχεδὸν γινομένου, καὶ πρὸς μεσημβρίαν. ἡ δὲ τοῦ φθινοπώρου ξηροτέρα, τῆς θερινῆς τὸ ἐξικμασάσης, καὶ δαπανησάσης τὴν ὑγρότητα. ἡ δὲ τοῦ χειμῶνος ψυχροτάτη, ἅτε τοῦ ἡλίου ἀφισταμένου τὸν κατὰ τὴν κορυφὴν ἡμῶν κέντρον, καὶ τῇ ἀπουσίᾳ ψύχοντος ἡμᾶς. διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπεικάζουσί τινες τὸν ζῳδιακὸν κύκλον ζῴῳ, ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ ζῴῳ τέσσαρας ὁρῶμεν ἡλικίας. καὶ ἡ μὲν πρώτη ὑγροτέρα ἐστὶν ὡς ἡ τῶν νεογνῶν παιδίων. ἡ δὲ δευτέρα θερμοτέρα, ὡς ἡ τῶν νέων. ἡ δὲ τρίτη ξηροτέρα, ὡς ἡ τῶν ἀκμαζόντων. ἡ δὲ τετάρτη ψυχροτέρα ὡς ἡ τῶν γερόντων: τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ ἐπὶ τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου, τέσσαρές εἰσιν ἡλικίαι αἱ ὧραι. καὶ ἀναλογοῦσιν αἱ κράσεις ταῖς κράσεσι.

ἔαρος. *θερμότης.* *θερμότητος.* [margin notes]

† Διὰ τὴν ἐπὶ τὸ παρωχημένον ψῦχος. ἀρχομένην, τῆς θερμασίας διάχυσιν.

Τοῦ κατὰ τὸ παρωχημένον ψύχους συνάγεται ὑγρὸν θερμὸν (?) διὰ τὴν θερμασίαν ἀρχομένην (?). [margin note, partly illegible]

Τὸ ῥητὸν ἐστι σκοτεινόν. σαφὲς δὲ ἔσται, ἐὰν τῷ ὑπερβατῷ κατανοήσαντες τοῦτον ἀναγνῶμεν τὸν τρόπον. διὰ τὴν ἐπὶ τὸ παρωχημένον ψῦχος διάχυσιν ἀρχομένης τῆς θερμασίας. ἀλλὰ δὲ ἐλλείπειν τῷ ῥητῷ ἐκ . . . δ.

Ac matutini tantum.

Tantum adiecit, quod & aliæ quædam figuræ cum his implicantur, ut suprà didicimus.

Et pro ratione configurationū erga ☉.

Quasi diceret. Quantū quidem in sola hac figura est positum: afficiūt aerem nos circundantem. Atq; hic uerbū περιέχον bifariam est intelligendum tam uniuersalis aeris status quā genituræ tempore. Vt enim in genere configurati cū Sole aerem mutant, sic etiam fit in cuiusq; genitura.

Caput de stellarum & earū uiribus omisit commentarius.

De anni temporibus.

Cum etiam anni tempora.

Existimet aliquis anni temporū cōsiderationem, medici potius esse quam astrologi. Aliter aūt se res habet. Est enim consideratio cōmunis. Nam medicus ob caliditatem aut frigiditatem, quibus corpora nostra afficiuntur, anni tempora considerat. Astrologus aūt mutationes, de motu Solis in aere existentes quærens, una etiam quærit temperamentum anni temporum. Ptolemæus uerò caput hoc adeò eruditè & accuratè tractat, ut nec medicis sit inutile, sed multā eis doctrinā suppeditet. Nam ueris qualitas etsi temperata est, tamē humiditas in ea uincit, quippe cum hyberno tempore collectū gelu à calore Solis dissoluatur. Aestatis qualitas calorem auget, cum Sol ad nostrū uerticale punctum peruenit, & ad meridiem. Autumnus siccior est, cum æstas exorbuerit, & consumpserit humorem. Hyems frigidissima est, quod ☉ à nostro uerticali puncto absistit, & per absentiam suam nos frigefacit. Hanc ob causam aliqui signiferum circulum animali comparant. Vt enim quatuor ætates in animali uidemus, quarum prima humidior est, ut recens natorum, altera calidior, ut adolescentum. Tertia siccior, ut uirorum, postrema frigidior ut senum: eodem modo & in zodiaco circulo, quatuor ętates sunt anni tempora, eorumq; temperamenta ætatum temperamentis respondent.

Cum collecti præterito frigore humores calore diffundi incipiant.

Interpres aliter legit quā in nostris codicibus habetur

Verba sunt obscura, sed perspicua erūt, si traiectione uerborū animaduersa, hoc modò legamus, ob diffusionē in præterito frigore, caliditate incipiente. Etsi aūt aliquid deesse uidetur, nihil tamen deest,

C sed cum

ἀλλ᾽ ἐδήλωσας ὥσπερ εἰπὼν τὴν αἰτίαν, δι᾽ ἣν διάχυσις γίνεται, ἐπήγαγε τὸ, ἀρχομένης δὲ θερμασίας.

Διόπερ καὶ τοῦ ζωδιακοῦ.

Καὶ τοῦτο τὸ ῥητὸν δοκεῖ δυσκατανόητον εἶναι. τοῦτο δὲ συμβέβηκε, διὰ τὸ μὴ ἐπαναφέρεσθαι τῷ προσεχῶς πρὸ αὐτοῦ εἰρημένῳ. * εἰ δὲ ἠθέλησεν ὁ * παλαιὸς ἐφεξῆς συμπληρῶσαι τὰ συγγενῆ καὶ ἐχόμενα ἀλλήλων, οὐ συνέζευξε τῷ οἰκείῳ θεωρήματι, ἔδει γὰρ ἐπαγαγεῖν, τὸ ἀρχομένης θερμασίας διάχυσιν. οὕτω γὰρ ἂν σαφέστερον ἡμῖν ὤφθη. ὃ δὲ βούλεται εἰπεῖν, τοιοῦτόν ἐστιν. ὅτι ἡ θερμασία τότε ἄρχεται ἀναλαμβάνειν. τουτέστιν ἐν ἔαρι, δηλοῖ δὲ ὁ κριός. οὗτος γὰρ ἀρχὴ τοῦ ζωδιακοῦ λέγεται, ἅτε τοῦ ἔαρος ἐν αὐτῷ ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου κινήσεως ἀποτελουμένου. ἔδει δὲ ἀρχὴν μὴ ἔχειν τὸν ζωδιακόν, ἐπεὶ κύκλος ἐστίν. ὁ γὰρ κύκλος, ὑπὸ μιᾶς γραμμῆς περιφεροῦς ἀποτελούμενος, ἀρχὴν οὐκ ἔχει.

Προκαταρκτικὴν ποιούμενοι.

Ὥσπερ γάρ φησιν ἐπὶ τῶν ζώων προηγεῖσθαι τῶν ἄλλων ποιοτήτων πιστεύομεν τὴν ὑγρότητα. τὸν αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοῦ ζωδιακοῦ τρόπον τὴν ὑγρότητα † κατάρχειν ταύτην (αὐτῇ) τῶν ἄλλων ποιοτήτων εἶναι λογισόμεθα. καταρχὴν.

Περὶ τῆς τῶν τεσσάρων γωνιῶν δυνάμεως.

Ὁμοίως δὲ καὶ τῶν τεσσάρων τοῦ ὁρίζοντος τόπων καὶ γωνιῶν.

Μέχρι τῶν ἐνταῦθα περὶ τῆς τῶν ἀστέρων ποικιλίας διαλεχθείς, καὶ ὡς ἐν ἐπιτομῇ τεχνώσας τὸν ἀκροατήν, νῦν ἄρχεται περὶ αὐτοῦ μόνου τοῦ ζωδιακοῦ διαλέγεσθαι. καὶ γὰρ τὸ ἔναγχος εἰρημένον περὶ τῶν ὡρῶν, οὐκ ἦν ἐξωτικὸν τῆς τῶν ἀστέρων δυνάμεως. ὁ γὰρ ἥλιος κινούμενος περὶ τὸν ζωδιακὸν κύκλον τὰς ὥρας ἀποτελεῖ τὰς ἐτησίας. καὶ ἐπὶ τῶν διδασκαλιῶν, αἱ μέν εἰσι καθολικαί, αἱ δὲ μερικαί. καὶ καθολικαὶ μέν, αἱ περὶ τῶν καθόλου διαλαμβάνουσαι. μερικαὶ δέ, αἱ περὶ τῶν κατὰ μέρος. ἡγοῦνται δὲ αἱ καθόλου τῶν μερικῶν. προτάξας τοίνυν τὴν καθολικὴν διδασκαλίαν, τὴν ἐπὶ μέρους καὶ πρόκειται αὐτῷ νῦν περὶ τῶν ὁλοσχερεστέρων μερῶν τοῦ ζωδιακοῦ διδάξαι. προϊὼν δὲ καὶ περὶ τῶν αὐτοῦ μερῶν διαλέξεται. τέμνει οὖν τὸν ζωδιακὸν εἰς τέσσαρα μέρη, διαμέτρους ἀγαγών, τουτέστιν εἰς τὸ ὡροσκόπον καὶ εἰς τὸ μεσουράνημα, καὶ εἰς τὸ ὑπόγειον. αὐτὸς δὲ καὶ γωνίας ἐκάλεσεν εἰκότως. πᾶσα γὰρ γραμμὴ εἰς κύκλον ἐμπίπτουσα καὶ τέμνουσα αὐτόν, γωνίας ἀποτελεῖ. εὐκαίρως ἐπήγαγε τῇ περὶ τῶν ὡρῶν διδασκαλίᾳ τὴν προκειμένην. πολλὴν γὰρ πρὸς ἀλλήλας ἔχουσιν ὁμοιότητα, μεριζόμεναι εἰς ἰσάριθμα μέρη

sed cum expositurus esset causam, ob quam fit diffusio, subiecit, caliditate incipiente.

Quare cum zodiaci.

Et hæc uerba uidentur obscura, quod non rectà ad id quod proxime antecessit, referuntur.* Quod si uoluisset Ptolemæus complere cognata & inter sese cohærentia, non coniunxisset cum peculiari doctrina. subiungere enim debuit: (incipiente caliditate diffusionē) sic enim nobis dilucidius uideretur. Sed eius sententia hæc est. Tum, hoc est, in uere, calorē incipere uires suas recuperare idq; Arietem indicare. hic enim principium signiferi dicitur, quippe cum Ver in eo motu Solis efficiatur. Opportebat autem signiferum non habere principium, cum circulus esset. Nam circulus cum una rotunda linea contineatur, initio caret.

Hæc deprauata & superuacanea sunt.

Tanquam initium constituentes.

Quemadmodum, inquit, in animantibus humiditatem alijs qualitatibus antecedere credimus: ad eundem modum etiam in signifero humiditatem priorem esse cæteris qualitatibus colligimus.

De quatuor angulorum uiribus.

Similiter etiam de quatuor finitoris locis & angulis.

Hactenus de astrorum uarietate locutus, & tanq; per compendium lectore informato, nunc de ipso tantū signifero disserere incipit. Etenim id quod modò de anni temporibus dixit, non alienū fuit à ui astrorum. Sol enim dū in signifero circulo mouetur: anni tempora distinguit: ac in docendi ratione alia sunt uniuersalia, alia particularia: Vniuersalia quę de rebus uniuersis percipiūt: particularia quæ de singulis. & quia uniuersalia singularibus antecedunt, priore loco uniuersalem doctrinam tradit, ac nunc propositā habet præcipuarū signiferi partium doctrinam, & in progressu de illius etiā partibus aget. Diuidit ergo signiferum in quatuor partes locis oppositis cōsideratis, uidelicet, horoscopū, mediū cœli, occasum et imū cœli: quę loca nō absurde angulos etiam uocauit. Omnis enim luna in circulū incidens, eūq; diuidēs, angulū efficit. Hanc itaq; doctrinā anni temporū explicationi tēpestiuè subiecit. Magnā enim habēt inter se cognationē, cū in partes ęquales diuiduntur,

& qui

καὶ ὅλῳ δοκῇ ἑκάστῃ ὥρᾳ τούτοις ἀπαρτίζεσθαι τοῖς τεταρτημορίοις. λέγει δὲ αὐτῶν τέτταρας κράσεις ὥσπερ ἐπὶ τῶν ὡρῶν. καὶ τοῖς γὰρ τισὶν ἔδοξε ταυτολογεῖν ὡς μνησθεὶς ἤδη πρότερον αὐτῶν. οὐκ ὀρθῶς δὲ ἔδοξεν. ἐμνημόνευσε γὰρ οὐ καθ᾽ αὑτά, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός, ἐθελήσας εἰπεῖν, ὅπως ἀμείβουσι τὰς κράσεις οἱ ἀστέρες ἐν αὐτοῖς τεταρτημορίοις γινόμενοι, καὶ ἐξαρρενοῦνται καὶ θηλύνονται. νῦν δὲ αὐτῶν καθ᾽ ἑαυτοὺς ποιεῖται τὴν διδασκαλίαν. καὶ λαμβάνει τὰ † κέντρα τὰ καθολικὰ τὰ ἐν ἡμέρᾳ, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλίου θερμασίας ἐβούλετο αὐτῶν τὴν κρᾶσιν ἐξευρεῖν. ὁ γοῦν ὡροσκόπος, ξηροτέραν ἔχει τὴν δύναμιν, τοῦ ἡλίου ἀρχομένου ἐξικμάζεσθαι τὴν ἐκ τῆς γῆς νοτίδα. τὸ δὲ μεσουράνημα θερμόν, καὶ τὸ δῦνον ὑγρότερον, καὶ τὸ ὑπόγειον, ψυχρόν, διὰ τὰς εἰρημένας πολλάκις ὑφ᾽ ἡμῶν αἰτίας. προστίθησι δὲ καὶ ἄλλο χαριέστατον θεώρημα. ποῖοι ἄνεμοι ἐκ ποίου κέντρου πνέουσιν ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου, τουτέστιν, ἐκ τῆς ἀνατολῆς οἱ ἀπηλιῶται. ἀπὸ δὲ τοῦ μεσουρανήματος ὃ ἀναλογεῖ τῇ μεσημβρίᾳ, * ὅπερ εἰσὶν οἱ νότοι. ἐκ δὲ τοῦ δύνοντος, τουτέστι τῆς δύσεως, οἱ ζέφυροι. ἀπὸ δὲ τοῦ ὑπογείου, * ὅπερ εἰσὶν οἱ ἀπαρκτίαι. νοεῖν γὰρ τὸ μεσουράνημα ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν μεθιστάμενον, καὶ τὸ ὑπόγειον ἐπὶ τὴν ἄρκτον, καὶ σαφὲς ἔσται τὸ λεγόμενον. † ἀεὶ γάρ ποτε ἢ ἐκ τοῦ ὑπογείου πνεύσουσιν ἢ ἐκ τοῦ μεσουρανήματος. εἰκότως δὲ μετὰ τῶν κέντρων καὶ τῶν ἀνέμων ἐμνημόνευσε καὶ ἄλλως μὲν χαριεστάτου καὶ ὠφελίμου * συμφώνου ἀλλήλαις τῶν δυνάμεων ἀποδεικνυμένης τῆς τῶν κέντρων διαθέσεως. λέγει δὲ αὐτὸς καὶ ἑτέραν τινὰ αἰτίαν, ἣν καὶ ἡμεῖς ἀναπτύξομεν, ἐν αὐτῇ τῇ λέξει γενόμενοι.

Ὅυς κοινοτέρως:

Οὐδὲ γάρ, εἷς ἄνεμος καθ᾽ ἑκάστην γωνίαν πνεῖ. ἀλλὰ πολλοί. καὶ εἷς ἕκαστος αὐτῶν ἰδίαν τινὰ ἔχει προσηγορίας. κοινῷ δὲ ὀνόματι † ἐν προσαγορεύονται, ὡς οἱ ἐκ τῆς ἀνατολῆς ἀπηλιῶται.

Ὥσπερ ἀντιμεσουρανοῦντος.

Ἐνταῦθα σαφῶς ἐν λέξει, ὡς ἀρκτῷον μέρος, ἐκάλεσε τὸ ὑπόγειον. ὥσπερ καὶ ἡμεῖς † ὅτι ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν. ἤδη γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐδίδαξεν, ὡς ἀντιμεσουράνημα λαβεῖν τὸ ὑπόγειον. κατὰ διάμετρον γάρ ἐστιν τοῦ μεσουρανήματος. χρησίμως δὲ, ἐπεὶ δὲ τῶν ἀνέμων ἐμνημόνευσεν, ἵνα μή τις οἰηθῇ περιττὴν εἶναι ἀστρολόγῳ τὴν τοιαύτην διδασκαλίαν, ναυτίλῳ δὲ μᾶλλον πρέπουσαν, τὸ χρήσιμον

& quoduis anni tempus his angulis perfici uideatur. Exponit autem horum quoque temperamenta, ut in anni temporibus fecit. Itaque fuerũt qui eum actum agere putarẽt, quod prius etiam de his locutus fuerit. Verum non rectè ita putant. Eorum enim mentionẽ fecit obiter: explicaturus quò pacto stellæ in quadrantibus collocatæ, temperamenta uariarent, & aut masculescerent, aut effœminarent. Nunc de eis argumento postulante fecit mentionem. & sumit puncta uniuersalia in die, cum à Solari caliditate temperamentũ eorũ deprehẽdere instituisset. horoscopus igitur uim habet sicciorẽ, cum Sol exhaurire incipiat terræ humiditatem: Medium cœlũ, calidum est: Occasus humidior: summũ cœlũ frigidũ, ob causas sæpe à nobis expositas. Adijcit aliud etiam elegantissimum præceptum. qui uenti è quo cardine spirent: ab horoscopo, hoc est, ab oriente subsolani: à M C. quod cum Meridie congruit, Austro: ab occasu, Fauonij, Ab imo cœli, septentriones. Debes enim intelligere, Medium cœli ad meridiem transferri & Imum cœli ad septentrionem. his perspicua erunt hæc uerba * Semper enim aut ab imo aut à medio cœlo spirabunt. Rectè autem una cum angulis uentorum etiam mẽtionem fecit. * & alioqui elegantissima & utilissima est consensionis uirium angulorum inter sese demonstratio. Ipse autem aliam quoque causam refert, quam nos quoque ubi eò loci peruẽtum fuerit, explicabimus.

Quos communius.

Neque enim unicus uentus à quolibet angulo spirat, sed multi, eorumque quilibet peculiare nomen habet, sed uno communi nomine appellantur, ut qui ab oriente spirant, subsolani.

Quasi ☉ medio cœlo opponatur.

Hic apertè demonstrat se Borialem appellasse partem eam, quæ infra terram est. ut & nos antè diximus. Iam enim in ijs quæ antecesserunt, docuit, angulum sub terra intelligendum esse pro eo qui Medio cœlo opponitur. Vtiliter autem uentorum mentionẽ fecit: ac ne quis putet superuacuã esse astrologo hãc doctrinam, & nautis magis conuenire: utilitatẽ

τῆς τοιαύτης γραφῆς διδασκαλίας. ἐπειδὴ φησὶ σκοπὸς ἡμῖν ἐστὶν τὰς ἀπὸ τῶν ἀστέρων γινομένας συγκράσεις καὶ καταμαθεῖν. παραποδίζονται δὲ ὑπὸ τῶν ἀνέμων δυνάμεως. δεῖ δὲ ὅτι καὶ ἐπιτείνονται: ἀναγκαιοτάτη δεῖν ἡ γνῶσις αὐτῶν. καὶ οὐ μόνον δὲ ὑπὸ τῶν ἀνέμων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ὡρῶν, καὶ ὑπὸ τῶν ἡλικιῶν. οἱ μὲν γὰρ ψυχρότεροι τῶν ἀστέρων, μᾶλλον ἐνεργοῦσιν ἐν ταῖς ψυχραῖς ὥραις, καὶ ἐν ταῖς ψυχραῖς ἡλικίαις. καὶ οἱ ἐναντίοι, ἐν ταῖς ἐναντίαις. ἐπιτείνεται μὲν γὰρ ἡ δύναμις ἐκ τοῦ ὁμοίου. ἀνίεται δὲ ἡ δύναμις ἐκ τοῦ ἐναντίου.

Κατὰ τὸ ἀνάλογον.

Καλῶς εἶπεν, καὶ ἀκριβῶς ἐφάνη κατὰ * τὸ γὰρ ὅπου ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὁ δεῖνα ὁ ἀστὴρ ἀφίστηκεν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ τέλει τῆς γειτονούσης. καὶ μάλλα αὐτῇ ἐφίεσθαι. τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ ἐπὶ ἡλιακῶν καὶ ἐπὶ καιρόν. τεχνίτου δὲ τὸ εἰδέναι πόσον δύναται ἐπιτείνεσθαι ἢ ἀνίεσθαι ἡ δύναμις τοῦ δὲ τοῦ ἀστέρος, καὶ τὴν ἀναλογίαν τῆς συγκρασίας εὑρεῖν.

Αἱ μὲν γὰρ ὁλοσχερέστεραι.

πληρώσας τὴν διδασκαλίαν τῶν γωνιῶν τοῦ παντός. θέλει νῦν προαναφωνῆσαι τὰ μέλλοντα ῥηθήσεσθαι κεφάλαια, ἔθος γὰρ αὐτῷ τοῦτο. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἀνωτέρω πληρώσας τὴν ἐπὶ τοῦ ὠφελίμου διδασκαλίαν, προεῖπέ σοι τὰ μέλλοντα. φησὶν οὖν ὡς αἱ μὲν καθολικώτεραι τῶν ζωδίων δυνάμεις ἐοίκασι ταῖς ὥραις ἐν αὐτοῖς γινομέναις. οἷον ♈ ♉ ♊ τὴν τοῦ

ἔαρος. * ἀρ{ιθ}ος ἔχουσιν ἐοικυῖαν τὴν δύναμιν. ἐπειδὴ φησιν, αὗται αἱ ἐν ἑκάστῳ τῶν ζωδίων δυνάμεις σχηματιζόμεναι πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τοὺς ἄλλους ἀστέρας ἀμείβονται. εἰδέναι χρὴ ὡς πρότερον ἀμιγεῖς αὐτῶν τὰς δυνάμεις ἐξετάσομεν.

Καθ᾽ αὐτά τε καὶ πρὸς ἄλληλας.

ἑρμηνεύων τὸ ἀμιγές, ὅτι οὐ πρὸς τοὺς ἀστέρας εἶπεν, ἀλλὰ πρὸς τὰ ζώδια ἐξετάσαι. ἀλλὰ καὶ οἱ ἀνέχουσι δύναμιν πρὸς ἄλληλα σχηματιζόμενα.

Περὶ τροπικῶν καὶ στερεῶν, καὶ δισώμων ζωδίων.

Καὶ πρότερον μὲν περὶ τροπικῶν καὶ ἰσημερινῶν καὶ στερεῶν, καὶ δισώμων ζωδίων ἐροῦμεν, τίνες εἰσὶ διαφοραί, οὐ τῇ αὐτῇ ἡ διαίρεσιν ὅσην εὑρεῖν παρά τε τῷ Πτολεμαίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς παλαιοῖς. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι διαιροῦσι τὰ ζώδια, εἴς τε τροπικὸς καὶ στερεὰ. καὶ δίσωμα. ὁ δὲ Πτολεμαῖος καὶ εἰς ἰσημερινὰ διαιρεῖ. οἱ μὲν οὖν εἰς τρία διαιροῦντες, φασὶν ὅτι πᾶσα ὥρα τοῦ ἔτους ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μέσον ἔχει. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ, τροπὴ, λέγεται τὸ τε γὰρ ἄρχεται τὸ

eius describit. Cum nobis, inquit, propositum sit temperaturas ab astris oriundas inuenire & perdiscere, eæ uerò ui uentorum aliàs impediantur, aliàs augeantur: summè necessaria est eorum cognitio. Neque uerò à uentis tantum, sed & ab anni temporibus & ætatibus eadem contingunt. Nam frigidiores stellæ efficatiores sunt frigidioribus temporibus & ætatibus, & contrariæ in contrarijs. Nam simili re facultas augetur, contraria minuuntur.

Pro proportione.

Rectè hoc & eruditè additum est. * Cur enim non eo ipso anni tempore stella distat, sed in fine appropinquantis & appetentiæ. Idem enim & in Solaribus & in angulis fit. Est autem artificis, scire, quantum augeri aut minui possit uis stellæ alicuius, & proportionem temperamenti deprehendere.

Locus depra uatus.

Nam unniuersaliores.

Absoluta angulorum uniuersi doctrina: iam denunciare uult ea capita quæ dicēda sunt, hic enim eius mos est. Nam suprà etiam absoluta doctrina de utilitate, prædixit quæ secutura essent. Ait igitur uniuersaliores signorum uires similes esse anni temporibus quæ in eis contingunt. Veluti: ♈ ♉ ♊ uim habere uerisimilem. quoniam, inquit, cuiusque signi uires pro configurationibus ad Solem & reliquas stellas, mutantur: sciendum est nos impermistas eorū uires in primis indagaturos.

Pertinēt hæc ad sequentia pus de signis tropicis.

Per sese & inter se comparata.

Interpretatur quid sit impermistū. scilicet indagaturum ait collatione facta non ad stellas, sed ad signa: & quam uim habeant inter sese configurata.

De Mobilibus Aequinoctialibus, Fixis & bicorporibus signis.

Prius de mobilibus, æquinoctialibus, fixis & bicorporibus signis dicamus, quæ sint eorum discrimina. Neque uerò eadem apud Ptolemæum & alios ueteres distributio inuenitur. Nam cæteri signa partiuntur in mobilia, fixa & bicorporea. Sed Ptolemęus etiam æquinoctialia adiungit in partitione. Qui ergo ea tripartitò diuidūt: quoduis anni tempus initium medium & finem habere dicunt, ac principium cōuersionem dicūt quod eo tēpore status

Dissensio ueterum & Ptolemæi in distributione signorum.

προέχον εἰς ἑτέραν κατάστασιν τρέπεσθαι. τὸ δὲ μέσον ζώδιον, ὥσπερ τὸ πρῶτον τροπικὸν ἔνθα ἡ τροπὴ ἐγγίζει, οὕτω καὶ τὰ μέσα στερεώτερα, καὶ ἰσχυρότερα εἶναι λέγονται. τὰ δὲ τελευταῖα, δίσωμα προσαγορεύονται: σημαίνει γὰρ καὶ παρωχηκυῖαν ὥραν, καὶ μέλλουσαν. οἱ δὲ εἰς τέσσαρα διαιροῦντες φασὶν, διαφέρειν τροπικὸν, τοῦ ἰσημερινοῦ τροπικὸν μὲν γὰρ τὸ ζώδιον, ἐν ᾧ ἐκ τοῦ ἐναντίου, εἰς τὸ ἐναντίον γίνεται μεταβολή. γίνεται δὲ ἀπὸ τὸν αἰγόκερωτα, καὶ τὸν καρκίνον. ἐν μὲν γὰρ τῷ αἰγοκέρωτι χειμὼν ἐκ φθινοπώρου. καὶ ἄρχεται † ἐκ τῆς ἐσχάτης μειώσεως ἡ ἡμέρα αὔξειν. ἐν δὲ τῷ καρκίνῳ, θέρος ἐκ τοῦ ἔαρος. καὶ μείωσις τῆς ἡμέρας ἐκ τῆς ἐσχάτης αὐξήσεως γίνεται. εἰ δέ τις λέγει, ὡς καὶ ἐν τῷ κριῷ μεταβολὴ γίνεται: οὐκ ἀσφαλῶς φησίν. οὐ γὰρ μεταβολῆς χρεία, ἀλλ' ἐναντίας μεταβολῆς. τὸ δὲ θέρος καὶ ὁ χειμὼν, ἐναντίαι μόναι εἰσὶ τῶν ὡρῶν. ἔαρ δὲ καὶ φθινόπωρον. μέσα. οὐκ οὖν δῆλόν ἐστιν, ὅτι καὶ τὰ * ὄπισθεν τροπικὰ κέκληται, ὅτι * ἐναντίαι τροπαὶ ἐν αὐτοῖς γίνονται, * ποιεῖ μὲν διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς γινομένου τοῦ ἡλίου, ἴσας γίνεσθαι τὰς ἡμέρας, ταῖς νυξί. πᾶσα γὰρ μείωσις καὶ πᾶσα αὔξησις προηγησαμένης ἰσότητος ἀποτελεῖται. στερεὰ δὲ κέκληται, διὰ τὸ τότε μάλιστα τὴν ἡμετέραν αἴσθησιν ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς τροπῆς τοῦ περιέχοντος. δίσωμα δὲ οὐχ ὅτι ἐκ δύο σωμάτων συνέστηκεν, ἀλλ' ὅτι μεταξὺ δύο ὡρῶν εἰσι. τοιαῦτα δὲ ἐστὶ πάντα τὰ τελευταῖα τῶν ὡρῶν. δίδωσι δὲ καὶ μέθοδον

oὐd=

ἡμῖν, ὅπως ἂν εὐχερέστερα δὴ † ἄμεινα εἰδῶμεν τὰ στερεὰ καὶ τὰ δίσωμα. ἰσημερινὰ δὲ ὀνομάζεται, ὅτι ὁ κύκλος ὁ γραφόμενος δι' ἑαυτῶν, χωρίζει καὶ τέμνει τὰ ἡμικύκλια ἐν οἷς πάντα συμπληροῦνται. ἐν μὲν γὰρ τῷ θερινῷ ἡμικυκλίῳ, ἀσκομιδὴ τῶν καρπῶν γίνεται.

χειμερινῷ

ἐν δὲ τῷ † χειμῶνι, σπορὰ, καὶ φυτεία. * ἄλλον δὲ ἑτέραν μέθοδον εἰρήκασι τῆς χρήσεως αὐτῶν. ὅσα μὲν γάρ φασιν ὑπὸ περιττοῦ ἀριθμοῦ πέφυκε, ἢ μετρεῖται μετρεῖσθαι, ἐκεῖνα ἀρσενικά ἐστιν. ὅσα δὲ ὑπὸ ἀρτίου, θηλυκά. καὶ γὰρ εἰώθασιν οἱ πυθαγόρειοι λόγον τινὰ λέγειν

τμητὸν

τοιοῦτον, ὅτι ὁ ἄρτιος ἀριθμὸς. τὸ † τμητικὸν ἔχει καὶ παθητικόν. ὁ δὲ περιττὸς. τὸ ἄτμητον καὶ ἀπαθὲς, καὶ δραστήριον. διὸ ὁ μὲν θῆλυς ὀνομάζεται, ὁ δὲ ἄρρην.

Χρῶνται δέ τινες τῇ τάξει.

Εἰσὶ δέ τινές φασιν, οἳ οὐ μόνον καθόλου λαμβάνουσιν ἀρσενικὰ, καὶ θηλυκὰ ζώδια, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἑκάστου γένεσιν, τὸν ὡροσκόπον

ſtatus aeris conuerti incipiat: Medium ſignum, quẽadmodum primum dicatur mobile, propterea quod in eo facta ſit conuerſio, dici fixum, quod media ſolidiora & firmiora ſint. Poſtrema bicorporea nominari, quod & elapſum tempus & futurum ſignificent. Qui autem quadripartitam rationem ſequuntur: diſcrimen eſſe aiunt inter mobilia & æquinoctialia. Mobile enim eſſe in quo mutatio fiat ẽ contrario in contrarium. idq; fit in ♑ & ♋. Nam in ♑ ex autumno fit hyems, & dies ab extremo decremento capit incrementum. In ♋ fit æſtas e uere & decrementum diei a ſummo incremento. Si quis autem ait, etiam in ♈ fieri mutationem: is ratione haud ſatis firma nititur. Neque enim mutatio duntaxat, ſed contraria etiam mutatio requiritur. Pugnãt autem inter ſeſe hyemis & æſtatis ſolius tempora. Nam uer & autumnus media ſunt. Itaque apparet etiam * poſteriora mobilia eſſe dicta, quod * contrariæ in eis mutationes fiant: quod Sole ea permeante, pares euadant noctes diebus. Omne enim decrementum & incrementum exiſtit æqualitate antegreſſa. Fixa autem appellata ſunt, propterea quod ſenſus noſtri tum maximè aeris mutationem percipiunt. Bicorpora, nõ quod binis corporibus conſtent, ſed quod in medio duorum temporum ſint collocata: cuiuſmodi ſunt extrema cuiuſq; temporis. Docet autem rationem qua fixa & bicorpora facilius dinoſcamus. Aequinoctialia uerò dicuntur, eò quod circulus qui per ea deſcribitur, ſeparat & ſecat ſemiſſes circulorum, in quibus omnia perficiunt. Nam in æſtiuo ſemicirculo fruges comportãtur. In hyberno ſementis fit & plantatio. * Alij tamen aliam rationem expoſuerunt utilitatis eorum. Nam quæ (aiunt) imparinumero metiuntur, ea maſcula ſunt, quæ pari, fœminea. Eſt enim in Pythagorica doctrina traditum, parem numerum ſectioni & paſſioni eſſe obnoxium: imparem, utriuſq; expertem atq; efficacem, quare hic mas, ille fœmina appellatur.

Videntur hic complura deeſſe.

Quidam autem ordine utuntur.

Sunt, inquit, qui non in genere tantum maſcula & fœminea ſigna excipiãt, ſed pro cuiuſq; genitura: horoſcopum maſculinum

ὡροσκοπικὸν ὑποτιθέμενοι, καὶ ἐφεξῆς ἐν παρ' ἐν λαμβάνοντες, † ἄλλο τοῦ ὀρίζοντος τὸ τεταρτημόριον, ὡς ἤδη καὶ προμεμαθήκαμεν, ὥσπερ καὶ ἄλλοι τροπικὰ οὐ μόνον † τὸ καθόλου λαμβάνουσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ αὐτῆς τῆς γενέσεως, τὸ γὰρ ζώδιον ἔνθα ἐστὶν ἡ σελήνη, τροπικὸν ὑποτιθέμενοι, ἐφεξῆς τὰ στερεὰ καὶ τὰ δίσωμα εὑρίσκουσιν, ἀπὸ δὲ τοῦ σεληνιακοῦ ζωδίου ἄρχονται διὰ τὸ εὔτρεπτον καὶ εὐκίνητον τῆς θεοῦ. † ἄλλως δὲ ἐπὶ τὸ καθολικώτερον μετάγει τὸν λόγον. οὐ μόνον γὰρ ἐπὶ τῶν τροπικῶν καὶ ἀρσενικῶν ἐστὶν εὑρεῖν, ἄλλους ἄλλην ἐπινενοηκότας προσηγορίαν, περιττὸν δὲ ἐστὶ νῦν ἐκθέσθαι αὐτάς· αὐτόθεν γὰρ ἐστὶ δῆλα τὰ ὀνόματα πόθεν συνετέθη, καὶ οὐ δέονται τοῦ σαφηνίζοντος. ἄλλως τε δὲ ὅταν ἡ χρεία ἐν τοῖς ἀποτελέσμασι μνημονεύσομεν. καὶ περιττὸν ἐστὶ δὶς αὐτῶν μνημονεύειν.

ἀπὸ. τὰ ἄλλοι δὲ

Περὶ τῶν συσχηματιζομένων δωδεκατημορίων.

Οἰκειοῦνται δὲ ἀλλήλοις.

Κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν πληρώσας τὴν καθ' αὑτὰ τῶν ζωδίων δύναμιν, νῦν μεταβέβηκεν ἐπὶ τὴν πρὸς ἄλληλα, ἥτις συνίσταται ἐν τῇ τῶν σχημάτων θεωρίᾳ. τοῦτο δὲ ἦν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ποιεῖν ἐπαγγειλάμενος, ἡνίκα ἔλεγε, καὶ τὴν καθ' αὑτὰ καὶ τὴν πρὸς ἄλληλα. εἰδέναι δὲ χρὴ ὡς πολλῆς προσοχῆς δεῖται τὸ προκείμενον χωρίον· καὶ γὰρ τὰ λεγόμενα δυσκατανόητα τυγχάνει. ὅθεν ἡμεῖς ὡς ἐνδέχεται σαφηνίσομεν, καὶ ἐπὶ διαγράμματος ποιήσομεν τὴν αἴσθησιν. τῶν οὖν σχημάτων τεσσάρων ὄντων, διαμέτρου, τριγώνου, τετραγώνου, ἑξαγώνου· εἰδέναι χρὴ ὡς ἐκ τριῶν τινῶν τὰς αἰτίας ἀποδίδωσιν. ἐκ γωνιῶν καὶ μοιρῶν, καὶ ζωδίων. δείκνυσι γὰρ ἐν τούτοις τοὺς ἁρμονικοὺς λόγους περιεχομένους. ἴδωμεν οὖν πρότερον εἰς ποίους λόγους ἁρμονικοὺς ἀναφέρειν πειρᾶται τὰ προκείμενα. δύο εἰσὶ μέγιστα διαστήματά ἐστιν ἐν μουσικῇ, τὸ διὰ τεσσάρων καὶ διὰ πέντε καὶ τὸ ἐκ τούτων συγκείμενον, τὸ διὰ πασῶν. καὶ ἐστὶ τὸ μὲν διὰ τεσσάρων, ἐν ἐπιτρίτῳ λόγῳ. τὸ δὲ διὰ πέντε ἐν ἡμιολίῳ. τὸ δὲ διὰ πασῶν ἐν διπλασίῳ. πειρᾶται οὖν δεῖξαι κατὰ τούτους τοὺς λόγους, τὴν διανομὴν τῶν σχημάτων γινομένην. καὶ ἐπιδείξω σοι ἐγὼ, ὅπως ἐν ταῖς γωνίαις, καὶ ἐν ταῖς μοίραις, καὶ ἐν τοῖς ζωδίοις ἕκαστος τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν περιέχεται. φέρε οὖν ἀποδείξωμέν σοι πρότερον, ὁπόσαι εἰσὶν αἱ γωνίαι, καὶ ὁποῖαι. καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῶν μοιρῶν καὶ τῶν ζωδίων. ἀλλὰ τὸ τῆς διαμέτρου ἴσως προκείσθω. φαίνεται γὰρ ταύτην ἐκ τῶν γραμμάτων μόνων πιστούμενος. ἡμεῖς δὲ τελείαν ἐκ περιουσίας ἐπιδεῖξαι πειρασόμεθα,

linum ſtatuentes, ac deinceps alternas ab horoſcopo quadrantes ſumentes, ut iam antè didicimus. Quemadmodum etiam alij mobilia capiunt non uniuerſaliter tantum, ſed pro ipſa etiam genitura. Signum enim in quo eſt Luna, mobile ſtatuentes, deinceps fixa & bicorporea reperiũt. Auſpicãtur autem à Lunæ ſigno, ob Deæ mobilitatẽ & mutabilẽ naturã. (Alij porrò,) Ad magis uniuerſalia trãsfert orationem. Non enim in mobilibus & maſculis duntaxat inuenire eſt alios aliã appellationem excogitaſſe. Verũ eas opiniones ſuperuacaneum eſt exponere. Per ſe enim uocabula perſpicua ſunt unde cõponant̃, nec requirunt declarationẽ. prȩſertim cum in tractatu et de euẽtibus, ubi res poſtularit, mentionẽ eorũ facturi ſumus. Eſt autẽ ſuperuacaneum bis eadem inculcare.

De ſignis quæ inter ſeſe configurant̃.

Familiaritatem inter ſeſe habent.

Poſtq̃ ut promiſerat, uires ſignorũ quas per ſe habent, abſoluit. tranſit ad eas uires, quas è mutuis inter ſeſe configurationibus ſortiuntur. idq̃ ſe facturum ſuprà pollicitus fuit, his uerbis (uires quæ & per ſe ſe & ex mutua erga ſe affectione ſortiuntur.) Sciendum autem eſt, locum hunc magnam poſtulare attentionẽ. Nam uerba ſunt intellectu difficilia: quȩ nos pro uirili declarabimus, & per figurã rem oculis ſubijciemus. Cum igitur figuræ quatuor ſint, oppoſita, triangula, quadrangula, ſexangula: ſciendum eſt eum cauſas petere è tribus rebus, uidelicet ex angulis, è partibus, è ſignis. Oſtendit enim rationem proportionis in his contineri. Videamus igitur prius, ad quas rationes proportiõis hæc referre ſtudeat. Duo maxima interualla ſunt in Muſica, quaternarium, quinarium, & quod ex his conſtat, diapaſon. habet autem quaternarium rationem ſeſquitertiam, quinarium, ſeſquialterã Diapaſon, duplã. Conat̃ igit̃ oſtẽdere, figurarũ diſtributionẽ ſecundũ has proportiones fieri. & ego tibi oſtendã ut in angulis, partibus, & ſignis, horum numerorum quilibet contineatur. Age uerò demonſtremus prius, q̃t ſint anguli, & quales, item numeri partiũ & ſignorũ, ſed oppoſita figura interea proponat̃. Videt̃ em̃ hanc è lineis duntaxat coofirmari. nos aũt tãdẽ ex ſuperuacuo conabimur oſtẽdere

oppoſi-

ἔχει καὶ ἡ διάμετρος λόγους τινὰς ἐν αὐτῇ περιέχει ἁρμονικοὺς, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους συμφώνους. συνίσταται τοίνυν τὸ μὲν τρίγωνον, ἐκ γωνίας ὀρθῆς μιᾶς καὶ * τρίτου, καὶ μοιρῶν ρκ, καὶ ζωδίων τεσσάρων. τὸ δὲ τετράγωνον, ἐκ μιᾶς μόνης ὀρθῆς καὶ ζωδίων γ΄ καὶ μοιρῶν ϟ΄. τὸ δὲ ἑξάγωνον, ἐκ γωνίας δηλονότι ὀρθῆς, διμοίρου μόνον, καὶ ζωδίων β΄ καὶ μοιρῶν ξ. ἰδεῖν γὰρ ὡς ἐκ διαιρέσεως ἐστι καὶ ταῦτα τὰ προκείμενα. τεμνόμενος γὰρ ὁ κύκλος τὰς μεγίστας τομὰς τὰς διὰ τῶν διαμέτρων, δύο γωνίας ὑφίστησιν. ἡ γὰρ ἑτέρα τῶν λεχθεισῶν ὀρθῶν κατὰ τῆς ἑτέρας καθισταμένη, τὸ κατὰ διάμετρον ἀποτελεῖ σχῆμα εἰς δύο γωνίας, τμηθεῖσαι δὲ αἱ δύο γωνίαι τοῦ διαμέτρου εἰς ἴσα, ποιοῦσι τὸ τετράγωνον σχῆμα, ἔχον μίαν ὀρθὴν γωνίαν. εἰς ἄνισα δὲ, ποιοῦσι τό τε τρίγωνον καὶ τὸ ἑξάγωνον. τὸ μὲν γὰρ τρίγωνον, μιᾶς ὡς ἔφαμεν καὶ τρίτου ὀρθῆς γωνίας. τὸ δὲ ἑξάγωνον διμοίρου. τοῦτο γὰρ λείπεται ἐκ τῆς τομῆς τῶν δύο ὀρθῶν. ἐὰν γὰρ ἐκ τῶν δύο μίαν καὶ τρίτον ἀφέλῃς, καταλείπεται δίμοιρον. συναγόμενοι γοῦν, οἱ πάντες ἀριθμοὶ ἔχουσιν οὕτως. οἱ μὲν τῶν γωνιῶν, α΄ γ΄, α΄ η΄. οἱ δὲ τῶν μοιρῶν. ρκ. ϟ. ξ. οἱ δὲ τῶν ζωδίων δ. γ. β. ὅρα οὖν πῶς οἱ αὐτοὶ λόγοι θεωροῦνται. διαφόρων μὲν ὑποκειμένων ἀριθμῶν.* τὸν αὐτὸν δὲ λόγον ποσότητα ἑκάστου περιεχομένων: ἐν μὲν τῷ τῶν γωνιῶν ἀριθμῷ, οἱ τῆς ἁρμονίας περιέχονται λόγοι διὰ τεσσάρων φημὶ καὶ τοῦ διὰ πασῶν. ὁ γὰρ εἷς καὶ τρίτον ἀριθμὸς ὁ τοῦ τριγώνου γωνίας, πρὸς τὴν μίαν τοῦ τετραγώνου, τὸν ἐπίτριτον σώζει λόγον. ὅς ἐστι τῆς διὰ τεσσάρων συμφωνίας. ὁ δὲ εἷς ὁ τοῦ τετραγώνου, πρὸς τὴν τοῦ ἑξαγώνου γωνίαν, ἥτις ἔχει δίμοιρον τὸν ἡμιόλιον ἔχει λόγον. ἔχει γὰρ αὐτόν τε καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ, ὅς ἐστι τοῦ διὰ πέντε συμφωνίας. αὐτὸς δὲ ὁ τοῦ τριγώνου ὁ εἷς καὶ τρίτον πρὸς τὸν τοῦ ἑξαγώνου, ὅς ἐστι δίμοιρον, τὸν διπλάσιον ἔχει λόγον. ὅς ἐστι τῆς διὰ πασῶν. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν μοιρῶν εὑρήσεις, καὶ ἐπὶ τῶν ζωδίων. ὁ γὰρ ἑκατὸν καὶ εἴκοσιν ἀριθμὸς τοῦ ϟ ἐπίτριτός ἐστι. καὶ ὁ ἐνενήκοντα τοῦ ἑξήκοντα ἡμιόλιος καὶ αὐτὸς πάλιν ὁ ρκ τοῦ ξ ἡμιόλιος. καὶ αὐτὸς πάλιν ὁ ρκ τοῦ ξ διπλάσιος. καὶ τὰ δ τοῦ γ ἐπίτριτος ὁ δὲ γ τοῦ β, ἡμιόλιος. καὶ πάλιν ὁ δ τοῦ β, διπλάσιος. ἐὰν δὲ καὶ τὸν β παραβάλῃς ἀριθμόν. ὅς ἐστι τῶν γωνιῶν, τῆς διαμέτρου, καὶ συγκρίνῃς. εὑρήσεις αὐτὸν λόγους τινὰς ἁρμονικοὺς πρὸς τοὺς ἄλλους διασώζοντα. οἷον πρὸς τὸν γ, ἡμιόλιον ὁ β σώζει καὶ πρὸς τὸν δ διπλάσιον, καὶ τῶν ρπ δὲ τῶν μοιρῶν ἀριθμὸν τοῦ

αὐτὸ τὸ δὲ λό-
γου καθ᾽ ἑκάστου
ποσότητα πε-
ριεχομένων.

oppositionem etiam quasdā harmonicas rationes in se continere, & cōuenire cum cæteris. Constat igitur triangulum ex uno recto angulo & triente, & partibus 120 & signis quatuor. Quadrangulum ex una sola recta, signis tribus, & partibus 90. Sexangulum, ex anguli recti nimirū dua bus tertijs dūtaxat, signis duobus & partibus 60. Nam ea quæ nunc tractamus, è diuisione possunt perspici. Circulus enim in duas maximas partes sectus, duos angulos oppositos cōstituit. Nam alter iam dictorū rectorū, è regione alterius collocatus, oppositā figuram efficit duos angulos cōtinentē. Hi porrò duo anguli oppositionis, in duas pares diuisi partes, figurā efficiunt quadrāgulum, quę unum habet rectum angulum: si impares, triangulum & sexangulum efficiūt. Nam triāgulum, ut diximus, unum continet rectum angulū & trientē: Sexangulū, duas tertias unius recti anguli. Hoc enim remanet è sectione duorum rectorū. Nam si à duobus unū et trientē sustuleris, restant duæ tertiæ. Omnes igit̄ numeri collecti ita se habent. † Partiū aūt 120. 90. 60. signorū 4. 3. 2. Vide igit̄ ut eædē rationes cernunt̄, cū numeri sint diuersi & eadē ratio in quātitate quali bet cōtinet̄. In angulorū numeto cōtinent̄ rationes harmoniæ quaternarię, & diapason. Nā unus & triēs est numerus triāguli: erga unū quadrat, sesquitertiam obtinet rationē, qui est quaternarij cōcētus. Vnus uerò quadrāguli erga sexanguli angulū, q duas tertias cōtinet: rationē habet sesquialterā. Cōtinet enim illū & semissem eius, qui erat quinarij cōcētus. Trianguli uerò unus & eius triens, erga sexangulum qui est duarum partium, duplā habet rationē quæ est interualli diapason. Sic in partib. etiā rē se habere depręhendes & in signis. Nā numerus 120. sesquitertius est numeri nonagenarij. & nonagenarius sexagenarij sesquialter: & rursus 120. nonagenarij sesq alter. & idē 120. sexagenarij duplus & quaternarius est ternarij sesquitertius: ternarius est binarij sesquialter. Rursus quaternarius est binarij duplus, q̄d si binariū etiā cōpares numerū, qui est angulorū oppositionis & cū illis cōponas: inuenies eum proportiones quasdā harmonicas erga alios tueri. Videlicet erga ternarium sesquialterum binarius obtinet: erga quaternariū duplā. q̄ si partiū 180. numerum opposit

Fortassis sic legendum. $1\frac{1}{3}$ $1\frac{2}{3}$

διαμέτρου σκοπάζας, εὑρήσεις τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς ἀναλογίας σωζόμενον. καὶ τὸν ἐνενήκοντα δὲ τῶν ζῳδίων, παραβάλλων τοῖς πρὸ αὐτοῦ, τὴν αὐτὴν εὑρήσεις ἀκολουθίαν. εἴ τις οὖν κατανοήσει τὰ εἰρημένα, ῥᾳδίως τὴν λέξιν συνεῖναι δυνήσεται. εἰ δέ τις ἀμελέστερος, ἀλόγιστον ὑπολήψεται τὴν τέχνην εἶναι △ □ ✶. ἡμεῖς δὲ ὡς ἐπηγγειλάμεθα καὶ ἐπὶ διαγράμματος τούς τε τῶν σχημάτων, καὶ τοὺς τῶν ἁρμονικῶν διαστημάτων, ἐκθησόμεθα τοῦτον τὸν τρόπον.

ἐκλείπει τὸ διάγραμμα.

Πρῶτον τὰ συσχηματιζόμενα.

Οὐχ ἁπλῶς (οὐχ᾽) ὡς ἄν τις οἰηθείη τὸ πρῶτον ἐπήγαγεν. ἀλλὰ δύο τινὰ φυλαττόμενος. καὶ ὅτι ἡ μεγίστη καὶ πρώτη οἰκείωσις ἡ τῶν συσχηματιζομένων ἐστίν. ἢ καὶ ὅτι οὐ χρὴ νομίζειν τὴν διὰ τῶν σχηματισμῶν μόνην οἰκείωσιν εἶναι. εἰσὶ γὰρ ἄλλαι μετ᾽ αὐτήν, ἃς ἐρεῖ μετὰ ταύτην.

Ὅσα κατὰ διάμετρον.

Ἐπειδὴ τὸ ἐπὶ μιᾶς εὐθείας ποιεῖ τὴν συνάντησιν, ἐντεῦθεν ἄρχεται γράφειν τὰς αἰτίας τῶν συσχηματισμῶν καὶ ἐντεῦθεν τὴν περὶ διαμέτρου ἐπιλύεται. συμπάσχει γάρ φησι τὰ κατὰ διάμετρον ζῴδια διὰ τὸ μίαν εὐθεῖαν † συνδεῖν αὐτά. καὶ τοι εἴποι ἄν τις καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων σχημάτων, εὐθείας εἶναι τὰς συνδούσας τὰ ζῴδια. ἀλλὰ πρῶτον μὲν, οὐ μίαν ἀλλὰ πλείους μιᾶς. ἔπειτα δὲ αὗται διὰ τοῦ κέντρου παραγίνεται, ὃ κέντρον, ἀρχὴ τοῦ κύκλου λέγεται εἶναι. καὶ μᾶλλον συμπαθέστερα εἰσὶν αἱ διὰ τοῦ κέντρου ἀγόμεναι, ἅτε κοινωνοῦσαι τῇ ἀρχῇ, ὅθεν καὶ εἰς γωνίας ὀρθὰς τὰ σχήματα ἐμέρισεν. ἵνα μὴ μόνον ἡ διάμετρος ἔχῃ λόγον πρὸς τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ σχήματα. ἀκουσόμεθα δὲ καὶ ἑτέρας αἰτίας, τούτου αὐτοῦ τοῦ προβλήματος, προϊόντος τοῦ λόγου.

† συνδεῖν.

Λαμβανομένων δὲ τῶν δύο μεγίστων.

Τῆς διαμέτρου καὶ τῶν ἄλλων, ἃς ἐφεξῆς γράφει. χρὴ δὲ πρὸς ὑπακοῦσαι ἑαυτῷ ἵνα σαφὴς γένηται ὁ ἀποκείμενος τῶν λαμβανομένων. χρὴ ἐπαγαγεῖν. ὡς ἴσαι καὶ τῶν ἄλλων. ἡ αἰτία δήλη. μεγίστας δὲ ἐκάλεσε τὰς διαμέτρους. χρὴ γάρ φησιν ἀγαγεῖν αὐτὰς καὶ σκοπῆσαι τὰ μόρια μετὰ τῶν γωνιῶν. ὑπομόρια δὲ τοὺς ἀριθμητικοὺς λόγους οἵ τινες ἐν * ἐπιμορίοις λόγοις θεωροῦνται.

Τοῦ τε ἡμίσεος γὰρ τοῦ τρίτου.

Ἐπεὶ δὴ ἐμνήσθη μορίων, καὶ ἐπιμορίων, σαφηνίζει πῶς μορίων πῶς δὲ ἐπιμορίων. ὑπομνημόνευσθαι δὲ χρή, ὅπως τὸ διὰ συμφωνίας ἐπάγαγεν ἐπὶ τῶν μορίων, ὡς καὶ ἡμεῖς ὑπεδείξαμεν ἐν τῇ προθεωρίᾳ καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τὴν συμφωνίαν περιεχομένην, τήν τε ἡμίσεος, καὶ τὴν τρίτου. τὸ μὲν γὰρ ἥμισυ τῆς διαμέτρου, τετράγωνον ὑφίστησι.

cōſideraris, uidebis eum eandē demon-ſtrare rationem. Nonagenariū item ſignorū numerum ſi iis compararis, quæ illū intercedūt, eundē inuenies numerū. Si quis ergo hæc intellexerit, is facile uerba Ptolemæi intelliget. Qui uerò obiter intuetur, obſcurā iudicabit eſſe artē △ in □ ✶. Nos uero ut polliciti ſumus, etiā in figura harmonicorū interuallorū proportiones exponemus, hoc modo. *Figura deeſt.

Primum quæ configurantur.

Non ſine cauſa ut exiſtimari queat, (primum) ſubiecit, ſed ad duas res oſtēdēdas, tum primū & maximā eſſe eorū ſignorū quæ cōfigurent̄ cognationē: tum, non eſſe exiſtimādū, ſolā eſſe cognationē, quæ per configurationes fiat. Sunt enim etiam aliæ præter illam, quas poſt hanc dicet.

Quæ per oppoſitum.

Hæc cum una recta linea ſibi inuicē occurrāt: hinc exordit̄ cōfigurationū deſcriptionem, & oppoſitionis cauſas explicat. Nam oppoſita ſigna ſunt naturali inter ſe ſe deuincta neceſſitudine, eò q̄d una recta linea copulant̄. Etſi aūt obiici queat, etiam reliquas cōfigurationes, recta linea copulari, tamē id ab una nō fit, ſed à plurib. una. Deinde hęc p punctū trāſit, q̄d punctū origo eſſe circuli dicit̄, & cōiunctiores lineæ ſunt, q̄ per punctū ducunt̄, qppe cōſociali principio. Eaq; de cauſa in angulos rectos partitus eſt figuras ut non q duntaxat rationē habeat cū principio, ſed cæteræ etiā figuræ. Quin alias etiā cauſas in orationis progreſſu propoſitionis hui⁹ audiemus.

Sumendis autem duobus maximis.

Oppoſitionis & reliquarum, quas ordine ſcribit. Eſt autem in his uerbis ſubaudiendum hoc, (etiam aliarum cauſa erit euidens.) ut perſpicua fiat oratio. Maxima autem interualla uocat oppoſitiones. Ait enim ducenda ea eſſe, & conſiderādas portiones cum angulis. Superportiones appellat rationes arithmeticas. quæ in ſuperpartientibus rationibus ſpectantur.

Semiſſis & trientis:

Mentione facta portionū & ſuperportionum, declarat quæ utrarumq; ſit ratio. Eſt autem notandū ut addiderit, in portionibus, ut & nos in introductione oſtendimus, & in angulis cōſenſum tum ſemiſſis, tum trientis contineri. Nam ſemiſſem oppoſitionis quadrangulum conſtituit: tres

τα δὲ τρία τμήματα τὸ τρίγωνον καὶ τὸ ἑξάγωνον. τρία δ' ἔπως τμήματα; δύο μὲν ἐν τῷ τριγώνῳ, τὸ ἥμισυ καὶ τὸ τρίτον· ἐν δὲ τῷ ἑξαγώνῳ, τὸ δίμοιρον. τινὲς δὲ φασιν, ὡς δύο αἰτίας ἐθέλει ἡμῖν ἀποδοῦναι, τοῦ μερισμοῦ τῶν σχημάτων. μίαν μὲν τὴν ἐκ τῶν μορίων. καὶ γάρ φησι τέμνεσθαι * τὰ σχήματα, κατὰ καὶ τὰ μέγιστα μόρια τῆς μονάδος. μέγιστα δὲ μόρια τῆς μονάδος τὸ ἥμισυ, καὶ τὸ τρίτον, καὶ τὸ δίμοιρον, πρὸς τὸ τοῦ μιᾶς τετραγώνου.

Μεταξὺ λαμβανομένου τοῦ τε ἡμιολίου, καὶ τοῦ ἐπιτρίτου.

Πάνυ σκοτεινόν ἐστι τὸ λεγόμενον. τὸ γὰρ μεταξὺ λαμβανόμενον, ἀσαφὲς αὐτὸ ἐποίησεν. ὁ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστι. τὸ τετράγωνον μεταξὺ λαμβανόμενον τοῦ τριγώνου καὶ τοῦ ἑξαγώνου, συνίστησι τον ἡμιόλιον λόγον καὶ τον ἐπίτριτον. ἕκαστος γὰρ τῶν ἐπιμορίων λόγων τῶν ἐλάχιστον ἐν δύο συνίσταται ἀριθμοῖς. ἐπεὶ οὖν τρία ἐστὶ τὰ σχήματα καὶ τρεῖς αὐτῶν οἱ ἀριθμοί, δηλονότι ἀνάγκη τον ἕνα συμπαραλαμβάνεσθαι τοῖς λοιποῖς, ἵνα συστῶσιν οἱ ἐπιμόριοι λόγοι. τὸ γοῦν τετράγωνον συμπαραλαμβανόμενον * ἑκατέρα, καὶ ὡς αὐτὸς ἔπε μέσον λαμβανόμενον, τόν ἐπίτριτον καὶ ἡμιόλιον ποιεῖν λόγον. καὶ γὰρ μετὰ μὲν τοῦ τριγώνου παραληφθέν, τον ἐπίτριτον ποιεῖ λόγον. μετὰ δὲ τοῦ ἑξαγώνου, τὸν ἡμιόλιον. τὴν μὲν οὖν σχημάτων σύγκρισιν λοιπὸν ποιεῖται. καὶ φησὶν ὅτι τὰ μὲν τρίγωνα καὶ ἑξάγωνα, ἀπὸ δὲ ὁμοειδῶν συνεστηκότα ἀγαθά ἐστι. τὰ δὲ τετράγωνα καὶ διάμετρα δὲ ἐναντίας συγκείμενα μάχης καὶ ἐναντιότητός ἐστι δηλωτικά.

Περὶ προσταττόντων καὶ ὑπακουόντων ζωδίων.

Ὡσαύτως δὲ προστάσσοντα.

Τὰς συνοικειώσεις τὰς λοιπὰς τῶν ζωδίων ἐκτίθεται. οὐ μόνον γὰρ οἰκειοῦνται τοῖς σχήμασιν, ἀλλὰ καὶ ἑτέροις τισίν, ὥς που καὶ νῦν οἰκειότης τίς ἐστι τῶν ζωδίων, καθ' ἣν τὰ μὲν προστάσσει, τὰ δὲ ὑπακούει. ἐθέλει οὖν δύο αἰτίας ἀποδοῦναι. μίαν μὲν δι' ἣν ὅλως συμπάσχει ἀλλήλοις. ἑτέραν δέ, δι' ἣν τὰ μὲν προστάσσει, τὰ δὲ ὑπακούει. συμπάσχει μὲν οὖν ἀλλήλοις, διὰ τὸ ἐν ἴσοις χρόνοις ἀναφέρεσθαι. αἱ γὰρ ὁμοιότητες συμπάθειαν φιλοῦσι γεννᾶν. αὐτὸς δὲ τὴν αἰτίαν εἶπεν δι' ἣν ἰσαναφορά ἐστι τούτων τὰ ζώδια, ὅτι ἀπὸ τῶν ἴσων εἰσὶ παραλλήλων. προστάσσει δὲ τὰ ἐν τῷ θερινῷ ἡμικυκλίῳ τοῖς ἐν τῷ χειμερινῷ, ὅτι ἐν μὲν τῷ θερινῷ ἡμικυκλίῳ ὁ ἥλιος γινόμενος αὔξησιν τῆς ἡμέρας ποιεῖ. ἐν δὲ τῷ λοιπῷ μείωσιν, τιμιωτέρα δὲ ἡ αὔξησις τῆς μειώσεως.

tres sectiones, triãgulũ & sexangulũ, quo aũt pacto tres sectiones? duas in triangulo, semissem & trientẽ in sexangulo duas tertias. Quidã aũt aiũt, uelle Ptolemęum nobis duas rationes reddere diuisionis cõfigurationũ. Vnam ex orationib. sumptam. Etenim ait * secari figuras per maximas partes unitatis. Maximę autẽ partes unitatis sunt, semissis, & triens, & duæ tertiæ ad unum quadrangulum comparatæ.

Sumendo interim sesquialtero & sesquitertio.

Hæc uerba prorsus obscura sunt. Nã (sit mendo interim) sententiã obscurat. hic aũt sensus est. quadrangulum quod inter triangulum, & sexangulũ sumitur, efficit rationem sesquialterã & sesquitertiã. Nam quælibet superportionum ratio, ut minimum in duobus consistit numeris. Cum igiť tres sint figurę, & tres earũ numeri: necesse omnino est unũ adhiberi ad cęteros, ut conficianť superportionum rationes. Quadrangulũ igitur adhibitũ * utrãq;, & ut ipse dixit, in medio sumptum, sesquitertiã & sesquialterã rationẽ efficit. Etenim cum triangulo adhibitũ sesquitertiam efficit rationem: cum sexangulo, sesquialteram. Deinceps figuras inter se confert, & ait: triangulas & sexangulas, ut quæ ex conformibus signis constent, esse bonas: quadratas autem & oppositas, cum ex contrarijs cõstent significare pugnam & aduersationem.

De imperantibus & obedientibus signis.

Eodem modo imperantia.

Reliquas signorum familiaritates exponit. Nec eñ figuris duntaxat, sed alijs quoque reb. cõiunguní, ut & hoc loco quędã signorũ necessitudo est, qua alia imperant, alia parẽt. Vult igiť duas reddere ratiões, unã qua omnino inter sese deuinciunť, alterã, qua alia imperãt, alia obediũt. Deuinciũtur igiť inter sese, ꝓpterea φ parib. temporib. ascendunt. Nam similitudo necessitudinem solet gignere. sed ipse causam affert, cur ea signa pariũ sint ascensionũ, propterea nimirũ, q̃d in parib. sint parallelis. Imperãt aũt ea quæ in æstiuo sunt semicirculo ijs quæ sunt in brumali, eo quod Sol æstiuũ perambulans semicirculũ diem augeť. in reliquo minuit. Aufertur aũt incrementum diminutioni.

Ab eo-

Ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἢ καὶ ὁποτέρου τῶν ἰσημερινῶν σημείων.

Τὸ ὁποτέρου ἐπήγαγεν, ὡς ὁμοίων ὄντων ἀμφοτέρων, καὶ ἀδιαφόρου ὄντος. ἀφ' ὁποίου ποτὲ αὐτῶν ἄρχεσθαι χρή. διὰ τί οὐκ εἶπε ζῳδίων, ἀλλὰ σημείων; ὅτι καὶ γὰρ αὐτὸ λαβεῖν τὸ ζῴδιον, ἀλλὰ τὸ σημεῖον. οἷον, τὸ μεταξὺ τοῦ τε κριοῦ καὶ τῶν ἰχθύων ὡς εἶναι τὴν πρώτην μοῖραν τοῦ κριοῦ, ἰσανάφορον τῇ τῶν ἰχθύων τριακοστῇ, καὶ τὴν δευτέραν μοῖραν τοῦ κριοῦ τῇ εἰκοστῇ ἐννάτῃ μοίρᾳ τῶν ἰχθύων καὶ τὰς λοιπὰς ἀκολούθως. καὶ ἐπὶ ταύρου τὸ αὐτὸ πάλιν, τὴν πρώτην μοῖραν τῇ τριακοστῇ τοῦ ὑδροχόου. καὶ τὰς ἄλλας ὁμοίως † ἐπὶ τῶν ἴσων εἶναι παραλλήλων. εἰ γὰρ ἴσοι εἰσὶν οἱ κύκλοι ἐν ἴσοις χρόνοις ἀνατεχθήσονται, καὶ καταχθήσονται. εἰ δὲ οἱ κύκλοι: καὶ τὰ ζῴδια τὰ ἐπιβεβηκότα ὁμοίως καταχθήσονται. καὶ ἀνενεχθήσονται, καὶ τοῦτο ἐν τῷ μικρῷ δείκνυται ἀστρολάβῳ.

Περὶ βλεπόντων καὶ ἰσοδυναμούντων ζῳδίων.

Πάλιν ἡ φησὶ τρεῖς ἰσοδυναμῶν οἰκειώσεις καὶ συμπαθείας. μίαν μὲν τὴν κατὰ σχῆμα. δευτέραν ἡ τὴν κατὰ τὸ προστάσσον καὶ ὑπακοῦον. καὶ τρίτην δὲ τὴν νῦν προκειμένην, τὸ κατὰ τὸ βλέπειν καὶ ὁρᾶσθαι. τοῦτο δέ φησιν συμβαίνειν, διὰ τὸ ἐκ τῶν αὐτῶν σημείων ἀνατέλλειν. ἐπεὶ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ παραλλήλῳ εἰσί, δηλονότι ἀεὶ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀνίσχουσι καὶ δύουσι τόπων διὰ τοῦτο καὶ αἱ νύκτες, ἐν ὁποτέρῳ αὐτῶν ταῖς τοῦ ἑτέρου νυξὶν ἐξισάζουσι, καὶ αἱ ἡμέραι ταῖς ἡμέραις. ἴσα γὰρ καὶ τὰ αὐτὰ ἡμικύκλια ὁ ἥλιος διέρχεται. καὶ τοῦτο ἐν τῷ μικρῷ δείκνυται ἀστρολάβῳ. εἰσὶ δὲ τὰ παρ' ἑκάτερα τῶν τροπικῶν ζῳδίων. εἰδέναι χρή, ὡς ἐπὶ μὲν τῶν ἰσημερινῶν, ἴσοι εἰσὶν οἱ παρ' ἑκάτερα γραφόμενοι κύκλοι. καὶ γὰρ οἱ ἴσον ἀπέχοντες τοῦ ἰσημερινοῦ παράλληλοι, ἴσοι εἰσὶν ἀλλήλοις. οὐ μέντοι καὶ τὰ ἡμικύκλια ἤδη ἴσα ἀλλήλοις εἰσίν, ὡς εἴ γε τοῦτο ἦν. ἡ αὐτὴ ἂν ἦν ἐπ' ἀμφοτέρων συμπάθεια. νῦν δὲ οὐχ οὕτως ἐπὶ τῶν μερῶν ἴσοι εἰσὶν οἱ κύκλοι. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ἴσοι εἰσὶν οἱ κύκλοι. ἐπὶ δὲ τῶν, ὁ αὐτός ἐστι κύκλος. καὶ ἴσα ἀναγκαίως * τὰ αὐτὰ ἐπ' ἀμφοτέρων ὁ ἥλιος διέρχεται. ἡ μὲν οὖν συμπάθεια αὐτοῖς γίνεται ἐκ πλειόνων. ἐκ τοῦ ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ εἶναι παραλλήλου ἐκ τοῦ τὰς νύκτας ταῖς νυξίν, καὶ τὰς ἡμέρας ταῖς ἡμέραις ἐξισοῦσθαι, καὶ τὰ ὡριαῖα διαστήματα τὰ αὐτὰ εἶναι ἡ δὲ προσηγορία ἐξ ἑνὸς μόνου ἐκ τοῦ διὰ τῶν αὐτῶν τόπων ἀνατέλλειν καὶ δύνειν. δοκεῖ γὰρ † διὰ γὰρ τοῦ αὐτοῦ τόπου ἀνίσχοντα ὁρᾶν ἑαυτά: πάλιν σημείων καὶ οὐ ζῳδίων εἶπε. (τὸ δὲ καθ᾽ ἑκάτερον.) δύναται μὲν καὶ

Ab eodem aut alterutro æquinoctialium punctorum.

(Alterutro) adiecit, quod æqualia sint ambo, neq; quicquã interfit, ab utro capiatur initium. Cur non dixit signorum, sed, punctorum? quia non ipsum signum est sumendum, sed punctum, ut id quod inter Pisces & Arietem intereſt. ut primus Arietis gradus eodem aſcendat tempore, quo 30. ♓. & 2. ♈ quo 29. ♓, & reliqui eodem modo. ut ♉ 1. & ♒ 30. & cæteri eodem modo propterea quod sunt in paribus parallelis. Nam si pares sunt circuli, paribus temporibus aſcendent & deſcendent. si circuli, etiam signa in illis collocata, eodem modo deſcendent & aſcendent, idq; in paruo demonſtratur aſtrolabio.

De uidentibus & æquipollentibus signis.

Rurſus ait tres familiaritates & neceſſitudines æquipollere: unã ratione cõfigurationis: alterã ratione imperij aut obediẽtiæ: tertiam, eam quæ nobis propoſita eſt, ratione uidendi. Hoc autem ait accidere propterea, quod ex ijſdẽ punctis oriantur. Nam cum in eodem parallelo ſint, nimirũ ſemper ex ijſdem locis, & emergũt & occidunt. Quapropter etiã noctes in utrouis eorũ, ſunt noctib. alterius pares, & dies diebus. Pares eñ & eoſdẽ ſemicirculos Sol pambulat. ideoq; in paruo oſtẽdĩ aſtrolabio. ſunt aũt ij ſemicirculi, q utraq; tropica ſigna circũdant. Sciẽdũ eſt, in æquinoctialib. ſignis pares eſſe circulos, qui utrinq; deſcribunt. Nam & paralleli æquidiſtãtes ab æquinoctiali, pares ſunt inter ſeſe. Nõ tamẽ etiã ſemicirculi iam inter ſeſe ſunt pares. Nã id quidẽ ſi eſſet, eadẽ eſſet in utriſq; neceſſitudo, nũc nõ ita in partib. pares ſunt circuli, ſed in quibuſdam pares ſunt circuli, in quibuſdam idẽ eſt circulus & * paria neceſſario in utriſq; Sol eadẽq; ſpatia cõficit. Neceſſitudo igiť inter ea exiſtit plurib. de cauſis, tum quod in uno eodemq; ſunt parallelo, tum q̃d noctes noctibus, dies diebus æquanť, & horaria interualla ſunt eadem, ſed appellatio eis contingit ex uno dum taxat, eo nimirũ, q̃d ex ijſdem locis & oriantur & occidãt. Videntur enim ea quæ ex eodem loco oriuntur, ſeſe uidere. Iterum autem punctis, et non, ſignis dixit. (In utrouis.) Poteſt hoc & de tropi-

Margin: διὰ τὸ ἴσον ἀπέχειν τοῦ παραλλήλων. ἐκ τοῦ.

εἶναι τῶν τροπικῶν λέγεσθαι δύναται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἑκατέρωθεν λαμβανομένων ζωδίων ἀκούεσθαι, ὃ καὶ σημαίνειν βούλεται αὐτῷ.

Διὰ τὰ προειρημένα.

Εἰ μὲν πρὸς τὴν συμπάθειαν ἀφορῶν, λέγεις αὐτὰ βλέπειν διὰ τὰ προειρημένα ἐρεῖς· εἰ δὲ πρὸς τὴν προσηγορίαν, διὰ τὸ τὰς αὐτὰς εἶναι καταδύσεις καὶ ἀνατολάς.

Περὶ ἀσυνδέτων.

Ἀσύνδετα δὲ καλεῖται.

Εἰπὼν περὶ συμπαθούντων ζωδίων, ἢ κατὰ σχῆμα, ἢ κατά τινα ὁμοιότητα, νῦν ἐθέλει εἰπεῖν περὶ τῶν μηδεμίαν πρὸς αὐτὰ ἐχόντων συμπάθειαν, μήτε κατὰ σχῆμα, μήτε καθ' ὁμοιότητά τινα. ταῦτα δέ φησιν ἐστὶν ὅσα δι' ἑνός, ἢ διὰ πέντε λαμβάνεται. τὸ μὲν γὰρ διὰ πέντε αὐτόθεν ἐστὶν δῆλον. εἰς ἄνισα γὰρ λαμβάνεται, ὅπερ ἄτοπον. ἰσόπλευρα γάρ ἐστι ταῦτα τὰ σχήματα. τὰ δὲ δι' ἑνὸς ἀπεστράφθαι ἑαυτά.

Καὶ δύο αὐτὰ ὄντα, ἑνὸς γωνίαν περιέχει.

Ὀφείλοντα δύο περιέχειν, ἐὰν ἀπὸ τῆς μοίρας τοῦ ♈ ἀγάγῃς εὐθεῖαν ἐπὶ τὸ κέντρον, καὶ ἄλλην ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ταύρου· γωνίαν ποιήσεις τρίτου ὀρθῆς. ἔδει γὰρ εἴπερ ἀλογὸν ἤμελλον φυλάττειν τὸ μέτρον τῶν ἀνηκόντων αὐτοῖς γωνιῶν, διμοιρον ὀρθῆς εἶναι τὴν γωνίαν. νῦν δὲ τρίτον ὀρθῆς. ὅ τις ἐστὶν ἑνὸς μόνου ζωδίου. τεσσάρων γὰρ ὀρθῶν τεμνομένων εἰς τὰ δώδεκα ζώδια, τρίτον ὀρθῆς ἑκάστῳ ἀναλογήσει ζωδίῳ.

Ἤτοι δι' ἑνός, ἢ διὰ πέντε γινόμενα.

Καθόλου παραδέδωκεν ὅπως ἀσφαλῶς γινώσκοιμεν ποῖά ἐστι ζώδια τὰ ἀσύνδετα, ὅσα δι' ἑνὸς ἀφεστήκασιν ἀλλήλων, ἢ διὰ πέντε.

Περὶ οἴκων.

Συνοικειοῦνται δὲ οἱ πλανῆται.

Εἰπὼν περὶ τῆς καθ' αὑτὰ καὶ πρὸς ἄλληλα τῶν ζωδίων οἰκειώσεως ἐθέλει νῦν περὶ τῆς πρὸς τοὺς ἀστέρας σχέσεως ἣν ἔχουσιν εἰπεῖν, τοῦτο γὰρ καὶ * σύμφωνόν ἐστιν ἐπαγγελία. δυοκαίδεκα τοίνυν ὄντων ζωδίων ἐκλέγεται ἐξ αὐτῶν τὰ βορειότερα, καὶ ὡς θερμότερα. τότε γὰρ ὁ ἥλιος ἐκεῖσε γινόμενος ἐγγὺς κατὰ κορυφὴν ἡμῶν κεῖσθαι θερμοτέρους ἡμᾶς ἀπεργάζεται. εἶτα τὴν ἀρχὴν στήσας τῆς διανομῆς, καὶ τοὺς ἑκάστῳ τῶν φωστήρων ἀνὰ ἓν ἡμισφαίριον, ἐξ ἑκατέρου τῶν ἡμισφαιρίων διανέμει ἀνὰ ἓν ζώδιον οὐκ ἀλόγως, οὐδὲ ἄνευ αἰτίας. ἀλλὰ φορῶν εἰς τρία ταῦτα. εἰς τὴν κίνησιν. εἰς τὴν τῆς φύσεως ἰδιοτροπίαν εἰς τὴν τῆς σφαίρας θέσιν, καὶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἀστέρων, ἀγαθὸν

ἄλλα

de tropicis dici, & de signis quę utrinque sumuntur, intelligit, idque significãt ea uerba (ob ea quæ iam dicta sunt.)

Ob ea quæ iam dicta sunt.

Si necessitudinem intuens, dicis ea sese uidere: ob iã dicta dices: sin appellatione cõsiderata: eò quod ijdẽ sint occasus & ortus.

De inconiunctis.

Inconiuncta uocantur.

Postquam de cognatis inter sese signis differuit, siue ratione figuræ, siue ob aliquã aliã similitudinẽ: nunc de ijs dicturus est, quæ nulla sunt deuincta necessitudine, siue figura, siue alia necessitudo quæpiam spectetur. Ea uerò sunt, inquit, quę uel singulis, uel quinque signis distãt. Nam quod quinque signis distat, per se perspicuum est. impares enim partes habet, id quod absurdũ est. Aequilaterę enim sunt hæ figurę. quę uerò singulis signis distãt: à sese auersa sunt. Et cũ duo ipsa sint, unius angulũ cõtinẽt.

Cum duos cõtinere deberẽt, Si à prima parte ♈ rectam lineã duxeris ad centrũ, & alium angulũ à prima parte ♉: efficies tertiam partẽ rectè anguli. Oportebat enim si proportionẽ mensurę pertinentiũ ad ea signa angulorũ tueri debebãt, duas recte anguli tertias cõtinere angulũ, nunc trientem recte cõtinet quod est unius duntaxat signi. Cũ enim quatuor recte anguli inter duodecim signa distribuuntur: tertia pars recte, cuilibet signo conueniet.

Quę siue unius siue quinque signorum interuallo fiunt.

In uniuersum tradit, quomodo scire debeas, quæ signa cõiuncta sint, ea nimirũ quæ unius aut quinque signorũ distãt interuallo.

De domibus.

Necessitudo planetis etiam intercedit.

Postquam dixit, de signorũ cõiunctione, quę tũ per sese, tũ è respectu inter sese mutuò existit: nũc dicturus est de eorũ effectione quã erga stellas habẽt idque cũ eius promissione cõsentit. Cũ igitur signa sint duodecim. ex eis cligit borealiora, tanquam calidiora. Nã cũ ☉ in ijs uersatur, supra uerticis nostri pũctũ euectus, calidiores nos efficit. Deinde principio distributionis constituto, & unicuique lumini uno semicirculo assignato ex utroque hæmisphærio singula cuique signa attribuit, non sine ratione, nec absque causa, sed in hæc tria intuens, in motum, in naturæ proprietatem, in globi positum, & in cõfigurationẽ: bonisque stellis bonam

erga

ἀπονέμων συσχηματισμὸν πρὸς τοὺς φωστῆρας. τοῖς δὲ ἐναντίοις τὸ ἐναντίον, εἶπε γὰρ ἀνωτέρω, ὡς τῶν σχημάτων, τὰ μὲν εἶναι ἀγαθά, τὰ δὲ φαῦλα. Βόρεια δὲ ζῴδια, καρκίνος τε καὶ λέων. ἀλλὰ τὸν μὲν λέοντα ὡς ἀρσενικὸν τῷ ἡλίῳ δέδωκε. τὸν δὲ καρκίνον ὡς θηλυκὸν τῇ σελήνῃ, καὶ εἴ τις διαπορήσειεν αὐτὸς τὴν αἰτίαν ζητῶν, δι' ἣν μὴ τοὺς διδύμους τῷ ἡλίῳ μᾶλλον ἀπένειμε; φαμὲν δὲ ὅτι ὁ λέων καὶ στερεώτερον καὶ ἰσχυρότερον ἐν τῇ θερινῇ καταστάσει. ἔστι δὲ καὶ ἀρχικὸν καὶ βασιλικὸν τὸ ζῴδιον καὶ θερμότατον· ταῦτα δὲ πάντα καὶ οἰκεῖα καὶ συμπαθῆ τῷ ἡλίῳ. εἶτα τὰ καὶ ἐφεξῆς, τὸ μὲν ἀπὸ λέοντος μέχρι καὶ αἰγοκέρωτος, τῷ ἡλίῳ δέδωκε. τὸ δὲ ἀπὸ αἰγοκέρωτος ἄχρι καρκίνου, τῇ σελήνῃ. μετὰ δὲ τούτους τῷ κρόνῳ ἐξ ἑκατέρου τῶν ἡμισφαιρίων, ἀνὰ ἓν δέδωκε κατὰ διάμετρον διὰ τὴν σφαῖραν πρῶτον. διὰ δὲ τὴν φύσιν δεύτερον.* κατὰ ψύχος γὰρ ὤφειλε πορρωτάτω τῶν φωστήρων λαβεῖν. ὡς φθαρτικὸν δὲ κατὰ διάμετρον. δέδεικται γὰρ τοῦτο τὸ σχῆμα, οὐκ ἀγαθὸν ὑπάρχον. καὶ * μείζων ἐν κύκλῳ τῶν ἄλλων ἡ διάμετρος, οὐκ ἂν εὐθεῖα ἐπινοηθείη. πάλιν δὲ ὁ κατὰ τὴν κρόνου τεταγμένος ζώνην, ἐξ ἑκατέρου μέρους τῆς σφαίρας πρὸς τὰ φῶτα σχηματιζόμενος, κατὰ τριγωνικὴν πλευράν. καὶ ὁ τοῦ ἄρεος φθαρτικῆς ὢν φύσεως, καὶ τρίτην λαχὼν σφαῖραν κατὰ τὸν ♃, δέχεται κατὰ τετραγωνικὴν πλευράν, ἣ τῆς ἐστὶ φθαρτική, πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῶν ὅλων σχηματιζόμενος. μετ' αὐτὴν δὲ καὶ ὁ τῆς ἀφροδίτης ἐξ ἀγωνικὸν σχηματιζόμενος δέχεται τὴν κίνησιν ἔχων συνεγγύς. πορρωτέρω γὰρ ζῳδίων δύο τοῦ ἡλίου μὴ δυνάμενος ἀποστῆναι,† ἐκτὸς αὐτῆς, ἔλαβεν ἐκ διαστάσεως καὶ τὰ ζῴδια. ὁ δὲ τοῦ ἑρμοῦ ἀστὴρ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν πλησιέστερον ἀεὶ ὑπάρχων, καὶ πλέον ἑνὸς ζῳδίου ἀποστῆναι μὴ δυνάμενος.

κατὰ ψύξιν. *ἐκ ποιότης.*

Καὶ τὰ τοιαῦτα δέ.

Ὥσπερ δοκεῖ ἀνακεφαλαιοῦσθαι. τὸ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπήγαγεν, διὰ τὸ μὴ μόνα εἶναι τὰ ἀπηριθμημένα, ἀλλὰ καὶ ἄλλα τινὰ οἷον δεκανοί, καὶ λαμπῆναι περὶ ὧν σοι καὶ διαλήψεται.

Ἔχει φυσικήν.

Τουτέστιν αἰτίαν, ἡ γὰρ φύσις, ἑκάστῳ αἰτία τοῦ εἶναι τετύχηκε· καὶ ὅτε τὰς αἰτίας γράφει, ὡς ἔχει φύσεως ἕκαστον † ἐξηγούμενος.

ὑφηγεῖται.

Περὶ τριγώνων, καὶ τίνες αὐτῶν οἰκοδεσπόται.

Ἡ δὲ πρὸς τὰ τρίγωνα συνοικείωσις.

Ἐν τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ ζητεῖ πρῶτον τὴν αἰτίαν, δι' ἣν συμπάσχουσιν οἱ ἀστέρες τοῖς τριγώνοις. δεύτερον δὲ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ὁ δεῖνα μετὰ τοῦ δε, ὁ δεῖνα δὲ τῷ δεῖνι εὑρίσκεται τὴν αἰτίαν.

erga lumina configurationē attribuit, contrarijs contraria. Supra enim dixit, figurarum alias esse bonas, alias malas. Borealia porrò signa sunt Cancer & Leo, ac Leonē quidem ut masculū attribuit Soli: Cancrū ut fœmineū, Lunę. Quanq̃ si quis quęrat diligentius, dubitare queat, cur non ♊ potius Soli attribuerit? Respondemus: Leonem solidiorē & fortiorē esse in æstiua cōstitutione. estq; id signū imperās & regiū & calidissimū, quæ omnia Soli peculiaria & cognata sunt. Deinde ea quę Leonē sequunt ordine usq; ad ♑, Soli attribuit: ea quę à ♑ sunt usq; ad Cancrū, Lunæ. Post hos Saturno ex utroq; hæmisphęrio singula signa ex opposito dedit, primū ꝓpter sphęrā, deinde propter naturā. Nā ratione frigoris, eius domicilia à domicilijs luminarium quā remotissima esse debuerunt. & propter uim maleficā, ex eorū opposito. Est enim ostensum, eam figurā nō esse bonā, & circuli recta cura alijs maior, cogitari nequit, q̃ oppositio. Rursus ♃ Saturni sphęrā sequēs ex utraq; sphęrę parte cū luminib. cōfigurat̃ triāgulari lateri: & stella Martis maleficæ naturæ & tertiā sortita sphærā post Iouem, quadrangulari lateri, quod est noxiū luminibus uniuersitatis regibus iungitur. Ipsius ☉ sphæræ stella ♀ sexangulo configurat̃, & eius motu succedit. Nam cum ultra duo signa à Sole nequeat: tanto interuallo signa etiā est sortita. Mercurij porrò stella quæ perpetuo uicinior Sole est, eadem de causa propinqua signa est sortita, q̃d plus uno signo à Sole distare non potest.

Et similibus modis.

Videtur quasi enumerationē instituere. subiecit aūt (& similibus modis) eò quod non sola sunt, ea quæ recensuit, sed & alia quædam ut Decani, & solia, de quibus tractaturus est.

Habent naturalem.

Scilicet causam. Nam cuiusq; rei natura, causa est, cur res illa sit. & cū causas scribit: quæ cuiusq; natura sit, explicat.

De triangulis, & qui sint eorum domini.

Iam familiaritas cum triangulis.

In hoc capite quærit primum causam, cur stellæ affectæ sint erga triangulos. Deinde, qua de causa alia stella cum alia triangulo conueniat. Causas porrò sumit

ποτὲ μὲν ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν ἀστέρων τῆς τε ἀρσενικῆς καὶ θηλυκῆς ἐγχεσῶν. ποτὲ δὲ ἀπὸ τῆς συνοικειώσεως τῆς πρὸς τοὺς οἴκους. λεληθότως δὲ ποτὲ, καὶ ἀπὸ τῶν ὑψωμάτων. σιωπᾷ γὰρ τοῦτο διὰ τὸ μήπω διαλαβεῖν περὶ ὑψωμάτων.

Λαμβάνει δὲ.

Πρῶτον μὲν φυσὶ, συμπλέκει τοῖς τριγώνοις διὰ τὸ ἰσόπλευρον. προσήκει γὰρ τοῖς θεοῖς τὸ ἴσον. ἔπειτα δὲ καὶ ὅτι ὁ ζωδιακὸς κύκλος ἐκ τριῶν κύκλων περατοῦται, καὶ περιορίζεται, ἐκ τοῦ ἰσημερινοῦ, θερινοῦ, τροπικοῦ, καὶ χειμερινοῦ τροπικοῦ. ὁ μὲν γὰρ ἰσημερινὸς κατὰ μέσον αὐτοῦ ἐφάπτεται. οἱ δὲ ἄλλοι, κατὰ τὰ πέρατα ἑκατέρωθεν, ἐφαπτόμενοι, περατοῦσιν αὐτόν. δεῖ δὲ τὰ μέρη τοῖς ὅλοις συμπλέκειν: ὅθεν καὶ δεικνυσιν ἐν ἑκάστῳ τῶν τριγώνων, τῶν τριῶν κύκλων τὰ ἰδιώματα. τὸ μὲν οὖν πρῶτον τρίγωνον, τὸ διὰ ♈ ♌ καὶ ♐. ἐξ ἀρσενικῶν συνέστηκεν. οὐκοῦν ὑμερινόν ἐστι καὶ τοῖς ἡμερινοῖς οἰκεῖον. ἔχει γὰρ οἶκον * τὸν ἥλιον καὶ ♃. τὸν γὰρ ☉ κἂν οἶκον ἔχει, οὐ παραλαμβάνει διὰ τὴν αἵρεσιν. δεσπόται οὖν αὐτοῦ ἔσονται ὅ τε ἥλιος καὶ ὁ ♃. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ὁ ἥλιος τῆς ἡμέρας ἐστι ποιητικός, αὐτὸς πρωτεύειν ἐν ἡμέρᾳ λέγεται τοῦ τριγώνου.

ἐπὶ τι καὶ Διός.

Ἔχει δὲ ἀνέμους.

Ἔχει δὲ ἀνέμους, τοῦτο τὸ τρίγωνον, τοὺς προσωκειωμένους. ἵνα δὲ τοῖς ἀκουομένοις ἐπακολουθῆσαι δυνηθῶμεν: εἰδέναι χρὴ, ὅτι οἱ φωστῆρες. ἅτε τῶν ἀνέμων πάντων δεσπόζοντες καὶ τίκτοντες αὐτοὺς, οὐκ ἔχουσιν ἀφωρισμένους τινάς. οἱ δὲ ἄλλοι ἀστέρες, παραπλησίως ταῖς κράσεσιν ἑαυτῶν καὶ ταῖς αἱρέσεσι τοὺς ἀνέμους εἰλήφασιν. ὁ μὲν γὰρ τοῦ Διὸς, ἅτε εὔκρατος ὢν. Βορέων πνευμάτων ἐστι γεννητικὸς ὁ δὲ † ἀληθὴς Βορρᾶς ἅτε μεταξὺ τεταγμένος τῆς ἄρκτου καὶ τῆς ἀνατολῆς εὔκρατος ὑπάρχει. ὁ δὲ τοῦ κρόνου, τὸν ἀπηλιώτην προσείληφε. διὰ τὴν ἡμερινὴν αἵρεσιν. καὶ γὰρ, ὡς ἤδη φθάσαντες εἰρήκαμεν, τοῖς ἐναντίοις χαίρει, καὶ οὐ τῷ ὁμοίῳ. οὕτω γὰρ καὶ ὁ τοῦ ἄρεος ἀστὴρ, τοῖς λιβὶ μᾶλλον χαίρει, πνέουσιν ἐκ τῆς δύσεως, διὰ τὴν νυκτερινὴν αἵρεσιν χαίρων τῷ ἀνέμῳ τούτῳ. ὁ δὲ τῆς ♀ μᾶλλον τοῖς νότοις συμπαθεῖ, διὰ τὴν τῆς κράσεως ὁμοιότητα. δεῖ τοίνυν ἐφ᾽ ἑκάστου τῶν τριγώνων ἀπὸ τῶν οἰκοδεσποτούντων ἀστέρων τὰς μίξεις τῶν ἀνέμων ποιεῖσθαι. οἷον, ἐπειδήπερ Διὸς καὶ ἄρεος εἰσὶν οἶκοι ἐν τῷ αὐτῷ, Βορρολιβικὸν ἐροῦμεν τὸ τρίγωνον. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ποιησόμεθα. τὸ δὲ γε δεύτερον τρίγωνον, ἐκ θηλυκῶν ζωδίων ταύρου, παρθένου, αἰγοκέρωτος, δῆλον ὡς τοῖς θήλεσιν ἁρμόσει ☾ καὶ ♀. αὗται γὰρ τούτων αἱ

καικίας.

ἐσιν.

alias à natura stellarum mascula & fœminea, aliàs à familiaritate erga domicilia, aliquando etiam sed latenter, ab altitudinibus. Id enim reticet, quod altitudines nõdum descripsit.

Accipit autem.

Primum inquit, afficiuntur stellæ erga triangulos propter æqualia latera. Conuenit enim Dijs æqualitas. Deinde ex eo, q̃d zodiacus circulus trib. circulis terminatur atq; includit: æquinoctiali, tropico æstiuo, & tropico brumali. Nam æquinoctialis eum in medio attingit, Reliqui non extremitatibus utrinq; attingentes, eũ terminant. Decet aũt partes consentire cũ toto. Vnde in quolibet triangulo trium* circulorum proprietates ostendit. Primus igitur triangulus, qui ♈ ♌ ♐ continet, è signis constat masculinis, itaq; masculus est, & diurnis planetis cõuenit. In eo enim domicilia habent ☉ & ♃. Nam ♂ quãuis & ipse ibi domiciliũ habeat, tamẽ propter conditionem non adiungitur. Eius igitur domini erunt ☉ & ♃. Sed quia ☉ diei autor est, ideo huius trianguli tenere principatum interdiu dicitur.

Ventos autem habet.

Hic triangulus sibi cõuenientes. quod ut rectius intelligatur: sic habendum est, lumina quę uẽtis omnibus dominantur, eosq; pariunt: non habent uentos aliquos peculiares: cæteræ uerò stellæ tenent eos, qui cum naturis & conditionibus earum conueniunt. Nam ♃ quippe temperatus, septentrionales ciet uentos. Qui autem Aquilo dicitur, quippe intra ursam & orientem positus, temperatus est. ♄ Subsolanum accepit, ob diurnam conditionem. Etenim ut ante diximus, contrario gaudet, nõ simili. Sic etiam ♂ Africo magis gaudet, flante ab occidente, ob nocturnam conditionem eo uento gaudẽs. ♀ Austro magis delectatur, ob temperamenti similitudinem. Est igitur in uno quoque triangulo pro stellarum dominantium natura mistio uentorum facienda. ueluti, Quum Iouis & Martis domicilia sint in eodem trigono: triangulum illum ex Aquilone & Africo mistũ dicemus. In cæteris item eodem modo faciemus. Alter triangulus, qui è signis fœmineis ♉ ♍ ♑ constat, haud dubiè fœmineis stellis Veneris & ☽ conuenit.

καὶ διὰ τὸ ὅμοιον τῆς κράσεως χαίρουσαι αὐτῷ. τὰ δ' ἄλλα ὁμοίως ἔχει. κἂν γὰρ καὶ κρόνου οἶκον ἔχῃ ἐν αὐτῷ, οὐ κυριεύει διὰ τὴν αἵρεσιν, ὡς ἐν τῷ πρὸ αὐτοῦ ὁ ♂. τὸ δὲ τρίτον πάλιν ἀῤῥενικόν, ἐκ διδύμων, καὶ ζυγοῦ καὶ ὑδροχόου συνεστηκός, οἰκεῖον τῷ κρόνῳ, καὶ τῷ ἑρμῇ διὰ τὸ ἔχειν οἴκους ἐν αὐτῷ. λείπεται δὲ τὸ τελευταῖον ♋ καὶ ♏ καὶ ♓ ὃ δίδοται τῷ ἄρει μόνῳ διὰ τὸ μὴ κατὰ πρῶτον λόγον ὑπό τινι τῶν ἄλλων εἰλῆφθαι, ὅθεν καὶ ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ δεσπόζει ὁμοίως χαίρων, διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν. ἐπεὶ δὲ ἐφ' ἑκάστου τριγώνου δεῖ καὶ ἕτερον τῶν συνοικοδεσποτούντα, παραλαμβάνονται ἡ ♀ καὶ ἡ σελήνη. ἐπὶ μὲν ἡμερινῆς γενέσεως, ἡ ♀ ἐπὶ δὲ νυκτερινῆς ἡ σελήνη. καὶ ἡ αἰτία δήλη. ἐπισημαίνεσθαι δὲ χρή, ὡς ἐπὶ τούτου τοῦ τριγώνου, τρεῖς παρέλαβε τριγωνοκράτορας, ὡς καὶ δωρόθεος. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ἐφ' ἑκάστου τριγώνου, οὗτος δὲ ἐπὶ μόνου τούτου. καὶ τὴν αἰτίαν ἐπήγαγεν.

Καὶ ἔστιν ὁ μὲν κριὸς μᾶλλον πρὸς τῷ ἰσημερινῷ.

Ἐκ τούτων δείκνυσι τὴν τῶν μερῶν πρὸς τὸ ὅλον συμφωνίαν. ὡς γὰρ τὸ ὅλον ὑπὸ τριῶν ὁρίζεται κύκλων τρόπον τινά: καὶ τὰ τρίγωνα ὑπὸ τῶν αὐτῶν περατοῦται.

Καὶ τὸ τῶν δυσμῶν τεθηλυσμένον.

Ἵνα μή τις λέγῃ τὸν ἄρεα ξηρὸν καὶ θερμόν, φησὶν αὐτός, εἰ καὶ τοιοῦτός ἐστιν. ἀλλ' οὖν γε θηλύνεται ὑπὸ τῆς τῶν δυσμῶν ὑγρότητος, κατὰ ἀντίθεσιν τοῦ πρώτου. καὶ γὰρ οἱ ἄνεμοι τοῦ δευτέρου τριγώνου, ἐναντίαν τοῖς τοῦ πρώτου θέσιν ἔχουσι, καὶ πολλὰ δὲ ἄλλα εὑρήσεις ἀντίθετα ἐν αὐτοῖς. οἷον ὅτι τὸ μὲν ἀῤῥενικόν, τὸ δὲ θηλυκόν. καὶ τὸ μὲν, ἡμερινόν. τὸ δὲ νυκτερινόν. ἐπισημαίνεσθαι δὲ χρὴ ὡς ἐν ἕκαστον τρίγωνον καὶ τροπικόν ἐστι, καὶ στερεὸν καὶ δίσωμον, ἐκ τελειότητος, καὶ τῆς πρὸς τὸ ὅλον συμφωνίας ἐκ τούτου θεωρουμένης.

Διὰ τὴν τοῦ διὸς αἵρεσιν.

Ἐπειδὴ ὁ ἑρμῆς ὡς πολλάκις εἰρήκαμεν, συνὼν τοῖς φωστῆρσι, τὴν αὐτὴν αὐτοῖς ἐκληρώσατο τάξιν ἐν τοῖς ἀνέμοις. τί οὖν ἀντὶ τοῦ ἑρμοῦ, τὸν δία παραλαμβάνει; διὰ τὸ τὴν αἵρεσιν αὐτῷ συναγωνίζεσθαι.

Κατελείφθη μόνῳ.

Τὸ μόνῳ ἐπισημαίνεσθαι δὲ δεῖ, ὅτι τὴν τελευταίαν τάξιν αὐτοῦ εἴληχεν ὑπερβάλλουσαν τὴν τοῦ τριγώνου συμπλήρωσιν. μόνος γὰρ ὁ ♂ παρὰ πάντων ἐκληρώσατο τὸ τρίγωνον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν ἑκάστῳ τριγώνῳ † δευτερολόγους παραλαμβάνεσθαι, οὗ οἰκειουμένους ἀστέρας, κατὰ τὴν φύσιν καὶ κατὰ τὴν αἵρεσιν, † προστίθησιν τῶν ἄλλων.

Δευτέρους τινὰ παραλαμβάνεται. προστίθησι τῷ ἄρει.

hę enim ob temperamēti similitudinē eo gaudent. Cætera eodem se modo habent. Etsi enim is triāgulus Saturni etiā domicilium cōtinet: tamen non dominaē ob cōditionem, ut in superiore triangulo ♂. Tertius triāgulus rursus est masculus, cōstās è ♊ ♎ ♒, ac ♄ & ☿ ob eorum domicilia tribuitur. Reliquus est extremus triangulus ♋ ♏ ♓, qui soli Marti tribuitur propterea quod is primaria ratione in cæterorū nullo est adhibitus. Vnde & noctu & interdiu dominaē, & æquè gaudet ob causam expositā. sed qa quisq; triāgulus habere debet participē dominatus: adhibetur ♀ & ☽: in diurna ♀, in nocturna ☽. & huius rei causa est euidēs. Illud aūt notari debet, φ Ptolemęus in hoc triangulo tres adhibuit denominatores, ut Dorotheus: sed ille in qlibet triangulo, hic uerò in uno duntaxat: cuius rei causam subijcit.

Et ♈ quidem magis uergit uersus æquinoctialem.

His uerbis ostēdit partium erga uniuersum consensum. Vt enim uniuersum tribus circulis terminatur quodāmodo: sic etiam trianguli ab ijsdem terminantur.

Occidentis natura fœminea.

Ne quis dicat ♂ siccū & calidū: ipse ait: quamuis talis sit, effœminari tamen eum ab humiditate occidentis, ut opponaē primo. Etenim uenti secūdi trianguli, positū habent primo contrariū, atq; etiā alia multa in eis opposita reperies, uidelicet, qd alter masculus est, alter fœmineus, alter diurnus, alter nocturnus. Notādum aūt est, quemlibet triāgulum & tropicum esse & fixū & bicorporeū: cū perfectio, & consensus cum uniuerso, ex his rebus spectetur.

Ob Iouis conditionem.

Quoniam Mercurius, ut diximus, familiaris est luminibus: eundem quem illa in uentis ordinem est sortitus. Cur ergo Iouem Mercurij loco adhibet? eo quod illi conditio suffragatur.

Relictus est soli.

In uerbo (soli) notandū est, postremū ordinē sic ab eo esse institutū, ut trianguli necessitudinē superaret. Solus eñ ♂, aliter quā cæteri omnes, hūc triangulū est sortitus. Sed qa in quolibet triāgulo secundus triangulator, adhiberi solet: etiam huic triangulo adiungit alias stellas natura & conditione Marti cognatas.

De alti-

Τὰ δὲ καλούμενα τῶν πλανωμένων ὑψώματα.

Τὰς ἀρχὰς τῶν αἰτιολογιῶν ἀεί, πρὸς τὸν ἰσχυρότατον καὶ ἡγεμονικώτατον τῶν ὅλων ☉ ποιεῖται, οὕτω γὰρ τὰς κράσεις τῶν ἀστέρων ἐβουλήθη εὑρεῖν, ἐκ τῆς πρὸς τὸν ἥλιον ἀποστάσεως εὗρε. καὶ ἐκεῖνο ἔδειξατο καὶ ἐν τοῖς οἴκοις, καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις, ὡς ἤδη μεμαθήκαμεν. καὶ νῦν τὸν περὶ τῶν ὑψωμάτων λόγον ἐκτιθέμενος, οὐκ ἀλλαχόθεν ἄρχεται, ἢ ἀπ᾽ αὐτοῦ. τὸν γὰρ ♈ φησὶν ἀπένειμαν αὐτῷ, διὰ τὸ ἐν αὐτῷ ἄρχεσθαι τὴν ἐπὶ τὰ βόρεια ἀνάβασιν ποιεῖσθαι. καὶ τὴν θερμασίαν τι αὔξεσθαι. τὸ δὲ ταπείνωμα τὸ κατὰ διάμετρον τὸν ζυγόν. ὅτι ἐν τούτῳ γινόμενος μειοῖ τὴν θερμασίαν, καὶ ἄρχεται παρακλίνειν ἐπὶ τὰ νοτιώτερα μέρη. ὅθεν τῷ κρόνῳ ἐναντίω τὴν φύσιν ὄντι, ἐκεῖσε τὸ ὕψωμα παρέχον. τῷ δὲ διὶ τὸν ♋ ὡς ἀγαθοποιὸν καὶ βορείων πνευμάτων ὄντα ποιητικόν. τὸν δὲ ἄρεα εἰς τὸν αἰγοκέρωτα ὡς πρὸς τῷ νοτίῳ ὄντι μέρει, καὶ κατὰ διάμετρον τοῦ ♋ ἵνα τῷ ἀγαθοποιῷ ὁ φθοροποιὸς ἀντικείμενος ᾖ, ὥσπερ καὶ ὁ κρόνος τὸ κατὰ διάμετρον τοῦ ἡλίου ἀπέλαβεν. ὁ δὲ τῆς ♀ τοὺς ♓ ἐκληρώσατο † τὸ δ᾽ ὑγρόν, καὶ τὴν ἐαρινὴν ἐν αὐτοῖς γίνεσθαι τροπήν. ὁ δὲ τοῦ ἑρμοῦ, τὸ κατὰ ♍ ἔλαβε ζώδιον, τὴν παρθένον. τὸ ξηρὸν καὶ ἀντικείμενον τοῦ ὑγροῦ. ἡ γάρ τοι παρθένος ξηρά, ἅτε τοῦ φθινοπώρου ἐν αὐτῷ τελουμένου.

[margin: διὰ τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ ἔαρ.]

Ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν οἴκων.

Τὴν αὐτὴν αἰτίαν βούλεταί σοι εἰπεῖν. διὸ † τὸ ἐκ τοῦ ὑψώματος τὸ κατὰ διάμετρον ἐλάμβανεν. λέγεται δὲ ὅτι ἡ αὐτὴ ἐφαρμόζει αἰτία καὶ ἐν τούτοις ἡ ἐπὶ τῶν οἴκων ῥηθεῖσα. ἐζήτει δὲ ἐκεῖσε, ὡς τῆς διαμέτρου μείζων ἐν κύκλῳ εὐθεῖα οὐκ ἂν εὑρεθείη. ἐπὶ τοῦ κρόνου † παραληφθέντες, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων αὐτὸ τηρηθήσεται.

[margin: τῷ. — παραληφθέντος.]

Πρώτην ποιεῖται φάσιν.

Καὶ ἡ σελήνη δὲ φῶ πλησίον, ἔλαχε τὸ ὕψωμα τοῦ κριοῦ, διὰ τὸ ἐκ συνόδου ἐκεῖ γινομένην φάσιν ποιεῖσθαι. τότε γὰρ ἡ αὔξησις τοῦ οἰκείου φωτὸς γίνεται, ὅταν ἐν ἑτέρῳ ζῳδίῳ αὐτὴ καθ᾽ αὑτὴν εὑρεθῇ, καὶ μὴ σὺν τῷ ἡλίῳ, καὶ ὥσπερ τοὺς οἴκους αὐτῶν συνεζευγμένους δεδώκασι τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ ὑψώματα αὐτοῖς, τὰ παρακείμενα ζῴδια ἀπένειμαν.

Περὶ ὁρίων.

Περὶ δὲ τῶν ὁρίων ἐν διττῷ μάλιστα χρῶνται τρόπῳ, καὶ διαφόρως ἐδόξαζον οἱ παλαιοί, ὅθεν καὶ πολὺς ὤν ὁ † παλαιὸς ἀντιλέγων τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ ἐλέγχων τὰ ψευδῶς αὐτοῖς

[margin: Πτολεμαῖος.]

De Altitudinibus.

Iam quæ altitudines erratium stellarum nominantur.

Principia rationum reddendarum subinde à ☉ fortissimo & summo uniuersitatis duce repetit. Temperamenta quidem stellarum indagaturus: ea ex distatia à Sole deprehendit, atq; ab eodem & in domicilijs & multis alijs est auspicatus, ut iã cognouimus. & nunc altitudinum rationem explicaturus, nõ aliunde nisi ab eo incipit. Arietẽ enim Soli attributũ ait, q̃d in eo incipiat uersus septentrionẽ ascendere, ac tũ calorẽ augere. Eius deiectionẽ in opposito ♎ signo collocat, quod in eo constitutus, & calorẽ minuat, & ad partes Australiores declinare incipiat. Quæ causa etiam est, cur ♄ cuius natura Soli est contraria, id signum pro altitudine attribuerint. Ioui ♋. ut beneficum, & septentrionales uentos ciẽtem. Marti in ♑, ut in Australẽ uergenti plagam quiq; opponatur cancro, ut maleficus benefico aduersetur. Quemadmodum Saturnus etiam ☉ opponitur. ♀ ♓ est sortita ob humiditatẽ, & uernã, quæ in eis fit conuersionem. Mercurius oppositum ♍ signum nactus est, siccum & aduersum humido. sicca enim est ♍, quippe cum autumnus in ea fiat.

Vt in domicilijs.

Eandem causam expositurus est, cur altitudini contraria signa sumantur, quæ in domicilijs est tradita. ubi dictum fuit in circulo rectam lineam oppositione maiorem non inueniri . Quæ igitur ratio in Saturno fuit adhibita, eadem etiam in cæteris adhibetur.

Primum apparet.

Etiã Luna, inquit, altitudinẽ ꝓpe Arietẽ, nacta est, eò quod à coitu illuc profecta appareat. Tunc enim lumen eius augetur, cum ipsa sola in alio signo inuenta fuerit, & non cum Sole. & quemadmodum contigua eius domicilia tribuerunt, sic in uicinis signis eorũ etiam altitudines constituerunt.

De finibus.

Finibus bifariam potissimum utuntur, ac diuersæ ueterum de eis sententiæ fuerunt. Quod fit, ut uerbosus sit Ptolemæus in ueterib. refutãdis, & ijs quę perperã

εἰρημένας ὥσπερ ἡ πρὸ αὐτοῦ. δύο δόξαι. μία μὲν, ἡ τῶν αἰγυπτίων ἣν καὶ ἀγωνιστικώτερον ἐλέγχειν πειρᾶται. ἑτέρα δὲ ἡ τῶν χαλδαίων ἥ τις καὶ πρὸς γνῶσιν ῥαδία καὶ πρὸς ἔλεγχον † εὐχερής, φέρε οὖν καὶ ἡμεῖς ἑπόμενοι τῷ † πτολεμαίῳ ἴδωμεν πῶς ὅλως ἐδόξαζον οἱ αἰγύπτιοι περὶ τῶν ὁρίων. εἶθ' οὕτω καὶ τοὺς ἐλέγχους αὐτῶν ἐκθησόμεθα, οὗτοι τοίνυν οὐ μεθόδῳ τινὶ καὶ ἀκολουθίᾳ τὰ ὅρια ἐλάμβανον, ἀλλὰ ποτὲ μὲν εἰς τὰ ὑψώματα ἀπέβλεπον, ποτὲ δὲ εἰς τοὺς οἴκους, καὶ ἄλλοτε εἰς τὰ τρίγωνα. ἐχρῆν δὲ εἴπερ ἀκολούθως ἔμελλον ποιεῖν, ἢ ἓν τῶν εἰρημένων λαμβάνειν ἐφ' ἑκάστῳ, ἢ πάντα ἅμα ἤδη πάντα ζητεῖν, ἤδη ζητήσειεν ἄν αὐτὰς τὴν αἰτίαν. διὰ τί ἐν τῷδε τῷ ζῳδίῳ τῷδε πρώτῳ τὰ ὅρια δεδώκαμεν. ἐν τῷδε δὲ, τῷδε, ἀλλ' εἴπερ εἴπωμεν ἤδη εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς ἀποβλέψαντες, ἢ εἰς τρίγωνον, ἢ εἰς τὸ ὕψωμα· καὶ τὸν τρόπον εὑρισκόμεθα μείζονι ἀπόρῳ περιπίπτοντες. ἔστω γάρ τις ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογούμενος, καὶ φάσκων αὐτοὺς κατὰ τὴν οἰκοδεσποτείαν † διανέμοντα τὰ ὅρια. ἐροῦμεν οὖν πρὸς αὐτὸν, πῶς οὖν ὁ ἄρης ἐν τῷ κριῷ οὐ προτετίμηται τοῦ ♃; ἀλλὰ ἄλλος τις ἕτερος λεγέτω τοὺς καταγελάσας, μὴ κατὰ τοὺς οἴκους, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὕψωμα. πῶς οὖν ἐροῦμεν πρὸς αὐτόν. ὁ ἄρης τοῦ ♃ ἐν καρκίνῳ προτετίμηται; τρίτος δέ τις ἐν τούτοις ἀναπειθέτω ἡμᾶς. κατὰ τρίγωνον μᾶλλον αὐτοὺς ποιεῖσθαι. ἀκουσάτω δὲ καὶ οὗτος, ὡς ἐχρῆν ἐν τῷ αἰγοκέρωτι τὴν ἀφροδίτην προτετιμῆσθαι τοῦ ἑρμοῦ. ὁ μὲν οὐδένα λόγον ἔχει ἐν τῷ ζῳδίῳ. ἡ δὲ τριγωνοκράτωρ ἐστίν. εἰ δὲ καὶ ἄλλος τις ἤδη τούτοις λέγοι, † συναγαγὼν πάντα πεποιῆσθαι τὴν διανομὴν ἐκεῖνο καὶ οὗτος ἀκουέτω, ὡς ἐχρῆν ἐν τῷ ὑδροχόῳ τὸν κρόνον εἶναι πρῶτον. οὗτος γὰρ καὶ τρίγωνα καὶ οἴκου λόγον ἔχει ἐν αὐτῷ: ἡ μαρτυρεῖ τοίνυν περὶ αὐτοῖς ἡ αἰτία τῆς τάξεως. ἀλλ' οὐδὲ ἡ ποσότης τῆς διανομῆς δείκνυται. οὐδὲ γὰρ † ἔχει λόγον, εἰπεῖν, διὰ τί ὁ μὲν τῷ ἀστέρι τόσα δέδωκε, τῷ δὲ δὲ τόσα. καὶ τοι τινὲς ἐπιχείρησαν ὥσπερ ἐπὶ τῆς τάξεως καὶ ἐπὶ τῆς ποσότητος ἀπολογεῖσθαι, λόγοις τισὶ χρώμενοι τοιούτοις: εὑρίσκομεν δὲ τοὺς χρόνους τῶν οἰκοδεσποτῶν αὐτῶν ἀστέρων, κατὰ τὴν ποσότητα τὴν ἐκ πάντων τῶν ὁρίων ἐπισυναγομένην † συμβαίνουσαν· πρῶτον μὲν οὖν οὐδὲ αὐτοὶ τὴν αἰτίαν ἔχουσι λέγειν. τὸ δὲ ἀναπόδεικτον, σφαλερόν, ὅτι οἱ κατὰ τὴν ποσότητα λόγον ἐξευρίσκοντες. ἔπειτα εἰκότως συγχωρήσειεν αὐτοῖς τις, διὰ τοὺς παλαιοὺς τῶν συγγραφέων, ἐκεῖνο ἀκουέτω, ὡς δυνατὸν ἐστὶ τῆς καθολικῆς τῶν ὁρίων σωζομένης ποσότητος, τὰς μερικὰς ἀμεῖψαι ποσότητας.

ὁριάρ.
Πτολεμαίῳ.
αὐτοὺς ἀποβλέψαντας, ἀνατιθέμενα.
διανέμω.
κατὰ συναγωγὴν πάντων.
λόγον ἔν ἑκάστῳ.
ων.

dixerunt, arguendis. Fuerunt autem ante eum duæ opiniones, una Aegyptiorum, quam maiore contentione refutat, altera Chaldæorum, quę tum cognitu facilis est, tum expedita ad refutandum. Age ergo uideamus & nos, Ptolemæū sequentes, quid de finibus Aegyptij senserint. Post argumenta etiam quibus refutantur, exponamus. Hi igitur non certa ratione & ordine fines delegerunt, sed alias altitudines, alias domicilia, alias triangulos etiam spectarunt. Decuisset autem, si ordinem seruare uellēt, unum ex his quæ dicimus, sumere in unoquoque: aut uniuersa quærere in omnibus. Quæri autem possit, qua de causa in hoc signo primos fines huic planetæ attribuerint, in alio alij? Si dicamus uel domicilio, uel altitudini, uel triangulo considerato: etiam hoc modo in maiorem dubitationem incidimus. Esto enim qui eos defendat, & dicat, fines ab eis ratione domiciliorum esse distributos. dicemus, Cur ergo in Ariete Iupiter Marti anteferatur? Alius hoc deriso dicat, hoc fieri ratione altitudinum, non domiciliorum: ei dicemus, qui fit ut in Cancro Mars Ioui præferatur. Tertius nobis persuadeat, triangulos ab eis potius esse consideratos: is audiet in Virgine præponendam fuisse Mercurio Venerem, cum ille nullam cum hoc signo rationem habeat, illa trianguli sit domina. Existat alius qui dicat nos hæc omnia coniuncte spectasse: ei quoque dicamus, oportuisse principē esse in Aquario Saturnum, qui & domicilium & triangulum in eo habeat. Praua igitur est ratio ordinis illorum, neque etiam quantitas conseruata est. neque enim afferri causa potest, cur alij tot stellas, alij tot partes tradiderint. Etsi enim quidam ut ordinem, sic numerum quoque defendere instituerunt, his usi uerbis, inueniri tempora dominantium stellarum ex quantitate, quæ cum omnes fines colligantur, existat: tamen principio huius quidem rei rationē afferre non possunt. Deinde neque ulla demonstratione nixam, neque quantitati conuenientem orationem cominiscuntur. Pręterea, tametsi hoc eis concedatur, propter scriptores ueteres: illud audient, fieri posse, ut uniuersali finium quantitate conseruata, particularis quantitas permutetur,

& qui

καὶ τῶν ἐχόντων εἰ τύχοι ὀκτώ, δοῦναι πέντε, καὶ τὸ ἀνάπαλιν. οὕτω γὰρ καὶ ἀποδεικτικώτερον τὸν λόγον ποιησόμεθα, καὶ τὴν καθολικὴν τῶν ὁρίων διασώσομεν ποσότητα. καὶ τοίγε τινές φασι σοφιζόμενοι, ὡς ἑκάστου τῶν ἀστέρων, ἐν ὅθεν ἡ ποσότης τῶν ὁρίων πρὸς τὴν ἀναφορικὴν τῶν χρόνων τοῦ ζωδίου ποσότητα. συναγόμενοι γὰρ οἱ ἀναφορικοὶ χρόνοι, τὴν αὐτὴν τοῖς ὁρίοις ἀποτελοῦσι ποσότητα. ψεῦδος δέ ἐστι. καὶ γὰρ αὗται αἱ τῶν ζωδίων ἀναφοραὶ, ψευδῶς δείκνυνται διὰ γραμμικῶν ἀποδείξεων. τὰ † γὰρ ἐκ ψευδῶν συγκείμενα, ψευδῆ τυγχάνει. λέγεται οὖν παρ' αὐτοῖς ὁ παρθένος καὶ ὁ ζυγὸς, ἐν ἴσοις ἀναφέρεσθαι χρόνοις, ἐν λη γο', καὶ ὁ ♌ καὶ ὁ ♏ ἐν λε. δείκνυται δὲ τὸ ἀνάπαλιν. ὁ μὲν ♌ καὶ ὁ ♏, ἐν πλείοσιν ἀναφερόμενοι χρόνοις τῶν λε. ἡ δὲ ♍ καὶ ὁ ♎ ἐν ἐλάττοσι χρόνοις. οὕτως ἄρα ἡμαρτημένοι. καὶ γὰρ περὶ ὁμαλὴν πρόσθεσιν παρ' αὐτοῖς δοκεῖ εὑρεῖν τὰς ἀναφορὰς τῶν ζωδίων γεγραμμένας. λαμβάνοντες γοῦν τὴν ἀναφορὰν τοῦ ♈, καὶ προστιθέντες * γ, τρίτον χρόνους, εὑρίσκουσιν ἄχρι τῶν περὶ διάμετρον ζωδίων τὰς ἀναφορὰς, κἀκεῖθεν τοὺς αὐτοὺς ἀφαιροῦντες τῶν λοιπῶν ζωδίων, συνιστῶσι τοὺς ἀναφορικοὺς χρόνους. τὰ μὲν οὖν τῶν αἰγυπτίων τοιάδε. τὰ δὲ τῶν χαλδαίων, ἁπλούστερα καὶ κοινότερα, ὥστε μὴ ἀπογραφῆς δεῖσθαι † τινα. ἀλλὰ διὰ τὸ εὐχερὲς ῥαδίως ἀπομνημονεύειν δύνασθαι. φασὶν οὖν οὗτοι, τοῖς τριγωνοκράτορσι δεῖν ἕπεσθαι, καὶ διδόναι τὰ ὅρια τὰ πρῶτα τῷ πρώτῳ τριγωνοκράτορι. τὰ δεύτερα, τῷ δευτέρῳ, καὶ τὰ τρίτα τῷ τρίτῳ οὐ τῷ ἐν τῷ αὐτῷ τριγώνῳ. ἀλλὰ τῷ ἐφεξῆς. ἀμέλει ἐν τοῖς ♊. τῷ μὲν ♄ πρώτῳ νέμουσιν ἐπὶ ἡμερινῆς γενέσεως, τῷ ἑρμῇ ἐπὶ νυκτερινῆς, καὶ συμβαίνεται διαφωνία. ὅπερ ἄτεχνον καὶ ἀμαθέστερον. τὴν δ' αἰτίαν τῆς κατὰ μέρος ποσότητος. τοιαύτην φασί. τῷ πρώτῳ τὰ πλείονα τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ τρίτου καὶ τοῖς ἑξῆς καθ' ὑπόβασιν, καὶ μέγισται δεῖ οὕτως. ὥστε μὴ ὑπερβαίνειν τὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ ἀπαρτίζειν τὰς λ μοίρας τοῦ ζωδίου. δοθήσονται τοίνυν τῷ μὲν πρώτῳ η, τῷ δὲ δευτέρῳ ἑπτὰ, τῷ δὲ τρίτῳ ἕξ. τῷ δὲ τετάρτῳ πέντε τῷ δὲ ε' δ'. οὕτω γὰρ καὶ καθ' ὑπόβασιν ἀπαρτισθήσεται ὁ τριακοστός. τοιαύτη μὲν οὖν ἄτεχνος ἡ τῶν χαλδαίων, καὶ ἡ τῶν ὁρίων διδασκαλία. λοιπὸν δὲ καὶ τὴν † ἐκ κεκρυμμένην, ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ τῶν ὁρίων διδασκαλίαν ἐπεξελθεῖν, ἣν οὐκ αὐτός φησιν εὑρηκέναι, ἀλλ' ἐξ ἀντιγράφου τινὸς

δ

τινὸς

ἐκκαλυφθὲν ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου.

& qui octo habeat (exempli gratia) ei den tur quinque, & uice uersa. Sic & intricatiorem illam rationem ostendemus, & uniuersalem finium quantitatem conseruabimus. Quidam porrò cauillatores dixerunt, quantitatem finium cuiuis stellæ datam esse, pro ratione ascensionalium signi cuiusque temporum. Nam ascensionalia tempora collecta, eandem efficere quantitatem, quæ sit finium. Id uerò falsum est. Nam istæ signorum ascensiones linearibus demonstrationibus ostenduntur falsæ. Quæ autem ex falsis constant, falsa sunt. Dicunt ergo Librã & Virginẽ paribus ascẽdere temporibus, uidelicet 38. Leonẽ & Scorpionẽ 35. ostenditur autem contrarium Leonẽ & Scorpionẽ pluribus ascendere temporibus quam 35. Virginẽ autem & Librã paucioribus, usque adeò errant. Reperimus enim signorum ascensiones apud eos æquali adiectione fieri. Sumentes enim Arietis ascensionem, & tria adijcientes, inueniunt ascensiones usque ad signa opposita: atque inde eadem à cæteris signis subtrahentes, ascensionum tempora constituunt. Ac Aegyptiorum quidem talis est ratio. Chaldæorum autem simplicior est & communior, ut nullam requirat descriptionem, sed ob facilitatem facile possit memoriæ commendari. Aiunt igitur hi, triangulorum sequendos esse dominos. & primos fines primo triangulatori esse dandos: secundos, secundo: tertios tertio, non ei qui est in eodem triangulo, sed ei qui in sequente, nisi quod in Geminis in diurna genitura primũ numerum dant Saturno, in nocturna Mercurio, unde dissimilitudo existit, quod arte & ratione caret. Causam porrò particularis quantitatis hanc afferunt. Primo plurimum esse tribuendum, secundo & cæteris ordine, descendendo, sic partiendum numerum, ut signi partes triginta nõ superet, sed æquet. Dabuntur itaque primo 8. secũdo 7. tertio 6. quarto 5. quinto 4. Sic enim descendendo numerus trigenarius complebitur. Hæc igitur artis expers est Chaldaica finium doctrina. Restat ut expositam à Ptolemæo finium doctrinam recenseamus: quam non ipse sese inuenisse, sed in antiquo

 & corru-

διεφθαρμένον, καὶ εἰς αὐτὸν ἐληλυθότος, δυνηθῆναι μόλις ποτὲ εὑρεῖν. ὁ γὰρ γράψας τὸ εἰρημένον βιβλίον, δῆλός ἐστι τάς γε τῶν χαλδαίων, καὶ αἰγυπτίων δόξας εἰς ἓν συναγαγὼν, καὶ οὕτω τὴν διδασκαλίαν τελειῶσαι συλλογισάμενος. τὰ γὰρ ὑψώματα ἐπισκοπεῖ καὶ τοὺς οἴκους καὶ τὰ τρίγωνα ζητεῖ ἐν τῷ ζωδίῳ ὅσους ὡς ἔχει λόγους δύο, ἢ ἕνα. καὶ πότερον, ἀγαθοποιός ἐστιν, ἢ κακοποιός. εἰ μὲν γὰρ ἔχει δύο λόγους, εἴτε ἀγαθοποιὸς, ἢ καὶ κακοποιὸς αὐτὸς προταχθήσονται διὰ τὴν ἰσχὺν τῶν δύο λόγων. εἰ δὲ πρὸς ἓν ἔχει * ἐν, ζητεῖν χρὴ, πότερον, ἀγαθοποιός ἐστιν ὁ ἀστήρ, ἢ κακοποιός, καὶ προτιμᾶν τὸν ἀγαθοποιόν. τοῦτο καθόλου ἐπιτηρήσομεν, πλὴν τοῦ ♋, καὶ τοῦ ♌ ἐπὶ γὰρ ὕστατοι λαμβάνονται οἱ κακοποιοί, διὰ τὰς οἰκείας αἱρέσεις προτιμηθήσονται ἐν τοῖς οἴκοις τῶν φωστήρων. ὁ μὲν ♂ ἐν τῷ ♋ διὰ τὴν τῆς νυκτὸς αἵρεσιν παραληφθήσονται. ὁ δὲ ♄, ἐν τῷ ♌, ὡς ἡμερινός καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς τάξεως. περὶ δὲ τῆς ποσότητος εἰδέναι χρὴ, ὡς οἱ ἀγαθοποιοὶ ἀνὰ ἑπτὰ μοίρας λαμβάνουσιν. οἱ δὲ κακοποιοί, ἀνὰ ε. ὁ δὲ ☿ ϛ. κοινὸς τὴν φύσιν, κοινὸν καὶ ἀριθμὸν ἐκτησάμενος. μεταξὺ κείμενος, τουτέστι τῶν ἀγαθοποιῶν, καὶ τῶν κακοποιῶν. ἀλλ' ἐκεῖνο ἐννοεῖν χρὴ ὡς ἐὰν ἔχῃ τὶς δύο λόγους τῶν ἀστέρων, οὐ μόνον κατὰ τὴν τάξιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ποσότητα προληφθήσονται. αὐξηθήσονται γὰρ αὐτῷ ἓν ὅριον. τοῦτο δὲ τὸ ἓν ἀφαιρεθήσονται, ἢ ἀπὸ τοῦ ♃, ἢ ἀπὸ τοῦ κρόνου. οὗτοι γὰρ ὄντες βραδυκίνητοι ὄντες, χαίρουσι τῷ ἐλάττονι τῶν ὁρίων ἀριθμῷ. εἰδέναι δὲ χρὴ, ὡς καὶ ἐν ταῖς τῶν οἰκοδεσποτειῶν συμπαθείαις, οἰκειώσεις θεωροῦνται. προτιμηθήσονται γὰρ τὸ ὕψωμα. εἶτα μετ' αὐτὸ τὸ τρίγωνον ταχθήσονται, καὶ τρίτον ὁ οἶκος.

Ὡς ἐπίπαν κυρίας.

Ὡς ἐπίπαν οἶμαι ἢ καὶ διὰ τὸ εἰς ἄλλας τινὰς αἰτίας ἐπιχειρῆσαι τινὰς ἀνάγειν, εἴδε τὸ μὴ μόνον ἐν ταῖς τῶν οἴκων οἰκοδεσποτείαις τὴν αἰτιολογίαν. ἃς καὶ κυρίας ἐκάλεσεν. ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τῶν τριγώνων, καὶ ἐν ταῖς τῶν ὑψωμάτων.

Τῶν κοινῶς φερομένων ὁρίων.

Κοινῶς φησὶ διὰ τοῦτο συμφώνως, καὶ κοινῇ γνώμῃ τὰ αὐτὰ ἐκτεθεικέναι ὅρια. τὰ χρονικὰ μερίζεσθαι φασὶ γὰρ ὅτι ἕκαστος τῶν ἀστέρων [illegible] οἰκοδεσποτήσας † τοσαῦτα ἔτη παρέξει. ὅσον καὶ ἡ ποσότης ἐστὶ τῶν ὁρίων. τὸ μερίζεσθαι οὖν εἶπεν, ὡσανεὶ τῶν ἀστέρων μεριζομένων, τοῦτο [illegible] † πάντα χρόνον πρὸς τὴν τῶν ὁρίων ποσότητα, ἄλλως τε καὶ ἄλλως. καὶ δὴ φησιν ὑποτιθέμεθα τῆς

& corrupto codice uix reperisse profitetur. Libri autem autorẽ apparet opiniones Aegyptiorum & Chaldeorum coniunxisse, & sic ex utrarunque collocatione doctrinam perfecisse. Nam querit altitudines, domicilia, & trianguli quot in signo habeant rationes, duas né an unam? & utrum stella benefica sit an malefica? Nam si duas habet rationes, siue benefica sit, siue malefica, principem tenebit locum, ob res duarum rationum. Si uerò unam rationem habet erga unam: querendum est utram stella benefica sit, an malefica? & benefica preferenda. idque omnino obseruabimus, ♋ & ♌ exceptis. Nam cum postremæ adhibeantur maleficæ: ob suas conditiones in luminum domicilijs principatum obtinebunt. ♂ in ♋ ob nocturnam conditionem: ♄ in ♌ ut diurnus. Atque hęc de ordine. De quantitate porrò sciendum est, beneficas ex æquo septenas accipere partes: maleficas quinas. Mercurium senas, numerum communem, ob communem naturam, cum inter beneficas & maleficas sit collocatus. Sed illud cogitandum est, si qua stella duas habeat rationes, eam non ordinis modò sed numeri etiam principatum obtinere. accedit enim ei unus finis. Is uerò uel Ioui, uel Saturno adimetur, qui ut motu tardi, minore finium numero gaudent. Præterea sciendum est, etiam in dominatiuum necessitudinibus familiaritatem spectari. Nam primo loco habetur altitudo, secundo triangulus, postremo domicilium.

Maxima ex parte dominatus.

(Maxima ex parte) opinor addidit, quod alij hoc ad alias quoque causas referre studuerunt, aut, quod causę quas κυρίας uocat non à dominatu domiciliorum duntaxat, sed etiam triangulorum & altitudinum pendeant.

Finium qui communiter circunferuntur.

Cõmuniter, inquit, quasi concorditer & cõmuni sententia eosdẽ fines exposuerunt, indeque tẽpora distribuerũt. Dicunt enim quãuis stellã genitur ę dominantẽ sortitã, tot largiri annos, quãtus sit finiũ numerus. uerbis (distribui) igitur usurpauit, quasi stellæ distribui omnia tempora pro finium numero aliter atque aliter. Itaque posuimus, inquit quanti-

ποσότητα τῶν ὁρίων οὕτως ἔχειν ὡς γράφουσι, διὰ τὴν τῶν γραψάντων ἀξιοπιστίαν, καὶ ὑπελάβομεν κατ' αἰτίας αὐτὰ ἐσκεμμένα. οὐ προχωρήσει δ' αὐτοῖς ὁ λόγος, ἐπὶ τῆς κατὰ μέρος ποσότητος. δυνατὸν γὰρ ἐναλλάξαι τὴν ποσότητα. συνάγεται γὰρ καὶ οὕτως ἡ ἑκάστου τῶν ὁρίων ποσότης. οὐκ ἔχουσι δὲ λόγον εἰπεῖν πῶς ἑκάστῳ τῶν ἀστέρων, τοσήνδε ἢ τοσήνδε νέμουσι ποσότητα.

Τῇ κοινῇ πραγματείᾳ.

Τουτέστι, τῇ ἁπλουστέρᾳ μεθόδῳ, καθ' ἣν κατὰ παραύξησιν ὁμαλὴν τὰς ἀναφορὰς τῶν ζῳδίων πεποιήκασι.

Καὶ μορίοις μορίων χρῶνται.

Τοῦτο δυσληπτόν ἐστι. διχῶς δὲ ἐξηγήσαντο. οἱ μὲν γάρ φασιν ὅτι ἑκάστης ποσότητος ὁρίων, τουτέστι τῆς ἐν ἑκάστῳ τῶν ζῳδίων τὰς ἀναφορὰς λαμβάνοντες καὶ συντιθέντες, ἔλεγον συμφωνεῖν τὴν ὅλην τῶν ἀναφορῶν συναγωγὴν, τῇ ὅλῃ τῶν ὁρίων συναγωγῇ. καὶ διὰ τοῦτο εἶπε χρῆσθαι αὐτοὺς μορίων μορίοις. αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ ζῴδιον, μόριόν ἐστι τοῦ ζῳδιακοῦ, αὐτοῦ δὲ τοῦ ζῳδίου μόρια τὰ ὅρια. ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι αὐτὴν ἑκάστου τῶν ὁρίων ἀναφορὰν ἐλάμβανον. * ἀλλὰ τὰς ἀναφορὰς τῶν δύο ζῳδίων, ἑκάστου ἀστέρος, καὶ τὴν παραύξησιν τὴν κατὰ τὰ κλίματα τῶν ἀναφορῶν προστιθέντων, τοσοῦτον ἔλεγον καὶ τὸν ἀριθμὸν εἶναι τῶν ὁρίων, ὅσπερ καὶ ὁ ἐκ τῆς συνθέσεως τῶν ἀναφορικῶν † ἀναφανῇ χρόνων διὰ τὴν αἰτίαν. ὅθεν κατ' ἀξιοπιστίαν ἐκτίθεται τὰ κατ' αἰγυπτίους ὅρια. καὶ ἵνα μή τις λέγῃ αὐτῷ ἐπιστάμενος πῶς οὐ κέχρησαι αὐταῖς ἃ καὶ ἐκτίθης αὐτάς, αὐτός φησιν ἐκτίθεσθαι διὰ τὴν τῶν παλαιῶν ἀξιοπιστίαν τῶν χρησαμένων αὐτοῖς. εἰδέναι γὰρ χρή, ὡς ἐπί τε τῶν κατὰ μέρος ποσότητος διχῶς ἡμάρτανον. καὶ παρὰ τὴν αἰτιολογίαν μόνῃ ποσότητι ἐχρῶντο οἱ παλαιοί.

ἀναφανείη.

Τὴν αὐτὴν ἔχοντι κατὰ ζῴδιον τάξιν.

Τουτέστι τὴν τριγωνικὴν οἰκειότητα, ταύτην ὡς ἤδη εἰρήκαμεν ἐφ' ἑκάστου τοῦ ζῳδίου τοῦ τριγωνικοῦ ζητοῦσι καὶ οὐχ ὑψώματα ἢ οἴκους, καὶ αὐτοὶ κατακολουθοῦσι.

Τῶν μέντοι τοῦ αὐτοῦ τριγώνου δύο κυρίων.

Ἐντεῦθεν αἰνιγματωδῶς ἐλέγχει τὰ περὶ τὰ ὅρια τῶν χαλδαίων πταίσματα. τῷ μὲν γὰρ αὐτῷ ἀστέρι, ἐν ἡμέρᾳ μὲν, ἄλλα παρέχουσιν ὅρια, ἐν νυκτὶ δὲ ἕτερα ὅπερ ἀσύντακτόν ἐστι καὶ οὐκ ἀκόλουθον.

Παραδειγματικαῖς γενέσεσι.

Παραδειγματικὰς λέγει γενέσεις, τὰς ἕνεκα

quantitatem finium sic se habere, ut scribūt, propter scriptorū autoritatē, & sic accepimus, quasi rationibus niterentur: & tamen in particulari quātitate illa ratio eis nō procedet. potest enim cōmutari quantitas. Nam sic etiam finium cuiusq; quantitas colligitur. Neq; uerò rationem reddere poterunt, cur stellæ cuiuis plus minusue tribuant.

Communem tractationem.

Hoc est, simpliciorem methodum, qua per æqualem additionem, signorum ascensiones distribuerunt.

Et partium partibus usi sunt.

Hoc intellectu difficile est, ac bifariā expositum. Nam alij aiunt, eos dixisse, se cuiusq; finium quātitatis, hoc est, cuiusq; signi ascensiones accipiendo, & coniungendo, conciliare integram ascensionum summam cum integra finiū summa. Propterea dixit, eos uti partium partibus. Nam ipsum signū pars est signiferi. ipsius signi partes sunt fines. Alij dicunt eos ipsum cuiusq; signi finium ascēsionē sumpsisse, *sed ascēsiones duorū signorū cuiusq; stellæ, & auctariū secundum climata ascēsionē adijciendo, tantundem dixisse finium quoque esse numerum, quantus ex compositione temporum ascensionalium existeret. Quia de causa Aegyptiorum fines ex illorum autoritate exponit, & ne quis eorum opponat, cur eis non utatur, cur exponat: respondet, se exponere ob ueterum autoritatem, qui eis usi fuerint. Sciendum enim est, eos in particulari quantitate. bifariam errasse, & in causæ redditione sola quantitate usos esse ueteres.

Locus mendosus uidetur.

Eundem in singulis signis ordinem habenti.

Hoc est, triangulam familiaritatē. quā, ut iam diximus, in unoquoq; trianguli signo quærunt, non altitudinem aut domicilium sequuntur.

Sed cum eiusdem trianguli bini sint domini.

Hic sub obscurè coarguit Chaldæorum in finibus errata. Nam eidem stellę inter diu alios fines tribuunt, noctu item alios: id quod confusum est, & non consentaneum.

Genituram exemplis.

Eas genituras intelligit, quę exempli gratiâ

παραλόγματος παραληφθέντας ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων. εὑρίσκοντες δὲ γενέσεις τῶν ὁρίων συνάγουσι τὴν τῆς γενέσεως χρονοκρατορίαν.

Τὸ περὶ τῆς τάξιν ἀνομολόγητον.

Τουτέστι, τὸ περὶ τὴν εὕρεσιν ἀναπολόγητον. ὃ γὰρ ἄνευ αἰτίας εὑρίσκομέν τι, δοκεῖ οὐ κατὰ τέχνην, ἀλλὰ κατὰ τύχην εὑρηκέναι.

Τῇ τῶν παλαιῶν ἀναγραφῇ.

Ἡ μὲν γάρ, κατὰ μέρος τῶν ὁρίων ποσότης διαφωνεῖ τῇ τῶν παλαιῶν, καὶ ταῖς ἀναφερομέναις παραδειγματικαῖς γενέσεσιν, ἐν οἷς καὶ ἡ τάξις αὐτοῖς ἡ οἰκεία φυλάττεται. καθ᾽ ἣν οἱ μὲν ἡμερινοί, οἱ δὲ νυκτερινοί. ὁ μὲν ἡμερινὸς προτάσσεται. ὁ δὲ νυκτερινὸς ἐν τῷ τῆς σελήνης κατὰ δύο τρόπους. ἀπὸ γὰρ τῆς φύσεως, ἤθελε πρότερον τὴν διανομὴν ποιήσασθαι, καὶ ἀπὸ τῆς τῶν ζωδίων οἰκειότητος. ἀμείβει γὰρ αὐτὴ τὸν τῆς ποσότητος ἀριθμόν. ὡς ἑξῆς ἵνα γνώρισιν.

Οἷς καὶ παρέκειντο στιγμαί.

Ἐν τῷ βιβλιδίῳ φησὶ τῷ διεφθαρμένῳ προσθέσεσι τῶν ἀστέρων πλείονας ἐχόντων λόγους παρέκειντο στιγμαὶ φυλακτικαὶ δηλονότι ὅτι τουτό γε αὐτό, ὡς πρόσθεσις, αὐτοῖς τὰ τοῖς ἐγκείται

Ἀφαιροῦνται δὲ αἱ προστεθειμέναι.

Μέλλουσι μέθοδον εἰπεῖν δι᾽ ἧς διαγνώσομεθα, ἐκ ποίου μὲν δεῖ ἀφελεῖν, ποίῳ δὲ προσθεῖναι. ἀφαιρεῖ οὖν ἀπὸ ♄ καὶ ♃, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· βραδυκίνητοι γὰρ ὄντες, μᾶλλον αὐτοὶ χαίρουσι τῇ ἀφαιρέσει, διὰ τὸ καὶ τὸν ἐλάχιστον τόπον, ἐν πλείονι διεξιέναι χρόνῳ, ἐπήγαγε δὲ καὶ τό. ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, διὰ τὸ μὴ ἀεὶ ἀπὸ κρόνου καὶ ♃ γίνεσθαι τὴν ἀφαίρεσιν. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ ἀπὸ ♀ καὶ ☉ ὅταν πλείους λόγους ἔχῃ ὁ ♄ καὶ ὁ ♃. ἐν τῷ αὐτῷ ζωδίῳ, δηλονότι ἡ ἀφαίρεσις ἀπὸ ἀφροδίτης καὶ ἐνίοτε ἄρεως γίνεται. κἀκεῖνο δὲ εἰδέναι χρή, ὅτι ἡ πρώτη ἀφαίρεσις, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. ἀπὸ ἤδη εἰληφότος ἀστέρος γίνεται. διὰ τὰς τοίνυν τοιαύτας προσδιορισμούς, ἀναγκαζόμεθα πολὺν τῆς σαφηνείας λόγον ποιούμενοι τῆς καθόλου μεθόδου ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος γυμνάσαι, καὶ δεῖξαι τὰς αἰτίας ἐφ᾽ ἑκάστου. ἀντιπέπονθε γὰρ τῇ καθόλου μεθόδῳ, ἡ κατὰ μέρος διδασκαλία. ἐκκείσθω τοίνυν ὁ κριός: ζητῶ ἐν τούτοις τίνες ἔχουσι λόγους. εὑρίσκω γὰρ ἄμφω καὶ ♃. ὁ μὲν γὰρ οἶκον ἔχει. ὁ δὲ τρίγωνον, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ καὶ ἀγαθοποιὸς ἐστὶν ὁ ζεύς. καὶ τρίγωνον ἔχει, τιμιώτερον οὖν ἔχει τοῦ οἴκου: αὐτὸς πρῶτος λήψεται, ζητῶ δὲ τίς ἔχει ἐν τῷ ♉. καὶ εὑρίσκω τὴν ♀ δύο λόγους ἔχουσαν, τριγώνου καὶ οἴκου. ληφθήσεται δεύτερον καὶ προστεθήσεται αὐτῇ μία, ἀφ᾽ ὧν ἤδη ἔλαβεν ὁ ζεύς. καὶ ἕξει ἐν

Y

♃	ϛ	6
♀	η	8
☿	ζ	7
♂	ε	5
♄	δ	4

gratia adhibentur à ueteribus: quas quidem constat colligere dominatum temporum geniturę.

Ordinis controuersia.

Hoc est, inuentio nullis firmata causis. Nã qui aliquid sine causa inuenit, is id inuenisse nõ arte sed forte fortuna putatur.

Veterum descriptioni.

Nam particularis finiũ quantitas dissentit à quantitate ueterũ, & ab ijs quæ dicta sunt, geniturarũ exemplis, in quibus finiũ ordo cõuertens custodit* quo alij diurni, alij nocturni sunt. ac diurnus primũ locũ tenet. Nocturnus in Lunari triãgulo duabus rationibus. Distributionẽ enim facturus est prius à natura & à familiaritate signorũ. Nam hęc quãtitatis numerũ immutat, ut deinceps, quò cognoscat, dicit. *Locus depravatus.*

Quibus & puncta erant apposita.

In codice corrupto, inquit, stellarum additionibus quæ plus quã ratio postulat, habebant, puncta erant adiecta, quæ indicarent scilicet, idipsum esse adiectitium.

Adimuntur eæ quę adijciuntur.

Rationem traditurus est, quò cognoscere queas, cui sit adimendum, cui sit addendum. Adimit igitur Ioui & Saturno plerunq;. Nam cum tarde moueãtur, subtractione gaudent, eò quod uel minimum locũ tempore longiori perambulent. Adiecit autem (plerunq;) eò quod subtractio non semper fit in Saturno & Ioue. Nam interdum à Venere quoq; & Marte, uidelicet, cũ plures rationes habent, quã ♄ aut ♃ in eodem signo, aliquid subtrahitur. Illud etiam sciendũ est, primam subtractionem ferè ab ea stella fieri, quæ iam aliquid acceperit. Ob has igitur declarationes perspicuitatis ratione in primis habita cogimur doctrinam hanc per partes tractare, & ostendere causas in singulis. Nam uniuersalis, & particularis doctrina mutuò se declarant. Propositus ergo sit Y. in eo quæro qui planetæ rationes habeant? Inuenio Mercurium & Iouem. Nam alterius domicilium est, alterius triangulus. Sed quia benefici est Iouis & triangulator, & domicilij dignitatem uincit: ipse primus accipiet. Quæro in Tauro, & inuenio Mercurium duas habere rationes trianguli & domicilij. secundo loco adhibetur, & una pars ei adijcietur de ijs quas iam acceperat Iupiter, sic habere in

Y

♃	6
♀	8
☿	7
♂	5
♄	4

τῷ ♈, ὁ μὲν ♃ ϛ. ἡ δὲ ἀφροδίτη ὀκτώ. πάλιν τῇ αὐτῇ μεθόδῳ χρώμενος, ἔρχομαι ἐπὶ τοὺς διδύμους, καὶ ζητῶ τοὺς ἔχοντας λόγον ἐν αὐτῷ, καὶ εὑρίσκω τὸν ☿. προστίθημι ὡς ἔχοντα λόγους δύο, καὶ δίδωμι αὐτῷ μοίρας ζ. τὴν μίαν ἀπὸ ♄ λαβών. εἶτα ἐπανάγω πάλιν ἐπὶ τὸν κριὸν (οὐ γὰρ ἔξεστιν ὑπερβῆναι τὴν τριζῳδίαν, οὕτω γὰρ τὴν ἐξέτασιν κελεύει ποιεῖσθαι, διὰ τὸ τὰς καθόλου τοῦ ἔτους ὥρας κατὰ τοῦτον διαιρεῖσθαι τὸν ἀριθμόν) εὑρίσκω οὖν τὸν ἄρεα λόγον ἔχοντα. καὶ δίδωμι αὐτῷ μοίρας πέντε. καὶ τῷ ♄ ὡς λοιπῷ ὄντι, καὶ ἔχοντι τρίγωνον τῇ τριζῳδίᾳ τὰς λειπομένας εἰς συμπλήρωσιν τῶν λ΄ μοιρῶν, δ΄. συμπληρωθέντος δὲ τοῦ κριοῦ, ἔρχομαι ἐπὶ τὸν ♉. καὶ προσλαμβάνω ἀντὶ τοῦ κριοῦ τὸν ♉ μέχρι ♋. ἵνα ἡ τριζῳδία σώζηται διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν. ζητῶ τοίνυν ἀπὸ τοῦ ♉ ἀρξάμενος, τὶς ἔχει ἐν αὐτῷ λόγους. καὶ εὑρίσκω τὴν ♀ ὡς ἤδη εἴρηται. καὶ δίδωμι αὐτῇ μοίρας η΄. εἶτα ἐπὶ τοὺς διδύμους ἐλθὼν, εὑρίσκω τὸν ἑρμῆν, καὶ αὐτὸν δύο λόγους ἔχοντα, οἴκου καὶ △ δίδωμι οὖν αὐτῷ μοίρας ζ. τρίτον ἐπὶ τὸν ♋ εὑρίσκω τὸν ♃ ὕψωμα ἔχοντα. ὃ προτετίμηται οἴκου καὶ △. δίδωμι οὖν αὐτῷ μοίρας ζ. ἐπεὶ οὖν ἕνα μὲν ἔχει λόγον, οὐ τὸν τυχόντα δὲ, ἀλλὰ τὸν καλλίονα τούτων. οὔτε ἀφαιρῶ οὔτε προστίθημι αὐτῷ, ἀλλὰ τὰς προσηκούσας αὐτῷ παρέχω μοίρας ἑπτά. εἶτα ἐπανελθὼν, καὶ εὑρίσκω ἐν τοῖς ♊ λόγον ἔχοντα τὸν ♄ △. καὶ δίδωμι αὐτῷ μοίρας δ΄. καὶ τελευταίῳ τῷ ἄρει μοίρας δ΄ ὅτι καὶ αὐτὸς ἐν τῷ τοῦ τριγωνικὸς ἐστι δεσπότης. τὰς δὲ ἀφαιρέσεις ἐκ ♄ καὶ ♂ ποιοῦμαι. καὶ ἀνὰ δ΄ αὐτοῖς δίδωμι μοίρας. ἐπὶ γὰρ ♄ μόνου οὐκ ἀφαιρῶ, διὰ τὸ παντάπασιν οἰκειότητα μὴ ἔχειν πρὸς τὴν τριζῳδίαν. ἐν γὰρ ἑτέρᾳ τριζῳδίᾳ, ὅταν μηδεμίαν ἔχῃ οἰκειότητα, ἀπ' αὐτοῦ μόνου τὴν ἀφαίρεσιν ποιοῦμαι. ὥσπερ ἐν τῷ τοῦ ♋. πληρώσας δὲ τὸν ♉, ἔρχομαι ἐπὶ τοὺς ♊, καὶ προσλαμβάνω ἀντὶ τοῦ ♉ τοὺς διδύμους. χρὴ δὲ μνημονεύειν ὡς ἀντὶ τοῦ πληρουμένου, ἕτερον ἀντὶ παραλαμβάνομεν. καὶ δίδωμι τῷ ☿ λόγους ἔχοντι δύο ἐν αὐτῷ μοίρας ζ. οἴκου, καὶ τριγώνου. εἶτα τὰ ἐφεξῆς ἐπὶ τὸν ♋. καὶ εὑρίσκω τὴν μὲν ἀφροδίτην ἔχουσαν τρίγωνον, τὸν δὲ δία ὕψωμα. δίδωμι οὖν τῷ διὶ, μοίρας ἑπτὰ, καὶ τῇ ἀφροδίτῃ ἑπτά. εἶτα καὶ ἐπὶ τὸν ♌ ἐλθὼν εὑρίσκω ♃ μόνον ἔχοντα △. ἀλλ' ἤδη ἔλαβεν. ἀναλύσας οὖν ἔρχομαι ἐπὶ τοὺς διδύμους καὶ εὑρίσκω ♄ καὶ δίδωμι αὐτῷ μοίρας δ΄ καὶ τῷ ♂ ε΄ ἐπεὶ δὴ △ ἔχει ἐν τῷ ♋.

♉ — ♀ η, ☿ ζ, ♃ ζ, ♄ δ, ♂ δ

τριγώνου οἶκο… [illegible] ἀφαιρέσει [illegible]

♊ — ☿ ζ, ♃ ζ, ♀ ζ, ♄ δ, ♂ ε

♈ Ioui ſex. Veneri octo. Rurſus eadem ratione utens, uenio ad Geminos, & quęro qui rationem in ijs habeant, ac inuenio Mercurium in ijs duas habere rationes: adijcio & tribuo ei partes ſeptem, una Saturno adempta. Deinde ad Arietem regredior. (Neque enim terna ſigna tranſilire licet, propterea quod omnia tempora ternis ſignis conſtent, quæ in hac inquiſitione conſiderãda ſunt) & inuenio Martem habere rationem. eique tribuo partes quinq;. & Saturno qui reliquus eſt. triangulum in hoc ſignorum triente poſſidet, quatuor partes, quæ reſtant ad complementum partium triginta. Ariete abſoluto ad Taurum uenio, & loco Arietis adhibeo Taurũ uſq; ad Cancrum. ut ſignorum triens conſeruetur, ob cauſam expoſitam. Quęro igitur à Tauro auſpicatus, ac inuenio Venerem, ut iam dictum eſt, eiq; tribuo partes octo. Deinde ad Geminos progreſſus, Mercurium quoque duas habere rationes inuenio, domicilij & trianguli, tribuo igitur ei partes ſeptem. Tertio loco ad Cancrum ueniens, deprehendo Iouis altitudinem, quę domicilio antefertur. & Triangulo. Tribuo igitur ei partes ſeptẽ. Nam quia rationem unam quidem habet. ſed eam nõ uulgarem, ſed pręſtantiorem cæteris: neq; addo ei neque adimo quicquam, ſed ſeptem partes illi cõuenientes relinquo. Deinde regredior ad ♊, in quibus inuenio Saturnum rationem habere △. eiq; tribuo partes quatuor, & poſtremo Marti quatuor, q̃d & ipſe in ♉ triãgulator eſt. Adimo autem Saturno & Marti: & quaternas eis relinquo partes. A Saturno enim ſolo nihil ſubtraho, propterea quod non prorſus nulla cum triente ſignorum familiaritate coniunctus eſt. Nam in alio triente, cum nullã habet familiaritatẽ, ab eo ſolo ſubtraho. ut in ♋. Abſoluto Tauro uenio ad ♊. & Tauri loco ♊ aſſumo. Eſt aũt tenendum, nos alium aſſumere pro eo qui completur, & tribuo Mercurio, qui duas in ijs rationes habet, domicilij & trianguli partes 7. Deinde ordine ad ♋, & inuenio ♀ habere triangulum, Ioui altitudinem in eo. Tribuo igitur Ioui partes ſeptem, & Veneri ſeptem. Progreſſus ad Leonem inuenio Iouem duntaxat habere triãgulum. ſed is iam accepit. Reuerſus igitur ad ♊ inuenio Saturnũ, eiq; do partes 4. & ♂ 5. quòd △ habet in ♋.

♉ — ♀ 8, ☿ 7, ♃ 7, ♄ 4, ♂ 4

♊ — ☿ 7, ♃ 7, ♀ 7, ♄ 4, ♂ 5

Rurſus

♋	
♂	ϛ̄
♃	ζ̄
☿	ζ̄
♄	γ̄

πάλιν ἐπὶ τὸν ♋ ἐλθὼν, μεταβαίνω καὶ εὑρίσκω τὸν ♂ β̄ λόγους ἔχοντα, △ καὶ ταπεινώσεως. καὶ δίδωμι αὐτῷ μοίρας ϛ̄. ἐῤῥέθη δὲ ἡ αἰτία δι᾽ ἣν ♂ μὲν ἐν ♋, ♄ δὲ ἐν ♌ ταπεινοῦται. ἐν δὲ τῷ ♌ ἐφεξῆς ὄντι ζητῶ, καὶ εὑρίσκω μὲν ἐν ♋ τὸν διὰ τριγωνικὸν δεσπότην. καὶ δίδωμι αὐτῷ μοίρας ζ̄. οὐ γὰρ ἦν δυνατὸν ὑπ᾽ αὐτοῦ λαβεῖν τοῦ ♃ τὴν γενομένην τῷ ἄρει πρόσθεσιν, καὶ ὕψωμα καὶ τρίγωνον ἔχοντος ἐν τῇ τριζωδίᾳ ταύτῃ. τρίγωνον γὰρ ἐν λέοντι, ἐν καρκίνῳ δὲ ὕψωμα. ἐν δὲ τῇ παρθένῳ τὸν ☿ εὗρον δύο λόγους ἔχοντα. τάττω οὖν μετὰ τὸν ♃ δοὺς αὐτῷ μοίρας ζ̄. πάλιν ἐπαναλύσας ἐπὶ ♋ τῇ τῆς ♀ δίδωμι μοίρας ζ̄ διὰ τὸ τρίγωνον. καὶ τὰς λοιπομένας τρεῖς μοίρας ἀπονέμω τῷ ♄ μηδένα λόγον ἔχοντι ἐν τριζωδίᾳ. καὶ ἔρχομαι δὴ ἐπὶ τὸν ♌ καὶ τῷ κρόνῳ δίδωμι μοίρας ϛ̄. καὶ τῷ ἑρμῇ ζ̄ διὰ τὴν ♍. εἶτα τῷ τῆς ♀ μοίρας ϛ, καὶ τῷ ♃ μοίρας ϛ̄ καὶ τῷ ἄρει τὰς λοιπὰς ε̄. ἐλάφθη οὖν νῦν ἐκ τῆς ♀ μοῖρα ᾱ διὰ τὸ ταπείνωμα αὐτῆς τὸ ἐν τῇ ♍. πάλιν μεταβὰς ἐπὶ τὴν παρθένον, δίδωμι τῷ ἑρμῇ μοίρας ζ̄. καὶ τῇ ἀφροδίτῃ μοίρας ϛ̄. διὰ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ♄ καὶ τοῦ ♂. ὁ μὲν γὰρ ♄ καὶ ὕψωμα ἔχει ἐν τῷ ♎ καὶ △. ὁ δὲ ♂ ἐν τῷ ♏, καὶ οἶκον καὶ τρίγωνον. ἐπεὶ οὖν ὁ ♃ οὐδένα λόγον ἔχει ἐν αὐτῇ τῇ τριζωδίᾳ, τὴν αὐτοῦ τὴν πλείονα ποιοῦμαι ἀφαίρεσιν, δοὺς αὐτῷ μοίρας ε̄, ♄ δὲ δοὺς πρότερον μοίρας ϛ̄ διὰ ♎, τῷ ♂ τελευταῖον μοίρας ϛ̄ διὰ τὸν ♏ ἀπονέμω. πληρώσας τὴν ♍, ἔρχομαι ἐπὶ τὸν ♎, καὶ εὑρίσκω τὸν ♄ καὶ ὕψωμα καὶ △ ἔχοντα. δίδωμι οὖν αὐτῷ μοίρας ϛ̄ καὶ τῇ ♀ τρίγωνον ἐχούσῃ ἐν τῷ ♏ μοίρας ε̄. γίνεται γὰρ ἐξ αὐτῆς ἀφαίρεσις. προστίθεμεν οὖν μοίρας ᾱ καὶ ἐπὶ ♄ καὶ ♂ καὶ ὁ γὰρ ♃ διὰ τῆς ♀ λαμβάνει μοίρας η̄. ἐν τῷ τοξότῃ καὶ οἴκου καὶ τριγώνου δεσπότης, εἶτα ἐπαναλύσας, εὑρίσκω τὸν ☿ △ λόγον ἔχοντα καὶ δίδωμι αὐτῷ μοίρας ε̄ καὶ τῷ ἄρει τὰς λοιπάς. καὶ πάλιν ἀπονέμω ἐν τῷ ♏ (ὃ πρῶτον μετὰ προσθήκης) τῷ ♂ δίδωμι μοίρας ϛ̄ κυρίῳ ὄντι καὶ △ καὶ οἴκου. εἶτα ἐφεξῆς τῷ ♃ μοίρας η̄. τῇ δὲ ♀ τρίγωνον ἐχούσῃ ἐν τῷ ♑ μοίρας. εἶτα τῷ ἑρμῇ (προτάσσεται γὰρ δηλονότι τοῦ λειπομένου κακοποιοῦ) τὰς προσηκούσας αὐτῷ μοίρας ϛ̄, καὶ τὰς λειπομένας μοίρας τρεῖς τῷ λειπομένῳ ἀστέρι τῷ τοῦ κρόνου. καὶ ἐν τῷ ♐ τῷ ♃ πρῶτον διὰ τὸν οἶκον καὶ τὸ △ δίδωμι μοίρας η̄ εἶτα τῇ ♀ μοίρας. ἐξ αὐτῆς γὰρ ἡ πρόσθεσις τῷ ♃ γέγονε. ♄ γὰρ διὰ τὴν ♍ προσλαμβάνει καὶ οὐ δίδωσιν. ὁ ☿, διὰ τὸ τὴν ♀ ἔχειν ἐν τῷ ♒ △, λαμβάνει μοίρας ε̄. μετὰ τοῦτον δὲ ♄ μοίρας ϛ̄ καὶ ♂ τὰς λοιπὰς ε̄ μοίρας. πάλιν ἐπὶ τὴν

♌	
♄	ϛ̄
☿	ζ̄
♀	ϛ̄
♃	ϛ̄
♂	ε̄

♍	
☿	ζ̄
♀	ϛ̄
♃	ε̄
♄	ϛ̄
♂	ϛ̄

♎	
♄	ϛ̄
♀	ε̄
♃	η̄
☿	ε̄
♂	ϛ̄

♏	
♂	ϛ̄
♃	η̄
♀	ζ̄
☿	ϛ̄
♄	γ̄

♐	
♃	η̄
♀	ϛ̄
☿	ε̄
♄	ϛ̄
♂	ε̄

Rursus ad ♋ progredior & inuenio Martem duas habere rationes trianguli & deiectionis, eique tribuo partes sex. (Exposita autem est causa cur ♂ in ♋, Saturnus in ♌ deijciatur.) Deinde in ♌ qui ordine sequitur, quæro, & eius inuenio dominum Iouem ob triangulum. eoque tribuo partes septem. Neque enim fieri potuit, ut Martis incremētum Ioui adimeretur. eum is in hoc triente & triangulum & altitudinem habeat, hunc in ♋, illū in Leone. In ♍ inueni Mercurium duas habere rationes, eum igitur post Iouem colloco, septē partibus datis. Regressus in ♋ Veneri tribuo 7 partes ob triangulum. Reliquas tres partes tribuo Saturno, eò q̄d in hoc signorum triente nullam habet rationem. Venio ad Leonem & Saturno tribuo sex. Mercurio 7 ob ♍. Veneri sex, Ioui sex, Marti 5 reliquas. Hic una pars adempta est Veneri ob eius in ♍ deiectionē. Rursus transitu ad Virginē facto, tribuo Mercurio partes 7. Veneri partes sex, ob id quod Marti in Saturno additū. Nam Saturnus altitudinem habet in ♎ & △. ♂ in ♏ & domicilium & △. quia uerò ♃ nullam habet rationem in hoc triente, plus ob ea aufero, quinque partibus datis Saturno antè attributis sex. ob ♎. Marti postremo partes sex ob ♏ assigno. Virgine confecta uenio ad Libram, in qua Saturni & altitudinem & △ reperio. Ei igitur partes tribuo 6. Veneri quæ △ habet in Scorpione 5. fit enim ab ea subtractio, & Saturnoque, Marti, Ioui singuli adduntur partes. Ioui enim ob ♐, in quo & domicilium & △ habet 8. partes accipit. Deinde regressus inuenio Mercurium Trianguli rationem habere, ac partes ei quinque tribuo & Marti reliquas. Rursus in Scorpione partes assigno sex Marti cum adiectione ob trianguli & domicilij dominatum Ioui 8. Mercurij triangulum in Virgine habenti, septem. Deinde Mercurio (Nam malefico qui restat, præfertur) sex partes ei conuenientes, & tres reliquas Saturno. In Sagittario Ioui ob triangulum & domicilium tribuo partes octo. Veneri sex. Nam ob ea Ioui pars una accessit. Saturnus enim ob Virginē accipit, non dat. Mercurius ob Aquariū in quo Triangulum habet, accipit 5. Post hunc Saturno sex, & Marti quinque reliquas. Rursus ad

♋	
♂	6
♃	7
☿	7
♀	7
♄	3

♌	
♄	6
☿	7
♀	6
♃	6
♂	5

♍	
☿	7
♀	6
♃	5
♄	6
♂	6

♎	
♄	6
♀	5
♃	8
☿	5
♂	6

♏	
♂	8
♃	6
♀	7
♀	6
♄	3

♐	
♃	8
♀	6
☿	5
♄	6
♂	5

♍ pro

♑ μεταβὰς, εὑρίσκω △ ♀ καὶ δίδωμι αὐτῇ μοίρας ς. ἡ γὰρ προσθήκη ἡ γινομένη τῷ ἄρει, διὰ τὸ οἰκεῖον ὕψωμα τὸ ἐν ♑ αὐτῆς γίνεται διὰ τὸ προειλῆφθαι αὐτήν. εἶτα ἐφεξῆς τῷ ἑρμῇ, παρέχω μοίρας ς. τρίγωνον ἔχοντι ἐν τῷ ἐφεξῆς ζῳδίῳ· εἰς τὰ τοῦ ♃ δεσπόζοντι τῶν ♓ μοίρας ζ. τῷ δὲ ♂ ἀναδραμὼν ἐπὶ τὸν ♑ μοίρας ς. καὶ τῷ κρόνῳ τὰς λειπομένας μοίρας ε. οὐ γίνεται γὰρ ἐξ αὐτοῦ ἀφαίρεσις διὰ τὸ πλείονας ἔχειν λόγους ἐν τῇ τριζῳδίᾳ. Ἐλθὼν δὲ ἐπὶ τὸν ♒ τὸν κρόνον προτίθημι, καὶ τὴν πρώτην ἀπονέμω τάξιν. δοὺς μοίρας ς, εἶτα μετ' αὐτὸν τῷ ἑρμῇ μοίρας ς, διὰ τὸ καὶ αὐτὸν ἔχειν △ καὶ τῇ ♀ προσθεὶς μοίρας η. διὰ τὸ ὕψωμα ἔχειν, καὶ τρίγωνον ἐν τοῖς ♓· εἶτα καὶ τρίτον τῷ ♃ μοίρας ε. ἐξ αὐτοῦ γὰρ γίνεται ἡ πρόσθεσις, τῷ τε ♄ καὶ τῇ ἀφροδίτῃ. τελευταίῳ δὲ τῷ ♂ παρέχω τὰς λειπομένας πέντε μοίρας· καὶ τέλος ἐπὶ τοὺς ♓ ἐλθὼν, εὑρίσκω ἀφροδίτην κυρίαν οὖσαν τοῦ △ καὶ ὑψώματος. καὶ δίδωμι αὐτῇ μοίρας η ἀφελὼν τοῦ διός. ἐφεξῆς γὰρ τῷ διῒ παρέχω διὰ τὸ τρίγωνον ἔχειν αὐτὸν ἐν τῷ κριῷ, μοίρας ς. μετ' αὐτὸν δὲ τῷ ☿ παρέχω μοίρας ς· τρίτον δὲ τῷ τοῦ ἑρμοῦ· τῶν γὰρ κακοποιῶν οὗτος προτάττεται μοίρας ς, διὰ τὸ καὶ τρίγωνον καὶ οἶκον ἐν τῷ τριζῳδίῳ κεκτῆσθαι αὐτόν. τελευταίῳ δὲ τὰς λειπομένας μοίρας δ. ταῦτα μὲν οὖν τὸν τρόπον. σαφηνείας δὲ πλείονος ἕνεκεν, καὶ ἐπὶ καταγραφῆς (αὐτῶν) ἐξεθέμεθα τὴν μερικὴν αὐτῶν καὶ καθόλου ποσότητα. καὶ εὑρήσεις τὴν ἐπισυναγωγὴν τῶν ὁρίων ἑκάστου ἀστέρος συνᾴδουσαν τῇ τῶν παλαιῶν συγγραφέων συναγωγῇ. ἔχει δὲ ἡ καταγραφὴ οὕτως.

Λείπει ἡ καταγραφή.

Περὶ δωδεκατημορίων.

Διάλον δείξεως καὶ ἀσείς τούτων.

Ἄριστος ὄντως διδάσκαλος, ὁ μὴ μόνα τ' ἀληθῆ λέγων καὶ ὀρθὰ δόγματα, ἀλλὰ καὶ τὰ ψευδῆ, καὶ τὰ διασπῶν μάλιστα τὴν ψυχὴν τῶν νέων δυνάμενα διελέγχων, τοιοῦτος οὖν καὶ ὁ παλαιὸς ἐν τῇ περὶ τῶν ὁρίων ἐφάνη διδασκαλίᾳ, ἐλέγχων τὰ ψευδῶς παρὰ τοῖς αἰγυπτίοις δοξαζόμενα. καὶ νῦν δὲ ἐθέλει καὶ ἕτερα αὐτῶν ἐλέγξαι δόγματα πρὸς κενοδοξίαν ὁρῶντα. ἐπεὶ καὶ διεῖλε τὰ ζῴδια εἰς τὰ ὅρια. ὥσπερ δὲ καὶ ἄλλαι τινὲς παρὰ τοῖς αἰγυπτίοις διαιρέσεις λεπτομερέστεραι † ὅσαι τῶν ιβ μορίων καὶ μονομορίων· ἵνα μή τις οἰηθῇ παραλελοιπέναι αὐτάς, γράφει, διελέγχων ὡς μάτην εὑρημένας καὶ πρὸς φιλοτιμίαν μόνην ὁρώσας. ἦσαν δὲ παρ' αὐτοῖς τὰ μὲν δωδεκατημόρια τοιαῦτα, ἑκάστην μοῖραν ἣν ἐπεῖχεν ὁ ἀστήρ, ἐπολυπλασίαζον ἐπὶ τὸν δώδεκα ἀριθμόν· καὶ ἑκάστῳ ζῳδίῳ παρεῖχον μοίρας λ καὶ ὅπου

♑ progressus, inuenio in eo △ ♀ eique tribuo partes 6. Nã accessio quæ cõuenit ♂ ob altitudinẽ in ♑, fit eius, eò quod ipsa antefertur. Deinde ☿ tribuo partes 6. qui in sequente signo △ habet. Deinde ♃ domino ♓ partes 7. Marti regressi ad ♑ partes 6. ♄ residuas 5. Nihil enim ei adimitur, propterea quod plures in his tribus signis rationes habet. Progressus ad ♒, Saturnum præpono, eiq; primum ordinem assigno, datis partibus 6. Deinde post eum ☿ 6. eò quod & ipso △ habet. & Veneri adijcio partes 8. ob altitudinem. & △ in ♓. Tertio loco ♃ 5. ab eo enim fit additio cũ Saturno tum Veneri. Marti postremo addo 5. partes residuas. Postremò ad ♓ progressus, inuenio Venerem dominam, & Trini & altitudinis & ei tribuo partes 8. Ioui adempta una. Post ob △ in ♈ ♃ tribuo. 6 Tertio loco Mercurio (Nam maleficis antefertur) 6. ♂ 6. quod & △ & domicilium in hoc triẽte tenet, ♄ postremas 4. partes. Et hæc hoc modo explicata sunt, sed ob maiorem perspicuitatem, tam particularem quã uniuersalem finium quantitatem per figuram descripsimus, in qua summam finium stellæ cuiusque cum ueterum scriptorum summa consentire inuenies. Est autem figura huiusmodi.

Figura deest.

De duodenarijs.

Quidam in minutiores etiam partes.

Optimus est præceptor, qui non uera tantum & recta præcepta explicat, sed falsa etiam, quæ adolescẽtis animum distrahere possunt, coarguit. Talem se Ptolemæus quoque in doctrina finium præbet, dum falsas Aegyptiorum de finibus opiniones reprehendit. ac nunc alias quoque sententias eorum ex falsæ gloriæ studio ortas refutat. Postquam enim signa in fines diuisit, cum aliæ quoque sint apud Aegyptios diuisiones subtiliores, ut duodenariarum & singulariũ partium : ne quis opinetur eas emissas esse, eas reprehendit, ut frustra & ex ambitione inuentas. Fuerũt autem apud eos partes duodenariæ huiusmodi. Quãlibet partem à stella aliqua occupatam, multiplicabant per duodecim, & cuilibet signo tribuebant partes triginta, & ubi

is nume

δὲ αὖ κατέληξεν, ἐκεῖνο ἔλεγον εἶναι τὸ δωδεκατημόριον. οὕτω καὶ ὁ Δωρόθεος ποιεῖ. αὐτὸς δὲ, οὐκ ἀπὸ τῶν δώδεκα ποιεῖ, ἀλλά φησιν ὅτι ἑκάστῳ ζῳδίῳ, μοίρας παρεῖχε δύο σ΄, καὶ ὅπου δ' ἂν κατέληξεν, ἐκεῖνο ἔλεγε τὸ δωδεκατημόριον εἶναι. ταὐτὸ δέ φησι τῷ Δωροθέῳ. αἱ γὰρ β σ΄, συνάγουσι τὸν λ΄ ἀριθμόν. τῶν μὲν δύο ἀναλύο καὶ δέκα λογιζομένων ἡμῶν ἔσται εἰκοσιτέσσαρες ἀριθμός. † οἱ δὲ συμφωνοῦσιν, εἰλήφθωσαν αἱ τρεῖς μοῖραι ἐν κριῷ, ἅς φησιν ὁ Δωρόθεος. καὶ κατὰ Πτολεμαῖον δύο ἥμισυ δεδόσθωσαν τῷ κριῷ. ἡ δὲ ἡμίσεια ἔσται τοῦ ♉. ὅ ἐστι, μοῖραι ς΄. ἔσται τὸ ἐξ ἀμφοτέρων ἴσον τῶν μεθόδων.

αἱ β ιβ΄ ἡμίσεια προστιθέασι τὸν λ΄ ἀποτελοῦσιν ἀριθμόν.

Περὶ μονομοιρίας.

Αἱ δὲ μονομοιρίαι, τοιαῦταί τινες ἦσαν. τὰς μοίρας, ἃς ἐλάμβανον καὶ κατὰ τὴν τάξιν ἐφεξῆς τῶν ζῳδίων, καὶ κατὰ τὴν τάξιν τῶν οἰκοδεσποτῶν, ἑκάστου ἀστέρος * παρεῖχον μίαν. ὥσπερ γὰρ οἱ χαλδαῖοι τῇ τάξει τῶν τριγώνων ἑπόμενοι τὰ ὅρια ἐμέριζον, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ αἰγύπτιοι ἐν ταῖς μονομοιρίαις † ἐπεὶ οὖν ἐκβάλλει ταῦτα πάντα ὡς ἀπίθανα καὶ ψευδῆ ὄντα, ἐκάλουν δὲ δωδεκατημόρια, ἀπὸ τοῦ ἀεὶ συμβαίνοντος ἐν τῷ ἐπιμερισμῷ. τὰς γὰρ λ΄ μοίρας τοῦ ζῳδίου μερίζοντες παρὰ τὰ δώδεκα, ἐδίδουν ἑκάστῳ ζῳδίῳ τὰς β σ΄ μοίρας. τοσοῦτον γὰρ εὑρίσκεται τὸ δωδέκατον. οἱ δὲ ἄλλοι παλαιοὶ παρὰ τὸν δώδεκα ἀριθμόν, τὰς ι΄ μοίρας ἐπολλαπλασίαζον. ὅπερ ταῖς β σ΄ μοίραις ταὐτό ἐστιν. ἐὰν γὰρ τῶν μοιρῶν τὸν ὑπὸ συναγόμενον συνήθως ἀριθμόν, ἀποτελεῖς τὸν λ΄ τοῦ δωδεκατημορίου. δωδεκατημόριον δὲ ἅμα τε διεῖπε καὶ ἀπέδειξεν, ὅπως εἰς λεπτότερα κατατεμῶν, τουτέστι μοίρας β σ΄ τοσοῦτον γὰρ εὑρίσκεται τὸ δωδέκατον τοῦ μορίου. οἱ δὲ παλαιοὶ διὰ τὸ σαφέστερον τὸν δωδέκατον ἀριθμὸν ἐπολλαπλασίαζον.

ἐποίει τὸ δέκατον.

Οὔτε πιθανόν, οὔτε φυσικόν.

Ἐντεῦθεν ἄρχεται δεικνύειν, ὅτι ψευδῆ ἐν τοῦθα πάντα τὰ παρὰ τῶν αἰγυπτίων ἐπαινούμενα. αὕτη γὰρ οὔτε πιθανὸν ἔχει λόγον, οὔτε φυσικόν. τουτέστιν οὔτε ἀληθῆ, οὔτε ψευδῆ μὲν, ἐχόμενον δὲ τῆς πιθανότητος.

Διότι τὰς φύσεις.

οὐκ ἰδίαν ψιλὴν τὴν παράδοσιν τ. τοιοῦτο.

Οὐ θέλει ψιλὴν τὴν παρὰ τῶν δωδεκατημορίων γράψαι, ἀλλὰ μίγνυσιν αὐτῇ ἀναγκαῖον θεώρημα, ὅ ἐστι † τὸ τὰς ἀρχὰς πάντων φησὶ τῶν ἐν τῷ ζῳδιακῷ θεωρουμένων, ἢ ἀπὸ τροπικῶν χρὴ ποιεῖσθαι, ἢ ἀπὸ τῶν ἰσημερινῶν. καὶ τὴν αἰτίαν ἐφεξῆς γράφει. πάντα γάρ φησι τῶν προδεδειγμένων πρὸς ταῦτα ἀφορῶν τὰ ἀποδεδώκαμεν. † ἄλλως τε καὶ οἱ παλαιοί, ταύταις μαρτυροῦσι ταῖς ἀρχαῖς.

ἕκαστα.

is numerus desinebat, eam dicebant esse stellæ partē duodenariā. Sic & Dorotheus facit, sed ipse nō per duodenariū numerū id agit, sed singulis signis parres tribuit binas cū semisse, & ubi numerus exit, eam ait partē esse duodenariā. Sed hęc sententia cū Dorotheo cōgruit. Nā binæ partes cū semisse idē cōficiūt, q̄d tricenę. Nā si binariū in 12 numeremus, 24 repériunt. & 12. semisses additi cōplebunt 30. Ac consentire eos inde p̄spiciet: sumant 3 partes in ♈. de quib. dicit Dorotheus, & secundum Ptolemæum 2 cum dimidia dentur arieti. sed dimidia erit rauri. quod est partium 6. sic utraq; ratione idē eueniet.

De singulis partibus.

Partes singulę huiusmodi erāt. Partes sumebant ordine signorū, & secundū ordinē dominantiū cuiusq; stellę, *tribuebāt unā. Vt enim Chaldęi ordinē triangulorum sequētes fines partiebant, eodē & Aegyprij modo in singulis partib. progrediebātur. Verū Ptolemæus hæc oia reijcit ut inania, sicut diximus. Vocarūt aūt duodenarias, à numero partitionis. Nam 30 signi parres diuidentes per 12, unicuique signo 2 ½ tribuebāt. Nā tanrū cōtinet pars 12. Veterū alij numero duodenario * quęq; multiplicabāt. q̄d cum partib. 2 ½ consentit. Nam si partiū summā collegeris, cōficies tricenarium duodenarię partis. Sic Prolemęus duodenarias eodem modo & elusit, & demōstrauit, quomodo in minutiores queāt secare partes, hoc est, parres 2 ½. Tantum enim reperitur in parte duodecima. Veteres aūt ob maiorem perspicuitatem. per 12 numerum hunc multiplicarunt.

Nec probabilem, nec naturalem.

Hic ostendere incipit, falsa esse omnia, quæ ab Aegyptijs laudentur. †Nam quod neq; probabile est, neq; naturale, id neque uerum est, & cum falsum sit, ne speciem quidem ueri præ se ferr.

Græca sic habent Nam ea doctrina neq; probabilē rationem habet neq; naturalē, hoc est, neque uerā neq; falsam, sed à probabilitate non alienam.

Propterea quod naturas.

Non uult nudam partiū duodenariarū rationem scribere. sed necessariū ei præceptū immiscet, q̄d est huiusmodi: Omniū earum rerū principia q̄ in signifero spectant, aut à tropicis sumenda sunt aut ab æquinoctialibus, causamq; subijcit. Nam quæ inquit antea demonstrauimus, ea sic exposuimus, ut ad illa signa respiceremus. præsertim cum hæc initia ueterum quoq; testimonijs comprobentur.

Nam si

ἄλλων γὰρ ἀρχῶν.

Ἐκ τούτων σαφῶς ἐλέγχονται, οἱ τὰ δωδεκατημόρια κατὰ ἐννοηκότες. ἐὰν γὰρ τεθῇ τὸ τοῦ ♈ δωδεκατημόριον εὑρημένον ἐν τῷ παρθένῳ πίπτον. ἢ χρώμεθα αὐτῷ, ἢ οὐ χρώμεθα. εἰ μὲν οὖν μὴ χρησόμεθα, περιττῶς ἐλήφθη. εἰ δὲ χρησόμεθα, οὐκ ἔτι τὴν τοῦ ♈ δύναμιν ληψόμεθα, καὶ ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ ληφθέντος.

(Περὶ ἰδιοπροσώπων καὶ λαμπηνῶν καὶ τῶν τοιούτων.)

Τὰς οἰκειότητας καὶ τὰς σχέσεις τῶν ἀστέρων τὰς πρὸς τὰ ζῴδια διωρισμένων. ἐθέλει νῦν πάντων τῶν εἰρημένων τὴν διάκρισιν ποιήσασθαι. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀεὶ μίαν οἰκειότητα καὶ σχέσιν ἔχει. ὅδε ὁ ἀστὴρ πρὸς τόδε τὸ ζῴδιον ἀλλ᾽ ἔστιν ὅτε καὶ δύο καὶ πλείους κέκτηται οἰκειότητας, βούλεται περὶ τούτων ἐπὶ πάντων διαλεχθῆναι. καὶ ἐθέλει ἐπειπεῖν τί μὲν ἐστι τὸ ἰδιοπροσωπεῖν, τί δὲ ἐστι τὸ ἐν ἰδίαις εἶναι λαμπήναις καὶ θρόνοις, τί δὲ ἐστι τὸ ἁπλῶς χαίρειν τοὺς ἐν τῷδε ἢ τῷδε τόπῳ ἐνεισκομένους. ἰδιοπροσωπεῖν τοίνυν λέγεται ὥς οἱ πολλοί φασιν ὅταν εὑρεθῶσιν ἐν τοῖς οἰκείοις ζῳδίοις ἀποσῴζοντες πρὸς τοὺς φωστῆρας τὸν ἐξ ἀρχῆς τῶν οἰκείων οἴκων σχηματισμόν. μὴ μόνον πρὸς τὸν ἥλιον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν σελήνην, ὡς ἐκ παραδείγματος δὲ ἐστι δῆλον τὸ τοιοῦτον, οἷον ἐὰν ὁ τῆς ἀφροδίτης εὑρεθῇ ἐν τῷ ♉. ὁ δὲ ἥλιος ἐν τοῖς ♓ ἡ δὲ σελήνη ἐν τῷ ♋ ἐν γὰρ τῷ τοιούτῳ σχήματι. οὐ μόνον ἐν τῷ ἰδίῳ ἡ ἀφροδίτη οἴκῳ ἐνείσκεται ἀλλὰ καὶ κατὰ ἑξάγωνον σχῆμα πρὸς τοὺς φωστῆρας σχηματιζόμενος. καὶ ἑῷος μὲν πρὸς τὴν ☾ ἑσπέριος δὲ πρὸς τὸν ἥλιον. τοῦτο γὰρ ἐστι τὸ μάλιστα ποιοῦν αὐτὸν ἰδιοπροσωπεῖν ἐν ἰδίαις δὲ λαμπήναις λέγονται εἶναι, ὅταν μὴ μόνον ἰδιοπροσωπῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἰδίοις εὑρεθῶσι τριγώνοις ἢ καὶ ὅροις καὶ ὑψώματι. τότε γὰρ κατὰ πάντα σχεδὸν τοὺς λόγους οἰκειούμενοι ἐν τῷ ζῳδίῳ, λάμπειν λέγονται τοῖς δυνάμεσιν. ἐνθρονοῦσι δέ, ὅταν μὴ πάντα ἢ ὡς ἐπὶ τῶν λαμπηνῶν, ἀλλὰ ἔντοπον. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ παλαιὸς ἐσιώπησε τὴν διαφορὰν τῆς λαμπήνης καὶ τοῦ θρόνου. ἡμεῖς δὲ αὐτὴν συγγεγράφαμεν καὶ γὰρ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀρχόντων τῶν ἕδρας, ταῦτα μετενήνεκται τὰ ὀνόματα. λαμπήνη μὲν γὰρ λέγεται ἡ ἕδρα, ἡ ἀργυρᾶ, ὑψηλή ἐν ᾗ ὁ ἄρχων ἱδρυμένος λαμπρότερος φαίνεται θρόνος δὲ ὁ τούτου κατώτερος, ὁ ἐκ ξύλων ἀπηρτισμένος οὕτω γοῦν καὶ οἱ ἀστέρες κατὰ τὴν τούτων διαφορὰν ὠνομάσθησαν. λέγονται δὲ παρὰ ταῦτα πάντα χαίρειν, ὅταν ἐν ἀλλοτρίοις μὲν οἴκοις εὑρεθῶσιν, οὐ παντάπασι δὲ ἀλλότριοι ὦσι τῶν τόπων· ἀλλὰ κοινωνήσωσι κατὰ τὴν αἵρεσιν, ὡς

Nam ſi alia principia.

Per hoc apertè coarguuntur qui duodenarias excogitarunt. Si igit ♈ duodenaria in ♍ reciderit. aut utimur ea, aut non utimur. Si nõ utimur, ex ſuperuacuo ſumpta eſt. Si utimur, non amplius ♈ uim uſurpabimus, cum is ab initio fuerit adhibitus.

De ſua cuiuſq; ſtellæ facie, ſolijs & rebus huiuſmodi.

Poſtq̃ familiaritates & habitudines ſtellarum, quatenus in ſignis conſiderant, expoſuit: nunc omnia ea quæ dixit, uult diſcernere. Quia uerò non ſemper unã familiaritatem & habitudinẽ eadem ſtella erga idem ſignũ habet, ſed aliquando binas aut plures familiaritates obtinet: de his differere uult, & explicare quid ſit ſuam faciem tenere, quid item in ſuis ſolijs eſſe & ſedibus quid item ſit gaudere duntaxat, ſi in certo loco reperiantur. Suam igitur occupare faciem ſtella dicitur, cum in ſuis ſignis reperitur, & erga lumina eandem configurationem obtinet, quam eius domicilia initio habuerunt, non ſolum erga Solem ſed etiam erga Lunam. hoc in exemplo rectius intelligetur ut. Si ♀ ſit in ♉. ☉ in ♓ ☽ in ♋ Sic enim ♀ non in ſuo domicilio duntaxat reperitur ſed etiam ſextiliter luminibus configuratur ac matutina erga Lunã, ueſpertina erga Solem, hoc etiam potiſſ. efficit ut in ſua facie ſit. In ſuis porrò ſolijs eſſe dicuntur, cum non tantum in ſuis faciebus ſunt, ſed etiam in ſuis triangulis aut etiam faciebus & altitudine. Tunc enim omnibus ferè modis familiaritatis deuinctæ in ſigno fulgere dicuntur ob uires. In ſuis ſedibus eſſe dicuntur, cum non omnia ut in ſolijs, ſed quædam duntaxat concurrunt. Ac Ptolemæus quidem ſolij & ſedis diſcrimẽ retinuit, nos uerò id quoq; pręſcripſimus. Nam à ſtellis magiſtratuum nomina hæc tranſlata ſunt. Eſt enim λαμπήνη ſtella argentea ſublimis, in qua magiſtratus ſedens, plus maieſtatis habet. θρόνος, ſtella inferior & lignea. Sic igitur & ſtellę pro harum differentia nominatæ ſunt. Præter hæc omnia porrò gaudere dicuntur planetæ, cum in alienis quidem domicilijs reperiunt, à locis tamen non omninò ſunt alieni, ſed conditione cõmunicant ut

ὅταν ἡ ἀφροδίτη ἐντύχοι ἐν οἴκῳ ἄρεως εὑρεθῇ
καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ὁ ἄρης ἐν οἴκῳ ♀. ἐὰν γὰρ μὴ
οὕτως εὑρεθῶσιν οὐ λέγονται χαίρειν.

Ἄλλην δέ τινα φύσιν μικτήν.

Ἵνα μή τις νομίσειεν, ὅτι ὁ ἐν ἀλλοτρίοις οἴ-
κοις, καὶ κατὰ τὴν αἵρεσιν, φαῦλός ἐστιν, καὶ κα-
κοσχημάτιστος, φησίν, ὅτι μικτή τις ἐστὶ τῶν τοιού-
των εὑρίσκεται, οὐχ ἁπλῆ. οὐ δεῖ οἰόντες τῶν προ-
διηρημένων, ἣν ὁ τεχνίτης μόνος εἴσεται. ἐρεῖ
δὲ περὶ τῶν τοιούτων πάντων, ἐν τοῖς ἑπομένοις.

Περὶ συναφῶν καὶ ἀποῤῥοιῶν.

Καθόλου μὲν συνάπτειν λέγονται.

Εἰπὼν τῶν ζῳδίων † καθ' ἑαυτὰς δυνάμεις καὶ
τῶν ἀστέρων. εἶτα καὶ τὰς οἰκειότητας ἃς ἔ-
χουσι πρὸς ἄλληλα τὰ ζῴδια καὶ οἱ ἀστέρες.
πρὸς αὐτὰ τὸ λειπόμενον εἰπεῖν ἐθέλει. ὅπως
οἱ ἀστέρες οἰκειοῦνται πρὸς ἀλλήλους, διὰ τῶν
συναφῶν καὶ ἀποῤῥοιῶν. καθόλου οὖν φησιν,
ὁ μὲν ἑπαγόμενος, λέγεται συνάπτειν τῷ
ἡγουμένῳ. ὁ δὲ ἡγούμενος, ἀπεῤῥυηκέναι. ἀλλ'
οὐχ ἁπλῶς οὐδὲ ὡς ἔτυχεν ἀκουσαι (τοῦτο) δεῖ
τὴν δύναμιν τῆς ἀποῤῥοίας. * ὁ δὲ ἡγούμενος
ἀστὴρ, ὅταν μὴ πολὺ τὸ διάστημα τοῦ ἑπομένου
ἀστέρος ᾖ, καὶ τότε κέκτηται τὴν δύναμιν
τῆς συναφῆς ὁ ἀστὴρ ἑπόμενος, ὅταν μὴ πλείστη
ἡ μεταξὺ ἀπόστασις ᾖ. τὸ δὲ πολὺ καὶ ὀλίγον,
οὐ ταυτόν ἐστιν ἐπὶ πάντων τῶν ἀστέρων, ἐπὶ
μὲν γὰρ τῶν βραδυκινήτων ὡς ἐπὶ ♄ καὶ ♃
πρὸς μὲν συναφὴν καὶ πλεῖον ἢ ἔλαττον τὸ δι-
άστημα, ἐπιτήδειον. πρὸς δὲ ἀποῤῥοιαν ἀστέρος,
οὐκ ἔστι. καθόλου γὰρ οἱ μὲν ταχυκίνητοι, κατα-
λαμβάνουσι τοὺς βραδυκινήτους, καὶ ταχέως ἀ-
φίστανται. οἱ δὲ βραδυκίνητοι, οὔτε καταλαμ-
βάνουσιν, οὔτε ἀφίστανται. ὥς τε κἂν ὑστερήσω-
σι δύο ἢ γ̄ ἢ ε̄ μοίρας, λέγειν αὐτοὺς ἐστὶν ἐν
ταῖς συναφαῖς εἶναι. ἡ δὲ συναφὴ, διττὴ λέγε-
ται εἶναι. ἡ μὲν, κατὰ σῶμα ὅταν ἐν τῷ αὐτῷ ζῳ-
δίῳ. ἡ δὲ κατὰ σχῆμα, ὅταν ἐν διαφόροις μὲν ὦ-
σιν οἱ ἀστέρες τόποις, σχηματίζωνται δὲ πρὸς
ἀλλήλους, κατά τινα τῶν εἰρημένων σχηματισμῶν.
εἰδέναι δὲ χρὴ, ὡς ἐπὶ μὲν τῶν κατὰ σχῆμα συ-
ναφῶν, ἁπλοῦς τίς ἐστιν ὁ τρόπος. ἐπὶ δὲ τῶν
κατὰ σῶμα, διττός. τό τε γὰρ κατὰ πλάτος καὶ
κατὰ μῆκος λέγονται συνάπτειν οἱ ἀστέρες καὶ
ἀποῤῥεῖν. ὁ γὰρ ☉ κινούμενος.* τὸν ζῳδιακὸν
ποιεῖ, τὸν διὰ μέσων τῶν ζῳδίων κύκλον, ὃς
τέμνει κατὰ πλάτος τὸν ζῳδιακὸν, ὥστε τὰ βό-
ρεια, καὶ τὰ νότια. ἐνδέχεται οὖν ἀστέρα συνάπτειν
τῷ δὲ τῷ ἀστέρι κατὰ μῆκος, μηκέτι δὲ καὶ κατὰ
πλάτος, ἀλλὰ χωρίζεσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλιακοῦ, τὸν
μὲν, ὑπὸ τὰ νότια, τὸν δὲ ὑπὸ τὰ βόρεια, καὶ ἐν
τῷ αὐτῷ ζῳδίῳ ὄντας. ὅταν δὲ κατὰ σχῆμα συνά-
πτωσιν, οὐ δύναται τοῦτο συμβαίνειν, διὰ τὸ μηκέτι

[Margin: τὰς καθ' αὐτάς.]
[Margin: ἐπί.]

cum ♀ in domicilio ♂ reperta fuerit & ui
ce uersa ♂ in domicilio ♀. Nam nisi ita in-
uenti fuerint, non dicuntur gaudere.

Sed aliam quandam naturam mistam.

Ne quis existimet, stellã quæ etiã cõditionis
ratione in alienis domicilijs sit, malã esse &
non bene positam, ait, naturam in talibus
reperiri mistam, non simplicem, neque ta-
lem qualis earũ sit quæ iam expositæ sunt,
quã solus artifex nouerit. Dicturus aũt est
de his omnibus in ijs quæ sequuntur.

De applicationibus & defluxionibus.

In uniuersum applicare dicuntur.

Expositis signorum & stellarũ uirib. quas
per se tenẽt, deinde mutuis earũ inter sese
affectionib. id quod restat dicturus est, quomo
do stellæ inter sese cõciliẽt per applicatio
nes & defluxiões. In genere igitur inquit,
ea quæ sequitur, applicare dicitur antece-
dẽti. quæ antecedit, defluxisse. Verùm nõ
simpliciter neque obiter accipienda est hæc
uis defluxionis. Nam cum non magnũ in-
teruallum est sequentis stellæ: tum stella se
quens uim obtinet applicationis. Magnũ
aũt & paruum non idem est in omnib. stel
lis. Nam in tardigradis ut ♄ & ♃ interual
lum siue longius siue breuius, aptum est
ad applicationem: ad defluxionem autem
stellæ non item. Nam in genere, celeres as-
sequuntur tardos, celeriterque ab eis rece-
dunt. Tardi nec assequuntur nec recedũt.
Itaque tametsi 2. 3. aut quinque partibus de-
ficiant, dici possunt in applicatione esse.
Applicatio porrò duplex statuĩt, alia cor-
pore, in eodem signo. alia aspectu, cum
stellæ in diuersis locis sunt, & inter sese con
figurantur, aliqua ex ijs configurationi-
bus quæ expositæ sunt. Sciendum autem
est in applicationib. per aspectum, simpli-
cem quendã esse modũ. in applicationibus
per corpus, duplicem. Tunc enim & secũ-
dum latitudinẽ dicunt applicare & deflue
re stellæ. Sol enim motu suo signiferum
in medio diuidit, in signa septentrionalia
& meridionalia. Fieri itaque potest ut stel
la stellæ secundum longitudinem appli-
cet, secundum latitudinem non applicet,
sed separetur motu solari, ut altera uer-
sus septentrionem uergat, altera uersus
Austrum, licet in eodem signo sint. Cum
autem per aspectum applicant, id accide-
re non potest, quod non amplius medius

[Margin: ☉ secundum longitudinem]

ille

τὸν δὲ μέσον τὸν αὐτὸν ἐπ' ἀμφοτέρων εἶναι τῶν ζωδίων. ἔπεστι δὲ καὶ ἄλλο τι αὐτ' ἐκείνου δεῖ θεωρεῖσθαι τὰς ἀκτῖνας τῶν συσχηματιζομένων ἐπὶ τὴν γῆν φερομένας, συνάπτεσθαι ἀλλήλαις καὶ συνανακίγνυσθαι: ἄχρι τοῦ δὲ τούτω πεπλήρωκε τὸ πρῶτον σύνταγμα. λοιπὸν ὡς ἐν τάξει ἐπιλόγου ἐπάγει τι κεφάλαιον χρησιμώτατον. διδάσκει γὰρ πότε ἰσχυρότεροι γίνονται οἱ ἀστέρες, καὶ πότε ἀσθενέστεροι. συμβαίνει δὲ τοῦτο, ἢ κατὰ τῶν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμῶν, ἢ κατὰ τῶν πρὸς τὸν ὁρίζοντα. ἀνατολικοὶ γὰρ ὄντες καὶ προσθετικοί, ἰσχυροί εἰσι. δυτικοὶ δὲ καὶ ἀφαιρετικοὶ ἀσθενεῖς. καὶ μεσουρανοῦντες μὲν, ἢ ἀνατέλλοντες, ἰσχυροὶ ὑπάρχουσιν. ὑπόγειοι δὲ δύνοντες, ἀσθενεῖς. καὶ ἀκολουθεῖ τούτοις ἄλλο θεώρημα χαριέστατον ἡ τῶν τόπων διάκρισις, ὥσπερ λημματίου τάξιν ἐπέχον. γνώσῃ γὰρ ἐν ταύτῃ τῇ λέξει γενόμενος, ὡς πρῶτον μέν τὸ μεσουράνημα, δεύτερον δὲ τὸ ἀνατέλλον. τρίτον δὲ τὸ ὑπόγειον, καὶ τέταρτον τὸ δῦνον. καὶ τούτοις ἀκολούθως, αἱ ἐπαναφοραί, πρώτη μὲν ἡ τοῦ μεσουρανήματος, δευτέρα δὲ ἡ τοῦ ὡροσκόπου. τρίτη μὲν ἡ τοῦ ὑπογείου, τετάρτη δὲ ἡ τοῦ δύνοντος. λέγει δὲ καὶ τὸν ἔννατον τόπον, ἔσχατον μὲν τῇ τάξει. ἀγαθὸν δὲ ὅμως, διὰ τὸ καὶ τρίγωνον εἶναι τοῦ ὡροσκόπου, † καὶ δεξιὸν τρίγωνον, καὶ ἐπὶ τούτοις συμπληροῖ, τὸ πρῶτον τῆς ὅλης πραγματείας σύνταγμα.

κατά.

Ἐφ' ὅσον μὴ μακρὸν ᾖ τὸ μεταξὺ αὐτῶν διάστημα.

Ἵνα μὴ ὁ μὲν ἢ ἐν τριακοστῇ μοίρᾳ τοῦ ζωδίου, ὁ δὲ ἐν τῇ πρώτῃ, ἀλλὰ τὸ ἐλάχιστον κατὰ ιε μοίρας, καὶ πρὸς τὰς φύσεις τῶν ἀστέρων, τῶν τε βραδυκινήτων, καὶ τῶν ταχυκινήτων, ὡς ἡμᾶς ἐν τῇ πρώτῃ θεωρίᾳ διεξήλθαμεν.

Τὰς περὶ τὰ μέρη.

Τουτέστιν, ἐκείνας μόνας χρὴ λογίζεσθαι, τὰς συναφὰς τὰς περὶ τὰ αὐτὰ μέρη τοῦ ζωδιακοῦ θεωρουμένας. ἵνα ἢ περὶ τὰ βόρεια, ἢ περὶ τὰ νότια θεωρῶσιν, καὶ μὴ ὁ μὲν ᾖ περὶ τὰ βόρεια, ὁ δὲ περὶ τὸ νότιον μέρος τοῦ κύκλου.

Ἐκ δὲ τούτων ἁπάντων.

Οἱ ἐπίλογοι ὡς ἔφαμεν ἐνθένδε, ἐκ πάντων γὰρ τῶν εἰρημένων συνάγεται: ὡς τὴν ποσότητα τὴν περὶ δύναμιν τῶν ἀστέρων, ἐκ τῶν προδεδειγμένων γνωσόμεθα, καθ' ἣν μανθάνομεν, πότερον ἀγαθοί εἰσιν ἢ φαῦλοι τὴν δύναμιν. τὸ γὰρ ποιόν, τοῦτο αὐτῷ σημαίνειν βούλεται. πότερον δὲ, ἰσχυρότεροι εἰσὶν ἢ ἀσθενέστεροι, οὐκ ἐκ τούτων, ἀλλ' ἐξ ὧν μέλλει ἑξῆς ἐπάγειν.

ποιότητα καὶ μὰν δύναμιν

Καὶ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ.

Ἐπεὶ δὲ εἶπε κοινῶς, ἐπαναφέροντα, ἵνα

ille signorū limes intercedit. Est autē pro hoc aliud in eis obseruandū, ut radiȷ stellarum inter sese configuratarū, cum ad terram feruntur, & inter sese applicent & cōmisceantur. Hactenus igitur absoluit primum librū. Nunc uice perorationis adiungit aliud caput utilissimū. Docet eīm quādo stellæ fortiores fiant, quādo imbecilliores. Id aūt accidit ratione configurationū uel erga Solem, uel erga finitorem. Nam orientales & auctæ cursu sunt fortes. occidentales & diminutæ, imbecilles. In M C itē aut oriētales fortes sunt, sub terra & occidētes, imbecilles. Sequit̄ etiā aliud receptum elegantiss. de discretione locorum, ꝙ est instar particulę propositionis. Nam ex his uerbis intelliges, principem esse locum M C. secundum Orientem. tertium M C. Quartū occidentem. & pro horū ratione loca succedentia, primum medȷ cœli secūdum Orientis, tertium. M C. Quartum occidentis. Recenset etiam nōum locum, ordine quidem extremum, sed bonū tamen, qui △ dexro horoscopū intuetur. Et hæc conclusio est totius primi libri.

Modo ne longo interuallo distent.

Ne altera sit in 30 signi parte, altera in prima. sed ad minimum à 15. partibus, & pro natura stellarum tum tardarum, tū uelocium, ut nos in prima doctrina percurrimus.

Quæ ad partes.

Illarum tantum applicationum habenda est ratio, quę in iȷsdem zodiaci partib. spectantur. uidelicet uel in Septentrionalib. uel in Australibus. non autem cum altera in septentrione, altera in Austro uersatur.

Ex his autem uniuersis.

His ut diximus, incipit poratio Ex omnibus enim iȷs quæ dicta sunt, colligitur, * quantitatem pro uirib. stellarū ex iȷs, quæ ante demōstrata sunt, nos cognituros esse, ex qua intelligimus, utrum uim bonā habeant an malam. Qualitas enim id ei significat. Nam utrum fortiores an imbecilliores sint, id non ex hoc, sed ex iȷs quæ sequūtur, erit intelligendum.

qualitati & uim stellarū

Et orientaliores.

Quoniā cōmuniter dixit (pōst afcēdūt) ne

μή τις ἐκ τούτου νομίσῃ λέγειν αὐτὸν τῆς αὐτῆς τάξεως τὸν δεύτερον καὶ ὄγδοον τόπον, ἐπάγει λέγων,* ὅτι δευτέρου ἀμείνων ὄντα μεσουρανοῦντος οὐ πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ πρὸς ἀντίποδας. τὸ δὲ ἢ ἄλλως πῶς σχηματίζονται, λέγει, διὰ τὸν ἕβδομον καὶ τὸν ἔνατον τόπον. † τὰ ζώδια τὰ δηλοῦντα τὰς ἐρωτικὰς ἐπιθυμίας εἰσὶν ♈ ♉. ♌ ♍. ♓ ὁ ἢ ♎ καὶ ὁ ♐. σημαίνουσι μὲν τοιαῦτα. πλὴν ἧττον ἐκείνων. εἰσὶ δὲ καὶ μοῖραι συμαντικαὶ τῶν ἐρωτικῶν ἐπιθυμιῶν, ἃς ἐν ἑτέρᾳ βίβλῳ εὑρήσεις. ἐὰν οὖν ἐν ἑνὶ τῶν τούτων ζωδίων ἡ σελήνη ᾖ καὶ σχηματίζηται τῇ ♀ ἢ τῷ ♂. ἢ ἀπορρέουσα ἀφ᾽ ἑνὸς τούτων καὶ συνάπτῃ τῷ ἑτέρῳ, ἡ μὲν ♀ σημαίνει προσθήκην τῆς χαρᾶς. ὁ δὲ ♂ προσθήκην τῆς συνουσίας. εἰ δὲ συνάπτει ἡ ☽ τῷ ☉ μετ᾽ ὑποδοχῆς οὔσα ἐν ἑνὶ τῶν τοιούτων ζωδίων, δηλοῖ τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀποδέχεσθαι τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα ἐπίσης τὴν τοιαύτην συνουσίαν, εἰ δὲ ὅταν ἡ σελήνη ἐν ζωδίοις ἀνθρωπομόρφοις, ἤγουν ♊ ♎. ♒. δηλοῖ θεραπείαν καὶ ἀγάπην ἔχειν τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα πρὸς ἀλλήλους. εἰ δὲ εἴη ἡ ἀφροδίτη ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, δηλοῖ προσθήκην τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀγάπης. τὰ δὲ ὑδατώδη ζώδια, δηλοῦσι καὶ τεκνογονίαν πολλήν, ἐὰν ἐν αὐτοῖς εὑρεθῇ ἡ σελήνη, καὶ ἐπὶ μὲν ἀρρενογονίας, δηλοῖ τὸ εἶναι τῆς ☾. ♈ ♎ ♒ συνάπτουσαν τῷ ♃, ἢ τοῦ ἑρμοῦ συνάπτοντος τῷ ♃. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, ἐὰν ὁ ὡροσκόπος ᾖ ζώδιον ἀρρενικόν, καὶ ὁ κύκλος αὐτοῦ ὡσαύτως ἐπιβεβαιοῖ τὴν ἀρρενογονίαν, ἂν καὶ ἀπὸ τῆς γενέσεως αὐτῶν ἡ παιδοποιΐα δηλῶται. ἡ σελήνη τῷ ἡλίῳ συνάπτουσα δηλοῖ προσθήκην τῆς ἀγάπης. τῇ δὲ ἀφροδίτῃ, προσθήκην τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐθυμίας. τῷ δὲ ἑρμῇ, μέμψιν τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἕτερον διὰ ὁμιλιῶν. καὶ εἰ μὲν ὁ ἑρμῆς ἀγαθυνθῇ, ἔσται τὸ τέλος τῶν ὁμιλιῶν ἀγαθόν. εἰ δὲ κακωθῇ, κακόν. εἰ δὲ συνάπτῃ τῷ διΐ, συμβάλλεται πρὸς τεκνοποιΐαν καὶ δηλοῖ προφάσεις τῆς γυναικὸς* τὸ πεσεῖν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς χάριν, ὡς δῆθεν κρίματος. εἰ δὲ συνάπτει τῷ ♂ ἐκτὸς τῆς ♀, δηλοῖ ταραχάς. εἰ δὲ τῷ ♄ δηλοῖ ψύξιν καὶ ἐμποδισμὸν τῆς συνουσίας.

quis existimet eiusdem esse ordinis secundum & octauum locum: subijcit, secundũ locum esse meliorẽ respectu MC. antipodum, nõ nostri. Quòd autem addit, (aut alio quopiam modo configurantur) id dicit propter septimum & nonum locum. * Signa quæ amatorias cupiditates significant, sunt ♈. ♉. ♌. ♍. ♎ uero & ♐ etsi eadẽ significant, minus tamen significant quã illa. Sunt & partes quæ cupiditates amatorias significant, quas in alio libro inuenies. Itaq; si ☽ in horum signorũ aliquo fuerit, cum ♀ configurata, aut cum ♂, aut ab horum altero defluens, ad alterum applicet: Venus quidem incrementum significat gaudij, ♂ incrementum coitus. quod ut ☽ Soli applicuerit cum receptione in horũ signorum aliquo: id indicat tam uirũ quã mulierem ex æquo approbare illum coitum. Sed si ☽ in humanis signis fuerit ut ♊ ♎ ♒, significat uirum & mulierem mutuo se curare & amare. Quod si ♀ est in horoscopo, significat incrementum gaudij & amoris. Aquea signa etiam liberorũ multitudinem significant, si ☽ in eis fuerit, ac mares liberos significat ☽ cum est in ♈. ♎. ♒. Ioui applicans. aut Mercurio Ioui applicante.* Quæ quidem ita se habebunt, si horoscopus fuerit in signo masculo, & circulus eius eodem modo marium procreationem confirmet. si modo à genitura eorum, fœcunditas significetur. ☽ Soli applicans significat incremẽtum amoris: ueneri, incrementum gaudij & hilaritatis. Mercurio, alterũ cõquesturum esse de altero in coitu. quod si ☿ bene se habet, bonus erit finis cõsuetudinis. Sin male afficitur, malus. Sin applicat Ioui, cõfert ad sobolis procreationẽ, & significat pretextus mulieris* cadẽte cũ uiro gratia, uidelicet in dicti caussa. Si uero applicat Marti sine Venere, significat turbas. Si Saturno, significat frigus & impedimentũ coitus.

Marginalia (Greek): ταῦτα ἄνωθεν δεῖν προκεῖσθαι δοκῶ πρὸ τῶν παρόντων πραγματειῶν

Marginalia (Latin): hæc uidentur aliunde intexta esse. — locus deprauatus omnino.

FINIS ENARRAtionis primi libri.

ἘΞΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Διαίρεσις τῆς καθολικῆς ἐπισκέψεως.

Τὰ μὲν δὴ κυριώτατα τῶν πινακικῶς προεκτεθέντων πάντων.

Πάντα τὰ εἰσαγωγικὰ θεωρήματα, ὅσα καὶ πινακικά, τυγχάνει αὐτῶν, ἤδη λοιπὸν καὶ αὐτῶν ἐφάψεσθαι τῶν ἀποτελεσματικῶν.

Σκοπόν.

Σκοπὸς μέν ἐστιν αὐτῷ τῷ καὶ τοῦτο τὸ βιβλίον, φημὶ τὸ δεύτερον, καθολικὰ γράψαι ἀποτελέσματα. λέξει δέ σοι καὶ αὐτὸς ἐν προοιμίοις τὸν σκοπὸν καὶ τὴν τάξιν τῶν θεωρημάτων ἃ μέλλει προσχρῆσθαι. ἵνα δὲ δυνηθῶμεν ἐπακολουθῆσαι τῇ λέξει, φέρε καὶ ἡμεῖς ἐκ διαιρέσεως ἴδωμεν ποίῳ τινὶ τρόπῳ δυνάμεθα παρακολουθεῖν θεωρήματι. τῆς τοίνυν δὲ ἀστρονομικῆς προγνώσεως, τὸ μέν ἐστι περὶ τὴν τῶν ἀστέρων κίνησιν, τὸ δὲ περὶ τὴν ἐνέργειαν, ὃ ποιητικὸν καλεῖται. ἀλλὰ τὸ μὲν περὶ τὴν κίνησιν τὸ ἀστρονομικόν φημι. παρείσθω τὸ δὲ περὶ τὴν ἐνέργειαν τὸ ποιητικόν, εἰς μέσον ἡκέτω. τοῦτο τοίνυν τὸ ποιητικόν, εἰς πρώτην τὴν διχῆ τέμνεται. εἴς τε τὸ πινακικόν, καὶ ἀποτελεσματικόν, καὶ τὸ μὲν πινακικόν, εἰς τὰς τῶν ἀστέρων καὶ τῶν ζωδίων, τάς τε καθ' αὑτάς, καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλας τέμνεται σχέσεις. τὸ δὲ ἀποτελεσματικόν, εἴς τε τὸ καθόλου, καὶ τὸ μερικόν. ὁ γὰρ ἀποτελῶν, ἢ καθ' ὅλα ἔθνη, καὶ πόλεις ἀποτελεῖ, ἢ τὸν δέ τινα τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ πάλιν τὸ μὲν μερικόν, ἄτμητον μένει. εἰς ἄτομον γὰρ κατέληξε. τὸ δὲ καθόλου τέμνεται εἰς τὰς μερικὰς αἰτίας, καὶ καθ' ὅλου αἱ γὰρ περιστάσεις αἱ συμβαίνουσαι τοῖς ἔθνεσιν, ἢ ἐκ καθολικῶν αἰτιῶν συμπίπτουσιν, ἢ ἐκ μερικῶν, οὐκ οὖν πάντων μὲν ἡγεῖται τὸ πινακικὸν μέρος· τοῦτο γὰρ ἀναλογεῖν ἔοικεν ὕλῃ. οὐ δυνατὸν δὲ τὰ συμβαίνοντα περὶ τὴν ὕλην εἰδέναι μὴ προεγνωκότας τὴν ὕλην ἥ τίς ποτέ ἐστιν. ὀρθῶς ἄρα προέλαβε περὶ τοῦ πινακικοῦ μέρους ὁ παλαιός. ἕπεται δὲ τὸ ποιητικόν, καὶ τούτου τὸ καθολικόν. ἀεὶ γὰρ εἴωθεν ἡγεῖσθαι τοῦ μερικωτέρου ὡς ἰσχυρότερον καὶ συμμεταστρέπειν τὸ μερικὸν αὐτῷ δυνάμενον. δῆλον δὲ ὅτι αἱ καθολικαὶ αἰτίαι, ἡγοῦνται τῶν μερικωτέρων διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

Εἰ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει.

Ἀκολούθως ὁ Πτολεμαῖος εἰπὼν περὶ τῶν πινακικῶν τῆς τέχνης θεωρημάτων, νῦν ἐθν-

ENARRATIO SECVNDI LIBRI.

Diuiſio conſiderationis uniuerſalis.

Eorum præcipua quæ nunc tanquam in tabella expoſuimus.

Omnibus præceptis inſtitutionum, quæ quod quaſi in tabella ſpectanda proponantur, πινακικά uocat, expoſitis: iam effectus etiam tractaturus eſt.

Conſiderationem.

Propoſitum Ptolemæo eſt, in hoc ſecundo libro effectus uniuerſales tractare. Exponit autem & ipſe in exordio propoſitũ & ordinẽ præceptorũ quę adhibiturus eſt. Vt aũt uerba eius intelligamus: & ipſi diuiſiõe inſtituta, periculũ faciamus, quò eius præceptum aſſequi poſſimus. Prædictio igitur aſtrologica, partim uerſatur in motu ſiderum, partim in effectu: quæ inde effectrix appellatur. Ac ea pars quæ motũ tractat & quaſi à lege ſiderũ aſtronomica dicitur: nunc omittatur. Quæ autem declarando effectu occupatur, atq; effectrix nominaẽ: procedat in medium. Hæc igitur effectrix prima diuiſione in inſtitutionem & futurorum prædictionem tribuitur. Inſtitutio porrò ſecatur in ſtellarum ſignorũq; habitudines, tam eas quas per ſeſe obtinẽt, q̃ quas ex mutua erga ſeſe affectione conſequunẽ. Prædictio futurorum in uniuerſalem & particularem. Nam qui prædicit, aut totis gentib. atq; urbibus prædicit, aut uni cuipiã homini. Iam particularis nõ amplius diuidiẽ, cum ad indiuiduũ peruenerit. Vniuerſalis autẽ in particulares cauſas & uniuerſales. Nam ea quæ gẽtibus eueniunt, aut ex uniuerſalibus cauſis accidũt, aut ex particularibus. Itaq; inſtitutio partibus cæteris omnibus antecedit. Nã ea eſt quæ materiæ cõpareẽ. Neq; uerò fieri poteſt, ut quę materię accidunt, ſcianẽ, niſi prius quę materia ſit, teneaẽ. Rectè igiẽ Ptolemæus inſtitutionẽ principio tentauit. Seq tur effectrix, & eius pars uniuerſalis, q̃ ſemper ſolet particularẽ antecedere, tanq̃ fortior, & q̃ particularẽ ſua ui mutare poteſt. Hac ipſa ratiõe illud etiã conſtat, uniuerſales cauſas particularibus antecedere.

Quæ cum ita ſint.

Conſequens fuit ut Ptolemæus expoſitis præceptis inſtitutionũ huius artis, nunc

 uniuerſa-

λαι περὶ τῶν ἀποτελεσματικῶν τῶν καθολικῶν διεξελθεῖν. διὰ τοῦτο γὰρ πάντα ταῦτα ἡμῖν γέγραπται, ὡς ἐκ διαιρέσεως ἀποδείξαιμεν ἀκόλουθον τῇ προκειμένῃ διδασκαλίαν τὴν περὶ αὐτοῦ (τὰ μὲν ἦ κυριώτατα) εἶπε, διὰ τὰ ψευδῶς παρ' ἄλλοις δοξαζόμενα ὡς καὶ τὰ προλεγόμενα, μικρὸν πρόσθεν τῶν αἰγυπτίων δόγματα.

Τὰς ἐπὶ τὸν φυσικόν.

Τουτέστι τεχνικῶς καὶ οὐκ ἀλόγως. καὶ ὡς ὑπεξυγμένως.

Κατὰ μείζονας.

Οὐκ εἶπεν αὐτόθεν, ὅτι τὸ μὲν ἰσχυρότερον, ἀλλ' ὅτι, τὸ μὲν ὑπὸ μείζονος αἰτίας γίνεται. τὸ δὲ ὑπὸ ἥττονος, κοινὴ γὰρ ἔννοια τοῦτο, τὸ τῇ ἰσχυροτέρᾳ αἰτίᾳ, νικᾶν τὴν ἀσθενῆ καὶ ἥττονα.

Καὶ τὰ τῶν δευτέρων πρὸς ἕκαστα.

Ἐάν φησι θελήσωμεν εὑρεῖν τὰς αἰτίας τῶν μεταβολῶν τῶν καθολικῶν. γίνονται δὲ αὗται ἐκ τῶν κλιμάτων πρὸς τοὺς ἀστέρας οἰκειώσεως. ἀναγκαῖον δεῖ γράψαι περὶ τῶν κλιμάτων, ὅπως πρὸς τὰ ζώδια καὶ τοὺς ἀστέρας ἔχουσιν οἰκειότητος.

Καὶ τῶν ἐν τοῖς οἰκείοις μέρεσιν.

Οὐ μόνον φησὶ περὶ τῶν κλιμάτων ἐροῦμεν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐκλείψεων τῶν συμβαινουσῶν ἐν τοῖς μέρεσιν τῶν κλιμάτων. τουτέστιν ἐν πόλεσιν ἢ τόποις τισί.

Κατὰ τὰς τῶν πλανωμένων.

Ἐπειδὴ εἶπεν, ὅτι ἐπὶ τὰς τῶν ἀστέρων ἰδίας, ἢ ποίας κινήσεις γίνονται μεταβολαὶ περὶ ὅλα ἔθνη φησί, πῶς μὲν ἐπὶ τῶν φωστήρων συμβαίνουσι, πῶς δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀστέρων. ὅτι οἱ μὲν φωστῆρες, ἐπὶ τοὺς ἐκλειπτικοὺς συνδέσμους ποιοῦνται τὰς μεταβολάς. οἱ δὲ ἄλλοι πλανώμενοι, † περὶ τὰς ἀνατολὰς καὶ τοὺς στηριγμούς, ὡς ἐπίπαν σωματικάς. εἰσὶ γὰρ αὗται, αἱ ἀΐδιαι ἐπὶ τὴν τῶν ἀστέρων οἰκειότητα. ὅμως ἐπήγαγε τὸ ὡς ἐπίπαν. τὸ μὲν καθόλου, δύναται αὐτὸς λέγειν, καὶ ἀποφαίνεσθαι ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, τὸ ἀναγκαῖον οὔ, καὶ ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὑρίσκονται κοινωνίαι τινές. οὐ μήν τοι παντελῶς ἐκπεφεύγασι τὴν ὅλου ἔθνους τὴν ἰδιότητα.

Τῶν τοίνυν ἐθνικῶν ἰδιωμάτων.

Ὅπερ ἡμῖν ἐν τοῖς προοιμίοις ἐπηγγείλατο καταλείπειν, τοῦτο νῦν γράφειν προῄρηται. ἦν δὲ ἡμῖν ἐπαγγειλάμενος περὶ τῆς σωματικῆς ἰδιοτροπίας, τῆς καθ' ὅλα ἔθνη, ἐπισημαινόμενος διεξελθεῖν. ἵνα δὲ δυνηθῶμεν πάλιν συνεῖναι τὰ λεγόμενα ἀναγκαῖον δεῖ τοῖς δέ τισι χρῆσθαι λόγοις. αἱ οἰκήσεις ὑπὸ παραλλήλους εἰσί, καὶ ἕκαστος ἔχει τὸ δι' αὐτοῦ γραφόμενον παράλληλον)

uniuerſales tradetet effectus. Nam hac de cauſa hæc omnia ſcripſimus, ut diuiſione oſtenderemus hanc doctrinam rite cohærere cum ea quæ anteceſſit.

Præcipua.

Hoc dicit, propter falſas aliorum opinio nes, cuiuſmodi etiam fuerunt paulo ante commemorata Aegyptiorum commenta

Naturali explicationi.

Hoc eſt arte, & non temerè, & tanquã interpres naturæ.

Et ſtellarum ſecundum maiores.

Non ſtatim dixit, alterum eſſe firmius, ſed aliud à fortiori cauſa pendere, aliud ab infirmiori. Cõmuni enim ſenſu confirmatur cauſam infirmam & minorem uinci à fortiore.

Cum ſingulis familiaritate.

Si, inquit, uniuerſaliũ mutationũ cauſas inuenturi ſumus, eæ uerò de climatũ erga ſtellas affectione oriuntur: ſcribere neceſſarium eſt de climatib. qua neceſſitudine ſtellis & ſignis copulata ſint.

Et quæ in ſuis partibus.

Non ſolum, inquit, de climatibus dicemus, ſed de luminũ etiã defectibus, qui contingunt in climatib. hoc eſt, in urbibus aut locis aliquibus.

Secundũ tranſitus errantiũ ſtellarum.

Poſtquã dixit, pro ſtellarũ his alijs'ue motibus totarũ gentiũ fieri mutationes: nunc explicat, eæ mutationes quomodo eueniant ratione luminũ, quomodo ratione aliarũ ſtellarũ. uidelicet a luminibus effici per copulationes defectuũ: à cęteris ſtellis, propter ortus & ſtationes † in uniuerſum corporeas. Sunt enim hæ æternæ pro ſtellarũ familiaritate. tũ ſubiecit (in uniuerſũ) Nã uniuerſalia ipſe dicere poteſt & pronunciare de eo q̃ plerunq; euenturũ eſt. Etſi aũt ſingulorũ diuerſiſſima ſunt ingenia, tamen tantũ ualet peculiaris ille nationis genius ut ab eius ꝓprietate nõ prorſus abhorreat.

locus uidetur mutilus & corruptus

De totarum gentium proprietatibus.

Proprietates igitur gentium.

Quod in exordio ſe nobis recẽſere uelle promiſit, id nunc ſcribere inſtituit. Promiſit aũt ſe de corporea proprietate totarũ gẽtiũ curſim eſſe ſcripturũ. Vt aũt, nũc quoq; intelligam⁹ ea q̃ dicunt̃, neceſſariũ eſt talib. uti uerbis. Habitatiões ſub parallelis ſunt, & quęlibet habet, q̃ per eã deſcribat̃ parallelum.

ἔχει δὲ ἑκάστη καὶ κορυφῆς κέντρον καὶ ἴδιον ὁρί-
ζοντα, τὸ διὰ τῆς ὄψεως γραφόμενον ἡμισφαί-
ριον ἐν τῷ τοιούτῳ τρόπῳ, ὡς γὰρ ἐπὶ τῆς ὅλης οἰ-
κουμένης ἡ ἡμετέρα ὄψις ὁρίζει τὸν ὁρίζοντα,
τοῦτο τὸ φαινόμενον ἡμισφαίριον χωρίζουσα τοῦ
ἀφανοῦς, τὸν αὐτὸν καὶ ἐνταῦθα τρόπον ἡ ὄψις τὸ
ἀνάλογον ποιεῖ. νόει δεῖνα ἄνθρωπον ἱστάμενον
ἔν τινι τόπῳ τῷ περιγραφομένῳ παρὰ τοῦ ὁρί-
ζοντος. ἔστω δὲ ὁ τόπος οὗτος, τὸ ἐκ τοῦ ὁρίζον-
τος, καὶ νόησον τινὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀναφερο-
μένην μέχρι τοῦ οὐρανοῦ, τὸ πέρας τοίνυν τὸ κα-
τὰ κορυφὴν τῆς χώρας τὸ κέντρον ἐστί. γράφε
δὲ παράλληλον δι' αὐτοῦ καὶ ἄγαγε διὰ τοῦ
γραφέντος ἐπιπέδου, καὶ πᾶσαι αἱ ἐν τῷ
ἐπιπέδῳ τῷ ἐκβληθέντι, τὰς παραλλήλους χώ-
ρας ὑπὸ τὸν αὐτὸν εἶναι λέγονται παράλληλον.
αἱ γοῦν διαφοραὶ τῶν * ὁρῶν εὑρίσκονται διὰ
τοὺς παραλλήλους. ἢ περὶ τὰς μὲν εἶναι ἀνατολι-
κωτέρους, τὰς δὲ δυτικωτέρας. ἐνδέχεται
γὰρ ὑπὸ τὸν αὐτὸν εἶναι παράλληλον. κἀνταῦθα δὲ
τὰς μὲν πρὸς τῇ ἀνατολῇ τὰς δὲ πρὸς τῇ δύ-
σει, καὶ τὰς μὲν πρὸς τοῖς νοτιωτέροις, τὰς δὲ
πρὸς τοῖς βορειοτέροις. αὐτίκα γοῦν παραλλή-
λοις διαφέρουσιν ἡ ἰνδικὴ χώρα τῆς σκυθικῆς.
ἄλλος γὰρ ἐστὶν ὁ παράλληλος ὁ νοτιώτερος, καὶ
ἄλλος ὁ βορειότερος. ὁ μὲν γὰρ τὸν ἄρχει τὸν ἥ-
λιον, ἀεὶ πρὸς τὴν κατὰ κορυφὴν καὶ λελόξωται
γὰρ καὶ ὁ ζῳδιακὸς ἐπὶ τὰ νοτιώτερα, καὶ μᾶλλον
ἐκείνοις προσεγγίζει. ὅθεν καὶ τὰς μορφὰς ἔχου-
σιν οἱ τοιοῦτοι, μαρτυρούσας τῇ θερμότητι. τί δὲ λέ-
γω τὰς μορφάς, ὅπου καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῷα συ-
ναδέα τῇ πυρώδει τοῦ περιέχοντος κράσει, καὶ
οἱ ἐκ τῶν φυτῶν καρποί· πέπεροι γὰρ καὶ τὸ φύλ-
λον, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἡ δὲ σκυθία, πολὺ τὸν ἥ-
λιον ἔχει ἀφεστῶτα τοῦ κατὰ κορυφὴν κέντρου. ὅ-
θεν ἐναντία πάντα τὰ εἰρημένα κέκτηται. οἵ τε
γὰρ ἄνθρωποι οἱ ψυχροὶ καὶ τὰ ἄλλα ζῷα, καὶ ἁ-
πλῶς πάντα ἐναντία. οἱ δὲ ἐν μέσῳ ὄντες οἷον οἱ
αἰγύπτιοι, καὶ σύροι, καὶ ἀσιανοὶ ἄκρατοί πως εἰ-
σίν, ἅτε ἐν μέσῳ τῶν δύο ἄκρων κείμενοι. ὅ-
θεν καὶ τὰ ἔθνη οὐκ ἔτι ἄγρια, ἀλλὰ ἥμερα καὶ λο-
γικά. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις, τὸ ἄγριον, διὰ τὸ δύσ-
κρατον ἐτίκτετο. τούτοις δὲ διὰ τὸ εὔκρατον καὶ τὸ
ἥμερον.

Καὶ γωνίας ὅλας.

Αἱ γὰρ χῶραι, αἱ μὴ διαφέρουσαι κατὰ παραλλή-
λους, διαφέρουσι κατὰ τὰς γωνίας. τουτέστι τὸ ἀνα-
τολικὸν καὶ τὸ δυτικόν. εἰσὶ δὲ τοιαῦται αἱ λο-
ξοτέρως κείμεναι, αἱ μεταξὺ τοῦ βορέου καὶ ἰσημερι-
νοῦ. γωνίας γὰρ εἰώθε καλεῖν, τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν
δύσιν, ὡς ἤδη προειρηκότες μεμαθήκαμεν.

Ὑπὸ τῆς πρὸς τὸν διὰ μέσων.

Αἱ γὰρ διαφοραὶ ταῖς χώραις, οὐκ αὐτό-
θεν ἐκ τῆς θέσεως τίκτονται, ἀλλὰ κατὰ συμ-
βεβηκός. τὸ γὰρ κυριώτατον, καὶ αἰτιώτα-

ὁ ἡμέτερος.
τὸ μέσον τῶ.
χωρῶν.
ἔχει.
περιέχοντος

lelum. habet item quælibet uerticale punctum, & peculiarem finitorē, id uidelicet hæmisphærium, quod quouis in loco à uisu describitur. Vt enim in toto mundo uisus noster definit horizōtē, & id hemisphærium, q̃d sub aspectũ cadit ab eo separat, q̃ non est aspectabile: eodē modo hic etiã aspectus noster cõsimiliter facit. Finge igit̃ hominē stantē in loco aliquo, qui ab horizonte circũscribatur. (is aũt locus est medium horizontis) & rectã ab homine lineã usq; ad cœlũ ascendere. extremitas ergo illa supra uerticē, regionis punctũ est. Scribito porrò parallelũ per id, & duc per scriptũ planum, & omnes in designato illo plano regiones, sub eodem esse dicuntur parallelo. Discrimina certè quidem regionũ per parallelos reperiuntur. q̃d aliæ uersus ortũ, aliæ uersus occasum magis inclinent. Nã fieri potest ut sub eodē parallelo sint, & tamen hæ uersus ortũ, illæ ad occasum inclinent, aliæ magis ad septentrionem, aliæ magis ad Austrum. Vt parallelis differunt India & Scythia Alter enim parallelus est, australior, alter Borealior. ac ille quidē semper habet Solē supra uerticē. Etenim signifer obliquat̃ uersus Austrũ atq; illis magis appropinquat. unde illæ figuras etiam habent, quæ calorē testent̃. quid figuras dico, cũ stirpes, & animalia testet̃ur igneũ aeris temperamentũ, & stirpium fructus, ut piper & caryophyllum & alia huius generis. Scythia uero Solē habet lõgè, à pũcto uerticali distantē, unde in ea sunt omnia quæ diximus contraria. Nã & homines frigidi sunt & animalia, deniq; pugnãt omnia. In medio habitãtes, qui sunt Aegyptij, Syri, & Asiãi: tẽperati q̃dãmodo sunt, ut in medio duarũ extremitatũ siti. Vnde gẽtes etiã non feræ sunt, sed mites & sapientes. Nam in cæteris causa feritatis est intempeties, in his humanitas oritur ex temperie.

Et totos angulos.

Nam regiones quæ parallelis non differunt, angulis differunt, hoc est, orientalitate & occidentalitate. Sunt autem tales etiam quæ obliquè sunt sitæ, intra septentrionem & æquinoctialem. Angulos enim uocare solet, orientem & occidentem, ut iam antè cognouimus.

Ab habitudine erga circulum.

Nam discrimina regionum non statim ex positu oriuntur, sed per accidens. Nam præcipuum & efficacissimum

τον, ἡ τοῦ ἡλίου ἀπόστασις, καὶ ἐγγύτης ἣν σχέσεις ἐκάλεσεν ὁ παλαιός. ἡ μὲν γὰρ θέσις προσπελάζειν ποιεῖ τῷ ἡλίῳ, ἢ ἀφίστασθαι. ἡ δὲ τοῦ ἡλίου θερμότης, ἣν ἡ τοίως, ἢ τοίως τὰ τῶν οἰκούντων διατιθεῖσα σώματα. καλῶς δὲ καὶ τὸν ζωδιακὸν ᾐτιάσατο. κατὰ τοῦτον γὰρ ὁ ἥλιος κινεῖται. καὶ ὁ τὸν ἥλιον αἴτιον ἡγούμενος, καὶ τὸν ζωδιακὸν αἴτιον ἡγεῖται.

Ἐν ἑνὶ τῶν βορείων τεταρτημορίων οὔσης.

Ὁ ὠκεανὸς ὥσπερ ὁρίζων τὴν ὅλης γῆς ὑπάρχειν δοκεῖ. τέμνων εἰς δύο τὴν γῆν, τὸ ἄνω, καὶ κάτω. τέμνεται δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ εἰς δύο. εἴς τε τὰ βόρεια, καὶ τὰ νότια. καὶ εὑρίσκεται εἰς τέσσαρα τεμνομένη· εἰς δύο τὰ νότια, τό τε ἡμῶν, καὶ τὸ τῶν ἀντιπόδων, καὶ εἰς δύο βόρεια.

Καὶ τοῖς ἔθεσιν, ὡς ἐπίπαν ἄγριοι.

Ἡ γὰρ δυσκρασία αἰτία αὐτοῖς γίνεται ἀγριότητος (ὡς ἐπίπαν) εὑρίσκονται γὰρ πάντως οἱ τοῖς ἡμέροις ἄγριοι καὶ οἱ τοῖς ἀγρίοις ἥμεροι. ἀλλὰ τὸ ἐπικρατοῦν, καὶ τὸ ὡς ἐπὶ πολὺ δεῖ σκοπεῖν.

Οὓς δὴ καὶ καλοῦμεν κοινῶς αἰθίοπας.

Εἰσὶ γὰρ αὐτῶν, ἀνατολικοί, εἰσὶ δὲ καὶ δυτικοί. ἀλλ' ἑνὶ καὶ κοινῷ ὀνόματι προσαγορεύονται τῷ (αἰθιόπων.

Διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κρύους συνέχειαν.

Τὴν δυσκρασίαν ὡς ἔφαμεν, αἰτίαν λέγει τῆς ἀγριότητος γεγονέναι. καὶ ἐπισημαίνεται δὲ, ὡς ἐπὶ τῶν αἰθιόπων αἰτιώμενος τὴν θερμασίαν οὐχ ἁπλῶς ἀπέφηνε, ἀλλὰ τὴν συνέχειαν τῆς θερμότητος. τουτέστι, τὴν ὑπερβολὴν, καὶ τὴν ἀμετρίαν τῆς δυσκρασίας. καὶ ἐνταῦθα οὐχ ἁπλῶς αἰτιᾶται τὴν ψύξιν, ἀλλὰ τὴν συνέχειαν τῆς ψύξεως.

Καὶ αὐτῶν μὲν διαφερούσας.

Τοῦτο διχῶς ἀκουστέον ἢ ὅτι ἴσως ἡ δυσκρασία γίνεται παρ' αὐτοῖς τοῦ περιέχοντος, ἄλλοτε μὲν τοῦ χειμῶνος ἐπιτεινομένου διὰ τὴν ψύξιν. ἄλλοτε δὲ καὶ τοῦ θέρους, ἀλλὰ σπάνιον. ἢ ὅτι οὐ τῶν αὐτῶν ἀπολαύουσιν. οἱ μὲν γὰρ προσπελάζοντες τοῖς νοτιωτέροις ἄλλην κέκτηνται † ἀκρασίαν.

† ἤπερ οἱ τοῖς βορειοτέροις.

Καὶ περὶ τὴν ἱστορίαν τὴν τῶν θείων.

Ἱστορίαν εἶπε τὴν γνῶσιν. λέγει δὲ αἰγυπτίους καὶ χαλδαίους. οὗτοι γὰρ τὴν ὅλην εὑρήκασιν ἀστρολογίαν. αὐτὸς δὲ τὴν αἰγυπτίαν σαφῶς εἴρηκεν, ὅτι ἡ ἀπόρροια τοῦ ζωδιακοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων, τοιούτους αὐτοὺς ἀποτελεῖ.

Κεῖται γὰρ κατ' αὐτῶν ὁ ζωδιακός.

Συγκρίνει δὲ πάλιν αὐτοὺς τούτους, καὶ φησιν, ὅτι οἱ ἑῷοι καὶ ἀνατολικώτεροι μᾶλλον ἐῤῥωμένοι εἰσὶ τὰς ψυχάς. οἱ δὲ μὴ τοιοῦτοι τεθηλυσμένοι. οἱ μὲν γὰρ ἡλιακοί, οἱ δὲ σεληνιακοί. ἔοικε δὲ καὶ τοῖς δεξιοῖς, ἡ ἡμερινὴ αἵρεσις. ἡ δὲ νυκτερινὴ τοῖς ἀριστεροῖς, ὥσπερ οὖν τὰ δεξιὰ τῶν ἀριστερῶν ὁρῶμεν δυνατώτερα ὄντα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ ἑῷοι τῶν δυτικῶν, εὐπεριβολώτεροι εἰσίν.

est solis distātia aut propinqtas, quas Ptolemæus habitudines uocat. Nam situs effi cit, ut ad Solem uel accedant, uel ab eodē recedant. Solis aūt caliditas est, quæ habitātiū corpora hoc alióue modo afficiat. Recte porrò zodiaco etiam causam ascripsit. Sub hoc em ☉ mouet. & qui Solem alicuius rei causam esse putat, is zodiacum etiam causam esse putat.

In uno Borealiorū quadrantiū sit.

Oceanus quodammodo finitor uniuersæ terræ haberi potest, in duas terrā secās partes, superiorē & inferiorē. Secat & ab Aequinoctiali in totidē, & boreales & australes. Itaq constat eam in quatuor diuidi partes, duas australes, unā nostram, alterā Antipodum: & in duas Boreales.

Moribus maxima ex parte feri.

Nam intemperies in eis causa est feritatis.

Maxima ex parte.

Omnino etiā inter mansuetos feri & inter feros mansueti reperiuntur. Sed id spectādū est, qd uincit, & plerunq fit.

Quos cōmuni nomine Aethiopes nominamus.

Nam cū quidā eorū sint orientales, quidam occidentales, uno cōmuni nomine Aethiopes appellantur.

Ob continens frigus.

Intēperiē, ut diximus, feritatis esse causā asserit. sed illud notādū est, ut in Aethiopib. nō calorē, sed ppetuū & immēsum calorē causat, sic ne hic quidē frigus simpliciter, sed intēsum & cōtinēs frigus eum causari.

Quæ quāuis & ipsa differat.

Hoc dupliciter est intelligendū: aut aliquādo intemperiem aeris apud eos existere, cū alias frigus hybernum, alias æstiuus ardor intendat. uerū id raro: aut, nō eodē aeris statu frui. Nā qui magis ad Australiores appropinquant, aliud habent temperamentū, q̄ qui Borealioribus, sunt uicini.

In diuinarum rerum cognitione.

Historiam cognitionē uocat. Intelligit aūt Aegyptios & Chaldeos, q totā siderū cognitionē inuenerūt. Atq ipse Aegyptios apertè nominauit, qd uis à signifero cęterisq stellis defluens, tales eos efficiat (q zodiacus è regiōe illorū sit) Et hos ipsos rursus inter se cōparat, atq ait, matutinos & oriētaliores, magis masculis esse animis, q tales nō sint, esse effœminatos. Nā illos Solares, hos Lunares esse. Diurna porrò conditio dextris, nocturna sinistris partib. cōparat. Vt igitur dextras sinistris agiliores esse uidemus, eodē modo etiam orientales occidentalibus sunt expeditiores.

Qui

Καὶ πάντα ἐκφαίνοντες.

Τοῦτο, ἄλλοι ἄλλως ἤκουσαν. οἱ μὲν γὰρ περὶ τὸ μετὰ παῤῥησίας πάντα λέγοντες, ἵνα ἡ ἀκολούθως τὸ πρὸ αὐτοῦ ἀῤῥενωμένους γὰρ αὐτοὺς ὑπέθετο. οἱ δὲ, περὶ τοῦ εὐεπιβόλου παρεδέξαντο, ἐστὶ γὰρ αὐτοὺς ἀγχίνους. τὸ γὰρ θερμὸν ἑκατέρων τούτων, αἴτιον αὐτοῖς γίνεται.

Καὶ τὰ πολλὰ κρύπτοντες.

Τοῦτο ἀντικειμένων τοῖς προτέροις δεῖ νοεῖν. ἡ γὰρ ψύξις, αἰτία αὐτοῖς γίνεται, καὶ τοῦ μὴ λέγειν μετὰ παῤῥησίας, καὶ τοῦ μὴ ἐπιβόλους γίγνεσθαι.

Ἀπὸ λιβὸς ποιούμενα.

Ἀπὸ γὰρ συνόδου ἡ σελήνη, ἐν ταῖς δυσμαῖς ἡμῖν, πρότερον ἀναφαίνεται.

Ἔτι δὲ τινὲς παραστάσεις.

Εἰπὼν καθολικῶς περὶ ἰδιωμάτων τῶν κατὰ χώρας, ἐπειδὴ φαίνεται μερικά τινα τοῖς καθόλου προσηρμόσθαι, τὸ ἐναντίον προδιορισάμενος ἀσφαλίζεται. παραστάσεις δὲ ἐκάλεσε τὰς μεταβολὰς τῶν ἠθῶν. ὥσπερ οὖν εὑρίσκομεν ἐν τοῖς εἰρημένοις καθολικοῖς θερμοῖς ἢ ψυχροῖς τόποις, τὰς ἀντικειμένας περὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον κράσεις, καὶ ἐν τοῖς νοτίοις μέρεσι ψυχροτέρους τινὰς τόπους, καὶ ἐν τοῖς βορείοις θερμοτέρους. ἢ διὰ τὴν θέσιν τῆς χώρας. ἢ διὰ τὴν ἐγγύτητα τῶν ἀνατολῶν. καὶ τῶν δυσμῶν, τὸν αὐτὸν τρόπον ἔστιν ἰδεῖν καὶ περὶ τῶν ἠθῶν φυσικάς τινας ἰδιοτροπίας, ἀπὸ τῆς περὶ τὴν γῆν φυσικῆς ἰδιοτροπίας συμβαινούσας ὡς ὅταν πεδιὰς ἡ πλείων περὶ τὴν γῆν, ἱππικοὶ γίνονται ἢ ὅταν θάλασσα ἢ λίμνη παράκειται. οἱ οἰκοῦντες ναυτικοὶ γίνονται. καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια.

Ἢ διὰ θέσεως τάξιν.

Ὡς ὅταν ἡ μὲν ἀνατολικωτέρα, ἡ δὲ δυτικωτέρα, καὶ ἡ μὲν νοτιωτέρα, ἡ δὲ βορειοτέρα.

Καὶ αὐτὰς δὲ ὡς ἐπίπαν.

Εὑρίσκονται γὰρ ὡς ἤδη εἰρήκαμεν, μερικά τινα ἀντικειμένας ἔχοντες τὰς μεταλλαγὰς τῶν ἠθῶν. ὅτι περὶ τὸν ζωδιακὸν τῶν ἀστέρων ἰδιότης συμβαίνει. ὅθεν ἀναγκαῖον ἐστι καὶ πρὸς τὰ ζώδια, καὶ τοὺς ἀστέρας ἐκθέσθαι τὰς χώρας.

Περὶ τῶν χωρῶν πρὸς τὰ τρίγωνα καὶ τὰ ἑξάγωνα καὶ τοὺς ἀστέρας συνοικειώσεως.

Τεσσάρων δὲ τριγώνων.

Τὴν τάξιν τῆς διδασκαλίας σύμφωνον τῇ ἐπαγγελίᾳ ποιεῖται. εἰπὼν γὰρ ὅτι χρὴ τὰ καθόλου τῶν μερικῶν ἡγεῖσθαι. περὶ τῶν καθολικῶν ἰδιωμάτων διέλαβε. καὶ πληρώσας, νῦν περὶ τὰ μερικώτερα μεταβέβηκε. καὶ διὰ μεθόδου πάνυ τὸ προκείμενον αὐτῷ. ἐπεὶ ἤδη σοι διελέχθη περὶ τριγώνων, καὶ ἑκάστῳ τῶν τριγώνων δύο τινὰς ἀνέμους ἀπένειμε καὶ δύο ἀστέρας. θελὼ

Qui omnia præ ſe ferant.

Hoc alij aliter intelligunt. Nam quidã, quod apertè omnia dicant, ut cum eo q̃d ante poſuit, cõſentiat. maſculos enim eos ſtatuit. quidam de ingeniorũ dexteritate intellexerũt. Dixit enim eos ſolertes, caliditas enim utriuſq; rei in eis cauſa eſt.

Pleraq; occultantes.

Hoc ſic accipiendum eſt, ut cum ſuperioribus pugnet. Nam frigiditas in eis cauſa eſt, ut nec liberè dicant, nec ſagaces ſint.

Ab Africo oriente.

Ab Interlunio enim in occidente nobis Luna prius apparet.

Iam quædã in ſingulis his duodecies.

Cum generaliter de regionum proprietatibus dixerit, & particularia quædam ijs quæ iam in genere dicta ſunt, repugnant: hoc ipſum diſtinctione adhibita præmunit. periſtaſes autem uocauit morum mutationes. Vt igitur in ijs de quibus dictum eſt, uniuerſalibus calidis aut frigidis locis temperamenta oppoſita plus minusue, & in Auſtralibus partib. loca quædam frigidioſa, & in Borealibus calidiora, ſiue ob regionis ſitum, ſiue ob orientis uicinitatem & occidentis: eodem modo in moribus etiã uidere licet naturales quaſdam proprietates à terræ naturali proprietate ortas: ut, qua in terra latiſſimè patentes campi ſunt, eius incolæ fiunt equeſtres. Cum mare aut palus adiacet, fiunt nautalis rei periti. & ſic de cæteris.

Aut ob ſitus ordinem.

Vt cum alia orientalior eſt, alia occidentalior, alia auſtralior. alia ſeptentrionalior.

Eaſq; plerunq;.

Inueniunt enim, ut iã diximus particularia quædam, quæ oppoſitas habẽt morũ uarietates. Nã ſtellarum proprietas ratiõe zodiaci accidit. Vnde neceſſariũ eſt p̃ ratione ſignorũ ſtellas cuiuſq; regiõis expõere.

De regionum erga triangulos & ſexangulos & ſtellas familiaritate.

Cum igitur triangulæ

Ordinem promiſſioni ſuæ conuenientẽ obſeruat. Cũ enim dixerit uniuerſalia anteferenda eſſe particularibus: ijs abſolutis ad particularia tranſit, & propoſitum bono ordine abſoluit. Iam enim poſtquam de triãgulis diſputauit, & cuiq; triangulo binos uẽtos attribuit, et binas ſtellas: cuilibet quadran-

προσοικειοῦται ἑκάστῳ τεταρτημορίῳ, τὸ οἰκεῖον τρίγωνον. ἐμφαίνονται γὰρ αἱ ἰδιότητες τῶν χώρας συνάδουσαι τῇ τε ἰδιότητι τῶν ζωδίων τῶν συμπληρούντων τὸ τρίγωνον, ταύτην τὴν ὑφ᾽ ἡμῶν οἰκουμένην, εἰς δύο διαμέτρους τέμνεται. τῇ μὲν, περὶ μῆκος. τῇ δὲ περὶ πλάτος ἀγαγῶν. † πλάτος μὲν τὸ ἀπὸ ἀνατολῆς ἐπὶ δύσιν. † μῆκος δὲ τὸ ἀπὸ νότου ἐπὶ βοῤῥᾶν. ὥστε εἰς μὲν τῇ περὶ πλάτος τομὴν, τὸ βόρειον καὶ νότιον γίνεσθαι, περὶ δὲ τὸ μῆκος, εἰς ἀνατολὴν καὶ δύσιν. εἰ δέ τις προσχρώμενος † περὶ τοὺς ἀνέμους λέγει, εἰς ἀπηλιώτην καὶ λίβα, βοῤῥᾶν καὶ νότον. τεσσάρων οὖν τῶν τριγώνων, καὶ τεσσάρων τῶν ἐκ τῆς τομῆς εὑρεθέντων τεταρτημορίων, ἐφαρμόσαι χρὴ ἕκαστον ἑκάστῳ. χρὴ δὲ κατὰ τὴν τάξιν τῶν τριγώνων τὴν ἐφαρμογὴν ποιήσασθαι. πρῶτον τρίγωνόν ἐστιν ὡς εἰρήκαμεν. † ζεὺς, καὶ ἄρης. τὸ διὰ ♈ καὶ ♌ καὶ ♐ ὁ γὰρ δεσπότης ἥλιος, οὐ κυριεύει ἀνέμου τινός. καλεῖται οὖν τὸ πρῶτον τρίγωνον, καὶ βοῤῥολιβυκόν. ἐκ μὲν γὰρ τοῦ ἑτέρου μέρους, ὁ βοῤῥᾶς πνεῖ. ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου, ὁ λὶψ, καὶ ὑπὸ τούτων τῶν δύο περατοῦται τὸ τεταρτημόριον. * ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἥμισυ μέρος τοῦ εἰρημένου ἔμπροσθεν τοῦ βορείου τὸ δυτικὸν μᾶλλον, ὑφ᾽ ὅ ἐστιν ἡ κελτογαλατία, περὶ δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον, διαπεπλανημένην, ὥσπερ τὸ δεύτερον τρίγωνον τὸ διὰ ♉ ♍ ♑ γάρ ἐστιν ♄ καὶ ἀφροδίτης, διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας. ἔσται οὖν τὸ ἀντικείμενον τεταρτημόριον τῷ προτέρῳ, νοταπηλιώτικόν, ὑφ᾽ ὅ ἐστι τὸ ἀνατολικώτερον μέρος τῆς αἰθιοπίας, ὃ καλεῖται μεγάλη ἀσία. μεταβῶμεν δὲ ὥσπερ τὸ τρίτον τρίγωνον τὸ διὰ ♊ ♎ καὶ ὑδροχόου, οὗ κυριεύει ζεὺς καὶ ♄. ἔσται οὖν βοῤῥαπηλιωτικόν, * ὃ ἀπεδίδομεν τὸ συνεχὲς τῷ τεταρτημορίῳ ἐκείνῳ δὲ τὸ δυτικὸν, ὡς ἤδη φθάσαντες εἰρήκαμεν, ὑφ᾽ ὅ ἐστιν ἡ τῆς σκυθίας χώρα, σκόπει δέ μοι καὶ τὸ τεταρτημόριον διὰ ♋ ♏, καὶ ♓ ὃ δεσπόζει † ♄ καὶ ♀, ὅ ἐστι τὸ νοτολιβυκόν, ὑπὸ τοῦτο δὲ τὸ τεταρτημόριον ἐστὶν ἡ λιβύη, καὶ ἡ δυτικὴ αἰθιοπία. τὸ δὲ δυτικὸν μέρος, τῆς αἰθιοπίας. ἐστὶ ἐπίλοιπον μέρος τῆς εὐρώπης. μὴ γὰρ ἀγνοεῖν δεῖ ὡς οἱ παλαιοὶ. εἰς δύο μέρη κατέτεμον τὴν πᾶσαν οἰκουμένην, εἰς τὴν εὐρώπην καὶ ἀσίαν καὶ εὐρώπην μὲν ἐκάλουν τὸ ἥμισυ μέρος τῆς ὅλης οἰκουμένης, ὃ εἰρήκαμεν τέμνοντες περὶ μῆκος, δυτικόν. τὸ δὲ ἕτερον μέρος τὸ ἀνατολικὸν ἀσίας. οὕτω μὲν οὖν τὰ τεταρτημόρια τοῖς △ ἀνάκειται καὶ τοῖς κυριεύουσι δεσπόταις. εἰδέναι δὲ χρὴ, καὶ αὐτὰ τεταρτημόρια, σχήματα ἔχειν † τριγώνων, καὶ ἄρχεσθαι ἐξ εὐρέος, καταλήγειν δὲ εἰς γωνίαν τινὰ, ὥστε συνάπτειν ἀλλήλοις τὰ τέσσαρα τεταρτημόρια, καθ᾽ ἓν σημεῖον. τὰ μὲν οὖν πλατύτερα τῶν τεταρτη-

μῆκος. — πλάτος. — καὶ νῦν ἀπ… μοῖς. — διὸς καὶ — ♂. — ἀμφότ.

quadrãti ſuũ uult triãgulũ adiungere. Nã regionis proprietas inuenieř conſentanea proprietati ſignorũ, quę cõficiunt triangulũ. Terrã quæ à nobis incolif, in duas ſecat diametros, altera ſecundũ lõgitudinẽ, altera ſecũdũ latitudinẽ ducta. ac † latitudo ſumiř ab oriẽte in occidentẽ: * longitudo ab auſtro in ſeptentrionẽ. Itaq̃ ratione ſectionis ſecundũ latitudinẽ, alia pars ſeptentrionalis ſit, alia Borealis, ſecũdũ lõgitudinẽ, ſecatur in orientẽ & occidentẽ, q̃d ſi quis uẽtos adhibere uolet, ut in ſubſolanũ & Fauoniũ, Aquilonẽ & Auſtrũ diuidat. Cũ igiř quatuor ſint trianguli, & quatuor quadrantes, qui e ſectione emergunt: ſingula ſingulis ſunt accõmodãda. Eſtaũt accõmodatio illa ſecundũ ordinẽ triangulorũ facienda. Primus triangulus eſt ♈ ♌ ♐ qui Ioui & Marti paret. Nã ☉ dominus eius, nullius uenti ius habet. Hic ergo triangulus ab Aquilone & Africo nomẽ ſortiř. Nã ab altera parte ſpirat Aquilo, Africus ab altera, & ab his duobus, quadrãs ille includiř. * Eſt aũt hæc media pars ſupra dictę Borealis, magis occidẽtalis, cui ſubeſt Celtogalatia. Eodẽ modo redeundũ eſt ad ſecũdũ triangulũ, q ♉ ♍ ♑ cõtinet, ac Saturno & Veneri ob cauſas expoſitas paret. Erit igitur quadrãs priori oppoſitus, ex Auſtro & ſubſolano miſtus, cui ſubeſt oriẽtalis pars Aethiopię, q̃ magna Aſia uocař. Tranſito ad tertiũ triangulũ q ♊ ♎ ♒ cõtinet & Saturno ac Mercurio paret. Erit igiř miſſus ex Aquilõe & ſubſolão, * cui cõtinuũ quadrãtẽ attribuimus illi aũt occidentẽ, ut antẽ diximus, ſub q̃ eſt Scythica regio. Iã quartũ etiã cõſiderat qui ſubeſt ♋ ♏ ♓. cui dominař † ♄ & ♀, & eſt ex Auſtro & Africo unitus. Huic quadranti ſubeſt Libya & occidẽtalis Aethiopia. occidẽtalis porrò Aethiopia, reliqua pars eſt Europę. Neq; eñ ignorandũ eſt, ueteres uniuerſam terrã in duas ſecuiſſe partes, Europã & Aſiã, ac nominaſſe Europã ſemiſsẽ totius terrę occidẽtalẽ, quẽ diximus, ſectione ſecundũ lõgitudinẽ facta. Alterã partem oriẽtalẽ, Aſiam. Sic igitur quadrantes triangulis ſunt attributi, & dominantibus ſtellis. Eſt autem ſciendum ipſos etiam quadrantes figuras habere triangulorum, ac incipere à latitudine, & in angulum aliquem deſinere, ut quatuor quadrantes inter ſeſe cõiungantur in uno puncto. Latiores igitur quadrantes

longitudo. — ♂

μορίων. τῇ ἐναντίᾳ τῶν ἐναντιουμένων τεταρτημορίων κέκτηται κρᾶσιν. τὰ δὲ γωνιαῖα, οὐ τὴν ἐναντίαν, ἀλλὰ τὴν ὁμοίαν. συνάπτει γὰρ αὐτῷ κατὰ τὴν γωνίαν, καὶ μεταδίδωσιν † αὐτῷ, καὶ μεταλαμβάνει τῆς οἰκείας δυνάμεως * ὡς ἀνακείμενα αὐτῷ διὰ τὸ μέσον.

αὐτοῦ.

Ὑπό τε τῆς καθ' ἡμᾶς θαλάσσης.

Πολλαὶ μὲν γάρ εἰσι θάλασσαι, ὡς καὶ αὐτὸς δηλοῖ ἀπαριθμούμενος *. ἐνὶ δὲ αὐτὰς καὶ κοινῷ ὀνόματι ἐκάλεσεν ἡρακλέους στήλας. ἄρχονται δ' αὗται, ἀπὸ τῶν ἡρακλείων στηλῶν, καὶ καταλήγουσιν εἰς τὸν † ἰνδικὸν κόλπον. ἡ τομὴ δὲ, οὐκ ἐκεῖ καταλήγει. ἀλλ' ὑπερβᾶσα κορυφήν τινα ὄρους, καταλήγει εἰς τοὺς σῆρας τοὺς λεγομένους ὅπου καὶ τὸ σηρικὸν γίνεται. ὅθεν καὶ σηρικὸν ἀπὸ τοῦ τόπου κέκληται.

λοιπόν.

Τό τε ἀπηλιωτικόν.

Ἀπὸ ἀνέμων * ἀναχώρησιν. ἔστι τοίνυν τὸ κατὰ μῆκος ὃ χωρίζει τὸ ἀνατολικὸν καὶ δυτικὸν τῆς οἰκουμένης μέρος.

Τῆς μεγάλης ἀσίας.

Μεγάλην δὲ ἀσίαν, ἐκάλουν, ὡς ἤδη φθάσαντες εἰρήκαμεν, τὸ τῆς αἰθιοπίας μέρος. κατὰ διαστολὴν τῆς μικρᾶς ἀσίας τῆς παραθαλασσίου, τῆς νῦν ὑφ' ἡμῶν ἀσίας καλουμένης. ἣν παρ' ἐκεῖνοι, πρὸς ὅλην τὴν οἰκουμένην ἐκάλουν, ἕκαστον γὰρ τῶν τεταρτημορίων αὐτὸ καθ' αὑτὸ λεγόμενον, ὡς μέρος τῆς οἰκουμένης. καὶ πρὸς αὐτοῦ παραλαμβανόμενον, * ἀντικειμένην κρᾶσιν εὑρίσκεται, ἔχον τοῦ ἀντικειμένου τὸ τεταρτημόριον. τὸ δὲ γωνιῶδες μέρος ἀντιπέπονθος. τὴν γὰρ ὁμοίαν κρᾶσιν ἔχει. ἐπεὶ δὲ καὶ σκοποῦσιν ἡμῖν κατὰ τὸ ἀληθὲς εὑρίσκεται οὐκ ἀντικείμενον, ἀλλὰ ἡνωμένον τῆς οἰκουμένης. τουτέστιν ὡς πρὸς τὴν οἰκουμένην. ἢ ὅτι καταχρηστικώτερον τεταρτημόριον τὴν οἰκουμένην ἐκάλεσεν.

Ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης διατάξεως.

Ἐπεὶ καὶ καθολικῶς ἐδίδαξε τὰ τεταρτημόρια τῆς οἰκουμένης. καὶ ὅπως ἕκαστον ὑπὸ τῶν ἀνέμων περιορίζεται, καὶ οἰκοδεσποτεῖται ὑπὸ τῶν τριγωνοκρατόρων. καὶ ὅπως λαμβάνειν χρὴ τὰς διαφορὰς τῶν οἰκούντων τῶν ἐν τῷ τεταρτημορίῳ, καὶ τὰ μὲν πρῶτα τοῖς οἰκοδεσποτοῦσιν ἀνατίθεται μέρη τοῦ τριγώνου. τὰ δὲ δεύτερα τὰ ὑπόμενα τοῖς γωνιώδεσι τοῦ τεταρτημορίου, ἀντικειμένου, καὶ ἐφαπτομένου αὐτοῦ, μὲν ἐθέλει τὰ καθολικῶς εἰρημένα, ἐπὶ τὸ μερικώτερον μετενεγκεῖν, καὶ διδάξαι. χρῆται δὲ τῇ αὐτῇ τάξει ᾗ καὶ ἤδη ἐχρήσατο. καὶ ἀποδίδωσι τοῖς οἰκοδεσπόταις τῶν τριγώνων, καὶ αὐτῷ τῷ τριγώνῳ ἅμα πρότερον τὸ ὅλον τεταρτημόριον. καὶ τοῖς τρισὶ ζῳδίοις μερίζει τὸ τεταρτημόριον, καὶ τοῖς οἰκοδεσπόταις αὐτῶν. μερίζει δὲ κατὰ τὴν θέσιν ἑκάστης χώ-

αὐτοῦ.

drantes, contrarium contrarijs quadrantibus obtinent temperamentum. angulares uerò non contrariũ, sed simile.* coniũguntur enim secundum angulũ & de sua ui impertiunt, & ab illo recipiũt,* ut dedicata illi propter medium.

A nostro mari.

Multa enim sunt maria, ut & ipse per enumerationem ostendit.† ipse uno & communi nomine colũnas Herculeas uocat. Incipiunt aũt ea ab Herculeis columnis, & in sinum Indicum † desinunt. Sectio autẽ non illic desinit. sed trãscenso mõtis cuiusdam cacumine, desinit apud populos qui Seres uocantur, ubi sericæ uestes conficiũtur, nomen à loco sortitæ.

deest aliquid

asiticum.

Et sub subsolano.

A uentis recessit. Est igitur pars secundũ longitudinem ea, quæ partem terrę orientalem & occidentalem superat.

Magnæ Asiæ.

Magnam Asiam uocarunt, ut antè diximus, Aethiopię partem, ob discrimen paruę Asiæ matutinæ, quæ nunc à nobis Asia uocatur: quã illi respectu totius terræ sic uocabant. Quilibet eñ quadrans, si ipse per se nominet ut pars terrę, & ab ea assumens: contrariũ temperamentũ deprehenditur habere opposito quadranti. Angularis aũt pars * mutua. Simile enim temperamentũ habet. Nam si uerè consideremus, reperiet nõn opposita sed unita terræ. hoc est, respectu terræ totius, uel maiore licentia abusionis, quadrantem uocauit totam terram.

locus deprauatus.

Tali igitur distributione.

Quoniam uniuersaliter edocuit, quadrãtes totius terræ, ut quilibet à uentis terminetur, & quibus triangulatoribus pareat, & ut sumenda sint discrimina habitationum in quadrante, ac primę partes triãguli dominatoribus: secundę sequentes, angularibus quadrantis oppositi & eum attingentis: nunc ea quę uniuersaliter dicta sunt, ad magis particularia transferet & & docebit. Vtitur autem eodem ordine, quo iam usus est, ut triangulatoribus ipsique triangulo simul prius totum quadrantem attribuit, & inter tria signa distribuit quadrantem & dominatores eorum. Partitur autem pro situ cuiusque regionis,

ρας τοῦ μὲν κριοῦ ἂν τύχοι τὰς ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν κειμένας. τοῦ δὲ ♌ τὰς ὑπὸ τὸν θερινόν. τοῦ δὲ ♐ τὰς ὑπὸ τὸν χειμερινόν. διὰ γὰρ ταύτας αἰτίας, ἐν τῇ τριγώνων διδασκαλίᾳ ἔλεγε τὰς ἐπαφὰς τὰς πρὸς τοὺς τρεῖς κύκλους τῶν τριγώνων, τὰς μὲν † ἐν τοῦ μέσου, τὰς δὲ * ἐν τῷ τριγώνῳ δίδωσιν, ἀλλὰ τοῦ ἀντικειμένου ὡς ἤδη φθάσαντες εἰρήκαμεν, καὶ μερίζει τὰς χώρας ἑκάστου ζῳδίου τοῦ ἀντικειμένου ζῳδίου. △ δὲ ἑκάστῳ ἑκάστου τῶν ἐν αὐτῷ ζῳδίων. ἔσται δὲ πάντα σαφῆ ἐπ' αὐτῆς γενομένων ἡμῶν τῆς λέξεως. ἄρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ πρώτου τεταρτημορίου τοῦ ἀνακειμένου τοῦ πρώτου τριγώνου. ἔστι δὲ τὸ βορρολιβυκόν, ὃ κοινῶς πρότερον εὐρώπην ἐκάλεσεν, ἐπειδὴ οὖν φησιν ἡγεμονικὸν τὸ τρίγωνον ἡγεμονικοὺς ἀποτελεῖ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ οἰκοδεσποτουμένους. τοιοῦτοι γὰρ οἱ ῥωμαῖοι. πολεμικοὺς δὲ καὶ εὐτόλμους ὁ ♂ οἰκοδεσποτεύων τοῦ ♈ ποιεῖ. ἐπειδὴ δὲ ἑσπερίας φάσεώς ἐστιν ὁ ♂ οἰκοδεσπότης καὶ αὐτὸ μὲν τὸ τρίγωνον, τὰ μὲν ἐμπρόσθια ἐῤῥωμένα. ὁρῶμεν γὰρ τὰ τοῦ κριοῦ ὀπίσθια αἰσχρότερα καὶ δυσκινητότερα μᾶλλον ὑπὸ τῆς ταχύτητος, καὶ τοῦ λέοντος τὰ ἐμπρόσθια μᾶλλον εὐειδέστερα, τὰ δὲ ὀπίσθια λεπτότερα. καὶ τοῦ τοξότου αἰσχρότερα μᾶλλον καὶ τεθηλυσμένα. ὅθεν ποιεῖ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ οἰκοδεσποτουμένους μᾶλλον ταῖς παρὰ φύσιν ἡδομένους συνουσίαις, ἀποστρεφομένους δὲ τὰς τῶν γυναικῶν. οὐ οἱ δὲ οἱ πάσχοντες, οὐδ' ἀνανδρίαν τοῦτο πάσχουσι. μένουσι γὰρ ἔπανδροι, καὶ οὐ μαλακιζόμενοι, συμπάσχουσι δὲ ἀλλήλοις καὶ φιλοστοργοῦσιν ἑαυτούς.

τὰ μὲν ἄλλα μέρη.

Τουτέστιν εὐρύτερα τὰ πρὸς τὸ λιβυκὸν κείμενα οὐ τὰ γωνιαῖα καὶ ἀντιπεπονθότος τὰ ἐναντία μεταληφότος τριγώνου.

Ἐπὶ ἑσπέρια.

Τοὺς οἰκοδεσπότας τῶν ζῳδίων, λαμβάνει ἐπὶ τῶν μερικῶν οἰκήσεων, οὐκ ἐπὶ τῶν καθολικῶν. τότε γὰρ τὸν τῶν ἀνέμων * ὥσπερ ☉ οὐ παραλαμβάνει ἐν τοῦ τριγώνου. οὐκ ἔστι γὰρ ἀνέμων ποιητικός. πάντων γὰρ ἐστὶ κύριος. ἐπὶ δὲ τοῦ λέοντος παραδέχεται. λέγει δὲ τῶν τεταρτημορίων. τὰ μὲν εἶναι ἑσπέρια, τὰ δ' ἑῷα † ἐπὶ εὑρὴν τοὺς ἀστέρας ἑσπερίους, τεταρτημορίου δεσπότου ὄντος, οὓς ἐπὶ ἑσπερίᾳ αὐτοὺς ὄντας φάσει * λαμβάνει καὶ τὸ ἀνάπαλιν καὶ τοὺς μὲν χαίροντας, τοὺς δὲ οὐ χαίροντας τὸ γοῦν προκείμενον τεταρτημόριον, ἑσπέριόν ἐστι. ὅθεν καὶ † τεθηλυσμένον αὐτό φησιν. ἤδη γὰρ εἶπεν ὡς τὰ ἑσπέρια ἔοικε θήλεα. τὰ δὲ ἑῷα, ἄῤῥενα * (καὶ καθαρίοις) τὰ μὲν γὰρ πρότερα ὁ ἄρης καὶ αὐτὸ τὸ τρίγωνον αὐτοῖς προσέχει. τὰ δὲ νῦν ὁ τοῦ ♃ ἀστήρ.

νόω — κύριος — ἐπὶ ὑπὸ — τεθηλυσμένον

regionis, ut, exempli gratia, Arieti regiones sub æquatore sitas. Leoni sub æstiuo: Sagittario sub brumali. Propter has causas enim in triangulorū doctrina dixit de contactib, ad tres circulos triangulorū † ac alios medio dat, alios nō triangulo, sed opposito, ut iā ante diximus & distribuit regiones cuilibet signo oppositi * signi trianguli. & quālibet cuilibet trianguli signo. Clara autem erunt omnia, cum ad ipsius autoris uerba peruenerimus. At is quidem à primo quadrante auspicatur qui primo triangulo opponitur. Est autem is mistus ex Aquilone & Africo: quē prius in genere Europam uocauit. Quoniam igiť, inquit, hic triāgulus imperiosus est, fecit eos qui subsunt, imperiosos. Tales enim sunt Romani. Bellicosos & fortes ♂ dominator ♈ efficit. Quia uero uespertini ortus dominus est ♂, & ipse triangulus anteriora mascula habet uidemus enim ♈ posteriora esse fœdiora & minus apta ad celebritatē & Leonis anteriora uiriliora, posteriora tē uiora, sagittarij turpiora & magis effœminata) hinc est ut qui eis subsunt, coitum cō tra naturam magis delectentur, fœmineum aspernentur. Qui uero hoc patiūtur, non patiuntur ex mollicie. Manent enim uiriles & non remollescunt, sed afficiuntur erga sese, & mutua se charitate prosequuntur.

Cæteræ quidem partes.

Hoc est latiores, uersus Africum sitæ non angulares, & * repugnātes triangulo qui contraria accepit.

Propter uespertinum.

Dominos signorum sumit in particularibus habitationibus non in uniuersalibus. Tunc enim uentorum † ut solem, nō adhibet in hoc triangulo. Nam cū omniū dominus sit, non est effector uentorū: In ♌ uero admittit. Ait autem quadrantes alios esse occidentales, alios orientales. Cum igitur stellas inuenit uespertinas, quadranti dominantes, quas in uespertino ortu constitutas, ipse sumit, & uicissim, atque alias gaudentes, alias non gaudentes. Propositus ergo quadrans, uespertinus est, unde etiam effœminatum nominat. Prius enim dixit, uespertinas partes similes esse fœminæ, matutinas, masculo. (Et mundos.) Nā priora ♂ & ipsum triangulum eis exhibuit, hæc uero Iouis stella.

locum medio. — dominos. — locum contrarium.

Τοῖς διατιθεμένοις

Τουτέστι τοῖς πάσχουσιν. ὅθεν τὸ φιλελεύθερον. τοιοῦτοι γὰρ οἱ ῥωμαῖοι † πάντη γεγόνασι. [πάντοτε.] φιλελεύθεροι, φιλόξενοι, ἁβροί.

Τοῦ ὅλου τεταρτημορίου.

Ἵνα μή τις οἰηθῇ ὅτι ταῖς γωνίαις ἐφαπτόμενα, τοῦ ἀντικειμένου τεταρτημορίου. οὐ πᾶσι τοῖς ζωδίοις συνοικειοῦνται. καὶ τοῖς οἰκοδεσπόταις αὐτῶν. ἀλλά τισιν, εἰκότως αὐτὴν προσδιωρίσατο.

Καὶ ἐν λόγοις πρακτικώτεροι.

Ἐπισημειωτέον ὅτι ὡς δὴ ἔλαβε τὸν τοῦ ἑρμοῦ ἀστέρα, ἅπαξ μὲν κύριον ὄντα τῆς ♍. δὶς † ἢ οὐ μέσον καὶ πάντων ἐν μέσῳ κειμένων χωρῶν κυριεύοντα. [διὰ μέσων.]

Διὰ τὸ ἑσπέριον.

Κρυπτικόν τι γάρ ἐστι † δυτικὸν δὲ. τοιαῦτα δέ ἐστι τὰ μυστήρια. [τὸ δυτικόν.]

Φιλοκτήμονες.

Φιλοχρήματα. σωρευτικοὺς γὰρ καὶ κρυπτικούς, ὁ τοῦ ἀστὴρ ♄ ἀστὴρ εἴωθεν ἀποτελεῖν τοὺς ὑπ᾽ αὐτόν.

Καθιεροῦνται παρ᾽ αὐτοῖς, τὰ γεννητικὰ μόρια.

Τὴν ♀ σέβουσιν ἀσσύριοι. σέβουσι δὲ καὶ τῶν ἰνδῶν οἱ πλεῖστοι. βλεμμύαι τε ὀνομάζονται, † ἐνθάδε καὶ οἱ αἰγύπτιοι παρεδέξαντο. πέρσαι δὲ ὑπερσέβουσι τὸν ☉ ὃν † μίθραν ἀποκαλοῦσιν. [ἀφιδρ. δὲ. μίθραν.] ἀφιεροῦνται δὲ παρ᾽ αὐτοῖς τὰ γεννητικὰ μόρια, διὰ τὸν μῦθον τὸν περὶ τὸν ἥλιον, ἢ ὅτι ἡ ἀφροδίτη ἔφορός ἐστι τῆς ἀνθρωπίνης γενέσεως. συντελεῖται δὲ αὕτη, διὰ τῶν σπερματικῶν μορίων.

Ἀβροδίαιτοι.

Τὸ μὲν ἔθνος διὰ τὸν ♄ ἀστέρα ἀβροδίαιτον οὐ καθάριον δὲ ἀλλ᾽ ὅταν συμπλακῇ ὁ τῆς ἀφροδίτης, ἀβροδιαίτους ποιεῖ. ὡς προϊόντος μαθήσῃ τοῦ λόγου † ὁ τὴν τῶν ἀρρένων οὖσαν [ἀεὶ ἐν] ἄθεσμον συνουσίαν ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ οἰκειοῦσθαι τοιαύτῃ συνουσίᾳ τιμία καὶ ἀγαθή. ἡλιακοὶ δέ φασιν ὄντες, οὐ τὸ προσκυνῆσαι ὥσπερ ἡμεῖς προσφέρομεν ἀλλὰ ἐκ τῶν νώτων. οἱ δὲ καρδίᾳ, ἀναλογεῖ καὶ ἡ καρδία τῷ ἡλίῳ, τὸ ὅλον σῶμα.

Ἀνατολικὸν σχῆμα.

Μεμάθηκας γὰρ πολλάκις ὡς τῇ ἡμερινῇ αἱρέσει χαίρει ὁ κρόνος. ὅτι τῆς ἐστιν ἡλιακῆς. οἰκεῖον αὐτῷ καὶ ἡ ἀνατολική, τῇ ἡλιακῇ αἱρέσει, διὰ τὴν πρὸς τὸν ἥλιον οἰκειότητα.

Ἀνθίνας.

Τουτέστι λαμπραῖς. ἀνθούσαις καὶ πεποικιλμέναις.

Iis qui afficiuntur.

Hoc eſt, ijs qui patiuntur. unde libertatis amor. Tales enim Romani fuerunt omnibus temporibus, libertatis amantes, hoſpitales, delicati.

Totius quadrantis

Ne quis exiſtimet, ea quæ angulos oppoſiti quadrantis attingant, non cum omnibus ſignis eorumq́ dominis habere familiaritatem, ſed cum quibuſdã iure hanc diſtinctionem addidit.

Eloquentiæ doctrinęq́ ſtudioſiores.

Notandum eſt Mercurij ſtellam ſemel eſſe adhibitam, ut ♍ dominatorẽ, non bis participare, etſi omnibus in medio ſitis regionibus imperat.

Ob Veſpertinum.

Nam occidentalia ſunt apta ad occultationem, cuiuſmodi myſteria quoq; ſunt.

Auari.

Nã Saturni ſtella eos quib. præeſt, accũmulatores & occultatores ſolet reddere.

Genitales partes apud eos conſecrantur.

Venerem colunt Aſsyrij, colunt & Indorũ pleriq́ & Blemmidæ nominãtur: Vnde Aegyptij quoque ritum illum ſuſceperunt. Perſæ ſolem ſupra modum uenerantur, eumq́ Mithram appellant. Genitales porrò partes apud eos cõſecrant ob fabellã illam de ∗ ſole. aut q̃d ♀ adminiſtra eſt humanę generationis, quæ ſeminalibus partibus perficitur.

In uictu delicati.

Gens ob Saturni ſtellam in uictu delicata eſt, ſed non munda. Tamen cum ſocietate ueneris, delicatos facit, ut in orationis progreſſu cognoſces.† Marium nefarium coitum.* ſed propter familiaritatem talis coitus honoratus & bonus. Ait autem eos cum ſolares ſint nõ ita adorare ut nos, ∗ ſed tergo. Nam cor proportionem habet ad ſolem.* totum corpus.

Orientalem figuram

Sæpe iam didiciſti diurna cõditione gaudere Saturnum, ob intendentem cum Sole familiaritatem.

Floridis.

Hoc eſt, ſplendidis, florentibus & uariegatis.

Διὸ καὶ παρὰ τοῖς ἐνταῦθα.

Ἐξαιρέτως συνίπτουσι χαλδαίοις. ἐκ τούτων γὰρ οἱ χαλδαῖοι περὶ οὓς ηὐξήθη μάλιστα ἡ ἀστρολογία. Πανουργότεροι εἰσί.

τῆς ♀ Ὁ γὰρ * τῆς ἀφροδίτης τῷ ἄρεϊ συμπλακείς, ῥαδίους ποιεῖ. (καὶ ἀθέους ἐμέλλε ἰουδαίους) τοὺς ἰουδαίους ἐκ ταύτης ὄντας τῆς θέσεως φησίν. ὅθεν περὶ τὴν προσηγορίαν, συμβαίνει σοι γινώσκειν τὸ περὶ τὴν χώραν εὐθηνίας. γόνιμος γὰρ ἀστὴρ ὁ τοῦ ♃ ἐν τοῖς φθάσασιν ἐλέγετο.

Κατὰ ἀνατολικὴν συσχηματισμόν.

Εἰσὶ γὰρ ἐν τῷ βορραπηλιωτικῷ, ὄντες μὴν ἐν τῷ νοτολιβυκῷ. κλίνοντες μὲν δὲ ὑπὸ τοῦ ἀντιγωνίου τοῦ βορραπηλιωτικοῦ, καὶ μὴ χαίροντες τούτῳ τῷ σχήματι, αἴτιοι φθορᾶς τοῖς ὑπ᾽ αὐτοῖς γίνονται. διὰ δὲ ἐν τῷ τῆς ἀφροδίτης τριγώνῳ τὰς γυναῖκας τοῖς ἀνδράσιν εὔνους ἀπέδωκεν ὁ σχηματισμὸς τῶν ὑψωμάτων. ἤμειψαν γὰρ τὰ ἀλλήλων τρίγωνα, καὶ ὁ μὲν ♂ ἐν τῷ ♄ τριγώνῳ ὢν τῆς ἀφροδίτης ἔχει τὸ ὕψωμα. ἡ δὲ ♀ πάλιν, ἐν τοῖς ♓ △ δὲ ὄντος ♂ τυγχάνει τὸ ζῴδιον. Τὸν δεξιὸν μαζόν.

Ὁ δὲ ἱπποκράτης, οὐ διὰ τὰς πολεμικὰς χρείας βούλεται αὐτὰς ἀποκόπτειν τὸν μαζόν. ἀλλὰ διὰ τὸ ἰσχυρότερα ποιεῖν τὰ δεξιὰ μέρη, τῆς τροφῆς τοῦ μορίου εἰς τὰ σωζόμενα μεταβιβαζομένης μέρη. Κοινωνοῦσι σχεδὸν περὶ τῆς πλανητῶν διαδοχῆς ἑκατέρου.

Λέγει δὲ ♂ ἢ ♃ ἢ ♄, καίτοι ἐν ἄλλοις τεταρτημορίοις σὺν αὐτοῖς ἔχουσιν οἰκοδεσποτοῦντας, ἀλλ᾽ οὐχ᾽ οὕτως ἐν ταῖς φάσεσιν, ἐν αἷς χαίρει ἕκαστος. ἔχουσι γὰρ τὸν ♂ καὶ τὴν ☾ ἐν τῷ νοτολιβυκῷ διὰ τὸ ἀντίγωνον, διὰ τὸν ἑσπέριον ἀνθελκομένης συσχηματισμόν.

Τὴν μὲν οὖν συνοικείωσιν.

Ἐπλήρωσε τὴν διδασκαλίαν τῶν τεσσάρων τεταρτημορίων, διδάξας πῶς αὐτῶν, καθόλου καὶ κατὰ μέρος. νῦν δὲ, καὶ ἄλλο ἐπινοεῖ, καὶ πρὸς εὐχερῆ ζήτησιν τῷ ἀκροατῇ. ἐκτίθεται γὰρ τὰς χώρας πάσας τὰς εἰρημένας διὰ συντόμου, καὶ ψιλὰ μόνα τὰ ὀνόματα ἐκ τῶν προδεδειγμένων ἐκλεξάμενος. ἔπειτα δὲ οὕτω καθόλου τεταρτημόρια ἐκτίθεται τὰς χώρας. οὕτω κατὰ ὅλου τρίγωνον, ὥστε ἐκ τούτων πάντων, ῥᾳδίαν γίνεσθαι τῷ ζητοῦντι τὴν εὕρεσιν. ἀπαριθμησάμενος δὲ τὰς χώρας προστίθησιν ἑτέρας τινὰς προσδιορισμούς, συντελοῦντας τοῖς ἀποκειμένοις.

Ἔκθεσις, τῶν ἀνακειμένων χωρῶν.

Σκόπει φησὶν ἐπὶ τῶν χωρῶν, καὶ τοὺς λαμπροὺς συνανατέλλοντας τοῖς ζῳδίοις, οἷς ἀνακείμεναι εἰσὶν αἱ χῶραι. καὶ † λέγει ἐκ τῆς ἐκείνων

λέγε.

Quamobrem apud illos.

Eximiū hoc habēt Chaldęi. Ex his enim sunt Chaldęi. apud q̄s aucta est Astrologia. Callidiores.

Nam stella * ♀ coniuncta ♂, tales reddit, (& impios ferè. Iudaeos.) Iudaeos inq̄t qui ex hoc situ sunt. unde ex appellatione coniecturam capit de fertilitate regionis. Iouis enim stella in superioribus fęcunda est appellata.

Locus corru ptus.

Orientali copulatione.

Sunt enim in Notolibyco, cū sint in Borrapeliotico, sed reflectūtur ab angulo contrario Borrapeliotico, eaq; figura cum nō delectentur, causa interitus sunt ijs quibus præsunt. Quia uerò in ♀ triangulo est: uxores maritis beneuolas reddidit altitudinum configuratio. Commutarunt enim inter sese triāgulos, ac ♂ in ♄ triangulo ♀ altitudinem habet uicissim ♀ in ♓ triangulo ♂ &c.

Dextram mammam.

Hippocrates sentit, eas nō ob usus bellicos pręcidere mammam, sed ut dextras partes robustiores efficiāt, cum alimonici eius partis in partes in columes trāsferant.

Participes ferè dominatus. & quinque Planetarum.

Martem dicit aut ♃ aut ♄. quanquam in alijs quadrantibus eosdem habent dominatores. Verū non ita in ortibus, in quibus quisq; planeta gaudet.* Habent enim ♂ & ☾ in Notoborrolybico ob angulum obuersum, & ob uespertinam configurationem retrahuntur.

Familiaritatē igitur.

Absoluit doctrinam quatuor quadrantum tūm uniuersalem, tum particularem. Nunc aliud etiam excogitat, ad expeditam auditorum inquisitionem. Regiones enim omnes suprà dictas per compendium exponit nudis duntaxat nominibus positis, que ex ijs que suprà demonstrata sunt, struuntur. Deinde regiones exponit per uniuersos quadrantes & triangulos. ut ex his omnibus inquirenti facilis fiat inuentio. Regionibus enumeratis, alias distinctiōes adijcit, cōferentes ad ꝓpositum.

Expositio regionū ad quodq; signū pertinentium illustris.

In consideratione regionum, inquit, stellas etiā cū signis cooriētes intueri, q̄bus regiones subsunt & pro illarum natura dicit euentum

ἰδιότροπος συμβεβηκὸς τὸ τῷ τόπῳ ἢ ἐν ὑπάρχον. σκοπεῖν δέ φησι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, καὶ τὸν ὡροσκόπον, ἐὰν δὲ μὴ δυνηθῇς εὑρεῖν τὴν καταρχὴν ἐν ᾗ ἐκτίσθη, ζήτει τὸ θέμα τοῦ ἐπιδημοῦντος τῇ χώρᾳ, ἢ τοῦ τότε βασιλέως, ἢ τοῦ τότε ἄρχοντος. καὶ λάμβανε τὸ περὶ γενέσεως ἐκείνου ὡς γένεσις τοῦ τόπου. καὶ ταῦτα μὲν ὁ παλαιός. ἡμεῖς δέ φησιν, ὅτι καὶ ἐν οἵῳ δήποτε τόπῳ ἐπιδημησάντων ἡμῶν, ζητεῖν τοῦ λαμπροτέρου καὶ κρατοῦντος τόπου τὴν γένεσιν. τὸ γὰρ μεσουράνημα, ἀναλογήσει τῷ ὡροσκόπῳ τῆς πόλεως. καὶ κύκλου. οὐχ ἁπλῶς δὲ λαμβανόμεθα τοὺς ἀπλανεῖς, ἀλλὰ τοὺς προστείνοντας τῇ θέσει τῶν ζῳδίων, καὶ τοὺς περιλαμβανομένους ὑπὸ τῶν κύκλων τῶν γραφομένων διὰ τοῦ πόλου τοῦ ζῳδιακοῦ. ταῦτα γὰρ ἐν τῷ κανόνι μαθησόμεθα.

κατὰ μέρος. Ἔφοδος εἰς τὰς * καθόλου προτελέσεις τῶν ἐκλείψεων.

ἐκκειμένων τόπων. Τούτων οὕτω προεσκεμμένων.

Εἰπὼν τοὺς καθολικοὺς τόπους καὶ τοὺς μερικούς, νῦν βούλεται εἰπεῖν τὰς περιστάσεις τὰς ἐν αὐτοῖς τοῖς εἰρημένοις συμβαινούσας τόποις. τοῦτο γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἀκόλουθον ἐδείκνυε. μετὰ δὲ τοῦτο χαριέστατον ἐκεῖνο προστίθησι θεώρημα, τὸ περὶ τῆς προγνώσεως αὐτῶν. αἱ μὲν αἰτίαι, εἰς δύο διαιροῦνται, ὥστε τὰς συζυγίας τὰς ἐκλειπτικὰς τουτέστιν εἰς τὴν σύνοδον καὶ πανσέληνον. ἐν ταύταις γὰρ αἱ ἐκλείψεις συνίστανται, καὶ εἰς τὰς ἐν αὐταῖς γινομένας παρόδους, τῶν ἀστέρων τετραγωνιζόντων, καὶ διαμετρούντων καὶ μάλιστα ὅταν στηρίζωσιν. αἱ δὲ προγνώσεις, εἰς τέσσαρα μερίζονται. ὁ γὰρ προγινώσκων ὀφείλει τὸν τόπον εἰπεῖν καὶ τὸν χρόνον ἐν ᾧ καὶ τὸ γένος τῶν πασχόντων. καὶ τούτων τὰ λογικά, ἢ τὰ ἄλογα καὶ τὰ παραπλήσια καὶ τέταρτον εἶδος τοῦ ἀποτελέσματος. ὁποῖόν ἐστι τὸ μέλλον καὶ τὸν τόπον περὶ ὃν μέλλει συμβαίνειν.

αὐτὰς δ', ἐπὶ αὐτῶν.

Περὶ τῶν διατιθεμένων χωρῶν ἐπισκέψεως.

Σκοπεῖν δεῖ τὸ ζῴδιον ἐν ᾧ συμβαίνει ἡ ἔκλειψις καὶ δι' αὐτοῦ τὸ τρίγωνον, καὶ τὸ ἀνακείμενον τεταρτημόριον. περὶ γὰρ τὰς χώρας τὰς ὑπὸ τὸ τεταρτημόριον, ἐροῦμεν ἔσεσθαι τὸ ἀποτέλεσμα ἐὰν δὲ ἔτι μᾶλλον θελήσωμεν μερικωτέρους ζητῆσαι τόπους, τὰς ἀνακειμένας χώρας τοῦ ζῳδίου μόνου ληψόμεθα. ἐὰν δὲ καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν βουληθῶμεν σκοπῆσαι, χρῆσαι τῇ γενέσει τῆς πόλεως, ὡς ἤδη μεμάθηκας, ἢ καὶ τῇ τοῦ τότε βασιλέως, ἢ ἄρχοντος. † καὶ τῇ γενέσει περιπεσοῦμεν τῆς πόλεως. παραβαλοῦμεν δὲ λοιπὸν τὸν ὡροσκόπον καὶ τοὺς τόπους τῶν φωτῶν, τῷ τῆς ἐκλείψεως. καὶ ἐὰν εὕρωμεν ταῦτα

ἐκεῖ.

λαβ.

euentum aliquem aut qualitatem insitam regioni. Considerare iubet solem Lunam & horoscopum. Sin initium conditionis reperire nequiueris: quærito thema eius, qui aut eius qui tum rex aut princeps ibi fuit.† & illius genituram pro genitura sumito regionis. Atq; hęc Ptolemęus.* Nos autem, inquit, quemcunq; in locum profecti fuerimus, quærere debemus illustrioris & dominantis loci genesin. Nam M C. conueniet cum horoscopo ciuitatis. & circulo. Non simpliciter autem capiemus stellas fixas. sed eas quæ ad situm signorum inclinant, & quę continentur à circulis, qui describuntur per polos zodiaci. Hæc enim in Canone discernimus.

Locum illum occupauit.

Tractatio de * uniuersalibus significationibus defectionum.

Particularibus.

His ita expositis.

Postquam de locis uniuersalibus & particularibus dixit: nunc de circumstantijs dicturus est, quæ in ijs locis contingunt. id quod supra etiam esse consequens, ostensum est. Post elegātiss. illud preceptum adijcit, de rerum illarum prænotione. Causæ bifariam diuiduntur, in copulationem (In his enim eclipses contingunt) & transitus planetarum, qui in ijs fiunt, & quadrangulo uel opposito intuentur, tum præsertim, cum stationarij sunt. Prædictiones porrò quadrifariam diuiduntur. Nam qui prædicit debet locum dicere & tempus, quò etiam genus eorum quæ patiuntur, pertinet: quæ uel rationis capacia sunt uel expertia. Quarto speciem euentus, qualis sit futurus. & locum in quo sit euēturum.

De consideratione regionum quæ afficiuntur:

Considerandum est signum, in quo contingit defectus & eius triangulus, & eò pertinens quadrans. Nam in regionibus quadranti subiectis, euenturum esse dicemus. Sin magis etiam particularia loca quæsituri sumus: regiones signo duntaxat subiectas sumemus. quòd si urbem etiam ipsam consideraturi sumus: utendum est genitura urbis, ut iam didicisti, aut eius qui tum regnauit, rerumúe potitus fuit. Iam si genituram urbis nacti fuerimus: conferemus horoscopum, & loca luminum cum eclipsi. quæ si à loco

ὑπ' αὐτοῦ τετραγωνιζόμενα ἢ διαμετρούμενα εὕρωμεν περὶ ἐκείνην μάλιστα συμβήσεσθαι τὴν πόλιν. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἡ γένεσις τῆς πόλεως, ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος μόνον τοῦ ἄρχοντος τὰ τετράγωνα καὶ διάμετρα τῆς ἐκλείψεως ὀφείλομεν ζητεῖν. * τὸ πότε συμβήσεται. ἵνα δὲ τοῦτο εὕρωμεν, ὀφείλομεν προεγνωκέναι καὶ τὰ κέντρα, ὡς ἐπὶ γενέσεως, τῆς ἐκλείψεως, τὰ διὰ τῶν ὡριαίων χρόνων, ἢ τοῦ ἐξάρματος γινόμενα. ταῦτα δὲ τοῦ προχείρου κανόνος ἐστὶ τὰ θεωρήματα, ὑποκείσθω δὲ ὡς * εἴρηται, ἢ κατὰ τὴν ἰσότητα τῶν ὡρῶν τῶν ἐκλειπτικῶν. οἷον, πόσας ὥρας μένει ἡ ἔκλειψις. ὑποκείσθω οὖν, τρεῖς ὥρας μένειν τὴν ἔκλειψιν. ἐὰν οὖν ᾖ αὕτη σεληνιακή, ἐροῦμεν ὅτι τρεῖς μῆνας κρατήσειν αὐτῆς τὰ ἀποτελέσματα. ἐὰν δὲ ἡλιακὴ ἡ ἔκλειψις, τρεῖς χρόνους ληψόμεθα αὐτῇ μηνῶν. ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον τὴν ποσότητα εἰδέναι χρή, ἀλλὰ τὸ ἰσχυρότατον καὶ ἀκμαῖον τῆς ἐνεργείας μαθεῖν: σκοπεῖν δεῖ ὡς ἔφαμεν τὰ κέντρα τῆς ἐκλείψεως. καὶ ἐὰν μὲν ἐνεχθῇ τὸ ζώδιον, ἐν ᾧ ἡ ἔκλειψις συνέβη, ἐν τῷ ὡροσκόπῳ ἢ πλησιάζον αὐτῷ, ἐροῦμεν ἐν τῷ πρώτῳ τρίτῳ μέρει τοῦ παντὸς χρόνου ἔσεσθαι τὸ ἀποτέλεσμα. ἐὰν δὲ ἐν τῷ μεσουρανήματι ἢ πλησίον αὐτοῦ, διὰ τὰ δύο τρίτα τοῦ χρόνου ἐροῦμεν, παρὰ τὸ δίμοιρον, ἐὰν δὲ ἐν τῷ δυτικῷ ἢ πλησίον αὐτοῦ παρὰ τρίτου τριτημόριον λέξομεν αὐτοῦ ἀποβαίνειν. τουτέστι περὶ τὰ τελευταῖα τοῦ χρόνου. αἱ γὰρ ὑπὸ γῆν ἐκλείψεις οὐ πρὸς ἡμᾶς γίνονται. ἀφανεῖς γὰρ ἡμῖν τυγχάνουσιν. ἀλλὰ καὶ εἰ μέλλει συμβαίνειν ἐν τῷ δε τῷ τριμοιρίῳ, ἀναγκαῖον δεῖν εἰδέναι τὰς ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ χρόνῳ συμπιπτούσας ἀνέσεις καὶ ἐπιτάσεις. σκοπεῖν οὖν χρὴ τὰς γινομένας τότε συνόδους ἢ πανσελήνους. ἐὰν γὰρ αὗται εἰς τὸ ἐκλειπτικὸν ἐμπέσωσι ζώδιον ἢ εἰς τὰ τετράγωνα ἢ διάμετρα, ἐπιτείνουσιν, ἀνιᾶσι γὰρ ἂν ἀλλαχοῦ συμπέσωσι. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, καὶ οἱ † ποιοῦντες ἀστέρες τὰς ἐκλείψεις. ἀνιᾶσι καὶ ἐπιτείνουσι. στηρίζοντες γὰρ καὶ ἀνατολικοὶ γενόμενοι ἢ διαμετροῦντες, ἢ τετραγωνίζοντες, ἐπιτείνουσι, μείωσιν γὰρ ἐργάζονται ἀφαιρετικοὶ ὄντες καὶ δύνοντες.

[margin: θεωροῦντες.]

Τὰς δὲ προτελέσεις αὐτάς.

Εἶπε πρότερον τὰ κεφάλαια, ποῖα καὶ πόσα ἐστὶ περὶ ἃ ὁ γινώσκων περὶ ἐκλείψεων ὀφείλει καταγίνεσθαι. προτέλεσιν οὖν ἐκάλεσε τὴν οἷον πρόγνωσιν, τὴν πρόγνωσιν τοῦ πρὸ τοῦ τέλους τῶν ἐσομένων προγινώσκειν τὸν καιρὸν τῶν ἐπισημασιῶν.

Περὶ χρόνου τῶν ἀποτελουμένων:

Οὐ λέγει ἐπισημασίας τὰς ἐκλείψεις. ἀλλὰ τὰς μὲν

eclipsis quadrato aut opposito inueniri ratio uiderimus: dicemus in ea urbe potissimum euenturum esse. Si genitura urbis non extat, à MC duntaxat principis, quadrata & opposita eclipsis inquiremus. * quando euenturum sit: id ut inueniamus, antè cognoscende sunt anguli eclipsis, tanquam geniturae, qui existunt de horarijs temporibus & latitudine poli. Haec uerò sunt praecepta expediti canonis. Sumantur autem tanquam * dicta secundum aequalitatem horarum eclipticarum. Velutì. quot hortas durat eclipsis: Ponatur eam tres horas duraturam. Si igitur Lunaris est, dicemus tres menses duraturum eius effectum. Si solaris, pro tribus mensibus tres annos sumemus. Quia uerò non sola quantitas est sciendа, sed & uigor & summa eius efficacia cognoscenda: consideranди sunt, ut diximus, anguli eclipsis. Quid si signum, in quo eclipsis contigit, sit in horoscopo, eiúe appropinquet: dicemus in primo triente totius temporis secuturum effectum. Sin in MC aut propè illud secundum temporis trientem dicemus, ob duas tertias. Sin in occidente aut prope illum: in tertio triente euenturum dicemus, hoc est, in extremo tempore. Nam subterranei defectus, cum nobis non appareant, nihil ad nos attinent. Praeterea, si in hoc, aut alio triente sunt euentura ea quae portenduntur: scire necessarum est, incrementa & decrementa, quae eo ipso tempore contingent. Intuende sunt igitur coniunctiones, quae tum fiunt, aut plenilunia. Quae si in eclipticum signum inciderint, aut in quadratu aut oppositu: augent, si alibi, diminuunt. Eodemque modo stellae quae * faciunt eclipses, augent & minuunt. Nā stationarij & orientales, aut per quadratum aut oppositum: augent. diminutae cursu & occidentales, minuunt.

[margin: Aspicientes.]

Ipsius porro praedictionis.

Antè dixit, capita quae & quanta sint, in quibus ei uersandum sit, qui tractaturus sit eclipses. προτέλεσις autē idem est quod praedictio. quod significationum tempus ante, ut finem denunciat.

De tempore effectuum.

Ipsas eclipses non uocat significationes

παραβολὰς τῶν ἐκλείψεων γινομένας. τὸ γὰρ εἰδέναι πότε συμβαίνει ἔκλειψις οὐκ ἐστὶ τῆς προκειμένης πραγματείας, ἀλλὰ τῶν προχείρων κανόνων.

Καὶ τῆς διαστάσεως τὴν ποσότητα.

Οὐκ εἶπε ποσότητα, ἀλλὰ προσέθηκε τῆς παρατάσεως. τὸ μὲν γὰρ εὑρεῖν ποσότητα τῆς ἐκλείψεως, τοῖς προχείροις προσήκει κανόσι. τὸ δὲ εὑρεῖν ἐπὶ πόσον χρόνον μένει ὁ ἐκ τῆς ἐκλείψεως γίνεται, τῆς προκειμένης ἐστὶ πραγματείας, ὡς καὶ μικρὸν ὕστερον μαθήσει.

Ἐμμονιστέρας.

Αὐτὸς ἑρμηνεύει ποῖαί εἰσιν ἐμμονιστέρας. αἱ ὑπὸ ♄ καὶ ♃. οὗτοι γὰρ μετὰ τοῦ ♂ δύνανται τὴν διάμετρον τοῦ ☉ ἀφίστασθαι.

Εὐαισθητοτέρας.

Εὐαισθητότεραι δέ εἰσιν, αἱ ὑπεροχῇ ἐπὶ μέρος οὖσαι, καὶ πολὺ μέρος τῆς σφαίρας ἀπολαμβάνουσαι.

Φωσφορίας.

Φωσφορίας λέγει τὰ ζώδια, ἐν οἷς εἰσι φῶτα. οὐ μόνον γὰρ δεῖ ὡς ἤδη μεμάθηκας τὸν ὡροσκόπον, τῶν πόλεων ζητεῖν. ἀλλὰ καὶ τὰ φῶτα.

Τῶν γὰρ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον.

Τοῦτο κοινόν ἐστι θεώρημα, τῶν ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν ἐκλείψεων. πᾶσα γὰρ ἔκλειψις τῶν ὄντων, οὐκ ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἐν παντὶ τόπῳ συμβαίνει, ἀλλ' ἐν διαφοραῖς.

Τὸ γὰρ πᾶν ὀξυτάτην ἔχον κίνησιν,
οὐκ ἐᾷ αὐτὴν ἐν ἑνὶ μένειν τόπῳ.

Αἱ δὲ ἡλιακαί, τὸ μὲν δὲ περὶ τὸ μέγα τὸ αὐτὸ πανταχοῦ φαίνεσθαι, τὸ γὰρ φῶς τὸ ἡλιακὸν κἂν ἐκλείπῃ, ταχέως ἀναλάμπει. τοιοῦτον γάρ τι συμβαίνει, οἷον ἐπὶ τῶν ὀξυδορκούντων. οὗτοι γὰρ καὶ ὅταν ὁ ἀὴρ παχύτερος ᾖ, καὶ ἀντιπράττῃ τῇ ὄψει, δύνανται ἐπὶ μήκιστον χρόνον τὴν ἀκτῖνα τῆς ὄψεως πέμπειν, καὶ οὐ παραποδίζονται ὑπὸ τοῦ ἀντέχοντος παχύτητος.

Τὴν ἐκλειπτικὴν ὥραν, καὶ τὸ τοῦ πόλου ἔξαρμα.

Ἐπεὶ οὖν φησι δέδεικται, ὅτι οὐ περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν αἱ ἐκλείψεις ἐν παντὶ τόπῳ φαίνονται, ἀναγκαίως ἑκάστη, ὥραν ἰδίαν ἔχει. δεῖ οὖν τὸν ὡροσκόπον καὶ τὰ ἄλλα κέντρα ἐφ' ἑκάστου ἔχειν, οὐχ ἁπλῶς οὐδὲ στοχαστικῶς, ἀλλὰ περὶ τῆς διὰ τῆς ὀρθῆς σφαίρας μεθόδου, ἣν ἐκάλεσεν ἔξαρμα. ὁ γὰρ πόλος κατὰ βραχὺ ἐπὶ τῶν ταπεινοτέρων ἐπὶ τὰ ὑψηλότερα αἰρόμενος, ὀρθότατος γίνεται ὡς ἐν τῇ μυλοειδεῖ τῆς σφαίρας θέσει. φέρε δὲ διὰ βραχέων, τὴν μέθοδόν σοι τῆς εὑρέσεως ἐπεξέλθωμεν. δεῖ οὖν σκοπεῖν τὸ κλίμα, καὶ λαμβάνειν τοὺς παρακειμένους ἀριθμούς, τουτέστι ἀναφορικοὺς ὡριαίους. καὶ ἐπὶ τοὺς ὡριαίους χρόνους, τὰς ὥρας τὰς μέχρι ὅτε ἡ ἔκλειψις ἤρξατο φαίνεσθαι. εἶτα συνθεῖναι τὸν ἀριθ-

ſed mutationes eclipſium. Nam cognitiõ futuræ eclipſis non eſt huius tractationis, ſed expediti canonis.

Et durationis quantitatem.

Non dixit quantitatem, ſed adiecit durationis. Nam quantitatem eclipſis inuenire ad expeditum canonem pertinet. Quanto autem tempore effectus eclipſis ſit duraturus inuenire: ad hoc pertinet inſtitutũ, ut & paulo pòſt cognoſces.

Et durabiles ſeditiones.

Ipſe interpretatur quæ ſeditiones ſint durabiles: eæ nimirum, quæ à Saturno & Ioue portenduntur. hi enim unà cum Marte per oppoſitum à ſole diſtare poſſunt.

Vehementiores.

Vehementiores ſunt in ſublimi & medio cælo, et magnã ſphęrę partẽ occupãtes.

Phoſphoria.

Phoſphorias dicit ea ſigna, in quibus lumina ſunt. Neq; enim ut iam cognouiſti, urbium horoſcopus duntaxat inquirendus eſt, ſed etiam Lumina.

Quæ in idem tempus cadunt.

Hoc præceptum ex æquo pertinet ad ſolares & Lunares defectus. Omnis enim eclipſis nequaquam eadem hora in quouis loco contingit, ſed diuerſis.

Nã uniuerſum motu præditũ uelociſſimo, nõ ſinit eã in uno manere loco.

Solares autem ne magnitudinis quidem ratione, eodẽ modo ubiq; apparent. lumen enim ſolare quãuis defecerit: citò tamen reſtituit. Idẽ enim accidit quod in ijs qui acie oculorũ ualẽt. Nam id tametſi aër craſſior eſt et uiſui reſiſtit: tamẽ aciem oculorũ longiſſimè poſſunt extendere, nec impediuntur cœli denſitate.

Horã Eclipticã & Poli latitudinẽ.

Quoniã inqt oſtẽſum eſt eclipſes nõ quouis loco eodem tempore apparere, neceſſa reò quælibet regio peculiarẽ horam habet. Cõſtituendus igitur eſt horoſcopus, & reliqui anguli, in qualibet regione: nõ ſimpliciter, neq; per coniecturã, ſed ea ratiõe, q̃ à recta Sphæra pẽdet, q̃ latitudinẽ uocat. Polus eñ paulatim ab humiliorib. ad altiora elatus, fit rectiſſimus, ut in ſitu Sphæræ, quæ molę ſimilis eſt. Age uerò paucis rationẽ inuẽtionis explicemus. Cõſiderandũ igit̃ eſt clima, & numeri qui adiacent, ſumendi, tam aſcenſionales quam horarij, & præter horaria tẽpora etiã horæ, eò uſq; dũ eclipſis apparere cœpit. Deinde cõponendus eſt

μὸν τῶν ὡριαίων χρόνων, καὶ τῶν ἀναφορῶν. καὶ ζητεῖν. ὅλος ὁ ἀριθμὸς ὑπὸ ποῖον δωδεκατημόριον, καὶ μοίρας, τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ κλίμα ὄντων κἀκεῖνο δὴ λέγει τὸν ὡροσκόπον. ἐξάγαγὼν τὸν ἀριθμὸν εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν. ζήτει ὑπὸ ποῖον πίπτει δωδεκατημόριον καὶ μοίρας. καὶ ἐκεῖνο εὑρήσεις τὸ μεσουράνημα. ἐκ διαμέτρου τούτοις, τὰ λοιπὰ δύο κέντρα. ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἐσιώπησεν ὡς ἐν οἰκείοις χωρίοις περὶ τῶν αὐτῶν διαλεχθείς.

Παρατείνεται τὸ ἐπισκίασμα.

Ἵνα μή τις ἐπὶ τῆς παρατάσεως τῆς ἐνεργείας τὸ τοιοῦτον ἀκούσῃ. καὶ ὅπως δὲ ἅπαξ χρὴ εὑρίσκειν, ἐν τῷ κανόνι μαθησόμεθα. καὶ διὰ ταῦτα τὰ δύο ὥσπερ ἐκ τοῦ κανόνος προεγνωκότα εἰς τοῦτο τὸ μέρος ἐλθεῖν.

Ἐκ τῆς πρὸς τὰ κέντρα σχέσεως.

Ὁ χρόνος τῆς ἐνεργείας τε καὶ τῆς παρατάσεως, ἐκ τῆς σχέσεως τοῦ ἐκλειπτικοῦ τόπου τῆς πρὸς τὰ κέντρα λαμβάνεται, ὡς γὰρ ἂν ἔχωσιν οὗτοι οἱ τόποι πρὸς ἀλλήλους, καὶ ὁ χρόνος ὁρίζεται. ὡς ἤδη ἡμῖν εἴρηται ἐν τῇ προθεωρίᾳ.

Κατὰ τὴν πρώτην τετράμηνον.

Ὡς ἐπὶ φύσεως λαμβάνει τὸ ὑπόδειγμα, λόγου χάριν, καὶ καθ' ὑπόθεσιν, τριῶν γὰρ ὄντων τῶν κέντρων, εἰς τρία μέρη μερίζει τὸν χρόνον. καὶ τῷ μὲν πρώτῳ τὸ πρῶτον δίδωσι μέρος. τῷ δὲ δευτέρῳ, τὸ δεύτερον, καὶ τῷ τελευταίῳ, τὸ τρίτον.

Ὅταν ἐπὶ τῶν αἰτιῶν.

Ἐπειδὴ πολλάκις ἐπιτάσεις καὶ ἀνέσεις γίνονται, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ τετραμήνῳ ζητεῖν χρὴ εἰ τὰς ἐμπτώσεις αἱ τότε συζυγίαι τῶν φώτων, τοῦ ἐκλειπτικοῦ τόπου ἢ κατὰ παρουσίαν, ἢ συσχηματισμόν, ἢ ἀκρονύχους ποιούμενοι προηγήσεις. τὸ τέως ἀφαιρεῖται οὐ πᾶσι δὲ ἐφαρμόζει τὸ ἀκρόνυχον ἀλλὰ τοῖς ἐκ διαμέτρου στάσιν ἀποστῆναι δυναμένοις. τὸ γοῦν προηγήσεις, κοινῶς παρείληπται.

Περὶ τοῦ γένους τῶν διατιθεμένων.

Εἰπὼν καὶ περὶ τοῦ χρόνου, νῦν ἐπὶ τὸ τρίτον μεταβαίνει κεφάλαιον τὸ περὶ ποιοῦ τῶν γενῶν. ᾧ χρώμενοι δυνησόμεθα λέγειν περὶ ποῖα συμβήσεται ἡ ἀπὸ τῆς ἐκλείψεως διάθεσις. ἔστι δὲ τὸ κεφάλαιον δυσχερές, διότι τὸ πολυδιαίρετον τῶν ζῳδίων, καὶ τὴν τῶν οἰκοδεσποτούντων ἀστέρων, καὶ τὴν τῶν ζῳδίων διαίρεσιν ποικίλην ὑπάρχειν. ἐπεὶ γὰρ † συμβαίνει ἡμῖν τὸ γένος τῶν πασχόντων ἡ μόρφωσις, καὶ ἡ ἰδιότης τῶν ζῳδίων, τῶν τε ἐκλειπτικῶν, καὶ τῶν ἑπομένων κέντρων οἷον τῶν ἐπαναφερομένων καὶ ἑπομένων τῷ ζῳδίῳ τῆς ἐκλείψεως, λόγου χάριν. κέντρων καὶ τῶν ὑποδεξαμένων τοὺς οἰκοδεσποτοῦντας ἀστέρας, τῶν τε ἐκλείψεως καὶ τοῦ ἑπομένου κέντρου: ἀναγκαῖον ἐστι καὶ μέθοδον παραδοῦ-

† σημαίνει

numerus horariorum temporum, & ascenſionum: & quærendum, totus numerus in quod ſignum, & quam partem cadat eius climatis. Atque illud dicito eſſe horoſcopum, * ducto numero ſub ſphæra rectam: quærito in quod ſignum, & in quam partem cadat, & ſic inuenies medium cœli. Ex oppoſito horum, reliquos duos angulos inuenies. Verum autor hęc omnia reticuit ut de quibus ſuis locis diſſeruerit.

Extenditur obumbratio.

Ne quis hoc de duratione effectus intelligat. Quomodo aũt ſit inueniẽdũ, in canone cognoſcemus. et hęc * duo ubi canonẽ cognouerimus, ad hãc partem erit ueniendũ.

Pro habitudine erga angulos.

Tempus effectus & durationis ex loco ecliptico ratiõe angulorũ ſumitur. Quemadmodũ enim hęc loca inuicem affecta fuerint: ſic etiam tempus definietur, ut iam in inſtitutione à nobis expoſitum eſt.

Primis quatuor menſibus,

Exemplum affert de anno, docendi gratia, per fictionẽ. Nã cũ anguli tres ſint: trifariã diuidit tempus, ac primę parti tribuit primũ, ſecundæ ſecundũ, poſtremæ tertiũ.

Cum pro ratione cauſarum.

Cum ſepe incrementa fiant in ipſo quadrieme ſtri tempore: quærẽdum eſt an * computationes luminum tum incidant in locũ eclipticum ſiue per corpus ſiue per aſpectum ſiue per ueſpertinas regreſſiões, hoc eſt cum numero ſint diminuti. Neq; uero Veſpertinũ tempus cõgruit omnibus Planetis, ſed ijs duntaxat, q per oppoſitũ à Sole diſtare poſſunt. Itaq; (regreſſiones) in genere ſumitur.

Locus corruptus.

De genere eorum quæ afficiuntur.

Poſtq; de tempore diſſeruit, nunc ad tertium caput accedit, de qualitate generum, quo adhibito dicere poterimus, quibus in rebus eclipſis uim ſuam oſtenſura ſit. Eſt autem caput hoc difficile, cum ob multiplicem ſignorũ diuiſionem, tum propter dominantium ſtellarum & ſignorum uariam diſtributionem. Nam cum genus eorũ quæ paſſura ſunt, ſignorum figura & proprietas indicet tam eclipticorũ quã angulorũ ſequentium, ueluti qui * antecedunt & ſequuntur ſignum eclipſis. uidelicet angulorum & eorum ſignorum in quibus uerſantur ſtellę dominatrices eclipſis & anguli ſequentis: neceſſe eſt tradi rationẽ,

qua

ναι, δι' ἧς δυνήσει εὑρεῖν τοὺς οἰκοδεσπότας τῶν
ἐκκειμένων τόπων, καὶ τὰς μορφώσεις καὶ ἰδιοτρο-
πίας τῶν ζῳδίων. ἃ πάντα συντείνει εἰς τὴν τῶν
προκειμένων γνῶσιν. ἀλλ' ἴσμεν δὲ ὡς οἰκοδε-
σποτοῦσι καὶ οἱ ἀπλανεῖς. καὶ ἐκθησόμεθά σοι
καὶ τὴν μέθοδον τῆς τούτων εὑρέσεως. προκείσθω δὲ
ἡμῖν πρότερον, ὁ τῶν πλανωμένων λόγος. ἀνάγ-
κη δὲ τῆς ἐκλείψεως, καὶ τοῦ ἑπομένου κέντρου, ἢ
ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τῶν οἰκοδεσποτῶν. ἢ δύο, ἢ πλεί-
ους, καὶ ἢ ἕνα, ἐν ἑκατέρῳ τῶν κέντρων. ἢ δύο, εἰ
μὲν οὖν εἷς ὢν ἀμφοτέρων τῶν τόπων οἰκοδεσ-
πότης, σκοπήσαντες τὴν τοῦ ζῳδίου ἐν ᾧ οὗτος ἐστὶ
μόρφωσιν, καὶ ἰδιοτροπίαν: ἐροῦμεν τὸ ποιὸν τοῦ
γένους ἴδιον. εἰ δὲ οὐκ αὐτὸς κατέχει τοὺς αὐτούς,
ἀλλὰ ὁ μὲν ἕτερος αὐτῶν πλείονας ἔχει λόγους αὐ-
τόθεν. ἐκεῖνον προκρινοῦμεν. εἰ δὲ ἀμφότεροι τοὺς
αὐτοὺς ἔχοιεν λόγους, προτιμηθήσεται ὁ τῆς ἐκλεί-
ψεως κύριος. εἰ δὲ πλείους τῶν δύο εὑρεθῶσι, καὶ
τοὺς ἴσους ἔχοντες λόγους, ζητήσομεν τὸν ἐν αὐ-
τοῖς χρηματιστικώτερον. οἷον τίς αὐτῶν ἐστὶν
ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ τίς προσθετικός.
καὶ τίς ἀνατολικός. εἰ δὲ ταῦτα κοινὰ ἐπὶ πάν-
των εὑρίσκηται, τὸν τῶν ἀρίστως μᾶλλον προ-
τιμήσομεν. οὐκ ἐνδέχεται γὰρ μὴ διαφοράν τι-
να ἐκ πάντων τῶν εἰρημένων εὑρίσκεσθαι εἰσὶ δὲ
οἱ λόγοι καθὼς ὀφείλουσι γινώσκεσθαι τῆς οἰκο-
δεσποτείας κύριοι συναφὴ καὶ ἀπόρροια πρὸς
τὴν ἔκλειψιν. δῆλον δὲ ὅτι καὶ πρὸς τὸ κέντρον
τρίγωνον, οἶκος, ὕψωμα, ὅρια, τοὺς δὲ, πλα-
νεῖς ληψόμεθα. τούς τε ἐν τῷ κέντρῳ λαμπροὺς
καὶ τοὺς ἐν τῇ μοίρᾳ τῆς ἐκλειπτικῆς. λαμβά-
νονται δὲ οὗτοι, κατὰ τρόπους ἐννέα, οὓς ἐν τῇ
* συντάξει ἐπαγγέλλεται διδάσκειν ἐπεὶ οὖν
τοὺς οἰκοδεσπότας εὑρήκαμεν, φέρε καὶ τὴν τῶν
ζῳδίων διαίρεσιν ἐκθησόμεθα. τριττὴ μὲν ἐστὶν
αὕτη ποτὲ μὲν ἀπὸ τῆς μορφώσεως, ποτὲ δὲ ἀπὸ
τῆς θέσεως, ποτὲ δὲ ἀπὸ τῆς ἰδιότητος.

Ἀρξώμεθα ἀπὸ τῆς μορφῆς.

Τῶν τοίνυν ζῳδίων. τὰ μὲν ἐστὶ χερσαῖα. τὰ
δὲ ἔνυδρα τὰ δὲ ἀμφίβια. τὰ δὲ ἀέρια. χερσαῖα
μὲν, ♈ ♊, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἔνυδρα δὲ ♓. ἀμ-
φίβια δὲ, καρκῖνος, τῶν δὲ χερσαίων, τὰ
μὲν ἐστὶ λογικὰ, τὰ δὲ ἄλογα. λογικὰ μὲν, ♊.
♍ ♒, ἄλογα δὲ τὰ λοιπά. αὐτῶν δὲ τῶν
ἀλόγων, τὰ μὲν ἐστὶν ἀνήμερα τὰ δὲ ἥμερα.
ἀνήμερα μὲν. ♌ ♏. ἥμερα δὲ, ♈, ♉ καὶ τὰ
τοιαῦτα. τῶν δὲ ἀνημέρων, τὰ μὲν βαδιστι-
κὰ, τὰ δὲ ἑρπυστικὰ τῶν δὲ ἐνύδρων, τὰ μὲν
ἐστὶ ποτάμια τὰ δὲ θαλάσσια. ♓ μὲν θαλάσ-
σια καρκῖνος δὲ ποτάμιον. καὶ μὴ θαυμάσῃς εἰ
καὶ τοῖς παρανατέλλουσιν ἐν τοῖς τῆς διαι-
ρέσεως προεχρησάμην ὑποδείγμασι. καὶ γὰρ

qua inueniri queant dominatores horum
locorum, figuræ item & proprietates sig-
norum: quæ omnia efficient ut hunc lo-
cum intelligas. Sciendum porrò est etiam
stellas fixas dominari. quamobrem expo-
nemus quo pacto hæ etiam sint inuenien-
dæ. Sed sumamus in primis rationem erran
tium stellarum. Necesse autem est, tum ec
lipsis, tum anguli sequentis, aut unum at-
que eundem esse dominum aut binos, aut
plures: & aut unum in utroque angulo,
aut binos. Quod si unus utriusque loci fue-
rit Dominus: considerata signi, in quo is est, fi
gura & proprietate: qualitatem propriam
generis explicabimus. Si uero non idem
ea loca obtinuerit, sed alter eorum: plures
ibidem prærogatiuas habuerit: hunc præ-
feremus. Quod si uterque parē uim obtinue
rit, potior habebitur Dominus eclipsis. Sin
plures duobus inuenti fuerint pari autori
tate præditi: quæremus quis eorum sit ma-
iori potestate: uidelicet superiore hæmis-
phærio positus, & auctus numero, & qui
sit orientalis. quæ si communia in omni-
bus inuenientur conditionarium antefere
mus. Neque eīm fieri, potest, quī his omnibus
collectus, discrimen aliquod emergat. Ra-
tiones autem eodē modo se habēt, quo do
minatores domiciliorum cognoscēdi sunt
* applicatio & defluxio erga eclipsin. Con
stat etiā adhibendum esse triangulum, do-
micilium, altitudinem, fines. Fixas porrò
sumemus tum splendidas quæ sunt angu-
lares, tum quæ sunt in parte ecliptica. su-
muntur autem hæ nouem modis, quos in
compositiōe magna se tradere profitetur.
Postquā igitur dominatores inuenimus:
exponamus etiam signorum diuisionem,
quæ quidē triplex est. Nā hæc aliās à forma
sumitur, aliās, à situ, aliās à proprietate.

Auspicemur autem à forma.

Signorū igitur alia terrestria sunt, alia a-
quatica, alia amphibia, alia aëria. Terrestria
sunt ut ♈, ♊ & eiusmodi. Aquatica ut ♓.
Amphibia ut ♋. Terrestriū alia ratiōe præ
dita sunt, alia rationis expertia. Ratiōe pdi
ta sunt, ♊, ♍, ♒. Reliqua bruta sunt. Bru-
torū alia sunt mãsueta, alia fera. Fera ut ♌,
♏. Mansueta ut Aries, taurus et eiusmodi.
Ferorum alia sunt gressilia, alia reptilia. A-
quatiliū alia sunt fluuialia, alia marina. Pi-
sces enim marini sunt, Cācer fluuialis. Ne
que uerò miteris me etiā cooriētibus in diuisione loco exēpli esse usum. Nā ex ijs

ἐξ αὐτῆς πολλὴν φυλακὴν λογισόμεθα, ὡς ἄνω
προδιαλαβόντες ἐδείξαμεν, ἐν τῷ τῆς οἰκοδεσποτεί-
ας λόγῳ. τῶν δὲ ἀερίων, ποίαν τις ποιήσει διαί-
ρεσιν. πάντα γὰρ περιεστὰ ἐστι τῶν ἀμφιβίων, ἀρ-
κεῖ γὰρ τὸ γένος τὸ ἐξ αὐτῶν τὴν ποιότητα. ἐκ
δὲ τῆς θέσεως, ὡς δύο αὐτὰς ποιήσαι τὴν
τομήν. εἰς τοσαῦτα γὰρ καὶ ἡ τῶν ζωδίων θέσις
μερίζεται. εἴς τε ἀρκτῷα καὶ μεσημβρινά, καὶ τρο-
πικά, καὶ στερεὰ καὶ δίσωμα. σκόπει οὖν τὴν μορ-
φὴν τοῦ ζωδίου τοῦ ἐκλειπτικοῦ, τοῦ ὑποδεξα-
μένου τὸν οἰκοδεσπότην, καὶ πρὸς τὴν μορφὴν
καὶ τὴν θέσιν. λέγοις ἂν τοῦ γένους τὴν ποιότη-
τα, οὗ ὑποδείγματος δὲ ἑκάστην τῶν εἰρη-
μένων διαιρέσεων ἐπιδείξαι παραθήσομαι,
οἷον, ἐὰν τὸ ζώδιον ἀνθρωπόμορφον περὶ ἀν-
θρώπους ἔσεσθαι τὸ σύμπτωμα λέγεται. ἐὰν δὲ
πτερωτὸν οἷον ♍ περὶ τὰ πτηνά, καὶ μάλιστα τὰ
εἰς τροφὴν ἀνθρωπίνην συντεινόντων διὰ τὴν
♍, ἐὰν δὲ περὶ ἥμερα, οἷον περὶ βόας ἢ ἵππους,
ἐὰν δὲ ἀνήμερον ὡς ἐν ♌ περὶ τὰ ἀνήμερα. καὶ
τὰ ἄλλα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ἀλλὰ δὴ καὶ
ἐπὶ τῆς θέσεως μεταβαλλόμεθα, οἱ μὲν δίδυ-
μοι καὶ ♋ καὶ ♌, πρὸς τοῖς ἀρκτώοις μέρεσι
τὴν θέσιν ἔχουσιν. ἔχουσι καὶ ἐρημίαν διὰ τοῦτο περὶ
τὴν γῆν αἰφνιδίους ἔσεσθαι κινήσεις. ὁ δὲ ♐
καὶ ♑. καὶ ♒ τὴν θέσιν πρὸς μεσημβρίαν
εἰλήφασι. καὶ εἴποι ἄν τις διὰ τοῦτο, ἄπειρον δο-
κεῖ τὰς ὑδάτων ῥύσεις. ἐν δὲ τοῖς τροπικοῖς
ὄντες καὶ ἰσημερινοῖς, κοινῶς μὲν περὶ τὸν ἀέ-
ρα σημαίνουσι τὰς μεταβολάς, καὶ τὰς * ἐν
ἑκάστῳ ὥρας. ἰδικῶς δὲ περὶ τὰ ἐν ἑκάστῳ φυό-
μενα. οἷος ἐν τῇ ἐαρινῇ, περὶ τὰ βλαστήματα
τῶν φυτῶν. τότε γὰρ ἄρχονται βλαστάνειν τῶν
φυτῶν τὰ ἄκρα. ἐν δὲ τῇ χειμερινῇ, τοὺς τε-
λεσφορηθέντας καρπούς, καὶ τὰς συναγω-
γὰς αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατὰ τὸν αὐτὸν
τρόπον. οὕτω δὲ τὰ μὲν τροπικά, μᾶλλον ὀχ-
λικὰ καὶ δημώδη φαμὲν διὰ τὴν τῶν πολιτικῶν
πραγμάτων, συνεχῆ, μεταβολήν. τὰ δὲ στερεά,
τοῖς θεμελίοις διὰ τὸ ἰσχυρὸν καὶ στερεόν. τὰ δὲ
δίσωμα, ἀνθρώποις καὶ τοῖς βασιλεῦσι, διὰ τὸ
διττὸν τῆς σχέσεως. ὁ γὰρ βασιλεύς, πρὸς τοὺς ἀρ-
χομένους. καὶ οἱ ἀρχόμενοι πρὸς τὸν βασιλέα. δι-
ελὼν οὖν, τὰς μορφὰς τῶν ζωδίων, καὶ τὰς ἰδιο-
τροπίας, ζητεῖ ἐπὶ πᾶσι τρόπον τινὰ συμπλη-
ρώσας τὸ περὶ τοῦ γένους ποιότητος κεφά-
λαιον, περὶ ποίαν ἡλικίαν συμβήσεται τὸ ἀπο-
τέλεσμα τοῦ διακριθέντος γένους. ἄρά γε περὶ
τὴν πρώτην, ἢ τὴν δευτέραν. ἢ τὴν τρίτην καὶ
πότερον, ἰσχυρὰ ἔσται ἡ γενομένη διάθεσις, ἢ ὑ-
φειμένη. τὸ μὲν οὖν πρῶτον εἰσόμεθα, ἐκ τῶν
τῶν κεντρῶν. καὶ τῆς ἐκλειπτικῆς σχέσεως. ἐ-
ὰν μὲν γὰρ πλησίον τοῦ ὡροσκόπου συμβῇ

magnam coniecturam capiemus, ut ante dictum est, in inquisitione dominatus. Aëriorum porrò quę facieda est diuisio? cum omnes uolucres inter amphibia recenseri possint: genus ipsum satis est ad qualitatem dignoscendam. Ratione situs, bifariam secari possunt. tot. eñ modis signorũ situs diuidit, uidelicet in septentrionalia & meridionalia, item in mobilia, fixa & bicorpora. Considera igitur formam signi ecliptici, quod suscepit dominatorẽ, & pro forma & situ explicare poteris generis qualitatem. Dabo autẽ operã, ut quãlibet harũ diuisionum exemplo declarẽ, hoc modo. Si signum humanæ formę fuerit: casus ille hominibus portenditur. si uolucre, ut uirgo, uolucribus, iis præsertim quæ ad uictũ humanum pertinent. propterea quod uirgo humanum etiam signum est. Si in mansuetis, ut tauro: bobus aut equis. Si in feris, ut leone: feris. & in cæteris eodem modo. Iam ratione situs mutatio erit adhibenda. Cum enim gemini, cancer & Leo, uersus septentrionem siti sint: dicemus * subitos terræmotus. Quia sagittarius, capricornus & aquarius meridionalem habẽt positum: dici poterit, inopinatas eluuiones futuras. Cum in tropicis & æquinoctialibus: communiter significant mutationes aëris, & * anni tempora. In specie uero, ea quæ quouis tempore nascuntur, ueluti uerno tempore significant, germinibus plantarum, tunc enim summitates plantarũ germinare incipiũt † brumali tempore, fructus absolutos, eorumq; collectionem, eodemq; modo in cæteris. hic tropica signa turbulẽtiora, & populariora esse dicimus, ob cõtinentem ciuilium rerum mutationem, Fixa fundamentis attribuimus, ob firmitatẽ & soliditatẽ. bicorporea hominibus & regibus, ob duplicẽ affectionẽ. Rex enim respectu subditorum, & subditi respectu regis dicuntur. Diuisis itaque signorum formis & proprietatibus: * quære post omnia quo pacto sit futurum. atque absoluto capite de qualitate generis, indagato cui ætati in eo genere quod iam distinxisti, id eventurum sit: num primæ, secundæ aut tertiæ? & an effectio illa fortis futura sit, an remissa? Primum autem scimus ex angulis & habitudine eclipsis. Nam si propè horoscopũ eclipsis acciderit:

potten

† æstiuo.

ἔκλειψις περὶ τὰ νέα καὶ τὴν πρώτην ἡλικίαν συμβήσεται τὸ σύμπτωμα. ἐὰν δὲ ἐν τοῖς μεσουρανήμασι περὶ τὴν μέσην ἡλικίαν. ἐὰν δὲ ἐν τοῖς δύνουσι, περὶ τὰ γεροντικά. τὸ γὰρ τελευταῖον κέντρον, τουτέστι τὸ δῦνον. * ἐπὶ τῶν ἀστέρων φάσεως. ἐπεὶ μὲν γὰρ τῆς ἡλιακῆς ἐκλείψεως ἑῷοι εὑρεθέντες, ἰσχυρότατον φυλάττουσι τὸ σύμπτωμα. ἑσπέριοι δὲ τὸ ἐναντίον. ἐπὶ δὲ σεληνιακῆς ἑσπέριοι μὲν ἰσχυρόν. ἑῷοι δὲ ἀσθενέστερον.

portendit adolescentiæ & primæ ætati. Si in medio cœlo: ætati mediç, si in occasu: senectuti. Hic enim angulus postremus est. * à stellarũ ortu. In solari enim eclipsi stellæ matutine reptæ, casum fortissimũ portendũt. Vespertinæ contrarium. In lunari uespertinæ fortem, Matutinæ infirmiorem.

μορφώσεώς τε καὶ ἰδιοτροπίας.

Formaq; & proprietate.

Διαφέρει ἡ μόρφωσις τῆς ἰδιοτροπίας. ἡ μὲν γὰρ μόρφωσίς ἐστιν, ἡ περὶ μορφὴν ἰδέα καὶ διατύπωσις. ἰδιοτροπία δὲ ἰδέα ἐστὶν ἡ ἐν ἑκάστῳ ὑπάρχουσα, καθ' ἣν τῶν ζῳδίων, τὰ μὲν χερσαῖα, τὰ δὲ ἔνυδρα.

Inter formam & proprietatem interest. Nam illa speciem significat atque effectio nem: hæc uim cuiq; insitam, unde alia signa terrestria sunt alia aquatica.

Τὸ πρὸ τῆς ἐκλείψεως προ.

Angulus * qui eclipsim antecessit.

Locus deprauatus.

Κέντρον ἐκλείψεως, οὐ λέγει τὸ πρὸ τῆς ἐκλείψεως ἡγούμενον, καὶ ἡ αἰτία δήλη. ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἡγουμένοις κέντροις. οὔπω ἐγένετο, ἐν δὲ τοῖς ἐπομένοις ὥσπερ οὖν ἐν τῷ ὑπὸ γῆν κέντρῳ, οὔπω γὰρ ἐγένετο, οὐδὲ μίαν ἔχει σχέσιν τὸ αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῶν ἀγομένων κέντρων τρόπον, αὐτὸς δέ σοι σαφῶς λέξει, ὅτι τὸ πρὸ τῆς ἐκλείψεως κέντρον ἑπόμενον ἐστι.

Angulum eclipsis non eum dicit qui eclipsim antecedit, & causa in promptu est, nam in angulis antecedentibus nondum facta sunt, sed in sequentibus. Sicut igitur in angulo subterraneo, (nondum enim acciderat) nullam habet habitudinem, eodem modo etiam in antecedentibus augu lis. ipse uero autor apertè dicet, angulum qui eclipsin antecessit, esse sequentem.

Καὶ τὸ τοῦ ἑπομένου κέντρον.

Vt sequentis anguli.

Ὁρᾷς ὅσα βούλεται τὸ τῆς ἐκλείψεως, περὶ τε τὰς ἔγγιστα φαινομένας συναφάς. θελήσαντος εἰπεῖν τοὺς λόγους καθ' οὓς οἰκοδεσποτοῦσιν οἱ ἀστέρες τῶν ζῳδίων. ὧν εἷς ἐστὶ καὶ ὁ περὶ συναφὴν καὶ ἀπόρροιαν. ἐπειδὴ δὲ ἡ συναφὴ καὶ ἡ ἀπόρροια διττή ἐστιν, ἡ μὲν περὶ συμπαρουσίαν ἡ δὲ περὶ σχῆμα, τὴν ἐν τῷ αὐτῷ ζῳδίῳ φαινομένην ἔγγιστα εἶπεν.

Vides quàm multa significat eclipsis secundum contactus qui proximè apparẽt. Expositurus enim est rationes, secundum quas stellæ signis dominantur, quarum una est etiam applicatio & defluxio. quia uero applicatio & defluxio duplex est, alia corporalis alia per aspectũ: eã quæ in eodem signo fit proximam uocat.

Εἰ δὲ μὴ αὐτόν.

Quod si non ipsum.

Ἐκ τούτου οὖν δῆλον ὅτι πρότερον ὡς ἑνὸς ὄντος οἰκοδεσπότου τῶν κέντρων ἔλαβεν, οὐ μόνου μέν τοι συμπαραλαμβανομένου. ἀλλὰ συνοικοδεσποτοῦντος αὐτῷ τοῦ * ἑτέρου καθ' ἑτέρων τῶν κέντρων δηλονότι. οὐκ εἶπε τὸν ἐπίκεντρον ἀλλὰ τὸν ἐπικεντρότερον. τουτέστι, τὸν ἐν ἀμείνονι κέντρῳ ὄντα. ἀμείνους δὲ οἱ ὑπὲρ γῆν, τῶν ὑπὸ γῆν εἰ δὲ μὴ οὕτως διακριθῆναι δυνηθῶμεν. τὸν τε τὸν χρηματιστικώτερον ἐκλεγόμεθα. ποῖος δέ ἐστιν ὁ χρηματιστικώτερος μεμάθηκας. εἰ δὲ καὶ οὕτως ἀπορήσομεν, ἐπὶ τὴν αἵρεσιν ἐρχόμεθα.

Hinc ergo constat eum prius sic locutum esse quasi unus sit Dominus angulorum, qui tamen non solus adhibeatur, sed qui socium habeat alterum in alio angulo nimirum. Non enim dixit (angularem) sed (magis angularem) hoc est, eum qui in meliore angulo sit, qui autẽ supra terram sunt, præstant subterranei. Quod si sic discernere non potuerimus: deligemus eum cuius maior fuerit autoritas. Cuius autẽ sit maior autoritas iam cognouisti: Quod si etiam sic dubitabimus, ad conditionem ueniemus.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἀπλανῶν.

In stellis autem fixis.

Οὐ γὰρ ἁπλῶς. οὐ δὲ τὸν τυχόντα ἀπλανῆ παραληψόμεθα, ἀλλὰ τὸν λαμπρότερον. παρακεχωρηκυῖαν κέντρῳ σιν λέγει ἀποκλίνουσαν. τουτέστιν, ἐν ᾗ γέγονεν ἡ ἔκλειψις παρῴχηκε τοῦ

Neq; enĩ temerè, neq; quãuis stellã fixã adhibebimus, sed splẽdidiorẽ. Prętęritã an gulatitatẽ, uocat declinantẽ. hoc est. eã in qua forte eclipsis * nouũ locum præterijt.

Locus omnino deprauatus.

Nam

φθνατον τόπον, ἐκεῖ μὲν γὰρ ἀκριβέστερον γενόμενοι μαθησόμεθα ὡς δεῖ ταῦτα φράσαι. ἐφ᾽ ἑκάστου οὖν τῶν παραλαμβανομένων τριῶν κεφαλαίων, καὶ τριχῶς λαμβάνει τοὺς ἀπλανεῖς προανατέλλοντας. τριῶν γὰρ ὄντων κεφαλαίων καὶ τριχῶς ἑκάστου λαμβανομένου, οἱ πάντες γίνονται ἐννέα.

Οὐκ ἔλαβεν ὡς ἑπόμενον κέντρον, ἀλλ᾽ ἐσιώπησε τὸ δῦνον. ἐὰν γὰρ λάβῃ τις τὸ ἑπόμενον κέντρον ὡς ἑπόμενον, εὑρίσκεται ὑπὸ γῆν ἐκλείψεις. ὅπερ οὐδὲν ἡμῖν προσήκει.

Ὡς ἐπίπαν.

Οὐ γὰρ ἐκ τῶν ζῳδίων τοῦτο μόνον γινώσκομεν. ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τῶν παρανατελλόντων διαμορφώσεως.

Οἷον ἡ Ἀργώ.

Δοκεῖ δὲ τοῦτο παραλογώτατον, οὐκ ἔστι δέ. ὁ γὰρ τοξότης κατασκευάζεται, ἔχων τὸ δέρμα ἐπὶ τῶν ὤμων ἐπτέρωμένον καὶ ἀναλογοῦν πτεροῖς.

Τούτων γάρ, τὰ μὲν ἐστὶν αὐτόθεν ἀνθρωπόμορφα καὶ πτερωτά. τὰ δὲ πρὸς χρῆσιν ἀνθρωπίνην ὑδροχόος ἐστὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἰχθύες. ὁ μὲν οὖν ♒ διὰ τὸ ὕδωρ γλυκὺ χέειν διὰ τοῦ κάλπιδος. τοὺς δὲ ἰχθύας διὰ τὸ Διὸς εἶναι οἶκον, οὗτος δὲ ἐστὶν ὁ τῶν γλυκέων ὑδάτων χορηγός.

Κατὰ δὲ τὴν Ἀργώ.

Τὴν ἱστορίαν λέγει αὐτῆς ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐν τῷ ποταμῷ. Καὶ ἐν Αἰγύπτῳ.

Εἴ τινας τοιούτους ἔχει τόπους, τὸ ὅμοιον λάμβανε. Καὶ ἰσημερινά.

Ἐπεὶ δὲ τὰ ἰσημερινὰ εἰς ἴσα διαιροῦνται τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν. τῆς δὲ ἰσότητος ἔφοροι οἱ θεοί. καὶ τὰ ἱερά.

Περὶ τοὺς καρπούς.

Ἄρχεται διδάσκειν περὶ ποίαν ἡλικίαν συμβήσεται ἡ διάθεσις. λαμβάνεται δὲ ταῖς τρισὶν ἡλικίαις ἀναλογοῦντα τὰ κεφάλαια δηλονότι. καὶ περὶ τοὺς καρποὺς τὸ αὐτὸ συμβαίνει. ἀναλογοῦσι γὰρ οὗτοι τῇ πρώτῃ ἡλικίᾳ νεοθάλλοντες.

Καὶ πηλίκον δὲ μέρος αἰεὶ συμβαίνει.

Ἀλλὰ ποτὲ μὲν παρὰ τὸ πλεῖστον, ποτὲ δὲ τὸ παρὰ τὸ ἔλαττον. ὃ καὶ βούλεταί σε διδάξαι ἐπὶ τοῦ ἐλάττονος. οἱ μὲν γὰρ ἐν τοῖς παρὰ φύσιν ὄντες σχήμασιν, ἐλαττονοῦνται τῇ δυνάμει. οἱ δὲ ἐν τοῖς κατὰ φύσιν ἰσχυρότεροι γένονται ἐν αὐτῷ.

Περὶ τοῦ ποιοῦ τοῦ ἀποτελέσματος ποιότητος.

Τέταρτον δὲ ἐστι κεφάλαιον.

Ἐπὶ τὸ τέταρτον καὶ τελευταῖον μεταβαίνει κεφάλαιον. δεῖ δὲ τὸ αἴτιον, τὸ ἐκ τῆς ποιότητος τοῦ ἀποτελέσματος. διττὸν δὲ ἐστι τοῦτο τὸ εἶδος, διαιρούμενον ἐστὶ ὡς τὴν τοῦ εἴδους ἰδιοτροπίαν.

Nam cum eò peruenerimus rectius cognoſcemus, quomodo ſit dicendum. In unoquoq; ergo trium capitũ quæ adhibentur, trifariam ſumit ſtellam fixam, quæ antè exorta fuit. Nam cum tria capita ſint & ter unum quodq; ſumatur: * omnes fiunt nouem.

* Non ſumpſit ut ſequentem angulum, ſed retinuit occidentẽ. Nã ſi quis hunc angulũ ſumat ut ſequẽtem: defectus ſub terra reperitur, id quod nihil ad nos attinet.

Ferè ſemper.

Neq; enim è ſignis id duntaxat cognoſcimus, ſed etiam ex coorientium figura.

Veluti ἡ ♐.

Hoc abſurdiſsimum uidetur, ſed nõ eſt. Nam ♐ conſtellatio huiuſmodi eſt, ut habeat pellem in humeris uolitantem, quæ inſtar alarum eſt.

* Horum enim quędam per ſe humanam formam habent alataq; ſunt: quędam ad uſum humanũ apta ſunt, ut ♒ & ♓. ♒ ob effuſionem dulcis aquæ ex urna: ♓ ab ♃ domicilium, qui aquas dulces ſuppeditat.

Iuxta Argo

Eam hiſtoria & in mari & in fluuio recenſet.

Et in Aegypto.

Si qua talia loca habet, ſumito ſimile.

Et æquinoctialia.

Cum æquinoctialia in pares diuidãt noctem & diem, & æqualitatis inſpectores ſint dij & ſacra.

In frugibus.

Docere incipit cui ætati ea euentura ſint, quæ portenduntur. Sumuntur autem tria capita tribus ætatibus reſpondentia. Eadem eſt & frugum ratio Nam hę adoleſcentiæ ſunt ſimiles, cum adhuc florent.

In quotta porrò parte.

Non ſemper eodem modo eueniunt, ſed aliàs plus graſſantur, aliàs minus, idq; docere uult. Nam quæ ſtellæ in figuris ſint ſuæ naturæ contrarijs: uim habent minorem. quæ in naturæ ſuæ conſentaneis, confortantur.

De qualitate ipſius effectus.

Quartum caput eſt.

Ad 4. & poſtremũ caput trãſit petit aũt cauſa à qualitate effectus. Duplex porrò eſt hæc ſpecies, cũ etiã in ſpeciei ꝓprietatẽ

diuidatur:

χρὴ γὰρ μὴ μόνον εἰπεῖν, ὅτι τοιόνδε ἔσται οἷον ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἀλλὰ τί δὲ τὸ ἀγαθόν, καὶ τί δὲ τὸ κακόν. λέγει δὲ πρότερον ὥσπερ διαίρεσίν τινα καὶ παραγγέλματα. ἡ μὲν οὖν διαίρεσις τοιαύτη τίς ἐστι τῶν ἀστέρων φησί. οἱ μὲν τοῦ ὅλου ἀποτελέσματός εἰσι ποιητικοί, οἱ δὲ τῆς ποιότητος. οἱ μὲν γὰρ φωστῆρες, τὸ ὅλον ἀποτελοῦσιν. αὐτοὶ γάρ εἰσιν οἱ τὰς ἐκλείψεις τῶν φώτων ὑπομένοντες. αὐτοὶ δέ εἰσιν οἱ τοὺς οἰκοδεσπότας ὑποδεικνῦντες· οἱ γὰρ οἰκοδεσπόται, ἐκ τῶν ἐκλειπτικῶν τόπων εὑρίσκονται. οἱ δὲ ἐκλειπτικοὶ τόποι, τῶν φώτων εἰσί, καὶ ἐκ τῶν τούτων ὑφίστανται. ἀλλὰ καὶ ῥώμην, καὶ ἀσθένειαν τὰ φῶτα τοῖς πλανωμένοις διδόασιν, ὡς ἤδη μεμάθηκας. οἱ δὲ πλανῆται καὶ ἀπλανεῖς εἰσίν, οἱ τὴν ποιότητα τοῦ ἀποτελέσματος ἀπεργαζόμενοι. τὸ δὲ παράγγελμα τὸ εὐσεβὲς καὶ ὅσιον ὑπάρχον τοιοῦτο μή. νόμιζε τὰς προσηγορίας ἃς ἀπὸ τῶν ἀστέρων λαμβάνομεν, ἀπὸ τῶν οὐσιῶν αὐτῶν παραλαμβάνεσθαι, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ποιοτήτων. τοῦτο δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ζῳδίων καὶ τῶν ἀπλανῶν χρὴ νοεῖν. δεύτερον ἐπὶ τούτοις ἐστὶ παράγγελμα, ὅτι χρὴ τὰς συγκράσεις μὴ μόνον ποιεῖσθαι τῶν πλανωμένων πρὸς ἀλλήλους λαμβάνοντα, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὰ τὰ ζῴδια, καὶ πρὸς τοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας, τοὺς παρανατέλλοντας αὐτοῖς. † ἁπάντων τούτων γὰρ πάντα ἐν τοῖς φθάσασιν αἱ κράσεις. ἐπεὶ οὖν ἱκανὸν περὶ τούτων κατεβαλόμεθα λόγον, φέρε ἴδωμεν ποίᾳ μεθόδῳ τὴν ποιότητα τοῦ ἀποτελέσματος εὑρεῖν δυνησόμεθα. σκόπει φησὶ τοὺς οἰκοδεσποτήσαντας ἀστέρας. καὶ καθ' ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἄλλους σχηματιζομένους. καὶ ἣν ἂν εὕρῃς σχέσιν, θεωρουμένην ἐν αὐτοῖς, τοιαύτην καὶ τοῦ ἀποτελέσματος λέγε ποιότητα. αὐτὸς δὲ τέως ἐκ τῶν ἁπλουστέρων ἄρχεται θεωρημάτων. ὡς γὰρ ἑνὸς μόνου εὑρισκομένου οἰκοδεσπότου καὶ μὴ συσχηματιζομένου πρὸς ἄλλον γράφει τὰ ἀποτελέσματα, τὰς συγκράσεις τὰς πρὸς ἀλλήλους τῶν πλανωμένων, καὶ τὰς πρὸς τὰ ζῴδια καὶ τοὺς παρανατέλλοντας αὐτοῖς, διὰ τὸ ἄπειρον σιωπήσας. καταλιπὼν δὲ τῷ τεχνίτῃ τῇ καθ' αὐτὸν κρίνειν, σαφῶς δὲ τὰ ἀποτελέσματα γράφει. καὶ ῥᾳδίως ἐξ αὐτῆς ταύτης ληψόμεθα τῆς λέξεως. οὐ χρὴ οὖν μηκύνειν τὸν τῆς προθεωρίας λόγον, ἐν δὲ αὐτῇ τῇ λέξει γενόμενοι, τὰ ἀσαφῶς εἰρῆσθαι δοκοῦντα, σαφηνίζειν πειρασόμεθα ἐφ' ἑκατέρου, τουτέστι τοῦ ἀποτελέσματος, τοῦ τε ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, οὐ γὰρ ἀρκεῖ τῷ τεχνίτῃ τὸ εἰδέναι ὅτι καλόν ἐσται, ἢ κακόν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἰδιαίτερον, ὅτι τοιοῦτόν ἐστι καλόν, ἢ φαῦλον.

diuidatur. Nec enim id duntaxat est dicendum, fore huiusmodi, hoc est, bonum aut malũ, sed etiam, hoc bonum, hoc malum. In primis autem diuisionem ponit & praecepta quaedam. At stellarum, inquit, diuisio est huiusmodi. Alię totius euẽtus sunt effectrices, alię qualitatis: Nam Lumina totum efficiũt, cum & lucis suae iacturam faciant & dominatores ostendant. Nam dominatores ex locis eclipticis reperiuntur. Ecliptica porrò loca luminũ sunt, et * è talibus constant. Quin robur etiam & imbecillitatem lumina planetis tribuerunt ut iam didicisti. Stellae autem errantes & inerrantes sunt, quae euentus qualitatem efficiant. Praeceptum, pium & sanctum est huiusmodi: Non existimandum esse, ea nomina quae de stellis usurpentur, ad naturam earum pertinere, sed ad qualitates. quod idem & de signis & stellis fixis est intelligẽdum. Alterum praeceptum est hoc: stellas errantes non inter sese duntaxat esse contemperandas, sed etiam erga ipsa signa & stellas inerrantes, quę iuxta ea oriantur. Horum porrò omnium temperamenta sic prãsunt exposita. Postq̃ igit de his, quantũ satis est, diximus: age uideamus, qua ratione qualitatẽ euẽtus reperire queamus. Considera, inquit, stellas eclíptici loci dominatrices, cum per sese, tum ratione configurationis erga alias, & qualem in eis habitudinem spectaueris, talẽ & effectus dicito qualitatem. Verùm autor à doctrina simpliciore auspicatur. quasi enim unus duntaxat dominator inueniatur, qui cum alijs non configuretur, sic effectus describit: planetarum contemperationibus inter sese & erga signa, & stellas cum eis coorientes, ob infinitatem dissimilantis, ipsiq; artifici iudicio relicto. Effectus autem perspicuè describit, quos ex ipsius autoris uerbis facilè percipiemus. Non igitur institutioni longius est immorandum, sed cum ad uerba autoris uentum fuerit, ea quae obscurius dicta uidebuntur, explanare conabimur in utroq; effectu. tam bono quam malo. Neque enim satis est artifici scire, bonum fore aut malum, nisi proprietas etiam cognoscatur, quale sit futurum bonum illud aut malum.

Τοὺς κυρίους τόπους.

Μεμάθηκας δὲ τίνες εἰσὶν οἱ κύριοι τόποι, ὅτι τῆς ἐκλείψεως, καὶ τῆς ἑπομένου τόπου.

Καὶ τῆς συγκράσεως τῆς πρὸς ἀλλήλους καὶ τῶν τόπων.

Ὁρᾷς πῶς παρακελεύεταί σοι τοὺς οἰκοδεσπότας σκοπεῖν, ἢ πρὸς ἀλλήλους φέρονται, ἢ πρὸς ἄλλους τινὰς τῶν πλανωμένων, καὶ ὁποίαν χέσιν ἔχουσι πρὸς τοὺς † οἰκείους ἐν οἷς εἰσι, τοῦτο γὰρ τὸ τεχνικὸν, καὶ πρὸς τὴν τῶν ἐπὶ μέρος εὕρεσιν ἐπιτήδειον. οἴκους.

Εἶπε γάρ σοι ἀνωτέρω, ὡς ἑῷοι μὲν ὄντες πρὸς ἥλιον ἐν ταῖς ἡλιακαῖς ἐκλείψεσιν ἰσχυρότεροί εἰσιν. ἑσπέριοι δὲ ἀσθενεῖς ἐστι τὸ ἀνάπαλιν.

Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων ποιητικῆς δυνάμεως.

Πρὸς τὴν σελήνην, πρὸς τοὺς πλανήτας συνοικειώσεως. πρὸς γὰρ τοὺς πλανωμένους παραλαβὼν τοὺς ἀπλανεῖς εἶπε τὴν ἑκάστου κρᾶσιν ἐν τῇ τῆς συναγωγῆς. φαμὶ ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ. εἰσαγωγῆ.

Ἰδίως δὲ περὶ ἀνθρώπους.

Ὁρᾷς ὅπως ἐφύλαξε τὸ διττὸν τῆς ἀποτελέσματος εἶδος, ἐστι ἅπερ, οἷα μὲν καθόλου ποιεῖν εἴωθεν, οἷα δὲ ἰδίως ὁ ♄.

Φυγαδείας.

Καὶ γὰρ οἱ φυγάδες, καὶ οἱ ἀπορούμενοι κρύπτονται. καὶ δι' ἀφανεῖς αὐτοὺς καθιστῶσι. τὸ δὲ κρύφιον σκοτεινόν. οἰκεῖον τοῦτο τῆς ἀστέρος.

Ἀφ' ὧν καὶ οἱ χρώμενοι.

Ὁρῶμεν γὰρ τὸ τοιοῦτον ἐν τοῖς λοιποῖς συμβαίνειν, ὅταν καὶ μέχρι τῶν τετραπόδων διήκει τὸ κακόν. οἱ γὰρ χρώμενοι, τὴν κρᾶσιν αὐτοὶ συνδιαφθείρονται.

Ἑρπετῶν συγκρίνονται.

Εἰ γὰρ τὰ κυκλώματα τῆς γῆς εἰς δύο μὲν, διὰ τὴν ἄμετρον ψύξιν τοῦ συνέρχεται ἀλλήλοις. καὶ πληθύει τὸν τρόπον τοῦτον τὸ γένος τῶν * ἐκλαπτικῶν ζώων, καὶ αἴτιος φθορᾶς πάλιν ὁ † ἀὴρ οὗτος γίγνεται. ἀστὴρ.

Ἀμπώτεις.

Οὐχ ὡς ἐνδείας * ποιητικὸς ποιεῖ, ἀλλ' ὡς τοῖς κρυφίοις χαίρων, καὶ τὰς ὑποσχέσεσιν.

Ἤτοι ὑπὸ κάμπης ἢ ἀκρίδος.

Ἐπισημαίνεσθαι δὲ χρὴ, ὡς τὸν βροῦχον οὐκ ἐμνημόνευσε. καίτοι βλάπτειν ἱκανὰ τὰ σπέρματα εἴωθεν, ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ὡς πυρώδη καὶ διάθερμα τῷ Ἄρει ἀνατίθησι. ταῦτα δὲ ὡς δίυγρα μᾶλλον ὄντα τούτων ὑπὸ τοῦ κρόνου ἀστέρα.

Τῶν δὲ εἰς τὸ ἐναντίον φθοράν.

Ἵνα καὶ ἐπὶ τοῦτο τῇ τοῦ ♄ ἐναντιωθῇ κράσει. ἐκεῖνος μὲν γὰρ αὔξησιν τῶν φθαρτικῶν ἐποιεῖτο ζῳδίων, οὗτος δὲ τὸν αὐτὸν ἐργάζεται μείωσιν.

Loca propria.

Propria loca quæ sint, cognouisti: uidelicet locus defectus & loci sequentis.

Et contemperationis cùm erga sese, tum erga locum

Vides ut te iubeat dominatores cōsiderare, an ad sese ferantur inuicem, an ad alias errantes: & ut affecti sint erga domicilia in quibus sunt: hoc enim artis est, & ad particulariū inuentionem accōmodatum.

* Dixit ēm supra eas cum matutinæ sint, ratione solis, in solaribus defectibus, esse robustiores: uespertinas cōtrà imbecilles.

De stellarum effectrice ui.

* Erga lunā, erga planetas familiaritatis. Nam ad errantes fixis etiam adhibitis, cuiusque temperamentū in introductione, hoc est, libro primo exposuit. *Locus mutilus.*

Peculiariter erga homines.

Vides ut duplex euentus genus obseruarit, ac dixerit, quę in uniuersum Saturnus efficiat, quæ peculiariter.

Exilia.

Etenim exules & inopes se occultant & conspici nolunt, occulta uerò tenebricosa sunt, & cum hac stella conueniunt.

Vnde ij etiam qui ſiuit &c.

Videmus enim id in cæteris accidere, cum usque ad quadrupeda pertingit malum. quibus qui utuntur, eorum temperamentum corrumpitur.

Reptilia existunt.

* Nam terræ circuitum subeuntia ob frigus immodicū, cōueniunt, & hac ratione multiplicatur genus animantium * perniciosorum. sic hæc stella denuo causa existit interitus. *Locus corruptus.*

Aestus maris.

Non ut * effector penurię facit, sed ut rebus occultis gaudens & promissionibus. *Locus corruptus.*

Ab erucis aut locustis.

Notandum, eum bruchi nō fecisse mentionem, tametsi multum lædere semina consueuit, sed eum ut calidum, igneum, Marti attribuit: has ut humidiores, Saturni stellæ.

Contrariorum interitum.

Vt & hac parte temperamento Saturni aduersetur. Nam is noxia animalia auget. hic eadem minuit.

Constan

Μάλιστα τῶν ἀκμαίων.

Τουτέστι τῶν ἀκμαζόντων, τῷ μὲν ἡλίῳ τὴν πρεσβυτικὴν δίδωσιν ἡλικίαν. τοῖς δὲ ἀγαθοποιοῖς, πάσας. τὸ γὰρ εὐεργετικὸν, ἐπὶ πᾶσαν ἡλικίαν ἁπλῶς παρατείνουσι.

Συνοικειοῦται ταῖς ἐκείνων φύσεσιν.

Εὕρηται γὰρ περὶ τοῦ ἑρμοῦ ὅτι κοινὸς ὢν τὴν φύσιν, τὴν τῶν σχηματιζομένων μιμεῖται ποιότητα. ἰδίως δὲ ὅτι μᾶλλον πάντα συγκινητικός. ἐπεὶ γὰρ οὐδ' ἔχεται αὐτὸς ποτὲ συσχηματίζεσθαι, ἀλλὰ μὴ τὴν ἑτέραν κρᾶσιν ὑποδύεσθαι, ἀναγκαίως γράφει, ὁποῖός ἐστιν αὐτὸς καθ' αὑτὸν τὴν φύσιν. ἐστὶ δὲ φύσιν ὀξὺς καὶ κινητικὸς καὶ πρακτικὸς καὶ εὐμήχανος. καὶ ἐὰν μὲν ἐπὶ τὸ ἀγαθοποιεῖν φέρηται, ἐπὶ τὸ καλὸν ταῦτα συνεργήσει. ἐὰν δὲ πρὸς κακοποιὸν, τὸ πρακτικὸν καὶ εὐκίνητον μεταστραπήσεται.

Ξηρῶν καὶ ἀμφημερινῶν.

Οὐχ ὅτι τὰ ἀφημερινὰ νοσήματα ξηρὰ εἰσιν, ἀλλ' ὅτι ὡς δέδεικται θερμὸς καὶ ξηρὸς ὢν καὶ ὑγρὸς τὴν φύσιν, τοιαῦτα ποιεῖν εἴωθε καὶ τὰ νοσήματα.

Καὶ τὸ τάχος, τῆς ἀνακυκλήσεως.

Ὁ μὲν γὰρ ἄρης, διὰ τὸ πυρῶδες τῆς φύσεως, τούτων δέδεικται ὢν ἀποτελεσματικός. ὁ δὲ ἑρμῆς τούτων γίνεται ποιητικός. οὐ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ ὀξύτατον τῆς κινήσεως.

Ἰδίως μὲν τῆς οἰκείας φύσεως ἐπιτυχὼν ἑκάστου.

Ὅσα τῶν διδασκαλιῶν περὶ ἁπλούστερα καταγίνονται πράγματα, αὐτὰ σαφέστερον μᾶλλον τυγχάνουσιν, ὅσα δὲ περὶ τὰ συνθετώτερα δυσκολώτερα ὑπάρχουσιν, αἱ γὰρ τῶν συνθέτων μίξεις, ἱκαναί εἰσιν ἀπειρίαν λόγων τεκεῖν. τοῦτο οὖν καὶ ὁ πτολεμαῖος συνιδὼν, καταλείπει τῷ τεχνίτῃ τὴν εὕρεσιν αὐτῶν. ὁ γὰρ τὰ ἁπλᾶ μαθεῖν δυνάμενος αὖ καὶ τὰ σύνθετα προσευρίσκειν. ὅτι δὲ τὰ σύνθετα ἄπειρά ἐστι, δῆλόν σοι δύναται ἐκ τούτου καὶ πρὸς οἴκους καὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τοὺς παρανατέλλοντας ἀπλανεῖς τὰς μίξεις γίνεσθαι. ταῦτα εἰπὼν καὶ τρόπον τινὰ διδάξας τὸ προκείμενον ὅλον ἕτερα τινα συναναγκαιότατα, καὶ εἰς τὸ προκείμενον συντείνοντα ἐπὶ λόγων τάξει διέρχεται. πρῶτον μὲν ὅπως χρὴ γινώσκειν, εἰ οὗτοι εὑρημένοι κύριοι, τῶν ἀποτελεσμάτων, ἰσχυροὶ ἔσονται, ἢ ἀσθενεῖς. δεύτερον δὲ, ὅπως χρὴ καὶ ποίῳ τρόπῳ τὰς γενέσεις τὰς συμπαθούσας ταῖς ἐκλείψεσιν εὑρίσκειν. καὶ πάλιν ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων μεθόδῳ τινὶ τὸ προκείμενον

Constantis potissimum ætatis.

Saturno senectutem attribuit, beneficis omnes ætates. Nam benignitatem suã ad quamuis ætatem extendunt.

Illarum se naturis accommodat.

Nam Mercurij naturam esse commune est deprehensum, earumq́ue stellarum cum quibus configuratur, imitari qualitatem. † Peculiariter uero solet omnia commouere. Nam quia fieri potest, ut aliquando configuretur, non tamen aliud temperamentum assumat: necessariò scribit, qualis suapte natura sit. Est autem inquit, acutus mobilis, efficax, agilis. quod si ad beneficũ fertur, hæc ad bonitatem conferentur. Sin ad maleficum, efficacia & agilitas illa com mutabitur.

Locus suspectus.

Siccarum & quotidianarum.

Nõ quod morbi quotidiani sicci sint, sed quod, ut ostensum est, natura calidus, siccus & humidus, idem in morbis etiam solet efficere.

Et celeritas immensi orbis.

Nam Martem ob igneam naturã, Mercurium non eadem de causa, sed ob summam motus celeritatem efficere talia con stat.

Peculiariter ergo suam quisq; naturam secutus.

Quæ doctrinæ simplicioribus in rebus dilucidiores sunt: quæ in compositis, difficiliores. Compositorum enim misturæ infinitam sermonis copiam generãt. Quo etiam Ptolemæus animaduerso, rerum indagationem artifici relinquit. Nam qui simplicia cognoscere potest, etiam composita facile indagabit. Infinita autem esse composita, ex eo perspicitur, quod misturæ faciendę sunt, & ratione domiciliorum, & ipsarum stellarum inter sese, & fixarum coorientium. His dictis, & proposito, quo dammodo penitus absoluto: alia quædam maximè necessaria, & ad institutum accommodata, ordine recenset. ac primùm, ut cognoscendum sit, an ij qui euentuum domini fuerant inuenti, fortes futuri sint, an imbecilles. Deinde quo pacto genituræ affectæ cum eclypsibus sint inueniendæ. & rursus ut in cæteris, ratione quadam id quod propositum est,

 tractat.

λαμβάνει. ἀνάγκη γὰρ τὸν οἰκοδεσποτοῦντα ἀστέρα ἢ ἀγαθοποιὸν ἢ κακοποιὸν εἶναι. καὶ εἰ ἀγαθοποιὸς εἴη ἢ κακοποιὸς, ἢ οἰκείως ἕξει πρὸς τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ οὐ καθυπερτερηθήσεται.

Ὑπὸ τῶν τῆς ἐναντίας αἱρέσεως.

λέγει δὲ τοὺς κακοποιούς. ἢ οὐκ οἰκείως ἕξει, καὶ καθυπερτερηθήσεται. ἀλλ' εἰ μὲν ἀγαθοποιὸς ἢ καὶ οἰκείως ἐγκείμενος, καὶ μὴ καθυπερτερούμενος, ἐπιτεταμένην ἕξει τὴν ὠφέλειαν, μὴ συνοικειούμενοι καὶ καθυπερτερούμενοι, μεμειωμένην καὶ ἀσθενεστέραν ἕξουσι τὴν ἐνέργειαν. οἱ δὲ κακοποιοὶ, τὸ ἀνάπαλιν, μὴ συνοικειούμενοι μὲν δὲ οἰκοδεσποτοῦντες τῆς χώρας χείρονες ἐν τῷ βλάπτειν γίνονται. οἰκοδεσποτοῦντες δὲ ἥττονα τὴν βλάβην ἰσχύουσι. δεῖ δὲ σκοπεῖν τὰς τῶν κατὰ μέρος συμπαθούσας γενέσεις τρόπῳ τοιῷδε, σκοπεῖν δὲ τὰ κεφάλαια τῆς γενέσεως καὶ τοὺς τόπους τῶν φωστήρων. κἂν ὦσιν εὑρεθῶσιν ἐν τοῖς τόποις τῶν ἐκλείψεων, συμπαθήσει δηλονότι τῇ τοιαύτῃ ἐκλείψει ἡ γένεσις.

Τυχὼν ἕκαστος.

Τυγχάνει δὲ ὅταν μὴ μόνον αὐτὸς μόνος εὑρεθῇ τῇ οἰκείᾳ ἄμικτον ἔχων δύναμιν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐν τούτῳ, καὶ ἐν οἰκείῳ τύχῃ ὢν ζῳδίῳ.

Οὕτω τε πολυμερῶς νομίας.

σκόπει γὰρ ὅπως πολυμερῶς εὑρίσκονται. δεῖ αὐτὸν τὸν ἀστέρα λαβεῖν πρὸς ἕτερον ἀστέρα, καὶ πρὸς τὰ ζῴδια, καὶ πρὸς τοὺς τοῦ ἡλίου σχηματισμοὺς, καὶ πρὸς τοὺς ἀπλανεῖς, καὶ πρὸς τὸν ὁρίζοντα. μυρίαι γὰρ οὐδὲ μυρίοις στίχοις οὐκ ἐξαρκέσουσι· μυρία δὲ ἐναντίας αἱρέσεως.

Περὶ καθυπερτερήσεως.

Καθυπερτερεῖν λέγονται ἀστέρες, ὅταν ἐλαττόνων μοιρῶν ὦσι. καθυπερτερεῖσθαι δὲ ὅταν πλειόνων. δοκεῖ γὰρ κατ' αὐτῶν φέρεσθαι ἡ τῶν ἐλαττόνων, ἐναντίαν δὲ λέγει αἵρεσιν, τὴν τῶν κακοποιῶν. ἐὰν γὰρ εὑρεθῇ κακοποιὸς, καὶ παραιρέτης, διπλασιασθήσεται τὸ κακόν.

Τῆς δὲ βλαπτικῆς.

Τὸ ἐναντίον πάσχουσι τοῖς ἀγαθοποιοῖς οἱ κακοποιοὶ ὑπὸ τῆς συνοικειώσεως, ἐκεῖνοι γὰρ ἐπιτεινομένην ἔχουσι τὴν ἐνέργειαν. οὗτοι δὲ μεμειωμένην. τὸ αὐτὸ δὲ πάσχουσιν ὑπὸ τῆς καθυπερτερήσεως. ἀμφότεροι γὰρ μείωσιν ὑπομένουσι. τοῦτο δὲ συμβαίνει διὰ τὴν συνοικείωσιν ἀγαθοῦ τινος οὖσαν ποιητικήν.

Τούτων δὲ ἐπισφαλέστεραι.

Εἰ καὶ τοῖς τούτων διαμετρουμένοις, ἀλλὰ καὶ τετραγωνίζουσιν. ἀδύνατον δὲ δεῖ ὡς μετριώ-

tractat. Necesse enim est stellā dominatricem uel beneficam esse uel maleficam. Iam siue malefica siue benefica sit, aut familiaris erit regioni illi, & nō superabitur.

A' contraria sectione.

(Intelligit autem maleficas)

Aut nulla familiaritate afficietur & superabitur. Verùm si benefica fuerit, aut opportunè posita, & non superetur: crescet eius utilitas. Si familiaritatem nullam habuerit & superata fuerit: efficacia eius minuetur & fiet imbecillior. Maleficæ contrà si nulla eis cum regione intercesserit familiaritas, neque ei imperarint: maius dānum dabunt. Sin ei dominantur: minus incommodabunt. Præterea particulares genituræ affectę erga eclipsim, hoc modo sunt considerandæ. Capita genituræ & luminum loca sunt spectanda, quæ si in locis eclipsium inuenta fuerint: talis genitura nimirum affecta erit erga eclipsim.

Consecuta quęlibet.

Consequetur autem. cum non ipse duntaxat suam uim obtinet impermistam, sed cum etiam in suo signo reperitur.

Ac tam multis modis.

Vide quam multiplices reperiantur. Ipsa stella cum alia stella est conferenda, & cum signis, & cum configurationibus Solis, & cum fixis, & cum horizonte. ad quā uarietatem explicandam, sexcenta uersuum millia non sufficient.

De exuperatione, quæ uulgo eleuatio dicitur.

Exuperare dicuntur planetæ cum paucíorum graduū sunt: Exuperari, cum plurium. Videtur enim contra eum ferri cuius partes sunt pauciores. Factionem autem contrariam, appellat factionem maleficorū. Nā si planeta maleficus, & alterius factionis repertus fuerit: malū duplicabit.

Noxiæ uerò.

Contrarium quā beneficis, accidit maleficis à familiaritate. Nam illorum augetur efficacia: horum minuitur. Idem aūt ab exuperatiōe eis accidit. Vtriq; ēm minuunt. Idq; fit quod illa familiaritas boni aliquid gignit.

Harum periculosissimæ.

* Oppositi atq; etiam quadranguli radij nocent. Sciendum aūt est, minus esse mali

in

τρόπον μᾶλλον ὄντα τὸ ζωδιακῶς εἶναι, ἢ φέρεσθαι μοιρικῶς. ἄφυκτα γὰρ οὕτω καὶ ἰσχυρότατα τὰ τοιαῦτα.

Περὶ χρωμάτων ἐκλείψεως, καὶ κομητῶν καὶ τῶν τοιούτων.

Τῶν ἐκτεθειμένων τὴν μέθοδον τηρητέον, πρὸς τὰς καθόλου περιστάσεις.

Ἔτι δὲ τῶν καθολικῶν περιστάσεων ἔχεται διδασκαλίας. καίτοι δοκῶν συμπεπληρωκέναι. καὶ γὰρ ἐπεξῆλθεν ἕκαστον τῶν εἰρημένων τεσσάρων κεφαλαίων. πληρώσας δὲ λέγει τινὰ χαριέστατον θεώρημα, δι' οὗ δυνησόμεθα τὴν τῶν προκαταλημμένων ἀποσφραγίζειν γνῶσιν. πότερον καλῶς, καὶ τὸν ὄντως οἰκοδεσπότην εὑρήκαμεν, ἢ οὔ· καὶ ἐξ οὗ ἡ καθολικὴ συμπληροῦται πρόγνωσις. σκοπῶμεν οὖν φησὶ τὰ συμβαίνοντα χρώματα, ἢ ἐν αὐτῷ τῷ σώματι ἢ κύκλῳ τοῦ σώματος τοῦ ἐκλείποντος. * φημὶ γίνεται, ποτὲ μὲν ῥαβδοειδῆ, ποτὲ δὲ καὶ ἄλλος, ὥσπερ στέφανος, καὶ τὰ παραπλήσια. καὶ ὅταν εὕρῃς μέλαν χρῶμα. λέγεται τοῦ κρόνου εἶναι τὸ σύμβολον, καὶ τὴν οἰκοδεσποτείαν, εἰς τοῦτον ἀναφέρει τὸν ἀστέρα. καὶ τὸ ὑπόχλωρον ταὐτὸ σημαίνει, ἐπικρατεῖ γὰρ ἐν τῇ τοιαύτῃ κράσει ἡ τοῦ μέλανος μίξις. ἐὰν δὲ λευκὸς τοῦ ♃. καὶ † ἐὰν ἑνός τινος τῶν εἰρημένων συνᾴδῃ τῶν τὴν οἰκοδεσποτείαν δηλούντων χρωμάτων, βεβαιοτέραν ἕξεις τότε τὴν εὕρεσιν. τὰ μὲν οὖν πυρά, εἰς τὸν ἄρεα ἀναφέρεται. τὰ δὲ ξανθὰ εἰς τὴν ♀. τὰ δὲ ποικίλα, εἰς τὸν ἑρμῆν. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ ἑτέρα τις μείζων πρόγνωσις προσέσται. δυνήσῃ γὰρ σκοπῆσαι τὸ μέγεθος τῆς ἐκλείψεως. καὶ τὸ μέρος ἐκεῖνο σκοπήσας, περὶ ὅπερ ὁ ἐπισκότωσις, καὶ οὕτως * ὁρίζειν καὶ εἰ παρὰ πᾶσαν τὴν ἀνακειμένην χώραν συμπίπτειν μέλλει, ἢ περί μέρος. καὶ περὶ ποῖον μέρος τὸ γὰρ πρὸς τὸ ἐπισκοτῆσαν μέρος κείμενον. πάντως ὑπομένει τὸ σύμπτωμα.

Περὶ κομητῶν.

Δεύτερον δὲ γράφει θεώρημα ἀναγκαιότατον θεώρημα τοιόνδε. ἐπεὶ γὰρ ἐπηγγείλατό σοι διδάσκειν περὶ παντὸς καθολικοῦ συμπτώματος, γίνεται δὲ καθολικὰ συμπτώματα, οὐκ ἐν ταῖς ἐκλείψεσι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς συνισταμέναις ἐν τῷ ἀέρι μορφώσεσιν, οἷον, ξιφοειδέσι καὶ εἰδωλομόρφοις, καὶ τὰ τοιαῦτα, εἰκότως καὶ περὶ τούτων ποιεῖται τὸν λόγον, ὅπως ἂν καὶ ἐκ πάντων δύναιο * ὁ τὴν καθολικὴν περίστασιν. πάντα οὖν φησι ταῦτα σκιώδη φαντάσματα ἀρεϊκὰ καὶ ἑρμαϊκὰ τυγχάνει. χρὴ οὖν ὀφθέντων αὐτῶν, τὴν ποιότητα τῆς ἀποτελέσεως ἐκ τῆς περὶ τοῦ ἄρεως καὶ τοῦ ἑρμοῦ εἰρημένων λέγειν, τὴν δὲ χώραν ἐκ τῆς θέσεως, ὅπη γὰρ ἂν νεύσῃ τὰ ἄκρα τοῦ ὀφθέντος, καὶ μάλιστα καθ' ὧν ἂν μερῶν ἡ κόμη νεύει. τὸ δὲ πεισόμενον, ἐκ τῆς μορφώσεως τοῦ σχήματος. εἰ μὲν

in aspectibus signorum, quam partium, sic enim ineuitabiles sunt & fortissimi.

De coloribus Eclipsis, Cometis & huiusmodi.

Obseruandi sunt uniuersales status.

In uniuersali rerũ statu doctrinæ adhuc immoratͬ, quãuis eã uideatͬ absoluisse. q̃dlibet em̃ ex quatuor illis capitib. pertractauit. tñ ijs absolutis elegantiss. præceptũ adijcit, per quod cognitionem ante perceptã obsignare poterimus, utrũ uerũ dominatorẽ rite inuenerimus necne? & per q̃d uniuersalis prędictio cõpletur. Iubet ergo intueri colores q̃ apparẽt siue in ipso corpore, siue in circuitu corporis deficientis luminis.* inq̃, fiunt aliquãdo instar baculi, aliquando aliter, ut corona & similia. Cũ nigrũ colorẽ inueneris: id Saturni signum est, & dominatus eclypsis ad eius stellã referͭ. & uiridus color idẽ significat. in eius em̃ temperatura nigri mistura uincit. Cũ albũ ♃ * φ si unus horũ colorũ q̃s diximus, cum stella dominatũ significante consenserit: firmius assentieris inuentioni. Rufi colores ad ♂ referũtur, flaui ad ♀. uarij ad ☿ Neq; uerò hãc solũ sed & aliã maximã prę scientiã cõsequeris. Nã eclipsis magnitudine & parte ea, in qua fit obtenebratio, cõsiderata: definire poteris eius toti subiecta regioni, an parti calamitas ea sit euẽtura? cui itẽ parti? Nam quæ pars obtenebratę parti subiacuerit: ea omnem sentiet effectum.

De cometis.

Secundo loco præceptum scribit maxime necessarium, quod est huiusmodi. Cũ permisisset, se ut quouis uniuersali casu dicturum, uniuersales autem casus contingunt non in defectibus tantum, sed & in formis in aere existentib. cuiusmodi sunt, enses & simulacra & id genus alia: conuenit eum horum quoq; facere mentionem, ut ex his etiam statum uniuersalem cognoscas. Omnes igitur, inquit, huiusmodi umbratiles imagines, Martiales sunt & Mercuriales. atq; ijs uisis, de qualitate euẽtus, p natura Martis & Mercurij supra exposita, est iudicãdũ: de regione ex situ. Nã quo inclinat summitas uisus. ac potissimũ ad quas partes coma uergit de eo quod tũm eius sentiet, ex forma spectri.

γὰρ ἀνθρωπόμορφοι, περὶ ἀνθρώπους προλέγει. αἱ δὲ θηριόμορφοι, περὶ θηρία. αἱ δὲ δοκίδες, περὶ φυτὰ καὶ τὰ ἐκ τῶν φυτῶν. τὸν δὲ χρόνον ὅσον ἔσται ἡ ἐνέργεια, ἐκ τοῦ χρόνου καθ' ὅσον τοῦτο φαίνονται. ἐπ' ὀλίγον μὲν γὰρ φανεὶς, ἐπὶ βραχὺ ἔσται ἡ ἐνέργεια. ἐπὶ πολὺ δὲ, ἐπὶ μήκιστον καὶ τὸ ἀποτέλεσμα γενήσεται. ἐκ δὲ τοῦ πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισμοῦ γνωσόμεθα πότερον εὐθὺς, ἢ μετὰ χρόνον ἐκβήσεται τὸ ἀποτέλεσμα καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐνεργείας. ἑῷοι μὲν ὄντες (οὗτοι δέ εἰσιν οἱ πρὸ τοῦ ἡλίου, πρὸς τῶν ἀνατολῶν φαινόμενοι) ταχύτητα σημαίνουσι τῶν ἀποβησομένων. καὶ ὡς οὐ μετ' ὀπολὺ ἔσται τὸ σημαινόμενον. ἑσπέριοι δέ (οὗτοι δέ εἰσιν οἱ μετὰ τὴν τοῦ ἡλίου δύσιν φαινόμενοι) βραδυτῆτα σημαίνουσιν. ὁ δὲ ἡμέτερος διδάσκαλος ἔλεγε, δοκοῦ τινος ὀφθείσης, εἰρηκέναι περὶ ξύλα ἐκβήσεσθαι τὸ σύμπτωμα, καὶ ἀπέβη περὶ * τὰς παρακτίους τῶν πλοίων. πολλὰ γὰρ τότε ναυάγια συνέπεσον, ἐν τῇ τοῦ πολέμου ναυμαχίᾳ. καὶ ἄλλο δὲ παραδοξότατον διηγεῖτο. εἶπε γὰρ καὶ τὸ πότε παυθήσεσθαι, καὶ τοιαύτην αἰτίαν. ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα τῶν σχημάτων ἀποτελεῖται ἐκ τῆς τοῦ ♂ καὶ τοῦ ἑρμοῦ συνοικειώσεως, εὑρίσκετο τότε τὸν ἑρμῆν προσθέτην. καὶ εἶπε μέχρι τῆς ἀφαιρέσεως αὐτοῦ μένειν τὸ ἐπιφαινόμενον. καὶ οὕτω γέγονεν. δεῖ οὖν σκοπεῖν τὴν * ἐγγὺς τοῦ ἑρμοῦ, ἢ τοῦ ἄρεως ἀφαίρεσιν, καὶ λέγειν μέχρι τότε τὴν φαντασίαν διαμένειν.

Ἐκ δὲ τῶν τῆς τοῦ κρόνου φύσεως εἰρημένων.

Ἵνα μή τις νομίσῃ περιττῶς αὐτὸν ταῦτα λέγειν, γράφει τὴν χρείαν ἑκάστου. ὅθεν οὐκ εἶπεν ἁπλῶς τῶν ἐπὶ τῆς τοῦ ♄ φύσεως, ἀλλὰ προσέθηκεν εἰρημένων.

Καθ' ὃ ἂν ἡ πρόσνευσις.

Χρὴ λαβεῖν τὸν κύκλον. καὶ εἰ μὲν τὰ ἄνω μέρη ἴδωμεν ἔχοντα τὸ χρῶμα, λέγειν περὶ τὰς βορειοτέρας χώρας ἔσεσθαι τὸ ἀποτέλεσμα. εἰ δὲ περὶ τὰ κάτω, λέγειν τὰς νοτιωτέρας. εἰ δὲ περὶ τὰ ἔμπροσθεν, περὶ τὰς ἀνατολικωτέρας, εἰ δὲ περὶ τὰ ὀπίσω, περὶ τὰς δυτικωτέρας.

Ἢ πίθων.

Τουτέστιν * ὑδρίων πίθων. γίνονται γὰρ τοιαῦτα εἴδη ποικιλόμορφα κεράμων, ζώων, παντοίων φυτῶν ἔχοντα τὴν ἀπομόρφωσιν.

Καὶ τῶν τούτοις ἐπισυμβαινόντων.

Ἐπισυμβαίνει δὲ τοῖς μὲν πολεμίοις, σφαγαὶ, θάνατοι, πολιορκίαι, καὶ ὅσα τοιαῦτα. τοῖς δὲ δυσκράτοις, καταστήματα, νόσοι, λοιμοί, θάνατοι, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Nam si specierum est humanæ formæ: hominib. si beluinę, beluis portēdit. Si trabes sunt, stirpibus, earumq́ germinibus. tempus durationis cognosces ex tēpore quo apparent. Nam si paulisper apparuerint: parum durabit actio. Si diu, longissime durabit effectus. Ex configuratione porrò ad Solem, cognoscemus, statim ne, an aliquā tò pòst effectus & principium actionis sit secuturum. Nam cum ostenta hæc orientalia sunt, solemq́ antecedunt & in ortu apparent: celeritatē indicant euentu eorū, & significationem paulò post complendam. Occidentalia, uidelicet post Solis occasum apparentia, tarditatem indicant. Noster uerò magister dixit, cum trabs uisa esset: dixisse se, casum illum portendi lignis, itaq; euenit in locis maritimis. Multa enim in naualibello facta sunt naufragia. Narrauit etiam aliud quiddam admirabiliss. exposita cur nunc & quando desiturum esset. Quoniam, inquit, figuræ huiusmodi de Martis & Mercurij familiaritate existūt & ☿ cum fuit auctus numero: ostentum id tā diu durabit, donec numero diminuetur. itaq; accidit. Considerandaigitur est ♂ aut ☿ * diminutio, & dicendum eo usq; mansurum ostentum.

Ea significant, quæ de natura Saturni diximus.

Ne quis existimet eum hæc ex superuacaneo scribere, usum cuiusq; exponit. Itaque non tantum ait (quæ de natura Saturni) sed adiecit, (diximus.)

Quà uergit.

Sumendus est circulus, & si partes superiores habere colorem uiderimus, effectū circa regiones, Borealiores fore dicēdum: si inferiores: circa australiores. si anteriores: circa orientaliores: si posteriores: circa occidentaliores.

Aut doliorum.

Hoc est.* aquaticorum uasorum. Existit eñ magna formarū uarietas, imagines fictilium, animantiū, stirpium omnis generis.

Et quæ hæc comitantur.

Bella comitantur cædes, mortes, obsidiones & id genus alia: Intemperiē aeris, morbi, pestilentiæ, mortes, & similia.

Per

Διὰ μὲν τοῦ ζῳδιακοῦ μέρους.

Τέσσαρά εἰσι τὰ ὀφείλοντα προγνωσθῆναι· πρῶτον μὲν ὁ τόπος, περὶ ὃν μέλλει συμβαίνειν. δεύτερον τὸ γένος, περὶ ὃ μέλλει συμβήσεσθαι. καὶ τρίτον ὁ χρόνος, περὶ ὃν μέλλει ἡ ἐνέργεια ἔσεσθαι. τέταρτον ἡ ποιότης τοῦ ἀποτελέσματος, καθ' ἣν μέλλει ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀποτελέσματος εἶναι.

Τὸ δὲ εἶδος.

Πότερον ἀρεικόν, ἢ ἑρμαϊκὸν τοῦτο ἐκ τῶν † προειρημένων εἰσόμεθα. (margin: φαινομένων)

Περὶ τῆς τοῦ ἔτους νεομηνίας.

Διειλεγμένης δὲ τῆς ἐφόδου τῶν περὶ τὰ καθόλου.

Σκοπὸς μὲν αὐτῷ ἐν παντὶ τούτῳ τῷ βιβλίῳ τὰς καθόλου περιστάσεις διαλαβεῖν. καὶ τὰς προγνώσεις αὐτῶν. δηλῶν δὲ τὰ περὶ τὸ καθόλου, πάλιν καὶ τὸ μερικῶς προηγουμένως περὶ τὸ καθόλου διεξελθὼν καὶ πληρώσας τοῦτο, περὶ αὐτοῦ διδασκαλίαν μεταβέβηκεν. ἔστι δὲ ἡ περὶ τὰς τῶν ὡρῶν συμβαινούσας περιστάσεις, καὶ τῶν ἐνιαυσιαίων νουμηνιῶν. ζητεῖ δὲ πρότερον, ποίαν ἡγεῖσθαι χρὴ τῶν ἡλιακῶν ἀποκαταστάσεων νεομηνίαν. διαφόρως γὰρ ἀποτελοῦσιν αὐτήν. οἱ μὲν γάρ φασιν τὴν τῶν * καλανδῶν, ὡς οἱ ῥωμαῖοι. οἱ δὲ τὴν τοῦ θωθμηνὸς, ὡς οἱ αἰγύπτιοι. καὶ ἄλλοι ἄλλως. τί οὖν, οὐκ ἔστι φησὶν ἐν κύκλῳ λαβεῖν ἀρχήν. εἰ δὲ δεῖ λαβεῖν, μόνον ἐν τῷ ζῳδιακῷ λαβεῖν οὐ δυνησόμεθα. μία μὲν γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαφὴ τοῦ θερινοῦ, μία δὲ ἡ τοῦ χειμερινοῦ. δύο δὲ ἄλλαι, αἱ τῶν ἰσημερινῶν σημείων, καθ' ἃ σημεῖα τέμνει αὐτὸν ὁ ἰσημερινός. καὶ ἔσονται αὐτοῦ ἀρχαὶ τέσσαρες. ♈ ♎ ♋ καὶ ♑ καὶ πάλιν εἰς ἀπορίαν μείζονα ἐμπεσούμεθα. ἄλλοι γὰρ ἄλλην ἀγαπήσουσιν, ὥσπερ γὰρ καὶ τῷ ὄντι τέσσαρες δόξαι. καὶ οἱ μὲν τὸν κριὸν προτιθέντες. ἔλεγον, ὅτι ὑγρὰ οὐσία, ἐν τούτῳ τῷ ζῳδίῳ αὔξει. πλεονάζει δὲ ἡ ποιότης αὐτῆς καὶ ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ. πρώτη οὖσα, καὶ προηγουμένη τῶν ἄλλων. οἱ δὲ τὸν ♋ προτιμῶντες ἔλεγον, ὅτι ἡ μεγίστη τῶν ἡμερῶν πασῶν. ἐν τούτῳ γὰρ γίνεται τῷ ζῳδίῳ καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς αἰγυπτίοις αὐτὴν ἐσπούδαζετο ἡ νεομηνία. τότε γὰρ ὁ νεῖλος ὁ πάντων αὐτοῖς τῶν ἀγαθῶν αἴτιος πλημμύρει.† (margin: αἴτιατι.) καὶ οἱ τὸν ♑ ἀρχὴν ποιούμενοι. οὐκ ἀλόγως ἡ γνώμη. ἀλλ' ὅτι ἡ πρώτη αὔξησις τῆς ἡμέρας, ἐν τούτῳ τῷ ζῳδίῳ συμβαίνει· ἐπειδὴ ἐπὶ τέσσαρες ἀρχαὶ κατὰ λόγον παραλαμβανόμεναι, ἀκόλουθόν ἐστι τὸν ἐπιστήμονα ἁπάσαις κεχρῆσθαι. καὶ μηδεμίας ἀτιμάζειν αὐτῶν. καὶ τέσσαρας ὑπολαβεῖν νεομηνίας. εἰ μὲν γὰρ μία ἦν ἡ ὥρα τοῦ ἔτους μιᾶς νεομηνίας καὶ ἀρχὴν ἀπετιθέμεθα. νῦν δὲ χρὴ τὸν προγινώσκοντα καθ' οὐ ἑκάστην

Per figniferi partes.

Quatuor sunt res, quæ præcognoscidebent, locus uidelicet, genus & tempus, in quo euenturum est aliquid, & postremo qualitas cui principium euentus, respondebit.

Species.

Vtrum Martialis sit an Mercurialis. Eam uerò de signis quæ cernuntur, cognoscemus.

De anni nouilunio.

Declarata status uniuersalis doctrina.

Propositum est autori in toto hoc libro statum uniuersalem tractare, eiusque prædictiones. Diuiseque uniuersali, * rursus etiam particulare principale circa uniuersale (margin: locus mido-fus.) tractauit, eaque doctrina absoluta, transiit ad statum temporum anni & annua nouilunia. In primis autem quærit quodnam solarium restitutionem nouilunium, principem tenere locum debeat? Nam de eo sententiæ diuersæ sunt. Nam alij * calendas præferunt ut Romani. Alij mensem thot, ut Aegyptij, atque alij aliud. Quid ergo? Non potest, inquit, in circulo sumi principium. & ut sumatur, unum certè in zodiaco sumere poterimus. Vnus enim erit contactus æstiui, unus brumalis, duo item punctorum æquinoctialium, in quibus punctis zodiacum æquinoctialis interfecat. Quatuor igitur eius erunt principia. ♈ ♎ ♋ ♍, atque iterum in maiorem dubitationem incidimus. Alij enim aliud principium amabunt. Omnino enim quatuor fuerunt opiniones. & qui ♈ prætulere, dixerunt, humiditatem in hoc signo augeri, quæ qualitas ut prima & princeps omnium, in puerili etiam ætate dominatur. Qui ♋ anteferũt, aiunt diẽ in hoc signo fieri longissimum. idque nouilunium magis fecerunt Aegyptij, quod Nilus omnium bonorũ illis autor, tunc exundat. † Quia ♍ auspicantur, hanc habuerunt rationem, quod dies tum primum incipit augeri. (margin: deest membrũ de ♑) Cum ergo quatuor principia, eaque cũ ratione constituantur: consequens est, ut artifex ijs omnibus utatur, nullumque reijciat, & quaterna nouilunia sumat. Nam si unicum esset anni tempus, unius etiã nouilunij principium statuerimus. Nunc astrologo prædicendum est, cuiusmodi

 quodque

προγνῶσιν προγινώσκομεν ὥρα ὁποία ἔσται. πότερον, τὸ κατὰ φύσιν διασώζει αὐτῆς, ἢ οὔ. ἔσται δὲ τοῦτο, ἐὰν τὰς γινομένας συζυγίας τῶν φώτων, ἐν τοῖς εἰρημένοις τῶν νεομηνιῶν τόποις, ἢ τοῖς ἐγγὺς καὶ πλησίον ἐπισκεψώμεθα καὶ τὰς φύσεις τῶν ζωδίων. οἰκοδεσποτησάντων ἀστέρων ἐκ γὰρ τῆς τούτων χρήσεως, καὶ ἐκ τῆς τῶν σχηματισμῶν γινομένης ἰδιοτροπίας. καὶ τὰ ἰδιώματα παρὰ τὰς ὥρας γνωσόμεθα συμπτώματα.

Καθ' ἑκάστην περιστροφήν.

Δείκνυσι προηγουμένως ὅτι ἡ νεομηνία, ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλίου κινήσεως λαμβάνεται. πᾶσα γὰρ ἀρχὴ πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου κυκλικὴν διαφέρεται περιστροφήν. καὶ τοῦτο φησὶ δῆλον εἶναι, ἔκ τε τῆς δυνάμεως καὶ ἐνεργείας αὐτοῦ. οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῶν ὅλων καὶ πάντων ἰσχυρότερος.

Καὶ ἀπὸ τῆς ὀνομασίας.

Τῆς ἀποκαταστάσεως.

Ἡ γὰρ ἀποκατάστασις, τὴν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου ἐπὶ τὸ αὐτὸ σημαίνει.

Τίνα δ' ἡ αὐτῆς ἀρχήν.

Δύο τινὰ ὑποτίθεται πρότερον, ἐξ ὧν ὀφείλει τὴν νεομηνίαν τοῦ ἔτους εὑρεῖν. τήν τε τοῦ ἡλίου κίνησιν, καὶ τὸν ἐκ τοῦ ζωδιακοῦ τόπον. ὥσπερ οὖν πολλῶν ὄντων ἀστέρων, ἕνα εἰς τοῦτο ἐξελέξατο τὸν ἥλιον. τὸν αὐτὸν τρόπον. πολλῶν ὄντων ζωδίων. ἐν τῷ ζωδιακῷ, βούλεται οἰκειοτέρους ἐξ αὐτῶν ἐκλέξασθαι τόπους.

Κατὰ μὲν τὴν ἁπλῆν.

Λέγει τὴν ἄσχετον τὴν ὥσπερ κύκλον θεωρουμένην, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἐπὶ τούτου προσλαμβάνουσαν.

Ὡς καὶ πρότερον ἔφαμεν.

Εἶπε δὲ σοι ἐν τῇ τῶν ὡρῶν διδασκαλίᾳ, ὡς ἐοίκασιν αἱ κράσεις ταύταις. καὶ ἀναλογεῖ ἑκάστῃ κρᾶσις. ἡλικίᾳ τινὶ καὶ πλεονάζει ἐν τῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἡ δὲ ἡ κρᾶσις ὥσπερ ἐν τῷ † ἔαρι ἡ ὑγρά.

Τὰς ἔγγιστα.

Τὰς ἔγγιστα λέγει τὰς πλησίον τὰς κατὰ τὸν χρόνον. ἵνα μελλούσης τῆς τροπῆς, λάβωμεν τὴν εὐθὺς, καὶ μὴ τὴν μετὰ χρόνον συμβαίνουσαν σύνοδον ἢ πανσέληνον.

Καὶ μάλιστα πάλιν τούτων τὰς ἐκλειπτικάς.

Πολλάκις γὰρ οὐχ ἁπλῶς αἱ συζυγίαι εὑρίσκονται αἱ πλησίον συμβαίνουσαι, ἀλλὰ μετὰ ἐκλείψεων. * καὶ μάλιστα μείζονές τινες αἱ τοῦ περιέχοντος καταστάσεις. τὰς καθόλου μὲν γὰρ εἰπὼν, ὡς χρὴ ζητεῖν τὰς ἔγγιστα συνόδους καὶ πανσελήνους. λοιπὸν βούλεται εἰπεῖν, ποίῳ τρόπῳ χρὴ εὑρίσκειν τὴν ποιότητα τῶν

quodq; anni tempus sit futurum: utrum naturalem suam qualitatem conseruaturum sit nec ne? Id autem fieri poterit, si lu minum copulationes in dictis nouilunio rum locis aut propinquis & uicinis, considerauerimus, naturasq; signorum, & do minantium stellarum. Nam pro horum habitudine, & configurationum proprietate: accidentia temporum anni indicabimus.

In qualibet conuersione.

In primis ostendit, nouilunium à solari cōuersione sumi. Nam omne principium ex circulari solis cōuersione spectat. idq;, inquit, perspicuū est tum è potentia tum ex actione eius, ut qui rex uniuersitatis sit omniumq; fortissimus.

Et ex nomine.

Scilicet restitutionis.

Nam restitutio motum ex eodem puncto in idem punctum significat.

Quod nam principium.

Duo ponit prius, unde anni nouilunium sit inueniendum, Solis motum, & locum in zodiaco. Quemadmodum igitur, quāuis multę stellę sint, unam ex his, uidelicet Solem delegit: eodem modo cum signa in zodiaco multa sint, loca ex eis magis conuenientia uult deligere.

Secundum simplicem igitur.

Habitudinis expertem dicit, quę tanquā circulus consideratur, neq; in eo quicquā aliud assumit.

Vt & ante diximus.

In doctrina de anni temporibus dixit, tēperamenta ijs esse similia: & quoduis temperamentū certæ ætati respondere: & hoc tempore hoc temperamentum uigere, ut in uere humiditatem.

Proximas.

Proximas intelligit, ratione temporis propinquas, ut conuersione instante coniunctionem aut plenilunium sumamus, q̄d statim est, nō idq; aliquātò pòst futurū est.

Atq; inter eas potissimum eclipticas.

Septem enim propinq; illæ copulationes non simplices, sed cum eclipsibus coniunctæ reperiuntur. † & maximè maiores aliquæ cæli cōstitutiones. Nam uniuersalib. expositis, ut quærēdæ sint proximæ cōiunctiōes & plenilunia: deinceps dicturus est, quo pacto sit qualitas euentuū indaganda.

locus corruptus.

Est

ἀποτελεσμάτων ἡ αὐτὴ δὲ ἔστι σχεδόν, καὶ ἐπὶ τούτων μέθοδος, ἣν πρόσθεν ἐμάθομεν, ὡς καὶ ἐν αὐτοῖς γενόμενοι μαθησόμεθα. πάλιν δὲ χωρίζει τὰ φῶτα τῶν ἄλλων ἀστέρων. καὶ δίδωσι τῷ ἡλίῳ τὸ καθόλου καὶ ἰσχυρότερον. τοῖς δὲ ἄλλοις τὸ μερικόν. ὁ δὲ δὴ φθάσας, τοιοῦτον σοι γεγράφηκε θεώρημα, ἡνίκα ἔλεγεν, ὁ μὲν ☉ καὶ σελήνη, διατέτακται. καὶ ὥσπερ ἡγεμόνες εἰσὶ τῶν ἄλλων, αὐτοὶ αἴτιοι γενόμενοι περὶ τὴν ἐνέργειαν ὅλου, τοῦτο δὲ καὶ νῦν φασιν, ὡς ὁ μὲν ἥλιος ἐστίν, ὁ τὰ καθόλου ποιῶν καὶ τὰς ὥρας, * δὲ ἐπισημασίας τῶν ζωδίων ἀποτελῶν, καθ' ἃς τῶν ζωδίων, τὸ μὲν ἐαρινὴν ἔχει τὴν ἰδιότητα. τὸ δὲ θερινήν, * καὶ σὺν ἀνέμους καὶ ἁπλῶς ἔφημεν τὰ καθολικὰ πάντα, οὗτος ἀπεργάζεται. τὰ δὲ μερικά, οἱ ἄλλοι ἀστέρες. ὅθεν τὰς μὲν παρὰ τοῦ ἡλίου τροπὰς καὶ μεταβολάς, καὶ οἱ ἰδιῶται γινώσκουσι. τὰς δὲ λεπτοτέρας καὶ παρὰ τῶν πλανωμένων ἀποτελουμένας, οἱ τεχνῖται συνιᾶσι μόνοι καὶ ἐπιστήμονες.

Ἔτι δὲ καὶ τὰς τῶν ζωδίων.

προσυπακουστέον ὁ ἥλιος ποιεῖ. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ποιῶν τὸ δὲ μὲν τὸ ζώδιον ἐαρινόν, τὸ δὲ τροπικόν.

Καθόλου δὲ πάλιν.

Ἐὰν γὰρ ἐθελήσωμεν μαθεῖν ὁποῖον ἔσται τὸ κατάστημα τῆς ὅλης ὥρας τὴν ἔγγιστα συζυγίαν ληψόμεθα. ἐὰν δὲ τὴν δὲ τοῦ μηνὸς τὸ κατάστημα τὴν ἐν ἐκείνῳ τῷ ζωδίῳ συμβαίνουσαν συζυγίαν λογιούμεθα * χρεία δέ φησι τῷ μέλλοντι τὴν τοιαύτην ἐπίσκεψιν ποιεῖσθαι τῆς γνώσεως τῶν ἀστέρων, καὶ τῶν ζωδίων, καὶ ταύτης διχῶς. ποτὲ μὲν μερικῶς, ποτὲ δὲ καθολικῶς. καὶ περὶ τῶν ἀστέρων μὲν καὶ περὶ τῶν ζωδίων, ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ διέλαβε. μερικώτερον δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ τῷ ἡμῖν προκειμένῳ ἡνίκα τὰς ἐκ τῶν οἰκοδεσποτησάντων ἀστέρων ἐσομένας διηγεῖται ποιοτήσεις.

Περὶ τῆς μερικῆς πρὸς τὰ καταστήματα τῶν ζωδίων φύσεως.

Λείπεται λοιπὸν λέγειν τὰς ἰδιοτρόπους τῶν ζωδίων φύσεις, τοῦτο δὲ διχῶς ποιεῖται. καὶ κατὰ μῆκος. καὶ κατὰ πλάτος. οὕτω γὰρ καὶ οἱ ἀστέρες εἰώθασι τὰς ἐν τοῖς ζωδίοις ποιεῖσθαι κινήσεις.

Τῶν καθ' αὐτῶν ἀπλανῶν.

Οὐ λέγει τῶν παρανατελλόντων, ἀλλὰ τῶν συμπληρωτικῶν αὐτοῦ τοῦ ζωδίου. ἵνα γὰρ μή τις ἀπορήσῃ πῶς ὅλως τὸ ἓν ζώδιον ἢ πόθεν ἔχει διαφέρουσαν κρᾶσιν αὐτὸς τὴν αἰτίαν παρενέβαλεν. ὅτι καὶ ἐκ διαφόρων ἀπλανῶν συνέστηκεν, καὶ οὐκ ἐξ ὁμοίων ἀμφοτέρων

Eſt autem eadem ferè horum etiam ratio, quæ ſuprà dicta eſt, ut, cum eò uentum fuerit, cognoſcamus. Rurſus autem lumina diſtinguit à ſtellis cæteris. & Soli uniuerſaliora & potiora tribuit, cęteris particularia. Suprà enim huiuſmodi præceptū ſcripſit. Sol & luna ſic ordinati ſunt, ut tanquā duces ſint cęterorū, & autores uniuerſæ actionis. idemq́ nunc repetit, Solē eſſe qui uniuerſa faciat, & anni tempora ſuo in ſignis motu conſtituat. Vnde ſignorū alia uernā habēt proprietatē, alia æſtiuā, * & uentos, denicq́ ut diximus, uniuerſalia omnia hic efficit. Particularia, reliquę ſtellæ. Vnde cōuerſiones quarum Sol autor eſt, etiam indocti cognoſcunt ſubtiliores & quæ à reliquis ſtellis efficiūtur ſoli artifices & docti intelligunt.

Præterea & ſignorum proprietates.

Subaudiēdum eſt, Sol efficit. Is enim eſt, qui ſignum aliud uernum efficiat, aliud tropicum.

Rurſus in uniuerſum.

Nam cogniturí qualis ſit totius quadrātis anni ſtatus futurus: proximam copulationem ſumemus. Sin certè mēſis ſtatum, copulationem in illo ſigno contingentem conſiderabimus. * Vſui, inquit, eſt hæc conſideraturo, ſtellarum cognitio & ſignorum, eaq́ bifariam, aliàs uniuerſaliter, aliàs particulariter. Ac de ſtellis & ſignis * ſuperiore libro egit. ſed particularius in ſecundo, qui nobis eſt propoſitus cum quid ſtellæ dominatrices portenderunt, expoſuit.

De particulari natura ſignorum in aeris mutationibus.

Reſtat ut iam peculiares ſignorum uires recenſeantur. idq́ bifariam facit, ſecundum longitudinem & ſecundum latitudinem. Sic enim ſtellæ etiam in ſignis moueri ſolent.

Temperamento fixarum.

Non loquitur de cooriētibus ſtellis, ſed de ĳs quę ſignū ipſum abſoluunt. Ne quis eñ dubitet quomodo omnino unum ſignū, & unde diuerſū habeat temperamētū: ipſe cauſā interſeruit: cōſtare ea ex diuerſis ſtellis fixis, non autem ex pari utroque

τῶν κράσεων. τουτέστι καὶ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ.

Περὶ δὲ τῶν ἀπὸ μέρους καταστημάτων ἐπισκέψεως. τούτων οὕτω προεκτεθειμένων.

Ἤρξατο μὲν τρόπον τινὰ ὅπως χρὴ τὰς ἐπισκέψεις τῶν μερικωτέρων ποιεῖσθαι. οἷον ἐκ τῶν ἔγγιστα συζυγιῶν οὐ προηγουμένως δέ, ἀλλὰ ἐθέλων ἀποδεῖξαι, ὡς ἀνάγκη τὸν βουλόμενον γνῶναι τὰς μερικωτέρας περιστάσεις, προεπεσκέφθαι ἕτερά τινα κεφάλαια * περὶ ὧν διαλεχθῆναι πρότερον περὶ αὐτῶν προηγουμένως. ἔχρην γὰρ εἰδέναι τὰς νεομηνίας τὴν ἀρχήν, ἤδη τὰς ἀρχὰς καὶ μιᾶς διηγεῖσθαι ἀρχήν. καὶ ἐπὶ τούτοις εἰδέναι, καὶ τὰς καθολικάς, καὶ τῶν ἀστέρων, καὶ τῶν ζωδίων ἰδιοτροπίας. ἐκ γὰρ τῆς τούτων συγκράσεως, καὶ αἱ τῶν ἀποτελεσμάτων γνωσθήσονται ἰδιοτροπίαι. ἔστι δὲ θαυμάσαι τὴν μέθοδον καὶ τὸ ἐκ διαίρετον τοῦ παλαιοῦ. οὕτω γὰρ τὴν καθόλου τέμνει, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ὁλοσχερεστέρων ἀποτελεσμάτων, διελθὼν δὲ διὰ τῶν μέσων, καταλήγει εἰς ἄτομα, καὶ μικρότατα, πρῶτον μὲν γάρ, τὰς καθόλου συζυγίας ἐπεσκέψατο, τὰς τῶν ἐκλείψεων φημί. δεύτερον, τὰς μερικωτέρας συζυγίας, ἀφ' ὧν δυνησόμεθα, * οὐ παρὰ παντὸς τοῦ ἔθνους, ἢ παρὰ παντὸς τοῦ χρόνου, ἀλλὰ τοῦ δέ τινος τοῦ τρόπου καὶ τῆς δὲ τῆς τροπῆς. εἶτα ἐπὶ τὸ μερικώτερον προέρχεται, ὅπως αὖ δυνώμεθα γινώσκειν τοῦ δὲ τοῦ μηνὸς τὸ κατάστημα. καὶ πάλιν οὐ μέχρι τούτου ἔστη, ἀλλὰ πάλιν διδάσκει, ὅπως καὶ τὴν καθ' ἑβδομάδα ἐνεστῶσαν περίστασιν, καὶ ὅπως τὴν ἔτι λεπτοτέραν τὴν διὰ τῶν τριῶν ἡμερῶν καὶ τὴν ἔτι ἥττονα, τὴν ἐν τῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ καὶ τὸν πάντων σμικρότατον χρόνον τὸν δὲ τῆς ὥρας, ὥστε δύνασθαι τὸν ἐπιστήμονα καὶ τὴν ὥραν λέγειν. ἐν ᾗ γενήσεται ἡ περίστασις, καὶ μέχρι τούτων τῷ λόγῳ προσελθών, ἵσταται. οὐ καταλείπεται γὰρ ἔτι τοῦ χρόνου ἑτέρα περίστασις. οὕτω γὰρ αὖ θαυμάζειν ἄξιον τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ ἐμμέθοδον τοῦ παλαιοῦ. φέρε δὴ ἕκαστον τῶν εἰρημένων, ὡς ἐνδέχεται, διὰ συντόμων διεξέλθωμεν. χρὴ τοίνυν ὡς φθάσαντες εἰρήκαμεν ἐπισκοπεῖν τὰς ἔγγιστα τῆς τροπῆς συνόδους, ἢ πανσελήνους. ἐνδέχεται γὰρ ποτὲ μὲν σύνοδον τότε συμβῆναι, ποτὲ δὲ πανσέληνον. σὺ δὲ δεῖ τὸ οἰκεῖον ἐκλέγεσθαι. εἶτα τὴν ὥραν λαβὼν τῆς εὑρημένης τότε συζυγίας, ποίησον τὰ κέντρα, ὡς ἤδη ἔμπροσθεν μεμάθηκας. καὶ ποιήσας τὰ κέντρα πάλιν τῇ αὐτῇ μεθόδῳ, σκόπει τοὺς οἰκοδεσπότας, ἐν ποίοις τυγχάνουσιν ὄντες τόποις ἐκ γὰρ τῆς τῶν τόπων ἰδιότητος, καὶ τῆς

temperamento, hoc est, calido & frigido.

De particularis status aeris consideratione. His ita expositis.

Subobscurè innuit, quomodo particulariora sunt consideranda, uidelicet proximis copulationibus. Non autem principaliter, sed demonstrare uolens, necesse esse, ut ei qui statum particulariorem cognoscere studeat, antè meditata sint alia quædam capita, de quibus prius principaliter disseruit. Sciendum enim fuit nouilunij principium siue principia, & unius principium narrandum. Deinde tenendę fuerunt tam uniuersales quàm particulares & stellarum & signorum proprietates. Nam ex horum temperatura etiam euentuum proprietates cognoscentur. Est autem admiranda methodus Ptolemæi & diuidendi solertia. Secat enim uniuersalia, auspicatus à præcipuis effectibus, & medijs expositis, definit in indiuiduis & minimis. primum enim uniuersales copulationes considerauit, defectuum inquam. Deinde particulariores, unde non de tota gēte aut tēpore, sed de hoc modo & hac conuersione diceret, pòst inferius descēdit, ut huius mēsis statum possimus cognoscere. neque in eo resistit, sed docet, quo pacto etiam statum cuiusque septimanæ possimus cognoscere. Deinde ad tenuiorem diuisionem peruenit, trium dierum, & unius diei donec ad minutiss. tempus ipsius horę peruenit. Itaque peritus etiam horam poterit dicere, qua sit aliquid euenturum. & hactenus oratione progressus, resistit. Neque enim alia temporis circunstantia restat. Sic igitur admiratione digna est scientia & methodica tractatio Ptolemæi. Age uerò singula quæ dicta sunt, breuiter exponamus. Sunt igitur ut iam diximus, coniunctiones aut plenilunia conuersioni proxima considerand. Fieri enim potest, ut aliàs coniunctio, aliàs plenilunium cōtigerit. Tum autem est, id quod ad rem pertinet, eligere. Deinde hora illius copulationis accepta, angulos constituito, ut ante didicisti ijsque constitutis, rursus eadem ratione dominatores considera, quibus in locis sint. Nam pro locorū proprietate stellarumque

τῶν οἰκοδεσποτησάντων ἀστέρων, ἐξοῦμεν τὴν μέλλουσαν περίστασιν. χρὴ δὲ καὶ τὴν τῶν μηνῶν ἐν μέρει κατάστασιν, τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὰς συνόδους καὶ πανσελήνους σκοποῦντα. οὐκ ἔτι τὰς ἔγγιστα τῶν τροπικῶν ἢ τῶν ἰσημερινῶν, ἀλλὰ τὰς ἐν ἑκάστῳ τῶν ζῳδίων, ἐκεῖνο γινώσκοντας, ἐὰν ἡ ἐγγὺς τοῦ τροπικοῦ συμβᾶσα συζυγία, ἡ σύνοδος, λέγω δὲ ἑξῆς * παρὰ πάσας τῆς τριζωδίας διαγινώσκομεν, πάσας τὰς συνόδους ληψόμεθα ἐν τῇ τριζωδίᾳ. ἐὰν δὲ πανσέληνος, πανσελήνους. περὶ δὲ τούτων τῶν ἐπισκέψεων τῶν μηνιαίων φημί, ἐπισκοπεῖν χρὴ καὶ τὸ πλάτος τῆς σελήνης. ᾧ γὰρ ἂν προσνεύσῃ ἀνέμῳ ἐκείνῳ δίδωσι τὴν γένεσιν. τὰς δὲ μερικωτέρας περιστάσεις γνωσόμεθα, τάς τε διὰ τριῶν, καὶ ἑπτὰ ἡμερῶν, ἐκ τῶν τῆς σελήνης καὶ ἡλίου σχηματισμῶν. γίνονται δὲ οἱ σχηματισμοὶ τῆς σελήνης, διὰ τριῶν καὶ μέρους τῆς τετάρτης ἡμέρας, καὶ δι᾽ ἑπτὰ ἡμερῶν καὶ μέρους. μέρους δὲ λέγω, διὰ τὸ τὸν ὅλον μῆνα τὸν σεληνιακόν, τουτέστι τὴν σελήνην καὶ τὸν ἥλιον, διὰ εἴκοσι καὶ ἐννέα καὶ μέρους ἀποτελεῖσθαι. ἐὰν οὖν καθ᾽ ἑβδομάδας μερίσωμεν τὸν μῆνα τέσσαρες ἔσονται ἑβδομάδες. περιττὴ δὲ μία ἡμέρα καὶ μέρος, καὶ τὸ καταλειφθέν, ἀνάγκη ταῖς πάσαις μερίσαι ἑβδομάσι. καὶ οὕτως τὰ σχήματα τῆς σελήνης οὐχ ἑπτὰ μόνον ἡμερῶν, ἀλλὰ καὶ μέρους τινός. ἐὰν δὲ κατὰ τριάδας μερίσωμεν, † ἔσονται περιτταὶ ἡμέραι. * ἀνάγκη οὖν καταμερίσαι εἰς τριάδας † ἰστέον δὲ ὡς τὰ μείζονα τῶν σχημάτων, τοῦ σεληνιακοῦ τοῦ δι᾽ ἑπτὰ ἡμερῶν εἰσί. τὰ δὲ ἥττονα τῶν διὰ τριῶν. φέρε δὲ τὰ σχήματα τὰ τῆς σελήνης, ἐκθησόμεθα, τά τε περὶ τρεῖς ἡμέρας γινόμενα, καὶ τὰ περὶ ἑπτά: εἰσὶ δὲ τὰ πάντα ὡς ἤδη μεμάθηκας, τὰ μεγάλα δὲ ἑβδομάδων τέσσαρα. ἔστι γὰρ ἡ σύνοδος εἶτα ἡ πρώτη διχότομος. εἶτα ἡ πανσέληνος καὶ τέταρτον. ἡ δευτέρα διχότομος. μεταξὺ τοίνυν τούτων τῶν σχημάτων, ἰσάριθμα τούτοις παρεμβάλλεται σχήματα. μέσον μὲν τοῦ συνόδου τέτακται, καὶ τῆς πρώτης διχοτόμου ἡ πρώτη μονοειδής. μέσον δὲ τῆς πρώτης διχοτόμου καὶ τῆς συνόδου ἡ δευτέρα μονοειδής. συμβαίνει οὖν τὰ σχήματα τῆς σελήνης, † πολυμερέστερον ἀποτελεῖσθαι δι᾽ ἑπτὰ ἡμερῶν. λεπτομερέστερον δὲ διὰ τριῶν. καὶ ἔτι πλέον, ὡς ἤδη τέτακται. ὅταν οὖν ἐθελήσῃς ἀπεῖν τὴν μέλλουσαν τοῦ περιέχοντος κατάστασιν, σκόπει ἐν ποίῳ σχήματι τῆς σελήνης γενομένης, τίνι τῶν ἀστέρων μέλλει συνάπτειν, καὶ ὁποῖον πλάτος ἀνέμου ποιεῖ. ἐκ γὰρ τῆς τούτων κράσεως εὑρήσεις τὴν ἀποτελεσθησομένην ἰδιοτροπίαν, ὅταν καὶ τὴν ἡμέραν βουληθῇς

πέντε.

τέχν.

stellarumque dominantium: de futuro euentu pronunciabimus. Est & mensium status eodem modo indagandus, interluniis & pleniluniis considerandis. sed non amplius ea quæ tropicis aut æquinoctialibus sunt proxima, sed quæ in quouis signo acciderunt. illud scientes, an prope tropicum copulatio aut coniunctio acciderit. sed ordine dicam.

† Per omnia terræ signa discreuimus omnia interlunia * sumemus terræ signa, si plenilunium plenilunia. In his menstruis considerationibus, etiam latitudo Lunæ est expendenda. Nam quem ad uentum inclinauit, ei dat ortum. Particulariorem statum tridui aut septidui ex Solis & Lunæ configurationibus cognoscemus. Fiunt autem Lunę configurationes triduo & parte quarti diei: septiduo & parte. (Parte) autem addo quod mensis Lunaris integer, hoc est, * Sol & Luna, diebus uigintinouem & parte conficitur. Si igitur septiduis mensem diuiserimus, quaternasient septidua una'que dies & pars redundat. Sic figuræ Lunæ non septem duntaxat sunt dierum, sed etiam partis alicuius. Sin triduo diuiserimus. * dies redundabunt † Necesse quidem est eos diuidi triduo. * Sciendum autem est maiores Lunę configurationes septiduanas esse, minores triduanas. Age uero Lunæ figuras exponemus, cum triduanas, tum septiduanas. Sunt autem omnes ut iam cognouisti, hebdomadum magnæ, quaternæ. Est enim interlunium. Deinde primus quadrans. Deinde plenilunium, Denique secundus quadrans. His autem porrò figuris totidem aliæ interseruntur figuræ. Nam inter † quadrantem primum & interlunium prima falcata collocatur. Inter primum quadrantem & plenilunium, secunda falcata. Contingunt igitur figuræ crassiore diuisione septiduo: tenuiore, triduo & paulo amplius, ut iam positus ordo demonstrauit. Proinde de statu aeris dicturus, cum luna figuram aliquam habet, considera, cui stellæ sit applicatura, & cuius uenti latitudinem obtineat. Nam ex horum commistione, futuram proprietatem inuenies. Diem etiam indagaturus ortus

locus corruptus.

quinque.

locus depravatus.

εὑρεῖν, σκόπει τὰς φάσεις ἃς ποιοῦνται οἱ ἀπλανεῖς πρὸς τὸν ἥλιον ἑώας ἢ ἑσπερίας. τότε γὰρ συμβαίνει μάλιστα τὴν μεταβολὴν ἀποτελεῖσθαι. καὶ ὅταν ἐπὶ τὰ κέντρα ἔλθωσι τὰ φῶτα. καὶ ἐν ἐκείνῃ δὲ ἔσται τῇ ὥρᾳ, ἐν ᾗ ἡ συναφὴ τοῦ δὲ τοῦ ἀστέρος γίνεται, ἢ μετάβασις ἐπὶ τῶν κέντρων, ἐν ᾗ γὰρ ὥρᾳ ἕν τι τούτων ἀποτελεῖται, ἐν ἐκείνῃ προγνωσόμεθα τὴν περίστασιν ἔσεσθαι. εἰδέναι δὲ χρὴ ὡς γέγραφε μονόβιβλον ἐπισημασιῶν. ἔνθα λέγει τοὺς σχηματισμοὺς τῶν ἀπλανῶν, πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τοὺς ἑώους καὶ τοὺς ἑσπερίους, ὥσπερ ἐντυχόντα δυνησόμεθα ταῦτα πάντα ἐξ αὐτοῦ λαβεῖν, τοὺς καθ' ἕκαστον τεταρτημόριον. ἐὰν δὲ τὴν ἑκάστῳ μηνὶ συμβαίνουσαν μεταβολήν, ἐκ τῆς ἐν ἑκάστῳ τῶν ζῳδίων συνισταμένης συνόδου, ἢ πανσελήνου μάθοις.

ortus considera stellarum fixarũ erga Solem matutinos aut uespertinos. Tunc enim potissimum mutatio perfici solet, & cum ad angulos peruenerint lumina, in eaq; hora futura est, cum applicatio certę stellæ fit aut transitus in angulis. Qua enim hora aliquid horum contingit, ea statuemus secuturum effectum. Sciendum est Ptolemęum scripsisse librum unicum de significationibus tempestatum, ubi recenset configurationes fixarum ad solem tam matutinas quã uespertinas: è quo hęc omnia petere licebit * in quolibet quadrãte. Sic mutationem, quouis mense contingentẽ cognoscito ex interluneo aut pleniluneo quouis mense contingente,

Τῆς ἔγγιστα τοῦ παρῳχημένου τροπικοῦ.

Προσδιορισμόν σοι ἀναγκαιότατον γράφει τοιοῦτον. οὐ χρή φησιν ὡς ἔτυχε συνόδους ἢ πανσελήνους λαβεῖν. σύνοδον δὲ τὴν ἔγγιστα τοῦ τροπικοῦ χρὴ λαβεῖν, ἐν αὐτῷ τῷ τροπικῷ συμβαίνουσαν. πανσέληνον δὲ πανσελήνῳ, καὶ τὸ ὁμοταγὲς ἀεὶ τῶν συζυγιῶν φυλάττειν. ἔστι δὲ θαυμάσαι τῆς μεθόδου, εἴ τῳ πως κατανενοηκότι. ἐπειδὴ εἶπεν ἀνάγκην καὶ τὴν τριζῳδίας ὅλην κατάστασιν, καὶ τὴν ἑκάστου τῶν ζῳδίων. * λέγει δὲ τὴν ἐν ἑκάστῳ ζῳδίῳ, ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ συμπιπτούσης συζυγίας. οὐ γίνονται δὲ ἅμα ἐν τῷ αὐτῷ ζῳδίῳ ὁμοταγεῖς αἱ συζυγίαι. καὶ διὰ ταύτην αἰτίαν, τὴν ἔγγιστα λαμβάνει τοῦ τροπικοῦ, αὕτη δέ ἐστιν, ἐν τῷ πλησίον διεστῶσα. ἐὰν δέ ποτε συμβαίνῃ ἐν τῷ αὐτῷ ζῳδίῳ, περὶ μοίρας μίαν ἔσται τοῦ ζῳδίου, καὶ οὐ δεῖ ὅλως ἐν ἐκείνῳ αὐτὴν τῷ ζῳδίῳ λογίζεσθαι. παρῳχημένου εἶπεν, ἐπειδὴ ὡς ἤδη παραδεδραμούσης τῆς τροπῆς, σκόπει ὁποῖον τὸν μῆνα ἕξει τὸ κατάστημα. ὅθεν οὐδὲ εἶπε τοῦ παρῳχημένου ζῳδίου, ἀλλὰ τοῦ παρῳχημένου σημείου.

Quod proximum est prætерito tropico.

Appendicem summè necessariam adijcit, quæ est huiusmodi. Non temerè inquit, interlunia aut plenilunia sunt sumenda, sed interlunium tropico proximũ est sumendum * quod in ipso tropico contingit, plenilunium in plenilunio, & copulationum similitudo subinde obseruanda. Est autem admirãda methodus, si quis ita consideret. † Dixit necesse esse ternorum signorum totum statum, & signi cuiusq; considerari, hoc est, in quolibet signo è copulatione in eo contingente. Non fiunt autem unà in eodem signo consimiles copulationes. Quæ si quando contigerit in eodẽ signo: in una signi parte erit, neq; omnino in eo signo esse existimãda est, ideoq; dixit in præterito, quasi conuersione iam elapsa. * Cõsidera qualis futurus sit status aeris eo mense ideoq; non dixit, præterito signo, sed præterito puncto.

locus confusus.

Ὁμοίως τὰ κέντρα.

Τουτέστι παραπλησίως τοῖς προειρημένοις. δεῖ γὰρ λαβεῖν ὡς ἤδη μεμαθήκαμεν τὴν μοῖραν τῆς συζυγίας, καὶ τὸ κλίμα καὶ τοὺς ἀναφορικοὺς χρόνους καὶ ὡριαίους, καὶ ἐκ τούτων εὑρεῖν τὰ κέντρα καὶ τοὺς οἰκοδεσποτοῦντας τῆς ἰσοσταθμίας πρὸς τὸν ἥλιον ἐπιπεριδίνου, ἰσοστάθμους περιδινήσεις, ἐκάλεσε τὰς συζυγίας. ἐν γὰρ τῇ αὐτῇ μοίρᾳ, εὑρίσκεται τὰ φῶτα. καὶ ἰσότης τότε τῆς κινήσεως ἐστίν. ἐπὶ δὲ τῆς διαμέτρου, τοῦτο καὶ ἐναργέστερον· δοκεῖ γὰρ εὐθεῖά τις ἐπιτεταμένη, σταθμίζειν τὴν κίνησιν

Eodem modo anguli.

Hoc est, si ferè ut antè dictum est. Sirmenda est enim, ut iam didicimus, pars copulationis, & clima, ascensionalia tempora & horaria, & ex his inueniendi anguli & dominatores æqualis ad Solem inambulationis. Aequales inambulationes uocat copulationes. Nam in eadem parte lumina reperiuntur, & tunc motus est æqualitas. In oppositione uerò hæc euidentior est, quod linea quædam recta extensa metiri uidetur motum eorũ, seruata

locus corruptus.

αὐτῶν καὶ ἰσότητα παρὰ μετρεῖν. πρὸς γὰρ ταύτας συζυγίας, καὶ τὰ ἄλλα σχήματα αὐτῶν κρίνει. καὶ τούτων τῶν σχημάτων ἀρχικωτέρων καὶ ἰσχυροτέρων τὰ σχήματα, ὡς ἤδη φθάσαντες εἰρήκαμεν. τριῶν ἡμερῶν προθέσει, καὶ μέρους συνίστανται. ἡ δὲ δευτέρα, μηνοειδής. πρὸ τριῶν ἡμερῶν τῆς συνόδου. καὶ ἡ πρώτη ἀμφίκυρτος, πρὸ τριῶν τῆς πανσελήνου. ἡ δὲ δευτέρα διὰ τὸ ἴσον τρίγωνον, διὰ τὸ δοκεῖν ἄλλο τι λέγειν. ἐσαφήνισε τὸ προκείμενον. τὰ γὰρ τριγωνικὰ καὶ σχήματα, οὐκ ἄλλα ἐστὶν ἢ τὰ εἰρημένα, καὶ τὰ ἑξαγωνικά. ἡ μὲν γὰρ μηνοειδής, ἑξαγώνῳ σχήματι συνίσταται. ἡ δὲ ἀμφίκυρτος τριγώνῳ, τούτων γὰρ ἀκόλουθα ταῦτα πάντα πολλάκις εἴρηται.

Οἱ δὲ λαμπρότεροι.

Οὐ δὲ γὰρ πάντες οἱ μὴ πλανώμενοι, ἀλλ' οἱ μεγάλοι. εἰδέναι χρή, ὡς ὅταν συστήματι ἀστέρων καὶ ἀφανεστέρων, ἢ καὶ μὴ λαμπρῶν, ὡς ἐπὶ τῆς πλειάδος, τὸ αὐτὸ δύναται τῷ λαμπροτέρῳ, καθάπερ πρὸς τὰς τῆς σελήνης.

Καὶ τὰ ἀμπώτεις.

Οὐχ ἁπανταχοῦ δὲ τοῦτο, ἀλλ' ἐν τοῖς τόποις ἐν οἷς εἰώθασι συμβαίνειν ἀμπώτεις. ὡς ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ. ἀμπώτεως γὰρ γενομένης, φυγὰς περιέλαβεν ὁ τῶν ἰουδαίων νομοθέτης μωσῆς.

Ὡς προηγουμένης.

Εἰπὼν καὶ τὰς μερικὰς περιστάσεις, ἐν μεθόδῳ καὶ ἐν διαιρέσει. ἐπειδὴ συμβαίνει ποτὲ μὲν τὰς καθόλου ταῖς μερικαῖς μάχεσθαι. ποτὲ δὲ τὰς μερικὰς ταῖς καθόλου. ποτὲ καὶ συμφωνεῖν, περὶ τούτων ἐν προσδιορίζεται. τὰ καθόλου γὰρ φησὶν ἰσχυρότερα εἶναι, καὶ νικᾶν τὰ μερικὰ δύναται. ἐὰν δέ ποτε συμφωνήσῃ τὸ καθόλου τῷ μερικῷ, τότε μάλιστα ἰσχυροτέρα ἡ ἐπικράτησις τῶν ἀποτελεσμάτων γίνεται.

Περὶ τῆς τῶν μετεώρων σημειώσεως.

Χρήσιμον δ' ἂν εἴη.

Ἐπλήρωσε καὶ τὴν τῶν μερικῶν διδασκαλίαν. ἅτινα καθόλου μέν εἰσι. πρὸς δὲ τὰ καθολικώτερα παραλαμβανόμενα, μερικὰ ὀνομάζεται. βούλεται δὲ ἐπὶ τούτοις. καὶ ἄλλο τι προσθεῖναι ἀναγκαιότατον θεώρημα, συντελοῦν τῇ αὐτῇ σκέψει. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσι μετὰ τὸ εἰπεῖν περὶ τῶν ἐκλείψεων, εἶπέ τινα θεωρήματα συντείνοντα εἰς τὴν αὐτὴν πρόθεσιν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐνταῦθα· πληρώσας τὴν τῶν μερικῶν διδασκαλίαν, γράφει τινὰ τοῖς προλαβοῦσι συντελοῦντα θεωρήματα, πῶς ἂν δυνηθῶμεν τὰς περὶ τὸν ἀέρα καταστά-

seruata æqualitate. † Nã pro his copulationibus & figuris eorum, iudicat, & ex his figuris principalioribus & fortioribus, figuræ, ut antè diximus, tridua adiectione ac partis constantur. Altera falcata, triduo ante interlunium. & prima gibbositas triduo ante plenilunium, altera ob parem triangulum. Per hoc, cum aliud dicere uideatur: rem propositam declarat. Nam triangulares figuræ non aliæ sunt, quam eæ quas diximus, & sexangulares. Nam falcata constat sexangulo, gibbosa, triangulo. * huic enim consentanea hæc omnia sæpe dicta sunt.

Illustriores.

Neque enim omnes non errantes, sed magnæ. sed sciendum est multarum stellarum, tametsi neq; magnarum & obscurarum conglobationem idem ualere, quod magnas & illustres, ut in Pleiade. * sicut erga lunares.

Et æstus.

Hoc uerò non ubiq;, sed ijs in locis, in quibus contingere solent æstus, ut in rubro mari. Nam in ęstu maris, fuga salutem quæsiuit Iudęorum legislator Moses.

Tanquam antecedente.

Exposuit enim etiam particularem statum, methodo & cum diuisione. Sed quia nonnunquam fit, ut uniuersalia pugnent cum particularibus, aliquando particularia cum uniuersalibus, aliquando etiam consentiant: de his etiam partitè tractat. Nam uniuersalia inquit fortiora sunt & particularia possunt uincere. Sed si quando uniuersale cum particulari consentit: tunc maximæ sunt euentuum uires.

De eorum quæ in sublimi fiunt annotatione.

Absoluit etiam particularium doctrinã, quæ quamuis uniuersalia sint, tamẽ ad uniuersaliora relata particularia nominantur. Nunc aliud summè necessarium præceptum adiecturus est, ad eandem considerationem cõducibile. Vt enim in antecedentibus post eclipsium tractationem, præcepta quædam posuit, ad idem propositum pertinentia: ita hic quoque absoluta particularium doctrina, præcepta quædam adijcit antegressis conducibilia, quo pacto possimus tempestates è meteoris,

& con-

σεις γινομένας προγινώσκειν ἐκ τῶν μετεώρων, καὶ ἐκ τῶν συνισταμένων νεφοειδῶν συσχηματισμῶν. συνίσταται δὲ ταῦτα ἢ περὶ τὸν ἥλιον, ἢ περὶ τὴν σελήνην, ἢ περὶ τοὺς πλανωμένους ἀστέρας ἢ καὶ περὶ τοὺς ἀπλανεῖς. καὶ μάλιστα τοὺς νεφελώδη ἔχοντας συστήματα. οἷον ὡς ἡ φάτνη καὶ ἡ ἀκίς, καὶ ὅσα τοιαῦτα. πῶς οὖν ἐφ' ἑκάστῳ τούτων ἐπισκεπτόμεθα; καὶ πρῶτον, ἐπὶ τοῦ ἡλίου σκοπεῖν τὰς ἀνατολὰς καὶ δύσεις τοῦ ἡλίου, καὶ εἰ μὲν τὴν νυκτερινὴν εὑρεῖν βουλήσεις κατάστασιν, σκόπει τὴν δύσιν, ὁποία ἐστί. εἰ μὲν γὰρ καθαρὰ ὀφθείη καὶ ἄνευ νεφελῶν συνισταμένου ἐν αὐτῷ τοῦ κύκλου, ἢ περὶ αὐτὸν εὐδιεινὸν ἀέρα προλέγει. ἐὰν δὲ νέφη εὕρῃς, τὸ ἐναντίον. εἰδέναι χρὴ ὡς καὶ ὅταν ὁ ἥλιος μὴ εὐδιεινὴν σημαίνῃ κατάστασιν, ποτὲ μὲν καὶ ὄμβρων γίνεται, ποτὲ δὲ καὶ ἀνέμων. καὶ διακρίνομεν ἐκ τῶν χρωμάτων τῶν περὶ αὐτὸν συνισταμένων. ὅταν γὰρ ποικίλον ἔχῃ τὸ περὶ τὸν κύκλον συνιστάμενον χρῶμα σημαίνει ἀνέμους, καὶ μάλιστα ὅταν ὦσιν ἀκτῖνες πυροειδεῖς, καὶ τρόπον τινὰ ἀποπάλλονται. σημαίνει δὲ καὶ τὸν τόπον ὅθεν ὁ ἄνεμος μέλλει πνεῖν. ὑποχλώρους ἢ μέλανας ἢ καὶ ἄλλως ἔχων περὶ αὐτὸν μίαν, ἢ καὶ δευτέραν, χειμώνων καὶ ὑετῶν ἐστι δηλωτικός. ἐπὶ δὲ τῆς σελήνης οὐ τὸ κατάστημα μόνον ἐρεῖς τὸ νυκτερινὸν, ἢ τὸ ἡμερινὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἑξῆς συναπτόμενον, ὡς ἤδη μεμαθήκας, διὰ τριῶν ἡμερῶν τὴν ἐπίσκεψιν ποιούμενος. τότε γὰρ τὰ σχήματα τὰ οἰκεῖα μεταλλάσσει. λεπτὴ μὲν γὰρ οὖσα καὶ μὴ ἔχουσα περὶ ἑαυτὴν οὐδὲν, ἀλλὰ καθαρῶς τῷ ὄντι φαινομένη, εὐδιεινὴν σημαίνει κατάστασιν. ἐὰν δὲ ἐρυθρὰ ᾖ τὸ χρῶμα, καὶ μάλιστα τὸ περὶ τὸ ἀφώτιστον αὐτῆς μέρος τοῦ κύκλου, ἀνέμων ἐστὶ σημαντική. ἐὰν δέ τι τῶν ἄλλων χρωμάτων, νιφετῶν μᾶλλον ἔσται δηλωτική. ἡ δὲ τῶν χρωμάτων ποικιλία, δείξει αὐτῶν τὴν ἐνέργειαν. πότερον μετὰ σφοδρῶν ἀνέμων ἔσται ὁ νιφετὸς ἢ οὔ.†

παρατηρητέον δὲ καὶ τὰς γινομένας περὶ αὐτὴν ἅλως.

Τὰ αὐτὰ δὲ καὶ περὶ αὐτὴν ἅλως σημαίνουσαι συμβαίνουσιν.

Γινώσκειν δέ σε χρὴ, ὡς καὶ περὶ τὸν ἥλιον, καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ἀστέρας συνίστανται ἅλως. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοῦ ἡλίου, μία ἢ δευτέρα συνίσταται. ἐπὶ δὲ τῆς σελήνης, πλείους· τί δὲ σημαίνουσιν εἴρηται. τὰς δὲ περὶ τοὺς ἄλλους ἀστέρας ἐπισκεψόμεθα ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὰς * ἀστέρων, καὶ ἐκ τῶν χρωμάτων τῶν ἐπισυμβαινόντων ἐν αὐτοῖς. σκοπεῖν δὲ χρὴ ὡς ἔφαμεν καὶ τοὺς ἀπλανεῖς. διαφανέστεροι γὰρ γινόμενοι οἱ λαμπρότεροι αὐτῶν, ἢ ἀφανέστεροι μὲν τῷ συστήματι

& conflatis nubium instar configurationibus diuinare. Eæ porro aut circa Solem, aut circa Lunam, aut errantes, aut etiam fixas stellas existunt, eas præsertim, quarum constitutio nubila est ueluti præsepe, & acies sagittæ, & aliæ id genus. Quomodo ergo horum unumquodque considerabimus? Primum Solis ortum & occasum intuebimur ac nocturnam constitutionẽ indagaturus, occasum specta. Nam is si purus cernetur, & circulus in ipso aut circa ipsum extiterit sine nubibus: aeris serenitatem prædicito. Sin nubes inueneris, contrarium. Etiam sciendum est, Solem quando serenitatem non significat, aliâs hymbres, aliâs uentos indicare, & discrimen hoc ex eius coloribus sumitur. Nam si color circulum ambiens uarius fuerit, uentos significat. præsertim cum radij sunt flammei & quodammodo uibrantur. Significat etiam locum unde uentus flabit, * sub uirides aut nigras, aut alias habens circa se unam atque alteram, tempestates & pluuias indicat. A Luna uero, non nocturnum modo diurnumue statum prædices, sed id quoque tempus quod proximè sequitur, ut eam cognouisti, triduo, cõsiderato. Tunc enim peculiares figuræ mutantur. Nam cum tenuis est, & nihil circum se habet, sed pura omnino apparet. serenitatem significat. Rubicunda, præsertim in circuli sui parte non illustrata: uentos significat. Alio quopiam colore prædita, † niues magis significat. Colorum Varietas efficaciam ostendet, an niues cum uehementibus uentis coniunctæ futuræ sint nec ne.

locus uni- bus.

nubes.

Obseruandæ sunt etiam areæ quæ circa eam contingunt.

Cognoscendum est, areas existere circa solem & alias stellas. sed circa solem uel singulæ uel binæ. circa lunam plures existunt. quid autem significent, dictum est. Quæ uerò circa alias stellas existunt, considerabimus è stellis quæ infra eas sunt, & ex adiunctis coloribus. Sunt & stellæ fixæ ut diximus, considerandę. Nam ex ijs illustriores & magis pellucidæ fiunt, aut obscuriores globatæ signifi-

διάττοντες, σημαίνουσιν ἀνέμους. οὓς ἐξετάσεις ἐκ τῆς προσνεύσεως αὐτῶν, οὐκ ἐκ μόνων δὲ τῶν φώτων καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων τὴν τοῦ περιέχοντος κατάστασιν, ἀλλὰ καὶ ἐκ πάντων τῶν ἐπιφαινομένων κατὰ καιρούς. οἷον κομητῶν, καὶ τῶν διαττόντων. οἱ μὲν γὰρ κομῆται αὐχμῶν ἀποσημαντικοί. οἱ δὲ διάττοντες ἀνέμων.

Παρατεταμένας.

Τὰς ἐκτεταμένας, καὶ οὔτε ἡμερινὴν μόνην, ἢ νυκτερινὴν σημαινούσας ἐν ταῖς πρὸ τριῶν, ὥστε οὐχ ἁπλῶς αὐτὴν ἐπισκεπτέον μέν, ἀλλὰ πρὸ τριῶν καὶ μετὰ τρεῖς. οὐ γὰρ καθ' ἑκάστην ἡμέραν. ὅτε γὰρ πρὸ τριῶν λάβῃς, σχῆμα ποιεῖ μετὰ τρεῖς, ἄλλως δηλονότι. εἰρήκαμεν γὰρ ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ἡλίου μία συνίσταται, ἢ δύο. ἐπὶ δὲ τῆς σελήνης, τρεῖς καὶ τέσσαρες ἐπὶ τὸ πολύ.

Καὶ ὅσαι ἂν πλείους ὦσιν.

Ὅταν ἐπὶ πλείονα χρόνον μένωσι συνιστάμεναι, καὶ μὴ ἀφανίζωνται ὡς καὶ πρόσθεν εἴρηται.

Αἱ συστάσεις.

Εἶπε γὰρ ὅτι πολλάκις πρόσθεν περὶ χρωμάτων, καὶ ἐμέρισεν αὐτὰ τοῖς πλανωμένοις, ὥστε δύνασθαι καὶ περὶ τῆς τῶν πλανωμένων φύσεως. εἰρημένων δὲ καὶ περὶ αὐτῶν. λέγει καὶ εἰς ἐκεῖνα νῦν ἀποπέμψας σε, καὶ οὕτω κατέπαυσε τὸν λόγον.

Τέλος, τῆς εἰς τὸ δεύτερον ἐξηγήσεως.

ſignificant uentos, quos deprehendes ex inclinatione illorum. Neq; uerò ſtatum aeris è luminibus duntaxat cæteriſq; deprehendes, ſed ex ijs etiam quæ pro temporibus apparent, ut cometis & capris ſaltantibus. Nã cometæ ſiccitates: capræ ſaltantes, uentos portendunt.

Porrectas.

Extenſas, nec diurnum dũtaxat aut nocturnum ſignificãtes * ante triduum. Itaq; non ſimpliciter eam conſiderabimus. ſed ante et pòſt triduum * neq; eñ quottidie. Siue enim ante triduum ſumpſeris, figurã facit poſt triduum, aliter nimirũ. Diximus enim in ſole ſingulas aut binas exiſtere: in Luna ternas & quaternas plerunq;.

Locus muti-lus.

Et quò plures fuerint.

Cum diutius manſerint, & nõ ſtatim fuerint abolitę. ut & prius dictum eſt.

Conſtitutio.

Nam prius ſępe de coloribus dixit, eoſq; inter planetas diſtribuit, ut & de errantium natura poſſit * de quibus cũ dictũ ſit, nunc eò te remittit, atque ita liber finit.

Commentariorum in ſecundum quadripartiti finis.

H ΕΞΗΓΗΣΙΣ

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

ENARRATIO TERTII LIBRI.

Ἐφωδευμένων ἡμῖν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν τῶν περὶ τὰ καθόλου.

Σκοπὸς δ' ἐστὶν αὐτῷ ἐν τοῖς προοιμίοις τοῦ τρίτου βιβλίου, δεῖξαι τὴν τάξιν καὶ προανακεφαλαίωσιν τῶν ῥηθησομένων, ἐκ διαιρέσεως. καὶ γὰρ καὶ μεθόδῳ βούλεται δεῖξαι, καὶ ποίᾳ τάξει χρῆται ἐν τοῖς ἑαυτοῦ βιβλίοις, καὶ ὅτι οὐχ ὡς ἔτυχεν ἐπάγει τὴν διδασκαλίαν τῶν προκειμένων. ἀλλὰ ἀκολουθίᾳ τινὶ καὶ τάξει χρώμενος. ἐπεὶ γάρ φησι δέδεικται ὡς δεῖ τὰ καθόλου τῶν μερικωτέρων ἡγούμενα, εἰκότως πρότερον τὴν ἐπίσκεψιν ἐποιησάμεθα. πληρωθέντων ἐκείνων, τί ἄλλο ἔχομεν ἐπάγειν, ἢ τὸ κατὰ μέρος. εἰδέναι δὲ χρή, ὡς τὸ ἀποτελεσματικὸν τοῦ ἀστρονομικοῦ, πῇ μὲν διαφέρει, πῇ δὲ κοινωνεῖ. διαφέρουσι μὲν ὅτι τὸ μὲν ἐστὶν αὐτοτελὲς ὡς ἄλλου τινὸς προσδεῖσθαι μὴ μέλλειν. τὸ δὲ οὐκ ἔστιν αὐτοτελές, ἀλλὰ δεῖται τῆς ἀπ' ἐκείνου συστάσεως. κοινωνοῦσι δὲ ὅτι περὶ τὰ αὐτὰ συνίστανται, περὶ γὰρ † τὸ ἕτερον ἐκεῖνα καὶ τὸ ἄλλο συνίσταται. ἐπάγει δὲ καὶ ἄλλο χαριέστερον. ἐκ πόσων ἀρχῶν συνίσταται τὰ καθόλου, καὶ τὰ κατὰ μέρος προγινωσκόμενα, οὐ μάτην οὐδὲ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν καθόλου, ζητεῖ τὰς ἀρχάς, καὶ δείκνυσι πόσαι εἰσὶν· ἐπιδείξει δὲ ἡμῖν, ὡς ἀπαραλείπτως ἐπεξῆλθεν αὐταῖς. ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ μέρος, οὐ τὸ αὐτὸ ἀποδείκνυσι, ἀλλὰ τὸν σκοπὸν τοῦ βιβλίου γράφων καὶ ὡς δεῖ ἀναγκαίως περὶ τούτων διαλαβεῖν. τὰ μὲν οὖν καθόλου, μίαν οὐκ ἔχει τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ πολλάς. μεμαθήκαμεν γὰρ ἐν τοῖς φθάσασιν, ὡς καὶ ἀπ' αὐτῶν τῶν ὑποκειμένων χωρῶν δεῖ λαμβάνειν τὰς ἀρχάς. ἐν Περσίδι γὰρ ἔφη τὰ χρώματα τοῖα καὶ τοῖα. καὶ περιττῶς ὡς ἔοικεν, εἰώθασι λέγειν γένεσιν αἰγύπτιοι κόσμου· ἀποφαίνονται γὰρ † αὐτῶν, τὴν ἀρχὴν μίαν μὴ ἔχειν. πολλὰς δέ, τὰ δὲ μερικά, καὶ πολλὰς καὶ μίαν. μίαν μὲν τὴν δὴ ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ γενέσει τῶν ἀστέρων σύγκρασιν, ἣν εἰώθασι πῆξιν οἱ ἀποτελεσματικοὶ προσαγορεύειν. πολλὰς δὲ τὰς καθ' ἑκάστην ἡμέραν τῶν ἀστέρων ἐπιπορευομένας. ἐπεμβάσεις τε καὶ σχηματογραφίας, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα.

τὸν αἰθέρα

αὐτὸν

Καὶ τὰ πολλά.

Οὐ γὰρ πάντων κατακρατεῖ. ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν ἐπὶ τὸ πολὺ χαρακτηρίζεται.

Δύναμιν.

Δύναμιν τὴν κοινωνίαν αὐτῶν λέγει, ἥτις

Tractata superius à nobis.

Autori propositũ est in exordio tertij libri, ut ordinem eorum quæ dicenda sunt ostẽdat, eumq; per diuisionẽ enumeret, & qua ratione et quo ordine in suis libris utatur. seq; non fortuitò hanc doctrinam subiungere, sed serie quadam atque ordine uti demonstret. Postquam enim, inquit, ostensum est, uniuersalia particularioribus antecedere: iure prius ea considerauimus: ijs autem absolutis, quid nisi particularia subiungere possumus? Est autem sciendum astrologiam ab astronomia alicubi differre, alicubi cum ea consentire. differt enim, quod hæc se ipsa contenta est, ut antè didicisti, illa non est, sed illius adiunctionem postulat. Consentiunt in eo, quod utraque * cœlum tractat, eadem occupata materia. Adijcit & aliud elegantiss. quot principijs constent ea quæ uniuersaliter & particulariter prædicuntur. non frustrà neque temerè. Nam in uniuersalibus principia quærit, & quot ea sint, ostendit, & demonstrabit, se nullum prætermisse. In particularibus non idem ostendit, sed scopum libri scribit, & necessariò de his esse disserendum ostendit. Ac uniuersalia quidem unum principium nõ habent, sed multa. Suprà enim didicisti, principia etiam ab ipsis subiectis regionibus esse petenda. Nam in Persia dixit colores esse tales & tales, * & ex superuacuo, ut consentaneum est, mundi genituram Aegyptij solent narrare. pronunciat * autem unũ principium nõ habere sed multa. Particularia uerò & multa & unum. unũ, primam illam in genitura stellarum temperaturam, q̃ Astrologię cõpagem appellare solent: multa, quotidianos stellarum transitus & configurationes, & quę alia sunt huius generis.

πῆξιν

Et quæ pleraq;.

Neque enim omnibus dominantur sed ex ijs, quæ plerũq; e contingunt, notatur.

Vim.

Vim, consociationẽ eorũ appellat, quæ in ea

περὶ τὴν αὐτὴν θεωρεῖται ὕλην. ἄμφω γὰρ ἅμα συμβαίνει. εἰ γὰρ τῇ ἀξίᾳ διαφέρουσι τοῦ τε ἀλλήλων, ἀλλ' οὖν γε τῇ δυνάμει ταύτῃ κεκοινωνήκασι. καὶ καλῶς τὴν τοιαύτην οἰκονομίαν, δύναμιν συνηγόρευσεν. αἱ δυνάμεις γὰρ περὶ τὴν ὕλην αἱ δυνάμεις κατεργάζονται.

Αἰτίαν μὲν, ἡ τῶν πλανωμένων ἀστέρων: ἡλίου τε καὶ ☾ κίνησις.

Εὐφυῶς πάνυ ὁρίζεται ἑκάτερον αὐτῶν, τό τε ποιητικὸν καὶ τὸ προγνωστικόν. ποιητικὸν μὲν γάρ ἐστιν κίνησις ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων αἰτία, τῶν τε καθόλου, καὶ τῶν κατὰ μέρος τοῖς ἀνθρώποις συμβαινόντων συμπτωμάτων.

Προγνωστικὴν δὲ ἡ τῶν ὑποκειμένων αὐτῶν φύσεως τροπῆς.

Τῆς τροπῆς τῆς τῶν ὑποκειμένων φύσεως τῆς κατὰ τὰς ὁμοιοσχήμονας περιόδους τοῦ οὐρανίου διὰ τοῦ περιέχοντος γινομένης.

Σχεδόν.

Τὸ σχεδὸν προσέθηκε ἐπιβεβαιῶν, ὅτι οὐ μία ἐστὶν ἀρχὴ, ἀλλὰ πολλαί. οὐ γὰρ ἐκ τῶν ἐκλείψεων μόνον τὰς προτελέσεις γινώσκομεν.

Μίαν μὲν τὴν αὐτὴν τοῦ συγκρίματος ἀρχήν.

Εἰπὼν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὡς ἕκαστος καὶ μίαν ἔχει ἀρχὴν καὶ πολλάς. πολλὰς μὲν τὴν τοῦ περιέχοντος. μίαν δὲ, τὴν ἐκ τοῦ χρόνου καθ' ὃν γίνεται, διαίρεσιν ταύτης τῆς μιᾶς ποιεῖται. καὶ δείκνυσιν ὡς καὶ αὕτη διττή ἐστιν, καὶ ἡγουμένη τῆς ἀνθρώπου προόδου. μίαν μὲν τὴν τῆς συστάσεως, ἣν σποράν ἐκάλεσε. δευτέραν δὲ τὴν τῆς ἐκτροπῆς. ἔστι δὲ καὶ τοῦ τόκου χρόνος. ταύτην δὲ οὐ μάτην ἐποιήσατο τὴν διαίρεσιν. ἀλλ' ἵνα δείξαι σοι βουλόμενος τὴν τάξιν τῶν θεωρημάτων ὡς οὐ μάτην εἰσὶ γεγραμμέναι, οὐδὲ ἀτάκτως. ἐβουλήθη δὲ σύγκρισιν τῶν δύο τούτων ἀρχῶν ποιήσασθαι. καὶ τὸ χρήσιμον αὐτὸ τί ἐστιν ἐξ ἑκατέρας λαβεῖν. καὶ τί χρὴ τὸν ἀποτελεσματικὸν εἰπεῖν, καὶ τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας καθ' ὃ μέλλει πάντων τῶν μερικωτέρων τὴν διδασκαλίαν ποιήσασθαι. εἰ μὲν οὖν τις δύναιτο εἰδέναι τὴν ὥραν ἐκείνην, καὶ τὸν χρόνον τῆς σπορᾶς, τῇ τοιαύτῃ ἀρχῇ τοῦ χρόνου χρησόμεθα πρὸς τὸ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς πρόγνωσιν. πότερον τελεσφορηθήσεται, ἢ οὐ πότερον. ἀνάπηρον ἔσται τὸ σῶμα, ἢ τὸ πεπηρωμένον. καὶ εὐτραφὲς, ἔσται, ἢ οὔ. καὶ ἢ λευκὸν, ἢ μέλαν, καὶ ὅσα τοιαῦτα. καὶ ὁ ποῖον ἔσται τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος, ἄγριον ἢ ἥμερον καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια. εἰ δὲ μὴ δύναιτό τις εἰδέναι τὸν χρόνον ἐκεῖνον. αὐτῇ τῇ τῆς ἐκτροπῆς ὥρᾳ χρησόμεθα πρὸς αὐτά. πολλὴν γὰρ ὁμοιότητα ἔχει πρὸς τὴν τῆς σπορᾶς καὶ πάντες ἐξ ἀνάγκης εὑρίσκονται οἱ

In eadem materia ſpectatur. ambo enim unà contingunt. Tametſi enim inter ſe dignitate differunt: tamen ui ſua communicant inter ſeſe. eamq; communerationem rectè uim appellauit. Vires enim in materia tractanda exeruntur.

In cauſa eſt errantium ſtellarum.

Ingenioſè definit eorum utrumq;, tum efficientem partem, tum prędicentem. Efficiēs enim eſt motus ☉ ☽ cæterarumq; ſtellarum, cauſa tum uniuerſaliū tum particularium humanorum euentuum.

Prognoſtica naturæ ſubiectorum illis conuerſionis.

Conuerſionis naturæ ſubiectorum, quæ fit per cœlum ſecundum conſimiles circuitus.

Fermè.

Fermè addidit, ut confirmaret non unū eſſe principium ſed multa. Neque enim ex ſolis eclipſibus futura pręuidemus.

Vnum ipſius concretionis principiū.

Cum ſupra dixerit, unumquēq; & multa habere principia & unum: multa ratione cœli: unum, ratione temporis quo naſcitur: unum hoc diuiditur, atque oſtendit id etiā eſſe duplex, & hominis egreſſui pręeſſe: Vnū cōceptionis, alterum partus. Non aūt temerè hanc diuiſionē inſtituit, ſed ut ordinem pręceptorum oſtenderet, eaq; nō inaniter neque confusè eſſe ſcripta declararet. itaque duo hæc principia inter ſe conferet, & quid utilitatis ex eorum utroque poſſit capi, & quid Aſtrologo dicendum ſit, & quomodo omnium particulariū doctrinā ſit tractaturus. Si quis ergo ſcire poſſet horam illam & tempus conceptus: eo principio temporis uteremur ad prædictionem corporis & animi, Vtrum perficiendus ſit fœtus nec ne? Vtrū corpus mutilū ſit habiturum, an abſolutum & uegetum? album an nigrum, & eius generis alia. quo item ingenio ſit futurum, fero an manſueto & ſimilia. Si quis autem tempus illud ſcire nequit: ipſius partus hora utemur ad illa cognoſcenda. Magnam enim habet ſimilitudinem cum conceptu, & neceſſariò, omnes ſtellarū cōfigurationes illis qui tum fuerunt, conſimiles reperiuntur.

πεπηρωμένον.

χηματισμοὶ τῶν ἀστέρων, τοῦ τότε προόμοιοι. πλὴν ὅτι οὐκ ἐξ ἐκείνης δυνησόμεθα προλέγειν τὰ περὶ τῆς γονῆς. οἷον ὡς ἔφαμεν, εἰ τελεσφορηθήσεται καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄπερ, διαλέγεταί σοι καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας. ὅτι οὐχ' οἷος ὁ τῶν παλαιῶν μερικὸς καὶ ἀμέθοδος, ἀλλὰ καθολικὸς καὶ ἔμμεθοδος. ἐροῦμεν γάρ σοι ἐκ ποίου τόπου ποῖον ἐπισκέπτεσθαι κεφάλαιον. καὶ ποῖον ἀστέρα οἷον σκοποῦμεν τὸν τόπον, εἰς ὃν δεῖ ἀφεῖναι τὸ βέλος. τὸ δὲ ἀφιέμενον ὁ ἀστήρ. λοιπὸν δὲ ὅταν εὑρεθῶσι πλείους ἀστέρες, δεῖ ἐπιβλέπων δεῖ κατασκευάζεσθαι αὐτῶν τὴν ἰδιοκρασίαν. ἐὰν γάρ φησιν ἐθελήσωμεν τὴν τῶν παλαιῶν ζηλῶσαι διδασκαλίαν, ἀπείρους περὶ τούτου καταβαλούμεθα λόγους καὶ ἀδιεξόδους καὶ ἀμνημονεύτους.

Φύσει μὲν δὴ κατ' αὐτὴν τὴν σποράν. δυνάμει δὲ καὶ κατὰ τὸ συμβεβηκός.

Ἀδηλότατα πάσας αὐτῶν τὰς διαφορὰς ἐξέθετο τοῖς συνιέναι δυναμένοις. ἡ μὲν γὰρ † ἀρχὴ λέγεται τῇ φύσει. τότε γὰρ ἡ φύσις τὸ σπέρμα διαπλάττει, καὶ ὅταν ἡ κυριωτάτη καὶ κατὰ τὸ ἀληθὲς ἀρχὴ αὐτοῦ. δυνάμει δὲ ἡ τῆς ἐκτροπῆς. *(marg.: σύλληψις.)*

Λειπομένη.

Τουτέστι τῇ † τελειοτάτῃ καὶ προϊόντος τοῦ λόγου ἀκούσῃ λέγοντος αὐτοῦ, ὡς ἡ μὲν σπέρματος ὅταν ἀρχὴ ἡ δὲ ἀνθρώπου. ὅσῳ τοίνυν διαφέρει ἄνθρωπος σπέρματος τελειότερον δηλονότι ὅτι καὶ αὕτη ἡ ἀρχὴ τῆς ἀρχῆς. κατὰ συμβεβηκὸς δὲ εἶπεν, οὐ τὸ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις λεγόμενον. ἀλλὰ τὸ ἐπισυμβαῖνον. δευτέρα γάρ ἐστι τῇ τάξει. καὶ ἐπισυμβαίνει τῇ πρώτῃ. δύναιτο δέ τις καὶ τὸ πρότερον ἐφαρμόζειν αὐτῷ σημαινόμενον. ἐπειδὴ γὰρ δοκεῖ περὶ αὐτοῦ πράγματος μὴ δύνασθαι δύο εἶναι ἀρχὰς χρονικὰς καθ' αὑτό. ἡ μὲν οὖν προτέρα κυρίως λέγεται ἀρχή. τὸ γὰρ τῆς ἀρχῆς ἔχει ἴδιον, τὸ μὴ ἔχειν ἴδιον, τὸ μὴ ἔχειν ἑτέραν πρὸ αὐτῆς. ἡ δὲ δευτέρα, ὡς τὰ συμβεβηκὸς ἤδη γίνεται τῇ ἤδη ληφθείσῃ. καὶ ἐπισυμβαίνει. *(marg.: Τελειότερα)*

Ἤτοι συμπτωματικῶς, ἢ παρατηρητικῶς.

Ἀντὶ τοῦ συναισθητικῶς. πολλαῖς γὰρ τῶν γυναικῶν γίνεται συναίσθησις τῆς συλλήψεως. κλονουμένης τῆς μήτρας, καὶ εἰς αὐτὴν συνερχομένης, καὶ ἀναρπαζούσης τὸ ἐν τοῖς ἔξω μέρεσι σπέρμα ὡς τὸ τοῦ κύκλου καὶ εἰς τὸ βάθος. καθὸ Κλεοπάτρα φησί. παρατηρητικῶς ἐκ τῶν ἐπιμηνίων. Αἰγύπτιοι ἐλέγοντο ἅπαξ τοῦ μηνὸς ταῖς γυναιξὶ συνεῖναι, ἐκλεξάμενοι τὴν ὥραν καὶ τὴν ἡμέραν. καὶ εἰ μὲν τοῦ καιροῦ τῆς καθάρσεως ἐγίνωσκον τὴν σύλληψιν γεγονυῖαν κατ' ἐκείνην ἐσημειοῦντο τὴν ἡμέραν. εἰ δὲ μὴ πάλιν σκοπήσαντες ἡμέραν ἑτέραν, ἀνέμενον τὸν καιρὸν τῆς καθάρσεως.

nisi quod ex partu de semine diuinare non possumus, ueluti, sicut diximus, utrum sit perficiendum. His & similibus dictis dif fert etiam de modo doctrinæ, eum non esse similem ueteri, particularem & confusum, sed uniuersalē & certo distinctū ordine. Dicemus enim ex quo loco, qua stella, quod caput sit considerandum, quemadmodum locum quo telum est mittendum, consideramus. id uerò quod mittitur est stella. Reliquum autem est, cum plures stellæ inuentæ fuerint, sagaciter proprietates earum digerere. Nam si, inquit, doctrinam ueterum imitari uoluerimus: infinita de his uerba faciemus, eaq; intricata, & eiusmodi, ut memoriæ mandari nō possint.

Naturaliter in conceptu, ui & per accidens.

Occultè omnia discrimina scripsit, si sint qui ea intelligere possint. Nam conceptus statu principium dicitur. Tunc enim natura semē informat & est præcipuum: & uerum principiū eius potentia uerò partus.

Inferior.

Ac in orationis progressu eū dicere audies illud feminis esse principiū, pfectione scilicet. hoc hominis. Quanto igitur homo semine perfectior est, tanto etiam principium alterū alteri præstat. p accidēs autem dixit, nō more philosophico, sed q̄ sequatur Nam ordine posterior est partus, & conceptum sequitur & tamen * eius significatio priori accommodari potest. Sed quia fieri posse non uidetur, ut eiusdem rei duo principia sint temporalia per se: prius propriè dicitur principiū. id enim habet quod est principij proprium, ut nullū aliud antecedat: alterum per accidens iā sumpto principio accedit, atque sequitur.

Siue casu, siue per obseruationem.

Hoc st, per sensum. Multæ enim mulieres sentiunt conceptum, cum matrix agitatur & coarctatur, & semen in exterioribus partibus arripit, & attrahit in † ambitum et pfundū, ut Cleopatra dicit. Per obseruatione uerò è menstruis. Vnde Aegyptij semel dicebantur coire cum mulieribus eodem mense, electa hora & die. Quòd si tempore purgationis animaduertebant, eas concepisse: diem illam notebant. Sin minus, rursus alia die obseruata, expectabant tempus purgationis.

Ἅπαξ γὰρ ἐν ἀρχῇ.

Ἐκ ταύτης τῆς ἀρχῆς δυνάμεθα λέγειν τὰ μέχρι τόκου. ἀποδέχονται γὰρ ὅτι κἂν δοκῇ πρόσθεσις γίνεσθαι ἀπὸ τῆς ἐκτροπῆς καὶ τοῦ ἔξωθεν ἐπικειμένου ἀέρος, ἀλλ᾽ οὖν τὸ ἐξ ἀρχῆς καταβληθὲν σπέρμα, φυλάττει τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ποιότητα, καὶ φυσικῶς μεταβάλλει εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς γένεσιν πλεῖστα. ἐν μὲν γὰρ τῇ προτέρᾳ, οὐ τὰ ἀνθρώπου ἔχειν ἰδιώματα φύεται, δὲ τὸ εἰς τὸ πνεῖν. διὰ τοῦ στόματος, τὸ ἐσθίειν, τὸ ὁρᾶν καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. εἰ γὰρ καὶ ἀπείληφε πάντα τὰ σχήματα τῶν μορίων καὶ τὰς μορφὰς καὶ οὐδὲν πρὸς τὴν σχηματογραφίαν συντελεῖ αὐτῷ ἡ καταρχή, ἀλλ᾽ οὖν πρὸς τὸ εἰς φῶς ἐλθεῖν τὴν μορφὴν τοῦ ἐξόδου ποιουμένης, καὶ ἄλλο δὲ μέγιστον προστίθησιν. ὅτι εἰ καὶ μὴ ταῦτα ἦν, ἀλλ᾽ οὖν δεῖ τὸ τὴν φύσιν οὐχ ὡς ἔτυχε ποιεῖσθαι τὴν ἔξοδον. ἀλλὰ καθ᾽ ὁμοιότητα τῆς ἐξ ἀρχῆς, ἀναγκαῖον ἐστὶ σώζεσθαι τὴν ὁμοιότητα πρὸς τὸν ἐξ ἀρχῆς τῶν ἀστέρων σχηματισμόν.* οὐ γὰρ δεῖ. πάντα γὰρ περιττὸν τὰς ἀμφοτέρας ἐπισκέπτεσθαι. νῦν δὲ οὐχ οὕτως ἔχει.

Περὶ τοῦ δυνατοῦ.

Εἶπε γάρ σοι ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ, ὅτι ἀγαπητὸν ἐστὶ περὶ θείων οὕτω πραγμάτων πρὸς τὸ μέγεθος ὁρῶν τὰ τῆς ἐπαγγελίας λέγειν.

Τὸν μὲν ἀρχαῖον.

Οἱ μὲν γὰρ πρῶτοι τῶν αἰγυπτίων, μερικῶν σχηματισμῶν ἐποιοῦντο πλήρη τὴν διδασκαλίαν. ὥστε ἀπείρους καὶ δυσμνημονεύτους γίνεσθαι, μᾶλλον δὲ ἀμνημονεύτους αὐτούς. διὸ καὶ εἰκότως. ὁ Πτολεμαῖος μὲν ταύτας ἀναιρεῖ, ἀνατρέχει δὲ πρὸς τὸ καθόλου ἐπιμνημονεύοντα πάντα καὶ ἐν διαιρέσει ποιούμενος, τὰ λεπτότερα καὶ μερικώτερα τῷ τεχνίτῃ καταλιπὼν στοχάζεσθαι. τὰς δὲ πραγματείας εἶπε τὰς ἐφόδους τὰ καθολικὰ θεωρήματα. δι᾽ ὧν καὶ τὰ μερικὰ εὑρίσκεσθαι δύναται.

τότος

Παρακολουθητικῶς.

Τὸ μὲν παρακολουθητικὸν σημαίνει τὸ ἀκόλουθον, καὶ τὸ τεταγμένον εἶπε.* τί γὰρ ἄλλο τὴν τάξιν ἐστὶν εὑρεῖν παρ᾽ αὐτοῦ σωζομένην τῆς τῶν θεωρημάτων.* τὸ δὲ συνοπτικὸν ἴδιον ἐστὶ τῶν καθολικῶν δογμάτων συντέμνουσι γὰρ αὖθις τὰ μερικὰ συμπαραλαμβανόμενα ἐν αὐτοῖς.

Τῶν φύσιν ἐχόντων.

Τουτέστι τῶν δυνατῶν, περὶ ὧν φθάσας εἴρηκε.

Συνεργούντων δέ.

Ἐρῶ φησὶ τὰ περὶ τῆς σπορᾶς θεωρήματα. ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἀεὶ ὁ χρόνος ἐκείνης ἐστὶ τοῖς αὐτοῖς θεωρήμασιν, ἐστὶ περὶ τῆς ἐκτροπῆς χρόνου, ἀλλ᾽ οὐ περὶ πάντων ἐρῶ, ἀλλὰ περὶ τῶν τῆς σωματικῆς κράσεως ἰδίων. οὐκ ἔτι μὴν δὲ καὶ τὰ πρὸ

Semel enim in principio.

Ex hoc principio dicere possumus, quæ usq; ad partũ futura sint. ostẽdũt enĩ, tametsi per partũ et aerem extrinsecus intrantem accessio fieri uideatur: tamẽ semẽ initio iactũ seruare suã qualitatẽ, ac naturaliter plurima mutari in * primũ ortũ. Nam in priore ortu nõ habebat ea quæ sunt hominis. in hoc habet, uidelicet, ut per os inspiret aerẽ ut comedat, ut uideat, & quæ alia sunt huius generis. Etsi enim in ortu omnes partium figuras formasq; acciperet, neq; partus ad speciem quicq; illi conferat: tamẽ exitus facit, ut forma in lucem ueniat. Adijcit etiam aliud quiddã maximũ: Tametsi hæc non essent, tamen est. Natura temere agere non solet in producendo fœtu, sed pro similitudine conceptus: necesse est custodiri similitudinem erga stellarum positum, qui fuit in conceptu.* Neq; enĩ oportet, omnino enim superuacuum est ambo considerare. Nunc res non ita se habet.

De facultate.

Dixit primo libro, boni consulendum esse sic dicere de rebus adeo diuinis, ut magnitudo promissionis consideretur.

Veterem modum.

Nam primi Aegyptij doctrinam sequebantur, particularium configurationũ plenam, adeo ut illæ forent infinitæ, & memoria uix ac ne uix quidem comprehendi possent. Ptolemæus igitur non sine ratione illas refutat, & ad uniuersalia recurrens, efficit, aptis diuisionib. adhibitis, ut omnia facile teneantur. Tenuiora & particulariora artifici relinquit coniectanda. Tractationes appellat doctrinam, & præcepta uniuersalia, per quæ particularia quoque indagari possunt.

Vt facile queat percipi.

Conseruationem & ordinem significat* quid enim aliud quam ordinem præceptorum ab eo seruatorũ reperias?* Compendium autem proprium est uniuersaliũ præceptorũ, ut quę particularia in se cõtineant.

Quorum natura est.

Hoc est, q̃ possunt, de quibus antè dixit.

Adiuturis etiam.

Exponam, inquit, præcepta de conceptu, quando tẽpus nõ semper ijsdem præceptis utisinit in partus tẽpore. Verũ nõ de omnibus est dicturus, sed de ijs quę corporeę tẽperaturę sunt ꝓpria.* Nõ tamẽ ea etiã, quę

διὰ ἐκτροπῆς περὶ αὐτῶν δυνήσῃ λέγειν.

Περὶ μοίρας ὡροσκοπούσης.

Ἐπειδὴ ἅπερ πρώτη ἀρχὴ πάντων καὶ ῥίζα ὁ ὡροσκόπος παρὰ τοῖς ἀποτελεσματικοῖς ὀνομάζεται. τούτου τοίνυν ἡμαρτημένου μὲν, ἀνάγκη πάντα τὰ ἄλλα αὐτῷ συναμαρτάνεσθαι. κατορθωμένου δὲ συγκατορθοῦσθαι. εἰκότως οὖν μόνος ὁ Πτολεμαῖος πρὸ τῆς κατὰ μέρος ἐξηγήσεως πολλὴν πρόνοιαν αὐτοῦ ποιεῖται ἵνα μὴ μάτην καὶ τὰ προπεπονημένα καὶ τὰ μέλλοντα πεποιηκότες ὦμεν. συμβαίνει δὲ τὸ πταῖσμα διὰ τῶν ὡροσκοπικῶν διοπτεύσεων. ἀνάγκη γὰρ αἱ μὲν ἡλιακαὶ ἢ παρὰ τὰς θέσεις, ἢ παρὰ τοὺς γνώμονας ἁμαρτάνεσθαι. τοῦ πολλῷ χρόνῳ μετακινουμένου τοῦ ὡροσκοπικοῦ γνώμονος, ὑπὸ τοῦ προσγινομένου ἰοῦ παχυνομένου. ἡ δὲ ὑδροσκοπία παρὰ τὸ ὕδωρ, μὴ οὔσης μιᾶς φύσεως τοῦ ὕδατος ἀλλὰ τῶν μὲν ὄντων βαρέων, τῶν δὲ κούφων. καὶ τῶν μὲν ἁλμυρῶν, τῶν δὲ γλυκέων. καὶ τὸ ὀπῆς ὑπὸ περάσεως συστάσεως παχυνομένης, μόνη ἐστὶν ἡ τῶν ἀστρολάβων τῶν κρικωτῶν διόπτευσις ἀληθής. οὐ πᾶσι δὲ ἐστι γνωστὴ, ἀλλὰ τοῖς μηχανικωτέροις μᾶλλον. πῶς οὖν εὑρίσκει τις τῆς ὡροσκοπούσης μοίρας τὴν μέθοδον. ἰστέον δὲ οὐκ αὐτὸν τὸν ὡροσκόπον ἐπαγγέλλεταί σοι διδάσκειν, ἀλλὰ διὰ τοῦ κανόνος προγνωσθέντος αὐτοῦ, διὰ τῆς νῦν ῥηθησομένης μεθόδου τὴν μοῖραν αὐτὴν καὶ τὴν ῥῖξιν εὑρίσκειν.

Πῶς δεῖ λαβεῖν τὴν ὥραν.

Σκόπει τοίνυν φησὶ πότερον, συνοδικὴ ἐστὶν ἡ γένεσις ἢ πανσεληνιακὴ καὶ τὴν μοῖραν αὐτὴν τῶν δύο φωστήρων, ἐπὶ τῶν συνοδικῶν λαμβάνειν γενέσεων. οὐκ αὐτόθεν δὲ ληψόμεθα τὸν οἰκοδεσπότην τῆς πανσελήνου, ἀλλ' ἐπισκεψόμεθα, πότερον, ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ ἐγένετο ἡ πανσέληνος, ἢ ὑπὸ γῆν. καὶ εἰ μὲν ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν, αὐτὸν οἰκοδεσπότην τῆς πανσελήνου ληψόμεθα εἰ δὲ ὑπὸ γῆν τὸν τῆς διαμέτρου. δῆλον δὲ ὅτι εἰ μὲν νυκτερινὴ γένοιτο ἡ πανσέληνος, ὑπέργειός ἐστιν. ἡ δὲ ἡμερινὴ ὑπόγειος. ἀνάγκη γὰρ νυκτὸς οὔσης τὸν ἥλιον ὑπὸ τὴν γῆν εἶναι. εἶτα σκόπει τὸν ἔχοντα οἰκοδεσποτικὸν λόγον πρὸς τὸ ζῴδιον ἐκεῖνο ἀστέρα. εἰ μὲν εἴη, αὐτόθεν ὅσων ἂν εἴη μοιρῶν τοσούτων ἐροῦμεν καὶ τὸν ὡροσκόπον εἶναι. ἐὰν δὲ πλείονες εὑρεθῶσι, τὸν συνεγγίζοντα. ἐὰν δὲ πλείους συνεγγίζωσι τὸν μᾶλλον ἔχοντα λόγον. οἷον τὸν οἰκοδεσπότην κατὰ μέρος καὶ τὸν ὡροσκόπον κεκεντρωμένον. ἢ λόγον τινὰ ἄλλον ἔχοντα πρὸς τὸ κέντρον. ἐὰν δὲ καὶ πρὸς τὰ κέντρα τοὺς αὐτοὺς ἔχωσι λόγους. τὸν τῆς αἱρέσεως μᾶλλον προτιμήσομεν. ἐὰν δὲ ὁ πάντων ὁ ἀριθμὸς τῶν μειζόνων πολλῷ λείποιτο

ante partũ cõtigerunt, inde poteris dicere.

De parte horoſcopi.

Quoniam horoſcopus primum principium omnium & radix ab aſtrologis nuncupatur: in eo ſi erretur, in omnibus cęteris una errare neceſſe eſt: ſi rectè ſe habeat, ea quoque rectè ſe habere. Rectè igitur Ptolemæus ſolus ante particularem expoſitionem, magnam eius curam habet, ne & qui ſuſceptus & qui ſuſcipiendus eſt labor, ſit inanis. Error autem accidit ab horroſcopio rum perſpectione. Neceſſe enim eſt ſi ſolarium ſit, uel ob ſitum, uel ob gnomonem errari, cum gnomon horoſcopicus longo tempore aut loco moueatur, aut accedente ærugine craſſeſcat. In hydroſcopijs erratur cum ob aquam, cuius non una eſt natura, ſed alia grauis alia leuis eſt, alia ſalſa, alia dulcis: tum quod foramen collectione porosæ materiæ denſatur. Sola igitur uera eſt pſpectio aſtrolabij annulati, ſed incognita multis, artificibus duntaxat nota. Quo pacto igitur partis horoſcopantis indaganda eſt methodus? Sciendum autem eſt, eum polliceri non ipſius horoſcopi doctrinam, ſed regula eius ante cognita, per eam methodum, quæ nunc dicetur, ipſam partem & punctum docebit inuenire.

Hora quomodo ſumenda ſit?

Conſidera inquit, utrum genituram coniunctio an oppoſitio anteceſſerit, et ipſam partem amborum luminum in coniunctionibus ſumito. Non eodem autem ex loco pleniluniј dominum ſumemus, ſed cõſiderabimus, an in hæmiſphærio ſupra terram cõtigerit plenilunium, an ſub terra? Quod ſi ſuper terram: ipſum dominum plenilunij ſumemus, ſi ſub terra, oppoſitum. Conſtat autem cum nocturnum eſt plenilunium, ſub terra eſſe: cum diurnum ſupra terram. (Neceſſe enim eſt, Solem noctu ſub terra eſſe) & conſidera ſtellam quæ dominatũ in eo ſigno obtinet. qua inuenta, quot partes illa tenuerit, tot partium etiam horoſcopum eſſe dicemus. Sin plures ſtellæ dominatrices inuentæ fuerint, ea ſumatur quæ appropinquat. Sin plures appropinquarint, ea quæ plus autoritatis habet, præferatur. Veluti dominator particularis, & horoſcopus angularis, aut qui alioq aliqd rationis habet cum angulo. Quod ſi etiã cũ angulis eaſdẽ ratiões habuerint: cõditionariam præferemus. Sin omniũ numerus multum

εὑρεθέντος ὡροσκόπου, διὰ τὸν ἀκόλουθον τῶν ὡρῶν τότε ἐπὶ τὸ μεσουράνημα μεταφέρειν τὴν μέθοδον, καὶ τὸν οἰκοδεσπότην ἐπὶ τὸ μεσουράνημα, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν μοιρῶν τοῦ μεσουρανήματος, ὃν ἰσώσαντες, τῷ τε ἀστέρος καὶ τὸν ὡροσκόπον ἐπανορθωσόμεθα. ὥσπερ καὶ πρόσθεν, ἐπὶ τοῦ ὡροσκόπου εἴρηται τὸ μεσουράνημα. ἀντιστρέφει γὰρ ἑνὸς ὄντος τινὸς τούτων δοθέντος τὸ ἕτερον εὑρίσκεται. λαβόντες γὰρ τοὺς παρακειμένους ἀριθμοὺς ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ τῇ μεσουρανούσῃ μοίρᾳ, τούτους εἰσοίσομεν ἐν τῷ ἐπιζητουμένῳ κλίματι καὶ ἕξομεν τὴν ὡροσκοποῦσαν μοῖραν.

Ἀμφοτέρων τῶν φώτων.

Τουτέστι τῆς συνόδου. δυσχερέστατον δὲ πάνυ ἐστὶ τοῦτο τὸ χωρίον. ὥς τε πολλοὺς ἀπατηθῆναι, καὶ ἐξακοντισθῆναι τῶν προκειμένων. εἰρηκότος γὰρ αὐτοῦ σκοπεῖν ἐν ταῖς πανσεληνιακαῖς γενέσεσι τὸν ὑπὲρ γῆν ὄντα φωστῆρα τινὲς ὑπέλαβον τὸν τότε εὑρισκόμενον ἐν τῷ τῆς ἐκτροπῆς καιρῷ. τὸ δὲ, οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ τὸν ἐν τῷ τοῦ πανσελήνου καιρῷ εὑρισκόμενον. εὑρίσκεται δὲ ἐπὶ μὲν τῶν νυκτερινῶν ὑπὲρ γῆν ἡ σελήνη. ἐπὶ δὲ τῶν ἡμερινῶν, ὁ ☉. αἴτιον δὲ τῆς ἀπάτης ταύτης τοῖς πολλοῖς ἐγένετο τὸ σκοτεινὸν τῆς λέξεως, ἢ καὶ τὸ ἐν πλείστοις τῶν βιβλίων ἔχειν οὕτως. * πανσελήνου ☾ δὲ τῆς τοῦ ὑπὲρ γῆν ὄντος, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτροπῆς. ἐν ἐλαχίστοις γὰρ τὸ ἀκριβὲς ἐστὶν εἰπεῖν ἔχειν οὕτως κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτροπῆς. καὶ γὰρ οὕτως αὐτὸ διαστέλλοντι, δῆλον ἐστὶν. τὸν μὲν ὑπὲρ γῆν ὄντα, ἐν τῷ τῆς συζυγίας ζητεῖν καιρῷ. τὰ δὲ ἄλλα ἐν τῷ τῆς ἐκτροπῆς. διαστέλλει γὰρ διὰ τοῦ τε συνδέσμου τὸν χρόνον. οὕτω δὲ τριγωνοκράτορα ἁπλῶς οὐ ληψόμεθα, ἀλλὰ τὸν ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐκτροπῆς εὑρισκόμενον. ἐπεὶ ἐὰν ἡμερινῆς οὔσης τῆς γενέσεως ἡ συζυγία νυκτερινὴ εὑρεθῇ ἢ τὸ ἀνάπαλιν, ἕτερον ἀνθ' ἑτέρου ληψόμεθα.

Τῆς διὰ ἀστρολάβων.

Οὐ λέγει τοὺς φερομένους τούτους ἁπανταχῆ, ἀλλὰ τοὺς μηχανικοὺς, οἷς χρῆσθαι δυνατὸν ἐστὶ τοῖς ἐπιστήμοσιν.

Ὑπὸ διαφόρων αἰτιῶν.

Καὶ τὸ περιέχον γὰρ μεταβαλλόμενον, συμμεταβάλλει τὰς φύσεις τοῦ ὕδατος.

Κατὰ τὸν φυσικὸν καὶ ἀκόλουθον λόγον.

Τουτέστι κατὰ τὸν ἀκολουθοῦντα τοῖς ὑπὸ τῆς φύσεως διατεταγμένοις.

Καὶ φάσει ἢ σχηματισμῷ.

τόπον. Σχηματισμὸν μὲν πρὸς αὐτὸν τὸν † τρόπον φάσιν δὲ ἵνα ἀνατολικὸν ᾖ ἢ προσθετικός. οὗτοι γὰρ τῶν ἄλλων, προτιμητέοι εἰσίν.

tũ abſuerit à partibus horoſcopi ad datas horas cõſtituti: tunc ad mediũ cœli methodus eſt transferẽda, & dominator ad M C. & numero partiũ M C. at quãto ad numerum ſtellæ & horoſcopi, ut prius de horoſcopo diximus, etiã medium cœli corrigemus. Eadem enim eſt ratio, & utrouis horum dato, reperitur etiã alterum. Sumptis enim numeris, qui in recta ſphęra partibus M C. adiacent, eos in quæſitum clima afferemus, & horoſcopantem partem ſumus habituri.

Vtriuſq; luminis.

Hoc eſt, coniunctionis. Hic locus omnino difficilimus eſt, quare multi ſunt decepti, & à ſcopo aberrarunt. Nam cum autor dixerit, in genituris ſub oppoſitione ſectis, conſiderandum eſſe lumen quod ſupra terram ſit: quidam id intellexerunt de tempore partus. Verum res nõ ita ſe habet, loquitur enim de tempore oppoſitionis. Reperitur autem in nocturnis Luna ſupra terrã, in diurnis Sol. In hunc errorem induxit pleroſq; uerborum obſcuritas, aut ſcripturæ deprauatio, quę in pleriſq; libellis eſt huiuſmodi (in plenilunio, eius quod ſupra terram eſt, tempore partus)* Verum in paucisſimis rem ita ſe habere dici poteſt, etiam tempore partus. Si enim talis diſtinctio adhibetur, conſtat lumen quod ſupra terram eſt, tempore copulationis eſſe quęrendũ, cętera, tempore partus. Diſtinxit enim tempus per coniunctionem (Et) Sic autem triangulatorem nõ ſimpliciter ſumèmus, ſed eum qui tempore infantis editi reperitur. Nam, ſi genitura ſit diurna, copulatio autem nocturna inuenta fuerit: aut contrà: alium pro alio ſumemus.

Quæ fit per aſtrolabia.

Non de ijs loquitur, quę paſſim circumferuntur, ſed de arte confectis, quibus periti uti poſſunt.

Diuerſis de cauſis

Nam & cœli mutatio unà immutat naturam aquæ.

Ratione naturali & conſentanea.

Hoc eſt, ea ratione quæ ordinem naturæ ſequitur.

Ortu aut configuratione.

Cõfiguratio ad ipſũ locũ eſt referẽda. ortus uerò ad oriẽtalitatẽ, aut motus incremẽtũ. Nã planetę ſic affecti, cęteris ſũt anteferẽdi.

οὐκ ἀνάγκη δὲ πάντα εὑρίσκεσθαι ἅμα.

Εἰ δὲ πλείω ἢ δύο ἐγγὺς ἔχοιεν.

Ἐνδέχεται γὰρ κατὰ τῆς αὐτῆς εἶναι μοίρας τοῦ ὡροσκόπου ἀμφοτέρους. ἐνδέχεται δὴ μὴ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀμφοτέρους ἴσην ἀπέχοντας, ἢ τὸν μὲν πρόσω, τὸν δὲ ὀπίσω. ἴσον μὲν ἀφεστηκότας τῆς ὡροσκοπικῆς.

Ἢ τὸν πρὸς τῇ κατὰ τὰ ὅμοιον μεσουρανήματι.

Ἐὰν φησιν εὕρῃς τὸν οἰκοδεσπότην σκόπει μὴ πολλῷ πάνυ ἀπολείπηται τῆς ὡροσκοπούσης μοίρας τῆς εὑρεθησομένης διὰ τοῦ τῶν κανόνος ἀναφορῶν. καὶ ἐὰν εὕρῃς ἐγγίζοντα τὸν ἀριθμὸν τῶν μοιρῶν τῷ μεσουρανήματι αὐτῷ χρῆσαι ἀριθμῷ. καὶ ἐξ αὐτῆς εὑρήσεις τὸν ὡρόσκοπον. χρὴ γὰρ λαβεῖν τὸ ζώδιον, καὶ τὴν μοῖραν, καὶ εἰσαγαγεῖν εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν, καὶ λαβεῖν τοὺς παρακειμένους ἀριθμούς. καὶ εἰς τὸ κλίμα,* καὶ εἰς ἕτερον ἀγαγὼν, ἐπισκοπῆσαι αὐτοὺς καὶ ὅπου δὲ ἂν καταλήξωσιν, ἐκεῖ λέγε τὸν ὡρόσκοπον εἶναι. ἀντιστρόφως τῇ εἰρημένῃ περὶ τοῦ ὡροσκόπου μεθόδῳ ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ.

Διαίρεσις γενεθλιαλογική.

Τούτων δὲ προεκτεθειμένων.

Ἐπειδὴ τὸν ὡροσκόπον διωρθώσατο καὶ ἔστησε τὴν ἀρχὴν τῆς πάσης γενέσεως, λοιπὸν ἐχρῆν εἰπεῖν τὰ ἀποτελέσματα. ὁ δὲ, τοῦτο μὲν ἀνεβάλλετο λέγειν, ἄλλο δέ τι ἀναγκαιότατον πρὸ τῆς τούτων ἐκθέσεως γράφει, δι' οὗ τε διδάσκει πόσα ἐστὶ τὰ κεφάλαια, περὶ ὧν ὀφείλει ὁ γενεθλιαλόγος διαλέγεσθαι. εὑρίσκει γὰρ τὰ κεφάλαια πάντα ἐκ διαιρέσεως. οὐκ ἔστιν οὖν πλέον οὐδὲ ἔλαττον εὑρεῖν. χρῆται τοίνυν διαιρέσει τοιᾷδε. πᾶσα τοίνυν ἡ καθόλου φάναι γενεθλιαλογία ἢ τῶν πρὸ τῆς γενέσεως ἐστὶν, ἢ τῶν μετ' αὐτὴν τὴν γένεσιν, ἢ τῶν κατ' αὐτὴν ἢ καὶ τῶν πρὸ αὐτῆς, καὶ τῶν μετ' αὐτήν. ἀλλ' ἡ μὲν περὶ τῶν πρὸ αὐτῆς καὶ τῶν μετ' αὐτὴν, ἁπλοῦστατα ἡμῖν καὶ μονοειδῆ ὑποβάλλει κεφάλαια. τὰ δὲ λοιπὰ δύο, πολυδιαίρετα ὄντα πλῆθος ἡμῖν συνεισφέρει θεωρημάτων. τὸ μὲν γὰρ πρὸ τῆς γενέσεως κεφάλαιον, ἐστὶ τὸ περὶ τῶν γονέων. οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ τῷ ὄντι προυφεστῶτες τοῦ τεχθέντος. τὸ δὲ † περὶ τῆς γενέσεως καὶ μετὰ τὴν γένεσιν, τὸ περὶ ἀδελφῶν. οἱ μὲν γάρ εἰσι προγενέστεροι. οἱ δὲ, ἔσχατοι, † οἱ τὰ κατ' αὐτὴν, ἢ τὰ μετ' αὐτὴν σκέπτονται τὴν γένεσιν. εἶτα τὸ τοῦ σώματος καὶ τὸ τῆς ψυχῆς μετὰ ταῦτα καὶ πάλιν τὰ τούτων ἐκτός. καὶ τούτων οἱ μὲν τὰ κατ' αὐτὴν τὴν γένεσιν σκεπτόμενοι τὰ τοῦ σώματος ζητοῦντες, ἀφίστανται τοῦ περὶ ψυχῆς λόγου· οὔπω γὰρ ἱκανὰ χρῆσθαι ἐστὶν ἡ λογικὴ ψυχὴ σώματι,

πρὸς τὴν

ἀντιστρόφως τῇ ἐκκειμένῃ τοῦ ὡροσκόπου μεθόδῳ.

Non autem opus est, simul inueniri omnia.

Quod si binos aut plures.

Fieri enim potest, ut in eadem parte horoscopi sint ambo item, ut etsi in eadem parte non sint, pari tamen distent interuallo, alter antè, alter pòst, ex æquo distans ab horoscopo.

Quam parti M C congruenti.

Dominatore inuento, Vide, inquit, ne is nimirū distet à parte horoscopi à canone in uētaper canonē ascensionum: Si eū numerum uideris accedere ad numerum medij cœli: eo utitor, atque inde comperies horoscopum. Sumendum enim est signum, & signi pars, & in rectam sphæram deducenda, & adiacentes numeri sumendi, & † in clima propositum ducendi et cōsiderandi, atque ubi desierint, ibi horoscopum esse dicito: eodem modo, quo in secundo libro dictum est de Methodo horoscopi.

Diuisio eorum quæ ad genituras pertinent.

His igitur expositis.

Posteaquam horoscopum correxit, & totius genituræ principium constituit: reliquum est ut de effectibus dicat. Verum autor id differt, atque ante illam explicationem, aliud quiddam summè necessarium scribit, in quo docet, quot capita sint genethliaco tractanda, eaque omnia diuisione indagat. Neque uerò plura aut pauciora inueniri queunt. Vtitur ergo tali diuisione. Omnis de genituris tractatio, in uniuersum posita est in ijs, quæ genituram aut antecedunt, aut sequuntur, aut ad eam ipsam pertinent, aut tum antecedunt, tum sequuntur. De ijs ergo quæ genituram antecedunt, aut sequuntur: simplicia sunt, & simplicia tradit & uniformia capita. Reliqua duo, multiplicia copiā pceptorū cōtinēt. Nā caput de ijs q̄ geniturā antecedūt, de parentibus agit. Hi enim omnino fundamenta sunt geniturarum. Quòd uerò geniturā antecedit aut sequitur: sunt fratres, Nam alij natu maiores sunt, alij minores. Deinde tractantur ea, quæ in ipsa genitura, aut post eam consideranda sunt. Deinde res corporis atque animi. Deinde res externæ. Indagatio porrò corporearum rerum, separata est à rebus animi. Nam quæ mens accommodo uti potest corpore: alia

καὶ ὑποζητοῦσι δέ τινα. * οἱ μὲν τὴν τῆς
γένεσιν ζητοῦντες οὐ πολυπραγμονοῦσιν. ἐ-
πεὶ γὰρ τὰ σωματικὰ οὗτοι πρώτως ἔφαμεν
ζητοῦσι. τῶν δὲ σωμάτων, διττὰ ὑπάρχει τὰ
γένη, τὰ μὲν γὰρ ἐστὶν ἄῤῥενα τὰ δὲ θήλεα· εἰ-
κότως προηγεῖται ἡ τῶν γενῶν ἐπίσκεψις. ἐπει-
δὴ οὐκ ἀεὶ ἓν μόνον τίκτεται ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ
δύο, καὶ τρία· εἰκότως καὶ ὁ περὶ τῶν διδυ-
μογόνων παρ' αὐτῆς ἀναφαίνεται λόγος, ἐπεὶ δὲ
καὶ παρὰ φύσιν τινὰ διαπλάττεται καὶ τερατώδη
κέκτηται τὴν διάπλασιν, εἰκότως καὶ ὁ περὶ τε-
ράτων λόγος τοῖς εἰρημένοις ἤδη συμπλέκεται
συνῳδὸς φέρεται ἢ καὶ περὶ δὲ ἀτροφίας λόγος δια-
φέρων τοῦ περὶ χρόνων ζωῆς. ὁ μὲν γὰρ περὶ χρό-
νου ζωῆς μετὰ τὸν ἐνιαυτὸν τὸν πρῶτον λαμ-
βάνεται. ὁ δὲ περὶ τῶν ἀτρόφων, τῷ ἐνιαυτῷ πε-
ρικλείεται. ἀναγκαῖον οὖν ἐστι εἰδέναι εὐθὺς εἰ
τὸ τικτόμενον τρέφεται ἢ οὔ. ὥστε τὰ πάν-
τα γίνεσθαι τῶν κατ' αὐτὴν τὴν γένεσιν, τέσ-
σαρα. ὁ περὶ γενοῦς. ὁ περὶ διδύμων. ὁ περὶ
τεράτων. ὁ περὶ ἀτρόφων. οἱ δὲ μετὰ τὴν γέ-
νεσιν ὡς ἔφαμεν ἤδη πλείονι σκέψει περι-
πίπτουσιν *, ἢ τὰ τοῦ σώματος. ἑκάτερον δὲ
διχῶς. ἢ τὴν κατὰ φύσιν καὶ εὖ ἔχουσαν ποιό-
τητα, ἢ τὸ σίνος καὶ τὸ πάθος, τό τε περὶ τὸ
σῶμα καὶ τὴν ψυχήν. ἡγεῖται δὲ πάντων τού-
των, ὁ περὶ χρόνου ζωῆς λόγος. γελοῖον γὰρ ἐ-
στὶ λέγειν. τὶ τούτων μὴ προυποκειμένων τῶν τῆς
ζωῆς χρόνων. τὴν δὲ τύχην μετὰ τούτους ζητή-
σομεν. καὶ αὐτὴν διχῆ διαιρουμένην, ὥστε τὴν
ψυχήν, καὶ τὸ σῶμα. ἡ μὲν γὰρ περὶ τὴν ψυ-
χὴν συνισταμένη καλεῖται μετὰ προσθήκης
τύχη ἀξιωματική· λαμπρότεροι γὰρ τὰς ψυ-
χὰς τότε γινόμεθα καὶ ἡδόμεθα. ἡ δὲ περὶ τὸ
σῶμα τύχη, κτητική. ὅσα γὰρ ἂν κτησώμεθα,
διὰ τὴν τοῦ σώματος σπουδάζομεν κτήσα-
σθαι θεραπείαν. εἶτα καὶ τὰς σχέσεις ἃς ἔχει
πρὸς τοὺς ἄλλους τὸ τεχθὲν ἐπισκεπτέον τὰς
πράξεις τὴν συμβίωσιν. τὴν τεκνοποιΐαν. τὰ
τῶν φίλων. μετὰ δὲ ταῦτα μόνα δύο λείπε-
ται κεφάλαια ἔσχατα πάντων θεωρούμενα. τό
τε περὶ ξενιτείας καὶ θανάτου. συμπεπλεγ-
μένων ἐν τῇ δυνάμει τῶν περὶ χρόνον ζωῆς κε-
φαλαίων διακεκριμένων δὲ τῇ τάξει, πέρας
μὲν γὰρ ἐστι τῶν χρόνων, οὐ συντέτακται δὲ αὐτῷ, διὰ
μὴ εὐθέως ἐπιγίνεσθαι. ταῦτα προειπὼν, καὶ
δείξας πόσα ἐστὶν τὰ κεφάλαια, περὶ ὧν χρή-
δια λεχθῆναι αὐτῷ, καθολικὴν ἡμᾶς διδάσκει
ὁδόν, ὅπως ἐν πάσῃ ἁρμόζει σκέψει. χρὴ
γὰρ φησὶ τὸν τόπον ζητεῖν τὸν ἔχοντα λόγον πρὸς
τὸ προκείμενον σκέμμα. ἐρεῖ δέ τοι ποῖος ποίᾳ
σκέψει τόπος ἀνάκειται· εἶτα τὸν οἰκοδεσπότην
σκοπεῖν, καὶ ὁποῖοι εἰσιν οἱ τόποι, εἶτα τὸ προ-

τά τε τῆς ψυχῆς καὶ τά.

alia quædam quæruntur. * Nam qui genituram quærunt, non folliciti funt de. Quia uerò fi corporea ut diximus, prçcipuè quç runt, corporum uerò duo fexus funt, malculus & fœmineus: fexus indagatio non iniuria antecedit. Iam cum non unus modò fœtus edi foleat, fed aliquando etiam bini aut terni: non fine ratione de gemellis agit. Cum item quidam contra naturam formentur, & monftrofa fpecie fint prediti: recte etiam tractatio de monftris, fuprà dictis annectitur. Interferitur etiam inquifitio de ijs qui non nutriuntur, quæ differt à fpatio uitæ. Nam hoc poft primum annum confideratur: illa fpatio annuo includitur. Statim igitur fcitu neceffariū eft, fit ne partus nutriendus an non? Itaque ea omnia quç ad ipfam genituram attinent, funt 4. difputatio de fexu, de geminis, de monftris, de ijs qui non nutriuntur. Quæ genituram fequuntur, amplioris, ut diximus, funt confiderationis: funt autem res corporis & animi. & utræque bifariam fumuntur, uidelicet utrum naturalem & bonam qualitatem habeant, an noxç atque affectioni alicui fint obnoxiç. Verum oratio de uitæ fpatio, cætera omnia antecedit. Ridiculum enim eft. cæterorum aliquid dicere, nifi prius de uitæ tempore conftet. fortunam deinceps inquiremus quæ & ipfa bifariã fecatur, in corpus uidelicet & animū. Nam quæ ad animum præcipuè fpectat, fortunaa dignitatis dicitur, quod animi noftri tum fplendidiores fiãt & lçtiores. Quæ ad corpus attinet, fortuna diuinarum nuncupatur. Nam quæ acquirere ftudemus, ea ob corporis curationem comparamus. Deinde partus affectiones erga alios confiderantur, actiones, coniugium, procreatio fobolis, amici. His abfolutis duo duntaxat capita reftant. poftremò confideranda, peregrinationis & mortis, q̃ ui fua cum fpatio uitæ cohærent, ordine uerò diuulfa funt. Nã mors terminus eft fpatij, fed cum eo non coniuncta, quod non ftatim fequitur. Hæc præfatus & numero capitum demonftrato, de quibus differendū eft: Vniuerfalẽ nos uiam docet, quæ in omni cõfideratione eft ufurpanda. Eft em̃, inq̃t, locus confiderandus, cum propofita quæftione coniũctus. Dicturus autẽ eft, qui locus ad q̃ pertineat quçftionẽ. Deinde cõfiderãdus dominator et qualia fint loca tũ quçftionis,

tum

κείμενον λαχόντες σχῆμα. καὶ οἱ δὲ οἰκοδεσποτήσαντας δείξαμεν καὶ αὐτοὺς δὲ ἀστέρας, καὶ οὕτως γνώσῃ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ, καὶ τὴν ποιότητα αὐτοῦ. τὸ δὲ μέγεθος γνώσῃ ἰδίας αὐτῶν οἰκειώσεως. καὶ τὰς τοπικάς. σκεπτόμενος ἰδίας μὲν ἐν ποίοις εἰσὶ τόποις τοῦ θέματος ἐν τοῖς κέντροις, ἢ ἐν ταῖς ἐπαναφοραῖς, ἢ ἐν ταῖς ἀποκλίμασι* κοσμικῶς δὲ ἐν ἰδίοις ὁρίοις, ἢ οἴκοις, ἢ τριγώνοις, ἢ ὑψώμασι. ταῦτα γὰρ πρὸς τὸ πᾶν, καὶ τὴν τοῦ κόσμου διακόσμησιν ἐκληρώσαντο, καὶ πρὸς τὴν, τούτων γένεσιν. καὶ κοσμικὰ γὰρ ἰδιωτικὰ, εὖ διακείμενοι, ἰσχυροτέραν ἔχουσι τὴν ἐνέργειαν. καλῶς δὲ ἐθεώρησεν, τὸν δὲ χρόνον καθόλου γνώσῃ τῆς ἐνεργείας πότερον ταχέως ἢ βραδέως ἐνεργήσουσιν, ἐπισκοπῶν αὐτῶν τὰς ἑώους φάσεις καὶ τὰς ἑσπερίους, ἃς ποιοῦνται καὶ πρὸς τὸν ὡροσκόπον. καὶ πρὸς τὸν ἥλιον, ὡς ἤδη μεμάθηκας. ἑσπέριοι μὲν γὰρ ὄντες βραδέως ἐνεργοῦσιν. ἑῷοι δὲ, ταχέως. καὶ ἐπὶ τῶν κέντρων ταχέως. ἐπὶ δὲ τῶν ἀναφορῶν βραδέως. ἀποκλινάντων γὰρ αὐτῶν, οὐ χρὴ ζητεῖν πότερον ταχέως ἢ βραδέως ἐνεργήσουσιν.

Τῆς τάξεως ἕνεκεν.

Ἵνα μή τις εἰκῇ θέειν μάτην αὐτὸ τὸ προκείμενον αὐτόθι θεώρημα καὶ ἐσιώπησεν αὐτῆς τὴν διαίρεσιν, ἵνα ἅμα καὶ αὐτῆς καὶ τῆς ἑτέρας † ποιήσηται. πολυδιαίρετοι γὰρ εἰσιν ἀμφότεραι. μνήμην.

Τὸ περὶ ἀτρόφων.

Εἰ γὰρ ὁ πρῶτος χρόνος λέγεται ὁ ἐνιαυτὸς, δηλονότι οὐ συμπλέκεται ταῦτα κεφάλαια. ἄτροφα γὰρ λέγεται, ὅσα μὴ ὑπερβαίνει τὸν ἐνιαυτόν.

Καὶ τὰ μὲν περιεργώς.

Ἤδη ἐν τοῖς φθάσασιν † ἔλεξεν ὅρια ἢ δεκανούς. καὶ μονομοιρίας καὶ δωδεκατημόρια.

Οὐ διὰ κλήρων.

Μέμφεται τοῖς κλήροις. εἰώθασι γὰρ λαμβάνειν οἱ αἰγύπτιοι κλήρους πάντων τῶν κεφαλαίων. καὶ σχεδὸν ἀπείρους. καὶ τοι τις ἂν οὐκ ἀπορήσει. πῶς αὐτὸς ὁ παλαιὸς λαμβάνει κλῆρον τύχης ἐν τοῖς ἑξῆς. ἐροῦμεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὅτι οὐ κλῆρον τύχης λέγει, ἀλλὰ σεληνιακὸν ὡροσκόπον, ἔπειτα οὐχ ἁπλῶς τοὺς κλήρους ἐμέμψατο, ἀλλὰ τοὺς ἀναποδείκτους. αὐτὸς δὲ ἀποδεικτικῶς λαμβάνει τὸν εἰρημένον κλῆρον.

Πρῶτον μὲν χρή.

Βούλεται καθολικὰ σοι ἅπερ παραγγέλματα πρὸς τὴν τῶν κατὰ μέρος ἐξήγησιν οἷς χρώμενος, δυνήσῃ συντόμως περὶ ὅτι ουν σκοπεῖν, ζητεῖν οὖν χρὴ τὸν οἰκεῖον τόπον

tum dominatorum cum * ipsarum stellarum. Sic & effectum, & qualitatem eius cognosces. Magnitudinem cognosces è familiaritatibus tum proprijs, tum localibus stellarum, priuatim considerando, in quibus figuræ locis sint, in angulis, succedentibus aut cadentibus: Ratione mundi, in suis finibus, domicilijs, triangulis aut altitudinibus. Hæc enim ratione mundi & uniuersi, stellæ sortitæ sunt. Nam rei pectu mundanarum proprietatum bene affectæ: Vim habent maiorem: male, minorem. Tempus effectus generale, uidelicet utrum stellæ celeriter an tardè acturæ sint, cognosces ex ortu matutino aut uespertino erga solem & horoscopum, ut iam didicisti. Nam uespertinæ, tardè agunt, Matutinæ, celeriter. In angulis item celeriter, in succedentibus tarde. In cadentibus enim quærendum non est, citò ne an serò acturæ sint.

Ordinis causa.

Ne quis existimet, frustra tractare hoc præceptũ & diuisionem dissimulauit, ut & * huius et alterius unà faceret mẽtionem. Vtraque enim est multiplex.

De ijs qui non nutriuntur.

Nam si primum tempus, annus dicitur: nimirum hæc capita non cohærent. Non nutriri enim dicuntur partus, qui annum non excedunt.

Ac ea quę curiosè.

Supra reprehendit * fines aut decanos. & singulas atq; duodenas partes.

Non per sortes.

Improbat sortes, quas Aegyptij in singulis capitibus sumere solẽt propè infinitas. Nisi autẽ dubitare queat, cur ipse Ptolemęus fortunę partem pòst usurpet: tamen rei pondere potest, eam non appellari partem fortunæ, sed lunarem horoscopum. Deinde partes non in uniuersum ab eo reprehẽdi, sed eas quæ demonstratione careant. ipse autem per demonstrationem sumit eam partem.

Primum oportet.

Vniuersalia præcepta tradit, ad particularium enarrationem: quibus utens, quidlibet considerare poteris. Considerandus igitur est peculiaris capitis locus.

τοῦ κεφαλαίου. ἐρεῖ δέ σοι αὐτὸς ὁποῖον ζώδιον, ποίῳ ἀνάκειται κεφαλαίῳ. εἰ δὲ μὴ ἔχει εἰς ἀφωρισμένον τινὰ τόπον, ἀλλ' οὖν γε τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐστιν ὁ οἰκεῖος τῆς ἐρωτήσεως ἀστὴρ ἕξει.

Καὶ οἱ κυριευόμενοι τόποι.

Τουτέστι καὶ οὓς ὑπ' αὐτὸν οἰκοδεσποτουμένους τόπους, καὶ ἐν οἷς εἰσι.

Λόγῳ δὲ τῶν τε περὶ τὰς ἀναφοράς.

Λέγει δὲ τὸν ὡροσκόπον. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ διὰ τῶν ἀναφορῶν τοῦ κανόνος εὑρισκόμενος. πανταχοῦ δὲ ἔθος αὐτῷ τὸ τῶν κέντρων ὄνομα ἀποτίθεσθαι ἐπὶ τοῖς ὑπὲρ γῆν οὖσι κέντροις ἡμισφαιρίου.

Καθόλου χρόνον.

Οὐ δὴ γὰρ τὸν δέ τινα τὸν χρόνον ἐκ τούτων εὑρεῖν δυνατόν. ἀλλὰ τὸν καθόλου, οἷον, ὅτι ταχέως, ἢ βραδέως γενήσονται.

Ἑκατέρων αὐτῶν.

Τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ὡροσκόπου, ἕως τοῦ μεσουρανήματος.

Ἔστι δὲ ἔτι καὶ τὰ διάμετρον.

Τὰ γὰρ ἐντεῦθεν ἄχρι τοῦ δύνοντος, καὶ τὰ περὶ διάμετρον, ἑσπέρια καὶ ἑπόμενα. ἕπεται γὰρ τῷ μὲν ὡροσκόπῳ τὰ τὸ ὑπόγειον. τῷ δὲ δύνοντι τὰ ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος.

Ὁ μὲν οὖν προηγούμενος τόπος.

Ἐκ διαιρέσεως.

Περὶ γονέων.

Πάντα τὰ κεφάλαια τὰ ὑποπίπτοντα ταῖς ἐκπτώσεσιν, εὑρὼν κατὰ τὴν εἰρημένην ἐκ τῆς διαιρέσεως τάξιν, ἄρχεται περὶ αὐτῶν διαλέγεσθαι. ἐλέχθη δὲ προηγούμενον κεφάλαιον, τὸ πρὸ τῆς γενέσεως. ἦν δὲ οὗτος ὁ περὶ γονέων, σκοπὸς οὖν ἐστιν αὐτῷ, ἐν τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ τὰ περὶ γονέων εἰπεῖν. λέγει δὲ τέσσαρα περὶ αὐτῶν κεφάλαια. πότερον εὐτυχεῖς εἰσιν ἢ δυστυχεῖς καὶ πότερον οἱ παῖδες διαδέξονται τὰ αὐτῶν εἴτε ἢ οὔ. καὶ τρίτον, πότερον, ἐν τυχὲς πολυχρόνιοι. ἢ ὀλιγοχρόνιοι. καὶ τελευταῖον, περὶ θανάτου ποιότητος, * κατὰ τὰς εἰρημένας μεθόδους ἐστὶ πρότερον εὑρεῖν τὸν περὶ γονέων λόγον, ἵνα ἐκ τούτων τὰ περὶ αὐτῶν εἰπεῖν δυνηθῶμεν. εἰσὶν οὖν οἱ ἀναλογοῦντες ἀστέρες τῷ μὲν πατρὶ ☉ καὶ ♄. τῇ δὲ μητρὶ, ☾ καὶ ♀.

Τὸ μὲν γὰρ περὶ τύχης καὶ διαδοχῆς τῆς κτήσεως αὐτῶν.

Ἀρκεῖ γὰρ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη μόνοι καθ' αὑτούς. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων κεφαλαίων. χρεία δεῖ καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων παραλήψεως. χρὴ τοίνυν τὰς δορυφορίας τῶν φώτων ἐπισκέπτεσθαι ἐπὶ μὲν γὰρ ἡλίου, τὰς ἐν τοῖς ἡγουμένοις τῶν ἀστέρων προηγήσεις. ἐπὶ δὲ τῆς ☾, τὰς ἐν τοῖς ἑπομένοις

locus. Ipse autem dicet quod signum ad quod caput pertineat. Quod si quis peculiarem locum non habuerit, saltem locum in quo stella quæstionis propria est, habebit.

Et loca dominatus.

Hoc est, loca quibus stellę dominantur, & in quibus sunt.

Ratione ascensionum & M C.

De horoscopo loquitur. Is enim est qui per ascensiones canonis reperitur. Vbiq; autem mos eius est, cum de angulis loquitur, ut eos intelligat, qui supra terrã sunt.

Ad generale tempus.

Neq; enim certum aliquod tempus inde reperietur, sed generale, cuiusmodi est, tardè ne an cito stellæ acturæ sint.

Eorum utrunq;.

Solem & horoscopum usq; ad M C.

* Orientalia sunt etiam opposita.

Nam inde usq; ad occasum & oppositã, siue uespertina & sequentia. Nam horoscopum sequuntur ea quæ sunt in M C. occasum ea quæ sunt à M C.

Ac antecedens locus.

Ex diuisione.

De parentibus.

Locus igitur antecedens.

* Omnibus capitibus quę incidunt * inuẽtis, ordine per diuisionem indagato: de ijs differere incipit. ostensum autem est, id esse antecedens caput, quod genituram antecedit, id numerũ quod de parẽtibus agit. Est igitur ei propositum in hoc capite disserere de parentibus, idq; ue capitibus quatuor: Videlicet utrum felices sint an infelices: Deinde utrum liberi hæreditatem eorum creturi sint nec ne: Tertio, an felicitas eorum diu an breui duratura sit: Postremò de qualitate mortis eorum, * secundũ rationes expositas. & prius inueniẽda est disputatio de parentibus, ut ex his de ijs dicere possimus. Sunt igitur stellæ patri conuenientes, ☉ ♂ & ♄: Matri, ☽ & ♀.

Nam de fortuna & successione opum.

Nam ☉ & ☽ sole per se sunt satis, in cætẽris uerò capitibus, opus est cæteras etiam stellas adhiberi. Est igitur stellarum comitarus considerandus. In Sole, in * antecedentibus stellarum retrocessione: In Luna, in sequentibus. Omnino nec

comitat-

τὰς ἐν τοῖς ἡγουμένοις τῶν ἀστέρων προηγήσεις.

δορυφορηθήσονται δὲ καθόλου, ἢ ὑπὸ ἀγαθοποιῶν, ἢ ὑπὸ κακοποιῶν, καὶ ὑπὸ αἱρετῶν, καὶ ὑπὸ παραιρετῶν. ἢ ὑπὸ κακοποιῶν, καὶ ἀγαθοποιῶν. ἢ καὶ ὑπὸ παραιρετῶν, καὶ συναιρετῶν. αὐτὸς μὲν οὖν τὰ ἀμιγῆ καὶ ἄκρα τῶν σχημάτων, ὡς ἐπηγγείλατο ἐγράψατο. σὸν δὲ ἔργον ἐστὶ λοιπόν, τὰς μερικωτέρας συγκρίσεις ἐπιθεωρεῖν. αὐτὸς δὲ καὶ ἐθίζειν τὸν ἀκροατὴν ἐθελήσας, οὐκ ἠρκέσθη μόνῃ τῇ τῶν ἄκρων ἐκθέσει. ἀλλὰ καὶ τινα τῶν μέσων ἐξέθετο. οἷον, ἐὰν μὲν αἱ δορυφορίαι ὑπὸ ἀγαθοποιῶν γίνωνται τῶν φώτων, καὶ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως ὄντων, λέγομεν μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι τοῖς γονεῦσιν, ὅταν καὶ τὰς φάσεις οἰκείως τοῖς φωσὶ ποιῶνται, ἡλίῳ μὲν ἑῷοι, σελήνῃ δὲ ἑσπέριοι. ἐὰν δὲ τὸ ἀνάπαλιν, οἱ δορυφοροῦντες κακοποιοὶ ὦσι καὶ παραιρετοί, καὶ † οἰκείως τοῖς φωσὶ τὰς φάσεις ποιούμενοι. χαλεπώτατόν ἐστι τὸ σημεῖον. ὅταν δὲ λέγωμεν παραιρέτας. οὐχ ὅτι δεῖ ἀμφότεροι οἱ ἀγαθοποιοὶ ἢ κακοποιοὶ παραιρετοὶ εἶναι, ἢ ἄλλο τι. κοινῶς γὰρ περὶ ἀμφοτέρων διδάσκομεν. ἰδίᾳ δὲ θεωρεῖν ἑκάτερον. ἐὰν γὰρ ἀμφότεροι ἅμα ὦσι δορυφοροῦντες, τῶν μικτῶν ἐστι σχημάτων. ἀναγκαῖον οὖν ἵνα ἐξ ἀρχῆς ἐπαναλαβόντες τὸν λόγον εἴπωμεν. ἤτοι ἀγαθοποιοὺς καὶ αἱρέτας καὶ φάσεις οἰκείως ποιεῖσθαι ἢ τὸ ἀνάπαλιν, καὶ κακοποιοὺς εἶναι καὶ παραιρέτας, καὶ φάσιν ἀνοίκειον ποιεῖσθαι ἢ μικτὰ εἶναι τὰ σχήματα τὰ τοιαῦτα. ποτὲ μὲν μιᾶς συμφωνίας ἐν αὐτοῖς θεωρουμένης. ποτὲ δὲ δύο. ἢ τὸ ἀνάπαλιν δύο συμφωνιῶν θεωρουμένων, μία τις ἀγαθὴ τυγχάνει. καὶ γὰρ ἀγαθοποιοὶ μὲν ἔσονται καὶ οἰκείως τοῖς φωσὶ τὰς φάσεις ποιούμενοι, καὶ κατὰ τὴν αἵρεσιν, * ὅτε δὲ τὴν φάσιν συμφωνίαν τινὰ κεκτημένοι, καὶ ἐπὶ τῶν κακοποιῶν ὡσαύτως. εἰ γὰρ αἱρετοί εἰσι, καὶ σύμφωνον ἔχουσι φύσιν, ἢ κατὰ τὸ ἕτερον μόνον. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἐχόντων πολλὰ ἀγαθά, εὐδαιμονίαν χρὴ τεκμαίρεσθαι καὶ τύχην ἐπιεικῆ. ἐπὶ δὲ τῶν ἐναντίων τὸ ἀνάπαλιν. κἀκεῖνο δὲ ἐνδέχεται, τὸ ἕτερον τῶν φώτων καλῶς κεῖσθαι. καὶ τὸ οἰκεῖον αὐτῷ πρόσωπον εὐδαιμονεῖν φήσομεν. οὕτω μὲν εἰσόμεθα τὴν τῶν πατέρων τύχην. γνωσόμεθα δὲ εἰ καὶ τὴν τῶν γονέων οὐσίαν διαδέξεται ἀσινῆ, τῷ δὲ τρόπῳ λαβεῖν χρὴ τὸν κλῆρον τῆς τύχης. μέλλει δέ σοι λέγειν αὐτὸς καὶ ζητῆσαι οἱ καλῶς δορυφοροῦντες τὸν ἥλιον ὁρῶσι κατὰ σύμφωνον σχῆμα τὸν κλῆρον. ἐὰν δὲ μὴ καλῶς δορυφορῶνται. οὐδὲ περίκτησις ἔσται τῶν γονέων. ἐὰν δὲ καὶ ἐναντίῳ τινὶ σχήματι ἴδωσιν, οὐδὲ οὕτως τὰ τῶν γονέων σῶν διαδέξονται, οἷον διαμετροῦντες, ἢ τετραγωνίζοντες τὸν

ἀνοικείως.

comitatus aut maleficarum aut beneficarum ſtellarũ erit: aut eiuſdẽ aut contrariæ conditionis aut maleficarũ & beneficarũ: eiuſdemq́ et cõtrariç cõditionis ſimul. Autor igitur extremas et impmiſtas figuras, ut promiſit, ſcribit. Tuum iam erit minutiores comparationes conſiderare. Tamen ut auditorem cõſuefaceret, nõ extremarũ dũtaxat expoſitione cõtentus, etiã interiecta quędam declarauit: cuiuſmodi eſt, ſi beneficę ſtellæ & eiuſdem conditionis comitentur lumina: ſummã decerni felicitatẽ parẽtib. pronũciamus, ſi etiã ortus earũ cũ luminibus, conſentiat, ut matutinus cũ Sole, ueſpertinus, cũ Luna. Cõtrà, ſi comitantes ſtellæ maleficę fuerint & cõtrariæ cõditionis, & ortu à Luminib. * abhorrẽtes: id ſignũ eſt grauiſſimũ. Cũ aũt cõtrariã cõditionẽ dicimus, nõ ita loqmur, quaſi utraq̃ benefica aut malefica cõtrariç cõditiõis, aut aliud qd eſſe poſſint, ſed in genere de utriſq; docemus, & utraſq; ſeorſim cõſiderandas monemus. Nã ſi utręq; unà comitẽtur, miſta eſt ea figura. Neceſſe igitur eſt oratione ab initio repetita ut dicam*: Aut beneficas eiuſdẽ cõditionis & ortu cõgruentes eſſe: aut cõtrà, & maleficas eſſe, & diuerſę cõditionis, & ortu abhorrentes: aut huiuſmodi figuras eſſe miſtas, cũ aliàs una cõſenſiõ appareat, aliàs binæ: aut, uice uerſa, cum binæ ſunt cõſenſiones, una ſit bona. Nam et ſtellæ beneficæ erunt, & tam ortu ſuo quã cõditione cum luminibus congruentes * neque propter ortum conſenſu aliquo prædi tæ. Eadem eſt maleficarum quoque ratio. Nam ſi conditione & natura conſentiunt: aut alterutra dũtaxat: in ijs * qui bona multa habent, coniectanda eſt felicitas, & in re augenda proſperitas: in cõtrarijs, contra rium. Illud etiam fieri poteſt, ut alterum lumen ſit bene poſitũ: tum perſonã ei attributam, felicem eſſe dicemus. Sic igitur parentum fortunam cognoſcemus, atque illud etiã perſpiciemus ex parte fortunæ, an parentium rem familiarem incolumem ſint ſuſcepturi poſteri. Quo autẽ pacto ſumenda ſit pars fortunæ: ipſe docebit. Præterea uidendũ, an ſtellæ bono comitatu ſolẽ cingãt, & cõueniẽti figura partẽ fortunę intueantur. Si uerò comitatus nõ bonus fuerit: ne reſtabit quidẽ de re parẽtũ aliqd. q̃ ſi cõtraria figura ut quadrãgula aut oppoſita reſpexerint, ne ſic qdẽ patrimoniũ incolume

ſuſci-

πάλιν δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς εἰρημένοις. ἐὰν δὲ μικτὸν εὕρῃς σχῆμα, ἐρεῖς, διαδέχεσθαι μὲν οὐκ ἀσινῆ δέ. οἷον ὅταν οἱ κακῶς δορυφοροῦντες † κακῶς θεωρήσωσι ἢ οἱ καλῶς δορυφοροῦντες, ἀσυμφώνως τὸν εἰρημένον ἐπιθεωρήσωσι τόπον. ἐκ τούτων μὲν οὖν γνώσῃ τὴν τῶν γονέων περίστασιν. καὶ * εἰ μὲν ἐν τῷ παιδί ἐστιν. τὴν δὲ ὀλιγοχρονιότητα, τοιῶς δὴ σκόπει. πάλιν ἐπὶ τοῦ πατρὸς τὸν ☉ καὶ τὸν ♄, καὶ τοὺς συσχηματιζομένους αὐτοῖς ἀστέρας.

καλῶς.

περὶ πολυχρονιότητος τῶν γονέων.

Οὐκ ἔτι γὰρ τῶν δορυφοριῶν ἐπισκεπτόμεθα τὰς δυνάμεις, ἀλλὰ πρὸς τὰ σχήματα τῶν ἀστέρων. ἐὰν μὲν γὰρ ὁ τοῦ ♃, ἢ ὁ τῆς ♀ πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισθῶσιν ὁποιῳδήποτε σχήματι, πολυχρόνιον. ἐὰν δὲ ♂ ἐπεισχθῇ ἢ συσχηματισθῇ κατὰ δεξιὸν □ τῷ ἡλίῳ, ἢ τῷ ♄ ὀλιγοχρόνιον τὸν πατέρα ἀποτελεῖ. σκοπεῖν δὲ χρὴ εἰ δύναμιν ἔχουσιν οἱ ἀστέρες ἢ, οὐ κατὰ τὰς εἰρημένας ἐφόδους. ἰσχυροὶ γὰρ ὄντες, οἷον ἀνατολικοὶ προσθέτοι, τὰ ἀγαθὰ αὔξουσι, καὶ τὰ κακὰ μαθοῦσι. * μαθοῦσι διαδοχώτεροι, γεγονότες. ἔρρωται δὲ πρόσθεν, ὅπως χρὴ τοὺς ἀδρανεῖς καὶ ἰσχυροὺς ἀστέρας εὑρίσκειν.

Τῷ δὲ αὐτῷ τρόπῳ καὶ περὶ τῆς μητρὸς ἐρεῖς.

Ἀπὸ τῶν τῆς ☽, καὶ τῆς ♀ σχηματισμῶν, ἐὰν μὲν γὰρ ὁ τοῦ διὸς συσχηματισθῇ ἢ ὁ τῆς ἀφροδίτης ἐν συμφώνῳ καὶ οὐκ ἐν παντὶ σχήματι πολυχρονιότητα δηλοῦσιν, ὅταν καὶ τὴν δύναμιν προσλάβωσιν ἐπεὶ καθόλου ἀφαιρούμενοι τῆς † δύσεως. οἱ μὲν ἀγαθοποιοὶ συμμετρίαν ἀντὶ πολυχρονιότητος ποιοῦσιν. οἱ δὲ κακοποιοὶ σίνη καὶ οὐκ ὀλιγοχρονιότητα ἀναφέρουσιν. ἐὰν δὲ μηκέτι ὁ τοῦ διὸς ἐπιθεωρήσῃ τὴν σελήνην. ἀλλ᾽ ὁ τοῦ ♂ καὶ μάλιστα ἢ ☍ ἢ □ σχηματιζόμενος. τὰ δὲ πάθη καὶ τὰ σίνη γνώσῃ καὶ τὴν τοῦ θανάτου ποιότητα ἐφόδῳ τοιᾷδε.

δυνάμεως.

Ἐκ τοῦ ♂ καὶ τοῦ ♄, λαμβάνεται ἡ θεωρία τοῦ κρόνου κακῶς πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισθέντος

Ἐὰν οὖν εὕρῃς τοῦ ♂ θεωροῦντα τὸν ☉ τετραγωνικῶς ἢ διαμετρικῶς λέγε ἢ περὶ τὴν ὄψιν σίνος γενήσεται τῷ πατρί, ἢ αἰφνίδιον θάνατον. ἐὰν δὲ τοῦ ♄ διὰ ῥιγοπυρέτων καὶ καύσεων ἔσται αὐτοῦ τὰ πάθη. ἐὰν δὲ αὐτὸς ὁ ♄ κακῶς ἐπιδῃ τὸν ἥλιον. πολυχρόνια περιποιεῖται καὶ ὑγρῶν ὀχλήσεις, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐὰν δὲ περὶ τῆς ☾ καὶ τῆς ♀ τὰ αὐτὰ ἐπιθεωρήσῃ λέγε τὰ παραπλήσια τῇ μητρί. οἷον ἄρης κακῶς πρὸς τὴν ☾ σχηματισθείς. τοῦτο δὲ γίνεται. ὅταν πλήθουσα φέρηται πρὸς αὐτὸν σίνη περὶ τὴν ὄψιν ποιεῖ καὶ καύσεις. ἐὰν δὲ πρὸς τῇ ♀ αἰφνιδίους ποιεῖ ἐμέτους καὶ πυρετικὰ πάθη. ♄ μὲν, πληθούσης αὐτῆς ῥιγο-

Rursus eodem modo ut dictum est. Sin mistam figuram inueneris, dices, suscepturos quidem patrimonium, sed non sine noxa, ueluti, si stellæ quæ malè comitantur, benè aspexerint: aut quæ benè comitantur, incõuenienter quem diximus locum aspexerint. Ex his igitur cognosces parentum relinquendas opes & an filio citra noxam sint futuræ. Aeui breuitatẽ sic consi dera: iterum in parte ☉ & ♄. & stellas quæ cum eis configurantur, intuere.

De longæuitate parentum.

In hoc non amplius comitatus uim cõsideramus, sed stellarum configurationes. Nam si ♃ aut ♀ quauis Solem figura aspexerint: longæuitatem, sin ♂ post ascenderit, aut Solẽ Saturnũ ue dextro □ aspexerit: uitæ breuitatem patri portendit. Est autem ratione suprà monstrata considerandum, utrum uim habeant stellæ nec ne. Nam cum fortes sunt, uidelicet oriẽtales, auctæ numero: & bona augent, et mala minuunt. imbecilles, contrà. Est autem suprà dictum, quomodo sint fortes & imbecilles stellæ iudicandæ. Eodem modo etiam de matre dices, è Lunæ & ♀ configurationibus. Nam si ♃ aut ♀ non quolibet sed conuenienti figura aspexerint: longæuitatem decernunt * cum etiam uim acceperint. Nã in genere * uiribus diminutæ beneficæ, mediocritatem loco longæuitatis efficiunt. Maleficæ, noxas, & non uitæ breuitatem afferunt. Quod si ♃ non aspexerit Lunam, sed ♂ □ potiss. aut ☍: affectiones & noxas & mortis qualitatem tali ratione cognosces. ex ♄ & ♂ sumitur cõsideratio.

Saturno malè ad Solem configurato.

Si ergo Solem inueneris in □ aut ☍ Martis: patris aut oculi lædentur, aut mors erit subita. Si Saturnus in tali aspectu Martis fuerit: affectio erit ex frigida febri & * ustionibus. Sin ipse ♄ malè Solem aspexerit, morbos diurnos decernit, & molestias ex humoribus, & similia. Sin ♀ & ☽ eodem modo aspexerint: dic similia portendi matri. Veluti, quando ♂ malè cum Luna configuratur (hoc autem fit, quando lumine plena ad eum fertur) noxas in oculis & ustiones. Cum ad Venerem, subitos uomitus, & febricitationes. Saturnus, ea plena, frigidas febres &

πύρετος καὶ ὅσα τοιαῦτα ἀποκρυστικῶς δὲ τὰ μὲς μὲν συμπεδονώδεας ἐν τοῖς κρυπτοῖς ποιοῦσα τόποις.

Οὗ δεῖ παντὸς ἔχεσθαι δεῖ.

Καθολικὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὑποθεῖσαν, ἣν ἔλεγεν ἁρμόζειν παντὶ ἐρωτήματι,

Κατὰ τὴν ἐγκειμένην τάξιν.

Ἀκολούθως γὰρ τῇ διαιρέσει τὴν διδασκαλίαν ποιεῖται.

Κατὰ φύσιν.

Φυσικῶς καὶ συμπαθικῶς. ἔοικε γὰρ ὁ μὲν κρόνος διὰ τὸ προυφεστάναι πάντων, καὶ τὸ πρεσβύτερον. ὁ δὲ ἥλιος, διὰ τὸ προνοητικὸν τὸ διατεῖνον ἐπὶ πάντα.

Πρός τε ἀλλήλους, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους.

Πότερον ἀγαθοποιοὶ σχηματίζονται, ἢ κακοποιοί. πρὸς δὲ ἀλλήλους, πότερον συμφώνως, ἢ καὶ ἀσυμφώνως. ✝ ἢ καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς. ἵνα ὁ μὲν προσαναφέρηται. ✝ τοῦτο δὲ μοιρικῶς καὶ ζωδιακῶς θεωρεῖται.

Κενοδρομοῦντα τὰ φῶτα, καὶ ἀδορυφόρητα τυγχάνοντα.

Κενοδρομεῖν, οὐ λέγει νῦν τὸ μηδένα τῶν ἀστέρων σχηματίζεσθαι. ἀλλὰ τὸ ἐστερῆσθαι δορυφορίας καὶ σαφῶς ἐνδείξεται εἰπὼν ἐφεξῆς. τὸ καὶ ἀδορυφόρητα τυγχάνοντα.

ὡς ὅταν ♄ τῇ ☾ ♂ δὲ ἐπαναφέρηται τῷ ☉, ἢ τῇ ☽ ♄ δὲ τῇ σελήνῃ.

id genus alia: diminuta, fiſſuras putridas in occultis locis faciet.

Cui ſemper inhærendum eſt.

Vniuerſalem conſiderationem modo expoſitam intelligit, quæ cuiuis quæſtioni conueniat.

Ordine expoſito.

Nam in docendo partitionis ordinem ſequitur.

Secundum naturam.

Naturaliter, & ratione affectionis. Nam Saturnus patri ſimilis eſt, eò quod eſt omnibus prior. Sol, ob prouidentiam latiſsimè patentem.

Cum inter ſeſe, tum erga alias.

Erga alias, utrum beneficæ configurentur an maleficæ: inter ſeſe. utrum conuenienter, an contrà: * aut in ſequentibus: ut altera prius aſcendat, idque ratione partis & ſigni conſideratur. *

Si lumina curſu uacua fuerint & comitatu deſtituta.

Curſu uacua eſſe, nō id nūc dicit, ſi nulla ſtella aſpiciat, ſed deſtituta eſſe à comitatu, idq; iis quæ ſubijcit, euidenter declarat, cū dicit, Si comitatu deſtituantur.

* Vt cum ♄ poſt ☽: ♂ poſt ☉ aut ☽: ♄ autem poſt ☽ aſcenderit.

Μίξει νῦν σχήματα ἅ τινα ἀνωμαλίαν βίου ποιεῖται ἐστὶν οὖν, ὅσα μὲν ἔχει ἀγαθὸν ἓν καὶ ἕτερον δὲ κακόν, ἢ ὧν ἢ δύο δύο μὲν καλὰ

Hæ figuræ ſunt mediæ, quæ uitæ inæqualitatē efficiunt. Sunt autē, quæ unum bonum habent & unū malū: aut duo bona & unum

ἐν δὲ κακόν. ὡς που καὶ νῦν, τοῖς μὴ κακοποιοὺς. ἢ κακῶς, ἢ παραρίτας οἷον ἀφαιρέτας ἀποκεκλικότας, ἢ δυτικούς. οἱ μὲν γὰρ διὰ τὴν θέσιν ἀμβλυνομένην ἔχουσι τὴν κακίαν, οἱ δὲ διὰ τὴν θέσιν, τὸ ἀγαθὸν ἀδρανέστερον ἔχουσι.

Ἐπὶ καλοῦ.

Οὐκ εἶπεν ἁπλῶς δορυφορήσωσιν, ἀλλ' ἐπὶ καλοῦ, ὡς ὅταν γε μὴ καλῶς δορυφορήσωσιν, οὐ χρὴ ἐπισκέπτεσθαι, εἰ πρὸς τὸν κλῆρον τῆς τύχης χηματίζονται.

Μηδενὸς ἢ τῶν κακοποιῶν.

Προσυπακούειν χρὴ τοῦ μηδενὸς τοῦ ἄλλου. τουτέστι μηδενὸς τῶν ἀγαθοποιῶν, * οὐ μόνον τῶν ἀγαθοποιῶν, ἢ μόνον τῶν κακοποιῶν.

Τὴν σελήνην μὴ μόνον.

Οὐ μάτην προσέγραψε μόνην, ἀλλ' ἐπεὶ μέλλει λέγειν ὅτι ἐν μὲν ταῖς νυκτεριναῖς γενέσεσιν χρῆναι λαμβάνειν τὴν σελήνην καὶ τὸν Κρόνον. τὸν δὲ ☉ καὶ τὴν ♀ συναιρέτιν καὶ ἡμερινήν. τρόπον τινὰ ὑπάρχουσαν.

Ἀντιπτώμασιν.

Τουτέστιν, ἀνωμαλίαις ἐναντίοις πάθεσι.

Ἐπὶ τῶν ἀπηλιωτικῶν ὄντες κέντρων.

Τουτέστι τῶν ὑπὲρ γῆν. τὰ γὰρ πέρατα τοῦ ἀπηλιωτικοῦ τεταρτημορίου, ὁ ὡροσκόπος ἐστὶ καὶ τὸ μεσουράνημα.* ἐὰν τὸν τρόπον ἐπίκεντρος ὤν, ἢ αὐτῇ ἐπαναφερόμενος, ἢ τετραγωνίζων, ἢ διαμετρῶν.

Ἢ διὰ τομῶν καὶ καύσεων.

Μετριάζει γὰρ τὰ κακὰ. διὰ τὴν τοῦ θερμοῦ καὶ ξηροῦ κρᾶσιν.

Ἐν δὲ τοῖς παρ' αὐτῆς τῆς γενέσεως.

Ἄρχεται μὲν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν κεφαλαίων λέγειν καθολικὰ παραγγέλματα συντελοῦντα τοῖς προκειμένοις. προπαρασκευάζων τὸν ἀκροατὴν, τεχνικῶς καὶ εὐεπιβόλως τὰ κατὰ μέρος ἐπισκοπεῖν. χρὴ τοίνυν φησὶ καὶ ἀπὸ τῆς ἰδιότητος τῶν ζῳδίων ἐν οἷς εἰσιν οἱ τῶν ζητουμένων κεφαλαίων κύριοι λαμβάνειν τι. ἐπαγγέλλεται δὲ γράφειν περὶ ἑκάστου ἐν τῷ περὶ αὐτῆς γενέσεως λόγῳ. ἐκείνῳ γὰρ μάλιστα ἡ τοιαύτη διδασκαλία προσήκει. τοῦ κεφαλαίου μεταφέρειν δὲ ἐντεῦθεν, ἐξ ἐκείνου ῥᾴδιον.

Τῶν τῆς αἱρέσεως.

Ἄλλον γὰρ εἶπεν ἐπὶ τῶν νυκτερινῶν ἀναλογεῖν τῷ πατρὶ, καὶ ἕτερον ἐπὶ τῶν ἡμερινῶν. καὶ ἐπὶ τῆς μητρὸς ὁ αὐτὸς τρόπος. ἐὰν δὲ βούλῃ μερικώτερα εἰπεῖν, λάμβανε. ὥσπερ ὡροσκόπον τὸν σημαίνοντα ἀστέρα, καὶ τὰ ἐφεξῆς ἀναλόγως ζῴδια. ἐκεῖνο γὰρ ὥσπερ ὡροσκόπου ἀρχή. καὶ οὕτως τῶν ἄλλων ἐστὶν. εὑρησόμεθα δὲ τοῦτον τὸν τρόπον τοὺς τόπους κατασκευασμένους

& unum malum.* ut & nunc fortaſſe, ut maleficas malè poſitas, aut alterius conditionis, ueluti numero diminutas, cadẽtes, occidentales. Nam aliæ ob ſitum malitiam habent hebetiorem, aliæ ob ſitum, bonum imbecillius habent.

Feliciter.

Non ſimpliciter dicit, comitantur, ſed addit, feliciter, ꝓpterea, quod in comitatu bono neceſſe non eſt conſiderare, an cum parte fortunæ configurentur.

Nulla præter maleficas.

Subaudiendum eſt, cæterarum, hoc eſt, cum nulla benefica, uel, cũ ſolæ maleficæ.

Lunam non ſolam.

Non temerè adiecit (ſolam) ſed quia dicturus eſt, in nocturnis genituris ſumendam eſſe Lunam & Saturnum. Solem autẽ & ♀ * eiuſdem conditionis & diurnam aliquo modo.

Contrarietatibus.

Hoc eſt, inæqualitatibus contrariarum affectionum.

In orientalibus angulis.

Hoc eſt, ijs qui ſupra terram ſunt. Nã termini quadrantis orientalis ſunt, horoſcopus & cœli medium * ſi hoc modo ſit angularis, aut poſt eam aſcendat, aut quadrata diametráue radiatione reſpiciat.

Aut ſectionibus aut uſtionibus.

Moderata enim fiunt mala ob calidi & * ſicci temperaturam.

In ijs quæ ad ipſam attinent genituram.

Poſt abſoluta capita incipit uniuerſalia præcepta tradere, ad ſuperiora utilia, & auditorem præparantia, ut particularia artificiosè ac dextrè cõſideret. Eſt igitur, inquit, & à ſignis, non quibus ſunt quæſitorum capitum domini, aliquid ſumendum. Verùm de qualibet in ipſius genituræ tractatione ſe ſcripturum pollicetur. Nam ad id caput doctrina hæc potiſs. pertinet, ac facile huc transferri poteſt.

Quæ ſunt eius conditionis.

Nam aliam ſtellam in nocturnis, aliam in diurnis genituris reſpondere patri dixit. Eſt & matris eadem ratio. Si uerò magis particularia dicere cupis, ſumito ſtellam ſignificatricem, tanquam horoſcopum. & ſequentia ſigna pari ratione. Ea enim tanquam horoſcopi initium & temo putatur. & locis hunc in modum conſtitutis

καὶ περὶ πράξεως καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν συμ-
βαινόντων † ταῖς πράξεσιν εἰπών. τοῦτο γάρ
ἐστι τὸ ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένον.

τῶν πατρέσι.

Τοῦ μέντοι συγκρατικοῦ τόπου.

Περὶ τῶν κατ' εἶδος πραγματευόντων καὶ συμ-
βατικῶν πράξεων εἰπών, ἀναμιμνήσκει καὶ τῶν
πρότερον εἰρημένων. εἶπε γάρ, ὡς τῷ ἀκροατῇ
καταλείπει τὴν σύγκρασιν, ψιλὰ καὶ ἄμικτα
τὰ σχήματα ἐκτιθέμενος καὶ καθόλου σε διδάσ-
κει νῦν, ὅπως ὀφείλεις τὴν κρᾶσιν τῶν ἀστέρων εὑ-
ρεῖν. εἰ μὲν γὰρ ἀστέρες εὑρεθῶσι τὴν οἰκοδεσπο-
τείαν εἰληφότες τοῦ ζητουμένου τόπου, σκοπεῖν
χρὴ τοὺς λόγους οὓς ἔχουσι πρὸς τὸν τόπον. εἰ μὲν
γὰρ ἀγαθοποιοὶ συναιρέται, οἰκείαν φάσιν ἔ-
χοντες, συμφωνία † διαφωνία, ἀγαθοποιοί, ἑ-
ταιραιρέται ἀνοικείαν φάσιν ἔχοντες, συμφω-
νία, διαφωνία. ἀγαθοποιοὶ παραιρέται, οἰκείαν
φάσιν ἔχοντες. συμφωνία. διαφωνία. κακοποι-
οὶ συναιρέται οἰκείαν φάσιν ἔχοντες, συμφω-
νία, διαφωνία κακοποιοὶ παραιρέται, οἰκείαν
φάσιν ἔχοντες, διαφωνία. κακοποιοὶ παραι-
ρέται. ἀνοικείαν φάσιν ἔχοντες, διαφωνία:
ἀνίσους ἔχοιεν τοὺς λόγους, τῷ μείζονας ἔχοντα
λόγους. τὴν κυρίαν παρέχειν χρὴ τὴν δὲ ἑτέ-
ραν, τῷ τοὺς ἐλάττονας κεκτημένῳ. ἐὰν δὲ βου-
ληθῶμεν μαθεῖν καὶ τὸν χρόνον καθ' ὃν μέλλου-
σιν ἐνεργεῖν καὶ εἰ ἅμα ἐνεργήσουσιν. ἢ κατὰ δια-
φέροντας χρόνους, σκοπεῖν χρή, πότερον ὑπο-
γράφει δὲ τοῦτον, αὐτῶν ἡ φύσις, ἣν ποιοῦσι
πρός τε τὸν ἥλιον καὶ τὸν ὡροσκόπον. ἑῷοι μὲν
ὄντες, τάχιον ἐνεργήσουσιν ἑσπέριοι δέ, βρά-
διον. εἰ δὲ ἐν διαφόροις ἢ ἐν ψήφοις ἢ καὶ ταῖς
αὐταῖς. καὶ ἐν διαφόροις τόποις, ἐκ τῶν αὐτῶν
φάσεων μαθήσῃ τόν τε βραδέως, καὶ ταχέως
ἐνεργήσοντα. οἱ μὲν γὰρ ἑῷοι ὡς ἔφαμεν, ταχέως
καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ἡλικίᾳ οἱ δὲ ἑσπέριοι, βραδέ-
ως καὶ μετὰ τοὺς πρώτους χρόνους.

ἢ διαφωνία.

Οὐδ' ἐν οἷόν τε καθόλου διαθεῖναι.

Διατίθησι μὲν ἀρτίως τὴν γένεσιν πᾶς ἀ-
στήρ. ἀλλ' οὔτε καθόλου, οὔτε μεγάλως ἀλλ' ὅταν
οἰκοδεσποτικὸν ἔχῃ τὸν λόγον οὐκ ἔτι τὸ τῆς
πρώτης δεσποτείας ἄτοπον.

Περὶ ἀδελφῶν.

γονέων τόπου.

Ὁ μὲν οὖν περὶ † ἀδελφῶν λόγος.

Εἰπὼν τὰ πρὸ τῆς γενέσεως. τουτέστι τὸν περὶ
γονέων λόγον, νῦν φησὶ τὸν ἑπόμενον. ἐδείχ-
θη δὲ αὐτοῖς ἑπόμενος ὁ περὶ ἀδελφῶν καὶ δείκ-
νυσι τὸν τόπον μετὰ ἀποδείξεως. ἀφ' οὗ σκοπεῖν
χρὴ τὸν περὶ ἀδελφῶν λόγον. ἐπειδή φησιν ὁ ζητῶν
περὶ ἀδελφῶν. οὐδὲν ἕτερον ζητεῖ, ἢ περὶ τέκ-
νων τῆς μητρός, τῷ περὶ ἀδελφῶν ἐρωτῶν δεῖ τὸ
μεσουράνημα, οὐ τὸ τῆς γενέσεως, ἀλλὰ τὸ τῆς μη-
τρὸς καὶ ἐπαναφορὰ τοῦ μεσουρανήματος.

de actione ac cæteris quæ † actionibus acci-
dunt, dicere poterimus. Hoc enim illud est,
quod ab eo dicitur.

Loci quidem de contemperatione.

Postquam de specialibus tractationibus ac
que cõtingentibus actionibus est locutus:
in memoriam ea quoque reuocat, quæ supra
dicta sunt. Dixit enim se contemperatio-
nem auditori relinquere, nudas & imper-
mistas figuras exponentem, & nunc docet
stellarum temperiem inuenire. Nã si stellæ
inuentæ fuerint, quæsiti loci dominatum
sortitæ: considerandum est qua ratione sint
cum eo loco coniunctæ. Nam si beneficæ
sunt, conditionis eiusdem, ortus conuenië-
tis: consensio, * dissensio. Beneficæ, diuersæ
cõditiõis, ortus incõueniẽtis: cõsensio disse
sio, Beneficę diuersæ cõditionis, ortus incõ
uenientis: consensio dissensio: Maleficæ, di-
uersæ conditionis, ortus conuenientis: dis-
sensio. Maleficæ, diuersæ conditionis, incon
uenientis ortus: dissensio. Quod si autori-
tate pari non fuerint: ei qui plures habet ra
tiones, dominatum adiudicabimus: proxi-
mum locum, ei qui pauciores, tribuemus.
Si uerò tempus, quo acturæ sunt, cognos-
cere uoluerimus: illud etiam consideran-
dum erit, simulne an diuersis temporibus
acturæ sint: id uerò ortus earum discribit,
quem erga Solem & horoscopum habent.
Nam matutinæ, celerius agẽt: uespertinæ,
tardius. Sunt igitur diuersi, siue iidem fue
rint earum calculi, & ipsę in diuersis iisdem
sie locis: ex iisdem ortibus cognosces, cele-
riterúe, an uerò tarde sint acturę. Nam
matutinæ citò & in prima ætate: uespertinę
serò & post prima tempora.

In uniuersum nihil potest afficere.

Modò enim geniturã afficit stella que
libet, sed non in uniuersum, nec efficaciter:
nisi prædita sit autoritate dominatrice: non
autem ratione primi dominatus.

De fratribus.

Parentum igitur locum

Expositis iis quæ genituram antecedũt, hoc est,
iis quæ circa genituram sunt: nũc id tractat quod se
quitur. Ostẽsum autẽ est, fratrũ locũ seq. Ita
que cũ demõstratione cõtendit locũ, unde
fratrũ ratio sit cõsiderãda. Quia uerò is in-
quit qui de fratribus querit, nihil aliud nisi
de liberis suæ matris quærit, sumendum est
de fratribus inquirenti medium cœlum,
non geniturę, sed matris, & locus succedẽs
medio

λαμβάνητ(αι)· εἰ οὐκ ἔχει ὁ αὐτὸς ὡς ἤδη μεμαθή-
καμεν, ἀλλ' ἐπὶ νυκτερινῶν γενέσεως τὸ τῆς σελή-
νης. ἐπὶ δὲ ἡμερινῶν, τὸ τῆς ἀφροδίτης δωδεκα-
τημόριον. ἐκ τούτου γὰρ εὑρήσκομεν τὸ μεσουρά-
νημα τὸν δὲ τρόπον. λαβεῖν γὰρ τὰς μοί-
ρας τοῦ ὡροσκοποῦντος τόπου τῆς ♀ καὶ τῆς
☾ εἶτα εἰσαγαγεῖν εἰς τὸ κλίμα, καὶ λαβεῖν σὺν
παρακειμένους ἀναφορικοὺς χρόνους. καὶ τούτου
εἰς τὸ τῆς ὀρθῆς σφαίρας εἰσαγαγεῖν πλινθίον. ἔτι
δεῖν ποῦ πίπτει ὁ εἰσαχθεὶς ἀναφορικὸς χρό-
νος· καὶ ὅπου δὲ αὖ καταλήξει. ἐκεῖ λέγειν εἶναι
γὰρ τὸ μεσουράνημα. καὶ ἐκ τούτου σκοπεῖν
γὰρ τὸ περὶ ἀδελφῶν. ἐὰν μὲν γὰρ ἀγαθοποιοὶ
ὁρῶσι τὸν τόπον, λέγε πολυάδελφον εἶναι
τὴν γένεσιν. ἐὰν δὲ κακοποιοί, ὀλιγάδελ-
φον. εἰδέναι δὲ δεῖ, ὡς πρῶτον μὲν ζητεῖν ἐν
τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ, πότερον πολυάδελφον
ἐστὶν, ἢ οὔ. εἶτα καὶ ὅπως γε παχυμερέστερον
τὸν ἀριθμόν, οὐ λεπτῶς οὐδὲ ἀκριβῶς δεῖ εὑρί-
σκοντα τὴν ποσότητα. τρίτον ἐπὶ τούτοις, πό-
τερον εὐσχήμονές εἰσιν, ἢ οὔ, καὶ δυσχήμονες. δεύτε-
ρον τέταρτον δὲ, εἰ ἄρρενές εἰσιν, ἢ θήλειαι. πέμ-
πτον, ὁποῖοί εἰσιν οἱ προηγούμενοι, καὶ οἱ πεί-
οι ἐπόμενοι, πότερον, ἄρρενες, ἢ θήλειαι.
καὶ ἕκτον, εἰ μένουσι φίλοι, ἢ ἐχθροί. τὸ μὲν οὖν
πολυάδελφον, σκοπήσομεν ἐκ τοῦ μεσουρανή-
ματος ὡς ἔφαμεν καὶ τῆς τούτου ἐπαναφο-
ρᾶς. καὶ εἰ πολύσπερμα ταῦτα σκοποῦντες
τὰ δωδεκατημόρια, καὶ εἰ ἀγαθοποιοὶ οἱ ὁρῶν-
τες αὐτά. τὸν δὲ ἀριθμὸν ἐκ τοῦ πλήθους γνώ-
σῃ τῶν ἐπιθεωρούντων ἀγαθοποιῶν ♃ ♀ ☿.
καὶ τῆς τῶν ζῳδίων φύσεως. ἐὰν γὰρ ὦσι δί-
σωμα τὰ ζῴδια ἔνθα εἰσὶν οἱ θεωροῦντες ἀσ-
τέρες, τὸν ἐκείνων διπλοῦν λογιούμεθα. τὸ δὲ εὐ-
σχῆμον καὶ ἄσχημον, ἐκ τῆς τῶν παρεχόντων
ἀστέρων γνωστέον μετασχέσεως. κοσμικῶς γὰρ
εὖ διακείμενοι, εὐσχήμονας σημαίνουσι. κα-
κῶς δὲ, ἀσχήμονας καὶ εὐτελεῖς. πότερον δὲ ἄρ-
ρενες, ἢ θήλειαί εἰσι, μαθήσῃ ἐκ τῆς τῶν ἀσ-
τέρων κοσμικῆς φύσεως. πότερον ἀρρενοῦνται
ἢ θηλύνονται κοσμικῶς, οἱ παρέχοντες τοὺς
ἀδελφοὺς ἀστέρες. ἀρρενοῦνται δὲ καὶ θηλύνον-
ται κοσμικῶς τριχῶς. ἢ διὰ τὰς γωνίας, καὶ
τὰ κέντρα, ὡς ὅταν οἱ μὲν ὦσιν ἐν τοῖς ἀρρενι-
κοῖς τεταρτημορίοις. οἱ δὲ ἐν τοῖς θηλυκοῖς. καὶ
οἱ μὲν ὦσιν ἐν ἀρρενικοῖς ζῳδίοις, οἱ δὲ, ἐν θη-
λυκοῖς. καὶ διὰ τὰς οἰκείας φάσεις, οἱ μὲν ἄρρενες
ὦσιν. οἱ δὲ θήλειαι. ταῦτα γὰρ πάντα ἐν τοῖς
φθάσασιν ἀκριβῶς μεμαθήκαμεν. τοὺς δὲ πρώτους
δηλώσουσιν οἱ ἐν τοῖς ἀπηλιωτικοῖς τόποις.
τοὺς δὲ ὑστέρους οἱ ἐν τοῖς λιβυκοτέροις τόποις.
τουτέστιν ἀπὸ μεσουρανήματος μέχρι τοῦ δύ-
νοντος. καὶ τοῖς τούτων διαμέτροις. φίλοι δὲ μένουσιν ὅσοι ἔχουσι τοὺς ἀρχηγέτας ἀστέρας

medio cœlo. Non autem idem semper locus sumitur ut iam didicimus, sed in diurna genitura, Veneris: in nocturna, Lunę signū. Ex eo enim M C. inueniemus, hoc modo. Sumendę sunt partes horoscopātis loci Veneris aut Lunæ, & ducendæ in clima, & sumenda adiacentia tempora ascēsionalia, eaq́ue ducenda in rectæ sphæræ † recessum, et uidendum quò cadat introductum tempus ascensionale, quod ubi desierit, ibi dicē dum est esse M C. atque ex eo de fratribus quærendum. Nam si beneficæ locum illum uiderint, multos dices significari fratres: si maleficæ, paucos. Sciendum autem est, in hoc capite primum quæri, multi ne fratres an pauci significentur? Deinde quomodo sit numerus inueniendus, non ille quidem subtiliter et exquisitè, sed circiter. Tertio loco sint nè honesti an nō & fortunati? Quarto sint nè mares an fæmellæ? Quintò, quales sint natu maiores: quales natu minores? Vtrum mares an fæmellæ? Sextò, amiciuè mansuri sint, an futuri inimici? Paucitatem fratrum igitur spectabimus è M C ut diximus, & eius epanaphorá, Vtrum uidelicet ea signa fæcunda sint & à beneficis irradientur? Numerum cognosces, è multitudine irradiantium beneficarū, ♃. ♀. ☿. & è natura signorum. Nam si bicorpora signa sunt, è quibus stellæ ea loca irradiant: earum numerum duplicem statuemus. Fratrum autem statum honestum aut inhonestum, ex natura stellarum quæ illos decernunt, iudicabimus. Nam in mundo benè positæ, significant honestos: male, inhonestos & uiles. Vtrum autem mares an fæmellæ sint: ex mundana stellarum natura cognosces, utrum uidelicet eæ stellæ, quæ fratres largiuntur, ratione mundi masculescant an effæminentur? Masculescunt autem aut effæminantur trifariam ratione mundi, primo, Ratione angulorum, ut cum aliæ sunt in masculinis quadrantibus, aliæ in fœmininis. 2. cum aliæ in masculinis signis, aliæ in fœmininis: 3. cum pro ortu suo, aliæ masculinæ sunt, aliæ fœmininæ. Nam hæc omnia suprà diligenter sunt exposita. Primos fratres significabūt stellæ, quæ sunt in locis oriētalibus: posteriores, quæ in occidētalibus, hoc est, à M C usq; ad occasum, et horū oppositis. Amici porrò manent, qui habent stellas

συμφώνως τοῖς τῷ μεσουρανήματος τοῦ δηλοῦντος ἡμῖν τὸν περὶ ἀδελφῶν λόγον. ἐὰν δὲ μὴ μόνον οἱ περιέχοντες τοὺς ἀδελφοὺς συσχηματισθῶσι πρὸς τὸν κύριον τοῦ μεσουρανήματος, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν κλῆρον τῆς τύχης, ὃν μέλλεις ἀκούειν, τότε μὴ φίλους μόνον ἄπὸ αὐτοὺς, ἀλλὰ μὲν κοινωνίους. ἐὰν δὲ ἀσχημάτιστοι ὦσι, λέγε ἐχθροὺς τῶν ἀδελφῶν.

Σχεδὸν καὶ ἀπὸ τούτων.

Οὐ μάτην τὸ σχεδὸν προσέγραψεν, ἀλλ' ἐνδεικνύμενος, ὡς τὸ ἀκριβέστερον ἐξ αὐτῶν γνωσόμεθα τῶν γενέσεων, νῦν γὰρ δι' ἑτέρων γενέσεων, περὶ ἑτέρων μαντευόμεθα, καὶ ἐνταῦθα ὡς ἐπὶ τῶν γονέων σχεδὸν προσέθηκε.

Καὶ μὴ πέρα τοῦ δυνατοῦ τὸν ἀριθμόν.

Οὐ δεῖ δὲ ἀκριβῶς λογίσασθαι περὶ τοῦ ἀριθμοῦ, ἢ ὅτι πολυάδελφον, ἢ πολύσπερμον εἶναι τὸ θέμα. ἀρκεῖ γὰρ εἰπεῖν πολυμερέστερον τὸν ἐγγίζοντα ἀριθμόν.

Οὔτε περὶ ὁμομητρίων μόνων.

* Οὐ ζητεῖ γὰρ περὶ τοῦ πατρὸς αὐτὴν ἂν παραλαμβάνωσιν. ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς τὸν περὶ ἀδελφῶν σημαίνει. ἀεὶ τοίνυν μετὰ τῶν κακοποιῶν εὑρισκόμενος, σπανιαδελφίαν ποιεῖ μετὰ τῶν ἀγαθοποιῶν, πολυαδελφίαν.

Εἰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κέντρων.

Εἰρήκαμεν πολλάκις ὅτι τὰ κέντρα δύναμιν τοῖς ἐν αὐτοῖς ἐπιβεβηκόσι παρέχουσι. καὶ ὅτι τὰ ἰσχυρότερα τῶν κέντρων, τὸ μεσουράνημά ἐστι καὶ ὁ ὡροσκόπος. ὅταν οὖν ἡ ἐναντίωσις τῶν σχηματισμῶν τῶν κακοποιῶν γένηται, καὶ μάλιστα τοῦ ὡροσκόπου, τότε κρόνου μὲν ὄντος, πρωτότοκοι, ἢ πρωτοτρόφοι γόνοι γίνονται. ἄρεως δὲ τοὺς ἄλλους αὐτῶν διαφθείρουσιν ἀδελφούς. ὁ μὲν ♄ ἵνα πρεσβυτέραν διὰ τὴν οἰκείαν φύσιν ποιήσηται. ὁ δὲ ♂, ἵνα φθορᾶς αἴτιος γένηται.

* Περὶ κρόνου.

Ἐντεῦθεν οἱ αἰγύπτιοι εἰώθασι λέγειν, ὅτι ἐὰν ὁ κρόνος, ὡροσκόπος τῆς ☾ μεσουρανούσης. πρωτοτόκους ἢ πρωτοτρόφους ποιεῖ ἐὰν ἢ καθυπέρτερος. ἀνάγκη γὰρ τοὺς ἀστέρας τοὺς φθινοποιοὺς, ἢ πρὸς τοὺς τόπους συσχηματισθῆναι τοὺς περὶ ἀδελφῶν ἢ πρὸς τοὺς ὁρῶντας ἀστέρας. ὅταν οὖν ὁρῶσι τοὺς συσχηματιζομένους, ὀλιγοχρονίους ποιοῦσιν, οἱ κοσμικῶς ἠρρενωμένοι. ἵνα δὲ ἄρρενες ὦσι κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν, ἢ θήλεαι ἢ ἐν ἀρσενικοῖς ὦσι τόποις, ἢ θηλυκοῖς. καὶ ἂν ἐν τοῖς ἀπηλιωτικοῖς ἢ ἐν τοῖς λιβυκοῖς. τοὺς διδόντας ἀστέρας ὑποτιθεμένου. ὥσπερ ἐν τῷ περὶ γονέων λόγῳ ἐδίδαξεν, ὅπως χρὴ παρ' αὐτῶν, καὶ τὰ καθ' ἕκαστον λέγειν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐνταῦθα βούλεταί σε ποιεῖν. λαμβάνειν γὰρ χρὴ τὸν διδόντα ἀστέρα.

quæ fratres largiuntur consentientes cum angulo M C. qui nobis fratrum rationem significat. Si uerò quæ fratres largiuntur, non modò cum M C domino configurantur, sed etiam cum * de qua auditurus es: tunc non amicos duntaxat eos, sed communi etiam uictu uti dices. Si non configurentur: inimicos dicito fratres.

Ferè ex his etiam.

(Ferè) non frustra adiecit, sed ut indicaret, certius ex ipsa genitura cognitum iri. Nũc enim ex alia genitura de alia diuinamus.* atque hic, ut de parentibus (ferè) adiecit.

Nec ultra quàm fieri potest, numerum.

Non accurata numeri ratio est ineunda, nisi quod dici potest, thema esse fœcundum & multos significare fratres. Satis enim est si circiter propinquus numerus indicetur.

Cum de uterinis duntaxat.

* Nec enim de patre quærit, si solem adhibuerint. quando & ipse fratres significat. Itaque semper inuẽtus cum maleficis, paucos decernit fratres: cum beneficis, multos.

Si angulares.

Sæpe diximus, ab angulis, stellarum uires augeri. & angulos fortiss. esse M C & horoscopum. Cum igitur aduersatio maleficarum configurationum inciderit, horoscopi præsertim: si ♄ ibi est aut ♂: primogeniti fiunt. aut primi nutriuntur, & cæteros fratres perimunt: ♄ ut prærogatiuã ætatis ob suam naturam obtineat: ♂ ut sit internectionis autor.

* De Saturno.

Hinc Aegyptij dicere solent: Cũ ♄ horoscopum teneat Luna cœlum mediante: nasci primos aut nutriri primos * si supior fuerit. Necesse enim est stellas peremptrices, aut ad loca fratrum configurari, aut ad stellas irradiantes ea loca. Cum igitur eas quæ configurantur, aspiciunt, breuis æui efficiunt eæ stellæ, quæ ratione mundi sunt masculæ, ut masculi sint pro sua natura, aut fœmellæ, aut in masculinis sint locis, aut fœmininis, atque aut in orientalibus, aut in occidentalibus * dantes stellas constituente, ut in tractatu de parentibus edocuit, quo pacto etiam singularia de eis sint dicenda: eodem modo hic quoque fieri iubet. Sumenda est enim stella quæ dat

quæ

ὁ μὲν εἷς ἢ αὐτὸν μόνον. εἰ δὲ πολλοί, ἕκαστον ἰδίᾳ, τὸν ἀναλογοῦντα ζητοῦντα. κἀκεῖνον αὐτὸ ὡροσκόπου ποιησάμενον, ἐκ τῶν καθ' ἕκαστα τόπων, τὰ κατὰ μέρος λέγειν.

quæ si una sit, ea sola: si plures, quælibet seorsim, eaque indaganda quæ consentiat, eaque uice horoscopi posita, e singulis locis particularia dicenda.

Περὶ ἀρρενικῶν καὶ θηλυκῶν.

Ἐπ' ὄψιν ἤδη τοῦ περὶ ἀδελφῶν λόγου.

Πάλιν τῇ διαιρέσει κατακολουθῶν, ἐπὶ τὸν περὶ ἀῤῥένων καὶ θηλέων ἔρχεται λόγον. τοῦτο γὰρ ἦν τὸ ἀκόλουθον, πληρωθέντος τοῦ τε πρὸ τῆς γενέσεως κεφαλαίου, καὶ τοῦ μετὰ τὴν γένεσιν. λοιπὸν γὰρ ἐπιβλέπεται τὸ κατ' αὐτὴν τὴν γένεσιν, ἐξ οὗ πάρεστι τὸ περὶ ἀῤῥένων καὶ θηλέων. χρὴ δὲ καθολικῶς εἰς τὰ φῶτα καὶ τὸν ὡροσκόπον ὁρᾶν, κἂν ὡς ἂν εὕροις τούτους διακειμένους, ἢ καὶ τοὺς οἰκοδεσποτοῦντας αὐτῶν. οὕτω προλέγειν. οὐ δεῖ γὰρ τῶν [†] τόπων εὑρεθέντων ἐν τοιούτοις τόποις ἀποφήνασθαι. ἀλλ' εἰ μὲν ἀρρ... εὑρεθῶσι συμφώνως αὐτά καὶ οἱ οἰκοδεσπότες κείμενοι, ἀποφαίνεσθαι χρὴ θαῤῥοῦντα. εἰ δὲ ἐναντίως, χρὴ μᾶλλον τοῖς πλείονας ἔχουσι λόγους κατακολουθεῖν. ἀπαριθμεῖται δὲ τοὺς τρόπους καθ' οὓς ἀῤῥενοῦνται καὶ θηλύνονται οἱ ἀστέρες. ὥστε συγχρώμενον τῇ μεθόδῳ, τὴν σύγκρασιν εὑρίσκειν, καὶ τὰ τῶν ἐπικρατούντων ἐπακολουθεῖν δυνάμει.

φώτων. *(marg.)*

Ἐπιθεωροῦντα.

Τουτέστιν ἁρμόζοντα κατὰ τὴν τῆς ἀνθρώπου διάθεσιν ὅθεν δυσχερέστερον τοῦτο ἐστὶ τὸ θεώρημα. δῆλον γὰρ εὑρίσκεται παχυμερέστερον καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ ἔλεγεν ἐν τοῖς ἄνω τέως κατὰ τὸ δυνατόν.

Περὶ διδυμογόνων.

Καὶ περὶ τῶν διδυμογόνων γινομένων, προκεῖται διαλαβεῖν. καὶ αὐτὸ δὲ ἐκ τῶν αὐτῶν τόπων λαμβάνεται. σκοπεῖν γὰρ χρὴ τὰ φῶτα καὶ τοὺς οἰκοδεσποτοῦντας αὐτῶν. ἐὰν γὰρ οὗτοι εὑρεθῶσιν ἐν δισώμοις ζῳδίοις, δίσωμον ἔσται τὸ τικτόμενον. καὶ μάλιστα ὅταν καὶ οἱ οἰκοδεσπόται ἐν τοιούτοις εὑρεθῶσι. τὸ αὐτὸ δὲ ποιοῦσιν, ὅταν ἐν δισώμοις μὲν μὴ ὦσι ζῳδίοις. ἅμα ἄλλῳ ἀστέρι, ἀναλογεῖ γὰρ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀστέρων, τῇ τῶν διδύμων φύσει· κἂν πλείους εὑρεθῶσι τὸ αὐτὸ γίνεται. ἐὰν δὲ τὰ ζῴδια δίσωμα ἢ καὶ τῶν ἀστέρων τὰ τικτόμενα. δυνήσῃ δὲ μαθεῖν τὸ μὲν πλῆθος μὴ δύο μόνοι ὦσιν. ἀλλὰ πλείους ἅμα πλείονα ἢ δύο ἔσται τὰ τικτόμενα, δυνήσῃ δὲ μαθεῖν τὸ μὲν πλῆθος ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν συμμαρτυρούντων τῷ ποιοῦντι ἀστέρι. τὸ δὲ γένος, ἀπὸ τῶν συσχηματιζομένων ἀστέρων, τῷ τε ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ, καὶ τῷ ὡροσκόπῳ. ἤδη δὲ μεμάθηκας πῶς χρὴ κρίνειν τὸν θῆλυν καὶ τὸν ἄῤῥενα ἀστέρα. διαλογεῖ δὲ τοὺς τόκους, καὶ ἀνάγει ἕκαστον τῶν τόκων, ἐς τινα τῶν θείων δυνάμεων οὐ ματαίως ἄν τις οἴοιτο ποιῶν. ἀλλὰ συντελοῦντα τινὰ εἰς πρόῤῥησιν γράφων. ἐπεὶ γὰρ

μαρτυρούντων. *(marg.)*

De masculis & fœmellis.

Cum iam etiam disputatio de fratribus.

Rursus diuisionem sequens ad tractationem de masculis & fœmellis peruenit. Nã hoc erat cõsequens, absoluto capite, quod genituram antecedit, & quod sequitur. Restat enim quod ad ipsam genituram pertinet, cuiusmodi hic locus est, qui de sexu agit. Est autem generaliter horoscopus considerandus atque lumina, & ut hæc affecta uideris, eorumue dominatores: sic pronunciato. Neque enim luminibus talibus in locis inuentis, est pronunciandum, sed si consensio & ipsorum, & dominatorum fuerit inuenta: fidenter est pronunciandum. Sin repugnantia fuerint: ij potius sequẽdi sunt, qui plures rationes habent. Enumerat autẽ modos, quibus stellæ masculescunt aut effœminantur: ut ea methodo utens, temperaturam inuenias, & eorum planetarum uim sequaris, quorum plures sunt rationes.

Eliguntur.

Hoc est, coagmẽtãdo ꝓ cõceptus affectione. Quò fit, ut pceptũ hoc sit difficilimũ. Nã autor ubiq; magis generalia tractat, & hoc illud est, quod supra dixit, pro uirili.

De partu geminorum.

Propositũ est autori de gemellis tractare, quæ doctrina ex ijsdẽ & ipsis locis sumitur. Nã lumina eorũq; dominatores sunt intuẽdi. quę si in signis bicorporib. inueniunt, bicorporẽ partus, pſertim, si dominatores etiã in talib. signis inuẽti fuerint. Idẽ efficiũt, cũ non qdẽ in bicorporib. fuerint signis, sed cũ alia stella cõiũcta. Nã is stellarũ numerus respõdet naturæ geminorũ. Quòd si plures repertę fuerint, idẽ significat. Si uerò signa bicorpora fuerint, & stellæ nõ duę tantũ, sed plures: partus plures erũt duobus. Poteris autẽ multitudinẽ cognoscere ex multitudine attestantiũ ei stellæ quæ id efficit. sexũ, è stellis quæ cum Sole Luna & horoscopo configurantur. Iam autem cognouisti, quomodo iudicanda sit stella masculina aut fœminina. Refert autem quemlibet partũ ad diuinam aliquam uim, non temere, ut aliquis existimet, sed scribit quæ ad prædictionem futurorũ cõducant. Nã cum

ἀνάγκη ἢ θήλεα τὰ τικτόμενα ἢ ἄῤῥενα, ἢ τὸ συναμφότερον εἶναι. καὶ ἢ πλείονα τὰ ἄῤῥενα, ἢ τὰ θήλεα. τὰ μὲν ἄῤῥενα τοῖς ἀνάκτορσιν. τὰ δὲ θήλεα ταῖς χάρισι. καὶ τὰ λοιπὰ Διοσκόρους, καὶ Δήμητρι καὶ κόρῃ, καὶ Διονύσῳ. πῶς οὖν ἐκ τούτων προγνωσόμεθα. οὐκ ἂν γὰρ οὐδὲ ἐμνημόνευσεν, εἰ μή τινα σκέψιν ᾔδει συντελοῦσαν τῷ μαθηματικῷ. χρὴ δὲ συμβολικῶς ἐπιχειρεῖν καὶ ἀποφαίνεσθαι ἐκ τῶν ἰδιωμάτων τῶν περὶ τὴν γένεσιν ἐφόρων θεῶν. περὶ μὲν τῶν ἀνακτόρων διάταξιν καὶ κόσμον πρόλεγε. περὶ δὲ τῶν χαρίτων, εὐφροσύνην. καὶ περὶ τῶν Διοσκόρων, φόβον, καὶ λύσιν φόβου. καὶ περὶ τῆς Δήμητρος χορηγίαν παντοίων καρπῶν. καὶ ἄλλα δὲ προσεπινοεῖν δυνηθήσῃ ἐκ τῶν ἐπισυμβαινόντων τῇ τικτούσῃ.

Παρακολουθεῖν γὰρ εἴωθε.

Σκόπει φησὶ τὸν ὡροσκόπον καὶ τὰ φῶτα. παρὰ γὰρ τὰς συγκράσεις τούτων τῶν τόπων εἰώθει γίνεσθαι τὰ δίδυμα, ἢ καὶ τὰ τρία ἅμα τικτόμενα.

Τὸ μὲν πλῆθος ἀπὸ τοῦ τὸ ἰδίωμα ποιοῦντος ἀστέρος.

Βούλεταί σε λοιπὸν διδάξαι πῶς ὀφείλεις λέγειν καὶ πόσος ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς καὶ πότερον, ἀῤῥενικά, ἢ θηλυκά. τὸ μὲν πλῆθος, ἀπὸ τῶν οἰκοδεσποτησάντων νόει. ὅταν εὑρεθῶσιν ἢ ἅμα ἀλλήλοις κείμενοι, ἢ αὐτοὶ καθ' αὑτούς. τὸ δὲ γένος ἀπὸ τῶν μαρτυρούντων ἀστέρων, πότερον ἀῤῥενικοί εἰσιν, ἢ θηλυκοί. ἤδη μὲν μεμάθηκας ὅπως χρὴ διακρίνειν τούς τε ἀῤῥενικοὺς καὶ τοὺς θηλυκούς. ὅταν δὲ ᾖ ἡ τοιαύτη διάθεσις, δεῖ καθόλου ἐν τῶν κέντρων συμπαραλαμβάνειν ἕν, φησίν. οἷον ἢ τὸν ὡροσκόπον, ἢ τὸ μεσουράνημα. εἰ μὲν οὖν τὸν ὡροσκόπον μετὰ τῶν φώτων ἐπισκοπεῖς, εὕροις δίσωμα ζῴδια, ἐν οἷς εἰσι τὰ τεχθέντα δίδυμα εἶναι. εἰ δὲ τὸν ὡροσκόπον μὴ εὕροις, τὸ δὲ μεσουράνημα. ἐν τούτοις τότε χρὴ λέγειν. τί περὶ τῶν τικτουσῶν, ὅτι διδυμοτόκοι εἰσὶν οἱ πλείονες, ὡς ἂν οἱ οἰκοδεσποτήσαντες, ἐπιδείξωσι.

Περὶ τεράτων.

Οὐκ ἀλλότριον δέ ἐστι.

Τοῦ περὶ τοκετοῦ ἔχεται λόγου. εἰπὼν γὰρ περὶ τῶν κατὰ φύσιν διαπλαττομένων, νῦν καὶ περὶ τῶν μὴ κατὰ φύσιν διδάσκει. ἵνα πανταχόθεν πεπερασμένος τέλειος ᾖ ὁ λόγος. σκόπει οὖν τὰ φῶτα πῶς ἔχει πότερον ἀσχημάτιστα τυγχάνει πρὸς τὸν ὡροσκόπον, ἢ σχηματίζεται πρὸς αὐτόν. ἐὰν γὰρ ἀπέκλινον τὰ φῶτα καὶ ἀσχημάτιστα ὦσι τῷ ὡροσκόπῳ καὶ οἱ κακοποιοὶ ὦσιν ἐν τοῖς κέντροις, δύνατον θάτερον, ἢ αἴνιγμά ἐστι τὸ τεχθέν, ἢ δυστυχέστατος ἐστὶν ὁ τοιοῦτος. πῶς οὖν διακρίνομεν ἐπ' ἀλλήλων τὰ τοιαῦτα, σκόπει τὴν προγενομένην συζυγίαν, καὶ τοὺς οἰκοδεσπότας. εἰ μὲν

necesse sit partus. aut masculos aut fœmineas, aut utriusq; sexus participes esse, & aut mares aut fœmellas esse plures, mares Anactoribus dedicat: fœmellas gratijs. Reliqua Castori & Polluci, Cereri, Proserpinæ & Bacho. Quomodo ergo ex his uaticinabimur? Neq; enim huius rei mentionẽ fecisset nisi eam conducere sciſſet Mathematico. Est autem res per coniecturas aggredienda, & pronunciandum ex proprietatibus deorum, qui inspectores eorũ sunt, quæ genituram antecedunt. Nam de Anactoribus ordinem ornatumq; prædicito: de gratijs, hilaritatem, de Castore & Polluce, terrorẽ, et ꝓpulsationẽ terroris. de Cerere abũdantiã omnis generis frugũ. Poteris & alia excogitare ex ijs quæ puerperæ accidunt.

Solet enim consequi.

Cõsidera, inqt, horoscopũ & lumina. Nã pro cõtemperationib. horũ locorũ, gemini aut tergemini solẽt nasci.

Multitudo, à stella proprietatem illam efficiente.

Nũc docere uult, quomodo sit dicendũ, quãtus sit numerus, et utrũ mares an fœminæ? Multitudinẽ è dominatorib. collige, cũ aut unà positi inueniuntur, aut ipsi soli Sexus è stellis aspicientibus utrũ mares sint an fœmellę. Prius autẽ cognouisti quomodo masculę aut fœmineę stellæ sint discernendę? Cũ autẽ talis est dispositio, in genere unus angulus est ad lumina adhibendus, uelutí horoscopus aut M C. Si igitur horoscopo cũ luminib. inspecto, bicorpora signa inueneris, in quibus sũt: partus erit gemellus. Sin horoscopũ nõ inueneris, sed M C in his: tũ dicendũ est aliquid de puerperis, plures earũ filios gemino partu edendos, pro ut dominatores demonstrarint.

De monstris.

Non alienum est

Hoc est, pertinet ad disputationẽ de partu. Cũ enim de ijs dixerit, qui secundũ naturã informãtur, nũc de ijs agit, qui cõtra naturã, ut ab omni parte elaborata perfectáque sit oratio: Cõsidera igitur lumina ut se habeant, nullá ne horoscopo radiatiõe cõiungantur, an aliqua? Nã si lumina cadũt, nec horoscopo cõfigurant, & malefici sũt angulares: fieri aliter neq; quin aut mõstrosus sit partus, aut saltẽ infelicissimus. Quo pacto igitur talia inter se discernemus? Cõsiderato antegressã copulationẽ, eorũq; dominatores, nec eos

tan-

τῶν ἐν τῇ συνόδῳ ἢ πανσελήνῳ διαστάσεων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τῇ ἐκτροπῇ. οἱ αὐτοὶ μὲν γὰρ εἰσιν, ἐνδέχεται δὲ ἄλλως μὲν αὐτοὺς κεῖσθαι ἐν τῇ συνόδῳ εἰ τύχοι, καὶ ἄλλως δὲ ἐν τῷ τόκῳ, καὶ ἐὰν εὕρῃς τούτους καὶ τὰ φῶτα ἀσυνδέτα ὄντα πρὸς τὴν γενομένην συζυγίαν, τέρας εἶναι τὸ τεχθὲν λέγε. εἶτα ζητεῖ περὶ τούτοις πότερον ἀνθρώπων τέρας ἐστὶν, οἷα εἴωθεν ἐξ ἀνθρώπων τίκτεσθαι, ἢ ἐξ ἀλόγου ἐστὶ τὸ γεννηθέν. καὶ πάλιν λεπτομερέστερον ἕκαστον τούτων ζήτει. ὅταν γὰρ εὕρῃς ἀλόγου τὸ τεχθὲν ζήτει πότερον ἄγριον ἢ ἥμερον. καὶ εἰ ἥμερον τῶν χρησίμων ἀνθρώποις ἢ χρησίμων ἢ οὔ. ὅταν δὲ ἐξ ἀνθρώπων, ζήτει πότερον αἰνιγματῶδες γίνεται τὸ γινόμενον ἢ τῶν τιμωμένων, ὡς οἱ ἑρμαφρόδιτοι. ἢ ἁρπάκτορες. πῶς οὖν διακρινοῦμεν, πότερον ἐξ ἀνθρώπου ἢ ἐξ ἀλόγου ἐτέχθη; σκοπεῖν χρὴ ἐγνωκότα ἐκ τῶν προειρημένων σχημάτων, ὅτι τέρας ἐστὶ τὸ τεχθὲν, ἐν ποίοις ζωδίοις ἐστὶ τὰ φῶτα ἐν ἀνθρωποειδέσιν, ἢ θηριώδεσι. καὶ πρὸς τὴν τῶν ζωδίων φύσιν λέγε εἶναι τὸ τεχθέν. ἀλλὰ δὴ ἔστω τὸ ζῷον ἔνθα τὰ φῶτα ἐστὶν καὶ θηριώδης. καὶ εἰ κακοποιοὶ τὰ κέντρα διειληφότες τύχωσι φαμὲν ἄλογον εἶναι διὰ τὴν τῶν ζωδίων τροφήν. σκοπεῖν δὲ ἐπὶ τούτοις χρὴ, εἰ συσχηματίζονται οἱ ἀγαθοποιοὶ πρὸς τὰ φῶτα, ἢ οὔ. ἐὰν γὰρ μὴ συσχηματισθῶσι, φαμὲν τὸ τεχθὲν ἀνήμερον εἶναι. εἰ μὲν δὲ συσχηματισθῶσι, ἥμερον εἶναι προγνωσόμεθα. εἰ δὲ καὶ ὁποῖον ἐστιν, ἔτι λεπτομερέστερον ζητήσομεν, σκοπεῖν χρὴ τὸν ἀγαθοποιὸν τὸν τοῖς φωσὶ σχηματιζόμενον. ♀ μὲν γὰρ οὔσης λέγε ἥμερον τὸ γεννηθὲν εἶναι. αἴλουρος, κύων, καὶ τῶν τοιούτων τῶν ἐκθειαζομένων. ἢ ζεὺς καὶ ἀφροδίτη θεωρήσει. τοῦ τὸν ☿ ἐπιθεωροῦν, τῶν εἰς χρῆσιν ἀνθρωπίνην συντεινόντων ἐροῦμεν. ἐὰν δὲ μὴ ἐνωθῶσι τούτων δ᾽ ἀλογόν, τέρας ἐστὶ τὸ τεχθέν. εἰ τὰ φῶτα ἐν ἀνθρωποειδεῖ ζωδίῳ, τὸ τεχθὲν ἐξ ἀνθρώπων τετέχθαι φαμέν. ἐὰν δὲ ἐθελήσωμεν ὡς ἐπὶ τῶν ἀλόγων τὴν ἰδιότητα εἰπεῖν, σκόπει τὴν ἰδιότητα τῶν ζωδίων, ἔνθα ἐστὶ τὰ κέντρα, ἢ ἐν οἷς εἰσιν οἱ κακοποιοὶ, ἢ ἔνθα εἰσὶ τὰ φῶτα. καὶ ἐὰν μηδένα ἀγαθοποιὸν πρὸς τούτους φερόμενον τοὺς τόπους εὕρωμεν, αἰνιγματῶδες αὐτὸ λέγω. ἐὰν δὲ εὕρωμεν τὸν ♃, ἢ τὴν ♀, τῶν ἀγαπωμένων τεράτων φήσω τὸ γεννηθὲν εἶναι. ἐὰν δὲ ὁ τοῦ ☿ ἐπιθεωρήσῃ, νωδοὺς καὶ κωφοὺς ποιεῖ, μετὰ τοῦ καὶ ἀποφθέγγεσθαί τινα ἀκαίρως. ἔσται αὐτοῖς αἴτια τοιαῦτα, οἷα ἐστὶ τὰ μαντικὰ, καὶ προγνωστικά.

qui in plenilunio aut interlunio fuerunt. ijdem enim sunt, fieri autem potest, ut aliter positi sint in coniunctione (exempli gratia), aliter in partu. & ubi hos & lumina non deuinctos inueneris cum ea copulatione quę antecessit: dic monstrosum esse partum. Deinde quærito, utrum humanum sit monstrum, qualia ex hominibus nasci solent, an ex bruto sit partus. ac rursus horum quodlibet subtilius inquirito. Nam cum partum inueneris brutum, quærito utrum e cicure sit, an è fero. si è cicure, an ex ijs q̃ hominib. usui sunt nec ne? Cum ex hominibus, quærito utrũ ꝑplexum aliq̃d sit, an honoratũ, ut hermaphroditi aut * harpactores. Quomodo ergo discernemus utrum ex homine an ex bruto sit natũ? Vbi è supradictis figuris cognoueris, mõstrosum esse partũ: cõsiderandum est in q̃bus signis sint lumina: in humanis an in feris? & pro natura signi de partu pronũciato. Verũ, si signũ in quo lumina uersantur ferũ, & malefici planetæ angulos diuersos occupẽt: * dicemus brutũ esse ob signi * alimoniã. Post hæc cõsiderãdum est, an configurentur benefici erga lumina nec ne? Nã si nõ cõfigurent, dicemus partũ esse ferũ: si cõfigurãtur, cicurẽ esse cognoscemus. Si autẽ qualis sit, subtilius etiã q̃remus, cõsiderãdus est beneficus planeta, qui cũ luminibus configuratur. Nã si ♀ est, dic partum esse mansuetum, ut, felem aut canem, atq; eiusmodi, q̃ pro dijs coli solent, si ♃ & ♀ aspexerint. Mercurio aspiciente, dicemus eorũ esse aliquid, quæ ad usum humanum pertineant. *. Sin minus, hoc subiecit inuẽto, portẽtosus est partus. Si lumina in humano signo repiũtur, natũ ex homine dicemus. Si uerò ut in brutis, ꝓprietatẽ fœtus dicere uoluerimus: cõsiderãda erit signorum proprietas, in q̃bus sunt anguli, aut in quibus sunt malefici, aut in quibus sunt lumina. & si nullũ beneficum ad ea loca ferri uiderimus: partus * perplexus est dicendus. Sin ♃ ♀ inuenerim⁹, partũ ex ijs monstris esse dicemus q̃ diligũtur. Sin ☿ aspexerit, edẽtulos & surdos facit, q ꝑterea * intẽpestiu'e aliquid pronũciẽt * erũtq; tales eis causę, quales sunt uatib. & ijs q futura prædicunt.

ἀρπάκτορες.

τροφήν.

αἰνιγματώδες.

ἀκαίρως.

Περὶ τεράτων.

Οὐκ ἀλλοτρίως συνάπτεται καὶ ἑνοῖ καὶ τοῦτο τὸ κεφάλαιον τοῖς πρὸ αὐτοῦ ἵνα διὰ πάντων ἡ συνάφεια καὶ κοινωνία χωρῇ. καὶ γὰρ ὁ περὶ τεράτων λόγος τοῦ τόκου ἐστίν. ἀνάγκη γὰρ τὰ τικτόμε-

De monstris.

Nõ ꝑter rẽ coniũgit & unit caput hoc cũ superioribus, ut coniũctio & cõmunicatio ꝑ omnia peruagetur. Nã & tractatio de mõstris ad partũ pertinet. Nã ea quæ pariũtur:

aut

ἢ κατὰ φύσιν ἢ παρὰ φύσιν ἐσκευάσθαι.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

Εὑρίσκεται γὰρ ὁ αὐτός φησιν, ἐπὶ τῶν ταπεινῶν γενέσεων τὸ τοιοῦτον. ὅθεν οὐδὲ πάνυ θαῤῥεῖ τούτῳ μόνῳ.

Εὐθὺς ἐπισκοπεῖν.

Ἐπειδὴ τὸ εἰρημένον κοινόν ἐστι τῶν ταπεινῶν, καὶ τῶν τερατωδῶν γενέσεων, ἀκολούθως διδάσκει σε ποίοις σε μᾶλλον χρὴ θαῤῥεῖν καὶ κατασκευάζειν θεωρήμασι τὴν πρόγνωσιν.

Τὸν οἰκοδεσποτήσαντα.

Ὅτι οὐ τὸν οἰκοδεσπότην βούλεταί σε λαβεῖν ἐν τῇ συνόδῳ κυριεύσαντα, ἀλλὰ τὸν περὶ τῶν τὴν ἐκτροπὴν δηλοῖ. διὸ φησὶ καὶ τῶν τῆς ἐκτροπῆς τόπων. [margin: τὸν περὶ τὴν]

Καὶ ὁ τῆς σελήνης καὶ ὁ τοῦ ὡροσκόπου.

Εἰπὼν ἤδη τοὺς οἰκοδεσπότας τῶν φώτων, πάλιν τῆς ☾ μνημονεύουσιν, ἐνδεικνύμενος ὡς ἀναγκαιοτέραν ἐστὶ τῶν ἄλλων ἡ ταύτης ἐπίσκεψις. αὕτη γὰρ λέγεται εἶναι τοῦ σώματος κυρία.

Ἐὰν μὲν οὖν τούτων.

Εἰπὼν πῶς χρὴ διαγινώσκειν εἰ τέρας ἐστὶ τὸ τεχθὲν ἢ οὔ. νῦν ἄλλο τι χαριέστατον γράφει πῶς ἂν δυνηθείημεν εἰπεῖν εἰ ἐκ θηρίων ἐστὶ τὸ τεχθὲν καὶ ἀλόγων ζώων, ἢ ἐξ ἀνθρώπων.

Τούτων οὕτως ἐχόντων.

Τουτέστι μὴ ἐπισκοπησάντων τὸν τῆς συνόδου τόπον τῶν κακοποιῶν κεκεντρωμένων, τοῦ ζωδίου ἐν ᾧ εἰσι τὰ φῶτα θηριώδους ὄντος, ἡγεῖσθαι δεῖ θηριῶδες εἶναι τὸ τεχθέν. ἐκ δὲ τῶν ἀγαθοποιῶν γνωσόμεθα, πότερον ἥμερόν ἐστιν, ἢ ἀνήμερον.

Τῶν ἄλλων ὡσαύτως ἐχόντων.

Τουτέστι τῶν οἰκοδεσποτησάντων ἀποστρόφων ὄντων, καὶ τῶν κακοποιῶν κεκεντρωμένων. οὐκ ἀπεφήνατο δὲ ὥσπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ὅτι πάντως ἔσται ἐξ ἀνθρώπων ἢ παρὰ ἀνθρώπων, τῇ γὰρ περὶ τὸ ποιὸν τῆς φύσεως, εὑρήσεις ἰδιότητα. ἐπισκοποῦν τὰς μορφώσεις τῶν ζωδίων. ἀλλ' ὅταν οἱ κακοποιοὶ σχηματίζωσι πρὸς τὰ φῶτα, καὶ τὸ κέντρον. τότε γὰρ θαῤῥοῦντες ἀποφαινόμεθα εἶναι ἐξ ἀνθρώπων ἐστὶ τὸ τεχθέν.

Περὶ ἀτρόφων καὶ ἐκθέτων.

Εἰπὼν καὶ τὸν περὶ τεράτων λόγον, καὶ διδάξας σε πῶς χρὴ γινώσκειν εἰ κατὰ φύσιν ἔχει τὸ τεχθὲν ἢ παρὰ φύσιν, νῦν ἀκολούθως ζητεῖ, πότερον τραφήσεται τὸ τεχθὲν ἢ οὔ. τοῦτο γὰρ ἦν λειπόμενον. ζητεῖ δὲ πρότερον τίς ἡ διαφορὰ τοῦ περὶ χρόνων ζωῆς, καὶ τοῦ περὶ ἀτρόφων, καί φησιν ὅτι χρόνος λέγεται ὁ ἐνιαυτός. τὰς πάσας γὰρ ἐν ἑαυτῷ περιέχει ὥρας. καὶ τὸ τέλειον ἀπολαμβάνει ἐν ἑαυτῷ. ὅς τις οὖν περὶ χρόνων ζωῆς

aut secundum aut contra naturam formari necesse est.

Plerunque.

Nam, ut ipse ait, idem etiam in humilibus genituris reperitur. quare hoc uno, nō omnium fretus est.

Statim considerãda.

Quoniam hoc commune est humilibus & monstrosis genituris: ordine docet, quibus præceptis inniti potius & credere debeat prædictio.

Et dominator.

Ptolemæus se non uelle sumi dominatorem, cuius in coniunctione fuerit autoritas, sed eum cuius in partu: eo declarat, quod ait, (locis partus.)

Lunæ & horoscopi.

Iam dixit, dominatores luminum, & tamen rursus Lunæ mentionem facit, ut indicet, huius considerationem cęteris magis esse necessariam: cum domina corporis esse dicatur. Si igitur his.

Postquam dixit, quomodo cognoscendū sit, an monstrosus sit partus necne, nunc aliud elegantiss. scribit, quo pacto dicere possumus, an ex feris & brutis animalibus sit partus an ex hominibus?

Ita se habentibus.

Hoc est, si maleficæ angulares, coniūctione locum nō aspexerint, & signū, in quo lumina sunt, ferū fuerit: existimãdus erit partus ferinus. e beneficis autem cognoscemus, utrum ex mansuetis an ex feris sit.

Cęteris eodem modo se habentibus.

Hoc est, dominatoribus * auersis, & maleficis angularibus. Non autem sic pronunciauit, ut in superioribus, omnino esse ex hominibus, aut * ab hominib. Nā proprietatem qualitatis reperies, inquit, formis signorum consideratis. sed si malefici cum luminibus & angulo configurantur, tunc fidēter pronūciamus, ex hominib. esse partū.

De ijs quinō nutriūtur & exponūtur.

Absoluta monstrorum doctrina, præceptisque traditis, unde cognoscas, utrū partus naturæ sit consentaneus, an aduersus, sequitur ut quærat, utrum sit nutriendus? hoc enim est reliquū. Prius autem quærit, quid inter uitæ spatium, & nos qui non nutriuntur intersit? & ait, tempus hic dici annū, quod omnes anni quadrantes in se contineat. Qui igitur de tempore uitę differit, nō de mensib. aut dieb. sed de annis differit.

Cum

διαλέγεται, οὐ περὶ μηνῶν οὐδὲ περὶ ἡμερῶν, ἀλλὰ περὶ ἐνιαυτῶν. ἐπεὶ τοίνυν χρὴ τὸν ἀποτελεσματικὸν μὴ μόνον εἰδέναι πόσα ἔτη ζήσεται, ἀλλὰ καὶ μῆνας μόνους, ἢ ἡμέρας ἢ ὥρας, ὁ περὶ τῶν ἀτρόφων λόγος συντάσσεται. δι' οὗ μαθησόμεθα, πότερον, ἡμέρας, ἢ μῆνας ἢ ὥρας ζήσεται. ὥστε τῇ μὲν ποιότητι κοινωνεῖ· περὶ ζωῆς γὰρ καὶ περὶ θανάτου διαλέγεται· τῇ δὲ ποσότητι διαλλάττουσι. λέγει δὲ ἡμῖν πρότερον, περὶ τῶν αὐτίκα, καὶ περὶ τὸν τόκον ἀπολλυμένων ἔτι καὶ περὶ τῶν μῆνάς τινας ἢ ἡμέρας ζησάντων, καὶ περὶ τῶν ἐκτιθεμένων. καὶ εἰ ἀναληφθεῖεν οὗτοι, ἢ ἐπὶ δουλείαν ἀναληφθήσονται, ἢ ἐπὶ τεκνοποιΐαν. ὅταν γὰρ τὸ ἄτροφον ὑπό τινος ἀγαθοποιοῦ πραϋνθῇ, τότε εἰς ἔκθετον μεταπίπτει σχῆμα. καὶ ἀκόλουθον ἦν τῷ περὶ ἀτρόφων διαλεγομένῳ, ὡς συγγενὲς καὶ τοῦτο καταγράφειν. πάλιν δὲ τῇ μεθόδῳ τῇ καθόλου χρώμενος, ἐκ τῶν φωστήρων ποιεῖται τὴν ἐπίσκεψιν. σκόπει γὰρ τὰ φῶτα καὶ τοὺς κακοποιούς. ἐὰν γὰρ εὕρῃς τοὺς κακοποιοὺς συνόντας τοῖς φωσίν, ἢ καὶ διαμετροῦντας μοιρικῶς καὶ οὐ ζῳδιακῶς, καὶ τοὺς οἰκοδεσπότας αὐτῶν μὴ συμπαρόντα, ἢ σχηματιζομένους τοῖς κακοποιοῖς, ἄτροφον λέγε καὶ αὐτίκα ἀπολλύμενον τὸ τεχθησόμενον. ταυτὸ δὲ τοῦτο ἔσται κἂν μὴ τὰ φῶτα τὸν εἰρημένον διατεθῇ τρόπον, ἀλλὰ τὸ ἕτερον. ἐὰν δὲ μὴ ὁμομοίρως σχηματισθῶσιν οἱ κακοποιοί, οὐκ ἔστιν ἀληθὲς τὸ εἰρημένον διάμετρον. ἀλλ' ὅταν εὕρῃς τινὰ διάστασιν μεταξὺ τῶν ἀκτίνων τῶν τε φώτων καὶ τῶν φαύλων ἀστέρων, τότε χρὴ σκοπεῖν, εἰ δύο εἰσὶν οἱ θεωροῦντες ἀστέρες. τότε γὰρ τὸ παραπλήσιον ἔσται· ἀφανίζει γὰρ καὶ ἀμαυροῖ, τὴν ἀπὸ τῆς διαστάσεως τῶν μοιρῶν βοήθειαν, ἡ τῶν κακοποιῶν προσθήκη. δηλοῖ δὲ ὅτι εἰ ἀφιστῶσιν, ἐπενεχθήσονται ἢ κατὰ διάμετρον, ἢ κατὰ συμπαρουσίαν, ἀμφότεροι κατὰ διάμετρον. ὁ δὲ ἕτερος κατὰ συμπαρουσίαν καὶ ἀμφοτέροις τοῖς φωστῆρσιν, ἢ τῷ ἑτέρῳ μόνον. δῆλον δὲ ὅτι μὴ συσχηματιζομένου τινὸς ἀγαθοποιοῦ. ἐὰν γὰρ συσχηματισθῇ, ἄλλο τι ἔσται. ἐπεὶ δὲ συμβαίνει νεκρά, ἢ ἡμιθανῆ ἐκβάλλεσθαι. τὸν δὲ χρὴ διαγινώσκειν τὸν τρόπον. τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, θεωρείτωσαν οἱ κακοποιοὶ κατὰ διάμετρον. ὁ μὲν ♂ τῇ ☾. ὁ δὲ ♄ τὸν ἥλιον. ἔστωσαν δὲ ἐν κέντροις οἱ κακοποιοί, καὶ οἱ φωστῆρες. τότε γὰρ κεντρωθέντες βλαπτικωτέραν ἕξουσιν τὴν ἐνέργειαν, ὡς ἤδη μεμαθήκας. ταῦτα μὲν οὕτω διαγνωστέον. ἀπό τε τῶν κακοποιῶν, καὶ τῶν φωστήρων. ἐπειδὴ δὲ συμβαίνει καὶ

ἀτρόφων.

Cũ igitur aſtrologus ſcire debeat, nõ modo quot annis ſit homo uicturus, ſed illud etiam, an menſes duntaxat, aut dies, aut horas: interſeritur diſputatio de ijs qui non nutriuntur, unde cognoſcemus, utrũ menſes, an horas, an dies ſit uicturus. Itaque hæ inquiſitiones, qualitate conſentiunt. (Nam de uita & morte agitur) quantitate differũt. Prius autem de ijs dicit, qui ſtatim & in partu pereunt, & de ijs qui dies aut menſes aliquot ſunt uicturi, & de ijs qui exponunť. q ſi tollentur iterũ, utrũ ad ſeruitutem tollantur, an ut pro filijs educentur. Nam figura non nutriendi à beneficæ ſtellæ radio mitigata, in expoſititiam conuertitur. & conſequens erat de non nutriendis differentem, etiam hæc ut cognitã aſcribere. Rurſus autem uniuerſali methodo utẽs, rem eam aggreditur luminibus conſideratis. Aſpice lumina & maleficas ſtellas. Nam ſi maleficas cum luminibus coniunctas inueneris: aut partiliter non ratione ſigni duntaxat oppoſitas, dominatoribus non præſentibus, nec aſpicientibus maleficas: dic partum non eſſe nutriendum, ſtatimq; periturum. Illud idem accidet, luminibus etiam non eodem modo affectis, ſed altero duntaxat. Sed ſi maleficæ non partiliter configuratæ fuerint: non uera eſt iã dicta oppoſitio. Nam interuallo aliquo inter radium luminum & malarum ſtellarum reperto: conſiderãdum eſt, an duæ ſtellæ aſpiciant. Tunc enim conſimiliter fiet. Nam maleficæ additamentum, obſcurat & delet adiumentum ab interuallo partium allatum. Significat autẽ, ſi diſtant, fore ut ferantur aut per oppoſitionem aut per corpus: aut utraque per oppoſitionem, aut altera per corpus, aut ad utrunque lumen, aut ad alterum duntaxat, idq; intelligendum, niſi benefica aliqua configurata fuerit. Nam ſi configuretur, aliud quiddam erit. Iam quia fit, ut fœtus aut mortui aut ſemimortui ejciantur: hoc modo ea res diiudicãda eſt: ☉ et ☽ maleficæ ꝑ oppoſitũ intueanť ♂ ☽ ♄ ☉ & in angulis ſint maleficæ & lumina. Tunc enim angulares uim ad nocendum maiorem habituræ ſunt, ut iam cognouiſti. Et hęc ſic tũ ẽ luminib. tũ ẽ maleficis ſunt cognoſcenda. Cũ autẽ accidat, ut lumina aut à beneficis defluãt, aut eis applicatura ſint, hæc etiam hoc modo diiudicabimus. Cum lumina, aut eorum alterum à benefica.

ἀγαθοποιὸν τὰ φῶτα ἀποῤῥεύσει εἰ μέλλων συνάπτειν καὶ ταῦτα, τοῦτον διαγνωσόμεθα τὸν τρόπον. ὅταν τὰ φῶτα ἢ τὸ ἕτερον αὐτῶν ἀποῤῥέουσιν ἀγαθοποιοῦ δηλονότι, ὅταν γοῦν τοῖς εἰρημένοις μέρεσιν ᾖ, συνάπτῃ δὲ κακοποιῷ, ὅσαι ἂν ὦσιν αἱ μοῖραι μεταξὺ τοῦ φωστῆρος καὶ τοῦ κακοποιοῦ τοσούτους χρὴ λέγειν μῆνας, ἢ ἡμέρας, ἢ ὥρας ζήσεσθαι τὸ τεχθέν. τοῦτο δὲ διακρίνειν δυνατὸν ἐκ τῆς δυνάμεως, ἢ τῆς ἀσθενείας τῶν ἐπιθεωρούντων ἀστέρων. εἰ μὲν γὰρ ὦσι προσθετικοὶ καὶ ἀνατολικοί, ἰσχυροτέραν ἕξουσι τὴν δύναμιν. εἰ δὲ δυτικοὶ καὶ ἀφαιρέται, ἀσθενῆ δηλονότι. ἀσθενῶν γὰρ ὄντων, ἡμέρας ἢ ὥρας προγνωσόμεθα. ἰσχυρῶν δὲ μῆνας. ἐὰν δὲ τὸ ἀνάπαλιν, συνάπτῃ μὲν ἀγαθοποιῷ, ἀποῤῥέῃ δὲ κακοποιοῦ, ἔκθετα. ἔτι δὲ ζητεῖν, εἰ ἐπὶ δουλείαν ἀναληφθήσεται. ἢ ἐπὶ τεκνοποιίαν. σκοπεῖν γὰρ χρή, εἴ τις τῶν κακοποιῶν φέρεται πρὸς τὸν ἀγαθοποιὸν τὸν τὴν ἀκτῖνα ἐπιπέμποντα τοῖς φωσίν, ἢ τῷ φωτί. ἐὰν μὲν γὰρ καθυπερτερηθῇ ὑπὸ κακοποιοῦ τινός, εἰς δουλείαν ἀναληφθήσεται. ἐὰν δὲ ἀγαθοποιὸς καθυπερτερήσῃ, εἰς ἐλευθερίαν. ἔστι δὲ ὅταν μεταγνόντες οἱ πατέρες, ἀναλαμβάνωσι. τοῦτο δὲ ἔσται, ὅταν ἀγαθοποιὸς τῇ σελήνῃ συνάπτῃ, ἢ τὸ κέντρον τὸ ὡροσκοποῦν † παραλάβῃ τοῦ θεωροῦντος κακοποιοῦ, ἢ θατέρου αὐτῶν δύνοντος, καὶ ὑπαύγου καθεστῶτος. περὶ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, καὶ ἐπὶ τῶν † πλεισογονουμένων. σκοπεῖν γὰρ χρή, ὅταν εὕρωμεν ἕνα τινὰ τῶν εἰρημένων ἅμα ἐπιθεωρεῖν ἀστέρων, ὑπὸ τὰς αὐγὰς τότε λέγομεν ἀτελὲς ἔσεσθαι καὶ σάρκωμα εἶναι, καὶ οὐδὲ ὅλως πληροφορηθέν. ἐὰν δὲ ὑπὸ κακοποιοῦ καθυπερτερηθῇ μένων ὕπαυγος, τό τε ἔσται ἄτροφον καὶ ἄχρονον τὸ τικτόμενον.

Ὁ τρόπος ἔχεται τοῦ περὶ χρόνων.

Εἰρήκαμεν γὰρ ὡς ἀμφότερα περὶ ζωῆς καὶ θανάτου. † σκοπὸν γὰρ ἔχει προειπεῖν, χρόνος γὰρ ἰδίως ὁ τοιοῦτος ἐνιαυτὸς καταλαμβάνεται.

Δυνάμει.

Ὁ μὲν γὰρ τέλειός ἐστι περιεκτικὸς ὑπάρχων τῶν τεσσάρων. ὁ δὲ ἀτελής, ἐκ μιᾶς, ἢ δύο καὶ ἐλαττόνων συμπληρούμενος ὡρῶν.

Ἔνθεν.

Διὰ ταύτην φησὶ τὴν αἰτίαν, ὅτι ὁ μὲν περὶ μῆνας καταγίνεται. ὁ δὲ περὶ ἔτη. ὁ μὲν ἁπλουστέραν ἔχει τὴν ἐπίσκεψιν, ὁ δὲ πολυσχιδῆ καὶ ποικιλωτέραν.

Ἐν τοῖς τῶν κακοποιῶν.

Δύο οὖν ἐκ παντὸς τρόπου χρὴ ζητεῖν, εἰ κεκεντρωμένοι εἰσὶν οἱ ἀστέρες κατὰ τῶν φώτων οἱ κακοποιοί. καὶ εἰ μηδεὶς τῶν ἀγαθοποιῶν ὁρᾷ αὐτούς. † παραιρέτης γὰρ ἑκάτερος ἑτέρου εὑρίσκεται.

fica defluxerit, uidelicet cum in dictis partibus est, Maleficæ autem applicat: quot partes inter maleficam et lumen intersunt: tot menses, dies aut horas partum uicturũ esse dicendum est. Id uerò diiudicare poteris è uiribus aspicientiũ stellarum. Nam si auctæ numero orientales fuerint, uim maiorem sint habituræ. Sin occidentales & cursu diminutæ: imbecillem. Cum ergo imbecilles fuerint, dies aut horas prędicemus. Cum fortes, menses. Si cõtrà, beneficæ applicarit, & à malefica defluxerit: significat expositìtios. Deinde quærendũ est, an fœtus expósitus ad seruitutem sit tollendus, an loco filij educendus? Est eñ considerandum, an malefica aliqua feratur ad beneficam quæ radium ad lumina mittit aut ad lumen. Nam si à malefica aliqua è superiore loco oppressa fuerit, ad seruitutem tolletur. Sin benefica superior fuerit, ad libertatẽ. Est & cum patres mutata sententia liberos recipiunt. Idq; fit, cum benefica lunæ applicat, aut angulum horoscopantem * susceperit, * aspiciente malefica, aut altera earũ occidente, & sub radijs constituta. Eodem modo in ijs etiam qui plures unà nascuntur. Est enim considerandum cum unam earum quas diximus stellarum inuenerimus intueri * sub radijs: tunc dicimus partum esse imperfectum et carneam massam non planè absolutam. Sin à malefica ex superiore loco fuerit oppressa, sub radijs manens:, tum fœtus erit sine tempore & non nutrietur.

Modus cohęret modo temporũ.

Diximus enim utrunq; agere de uita & morte * Propositum enim habet, ut antè dixit. Tempus enim propriè talis annus intelligitur.

Potestate.

Nam annus integrè quatuor tempora continet. Imperfectus uno aut duobus tẽporibus aut paucioribus conficietur.

Vnde.

Ob hãc, inqt, causam, q; altera ratio mensem tractat, altera annos. Nã altera simpliciorem habet considerationem, altera multiplicem & magis uariam.

* In maleficarum locis.

Duę igit̃ res omni modo sũt q̃rendæ, an angulares sint stellæ maleficę cũ luminib. & an nulla benefica eas intueatur † utraque enim ab alterius conditione abhorret.

Solis

Ἡλίου ἢ τοῦ ♂.

Ἐὰν κατασχῶσι τοπικῶς, τουτέστι συμπαρῶσι τῇ ☾.

Νεκρὰ ἢ ἡμιθανῆ τίκτεται.

Ὅταν ὡς εἴρηται ☉ μὲν κρόνον διαμετρήσῃ ☾ δὲ ♂. ἐὰν οὖν ἰσχυροὶ εὑρεθῶσι νεκρά. ἢ προσθέται ἢ ἀνατολικοὶ εὑρεθέντες. ἐὰν δὲ ἀσθενεῖς, ἡμιθανῆ. ἀσθενεῖς δὲ γίνονται τὰς ἐναντίας ταῖς εἰρημέναις ποιοῦσιν. οἷον ἀφαιρέται δυτικοί.

Περὶ χρόνου ζωῆς.

Ἐπειδὴ περὶ ζωῆς καὶ θανάτου, ὁ περὶ ἀτρόφων καὶ περὶ χρόνων ζωῆς καταγίνεται λόγος, εἰκότως δύναμιν μίαν ἄμφω καὶ τῇ αὐτῇ ἔχειν. καὶ ἡγεῖται μὲν ὁ περὶ ἀτρόφων, ἕπεται δὲ ὁ περὶ χρόνων ζωῆς. πληρώσας οὖν ὁ παλαιὸς τὸν περὶ ἀτρόφων, ἔχεται τοῦ περὶ χρόνων ζωῆς, καὶ ἀρχόμενος λέγει τὴν αἰτίαν, δι' ἣν τῶν μετὰ τὴν γένεσιν πάντων προέταξε τοῦτο τὸ κεφάλαιον. γελοῖον γάρ φησιν ὁ παλαιὸς εἶναι γράφειν περὶ γάμων, ἢ περὶ τῶν λοιπῶν ἀποτελεσμάτων, τῷ μὴ ἔχοντι χρόνους ζωῆς, φθάσῃ γὰρ ὁ θάνατος τὰ ἀποτελεσθησόμενα. δεῖ οὖν πρότερον τὸ περὶ χρόνου ζωῆς κατορθοῦν κεφάλαιον. ἵνα δὲ τοῦτο ἔχωμεν, δεῖ λαβεῖν πρότερον τρία ταῦτα. ἀφετικάς, ἐν οἷς ὀφείλει εἶναι ὁ μέλλων ἀφιζεῖν ἀστήρ. εἶτα καὶ ἀφέτας, καὶ τρίτον ἀναιρέτας. εἰσὶ δὲ ἀναιρετικοὶ τόποι καὶ ἀστέρες. ἐπεὶ οὖν ἡγοῦνται τῶν ἄλλων οἱ ἀφετικοὶ τόποι, διδάξομεν, ποῖοί τέ εἰσι καὶ πόσοι οἱ ἀφετικοὶ τόποι. εἰσὶ δὲ οἱ πάντες πέντε, ὁ ὡροσκόπος καὶ τὸ μεσουράνημα, καὶ ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ μεσουρανήματος, ὅ ἐστιν ἑνδέκατος τόπος, καὶ ὁ ἔνατος. καὶ τὸ δῦνον. τοσούτους γὰρ εὑρήσεις ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ τόπους. εἰκότως δὲ τὸ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον μόνον παρέλαβε. τοῦτο γὰρ ἀναλογεῖ τῇ ζωῇ, ἐν τῷ ἐμφανεῖ κόσμῳ ὑπάρχον. ἀλλ' ἐπειδὴ μία δὴ μοῖρα ἡ ὡροσκοποῦσα, καὶ μία μεσουρανοῦσα, ὁμοίως καὶ ἑτέρα ἡ ἐπαναφερομένη καὶ δύνουσα, δεῖ δὲ τὸν ὡροσκόπον καὶ τὰ λοιπὰ κέντρα καὶ τόπους πλατυκώτερον ὁρᾶν, τί ποιεῖ ἡ μοῖρα καὶ ἣν ἔφαμεν κεκρατῆσθαι δηλονότι. ἔχει τινὰς προανηχθείσας καὶ ἑτέρας ἐπαναφερομένας. ἐκ μὲν οὖν τῶν προανηχθεισῶν μοιρῶν ὅσαι περὶ ἐὰν ὦσι λάμβανε πέντε μοίρας, τὰς δὲ λοιπὰς τὰς εἰς πλήρωσιν τῶν τριάκοντα μοιρῶν ἐλλειπομένας, ἐκ τῶν ἐπαναφορῶν, οὐ γὰρ ἕπεται τῇ τῶν αἰγυπτίων δόξῃ, ὅτι χρὴ ιε μοίρας, καὶ προανηχθείσας ἐπαναφερομένας λαβεῖν, * οὐκέτι ἑπόμενοι αὐτοῖς φησιν. ἐκ τού-

Solis aut Martis.

Si localiter occupant, hoc est, si unà cum Luna fuerint.

Mortui aut semimortui fœtus eduntur.

Cum, ut dictum est, ☉ Saturno, ☽ Marti opponit. Si ergo fortes inueniũtur, aut aucti numero aut orientales, mortuos: Si imbecilles, semimortuos decernunt. Imbecilles autem sunt planetę contrario modo affecti, ut diminuti numero & occidentales.

De spacio uitæ.

Quoniam oratio de ijs qui non nutriuntur, & de uitæ spacio, de morte & uita agit, rectè dixit utraq; ui unũ & idẽ esse, ac de non nutriendis priore, de uitę spatio loco posteriore agitur. Itaq; Ptolemæus absoluta disputatione de non nutriendis, de uitæ spatio agit. Ac principiò causam exponit, cur in ijs quæ geniturам sequũtur, caput hoc cæteris omnibus prætulerit. Ridiculum enim est, inquit, de nuptijs aut reliquis dicere affectibus, ei qui uitæ spatiũ non habet. Mors enim affectus illos anteuertit. Prius igitur caput de uitæ spatio ritè perficiẽdum est. Quod ut sequamur, prius tria constare oportet, loca prorogatoria seu hylegialia, in quib. esse oportet stellam prorogaturam. Deinde prorogatores. Deniq; peremptores. Sunt autem & loca & stellę peremptrices. Quia uero loca prorogationis, cæteris antecedunt, age, doceamus, qualia & q̃t sint prorogationis loca. Sunt aũt omnino quinq;: horoscopus, M C. Epanaphora M C. seu undecimus locus, & nonus & occidens. Tot enim loca in hæmisphærio quod supra terram est, inuenies. Rectè autem hoc solum sumit, q̃d in mundo uisibili est. & in uita consentit. Sed una pars est horoscopi, & Vna M C. alia item succedentis loci & occidentis, horoscopus autem, anguli & reliqua loca latius intuenda sunt: uideamus quid faciat illa pars, quã angularem esse dicimus? Habet aliquot partes quę antè ascẽderunt, & aliquot quæ pòst ascendunt. Ex ijs igitur quæ ante ascenderunt, quotquot fuerint, sumito quinq;, reliquas quæ desunt ad cõplementum 30 partium, ex ijs quæ pòst ascẽdunt. Neq; enim Aegyptiorũ opinionẽ sequit̃, qui 15. antecedentes & 15 sequẽtes sumit. † non amplius sequentes eos ait.

ἐν ἑτέροις οὐκ αὐτοῖς φησιν.

τον γὰρ χρὴ ἀκολουθεῖν, οὐδὲ ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ λαβεῖν τὰς λ΄ γὰρ μοίρας τοῦ κακοδαίμονος, καὶ τὰς ἐγγὺς λ΄ τοῦ μεσουρανήματος, καὶ τὰς μετ᾽ ἐκείνας τοῦ ἐνάτου, καὶ τὰς ἐφ᾽ ἑξῆς τοῦ ὀγδόου, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα τοῦ δύνοντος. ὥστε κατὰ ταύτην τὴν μέθοδον, πολλάκις τὰς τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος μοίρας, εἰς τὸν κακοδαίμονα πίπτειν συμβαίνει ζῳδιακῶς, ἢ μοιρικῶς, οὐχ ἁπλῶς, οὐδὲ ἀπολελυμένως. οὐδὲ γὰρ ὡς ἄλλοις ἐν ἀφέτην δέχεται. οὐδὲ ἀπροσδιορίστως τοῦ μείζονος. λέγει δὲ τὸν μοιρικὸν ὡροσκόπον, δεξιὰς καὶ οὐκ ἀριστεράς. οὐ γὰρ εὑρίσκονται ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ.

Εἶτα τῶν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν.

Καὶ τοῦτο ἐναντίως τῷ Δωροθέῳ, ἐκεῖνος γὰρ προτίθησι τὸν ὡροσκόπον, οὗτος δὲ τὸ μεσουράνημα. δοκεῖ γὰρ τὸ μεσουράνημα, ἀναλογεῖν τῇ κεφαλῇ. ἄρχει δὲ πάντων τῶν ἐν ἡμῖν μορίων, ἡ κεφαλή.

Οὔτε τὸ ἀσύνδετον.

Εἰπὼν οὖν ἀφετικοὺς πάντας τόπους, νῦν φησὶ τὰς αἰτίας, δι᾽ ἃς τὸ ὑπὸ γῆν ἡμισφαίριον παραλιπὼν κε΄ μοίρας τὰς ἐπαναφερομένας τῷ ὡροσκόπῳ δέχεται. καὶ διατί προτιμήσας τὸ ὑπὸ γῆν τοῦ ὑπὲρ γῆν, ὅτι τὸ ὄγδοον δωδεκατημόριον δέχεται. ὃ καὶ ἀσύνδετον εἶπεν εἶναι. ὅτι τὸ δωδέκατον, ὃ καὶ προανατέλλει τοῦ ὡροσκόπου, καὶ μεταλαμβάνει τῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἀναθυμιάσεων, καὶ ἀναθολοῖ τὴν οἰκείαν καθαρότητα.

Παρ᾽ ὃ καὶ τοῖς χρώμασιν.

Ὁρῶμεν γὰρ ἐν ταῖς ἡλιακαῖς ἀνατολαῖς, ἀχλυωδέστερον τὸν ἀέρα. ὥστε μὴ δύνασθαι καθαρῶς, ἢ ἐπὶ πλεῖστον ἀτενίζειν εἰς αὐτάς.

Μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν ἀφέτας προκριτέον.

Εἰπὼν οὖν ἀφετικοὺς τόπους καὶ τὴν μέθοδον τὴν τούτων εὑρέσεως, νῦν φησὶ καὶ τοὺς ἀφέτας. ἀπαριθμεῖται δὲ αὐτοὺς καθόλου καὶ ἀτάκτως. εἶτ᾽ οὕτω διακρίνει καὶ τὴν τάξιν ἐκτίθεται. εἰσὶ γάρ φησιν ἥλιος καὶ σελήνη, ἀφέται. κλῆρος τύχης, καὶ οἱ τούτων οἰκοδεσπόται. τότε δὲ ἐκ τούτων κριθήσεται, ἀφέτης ὅταν ἐν ἀφετικῷ τόπῳ παρῇ. ἐὰν δὲ μὴ οὕτως ἔχῃ, οὐ παραληφθήσεται. τίς δέ ἐστιν ἡ τάξις αὐτῶν χρὴ πρότερον σκοπεῖν. πότερον ἡ γένεσις ἡμερινή ἐστιν ἢ νυκτερινή. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἡμερινῶν γενέσεων, τὸν ἥλιον ὡς κύριον τῆς ἀφέσεως ἐπισκεψόμεθα εἰ ἔστιν ἐν ἀφετικῷ τόπῳ. εἰ δὲ μὴ εὑρεθῇ ἔν τινι τῶν εἰρημένων τόπων ἐπὶ τὴν σελήνην ἐλευσόμεθα, καὶ ἐπὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐξε-

Nam si hoc seruetur, triginta partes sumẽtur in superiore hemisphério è Cacodæmone, hoc est, duodecimo loco, & uicinæ 30 partes M C. & sequentes noni, loci octaui itẽ & occidentis. Hac itaq; ratione sæpe fit ut Agathodæmonis, hoc est, undecimi loci partes, in Cacodæmonem cadant, ratio ne signi aut partiliter nõ simpliciter neq; ab solutè. Neq; em̃, ut alij, unũ prorogatorẽ sumit, neq; sine distinctiõe diuisoris. Partiautẽ horoscopum dicit, qui ad dexterã est, non qui ad læuam. Neq; enim in superiore hemisphærio reperiuntur.

ὡροσκόπον τὸν μοιρικόν.

Quæ in ortu sunt.

Hoc quoque est contra Dorotheum. Nam ille horoscopum anteponit, hic M C. Nam M C. capiti simile uidetur. Omnibus autem nostris membris caput imperat.

Nec is locus qui nulla cura.

Expositis omnibus prorogationis locis, nunc causas exponit, cur, cum inferius hemisphérium omittat, 25 partes horoscopo succedentes admittat, & cur, cum subterraneo superius prætulerit, octauum locũ repudiet, quem nulla horoscopo societate iungi dixit: duodecimum item, quia ante horoscopum oritur, & terrenas exhalationes admittit, suamq; puritatem perturbat.

Qua de causa & coloribus.

Nam in Solis ortu uidemus aerem esse turbidiorem, ut non possimus eum pure aut diutius intueri.

Deinde rursus prorogatores præferendi sunt.

Expositis prorogationis locis, eaq; inueniendi ratione: nunc etiam prorogatores exponit, eosq; in genere & sine ordine enumerat. Deinde discernit & ordine explicat. Sunt em̃, inquit, ☉ ☽. horoscopus eorumq; dominatores, prorogatores. Ex his autem prorogator indicabitur, qui in loco prorogationis fuerit. Si uerò nõ itẽ habuerit, non sumetur. Vt autem qui eorum ordo sit intelligatur, prius est considerãdum diurnaue sit genitura, an nocturna: Nam in diurna solem, ut conditionis dominum considerabimus, si in loco aliquo prorogationis fuerit. Si non in eorum locorum, quæ diximus, aliquo fuerit inuẽtus: ad Lunã ueniemus, eodemq; modo in ea inquiremus

τέθομεν, εἰ ἔστιν ἐν ἀφετικῷ τόπῳ, εἰ δὲ μὴ αὐτὴ παρῇ, ἐπὶ τὸν οἰκοδεσπότην τοῦ ☉ καὶ τῆς σελήνης, καὶ τοῦ ὡροσκόπου. ὁ δὲ οἰκοδεσπότης, οὐ πάντως καὶ ἐξ ἀνάγκης τῶν τριῶν ἔσται, ἀλλ' ὁ ἀμείνων μετὰ τῶν τριῶν. οὗτος δέ ἐστιν, ὃς πρὸς πλείους ἢ δύο, ἐν οἷς τοὐλάχιστον τρεῖς ἕξει λόγους, ἐκ τῶν εἰρημένων πέντε. ἐὰν δὲ μήτε τὸν ☉ μήτε σελήνην, μήτε τὸν οἰκοδεσπότην εὕρωμεν, ἐν ἀφετικῷ τόπῳ, τότε τελευταῖον ἐπὶ τὸν ὡροσκόπον ἐρχόμεθα. ἐπὶ δὲ τῶν νυκτερινῶν γενέσεων ἀρχόμεθα μὲν ἀπὸ τῆς ☾, μὴ εὑρηκότες δὲ ἐν ἀφετικῷ τόπῳ, ἐπὶ τὸν ἥλιον ἐλευσόμεθα. ἐὰν δὲ μηδὲ αὐτὸν εὑρήσομεν, ἐπὶ τοὺς οἰκοδεσπότας τῆς σελήνης καὶ τοῦ κλήρου τῆς τύχης, καὶ τῆς πανσελήνου. δοκεῖ γὰρ ὥσπερ ἡμερινὴ μὲν εἶναι ἡ ☾ ☉, νυκτερινὴ δὲ ἡ πανσέληνος. ἐὰν δὲ μήτε τοὺς οἰκοδεσπότας τῶν φώτων εὕρωμεν ἐν τοῖς ἀφετικοῖς τόποις, σκεψόμεθα πότερον, συνοδικόν ἐστι τὸ θέμα, ἢ πανσεληνιακόν. καὶ ἐπὶ μὲν τῶν πανσεληνιακῶν, τὸν κλῆρον τῆς τύχης ληψόμεθα. ἐπὶ δὲ τῶν συνοδικῶν, τὸν ὡροσκόπον. δοκεῖ γὰρ ἡ ☾ ☉ ὥσπερ τὴν αἵρεσιν μετατεθῆναι, καὶ νυκτερινὴ οὖσαν, εἰς ἡμερινὴν μεταβάλλειν. ὁ μὲν γὰρ ὡροσκόπος ἡμερινός ἐστιν. ὁ δὲ κλῆρος τῆς τύχης πάλιν καὶ αὐτὸς ὡς μικρὸν ὕστερον ἀποδειχθήσεται. ὡροσκόπος ἐστὶν ἡμερινός. εἰδέναι γὰρ χρή, ὡς οὐ τὸν αὐτὸν τοῖς ἄλλοις κλῆρον τύχης ὁ παλαιὸς λαμβάνει. ἀλλὰ πάντοτε ἀπὸ ἡλίου ἐπὶ σελήνην ἀριθμεῖ, καὶ τὰ ἴσα, ἀπὸ ὡροσκόπου. * γάρ φησι νενοήκασι τὰ ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ περὶ κλήρου τύχης γεγραμμένα. λέγει δὲ παλαιὸν τὸν † Χεψώ, καὶ Πετόσιρον. οὗτοι γὰρ πρῶτοι τὸ δι' ἀστρολογίας ἐξήπλωσαν προγνωστικόν. τί οὖν ἔφασαν οὗτοι; ὅταν κλῆρον τύχης λαμβάνῃς ἡμέρας μὲν ἀπὸ ἡλίου ἐπὶ σελήνην ἀρίθμει, καὶ τὰ ἴσα ἀπὸ ὡροσκόπου. καὶ ἐπὶ τὰ ἑπόμενα τῶν ζῳδίων ἀπόλυε· νυκτὸς δὲ τὸ ἀνάπαλιν. τὸ ἀνάπαλιν δέ τί ἐστιν; ἵνα ἀπὸ σελήνης ἐπὶ ἥλιον ποιήσῃς, καὶ μηκέτι εἰς τὰ ἑπόμενα ἀλλ' εἰς τὰ ἡγούμενα ἀπολύσῃς. πάλιν γὰρ ὁ αὐτὸς εὑρίσκεται, ὁ καὶ πρότερον εὑρεθεὶς ὁ ἀριθμηθεὶς ἀπὸ ☾ ἐπὶ ☉, οἱ δὲ ἐπιγενόμενοι οὐκ ἔτι τὸ ἀνάπαλιν ἐπὶ πάντων ἐφύλαξαν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀριθμήσεως τῆς ἀπὸ ☾ ἐπὶ ☉. οὐκ ἔτι δὲ τὴν τάξιν τῶν ζῳδίων ἐπὶ τὰ ἀνάπαλιν καὶ τὰ προηγούμενα ἐποιήσαντο, ὅτι δὲ ὁ κλῆρος τῆς τύχης ὡροσκόπος μέν ἐστι νυκτερινὸς καὶ σεληνιακός, δῆλον μέν ἐστιν ἐξ ὧν ὁ παλαιός φησι. τὸν γὰρ αὐτὸν λόγον τὸν τῶν μοιρῶν ἕξει πρὸς τὸν κλῆρον τῆς τύχης ἡ σελήνη. καὶ τὸν αὐτὸν σχηματισμὸν ὃν ἔχει ὁ ἥλιος πρὸς τὸν ὡροσκόπον *

πανσέλ.

☉ ἐπὶ ☾.

remus, an sit in loco prorogatiōis. Si ne ipse quidem in tali fuerit, ad dominatorē ☉, ☾, & horoscopi. Neq; uerò necesse est, eundem esse dominatorē trium, sed optimus inter hos tres sumetur. Is aūt est, qui cū pluribus, aut cum duobus ad minimū: tres rationes habebit, è quinq; illis quas diximus. Si uerò neq; Solē, neq; Lunā, neq; dominatorē in loco prorogationis inuenerimus: tū deniq; ad horoscopū uenimus. In nocturnis aūt genituris, auspicamur à Luna, quā in loco prorogationis nō inuenta, ad * Solem ueniemus. quo ne ipso quidem inuento, ad dominatores Lunę & partis fortunę ueniemus & plenilunij. Nam coniunctio quasi diurna esse uidetur. oppositio uerò nocturna. Si ne luminum quidem dominos in locis prorogationis inuenerimus, considerabimus utrum genituram coniunctio praecesserit, an oppositio: ac in oppositione, partem fortunae sumemus, in coniunctione horoscopum. Videtur em̄ coniunctio conditionem quasi mutare, & eū ea nocturna sit, in diurnā conuertere. Nam horoscopus diurnus est, pars itē fortunae & ipsa, ut paulo pòst demōstrabitur, horoscopus est* diurnus. Sciendum enim est, Ptolemaeum nō candē sumere fortunę partem quā sumunt alij, sed semper à Sole ad Lunam numerare, & totidem partes ab horoscopo abijcere. Nec enim, inquit, intellexerūt ea quę ab antiquo de parte fortunae scripta sunt. Antiquum aūt nominat † Chepso & petosirū. Nā hi primi praedictiones astrologicas explicarunt. Quid ergo si dixerunt? Partem fortunae quęrens, interdiu à ☉ad ☽ numerato, totidemq; † partes ab horoscopo ordine signorum abijce, Noctu uice uersa. Quid aūt est uice uersa? ut à Luna ad Solem numeres, sed non iam secundum ordinem signorū, sed contra ordinem signorū, abijcias. Rursus em̄ idē reperitur numerus qui prius repertus fuit a ☾ ad Solem. Posteriores autem eam immutationem non in omnib. obseruarūt, sed in numeratione a Luna ad Solem sunt progressi, sed non contra ordinem signorū partes collectas abiecerunt, partem fortunę. Porro nocturnū & lunarem esse horoscopum, ex Ptolemaei uerbis cōstat. Eandē enim partium rationem ad fortunae partem Luna habitura est, eandemq; configurationem, quā Sol habet ad horoscopum.

Lunaris aut nocturnus.

Necepso.

τὸ ἀνάπαλιν.

à ☉ad ☾

Πρῶτον τὸν ἥλιον.

Ὁ γὰρ οἰκοδεσπότης λόγον ὀφείλει ἔχειν, οὐ πρὸς τοὺς παραιρέτας, ἀλλὰ πρὸς τοὺς αἱρέτας, αἱρέται δὲ τῆς ἡμέρας ὁ ☉, καὶ διὰ αὐτοῦ ἡ συνάφεια, δεῖ γὰρ αὐτὰ πάντως ἐπικεῖσθαι τὸν ἥλιον. εἶτα καὶ ὁ ὡροσκόπος. ἀρχὴ γὰρ ἐστὶν οὗτος τοῦ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίου. δεῖ δὲ τὸν οἰκοδεσπότην οὐ πάντων εἶναι ἅμα τῶν εἰρημένων, ἀλλὰ τινῶν, ἢ ἑνός. εἰ μὲν γὰρ πάντων εὑρεθῇ, εὖ γε ἂν ἔχοι. εἰ δὲ μή, οὐδ' οὕτως ἀποβλητέος, δεῖ δὲ καὶ πάντως ἔχειν αὐτὸν τρεῖς λόγους πρὸς τὸν οἰκοδεσποτεύμενον ἀστέρα ἐκ τῶν εἰρημένων πέντε. δύο γὰρ ἔχων ἢ ἕνα, οὐκ ἔστιν οἰκοδεσπότης.

Εἰ δὲ μή, τελευταῖον τὸν ὡροσκόπον.

Τελευταῖον αὐτὸν λαμβάνει, ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς εὑρίσκεται ἀφέτης, καὶ ἀφετικὸς τόπος.

Καὶ τὸν κλῆρον τῆς τύχης.

Ὥσπερ γὰρ ἐν ταῖς ἡμεριναῖς γενέσεσιν ὁ ὡροσκόπος παραλαμβάνεται, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν νυκτερινῶν ὁ κλῆρος τῆς τύχης καὶ αὐτὸς νυκτερινὸς ὡροσκόπος.

Εἰ δὲ καὶ ἀμφότερα τὰ φῶτα.

Εἰπὼν τὰ ἁπλούστερα, νῦν περὶ τῶν συνθέτων διαλέγεται, εἰπὼν γὰρ ἕνα καθ' ἕκαστον ἀφέτην, φησὶν νῦν καὶ δύο ἅμα καὶ τρεῖς εὑρισκομένους ἀφέτας. ὅταν γάρ φησιν εὕρῃς τὰ δύο φῶτα ἐν ἀφετικοῖς τόποις σκόπει τίς μᾶλλον αὐτῶν ἔτυχεν ἐν κυριωτέρῳ τόπῳ. κἀκεῖνον προτίμα. ἐὰν δὲ εὕρῃς τὸν οἰκοδεσπότην, τότε ἐκεῖνον λάμβανε, ὅταν καὶ ἐν κυριωτέρῳ ᾖ τόπῳ, ἤπερ τὰ φῶτα. ζητῆσαι δὲ ἄξιον περὶ τοῦ κλήρου τῆς τύχης. ἐπὶ τῶν νυκτερινῶν γενέσεων. ἐπεὶ γὰρ αὐτὸν τελευταῖον παρέλαβεν, οὐκ ἀεὶ δὲ οὗτος ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν εὑρίσκεται ἡμισφαιρίῳ ὅτε μὴ εὑρεθῇ τί χρὴ ποιεῖν, ἐροῦμεν ὅτι ἀνάγκη τὴν γένεσιν, ἢ συνοδικὴν εἶναι, ἢ πανσεληνιακήν, εἰ μὲν οὖν συνοδικὴ εἴη, οὐ τὸν κλῆρον τῆς τύχης, ἀλλὰ τὸν ὡροσκόπον ληψόμεθα. εἰ δὲ σεληνιακή, πάντως ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ ὅλος ὁ κλῆρος τῆς τύχης εὑρίσκεται, καὶ οὐδὲν ἡμῖν ἀπαντήσει ἄπορον.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων.

Εἰπὼν τοὺς ἀφετικοὺς τόπους καὶ τοὺς ἀφέτας. νῦν ἐθέλει εἰπεῖν πῶς χρὴ λαμβάνειν τὰς ἐξ αὐτῶν γινομένας ἀφέσεις, δι' ὧν αἱ ἀναιρέσεις γίνονται. ἐπεὶ οὖν πέντε τόπους ἔλαβεν ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ ἀφετικούς. μερίζει τὸ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον τὴν πρώτην εἰς δύο, εἴς τε τὸ ἀπηλιωτικόν, καὶ τὸ λιβυκόν, τουτέστι τὸ ἀπὸ μεσουρανήματος μέ-

Primum Solem.

Nam dominator rationem habere debet, non cum diuersæ sed cum suę conditionis stellis. Diurnæ autem conditionis est Sol. & per eũ fit coniunctio, eiq́ omnino Solẽ † incumbere est necesse. Deinde horoscopus etiam, ut principium superioris hę misphærij. Dominatorem porro non horũ omniũ esse dominũ necesse est, sed quorũdam aut unius. Nam si omnibus dominetur, bene quidem se res habet. Sin minus, ne sic quidem est abijciendus. Tres tamen eum omnino rationes habere opus est cũ stella cui dominatur. Nam si unã uel duas habet, non est dominator.

ἐπικεῖσθαι.

Si minus postremum horoscopum.

Postremum eum sumit, quod idem & prorogator est & locus prorogationis.

Et partem fortunæ.

Vt enĩ in diurnis genituris horoscopus sumitur, sic in nocturnis pars fortunę, quę & ipsa nocturnus est horoscopus.

Quòd si utrunq́ lumen.

Expositis simplicioribus, nunc de compositis disserit. Locutus enim de singulis prorogatoribus, nũc ait etiam binos & ternos inueniri. Nam cum, inquit, lumen utrunq́ in locis prorogationis inueneris: cõsidera utrum eorum sit in præstantiore loco, idq́ prefer. Sin dominatorẽ inueneris: tunc illum cape, si sit in præstantiore loco quam lumina. Est autem operæpretium de parte fortunæ quærere in nocturnis genituris. Nam cum eam postremam adhibuerit, eaq́ non semper supra terram inueniãtur: cum in superiore hæmisphærio inuenta non fuerit, quid erit agendum? Respondemus, fieri non posse quin genitura fiat aut cõiunctionalis, aut oppositionalis. Si ergo coniunctionalis fuerit, non * sed horoscopũ sumemus. Sin oppositionalis, omnino in supiore hæmisphærio tota fortunę pars inuenietur. Ita nulla relinquetur nobis dubitatio.

His autem ita se habentibus.

Expositis prorogatoribus & prorogationis locis: nunc dicturus est, quomodo prorogationes inde existẽtes sint sumẽdæ, per quas perẽptiones fiũt. Quoniã igit̃ qnq́ loca prorogatiõis in superiore hemisphærio sumpsit: illud hemisphæriũ primũ diuidit

ἀφετ.

 bipartito

χις ὡροσκόπου. καὶ ἀπὸ τοῦ γενέθλιου τόπου, μέχρι τοῦ δύνοντος. καὶ ὅσοι τοίνυν εὑρίσκονται ἀφέται ἐν τῷ ἀπηλιωτικῷ μέρει, ἐπὶ τὸν ὡροσκόπον λαμβάνονται, καὶ τὰς ἀφέσεις ἐπ' ἐκεῖνον δεχόμεθα. ὅσοι δὲ ἐν τῷ γενέθλιῳ, ἐπὶ τὸ δῦνον. καὶ δεῖ λαβεῖν τὸν χρόνον τῆς καταδύσεως αὐτῶν. καὶ τοσαῦτα λέγειν εἶναι τὰ ἔτη, πῶς δὲ ληψόμεθα τοὺς χρόνους τῆς καταδύσεως, ἀναγκαῖόν ἐστιν εἰπεῖν σεσιώπηται γὰρ τοῖς παλαιοῖς, τὰ βραδυανάφορα τῶν ζωδίων, ταχυκατάφορα γίνεται καὶ τὸ ἀνάπαλιν, τὰ βραδυκατάφορα, ὀλιγοανάφορα, τὰ οὖν τὰ κατὰ ☍ τοῖς ἴσοις ἀναφέρεσθαι χρόνοις, δὶς καὶ καταφέρεται καὶ πάλιν τὰ ἀναφερόμενα τοῖς ἴσοις τῶν ἀναφερομένων καταφέρεται. λαβεῖν οὖν χρὴ τὰς ἀναφερομένας τῶν κατὰ ☍ καὶ ὅσαι ἂν αὗται εὑρεθῶσιν, τοσαύτας λέγε τὰς καταφοράς. οἷον ♍ ὄντος ἀστέρος ἐὰν βουληθῶμεν τὰς καταφορὰς εὑρεῖν, ληψόμεθα τὴν τοῦ ♋ ἀναφοράν. φέρε οὖν ἐπὶ παραδείγματος παραστήσωμεν τὸ προκείμενον. ἔστω οὖν ὁ ὡροσκόπος ♉ μοίρας ιθ. ☉ ἐν ♏ μοίρας α. ☾ ♍ μοίρας κζ ♄ ἐν ♃ ♋ μοίρας κη. ♂ μοίρας κβ. ♀ μοίρας ς. ☿ ἐν τοξότι μοίρας ιθ. ἐπεὶ οὖν ὁ ἥλιος ἡμερινῆς οὔσης τῆς γενέσεως ἀφέτης. ἔστιν ἐν τῷ γενέθλιῳ τόπῳ προσλαμβάνω τὴν κατὰ ☍ ἥ τις ἐστὶ ♋ μοίρας α καὶ εἰσάγω ἐν τῷ τρίτῳ κλίματι. ἐν τούτῳ γὰρ ἐτέχθη. καὶ λαμβάνω τοὺς παρακειμένους ἀναφορικοὺς χρόνους. καὶ εὑρίσκω αὐτοὺς ὄντας οϛ, καὶ τοῦ ὡροσκόπου εὑρίσκω λϛ. καὶ ἀφαιρῶ τὸν ἐλάττονα ἀπὸ τοῦ μείζονος, καὶ καταλείπονται μ. καὶ τοσούτους λέγω εἶναι χρόνους τούτους παραβάλλων τὰς μοίρας τὰς μεταξὺ τοῦ τε δύνοντος καὶ τοῦ ἀφέτου, ἐὰν μὲν γὰρ εὑρεθῶσιν ἐγγὺς πλεῖον ἢ ἔλαττον ἀναλογοῦσαι ἀκριβῶς εἰσιν εὑρημέναι. ἐὰν δὲ μὴ συμφωνῶσιν, ἀπάτην ἐγένετο, ὡς καὶ νῦν ἔστιν εὑρεῖν συμφωνοῦντα τὸν ἀριθμόν. λαβὲ γὰρ τοῦ ♍ τὴν μίαν τοῦ ἀφέτου μοῖραν. εἶτα καὶ τοῦ τοξότου μοίρας λ καὶ τοῦ ♏, ὅπερ ἐστὶ τὸ δῦνον, μοίρας ιθ. συναγόμεναι μὲν αἱ μοίρας μ εὑρίσκονται, ὅσος ἦν καὶ ὁ τῶν καταφορῶν, ἀφαιροῦσι δὲ, ἢ προστιθέασιν οἱ συναντῶντες ἀστέρες. οἱ μὲν ἀγαθοποιοὶ συναντήσαντες προστιθέασιν. οἱ δὲ κακοποιοί, ἀφαιροῦσι τινὲς δὲ ἀστὴρ οἱ ἐν τῇ προκειμένῃ γενέσει συναντήσαντες ♃ πρότερον κατὰ ☍ συναντᾷ εἶτα ♄ κατὰ △ καὶ ♀ ὅταν δὲ ὁ ἀφέτης εὑρεθῇ ἐν τῷ ἐνάτῳ τόπῳ τότε ὡριαῖα λέγεται. ὅτι κατὰ τὴν ὡρῶν κατάστασιν, πρὸς τὸν ὡροσκόπον λαμβάνεται. δεῖ δὲ οὕτω ποιεῖν, ἐὰν ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ εὑρεθῇ ὁ ἀστήρ, αὐτὴν αὐτοῦ τὴν μοῖραν εἰσοίσομεν εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν

bipartiro, in orientale & † occidentale; hoc est, à MC ad horoscopum, & à * nono loco ad occasum. Quotquot igitur prorogatores in Orientali parte inueniuntur, ad horoscopum sumuntur, & prorogationes ad illum suscipimus. Qui in nono, ad occasum. sumendumque tempus est occasus eorũ, & tot annos esse dicendi sunt. Quomodo autem tempora occasus, sint sumenda dictu necessarium est, cum sit à Ptolemæo dissimilatum, signa tardarum ascẽsionum sunt celerium descensionum, & uice uersa, quę tarde descendunt, celeriter ascendunt. Ergo signa opposita paribus temporibus ascendunt, & descendunt, ac uicissim * quæ ascendunt paribus temporibus descendunt & ascendunt. Sumendæ igitur sunt ascensiones signorum oppositorum, & quot eę inuentæ fuerint, tot dic esse ascensiones ueluti, si in ♍ sit stella, eius descensiones inuenturi, sumemus ♋ ascensiones. Age uero hoc per exemplũ declaremus. Esto horoscopus in ♉ parte 19: ☉ in ♍ parte. † 1. ☽ ♍ 27. ♄ * ♃ ♋ 28. ♂ * 22. ♀ † 6. ☿ ♐ 19. Quoniam ergo ☉, cum diurna sit genitura, prorogator est, in nono loco positus, sumo partem ☍ uidelicet 1. ♋. eaque in clima tertium ducta (Nam in eo natus est) sumo adiacentia tempora ascensionalia, eaque reperio 76. horoscopi inuenio 36. ac subtraho minorem à maiore & restant 40. & ut ea tempora esse dico, comparans partes quæ inter occasum & prorogatorem sunt. Nam si circiter plus minusue consentientes reperiuntur: exquisiti sunt inuentæ. Si non consentiunt, erratum est. Sicut & in hoc exmplo consentire numerum inuenies. Sume enim ♍ prorogatoris partem unam. Deinde ♐ partes 30. & ♏ qui est occasus partes 19. collectæ partes 40 reperiuntur, quãtus etiam descensionũ fuit numerus. Addunt autem aut adimunt stellæ occurrentes. Nam occursus maleficarum adimit, beneficarum addit. ♃ primum per ☍ occurrit. Deinde ♄ per △. & ♀. Cum uerò prorogator in nono loco reperitur † horaria dicitur, quod pro horarum constitutione ad horoscopum sumatur. Sic autem est faciendum. Si in hemisphærio superiore stella reperit ipsam eius partẽ in rectã sphærã

Marginal notes: † & ab eodem MC. — † in occidentali — * ἀντιστρόφως. — * ♉ 29.

ἐὰν δὲ ἐν τῷ ὑπὸ γῆν τὴν κατὰ διάμετρον.
καὶ λαψόμεθα τοὺς παρακειμένους αὐτῇ τε
καὶ μεσουρανούσῃ ἀναφορικοὺς χρόνους. καὶ
τὸν ἐλάττονα τοῦ μείζονος ἀφαιροῦμεν, καὶ
τὸν καταλειπόμενον μερίζομεν, παρὰ τοὺς ὡ-
ριαίους χρόνους. τοὺς δὲ ὡριαίους χρόνους εἰσό-
μεθα οὕτως. εἰσαγαγόντες εἰς τὸ κλίμα τὸ
ὑποκείμενον τὴν κατὰ ☿ μοίρας τῶν ἀστέρων
ὅσας ἂν εὕρωμεν ὥρας τοσαύτας ἐροῦμεν ἀ-
φεστάναι τοῦ μεσουρανήματος τὸν ἀστέρα. οὐκ
οὖν καὶ ἀντιστρέψαντες ἐροῦμεν ὅτι καὶ τοῦ
ὑπὸ γῆν κέντρου, ἐπεὶ οὖν αὐτὸ κέντρον τὸ
ὑπόγειον * ἑξάωρον ἀφέστηκε τοῦ ὡροσκόπου
ἀφελόντες ἐκ τῶν ἓξ τὰς ἀπὸ τοῦ μερισμοῦ,
τὰς λοιπὰς εἶναι φαμὲν τὴν ὑπόστασιν τοῦ ὡ-
ροσκόπου ἀλλ' ἐπειδὴ συμβαίνει τοὺς ὡριαί-
ους χρόνους μὴ εἶναι ἴσους ταῖς ὥραις, ἀλλ' ἢ πλεί-
ονας ἢ ἐλάττονας χρὴ τὴν ὑπεροχὴν ἢ τὴν ἔλ-
λειψιν μερίσαι ἐπὶ τὸ ιβ΄. καὶ ὅσα ἂν γένη-
ται, τοσαύτας ὥρας προστιθέναι ἢ ἀφαιρεῖν
ἑκάστης ὥρας, ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἀστὴρ ἐν τῷ δύ-
νοντι τοὺς πάντας προστιθείς. ἐὰν δὲ ἀπο-
στῇ τῶν κέντρων, τῇ εἰρημένῃ μεθόδῳ χρηστέ-
ον μετ' αὐτοῦ, καὶ ♂ καὶ ☿ ἐν τῷ σκορπίῳ.
τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων. σκοπῆσαι δεῖ ὁ-
πόθεν γνωσόμεθα ὁπόσον ἀφαιρεῖ ἢ προστί-
θησιν ὁ συμβαίνων ἀστήρ. καὶ εἰδέναι χρή, ὡς
δεῖ τὸν μὲν ὑπὲρ γῆν ὄντα ἀστέρα αὐτὸν λαμ-
βάνειν ἀπεριέργως, τὸν δὲ ὑπὸ γῆν διατί-
θεσθαι ἐν τῷ ☿ ὥστε πάλιν καὶ αὐτὸν ἐν τῷ
ὑπὲρ γῆν εὑρίσκεσθαι ἡμισφαιρίῳ εἶτα χρὴ εἰς-
φέρειν τὸ μεσουράνημα ἐν τῷ τῆς ὀρθῆς
σφαίρας κανόνι, καὶ σκοπεῖν τοὺς παρακειμέ-
νους ἀναφορικοὺς χρόνους, καὶ ποιεῖν τὴν ὑπε-
ροχὴν ἀφαιροῦντα τὸν ἐλάττονα ἐκ τοῦ μείζο-
νος, καὶ τὴν ὑπεροχὴν τούτων τούτῳ τῷ
τρόπῳ ἐργασάμενον, μερίσαι αὐτὴν παρὰ
τοὺς ὡριαίους χρόνους τὴν μοιρῶν. τὴν κατὰ
☿ τοῦ ἀστέρος εἰς τὸ κλίμα εἰσαγαγών, καὶ ἐὰν
μὲν οὕτως εὑρεθῶσιν πλείους τῶν ιβ΄ ὧραι,
καὶ οὕτω κατὰ τὸ ἀνάλογον αὐτῶν ἀφαιρεῖν.
χρεία δὲ τῶν ὡριαίων χρόνων. αὐτοὶ γάρ εἰσιν
αἱ ἀποστάσεις τῶν ὡρῶν τοῦ ὡροσκόπου. ἐὰν
οὖν εὑρεθῇ ἀστὴρ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, προστίθε-
μεν τοὺς πάντας ὡριαίους χρόνους. ἐὰν δὲ ἀπο-
στῇ τοῦ ὡροσκόπου, ὅσας ἀπέστη ὥρας τοῦ ὡ-
ροσκόπου, τοσαύτας καὶ ἀφαιροῦμεν τῶν
ὡριαίων χρόνων ὅθεν καὶ ἐὰν εὑρεθῶσιν οἱ
ὡριαῖοι χρόνοι πλείους. τῶν ιβ΄ ὡρῶν ἢ ἐλάτ-
τους μερίζομεν αὐτοὺς παρὰ τῶν ιβ΄. καὶ ἵ-
να οὕτως ἐξ αὐτῶν ἀφέλωμεν, τὰς εὑρεθεί-
σας. ἰδίᾳ δὲ σοι ἑκατέρου τούτων τὴν ἐργασί-
αν ὑφηγησόμεθα, ὅταν ἐθελήσωμεν μαθεῖν, πόσας ἀφεστήκει ὥρας * τοὺς ὡριαίους τοῦ ἀστέρος χρό-

ducemus: si in inferiore: oppositam, & sumemus adiacentia & ipsi & MC parti ascensionalia tempora, & minorem à maiore subtrahemus, & reliquum diuidemus per horaria tempora. horaria uerò tempora ita sciemus. Introducta in propositum elima parte opposita stellarum: quot horas inuenerimus, tot dicemus distare à MC stellam. Itaque re conuersa dicemus etiã subterraneum angulum. Cum ergo subterraneus angulus sex horis distet ab horoscopo: subtractis de sex horis, ijs quæ à diuisione restant: reliquas dicemus esse distantiam horoscopi. Sed quia contingit, ut horaria tempora non sint horis paria, sed aut pauciora aut plura: est redundantia uel defectus diuidendus per 12. & quantum prouenerit, tot horę adijciendę sunt, aut subtrahendæ de * qualibet hora. Si stella in occasu inuenietur, omnes numeros adijce. Sin ab angulis distat, eadem hac utere methodo cũ ea * & ♂ & ☿ in Scorpio. Quæ cum ita se habeant, considerandum est, unde cognoscamus, quantum ad imat aut addat occurrens stella. Ac sciendum est, stellam quæ supra terram est, sumendam esse ipsam, nullo amplius labore suscepto. quæ sub terra est, eius sumendum oppositum ut & ipsa in superiore inueniatur hemisphærio. Deinde ducendum est MC in regulam sphæræ rectæ, & consideranda adiacentia ascensionalia tempora, & facienda exuperatio, subtrahendo minore à maiore. atque exuperatione hoc modo confecta, diuidenda ea est per horaria tempora, parte opposita stellæ in elima introducta. Quòd si ita plures horis 12. inuentę fuerint, sic etiam pro proportione est ab eis subtrahendum. Est autem opus horarijs temporibus. hæc enim sunt distantiæ horarum ab horoscopo. Si ergo stella inuenta fuerit in horoscopo, adijcimus omnia horaria tempora. Sin ab horoscopo distat, quot horis distat ab horoscopo, tot subtrahimus ab horarijs temporibus. Vnde si horaria tempora plus aut minus 12 horis inuenta fuerint: diuidimus ea per 12, & sic ab eis auferamus inuentas. Sed peculiariter utriusq; horum operationem pręscribemus. Cogniturí quot distet horis horaria stellæ tempora. * ad cum

νους

νους ἀπὸ τὸν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς μερίσαντες, ἕξομεν ἀριθμόν τινα ὡρῶν. εἶτα ἐπισκεψόμεθα πότερον ἐν τοῖς ἡγουμένοις ἐστὶ τοῦ μεσουρανήματος ὁ ἀστὴρ, ἢ ἐν τοῖς ἑπομένοις. καὶ ἐὰν μὲν ἐν τοῖς † ἑπομένοις μέρεσιν εὑρεθῇ, † ἐῶμεν ταῖς εὑρεθείσαις ὥραις ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου μέχρι μεσουρανήματος αἵ τινές εἰσιν ἕξ· ὁ γὰρ ἥλιος τὸ ὑπὲρ γῆν κινούμενος ἡμισφαίριον, τὸ ἑκάτερον τῶν ὑπὲρ γῆν τεταρτημορίων ἐν ἓξ ταῖς πάσαις κινεῖται ὥραις. ἐὰν δὲ ἐν τοῖς † ἡγουμένοις ἀφελοῦμεν τὰς εὑρεθείσας ἐκ τοῦ μερισμοῦ ὥρας. καὶ ὅσαι ἂν ὦσιν αἱ λειπόμεναι, τοσαύτας ἐροῦμεν εἶναι τὰς τῆς ἀποστάσεως τοῦ ὡροσκόπου ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ. εἰ δὲ βουλόμεθα λαβεῖν τὴν ἀπόστασιν, ἐν τῷ ὑπὸ γῆν μεταστήσομεν αὐτοὺς τρόπῳ τοιῷδε. τὰ κατὰ διάμετρον ἀλλήλοις τεταρτημόρια, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τῆς ἀποστάσεως. οἷον ἀπὸ τοῦ ἐνάτου τόπου, ἕως τοῦ ὡροσκόπου, ἔοικε τῷ ἀπὸ τοῦ τρίτου τόπου, ἕως τοῦ δύνοντος. καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ δύνοντος * ὥστε ἐὰν ἐθελήσωμεν εὑρεῖν τὴν ἀπόστασιν ἣν ἀφέστηκεν ὁ ἐν τῷ ἐνάτῳ τόπῳ τοῦ μεσουρανήματος, τῇ αὐτῇ ἀναλογίᾳ ποιήσομεν. ὑποδείγματος δὲ χάριν ὑποκείσθω ὁ κύκλος τετμημένος εἰς τέσσαρα τεταρτημόρια. καὶ ἔστω τις ἀστὴρ ἐν τῷ ἐνάτῳ ληφθεὶς τόπῳ. λέγομεν ὅτι ἀφέστηκεν οὗτος τοῦ μὲν ὡροσκόπου ὥρας η. τοῦ δὲ δύνοντος λοιπὰς δ, ἀντιστρέψαντες ἐροῦμεν, ὅτι ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ τοῦ μὲν δύνοντος τέσσαρας ἀφέστηκεν ὥρας τοῦ δὲ ὡροσκόπου, η, τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων ἴδωμεν ὅπως ἐκ τῆς τεθείσης γενέσεως συμβαίνει τὰ λεγόμενα, ♃ πρότερον ἐν * τόπῳ ποιεῖται τὴν ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ, τουτέστιν ἐν τῷ ἐνάτῳ τόπῳ. καὶ ζητήσας εἰς τὸ ἐπ' ὀρθῆς τῆς σφαίρας τὸ μεσουράνημα δ' ὂν μοίρας τοῦ ὑδροχόου, εὑρίσκω τοὺς παρακειμένους αὐτῷ ἀναφορικοὺς χρόνους λϛ, τούτους λαβὼν, ζητῶ καὶ τοὺς τοῦ ἡλίου, τὴν τοῦ ♍ πρώτην μοῖραν εἰσαγαγὼν καὶ εὑρίσκω ἕνα μόνον χρόνον, ἀφελὼν τὰ ἐλάττονα ἐκ τοῦ μείζονος ἔχω καταλειπόμενα λε. εἶτα πάλιν εἰσαγαγὼν αὐτὴν εἰς τὸ κλίμα ὡς εἴρηται τὸ τρίτον εὑρίσκω ὡριαίους χρόνους ιβ λ. καὶ μερίζω παρὰ τὰ ιβ λ, τὸν λε δὶς ιβ κδ καὶ δὶς λ ξ. ὅπερ γίνονται κε χρόνοι. λείπονται χρόνοι ι. τὸ ς'' τῶν ιβ καὶ τῶν λ, ϛ ιε, λοιπὸν γ. με, τὸ δ'' τῶν ιβ λ γ ζ λ'' λοιπὰ λζ. λ'' ἃ γίνεται τῶν ιβ λ κ. γίνονται οὖν ἐκ τοῦ μερισμοῦ ὧραι β ς''. δ'' κ' τοσαύτας ὥρας λέγομεν αὐτὸν τὸν ἀστέρα ἀφεστάναι τοῦ μεσουρανήματος. προσθέντες δὲ τὰς

ἡγουμένοις. προσθῶμεν. ἑπομένοις. ἀσ.

qui eſt ex exuperatione facta diuiſione, habituri ſumus numerum quendam horarum. Deinde conſiderabimus an ſtella ſit in partibus MC. antecedentibus aut ſequentibus. quæ ſi in * ſequentibus partibus inuenta fuerit, † ſinimus inuentas horas horis ab horoſcopo ad MC. quæ ſunt ſex. (Sol enim ſuperius hemiſphærium perambulans, utrumque ſuperiorem quadrantem ſemis horis conficit.) Si in † antecedentib. auferemus inuentas per diuiſionem horas. & quot reliquæ fuerint, tot eſſe dicemus diſtantiæ horoſcopi in ſuperiore hemiſphærio. Sin diſtantiam in inferiore hemiſphærio ſumere uoluerimus: transferemus † eos, hoc modo: Quadrantes inter ſeſe oppoſiti, eandem habent uim diſtantiæ, ueluti quod eſt à nono loco uſque ad horoſcopum, ſimile eſt ei quod eſt à tertio loco uſque ad occaſum, & ab occaſu *. Itaque ſi reperire uoluerimus, quantum diſtet ſtella in nono loco à MC. eadem proportione agemus. Exempli gratia. Fingamus circulum in quatuor ſectũ eſſe quadrantes, & eſto ſtella aliqua in nono ſumpta loco: dicimus eam ſtellam diſtare ab horoſcopo horis octo, ab occaſu reliquis quatuor. è conuerſo dicemus eam diſtare in † ſuperiore hemiſphærio ab occaſu horis † 4 ab horoſcopo horis * octo. Quæ cum ita ſe habeant, quomodo hæc in propoſita genitura conſentiant, uideamus. ♃ prius in * loco facit in ſuperiore hemiſpherio, hoc eſt, in nono loco, & ſi quæſiero in MC. in recta ſphæra, quod tenet 4 ♒ partes, reperio adiacentia ei tempora aſcenſionalia 36. his ſumptis quæro etiam tempora Solis: & ♍ prima parte introducta, inuenio unũ duntaxat tẽpus. demptis minoribus à maioribus, reſidua ſunt 35. Deinde rurſus introducta ea, ut dictum eſt, in clima tertium: inuenio horaria tempora 12. 30. & diuiduo per 12. 30. * 35 bis 12 ſunt 24. & bis 30. ſunt 60. quæ fiunt 25 tempora. † Reſtant tempora 10. dimidia pars 12. & 30. ſunt 6. reſtãt 15. ſunt 3. 45. Quarta pars 12. 30 ſunt 3 7 30. Reliqua 30. 3. 7. quæ fiunt 12. 30. 20 Fiunt igitur ex diuiſione, horæ 2. $\frac{1}{2}$. $\frac{1}{4}$. $\frac{1}{20}$. hoc eſt quadraginta octo minutis & tot horis dicimus diſtare ſtellam à MC. Adiectis

antecedẽtib. addemus. ſequentibus. a. inferiore. 4. Characteres numerorum ita corrupti ſunt in græco, ut nihil inde recti colligere potuerim.

τὰς ὥρας ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου μέχρι τοῦ μεσουρανήματος ὥρας ς. ποιοῦμεν η̅ ς′ δ̅ ς″ κ′ καὶ τοσαύτας λέγομεν αὐτὸν ἀφεστάναι ἐπὶ τοῦ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίου τοῦ ὡροσκόπου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ ὑπὸ γῆν ἐστι, μαθησόμεθα καὶ ἀντιστρόφως ἐροῦμεν, ὅτι ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ τοῦ δύνοντος ἀπέχει ὥρας τρεῖς. γ̅ ς̅ τὰς οὖν τὰς λοιπὰς τῶν ιβ ὡρῶν τοῦ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίου, ἐροῦμεν ἀπέχειν τοῦ ὡροσκόπου, τουτέστιν η̅ ς″ δ̅ ς′ κ′ τὰς οὖν τοσαύτας ἀφελοῦμεν τῶν ὡριαίων χρόνων. ἀλλ' ἐπειδὴ πλείω εἰσὶ τῶν ιβ ὡριαίων χρόνων λ̅, λεπτὰ ἀφείλομεν τὰ λ̅ λεπτὰ μερίσαι εἰς τὸν ιβ. εὑρίσκεται δὲ μοίρας τὸ β̅ λ̅ α̅ εἰ οὖν ἡ ὥρα ἔχοι μοίρ. α̅ τὰ λ̅ λέγω ἡ μοῖρα τὸ δὲ λεπτὸν μοίρ. ς̅ κ″. συνάγονται δὲ λεπτὰ π̅. τουτέστιν ἐφαρμόζει ταῖς γ̅ ε″ ὥραις λέγε λεπτά. καὶ πρὸς τὰ τοῖς καὶ τὸ ι′. ὑπὲρ ἐστὶ ιβ γίνονται ἢ ιβ ὡς εἴρηται ἐγγὺς τῶν λ̅ ἅπερ ποιοῦσιν ς′ ἐνιαυτούς. λέγω ὅτι ἀφαιρεῖται ὡριαίους χρόνους γ̅. καὶ ἐγγὺς γ̅ ς̅ τοσαῦτα οὖν λέγω τὸν Δία προστεθεικέναι ἔτη, ὁμοίως οὖν καὶ ἐπὶ Κρόνου, καὶ ἐπὶ ♀ ς′ καὶ ἐπὶ ἄλλων τῶν συναντόντων ἀστέρων, τῇ αὐτῇ μεθόδῳ χρησόμεθα. δύο τρόπους παραληπτέον μοίρ. ἀναφοροὶ λ̅ ς̅ τοῦ αἰγοκέρωτι ἀναφορὰς α̅. ὑπεροχὴ λ̅ ε̅. οἱ δὲ ὡριαῖοι χρόνοι ιβ λ̅ ἄλλως γὰρ ὁ ἀφέτης ἐν τοῖς ἑπομένοις μέρει τοῦ μεσουρανήματος. κινηθήσεται, καὶ ἄλλως ὁ ἐν τοῖς ἡγουμένοις, μεμάθηκας δὲ ἤδη παρὰ τοῦ ἐν τοῖς ἑπομένοις περὶ τὴν ἀκτινοβολίαν. καλεῖ γὰρ τὴν μὲν εἰς τὰ ἑπόμενα ἄφεσιν, ἀκτινοβολίαν. ἐπειδὴ περὶ σχῆμα καὶ οἱ ἀστέρες ἀκτῖνα ἐπιφέρουσι τῷ ἀφέτῃ: ὡριαίαν δὲ τὴν εἰς τὰ προηγούμενα. ὅτι ἐκ τῆς ἀποστάσεως τῶν ὡρῶν τῶν πρὸς τὸ δύνον λαμβανομένων εὑρίσκεται ἡ πρόσθεσις καὶ ἀφαίρεσις τῶν ἐτῶν, ὅταν ᾖ ἐν τοῖς ἀποκεκλικόσιν. ἤγουν. ἐὰν ἐν τῷ κλίματι μόνον εὑρεθῇ, τουτέστιν, ἐν τῷ ἐνάτῳ τόπῳ, ἐὰν γὰρ ἐν τῷ δύνοντι οὐκ ἔτι εἰς τὰ προηγούμενα ληφθήσεται, ἀλλ' εἰς τὰ ἑπόμενα.

Ἢ τοῦ δυτικοῦ ὁρίζοντος.

Δεῖ οὖν λαβεῖν τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἀφέτου, καὶ τῆς δυνούσης μοίρ. ὡς ἤδη μεμάθηκας, διὰ τῶν τῶν καταδυομένων ζῳδίων ἀναφορᾶς λαβεῖν γὰρ χρὴ τὴν κατὰ διάμετρον μοίρ. τοῦ ἀστέρος, καὶ εἰσαγαγεῖν εἰς τὸ κλίμα καὶ λαβεῖν αὐτοῦ τοὺς ἀναφορικοὺς χρόνους. καὶ τῆς δυτικῆς τῷ αὐτῷ τρόπῳ εἰσαγαγόντας εὑρεῖν πάλιν τοὺς ἀναφορικοὺς χρόνους καὶ τὸ ἐλάττονα ἀπὸ τοῦ μείζονος ἀφελεῖν, καὶ τὸ λειπόμενον ἀριθμὸν λέγειν εἶναι τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἀφέτου καὶ τοῦ δύνοντος. διὰ τὸ μὴ αὐτοὺς ἐπιφέρεσθαι. δοκεῖ γὰρ ὁ ἀφέτης

autē horis ab horoſcopo uſq; ad M C. horis uidelicet 6 facimus horas 8. ½. ¼. 1/20. & tot eam diſtare dicimus in ſuperiore hemiſphærio ab horoſcopo. Sed quia in ſubterraneo eſt, cognoſcemus, & uice uerſa dicemus ſtellam in ſuperiore hemiſphærio ab occaſu diſtare horas 3 ¼. Igitur reliquas 12 horarū ſuperioris hemiſphærij dicemus abeſſe ab horoſcopo. hoc eſt 8. ½. ¼. 1/20. Tot igitur auferemus ab horarijs temporibus. Sed quia 30. minuta ad 12 horaria tempora accedūt diuidere debemus 30 minuta per 12. Reperiuntur autem partes 2.30. Si ergo hora partem unam habet, dic 30. minuta efficere dimidiam. Minutum autem partes. 6.20. colliguntur minuta 80. hoc eſt, conueniunt 3. horas dicit 7 & præterea * quod eſt 12. fiunt autem 12 ut dictum eſt, propè ad 30. quæ efficiunt 6 annos. dicit tolli horaria tempora 3. & propè. Tot igitur dico Iouem annos addidiſſe. Eodemque modo in ♄ & ♀ & cæteris occurrentibus ſtellis ſimili ratione utemur. Duo modi ſunt adhibendi partes aſcenſionales 36. & ♑ aſcenſio una. Exuperatio 35. horaria tempora 12. 30. Aliter enim prorogator in parte M C. ſequente mouebitur, & aliter in antecedēte. Didiciſti autem iam ab * in ſequentibus ſecundam amiſſionē radiorum, uocat enim eam quæ fit ſecundum ordinem ſignorū, emiſſionem radiorum, quoniam ſtella per figuram ſtellæ radium inferunt prorogatori. horariam eam quæ fit ſecundum antecedentia. Nam ex diſtantia horarum, quæ ad occaſum ſumuntur, inuenitur additio & detractio annorum, cum ſtella fuerit in locis cadentibus, uidelicet ſi in declinatione tantum inuenitur, hoc eſt, in nono loco. Nam in occaſu, non amplius ſumetur in antecedentia, ſed in ſequentia.

Occidentalis finitoris.

Eſt igitur ſumenda diſtantia prorogatoris & partis occidentis, ut iam didiciſti, per aſcenſiones occidētium ſignorum. Eſt enim ſumenda oppoſita pars ſtellæ, & ducenda in clima & eius aſcenſionalia tempora ſumenda, & * occidentali parte eodem modo introducta, inuenienda rurſus aſcenſionalia tempora. & minor à maiore ſubtrahendus. & reliquus numerus dicēdus eſt eſſe diſtātia prorogatoris & occidētis, ꝓpterea q̄ nō ipſi ad illū ſerūtur. Nā prorogator

ad eos

ἐπ᾽ αὐτοῦ ἔρχεσθαι, τῇ τοῦ παντὸς κινήσει φερόμενος. ὅθεν οὐκ ἀναιρεῖ, καὶ αὖθις ἀφαιρεῖται τῆς ποσότητος. οἱ μὲν γὰρ ἀγαθοποιοὶ, οὐκ ἀφαιροῦσιν. οἱ δὲ κακοποιοὶ ἀφαιροῦσι. πῶς δὲ καὶ πόσον ἀφαιροῦσι μεμάθηκας.

Ὁποτέροις ἂν αὐτῶν συσχηματισθῇ προστιθεμένοις.

Ὅσοι μὲν ἤδη παλαιῶς ἤκουσαν τῶν προκειμένων, ᾠήθησαν λέγειν αὐτὸν, ὅτι ☿ πάντως προστίθησιν, εἴτε κακοποιοῖς, εἴτε ἀγαθοποιοῖς συσχηματισθῇ, τὸ δὲ οὐχ᾽ οὕτως ἔχει. ἀλλὰ φησὶν ὁποίῳ ἂν τῶν ἀστέρων συσχηματισθῇ, ἐκείνῳ προστίθεταί τε καὶ τῆς αὐτῆς ἐκείνῳ γίνεται δυνάμεως.

Ὅσοι γὰρ ἂν ὦσιν ὡριαῖοι χρόνοι.

Αὐτὸς μὲν αἰνιγματωδῶς εἶπεν, ὡς ἐκ τῶν ὡριαίων χρόνων τῶν παρακειμένων τῇ ἑκάστου μοίρας χρὴ τὴν ἀφαίρεσιν καὶ τὴν πρόσθεσιν ποιεῖσθαι. ἡμεῖς δὲ σαφῶς ἐν τοῖς φθάσασιν, ἐξέθεμεν ἐν βάσει τὴν μέθοδον.

Ἡμέρας μὲν οὔσης.

Ἡμερινούς φασι τοὺς ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ὄντας ἡμισφαιρίῳ, νυκτερινοὺς δὲ τοὺς ἐν τῷ ὑπὸ γῆν.

Ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς.

Ὅταν φησὶν εὕρῃς τοὺς ὡριαίους χρόνους τοῦ ἀστέρος, σκόπει τὸν ἀστέρα ποῦ ἐστιν, ἐν τῷ ὡροσκόπῳ ἢ οὔ. εἰ μὲν εὕρῃς αὐτὸν ἐν τῷ ὡροσκοποῦντι ζῳδίῳ πάντας τοὺς ὡριαίους χρόνους προστίθει, ἢ ἀφαίρει, ὡς ἂν τύχῃ ἡ φύσις τοῦ ὑπαντῶντος ἀστέρος. ἐὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ ἀλλὰ ἀποστῇ αὐτοῦ, τὰ κατὰ τὸ ἀνάλογον τῆς ἀποστάσεως ποιοῦ τὴν ἀφαίρεσιν, ἢ πρόσθεσιν ἕως ὅτε εἰς δύσιν καταντήσει. ἐκεῖ γὰρ εὑρεθέντος τοῦ ἀστέρος, ἡ πρόσθεσις, ἢ ἡ ἀφαίρεσις. εἰς τὸ μηδὲν ἔρχεται. τότε δὲ ἐστιν ὅταν εὑρεθῇ ἀστὴρ ἐν τῷ δύνοντι, οὔτε προστίθησιν, οὔτε ἀφαιρεῖ. ἀναλίσκονται γὰρ οἱ ὡριαῖοι χρόνοι δαπανώμενοι εἰς τὰς ὥρας, ἃς ὁ δύνων ἀστὴρ ἀφέστηκε τοῦ ὡροσκόπου.

Κατὰ δὲ τὴν εἰς τὰ ἑπόμενα.

Πληρώσας τὴν ἄφεσιν τὴν εἰς τὰ ἡγούμενα, ἣν καὶ ὡριαίαν ἐκάλεσε, νῦν ἤδη τὴν εἰς τὰ ἑπόμενα μεταβιβάζει ἐν. ἡ καὶ ἀκτινοβολία τῶν συναντώντων λέγεται ἀστέρων τὰς ἀκτῖνας τῷ ἀφέτῃ ἐπιφερόντων, κατὰ ⚹ καὶ △ καὶ □. καὶ ☍ οὐ μόνον δὲ οἱ συναντῶντες ἀστέρες, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀφέτης ὅταν κινούμενος ἑαυτὸν τετραγωνίσῃ, ἢ ἑξαγωνίσῃ, ἢ τριγωνίσῃ. ἀλλ᾽ οὐκ ἀεὶ τὰ ἑξάγωνα ληψόμεθα, ἀλλ᾽ ὅταν τὰ μὲν ἑξάγωνα πολυαναφορά ᾖ. τότε γὰρ δοκεῖ διὰ τὴν πολυαναφορίαν μιμεῖσθαι τὴν τοῦ τετραγώνου δύναμιν, τὰ δὲ △ ὅταν ὀλιγαναφορά ᾖ.

ad eos uenire uidetur, uniuersi motu concitatus. Vnde non perimit. * & rursus aufert de quantitate. Nã benefici planetæ nõ auferunt, sed malefici auferũt, quomodo aũt & quantũ auferunt, didicisti.

Cum utris eorum configuratus fuerit, ijs assentiens.

Qui hæc uerba obiter inspexere, putarunt autorẽ dicere Mercuriũ semper adijcere aliquid, siue cũ maleficis, siue cũ beneficis configuret. Res uerò non ita se habet. sed erit, cũ quacunq; stella configuratus fuerit, ei assentiri illum, eiusdemq; cum eo fieri potestatis.

Quot enim horaria tempora fuerint.

Autor obscurè dixit ab horarijs temporibus stellæ cuiusq; parte adiacentib. subtractionem & additionem esse faciendam. Nos uero eam rationem supra apertè ostendimus.

Cum dies est.

Diurnas stellas dicũt, quę in superiore hemisphęrio sunt, nocturnas, quę sunt in subterraneo.

Quemadmodum ex ortu earum.

Vbi, inquit, horaria stellæ tẽpora inueneris, considera, quo in loco stella sit, in horoscopo nec ne; quam si in signo horoscopante inueneris, omnia horaria tẽpora adde aut adime, pro natura stellę occurrẽtis. Si non in horoscopo inuenta fuerit, sed ab ea distiterit, pro distãtię proportione, adde aut adime, quoad ad occasum peruenerit. Illic enim stella inuenta, additio aut diminutio in nihilum recidit: Cum uero stella in occasu inuenta neq; addit neq; adimit: quod horaria tempora absumuntur in horas, quibus stella occidens ab horoscopo distat.

Ea uerò prorogatione, quæ fit secundum.

Absoluta prorogatione, quæ fit in partes antecedentes, quem horariam nominauit, transit ad eam quæ fit in partes sequentes, quæ proiectio radiorum dicitur, cũ occurrentes stellæ prorogatori radios ⚹ △ □ ☍ inferunt. Neq; uerò stellę occurrentes dũtaxat, sed & prorogator, cum ad suum □ ⚹ aut △ mouetur. Verum ⚹ non semper sumemus, sed tum demum, cum multarum ascensionum sunt. Cum enim ob ascensionum multitudinem □ uidentur imitari. △ cum paucarum sunt ascensionum.

συγκλινόμενα γὰρ καὶ ταῦτα τῇ τοῦ □ φύσει προσλαμβάνει δύναμιν. ἐὰν μὴ τὸ μὲν ἕτερον ᾖ τῶν ζωδίων ὀλιγοαναφόρων. τὸ δὲ πολυαναφόρων. τότε γὰρ χρὴ ἢ τὴν πλευρὰν ὅλην λαμβάνειν, ἢ διὰ τοῦ κανόνος τὴν ὀλιγοαναφορίαν, ἢ πολυαναφορίαν εὑρίσκειν. λήψῃ δὲ τρόπῳ τοιῷδε. εἰσαγαγεῖν δεῖ εἰς τὸ κλίμα τὴν τοῦ ἑνὸς ζωδίου μοίρας, καὶ λαβεῖν σὺν παρακειμένους αὐτῷ ἀναφορικοὺς χρόνους, ἅτε καὶ τὴν τοῦ ἑτέρου. καὶ ἀφελεῖν τὸν ἐλάττονα ἀπὸ τοῦ μείζονος. καὶ τὰ καταλειπόμενα συγκρίνειν ἐν ταῖς μοίραις τῆς πλευρᾶς. πότερον ἐλάττονά εἰσιν ἢ πλείονα. ἐπὶ μόνης δὲ τῆς ☾, ἡ κόλλησις τοῦ ἡλίου ἀναιρετική ἐστι. οὐ γάρ ὥσπερ ἐπὶ τὰ προηγούμενα οἱ συναντῶντες ἀφαιροῦσιν, ἢ προστιθέασιν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα. ἐκεῖ γὰρ ὁ ἀφέτης ἐπ᾽ ἐκείνους ἐφέρετο, ἐνταῦθα δὲ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν ἀφέτην ὑποφέρονται. οὐ δεῖ δὲ ἁπλῶς ἀποφαίνεσθαι τὴν ἀναίρεσιν, ἀλλ᾽ ἐπισκοπεῖν πρότερον, εἰ κεκάκωνται ὁ ἀφέτης, ἢ ἀγαθοποιεῖται. κακωθεὶς γὰρ ἰσχυρὸν ἔσται, καὶ ποιήσεται τὴν ἀναίρεσιν. ἀγαθοποιηθεὶς δὲ σώζει. καὶ ἀντὶ ἀναιρέσεως ποιήσει κλιμακτῆρα. ἐὰν οὖν ποτε συνθέτα εὕρῃς σχήματα, τὰ μὲν ἀγαθὰ ὄντα, τὰ δὲ κακά. σκοπεῖν δεῖ ποῖα ἐστὶν ἰσχυρότερα, κατά τε τὸν ἀριθμὸν, καὶ τὴν δύναμιν. ὅτι τῶν κακοποιῶν τόποι, τουτέστι τὰ ζώδια, ἐν οἷς εἰσιν * εἰσὶ δὲ οὐδέποτε, εἴτε ἐκ τῶν ἑπομένων ἂν ζωδίων, εἴτε ἐκ τῶν ἡγουμένων, οὐ γὰρ ὡς ἤδη εἴρηται πρότερον ἐκ τῶν ἑπομένων. νῦν μὲν ἄλλ᾽ ἔστι ὁ ἀφέτης ἑστάμενος. τῇ δὲ τοῦ παντὸς κινήσει τὰ ζώδια ἐπ᾽ αὐτὸν φερόμενα, καὶ οὕτως ὑποφέρονται τῇ ἀκτῖνα. πρότερον δὲ οὐχ οὕτως αὐτὸς γὰρ ὁ ἀφέτης καταφερόμενος τῇ τοῦ παντὸς κινήσει, ἐπὶ τοὺς συναντῶντας ἀστέρας ἐφέρετο.

Ἐνίοτε δὲ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀκουόντων καὶ βλεπόντων.

Τὰς ἀπὸ τῶν ἀστέρων ἀναιρέσεις εἰπὼν, νῦν φησὶ τὰς ἀπὸ τῶν ζωδίων, οἷον τῶν ⚹ τῶν □. τῶν △. κἂν μὴ ἀστὴρ ᾖ ἐν τούτοις τοῖς ζωδίοις αὐτὸς ὁ ἀφέτης δεξάμενος τὴν ἑξαγωνικὴν αὐτοῦ μοίρας, ἢ τὴν τετραγωνικὴν, τουτέστιν ἑαυτὸν ἑξαγωνίσας, ἀναιρετικὸς γίνεται. προσέθηκε δὲ τὸ ἐνίοτε διὰ τὰ ἑξῆς ὑποφερόμενα. μέλλει γάρ σοι λέγειν, ὡς οὐ πάντα τὰ ἑξάγωνα ἀναιρεῖ, οὐ δὲ πάντα τὰ τρίγωνα, ἀλλὰ τῶν μὲν ἑξαγώνων, τὰ πολυανάφορα μιμεῖται γὰρ τὰ τοιαῦτα τῇ πολυαναφορίᾳ τῶν κακωτικῶν τῶν τετραγώνων τὴν δύναμιν. τῶν δὲ τριγώνων, τὸ ἀνάπαλιν. τὰ ὀλιγοανάφορα,* κακωθεὶς ὁ ἑξάγωνος,* τὸ δὲ βλέπειν καὶ ἀκούειν, ἄλληλα τὸ διασυντρέχειν

num. Nam & si contracti uim □ assumūt, nisi alterum signum sit multarum, alterū paucarum ascensionum. Tunc enim aut totum latus est sumendum, aut per canonem ascensionum multitudo aut paucitas indaganda. Sumes autem hoc modo. Ducenda est unius signi pars in clima, & tempora ascensionalia ei adiacentia sumēda. Deinde alterius quoq; signi pars. & minor numerus à maiore subtrahēdus, & residua comparanda in partibus lateris, utrū plura an pauciora sint. In sola uerò Luna Solis agglutinatio est letalis. Neque hic ita fit, ut in occurrentibus per antecedentes partes stellis, quæ uel addunt uel adimūt. Illic enim prorogator, ad illas ferebatur, hic illæ ad prorogatorem ferūtur. Neque uerò simpliciter interitus est prædicēdus, sed considerandum prius, an prorogator afflictus sit, an bene affectus? Nam si afflictus est, forte est periculum ac perimet. si bene affectus, euadet, & loco interitus fiet annus scansilis. Si quando igitur compositas figuras inueneris, aliàs bonas, aliàs malas, cōsiderandū erit utræ sint & numero & uiribus fortiores, loca item maleficarum hoc est, signa in quibus sunt.* Nūquam autem sunt, siue ex sequentibus sit signis, siue ex antecedentibus. Non enim, ut iam ante dictum est, à sequentib. Nunc quidem sumptus est prorogator stans, uniuersi autem motu signa ad eum feruntur, itaq; radios ei inferunt. Prius autem non sic. Ipse eñ prorogator motu uniuersi deorsum ruens, ad occurrentes stellas ferebatur.

Interdum autem ab audientibus & uidentibus.

Stellarum peremptionibus expositis, nunc de ijs dicit, quæ à signis oriuntur, uidelicet ⚹ □ △, tametsi in ijs signis nulla stella fuerit, ipse prorogator, eius signi parte sexangula aut quadrangula prehensa, hoc est, cū ad suum sextilem peruenerit, fit peremptor. Adiecit autem interdū ob ea quæ ordine sequuntur. Dicturus enim est, nō omnē ⚹ aut △ perimere, sed * multarum ascensionum, qua multitudine noxiā uim □ imitanē. △ autem eos qui paucarū sint ascēsionū, q eodē modo fiūt noxij ut*. Cernere aūt & audire inter sese ⚹ eò q ad

ἢ διατείνοντα γὰρ τὰ ἑξ... ἀκούοντα.

τοῖς ἄλλοις δύναται ὥστε οὐκ ἐξ ἀνάγκης αὐτῷ ζητητέον. πῶς δὲ δύναται κακωθῆναι, ἵνα εὑρεθῇ ἐν ὁρίοις κακοποιοῦ, ἵνα μὴ ἐπιφέρῃ τις τῶν ἀγαθοποιῶν ἀκτῖνα, ἢ ἐπαναφέρηται εἰς τὰ ἑπόμενα αὐτοῖς, ἵνα ἐπαναφερόμενος τύχῃ. ὁρίζει δὲ τὴν διάστασιν τῶν μοιρῶν.

Μὴ τὸ αὐτὸ πλάτος.

Εἶπε γὰρ ὅτι ἐν τοῖς φθάσασιν, ὅτι ἡ συναφὴ καὶ ἀπόῤῥοια, καὶ περὶ τοὺς ἀνέμους λαμβάνεται, ἵνα τὸν αὐτὸν ἄνεμον ποιῶσι, τοῦτο δὲ ζητητέον ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῷ ζῳδίῳ ὄντων. εἰ καὶ γὰρ περὶ σχῆμα θεωροῦσιν αὐτοὺς, οὐ δεῖ τὸ τοιοῦτον πολυπραγμονεῖν.

Ὁποτέρων τῶν εἰδῶν.

Τουτέστι τῶν κακῶν, καὶ ἀγαθῶν.

Ὅταν αἰσθητῶς.

Πλῆθος εἶπε τὸν ἀριθμὸν ὡς οὐκ ἀπὸ νοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τῆς αἰσθήσεως καταλαμβάνεται.

Κατὰ δύναμιν δέ.

Εἶπε μὲν ὅτι καὶ πρόσθεν ποιοῦσιν οἱ δυνατώτεροι τῶν ἀστέρων. καὶ νῦν δέ σοι γέγραφεν, ὅτι οἱ ἀνατολικοὶ οἱ ἐν ἰδίοις ὄντες οἴκοις.

Συμμεταπράττεται.

Μέσος γὰρ διὰ τὴν κρᾶσιν ☉ καὶ συντρέπεται τῷ συνόντι ἀστέρι.

Ἀνακελυμένος.

Τουτέστι μὴ συγχωρούμενος ἔχειν τὴν ἐκ τοῦ συνόντος κακίαν, ἀλλ' ὑπὸ τῆς τοῦ ἀγαθοῦ δυνάμεως ἀναλυόμενος, τὴν προστεθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ κακοποιοῦ κακότητα.

Πῶς δεῖ λαβεῖν τὰ ἔτη.

Ὁ μὲν τοι τῶν ἐτῶν ἀριθμὸς ὃν ποιοῦσιν αἱ ἀναιρέσεις, λαμβάνεται ἐκ τῶν ἀφετῶν, καὶ τῶν ἀναιρετικῶν τόπων. βούλεται νῦν διδάξαι πῶς χρὴ σε λαμβάνειν τὸν χρόνον τῆς ἀποστάσεως τοῦ ἀφέτου καὶ τοῦ ἀναιρέτου. καὶ ἐπειδὴ οἱ μὲν αἰγύπτιοι ἀεὶ τὰς ἀναφορὰς ἐλάμβανον ἐν τῷ κλίματι, ὁ ὀρθὸς λόγος, οὐχ οὕτω βούλεται πρότερον ἐκκαθαίρειν τὴν ψευδῆ ταύτην δόξαν, εἶθ' οὕτω τὴν ἀληθεστέραν ἐκτίθεται, ἢ τις κελεύει, τὸν μὲν ἐκ τοῦ ὡροσκόπου τυχόντα ἀφέτην περὶ τὴν τοῦ κλίματος εὑρίσκειν δεῖ μέθοδον. τὸν δὲ τυχόντα, ἐν τῷ μεσουρανήματι, κατὰ τὴν ὀρθὴν σφαῖραν τοῦ μεσουρανήματος. οὕτω γὰρ ἕκαστος τούτων εὑρίσκεται. οἷον, τὸ μὲν ὡροσκοποῦν ζῴδιον, διὰ τοῦ κλίματος. τὸ δὲ μεσουρανοῦν, διὰ τῆς ὀρθῆς σφαίρας. δεῖ τοίνυν ἐπὶ μὲν τοῦ ὡροσκοποῦντος ἀναγαγεῖν τὴν μοῖραν τὴν ὡροσκοποῦσαν, καὶ τὴν ἐν τῷ αὐτῷ ζῳδίῳ σχηματιζομένην μοῖραν, ὑπὸ δέ τινι ὑπὸ ἀστέρι, καὶ λαμβάνειν

ad alia percurrere possunt. quare non necessario ei quærendum. Quomodo autem male afficiuntur? ut reperiantur in finib. maleficæ stellæ, ut nulla benefica radios interponat. aut eas secundum ordinem signorum sequatur. definit autem partiũ distantiam.

Non eadem latitudo.

Supra enim dixit, applicationem & defluxionem etiam secundum uentos sumi, ut eundem uentum efficiant. Id uerò in ijs quærendum est, qui in eodem signo sunt. Nam si per figuram se aspexerint, superuacaneum est hoc inquirere.

Vtriusq; formæ.

Hoc est, tam malarum quam bonarũ.

Cum sensibiliter.

Multitudinem numerum uocat. Sensibiliter, quod non à mente, sed à sensu comprehendatur.

Pro uiribus.

Prius etiam dixit, quæ stellæ sint potentiores. & nunc etiam scribit, tales esse orientales, & quæ in suis sint domicilijs.

Conuersus.

Medij enim temperamenti ☉ est, & cum stella, cui iungitur, mutatur.

Resolutus.

Hoc est, cum non finit obtinere coniunctæ stellæ malitiam, sed beneficæ uis resoluit, adiunctam illi à malefica noxam.

Quomodo sumendi sint anni.

Annorum numerus quem cõficiunt in teremptiones, sumitur cum à prorogatoribus, tum à perimentibus locis. Nunc itaque te docere uult, quomodo sumẽdum sit tempus quo distat prorogator ab intẽptore? Et quia Aegyptij ascensiones semper in climate sumebant, recta autẽ ratio non ita finit: prius falsam hanc opinionem repurgat, deinde ueriorem exponit: quæ monet prorogatorem in horoscopo constitutum, pro ratione climatis esse inueniẽdum. qui in M C sit, secundum rectam M C sphæram. Sic enim quilibet reperietur, ut horoscopans signum per clima, Cœlum medians, per certam sphæram. In eo igitur qui horoscopum occupat, est pars horoscopans introducenda, ea item pars quæ cum certa stella configuratur, & sumenda utraque adiacentia

τοὺς παρακειμένους ἑκατέρᾳ ἀναφορικοὺς χρόνους, καὶ ἀφαιρεῖν τὸν ἐλάττονα ἀπὸ τοῦ μείζονος, καὶ τὸν καταλειπόμενον λέγειν εἶναι τὸν χρόνον τῆς ἀποστάσεως. εἰ μὲν γὰρ τὰς μοίρας ἐλάμβανε τῶν κέντρων, φημὶ δὲ τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ μεσουρανοῦντος, ἀδιάφορον ἦν αὖ λαμβάνειν τὰς ἐν τῷ κλίματι ἀναφοράς. εὑρήσεις γὰρ αὐτοὺς τοὺς ἀναφορικοὺς χρόνους παρακειμένους τῇ ὡροσκόπου τε μοίρας, καὶ τῷ μεσουρανοῦντι. ἐπειδὴ δὲ τὰς ἀποστάσεις αὐτῶν λαμβάνομεν αἵτινες διαφέρουσιν, οὐκ ἔτι τοὺς αὐτοὺς ἔχουσι παρακειμένους χρόνους, εἰκότως ἕκαστον ἐν τῷ οἰκείῳ λαμβάνομεν τόπῳ ὡς εἴρηται.

Ποιουμένων ἀνατολῶν.

Τουτέστιν ὡροσκοπούντων. ἰσημερινοὺς χρόνους ἐκάλεσε τοὺς ἐνιαυτούς. προηγούμενον δὲ τὸν ἀφέτην, ἑπόμενον δὲ τὸν ἀναιρέτην πρὸς οὓς ἀμφοτέρους αἱ τῶν ἀποστάσεων ὁμοιότητες, ὁ γὰρ τόπος τὴν ἀπόστασιν εὑρίσκει τοῦ ὡροσκόπου, καὶ τοῦ ὡροσκοποῦντος ἀστέρος, τὸν αὐτὸν δὲ εὑρίσκει καὶ τὸ ἀφέτην καὶ ἀναιρέτην, καὶ ὁμοία ἐστὶν ἡ εὕρεσις ἐκ παντὸς τρόπου, ἄρχεται δὲ πρόσθεν ταῦτα πάντα περὶ τῆς ὡριαίας.

Ὁ μέντοι τῶν ἐτῶν ἀριθμὸς ὃν ποιοῦσιν.

Εἰπὼν καὶ περὶ τῆς εἰς τὰ ἑπόμενα ὥρας.

Ὅταν δὲ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ μεσημβρινοῦ.

Ἐπὶ μὲν τῶν μοιρικῶς ὡροσκοπούντων, τοὺς περὶ τοῦ κλίματος ἀναφορικοὺς χρόνους χρηστέον. ἐπὶ δὲ τοῦ μεσουρανοῦντος τοὺς περὶ τῆς σφαίρας ἐπὶ δὲ τῶν ὄντων ἐν τῷ δυτικῷ ὀρθῶς χρηστέον τοῖς τῶν διαμέτρων ἀναφορικοῖς χρόνοις. ἐπὶ δὲ τῶν ἐν τῷ ὑπογείῳ ὄντων μεταβαίνομεν εἰς τὸ ὑπέργειον.

Τοῦ δὲ προηγουμένου τόπου μηκέτι ὄντος.

Τρόπον εἶπεν, ὅπως χρὴ τοὺς τόπους λαμβάνειν τῶν ἀποστάσεων, ὅταν οἱ ἀφέται μοιρικῶς ὦσι κεκεντρωμένοι, νῦν οὖν βούλεταί σοι εἰπεῖν περὶ τῶν ὄντων ἐν τοῖς κέντροις, μὴ μέντοι μοιρικῶς, ἀλλὰ ζωδιακῶς βούλεταί σοι ἀποδεῖξαι, ὅτι διάφοροι εὑρίσκονται οἱ χρόνοι. ἀποστάντων τῶν ἀφετῶν ἐκ τῶν μοιρικῶν κέντρων. εἰ γάρ φησι μὴ κεκεντρωμένους αὐτοὺς λαμβάνητε μοιρικῶς, ἀλλ' ὥσπερ κινήσαντες αὐτοὺς διαφόρους καὶ οὐ τοὺς αὐτοὺς εὑρίσκομεν χρόνους, πολὺ μᾶλλον ὅταν μὴ εὐθέως ὦσι κεκεντρωμένοι. ὥστε καθόλου ὡς ἤδη εἴρηται, ἐὰν μὲν ὦσιν ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, ἀναγαγόντες τὴν ὡροσκοποῦσαν μοῖραν, καὶ τὴν ἑπομένην αὐτῇ, τὴν τοῦ ἀναιρέτου ληψόμεθα τοὺς παρακειμένους χρόνους, καὶ ποιήσομεν ὑπεροχήν, καὶ τοσούτους φήσομεν εἶναι τοὺς

centia aſcēſionalia tempora, & minus à maiori ſubtrahendum, ac dicendum, Numerū qui relinquitur, eſſe tempus diſtātię. Nam ſi partes ſumeret angulorum, horoſcopiꝗ & M C : nihil retuliſſet, an aſcenſiones climatis ſumerētur. Inuenies enim eadē aſcenſionalia tempora horoſcopo & M C adiacere. Quia uerò diſtantia eorum ſumimus, quæ differunt, nec amplius habent eadem tempora adiacentia: merito utrumꝗ in ſuo loco ſumimus, ut dictum eſt.

Orientium.

Hoc eſt, horoſcopantium. æquinoctialia tempora uocat annos, antecedentem, prorogatorem: ſequentem, peremptorem, ad quorum utrunꝗ diſtentiarum ſimilitudines referuntur. Locus enim diſtantiam inuenit horoſcopi & horoſcopantis ſtellæ, eo demꝗ modo inuenit prorogatorem & peremptorem. et ſimilis eſt inuentio omnibus modis. Prius autem hæc omnia dicta ſunt in horarijs.

Verum annorum numerus quem faciunt.

* Poſtquā dixit etiam de hora ſecundum ordinem ſignorum *

Cum uero in ipſo meridiano.

In ijs ſtellis quæ partiliter horoſcopant, eſt aſcenſionalibus climatis temporibus utendum. In medio cœlo, tēporibus rectæ ſphæræ. In ijs quæ ſunt in occidētali angulo, utēdum eſt oppoſitorum aſcenſionalibus temporibus. In ijs quæ ſub terra ſunt, in ſuperius hemiſphærium tranſibimus.

Cum antecedens locus non amplius eſt.

Modum exponit ſecundum quem loca diſtantiarum ſumenda ſunt, cum prorogatores partiliter ſunt angulares. Nunc de ijs dicturus eſt, qui in angulis ſunt, non quidē partiliter, ſed ratione ſigni, atque oſtenſurus, diuerſa inueniri tempora, ſi prorogatores partiliter in angulis fuerint. Nam ſi, inquit, res non partiliter angulares ſumitis. Deinde quaſi loco mouerimus eos, diuerſa & nō in eadem tempora inuenimus, multoꝗ magis ſi angulares nō inuenti fuerint. Itaꝗ in uniuerſum, ut iam dictum eſt, ſi in horoſcopo fuerint, introducta horoſcopante parte, &, quæ hanc ſequitur, interemptoris: ſumemus adiacentia tempora, & faciemus exuperationem, ac tot dicemus eſſe tēpora diſtantiæ. Sin in MC: ſumemus ea

χρόνους τῆς ἀποστάσεως. ἐπὶ δὲ ἐν τῷ μεσουρανήματι λαμβάνομεν τὰ αὐτὰ πάντα, πλὴν οὐκ ἐν τῷ κλίματι, ἀλλ᾽ ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ. ἐπὶ δὲ ἐν τῷ δύνοντι ὁμοίως τῷ ὡροσκόπῳ, πλὴν ὅτι τὰς τῶν διαμέτρων ἀναφορὰς λαμβάνομεν. ἐν ὅσαις γὰρ ὥραις τὰ τῶν διάμετρον ἀναφέρεται, ἐν τοσαύταις ταῦτα καταφέρεται.

Καὶ τοὺς ἑπομένους τόπους.

Ἤδη σαφῶς ἐνδέδειχεν ὅτι τὸ μὲν ἀφέτην ἡγούμενον καλεῖ, τὸ δὲ ἀναιρέτην ἑπόμενον. οἷς προσέχων νῦν, οὐ καταπλαγήσῃ ὑπὲρ τῶν ὀνομάτων ξενοφωνίας. ὁμοίως μὲν γὰρ καὶ τόσοι λέγει. ὅτι τὴν αὐτὴν θέσιν ἔχει καὶ τὴν ὁμοίαν ὁ τόπος τοῦ ὁρίζοντος, καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ, τουτέστι τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἔχουσιν. ἐὰν γὰρ εἰσαγάγῃς τὴν μεσουρανοῦσαν μοῖραν καὶ τὴν ὡροσκοποῦσαν, τὴν μὲν ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ, τὴν δὲ τῷ κλίματι, τοὺς αὐτοὺς εὑρήσεις ἑκατέρᾳ παρακειμένους χρόνους. θέσιν γάρ φησι τοὺς χρόνους τοὺς ἀναφορικούς. τῇ γὰρ αὐτῇ θέσει οἱ αὐτοὶ παράκεινται χρόνοι.

Τὸ δὲ ἔγγιστα.

Τοῦτο δὲ τὸ ὅμοιον πεπόνθασιν οἱ πρὸς τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ὄντος ἡμικυκλίου. λέγει δὲ τὸ ὑπόγειον, καὶ τὸ δῦνον. ὁ μὲν γὰρ κύκλος ὁ διὰ τοῦ ὡροσκόπου γραφόμενος, συμπεριλαμβάνει ἑαυτὸν τὸ δῦνον. ὁ δὲ διὰ τοῦ μεσουρανήματος, τὸ ὑπόγειον. τί δὲ βούλεται αὐτῷ τὸ ἔγγιστα, ἢ τὸ παχυμερέστερον τὴν ἴσην ἔγγιστα προϋπακούειν τοῦ δ. Ὥσπερ δὲ ἂν περιάγηται.

Ἐὰν δέ φησι νοήσῃς περιαγόμενον ἀστέρα ἢ ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου,† ἢ ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος ἐπὶ τὸν ὡροσκόπον εὑρήσεις τοὺς τῶν ἀποστάσεων χρόνους. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὅταν μὴ ὦσιν ἐν ταῖς τῶν κέντρων μοίραις. δοκοῦσι γὰρ ἤδη τῆς ἀποστάσεως ἄρχεσθαι.

† ἐπὶ τὸ μεσουράνημα.

Μία δὲ τις ἡμῖν ἔφοδος.

Εἰπὼν τοὺς ἀφέτας καὶ τοὺς ἀφετικοὺς τόπους καὶ τοὺς ἀναιρέτας νῦν θέλει σε μαθεῖν ἣν τινα μέθοδον εἰπὼν δι᾽ ἧς δυνήσῃ εὑρεῖν τοὺς χρόνους τῶν ἀποστάσεων, εἴτε ἐν τοῖς ἑπομένοις ὦσι μέρεσιν, εἴτε ἐν τοῖς ἡγουμένοις, εἴτε ἐν τοῖς κέντροις εἴτε ἐν ταῖς ἑπομέναις αὐτῶν ἢ ἡγουμέναις μοίραις. ἵνα δὲ μὴ κόπον ὑποστῇς πλείονα ἐν τοῖς ἔργοις. ἐὰν ἦ ὁ ἀφέτης ἐν τῷ ὡροσκόπῳ ἰσόμοιρος, ταῖς ἀναφοραῖς τοῦ κλίματος κεχρῆσθαι δεῖ· ἐὰν δὲ ἐν τῷ μεσουρανήματι ἰσόμοιρος ὢν καὶ αὐτὸς τῆς ἐπ᾽ ὀρθῆς τῆς σφαίρας ὡς ἤδη μεμαθήκας. ἐὰν δὲ ὦσιν ἰσόμοιροι, ἀλλὰ ἀποστῶσι μοίρας τινὰς, τότε χρὴ τῇ ὑποκειμένῃ μεθόδῳ χρῆσθαι. ἥ τις ἐστὶ τοιάδε, λαβεῖν χρὴ τὴν μεσουρανοῦσαν μοῖραν, καὶ εἰσαγαγεῖν εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν, καὶ ἐπισκοπῆσαι τοὺς ἐπικειμένους ἀναφορικοὺς χρόνους,

omnia, non tamen in climate, sed in sphæra recta. Sin in occasu: eodem modo quo in horoscopo, nisi quod oppositas ascensiones sumemus. Quot enim horis opposita signa ascendunt, tot horis ea descendunt.

Loca sequentia.

Iam hoc perspicuè declarauit: Nam prorogatorem antecedentem uocat, peremptorem sequentem. quæ si obseruaris uerborũ insolentia te nõ perturbabit. Similiter illud etiam dicit, eundem & similem habere situ horizõtis locum & meridiani, hoc est, eadẽ habere tempora. Nam si introduxeris Medijcœli & horoscopi partem, illam in rectã sphæram, hanc in clima: eadem utriq; adiacere tempora deprehẽdes. Situm enim seu positionem appellat ascensionalia tempora. eidem enim situi eadem tempora adiacent.

Huic uerò proximè.

Simile accidit ijs stellis, quæ sunt in uno eodemq; semicirculo, dicit autem I M C & occasum. Circulus enim qui per horoscopũ scribitur, unà secum occasum complectitur qui per M C. etiam I M C. Cur autem dicit (proximè) nisi rudius significat, parem proximè oppositæ nimirum.

Quasi circumducatur.

Si inquit, imagineris stellam circumferri, siue ab horoscopo † siue à M C ad horoscopum: inuenies tempora distantiarum, eodemq; modo cum non sunt in angulorum partibus. Videntur enim iam auspicari distantiam.

Vna uerò nobis ratio.

Expositis prorogatoribus & prorogatorijs locis & interemptoribus: nunc uiam ostensurus est, qua tempora distantiarum inuenire queas, siue in sequentibus siue in antecedentibus sint partibus, siue in angulis, siue in partibus quæ eas uel antecedunt uel sequuntur. Ne uerò plus laboris sustineas in operib. † Si prorogator fuerit in horoscopo partiliter: ascensionibus climatis est utẽdum, si in M C partiliter, ascẽsionibus sphæræ rectæ utere, ut iam cognouisti. Si uerò partiles non fuerint, sed partibus aliquot distiterint: aut utendum est methodo supra posita, quæ est huiusmodi: Sumẽda est M C pars, & in rectam sphæram introducenda, et consideranda ascensionalia tempora quæ adiacẽt, atq; annotanda. Deinde rursus in rectam sphęrã ducenda est pars prorogatoris, & anno-

καὶ ἀπογράψασθαι. εἶτα πάλιν ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ εἰσαγαγεῖν τὴν τοῦ ἀφέτου μοίρας καὶ ἀπογράψασθαι τοὺς παρακειμένους, ἀναφορικοὺς χρόνους, καὶ ποιῆσαι τὴν ὑπεροχήν, εἶθ' οὕτω λαβεῖν ἐκ τοῦ κλίματος, τοὺς ὡριαίους χρόνους τῆς τοῦ ἀφέτου μοίρας, καὶ εἰσαγαγεῖν καὶ μερίσαι τοὺς ὡριαίους χρόνους, ἐπὶ τὴν ὑπεροχὴν τὴν εὑρεθεῖσαν ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ, καὶ ἰδεῖν πόσος γίνεται ἀριθμὸς ἐκ τοῦ μερισμοῦ. εἶτα πάντα ταῦτα σημειωσάμενος πάλιν λαβεῖν χρὴ τὴν μοῖραν τοῦ ἀναιρέτου. καὶ εἰσαγαγεῖν εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν, καὶ ἀπογράψασθαι ἐν αὐτῇ τοὺς παρακειμένους ἀναφορικοὺς χρόνους, καὶ ποιῆσαι πρὸς τὸ μεσουράνημα ὑπεροχήν. καὶ λαβεῖν τοὺς ὡριαίους χρόνους, τοὺς παρακειμένους τῇ μοίρᾳ τοῦ ἀναιρέτου. πάλιν ἐν τῷ ἐπιζητουμένῳ κλίματι, καὶ τὸν ἐκ τοῦ πρώτου μερισμοῦ τὸν ἐπὶ τοῦ ἀφέτου γινόμενον ἀριθμὸν πολλαπλασιάσας † τοὺς * χρόνους τοῦ ἀναιρέτου. καὶ τὸν γινόμενον ἀριθμὸν ἀφελεῖν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ μεσουρανήματος. καὶ τοῦ ἀναιρέτου. καὶ τὸν καταλειπόμενον τῆς ἀποστάσεως ἀριθμόν, λέγε ἐν ᾧ συνάψας ὁ ἀναιρέτης τῷ ἀφέτῃ. εἴη δὲ ἐπὶ ὑποδείγματος ἔσω σαφὲς τὸ εἰρημένον. ἐλάφθω τοίνυν καθ' ὑπόθεσιν * μεσουρανοῦν ♒ μοίρας δ΄. ἀφέτης δὲ ♓ μοίρας β΄. ἀναιρέτης δὲ μοίρας τοῦ ♈ κ΄ καὶ εἰσαγαγὼν εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν. τῷ μὲν μεσουρανοῦντι εὑρίσκω παρακειμένους ἀναφορικοὺς χρόνους λϛ΄ τῷ δὲ ἀφέτῃ, τουτέστι τῇ β΄ μοίρᾳ τῶν ♓. ξδ΄ μοίρας ὧν ἡ ὑπεροχή, κη΄. εἶτα καὶ εἰς τὸ κλίμα τὸ γ΄ εἰσαγαγὼν τὴν τοῦ ἀφέτου μοῖραν, ἀπογράφομαι τοὺς ὡριαίους χρόνους τοὺς ιδ΄. * καὶ μερίζω τὴν ὑπεροχὴν εἰς αὐτοὺς καὶ ἔχω δύο ὥρας. δὶς γὰρ ιδ΄ κη΄, ἅς φησιν ἀπέχει ὁ ἀφέτης τοῦ μεσουρανήματος, ἀλλ' ἐπειδὴ θέλω εὑρεῖν πόσας ἀφίστηκε τοῦ μεσουρανοῦ: ἐὰν γὰρ εὕρω ἀφαιρῶ ἃς ἀφίστηκεν ὁ † ἀφέτης, καὶ ἔχω πόσας ὥρας ἀφίστηκεν ὁ ἀναιρέτης τοῦ ἀφέτου. ποιῶ αὖθις τὸν δὲ τὸν τρόπον. λαβὼν τὴν κ΄ μοίρας τοῦ ♈, εἰσάγω εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν, καὶ εὑρίσκω παρακειμένους χρόνους † ρη΄. ἔχω δὲ καὶ τοῦ μεσουρανήματος λϛ΄, καὶ ποιῶ ὑπεροχὴν εὑρίσκω οβ΄ καὶ λαμβάνω ἐν τῷ κλίματι ὡριαίους χρόνους ιε΄ μζ΄ καὶ πολλαπλασιάζω τὰς τοῦ ἀφέτου μοίρας β΄, ἤτοι ὥρας ἐπὶ τὰς ιε΄ μζ΄. καὶ ἔχω μοίρας λα΄, † ἃς ἀφαιρῶ ἀπὸ τῆς ὑπεροχῆς τῆς εὑρεθείσης τῶν οβ΄. καὶ καταλείπονται χρόνοι μ΄ κϛ΄ οὓς λέγω εἶναι τὸν χρόνον τῆς ἀποστάσεως, ὅτι δὲ ἐὰν ὡροσκοπῇ τοῦτο ἔσται καὶ ἐκ τοῦ κλίματος. καὶ οὐκ ἔσται χρεία τοσούτου κόπου. δῆλον ἡμῖν ἔσται ἐπὶ ὑποδείγματος. ἔσω

[margin: εἰς. — ἀναιρέτας. — ρη΄. — καὶ λδ΄.]

& annotanda tempora aſcenſionalia quæ adiacent, & facienda exuperatio, ac tum demum è climate ſumenda horaria tempora partis prorogatoris, & introducenda, et diuidenda horaria tempora in exuperationem in ſphæra recta inuentam, & uidendum, quantus conſletur numerus ex partitione. Deinde his omnibus annotatis, rurſus ſumenda eſt pars interfectoris, & in rectam ſphæram introducenda, atque in ea ſignanda aſcenſionalia tempora quę adiacent, & facienda ad M C, exuperatio, & ſumenda horaria tempora, quæ parti interfectoris adiacent, rurſus in quæſito climate, & numero è prima diuiſione in prorogatore collecto, multiplicato * in horaria tempora interfectoris, & collectus numerus ſubtrahendus ab exuperatione M C & interfectoris, & numerum reſiduum dicito eſſe diſtantiam, qua interfector prorogatori copulať. Hæc exemplo propoſito illuſtriora erunt. Sumatur docēdi cauſa * M C ♒ pars quarta. prorogator ♓ pars ſecunda. partes peremptionis ♈ uiceſima. His in rectam ſphæram introductis, M C adiacere inuenio partes 36. prorogatori, hoc eſt 2. ♓ 64. quorum exuperatio ſunt 28. Deinde in clima tertium etiam introducta prorogatoris parte, annoto horaria tempora 14. * & exuperationē in ea diuido, & habeo duas horas. Bis enim 14. ſunt 28. quibus, inquit, diſtat prorogator à * M C. ſed cū inuenire uolo, quot partibus diſtet prorogator à M C: † (Nam ſi inuenero, ſubtraho *. eas ab exuperatione interfectoris & medio cœli. & habeo quot partibus horis diſtet interfector à prorogatore) rurſus facio hoc modo: Accepta uiginti Arietis parte atque in rectam ſphæram introducta, inuenio adiacere tempora 108. habeo autem & mediū cœli 36. & facta exuperatione, inuenio 72. & ſumo in climate horaria tempora 15.47. & multiplicatis prorogatoris partibus duab. ſiue horis in 15.47, habeo partes 31. quas aufero ab exuperatione inuenta 72. & relinquūtur tempora 40.26. quæ dico eſſe tempus diſtantiæ. Idem porrò futurum ſi horoſcopet etiam è climate, nec opus eſſe tanto labore: perſpicuum nobis erit exem-

[margin: * 31]

ὁ ὡροσκόπος μοίρας ιθ ♉. ὁ δὲ ἀναιρετικὴ ♋ μοίρας α. καὶ πρῶτον διὰ τοῦ κλίματος ἐκβεβλήσθω ἡμῖν ὁ χρόνος τῆς ἀποστάσεως αὐτῶν, εἰσάγω εἰς τὸ γ´ κλίμα τὰς ιθ. τοῦ ♉. καὶ ἔχω ἀναφορικοὺς χρόνους λϛ. καὶ πάλιν τὴν τοῦ καρκίνου μοῖραν, α. καὶ εὑρίσκω χρόνους οϛ. ἀφαιρῶ δὲ αὐτῶν τοὺς ἐλάττονας τοὺς λϛ καὶ ἔχω καταλειπομένους μ χρόνους. ἀλλὰ δή, διὰ τῆς προεκτεθειμένης μεθόδου, ἐκβεβλήσθω ὁ χρόνος τῆς ἀποστάσεως. εἰσαγαγὼν οὖν εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν τοῦ ὡροσκόπου τὰς ιθ μοίρας, εὑρίσκω ἀναφορικοὺς χρόνους ρλϛ. ἔχω δὲ καὶ λϛ † ὑπεροχὴν ρ. εἰσὶ δὲ ὡριαῖοι χρόνοι ἐν τῷ γ´ κλίματι, ιϛ μ. μερίζω † τὴν ὑπεροχὴν παρὰ τοὺς ιϛ ποιῶ δὴ δεκάκις ἓξ ἑξάκις ἕξ, καὶ γίνονται ἐνενήκοντα ἓξ καὶ τὰ λϛ, ἑξάκις μ καὶ γίνονται αἱ καταλειφθεῖσαι δ μοῖραι. πάλιν τῇ πρώτῃ μοίρᾳ τοῦ ♋, εὑρίσκω ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ παρακειμένους ρπα. ἀφαιρῶ † τὰς τοῦ μεσουρανήματος, καὶ ἔχω ὑπεροχήν, ρμε. καὶ ὡριαίους χρόνους † ιγ λ´ τὰς οὖν ϛ τοῦ ἀφέτου μοίρας ἤτοι ὥρας πολλαπλασιάζω ἐπὶ τῶν ιζ λ´ λ´ καὶ ἔχω † ρε χρόνους, τούτους ἀφαιρῶ ἀπὸ τῆς ὑπεροχῆς. καὶ καταλείπονται μ χρόνοι. ὅσοι διὰ τοῦ κλίματος. ὁρᾷς ὅπως μία καὶ αὐτὴ μέθοδος πάλιν ἐφαρμόζει τοῖς προκειμένοις. λέγει δὲ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ ὑποδείγματος πάντα τὰ εἰρημένα. οἷς δεῖ μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν. μία δὲ πάλιν ἐπὶ πᾶσι δῆλον ὅτι ἐφαρμόζει, δι᾽ ἧς ἐν οἵῳ τόπῳ ὄντος τοῦ ἀφέτου, δυνησόμεθα εὑρεῖν μετὰ πόσον χρόνον ἡ κόλλησις ἔσται.

[Margin:] τὸ μεσουρανήματος ἀναφορικοὺς χρόνους. ἀπὸ τῆς ὑπεροχῆς τοὺς ιϛ´. — τὰς. — ιζ. — ρε.

lo. Horoscopus esto pars ♉ 19. pars interemptrix ♋.1. ac primū per clima proiectum nobis sit tempus distantiæ eorum. Introduco in 3 clima 19. ♉, & habeo ascensionalia tēpora 36. ac rursus ♋ partem. 1. & inuenio tempora 76. inde subtractis minoribus uidelicet 36, restant tempora 40. Verum per prius oppositam methodum proiectum sit tempus distantiæ. Introductis igitur in rectam sphæram partibus horoscopi 19, inuenio ascensionalia tempora 136. habeo autem † 36. exuperatio 100. Sunt autem horaria tempora in 3 climate, 16.40. † diuido exuperationem in 16. facio decies sex, & sexies sex † & minuta sexies 40. & fiunt reliquæ partes 4. & sic habituri sumus sex horarum numerum è diuisione 100. partiū. Rursus primæ parti ♋ inuenio adiacere in recta sphæra 181. aufero partes medij cœli, & habeo exuperationem 145. & horaria tempora 13.30. Sex igitur prorogatoris partes siue horas multiplico per 17, Minuta 30. & habeo 105. tempora. hæc aufero ab exuperatione, & restant 40. tempora, quæ sunt in climate. Vides ut una eademq́ue methodus cōueniat his quæ proposita habemus. Sed & ipse hæc omnia exemplo ostendit, quæ quidem diligentiss. sunt animaduertenda. Est autem una methodus quę omnibus cōueniat, per quam, quocunq́ue in loco sit prorogator, inuenire poterimus, post quantum tempus futura sit agglutinatio.

τῶν ἐπ᾽ αὐτὰ φερόντων.

Τοῦτο ὑπερβατῶς νοούμενον εὐχερὲς καταφαίνεται· ἐὰν τοιοῦτον τὸ ἀνάλογον τῶν ἐπ᾽ αὐτὸν ποιῶν ὑπερβῇς, τῶν φερόντων ἐπὶ τὸν ἐπ᾽ αὐτὸν τὸν ἑπόμενον τόπον.

Πόσας καιρικάς.

Τὸν σκοπὸν ὅλον εἶπεν, ὅτι πρόκειται πρότερον εὑρεῖν πόσας ὥρας ἀφίσταται τοῦ μεσουρανήματος. πῶς δὲ εὑρήσομεν, ἐξ ἀρχῆς γράφει. λέγει γὰρ ὅτι ἀριθμήσαντες τὰς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς μεσουρανούσης. εἰρήκαμεν γὰρ ὡς χρὴ λαμβάνειν τὴν ὑπεροχὴν ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ τοῦ τε ἀφέτου καὶ τοῦ μεσουρανήματος. καὶ τοὺς ὡριαίους χρόνους ἐν τῷ κλίματι, καὶ τὴν ὑπεροχὴν μερίσαι παρὰ τοὺς ὡριαίους χρόνους καὶ τοσαύτας λέγειν εἶναι τὰς ὥρας τῆς ἀποστάσεως, ἤτοι ὑπὲρ γῆν ἢ ὑπὸ γῆν. τοῦτο γάρ ἐστιν ὃ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἔλεγε,

Eorum quæ ad ipsa ferunt.

Hoc, obseruata uerborum traiectione, facile apparet: si transilias hæc uerba (talem propositionem ad ipsum faciens) & dicas, quæ feruntur ad ipsum sequentem locum.

Quot temporalia.

Totum scopum dicit, propositum prius sit inuenire, quot horis distet à M C: quomodo autē inuenturi sumus, ab initio scribit. Ait enim, si numeremus partes, quæ inter ipsam & M C. partē sit. Diximus enim, exuperationem sumendā esse in recta sphęra tam prorogatoris quam M C: & horaria tempora in climate, & exuperationem diuidendam per horaria tempora, & dicendū tot esse horas distātię, siue supra terrā, siue sub terra. Hoc em̄ est, q supràdicebat:

Noctur-

τοὺς μὲν τῶν νυκτερινῶν, νυκτερινούς. τοὺς δὲ τῶν ἡμερινῶν, ἡμερινούς. δοκεῖ γὰρ ὡς περιττὸν εἶναι τὸ ὑποκείμενον. εἰ γὰρ τὸν ἀφέτην ὑπέθετο ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ, πάντως ἐνταῦθα εἶπε τοὺς ἐν τῷ ὑπὸ γῆν. κοινότερον δὲ ἐποιήσατο τὸν λόγον. ἐπειδὴ εἰσὶν ἀφέται ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν εὑρισκόμενοι. οὐκ ἐν τῷ περὶ χρόνων ζωῆς, ἀλλ' ἐν ἄλλοις κεφαλαίοις. ὡς προϊόντος μαθήσῃ τοῦ λόγου. ληψόμεθα δὲ οὐ τοὺς αὐτοὺς ἀεὶ ὡριαίους χρόνους, ἀλλ' ὅταν ὁ ἀφέτης ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ τοὺς αὐτοῦ τῇ μοίρᾳ παρακειμένους ἐν τῷ κλίματι ὡριαίους χρόνους. ὅταν δὲ ἐν τῷ ὑπὸ γῆν τοὺς ἐναντίους. εἰ μὲν γὰρ ὑπὲρ γῆν εἴη τῶν ἡμερινῶν, τουτέστι τῶν παρακειμένων τῇ ἡμερινῇ μοίρᾳ. αὕτη δέ ἐστιν ὑπὲρ γῆν. ὅλον γὰρ τοῦτο τὸ ἡμικύκλιον, ἡμερινὸν προσαγορεύεται· τῶν δὲ τῆς νυκτὸς εἰσίν, οἱ κατὰ διάμετρον. τὸ γὰρ αὐτὸ συμβαίνει τοι ὡς πολλάκις εἴρηται, τὰ ἐν τῷ ὑπογείῳ μετατεθέντων ἡμῶν εἰς τὸ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαίριον. ὡς γὰρ αὐτὸς φθάσας εἶπεν ἐν τῷ αὐτῷ ἡμικυκλίῳ τότε μεσουράνημα, καὶ τὸ ὑπόγειον.

Τῶν εἰρημένων ἡμικυκλίων.

Δύο γὰρ προσέθετό σοι ἡμικύκλια. ἓν μέν, τὸ διὰ μεσουρανήματος καὶ τὸ ὑπόγειον. ἕτερον δὲ τὸ διὰ τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ δύνοντος.

Καὶ δεήσει λαβεῖν·

Ἐπειδή φησιν εὑρήκαμεν διὰ τῆς εἰρημένης μεθόδου, πόσας ὥρας ἀφέστηκεν ὁ ἀφέτης τοῦ μεσουρανήματος. δεῖ δὲ εὑρεῖν, πότε ὁ ἀναιρέτης τοσαύτας ἀφέξει τοῦ μεσουρανήματος ὥρας. τότε γὰρ ἐπὶ τὸν ἀφέτην γίνεται, οὐ μέχρι τούτου στησόμεθα, ἀλλὰ δεήσει πάλιν συγκρῖναι τοὺς ἀναφορικοὺς χρόνους τοῦ μεσουρανήματος, καὶ τοῦ ἀναιρέτου, καὶ εὑρεῖν τὴν ὑπεροχήν, καὶ τοὺς ὡριαίους χρόνους, καὶ τὸν πολλαπλασιασμόν, καὶ πολλαπλασιάσαι τὰς ὥρας τοῦ ἀφέτου, ἃς ἤδη εὑρήκαμεν ἐπὶ τοὺς ὡριαίους χρόνους, καὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν ἀφελεῖν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς. εἰδέναι δὲ χρή, ὡς οὐκ ἀεὶ ἀφαιροῦμεν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ὡριαίων χρόνων, ἀλλ' ἔστιν ὅτε προστιθέαμεν. ἔστι δὲ ὅτε οὐ προστίθεμεν. οὔτε ἀφαιροῦμεν, ἀλλ' ἀναμίγνυμεν ἀμφοτέρους τόν τε ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, καὶ τὸν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς. καὶ τοῦτον φαμὲν εἶναι τὸν χρόνον τῆς ἀποστάσεως. ἐν ᾧ ὁ ἑπόμενος, ἐπὶ τὸν ἡγούμενον ἥξει. εὑρήσεις δὲ τὸν εἰρημένον κανόνα καὶ ἐν τῷ ὑποδείγματι σωζόμενον, ὡς ἐπιδείξομεν ἐν αὐτῷ γενομένους καὶ πόσους.

Nocturnarum nocturnas, diurnarum diurnas. Videtur enim hoc quodammodo superuacuum esse. Nam si prorogatorem statuit in superiore uersari hemisphærio: omnino hic dicit de ijs qui sub terra sunt. generalius autem loquitur. Nam prorogatores reperiuntur, nõ in tractatu de spatio uitę, sed in alijs capitibus, ut progressa oratione cognosces. Neq; etiam semper eadem horaria tempora sumemus, sed cũ prorogator in superiore hemisphærio fuerit: illius parti adiacentia horaria tempora, Cum in subterraneo, opposita. Nam si supra terram fuerit, diurnarum, hoc est, earũ quæ diurna parti adiacent. ea uerò supra terram est. Totus enim hic semicirculus diurnus appellatur. Nam partes noctis sunt, oppositæ. Idem enim accidit, ut sæpe dictum est, cum ea quæ sub terra sunt, in superius transtulerimus hemisphærium. Vt enim ipse antè dixit, in eodem semicirculo sunt M C & I M C.

Dictorum semicirculorum.

Duos enim adiecit semicirculos, unum per mediũ cœli & in medio cœli. alterum per horoscopum & occasum.

Et sumi oportebit.

Postq;, inquit, per eam quæ exposita est methodum inuenimus, quot horis distet prorogator à medio cœli, atq; inueniendũ est. quando interfector tot horis à M C sit abfuturus (tunc enim ad prorogatorem accedit) non hic resistemus: sed rursus cõparanda erunt ascensionalia tempora M C & interfectoris, & inuenienda exuperatio, & tempora horaria & multiplicatio, & multiplicandæ horæ prorogatoris, quæ inuenimus, per horaria tempora, & multiplicatio subtrahenda ab exuperatione. Est autem sciendum nõ semper subtrahi multiplicationem horariorum temporum ab exuperatione, aliquãdo nec addi nec subtrahi, sed commisceri utrosq; numeros, tũ eum qui ex multiplicatione prouenit, & eum qui ex exuperatione, & hoc distantiæ tempus esse dicamus, in quo sequens ad antecedentem est peruenturus. Hanc regulam etiam in exemplo Ptolemæi uidebis obseruatã, ut admonebimus, cum eò uentum fuerit.

Ὅτι τὰς ἴσας καιρικὰς ὥρας ἐποίει τοῦ προηγουμένου.

Τουτέστι τὰς ὥρας λαβόντες τοῦ ἀποστάσεως τοῦ προηγουμένου. ὅταν γὰρ ἤδη τὴν προηγουμένην ἢ ἐπὶ τὴν ἑπομένην γένηται, τὴν ἴσην αὐτὴν ἀπόστασιν ἀποστήσεται τοῦ μεσουρανήματος.

Εἰ μὲν γὰρ πρὸς τὸ ὑπὲρ γῆν.

Διττοὺς γὰρ ὑπέθετο τοὺς ὡροσκόπους. τοὺς μὲν ἡμερινοὺς τοὺς δὲ νυκτερινούς. ὑποδεδειγμένα δὲ φανερώτερον γένηται. ἄρχεται ἤδη ὑποδείγματος, πάντα σαφηνίζων, καὶ ἐπειδὴ ὡς ἔφαμεν, οὐκ ἀεὶ τὸν ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ὡρῶν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ἀφαιροῦμεν, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ προστίθεμεν. ἔστι δ' ὅτε μίγνυμεν. ἐπὶ πλειόνων ὑποδειγμάτων ποιεῖ τὸν λόγον.

Cum pares temporales horas.

Hoc est, Cum sumserimus horas distantiæ antecedentis. Nam cum ad antecedentem aut sequentem peruenerit pari interuallo à M C distabit.

Si uersus superius.

Duos enim statuit horoscopos, alios diurnos, alios nocturnos. sed hæc in exemplo erunt illustriora, quo omnia declarare conatur. Et quia ut diximus, numerum ex horarum multiplicatione collectum, nō semper ab exuperatione subtrahimus, sed aliquando etiam addimus, aliquando commiscemus: pluribus utitur exemplis.

Ὑπόθεσις Πτολεμαίου, πῶς δεῖ εὑρεῖν τὸν ἀναιρέτην πόσας ἀφέξει τοῦ μεσουρανήματος ὥρας.

Τὸ δὲ πρῶτον ὑπόδειγμα ἐστὶ τοιόνδε. ὡροσκοπεῖ ♈, καὶ ὁ ἀφέτης δὲ ὡροσκόπει. ἐστὶ δὲ κειμένη ἀρχὴ ὥστε ἀκριβῶς εἶναι τὸ πέρας τῶν ἀστέρων. τὸ δὲ μεσουράνημα, δῆλον ὅτι αἰγοκέρως ἐστί. ἐὰν γὰρ λαβὼν τὰς ἀναφορὰς τοῦ ὡροσκόπου, ἐν τῷ κλίματι εἰσαγάγῃς εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν εὑρήσεις τῇ ἀρχῇ τοῦ ♍ παρακειμένους αὐτούς. ἀναιρέτης δὲ ἡ ἀρχὴ τῶν διδύμων. ἔστω δὲ κλίμα γ'. ἐν ᾧ ἡ μέγιστη ἡμέρα γίνεται ὡρῶν ιδ. οὐκοῦν τῇ εἰρημένῃ μεθόδῳ δεῖ πρῶτον λαβεῖν τοὺς ἀναφορικοὺς χρόνους τοῦ μεσουρανήματος. εἰσὶ δὲ οὐδένες. ἐν γὰρ τῇ πρώτῃ μοίρᾳ τοῦ ♍ ἰσημερινὸς χρόνος παράκειται. μοῖρα δὲ οὐδεμία παράκειται τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ τοῦ ♍, εἶτα καὶ τοὺς τοῦ ἀφέτου, τουτέστι τοὺς παρακειμένους τῇ ἀρχῇ τοῦ ♈ ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ. εἰσὶ δὲ †ς, οὐκοῦν ὑπεροχὴν ἴσας αὕτη τοῦ μεσουρανήματος καὶ τοῦ ἀφέτου, πάλιν δὲ ἐν τῷ κλίματι εἰσαγαγὼν τὴν ἀρχὴν τοῦ κριοῦ εὑρίσκω ὡριαίους χρόνους ιε. τούτους μερίζω † ἐπὶ τῶν ἕξ καὶ εὑρίσκω ἕξ ὥρας, ἃς λέγω ἀπέχειν τὸν ἀφέτην τοῦ μεσουρανήματος. καὶ γὰρ ὁ ἀφέτης ὡροσκοπεῖ, εἰρήκαμεν δὲ ὅτι κέντρον ἀπὸ κέντρου ἡ ἀπόστασις, ὡρῶν ἐστιν ς. πάλιν ἤδη τῆς ὀρθῆς σφαίρας εἰσαγαγὼν τὴν ἀρχὴν τῶν ♊ εὑρίσκω παρακειμένους αὐτῇ ἀναφορικοὺς χρόνους ρμη. οἵτινες πάλιν ἔσονται ὑπεροχὴ τοῦ μεσουρανήματος οὓς ἔχει πρὸς τοὺς ἀνακειμένους αὐτῷ ἀναφορικοὺς χρόνους. πάλιν εἰσαγαγὼν τὴν ἀρχὴν τῶν ♊ εἰς τὸ εἰρημένον κλίμα, εὑρίσκω παρακειμένους αὐτῇ ὡριαίους χρόνους ιζ καὶ ἔχω μοίρας ρβ ἀφαιρῶ ταύτας ἐκ τῶν † μη τῆς ὑπεροχῆς, καὶ καταλείπονται μοῖραι μϛ, ἃς φημὶ εἶναι τὸν χρόνον τῆς ἀποστάσεως. ὁρᾷς ὅπως ἀφαλ-

Margin: εὑρίσκονται. | ἐπὶ τοῖς ἕξ.

Exemplum Ptolemæi, quomodo inueniendum sit, quot horis interfector à M C distet.

Primum exemplum est huiusmodi. Horoscopat ♈ initium. ut exquisitè sit finis stellarum. * M C nimirum erit ♍. Nam si acceptas horoscopi ascēsiones in climate, in rectam sphæram duxeris: uidebis eas adiacere principio ♍. Interfector est principium ♊. esto autē clima tertium, in quo dies sit horarū 14. Igitur exposita methodo primum sumenda sunt ascensionalia tēpora M C. Nulla autē sunt. Neq; enim primæ parti ♍ tēpus æquinoctiale adiacet * pars ęnim nulla adiacet principio ipsius ♍. Deinde tempora prorogatoris, hoc est, numeros adiacentes principio † ♈ in sphæra recta. Sūt autē 90. Ergo hæc erit exuperatio M C. & prorogatoris. Rursus introducto ♈ initio in climate, tempora horaria 15. reperio. quibus * per sex diuisis, inuenio 6 horas, quibus abesse dico prorogatorem à med. cœl. Etenim prorogator horoscopat. Diximus autem distantiam anguli ab angulo esse 6 horarum. Rursus principio Gemin. in rectā sphæram introducto, inuenio ei adiacere ascensionalia tempora 148. quæ rursus erunt exuperatio medij cœli, quæ habet pro suis ascensionalibus temporibus. Rursus introducto principio Gemin. in dictum clima: inuenio ei adiacere horaria tempora 17. habeo autē & iā 6 horas. & multiplico 6 per 17. & habeo partes 102. quas denuo de 140. partibus exupationis, & restant partes 46, quas dico esse tēpus distātię. Vides ut

Margin: in exuperatio nem.

ἀφέλῃ τῆς μεσουρανήματος τὴν ὑπεροχὴν ὄντος ἐν τοῖς ἑπομένοις τοῦ μεσουρανήματος τοῦ ἀφέτου.

Ὅπου ἡ μεγίστη.

Τὸ κλίμα ὀνόμασε διὰ τῆς ὑπογραφῆς. ἐπειδὴ ἐν προστίθησιν ἐν τῷ εἰδέναι πόσων ὡρῶν ἐστιν ἡ μεγίστη ἡμέρα ἐν τῷ κλίματι.

Τὸ δὲ ὡριαῖον μέγεθος.

Ὁρᾷς ὅπως τοὺς ὡριαίους χρόνους ἐν τῷ κλίματι ἔλαβεν καὶ οὐκ ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ. εἰδέναι δὲ χρὴ, ὡς τοὺς ὡριαίους χρόνους τῶν ἔλαβε, τὴν γὰρ ἀπόστασιν τοῦ ἀφέτου ἐσιώπησεν. ὡς δῆλον ὡροσκοποῦσιν οἱ δίδυμοι. καὶ ἡ ἀπόστασις πάντων τῶν ὡρῶν ἐστιν ἕξ. ὅθεν καὶ τοὺς ἀναφορικοὺς χρόνους τῶν ♊ σοι παρέγραψεν.

Ἐπειδὴ πρὸς τὸ ὑπὲρ γῆν μέρος.

Τοὺς ἡμερινοὺς φησὶν ὡριαίους χρόνους τῶν ♊ ἔλαβε διὰ τὸ σύγκρασιν γίνεσθαι πρὸς τὸ μεσουράνημα δὲ. ὡς ἐστὶν καὶ πρὸς τὸ ὑπόγειον κατὰ διάμετρον.

Ἐλάμβανον αὖ χρόνον ἀποχῆς.

Ἀποχὴν δὲ ἐκάλεσε τὴν ὑπεροχήν. τοσοῦτοι γάρ εἰσιν οἱ διδάξαντες τὴν μέθοδον, ὑπὸ ὑποδείγματος λέγει ὅτι συνᾴδει αὕτη ἡ μέθοδος, τῷ τοῦ κλίματος. ἐὰν γὰρ λάβῃς ἐν τῷ κλίματι τοὺς ἀναφορικοὺς χρόνους τοῦ κριοῦ, καὶ τοὺς τῶν ♊ καὶ ποιήσῃς ὑπεροχὴν ὁ καταλειπόμενος ἴσος ἔσται τῷ διὰ τῆς εἰρημένης μεθόδου εἰρημένῳ.

Μεσουρανείτω.

Ὥσπερ κινεῖ τὸν ἀφέτην καὶ περιάγει αὐτὸν διὰ τῶν κέντρων, ἐπεὶ οὖν μεσουρανεῖ ὁ ἀφέτης, δηχερὸς πάνυ ὥσπερ ἀρτίως διὰ τοῦ κλίματος εὕραμεν τὸν χρόνον τοῦ ἀφέτου ὡροσκοποῦντος. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τοῦτον τὸν χρόνον εὑρήσομεν διὰ τῆς ὀρθῆς σφαίρας. οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου μεσουρανήματος ἡ τοῦ ♈ ἀρχὴ ἔχει παρακειμένους χρόνους ἀναφορικοὺς ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ † ξ ἐλάβομεν καὶ οἱ ♊, ἔχουσι δὲ καὶ οὗτοι παρακειμένους ἀριθμοὺς ρμη. ἡ ὑπεροχὴ νη ἐν τοσούτῳ οὖν χρόνῳ φήσομεν τὴν κόλλησιν τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τὴν δευτέραν θέσιν ὀφείλει μεσουρανεῖν, ἵνα ὁ ἀναιρέτης ὥσπερ ὁ ἀφέτης μεσουρανῇ, πρώτη μὲν γὰρ θέσις ἡ τοῦ ἀφέτου, εἰς ἣν ὀφείλει ἐλθεῖν ὁ ἀναιρέτης.

ἑξήκοντα

Δυνέτω δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Πάλιν τὸν ἀφέτην ἐπὶ τὸ λειπόμενον κέντρον παράγαγεν. ἐὰν δὲ τὸ δυτικὸν εὑρίσκεται οὖν ἐν τοῖς προηγουμένοις μέρεσι τοῦ μεσουρανήματος ὅτε ὁ ἀφέτης καὶ ὁ ἀναιρέτης ὡς τὰ πάλιν ἀφελῶμεν τὴν ὑπεροχὴν ἐκ τοῦ πολλαπλα-

* exupationẽ à M C subtraxerit, cũ progator sit in partibus M C sequentibus.

quantitatẽ horariorum temporũ ex multiplicatione collectã, ab exuperatione medij cœli.

Vbi maximus:

Clima nominat per descriptionem, quãdoquidem nihil adijcit, unde sciatur, quot horarum sit dies maximus in eo climate.

Horaria uerò magnitudo.

Vides, ut horaria tempora in climate sumserit, non in recta sphæra. sciendum autẽ est horaria tempora * accepisse. Distantiam enim prorogatoris reticuit ut constar. horoscopant † ♊. distantia omnium, est ho horarum 6. Vnde etiam ascensionalia ♊ tẽpora ascripsit.

♈.

Quoniam ad partem que * supra terram est.

sub terra.

Diuina inquit horaria tempora ♊ sumpsit, ad quod contemperatio fit erga M C. ut sint etiam ad I M C. per oppositum.

Sumpsissent tempus apoches.

Apochen uocat exuperationem. tot enim sunt qui docuerũt hanc methodum * exemplo ostendit, consentire hanc methodum cum climate. Nam si in climate sumpseris ascensionalia tempora ♈, & ♊, atque exuperationẽ feceris: numerus residuus par erit ei qui per dictam methodum est expositus.

M C teneat.

Quasi loco mouet prorogatorem, & per angulos circumducit. Quum igitur M C tenet prorogator, facilimè, ut modò per clima, inuenimus tempus, prorogatore horoscopante: ad eundem modum etiã hoc tempus inueniemus per sphærã rectam, ueluti, in proposito M C. ♈ principium habet adiacentia tempora ascensionalia, in recta sphæra, 60. Sumantur ♊. habent & si ad iacentes numeros 148. Exuperatio est † 58. Tanto igitur rempore dicemus fore agglutinationem peremptionis. † secundum alterum situm debet mediare cœlum, ut interfector quemadmodum prorogator M C teneat. Primus enim situs est prorogatoris, ad quem perẽptor uenire debet.

90.

88.

Occidat eodem modo.

Rursus prorogatorem ad reliquum angulum adduxit, uidelicet occidentis. Inuenitur igitur in antecedentibus M C partibus prorogator & perẽptor. Itaque rursus auferemus exuperationem à multipli-

σιασμὸ τῶν ὡριαίων χρόνων, οἷον, ἐπειδὴ δύνει ὁ κριός, μεσουρανεῖ ὁ καρκῖνος. εἰσοίσομεν οὖν εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν τὸ μεσουράν: καὶ ἕξομεν παρακειμένας αὐτῷ ἀναφορὰς ρπ. εἰσὶ δὲ καὶ ♈ ξ. ὥστε οὖν ἡ διαφορὰ καὶ ὑπεροχὴ ϛ, ταύτας τὰς ϛ παρὰ τοὺς ὡριαίους χρόνους μερίσομεν τοὺς ιε, τοὺς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κριοῦ παρακειμένους. ἔσονται οὖν ὧραι ϛ ἅστινας καὶ ἐξ ἀρχῆς δῆλαι ἐτύγχανον, διὰ τὸ κεκεντρῶσθαι τὴν ἀφέτην. πᾶν δὲ κέντρον ἀφίστησι τοῦ λοιποῦ κέντρου ὥρας ϛ. ἀλλ' ἡμεῖς διὰ τὴν τῆς γυμνασίας πεῖραν, ἐχρησάμεθα τῇ μεθόδῳ καὶ δήλου ὄντος τοῦ ἀποτελέσματος. εὑρηκότες οὖν πόσας ὥρας ἀφίστησι τοῦ μεσουρανήματος ὁ ἀφέτης, πάλιν τοῦ μεσουρανήματος καὶ τοῦ ἀναιρέτου ληψόμεθα τὴν ὑπεροχήν, παράκεινται δὲ τῷ μεσουρανοῦντι. ρπ τῇ δὲ τῶν II ἀρχῇ ρμη, ἡ διαφορὰ οὖν αὐτῶν. ἔσται χρόνοι λβ. ἐπεὶ οὖν καὶ ὡριαῖοί εἰσι χρόνοι ιζ. ὡροσκόπει δὲ τοῦ ἀφέτου ϛ, πολλαπλασιάζω τὰς ϛ ἐπὶ τὰς ιζ. καὶ ἔχω χρόνους λβ ἐκ τούτων ἀφαιρῶ τὴν ὑπεροχήν τουτέστι τὸν μβ. † εὑρεθήσεται γὰρ ὁ ἑπόμενος ἐν τούτῳ τῷ προηγουμένῳ μέρει τοῦ μεσουραν: εἴρηται δὲ πρόσθεν, ὡς ὅταν μὲν ὁ ἀφέτης ἢ ὁ ἀναιρέτης, ἐν τοῖς ἑπομένοις εἰσὶ μέρεσι τοῦ μεσουρανήματος τότε ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ἀφελοῦμεν τὴν ποσότητα τῶν ὡριαίων χρόνων, τὴν ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ γενομένην. ὅταν δ' ἐν τοῖς ἡγουμένοις τὸ ἀνάπαλιν, τὴν ὑπεροχὴν αὐτοῦ ἀφελοῦμεν, ἐκ τοῦ τῶν ὡριαίων χρόνων πολλαπλασιασμοῦ. εἰς τὰ προηγούμενα χρόνον λβ ἡ γὰρ ὑπεροχὴ τῶν II πρὸς τὸ μεσουράνημα, τοσοῦτο χρόνοι εἰσίν. ἐπεὶ οὖν ϛ πάλιν ἀπέχει ὥρας τοῦ μεσουρανήματος ὁ ἀφέτης διὰ τὴν εἰρημένον κανόνα ὅτι ἐν τῷ κέντρῳ ἐστίν. καὶ γὰρ ἑπτακαίδεκα εἰσὶν οἱ ὡριαῖοι χρόνοι ἐφ' οὓς χρὴ ποιῆσαι τὰς ὥρας. ἔσονται ἄρα χρόνοι ρβ, οὓς ἀφέξει ἡ ἀρχὴ τῶν II. αἱ ὧραι γὰρ πολλαπλασιασθεῖσαι ἐπὶ τοὺς ὡριαίους χρόνους τοῦ ἀναιρέτου, οὐδὲν ἄλλο ποιήσουσιν, ἢ τὴν ἀπόστασιν ἣν ἀφίστησιν ἐν τῷ αὐτοῦ τοῦ ἡγουμένου τόπῳ γενόμενος τοῦ μεσουραν: δῆλον ὅτι. ἵνα δὲ σαφέστερον γένηται τὸ λεγόμενον διὰ τοῦ κανόνος ἐπιδείξομέν σοι τὸ προκείμενον. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ δύνοντι εἰλήφαμεν τὴν ἀρχὴν τῶν II, ληψόμεθα τὴν κατὰ διάμετρον ἀνίσχουσαν. ἵνα εὕρωμεν τὴν μεσουρανοῦσαν. εἰσαγαγὼν οὖν εἰς τὸ κλίμα τοῦ τοξότου μοίρας, καὶ εὑρὼν χρόνον σν παρακειμένους αὐτῇ ἔχω καὶ τῶν II ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ χρόνους ρμη. ἐὰν τούτους ἀφέλωμεν ἐκ τῶν σν, καταλειφθείσης ρβ

λείπονται χρόνοι ο.

Aries med. cœl. tenet Canc. Introducemus igitur mediũ cœli in rectam sphæram & habituri sumus ei adiacentes ascensiones 180. sũt & Arietis † 60. Est igitur differentia & exuperatio † 60. has igitur † 60. diuidemus per horaria tempora 15. quæ Arietis principio adiacẽt. Erũt igit̃ horæ 6. q̃ etiã à principio manifestę erant, eò q̧ angularis est ꝓrogator. Quiuis autẽ angulus distat ab altero angulo horis 6. Nos aũt ut exercitationis periculũ faceremus, methodo sumus usi, tametsi euidẽs sit effectus. Inuẽtis igit̃ horis, q̃bus prorogator à medio cœli distat, rursus mediũ cœli & interfectoris sumemus exuperationẽ: Adiacent autem medio cœlo. 180. Geminorũ principio 148. Eorum igitur differentia erit tempora 32. Quia uerò etiam horaria tempora sint 17. & horæ prorogatoris 6: multiplico. 6. per 17. & habeo tempora 102. Hinc aufero exuperationem hoc est, 32 †. Inuenietur enim sequens in hac parte, quæ mediũ cœli antecedit. Prius autem dictum est, cum prorogator & interfector in partibus medij cœli sequentibus sunt, tum auferendum esse quantitatem horariorum temporum ex multiplicatione collectam, ab exuperatione. Si in antecedentibus, uice uersa, exuperationem subtrahendam esse ab horariorum temporum multiplicatione. auferemus igitur tempora. 32. Nã exuperatio II ad M C tot temporũ est. Quia igitur prorogator rursus 6 horis à medio cœlo II distat ob expositã regulam quod in angulo est. & horaria tempora sunt 17. secundum quæ multiplicandæ sunt horæ 6. erunt tempora 102. quibus. 26. in partes antecedẽtes, tẽpora 32. Nã exuperatio II ad M C tot temporũ est. Quia igit̃ prorogator rursus tot tẽporibus à M C distat, ob expositã regulam, q̧ in angulo est (etenim 17. horaria tẽpora sunt secũdũ q̃ faciendæ sunt horæ) erũt tẽpora 102, q̃bus distet principiũ II. Nã horę interfectoris multiplicatæ ꝑ horaria tẽpora q̃b. prorogator à M C distat nihil aliud faciũt q̃ distãtiã qua distat in suo loco antecedẽte à M C nimirũ. Vt autẽ euidẽtius fiat id q̧ dictũ est, per canonẽ ostẽdem⁹ hoc ꝓpositũ. Et q̃a in occasu sũpsimus principiũ II, sumemus partẽ ex opposito emergẽtẽ, ut † M C partẽ inueniamus. Introducta igit̃ in clima ♐ † parte, & tẽporibus 250 ei adiacẽtib. inuentis: habeo

90. 90. 50.

relinquuntur tempora.

distantiam à MC.

χρόνοι. ὥς λέξομεν ἀφεστάναι τὸν ♊ τοῦ μεσουρανήματος· μεσουρανεῖ δὲ μοίρας α τοῦ ♏ ἀπεῖχε δὲ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ὅτε ὁ ♋ ἐμεσουράνει αὐτοὶ δὲ οὔπω ἦσαν ἐν τῷ δυτικῷ χρόνους λβ. ἐπεὶ οὖν ὅλη ἡ ἀπόστασις χρόνων ἐστὶν ρβ † τὸ κέντρον ἀφέστηκε δὲ τοῦ μεσουρανήματος λβ. † ἐπεὶ λοιποὶ ἀπολείψονται ο χρόνοι.

τὴν ὑπερ. ἐναπολείψον-ται.

Ἀναφέρεται δέ.

Ὥσπερ ὅτε ὡροσκοποῦντα ἔλαβε τὸν ♈, διὰ ταύτης τῆς μεθόδου διδάξας ὅπως χρὴ εὑρίσκειν τὴν ποσότητα τῶν χρόνων τῆς ἀποστάσεως, τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ ἐνταῦθα λαβὼν τὸν κριὸν δύνοντα, καὶ δείξας διὰ τῆς μεθόδου πόσος ἐστὶν ὁ χρόνος τῆς ἀποστάσεως, καὶ νῦν πάλιν δείκνυσιν, ὅπως εὐχερέστερον δυνατόν ἐστι λαβεῖν τὴν ἀπόστασιν. λαβὼν γὰρ χρὴ τὰς τῶν διαμέτρων ἀναφοράς, καὶ ἀφελεῖν ἀπὸ τῆς μείζονος τὴν ἐλάττονα. καὶ τὸ καταλειπόμενον λέγειν εἶναι τὸν χρόνον τῆς ἀποστάσεως ο. ἴδωμεν εἰ καὶ διὰ τοῦ κλίματος τὸ αὐτὸ εὑρίσκεται. εἰσάγομεν οὖν εἰς τὸ γ κλίμα, καὶ ληψόμεθα τὰς ἀναφορὰς τῶν κατὰ διάμετρον τοῦ ♐ καὶ τῶν ♊. εὑρίσκω δὲ τῇ ἀρχῇ τοῦ ♊ ρπ παρακειμένους ἀναφορικοὺς χρόνους. τῇ δὲ ἀρχῇ τοῦ τοξότου, σν· ἐὰν ρπ ἀπὸ τῶν σν ἀφέλω, καταλειφθήσονται ο, ὅσοι καὶ διὰ τῆς μεθόδου ταύτης. ἔστιν ἄρα καὶ διὰ τῆς μεθόδου ταύτης καὶ διὰ τοῦ κλίματος τὸ αὐτὸ ποιῆσαι, ὅταν εὑρεθῶσι κεκεντρωμένοι.

Ἵνα μεσουρανῇ μὲν ἡ τοῦ ♉ ιη μοῖρα.

Εἰπὼν περὶ τῶν κεκεντρωμένων ἀφετῶν, καὶ δείξας πῶς χρὴ εὑρίσκειν τὴν ποσότητα τῶν χρόνων τῆς ἀποστάσεως διὰ τῆς ὀρθῆς σφαίρας. καὶ πῶς εὐχερέστερον διὰ τοῦ κλίματος. ἐπειδὴ συμβαίνει τὸν ἀφέτην μὴ ἐν τῇ μοίρᾳ τοῦ κέντρου εὑρίσκεσθαι, ἀλλὰ ἀπόστασίν τινα ποιεῖσθαι, βούλεται οὖν καὶ τὴν τούτων διδασκαλίαν ποιήσασθαι. καὶ ὑποτίθεται ♉ ιη. μοίρας, ὁ δὲ ἀφέτης ἐν ταῖς ἡγουμέναις μοίραις τοῦ μεσουρανήματος· συναχθέντες οὖν τήν τε ὑπεροχὴν καὶ τὸν τῶν ὡρῶν πολλαπλασιασμὸν ἕξομεν τὴν τῆς ἀποστάσεως ποσότητα. αὐτὸς μὲν οὖν αὐτόθεν λαμβάνει γ ὥρας, τὸν † ἀναιρέτην τοῦ μεσουρανήματος ἀπέχοντα, σὺ δὲ ἀνάλυσον ἐπιστημονικῶς καθὼς μεμάθηκας, καὶ εὑρήσεις ὥσπερ ἀφέστηκεν ὥρας γ, παράκεινται γὰρ ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ, τῇ μὲν ιη μοίρας τοῦ ♉. ἀναφορικοὶ χρόνοι ρλε. τοῦ δὲ κριοῦ ἡ ὑπεροχὴ ἐστὶ με μέρισον παρὰ τὸν ιε, καὶ εὑρήσεις ὥρας γ. ἀλλ᾽ ἐὰν θελήσωμεν εὑρεῖν πόσας ὥρας ὁ ἀναιρέτης ἀφέστηκε τοῦ ἀφέτου, ζητήσωμεν πόσας πάλιν ἀφέστηκεν ὁ ἀναιρέτης ἐν τῷ ἑπομένῳ μέρει τοῦ μεσουρανήματος. καὶ συναχθέντες τὴν ἀπόστασιν, καὶ τὴν

ἀφέτην.

tempora 102. quibus dicemus distare ♊ à M C. Tenet autem M C prima pars ♏, distabat autem per hypothesin, cum ♋ M C teneret.* ipsaq; nondum essent in occidentali angulo tempora 32. Cum igitur tota angulorum distantia sit temporum 102. & † distabit à M C 32. Reliqua erunt tempora 70.

exuperatio

Ascendet autem.

Quemadmodum cum horoscopantem sumeret ♈, eaq; methodo doceret, quomodo inuenienda esset quantitas distantiæ tēporum: eodem hic quoq; pacto ♈ sumpto occidente, et per methodum ostenso, quantum sit distantiæ tempus: nunc iterum ostēdit, quomodo facilius sumi possit distantia. Sumendæ sunt enim † oppositorum signorum ascensiones, & minor à maiore subtrahenda, & residuum, dicendum est esse tempus distantię. Videmus an idem per clima inueniatur. Introducemus igitur in 3 clima, & sumemus ascensiones oppositas † ♐ & ♊. Inuenio autem principio † ♊ adiacere ascensionalia tempora 180 principio ♐ 250. Si 180. à 250. subtraxero, etiam † per hāc methodum 70. residua erunt. Licet igitur & per hanc methodum & per clima idem facere, cum angulares planetæ inueniuntur.

In climate

hoc modo per clima.

Vt medio cœli occupet ♉ 18. pars.

De angularibus prorogatoribus locutus, ostensoque, ut quantitas distantiæ temporum per sphæram rectam sit inuenienda & quo pacto facilius per clima: qa fit ut prorogator nō in parte anguli inueniatur, sed aliquantum distet, etiam hæc docere instituit, ac ponit ♉ partes 18. Prorogatorem in partibus medij cœli antecedentibus. Collecta igitur exuperatione & horarum multiplicatione, habituri sumus distantiæ quantitatem. Autor quidem statim sumit interfectorem tribus horis à medio cœli abesse. tu uerò artificiosè resoluito ut didicisti, & inuenies quibus distat, horas 3. Adiacent enim in recta sphæra 18. ♉ ascensionalia tēpora 135. ♈ autē exuperatio est 45. diuide p 15. & inuenies horas 3. Verū indagaturi qt horis distet interfector à prorogatore: qremus rursus, qt horis distet interfector † in parte M C sequente. collectaq; distantia &

prorogatoris

quan

ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ὡρῶν, ἕξομεν τὴν ὅλην ἀπόστασιν τοῦ ἀναιρέτου πρὸς τὸν ἀφέτην. οἷον, ἐπειδὴ τῇ μὲν ιη μοίρᾳ τοῦ ♉, ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ παράκεινται ρλε χρόνοι, τῇ δὲ ἀρχῇ τῶν ♊ ρμη. ἡ διαφορὰ δὲ ἐστὶ χρόνων ιγ. εἰσὶ δὲ καὶ ὡριαῖοι χρόνοι ιζ. ὧραι δὲ τρεῖς. καὶ ποιοῦσι τὸν ξδ. ὃν φαμὲν εἶναι τὸν χρόνον τῆς ἀποστάσεως. εἰρήκαμεν γὰρ ὡς ἐὰν εὑρεθῇ ὁ μὲν ἀναιρέτης ἐν τοῖς ἑπομένοις μέρεσι τοῦ μεσουρανήματος. ὁ δὲ ἀφέτης ἐν τοῖς ἡγουμένοις, τότε καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἀναιρέτου, καὶ τοῦ μεσουρανήματος καὶ τὸν ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ὡρῶν, τοῦ ἀφέτου καὶ τῶν ὡριαίων χρόνων τοῦ ἀναιρέτου συνθέντες. ποιήσομεν τὸν χρόνον τῆς ἀποστάσεως.

Χρόνους ἰσημερινοὺς γ'.

Οὗτοι δὲ εἰσὶν οὓς φαμὲν εἶναι τῆς ὑπεροχῆς. σὺν δὲ πάντα, καθὼς ἔχει τὴν ποσότητα τῆς ἀποστάσεως τοῦ ἀφέτου μετρουμένην.

Ἐποίει δὲ διὰ τῆς αὐτῆς ἀγωγῆς.

Ἀγωγὴν δὲ ἐκάλεσε τὴν μέθοδον. Πληρώσας δὲ πάλιν τὰ ὑποδείγματα, βούλεταί σοι νῦν ἐπιδεῖξαι λημμάτιον ἐκ τῶν προδεδειγμένων ἀναφαινόμενον, συντελοῦν ἡμῖν σφόδρα εἰς τὰ ζητούμενα, ὅτι αἱ παραυξήσεις τῶν κέντρων, κατ' ἴσην καὶ ὁμαλὴν πρόσθεσιν ἐγένοντο, οἷον ἡ πρώτη τῶν ♊ ὡριαίους χρόνους εἶχε μς προστίθει τούτοις ιβ. ὅτε ἐμεσουράνησεν ὁ ἀφέτης, καὶ ἐγένοντο νη. ὥστε οὐ μόνον κατ' ἴσην πρόσθεσιν ἐγένοντο αἱ παραυξήσεις ἀλλὰ καὶ ἐν ἑκάστῃ ὥρᾳ β' χρόνους ἔχει, ἀλλ' ἔστιν ὅτε ἐλάττονας, ἀεὶ δὲ εἰς τὰς ς' ὥρας, ἡ τοῦ κέντρου παραύξησις μερίζεται. διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἀνάλογον ὁ ἀναιρέτης ἐν τῇ μεταξὺ τῶν κέντρων ἀπόστασιν ἔχει. ἐπεὶ γὰρ τρεῖς ὥρας ἀφέστηκεν, ἑκάστη δὲ ὥρα ἔχει χρόνους β. οἱ πάντες γίνονται χρόνοι ς. τούτους προστίθεμεν τοῖς τοῦ ἡγουμένου κέντροις. οἷον τοῖς μεσουρανοῦσι χρόνοις νη, καὶ ποιοῦσι τὸν ξδ. ὃς εὑρίσκεται καὶ διὰ τῆς μεθόδου, τούτου δὲ ἐγνωσμένου, ἴδωμεν πῶς ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἁρμόζει αὐτὸ τοῖς προκειμένοις καὶ κατὰ τὸ ἀνάλογον οὐχ ἁπλῶς οὐδ' ὡς ἔτυχε διανέμει, ἀλλὰ τῇ αὐτῇ ἀναλογίᾳ καὶ ὁμοιότητι.

Ἐπειδήπερ αὐτὴν περὶ μὲν τῶν ἄλλων.

Βούλεταί σοι εἰπεῖν ἐν τούτοις πῶς κατὰ τὸ ἀνάλογον. καὶ ἡ τῶν τριῶν αὔξησις ἐγένετο ὡρῶν. ἐπειδὴ γὰρ ἡ πρόσθεσις τῶν κεφαλαίων φησὶ ιβ ἡμῖν ὤφθη χρόνων, δηλονότι τὸ ς' αὐτῶν προσθήσομεν ταῖς τοῦ μεσουρανήματος τρίσιν ὥραις ὡς ὑπόκειται ἀπέχων τοῦ κέντρου ἓξ οὖν εὑρίσκονται χρόνοι. τούτοις προστιθέαμεν τοῖς τοῦ μεσουρανήματος χρόνοις, ὅπερ εἰσὶ νη, καὶ οἱ πάντες γίνονται ξδ.

νη'.

quantitate ex horarum multiplicatione prouenienti: totā distantiam habebimus interfectoris à prorogatore. ueluti: quia 18 parti. Tauri in recta sphæra adiacēt tēpora 135. principio aūt Geminorū 148: differētia est temporum 13. Sunt autem & horaria tempora 17, & horę 3. & facit 64. quem numerum dico esse tempus distantiæ. Diximus enim si interfector in partibus M C sequentibus inueniatur, Prorogator in antecedentibus: tunc & exuperatione ascensionum interfectoris & medio cœli & numero ex multiplicatione horarum prorogatoris, & horariorum temporum interfectoris proueniente collecto, conficiendū esse tempus distantiæ.

Tempora æquinoctialia 3.

Hęc uerò sūt, q̄ exuperationis esse diximus.

Omnia uerò.

Quemadmodū habet quātitatē distātiæ dimensam.

Faciebat eodem ductu.

Ductum uocat methodum. Absolutis porrò exemplis, ostensurus est propositionem, ex ijs quæ supra demonstrata sunt, emergentem, ualdeq; conducibilem ad ea quæ dicenda restant, uidelicet incrementa angulorum pari & æquali adiectione esse facta. Veluti † prima pars Geminorum horaria tempora habuit quadraginta sex adiecta his, sunt 12. cum prorogator M C tenuit & facta sunt 58. Iraque incrementa facta sunt non modo per æqualem adiectionem, sed & quælibet hora habet 2 tempora, interdum tamen pauciora. Semper autem in sex horas anguli incrementum diuiditur. quapropter etiam interemptor in angulis interiecto interuallo, parem rationem habet. Quia enim tribus horis distat, Quęlibet autem hora bina habet tempora: omnino tempora fiunt 6. quæ stellæ antecedentis angulis addimus, ueluti Medio cœli tempora 58. & conficio 64. quantus numerus etiam per methodum reperitur. Hoc cognito, quomodo in sequētibus hoc ad propositū accommodet, & pro portione atq; similitudine seruata, non simpliciter neq; fortuitò distribuat.

† principium ascensionalia.

Quoniam hæc in alijs.

In his dicturus est, quomodo seruata pro portione trium etiam horarum incrementū sit factū. Quia eñ adiectio capitū, inqt, 12 temporū extitit: nimirū semissem eorū adijciemus tribus M C horis, ut positū est abesse ab angulo. sex ergo tēpora inueniunt. hæc adijciemus M C tēporib. q̄ sunt 58: & omnia fiūt 64.

Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐπὶ πάντων.

Νῦν σοι μιγνύει καὶ τὸ ἐκ τοῦ λημματίου χρήσιμον πόρισμα.

Τὸ γὰρ ἀναφαινόμενον.

Ἡ γὰρ φησὶν παραύξησις τῶν κέντρων κατ' ἴσην παραύξησιν ἐγένετο. δεῖ δὲ κατανοεῖν τῆς προτεθείσης γενέσεως, πόση ἐστὶν ἡ παραύξησις τῶν κέντρων, οὐ γὰρ ἀεὶ δωδεκάδα εὑρίσκεται κέντρα. ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἐλαττόνων εὑρίσκομεν τὰς ἀναφορὰς ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ τῶν κέντρων λαβόντες, καὶ τὴν ὑπεροχὴν ποιησάμενοι. εἶτα καὶ πόσας ὥρας ἀφέστηκε τοῦ μεσουρανήματος ὁ ἀφέτης δῆλον ὅτι καὶ ὅσον ἂν εὕρωμεν μέρος οὔσας τῶν ς̄, τοσοῦτον προσθήσομεν ἐκ τῆς παραυξήσεως λαβόντες.

Προσθήσομεν δὲ τοῦδε.

Τοῦ τὰ ἑπόμενα κέντρα. ἔσται δὲ σαφὲς ἡμῖν τὸ ῥηθὲν ἐκ τῶν ἑξῆς συντεθησομένων.

Πάλιν γὰρ ἀνατελλούσης.

Τῶν πολλῶν καὶ ἀπείρων πόνων, ἀπαλλάττει τὸν ἀκροατήν. μεθόδους γὰρ λοιπὸν ἡμῖν παραδίδωσι. δι' ὧν δυνήσῃ ῥᾳδίως εὑρίσκειν τὰ πρόσθεν διὰ μακρῶν ἠνυσμένα ἐκδιαιρέσεως. λάβωμεν οὖν τὸν ἀφέτην, ποῦ εὑρίσκεται. ἀνάγκη τοίνυν αὐτὸν, ἢ ἐν τοῖς κέντροις εἶναι, ἢ ἐν τοῖς μεταξὺ τῶν κέντρων διαστήμασιν. ἀλλ' εἰ μὲν ἐν τοῖς κέντροις εὑρεθῇ, ὡροσκοπῶν μὲν, διὰ τοῦ κλίματος εὑρίσκεται. ἐν γὰρ τῷ κλίματι ὡς ἤδη μεμάθηκας, εἰσαγαγόντες τὴν ἀφέτου καὶ τὴν ἀναιρέτου μοῖραν. καὶ ἀφελὼν τὸν ἐλάττονα ἀπὸ τοῦ μείζονος, τὸν καταλειπόμενον λέγω εἶναι τῆς ἀποστάσεως ἀριθμόν. μεσουρανῶν δὲ διὰ τῆς ὀρθῆς σφαίρας πάλιν τῶν ἀναφορικῶν χρόνων συγκρινομένων, καὶ ἀφαιρουμένων τοῦ ἐλάττονος ἐκ τοῦ μείζονος. ἐὰν δὲ ἐν τῷ δύνοντι τῶν διαμετρούντων ζῳδίων τὰς ἀναφορὰς ἐν τῷ κλίματι λαβὼν, ὁμοίως τῷ ὡροσκόπῳ ποιήσῃς. ἐὰν δὲ τῷ μεταξὺ διαστήματι τῶν κέντρων ᾖ, τότε ἐπισκεψόμεθα πόσοι εἰσὶν οἱ ἐπιβάλλοντες ἑκάστῳ κέντρῳ χρόνοι. πῶς δὲ μαθησόμεθα. ἐὰν ὁ ἀφέτης μοιρικῶς ὡροσκοπῇ, αὐτόθεν εἰσοίσομεν τὸν ὡροσκόπον εἰς τὸ κλίμα, καὶ ληψόμεθα τὰς ἀναφοράς. καὶ πάλιν ἐν τῷ κλίματι τὸν ἀναιρέτην εἰσαγαγόντες, καὶ τὸν ἐλάττονα τοῦ μείζονος ἀφελοῦμεν καὶ τὴν ὑπεροχὴν ἕξομεν τῶν χρόνων τοῦ ἑνὸς κέντρου. εἶτα αὐτὸν τὸν ὡροσκόπον ὥσπερ μεσουράνημα ὑποθέμενοι τὰ αὐτὰ ληψόμεθα ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ. καὶ παραβαλόντες τῶν β̄ κέντρων τὴν ὑπεροχὴν εὑρήσομεν πόση αὐτῶν ἡ παράλλαξις. πάλιν δὲ ἐν τῷ δύνοντι ὑποθέμενοι τὰ διάμετρον ἐν τῷ κλίματι ληψόμεθα, οἷον, ἐπὶ τοῦ παρακειμένου κριός ἐστιν ὁ ἀφέτης. ♊ ὁ ἀναι-

Quia uerò in omnibus etiam.

Nunc admiſcet etiam fructum utilē propoſitionis.

Quod enim emergit.

Incrementum enim, inquit, angulorum augmento factum eſt. Eſt autem animaduertendum, propoſita genitura, quantum ſit augmētum angulorum. Neq; enim ſemper * anguli duodeni inueniuntur, ſed aliquando etiam pauciores inueniemus, aſcēſionibus angulorum in recta ſphæra ſumptos, atq; exuperatione facta. Deinde quot horis prorogator à M C diſtet: perſpicuum eſt quotam partem 6 horarum inuenerimus, totam fore adijciendam, ex incremento ſumptam.

Adijciemus huius.

Eius qui ſequentes angulos tenet. hæc autem uerba ex ijs quæ poſtea adiungentur, perſpicua erunt.

Rurſus enim oriente.

Multis illis & infinitis laboribus auditorē leuat, tradita methodo, qua ea quę prius lōgis diuiſionib. tractata ſunt, facilè indagentur. Sumamus igitur prorogatorem quo in loco reperitur. Eū autē neceſſe eſt aut in angulis eſſe, aut in interuallis quę angulis interiacent, ſed ſi in angulis fuerit inuētus, horoſcopās p clima indagat. prorogatoris enī & interfectoris parte, in clima, ut iā cognouiſti, introducta, ac minore è maiore ſubtracto: reſiduū dico eſſe numerū diſtantiæ. Mediū cœlum occupās, indagatur p ſphærā rectā, rurſus aſcēſionalib. tēporibus inter ſe cōparatis, & minorib. à maiorib. ſubtractis. In occaſu poſitus: ſumptis aſcēſionibus oppoſitorū ſignorū in climate, perinde ut in horoſcopo. Si uerò in loco fuerit angulis interiecto: conſiderabimus, quot tempora cuilibet angulo conueniāt. Quomodo autē cognoſcemus, ſi prorogator partiliter horoſcoparit? introducemus horoſcopum in clima, & & ſumemus aſcenſiones & rurſus interfectore in clima introducto, & numero minore à maiore ſubducto, exuperationē temporis unius anguli habebimus: Deinde de ipſo inſtar medio cœli conſtituto,* eadem ſumemus in recta ſphæra. & collatione facta duorū angulorū: exuperationē inueniemus & quantum inter ſeſe uarient. Rurſus occaſu ita cōſtituto, oppoſita ſigna ſumemus, ut in propoſito exēplo. ♈ eſt progator. ♊ interfector

ρέτης. εἰλήφθω πρότερον ὡροσκόπος ἡ διάκειται τοῦ μὲν ♈ ο. τοῖς δὲ ♊ † μη. ἀλλὰ δὴ μεσουρανείτω. οὐκοῦν ἐπ' ὀρθῆς τῆς σφαίρας, τὰς ἀναφορὰς ἐπισκοπήσωμεν. παράκειται δὲ τῇ μὲν ἀρχῇ τοῦ κριοῦ ξ. τῇ δὲ ἀρχῇ τῶν διδύμων, ρμη. ἡ οὖν ὑπεροχὴ αὐτῶν ἐστι πη. ἐκ οὖν ἡ παράλλαξις τῶν κέντρων, δώδεκα χρόνων ἐγένετο. ἀλλὰ δὴ πάλιν δυνέτω κριός, τὰς τῶν διαμέτρων ληψόμεθα ἀναφοράς. εἰσὶ δὲ τρεῖς τῶν διαμέτρων, ἥτε τοῦ ♎ ἡ ἔχουσα τοὺς παρακειμένους χρόνους π. καὶ τοῦ ♏, σν, καὶ ♍ ο. ἡ γοῦν διαφορὰ ἐστι χρόνων ο. ὥστε καὶ αὕτη ιβ χρόνων ἡ παράλλαξις τοῦ μεσουρανήματος. ἀλλὰ κἂν τι ἄλλο μεσουρανῇ, καὶ τότε τὸ αὐτὸ ποιήσομεν ὑποτιθέμενοι πάντοτε τὸν τόπον τοῦ ἀφέτου μεσουρανεῖν, καὶ ὡροσκοπεῖν, καὶ δύειν, ὡς εἴγε μὴ ὁ ♈ μεσουρανῇ, ἀλλ' οἱ ♓ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τοῖς μεταφέρομεν, εἶτα ζητήσωμεν πόσας ὥρας ἀφίσταται τοῦ μεσουρανήματος. δῆλον γὰρ ὅτι εἰ μέλλει ἀναιρέτης κόλλησιν αὐτῷ ποιήσασθαι, ὀφείλει ὁμοίως αὐτῷ ἀπέχειν τοῦ μεσουρανήματος, ἀπέχων γὰρ τὴν ἴσην ἀπόστασιν τοῦ ἀφέτου ἐν τῷ τόπῳ γίνεται. πῶς δὲ γνωσόμεθα πόσας ὥρας ἀφίσταται τοῦ μεσουρανήματος; τὴν μὲν τοῦ μεσουρανήματος μοῖραν εἰσάξομεν εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν, καὶ ληψόμεθα τοὺς παρακειμένους χρόνους, καὶ τὴν τοῦ ἀφέτου ὁμοίως καὶ ποιήσομεν ὑπεροχήν, καὶ ταύτην μερίσομεν παρὰ τοὺς ὡριαίους χρόνους, οὓς ἐκ τοῦ κλίματος εὑρήσομεν καὶ ὅσαι αὖ ἐκ τοῦ μερισμοῦ ὧραι, τοσαύτας ἀπέχειν τοῦ μεσουρανήματος τὸν ἀφέτην. ζητήσομεν δὲ πόσον μέρος ἐστὶν αὕτη τῶν ϛ ὡρῶν. τοσαύτας γὰρ ἐπέχει παντὸς κέντρου. καὶ τοσοῦτο μέρος ἐκ τῆς ὁμαλῆς προσθέσεως τῶν κέντρων ἀφελόντες, προσθήσομεν τοῖς ἐπιβάλλουσι τοῖς τοῦ ἑπομένου κέντρου χρόνοις. εἰ δὲ ἀφελεῖν ἐθελήσομεν ληψόμεθα τοὺς τοῦ προηγουμένου χρόνους. καὶ ἀφελοῦμεν ἐξ αὐτῶν τὸ ἀνάλογον. καὶ τὸν καταλειπόμενον ἐροῦμεν εἶναι τὸν χρόνον τὸν ἐπιβάλλοντα τῷ ἀναιρέτῃ. ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπὶ τοῦ κριοῦ ὑποθέσεως, παραύξησις παρὰ ιβ χρόνων ἐγένετο. τοσαύτας γὰρ ἡ πρόσθεσις τῶν προηγουμένων κέντρων ὁμοῦ. γὰρ ὡροσκόπος, μϛ. τὸ δὲ μεσουράνημα νη, τὸ δὲ δυτικὸν κέντρον, ο. ἐπεὶ οὖν ὑπόκειται τρεῖς ὥρας ἀφιστὼς ὁ ἀφέτης τοῦ μεσουρανήματος, εὑρίσκω ὅτι ἥμισυ μέρος ἐστὶν αὗται τῶν ϛ ὡρῶν. τὸ οὖν ἥμισυ μέρος τοῖς προσθέσεως, ἢ προστίθημι τῷ ἑπομένῳ κέντρῳ ἢ ἀφαιρῶ τοῦ ἡγουμένου. ἦν δὲ ἡ πρόσθεσις ὡς εἴρηται, ιβ. ἐκ οὖν ἐξ εἰ προσθήσω τοῖς τοῦ μεσουρανήματος, εὑρήσω τὸν ἐπιβάλλοντα χρόνον ἀφελὼν δὲ τῶν τοῦ δύνοντος χρόνων τὸν αὐτόν, ἕξω καταλειπόμενον χρόνον.

μϛ'.

fector. Sumatur prius horoscopus. ♈. adiacet. 70. ♊ † 48. Verum, ponamus occupare M C. ascensiones igitur rectæ sphæræ considerabimus. Adiacent autem principio ♈. † 60. principio ♊ 148. Eorum igitur exuperatio est 58. ergo angulorum uariatio, 12. temporum fuit. Rursus, occidat ♈. oppositas ascensiones sumemus, sunt autem tres ex opposito. & ♎ quæ habet adiacentia tempora 80. & ♂ 250.* & ♍ 70. Differentia igitur est 70. tēporum. Quare & hæc, uariatio à M C est 12 tēporū. Sed & si aliud signum M C tenuerit, tum etiam idem faciemus: ponentes semper prorogatoris locum temere horoscopum, M C, & occasum. Itaque si ♈ M C non tenuerit, sed ♓, eodem modo in angulis trāsferimus. Deinde quæremus, quot horis distet à M C. Certum est enim, si interfector ei agglutinandus est, oportere pari cum eo interuallo à M C distare. Tum enim, in † locum peruenit. Quomodo autem cognoscemus, quot horis distet à M C? M C: partem in rectam sphæram introducemus, & adiacentia tempora sumemus, prorogatoris item, atque exuperationem faciemus, eamque partiemur per horaria tempora, quę ex climate inueniemus. & quot horæ ex diuisione prouenerint, tot abesse prorogatorem à M C dicemus. Quæremus autem quota pars eæ sint 6 horarum (Tot enim horas quilibet angulus obtinet) & totam partem ab æquali adiectione angulorum demptam conuenientibus anguli sequentis temporibus adijciemus. Si uerò auferre uoluerimus: sumemus antecedentia tempora, et ab ijs quantum conueniat subtrahemus ac residuum, dicemus esse tempus quod interfectori conueniat. ut in proposito ♈ exemplo, augmentum per 12 tempora factum est. Tot enim conficit adiectio antecedentum angulorum. Nam horoscopus 46. M C 58. Angulus occidentis 70. Quoniam igitur ponitur prorogator tribus horis distare à M C: inuenio eas semissem esse 6. horarum. Semissem igitur adiectionis, aut sequenti angulo addo, aut antecedente subtraho. Fuit autem adiectio, ut dictum est, 12. Ergo si sex adiecero temporibus M C: conueniens tempus inueniā.* si idem de occidētis tēporibus subtraxero habebo residuum tempus. 64.

ὁμοῦ

Ὁ μὲν οὖν τρόπος ἐστὶ τῶν χρονικῶν διαστάσεως ποσότητος.

Ἐπλήρωσε τὸν περὶ τῶν ἀφετικῶν κολλήσεων λόγον. καὶ λοιπόν ἑπόμενον ἦν, ἐφ' ἕτερον μεταβαίνειν κεφάλαιον, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐ πᾶσαι σαφεῖς εἰσι καὶ αἱ κολλήσεις αἱ αὐταί, ἀλλ' αἱ μὲν ἔχουσι πάντα κακά τε ποιητικά. αἱ δὲ ἐπίσης. καὶ αἱ μὲν πάντα ἔχουσαι τὰ κακά, πάντως ἀναίρεσιν ἐπάγουσιν. αἱ δὲ τὰ πλεῖστα κακὰ κλιμακτῆρας. αἱ δὲ τὰ πλεῖστα ἀγαθά, παροδικὰς ἀηδίας, εἰκότως περὶ τούτων πρότερον διαλαμβάνει καὶ διδάσκει, πότε μὲν ἀναίρεσις ἔσται, πότε δὲ κλιμακτήρ, πότε δὲ παροδικὴ ἀηδία. σκόπει γὰρ τὸν ἀναιρετικὸν τόπον εἰ κεκάκωται, εἰ ἀφετικός τις κακοποιὸς εἰ ἐπιφέρει ἀκτῖνά τινα, σκόπει δὲ τὴν ἐπέμβασιν τὴν τότε καὶ τὸ ὅριον. εἰ μὲν κατὰ πῆξιν εἴη ὁ κακοποιὸς ἐν τῷ τόπῳ, ἢ σχηματίζηται πρὸς αὐτόν. εἴη δὲ καὶ τὸ ὅριον τοιοῦτον, θάνατον σημαίνει. εἰ δὲ εἴη ἀγαθὰ πλεῖστα, παροδικὸς ἔσται κλιμακτήρ, οἷον ἐὰν κατὰ πῆξιν μὲν ᾖ, ὁ κακοποιός. ἡ δὲ ἐπέμβασις καὶ τὸ ὅριον ἀγαθοποιοῦ εἴη. ἐὰν δὲ ἡ ἐπέμβασις μόνη ἀγαθὴ ᾖ. τὰ δὲ λοιπὰ πάντα κακά, χαλεπὸς καὶ δυσαπάλλακτος ἔσται ὁ κλιμακτήρ. ἐν δὲ τῷ τούτοις προσθεὶς θεώρημα, καταπαύει τὸν λόγον τὸν περὶ ζωῆς χρόνου. ἐπειδὴ δύο συμβαίνει ἀφέτας εὑρίσκεσθαι ἅμα, καὶ δύο ἀναιρέτας, ὅταν εἰ τύχοι ὁ μὲν ἥλιος, ἢ ὁ δὲ ὡροσκόπος, ἢ μεσουρανεῖ, ἢ τοῦ ια τόπου † εἰ δὲ καὶ ἐν τῷ μεσουρανήματι, τότε κατὰ μὲν τὴν αἵρεσιν τὸν ἥλιον προστίθημι, κατὰ δὲ τὴν τοῦ τόπου κυριότητα, τὴν ☾, ἐνίοτε δὲ ἅμα δύο ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἀπαντῶσιν ἀναιρέται τὰς μοίρας διαλλάττοντες, καὶ ἀπορία τότε γίνεται, τίνα αὐτῶν χρὴ λαβεῖν ἀναιρέτην. οὐ χρὴ δὲ ταράττεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀφέτας ἀμφοτέρους λαμβάνειν, καὶ τοὺς ἀναιρέτας. τὸν δὲ κυριώτερον γνωσόμεθα, ἐκ τῶν προυπαρξάντων πάντων κατὰ τὴν τῶν ὀλιγοχρονιωτέρων τάξιν, τουτέστι καὶ τὰς ὀλιγοχρονίας καὶ πολυχρονίας. καὶ τὰς ἀναιρετικὰς δὲ τούτων γνωσόμεθα, καὶ τὰς κολλήσεις. ἐφεξῆς δὲ ὑπογράφει, ὅπως ὀφείλεις διακρίνειν τὰς τοσαύτας τῶν κολλήσεων, κατὰ τὸν προειρημένον ἡμῖν τρόπον. εἴρηται γὰρ πρόσθεν, * ὅτι ἀγαθοποιοὶ συνιόντες, ἢ ἐπαναφερόμενοι σώζουσι.

Χρονικῶν ἐπεμβάσεων.

Τουτέστι τῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον συμβαινουσῶν ἐπεμβάσεων.

Τοὺς κυριωτάτους τόπους.

Λέγει δὲ τοὺς τοῦ ἀφέτου.

ιά ☽ ἡ.

Ac modus quantitatis tempora lium distantiarum.

Absoluit tractationem de prorogatorijs agglutinationibus. Consequens nunc est, ut ad aliud caput transeat. Sed quia non omnes agglutinationes perspicuæ atque eędem sunt, sed aliæ omnia mala efficiunt, aliæ mediam naturā tenent: ac omnino malæ, haud dubiè perimunt, maxima ex parte malæ, scansiles annos efficiunt, maxima ex parte bonæ, breuis temporis molestias pariunt: rectè hoc in primis distinguit, & tradit, quando interfectio, quando scansilis annus, quando breuis molestia portendatur. Considera ergo locum interficientem, an afflictus sit, an aliqua malefica † cū teneat, aut radio pulset. cōsidera item quę stella tum in eo transeat & fines. Si ergo malefica in eo loco fixa fuerit, aut cū eo configurata & finis etiam sit huiusmodi: significat noctem. Sin bona plurima fuerint, breuis erit climacter. Veluti si fixa ibi fuerit malefica, transitus autem & finis sit beneficę. Sin transitus duntaxat fuerit bonus, reliqua uerò omnia mala: grauis erit climacter, & qui uix superari queat. His uno præcepto adiecto concludit tractationem de uitæ spatio. Quia fit ut bini & prorogatores & interfectores inueniātur, Exempli gratia † si ☉ horoscopet aut cœlum mediet aut 11 locum teneat, Luna autem in M C. uersetur, tunc ratione conditionis Solem pręfero, ratione prærogatiui loci, Lunam. Aliquando etiam eodem in loco bini occurrunt interfectores, parte differentes: tunc dubitatio existit, uter eorum sit iudicandus interfector? Nō autem perturbari debemus, sed & prorogatorē & interfectorem utrunq; sumere. Potentiorem autem cognoscamus, pro eius prærogatiuis omnibus, ordine pauciorum tēporum obseruato, * hoc est & pauci & longi temporis. & interfectrices horum, cognoscemus agglutinationes. Deinceps scribit, quomodo tales agglutinationes sint dijudicādæ, eo modo quo antè diximus, Prius enim dictū est, beneficarū cōiunctionē aut consecutionem esse salutarem.

ab eo distet.

ὅταν, εἰ τύχοι ὁ μὲν ☉ ὁ ὡροσκόπος ἢ μεσουρανεῖ. ἢ τοῦ ια τόπου. ἡ δὲ ☾ ἐν τῷ μεσουρανήματι.

Temporalium transitum.

Hoc est, eorū qui illo tempore cōtingunt.

Principalia loca.

Loca protogatoris dicit.

Τοῦ δὲ ἑτέρου.

οἷον τὴν ἐπεμβάσεως ἢ τῶν ὁρίων, ἐὰν δὲ τὸ συναμφότερον ἀγαθὸν γένηται, τότε παροδικὰ μόνα ἔσται τὰ γενόμενα.

Τοῦ καὶ ἐν τόποις ἰδιότητος.

Τὸ εἶδος φησὶ τὴν βλάβης καὶ τὴν καθαιρέσεως γνώσῃ, ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαντῶντος τόπου. ἐὰν γὰρ ἐν τῷ μεσουρανήματι ᾖ, περὶ τὰς πράξεις ἔσται ἡ βλάβη. ἐὰν δὲ ἐν τῷ κλήρῳ τῆς τύχης, περὶ κτῆσιν. καὶ ἐπὶ τὸν ὅμοιον τρόπον ἐπὶ τῶν ἄλλων τόπων ἀποφαινόμενος.

Τὴν τῆς ἀναιρετικῆς κυρίαν.

Ἐντεῦθεν ἄρχεται περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων ὑπαντήσεων, ὅταν δύο ἅμα ὑπαντήσωσιν. αὐτὸς μὲν μόνον ἐπὶ τῶν ἀναιρετικῶν ἤκουε, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἀφετῶν δύο δὲ τοὺς κανόνας λέγει. ἢ γὰρ πρὸς τὰ βαίνοντα κρίνειν χρὴ τὸν κυριώτερον, ἢ ἀμφοτέρους λέγειν ἀναιρέτας. καὶ ἀποφαίνεσθαι, ἢ τῷδε ἢ τῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἔσεσθαι τὴν ἀναίρεσιν, κἂν μὴ ἀναιρῇ ὁπότερος, ἀλλ' οὖν ἀηδίας καὶ κλιμακτῆρας ποιήσει.

Περὶ μορφῆς καὶ κράσεως σωματικῆς.

Ἐφοδευμένης δὲ καὶ τῆς περὶ τῶν χρόνων ζωῆς.

Λοιπὸν βούλεται δὲ περὶ τῆς σωματικῆς ἰδιότητος γράψαι, προτίθησι γὰρ ταύτην τῆς ψυχῆς. αὕτη γὰρ πρώτη διαπλάττεται. ἐκείνη δὲ μετὰ τὴν διάπλασιν ὀργάνῳ χρῆται τῷ σώματι, κἀκεῖνο μετὰ τὰς δυνάμεις συμφυομένας ἔχει. αὕτη δὲ μετὰ χρόνον τὴν οἰκείαν ἐνέργειαν ἐπιδείκνυται. διὰ ταύτας πάσας τὰς αἰτίας, προτίθησι τὸν περὶ σώματος λόγον. διπλοῦς δὲ οὗτος εἶναι δοκεῖ. λέγει γὰρ καὶ σχῆμα καὶ διάπλασιν πρότερον, εἶτα καὶ ἐξ ἑτέρας ἀρχῆς δεύτερον ποιησάμενος λόγον περὶ τῶν παθῶν τῶν ἐπισυμβαινόντων τῷ σώματι, ποιεῖται καὶ ἐνταῦθα μέθοδον τῆς εὑρέσεως, τὸν ὡροσκόπον καὶ τὴν ☾, καὶ τοὺς οἰκοδεσπότας αὐτῶν. καὶ ὁποῖοι ἂν ὦσιν οὗτοι καὶ αἱ ἰδιότητες τῶν ὑποδεξαμένων τόπων καὶ τῶν σχηματιζομένων ἀστέρων, ἐκ τούτων ἐρεῖς εἶναι τὸ σχῆμα καὶ τὴν τοῦ σώματος κρᾶσιν, λέγει γὰρ δὲ αὐτὸς ἰδίᾳ περὶ τῶν ἀστέρων ἰδίᾳ περὶ τῶν τόπων. σὸν δὲ ἐστὶ λοιπὸν, τὴν σύγκρασιν αὐτῶν εὐστόχως ποιήσασθαι. ἔτι δὲ μᾶλλον λεπτότερον ποιεῖται τὸν λόγον, πάσας αὐτῶν τὰς φυσικὰς καὶ ἐπικτήτους ἐξετάσωμεν δυνάμεις. οἷον τὴν κρᾶσιν τοίαν ποιήσει ὁ κρόνος, καὶ καθ' ἑαυτόν. ἀλλὰ καὶ φάσιν τινὰ ποιούμενος τοίαν. πρὸς δὲ τὴν σελήνην, τοίαν. καθόλου γὰρ οἱ ἀστέρες ἀνατολικοὶ μὲν ὄντες ἀδιαφθόρους τὰς οἰκείας οἰκειότητας καὶ σώας ποιοῦσι. δυτικοὶ

Alterius.

Velut transitus aut finium, quod si utrunque bonum fuerit: breues duntaxat erunt euentus.

Horum etiam proprietatis.

Genus damni, inquit, & destructionis cognosces ex proprietate occurrentis loci. Nam si in M C ciderit: in actionibus erit damnũ si in horoscopo, in re familiari, deq; alijs locis eodem modo pronunciato.

Quę peremptricem autoritatem.

Hic de ambiguis occursibus differere incepit. Cum bini simul occurrunt. idq; non de interfectoribus duntaxat, sed etiam de prorogatoribus est intelligendum. ac duas tradit regulas. Ait enim, ex ijs quæ iam euenerunt, iudicandum, utrius maior sit autoritas. aut utrunque dicendum interfectorem atque pronunciandum, peremptionem aut hoc aut alio fore tempore. q; si neuter peremerit, tamen molestias & climacteras pariturum.

De forma & temperamento corporeo.

Tractato à nobis etiam uitæ spatio.

Nunc de proprietate corporea scripturus est. hunc enim animi proprietati præfert cum illa prior informetur. hæc post illius corporis informationem, corpore tãquam instrumento utatur. ac uires corporis una cum eo nascantur: mens suam efficaciam post aliquod tempus ostendat. His omnibus de causis, prius de corpore disputat, quę disputatio & ipsa est duplex. Nam habitum & formam corporis prius exponit, deinde alio principio sumpto, de affectionibus, quæ corpus infestare solẽt, agit. idq; hac etiam methodo. Sumit enim horoscopum & Lunam, eorumq; dominatores, & quales hi fuerint, & proprietates locorum in quibus uersantur, & stellarũ quæ cum ijs configurantur: talẽ dices esse formam & temperamentum corporis. Ipse autem seorsim de locis dicit. Iam ergo tuũ erit, ut ea sagaciter permisceas. Quin subtilius etiam persequitur omnes stellarum tam insitas quam acquisitas uires, ut quale temperamentum ♄ efficiat per se, quale pro ortu suo, quale pro configuratione cum Luna ☾ Omnino enim stellæ orientales, incorruptas & saluas suas proprietates præstant, occidentales, infirmi-

δὲ, ἀσθενέστεροι, καὶ οὐ τὰς αὐτάς. καὶ ἑῷοι μὲν ὄντες, καὶ ἀνατολικοὶ, μεγάλα ποιοῦσι τὰ σώματα. τὸν δὲ πρῶτον στηριγμὸν ποιούμενοι τῆς ἐπὶ ἀφαίρεσιν, εὔτονα καὶ ἰσχυρά. δοκοῦσι γὰρ καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ * προσγείῳ ἰσχυρότεροι εἶναι, ἀφαιροῦντες δὲ ἀσύμμετρα. στηρίζοντες δὲ ἐπὶ πρόσθεσιν τὸν δεύτερον στηριγμὸν ἀσθενῆ. ἐπειδὴ οὔπω ἰσχυροὶ ἐν τῇ προσθέσει γεγόνασιν, ἀλλ' ἔτι φέρουσιν τὰ τῆς ἀφαιρέσεως λείψανα καὶ πρὸς κακοχυμίαν ἐπιτήδεια. οὕτω μὲν οὖν τὰς τῶν ἀστέρων δυνάμεις λεπτομερέστερον ἐπισκεπτέον. τὰς δὲ τῶν ζῳδίων τρόπῳ τοιῷδε πρῶτον εἰς τὰ ὁλοσχερέστερα αὐτῶν ποιεῖται τὴν διαίρεσιν. εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸ λεπτότερον κατὰ τὸ ἀνάλογον χωρεῖ. ὅτι τὰ μὲν εἰσὶ τῆς θερινῆς τροπῆς τὰ δὲ τῆς ἐαρινῆς τὰ δὲ τῆς χειμερινῆς. τὰ δὲ τῆς φθινοπωρινῆς. εἶτα τὰ μὲν μεγάλα εἰσὶ τὰ δὲ μικρά. μεγάλα μὲν ♌. ♍. ♎, τὰ δὲ μικρὰ ♓ ♍. καὶ πάλιν εὐάρμοστα μὲν ἄλλα. ἀνάρμοστα δὲ, ἕτερα. καὶ πρὸς τὰ μέρη, οὐ πάντα τὰ ζῴδια ὅμοια τὰ μέρη κέκτηται. ἀλλὰ τὰ μὲν ἔχει ἐμπρόσθια ἰσχυρά· τὰ δὲ ὀπίσθια ἀσθενῆ. ἔστι δὲ ἐφ' ὧν καὶ ἐμπρόσθια εἰσὶν ἀσθενῆ.

Διὰ τὸ ὑλικώτερον.

Τὸ γὰρ σῶμα. ὑλικώτερον μᾶλλόν ἐστιν. εἴωθε δὲ πρό γε τῶν ἄλλων ὑφιστᾶν τὴν ὕλην ἡ φύσις. ἐκ οὖν καὶ τὸ σῶμα ὕλης μᾶλλον πρώτου δὲ μετέχον ἐπὶ τὴν γένεσιν.

Τῶν δὲ ἑξῆς, ὕστερον.

in the μᾶλλον ἐστι.

Πολλῷ οὖν φησιν τῶν ἄλλων κεφαλαίων ὕστερον μνημονεύσομεν, ἑκάστου τῆς διδασκαλίας, ἐπὶ τὴν οἰκείαν τάξιν ἐκτιθέντες.

Ἐπὶ μέρους μὲν καὶ τὴν σελήνην ὡσαύτως.

Τὰ γὰρ μερικώτερα καὶ ἰδικώτερα, ἐκ τῆς ☾ εἰσόμεθα. τὸ δὲ ὡσαύτως βούλεται, τουτέστιν ἐπὶ τοῦ ὡροσκόπου ἐσκοποῦμεν γὰρ τόν τε ἐπόντα αὐτῷ καὶ τὸν οἰκοδεσποτοῦντα αὐτοῦ.

Καὶ τοῦ καθ' ἕτερον εἶδος συγκράσεως.

Οὐ δεῖ ἓν μόνον τι κατ' ἰδίαν ἑκάτερον τῶν εἰρημένων ὥσπερ αἱ ἰδιότητες τῶν ζῳδίων ἐγένοντο. οὕτω τι τῶν ἀπλανῶν. τὰ μὲν γὰρ μικρὰ τῶν ζῳδίων, σμικρὰ σημαίνει τὰ σώματα. τὰ δὲ μεγάλα εὐμεγέθη.

Καὶ ὡς αὐτῆς ἁπλῶς οὕτως ἀφορισθείη.

Τουτέστιν ἄνευ συγκράσεως. αὐτὸς μὲν γὰρ ἐκτίθεται πάντα τὰ σχήματα χωρίς. σὸν δὲ δεῖ τὸ συγκρίνειν καὶ καταστοχάζεσθαι.

Ὁ δὲ τοῦ ♃ οἰκοδεσπότης.

Ὁρᾷς οὐχ ἁπλῶς τῶν ἀστέρων λέγει τὰς ἰδιότητας, ἀλλ' ὅταν οἰκοδεσποτήσωσι.

Δῆλον δὲ καὶ ὅταν ὡροσκοπήσωσι.

infirmiores nec easdem. Ac matutinæ & orientales, magna efficiunt corpora: in prima statione * ad imminutionẽ, neruosa & robusta. Nam & ipsæ in * incremento robustiores apparent: diminutæ, incomposita. * Stationariæ ad augmentum, in secunda statione, infirma (quod nondum in incremento confirmatæ sunt, sed diminutionis reliquias adhuc secum circumferũt.) & malis humoribus obnoxia. Sic ergo stellarum uires subtilius sunt considerandæ. Signorum porrò uires hoc modo: Primũ uniuersalius ea diuidit, deinde tenuius pro proportione ♃ sequitur. uidelicet, quędã esse æstiuæ conuersionis, quædam uernæ, quędam hybernę, quędam autumnales. Deinde, quædam esse magna, quædã parua. Magna ♌ ♍ ♎ parua. ♓. ♍. Rursus alia esse composita, alia incomposita. Etiam partium rationem habet. Nec enim quæuis signa partibus sunt similibus, cùm alia anteriores habeãt fortes, posteriores imbecilles. Sunt & in quibusdam anteriores imbecilles.

Ob maiorem materiæ copiam.

Corpus enim plus habet materiæ. Solet autem natura materiam ante cętera constituere. Corpus igitur magis materię particeps, in genitura priorem obtinet locum.

Externa magis etiam.

Multò igitur pòst, inquit, reliquorũ capitum mentionem faciemus, cuiusq; doctrinam suo loco tractaturus.

Particulatim aũt ☽ eodem modo.

Nam particulariora & specialiora è ☽ cognoscemus. eodẽq; modo ut in horoscopo. Considerãmus ẽm & planetã, qui in eo uersatur. & dominatorem eius.

Et cõmissionis alterius speciei.

Non unum aliquid seorsim est consideran dum * ut proprietates signorum faciebãt, sic & fixarum stellarum. Nam parua signa parua significant corpora: magna procera.

Et ut simpliciter defini-
ri queunt.

Hoc est, sine cõmissione. Explicat enim omnes figuras seorsim. tuum est ea comparare inter sese, & coniecturis indagare.

♃ dominatorum.

Vides ut stellarum proprietates non simpliciter referat, sed cum dominantur perspicuum est idem ualere eas cum horoscopant.

 In hu-

Ἐν ἀρχῇ τῆς συντάξεως.

Εἶπε δὲ ὅτι ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς εἰσαγωγῆς, ὡς ἀποστᾶσα τοῦ ἡλίου, ὑγροτέρα πῶς ἐστιν. ἔστι δὲ ἄλλοτε θερμοτέρα. ὡς ἂν οὖν σχήματος, ὅτι καὶ τὴν κρᾶσιν στοχάζεσθαι χρή.

Φάσιν ποιησάμενοι.

Τουτέστιν, ἀνατολικοὶ τυχόντες.

Τὸ πρῶτον.

Τουτέστιν ὑπὸ ἀφαίρεσιν.

Προηγούμενοι δέ.

Τουτέστιν ἀφαιρετικοί.

Καὶ τῶν ἐκτός.

Τουτέστι τῶν ἀπλανῶν. ὡς τε κανόνα ὅτι παραδίδωκεν ὅπως ὀφείλεις καὶ περὶ τῶν ἀπλανῶν καταστοχάζεσθαι. ἃ γὰρ περὶ τῶν ζωδίων φησί, ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν ἀπλανῶν ἀκούειν χρή.

Ἐπὶ τὸ ἰσχυρότερον.

Πρὸς τὴν διάπλασιν ἐπιδών. εἶπε γὰρ ἐπὶ τοῦ κρόνου, ὁρῶμεν γὰρ ὅτι τὰ μὲν ἐμπρόσθια, λεπτότερα ἐστι. τὰ δὲ ὀπίσθια, ἄτροφα. καὶ μᾶλλον ἀνεκτικώτερα. ἐπὶ δὲ τῶν ♊ ὅτι οἱ πόδες, μείζους τε εἰσὶ καὶ προανατέλλουσιν.

Ἐπὶ τὸ σύμμετρον.

Ἐνδέχεται γὰρ τὰ αὐτὰ ζώδια, καὶ εὔρυθμον ἔχειν τὸ λοιπὸν σῶμα. εὐεκτικώτερα γὰρ μᾶλλον τινὰ μέρη.

Καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως.

Τὸν αὐτὸν δὲ φησὶ τρόπον, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζωδίων λογίζεσθαι χρή, ποῖα μὲν εὐάρμοστα τυγχάνει, ποῖα δὲ ἀνάρμοστα, ἐκ τῆς καταστάσεως καὶ τῶν παρανατελλόντων λογιζόμενος.

Περὶ σινῶν καὶ παθῶν σωματικῶν.

Ἑπομένου δὲ τούτοις τοῦ.

Ὁ περὶ τοῦ σώματος λόγος, εἰς δύο ἄλλα μερίζεται εἰς τὸ κατὰ φύσιν. καὶ τὸ παρὰ φύσιν. ἡγεῖται δὲ τὸ κατὰ φύσιν τοῦ παρὰ φύσιν ἐπεὶ οὖν περὶ τοῦ κατὰ φύσιν, νῦν βούλεταί ὅτι λέγειν περὶ τῶν παρὰ φύσιν ὥσπερ οὖν ἐν τῷ προτέρῳ * κεφαλαίῳ καθολικῶς τὸ πρῶτον δίδωσι κεφάλαιον. εἶτα καὶ μερικώτερον διεξέθετο, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ νῦν ἐθέλησε ὅτι, καθολικωτέραν παραδοῦναι μέθοδον. εἶθ' οὕτως ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος γυμνάσαι. σκόπει οὖν φησὶ τρεῖς τρόπους ἐν τῷ ζωδιακῷ. τὸν ὡροσκόπον καὶ τὸ δῦνον. καὶ τὸ ς᾽ ἐκ τοῦ ὡροσκόπου. ζήτει δὲ ἐν τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ πρῶτον, σῖνος ἢ πάθος ἕξει τὸ σῶμα. εἶτα περὶ ποῖον μέρος. καὶ τὴν αἰτίαν ἐπὶ τούτοις, ἀφ' ἧς συμβαίνει. ζήτει δὲ ταῦτα, ζωδιακῶς καθόλου. οἱ κακοποιοὶ, ἀκτῖνα πέμπουσι κατὰ * στάσιν □. ☍ συνώδευ, ἢ συμπαρόντες τύχωσιν ὄντες. ἐπιτείνεται δὲ τὸ κακόν, καὶ βεβαιότερον γίνεται ὅταν ἑτέρον τῶν φώτων ἢ καὶ ἀμφότερα εὑρεθῇ ἐν

In huius operis principio.

Dixit autem in introductionis princi-pio, eam à ☉ distantem esse aliquanto humidiorem, aliàs esse calidiorem. Pro configuratione igitur eius etiam temperamẽtum est coniiciendum.

In ortu.

Hoc est, cum sunt orientales.

Primum.

Hoc est, cum cursum suum diminuunt.

Progrediẽtes.

Hoc est, diminutum cursu.

Earum quę extra sunt.

Hoc est, fixarum. Sic regulam tradit, quomodo & de stellis fixis sit cõiectandũ. Nã quæ de signis dicit, eadem sunt & de fixis stellis intelligenda.

Ad maius robur.

Respectu informationis. Nã de ♄ dixit, anteriora tenuiora apparere: posteriora, pinguia & habitiora. de ♊ pedes maiores esse & prius oriri.

Ad aptam proportionem.

Fieri enim potest, ut idẽ signum reliquo in corpore sit aptę proportionis. Nam partes quædam sunt habitiores.

Et in alijs eodem modo.

Eodẽ modo & de cæteris, inquit, signis est ratiocinandum, quæ aptę sint proportionis, quæ ineptæ, coniectura sumpta ex habitudine signi & stellis coorientibus.

De uitijs & ualetudinibus corporis.

Cum hæc sequatur.

Tractatio de corpore in duas diuiditur species, unam quę secundum naturã est, alteram quæ contra naturã est. Ea uerò quæ naturæ consentit, prior est ea, quæ naturæ repugnat. Expositis igitur formis naturę cõsentaneis, nunc expositurus est eidem cõtrarias. Vt autem superiori capite uniuersalia prius tractauit, postea specialia subiecit: eodẽ modo nunc quoque uniuersaliorẽ methodũ tradit, eãque post in particularib. latius differit. Iubet ergo tria signiferi loca considerare, horoscopum, occasum, sextũ locum ab horoscopo: atque in hoc capite prius quęrendũ est, an ualetudinem aut uitiũ corpus sit habiturũ? Deinde in qua parte. Tertio loco qua de causa sit euenturum, atque hęc in uniuersum ratione signi, an maleficę eò iaciant radiũ ☍ □ aut corpore coniungantur. Augetur autem malum & firmatur, cum uel utrũque lumẽ, uel alterũ in

dictis

τοῖς εἰρημένοις τόποις οἷον ἐν τῷ ζ καὶ ς. καὶ ὡροσκόπῳ. τότε γὰρ κἂν μὴ ἰσόμοιροι ἐνυπάρχωσιν οἱ κακοποιοὶ τοῖς φωσίν, ἀλλ' ἤτοι προαναφέρωνται, ἢ ἐπαναφέρωνται, ζῳδιακῶς δὲ μόνον συμπαρῶσι σίνη καὶ πάθη λογίζεσθαι χρή. καὶ διακρίνειν τοῦτο τίνι ἐκ τῆς φάσεως τῶν κακοποιῶν. εἰ μὲν γὰρ ἐνυπάρχωσιν ἀνατολικοί, σίνος ἔσται. εἰ δὲ δύνοντες, πάθος. καὶ γὰρ τὸ σίνος ἐστὶν ὑπὸ ἰσχυρᾶς αἰτίας γινόμενον. καὶ στηρίζον ἐν τῷ σώματι. τὸ δὲ πάθος ἐκ διαλειμμάτων προσβάλλον τῷ σώματι, ἄδηλον, ὡς μᾶλλον οἱ ἰσχυρότεροι τῶν ἀστέρων, τὸ σίνος ποιοῦσιν, οὗτοι δέ εἰσιν οἱ ἀνατολικοί. οἱ δὲ ἀσθενέστεροι, τὸ πάθος. ἐπιχειρεῖν δὲ δεῖ ἀπό τε τῆς τῶν τόπων φύσεως, καὶ ἐκ τῶν ἐπόντων ἀστέρων καὶ λέγειν ὁποῖον ἔσται τὸ σίνος ἢ πάθος. * εἴωθε ποιεῖν καθόλου, ἵν' ἐπιβολος ἐν τοῖς τῶν ἀστέρων μέρεσι κατάσταίης. οἷον περὶ ὁράσεως προκείσθω ἡμῖν σκοπεῖν. ἐπεὶ δὴ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη τῆς ὁράσεως δεσπόζουσιν, ἐὰν ἡ ☾ ἔν τινι τῶν εἰρημένων τόπων ἐνυπάρχῃ. ἢ ☾ ☉ ἢ πανσέληνον ποιουμένη τουτέστιν ἢ συνοῦσα, ἢ διαμετροῦσα τὸν ἥλιον, παρὰ τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἔσται ἡ βλάβη, καὶ ὅταν ἐνυπάρχῃ συνισταμένη τῷ ἡλίῳ τῇ ☾ ☉ ἢ πανσέληνον, συνάπτουσα δέ τινι τῶν νεφελοειδῶν, συστροφῶν ἀπαριθμεῖται δὲ αὐτὸς ὁ παλαιός. καὶ εὑρήσεις πῶς δεῖ ἐκβάλλειν τὰς ἑνώσεις τῶν συναφῶν ἐκ τοῦ κανόνος. ἔσται δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ὅταν οὔσῃ αὐτῇ καὶ ἔν τινι τῶν εἰρημένων τόπων οἱ κακοποιοὶ ἀνατολικοὶ ὄντες, ἐπιφέρουσιν ἀκτῖνα δηλονότι τῇ ☍ ἢ □. ἀποκρουστικῇ οὔσῃ. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, κἂν τὸν ἥλιον βλέψωσιν. ἢ προσεπενεχθῶσιν. καθόλου γὰρ μᾶλλον πρὸς τὸν ἥλιον δρῶσιν οἱ ἑῷοι σχηματισμοί. περὶ δὲ τὴν ☾ οἱ ἑσπέριοι. ἐὰν δέ πῃ εἰς ἀμφότερα, τοῦτο αὐτὸ συμβῇ. ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν ἔσται ἡ βλάβη. ἀπὸ δὲ [illegible] ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀστέρων τὴν οὐσίαν. ἐκ μὲν τοῦ τοῦ ἄρεος, τὰ δὲ πυρὸς καὶ σιδήρου, καὶ τῶν τοιούτων αἰτιωμένων. ἐκ δὲ τοῦ τοῦ κρόνου, τὰ δὲ ψύξεως καὶ ὑγρῶν, ὀχλήσεως καὶ γλαυκώσεως, καὶ τῶν τοιούτων τρόπων πάντων συμπτωμάτων.

Καὶ τὸ προδῦνον.

Τὸν ἕκτον τόπον φησίν. οἷον οἱ παλαιοὶ ἰδίως περὶ σινῶν τόπον καλοῦσιν. ὅς ἐστι καὶ τοῦ ὡροσκόπου ἀπόστροφος.

Ἐὰν δὲ πρὸς τὰς ἀναφερομένας.

Ἵνα μὴ ὡς ἔτυχε λαμβάνῃς αὐτοὺς ζῳδιακῶς, ἀλλ' ὡς ἤδη παρείληφας τὰς ἐπαναφερομένας καὶ οὐ τὰς ἀποκλινούσας.

dictis locis reperitur, uidelicet 7.6.1. Tunc enim etsi maleficæ non in iisdem partibus cum luminibus reperiuntur, sed uel prius uel post ascendunt, & ratione signi duntaxat coniungentur: ualetudines & uitia sunt coniectanda. Discernit autem inter hæc duo ex ortu maleficarum. Nam cum orientales reperiuntur, uitium erit. Si occidentales, ualetudo. Nam uitium ex forti causa oritur, & in corpore figitur. ualetudo autem ex interuallis infestat corpus. Vnde perspicit stellas fortiores, hoc est, orientales, uitium illaturas. imbecilliores ualetudinem. Argumentandum autem est, cum ex locorum, tum ea occupantium stellarum natura, & dicendum qualis ualetudo, aut uitium sit futurum.* Autor autem uniuersalia solet tradere, ut dexteritatem consequaris particularia explicandi. Exempli gratia, proposita sit nobis tractatio de uisu. Cum Sol & Luna oculis imperent, si Luna in dictorum locorum aliquo fuerit, aut Sol cōiuncta oppositaue: in altero oculo noxa erit. * & cum inuenta fuerit Soli per ☌ aut ☍ occurrens & nebuloso uertici applicans. Verùm ipse Ptolemæus hæc enumerat & per regulam inuenies, quomodo huiusmodi applicationes sint inueniendæ. Idem eueniet, cum Lunam in horum locorum aliquo cōstitutam maleficæ orientales opposito aut quadrato radix pulsarint. Eodemq; modo si Solem aspexerint aut ad eum ferantur. In genere aūt magis ad Solem faciunt orientales. Si utriq; Lumini hoc acciderit: noxa utriusq; oculi erit. Dixit autem ex natura stellarum cuiusmodi ea sit futura. Nam si Martem autorē habuerit, ex igne & ferro & similibus rebus erit. Si Saturnum, ex frigiditate, & humorum infestatione, & glaucomate, & huiusmodi casibus.

Et qui antecedit occasum.

Sextum locum dicit, quem ueteres peculiariter læsionum locū nominarunt, qui etiam ab horoscopo est remotior.

Nam si ad partes * insequentes.

ἀναφερομέ-νας.

Ne fortuitò & ratione signorum accipias, sed ita ut iam accepisti, partes intelligas insequentes & non declinantes.

Καθ' ὃν εἰρήκαμεν τρόπον.

Ἵνα μὴ ἁπλῶς ὦσι κεκεντρωμένοι. ἀλλ' ἐν τῷ ζ. ἢ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ. πάλιν γὰρ καὶ τότε ἀμφότερα τὰ φῶτα ἐν τοῖς εἰρημένοις εὑρίσκεται κέντροις.

Οὐ μόνον κἂν μὴ προαναφέρωνται.

Ἐπεὶ γὰρ ἅμα ὑπέθετο τοῖς φωσὶ τοὺς κακοποιούς, φησὶν ὅτι μὴ ἀπαιτεῖ αὐτοὺς πάντως ἰσομοίρους εἶναι, κἂν γὰρ προανατείλωσι, σίνη καὶ πάθη ποιοῦσι. μέλλει δέ σοι διορίζεσθαι καὶ λέγειν, ὅτι μᾶλλον δρῶσιν, ὅταν ἑῷοι μὲν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισθῶσιν, ἑσπέριοι δὲ πρὸς τὴν σελήνην. δύναται δὲ τοῦτο συμβῆναι, ὅταν ἐν τῷ ☍ ὦσι τὰ φῶτα, καὶ οἱ κακοποιοὶ σὺν αὐτοῖς ἑαυτοὺς διαμερίσωσι.

Προσαναφέρηταί τις τῶν κακοποιῶν.

Ἵνα ὅταν ἅμα ὦσι τὰ φῶτα, τοῦτο συμβαίνῃ τὰ τῶν σχηματισμῶν προανατείλαι.

Ὁποῖον ἂν ὦσιν οἱ τοῦ ὁρίζοντος τόποι.

Μέλλει γὰρ λέγειν, ποῖα μὲν αὐτοὶ καθ' αὑτοὺς οἱ ἀστέρες ποιεῖν εἰώθασι. ποῖα δὲ αὐτὰ τὰ ζώδια καὶ τὰ μέρη αὐτῶν.

Τῶν τε κακουμένων. καὶ τῶν κακούντων.

Οἷον τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης καὶ τῆς ♀ ὅταν μὲν γὰρ κακῶνται τὰ φῶτα, τὰς ὄψεις βλάπτουσιν, ἡ δὲ ♀ τὰ σπερματικὰ, καὶ γόνιμα μέρη.

Καὶ ἔτι τῶν συσχηματιζομένων αὐτοῖς.

Κατὰ ☍, ἢ □ ἐὰν γὰρ ἑτέρως ὁρῶσιν, οὐδὲν ὄφελος.

Ἐπὶ δὲ τῶν κυριωτάτων.

Ἄρχεται λέγειν, ποῖα μέρη τοῦ σώματος ποίῳ ἀνάκειται ἀστέρι ἀπὸ τοῦ κρόνου τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος. οὗτος δὲ ὡς ψυχρὸς τῶν ψυχροτέρων πάντων μορίων εἶναι λέγεται κύριος. οἷον σπληνός. κύστεως. ὁ δὲ τοῦ ♃, ἁφῆς καὶ πνεύμονος, εὔκρατος γὰρ ὢν τῶν εὐκράτων βασιλεύει. καὶ τῶν ♂ νεφρῶν ταῦτα γὰρ πάντα θερμὰ εἶναι λέγεται μέρη. ὁ δὲ ἥλιος ἐγκεφάλου. τῶν γὰρ ἀρχικωτάτων, καὶ ἡγεμονικωτάτων. τῶν δὲ ♀ ὡς ἐν μέσῳ τεταγμένος, καὶ χολῆς καὶ ἕδρας, διὰ τὸ κινητικὸν ☿ ἡ δὲ σελήνη ὡς τοῦ παντὸς δεσπόζουσα σώματος. τὰς δυνάμεις πάσας ἔχει δι' ὧν τὸ σῶμα συνέστηκε, ἀναλογεῖ γὰρ τῇ μὲν γεύσει. ἡ ἑλκτική. τῇ δὲ καταπόσει ἡ καθεκτική. τῷ δὲ στομάχῳ, ἡ ἀλλοιωτική. τῇ δὲ κοιλίᾳ ἡ ἐκκριτική.

Πηρώσεις μὲν ὄψεως ἀποτελεῖ.

Τὰ θεωρήματα τῆς ἐξαιρέτου παρατηρήσεως ἄρχεται γράφειν. εἰπὼν γὰρ τὰ καθόλου, νῦν λοιπὸν τὰ μερικὰ καὶ ἑπόμενα τοῖς προτέροις ἐκτίθεται.

Συνοδεύουσα.

Ἐκεῖνο λέγει. ὅτι ἐὰν εὑρεθῇ ἡ ☾ ☉ ἢ πανσέληνος ☾ ἐν τοῖς εἰρημένοις τόποις ἔσται πήρωσις.

Quemadmodum diximus.

Vt non ſimpliciter ſint angulares, ſed aut in 7 loco aut in horoſcopo. Rurſus etiã tunc utrunq; lumen in dictis angulis reperitur.

Non modo ſi non antè aſcenderit.

Nam quia unà cum luminibus maleficas poſuit, ait non eſſe poſtulãdum, ut in iiſdẽ omnino ſint partibus. Nam etiam cum antè aſcenderint, ualetudines & uitia efficiũt. Diſtinctè autem dicturus eſt, efficaciores eſſe maleficas, ſi orientales cum Sole, occidentales cum Luna configurãtur. Id uerò fieri poteſt, cum Lumina ſunt oppoſita, & maleficæ cum eis ſeſe diuiſerint.

Prius aſcenderit aliqua maleficarũ.

Vt hoc accidat cum lumina unà ſunt.* & configurationes prius aſcenderint.

* Prout horizontis loci.

Dicturus eſt eſt, quid ſtellę ipſæ per ſe facere ſoleant, quid ipſa ſigna, & partes eorũ.

Tam eorũ quæ lædunt, q̃ quę lędunt.

Veluti ☉ ☽ * ♀ Lumina enim lęſa, oculis nocent. ♀, uaſa ſpermatica, & loca genitalia impugnare.

Quæ cum eis configurantur.

Per diametrum aut quadratũ. Nam ſi aliter aſpiciantur, nihil efficiunt.

Quoniam præcipuarum.

Dicere incipit, quæ partes corporis cui ſtellæ ſint dedicatę, à Saturno auſpicatus. Is uerò ut frigidus, omniũ frigidarũ partium dicitur eſſe dominus, ut ſplenis & ueſicę ♃ tactus & pulmorum. Nam cum tẽperatus ſit, temperatis membris imperat. ♂ renibus * Hę enim partes omnes calidę eſſe dicuntur. Sol cerebro, ut ſumma imperij & regni autoritate prædito. ♀ ut in medio ſita ⚹ ♀ bili & ſedi ob agilitatem. ☽ toti imperãs, corpori facultates omnes habet, unde corpus cõſtat. Nam guſtum reſpondet uis attractrix: deglutioni retentrix: ſtomacho, alteratrix: uentriculo, excretrix.

Mutilationes uiſus efficit.

Incipit ſcribere præcepta eximiæ obſeruationis. Nã uniuerſalibus expoſitis, particularia, quæq; ſequuntur priora, exponit.

Congrediens.

Illud dicit, cum ☌ aut ☍ in dictis locis inuenta fuerit, futuram eſſe cęcitatem.

Cum

Καὶ ὅταν ἐφ' ἑκατέρῳ μὲν πρὸς τὸν ἥλιον σχήματος τὸν λόγον ἐχόντων.

Τουτέστι τῶν διχοτόμων. ταῦτα γάρ ἐστι τὰ λειπόμενα.

Καὶ λόγον ἔχοντα πρὸς τὸν ἥλιον.

Περὶ τῶν συνόδων φθάσας εἴρηκεν. ἐπεὶ οὖν εἴρηκε τὰ τετράγωνα καὶ ☍ σχήματα χρῆναι λαμβάνεσθαι. φθάσας δὲ εἶπε περὶ τῶν ☍, ἡνίκα ἔλεγε, συνοδεύουσα, ἢ πανσεληνιάζουσα. λείπεται περὶ τῶν □ λέγειν, ἅπερ εἶπε πρὸς τὸν ἥλιον ✶ ἐπέχειν λόγον.

Καὶ ὅταν ὑπὸ τοῦ ἄρεως.

Πάλιν. ἄλλην παρατήρησιν γράφει τοιαύδε: ὅταν ὁ ἕτερος τῶν κακοποιῶν, ἢ ἀμφότεροι, τῇ σελήνῃ ἀποκρουστικῇ οὔσῃ ἐπιφέρωνται ἐν κέντρῳ τινὶ τῶν εἰρημένων ὄντι, βλάπτουσι τὴν ὄψιν, αὐτοὶ ὄντες κεντροῦντες, πάλιν γὰρ οἱ ἑῷοι εὑρίσκονται δορυφοροῦντες τὸν ἥλιον ἐν τοῖς συνετικοῖς τόποις. ὡς ἐν δὲ συναγαγὼν ἀμφότερα τὰ σχήματα τό τε ἐπὶ τε ☉ καὶ σελήνης εἰρημένα, ἐφεξῆς γράφει. ἵνα ἐν τῷ αὐτῷ ζῳδίῳ μετὰ τοῦ ☉ καὶ τῆς σελήνης εὑρεθῶσι τοῦ μὲν ἡλίου προαναφερόμενοι τῇ δὲ σελήνῃ ἐπαναφερόμενοι. ἵνα μεταξὺ τῶν δύο οἱ φωστῆρες εὑρεθῶσι τὰ ὄμματα ἀμφότερα βλάπτεται ἢ ὡς εἴπομεν σχηματισθῶσιν ἐν τοῖς κέντροις τοῖς εἰρημένοις.

Ὁ μὲν γὰρ τοῦ ἄρεως.

Θέλει εἰπεῖν τὰς αἰτίας, ἐφ' ὧν τὰ εἰρημένα συμβαίνει. λέγει δὲ ὑπὸ τῶν τὸ αἴτιον ποιούντων. εἰσὶ δὲ οἱ κακοποιοί, καὶ προσαναμίγνυσιν αὐτοῖς τὸν ☿ ὡς κοινόν, καὶ ὄντα συμμεταβαλλόμενον τοῖς τε ἀγαθοποιοῖς καὶ κακοποιοῖς τῶν ἀστέρων. πάλιν ἐπάνω τῆς ✶ ♀ εἰπὼν περὶ τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς συμβαινόντων, νῦν περὶ τῶν συμβαινόντων περὶ τὰ σπερματικὰ μόρια φησιν. ἀνάκειται δὲ ταῦτα τῇ ἀφροδίτῃ. ὥσπερ οὖν ὑπὸ τῶν φωστήρων τὸ περὶ ὀφθαλμῶν ἔγνω τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ τὸ περὶ τῶν γονίμων ὑπὸ τῆς ♀ δηλονότι. ἐπειδὴ αἴτιον εὑρεῖν βούλεται συμπαραλαμβάνει αὐτῇ τοὺς κακοποιούς. ἀλλὰ καὶ αὐτὴν λόγον ἔχειν βούλεται πρὸς τοὺς συνετικοὺς τόπους, ἵνα παρῇ ἐν αὐτοῖς. μάλιστα δὲ ἐν τῷ δύνοντι πλείονα γὰρ λόγον ἔχει τὸ δῦνον πρὸς τὰ γόνιμα ὅπου καὶ γαμικὸν τόπον εἰώθασιν αὐτὸν οἱ παλαιοὶ προσαγορεύειν. ὅταν οὖν ἡ ♀ τούτοις παροῦσα τοῖς τόποις συνῇ τῷ κρόνῳ, ἢ σχηματισθῇ πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ ἕτερος τῶν κακοποιῶν καθυπερτερῇ αὐτῶν. ἵνα τετραγωνίζων αὐτῇ ἢ διαμετρῶν ἐλαττόνων ἢ μοιρῶν. τότε γὰρ ἐπ' αὐτὴν φέρονται, ἄγονοι καὶ οἱ ἄνδρες, καὶ

Cum in qualibet figura rationem erga solem habendam.

Hoc est, quadrantium. hi enim sunt reliqui.

Rationem cum Sole habent.

De coniunctionibus ante dixit. Quia ergo dixit, quadrato & opposito figuras esse sumendas: Dixit autē ante de ☍ his uerbis (cæteris aut plena lumine) restat ut de Quadratis dicat, quos ait rationem habere cum Sole.

Et cum ♂.

Aliam obseruationem scribit, quę est huiusmodi: cum cætera maleficarum aut utraque † Lunam occidentalem pulsarint. in dictorum angulorum aliquo: usui nocent, si & ipsæ sint angularum. Item, ut matutinæ reperiuntur, cingentes Solem in lęsionum locis. Coniunctis in unum utrisq; figuris tam Solari quam Lunari, ordine scribit, ut in eodem signo reperiātur cum Sole & Luna, ascendentes ante Solem, & post Lunam, ut intra ambas lumina inueniantur: ambo oculi læduntur, aut ut diximus, in dictis angulis configurentur.

† τῇ σελήνῃ ἀποκρουστικῇ οὔσῃ ἐπιφέρονται.

Nam Martis.

Causas exponit ob quas læsiones istę accident. easq; petit ab autoribus læsionum qui sunt malefici planetæ, quibus etiam Mercurium adiungit, ut communem, qui cum beneficis & maleficis mutetur. * Supra de Luna locutus in ijs quæ oculis accidunt, nunc de ijs agit, quę ad seminalia uasa pertinent. quę Veneri sunt consecrata. Quemadmodum autem uitia oculorum ex luminibus deprehendit, sic utique genitalia loca ex Venere indagat, & uitia inquirit, maleficas adhibet. quin ipsam etiam rationem habere uult, cum læsionum locis, ut in eis sit. in occasu potissimum qui plures rationes habet cum procreatione, ut quem ueteres coniugij soleant appellare locum. Cum ergo Venus in his locis fuerit cum Saturno coniuncta, aut cōfigurata, atque altera malefica superior ea fuerit, quadrato aut opposito eā faciemus. pauciores q; partes habeat (Tunc eīn ad eam ferē) steriles tā uiri erūt

M 4 quam

αἱ γυναῖκες ἔσονται ἐκτρωσμοῖς καὶ ἐμβρυοτομίαις περιπίπτουσαι, ἐνδέχοι περιλαμβάνουσι τὸν ἑρμῆν τοῦ προτέρου σχήματος φυλαττομένου. ὅπως οὖν διὰ τὸ κοινὸν τῆς φύσεως, ποιεῖ αὐτοὺς ἀμφηρίστας, καὶ κοινωνεῖ τῆ γυναικεία καὶ ἀνδρεία φύσει.

Ἐπὰν καὶ ὁ ἥλιος.

Προσλαβὼν τὸν ἑρμῆν, περιλαμβάνει τὸν ἥλιον. ὃς ἐὰν ὁμοίως σχηματισθῆ καὶ εὑρεθῆ πρὸς τούτοις, τὰ μὲν τῶν τὰ ἠῤῥενωμένα. ἡ δὲ σελήνη ἀποκρουστική. καὶ τῶν κακοποιῶν ἀκτῖνας ταῖς ἐπαναφερομέναις μοίραις πεμπόντων, † ἀκόποι γένονται.

Ἠῤῥενωμένων.

Ἀῤῥενοῦνται δὲ, ἢ τῆ φάσει, ἢ τοῖς ζωδίοις, ἢ τῷ ὁρίζοντι.

Οἱ τοιοῦτοι ταῖς ὄψεσι.

Διὰ τὸ τὸν ἥλιον συμπαρειλῆφθαι αὐτοῖς.

Καὶ γίνονται τραυλοί.

Διὰ τὸν ἑρμῆν τοῦτο συμβαίνει. κύριος γὰρ γλώττης.

Ὑπόκεινται καὶ σχηματίζονται.

Τότε μάλιστα δραστήριον ἐστὶ τὸ σχῆμα, ὅταν συσχηματισθῶσι τῆ σελήνη, αὕτη γὰρ ὡς πολλάκις εἰρήκαμεν, τοῦ παντὸς σώματος ἐστὶ κυρία.

Δυτικοί.

Τουτέστιν ὕπαυγος.

Τούτων δὲ ὁ τοῦ ἄρεως παρατυχών.

Διὰ τὴν ὀξύτητα ὁ ἄρης τὸν ἀπὸ τοῦ κρόνου τῆς γλώττης δεσμὸν προσγινόμενον λύει.

Πάλιν ἐὰν ἡ σελήνη.

Ἐπὰν περὶ τῶν γονίμων, φησὶν νῦν περὶ τῶν ἐν μορίοις τισὶ συμβαινόντων. οἷον χοιράδων, κυρτώσεων, λωβήσεων, καθόλου τοῦ σώματος ἐὰν δὲ νῦν ἢ τὰ φῶτα κεκεντρωμένα ἐν τοῖς εἰρημένοις δηλονότι κέντροις. οἱ δὲ κακοποιοὶ συνόντες, ἀλλὰ καὶ διαμετροῦντες, ἐπαναφερόμενοι δὲ ὅμως τῆς σελήνης παρούσης, ἢ ἐπὶ συνδέσμων ἢ ἐπὶ τῶν καμπτήρων τουτέστι τῶν τετραγώνων, ἢ τῶν ἐκλειπτικῶν, ἔσται τὰ εἰρημένα πάθη.

Τῶν ἐπιτηδείων ζωδίων.

ἰσατίον.

Τουτέστι, τῶν πρὸς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδείων, καὶ ὡς εἰπεῖν συμπαθῶν. ὁ μὲν γὰρ ♉ καὶ κυρτός ἐστι καὶ ὁ κλαστὸς, ὁ δὲ ♍ καὶ ὁ ♋ φολιδωτὸς, καὶ τοιαύτας λωβήσεις ἐπάγειν εἰώθασι τοῖς σώμασι.

Ἐπικάμπτια.

Ἐπικάμπτια δὲ λέγει, τὰ □ τῶν ἐκλειπτικῶν συνδέσμων. οὕτω καὶ παρὰ τῷ Δωροθέῳ ἔχεις εἰρημένον ἐπικάμπτια λυγρά.

Τῶν ἀπὸ τῆς γενέσεως αὐτῆς.

Ἐπεὶ, ἐκ ποίων σχημάτων γίνεται τὰ τε σίνη, καὶ πάθη, νῦν βούλεται σοι εἰπεῖν, πόθεν ἀφέλως ἀλγύνει. πότερον, ἐκ γενετῆς συντίκτεται αὐτοῖς τὰ σίνη. ἢ τελευταῖον ἐπιγίνεται. ὅταν οὖν κακοποιοὶ εὑρεθῶσιν σὺν τοῖς φωσὶ σημαί-

quam mulieres, quæ etiã abortient, & fœtus imperfecti exactionẽ patient. Eunuchi Mercuriũ assumãt, priore figura cõseruata nũ is ob naturã cõmunẽ, efficit ancipites tã masculæ q̃ fœmineæ naturæ participes.

Cum etiam Sol.

Assumpto Mercurio, Solẽ etiam adiungit qui similiter cõfiguratus, & cũ his inuẽtus * mascula. Luna uero † pulsata & maleficis radium in sequentes partes mittentibus: fiunt apocope.

Si masculæ sint.

Masculescunt autem aut ortu, aut signis, aut horizonte.

Tales oculis.

Eo q̃ Sol eis adiunctus est.

Et fiunt balbi.

Propter Mercurium hoc accidit, linguæ dominum.

Positæ sunt & configurantur.

Tunc efficacissima erit figura, cũ planetæ cum Luna configurantur, quæ, ut sæpe diximus, toti corpori dominatur.

Occidentales.

Hoc est, sub radijs.

In quas si ♂ inciderit.

Ob celeritatem ♂ linguæ uinculum à ♄ iniectum dissoluit.

Rursus si Luna.

Absolutis genitalibus partib. nunc de ijs loquitur, quæ mẽbris aliquibus accidunt, ut strumis, gibbis aut læsionib totius corporis. Si ergo luminaria angularia fuerint in dictis scilicet angulis, & maleficæ cõiunctæ, quin etiã oppositę, & insequentes, tũ Luna pręsente aut in cõiunctionib. aut in flexibus, hoc est, quadratis aut eclipticis: futuræ sunt læsiones illæ.

Causam habẽtium signorum.

Hoc est, eorũ quæ ad huiusmodi res sunt apta, & quasi cõsentiẽtia. Nã ♉ & gibbosus est, & circa obliquat ♍ & ♋ squamosi, ac tales lęsiones inferre solent corporibus.

Inflexa.

Sic nominat q̃drata latera eclipticarũ colligationũ. Sic Dorotheꝰ etiã loquit̃, cũ ait quadrata molesta.

Ab ipso ortu.

Postq̃ dixit è quib. figuris uitia & ualetudines orianẽ: nũc dicturus est, utrũ ea ab ipso ortu inferanẽ, an post inferantur. Cum ergo maleficæ cum luminibus inueniuntur

σί, σημαίνουσιν ἐκ γενετῆς ἔσεσθαι τὸ κακόν. ὅ-
ταν δὲ ἐν τοῖς μεσουρανήμασιν ἔχοντες σχημα-
τισμοὺς πρὸς τὰ φῶτα, καθυπερτεροῦνται
δὲ ὅμως, ἐπιγίνεσθαι σημαίνει τὸ κακόν. καὶ ὅ-
ταν διαμετρήσωσιν ἑαυτοὺς καθυπερτεροῦντες
τὰ φῶτα, οὐ μόνον ἐπιγίνεσθαι τὸ σίνος δηλοῦ-
σιν, ἀλλὰ ἐκ μεγάλων κινδύνων, σημαίνουσιν
ἔσεσθαι τὸ κακόν.

Περὶ τὰ τροπικά.

Ἁπλᾶ οὖν τινα κανόνα παραδίδωσιν δι' οὗ γνω-
σόμεθα τὰ σίνη, σκόπει τῆς σελήνης τὸν τόπον. καὶ
ἐὰν μὲν τὸ ζώδιον τροπικὸν ἢ ἰσημερινὸν λέ-
γει σίνος ἔσεσθαι. καὶ τὸ εἶδος τοῦ σίνους, ἀπὸ τῆς
φύσεως τῶν ζωδίων δυνήσῃ τεκμήρασθαι, ἐν ♈
μὲν γὰρ ὄντος, ἀλφοὺς λέγει, τῶν γὰρ χυμῶν ἐν
τῷ ἄκρῳ πλεοναζόντων ἀλφοὶ γίνονται περὶ τὴν
ἐπιφάνειαν. ἐν ♋ δὲ λειχῆνας ἔχουσι γὰρ οὗτοι τὴν
γένεσιν, ἐκ δριμυτέρων καὶ ξηροτέρων χυμῶν,
ἐν δὲ ♎, λέπρας ποιεῖ. λέγεται μὲν γὰρ, ἐκ
μελαγχολικοῦ χυμοῦ τίκτεσθαι ὁ χυμὸς οὗτος,
ἐν μετοπώρῳ ἐν αἰγοκέρωτι φακούς. ἐπεὶ καὶ
οὗτοι, ἐκ ψυχρῶν καὶ ὑγρῶν ἔχουσι τὴν γέ-
νεσιν.

Πάθη δὲ συμβαίνουσιν.

Εἰπὼν περὶ σινῶν, νῦν λέγει περὶ τῶν πα-
θῶν, καθόλου δὲ φησὶ ζητεῖν τοὺς σχηματισμοὺς τοὺς
εἰρημένους ἐπὶ τῶν σινῶν καὶ τῶν παθῶν, ἀλλ'
ἐὰν μὲν εὑρεθῶσιν, ἑῷοι μὲν πρὸς τὸν ἥλιον, ἑσ-
πέριοι δὲ πρὸς τὴν σελήνην. σίνη ποιοῦσιν. ἰσχυ-
ρότεροι γὰρ εὑρίσκονται ἐν οἷς εἰρήκαμεν εὑρε-
θέντες σχήμασιν. ἐὰν δὲ τὸ ἀνάπαλιν, πάθη *
δὲ τὴν προγινομένην αὐτοῖς ἐκ τῶν ἐναντί-
ων πνευμάτων ποιοῦσιν ἀσθένειαν.

Ὁμοίως δὲ καὶ πυρετούς.

Ἐπειδὴ ἐπηγγείλατό σοι λέγειν καὶ τὸ μέρος
ἐκεῖνο πρὸς ὃ τὸ σίνος συμβήσεται νῦν τοῦ-
τό σοι φησὶν τοὺς σχηματιζομένους, ἀστέρας τοὺς ὄν-
τας ἐν τοῖς σινωτικοῖς τόποις, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνα-
κειμένων αὐτοῖς μερῶν, πρόλεγε τὸ ἐσόμενον
σίνος. ποῖον δὲ ποίῳ ἀνάκειται μέρος, ἤδη
μεμάθηκας.

Ὁ τοῦ ☿ ἀστήρ.

Θέλει σοι εἰπεῖν λοιπόν, πόθεν ὀφέλλεις ἐνδί-
ναι. πότερον τὸ πάθος συνεχέστερον τῷ πε-
πονθότι, ἢ οὔ, τοῦτο δὲ ἀπὸ τοῦ ἑρμοῦ λαμβάνει. οὗ-
τος γὰρ οὐ μόνον κινητικὸς ὢν συνεχὲς κινή-
σεως αἴτιος τῷ πάθει γίνεται, ἀλλὰ γὰρ συμ-
μεταβαλλόμενος τοῖς ἀστέροις ἐπιτείνει αὐτῶν τὴν
κακοποιὸν δύναμιν ἐπὶ τῶν δύο κέντρων. οὐ
μόνον δὲ ἀπὸ τῶν ἀστέρων φησὶν αἱ ἐναλλαγαὶ γί-
νονται τῶν παθῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν ζω-
δίων. ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀστέρων οὐ πάντα ἀστέρα
ἀπεδεχόμεθα, ἀλλὰ τὸν ἐν σινωτικοῖς ὄντα τό-

significant ab ipso ortu malum esse insitū.
Sin in M C configuratæ cum luminibus è
superiore loco: malum inferendum esse in
dicant. Et cum inter sese opponuntur, &
superiore ex loco pulsant lumina: non tan
tū inferendum esse uitium significant, sed
ex magnis etiam periculis oriturum esse
malum.

In tropicis.

Simplicem quandam regulam tradit, è
qua uitia cognoscantur. Considera locum
Lunę, quod si signum fuerit tropicum aut
æquinoctiale: dic uitium significari. Etiam
genus uitij ex natura signi conijcies. Nā
in ♈ uitiliginem prædicito, quod humori-
bus in aere redundātib. uitiligines gignū-
tur in extremitate in ♋. impetigines, quæ
ex acrioribus & sicciorihus nascuntur hu
moribus. in ♎ lepram efficit, quæ ex melā
cholico nascitur humore, qui gignitur in
autumno. In Capricorno lentigines, quæ
ex frigidis & humidis causis oriuntur.

Valetudines autem solent.

Vitijs explicatis, nunc ualetudines tra-
ctat. in genere autem iubet inquirere con-
figurationes iam expositas tam in ualetu-
dinibus, quam in uitijs. Nam stellæ orienta
les erga Solem, occidentales erga ☽ inuc-
tæ, uitia decernunt. Sic enim positæ sunt
fortiores. Sin contrà: ualetudines & ob ac-
cidentes contrarios flatus imbecillitatem
decernunt.

Febres item.

Quia promisit etiam partem illam se di-
cturum esse cui uitium accidat: nunc con-
siderare iubet configurationes stellarum
quę sunt in læsionum locis, & à partibus
quæ eis attributæ sunt, uitium prædicere
quæ autem pars cui sit attributa stellæ, iam
cognouisti.

Mercurij stella.

Deinceps dicturus est, an ualetudo fre-
quentius infestatura sit ægrotantem, nec
ne: eam rem conijcit ex Mercurio. qui cū
non tantum sit agilis, & continua ualetudi
ne agitationem excitet, sed etiam cum stel
la mutetur: maleficā eius uim in duobus
angulis auget. Neque uerò à stellis, in-
quit, dunraxat ualetudines mutantur,
sed etiam à natura signorum. Verum ut
in stellis non quamuis stellam admittimus
sed eam dūtaxat, quę est in lęsionum locis,
eodem

πτοις, τὸν αὐτὸν τρόπον, οὐ πᾶν ζώδιον παραδεξόμεθα, ἀλλ' ὅσα σινωτικὰ εὑρίσκεται ἐπίκεντρα.

Καὶ ὅλως τὰ χερσαῖα, καὶ ἰχθυικά.

Τὰ χερσαῖα λέγει αἴτια ποιεῖν τὰς χοιράδας, καὶ σύριγγας, διὰ τὸ χαίρειν τοῖς λοιποῖς. τὰς ἐλεφαντιάσεις διὰ τὸ φολιδωτόν.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων.

Πάλιν πρόκειται αὐτῷ σκέψασθαι πότερον ἔσται τις βοήθεια, ἢ μᾶλλον κάκωσις. οἱ ἀγαθοποιοὶ τοὺς τόπους ἐφορῶντες, τοὺς τὸ πάθος ἢ τὸ σίνος ποιοῦντας, τότε ἂν ἐπαχθῆ τὰ πάθη καὶ τὰ σίνη ποιοῦσιν. ἐὰν δὲ μὴ θεωρήσωσιν ἐπαχθῆ καὶ ἐπίπονα αὐτοῖς τὰ πάθη συμβήσεται. καὶ εἰ μὲν θεωρῶσι δὲ τοὺς κακοποιοὺς ἀγαθοποιοί, σκόπει τίνες τίνας καθυπερτεροῦσιν. ἐὰν μὲν οἱ μὲν κακοποιοὶ τοὺς ἀγαθοποιοὺς καθυπερτερήσωσιν, ἐν μὲν τούτοις ἔσται τὸ κακόν. ἐὰν δὲ τὸ ἀνάπαλιν οἱ ἀγαθοποιοὶ τοὺς κακοποιοὺς καθυπερτερήσωσιν παρηγορηθήσεται τὰ πάθη ὅταν ὦσι καὶ ἀνατολικοί. τότε γὰρ τὴν οἰκείαν σώζουσι δύναμιν.

Ἢ ἀξιωμάτων.

Τῷ γὰρ ὄντι τὰ πάθη τῶν πλουσίων πρῶτον μὲν πλείστους ἔχουσι παρηγοροῦντας, ἔπειτα δὲ καὶ ἐν ἰδίοις καὶ οὐ δημοσίοις λουτροῖς ἐκπλύνονται.

Εὔμορφα καί.

Ὡς τὸν στραβισμὸν ἔστιν ἰδεῖν πολλάκις μετὰ χάριτος γινόμενον.

Καὶ ἐξαγορευτῶν.

Τὸ γὰρ παλαιὸν ἀπάγοντες εἰς τὰ ἱερὰ τοὺς νοσοῦντας ἱκεσίας προσέφερον τοῖς θεοῖς, ἐκ τάχους τοὺς πεπονθότας, ὥστε πλῆθος συνάγεσθαι καὶ δημοσιεύεσθαι τὸ πάθος, καὶ ἐξαγορεύεσθαι.

Περὶ ποιότητος ψυχῆς.

Περὶ μὲν οὖν τῶν σωματικῶν πάντων εἰπὼν νῦν περὶ τὰ ψυχικὰ μεταβέβηκε. καὶ ὥσπερ τὸν περὶ τοῦ σώματος λόγον ἐμέρισεν εἰς δύο εἴς τε τὸν περὶ ποιότητος, καὶ εἰς τὸν περὶ σίνους, τὸν αὐτὸν καὶ ταῦτα τρόπον διχῆ τέμνουσι τὰ ψυχικὰ εἴς τε τὴν ποιότητα, καὶ τὸ σίνος καὶ πρόκειται αὐτῷ νῦν περὶ τῶν ψυχικῶν ποιοτήτων διαλαβεῖν. ἐπειδὴ δὲ τῆς ψυχῆς τὸ μὲν ἐστι νοερὸν, τὸ δὲ ἄλογον καὶ διαλογιστικόν, εἰδέναι χρὴ ὡς τὸ μὲν νοερὸν, ἀπὸ τοῦ ☿ γινώσκομεν. τὸ δὲ ἠθικόν, ἀπὸ τῆς ☾, καὶ τῶν οἰκοδεσποτησάντων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῶν συσχηματιζομένων, πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὰ κέντρα φησί. καὶ ἔτι τῶν ζωδίων αἱ φύσεις ἐν οἷς εὑρίσκονται οἱ ἀστέρες ἐν τῇ προκειμένῃ σκέψει καὶ αἱ φύσεις αὐτῶν, ἄλλο μὲν γὰρ τὰ τροπικὰ σημαίνει καὶ ἄλλο τὰ στερεά, καὶ ἕτερον τὰ δίσωμα. καὶ ἄλλο μὲν ὡροσκοποῦντες,

eodem modo non quoduis signum admittemus, sed ea quæ læsiones significant, & in angulis reperiuntur.

Deniq; terrestria & pisculenta.

Terrestria faciunt scrofulas & fistulas, eoq; gaudent † reliquis * elephantiasin ob squammas.

ῥις λοιποῖς.

Quæ cum ita se habent.

Rursus ei propositum est considerare, utrum remedium adhiberi possit, an mali sit incrementum metuendum. Nam beneficæ, loca uitium aut ualetudinẽ decernentia intuentes, ualetudines & uitia mitigãt. Si non aspiciant, ualetudines erunt molestæ & acres. Quòd si beneficæ maleficas aspexerint, uide utræ sint superiores: Nã si maleficæ fuerint superiores, augebitur malum. Si beneficæ superiores fuerint maleficis, ualetudines lenientur, si etiam orientales fuerint. Tum enim uim suam retinent.

Aut dignitates.

Omnino enim ualetudines propter opes latè patentes, multos habent qui eas leniant. Deinde, non in publicis, sed in priuatis balneis lauant.

Elegantia.

Vt strabismum sæpe uidemus habere gratiam.

Excantationibus.

Olim ægrotos in templa ducebant, & dis uota faciebant, & male affectos proponebant, ut multitudo concurreret, & ualetudo publicaretur, & celebraretur.

De animi qualitate.

Corporeis omnibus explicatis, nunc ad animi res transit. & ut corporis disputationem bifariam diuisit, in ipsam qualitatem & uitium: sic etiam hic res animi bifariam secat, in qualitatem & uitium, & de animi qualitatibus differere instituit. Cum alia pars animi sit intelligens, alia bruta: sciendum est intelligentem ex Mercurio: moralem ex Luna iudicari, & à dominatoribus & configurationibus ad solem ad angulos, inquit, atque etiam è natura signorum in quibus uersantur stellæ, in hac consideratione petendum est iudicium. Aliud enim tropica significant, aliud fixa, aliud bicorpora, aliud in horoscopo,

aliud

καὶ ἄλλο δὲ μεσουρανοῦντες. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κέντρων. καὶ πάλιν, ἀνατολικοὶ μὲν ὄντες, ἄλλο σημαίνουσιν, ἄλλο δὲ δύνοντες. ἀκούει δὲ περὶ ἑκάστου τούτων ἐν τοῖς ἑξῆς τοῦ παλαιοῦ λέγοντος.

Θεωρουμένης ἑκάστοτε τῆς καταστάσεως.

Τῶν οὖν σχηματισμῶν τῶν ὁποίων ποτέ φησι. τὸ γὰρ ἑκάστοτε, τοῦτο σημαίνειν βούλεται αὐτῷ. καὶ τῶν ὑποδεξαμένων αὐτοὺς τόπων τὴν φύσιν.

Ἀπὸ τῶν σωματωδεστέρων.

Τούτων γὰρ ἐγγυτέραν ἐχόντων τὴν θέσιν τῆς γαίας, πληροῦνται ἀναθυμιάσεων. τὰ γὰρ πόρρω λεπτομερέστερα ὄντα, οὐκ ἔστι σωματωδέστερα. καὶ γὰρ ἀεὶ τῶν ζωδίων συντομώτερα ἄν λέγει. περὶ δὲ σκέψεως, τέσσαρα μόνα ἐπισκεπτόμενος, τοὺς ἀστέρας φησὶ σκόπει τοὺς τὴν προκειμένην κληρωσαμένους πρᾶξιν, καὶ τοὺς οἰκοδεσποτοῦντας αὐτῶν, καὶ τὰς φύσεις αὐτῶν ζωδίων, τῶν ὑποδεξαμένων, τούς τε οἰκοδεσποτήσαντας καὶ τὰς οἰκοδεσποτευθέντας, καὶ τοὺς σχηματισμοὺς τοὺς πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὰ κέντρα. καθ᾽ οὓς λέγονται ἀνατολικοὶ κεκεντρωμένοι, ἢ ἐπαναφερόμενοι, καὶ ἀποκεκλικότες.

Καὶ τὰς φύσεις τῶν ἀστέρων.

Ἐπικράτησιν εἶπε τὴν οἰκοδεσποτείαν. οἱ γὰρ οἰκοδεσπόται, ἐπὶ τὴν ἐπικρατούντων τὸν λόγον ἐχόντων ἀστέρων λαμβάνονται.

Καὶ οἱ τὸν λόγον ἐχόντων.

Οὐ μόνον τοὺς οἰκοδεσπότας φησίν. ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς κυρίους τῆς ἐπισκέψεως φησίν, οἷον τὸν τοῦ ἑρμοῦ, καὶ τὸν τῆς ☾, πρὸς ☉ καὶ τὰ κέντρα. οἱ γὰρ σχηματισμοὶ οἱ πρὸς τὸν ἥλιον ποιοῦσιν τὰς ἀνατολάς. τὰς δύσεις τοὺς στηριγμούς. οὐκ εἶπε δὲ κεκεντρωμένοι, ἀλλὰ στηριζόμενοι πρὸς τὰ κέντρα. ἵνα μὴ μόνον τοὺς κεκεντρωμένους εἴπῃ, ἀλλὰ καὶ ἐπαναφερομένους, καὶ ἀποκεκλικότας, τοὺς θεοπροσπλόκους θεοφιλεῖς. αἴτινες καὶ ὀνειράσι βλέπουσι θεῖα διατελοῦσι τοῖς θεοῖς προσκείμενοι δικαίας. τὰ στερεὰ τῶν ζωδίων. διὰ τὸ μέσον ἔχουσι τὸ δίκαιον. ἡ γὰρ δικαιοσύνη μεσότης τίς ἐστι.

Τὸν δὲ συσχηματισμόν.

Ἀκολουθεῖ τοῖς προεκτεθειμένοις. ἕκαστον γὰρ τῶν προεκτεθειμένων γυμνάζει.

Εἰπὼν περὶ τῆς τῶν ζωδίων φύσεως, νῦν περὶ τῶν συσχηματισμῶν διαλέγεται, τῶν πρὸς ἥλιον καὶ τὰ κέντρα. καὶ τὰ ἰσάζοντα, ἐκτίθεται ἅμα σχήματα. οἷον, ὅτι ἑῷοι ἅμα ἀνατολικοὶ ὄντες ἴσον τῷ ὡροσκόπῳ, καὶ τὰ αὐτὰ σημαίνει ὑπ᾽ ἀμφο-

aliud in Medium cœli & alijs angulis. Aliud item orientales, aliud occidentales. De his singulis Ptolemæum post differentem audies.

Considerando semper statu.

Qualescunque sint, inquit, configurationes. hoc enim significat uerbum (semper) * Pro natura locorum in quibus sunt.

* καὶ τὴν τῶν [illegible] αὐτοῖς τόπων φύσιν.

Magis corporeis.

Nam stellæ terræ uiciniores implentur exhalationibus. remotiores uerò tenuiores sunt, & non ita crassæ. Semper autem de signis maiori compendio agit, & quatuor hic capita considerat. Stellas, inquit, intuere propositam sortitas actionem, & dominatores earum & ipsorum signorum naturas, quæ & dominatores, & planetas, quibus si dominantur, susceperunt, & configurationes erga Solem, & angulos, secundum quos dicuntur orientales, angulares, succedentes aut cadentes.

Et naturas stellarum.

Potentiam appellat, dominatum domicilij: Dominatores enim sumuntur pro potentia stellarum quæ sunt autoritate prædita.

Et quæ rationem habent.

Non de dominatoribus duntaxat loquitur, sed de ijs etiam qui propriè pertinent ad hanc considerationem. ut de ☿ & ☽ ad Solem & angulos configuratione. Configurationes enim erga Solem efficiunt ortus, occasus, stationes. Non autem dixit, (angulares) sed stationarij iuxta angulos ut non tantum de angularibus loquatur, sed etiam de succedentibus, & declinatib. ✱ ♄ Dijs applicatos, dijs charos, qui etiam diuina somnia uident, perpetuo dijs adhærent. Solida signa eo quod media sunt inter tropica & communia, significant iustitiam, quæ mediocritas quædam est.

Configurationum autem.

Exequitur ea quæ prius sunt exposita, & singulatim tractat signorumque natura absoluta, nunc de configurationibus erga Solem & angulos disserit, simulque figuras æquiualentes exponit. ueluti, quod matutinæ & orientales, horoscopo sint similes, & eodem ab utrisque significantur. matutinæ

τέρων. οἱ δὲ ἑῷοι στηριγμοὶ τοῖς μεσουρανοῦσιν. ἡ δὲ προήγησις, τουτέστιν αἱ ἀφαιρέσεις τοῖς δυτικοῖς κέντροις. οἱ δὲ ἑσπέριοι στηριγμοὶ τοῖς ὑπογείοις.

Ἔτι δὲ ἐφ' Ἑρμοῦ.

Τοῦτο παραβέβληται ἀναλογοῦν τοῖς εἰρημένοις. ὃ γὰρ δύναται, ὅτι ἑῷος στηριγμός, καὶ τὰ ὑπὸ γῆν κέντρα, τοῦτο δύναται Ἑρμῆς καὶ ἀφροδίτη.

Ἐκείνων λεγόμενα.

Ἐπὶ τούτοις ἀκούειν χρή. οἱ τὴν κυρίαν ἔχοντες, τουτέστιν, ὅτι Ἑρμῆς καὶ ἡ σελήνη. καὶ οἰκοδεσποτήσαντες αὐτῶν ἀστέρες.

Καὶ μάλιστα ὅταν οἱ αὐτοί.

Ἄμεινον διὰ τὸν αὐτὸν ἀστέρα οἰκοδεσποτεῖν, τοῦ τε Ἑρμοῦ, καὶ τῆς σελήνης. καὶ μὴ δύο ἢ ἕνα. ὥς τε τὸν μὲν αὐτῶν, ἔχειν πρὸς τὸν Ἑρμῆν, τὸν δὲ πρὸς τὴν σελήνην. ἀλλ' ἕνα ἑκάτερον ἔχειν αὐτὴν δεῖ πρὸς ἀμφοτέρους λόγον.

Μὴ ὄντος δὲ διακειμένοι.

Μὴ κατὰ τὸν οἰκεῖον ὄντες τόπον, ἐν ταῖς οἰκείαις αἱρέσεσιν εὑρισκόμενοι μήποτε πρὸς ἀμφοτέρους σχηματιζόμενοι. ἀμαυρὰ καὶ ἀφανῆ, καὶ ἀτελῆ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀποτελούμενα.

Τὰ δὲ τῶν κρατησάντων.

Ἐθελήσας εἰπεῖν, καὶ περὶ τοῦ ἐναντίου ἀποτελέσματα, μετατίθησιν αὐτὸ περὶ τῶν κακοποιῶν. ζητεῖ οὖν σοι παραδοῦναι μέθοδον δι' ἧς δυνήσῃ πότερον προχωρήσει αὐτὸν τὸ κακῶς ποιεῖν, ἢ ἐπιβλαβὲς καὶ τιμωρία. ἐὰν μὲν γὰρ ὦσιν ἐν οἰκείοις τόποις καὶ οἰκείαις αἱρέσεσιν εὑρεθῶσιν: πρὸς κακοῦ καὶ τιμωρίας.

Ἐὰν μὲν γὰρ ὦσιν ἐν οἰκ.

Ἔσται αὐτοῖς τὸ ἄδικον καὶ ἐπίδοξον. ὥς τε μὴ νομίζεσθαι αὐτοὺς ἀδικεῖν, ἢ κακῶς ποιεῖν πληρώσας οὖν τὰ περὶ τῶν κακοποιῶν, νῦν περὶ τῶν ἀγαθοποιῶν φησί, ἐὰν μὲν εὕρῃς κακοποιοὺς συνοικοδεσποτήσαντας, κατὰ τὰ εἰρημένα πρόλεγε. ἐὰν δὲ ἀγαθοποιοὺς σκέπτει, εἰ μὴ καθυπερτεροῦνται. ὑπό τινος τῶν κακοποιῶν, καὶ ἐν οἰκείοις τόποις. καὶ ἐν οἰκείοις ὑπάρχουσιν αἱρέσεσιν, ἐὰν μὲν γὰρ οὕτως ἔχωσιν εἰ μὲν ἐν ἀρσενικοῖς εὑρεθῶσι ζῳδίοις, οἱ μὲν ἄνδρες, ἀνδρικώτεροι γίνονται, αἱ δὲ γυναῖκες, ἀρρενωποί. ἐὰν δὲ πρὸς τούτοις ὁ μὲν ♂ καὶ ἡ ♀ ἢ ὁ ἕτερος αὐτῶν μόνον ἠρρενωμένοι τύχωσιν ὄντες, τότε οὐ μόνον οἱ ἄνδρες περὶ τὸ ἀνδρικώτερον ῥέπουσιν, ἀλλὰ καὶ ἀφροδισίων ἕξουσιν περὶ τὴν μίαν ὑπερβάλλουσαν, καὶ μοιχείας. αἱ δὲ γυναῖκες, ἀρρένων ἔργα ποιήσουσι, τρίβουσαι, καὶ αἰσχρότατα ἀναπιμπλάμεναι λήσουσι δὲ

matutinæ stationes, medio cœli: Retrogradatio, hoc est, diminutio cursus, occidentalibus angulis. uespertinæ stationes, subterraneis.

Præterea in ☿.

Hoc adijcitur & cum ijs quę dicta sunt, similitudinem habet. Nam quod matutina statio & anguli subterranei ualent, idē ualet ☿ & * ♀.

Cum de illis dicuntur.

Subaudiendum est, quæ autoritatem habent, hoc est. ☿ & ☽, & stellæ eis dominantes.

Præsertim cum eadem.

Melius est, ut eadem stella Mercurio & Lunæ dominetur, & * non duæ, sed una: & altera cum Mercurio rationem habeat, altera cum Luna, sed unam utrunque decet erga utrunque habere rationem.

Non sic affectæ.

Cum non in conueniente loco sunt, nec in suis conditionibus reperiuntur: ne si cum utroque configurentur, effectus eius sit obscurus, abditus & imperfectus.

Earum autem quæ superiores sunt.

Contrarios etiam effectus expositurus, orationem transfert ad maleficas, & rationem tradit qua cognoscas, utrum successura sit improbitas, an uerò damnum & pœnam allatura? Nam nisi in suis locis & conditionibus suis reperiuntur: iniuria malū eis & pœnam accerset.

Diuersæ opinionis.

Vt non putentur peccare aut iniustè facere. Absolutis maleficis, nūc de beneficis loquitur. Si maleficis inueneris dominatores, iudica ita in dictum est. Si beneficos, considera an non ab aliqua malefica superentur, item an in suis locis & conditionibus sint? Nam cum ita se habent planetæ, & in masculinis signis inueniuntur, & uiri uiriliores fiunt, & mulieres uiragines. Quòd si ad hæc ♂ & ♀ aut alteruter tantum masculi fuerint, tunc non tantum uiri magis ad uirilitatem inclinabuntur, sed & immodica rei uenereæ & adulterij cupiditate æstuabunt. Mulieres uero uirorum opus exercebunt, fricantes sese, & flagitijs plenæ. Et hæc clam erunt

τοῦτο, ἐὰν μόνη ἡ ἀφροδίτη τύχῃ, ἀῤῥενοποιοῦ-
σι. ἐὰν δὲ καὶ ὁ ♂ φανερὰ ἔσται τὰ γινόμενα.
εἰ δὲ ἐν θηλυκοῖς ὦσι ζῳδίοις καὶ οἱ φωστῆρες,
καὶ ὁ ἄρης· ἢ καὶ ἡ ἀφροδίτη, τότε ἔσται ἡ ῥοπὴ
ἐπὶ τὸ θηλυπρεπέστερον. ἐὰν δὲ πάλιν σκο-
πεῖν βουλώμεθα, τὸ πότερον φανερὰ ἔσται, ἢ
ἀφανῆ, ἐκ τοῦ ♂ αὐτὸ γνωσόμεθα. ληψόμεθα
δὲ αὐτὸ, ἐκ τῶν ἑῴων καὶ τῶν ἑσπερίων σχηματισ-
μῶν τοῦ ♂, ἑῷοι μὲν γὰρ ὄντες, ἀναφανδὰ ἔ-
σται. ἑσπέριοι δὲ κεκρυμμένα.

Ὑπερβάλλουσι τὸ περὶ φύσιν.

Τουτέστιν, οὐκ ἔστιν ἡ ὑπερβολὴ αὐτοῖς τῶν κατὰ
φύσιν τῷ γὰρ ἀνδρὶ τὸ ἀῤῥενωπόν. τῇ θηλείᾳ
τὸ γυναικῶδες καὶ ἔκλυτον. ἐὰν οὖν ἐπίτασις
τούτων τινὸς γένηται. τὸ περὶ φύσιν μᾶλλον
ἐπιτείνεται συμπροσγινόμενος ἑρμῆ καὶ τῇ
ἀφροδίτῃ, καὶ τῷ ἄρει, καὶ πᾶσιν, ἵνα καὶ αὐ-
τὸς λόγον ἔχῃ πρὸς τὰ ψυχικά. τουτέστι πρὸς
τὸ εὐκατάληπτον, καὶ δῆλον. ὁ γὰρ ἑρμῆς ὡς
καὶ πρόσθεν ἐῤῥέθη, διὰ τὴν ὀξυκινησίαν, αἴτι-
ος πάντων τῶν εἰρημένων
καθίσταται.

Τέλος τῆς εἰς τὸ γ΄ ἐξηγήσεως.

erunt, si sola ♀ ita posita fuerit. Si uerò etiã ♂, facinora erunt manifesta. Sin fœmineis signis fuerint lumina, ♂ & ♀, natura uerget ad effœminationem. quod si rursus cõsiderarare uoluerimus utrũ occulta an manifesta futura sint flagitia, ex ♂ id cognoscemus. Id autem sumemus è matutinis & uespertinis ♂ cõfigurationibus. qui si matutinus est manifestum, si uespertinus, occultum erit.

[illegible]

Excedunt naturam.

* Non seruant congruentem naturæ modum. Nam uiro uirilitas, fœminæ effœminatio & mollicia cõuenit. quod si horũ aliquid creuerit. Naturæ modus magis augetur * cum accesserit ad ☿, ♀ ♂ & omnes, ut & ipse rationem habeat cum rebus animi. hoc est, ad id, ut res facile percipiatur & perspiciatur. Nam ☿ ut antè dictum est, ob motus uelocitatem, eorum quæ dicta sunt omnium,
fit autor.

Finis enarrationis tertĳ libri.

Τὰ μὲν οὖν πρὸ τῆς γενέσεως.

Πεπλήρωκε τὸ τρίτον βιβλίον, οὐχ ἁπλῶς οὐδ' ὡς ἔτυχεν ἐπιθεὶς πέρας αὐτῷ, ἀλλ' ἀκολούθως τῇ προεκτεθειμένῃ ὑπὸ αὐτοῦ διαιρέσει. ἡ γὰρ δὴ ἀστρονομίας πρόγνωσις, σκοπεῖ τὰ πρὸ τῆς γενέσεως ἢ τὰ κατ' αὐτὴν τὴν γένεσιν, ἢ τὰ μετ' αὐτήν, τοῦτο δὲ τὸ μετὰ τὴν γένεσιν. διπλοῦν ἐστι, τὸ μὲν γὰρ ἐστι περὶ τὴν σύστασιν, τὸ δὲ, περὶ τὰ ἐκτὸς συμβαίνοντα, εἰπὼν ἐν τῷ τρίτῳ περὶ τῶν πρὸ τῆς γενέσεως, καὶ περὶ τῶν κατ' αὐτὴν τὴν γένεσιν. νῦν ἐπιλείπεται, τὸ περὶ τῶν ἐκτὸς συμβαινόντων λέγειν. ὃ καὶ πρόκειται αὐτῷ διεξιέναι. ἔστι δὲ ταῦτα περὶ τύχης κτητικῆς, καὶ περὶ τύχης ἀξιωματικῆς, καὶ περὶ πράξεων καὶ γάμων, καὶ φίλων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. εἰδέναι χρὴ ὡς ἡ μὲν κτητικὴ τύχη ἀνήκει τῷ σώματι, ἡ δὲ ἀξιωματικὴ τῇ ψυχῇ, καὶ ὥσπερ περὶ σώματος πρότερον εἶπεν, εἶθ' οὕτως καὶ περὶ ψυχῆς, οὕτω νῦν, τὸ περὶ τύχης κτητικῆς προτέτακε κεφάλαιον. εἶθ' οὕτως ἐπάγει τὸ περὶ ἀξιωματικῆς. πῶς οὖν τὸ περὶ κτητικῆς ἐπισκοπήσομεν κεφάλαιον. ληψόμεθα δὲ τὸν κλῆρον τῆς τύχης τὸν ἀπὸ ☉ ἐπὶ ☾ πάντοτε. καὶ σκοπήσομεν τοὺς ἐπόντας αὐτῷ ἀστέρας καὶ τοὺς οἰκοδεσποτοῦντας. ποίαν ἔχει θέσιν τε καὶ δύναμιν καὶ σχηματισμὸν πρὸς τοὺς φωστῆρας. καλῶς γὰρ σχηματιζόμενος ὑπὸ τῶν ἀγαθοποιῶν ἢ τῶν συναιρετῶν, πολυκτήμονας ποιοῦσι κακῶς δὲ κείμενοι, ἢ καὶ πρὸς τοὺς κακοὺς σχηματιζόμενοι ἀκτήμονας ποιοῦσι, τὴν δὲ ποιότητα τῆς κτήσεως, καὶ τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἡ κτῆσις προσέσται αὐτοῖς δηλώσουσιν αἱ τῶν ἀστέρων ποιότητες. σαφῶς δὲ αὐτὰς ὁ παλαιὸς γέγραφε. καὶ οὐ χρὴ περὶ αὐτῶν μακρὸν ἐκτείνειν λόγον.

Ὅσα τῇ συστάσεως ἐστὶν ἴδια.

Οὐ γὰρ δὴ περὶ πάντων τῶν περὶ σύστασιν.

Οἰκείως τυχοῦσι μαρτυρηθέντα.

Οὐκ ἁπλῶς εἶπε τὸ οἰκείως, ἀλλ' ἐφύλαξε νόμον. ὡς ὅτι πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς φωστῆρας πάντας χρὴ σχηματίζεσθαι, ἀλλὰ πρὸς τὸν τῆς αἱρέσεως. ἐὰν δὲ καὶ πρὸς ἀμφοτέρους, κάλλιον ἔσται καὶ ὠφέλιμον τὸ σχῆμα.

Ea quæ geniturā antecedunt.

Absoluit etiam tertium librum, fastigio inopposito nō simpliciter aut fortuito, sed ut antegressa diuisio postulabat. Nam astronomiæ prædictiones, considerant aut ea quæ genituram antecedunt, aut quæ cum ea sunt coniuncta, aut quæ eam sequuntur. Ea quæ sequuntur, duplicia sunt, alia de temperamento agunt, alia de ijs quæ extrinsecus accedunt. Cum autem in tertio libro ea exposuerit, quæ genituram antecedunt, & cum ea coniuncta sunt: Reliquum est, ut de ijs dicat, quæ extrinsecus accedunt. Ea porrò sunt, diuitiæ, dignitates, actiones, nuptiæ, amici, & eius generis alia. Sciendum autem est, diuitias pertinere ad corpus: dignitates ad animū. Vt igitur suprà, prius de corpore, pòst de animo dixit, ita nunc etiam caput diuitiarum priore loco ponit. Sumemus autem partem fortunæ semper à ☉ in ☽: & stellas cum ea uersantes considerabimus, & dominatrices, quem habeat situm, quā uim & configurationem erga lumina. Nam benignè aspecta à beneficis, aut suæ conditionis stellis: locupletes facit. Malè posita, aut cum maleficis configurata, inopem. Qualitatem autem possessionis & eius parandæ causam, stellarum qualitates declarabunt, quas Ptolemæus ipse perspicuè descripsit, ut opus non sit, multa hac de re uerba facere.

Quæ sunt temperamenti propria.

Neque enim de omnibus quæ sunt temperamenti.*

Congruentibus adornatæ testimonijs.

Verbum (Congruentibus) non est temerè positum, sed indicat, non omnino esse necesse, ut cum utroque lumine configurentur, sed cum conditionario. Sin cum utroque, pulchlior & utilior erit configuratio.

Verum

Ἀλλ' ὁ μὲν τοῦ ♂.

Προσυπακουστέον, οἰκοδεσποτήσας μάλιστα χρηματιζόμενος, τῇ ἀπὸ τινῶν, τύχῃ συνοικειούμενος. εἰκότως δὲ τὸν ♃ παρελάμβανον. οὗτος γὰρ διὰ τῶν κτήσεων πλουτοποιητικὸς ἐπὶ τῶν ἄνω κέντρων τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ μεσουρανήματος. δεῖ οὖν οἰκοδεσποτεῖν τὸν κρόνον, καὶ καλῶς κεῖσθαι πρὸς τὸν ♃ καὶ φερόμενον πρὸς σελήνην, καὶ ἐν δισώμῳ κείμενον ζωδίῳ.

Κἂν μὲν ἡ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως.

Ἀναγκαιότατον γράφει θεώρημα καὶ περὶ πῶς χρὴ γινώσκειν εἰ ἀκαθαίρετος μένει ἡ οὐσία, ἢ καθαιρεθήσονται. σκοπεῖν χρὴ τοὺς οἰκοδεσποτήσαντας. ἐὰν οὗτοι ὑπὸ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως θεωρηθῶσι, βεβαίαν κτῆσιν ἔχουσιν. ἐὰν δὲ ὑπὸ τῶν τῆς ἐναντίας αἱρέσεως καθυπερτερηθῶσιν, τότε καθαιρέσεις τῶν κτήσεων ποιοῦνται.

Τοὺς οἰκείους τόπους.

Ἵνα οἱ οἰκοδεσπόται καθυπερτερήσωσιν τὸν κλῆρον τῆς τύχης.

Τοῦ καθολικοῦ καιροῦ.

Ἀλλ' ἔτι τρίτον χαριέστατον ἐπάγει θεώρημα, ἀφ' οὗ γνωσόμεθα πότε ἔσται ἡ περίκτησις, ἢ καθαίρεσις. σκόπει τοὺς αἰτίους τῆς περικτήσεως, ἢ τῆς καθαιρέσεως ὅπως ἔχουσι πρὸς τὰ κέντρα, καὶ πρὸς τὰς ἐπαναφοράς. εἰ μὲν γὰρ κεντρωθῶσιν, ὀξύτερον δρῶσιν. εἰ δὲ ὑποκλιθῶσι βραδύτερον. καὶ ἀπὸ τῆς φάσεως ἔστιν εἰπεῖν. εἰ μὲν γὰρ ἑῷοι ὦσι, ταχύτερον δρῶσιν. εἰ δὲ ἑσπέριοι, βραδύτερον, καὶ περὶ τοὺς ἐσχάτους χρόνους.

Περὶ τύχης ἀξιωματικῆς.

Τὰ δὲ τῆς ἀξίας, καὶ τῆς τοιαύτης εὐδαιμονίας.

Πληρώσας τὸν περὶ τύχης κτητικῆς λόγον. λέγειν νῦν βούλεται τὸ ἑπόμενον θεώρημα τὸ περὶ ἀξιωματικῆς τύχης, ἕπεται γὰρ ὡς εἰρήκαμεν, μεμαθήκαμεν τῷ περὶ ψυχῆς. σκοπεῖν οὖν χρὴ πῶς ἔχουσι θέσεως οἱ φωστῆρες, καὶ οἱ δορυφοροῦντες αὐτοὺς ἀστέρες. ὡς γὰρ ἂν ἔχωσι θέσεως, οὕτω καὶ τὴν ἀξίαν ποιοῦσιν. εἶναι δὲ χρὴ ὡς δορυφορία, ἑτέρα ἐστὶ ἐπὶ ☉. ἑτέρα ἐπὶ σελήνης. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ ἡλίου χρὴ εἶναι τὸν δορυφοροῦντα ἀστέρα μὴ πλεῖον ἑνὸς ζωδίου ἀπέχοντα ἐν τοῖς προηγουμένοις μέρεσιν, ἐπὶ δὲ σελήνης, ἐν τοῖς ἑπομένοις. πάνυ δὲ περὶ τάξιν καὶ ὑπόβασιν ποιεῖται τὴν τῶν θεωρημάτων τὴν ἔκθεσιν. πρῶτον μὲν γὰρ ἐκτίθεται τὰ ἄκρα καὶ βασιλικὰ θέματα. εἶτα ἐφεξῆς ἀφορῶν καὶ ὑποβαίνων ἐκτίθεται. οἷον, ἐκεῖνα λέγει βασιλικά, ἐν οἷς οἱ φωστῆρες εἰσιν ἐν ἀρσενικοῖς ζωδίοις, ἢ ὁ ἕτερος αὐτῶν ὢν τῆς αἱρέσεως κύριος, καὶ δορυφορεῖται ὑπὸ τῶν πέντε πλανωμένων· ἵνα οἱ μὲν τὸν ἥλιον ἐν

ἔκθεσις.

Verum ♂.

Subaudiendum, cum dominatur, aut aſpectum eum parte fortunæ coniungitur. * Recte autem ♃ adhibent. Nam is opes parat in ſuperioribus angulis horoſcopi & M C. Dominatorem ergo eſſe oportet ♄ & bene poſitum erga ♃, & ferri ad Lunam, & in bicorpore ſigno uerſari.

Quòd ſi eiuſdem conditionis.

Maxime neceſſarium præceptum ſcribit, quomodo cognoſcendum ſit, an opes inuiolatæ maneant, an deſtruendæ ſint. Conſiderandi ſunt dominatores, qui ab eiuſdem conditionis planetis irradiati, firmas decernunt opes. A contraria conditione ſuperati, ſignificant iacturam opum.

Conuenientia loca.

Vt dominatores * ſuperent partem fortunæ.

κεκοινωνηκέναι.

deuenerunt ſupra.

Vniuerſalis temporis.

Tertium elegantiſs. præceptum ſubijcit, unde cognoſcamus, quando euenturæ ſint opes, aut iactura opum. Conſiderra autores acquiſitionis aut amiſsionis, quomodo ſeſe habeant erga angulos, & loca ſuccedentia. Nam angulares celerius agunt. In ſuccedentibus aut cadentibus, tardius. Eſt & ex ortu aliquid iudicandum. Nam matutini, celerius agunt, ueſpertini tardius & circa extrema tempora.

De dignitatibus.

Dignitas autem & huiuſmodi felicitas.

Abſoluta facultatum tractatione, nunc præceptum traditum eſt de dignitatibus, quæ, ut dictum eſt, cum animo cohærent, Conſiderandum ergo eſt, ut poſita ſint lumina, & comitantes ea ſtellæ. Nam prout collocata fuerint, ita etiam dignitatem decernent. Sciendum autem eſt, alium fore comitatum in Sole, alium in Luna. Nā in Sole oportet ſtellam comitantem non amplius uno ſigno abeſſe in partibus antecedentibus: in Luna, in ſequentibus. Omnino autem ordine deſcendendo præcepta explicat. Primum enim ſumma & regia themata exponit. Reliqua deinceps ordine. Veluti. Ea dicit regia themata, in quibus lumina ſunt in maſculinis ſignis, aut alterum cōditionariū, & quinq; planetarum comitatu ornantur: ſic ut Solem in

τοῖς προ-

τοῖς προηγουμένοις μέρεσι δορυφορήσωσιν, οἱ δὲ τὴν σελήνην ἐν τοῖς ἑπομένοις. ἐκ τούτου μὲν τοῦ τρόπου γνωσόμεθα τὰ βασιλικὰ θέματα. ἔστι δὲ εἰδέναι πῶς χρὴ διακρίνειν πότερον, δυνατοὶ ἔσονται ἢ οὔ. ζήτει οὖν δύο τινὰ συνισάμενα περὶ τοὺς δορυφοροῦντας ἀστέρας. ἐὰν μὲν γὰρ οὗτοι εὑρεθῶσι κεκεντρωμένοι οἰκοδεσπόται ὄντες, δυνατοὺς ποιοῦσιν, ἐὰν δὲ ἀποκεκλικότες ὦσιν, ἀδυνάτους καὶ ἀσθενεῖς. καὶ πάλιν ἐὰν εὑρεθῶσι πρὸς τὸ ὑπὲρ γῆν κέντρον σχηματιζόμενοι οἱ δορυφοροῦντες. καὶ μάλιστα οἱ δεξιοί, τουτέστιν οἱ προηγούμενοι τοῦ ἡλίου. ἐὰν δὲ πάντα τὰ μὲν ἄλλα παρῇ καὶ ἐπίκεντρα ὦσι καὶ δορυφορῶνται ὑπὸ τῶν πέντε πλανωμένων τῶν μὲν ἑῴων ὄντων, τῶν δὲ ἑσπερίων, καὶ ὦσι κεκεντρωμένοι οἱ δορυφόροι, μόνον δὲ ἡ μὲν ☾ ἐν θηλυκοῖς ζῳδίοις ὁ δὲ ἥλιος ἐν ἀρσενικοῖς, ἡγεμόνες ἔσονται. τουτέστιν οὐ βασιλεῖς, ἀλλὰ καὶ ζωῆς καὶ θανάτου κύριοι. ἐὰν δὲ τῶν εἰρημένων πάντων, μήτε ἀρσενικοῖς ζῳδίοις παρῇ τὰ φῶτα, μήτε μὴν οἱ δορυφοροῦντες ἔγκεντροι ὦσιν, ἢ μαρτυρήσουσιν τοῖς ὑπὲρ γῆν κέντροις, τότε οὐδὲ ἡγεμόνες εὑρίσκονται, ἀλλ᾽ ἀξιωματικοὶ μόνον, καὶ οὐκ ἔμπρακτοι. ἐὰν δὲ τῶν φώτων μὴ ὄντων ἐπικέντρων οἱ πλεῖσται εὑρεθῶσι κεκεντρωμένοι, τῶν δορυφορούντων ἀστέρων, τότε ἔσται μέτρια τὰ ἀξιώματα, καὶ πολιτικὰ μᾶλλον ὅσα εἰωθε παρέπεσθαι τοῖς προηγουμένοις βίοις. ὥστε ἕξουσι τὴν δὲ τὴν στρατείαν, παρακολουθεῖν εἴωθε τοῦτο τὸ ἀξίωμα. μηδενὸς δὲ τῶν δορυφορούντων πρὸς τούτοις ἢ κεντρωθέντος ἢ σχηματισθέντος, ἀφανεῖς γίνονται τὰς πράξεις. ὥσπερ οὖν μεμάθηκας ποῖα δεῖ τὰ βασιλικὰ καὶ ἄκρα θέματα καὶ ποῖα μέσα οὕτως ἀναγκαῖον δεῖ μαθεῖν, ποῖα τυγχάνει τὰ ἔσχατα, ταῦτα δὲ δεῖ τὰ ἔχοντα ἐναντία τοῖς εἰρημένοις πάντα σχήματα, ἵνα μὴ ὦσιν οἱ φωστῆρες ἐν ἀρσενικοῖς ζῳδίοις. ἵνα μὴ κεντρωθῶσιν, * οἱ δορυφορηθέντες, ὑπὸ κακοποιῶν, ἢ ἐκ παραιρετῶν δορυφορηθῶσιν. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἓν παραδίδωσι θεώρημα, ὅπως δυνησόμεθα μαθεῖν τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν ἠξιώθη τοῦ ἀξιώματος. σκόπει οὖν φησὶν τὸν ἀναδεξάμενον τὴν δορυφορίαν καὶ ἀπὸ τοῦ ἐκείνου πρόληψιν ποιοῦ. εἰ μὲν γὰρ κρόνος εὑρεθείη, διὰ τὴν πολυκτημοσύνην. εἰ δὲ τοῦ ♃ γὰρ τῆς ♀ διὰ δωρεὰς καὶ χάριτος. εἰ δὲ τοῦ ἄρεος, διὰ νίκην. εἰ δὲ τοῦ ἑρμοῦ, διὰ λόγους, ἢ οἰκονομίαν καὶ ἐπιμέλειαν πραγμάτων.

antecedentibus partibus cingant, Lunam in sequentibus. Hoc igitur modo regia themata cognoscemus. Scire por rò licet, quomodo iudicandum sit, utrum potentes futuri sint nec ne? Quaerito igitur duo, quae in stellis comitantibus eueniunt. Nam si hae augulares inuentae fuerint, cum dominantur: potentes reddunt. Si ceciderint, impotentes & infirmas. Rursus, si eae quae comitantur ad angulum superiorem configuratae reperiuntur, praesertim dextrae, hoc est, Solem antecedentes. Quòd si caetera omnia praesto fuerint, lumina angularia, comitatus 5 planetarum, quorum alij matutini, alij uespertini sint, & angulares sint qui comitantur: Sola autem Luna in foemineis signis, Sol in masculinis fuerit: duces erunt, hoc est, non quidem reges, sed qui uitae necisque potestatem habeant. Sin his dictis omnibus * neque lumina in masculinis signis fuerint, neque comitantes stellae angulares aut angulis supra terram testimonium perhibuerint: tum ne duces quidem erunt, sed dignitate tantum praediti, nec rebus gerendis occupati. Si uerò luminibus non angularibus, pleraeque stellae comitantes in angulis repertae fuerint: tunc mediocres futurae sunt dignitates, & ciuiles magis, quae anteactã uitã comitari solent: ut, si hec imperiũ habuero, hęc solet dignitas sequi. Nulla uero comitantium * erga lumina aut angulari, aut configurata: obscurae erunt hominis actiones. Quemadmodum ergò didicisti, cuiusmodi sint regia & summa themata, & quae mediocria: sic cognoscendum est, cuiusmodi sint extrema. Ea uerò sunt, quae superioribus habent contraria omnia, ut lumina nõ sint in masculinis signis, ut non sint angulares, quę comitãtur stellę, ut à maleficis aut contrariae conditionis stellis cingantur. Post haec omnia unum praeceptum tradit, quomodo causa cognosci queat consecuturae dignitatis. Considera ergo, inquit, stellam quae comitatum suscepit, & pro illius qualitate decernito. Nam si Saturnus inuentus fuerit, ob diuitias. si Ioue ut Veneri ob largitiones & gratiam. Si Martis, ob uictoriam. Si Mercurius ob eruditionem & eloquentiam, aut rei familiaris ad ministrationem & curationem rerum.

Vespertí-

Ἑσπερίων δὲ πρὸς τὴν σελήνην.

Τὸ ἑσπέριον λαμβάνεται, οὐχ ὡς πρὸς τὸν ἥλιον, τουτέστιν ἐν τοῖς ἑπομένοις μέρεσι τῆς σελήνης.

Πρὸς τὸ ὑπὲρ γῆν κέντρον σχηματίζονται.

Σχηματίζονται λέγει, οὐχ ἵνα, τὸ △, ἢ □ ἢ κατ' ἄλλο τι τῶν σχημάτων φέρονται, ἀλλ' ἵνα μὴ ὦσιν ἐν ταύτῃ τῇ κεκεντρωμένῃ μοίρᾳ, πλησίον δὲ καὶ μὴ τελείως πεπτωκότα.

Κἂν οἱ δορυφοροῦντες ἀστέρες, δεξιοὶ τοῖς ὑπὲρ γῆν κέντροις σχηματίζονται.

Δεξιοὶ εἰσιν, οἱ ἐν τοῖς προηγουμένοις τοῦ ☉ μέρεσιν, ἵνα μέσοι εὑρεθῶσιν τοῦ ☉ ☌ τῆς ☾, ἔμπροσθεν μὲν τοῦ ἡλίου, ὄπισθεν δὲ τῆς ☽.

Ἐν θηλυκῷ.

Οὐκ ἔσται γὰρ ἡ βλάβη τῆς σελήνης. καλὸν μὲν ἀμφότερα τὰ φῶτα καὶ τὰ κεκεντρωμένα ὦν, καὶ ἐν ἀρσενικοῖς ζῳδίοις. εἰ δὲ μή, τὸν ☉ ἐν ἀρσενικοῖς ζῳδίοις ἐξ ἅπαντος δεῖ εἶναι. ἐν θηλυκοῖς γὰρ εὑρισκόμενος βλάπτει μᾶλλον ἤπερ ἡ ☾.

φῶτα.

Μαρτυρήσουσι τοῖς κέντροις.

Τουτέστι τῷ ὡροσκόπῳ ἢ τῷ μεσουρανήματι. καὶ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀμφότερα ἐμνημόνευσε, διὰ τὸ εἰπεῖν τοῖς ὑπὲρ γῆν κέντροις. τοῦτο δὲ καθυπέρβασιν τοῦ πρὸ αὐτοῦ εἴρηται. τὸ μὲν γὰρ πρὸ αὐτοῦ, τὸ ἕτερον τῶν φώτων ἦν μόνον, ἐν ἀρσενικῷ ζῳδίῳ κεκεντρωμένον. τοῦτο δὲ μετὰ τοῦ ταῦτα ἔχειν, καὶ τὸ μὴ κεκεντρωμένον σὺν δορυφόρους προσείληφεν.

Ἐὰν δὲ τὰ φῶτα.

Καὶ τοῦτο καθυπέρβασιν ἐρρέθη. τὸ μὲν γὰρ πρὸ αὐτοῦ, εἶχε καὶ τὸ ἕτερον τῶν φώτων κεκεντρωμένον, καὶ τὸ ἕτερον τῶν ἀρσενικῶν ζῳδίων, τοῦτο δὲ οὐδέτερον, πλὴν ὅτι ἀντὶ τοῦ προτέρου τῶν προειρημένων πάντων ὄντων, οἱ δορυφοροῦντες οὐκ ἦσαν κεκεντρωμένοι ἐν τούτῳ δὲ σὺν πλείους τῶν δορυφόρων κεκεντρωμένους ὑποτίθεται.

Παρὰ τὰς περὶ τὸν βίον προλήψεις.

Ἅτινα ἀξιώματα προαίρεσιν βίου παρέπεται, ὡς ἐν τῇ προθεωρίᾳ εἴρηται.

Τέλειον δὲ ταπεινοὶ καὶ κακοδαίμονες.

Ἐκ τούτων ἡ γένεσις ἡ ἐναντία πάντῃ τῇ πρώτῃ κειμένῃ. αἱ γὰρ ἄλλαι πᾶσαι μέσον τούτων εὑρίσκονται. τὰς δὲ μεταξὺ τούτων τὰς διὰ τὰς εἰρημένας μίξεις, καταλιμπάνουσι τῷ ἀκροατῇ οὔσας, ὡς ἐν τοῖς ἄλλοις πεποίηκε θεωρήμασιν.

Ταύτας γὰρ περὶ μὲν σὺν αἵρεσιν ἔχοντας.

Διδάσκει πῶς ὀφείλομεν γινώσκειν, πότερον, αὐθεντικὰ καὶ βέβαια ἀξιώματα γίνονται, ἃ οὐχ εὑρήσεις δὲ τοῦτο, ἀπὸ τῶν δορυφορούντων

Vespertinæ erga Lunam.

Vespertina conditio hic nō ita sumitur, ut erga Solem, hoc est, in partibus Lunam sequentibus.

Cum angulo qui supra terram est, configurantur.

Configurantur, inquit non ut per △ aut □ aut aliam quampiam figuram cōferantur, sed ut nō sint in angulari illa parte, sed prope, & non omnino cadant.

Si comitantes stellæ, dextræ cum angulis qui supra terram sunt, configurantur.

Dextræ sunt, q̄ sunt in partibus Solem antecedentibus, ut in medio Solis & Lunæ reperiantur, ante Solem & post Lunā.

In fœminino.

Non enim hoc Lunæ incōmodat. Præclarū enim est, cum ambo lumina sunt angularia, & in masculinis signis. Sin minus, at Solem omnino in masculinis signis esse oportet. Nā in fœmininis inuentus. magis nocet. quam Luna.

Testimonium perhibuerint angulis.

Hoc est, in horoscopo aut M C. Nā suprà amborū fecit mētionē, cū dixit, (in angulis supra terrā) quæ uerba cū antecedētibus nō cōsentiūt. Nā alterū dūtaxat Lumē antecessit in masculo signo. Nūc cū subijcit, (angulares) comitantes stellas adiungit.

Quod si Lumina.

* Etiam hæc uerba cum antecedentibus non consentiunt. Antecessit enim, (& alterum lumen angulare) id uerò neutrū est. Nisi qui in priore (positis antè dictis omnibus) comitantes stellæ non erant angulares. hic uerò pleraque comitantes ponit angulares.

Pro uitæ instituto.

Quæ dignitates uitæ institutum comitantur, ut suprà diximus.

Penitus autem humiles & infelices.

Hæc genesis omnio contraria est primæ. Reliquæ enim omnes inter has mediæ inueniuntur. Quæ uerò his interiectæ sunt, & in expositis mistionibus non comprehēduntur: auditori iudicandas relinquit, ut in alijs præceptis omnibus fecit.

Hæc enim in ijs quæ conditionem habent.

Docet q̄modo cognoscendū sit. utrū dignitates cū autoritate & firmitate futuræ sint nec ne. hoc uerò inuenies è comitantibus

 stellis

ἀστέρων. ἐὰν μὲν γὰρ οὗτοι καὶ συναιρετικοὶ καὶ ἀγαθοποιοὶ εὑρεθῶσιν ἀσφαλεῖς γίνονται τὰ ἀξιώματα. ἐὰν δὲ * ποδὶ σὺν παραιρέταις ἐπισφαλῆ.

Περὶ πράξεως ποιότητος.

Ὁ δὲ τῆς πράξεως τὴν κυρίαν λαβών.

Εἰκότως μετὰ τὴν περὶ ἀξίας λόγον, τὸν περὶ πράξεως προτίθεται. συγγενὴς γὰρ εἶναί πως δοκεῖ. ἀμφότερα δὲ τύχης ὄντα. σκοπεῖν δὲ χρὴ ἐκ τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ μεσουρανοῦντος ζωδίου, τῆς πράξεως τὴν ποιότητα. δεῖ γὰρ ζητεῖν, † τὸν μὲν ἐφιστῶντα τῷ μεσουρανῷ· τὸν δὲ ἑώαν φάσιν τοῦ ἡλίου ἔγγιστα ποιοῦντα.

Ἵνα ἐπὶ ζωδίου, ἢ ἡ φάσις.

Τουτέστιν ἕως μοίρας λ΄. δορυφορίαν δὲ ταύτην αὐθέντησιν ὀνομάζειν οἱ παλαιοί. ἀνάγκη δὲ ἢ τὸν αὐτὸν ἀστέρα ἐν τῷ μεσουρανήματι εἶναι ἢ διαφέροντας. ἄλλον μὲν προηγούμενον τοῦ ἡλίου, ἄλλον δὲ μεσουρανοῦντα. ἢ ἕνα μόνον παρεῖναι, ἢ ἐν ταῖς προηγουμέναις μοίραις τοῦ ἡλίου. ἢ ἐν τῷ μεσουρανοῦντι, εἰ μὲν οὖν εἷς παρῇ, καὶ ἐν τῷ μεσουρανήματι, καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ μέρει ἡλίου ἢ εἷς μόνος ἐν ὁποτέρῳ τῶν εἰρημένων τόπων ἐκείνῳ μόνῳ προσχρησόμεθα. ἐὰν δὲ δύο, ζητήσομεν τίς μᾶλλον αὐτῶν τῶν δύο δυνατώτερός ἐστι, καὶ πλείονας ἔχει λόγους. κἀκεῖνον προσθέντες, προσχρησόμεθα αὐτῷ. ἐὰν δὲ μηδὲ εἷς εὑρεθῇ, μήτε ἔγγιστα τοῦ ἡλίου μήτε ἐν τῷ μεσουρανήματι, οἱ τοιοῦτοι ἄπρακτοι εἰσίν. ἐπισκοπεῖν δὲ χρὴ τὸν οἰκοδεσπότην, σημαίνει γὰρ οὗτος τὰς ἐπὶ καιροὺς αὐτῶν ἐπιτηδεύσεις. οὕτω μὲν ἐπισκεψόμεθα τὸν ἥλιον αἴτιον τῆς πράξεως, τὴν δὲ ποιότητα γνωσόμεθα, ἐκ τῆς τοῦ εἰληφότος ἀστέρος τὴν πρᾶξιν ἰδιότητος. εἰδέναι δὲ χρή, ὡς οὐ πᾶς ἀστὴρ ἐν τῷ προηγουμένῳ μέρει τοῦ ἡλίου, ἢ ἐν τῷ μεσουρανήματι εὑρεθεὶς δίδωσι τὴν πρᾶξιν, ἀλλ᾽ ἐὰν εὑρεθῇ τῶν τὴν πρᾶξιν παρεχόντων ἀστέρων εἰσὶ δὲ τρεῖς. ☿ ⊙ ♀. οὗτοι γὰρ διὰ τὸ εὐκινητότερον προσοικειούμενοι ταῖς πράξεσι τυγχάνουσιν, καὶ διὰ τὸ ἐγγὺς τοῦ ἡλίου τυγχάνοντας, τὰς δορυφορίας ποιεῖσθαι. τῶν δὲ ἄλλων ἀστέρων εὑρεθεὶς συνεισφέρουσι καὶ τῆς οἰκείας ἰδιότητος. αὐτὸς δὲ σαφῶς, τὰς μίξεις τῶν ἀστέρων ποιησάμενος, οὐ δίδωσι χώραν τοῖς ἐθέλουσι παρ᾽ αὐτὸν μακρὸν ἀπογράφεσθαι λόγον. εἰδέναι δὲ χρὴ ὡς καὶ ἡ τῶν ζωδίων ἰδιότης, πολλήν τινα ταῖς πράξεσι τὴν μεταλλαγὴν παρέχεται. τὰ δὲ τετράποδα περὶ τοιαῦτα. καὶ ἐμπορίας ἀποφαίνει. τὰ δὲ ἔνυδρα, περὶ τὰ ὕδατα. καὶ ὅσα ἂν εὐεπιβόλως δυνάμεθα προσχρῆσθαι τοῖς τῶν ζω-

stellis.quæ si & beneficæ & eiusdem conditionis fuerint:illabefactas decernũt dignitates.Sin contrariæ conditionis, periculosas.

De qualitate actionis.

Quæ uerò dominatum actionis.

Rectè post dignitatis tractationem, de actione disserit ut cognata quodammodo cum illa.Nam utraq; est fortunæ. Est autẽ actionis qualitas à Sole & M C signo petenda,& quærendũ,quæ stella in M C sit, & quæ proximè Solẽ sit in ortu matutino.

* Vt sub unó signo aut ortus.

Hoc est,usque ad partes 30. Eum uerò comitatum appellare solent ueteres. Est autem necesse aut eandem stellam in M C esse,aut diuersas,aliam quæ Solem antecedat, aliam quæ M C. aut unam solam adesse,aut in partibus Solem antecedentibus,aut in M C.Si ergo una adfuerit tam in M C,quam in parte Solem antecedente,aut una duntaxat in alterutro horum locorum:eã solam adhibebimus.Sin duæ, quæremus utra earum sit potentior,et plures habeat rationes.eaq; prælata utemur. Si uero nulla neque proximè Solem,neq; in M C inuenta fuerit: huiusmodi ociosi sunt.Est autem dominator cõsiderandus. Is enim significat studia pro temporibus. Sic igitur considerabimus Solem actionis autorem. Qualitatem autem cognoscemus ex proprietate stellæ actionem suscipientis.Sciendum autem est, non quãuis stellam in parte Solem antecedente aut M C inuentam,decernere actionem,sed si ita inuenta fuerit stella, quæ decernendi autoritatem habet,quæ numero tres sunt.☿. ♂. ♀. hæ enim ob agilitatem actionibus sunt dedicatæ,& quia in Solis uicinia constitutæ,comitari eum solent.Quod si aliarũm stellarum aliqua sic inuenta fuerit, aliquid de sua proprietate confert. Verùm,ipse autor,mistionibus stellarum perspicuè expositis, locum ijs non reliquit, qui post eum multa uerba sunt facturi. Sciendum autẽ est, etiam signorum proprietatem,magnam actionum afficere uarietatem.* Quadrupeda,tractare talia,& mercaturas significãt. Aquatica, res aquaticas. & si qua alia sagaciter de proprietatibus signorum diuinare possumus.

Ad

διῶν ἰδιότησι, πρὸς τούτοις ἀναγκαιότατα ἐπισκοπεῖν συμπαρακελεύεται πότερον, ὁ τῆς πράξεως ἔχων πρώτους ποιεῖ ἐν τῷ ἀποτελέσματι ἢ δευτέρους καὶ ἀποπεσόντας. σκοπεῖν γὰρ φησὶ χρὴ, τοὺς εἰληφότας τὴν οἰκοδεσποτείαν τῆς πράξεως. καὶ ἐὰν οὗτοι ἐν ἐμβάσει ἀνατολικοὶ καὶ ἐπίκεντροι ποιοῦσιν αὐθεντικάς. ἐὰν δὲ ἀποκλιμάτικοι, δευτέρους καὶ ὑποτεταγμένους. τὰ δὲ μίξεως τούτων σχήματα, ἔστι κατανοεῖν, καὶ ἐν αὐτοῖς γινόμενοι σαφηνίζειν πειρασόμεθα.

Τὴν δὲ φάσιν ἑῴαν ἔγγιστα ποιούμενον.

Οὐχ᾽ ἁπλῶς τὴν ἑῴαν φάσιν ποιούμενον, ἀλλὰ τὸν πλησίον ὄντα τοῦ ἡλίου ἐν τοῖς προηγουμένοις μέρεσιν, * οὐ δὲ γὰρ ἐάν τις οἴηται δύο ὄντων ἐν τοῖς προηγουμένοις μέρεσι, τὸν ἐγγύτερον προτιμήσομεν, ἀλλὰ τὸν μὴ πλέον ἀφεστῶτα ἑνὸς ζῳδίου τοῦ ☉, καὶ συντόμως εἰπεῖν, τὸν δορυφοροῦντα.

Πρὸς ἐπιτηδεύσεις.

Αὐτὸν μὲν τὸν κύριόν φησι τοῦ μεσουρανήματος. οἱ γὰρ τοιοῦτοι, ῥεμβοὶ ἐν ταῖς πράξεσι γίνονται, ἄλλοτε ἄλλο ἐπιτηδεύοντες, καὶ οὐχ᾽ ἐνὶ ἀποτελέσματι μένοντες.

Ἐκ τῆς ἰδιοτροπίας τῶν τριῶν.

Ὁρᾷς ὅπως οὐ βούλεται πάντα ἀστέρα δορυφοροῦντα τὸν ἥλιον, ἢ παρόντα τῷ μεσουρανήματι, κύριον εἶναι τῆς πράξεως, ἀλλ᾽ ἕνα τῶν τριῶν. ὡς δὲ οἱ πρὸ αὐτοῦ πάντες, ἁπλῶς πάντα ἐπόντα τῷ μεσουρανήματι, ἔλεγον κύριον εἶναι πράξεως, καὶ ὡς τὴν ἑκάστου ἀφορῶντες ἰδιότητα ἀποτυγχάνουσι τῆς κατὰ τὸ ποιὸν πράξεως, κινήσεως, καὶ προγνώσεως. ὁ δὲ τῆς ἀφροδίτης τὰς μίξεις ποιεῖται τῶν ἄλλων ἀστέρων πρὸς τοὺς πρᾶξιν εἰληφότας, ♄ καὶ ♃. καταλείπει δέ σοι καὶ αὐτοὺς πρὸς ἀλλήλους μιγνύσαι τοὺς κυρίους τῆς πράξεως, καὶ ἔτι μᾶλλον συνθετωτέρας ποιεῖται τὰς μίξεις αὐτῶν τε ἅμα τῶν κυρίων τῆς πράξεως, καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων, ♄ καὶ ♃.

Ἐκδοχεῖς.

Ἐκδοχέας καλεῖ τοὺς μεταπράτας, τοὺς παρ᾽ ἀλλήλων δεχομένους, καὶ πιπράσκοντας.

Ὁ δὲ τοῦ ♂ μετὰ μὲν ἡλίου σχηματισθείς.

Τὸν τοῦ ἄρεως ἀστέρα, διχῶς λαμβάνει παρὰ τοὺς ἄλλους ἀστέρας. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, εἴτε μετὰ ἡλίου ὦσιν, εἴτε μή, οἱ αὐτοὶ διαμένουσιν. ὁ δὲ τοῦ ♂, μετὰ ἡλίου, ἅτε διὰ πυρὸς ὢν τῆς κράσεως, ἔτι μᾶλλον εἰς ἀμετρίαν, τρέπεται ὑπὸ τῆς πρὸς τὸν ἥλιον γειτνιάσεως.

Περιχύτας.

ὅτι. Οὗτοι γὰρ ὕδατι καὶ πυρὶ † δουλεύουσι

Ad hæc, quod fummopere neceffarium eft, confiderandum effe monet, an ftella actionem decernens principes in eo ftudio efficiat an fecundos.* Confiderandæ enim inquit funt ftellæ, quæ actionis dominatũ fufceperunt & orientales & angulares in uentę, autoritate conciliant. In cadentibus locis, fecundos & obnoxios alijs efficiunt. Mediæ figuræ ex his cognofci poffunt, quas ubi eò uentum fuerit, declarare conabimur.

Quæ proximè eft in matutino ortu.

Non fimpliciter eam dicit, quæ fit in ortu matutino, fed quæ fit propinqua Soli, in partibus antecedentibus. * Neq; enim ut quis opinetur, fi duæ fint in anteceden tibus partibus, uiciniorem præferemus. fed eam quæ nõ amplius uno figno diftat à Sole. & ut compendio dicamus, quæ comitatur.

Ad ftudia.

De ipfo M C. domino loqtur, Tales eñ in fuis actionib. incõftantes euadũt, aliàs aliud agẽtes, nec in uno ftudio pfeuerãtes.

Ex proprietate trium.

Vides, ut non uelit quamuis ftellam, quæ folẽ comitetur, aut in M C uerfetur, actionis effe dominã, fed unam ex tribus. Vetuftiores autẽ Ptolemæo, omnino quã uis ftellam in M C uerfantẽ, actionis effe dominam uoluerunt, atque in eam intuentes, aberrant à qualitate actionis, motione, prædictione. Venus autem cõtemperat alias ftellas cum ijs, quæ fortitæ funt actionẽ. * ♄ & ♃. Sed & tibi relinquit, ut actionis dominos inter fefe commifceas, & magis etiam commifcet tam ipfas ftellas actionis dominas, quam cæteras ftellas ♄ & ♃.

Succefforis.

Sic uocat eos, qui merces ab alijs emptas, alijs uendunt.

♂ cum ☉ configuratus.

Martis ftellam bifariam accipit, aliter quam reliquas ftellas. Nam aliæ fiue cum Sole fint, fiue non, eædem manent. ♂ autem, ut ignitus natura: immoderatiorem etiam fufcipit æftum, ex uicinia Solis.

Circumfufores.

Hi enim aquæ & igni * feruiunt.

 Loca

αἱ γυναῖκες ἔσονται ἐκτρωσμοῖς καὶ ἐμβρυοτομίαις περιπίπτουσαι, ἐνσχοῖ προσλαμβάνοντα τὸν ἑρμῆν τῷ προτέρῳ σχήματι φυλαττομένου. ὅτε οὖν δὲ τὸ κοινὸν τῆς φύσεως, ποιεῖ αὐτοὺς ἀμφηρίστους, καὶ κοινωνοῦντας τῆς γυναικείας καὶ ἀνδρείας φύσεως.

Ἐπὰν καὶ ὁ ἥλιος.

Προσλαβὼν τὸν ἑρμῆν, προσλαμβάνεται τὸν ἥλιον. ὅς ἐὰν ὁμοίως σχηματίζηται καὶ εὑρεθῇ πρὸς τούτοις, τὰ μὲν τῶν παιδίων ἀρρενοῦνται. ἡ δὲ σελήνη ἀποκεκρουμένη, καὶ τῶν κακοποιῶν ἀκτῖνα ταῖς ἐπαναφερομέναις μοίραις πεμπόντων, † ἀκόπτει γίνονται.

Ἠρρενωμένων.

Ἀρρενοῦνται δέ, ἢ τῇ φάσει, ἢ τοῖς ζῳδίοις, ἢ τῷ ὁρίζοντι.

Οἱ πηροὶ τοῖς ὄψεσι.

Διὰ τὸ τὸν ἥλιον συμπαραλαβεῖσθαι αὐτοῖς.

Καὶ γίνονται τραυλοί.

Διὰ τὸν ἑρμῆν τοῦ συμβαίνει. κύριος γὰρ γλώττης.

Ὑπόκεινται καὶ σχηματίζονται.

Τότε μάλιστα δραστικώτερον ἐστιν τὸ σχῆμα, ὅταν συσχηματίζωσι τῇ σελήνῃ, αὕτη γὰρ ὡς πολλάκις εἰρήκαμεν, τοῦ παντὸς σώματος ἐστι κυρία.

Δυτικοί.

Τουτέστιν ὕπαυγοι.

Τούτων δὲ ὁ τοῦ ἄρεως πρακτικόν.

Διὰ τὸ ὀξύτητα ὁ ἄρης τὸν ἀεὶ τοῦ κρόνου τῆς γλώττης δεσμὸν περιγινόμενον λύει.

Πάλιν ἐὰν ἡ σελήνη.

Ἐπὰν περὶ τῶν γονίμων, φησὶν νῦν περὶ τῶν μορίοις τισι συμβαινόντων. οἷον κυλλώσεων, κυρτώσεων, λωβήσεων, καθόλου τὸ σῶμα. ἐὰν δὲ νῦν ἢ τὰ φῶτα κεκεντρωμένα ἐν τοῖς εἰρημένοις δῆλον ὅτι κέντροις. οἱ δὲ κακοποιοὶ συνόντες, ἀλλὰ καὶ διαμετροῦντες, ἐπαναφερόμενοι δὲ ὅμως τῆς σελήνης παρούσης, ἢ ἐπὶ συνδέσμων ἢ ἐπὶ τῶν καμπῶν τουτέστι τῶν τετραγώνων, ἢ τῶν ἐκλειπτικῶν, ἔσται τὰ εἰρημένα πάθη.

Τῶν ἐπιτηδείων ζῳδίων.

ἐπιτηδ. Τουτέστι, τῶν πρὸς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδείων, καὶ ὡς εἰπεῖν συμπαθῶν. ὁ μὲν γὰρ ♉ καὶ κυρτός ἐστι καὶ ὁ κλαστὸς, ὁ δὲ ♍ καὶ ὁ ♋ φολιδωτὸς, καὶ δυνάντας λωβήσεις ἐπάγειν εἰώθασι τοῖς σώμασι.

Ἐπικάμπτια.

Ἐπικάμπτια δὲ λέγει, τὰ □ τῶν ἐκλειπτικῶν συνδέσμων. οὕτω καὶ παρὰ τῷ δωροθέῳ ἔχεις, εἰρημένον ἐπικάμπτια λυγρά.

Τῶν ἀπὸ τῆς γενέσεως αὐτῆς.

Ἐπὰν, ἐκ ποίων σχημάτων γίνεται τὰ σίνη, καὶ πάθη, νῦν βούλεται σοι εἰπεῖν, πόθεν ἐφάλας ἀλγίαι. πότερον, ἐκ γενετῆς συντίκτεται αὐτοῖς τὰ σίνη. ἢ τελευταῖον ἐπιγίνεται. ὅταν οὖν κακοποιοὶ εὑρεθῶσιν σὺν τοῖς φωσὶ σχηματι-

quam mulieres, quæ etiã abortient, & fœtus imperfecti exactionē patient. Eunuchi Mercuriũ assumãt, priore figura cõseruata nũ is ob naturã cõmunē, efficit ancipites tã masculæ q̃ fœmineæ naturæ participes.

Cum etiam Sol.

Assumpto Mercurio, Solē etiam adiungit qui similiter cõfiguratus, & cũ his inuctus * mascula. Luna uero † pulsata & maleficis radium in sequentes partes mittentibus: fiunt apocope.

Si masculæ sint.

Masculescunt autem aut ortu, aut signis, aut horizonte.

Tales oculis.

Eoq́ Sol eis adiunctus est.

Et fiunt balbi.

Propter Mercurium hoc accidit, linguæ dominum.

Positæ sunt & configurantur.

Tunc efficacissima erit figura, cũ planetæ cum Luna configurantur, quæ, ut sæpe diximus, toti corpori dominatur.

Occidentales.

Hoc est, sub radijs.

In quas si ♂ inciderit.

Ob celeritatem ♂ linguæ uinculum à ♄ iniectum dissoluit.

Rursus si Luna.

Absolutis genitalibus partib. nunc de ijs loquitur, quæ mẽbris aliquibus accidunt, ut strumis, gibbis aut læsionib totius corporis. Si ergo luminaria angularia fuerint in dictis scilicet angulis, & maleficæ cõiunctæ, quin etiã oppositæ, & insequentes, tñ Luna præsente aut in cõiunctionib. aut in flexibus, hoc est, quadratis aut eclipticis: futuræ sunt læsiones illæ.

Causam habẽtium signorum.

Hoc est, eorũ quæ ad huiusmodi res sunt apta, & quasi cõsentiẽtia. Nã ♉ & gibbosus est, & circa obliquat ♍ & ♋ squamosi, ac tales læsiones inferre solent corporibus.

Inflexa.

Sic nominat q̃drata latera eclipticarũ colligationũ. Sic Dorothe⁹ etiã loquif, cũ ait quadrata molesta.

Ab ipso ortu.

Postq̃ dixit ẽ quib. figuris uitia & ualetudines oriãf: nũc dicturus est, utrũ ea ab ipso ortu inferanf, an post inferantur. Cum ergo maleficæ cum luminibus inueniuntur

σι, σημαίνουσιν ἐκ γενετῆς ἔσεσθαι τὸ κακόν. ὅταν δὲ ἐν τοῖς μεσουρανήμασιν ἔχοντες σχηματισμοὺς πρὸς τὰ φῶτα, καθυπερτερούνται δὲ ὅμως, ἐπιγίνεσθαι σημαίνει τὸ κακόν. καὶ ὅταν διαμετρήσωσιν ἑαυτοὺς καθυπερτεροῦντες τὰ φῶτα, οὐ μόνον ἐπιγίνεσθαι τὸ σίνος δηλοῦσιν, ἀλλὰ ἐκ μεγάλων κινδύνων, σημαίνουσιν ἔσεσθαι τὸ κακόν.

Περὶ τὰ τροπικά.

Ἁπλοῦν δή τινα κανόνα παραδέδωκεν δι' οὗ γνωσόμεθα τὰ σίνη, σκόπει τῆς σελήνης τὸν τόπον. καὶ ἐὰν μὲν τὸ ζώδιον τροπικὸν ἢ ἰσημερινὸν λέγε σίνος ἔσεσθαι. καὶ τὸ εἶδος τοῦ σίνους, ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν ζωδίων δυνήσῃ τεκμήρασθαι, ἐν ♈ μὲν γὰρ ὄντος, ἀλφοὺς λέγε, τῶν γὰρ χυμῶν ἐν τῷ ἄκρῳ πλεοναζόντων ἀλφοὶ γίνονται περὶ τὴν ἐπιφάνειαν. ♋ δὲ λειχῆνας ἔχουσι γὰρ οὗτοι τὴν γένεσιν, ἐκ δριμυτέρων καὶ ξηροτέρων χυμῶν, ἐν δὲ ♎, λέπρας ποιεῖ. λέγεται μὲν γὰρ, ἐκ μελαγχολικοῦ χυμοῦ τίκτεσθαι δὲ ὁ χυμὸς οὗτος, ἐν μετοπώρῳ ἐν αἰγοκέρωτι φακούς. ἐπεὶ καὶ οὗτοι, ἐκ ψυχρῶν καὶ ὑγρῶν ἔχουσι τὴν γένεσιν.

Πάθη δὲ συμβαίνουσιν.

Εἰπὼν περὶ σινῶν, νῦν λέγει περὶ τῶν παθῶν, καθόλου δέ φησι ζητεῖν τοὺς σχηματισμοὺς τοὺς εἰρημένους περὶ τῶν σινῶν καὶ τῶν παθῶν, ἀλλ' ἐὰν μὲν εὑρεθῶσιν, ἑῷοι μὲν πρὸς τὸν ἥλιον, ἑσπέριοι δὲ πρὸς τὴν σελήνην. σίνη ποιοῦσιν. ἰσχυρότεροι γὰρ εὑρίσκονται ἐν οἷς εἰρήκαμεν εὑρεθέντες σχήμασιν. ἐὰν δὲ τὸ ἀνάπαλιν, πάθη * διὰ τὴν περιγινομένην αὐτοῖς ἐκ τῶν ἐναντίων πνευμάτων ποιοῦσιν ἀσθένειαν.

Ὁμοίως δὲ καὶ πυρετούς.

Ἐπειδὴ ἐπηγγείλατό σοι λέγειν καὶ τὸ μέρος ἐκεῖνο πρὸς ὃ τὸ σίνος συμβήσεται νῦν τοίνυν φησὶν τοὺς σχηματιζομένους, ἀστέρας τοὺς ὄντας ἐν τοῖς σινωτικοῖς τόποις, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνακειμένων αὐτοῖς μερῶν, πρόλεγε τὸ ἐσόμενον σίνος. ποῖον δὲ ποίῳ ἀνάκειται μέρος, ἤδη μεμάθηκας.

Ὁ τοῦ ☿ ἀστήρ.

Θέλει δὲ εἰπεῖν λοιπὸν, πόθεν ἀσφαλὲς εἰδέναι πότερον τὸ πάθος συνεχέστερον ἔσται τῷ πεπονθότι, ἢ οὔ, τοῦτο δὲ ἀπὸ τοῦ ἑρμοῦ λαμβάνει. οὗτος γὰρ οὐ μόνον κινητικὸς ὢν συνεχοῦς κινήσεως αἴτιος τῷ πάθει γίνεται, ἀλλὰ γὰρ συμμεταβαλλόμενος τοῖς ἀστέροις ἐπιτείνει αὐτῶν τὴν κακοποιὸν δύναμιν ἐπὶ τῶν δύο κέντρων. οὐ μόνον δὲ ἀπὸ τῶν ἀστέρων φησὶν αἱ ἐναλλαγαὶ γίνονται τῶν παθῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν ζωδίων. ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀστέρων οὐ πάντα ἀστέρα ἀπεδεχόμεθα, ἀλλὰ τὸν ἐν σινωτικοῖς ὄντα τό-

significant ab ipso ortu malum esse insitũ. Sin in MC configuratæ cum luminibus è superiore loco: malum inferendum esse indicant. Et cum inter sese opponuntur, & superiore ex loco pulsant lumina: non tantũ inferendum esse uitium significant, sed ex magnis etiam periculis oriturum esse malum.

In tropicis.

Simplicem quandam regulam tradit, è qua uitia cognoscantur. Considera locum Lunę, quod si signum fuerit tropicum aut æquinoctiale: dic uitium significari. Etiam genus uitij ex natura signi conijcies. Nã in ♈ uitiliginem prædicito, quod humoribus in aere redundãtib. uitiligines gignũtur in extremitate in ♋. impetigines, quæ ex acrioribus & siccioribus nascuntur humoribus. in ♎ lepram efficit, quæ ex melãcholico nascitur humore, qui gignitur in autumno. In Capricorno lentigines, quæ ex frigidis & humidis causis oriuntur.

Valetudines autem solent.

Vitijs explicatis, nunc ualetudines tractat. in genere autem iubet inquirere configurationes iam expositas tam in ualetudinibus, quam in uitijs. Nam stellæ orientales erga Solem, occidentales erga ☽ inuẽtæ, uitia decernunt. Sic enim positæ sunt fortiores. Sin contrà: ualetudines & ob accidentes contrarios flatus imbecillitatem decernunt.

Febres item.

Quia promisit etiam partem illam se dicturum esse cui uitium accidat: nunc considerare iubet configurationes stellarum quę sunt in læsionum locis, & à partibus quæ eis attributæ sunt, uitium prædicere quæ autem pars cui sit attributa stellæ, iam cognouisti.

Mercurij stella.

Deinceps dicturus est, an ualetudo frequentius infestatura sit ægrotantem, nec ne: eam rem conijcit ex Mercurio. qui cũ non tantum sit agilis, & continua ualetudine agitationem excitet, sed etiam cum stella mutetur: maleficã eius uim in duobus angulis auget. Neque uerò à stellis, inquit, duntaxat ualetudines mutantur, sed etiam à natura signorum. Verum ut in stellis non quamuis stellam admittimus sed eam dũtaxat, quę est in lęsionum locis,

eodem

ποις, τὸν αὐτὸν τρόπον, οὐ πᾶν ζῴδιον παραδεχόμεθα, ἀλλ' ὅσα σινωτικὰ εὑρίσκεται ἐπίκεντρα.

Καὶ ὅλως τὰ χερσαῖα, καὶ ἰχθυικά.

Τὰ χερσαῖα λέγει ὅτι τινὰ ποιεῖ τὰς χοιράδας, καὶ σύριγγας, διὰ τὸ χαίρειν τοῖς λοιποῖς. τὰς ἐλεφαντιάσεις διὰ τὸ φολιδωτόν.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων.

Πάλιν πρόκειται αὐτῷ σκέψασθαι πότερον ἔσται τις βοήθεια, ἢ μᾶλλον κάκωσις. οἱ ἀγαθοποιοὶ τοὺς τόπους ἐφορῶντες, τοὺς τὸ πάθος ἢ τὸ σίνος ποιοῦντας, τότε οὐκ ἐπαχθῆ τὰ πάθη καὶ τὰ σίνη ποιοῦσιν. ἐὰν δὲ μὴ θεωρήσωσιν ἐπαχθῆ καὶ ἐπίπονα αὐτοῖς τὰ πάθη συμβαίνουσι. καὶ ἐπιθεωροῦσι δὲ τοὺς κακοποιοὺς ἀγαθοποιοί, σκέπτεσθαι τίνες τίνας καθυπερτεροῦσιν. ἐὰν μὲν οἱ μὲν κακοποιοὶ τοὺς ἀγαθοποιοὺς καθυπερτερήσωσιν, ἐν αὐξήσει ἔσται τὸ κακόν. ἐὰν δὲ τὸ ἀνάπαλιν οἱ ἀγαθοποιοὶ τοὺς κακοποιοὺς καθυπερτερήσωσιν, ἐπαρηγορήσονται, ἔσται μάλιστα ὅταν ὦσι καὶ ἀνατολικοί. τότε γὰρ τὴν οἰκείαν σώζουσι δύναμιν.

Ἢ ἀξιωμάτων.

Τῷ γὰρ ὄντι τὰ πάθη τῷ πλάτει πεφυρμένα πλοῦτος ἔχουσι παρηγοροῦντας, ἔπειτα δὲ καὶ ἐν ἰδίοις καὶ οὐ δημοσίοις λουτροῖς ἐκλύονται.

Εὐμορφίας καί.

Ὡς τὸν στραβισμὸν ὅτε ἰδεῖν πολλάκις μετὰ χάριτος γινόμενον.

Καὶ ἐξαγορευμῶν.

Τὸ γὰρ παλαιὸν ἀπάγοντες εἰς τὰ ἱερὰ τοὺς νοσοῦντας ἱκεσίας προσέφερον τοῖς θεοῖς, ἐκτείνοντες τοὺς πεπονθότας, ὥστε πλῆθος συνάγεσθαι καὶ δημοσιεύεσθαι τὸ πάθος, καὶ ἐξαγορεύεσθαι.

Περὶ ποιότητος ψυχῆς.

Περὶ μὲν οὖν τῶν σωματικῶν πάντων εἰπὼν νῦν περὶ τὰ ψυχικὰ μεταβέβηκε. καὶ ὥσπερ τὸν περὶ τοῦ σώματος λόγον ἐμέρισεν εἰς δύο εἰς τε τὸν περὶ ποιότητος, καὶ εἰς τὸν περὶ σίνους, τὸν αὐτὸν καὶ ταῦτα τρόπον διχῆ τέμνουσι τὰ ψυχικὰ εἰς τε τὴν ποιότητα, καὶ τὸ σίνος καὶ πρόκειται αὐτῷ νῦν περὶ τῆς ψυχικῆς ποιότητος διαλαβεῖν. ἐπειδὴ τῆς ψυχῆς τὸ μὲν ἐστι νοερόν, τὸ δὲ ἄλογον καὶ διαλογιστικόν, εἰδέναι χρὴ ὡς τὸ μὲν νοερόν, ἀπὸ τοῦ Ἑρμοῦ γινώσκομεν. τὸ δὲ ἠθικόν, ἀπὸ τῆς ☾, καὶ τῶν οἰκοδεσποτούντων, καὶ ἀπὸ τῶν συσχηματιζομένων, πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὰ κέντρα φησί. καὶ ἔτι τῶν ζῳδίων αἱ φύσεις ἐν οἷς εὑρίσκονται οἱ ἀστέρες ἐν τῇ προκειμένῃ σκέψει καὶ αἱ φύσεις αὐτῶν, ἄλλο μὲν γὰρ τὰ τροπικὰ σημαίνει καὶ ἄλλο τὰ στερεά, καὶ ἕτερον τὰ δίσωμα. καὶ ἄλλο μὲν ὡροσκοποῦντες,

eodem modo non quoduis signum admittemus, sed ea quæ læsiones significant, & in angulis reperiuntur.

Deniq; terrestria & pisculenta.

Terrestria faciunt scrofulas & fistulas, eoq; gaudent † reliquis * elephantiasin ob squammas. [τοῖς λοιποῖς.]

Quæ cum ita se habent.

Rursus ei propositum est considerare, utrum remedium adhiberi possit, an mali sit incrementum metuendum. Nam beneficæ, loca uitium aut ualetudinẽ decernentia intuentes, ualetudines & uitia mitigãt. Si nõn aspiciant, ualetudines erunt molestæ & acres. Quòd si beneficæ maleficas aspexerint, uide utræ sint superiores. Nã si maleficæ fuerint superiores, augebitur malum. Si beneficæ superiores fuerint maleficis, ualetudines lenientur, si etiam orientales fuerint. Tum enim uim suam retinent.

Aut dignitates.

Omnino enim ualetudines propter opes latè patentes, multos habent qui eas leniant. Deinde, non in publicis, sed in priuatis balneis lauant.

Elegantia.

Vt strabismum sæpe uidemus habere gratiam.

Excantationibus.

Olim ægrotos in templa ducebant, & dis uota faciebant, & male affectos proponebant, ut multitudo concurreret, & ualetudo publicaretur, & celebraretur.

De animi qualitate.

Corporeis omnibus explicatis, nunc ad animi res transit. & ut corporis disputationem bifariam diuisit, in ipsam qualitatem & uitium: sic etiam hic res animi bifariam secat, in qualitatem & uitium, & de animi qualitatibus differere instituit. Cum alia pars animi sit intelligens, alia bruta: sciendum est intelligentem ex Mercurio: moralem ex Luna iudicari, & à dominatoribus & configurationibus ad solem ad angulos, inquit, atque etiam è natura signorum in quibus uersantur stellæ, in hac consideratione petendum est iudicium. Aliud enim tropica significant, aliud fixa, aliud bicorpora, aliud in horoscopo,

aliud

ἓ ἄλλο δὲ μεσουρανοῦντες. ἓ ἐπὶ τῶν ἄλλων κέντρων. καὶ πάλιν, ἀνατολικοὶ μὲν ὄντες, ἄλλο σημαίνουσιν, ἄλλο δὲ δύνοντες. ἀκούσῃ δὲ περὶ ἑκάστου τούτων ἐν τοῖς ἑξῆς τοῦ παλαιοῦ λέγοντος.

Θεωρουμένης ἑκάστοτε περιστάσεως.

Τῶν οὖν σχηματισμῶν τῶν ὁποίων ποτέ φησι. τὸ γὰρ ἑκάστοτε, τοῦτο σημαίνειν βούλεται αὐτῷ. καὶ τὴν τῶν ὑποδεξαμένων αὐτοὺς τόπων τε φύσιν.

Ἀπὸ τῶν σωματωδεστέρων.

Τόπων γὰρ ἐγγυτέρω ἐχόντων τὴν θέσιν τῆς γαίας, πληροῦνται ἀναθυμιάσεων τὰ γὰρ πόρρω λεπτομερέστερα ὄντα, οὐκ ἔστι σωματωδέστερα. ἓ γὰρ ἀεὶ τῶν ζωδίων συντομώτερα ἔοικε λέγει. περὶ δὲ σκέψεως, τέσσαρα μόνα ἐπισκεπτόμενος, τοὺς ἀστέρας φησὶ σκόπει τοὺς τῆς προκειμένης κληρωσαμένους πρᾶξιν, καὶ τοὺς οἰκοδεσποτοῦντας αὐτῶν, καὶ τὰς φύσεις αὐτῶν ζωδίων, τῶν ὑποδεξαμένων, τούς τε οἰκοδεσποτήσαντας καὶ τοὺς οἰκοδεσποτηθέντας, καὶ τοὺς σχηματισμοὺς τοὺς πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὰ κέντρα. καθ' οὓς λέγονται ἀνατολικοὶ κεκεντρωμένοι, ἢ ἐπαναφερόμενοι, καὶ ἀποκεκλικότες.

Καὶ τὰς φύσεις τῶν ἀστέρων.

Ἐπικράτησιν εἶπε τὴν οἰκοδεσποτείαν· οἱ γὰρ οἰκοδεσπόται, ἐπὶ τὴν ἐπικράτησιν τῶν λόγον ἐχόντων ἀστέρων λαμβάνονται.

Καὶ οἱ τὸν λόγον ἐχόντων.

Οὐ μόνον τοὺς οἰκοδεσπότας φησίν. ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς κυρίως τῆς ἀποσκέψεως φησὶν οἷον τὸν τοῦ ἑρμοῦ. καὶ τὸν τῆς ☾, πρὸς ⊙ καὶ τὰ κέντρα. οἱ γὰρ σχηματισμοὶ οἱ πρὸς τὸν ἥλιον ποιοῦσιν τὰς ἀνατολάς. τὰς δύσεις τοὺς στηριγμούς. οὐκ εἶπε δὲ κεκεντρωμένοι, ἀλλὰ στηριζόμενοι πρὸς τὰ κέντρα. ἵνα μὴ μόνον τοὺς κεκεντρωμένους εἴπῃ, ἀλλὰ καὶ ἐπαναφερομένους, καὶ ἀποκεκλικότας, τοὺς θεοπροσφιλεῖς θεοφιλεῖς. αἵ τινες καὶ ὀνείρατα βλέπουσι θεῖα διατελοῦσι τοῖς θεοῖς προσκείμενοι δικαίως. τὰ στερεὰ τῶν ζωδίων. διὰ τὸ μέσον ἔχουσι τὸ δίκαιον. ἡ γὰρ δικαιοσύνη μεσότης τίς ἐστι.

Τὸν δὲ συσχηματισμόν.

Ἀκολουθεῖ τοῖς προεκτεθειμένοις. ἕκαστον γὰρ τῶν προεκτεθειμένων γυμνάζει.

Εἰπὼν περὶ δὲ τῆς ζωδίων φύσεως, νῦν περὶ τῶν συσχηματισμῶν διαλέγεται, τῶν πρὸς ἥλιον καὶ τὰ κέντρα. καὶ τὰ ἰσάζοντα, ἐκτίθεται ἅμα σχήματα. οἷον, ὅτι ἑῷοι ἅμα ἀνατολικοὶ ὄντες ἰσάζουσι τῷ ὡροσκόπῳ, καὶ τὰ αὐτὰ σημαίνουσιν ὑπ' ἀμφο

aliud in Medium cœli & alijs angulis. Aliud item orientales, aliud occidentales. De his singulis Ptolemæum post differenter audies.

Considerando semper statu.

Qualescunque sint, inquit, configurationes. hoc enim significat uerbum (semper) * Pro natura locorum in quibus sunt.

Magis corporeis.

Nam stellę terræ uiciniores implentur exhalationibus. remotiores uerò tenuiores sunt, & non ita crassę. Semper autem de signis maiori compendio agit, & quatuor hic capita considerat. Stellas, inquit, intuere propositam sortitas actionem, & dominatores earum & ipsorum signorum naturas, quæ & dominatores, & planetas, quibus si dominantur, susceperunt, & cōfigurationes erga Solem, & angulos, secundū quos dicuntur orientales, angulares, succedentes aut cadentes.

* ἐν τίσι τόποις ... φύσει.

Et naturas stellarum.

Potentiam appellat, dominatum domicilij: Dominatores enim sumuntur pro potentia stellarum quæ sunt autoritate prædite.

Et quæ rationem habent.

Non de dominatoribus duntaxat loquitur, sed de ijs etiam qui propriè pertinent ad hanc considerationem. ut de ☿ & ☽ ad Solem & angulos configuratione. Configurationes enim erga Solem efficiunt ortus, occasus, stationes. Non autem dixit, (angulares) sed stationarij iuxta angulos ut non tantum de angularibus loquatur, sed etiam de succedētibus, & declinatib. * ♄ Dijs applicatos, dijs charos, qui etiam diuina somnia uident, perpetuo dijs adhęrent. Solida signa eo quod media sint inter tropica & cōmunia, significāt iustitiā, quæ mediocritas quædam est.

Configurationum autem.

Exequitur ea quæ prius sunt exposita, & singulatim tractat signorūq; natura absoluta, nunc de cōfigurationibus erga Solem & angulos disserit, simulq; figuras æquiualentes exponit. ueluti, quod matutinæ & orientales, horoscopo sint similes, & eodem ab utrisque significantur.

matutinę

τέρων. οἱ δὲ ἑῶοι σηριγμοὶ ταῖς μεσουρανήσεσιν. ἡ δὲ προήγησις, τουτέστιν αἱ ἀφαιρέσεις τοῖς δυτικοῖς κέντροις. οἱ δὲ ἑσπέριοι σηριγμοὶ τοῖς ὑπογείοις.

Ἔτι δὲ ἐφ' ἑρμοῦ.

Τοῦτο παραβέβληται ἀναλογοῦν τοῖς εἰρημένοις. ὃ γὰρ δύναται, ὅτε ἑῶος σηριγμός. καὶ τὰ ὑπὸ γῆν κέντρα, τοῦτο δύναται ἑρμῆς καὶ ἀφροδίτη.

Ἐκείνων λεγόμενα.

Ἐπὶ τούτοις ἀκούειν χρή. οἱ τὴν κυρίαν ἔχοντας, τουτέστιν, ὅτε ἑρμῆς καὶ ἡ σελήνη. καὶ οἰκοδεσποτήσαντες αὐτῶν ἀστέρες.

Καὶ μάλιστα ὅταν οἱ αὐτοί.

Ἄμεινόν ἐστι τὸν αὐτὸν ἀστέρα οἰκοδεσποτεῖν, τοῦ τε ἑρμοῦ, καὶ τῆς σελήνης. καὶ μὴ δύο ἢ ἕνα. ὥς τε τὸν μὲν αὐτῶν, ἔχειν πρὸς τὸν ἑρμῆν, τὸν δὲ πρὸς τὴν σελήνην. ἀλλ' ἕνα ἑκάτερον ἔχειν αὐτὴν δεῖ πρὸς ἀμφοτέρους λόγον.

Μὴ ὄντος δὲ διακείμενοι.

Μὴ κατὰ τὸν οἰκεῖον ὄντες τόπον, ἐν ταῖς οἰκείαις αἱρέσεσιν εὑρισκόμενοι μήποτε πρὸς ἀμφοτέρους σχηματιζόμενοι. ἀμαυρὰ καὶ ἀφανῆ, καὶ ἀτελῆ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀποτελούμενα.

Τὰ δὲ τῶν κρατησάντων.

Ἐθελήσας εἰπεῖν, καὶ περὶ τοῦ ἐναντίου ἀποτελέσματος, μετατίθησιν αὐτὸ περὶ τῶν κακοποιῶν. ζητεῖ οὖν σοι παραδεδωκὼς μέθοδον δι' ἧς δυνήσῃ πότερον προχωρήσει αὐτὸν τὸ κακῶς ποιεῖν, ἢ ἐπιβλαβὴ καὶ τιμωρία. ἐὰν μὲν γὰρ ὦσιν ἐν οἰκείοις τόποις καὶ οἰκείοις αἱρέσεσιν εὑρεθῶσιν: πρὸς κακοῦ καὶ τιμωρίας.

Ἐὰν μὲν γὰρ ὦσιν ἐν οἰκ.

Ἔσται αὐτοῖς τὸ ἄδικον καὶ ἐπιρρεπὲς. ὥς τε μὴ νομίζεσθαι αὐτοὺς ἀδικεῖν, ἢ κακῶς ποιεῖν πληρώσας οὖν τὰ περὶ τῶν κακοποιῶν, νῦν περὶ τῶν ἀγαθοποιῶν φησί, ἐὰν μὲν εὕρῃς κακοποιοὺς οἰκοδεσποτήσαντας, κατὰ τὰ εἰρημένα πρόλεγε. ἐὰν δὲ ἀγαθοποιοὺς σκέπτει, εἰ μὴ καθ' ὑπερτεροῦνται. ὑπό τινος τῶν κακοποιῶν, καὶ ἐν οἰκείοις τόποις. καὶ ἐν οἰκείοις ὑπάρχουσιν αἱρέσεσιν, ἐὰν μὲν γὰρ οὕτως ἔχωσιν εἰ μὲν ἐν ἀρσενικοῖς εὑρεθῶσι ζῳδίοις, οἱ μὲν ἄνδρες, ἀνδρικώτεροι γίνονται, αἱ δὲ γυναῖκες, ἀρρενωποί. ἐὰν δὲ πρὸς τούτοις ὁ μὲν ♂ καὶ ἡ ♀ ἢ ὁ ἕτερος αὐτῶν μόνον ἠρρενωμένοι τύχωσιν ὄντες, τότε οὐ μόνον οἱ ἄνδρες περὶ τὸ ἀνδρικώτερον, ῥέπουσιν, ἀλλὰ καὶ ἀφροδισίαν ἔξουσιν ἀδιάθετον ὑπερβεβλημένην, καὶ μοιχείας. αἱ δὲ γυναῖκες, ἀρρένων ἔργα ποιήσουσι, τρίβουσαι, καὶ αἰσχρότητος ἀναπιμπλάμεναι λήσουσι δὲ

matutinæ ftationes, medio cœli: Retrogradatio, hoc eft, diminutio curfus, occidentalibus angulis. uefpertinæ ftationes, fubterraneis.

Præterea in ☿.

Hoc adijcitur & cum ijs quę dicta funt, fimilitudinem habet. Nam quod matutina ftatio & anguli fubterranei ualent, idē ualet ☿ & * ♀.

Cum de illis dicuntur.

Subaudiendum eft, quæ autoritatem habent, hoc eft. ☿ & ☽, & ftellæ eis dominantes.

Præfertim cum eadem.

Melius eft, ut eadem ftella Mercurio & Lunæ dominetur, & * non duæ, fed una: & altera cum Mercurio rationem habeat, altera cum Luna, fed unam utrunq; decet erga utrunq; habere rationem.

Non fic affectæ.

Cum non in conueniente loco funt, nec in fuis conditionibus reperiuntur: ne fi cum utroque configurentur, effectus eius fit obfcurus, abditus & imperfectus.

Eatum autem quæ fuperiores funt.

Contrarios etiam effectus expofiturus, orationem transfert ad maleficas, & rationem tradit qua cognofcas, utrum fucceffura fit improbitas, an uerò damnum & pœnam allatura? Nam nifi in fuis locis & conditionibus fuis reperiuntur: iniuria malū eis & pœnam accerfet.

Diuerfæ opinionis.

Vt non putentur peccare aut iniuftè facere. Abfolutis maleficis, nūc de beneficis loquitur. Si maleficis inueneris dominatores, iudica ita in dictum eft. Si beneficos, confidera an non ab aliqua malefica fuperentur, item an in fuis locis & conditionibus fint? Nam cum ita fe habent planetæ, & in mafculinis fignis inueniuntur, & uiri uiriliores fiunt, & mulieres uiragines. Quòd fi ad hæc ♂ & ♀ aut alteruter tantum mafculi fuerint, tunc non tantum uiri magis ad uirilitatem inclinabuntur, fed & immodica rei uenereæ & adulterij cupiditate æftuabunt. Mulieres uero uirorum opus exercebunt, fricantes fefe, & flagitijs plenæ. Et hæc clam erunt

ταῦτα, ἐὰν μόνη ἡ ἀφροδίτη τύχῃ, ἀῤῥοποιοῦσα. ἐὰν δὲ καὶ ὁ ♂ φανερὰ ἔσται τὰ γινόμενα. ἐὰν δὲ θηλυκοῖς ὦσι ζωδίοις καὶ οἱ φωστῆρες, καὶ ὁ ἄρης· ἢ καὶ ἡ ἀφροδίτη, τότε ἔσται ἡ ῥοπὴ ἐπὶ τὸ θηλυπρεπέστερον. ἐὰν δὲ πάλιν σκοπεῖν βουληθῶμεν, τὸ πότερον φανερὰ ἔσται, ἢ ἀφανῆ, ἐκ τοῦ ♂ τοῦτο γνωσόμεθα. λαμβανόμεθα δὲ τοῦτο, ἐκ τῶν ἑῴων καὶ τῶν ἑσπερίων σχηματισμῶν τοῦ ♂, ἑῷοι μὲν γὰρ ὄντες, ἀναφανδὰ ἔσται. ἑσπέριοι δὲ κεκρυμμένα.

Ὑπερβάλλουσι τὸ κατὰ φύσιν:

Τουτέστιν, οὐκ ἔστιν ἡ ὑπερβολὴ αὐτῆς τῆς κατὰ φύσιν· τῷ γὰρ ἀνδρὶ τὸ ἀῤῥενωπόν. τῇ θηλείᾳ τὸ γυναικῶδες καὶ ἔκλυτον. εἰ οὖν ἐπίτασις τούτων τινὸς γένηται: τὸ κατὰ φύσιν μᾶλλον ἐπιτείνεται συμπροσγινόμενος ἑρμῆς καὶ τῇ ἀφροδίτῃ, καὶ τῷ ἄρει, καὶ πᾶσιν, ἵνα καὶ αὐτὸς λόγον ἔχῃ πρὸς τὰ ψυχικά. τουτέστι πρὸς τὸ εὐκατάληπτον, καὶ εὔοπτον. ὁ γὰρ ἑρμῆς ὡς καὶ πρόσθεν ἐῤῥέθη, διὰ τὴν ὀξυκινησίαν, αἴτιος πάντων τῶν εἰρημένων καθίσταται.

τέλος τῆς εἰς τὸ γ' ἐξηγήσεως.

erunt, si sola ♀ ita posita fuerit. Si uerò etiã ♂, facinora erunt manifesta. Sin fœmineis signis fuerint lumina, ♂ & ♀, natura uerget ad effœminationem. quod si rursus cõsiderarare uoluerimus utrũ occulta an manifesta futura sint flagitia, ex ♂ id cognoscemus. Id autem sumemus è matutinis & uespertinis ♂ cõfigurationibus. qui si matutinus est manifestum, si uespertinus, occultum erit.

σύνδεσιν ἡ ὑπερβολὴ αὐτοῖς τῶν παραφύσιν.

Excedunt naturam.

* Non seruant congruentem naturæ modum. Nam uiro uirilitas, fœminæ effœminatio & mollicia cõuenit. quod si horũ aliquid creuerit. Naturæ modus magis augetur * cum accesserit ad ☿, ♀ ♂ & omnes, ut & ipse rationem habeat cum rebus animi. hoc est, ad id, ut res facile percipiatur & perspiciatur. Nam ☿ ut antè dictum est, ob motus uelocitatem, eorum quæ dicta sunt omnium, fit autor.

Finis enarrationis tertij libri.

Τὰ μὲν οὖν πρὸ τῆς γενέσεως.

Ἐπλήρωσε δὲ τὸ τρίτον βιβλίον, οὐχ ἁπλῶς οὐδ᾽ ὡς ἔτυχεν ἐπιθεὶς πέρας αὐτῷ, ἀλλ᾽ ἀκολούθως τῇ προεκτεθειμένῃ ὑπ᾽ αὐτοῦ διαιρέσει. ἡ γὰρ δὴ ἀστρονομίας πρόγνωσις, σκοπεῖ τὰ πρὸ τῆς γενέσεως ἢ τὰ κατ᾽ αὐτὴν τὴν γένεσιν, ἢ τὰ μετ᾽ αὐτήν, ὥσπερ δὲ τὸ μετὰ τὴν γένεσιν διπλοῦν ἐστι, τὸ μὲν γὰρ ἐστι περὶ τὴν σύστασιν, τὸ δὲ, περὶ τὰ ἐκτὸς συμβαίνοντα, εἰπὼν ἐν τῷ τρίτῳ περὶ τῶν πρὸ τῆς γενέσεως, καὶ περὶ τῶν κατ᾽ αὐτὴν τὴν γένεσιν. νῦν ἐπιλείπεται, τὸ περὶ τῶν ἐκτὸς συμβαινόντων λέγειν. ὃ δὲ πρόκειται αὐτῷ διεξιέναι. ἔστι δὲ ταῦτα περί τύχης κτητικῆς, καὶ περὶ τύχης ἀξιωματικῆς, καὶ περὶ πράξεων καὶ γάμων, καὶ φίλων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. εἰδέναι χρὴ ὡς ἡ μὲν κτητικὴ τύχη ἀνάκειται τῷ σώματι, ἡ δὲ ἀξιωματικὴ, τῇ ψυχῇ, καὶ ὥσπερ περὶ σώματος πρότερον εἶπεν, εἶθ᾽ οὕτω καὶ περὶ ψυχῆς, οὕτω νῦν, τὸ περὶ τύχης κτητικῆς προτάττει κεφάλαιον. εἶθ᾽ οὕτως ἐπάγει τὸ περὶ ἀξιωματικῆς. πῶς οὖν τὸ περὶ κτητικῆς ἐπισκοπήσομεν κεφάλαιον. ληψόμεθα δὲ τὸν κλῆρον τῆς τύχης τὸν ἀπὸ ☉ ἐπὶ ☾ πάντοτε. καὶ σκοπήσομεν τοὺς ἐπόντας αὐτῷ ἀστέρας καὶ τοὺς οἰκοδεσποτοῦντας. ποίαν ἔχει θέσιν τε καὶ δύναμιν καὶ σχηματισμὸν πρὸς τοὺς φωστῆρας. καλῶς γὰρ σχηματιζόμενος ὑπὸ τῶν ἀγαθοποιῶν ἢ τῶν συναιρετῶν, πολυκτήμονας ποιοῦσι. κακῶς δὲ κείμενοι, ἢ καὶ πρὸς τοὺς κακοὺς σχηματιζόμενοι ἀκτήμονα ποιοῦσι. τὴν δὲ ποιότητα τῆς κτήσεως, καὶ τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν ἡ κτῆσις προσέσται αὐτοῖς δηλώσουσιν αἱ τῶν ἀστέρων ποιότητες. σαφῶς δὲ αὐτὰς ὁ παλαιὸς γέγραφεν. καὶ οὐ χρὴ περὶ αὐτῶν μακρὸν ἐκτείνειν τὸν λόγον.

Ὅσα τῆς συγκράσεως ἐστὶν ἴδια.

Οὐ γὰρ αὖ περὶ πάντων τῶν κατὰ τὴν σύστασιν.

Οἰκείως τύχωσι μαρτυρηθέντα.

Οὐκ ἁπλῶς εἶπε τὸ οἰκείως, ἀλλ᾽ ἐνδεικνύμενος. ὡς οὐ πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς φωστῆρας πάντως χρὴ σχηματίζεσθαι, ἀλλὰ πρὸς τὸν τῆς αἱρέσεως. ἐὰν δὲ καὶ πρὸς ἀμφοτέρους, κάλλιον ἔσται καὶ ὠφέλιμον τὸ σχῆμα.

Ea quæ geniturã antecedunt.

Absoluit etiam tertium librum, fastigio inoposito nõ simpliciter aut fortuito, sed ut antegressa diuisio postulabat. Nam astronomiæ prædictiones, considerant aut ea quæ genituram antecedunt, aut quæ cum ea sunt coniuncta, aut quæ eam sequuntur. Ea quæ sequuntur, duplicia sunt, alia de temperamento agunt, alia de ijs quæ extrinsecus accedunt. Cum autem in tertio libro ea exposuerit, quæ genituram antecedunt, & cum ea coniuncta sunt; Reliquum est, ut de ijs dicat, quæ extrinsecus accedunt. Ea porrò sunt, diuitiæ, dignitates, actiones, nuptiæ, amici, & eius generis alia. Sciendum autem est, diuitias pertinere ad corpus: dignitates ad animũ. Vt igitur suprà, prius de corpore, pòst de animo dixit, ita nunc etiam caput diuitiarum priore loco ponit. Sumemus autem partem fortunæ semper à ☉ in ☽: & stellas cum ea uersantes considerabimus, & dominatrices, quem habeat situm, quã uim & configurationem erga lumina. Nam benignè aspecta à beneficis, aut suæ conditionis stellis: locupletes facit. Malè posita, aut eum maleficis configurata, inopem. Qualitatem autem possesionis & eius parandæ causam, stellarum qualitates declarabunt, quas Ptolemæus ipse perspicuè descripsit, ut opus non sit, multa hac de re uerba facere.

Quæ sunt temperamenti propria.

Neque enim de omnibus quæ sunt temperamenti.*

Congruentibus adornatæ testimonijs.

Verbum (Congruentibus) non est temerè positum, sed indicat, non omnino esse necesse, ut cum utroque lumine configurentur, sed cum conditionario. Sin cum utroque, pulchlior & utilior erit configuratio.

Verum

Ἀλλ᾽ ὁ μὲν τοῦ δ.

Προσυπακουστέον, οἰκοδεσποτήσας μάλιστα χρηματιστικῶς. τῷ κλήρῳ τῆς τύχης συνοικειούμενος. εἰκότως δὲ τὸν ♃ παρελάμβανον. οὗτος γὰρ διὰ τῶν κτήσεων πολυποιητικὸς ἐπὶ τῶν ἄνω κέντρων τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ μεσουρανήματος. δεῖ οὖν οἰκοδεσπότην εἶναι τὸν κρόνον, καὶ καλῶς κεῖσθαι πρὸς τὸν ♃ καὶ φερόμενον πρὸς σελήνην, καὶ ἐν δισώμῳ κάμπτεσθαι ζωδίῳ.

Κἂν μὲν ὦσι τῆς αὐτῆς αἱρέσεως.

Ἀναγκαιότατον γράφει θεώρημα καὶ περὶ πῶς χρὴ γινώσκειν εἰ ἀκαθαίρετος μένει ἡ οὐσία, ἢ καθαιρεθήσονται. σκοπεῖν χρὴ τοὺς οἰκοδεσποτήσαντας. ἐὰν οὗτοι ὑπὸ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως θεωρηθῶσι. βεβαίαν κτῆσιν ἔχουσιν. ἐὰν δὲ ὑπὸ τῶν τῆς ἐναντίας αἱρέσεως καθυπερτερηθῶσιν, τότε καθαιρέσεις τῶν κτήσεων ποιοῦνται.

Τοὺς οἰκείους τόπους.

Ἵνα οἱ οἰκοδεσπόται καθυπερτερήσωσιν τὸν κλῆρον τῆς τύχης. Τοῦ καθολικοῦ καιροῦ.

Ἀλλ᾽ ἔτι τρίτον χαριέστατον ἐπάγει θεώρημα, ἀφ᾽ οὗ γνωσόμεθα πότε ἔσται ἡ περίκτησις, ἢ καθαίρεσις. σκόπει τοὺς αἰτίους τῆς περικτήσεως. ἢ τῆς καθαιρέσεως ὅπως ἔχουσι πρὸς τὰ κέντρα, καὶ πρὸς τὰς ἐπαναφοράς. εἰ μὲν γὰρ κεντρωθῶσιν, ὀξύτερον δρῶσιν. εἰ δὲ ὑποκέντρωθῶσι βραδύτερον. καὶ ἀπὸ τῆς φάσεως δὲ ἂν εἴποι. εἰ μὲν γὰρ ἑῷοι οὖσι, ταχύτερον δρῶσιν. εἰ δὲ ἑσπέριοι, βραδύτερον, καὶ περὶ τοὺς ἐσχάτους χρόνους.

Περὶ τύχης ἀξιωματικῆς.

Τὰ δὲ τῆς ἀξίας, καὶ τῆς τοιαύτης εὐδαιμονίας.

Πληρώσας τὸν περὶ τύχης κτητικῆς λόγον. λέγειν νῦν βούλεται τὸ ἑπόμενον θεώρημα τὸ περὶ ἀξιωματικῆς, τύχης, ἔπεται γὰρ ὡς ἀνωτέρω μεμαθήκαμεν τῷ περὶ ψυχῆς. σκοπεῖν οὖν χρὴ πῶς ἔχουσι θέσεως οἱ φωστῆρες, καὶ οἱ δορυφοροῦντες αὐτοὺς ἀστέρες. ὡς γὰρ ἂν ἔχωσι θέσεως, οὕτω καὶ τὴν ἀξίαν ποιοῦσιν. εἰδέναι δὲ χρὴ ὡς δορυφορία, ἑτέρα ἐστὶ ἐπὶ ☉. ἑτέρα ἐπὶ σελήνης. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ ἡλίου χρὴ εἶναι τὸν δορυφοροῦντα ἀστέρα μὴ πλεῖον ἑνὸς ζῳδίου ἀπέχοντα ἐν τοῖς προηγουμένοις μέρεσιν, ἐπὶ δὲ σελήνης, ἐν τοῖς ἑπομένοις. πάνυ δὲ τὴν τάξιν καὶ ὑπόβασιν ποιεῖται τὴν τῶν θεωρημάτων † ἔκβασιν πρῶτον μὲν γὰρ ἐκτίθεται τὰ ἄκρα καὶ βασιλικὰ θέματα. ἔπειτα ἐφεξῆς ἀφορῶν καὶ ὑποβαίνων ἐκτίθεται. οἷον, ἐκεῖνα λέγει βασιλικά, ἐν οἷς οἱ φωστῆρες εἰσὶν ἐν ἀρσενικοῖς ζῳδίοις, ἢ ὁ ἕτερος αὐτῶν ὁ τῆς αἱρέσεως κύριος, καὶ δορυφοροῦνται ὑπὸ τῶν πέντε πλανωμένων: ἵνα οἱ μὲν τὸν ἥλιον ἐν τοῖς προ-

Verum ♂.

Subaudiendum, cum dominatur, aut aſpectum cum parte fortunæ coniungitur. * Rectè autem ♃ adhibent. Nam is opes parat in ſuperioribus angulis horoſcopi & M C. Dominatorem ergo eſſe oportet ♄ & bene poſitum erga ♃, & ferri ad Lunam, & in bicorpore ſigno uerſari.

Quòd ſi eiuſdem conditionis.

Maximè neceſſarium præceptum ſcribit, quomodo cognoſcendum ſit, an opes inuiolatæ maneant, an deſtruendæ ſint? Conſiderandi ſunt dominatores, qui ab eiuſdem conditionis planetis irradiati, firmas decernunt opes. A contraria conditione ſuperati, ſignificant iacturam opum.

Conuenientia loca.

Vt dominatores * ſuperent partem fortunæ.

καθυπερτερήσωσι. deuicerint ſupra.

Vniuerſalis temporis.

Tertium elegantiſs. præceptum ſubijcit, unde cognoſcamus, quando euenturæ ſint opes, aut iactura opum? Conſidera autores acquiſitionis aut amiſsionis, quomodo ſeſe habeant erga angulos, & loca ſuccedentia. Nam angulares celerius agunt. In ſuccedentibus aut cadentibus, tardius. Eſt & ex ortu aliquid iudicandum. Nam matutini, celerius agunt, ueſpertini tardius & circa extrema tempora.

De dignitatibus.

Dignitas autem & huiuſmodi felicitas.

Abſoluta facultatum tractatione, nunc præceptum traditum eſt de dignitatibus, quæ, ut dictum eſt, cum animo cohærent. Conſiderandum ergo eſt, ut poſita ſint lumina, & comitantes ea ſtellæ. Nam prout collocata fuerint, ita etiam dignitatem decernent. Sciendum autem eſt, alium fore comitatum in Sole, alium in Luna. Nã in Sole oportet ſtellam comitantem non amplius uno ſigno abeſſe in partibus antecedentibus: in Luna, in ſequentibus. Omnino autem ordine deſcendendo præcepta explicat. Primum enim ſumma & regia themata exponit. Reliqua deinceps ordine. Veluti. Ea dicit regia themata, in quibus lumina ſunt in maſculinis ſignis, aut alterum cõditionariũ, & quinque planetarum comitatu ornantur: ſic ut Solem in

ἔκβασις.

 τοῖς προ-

Τοῦ δὲ ἑτέρου.

οἷον τὸ ἐπεμβάσεως ἢ τῶν ὁρίων, ἐὰν δὲ τὸ συναμφότερον ἀγαθὸν γίνηται, τότε παροδικὰ μόνα ἔσται τὰ γινόμενα.

Τοῖς καὶ ἐν τόποις ἰδιότητος.

Τὸ εἶδος φησὶ τῆς βλάβης καὶ τῆς καθαιρέσεως γνώσῃ, ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαντῶντος τόπου. ἐὰν γὰρ ἐν τῷ μεσουρανήματι ὦσι περὶ τὰς πράξεις ἔσται ἡ βλάβη. ἐὰν δὲ ἐν τῷ κλήρῳ τῆς τύχης, περὶ κτῆσιν. καὶ ἐπὶ τὸν ὅμοιον τρόπον περὶ τῶν ἄλλων τόπων ἀποφαινόμενος.

Περὶ τῆς ἀναιρετικῆς κυρίας.

Ἐντεῦθεν ἄρχεται περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων ὑπαντήσεων, ὅταν δύο ἅμα ὑπαντήσωσιν. αὐτὸς μὲν μόνον περὶ τῶν ἀναιρετικῶν ἀκούει, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἀφετῶν δύο δίδωσι κανόνας λέγει. ἢ γὰρ πρὸς τὰ βαίνοντα κρίνειν χρὴ τὸν κυριώτερον, ἢ ἀμφοτέρους λέγειν ἀναιρέτας. καὶ ἀποφαίνεσθαι, ἢ τοῦδε ἢ τοῦ δὲ τῷ χρόνῳ ἔσεσθαι τὴν ἀναίρεσιν, κἂν μὴ ἀναιρῇ ὁπότερος, ἀλλ' οὖν ἐκδίας καὶ κλιμακτῆρας ποιήσει.

Περὶ μορφῆς καὶ κράσεως σωματικῆς.

Ἐφοδευμένης δὲ καὶ τῆς περὶ τῶν χρόνων ζωῆς.

Λοιπὸν βούλεται περὶ τῆς σωματικῆς ἰδιότητος γράψαι, προτίθησι γὰρ ταύτην τῆς ψυχῆς. αὕτη γὰρ πρώτη διαπλάττεται. ἐκεῖνο δὲ μετὰ τὴν διάπλασιν ὀργάνῳ χρῆται τῷ σώματι, κἀκεῖνο μετὰ τὰς δυνάμεις συμφυομένας ἔχει. αὕτη δὲ μετὰ χρόνον τὴν οἰκείαν ἐνέργειαν ἐπιδείκνυται. διὰ ταύτας πάσας τὰς αἰτίας, προτίθησι τὸν περὶ σώματος λόγον. διπλοῦς δὲ οὗτος εἶναι δοκεῖ. λέγει γὰρ καὶ σχῆμα καὶ διάπλασιν πρότερον, εἶτα καὶ ἐξ ἑτέρας ἀρχῆς δεύτερον ποιησάμενος λόγον περὶ τῶν παθῶν τῶν συμβαινόντων τῷ σώματι, ποιεῖται καὶ ἐν ταύτῃ μεθόδῳ τὴν εὕρεσιν, τὸν ὡροσκόπον καὶ τὴν ☾. καὶ τοὺς οἰκοδεσπότας αὐτῶν. καὶ ὁποῖοι αὐτοί εἰσιν οὗτοι καὶ αἱ ἰδιότητες τῶν ὑποδεξαμένων τόπων καὶ τῶν σχηματιζομένων ἀστέρων, ἐκ τούτων ἐρεῖς εἶναι τὸ σχῆμα καὶ τὴν τοῦ σώματος κρᾶσιν, λέγει γὰρ οὗτος αὐτὸς ἴδια περὶ τῶν ἀστέρων ἴδια περὶ τῶν τόπων. σὺ δὲ δεῖ λοιπὸν, τὴν σύγκρασιν αὐτῶν εὐστόχως ποιήσασθαι. δεῖ δὲ μᾶλλον λεπτότερον ποιεῖται τὸν λόγον, πάσας αὐτῶν τὰς φυσικὰς καὶ ἐπικτήτους ἐξετάζων δυνάμεις. οἷον τὴν κρᾶσιν τοίαν ποιήσει ὁ Κρόνος, καὶ καθ' ἑαυτόν. ἀλλὰ καὶ φάσιν τινὰ ποιούμενος τοίαν. πρὸς δὲ τὴν σελήνην, τοίαν καθόλου γὰρ οἱ ἀστέρες ἀνατολικοὶ μὲν ὄντες ἀδιαφθόρους τὰς οἰκείας οἰκειότητας καὶ σώους ποιοῦσι. δυτικοὶ

Alterius.

Velut transitus aut finium, quod si utrũque bonum fuerit: breues duntaxat erunt euentus.

Horum etiam proprietatis.

Genus damni, inquit, & destructionis cognosces ex proprietate occurrentis loci. Nam si in M C ceciderit: in actionibus erit damnũ si in horoscopo, in re familiari, deq; alijs locis eodem modo pronunciato.

Quę peremptricem autoritatem.

Hic de ambiguis occursibus disserere incepit. Cum bini simul occurrunt. idq; non de interfectoribus duntaxat, sed etiam de prorogatoribus est intelligendum. ac duas tradis regulas. Ait enim, ex ijs quæ iam euenerunt, iudicandum, utrius maior sit autoritas. aut utrunque dicendum interfectorem atque pronunciandum, peremptionem aut hoc aut alio fore tempore. quod si neuter peremerit, tamen molestias & climacteras pariturum.

De forma & temperamento corporeo.

Tractato à nobis etiam uitæ spatio.

Nunc de proprietate corporea scripturus est. hunc enim animi proprietati præfert cum illa prior informetur. hæc post illius corporis informationem, corpore tã quam instrumento utatur. ac uires corporis una cum eo nascantur: mens suam efficaciam post aliquod tempus ostendat. His omnibus de causis, prius de corpore disputat, quę disputatio & ipsa est duplex. Nam habitum & formam corporis prius exponit, deinde alio principio sumpto, de affectionibus, quæ corpus infestare solẽt, agit. idq; hac etiam methodo. Sumit enim horoscopum & Lunam, eorumq; dominatores, & quales hi fuerint, & proprietates locorum in quibus uersantur, & stellarũ quæ cum ijs configurantur: talẽ dices esse formam & temperamentum corporis. Ipse autem seorsim de locis dicit. Iam ergo tuũ erit, ut ea sagaciter permisceas. Quin subtilius etiam persequitur omnes stellarum tam insitas quam acquisitas uires, ut quale temperamentum ♄ efficiat per se, quale pro ortu suo, quale pro configuratione cum Luna ☾ Omnino enim stellæ orientales, incorruptas & saluas suas proprietates præstant, occidentales, infirmi-

δὲ, ἀσθενεῖς εἰσί, καὶ οὐ τὰς αὐτάς. καὶ ἑῷοι μὲν ὄντες, καὶ ἀνατολικοί, μεγάλα ποιοῦσι τὰ σώματα. τὸν δὲ πρῶτον στηριγμὸν ποιούμενοι τῆς ἐπὶ ἀφαίρεσιν, εὔτονα καὶ ἰσχυρά. δοκοῦσι γὰρ καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ * προσγενέσει ἰσχυρότεροι εἶναι, ἀφαιροῦντες δὲ ἀσύμμετρα. στηρίζοντες δὲ ἐπὶ πρόσθεσιν τὸν δεύτερον στηριγμὸν ἀσθενῆ. ἐπειδὴ ὅπω ἰσχυροὶ ἐν τῇ προσθέσει γεγόνασιν, ἀλλ' ἔτι φέρουσι τὰ τῆς ἀφαιρέσεως λείψανα καὶ πρὸς κακοχυμίαν ἐπιτήδεια. οὕτω μὲν οὖν τὰς τῶν ἀστέρων δυνάμεις λεπτομερέστερον ἐπισκεπτέον. τὰς δὲ τῶν ζωδίων τρόπῳ τοιῷδε. πρῶτον εἰς τὰ ὁλοσχερέστερα αὐτῶν ποιεῖται τὴν διαίρεσιν. εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸ λεπτότερον κατὰ τὸ ἀνάλογον χωρεῖ. ὅτι τὰ μὲν ἐστὶ τῆς θερινῆς τροπῆς, τὰ δὲ τῆς ἐαρινῆς, τὰ δὲ τῆς χειμερινῆς. τὰ δὲ τῆς φθινοπωρινῆς. εἶτα τὰ μὲν μεγάλα ἐστὶ, τὰ δὲ μικρά. μεγάλα μὲν ♌. ♍. ♎, τὰ δὲ μικρὰ ♓ ♍. καὶ πάλιν εὐάρμοστα μὲν ἄλλα. ἀνάρμοστα δὲ, ἕτερα. καὶ πρὸς τὰ μέρη, οὐ πάντα τὰ ζώδια ὅμοια τὰ μέρη κέκτηται. ἀλλὰ τὰ μὲν ἔχει ἐμπρόσθια ἰσχυρά. τὰ δὲ ὀπίσθια ἀσθενῆ. ἔστι δὲ ἐφ' ὧν καὶ ἐμπρόσθια ἐστὶν ἀσθενῆ.

Διὰ τὸ ὑλικώτερον.

Τὸ γὰρ σῶμα ὑλικώτερον μᾶλλόν ἐστιν. εἴωθε δὲ πρό γε τῶν ἄλλων ὑφιστᾶν τὴν ὕλην ἡ φύσις. εἰκότως καὶ τὸ σῶμα ὕλης μᾶλλον πρωτεύει μετέχον περὶ τὴν γένεσιν.

Τῶν δὲ ἑξῆς, ὕστερον.

in margine: μᾶλλον ἔτι.

Πολλῷ οὖν φησιν τῶν ἄλλων κεφαλαίων ὕστερον μνημονεύσομεν, ἑκάστου τῆς διδασκαλίαν, περὶ τὴν οἰκείαν τάξιν ἐκτιθέντα.

Ἐπὶ μέρους μὲν καὶ τὴν σελήνην ὡσαύτως.

Τὰ γὰρ μερικώτερα καὶ εἰδικώτερα, ἐκ τῆς ☾ εἰσόμεθα. τὸ δὲ ὡσαύτως βούλεται, τουτέστιν ἐπὶ τοῦ ὡροσκόπου ἐσκοποῦμεν γὰρ τόν τε ἐπόντα αὐτῷ καὶ τὸν οἰκοδεσπότην αὐτοῦ.

Καὶ τοῦ καθ' ἕτερον εἶδος συγκράσεως.

Οὐ δεῖ σε μόνον ἓν κατ' ἰδίαν ἑκάτερον τῶν εἰρημένων ὥσπερ αἱ ἰδιότητες τῶν ζωδίων ἐλέγοντο. οὕτω καὶ τῶν ἀπλανῶν. τὰ μὲν γὰρ μικρὰ τῶν ζωδίων, σμικρὰ σημαίνει τὰ σώματα. τὰ δὲ μεγάλα εὐμεγέθη.

Καὶ ὡς αὐτῆς ἁπλῶς οὕτως ἐκτεθείη.

Τουτέστιν ἄνευ συγκράσεως. αὐτὸς μὲν γὰρ ἐκτίθεται πάντα τὰ σχήματα χωρίς. σὸν δὲ ἐστι τὸ συγκρίναι καὶ καταστοχάζεσθαι.

Ὁ δὲ τοῦ ♃ οἰκοδεσπότης.

Ὁρᾷς οὐχ ἁπλῶς τῶν ἀστέρων λέγει τὰς ἰδιότητας, ἀλλ' ὅταν οἰκοδεσποτήσωσι.

Δῆλον δὲ καὶ ὅταν ὡροσκοπήσωσι.

infirmiores nec eaſdem. Ac matutinæ & orientales, magna efficiunt corpora: in prima ſtatione * ad imminutionē, neruoſa & robuſta. Nam & ipſę in * incremento robuſtiores apparent: diminutæ, incompoſita. * Stationariæ ad augmentum, in ſecunda ſtātione, infirma (quod nondum in incremento confirmatæ ſunt, ſed diminutionis reliquias adhuc ſecum circumferūt.) & malis humoribus obnoxia. Sic ergo ſtellarum uires ſubtilius ſunt conſiderandæ. Signorum porrò uires hoc modo: Primū uniuerſalius ea diuidit, deinde tenuius ꝓ proportione ♃ ſequitur. uidelicet, quędā eſſe æſtiuæ conuerſionis, quædam uernæ, quędam hybernę, quędam autumnales. Deinde, quædam eſſe magna, quædā parua. Magna ♌ ♍ ♎ parua. ♓. ♍. Rurſus alia eſſe compoſita, alia incompoſita. Etiam partium rationem habet. Nec enim quæuis ſigna partibus ſunt ſimilibus, cùm alia anteriores habeāt fortes, poſteriores imbecilles. Sunt & in quibuſdam anteriores imbecilles.

Ob maiorem materiæ copiam.

Corpus enim plus habet materiæ. Solet autem natura materiam ante cętera conſtituere. Corpus igitur magis materię particeps, in genitura priorem obtinet locum.

Externa magis etiam.

Multò igitur pòſt, inquit, reliquorū capitum mentionem faciemus, cuiuſq; doctrinam ſuo loco tractaturus.

Particulatim aūt ☽ eodem modo.

Nam particulariora & ſpecialiora è ☽ cognoſcemus. eodēq; modo ut in horoſcopo. Conſideramus ēm & planetā, qui in eo uerſatur. & dominatorem eius.

Et cōmiſſionis alterius ſpeciei.

Non unum aliquid ſeorſim eſt conſiderandum * ut proprietates ſignorum faciebāt, ſic & fixarum ſtellarum. Nam parua ſigna parua ſignificant corpora: magna procera.

Et ut ſimpliciter defini. ri queunt.

Hoc eſt, ſine cōmiſſione. Explicat enim omnes figuras ſeorſim. tuum eſt ea comparare inter ſe ſe, & coniecturis indagare.

♃ dominatorum.

Vides ut ſtellarum proprietates non ſimpliciter referat, ſed cum dominantur

perſpicuum eſt idem ualere eas cum horoſcopant.

Ἐν ἀρχῇ τῆς συντάξεως.

Εἶπε δέ σοι ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς εἰσαγωγῆς, ὡς ἀποστᾶσα τοῦ ἡλίου, ὑγροτέρα πως ἐστιν. ἐστι δὲ ἄλλοτε θερμοτέρα, ὡς ἐκ οὖν σχήματος, οὕτω καὶ τὴν κρᾶσιν στοχάζεσθαι χρή.

Φάσιν ποιησάμενοι.

Τουτέστιν, ἀνατολικοὶ τυχόντες.

Τὸ πρῶτον.

Τουτέστιν ὑπὸ ἀφαίρεσιν.

Προηγούμενοι δέ.

Τουτέστιν ἀφετικοί.

Καὶ τῶν ἐκτός.

Τουτέστι τῶν ἀπλανῶν. ὡς τε κανόνα σοι παραδίδωσιν ὅπως ὀφείλεις καὶ περὶ τῶν ἀπλανῶν καταστοχάζεσθαι. ἃ γὰρ περὶ τῶν ζῳδίων φησί, ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν ἀπλανῶν ἀκούειν χρή.

Ἐπὶ τὸ ἰσχυρότερον.

Πρὸς τὴν διάπλασιν ἐπιδιδόν. εἶπε γὰρ ἐπὶ τοῦ κριοῦ, ὁρῶμεν γὰρ ὅτι τὰ μὲν ἐμπρόσθια, λεπτότερα ἐστι. τὰ δὲ ὀπίσθια, ἄτροφα. καὶ μᾶλλον ἀρκτικώτερα. ἐπὶ δὲ τῶν II ὅτι οἱ πόδες, μείζους τέ εἰσι καὶ προανατέλλουσιν.

Ἐπὶ τὸ σύμμετρον.

Ἐνδέχεται γὰρ τὰ αὐτὰ ζῴδια, καὶ εὔρυθμον ἔχειν τὸ λοιπὸν σῶμα. εὐεκτικώτερα γὰρ μᾶλλον τινὰ μέρη.

Καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως.

Τὸν αὐτὸν δέ φησι τρόπον, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζῳδίων λογίζεσθαι χρή, ποῖα μὲν δυσάρμοστα τυγχάνει, ποῖα δὲ εὐάρμοστα, ἐκ τῆς κατασκευῆς καὶ τῶν παρανατελλόντων λογιζόμενος.

Περὶ σινῶν καὶ παθῶν σωματικῶν.

Ἑπομένης δὲ τούτοις τοῦ.

Ὁ περὶ τοῦ σώματος λόγος, εἰς δύο εἴδη μερίζεται εἰς τὸ κατὰ φύσιν. καὶ τὸ παρὰ φύσιν. ἡγεῖται δὲ τὸ κατὰ φύσιν τοῦ παρὰ φύσιν ἐπάν οὖν περὶ τοῦ κατὰ φύσιν, νῦν βούλεταί σοι λέγειν περὶ τῶν παρὰ φύσιν ὥσπερ οὖν ἐν τῷ προτέρῳ κεφαλαίῳ καθολικῶς τὸ πρῶτον διῆνυσε κεφάλαιον. εἶτα καὶ μερικώτερον διεξῆλθε, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ νῦν ἠθέλησέ σοι, καθολικωτέραν παραδοῦναι μέθοδον. εἶθ᾽ οὕτως ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος γυμνάσαι. σκόπει οὖν φησὶ τρεῖς τόπους ἐν τῷ ζῳδιακῷ. τὸν ὡροσκόπον καὶ τὸ δῦνον. καὶ τὸ ς ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου. ζητεῖ δὲ ἐν τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ πρῶτον, εἰ ἐνσινὲς ἢ πάθος ἕξει τὸ σῶμα. εἶτα περὶ ποῖον μέρος. καὶ τὴν αἰτίαν ἐπὶ τούτοις, ἀφ᾽ ἧς συμβαίνει. ζητεῖ δὲ τοῦτο, ζῳδιακῶς καθόλου. εἰ κακοποιοὶ ἀκτῖνα πέμπουσι κατὰ * στάσιν □ ἢ συνοδία, ἢ συμπαρόντες τύχωσιν ὄντες. ἐπιτείνεται δὲ τὸ κακόν, καὶ βεβαιότερον γίνεται ὅταν ἑτέρου τῶν φώτων ἢ καὶ ἀμφότερα ἐνγε[...] ἐν

In huius operis principio.

Dixit autem in introductionis principio, eam à ☉ distantem esse aliquanto humidiorem, aliàs esse calidiorem. Pro configuratione igitur eius etiam temperamẽtum est conijciendum.

In ortu.

Hoc est, cum sunt orientales.

Primum.

Hoc est, cum cursum suum diminuunt.

Progrediẽtes.

Hoc est, diminutum cursu.

Earum quę extra sunt.

Hoc est, fixarum. Sic regulam tradit, quomodo & de stellis fixis sit cõiectandũ. Nã quæ de signis dicit, eadem sunt & de fixis stellis intelligenda.

Ad maius robur.

Respectu informationis. Nã de ♈ dixit, anteriora tenuiora apparere: posteriora, pinguia & habitiora. de II pedes maiores esse & prius oriri.

Ad aptam proportionem.

Fieri enim potest, ut idẽ signum reliquo in corpore sit aptę proportionis. Nam partes quædam sunt habitiores.

Et in alijs eodem modo.

Eodẽ modo & de cæteris, inquit, signis est ratiocinandum, quæ aptę sint proportionis, quæ ineptæ, coniectura sumpta ex habitudine signi & stellis coorientibus.

De uitijs & ualetudinibus corporis.

Cum hæc sequatur.

Tractatio de corpore in duas diuiditur species, unam quę secundum naturã est, alteram quæ contra naturã est. Ea uerò quæ naturæ consentit, prior est ea, quæ naturæ repugnat. Expositis igit̃ formis naturę cõsentaneis, nunc expositurus est eidem cõtrarias. Vt autem superiori capite uniuersalia prius tractauit, postea specialia subiecit: eodẽ modo nunc quoque uniuersaliorẽ methodũ tradit, eaque pòst in particularib. latius differit. Iubet ergo tria signiferi loca considerare, horoscopum, occasum, sextũ locum ab horoscopo: atque in hoc capite primus quęrendũ est, an ualetudinem aut uitiũ corpus sit habiturũ: Deinde in qua parte. Tertio loco qua de causa sit euenturum, atque hęc in uniuersum ratione signi, an malefici eò iaciant radiũ ☍ □ aut corpore coniungantur. Augetur autem malum & firmatur, cum uel utrũque lumẽ, uel alterũ in dictis

τοῖς εἰρημένοις τόποις οἷον ἐν τῷ ζ καὶ ϛ. καὶ ὡροσκόπῳ. τότε γὰρ κἂν μὴ ἰσόμοιροι εὑρεθῶσιν οἱ κακοποιοὶ τοῖς φωσὶν, ἀλλ' ἢ προαναφέρονται, ἢ ἐπαναφέρονται, ζῳδιακῶς δὲ μόνον συμπαρῶσι σίνη καὶ πάθη λογίζεσθαι χρή. καὶ διακρίνειν τοῦτο πῶς ἀπὸ τῆς φάσεως τῶν κακοποιῶν. ἐὰν μὲν γὰρ εὑρεθῶσιν ἀνατολικοὶ, σίνος ἔσται. ἐὰν δὲ δύνοντες, πάθος. καὶ γὰρ τὸ σίνος ἐστὶν ὑπὸ ἰσχυρᾶς αἰτίας γενόμενον. καὶ στηριχθὲν ἐν τῷ σώματι. τὸ δὲ πάθος ἐκ διαλειμμάτων περιβάλλον τῷ σώματι, ἄδηλον, ὡς μᾶλλον οἱ ἰσχυρότεροι τῶν ἀστέρων, τὸ σίνος ποιοῦσιν, οὗτοι δὲ εἰσὶν οἱ ἀνατολικοί. οἱ δὲ ἀσθενέστεροι, τὸ πάθος. ἐπιχειρεῖν δὲ δεῖ ἀπό τε τῆς τῶν τόπων φύσεως, καὶ ἐκ τῶν ἐπόντων ἀστέρων καὶ λέγειν ὁποῖον ἔσται τὸ σίνος ἢ πάθος. * εἴωθε ποιεῖν καθόλου, ἵν' ἐπιβολὴ ἐν τοῖς κατὰ μέρος τῷ ἀστρολόγῳ μέρει συστάσεις. οἷον περὶ ὁράσεως προκείσθω ἡμῖν σκοπεῖν. ἐπεὶ δὴ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη τῆς ὁράσεως δεσπόζουσιν, ἐὰν ἡ ☾ ἐν τινι τῶν εἰρημένων τόπων εὑρεθῇ. ἢ ☾ ☉ ἢ πανσέληνον ποιουμένη τουτέστιν ἢ συνοῦσα, ἢ διαμετροῦσα τὸν ἥλιον, παρὰ τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἔσται ἡ βλάβη, καὶ ὅταν εὑρεθῇ συνάπτουσα τῷ ἡλίῳ τῆς ☾ ☉ ἢ πανσέληνον, συνάπτουσα δέ τινι τῶν νεφελοειδῶν, συστροφῶν ἀπαριθμεῖται δὲ αὐτὸς ὁ παλαιός. τῆς εὑρέσεως πῶς δεῖ ἐκβάλλειν τὰς ἐποχὰς τῶν συναφῶν ἐκ τοῦ κανόνος. ἔσται δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ὅταν οὔσης αὐτῆς καὶ ἐν τινι τῶν εἰρημένων τόπων οἱ κακοποιοὶ ἀνατολικοὶ ὄντες, ἐπιφέρουσιν ἀκτῖνα δηλονότι τῷ ☍ ἢ □. ἀπο κρουστικῇ οὔσῃ. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, κἂν τὸν ἥλιον βλέψωσιν. ἢ προσεπιχθῶσιν. καθόλου γὰρ μᾶλλον πρὸς τὸν ἥλιον δρῶσιν οἱ ἑῷοι σχηματισμοί. περὶ δὲ τὴν ☾ οἱ ἑσπέριοι. ἐὰν δέ πως εἰς ἀμφότερα, τοῦτο αὐτὸ συμβῇ. ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν ἔσται ἡ βλάβη. ἔπειτα δὲ ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀστέρων τὴν οὐσίαν. ἐκ μὲν τοῦ ἄρεος, τὰ διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου, καὶ τῶν τοιούτων αἰτιώμενος. ἐκ δὲ τῆς τοῦ κρόνου, τὰ διὰ ψύξεως καὶ ὑγρῶν, ὀχλήσεως καὶ γλαυκώσεως, καὶ τῶν τοιούτων τρόπων πάντων συμπτωμάτων.

Καὶ τὸ προδύνον.

Τὸν ἕκτον τόπον φησίν. οἷον οἱ παλαιοὶ ἰδίως περὶ σίνους τόπον καλοῦσιν. ὃς ἔστι καὶ τοῦ ὡροσκόπου ἀπόστροφος.

Ἐὰν δὲ πρὸς τὰς ἀναφερομένας.

Ἵνα μὴ ὡς ἔτυχε λαμβάνῃς αὐτοὺς ζῳδιακῶς, ἀλλ' ὡς ἤδη παρείληφας τὰς ἐπαναφερομένας καὶ οὐ τὰς ἀποκλινούσας.

dictis locis reperitur, uidelicet 7. 6. 1. Tunc enim etsi maleficæ non in ijsdem partibus cum luminibus reperiuntur, sed uel prius uel post ascendunt, & ratione signi duntaxat coniungentur: ualetudines & uitia sunt coniectanda. Discernit autem inter hæc duo ex ortu maleficarum. Nam cum orientales reperiuntur, uitium erit. Si occidentales, ualetudo. Nam uitium ex forti causa oritur, & in corpore figitur. ualetudo autem ex interuallis infestat corpus. Vnde perspicit stellas fortiores, hoc est, orientales, uitium illaturas. imbecilliores ualetudinem. Argumentandum autem est, cum ex locorum, tum ea occupantium stellarum natura, & dicendum qualis ualetudo, aut uitium sit futurum.* Autor autem uniuersalia solet tradere, ut dexteritatem consequaris particularia explicandi. Exempli gratia, proposita sit nobis tractatio de uisu. Cum Sol & Luna oculis imperent, si Luna in dictorum locorum aliquo fuerit, aut Sol cōiuncta oppositaue: in altero oculo noxa erit. * & cum inuenta fuerit Soli per ☌ aut ☍ occurrens & nebuloso uertici applicans. Verùm ipse Ptolemæus hæc enumerat & per regulam inuenies, quomodo huiusmodi applicationes sint inueniendæ. Idem eueniet, cum Lunam in horum locorum aliquo cōstitutam maleficæ orientales opposito aut quadrato radix pulsarint. Eodemq; modo si Solem aspexerint aut ad eum ferantur. In genere aūt magis ad Solem faciunt orientales. Si utriq; Lumini hoc acciderit: noxa utriusq; oculi erit. Dixit autem ex natura stellarum cuiusmodi ea sit futura. Nam si Martem autorē habuerit, ex igne & ferro & similibus rebus erit. Si Saturnum, ex frigiditate, & humorum infestatione, & glaucomate, & huiusmodi casibus.

Et qui antecedit occasum.

Sextum locum dicit, quem ueteres peculiariter læsionum locū nominarunt, qui etiam ab horoscopo est remotior.

Nam si ad partes * insequentes.

Ne fortuitò & ratione signorum accipias, sed ita ut iam accepisti, partes intelligas insequentes & non declinantes.

ἀναφερομένας.

Καθ' ὃν εἰρήκαμεν τρόπον.

Ἵνα μὴ ἁπλῶς ὦσι κεκεντρωμένοι, ἀλλ' ἐν τῷ ζ. ἢ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ. πάλιν γὰρ καὶ τότε ἀμφότερα τὰ φῶτα ἐν τοῖς εἰρημένοις εὑρίσκεται κέντροις.

Οὐ μόνον κἂν μὴ προαναφέρηται.

Ἐπεὶ γὰρ ἅμα ἔταξε τοῖς φωστῆρσι τοὺς κακοποιούς, φησὶν ὅτι μὴ ἀπαιτεῖ αὐτοὺς πάντως ἰσομοίρους εἶναι, κἂν γὰρ προανενεχθῶσι, σίνη καὶ πάθη ποιοῦσι. μέλλει δὲ καὶ σοι διορίζεσθαι καὶ λέγειν, ὅτι μᾶλλον δρῶσιν, ὅταν ἑῷοι μὲν πρὸς τὸν ἥλιον σχηματισθῶσιν, ἑσπέριοι δὲ πρὸς τὴν σελήνην. δύναται δὲ τοῦτο ἐμβῆναι, ὅταν κατὰ ☍ ᾖ τὰ φῶτα, καὶ οἱ κακοποιοὶ σὺν αὐτοῖς ἑαυτοὺς διαμερίσωσι.

Προσαναφέρηταί τις τῶν κακοποιῶν.

Ἵνα ὅταν ἅμα ὦσι τὰ φῶτα, τοῦτο συμβαίνῃ τὰ τῶν σχηματισμῶν προανενεχθῆναι.

Ὁ ποῖον αὐτοί τε τοῦ ὁρίζοντος τόποι.

Μέλλει γὰρ λέγειν, ποῖα μὲν αὐτοὶ καθ' αὑτοὺς οἱ ἀστέρες ποιεῖν εἰώθασι. ποῖα δὲ αὐτὰ τὰ ζῴδια καὶ τὰ μέρη αὐτῶν.

Τῶν τε κακούντων, καὶ τῶν κακουμένων.

Οἷον τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης καὶ τῆς ♀ ὅταν μὲν γὰρ κακῶνται, τὰς ὄψεις βλάπτουσιν, ἡ δὲ σελήνη τὰ σπερματικά, καὶ γόνιμα γυίη.

Καὶ διὰ τῶν συσχηματιζομένων αὐτοῖς.

Κατὰ ☍, ἢ □ ἐὰν γὰρ ἑτέρως ὁρῶσιν, οὐδὲν ὄφελος.

Ἐπὶ δὲ τῶν κυριωτάτων.

Ἄρχεται λέγειν, ποῖα μέρη τοῦ σώματος ποίῳ ἀνάκειται ἀστέρι ἀπὸ τοῦ κρόνου τὴν ἀρχὴν ποιούμενος. οὗτος δὲ ὡς ψυχρὸς τῶν ψυχροτέρων πάντων μορίων εἶναι λέγεται κύριος. οἷον σπληνός. κύστεως. ὁ δὲ τοῦ ♃, ἁφῆς καὶ πνεύμονος, εὔκρατος γὰρ ὢν τῶν εὐκράτων βασιλεύει. καὶ ὁ τοῦ ♂ νεφρῶν· ταῦτα γὰρ πάντα θερμὰ εἶναι λέγεται μόρια. ὁ ἥλιος ἐγκεφάλου. τοῦ γὰρ ἀρχικωτάτου, τοῦ ἡγεμονικωτάτου. ἡ ♀ ὡς ἐν μέσῳ τεταγμένη, τῆς χολῆς καὶ ἕδρας, διὰ τὸ κινητικὸν ☿ ἡ δὲ σελήνη ὡς τοῦ παντὸς δεσπόζουσα σώματος. τὰς δυνάμεις πάσας ἔχει δι' ὧν τὸ σῶμα συνίσταται, ἀναλογεῖ γὰρ τῇ μὲν γεύσει ἡ ἑλκτική. τῇ δὲ καταπόσει ἡ καθεκτική. τῷ δὲ στομάχῳ, ἡ ἀλλοιωτική. τῇ δὲ κοιλίᾳ ἡ ἀποκριτική.

Πηρώσεις μὲν ὄψεως ἀποτελεῖται.

Τὰ θεωρήματα τῆς ἐξαιρέτου παρατηρήσεως ἄρχεται γράφειν. εἰπὼν γὰρ τὰ καθόλου, νῦν λοιπὸν τὰ μερικὰ καὶ ἑπόμενα τοῖς προτέροις ἐκτίθεται.

Συνοδεύουσα.

Ἐκεῖνο λέγει. ὅτι ἐὰν εὑρεθῇ ἢ ☌ ☉ ἢ πανσέληνος ☾ ἐν τοῖς εἰρημένοις τόποις ἔσται πήρωσις.

Quemadmodum diximus.

Vt non simpliciter sint angulares, sed aut in 7 loco aut in horoscopo. Rursus etiã tunc utrunque lumen in dictis angulis reperitur.

Non modo si non antè ascenderit.

Nam quia unà cum luminibus maleficas posuit, ait non esse postulãdum, ut in ijsdẽ omnino sint partibus. Nam etiam cum antè ascenderint, ualetudines & uitia efficiẽt. Distinctè autem dicturus est, efficaciores esse maleficas, si orientales cum Sole, occidentales cum Luna configurãtur. Id uerò fieri potest, cum Lumina sunt opposita, & maleficæ cum eis sese diuiserint.

Prius ascenderit aliqua maleficarũ.

Vt hoc accidat cum lumina unà sunt.* & configurationes prius ascenderint.

* Prout horizontis loci.

Dicturus eñ est, quid stellę ipsæ per se facere soleant, quid ipsa signa, & partes eorũ.

Tam eorũ quæ lædunt, quã quę lędunt.

Veluti ☉ ☽ * ♀ Lumina enim lęsa, oculis nocent. ♀, uasa spermatica, & loca genitalia impugnare.

Quæ cum eis configurantur.

Per diametrum aut quadratũ. Nam si aliter aspiciantur, nihil efficiunt.

Quoniam præcipuarum.

Dicere incipit, quæ partes corporis cui stellæ sint dedicatę, à Saturno auspicatus. Is uerò ut frigidus, omniũ frigidarũ partium dicitur esse dominus, ut splenis & uesicę ♃ tactus & pulmorum. Nam cum tẽperatus sit, temperatis membris imperat. ♂ renibus * Hę enim partes omnes calidę esse dicuntur. Sol cerebro, ut summa imperij & regni autoritate prædito. ♀ ut in medio sita ✱ ♀ bili & sedi ob agilitatem. ☽ toti imperãs, corpori facultates omnes habet, unde corpus cõstat. Nam gustum respondet uis attractrix: deglutioni retentrix: stomacho, alteratrix: uentriculo, excretrix.

Mutilationes uisus efficit.

Incipit scribere præcepta eximiæ obseruationis. Nã uniuersalibus expositis, particularia, quæque sequuntur priora, exponit.

Congrediens.

Illud dicit, cum ☌ aut ☍ in dictis locis inuenta fuerit, futuram esse cęcitatem.

Cum

Καὶ ὅταν ἐφ' ἑκατέρας μὲν πρὸς τὸν ἥλιον σχήματος τὸν λόγον ἐχόντων.

Τουτέστι τῶν διχοτόμων. ταῦτα γάρ ἐστι τὰ λοιπόμενα.

Καὶ λόγον ἔχοντα πρὸς τὸν ἥλιον.

Περὶ τῶν συνόδων φθάσας εἴρηκεν. ἐπεὶ οὖν εἴρηκε τὰ τετράγωνα καὶ ☍ σχήματα χρῆναι λαμβάνεσθαι. φθάσας δὲ εἶπε περὶ τῶν ☍, ἡνίκα ἔλεγε, συνοδεύουσα, ἢ πανσεληνιάζουσα. λείπεται περὶ τῶν □ λέγειν, ἅπερ εἶπε πρὸς τὸν ἥλιον ✱ ἐπέχειν λόγον.

Καὶ ὅταν ὑπὸ τοῦ ἄρεος.

Πάλιν ἄλλην παρατήρησιν γράφει τοιαύτην: ὅταν ὁ ἕτερος τῶν κακοποιῶν, ἢ ἀμφότεροι, τῇ σελήνῃ ἀκρεσπερινῇ οὔσῃ ἐπιφέρωνται ἐν κέντρῳ τινὶ τῶν εἰρημένων ὄντι, βλάπτουσι τὴν ὄψιν, αὐτοὶ ἐπὶ κέντροις ὄντες, πάλιν γὰρ οἱ ἑῷοι εὑρίσκονται δορυφοροῦντες τὸν ἥλιον ἐν τοῖς σινωτικοῖς τόποις. ὡς ἐν δὲ συναγαγὼν ἀμφότερα τὰ σχήματα τό τε ☉ καὶ σελήνης εἰρημένα, ἐφεξῆς γράφει. ἵνα ἐν τῷ αὐτῷ ζῳδίῳ μετὰ τοῦ ☉ καὶ τῆς σελήνης εὑρεθῶσι τοῦ μὲν ἡλίου προαναφερόμενοι τῇ δὲ σελήνῃ ἐπαναφερόμενοι. ἵνα μεταξὺ τῶν δύο οἱ φωστῆρες εὑρεθῶσι τὰ ὄμματα ἀμφότερα βλάπτεται ἢ ὡς εἴπομεν σχηματισθῶσιν ἐν τοῖς κέντροις τοῖς εἰρημένοις.

Ὁ μὲν γὰρ τοῦ ἄρεως.

Θέλει ἐνταῦθα εἰπεῖν τὰς αἰτίας, ἐφ' ὧν τὰ εἰρημένα συμβήσεται. λέγει δὲ ἀπὸ τῶν τὸ αἴτιον ποιούντων. εἰσὶ δὲ οἱ κακοποιοί, καὶ προσαναμίγνυσιν αὐτοῖς τὸν ☿ ἅτε κοινόν, καὶ ὄντα συμμεταβαλλόμενον τοῖς τε ἀγαθοποιοῖς καὶ κακοποιοῖς τῶν ἀστέρων. πάλιν ἐπάνω τῆς * ♀ εἰπὼν περὶ τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς συμβαινόντων, νῦν περὶ τῶν συμβαινόντων περὶ τὰ σπερματικὰ μόρια φησίν. ἀνάκειται δὲ ταῦτα τῇ ἀφροδίτῃ. ὥσπερ οὖν ἀπὸ τῶν φωστήρων τὸ περὶ ὀφθαλμῶν ἀνῆψε τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ τὸ περὶ τῶν γονίμων ἀπὸ τῆς ♀ δηλονότι. ἐπειδὴ σίνος εὑρεῖν βούλεται συμπαραλαμβάνει αὐτῇ τοὺς κακοποιούς. ἀλλὰ καὶ αὐτὴν λόγον ἔχειν βούλεται πρὸς τοὺς σινωτικοὺς τόπους, ἵνα παρῇ ἐν αὐτοῖς. μάλιστα δὲ ἐν τῷ δύνοντι. πλείονα γὰρ λόγον ἔχει τὸ δῦνον πρὸς τὰ γόνιμα ὅπου καὶ γαμικὸν τόπον εἰώθασιν αὐτὸν οἱ παλαιοὶ προσαγορεύειν. ὅταν οὖν ἡ ♀ τούτοις παροῦσα τοῖς τόποις συνῇ τῷ κρόνῳ, ἢ σχηματισθῇ πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ ἕτερος τῶν κακοποιῶν καθυπερτερῇ αὐτήν. ἵνα τετραγωνίζων αὐτὴν ἢ διαμετρῶν ἐλαττόνων ἢ μοιρῶν. τότε γὰρ ἐπ' αὐτὴν φέρονται, ἄγονοι καὶ οἱ ἄνδρες, καὶ

Cum in qualibet figura rationem erga ſolem habendam.

Hoc eſt, quadrantium. hi enim ſunt reliqiti.

Rationem cum̃ Sole habent.

De coniunctionibus antè dixit. Quia ergo dixit, quadrato & oppoſito figuras eſſe ſumendas: Dixit autẽ ante de ☍ his uerbis (cæteris aut plena lumine) reſtat ut de Quadratis dicat, quos ait rationem habere cum Sole.

Et cum ♂.

Aliam obſeruationem ſcribit, quę eſt huiuſmodi: cum cætera maleficarum aut utraque † Lunam occidentalem pulſarint. in dictorum angulorum aliquo: uſui nocent, ſi & ipſæ ſint angularum. Item, ut matutinæ reperiuntur, cingentes Solem in læſionum locis. Coniunctis in unum utriſq; figuris tam Solari quam Lunari, ordine ſcribit, ut in eodem ſigno reperiãtur cum Sole & Luna, aſcendentes ante Solem, & poſt Lunam, ut intra ambas lumina inueniantur: ambo oculi læduntur, aut ut diximus, in dictis angulis configurentur.

† ὡς σελήνῃ ἀκρωνύκτῳ οὔσῃ ἐπιφέρονται.

Nam Marti.

Cauſas exponit ob quas læſiones iſtę accident. easq; petit ab autoribus læſionum qui ſunt malefici planetæ, quibus etiam Mercurium adiungit, ut communem, qui cum beneficis & maleficis mutetur. * Supra de Luna locutus in ijs quæ oculis accidunt, nunc de ijs agit, quę ad ſeminalia uaſa pertinent. quę Veneri. ſunt conſeruata. Quemadmodum autem uitia oculorum ex luminibus deprehendit, ſic utique genitalia loca ex Venere indagat, & uitia inquirit, maleficas adhibet. quin ipſam etiam rationem habere uult, cum læſionum locis, ut in eis ſit. in occaſu potiſsimum qui plures rationes habet cum procreatione, ut quem ueteres coniugij ſoleant appellare locum. Cum ergo Venus in his locis fuerit cum Saturno coniuncta, aut cõfigurata, atque altera malefica ſuperior ea fuerit, quadrato aut oppoſito eã faciemus. paucioresq; partes habeat (Tunc eñi ad eam ferũ) ſteriles tã uiri erũt

σι, σημαίνουσιν ἐκ γενετῆς ἔσεσθαι τὸ κακόν. ὄντας δὲ ἐν τοῖς μεσουρανήμασιν ἔχοντας σχηματισμοὺς πρὸς τὰ φῶτα, καθ' ὑπερτεροῦντας δὲ ὅμως, ἐπιγίνεσθαι σημαίνει τὸ κακόν. καὶ ὅταν διαμετρήσωσιν ἑαυτοὺς καθυπερτεροῦντες τὰ φῶτα, οὐ μόνον ἐπιγίνεσθαι τὸ σίνος δηλοῦσιν, ἀλλὰ ἐκ μεγάλων κινδύνων, σημαίνουσιν ἔσεσθαι τὸ κακόν.

Περὶ τὰ τροπικά.

Ἁπλοῦν τινα κανόνα παραδίδωσιν δι' οὗ γνωσόμεθα τὰ σίνη, σκόπει τῆς σελήνης τὸν τόπον. καὶ ἐὰν μὲν τὸ ζώδιον τροπικὸν ἢ ἰσημερινὸν λέγε σίνος ἔσεσθαι. καὶ τὸ εἶδος τοῦ σίνους, ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν ζωδίων δυνήσῃ τεκμήρασθαι, ἐν ♈ μὲν γὰρ ὄντος, ἀλφοὺς λέγε, τῶν γὰρ χυμῶν ἐν τῷ ἀέρι πλεοναζόντων ἀλφοὶ γίνονται περὶ τὴν ἐπιφάνειαν. ♋ δὲ λειχῆνας ἔχουσι γὰρ οὗτοι τὴν γένεσιν, ἐκ δριμυτέρων καὶ ξηροτέρων χυμῶν, ἐν δὲ ♎, λέπρας ποιεῖ. λέγεται μὲν γάρ, ἐκ μελαγχολικοῦ χυμοῦ τίκτεσθαι δὲ ὁ χυμὸς οὗτος, ἐν μετοπώρῳ ἐν αἰγοκέρωτι φακούς. ἐπεὶ καὶ οὗτοι, ἐκ ψυχρῶν καὶ ὑγρῶν ἔχουσι τὴν γένεσιν.

Πάθη δὲ συμβαίνουσιν.

Εἰπὼν περὶ σινῶν, νῦν λέγει περὶ τῶν παθῶν. καθόλου δέ φησι ζητεῖν τοὺς σχηματισμοὺς τοὺς εἰρημένους ἐπὶ τῶν σινῶν καὶ τῶν παθῶν, ἀλλ' ἐὰν μὲν εὑρεθῶσιν, ἑῷοι μὲν πρὸς τὸν ἥλιον, ἑσπέριοι δὲ πρὸς τὴν σελήνην. σίνη ποιοῦσιν. ἰσχυρότεροι γὰρ εὑρίσκονται ἐν οἷς εἴρηκα μὲν εὑρεθέντες σχήμασιν. ἐὰν δὲ τὸ ἀνάπαλιν, πάθη * διὰ τὴν περιγινομένην αὐτοῖς ἐκ τῶν ἐναντίων πνευμάτων ποιοῦσιν ἀσθένειαν.

Ὁμοίως δὲ καὶ πυρετούς.

Ἐπειδὴ ἐπηγγείλατό σοι λέγειν καὶ τὸ μέρος ἐκεῖνο πρὸς ὃ τὸ σίνος συμβήσεται νῦν περὶ τούτου φησὶν τοὺς σχηματιζομένους, ἀστέρας τοὺς ὄντας ἐν τοῖς σινωτικοῖς τόποις, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνακειμένων αὐτοῖς μερῶν, προέλεγε τὸ ἐσόμενον σίνος. ποῖον δὲ ποίῳ ἀνάκειται μέρος, ἤδη μεμάθηκας.

Ὁ τοῦ ☿ ἀστήρ.

Θέλει δὲ εἰπεῖν λοιπόν, πόθεν ἀσφαλὲς εἰδέναι πότερον τὸ πάθος συνεχέστερον ἐπιπονθέστι, ἢ οὔ, τοῦτο δὲ ἀπὸ τοῦ ἑρμοῦ λαμβάνει. οὗτος γὰρ οὐ μόνον κινητικὸς ὢν συνεχοῦς κινήσεως αἴτιος περὶ πάθη γίνεται, ἀλλὰ γὰρ συμμεταβαλλόμενος τῷ ἀστέρι ἐπιτείνει αὐτοῦ τὴν κακοποιὸν δύναμιν ἐπὶ τῶν δύο κέντρων. οὐ μόνον δὲ ἀπὸ τῶν ἀστέρων φησὶν αἱ ἐναλλαγαὶ γίνονται τῶν παθῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν ζωδίων. ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀστέρων οὐ πάντα ἀστέρα ἀπεδεχόμεθα, ἀλλὰ τὸν ἐν σινωτικοῖς ὄντα τό-

significant ab ipſo ortu malum eſſe inſitũ. Sin in MC configuratæ cum luminibus è ſuperiore loco: malum inferendum eſſe indicant. Et cum inter ſeſe opponuntur, & ſuperiore ex loco pulſant lumina: non tantũ inferendum eſſe uitium ſignificant, ſed ex magnis etiam periculis oriturum eſſe malum.

In tropicis.

Simplicem quandam regulam tradit, è qua uitia cognoſcantur. Conſidera locum Lunę, quod ſi ſignum fuerit tropicum aut æquinoctiale: dic uitium ſignificari. Etiam genus uitij ex natura ſigni conijcies. Nã in ♈ uitiliginem prædicito, quod humoribus in aere redundãtib. uitiligines gignũtur in extremitate in ♋. impetigines, quæ ex acrioribus & ſicciorihus naſcuntur humoribus. in ♎ lepram efficit, quæ ex melãcholico naſcitur humore, qui gignitur in autumno. In Capricorno lentigines, quæ ex frigidis & humidis cauſis oriuntur.

Valetudines autem ſolent.

Vitijs explicatis, nunc ualetudines tractat. in genere autem iubet inquirere configurationes iam expoſitas tam in ualetudinibus, quam in uitijs. Nam ſtellæ orientales erga Solem, occidentales erga ☽ inuẽtæ, uitia decernunt. Sic enim poſitæ ſunt fortiores. Sin contrà: ualetudines & ob accidentes contrarios flatus imbecillitatem decernunt.

Febres item.

Quia promiſit etiam partem illam ſe dicturum eſſe cui uitium accidat: nunc conſiderare iubet configurationes ſtellarum quę ſunt in læſionum locis, & à partibus quæ eis attributæ ſunt, uitium prædicere quæ autem pars cui ſit attributa ſtellæ, iam cognouiſti.

Mercurij ſtella.

Deinceps dicturus eſt, an ualetudo frequentius infeſtatura ſit ægrotantem, nec ne: eam rem conijcit ex Mercurio. qui cũ non tantum ſit agilis, & continua ualetudine agitationem excitet, ſed etiam cum ſtella mutetur: maleficã eius uim in duobus angulis auget. Neque uerò à ſtellis, inquit, duntaxat ualetudines mutantur, ſed etiam à natura ſignorum. Verum ut in ſtellis non quamuis ſtellam admittimus ſed eam dũtaxat, quę eſt in lęſionum locis,

eodem

ποις, τὸν αὐτὸν τρόπον, οὐ πᾶν ζώδιον παραδεξόμεθα, ἀλλ' ὅσα σινωτικὰ εὑρίσκεται ἐπίκεντρα.

Καὶ ὅλως τὰ χερσαῖα, καὶ ἰχθυικά.

Τὰ χερσαῖα λέγει ὅτι ποιεῖ τὰς χοιράδας, καὶ σύριγγας, διὰ τὸ χαίρειν τοῖς λοιποῖς. τὰς ἐλεφαντιάσεις διὰ τὸ φολιδωτόν.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων.

Πάλιν πρόκειται αὐτῷ σκέψασθαι πότερον ἐστὶ τις βοήθεια, ἢ μᾶλλον κάκωσις. οἱ ἀγαθοποιοὶ τοὺς τόπους ἐφορῶντες, τοὺς τὸ πάθος ἢ τὸ σίνος ποιοῦντας, τότε οὐκ ἐπαχθῆ τὰ πάθη καὶ τὰ σίνη ποιοῦσιν. ἐὰν δὲ μὴ θεωρήσωσιν ἐπαχθῆ καὶ ἐπίπονα αὐτοῖς τὰ πάθη συμβαίνονται. κἂν ἐπιθεωρῶσι δὲ τοὺς κακοποιοὺς ἀγαθοποιοί, σκόπει τίνες τίνας καθυπερτεροῦσιν. ἐὰν μὲν οἱ μὲν κακοποιοὶ τοὺς ἀγαθοποιοὺς καθυπερτερήσωσιν, ἐν τῷ πλείονι ἐστὶ τὸ κακόν. ἐὰν δὲ τὸ ἀνάπαλιν οἱ ἀγαθοποιοὶ τοὺς κακοποιοὺς καθυπερτερήσωσιν ἐπαρηγορεῖται, ἔστι πάθη ὅταν ὦσι καὶ ἀνατολικοί. τότε γὰρ τὴν οἰκείαν σώζουσι δύναμιν.

Ἢ ἀξιωμάτων.

Τῷ γὰρ ὄντι τὰ πάθη τῶν πλουσίων πολυδρομῶν πλ... ἔχουσι παρηγοροῦντες, ἔπειτα δὲ καὶ ἐν ἰδίοις οὐκ ἐν δημοσίοις λουτροῖς ἐκλούονται.

Εὔμορφα καί.

Ὡς τὸν στραβισμὸν ἔστιν ἰδεῖν πολλάκις μετὰ χάριτος γινόμενον.

Καὶ ἐξαγορειῶν.

Τὸ γὰρ παλαιὸν ἀπάγοντες εἰς τὰ ἱερὰ τοὺς νοσοῦντας ἱκεσίας προσέφερον τοῖς θεοῖς, ἐκ τούτου τοὺς πεπονθότας, ὥστε πλῆθος συνάγεσθαι καὶ δημοσιεύεσθαι τὸ πάθος, καὶ ἐξαγορεύεσθαι.

Περὶ ποιότητος ψυχῆς.

Περὶ μὲν οὖν τῶν σωματικῶν πάντων εἰπὼν νῦν περὶ τὰ ψυχικὰ μεταβιβάζει. καὶ ὥσπερ τὸν περὶ τοῦ σώματος λόγον ἐμέρισεν εἰς δύο εἰς τε τὸν περὶ ποιότητος, καὶ εἰς τὸν περὶ σίνους, τὸν αὐτὸν κατὰ ταῦτα τρόπον διχῆ τέμνει καὶ τὰ ψυχικὰ εἰς τε τὴν ποιότητα, καὶ τὸ σίνος καὶ πρόκειται αὐτῷ νῦν περὶ τῆς ψυχικῆς ποιότητος διαλαβεῖν. ἐπειδὴ τῆς ψυχῆς τὸ μὲν ἐστὶ νοερόν, τὸ δὲ ἄλογον καὶ διαλογιστικόν, εἰδέναι χρὴ ὡς τὸ μὲν νοερόν, ἀπὸ τοῦ ☿ γινώσκομεν. τὸ δὲ ἠθικόν, ἀπὸ τῆς ☾, καὶ τῶν οἰκοδεσποτούντων, καὶ ἀπὸ τῶν συσχηματιζομένων, πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὰ κέντρα φησί. καὶ ἔτι τῶν ζωδίων αἱ φύσεις ἐν οἷς εὑρίσκονται οἱ ἀστέρες ἐν τῇ προκειμένῃ σκέψει καὶ αἱ φύσεις αὐτῶν, ἄλλο μὲν γὰρ τὰ τροπικὰ σημαίνει καὶ ἄλλο τὰ στερεά, καὶ ἕτερον τὰ δίσωμα. καὶ ἄλλο μὲν ὡροσκοποῦντα,

eodem modo non quoduis signum admittemus, sed ea quæ læsiones significant, & in angulis reperiuntur.

Denique terrestria & pisculenta.

Terrestria faciunt scrofulas & fistulas, eoque gaudent * reliquis * elephantiasin ob squammas. *τοῖς λοιποῖς.*

Quæ cum ita se habent.

Rursus ei propositum est considerare, utrum remedium adhiberi possit, an mali sit incrementum metuendum. Nam beneficæ, loca uitium aut ualetudinẽ decernentia intuentes, ualetudines & uitia mitigãt. Si non aspiciant, ualetudines erunt molestæ & acres. Quòd si beneficæ maleficas aspexerint, uide utræ sint superiores: Nã si maleficæ fuerint superiores, augebitur malum. Si beneficæ superiores fuerint maleficis, ualetudines lenientur, si etiam orientales fuerint. Tum enim uim suam retinent.

Aut dignitates.

Omnino enim ualetudines propter opes latè patentes, multos habent qui eas leniant. Deinde, non in publicis, sed in priuatis balneis lauant.

Elegantia.

Vt strabismum sæpe uidemus habere gratiam.

Excantationibus.

Olim ægrotos in templa ducebant, & diis uota faciebant, & male affectos proponebant, ut multitudo concurreret, & ualetudo publicaretur, & celebraretur.

De animi qualitate.

Corporeis omnibus explicatis, nunc ad animi res transit. & ut corporis disputationem bifariam diuisit, in ipsam qualitatem & uitium: sic etiam hic res animi bifariam secat, in qualitatem & uitium, & de animi qualitatibus differere instituit. Cum alia pars animi sit intelligens, alia bruta: sciendum est intelligentem ex Mercurio: moralem ex Luna iudicari, & à dominatoribus & configurationibus ad solem ad angulos, inquit, atque etiam è natura signorum in quibus uersantur stellæ, in hac consideratione petendum est iudicium. Aliud enim tropica significant, aliud fixa, aliud bicorpora, aliud in horoscopo,

aliud

καὶ ἄλλο δὲ μεσουρανοῦντες. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κέντρων. καὶ πάλιν, ἀνατολικοὶ μὲν ὄντες, ἄλλο σημαίνουσιν, ἄλλο δὲ δύνοντες. ἀκούσει δὲ περὶ ἑκάστου τούτων ἐν τοῖς ἑξῆς τοῦ παλαιοῦ λέγοντος.

Θεωρουμένης ἑκάστοτε τῆς στάσεως.

Τῶν οὖν σχηματισμῶν τῶν ὁποίων ποτέ φησι. τὸ γὰρ ἑκάστοτε, τοῦτο σημαίνειν βούλεται αὐτῷ. καὶ τῶν ὑποδεξαμένων αὐτοὺς τόπων τὰς φύσεις.

Ἀπὸ τῶν σωματωδεστέρων.

Τὸν γὰρ ἐγγυτέραν ἐχόντων τὴν θέσιν τῆς γῆς, πληροῦνται ἀναθυμιάσεως τὰ γὰρ πόρρω λεπτομερέστερα ὄντα, οὐκ ἔστι σωματωδέστερα. καὶ γὰρ ἀεὶ τῶν ζωδίων συντομώτερα ἐστι λέγει. περὶ δὲ σκέψεως, τέσσαρα μόνα ἐπισκεπτόμενος, τοὺς ἀστέρας φησί σκέπτεσθαι τὴν προκειμένην κληρωσαμένους πρᾶξιν, καὶ τοὺς οἰκοδεσπότας αὐτῶν, καὶ τὰς φύσεις αὐτῶν ζωδίων, τῶν ὑποδεξαμένων, τούς τε οἰκοδεσποτήσαντας καὶ τὰς οἰκοδεσποτευθείσας, καὶ τοὺς σχηματισμοὺς τοὺς πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὰ κέντρα. καθ' οὓς λέγονται ἀνατολικοὶ κεκεντρωμένοι, ἢ ἐπαναφερόμενοι, καὶ ἀποκεκλικότες.

Καὶ τὰς φύσεις τῶν ἀστέρων.

Ἐπικράτησιν ἀπὸ τῆς οἰκοδεσποτείας. οἱ γὰρ οἰκοδεσπόται, ἀντὶ τὴν ἐπικράτειαν τὸν λόγον ἐχόντων ἀστέρων λαμβάνονται.

Καὶ οἱ τὸν λόγον ἐχόντων.

Οὐ μόνον τοὺς οἰκοδεσπότας φησίν. ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς κυρίως τῆς ἐπισκέψεως φησὶν οἷον τὸν τοῦ ἑρμοῦ. καὶ τὸν τῆς ☾, πρὸς ☉ καὶ τὰ κέντρα. οἱ γὰρ σχηματισμοὶ οἱ πρὸς τὸν ἥλιον ποιοῦσι τὰς ἀνατολὰς. τὰς δύσεις τοὺς στηριγμούς. οὐκ εἶπε δὲ κεκεντρωμένοι, ἀλλὰ στηριζόμενοι πρὸς τὰ κέντρα. ἵνα μὴ μόνον τοὺς κεκεντρωμένους εἴπῃ, ἀλλὰ καὶ ἐπαναφερομένους, καὶ ἀποκεκλικότας, τοὺς θεοπροσπλόκους θεοφιλεῖς. αἵ τινες καὶ ὀνείρατα βλέπουσι θεῖα διατελοῦσι τοῖς θεοῖς προσπλεκόμενοι δὲ καίκες. τὰ στερεὰ τῶν ζωδίων. διὰ τὸ μέσον ἔχουσι τὸ δίκαιον. ἡ γὰρ δικαιοσύνη μεσότης τίς ἐστι.

Τὸν δὲ συσχηματισμόν.

Ἀκολουθεῖ τοῖς προεκτεθειμένοις. ἕκαστον γὰρ τῶν προεκτεθειμένων γυμνάζει.

Εἰπὼν περὶ δὲ τῆς ζωδίων φύσεως, νῦν περὶ τῶν συσχηματισμῶν διαλέγεται, τῶν πρὸς ἥλιον καὶ τὰ κέντρα. καὶ τὰ ἰσάζοντα, ἐκτίθεται ἅμα σχήματα. οἷον, ὅτι ἑῷοι ἅμα ἀνατολικοὶ ὄντες ἴσοι εἰσι τῷ ὡροσκόπῳ, καὶ τὰ αὐτὰ σημαίνεται ὑπ' ἀμφο

aliud in Medium cœli & alijs angulis. Aliud item orientales, aliud occidentales. De his singulis Ptolemæum pôst differentem audies.

Considerando semper statu.

Qualescunque sint, inquit, configurationes. hoc enim significat uerbum (semper) * Pro natura locorum in quibus sunt.

ὡς τοῦ τόπου διαληφθὲν αὐτῷ ἑτέραν φύσιν.

Magis corporeis.

Nam stellę terræ uiciniores implentur exhalationibus. remotiores uerò teuiores sunt, & non ita crassę. Semper autem de signis maiori compendio agit, & quatuor hic capita considerat. Stellas, inquit, intuere propositam fortitas actionem, & dominatores earum & ipsorum signorum naturas, quæ & dominatores, & planetas, quibus si dominantur, susceperunt, & cõfigurationes erga Solem, & angulos, secundũ quos dicuntur orientales, angulares, succedentes aut cadentes.

Et naturas stellarum.

Potentiam appellat, dominatum domicilij: Dominatores enim sumuntur pro potentia stellarum quæ sunt autoritate prædita.

Et quæ rationem habent.

Non de dominatoribus duntaxat loquitur, sed de ijs etiam qui propriè pertinent ad hanc considerationem. ut de ☿ & ☽ ad Solem & angulos configuratione. Configurationes enim erga Solem efficiunt ortus, occasus, stationes. Non autem dixit, (angulares) sed stationarij iuxta angulos ut non tantum de angularibus loquatur, sed etiam de succedẽtibus, & declimatib. ✻ ♄ Dijs applicatos, dijs charos, qui etiam diuina somnia uident, perpetuo dijs adhęrent. Solida signa eo quod media sunt inter tropica & cõmunia, significãt iustitiã, quæ mediocritas quædam est.

Configurationum autem.

Exequitur ea quæ prius sunt exposita, & singulatim tractat signorũq; natura absoluta, nunc de cõfigurationibus erga Solem & angulos differit, simulq; figuras æquiualentes exponit. ueluti, quod matutinæ & orientales, horoscopo sint similes, & eodem ab utrisque significantur.

matutinę

ταῦτα, ἐὰν μόνη ἡ ἀφροδίτη τύχῃ, ἀῤῥητοποιοῦσι. ἐὰν δὲ καὶ ὁ ♂ φανερὰ ἔσαι τὰ γινόμενα, ἐὰν δ' ἐν θηλυκοῖς ὦσι ζωδίοις καὶ οἱ φωσῆρες, καὶ ὁ ἄρης: ἥ τε καὶ ἡ ἀφροδίτη, τότε ἔσαι ἡ ῥοπὴ ἐπὶ τὸ θηλυπρεπέστερον. ἐὰν δὲ πάλιν σκοπεῖν βουλώμεθα, τὸ πότερον φανερὰ ἔσαι, ἢ ἀφανῆ ἐκ τοῦ ♂ τοῦτο γνωσόμεθα. λαμβάνομεν δὲ τοῦτο, ἐκ τῶν ἑῴων καὶ τῶν ἑσπερίων σχηματισμῶν τοῦ ♂, ἑῷοι μὲν γὰρ ὄντες, ἀναφανδὰ ἔσαι. ἑσπέριοι δὲ κεκρυμμένα.

Ὑπερβάλλουσι τὸ κατὰ φύσιν:

Τουτέστιν, οὐκ ἔστιν ἡ ὑπερβολὴ αὐτοῖς τῆς κατὰ φύσιν· τῷ γὰρ ἀνδρὶ τὸ ἀῤῥενωπόν. τῇ θηλείᾳ τὸ γυναικῶδες καὶ ἔκλυτον. εἰ οὖν ἐπίτασις τούτων τινὸς γίνεται: τὸ κατὰ φύσιν μᾶλλον ἐπιτείνεται συμπροσγινόμενος ἑρμῆ καὶ τῇ ἀφροδίτῃ, καὶ τῷ ἄρει, καὶ πᾶσιν, ἵνα καὶ αὐτὸς λόγον ἔχῃ πρὸς τὰ ψυχικά. τουτέστι πρὸς τὸ εὐκατάληπτον, καὶ δῆλον. ὁ γὰρ ἑρμῆς ὡς καὶ πρόσθεν ἐῤῥέθη, διὰ τὴν ὀξυκινησίαν, αἴτιος πάντων τῶν εἰρημένων καθίσταται.

Τέλος τῆς εἰς τὸ γ' ἐξηγήσεως.

erunt, si sola ♀ ita posita fuerit. Si uerò etiã ♂, facinora erunt manifesta. Sin fœmineis signis fuerint lumina, ♂ & ♀, natura uerget ad effœminationem. quod si rursus cõsiderarare uoluerimus utrũ occulta an manifesta futura sint flagitia, ex ♂ id cognoscemus. Id autem sumemus è matutinis & uespertinis ♂ cõfigurationibus. qui si matutinus est manifestum, si uespertinus, occultum erit.

συλλογὴ ἡ βοηθὰ αὐτοῖς τῶν παραγόντων.

Excedunt naturam.

* Non seruant congruentem naturæ mòdum. Nam uiro uirilitas, fœminæ effœminatio & mollicia cõuenit. quod si horũ aliquid creuerit. Naturæ modus magis augetur * cum accesserit ad ☿, ♀ ♂ & omnes, ut & ipse rationem habeat cum rebus animi. hoc est, ad id, ut res facile percipiatur & perspiciatur. Nam ☿ ut antè dictum est, ob motus uelocitatem, eorum quæ dicta sunt omnium, fit autor.

Finis enarrationis tertij libri.

Τὰ μὲν οὖν πρὸ τῆς γενέσεως.

Ἐπλήρωσεν τὸ τρίτον βιβλίον, οὐχ ἁπλῶς οὐδ' ὡς ἔτυχεν ἐπιθεὶς πέρας αὐτοῦ, ἀλλ' ἀκολούθως τῇ προεκτεθειμένῃ ὑπ' αὐτοῦ διαιρέσει. ἡ γὰρ δὴ ἀστρονομίας πρόγνωσις, σκοπεῖ τὰ πρὸ τῆς γενέσεως ἢ τὰ κατ' αὐτὴν τὴν γένεσιν, ἢ τὰ μετ' αὐτήν. τὰ δὲ μετὰ τὴν γένεσιν, διπλοῦν ἐστι, τὸ μὲν γὰρ ἐστι περὶ τὴν σύστασιν, τὸ δέ, περὶ τὰ ἐκτὸς συμβαίνοντα, εἰπὼν οὖν ἐν τῷ τρίτῳ περὶ τῶν πρὸ τῆς γενέσεως, καὶ περὶ τῶν κατ' αὐτὴν τὴν γένεσιν. νῦν ἔτι λείπεται, τὸ περὶ τῶν ἐκτὸς συμβαινόντων λέγειν. ὃ καὶ πρόκειται αὐτῷ διεξιέναι. ἔστι δὲ ταῦτα περὶ τύχης κτητικῆς, καὶ περὶ τύχης ἀξιωματικῆς, καὶ περὶ πράξεων καὶ γάμων, καὶ φίλων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. εἰδέναι χρὴ ὡς ἡ μὲν κτητικὴ τύχη ἀνήκει τῷ σώματι, ἡ δὲ ἀξιωματικὴ τῇ ψυχῇ, καὶ ὥσπερ περὶ σώματος πρότερον εἶπεν, εἶθ' οὕτω καὶ περὶ ψυχῆς, οὕτω νῦν, τὸ περὶ τύχης κτητικῆς προτάττει κεφάλαιον. εἶθ' οὕτως ἐπάγει τὸ περὶ ἀξιωματικῆς. πῶς οὖν τὸ περὶ κτητικῆς ἐπισκεψόμεθα κεφάλαιον. ληψόμεθα δὲ τὸν κλῆρον τῆς τύχης τὸν ἀπὸ ☉ ἐπὶ ☾ πάντοτε. καὶ σκοπήσομεν τοὺς ἐπόντας αὐτῷ ἀστέρας καὶ τοὺς οἰκοδεσποτοῦντας. ποίαν ἔχει θέσιν τε καὶ δύναμιν καὶ σχηματισμὸν πρὸς τοὺς φωστῆρας. καλῶς γὰρ σχηματιζόμενος ὑπὸ τῶν ἀγαθοποιῶν ἢ τῶν συνοικείων, πολυκτήμονας ποιοῦσι. κακῶς δὲ κείμενοι, ἢ καὶ πρὸς τοὺς κακοὺς σχηματιζόμενοι ἀκτήμονας ποιοῦσι. τὴν δὲ ποιότητα τῆς κτήσεως. καὶ τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἡ κτῆσις προσέσται αὐτοῖς δηλώσουσιν αἱ τῶν ἀστέρων ποιότητες. σαφῶς δὲ αὐτὰς ὁ παλαιὸς γέγραφε. καὶ οὐ χρὴ περὶ αὐτῶν μακρὸν ἐκτείνειν λόγον.

Ὅσα τῆς συστάσεως ἐστὶν ἴδια.

Οὐ γὰρ δὴ περὶ πάντων τῶν περὶ σύστασιν.

Οἰκείως τύχωσι μαρτυρηθέντα.

Οὐκ ἁπλῶς εἶπε τὸ οἰκείως, ἀλλ' ἐνδεικνύμενος. ὡς οὐ πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς φωστῆρας πάντως χρὴ σχηματίζεσθαι, ἀλλὰ πρὸς τὸν τῆς αἱρέσεως. ἐὰν δὲ καὶ πρὸς ἀμφοτέρους, κάλλιον ἔσται καὶ ὠφέλιμον τὸ σχῆμα.

Ea quæ genituram antecedunt.

Absoluit etiam tertium librum, fastigio inposito nō simpliciter aut fortuito, sed ut antegressa diuisio postulabat. Nam astronomiæ prædictiones, considerant aut ea quæ genituram antecedunt, aut quæ cum ea sunt coniuncta, aur quæ eam sequuntur. Ea quæ sequuntur, duplicia sunt, alia de temperamento agunt, alia de ijs quæ extrinsecus accedunt. Cum autem in tertio libro ea exposuerit, quæ genituram antecedunt, & cum ea coniuncta sunt; Reliquum est, ut de ijs dicat, quæ extrinsecus accedunt. Ea porrò sunt, diuitiæ, dignitates, actiones, nuptiæ, amici, & eius generis alia. Sciendum autem est, diuitias pertinere ad corpus: dignitates ad animū. Vt igitur suprà, prius de corpore, pòst de animo dixit, ita nunc etiam caput diuitiarum priore loco ponit. Sumemus autem partem fortunæ semper à ☉ in ☽: & stellas cum ea uersantes considerabimus, & dominatrices, quem habeat situm, quā uim & configurationem erga lumina. Nam benignè aspecta à beneficis, aut suæ conditionis stellis: locupletes facit. Malè posita, aut cum maleficis configurata, inopem. Qualitatem autem possessionis & eius parandę causam, stellarum qualitates declarabunt, quas Ptolemæus ipse perspicuè descripsit, ut opus non sit, multa hac dere uerba facere.

Quæ sunt temperamenti propria.

Neque enim de omnibus quæ sunt temperamenti.*

Congruentibus adornatæ testimonijs.

Verbum (Congruentibus) non est temerè positum, sed indicat, non omnino esse necesse, ut cum utroque lumine configurentur, sed cum conditionario. Sin cum utroque, pulchlior & utilior erit configuratio.

Verum

Ἀλλ' ὁ μὲν τοῦ ♂.

Προσυπακουστέον, οἰκοδεσπότας μάλιστα χρηματιστάς. τῷ καί τινι, τύχῃ συνοικειούμενος. εἰκότως δὲ τὸν ♃ παρελάμβανον. οὗτος γὰρ ἐστι τῶν κτήσεων ποιητικὸς ἐπὶ τῶν ἄνω κέντρων τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ μεσουρανήματος. δεῖ οὖν οἰκοδεσπότην εἶναι τὸν κρόνον, καὶ καλῶς κεῖσθαι πρὸς τὸν ♃ καὶ φερόμενον πρὸς σελήνην, καὶ ἐν δισώμῳ κείμενον ζωδίῳ.

Κἂν μὲν ὦσι τῆς αὐτῆς αἱρέσεως.

Ἀναγκαιότατον γράφει θεώρημα καὶ περὶ πῶς χρὴ γινώσκειν εἰ ἀκαθαίρετος μένει ἡ οὐσία, ἢ καθαιρεθήσεται. σκοπεῖν χρὴ τοὺς οἰκοδεσποτήσαντας. ἐὰν οὗτοι ὑπὸ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως ἐπιμαρτυρηθῶσι, βεβαίαν κτῆσιν ἔχουσιν. ἐὰν δὲ ὑπὸ τῶν τῆς ἐναντίας αἱρέσεως καθυπερτερηθῶσιν, τότε καθαιρέσεις τῶν κτήσεων ποιοῦνται.

Τοὺς οἰκείους τόπους.

Ἵνα οἱ οἰκοδεσπόται καθυπερτερήσωσιν τὸν κλῆρον τῆς τύχης. Τοῦ καθολικοῦ καιροῦ.

Ἄλλο ἔτι τρίτον χαριέστατον ἐπάγει θεώρημα, ἀφ' οὗ γνωσόμεθα πότε ἔσται ἡ περίκτησις, ἢ καθαίρεσις· σκόπει τοὺς αἰτίους τῆς περικτήσεως. ἢ τῆς καθαιρέσεως ὅπως ἔχουσι πρὸς τὰ κέντρα, καὶ πρὸς τὰς ἐπαναφοράς. εἰ μὲν γὰρ κεντρωθῶσιν, ὀξύτερον δρῶσιν. εἰ δὲ ὑπεναχθῶσι βραδύτερον. καὶ ἐκ τῆς φάσεως δεῖ εἰπεῖν. εἰ μὲν γὰρ ἑῷοι οὖσι, ταχύτερον δρῶσιν. εἰ δὲ ἑσπέριοι, βραδύτερον, καὶ περὶ τοὺς ἐσχάτους χρόνους.

Περὶ τύχης ἀξιωματικῆς.

Τὰ δὲ τῆς ἀξίας, καὶ τῆς τοιαύτης εὐδαιμονίας.

Πληρώσας τὸν περὶ τύχης κτητικῆς λόγον, λέγειν νῦν βούλεται τὸ ἑπόμενον θεώρημα τὸ περὶ ἀξιωματικῆς, τύχης, ἕπεται γὰρ ὡς ἤδη μεμαθήκαμεν τῷ περὶ ψυχῆς. σκοπεῖν οὖν χρὴ πῶς ἔχουσι θέσεως οἱ φωστῆρες, καὶ οἱ δορυφοροῦντες αὐτοὺς ἀστέρες. ὡς γὰρ ἂν ἔχωσι θέσεως, οὕτω καὶ τὴν ἀξίαν ποιήσουσιν. εἰδέναι δὲ χρὴ ὡς δορυφορία, ἑτέρα ἐστὶ τοῦ ☉. ἑτέρα τῆς σελήνης. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ ἡλίου χρὴ εἶναι τὸν δορυφοροῦντα ἀστέρα μὴ πλεῖον ἑνὸς ζωδίου ἀπέχοντα ἐν τοῖς προηγουμένοις μέρεσιν, ἐπὶ δὲ σελήνης, ἐν τοῖς ἑπομένοις. πάνυ δὲ περὶ τάξιν καὶ ὑπόβασιν ποιεῖται τὴν τῶν θεωρημάτων † ἔκβασιν (ἔκθεσις.) πρῶτον μὲν γὰρ ἐκτίθεται τὰ ἄκρα καὶ βασιλικὰ θέματα. εἶτα ἐφεξῆς ἀφορῶν καὶ ὑποβαίνων ἐκτίθεται. οἷον, ἐκεῖνα λέγει βασιλικά, ἐν οἷς οἱ φωστῆρες εἰσιν ἐν ἀρσενικοῖς ζωδίοις, ἢ ὁ ἕτερος αὐτῶν ὁ τῆς αἱρέσεως κύριος, καὶ δορυφοροῦνται ὑπὸ τῶν πέντε πλανωμένων. ἵνα οἱ μὲν τὸν ἥλιον ἐν

Verum ♂.

Subaudiendum, cum dominatur, aut aſpectum cum parte fortunæ coniungitur. * Recte autem ♃ adhibent. Nam is opes parat in ſuperioribus angulis horoſcopi & MC. Dominatorem ergo eſſe oportet ♄ & bene poſitum erga ♃, & ferri ad Lunam, & in bicorpore ſigno uerſari.

Quòd ſi eiuſdem conditionis.

Maximè neceſſarium præceptum ſcribit, quomodo cognoſcendum ſit, an opes inuiolatæ maneant, an deſtruendæ ſint? Conſiderandi ſunt dominatores, qui ab eiuſdem conditionis planetis irradiati, firmas decernunt opes. A contraria conditione ſuperati, ſignificant iacturam opum.

Conuenientia loca.

Vt dominatores * ſuperent partem fortunæ.

καθυπερτερήσωσι. eleuentur ſupra.

Vniuerſalis temporis.

Tertium elegantiſs. præceptum ſubijcit, unde cognoſcamus, quando euenturæ ſint opes, aut iactura opum? Conſidera autores acquiſitionis aut amiſsionis, quomodo ſeſe habeant erga angulos, & loca ſuccedentia. Nam angulares celerius agunt. In ſuccedentibus aut cadentibus, tardius. Eſt & ex ortu aliquid iudicandum. Nam matutini, celerius agunt, ueſpertini tardius & circa extrema tempora.

De dignitatibus.

Dignitas autem & huiuſmodi felicitas.

Abſoluta facultatum tractatione, nunc præceptum traditum eſt de dignitatibus, quæ, ut dictum eſt, cum animo cohærent. Conſiderandum ergo eſt, ut poſita ſint lumina, & comitantes ea ſtellæ. Nam prout collocata fuerint, ita etiam dignitatem decernent. Sciendum autem eſt, alium fore comitatum in Sole, alium in Luna. Nã in Sole oportet ſtellam comitantem non amplius uno ſigno abeſſe in partibus antecedentibus: in Luna, in ſequentibus. Omnino autem ordine deſcendendo præcepta explicat. Primum enim ſumma & regia themata exponit. Reliqua deinceps ordine. Veluti. Ea dicit regia themata, in quibus lumina ſunt in maſculinis ſignis, aut alterum cõditionariũ, & quinq; planetarum comitatu ornantur: ſic ut Solem in

τοῖς προηγουμένοις μέρεσι δορυφορήσωσιν, οἱ δὲ τὴν σελήνην ἐν τοῖς ἑπομένοις, ἐκ τούτου μὲν τοῦ τρόπου γνωσόμεθα τὰ βασιλικὰ θέματα. ἔστι δὲ ἀναγκαῖον πῶς χρὴ διακρίνειν πότερον, δυνατὸς ἔσονται ἢ οὔ. ζήτει οὖν δύο τινὰ συνιστάμενα περὶ τοὺς δορυφοροῦντας ἀστέρας. ἐὰν μὲν γὰρ οὗτοι εὑρεθῶσι κεκεντρωμένοι ἢ ἐπαναφερόμενοι ὄντες, δυνατοὺς ποιοῦσιν, ἐὰν δὲ ἀποκεκλικότες ὦσιν, ἀδυνάτους καὶ ἀσθενεῖς. καὶ πάλιν ἐὰν εὑρεθῶσι πρὸς τὸ ὑπὲρ γῆν κέντρον σχηματιζόμενοι οἱ δορυφοροῦντες. καὶ μάλιστα οἱ δεξιοί, τουτέστιν οἱ προηγούμενοι τοῦ ἡλίου. ἐὰν δὲ πάντα τὰ μὲν ἄλλα παρῇ καὶ ἔκκεντρα ὦσι καὶ δορυφοροῦνται ὑπὸ τῶν πέντε πλανωμένων τῶν μὲν ἑῴων ὄντων, τῶν δὲ ἑσπερίων, καὶ ὦσι κεκεντρωμένοι οἱ δορυφόροι, μόνον δὲ ἡ μὲν ☾ ἢ ἐν θηλυκοῖς ζῳδίοις ὁ δὲ ἥλιος ἐν ἀρσενικοῖς, ἡγεμόνες ἔσονται. τουτέστιν οὐ βασιλεῖς, ἀλλὰ καὶ ζωῆς καὶ θανάτου κύριοι. ἐὰν δὲ τῶν εἰρημένων πάντων, μήτε ἀρσενικοῖς ζῳδίοις παρῇ τὰ φῶτα, μήτε μὴν οἱ δορυφοροῦντες ἔγκεντροι ὦσιν, ἢ μαρτυρήσουσιν τοῖς ὑπὲρ γῆν κέντροις, τότε οὐδὲ ἡγεμόνες εὑρίσκονται, ἀλλ᾽ ἀξιωματικοὶ μόνον, καὶ οὐκ ἔμπρακτοι. ἐὰν δὲ τῶν φώτων μὴ ὄντων ἐκκέντρων οἱ πλεῖσται εὑρεθῶσι κεκεντρωμένοι τῶν δορυφορούντων ἀστέρων, τότε ἔσται μέτρια τὰ ἀξιώματα, καὶ πολιτικὰ μᾶλλον ὅσα εἴωθε παρέπεσθαι τοῖς προηγουμένοις βίοις. ὥστε ἕξουσι τὴν ἀρχὴν τὴν στρατείαν, παρακολουθεῖν εἴωθε τότε τὸ ἀξίωμα. μηδενὸς δὲ τῶν δορυφορούντων πρὸς τούτοις ἢ κεντρωθέντος ἢ σχηματισθέντος, ἀφανεῖς γίνονται τὰς πράξεις. ὥσπερ οὖν μεμάθηκας ποῖα ἐστὶ τὰ βασιλικὰ καὶ ἄκρα θέματα καὶ ποῖα μέσα, οὕτως ἀναγκαῖον ἐστὶ μαθεῖν ποῖα τυγχάνει τὰ ἔσχατα, ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ ἔχοντα ἐναντία τοῖς εἰρημένοις πάντα σχήματα, ἵνα μὴ ὦσιν οἱ φωστῆρες ἐν ἀρσενικοῖς ζῳδίοις. ἵνα μὴ κεντρωθῶσιν, * οἱ δορυφορηθέντες, ὑπὸ κακοποιῶν, ἢ ἐκ παραίρεσεως τῶν δορυφορηθῶσιν. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἓν παραδίδωσι θεώρημα, ὅπως δυνησόμεθα μαθεῖν τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν ἠξιώθη τοῦ ἀξιώματος. σκόπει οὖν φησὶν τὸν ἀναδεξάμενον τὴν δορυφορίαν. καὶ κατὰ τὸ ἐκείνου πρόλογε ποιότητος. εἰ μὲν γὰρ κρόνος εὑρεθείη, διὰ τὴν πολυκτημοσύνην. εἰ δὲ τοῦ ♃ γὰρ τῆς ♀ διὰ δωρεὰς καὶ χάριτος. εἰ δὲ τοῦ ἄρεος, διὰ νίκην. εἰ δὲ τοῦ ἑρμοῦ, διὰ λόγους, ἢ οἰκονομίαν καὶ ἐπιμέλειαν πραγμάτων.

antecedentibus partibus cingant, Lunam in sequentibus. Hoc igitur modo regia themata cognoscemus. Scire por rò licet, quomodo iudicandum sit, utrum potentes futuri sint nec ne? Quærito igitur duo, quæ in stellis comitantibus eueniunt. Nam si hæ angulares inuentæ fuerint, cum dominantur: potentes reddunt. Si ceciderint, impotentes & in firmas. Rursus, si eæ quæ comitantur ad angulum superiorem configuratæ reperiuntur, præsertim dextræ, hoc est, Solem antecedentes. Quòd si cætera omnia præsto fuerint, lumina angularia, comitatus ʒ planetarum, quorum alij matutini, alij uespertini sint, & angulares sint qui comitantur: Sola autem Luna in fœmineis signis, Sol in masculinis fuerit: duces erunt, hoc est, non quidem reges, sed qui uitæ necisque potestatem habeant. Sin his dictis omnibus * neque lumina in masculinis signis fuerint, neque comitantes stellæ angulares aut angulis supra terram testimonium perhibuerint: tum ne duces quidem erunt, sed dignitate tantum præditi, nec rebus gerendis occupati. Si uerò luminibus non angularibus, pleræque stellę comitantes in angulis repertæ fuerint: tunc mediocres futuræ sunt dignitates, & ciuiles magis, quæ anteactā uitā comitari solent: ut, si hoc imperiū habuero, hęc solet dignitas sequi. Nulla uero comitantium * erga lumina aut angulari, aut configurata: obscuræ erunt hominis actiones. Quemadmodum ergò didicisti, cuiusmodi sint regia & summa themata, & quæ mediocria: sic cognoscendum est, cuiusmodi sint extrema. Ea uerò sunt, quæ superioribus habent contraria omnia, ut lumina nō sint in masculinis signis, ut non sint angulares, quę comitātur stellę, ut à maleficis aut contrariæ conditionis stellis cingantur. Post hæc omnia unum præceptum tradit, quomodo causa cognosci queat consecuturæ dignitatis. Considera ergo, inquit, stellam quæ comitatum suscepit, & pro illius qualitate decernito. Nam si Saturnus inuentus fuerit, ob diuitias. si Ioue ut Veneri ob largitiones & gratiam. Si Martis, ob uictoriam. Si Mercurius ob eruditionem & eloquentiam, aut rei familiaris ad ministrationem & curationem rerum.

Ἑσπερίων δὲ πρὸς τὴν σελήνην.

Τὸ ἑσπέριον λαμβάνεται, οὐχ ὡς πρὸς τὸν ἥλιον, τουτέστιν ἐν τοῖς ἑπομένοις μέρεσι τῆς σελήνης.

Πρὸς τὸ ὑπὲρ γῆν κέντρον σχηματίζονται.

Σχηματίζονται λέγει, οὐχ ὥστε, κατὰ △, ἢ □ ἢ κατ' ἄλλο τι τῶν σχημάτων φέρονται. ἀλλ' ἵνα μὴ ὦσιν ἐν ταύτῃ τῇ κεκεντρωμένῃ μοίρᾳ, πλησίον δὲ καὶ μὴ τελείως πεπτωκότα.

Ἐὰν οἱ δορυφοροῦντες ἀστέρες, δεξιοὶ τοῖς ὑπὲρ γῆν κέντροις σχηματίζονται.

Δεξιοί εἰσιν, οἱ ἐν τοῖς προηγουμένοις τοῦ ☉ μέρεσιν, ἵνα μέσοι εὑρεθῶσι τοῦ ☉ καὶ τῆς ☾, ἔμπροσθεν μὲν τοῦ ἡλίου, ὄπισθεν δὲ τῆς ☽.

Ἐν θηλυκῷ.

Οὐκ ἔσται γὰρ ἡ βλάβη τῆς σελήνης. καλὸν μὲν ἀμφότερα τὰ † καὶ τὰ κεκεντρωμένα εἶναι, καὶ ἐν ἀρσενικοῖς ζῳδίοις. εἰ δὲ μή, τὸν ☉ ἐν ἀρσενικοῖς ζῳδίοις ἐξ ἅπαντος δεῖ εἶναι· ἐν θηλυκοῖς γὰρ εὑρισκόμενος βλάπτει μᾶλλον ἤπερ ἡ ☾.

† φῶτα.

Μαρτυρήσωσι τοῖς κέντροις.

Τουτέστι τῷ ὡροσκόπῳ ἢ τῷ μεσουρανήματι· καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀμφότερα ὑπεμνημόνευσε, διὰ τὸ εἰπεῖν τοῖς ὑπὲρ γῆν κέντροις. νῦν δὲ καθυπέρβασιν τοῦ πρὸ αὐτοῦ εἴρηται. τὸ μὲν γὰρ πρὸ αὐτοῦ, τὸ ἕτερον τῶν φώτων ἦν μόνον, ἐν ἀρσενικῷ ζῳδίῳ κεκεντρωμένον. νῦν δὲ μετὰ τοῦ ταῦτα ἔχειν, καὶ τὸ μὴ κεκεντρῶσθαι σὺν δορυφόρους προσείληφεν.

Ἐὰν δὲ τὰ φῶτα.

Καὶ νῦν καθυπέρβασιν ἐῤῥήθη. τὸ μὲν γὰρ πρὸ αὐτοῦ, εἶχε καὶ τὸ ἕτερον τῶν φώτων κεκεντρωμένον, καὶ τὸ ἕτερον τῶν ἀρσενικῶν ζῳδίων, νῦν δὲ οὐδ' ἕτερον, πλὴν ὅτι ἀντὶ τοῦ προτέρου τῶν προειρημένων πάντων ὄντων, οἱ δορυφοροῦντες οὐκ ἴσως κεκεντρωμένοι ἐν τούτῳ ἢ σὺν πλείοσι τῶν δορυφόρων κεκεντρωμένους ὑποτίθεται.

Παρὰ τὰς κατὰ τὸν βίον προλήψεις.

Ἅτινα ἀξιώματα προλήψεις βίου παρέπεται, ὡς ἐν τῇ προθεωρίᾳ εἴρηται.

Τέλεον δὲ ταπεινοὶ καὶ κακοδαίμονες.

Κυλινδεῖν ἡ γένεσις ἡ ἐναντία πάντη τῇ πρώτῃ κειμένη. αἱ γὰρ ἄλλαι πᾶσαι μέσον τούτων εὑρίσκονται. τὰς δὲ μεταξὺ τούτων τὰς παρὰ τὰς εἰρημένας μίξεις, καταλιμπάνουσι τῷ ἀκροατῇ οὔσας, ὡς ἐν τοῖς ἄλλοις πεποίηκε θεωρήμασιν.

Ταύτας γὰρ περὶ μὲν σὺν αἵρεσιν ἔχοντας.

Διδάσκει πῶς ὀφείλεις γινώσκειν, πότερον, αὐθεντικὰ καὶ βέβαια ἀξιώματα γίνονται, ἢ οὔ. εὑρήσεις δὲ νῦν, ἀπὸ τῶν δορυφορούντων

Vespertinæ erga Lunam.

Vespertina conditio hic nō ita sumitur, ut erga Solem, hoc est, in partibus Lunam sequentibus.

Cum angulo qui supra terram est, configurantur.

Configurantur, inquit non ut per △ aut □ aut aliam quampiam figuram eò ferantur, sed ut nō sint in angulari illa parte, sed propè, & non omnino cadant.

Si comitantes stellæ, dextræ cum angulis qui supra terram sunt, configurantur.

Dextræ sunt, q̄ sunt in partibus Solem antecedentibus, ut in medio Solis & Lunæ reperiantur, ante Solem & post Lunā.

In fœmineo.

Non enim hoc Lunæ incōmodat. Præclarū enim est, cum ambo lumina sunt angularia, & in masculinis signis. Sin minus, at Solem omnino in masculinis signis esse oportet. Nā in fœmininis inuentus. magis nocet, quam Luna.

Testimonium perhibuerint angulis.

Hoc est, in horoscopo aut M C. Nā suprà amborū fecit mētionē, cū dixit, (in angulis supra terrā) quæ uerba cū antecedētibus nō cōsentiūt. Nā alterū dūtaxat Lumē antecessit in masculo signo. Nūc cū subijcit, (angulares) comitantes stellas adiungit.

Quod si Lumina.

* Etiam hæc uerba cum antecedentibus non consentiunt. Antecessit enim, (& alterum lumen angulare) id uerò neutrū est. Nisi qui in priore (positis antè dictis omnibus) comitantes stellæ non erant angulares. hic uerò pleraque comitantes ponit angulares.

Pro uitæ instituto.

Quæ dignitates uitæ institutum comitantur, ut suprà diximus.

Penitus autem humiles & infelices.

Hæc genesis omnio contraria est primæ. Reliquæ enim omnes inter has mediæ inueniuntur. Quæ uerò his interiectæ sunt, & in expositis mistionibus non comprehēduntur: auditori iudicandas relinquit, ut in alijs præceptis omnibus fecit.

Hæc enim in ijs quæ conditionem habent.

Docet q̄modo cognoscendū sit, utrū dignitates cū autoritate & firmitate futuræ sint nec ne. hoc uerò inuenies è comitantibus

ἀστέρων. ἐὰν μὲν γὰρ οὗτοι καὶ συναιρετικοὶ καὶ ἀγαθοποιοὶ εὑρεθῶσιν ἀσφαλεῖς γίνονται τὰ ἀξιώματα. ἐὰν δὲ * τοὐναντίον παραιρέται ἐπισφαλῆ.

Περὶ πράξεως ποιότητος.

Ὁ δὲ τῆς πράξεως τὴν κυρίαν λαβών.

Εἰκότως μετὰ τὸν περὶ ἀξίας λόγον, τὸν περὶ πράξεως προτίθεται. συγγενὴς γὰρ εἶναί πως δοκεῖ. ἀμφότερα δὲ τύχης ὄντα. σκοπεῖν δὲ χρὴ ἀπὸ τοῦ ἡλίου. καὶ τοῦ μεσουρανοῦντος ζῳδίου, τὴν πράξεως τὴν ποιότητα. δεῖ γὰρ ζητεῖν, † τὰ μὲν ἐφεστῶτα τῷ μεσουρανεῖ: τὸν δὲ ἑῴαν φάσιν τοῦ ἡλίου ἔγγιστα ποιοῦντα.

Γ' ἕνα ἐστὶ ζῴδιον, ἢ ἡ φάσις.

Τουτέστιν ἕως μοίρας λ'. δορυφορίαν δὲ ταύτην εἰώθασιν ὀνομάζειν οἱ παλαιοί. ἀνάγκη δὲ ἢ τὸν αὐτὸν ἀστέρα ἐν τῷ μεσουρανήματι εἶναι ἢ διαφόρους. ἄλλον μὲν προηγούμενον τοῦ ἡλίου, ἄλλον δὲ μεσουραν. ἢ ἕνα μόνον παρεῖναι, ἢ ἐν ταῖς προηγουμέναις μοίραις τοῦ ἡλίου. ἢ ἐν τῷ μεσουρανοῦντι. εἰ μὲν οὖν εἷς παρῇ, καὶ ἐν τῷ μεσουρανήματι, καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ μοίρᾳ ἡλίου ἢ εἷς μόνος ἐν ὁποτέρῳ τῶν εἰρημένων τόπων ἐκείνῳ μόνῳ προσχρησόμεθα. ἐὰν δὲ δύο, ζητήσομεν τίς μᾶλλον αὐτῶν τῶν δύο δυνατώτερός ἐστι, καὶ πλείονας ἔχει λόγους. κἀκεῖνον προελόντες, προσχρησόμεθα αὐτῷ. ἐὰν δὲ μηδὲ εἷς εὑρεθῇ, μήτε ἔγγιστα τοῦ ἡλίου μήτε ἐν τῷ μεσουρανήματι, οἱ τοιοῦτοι ἄπρακτοι εἰσιν. ἐπισκοπεῖν δὲ χρὴ τὸν οἰκοδεσπότην, σημαίνει γὰρ οὗτος τὰς κατὰ καιροὺς αὐτῶν ἐπιτηδεύσεις. οὕτω μὲν ἐπισκεψάμενοι τὸν ἥλιον αἴτιον τῆς πράξεως, τὴν δὲ ποιότητα γνωσόμεθα, ἐκ τῆς τοῦ εἰληφότος ἀστέρος τὴν πρᾶξιν ἰδιότητος. εἰδέναι δὲ χρή. ὡς οὐ πᾶς ἀστὴρ ἐν τῷ προηγουμένῳ μέρει τοῦ ἡλίου, ἢ ἐν τῷ μεσουρανήματι εὑρεθεὶς δίδωσι τὴν πρᾶξιν. ἀλλ' ἐὰν εὑρεθῇ τῶν τὴν πρᾶξιν παρεχόντων ἀστέρων εἰσὶ δὲ τρεῖς. ☿ ☉ ♀. οὗτοι γὰρ διὰ τὸ εὐκινητότερον προσοικειούμενοι ταῖς πράξεσι τυγχάνουσιν, καὶ διὰ τὸ ἐγγὺς τοῦ ἡλίου τυγχάνοντας, τὰς δορυφορίας ποιεῖσθαι. τῶν δὲ ἄλλων ἀστέρων εὑρεθεὶς συνεισφέρουσι καὶ τῆς οἰκείας ἰδιότητος αὐτὸς δὲ σαφῶς. τὰς μίξεις τῶν ἀστέρων ποιησάμενος, οὐ δίδωσι χώραν τοῖς ἐθέλουσι παρ' αὐτὸν μακρὸν ἀπογράφεσθαι λόγον. εἰδέναι δὲ χρὴ ὡς καὶ ἡ τῶν ζῳδίων ἰδιότης, πολλήν τινα ταῖς πράξεσι τὴν μεταλλαγὴν παρέχεται. τὰ δὲ τετράποδα περὶ τοιαῦτα. καὶ ἐμπορίας ἀποφαίνει. τὰ δὲ ἔνυδρα, περὶ τὰ ὕδατα. καὶ ὅσα αὖ εὐεπιβόλως δυνάμεθα προσχρῆσθαι ταῖς τῶν ζῳ-

stellis. quæ si & beneficæ & eiusdem conditionis fuerint: illabefactas decernũt dignitates. Sin contrariæ conditionis, periculosas.

De qualitate actionis.

Quæ uerò dominatum actionis.

Rectè post dignitatis tractationem, de actione differit ut cognata quodammodo cum illa. Nam utraq; est fortunæ. Est autẽ actionis qualitas à Sole & M C signo petenda, & quærendũ, quæ stella in M C sit, & quæ proximè Solẽ sit in ortu matutino.

* Vt sub unò signo aut ortus.

Hoc est, usque ad partes 30. Eum uerò comitatum appellare solent ueteres. Est autem necesse aut eandem stellam in M C esse, aut diuersas, aliam quæ Solem antecedat, aliam quæ M C. aut unam solam adesse, aut in partibus Solem antecedentibus, aut in M C. Si ergo una adfuerit tam in M C, quam in parte Solem antecedente, aut una duntaxat in alterutro horum locorum: eã solam adhibebimus. Sin duæ, quęremus utra earum sit potentior, et plures habeat rationes. eaq; prælata utemur. Si uero nulla neque proximè Solem, neq; in M C inuenta fuerit: huiusmodi ociosi sunt. Est autem dominator cõsiderandus, Is enim significat studia pro temporibus. Sic igitur considerabimus Solem actionis autorem. Qualitatem autem cognoscemus ex proprietate stellæ actionem suscipientis. Sciendum autem est, non quãuis stellam in parte Solem antecedente aut M C inuentam, decernere actionem, sed si ita inuenta fuerit stella, quæ decernendi autoritatem habet, quæ numero tres sunt. ☿. ♂. ♀. hæ enim ob agilitatem actionibus sunt dedicatę, & quia in Solis uicinia constitutæ, comitari eum solent. Quod si aliarum stellarum aliqua sic inuenta fuerit, aliquid de sua proprietate confert. Verum, ipse autor, mistionibus stellarum perspicuè expositis, locum ijs non reliquit, qui post eum multa uerba sunt facturi. Sciendum autẽ est, etiam signorum proprietatem, magnam actionum afficere uarietatem.* Quadrupeda, tractare talia, & mercaturas significãt. Aquatica, res aquaticas. & si qua alia sagaciter de proprietatibus signorum diuinare possumus.

Ad

δίων ἰδιώτησι, πρὸς τούτοις ἀναγκαιότατε ἐπισκοπεῖν σε παρακελεύεται πότερον, ὁ τῇ πρᾶξιν ἔχων πρώτους ποιεῖ ἐν τῷ ἐπιτηδεύματι ἢ δευτέρους καὶ ἀποπρασσοντας. σκοπεῖν γάρ φησι χρὴ, τοὺς εἰληφότας τὴν οἰκοδεσποτείαν τῆς πράξεως. καὶ ἐὰν οὗτοι εὑρεθῶσιν ἀνατολικοὶ καὶ ἐπίκεντροι ποιοῦσιν αὐθεντικούς. ἐὰν δὲ ἀποκεκλικότες, δευτέρους καὶ ὑποτεταγμένους. τὰ δὲ μέσα τούτων σχήματα, ἐπεὶ κατανοεῖν, καὶ ἐν αὐτοῖς γινόμενοι σαφηνίζειν πειρασόμεθα.

Τὴν δὲ φάσιν ἑῴαν ἔγγιστα ποιούμενον.

Οὐχ' ἁπλῶς τὴν ἑῴαν φάσιν ποιούμενον, ἀλλὰ τὸν πλησίον ὄντα τοῦ ἡλίου ἐν τοῖς προηγουμένοις μέρεσιν, * οὐ δὲ γὰρ ἐάν τις εἰκάζῃ δύο ὄντων ἐν τοῖς προηγουμένοις μέρεσι, τὸν ἐγγύτερον προτιμήσομεν, ἀλλὰ τὸν μὴ πλέον ἀφεστῶτα ἑνὸς ζωδίου τοῦ ☉, καὶ συντόμως εἰπεῖν, τὸν δορυφοροῦντα.

Πρὸς ἐπιτηδεύσεως.

Αὐτὸν μὲν τοι τὸν κύριόν φησι τοῦ μεσουρανήματος. οἱ γὰρ τοιοῦτοι, ῥεμβοὶ ἐν ταῖς πράξεσι γίνονται, ἄλλοτε ἄλλο ἐπιτηδεύοντες, καὶ οὐχ' ἑνὶ ἐπιτηδεύματι μένοντες.

Ἐκ δὲ ἰδιοτροπίας τῶν τριῶν.

Ὁρᾷς ὅπως οὐ βούλεται πάντα ἀστέρα δορυφοροῦντα τὸν ἥλιον, ἢ παρόντα τῷ μεσουρανήματι, κύριον εἶναι τῆς πράξεως, ἀλλ' ἕνα τῶν τριῶν. ὡς δὲ οἱ πρὸ αὐτοῦ πάντες, ἁπλῶς πάντα ἐπόντα τῷ μεσουρανήματι, ἔλεγον κύριον εἶναι πράξεως, καὶ εἰς τὴν ἐκείνων ἀφορῶντες ἰδιότητα ἀποτυγχάνουσι τῆς κατὰ τὸ ποιὸν πράξεως, κινήσεως, καὶ προγνώσεως. ὁ δὲ τῆς ἀφροδίτης τὰς μίξεις ποιεῖται τῶν ἄλλων ἀστέρων πρὸς τὴν πρᾶξιν εἰληφότας, ♄ καὶ ♃. καταλείπει δέ σοι καὶ αὐτοὺς πρὸς ἀλλήλους μιγνύσαι τοὺς κυρίους τῆς πράξεως, καὶ ἔτι μᾶλλον καὶ συνθετωτέρας ποιεῖσθαι τὰς μίξεις αὐτῶν τε ἅμα τῶν κυρίων τῆς πράξεως, καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων, ♄ καὶ ♃.

Ἐκδοχεῖς:

Ἐκδοχέας καλεῖ τοὺς μεταπράτας, τοὺς παρ' ἀλλήλων δεχομένους. καὶ πιπράσκοντας.

Ὁ δὲ τοῦ ♂ κατὰ μὲν ἥλιον σχηματισθείς.

Τὸν τοῦ ἄρεως ἀστέρα, διχῶς λαμβάνει παρὰ τοὺς ἄλλους ἀστέρας. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, εἴτε μετὰ ἡλίου ὦσιν, εἴτε μὴ, οἱ αὐτοὶ διαμένουσιν. ὁ δὲ τοῦ ♂, κατὰ ἥλιον, ἅτε διὰ πυρὸς ὢν τῇ κράσει, ἔτι μᾶλλον εἰς ἀμετρίαν, τρέπεται ὑπὸ δὲ πρὸς τὸν ἥλιον γειτνιάσεως.

ἴσι. Περιχύτας.

Οὗτοι γὰρ ὕδατι καὶ πυρὶ † δουλεύουσι

Ad hæc, quod summopere necessarium est, considerandum esse monet, an stella actionem decernens principes in eo studio efficiat an secundos.* Considerandæ enim inquit sunt stellæ, quæ actionis dominatũ susceperunt & orientales & angulares inuentę, autoritate conciliant. In cadentibus locis, secundos & obnoxios alĳs efficiunt. Mediæ figuræ ex his cognosci possunt, quas ubi eo uentum fuerit, declarare conabimur.

Quæ proxime est in matutino ortu.

Non simpliciter eam dicit, quæ sit in ortu matutino, sed quæ sit propinqua Soli, in partibus antecedentibus. * Neq; enim ut quis opinetur, si duæ sint in antecedentibus partibus, uiciniorem præferemus. sed eam quæ nõ amplius uno signo distat à Sole. & ut compendio dicamus, quæ comitatur.

Ad studia.

De ipso M C. domino loqtur, Tales eñ in suis actionib. incõstantes euadũt, alias aliud agẽtes, nec in uno studio pseuerãtes.

Ex proprietate trium.

Vides, ut non uelit quamuis stellam, quæ solẽ comitetur, aut in M C uersetur, actionis esse dominã, sed unam ex tribus. Vetustiores autẽ Ptolemæo, omnino quãuis stellam in M C uersantẽ, actionis esse dominam uoluerunt, atque in eam intuentes, aberrant à qualitate actionis, motione, prædictione. Venus autem cõtemperat aliis stellas cum ĳs, quæ sortitæ sunt actionẽ. * ♄ & ♃. Sed & tibi relinquit, ut actionis dominos inter sese commisceas, & magis etiam commisceat tam ipsas stellas actionis dominas, quam cæteras stellas ♄ & ♃.

Successoris.

Sic uocat eos, qui merces ab alĳs emptas, alĳs uendunt.

♂ cum ☉ configuratus.

Martis stellam bifariam accipit, aliter quam reliquas stellas. Nam aliæ siue cum Sole sint, siue non, eædem manent. ♂ autem, ut ignitus natura: immoderatiorem etiam suscipit æstum, ex uicinia Solis.

Circumfusores.

Hi enim aquæ & igni * seruiunt.

Τοὺς τόπους * ὡς ἂν μεταλλαχότες.

Ἵνα τοῦ ἡλίου τυγχάνοντος ἐν τοῖς Π. ἡ μὲν ♀ μετὰ τὸν ☉ εὑρεθῇ ὁ δὲ τοῦ ☿ ἐν τῷ ἑξῆς ζωδίῳ τοῦ ♉.

Ῥαδιουργούς.

Τοὺς δυσχερῶς πράγματα παρέχοντας, τούτῳ τῷ ὀνόματι ἐκάλεσεν.

Ἀντιλεγομένους.

Ἀντὶ τοῦ τῶν ἄλλων προϊσταμένους, καὶ ὑπὲρ ἄλλων πράττοντας.

Ὁπλορχήστας.

Οἵ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ μεθ᾽ ὅπλων ὀρχούμενοι.

Οὓς καλοῦσιν ἁρματῆρας.

Ἦσαν γὰρ ἐπὶ τῶν παλαιῶν ζῶα ἱερὰ ἅπερ ἐθεράπευον, καὶ τιμῆς ἠξίουν.

Πρὸς τὸ ποικίλον τῶν πράξεων.

Ἐπεὶ γὰρ συμπαρόντες ἅμα δύο ἀστέρες, οὐ μίαν τινὰ ποιοῦσι τέχνην, ἀλλὰ πολλὰ σημαίνουσιν εἰκότως ἐπινοοῦσι θεώρημα. δεῖ οὖν δυνῆσαι διακρίνειν τὸ ποικίλον τῶν τεχνῶν. ἔσται δὲ σοι ἡ διάκρισις, ἐκ τῆς τῶν ζωδίων φύσεως.

Τῆς δὲ συνόδου.

Οὐκοῦν ἀμέλλει ἐν πρακτικῷ ὢν τόπῳ, ἢ ☾☉☾ ἢ ἐν τῷ μεσουρανήσει ἔσται, οὐ γὰρ δυνήσεται ἐν τῷ προηγουμένῳ ζωδίῳ τοῦ ἡλίου παρεῖναι. ἐπεὶ δὲ πανσέληνος ἔσται, καὶ οὐκ ἀπὸ ☾☉.

Ἐκ τῆς τῶν οἰκοδεσποτησάντων.

Οἰκοδεσπότας λέγει τοὺς κυρίους τῶν πράξεων. οἵ τινες ἐν τῷ μεσουρανήματι, ἢ ἐν τῷ προηγουμένῳ μέρει τοῦ ἡλίου εὑρίσκονται.

Χρωματοκρασίας.

Τουτέστιν ἀσχημοσύνας.

Περὶ συναρμογῶν.

Ἑξῆς δὲ τούτοις ὄντος.

Τοῦτο τὸ κεφάλαιον τῶν πολυμερῶν ἐστι καὶ πολυσχιδῶν, λέγει γὰρ ἐν αὐτῷ, καὶ περὶ νομίμων γάμων, καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν μὴ νομίμων, ζητεῖ δὲ πρότερον, εἰ γαμήσει, ἤτε καὶ μή. καὶ εἰ γαμήσει, πότερον ταχέως, ἢ βραδέως, καὶ πότερον μιᾷ μόνῃ συνοικήσουσιν, ἢ πλείοσι, καὶ ὁποία ἔσται ἡ γαμετή, ἢ ὁ ἀνήρ. καὶ τελευταῖον, πότερον, διαμενοῦσιν, ἢ διαλυθήσονται. καὶ εἰ διαμένουσι πότερον, ἀλλήλοις ἀγαπῶντες, ἢ στασιάζοντες, σκέπτεσθαι οὖν τῆς ♀ φύσιν. πότερον, ἐν τοῖς λιβυκοῖς ἐστὶ τεταρτημορίοις, ἢ ἐν τοῖς ἀπηλιωτικοῖς. ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἀπηλιωτικοῖς, νεογάμους ποιεῖ. ἐν δὲ τοῖς λιβυκοῖς βραδυγάμους, ἐπὶ δὲ τῶν γυναικῶν, οὐκ ἀπὸ τῆς σελήνης, ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ ἡλίου ὁμοίως κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὴν σκέψιν ποιησόμεθα, πλὴν ἄλλο μὲν ἐπὶ ☾ τεταρτημόριον ληψόμεθα, ἄλλο δὲ ἐπὶ ἡλίου, ἐπὶ μὲν γὰρ σελήνης τὸ ἀπὸ συνόδου μέχρι πρώτης διχοτό-

Loca mutarint.

Vt si ☉ sit in Π, ♀ cum ☉ reperiatur ☿ in * sequenti signo ♉.

Leues.

Eos qui temerè alijs negocium facessunt, sic uocant.

Suscipientes.

Qui alijs præsunt, eorumque negocia curant.

Hoplorchestas.

Quales sunt qui ornatè saltant.

Quos uocant harmaturos.

Olim enim fuerunt sacra animalia, quæ quidem colebant & honore afficiebant.

Ad actionum uarietatem.

Nam quia binarum stellarum coniunctio, non unam efficit artem, sed multas significat: rectè præceptum excogitauit, un de uarietas artium diiudicetur. Petetur autem diiudicatio à natura signorum.

A coniunctione.

Ergo si à coniunctione ☽ in loco actionis futura est, * in MC erit. Neque enim in signo Solem antecedente esse poterit. Alioqui id faciet à plenilunio & non à con iunctione.

Et dominatorum.

Dominatores appellat eos, qui actiones decernunt, qui aut in MC. aut in parte Solem antecedente reperiuntur.

Colorum mistiones.

Hoc est,* deformitates.

De coniugijs.

Cum hæc sequãtur.

Hoc caput multiplex & copiosum est. Nam in eo agit de coniugijs legitimis & illegitimis. In primis autem quærit, an homo sit cõtracturus matrimonium nec ne? quod si contracturus est, maturè an serò? unã ne an plures sit ducturus? uniue aut pluribus nuptura? et qualis futura sit uxor aut maritus? Deniq; an unà mansuri sint, aut facturi diuortium? Si unà mãsuri, Verũ inter sese amaturi, an dissensuri sint? Iubet igit Lunã cõsiderari, utrũ ea in occidẽtalib, an in oriẽtalib. partib. sit? Nã in orientalib: cõiugia in iuuẽtute decernit, in occidẽtalib. in senectute. In mulierib. nõ Lunã, sed Solẽ eodem modo cõsiderabimus. Verũ aliũ in ☽ quadrãtẽ sumemus, alium in Sole. Nã in ☽ à ☌ ad primã quartam, & à plenilunio usque ad secũdam quartam,

quadran-

μου, καὶ τὰ πανσελήνου μέχρι τοῦ δυτικοῦ διχοτόμου ἀπηλιωτικὰ διὰ τὸ προηγούμενα. τὰ δὲ τούτων διάμετρα λιβυκά. ἐπὶ δὲ τοῦ ἡλίου τὰ πολλάκις εἰρημένα τὰ τῶν κέντρων, τὰ ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου, ἄχρι τοῦ μεσουρανήματος, καὶ τὰ ἄλλα ἀκολούθως. ἐὰν μὲν οὖν εὑρεθῇ ἐν δισώμῳ ζῳδίῳ, ἢ ἡ σελήνη ἢ ὁ ἥλιος, ἢ μετὰ πολλῶν εὑρεθῶσιν ἀστέρων πολυγάμους ποιοῦσιν. ἐνίοτε καὶ ἐν τοῖς πολυσπόροις ζῳδίοις ἐνδοκουμένη διπλοῦς γάμους παρέχεται. καὶ ἐὰν μὲν ἡ σελήνη πρὸς ἀγαθοποιοὺς φέροιτο, καλὴν καὶ φίλανδρον τὴν γυναῖκα σημαίνουσιν· ἐὰν δὲ πρὸς κακοποιούς, τὴν ἐναντίαν, καὶ δυνάσαι ἀπὸ τῆς τῶν ἀστέρων ἰδιότητος, τὴν ποιότητα λέγειν αὐτῆς. διαμένουσιν οὖν ὅταν τὰ φῶτα συμφώνως ἀλλήλοις σχηματισθῇ καὶ μάλιστα ὅταν ἐναλλάξωσι καὶ ὁ μὲν ⊙ τῆς σελήνης τοῦ ἑτέρου ἢ ἡ σελήνη τοῦ ἡλίου,* ἀνάγκη τοὺς σχηματισμοὺς τῶν ἀστέρων θεωρεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀστέρων, ἢ οὔ. ἀλλ' εἰ μὲν μὴ θεωρήσωσιν, ἔσται τὰ εἰρημένα. εἰ δὲ θεωροῦσιν, ἢ τοὺς συμφώνους σχηματισμούς, ἢ τοὺς ἀσυμφώνους. εἰ μὲν οὖν τοὺς ἀσυμφώνους σχηματισμοὺς οἱ κακοποιοὶ θεωρήσουσιν διαλυθήσονται τελέως. εἰ δὲ τοὺς συμφώνους ἀγαθοποιοί, διαμένουσιν ἀγαπῶντες ἀλλήλους. εἰ δὲ οἱ κακοποιοὶ τοὺς συμφώνους θεωρήσουσιν, οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ τοὺς ἀσυμφώνους. μέσα ἔσται τὰ σχήματα ὥστε μὴ τελέως αὐτοὺς διαλύεσθαι. ἀλλὰ πάλιν αὐτοὺς ἐπανελθεῖν καὶ ἀσπάζεσθαι τὴν κοινωνίαν.

Περὶ μὲν τῶν κατὰ νόμους.

Μέλλει γὰρ λέγειν, περὶ τῶν παρανόμων συναρμογῶν, ἐν τούτῳ αὐτῷ τῷ κεφαλαίῳ. Ἢ νεωτέραις παρὰ τὴν ἡλικίαν. οὐδὲ εἰ οὖν ἀποφαίνεσθαι, καὶ λέγει νεογάμους. πολλάκις νέας πάλιν λαμβάνουσιν αὐτοὶ προβεβηκότες.

Εἰ δὲ καὶ ὑπὸ τὰς αὐγὰς εἴη.

Ἵνα ἀνάλογον τοῖς ἄλλοις τὸ ὕπαυγον λάβοις ὑπὸ τὰς ιε μοίρας.

Ἐν μονοειδέσιν.

Λέγει μονοειδῆ εἶναι τὰ τροπικά, καὶ τὰ στερεά, χωρὶς τῶν πολυσπέρμων, ταῦτα γὰρ ἀναλογεῖ τοῖς δισώμοις.

Ἤτοι καὶ περὶ κόλλησιν.

Κόλλησιν δὲ λέγει τὴν παρουσίαν. μαρτυρίαν δὲ τὸν σχηματισμόν.

Ἔτι δὲ ♀ μετὰ μὲν ♃.

Ἀπὸ μὲν ☾ τὴν κατὰ θεσμὸν γενομένην συναφὴν μαντεύεται, ἀπὸ δὲ τῆς* συναφῆς αὐτῆς τὴν ποιότητα τῆς γυναικὸς καταμανθάνει.

Ἢ ἑνὸς ἑῴου τῶν ἀστέρων.

Ὥσπερ τρόπον καὶ ἡ σελήνη. βούλεται δὲ μὴ ἁπλῶς τὸν ἀστέρα συμπαρεῖναι τῷ ἡλίῳ, ἀλλ'

quadrantes sunt orientales: horum oppositi, occidentales. In sole autem anguli quorum sæpe facta est mentio, ab horoscopo ad M C. & reliqui eodem modo. Si ergo in bicorporeo signo inuenta fuerit ☽ aut ⊙. aut eum multis coniuncti stellis, multa decernunt coniugia. Aliquando etiam in fœcundis signis inuenta ☽, bina coniugia decernit. Quòd si ☽ ad beneficas fertur, formosa & mariti amans uxor significatur. Sin ad maleficas, contraria. Siue pro stellarum proprietate, qualitatem eius explicare poteris. Vnà autem permanent, cũ lumina conuenienter inter sese configurãtur, præsertim cum lumina inter sese commutantur, & Sol loco Lunę, & Luna loco Solis alterius fuerit. Necesse autem est cõfigurationes stellarum cerni à stellis aut non cerni. Verum si non aspexerint, erunt ea q̃ dicta sunt. Si uerò aspexerint, id fiet aspectu uel conueniente uel abhorrente. Si ergo in conuenientibus configurationibus aspexerint maleficæ: citò facient diuortium. Si conuenientibus beneficę, unà permanebunt & inter sese amabunt. Sin maleficæ conuenientibus, beneficæ inconuenientibus aspexerint, mediæ erunt figurę, ut non omnino diuortium faciant, sed in gratiam redeant, & coniunctionem illam amplectantur.

De legitimis.

Dicturus enim est etiam de illegitimis coniugijs in hoc ipso capite.

Aut iunioribus præter ætatem.

Non igitur pronunciandum est, & dicendum, in adolescentia fore maritos. Nã sæpe ubi consueuerint, adolescẽtes ducũt.

Si uero sub radijs fuerit.

Proportione 15 partium etiam hoc accipiendum est, ut aliàs.

In uniformi.

Vniforma appellat tropica & fixa, excep tis fœcũdis, quæ bicorporibus cõparãtur.

Aut per agglutinationem.

Agglutinationem uocat præsentiam, cõfigurationem.

Præterea ♀ cum ♃.

E Luna diuinat legitimum coniugium, ex ipso * coniugio qualitatem uxoris cognoscit.

Aut una stella matutina.

Quemadmodum & Luna. Vult autem stellam non simpliciter adesse Soli,

ἐν τοῖς προηγουμένοις μέρεσι, τουτέστιν, ἑώαν φάσιν ποιούμενον. ἐπισημαίνεσθαι δὲ χρή, ὡς ἀπολελυμένως εἶπεν. ἑνὸς τῶν ἀστέρων ἑώου. ἔστω γὰρ ἀνατολικός, μόνον δὲ ἑῷος· καὶ οὕτω παραδέχεται αὐτόν.

Ἡ μὲν οὖν.

Ὡσαύτως, ὥσπερ ἐπὶ τῆς σελήνης, ἀπὸ τῶν σχηματιζομένων ποιότητα ἐλάμβανε, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ ἡλίου. ὅθεν καὶ τὸ ὡσαύτως οὕτω προσέταξεν, ἵνα τὸ ὅμοιον καὶ τὸ αὐτὸ ἐνδείκνυται.

Καὶ τοῦ δύνοντος.

Τὰ γὰρ διάμετρα τούτων ἐσιώπησεν ὡς λιβυκά, καὶ ἤδη περὶ αὐτῶν διελθών.

Ἐπὶ δὲ τῆς σελήνης τὰ ἀπὸ συνόδου.

Οὐχ ἵνα ἀπὸ τῆς συνόδου λάβῃς τὰ σχήματα, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἡλίου τῆς γενέσεως. πολλάκις γὰρ ἡ προγενομένη σύνοδος, πόῤῥω ἐστίν, ὁ δὲ ἥλιος ἐγγυτέρω, ὅθεν ἀπὸ τοῦ ἡλίου χρὴ λαμβάνειν τὴν ἀπόστασιν τῶν διχοτόμων. τὸ γὰρ ἀπὸ συνόδου καὶ πανσελήνου, οὐδὲν ἄλλο σημαίνει αὐτῷ, ἢ τὸ τῆς αὐξήσεως καὶ μειώσεως.

Διαμένουσιν οὖν.

Ἄρχεται δὲ νῦν λέγειν πότερον διαμένουσιν οἱ συναφθέντες ἢ διΐστανται, ἐπεὶ δὲ συμβαίνει διαμένειν μὲν τὰς συνοικήσεις ἔριδας δὲ καὶ φιλονεικίας παρεμπολαθεῖν. καὶ τοῦτο αὐτὸ ἐπισκέπτεται. ἄρχεται δὲ κατὰ τὸ σύνηθες αὐτῷ, ἀπὸ τῶν συμμέτρων σχημάτων, καὶ καταλήγει διὰ τῶν μέσων, εἰς ἄκρα καὶ φαῦλα σχήματα. τὰ γὰρ φῶτα, ἀνάγκη ἢ ἀσύνδετα εἶναι, ἢ σχηματίζεσθαι. καὶ εἰ σχηματίζοιτο, ἀνάγκη, ἢ συμφώνως ἢ ἀσυμφώνως. μεμάθηκας γὰρ ποῖα μέν ἐστι σύμφωνα σχήματα ποῖα δὲ ἀσύμφωνα· καὶ εἰ σύμφωνα ὦσιν, ἢ ἀμφότερα τὰ φῶτα. ἢ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς θέμασιν, ἢ τὸ ἕτερον, ἑτέρῳ. καὶ εἰ τὸ ἕτερον, ἢ ἥλιος ☉, ἢ σελήνη σελήνῃ. ἢ ἐνηλλαγμένα ὁ ἥλιος τῇ σελήνῃ καὶ ἡ σελήνη τῷ ἡλίῳ· τότε γὰρ φυσικῷ τινι τρόπῳ δοκεῖ τὸ ἄῤῥεν συζυγεῖν. πάντων δὲ κάλλιστόν ἐστιν ὅταν μὴ ἁπλῶς ὁ ἥλιος τῇ σελήνῃ σχηματίζοιτο, ἀλλ' ὅταν ἡ σελήνη τοῦ ἀνδρὸς τῷ ☉ τῆς γυναικὸς σχηματίζοιτο. τότε γὰρ μάλιστα τὸ κατὰ φύσιν θεωρεῖται.

Ἡ γὰρ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ συνεζεύγνυται.

Μεμάθηκας ὡς ἀπὸ μὲν τῆς σελήνης, γυνή, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀνδρὸς ἡλίου ἀνήρ, οἷον, εἰ τύχοι ὁ ἀνὴρ τὴν σελήνην ἔχειν τοῦ καρκίνου. ἡ δὲ γυνὴ τὸν ἥλιον ♓. εἰ γὰρ καὶ ὁ ἀνὴρ ἔχει τὴν ☾ ♓ οὐκ ἔσται τοιοῦτον. (φέρε δὴ) μὴ μόνον τὸ ἐν ἀλλαγῇ, ὡς δὲ ὑποδείγματος ἔδειξεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἕτερον. ὥστε τὴν ☾ τοῦ ἀνδρὸς συμφώνως τῷ ἡλίῳ σχηματίζεσθαι, ὑποκείσθω γὰρ τὸν μὲν ἄνδρα

ſed in partibus antecedentibus, hoc eſt in ortu matutino. Notandum autem eſt, eũ dixiſſe abſolutè (utra ſtella matutina) Eſto enim * una, ſed orientalis & matutina. Etiam ſic eam admittit.

♄ igitur cum ☉.

Vt in Luna, ſic etiam in ☉, à ſtellis configuratis qualitatem coniugis petit. Quare etiam (eodem modo) adiecit, ut ſimile & idem eſſe iudicium indicaret.

Et occaſus,

Horum enim oppoſita, ut occidentalia, & de quibus iam egerit, reticuit.

In Luna à coniunctione.

Non ut à coniunctione figuras ſumas, ſed à ☉ genituræ. Sæpe enim antegreſſa coniunctio remota eſt, Sol autem propior. Vnde à Sole ſumendum eſt interuallũ quadrantum. Nam cum ait à ☌ aut ☍, nihil aliud niſi incrementa & decrementa intelligit.

Perſeuerant igitur.

Nunc tractare incipit, utrum coniuges unà permanſuri, an diuortium facturi ſint? Quia uerò fit, ut unà quidem permaneant, ſed cum litibus & contentionibus: etiam hoc ipſum conſiderat. orditur autem more ſuo ab aptis figuris ac per medias progrediens, deſinit in extremis & malis. Lumina enim neceſſe eſt, aut non colligari, aut configurari. Si configurantur, neceſſe eſt id fieri conuenienter. (Quę autẽ figuræ cõueniẽtes, aut incõueniẽtes dictũ eſt). Quod ſi cõueniunt: aut utrũq; lumen, aut in utraque figura, aut alterum cum altera, Si alterum, aut ☉ cũ ☉ aut ☽ cum ☽: aut commutata ſunt, ☉ cum ☽, ☽ cum ☉.* Tunc etiam naturali quadam ratione uidetur mas congruere. Omnium autem pulcherrimum eſt, cum non ſimpliciter ☉ cum ☽ configuratur. Sed cum ☽ uiri, cum ☉ mulieris configuratur. Tunc enim maximè naturalis congruentia cernitur.*

Vxor enim marito copulatur.

Cognouiſti enim à ☽ uxorem, à Sole maritum indicari. Veluti: Maritus habeat Solem in ♋, uxor ☽ in ♓. Nam ſi etiã maritus habuerit ☽ in ♓, non ita erit.

Age uerò.

Nõ tantũ cõmutationẽ tanq; in exemplo oſtẽdit, ſed etiã alterũ, ut ☽ mariti cõueniẽter cũ Sole configuretur. Ponatur, maritũ habere

ἔχειν ☾ ♒ τὴν δὲ γυναῖκα, τὸν ☉ ♋. καὶ πάλιν, τὸν μὲν ἄνδρα τὸν ☉ ♊ τὴν δὲ γυναῖκα, ♓ τὴν ☽, ἔστιν οὖν ἐν τούτῳ τὸ ἐν ἀλλαγῇ. ἡ μὲν τοῦ ἀνδρὸς σελήνη ἔχει τὸν ☉ τῆς γυναικός, ὑπόκειται γὰρ ὁ μὲν ἥλιος τῆς γυναικὸς ♋. ἡ δὲ σελήνη τοῦ ἀνδρὸς ὑδροχόῳ. ἂν δὲ ὑπαλλάξωμεν τὰς ☾, καὶ τὴν μὲν τοῦ ἀνδρὸς ♓ ὑποθώμεθα τὴν δὲ τῆς γυναικὸς ὑδροχόῳ, εὑρήσομεν τὴν σελήνην τῆς γυναικὸς ἐπιθεωροῦσαν τὸν ἥλιον τοῦ ἀνδρός, καὶ τὴν ☾ τοῦ ἀνδρὸς σχηματιζομένην πρὸς τὸν ἥλιον τῆς γυναικός. καὶ μάλιστα ὅταν ἐν ἀλλαγῇ, ἵνα μὴ ὁ ☉ τῷ ἡλίῳ, ἢ σελήνη τῇ σελήνῃ, ἀλλὰ ὁ ἥλιος τῇ σελήνῃ. καὶ ἡ σελήνη τῷ ἡλίῳ.

Ἢ ἐν ἀσυνδέτοις.

Καὶ τὰ ἀσύνδετα, καὶ τὰ ἀσύμφωνα διαλύει. ὥσπερ οὖν καὶ οἱ ἀγαθοποιοὶ τῶν ἀστέρων συνδεσμοῦσιν, οἱ δὲ κακοποιοὶ διαλύουσιν. ὅταν οὖν τὰ ὅμοια εὑρεθῇ σχήματα· τότε τὰ ἄκρα συμβαίνει, οἷον, εἰ συμφώνως σχηματίζονται, καὶ ὑπὸ ἀγαθοποιῶν θεωροῦνται μετὰ τῆς συμπαθείας καὶ φιλίας ἔσται. ἐὰν δὲ ἀσύνδετα ᾖ τὰ φῶτα, ἢ ἀσυμφώνως σχηματίζοιντο ἢ ὑπὸ κακοποιῶν θεωροῖντο. πάλιν παντὸς τρόπου διαλυθήσονται. ἢ καὶ οὐδὲ ὅλως ἔσται συνέλευσις. ἐὰν δὲ μέσα ᾖ τὰ σχήματα, καὶ ἀναμεμιγμένα, τότε ἔσται διάζευξις, ἢ συνέλευσις μετέπειτα γενήσεται. μικτὰ δεῖ τὰ σχήματα ὅταν ἢ τῶν φώτων ἀσυνδέτων ὄντων, ἀγαθοποιοὶ ἐπιθεωρήσωσιν, ἢ ὅταν συμφώνως τῶν φώτων θεωρηθέντων, οἱ κακοποιοὶ σχηματισθῶσιν.

Μετὰ δὲ τοῦ τῆς ἀφροδίτης.

Δηλονότι, τῶν κακοποιῶν σχηματισθέντων.

Τὰς δὲ κατ᾿ ἄλλον οἷον δή ποτε τρόπον γινομένας.

Εἰπὼν περὶ τῶν νομίμων γάμων, νῦν βούλεται λέγειν, καὶ περὶ τῶν μὴ νομίμων.

Περὶ τῶν μὴ νομίμων γάμων.

Τὰ δὲ μὴ νόμιμα πολλάκις εἰς νόμιμα μετέπεσε. τί γάρ ἐστι λάθρα συνελθὼν, πρὸ τοῦ ἐλθόντος χρόνου, νομίμως ζεύγνυται. λαμβάνει δὲ τὰς τοιαύτας τῶν σκέψεων, ἀπὸ τοῦ ♂ καὶ τοῦ ♄, καὶ τῆς ♀. δοκοῦσι γὰρ οὗτοι οἰκειωσίν τινα καὶ συμπάθειαν ἔχειν πρὸς ἑαυτούς. ὅρα δὲ πῶς ὁ μὲν ἄρης ἐν αἰγοκέρωτι ἔχει τὸ ὕψωμα. ἡ δὲ ἀφροδίτη ἐν τοῖς ἰχθύσιν. πάλιν ἐν △ ♂ ἔχει τὸ ὕψωμα ὁ δὲ ♄ καὶ ἡ ♀, οὐκ ἔτι τὸ ὕψωμα, ἀλλὰ τοὺς οἴκους. ὁ μὲν γὰρ κρόνος, τὸν ζυγόν. ἡ δὲ ἀφροδίτη ἐν τῷ ♍ παραλαμβάνεται εἰς τὸ πρεσβυτικὸν πρόσωπον ὁ ♄ ταῖς γὰρ μητράσι μίγνυται, καὶ πατρῴαις. καὶ θείαις, εἰς δὲ τὸ ἀκμαστικόν, ὁ ♂. ἀδελφοῖς γὰρ ἢ ἀδελφαῖς μίγνυσι σχηματισθεὶς ♀. τῇ μὲν οὖν προτέρᾳ, ἐὰν δὲ

habere ☽ in ♒: uxorem habere ☉ in ♋. Rursus, maritũ habere Solem in Gemin. uxorem ☽ in Piscibus. Hic igitur est commutatio. Non tamen mariti ☽ attingit ☉ uxoris. Nam statuitur ☉ uxoris in ♋. ☽ mariti in ♒ Sin Lunas commutauerimus & mariti ☽ in ♓, uxoris ☽ in ♒ statuamus inueniemus mariti Solem aspici à ☽ uxoris, & mariti Lunam cum Sole uxoris con figurari. præsertim si commutatè id fiat, ut non ☉ cũ ☉, ☾ cum ☽, sed Sol cũ Luna. & ☽ cum Sole.

Aut in coniunctis.

Etiam inconiuncta & inconuenientia dissoluunt matrimonium. Nam ut beneficæ coniungunt, sic maleficæ disiungũt. Cum igitur similes figuræ reperiuntur, tunc extrema eueniunt. Veluti, si congruenter configurantur & à beneficis aspiciuntur: concordia cum mutuo affectu est. Si autem sunt inconiuncta, aut inconuenienter configurata, aut à maleficis irradiata: quouis modo dissoluetur matrimonium, aut ne congressus quidem est futurus. Sin mediæ fuerint figuræ & permistæ tunc disiunctio euẽtura est, aut denuo conueniẽt. Mistæ figuræ sunt, quando aut, cum Lumina inconiuncta sunt, beneficę aspiciũt, aut, cum lumina conuenientia configurata sunt, maleficæ aspiciunt.

Cum ♀.

Scilicet maleficis configuratis.

Quæ uerò quouis alio modo fiunt.

Absolutis legitimis nuptijs, nunc de illegitimis est dicturus.

De illegitimis nuptijs.

Illegitimæ nuptiæ sæpe fiunt legitimæ, ut si quis antè cum aliqua rem habuerit, & pòst eam ducat. has autem consideratio nes sumit à ♂ ♄ ♀. Quæ stellæ quadam inter se necessitudine deuinciri uidentur. Vide autem ut ♂ in ♍, △ ♀: ♀ in ♓ ♂ △ exaltetur: ♄ autem & ♀ ratione domicilio rum non altitudinum coniunguntur, ut ♄ in ♎ ♀ in * ♍. ♄ in senili persona adhibetur. Nã cũ matrib. cõmiscetur, patruis & auunculis. In adulta, ♂. fratribus enim aut sororibus miscetur, cum ♀ configuratus.

ἀπὸ τῆς ♀ ἐπισκόπει ὁποίαν ἕξει γυναῖκα. νῦν δὲ πρὸς αὐτὸν σκόπει τὴν γένεσιν ὁποίαν αὐτὴν ἀποτελεῖ. σκόπει οὖν τὴν ἀφροδίτην ὡς ἔφαμεν, ὅπως διάκειται. μετὰ μὲν κρόνου συνοῦσα, καὶ ἁπλῶς καὶ καθ᾽ αὑτὴν, ποιεῖ ἐρωτικὰς ψυχάς, ἐὰν δὲ καὶ ☿ αὐτοῖς συμπαρῇ ἅτε ταχυκίνητος ὡς εἴρηται περιβοήσιας ποιεῖ. σκοπεῖν δὲ χρὴ ἐπὶ τούτοις καὶ τὰς τῶν ζῳδίων φύσεις. ἐὰν γὰρ εὑρεθῶσιν [†] ἐπίκοινα τυχόντα, συγγενικοὺς γάμους ποιοῦσιν. ἐὰν ἢ καὶ τῇ ἀφροδίτῃ καὶ τῷ ♂, ἢ ἡ σελήνη, ἢ ὁ ♃ συμπαραγένηται, τὸ δὲ δύο ἀδελφαῖς συμμίγνυνται, πλὴν ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ἀνδρῶν, σκοπεῖν χρὴ τὴν σελήνην. ἐπὶ δὲ τῶν γυναικῶν, τὸν ♃, ἀλλὰ δὴ παραλάμβανε πάλιν ὁ κρόνος. οὗτος οὖν μόνος, ἢ μετὰ ☿ συνὼν τῇ ἀφροδίτῃ ποιεῖ ὠφελίμους τοὺς γάμους. μετὰ δὲ ♂ βλαβεροὺς. καὶ ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἄρεος ἀρέσκαμεν ἀπὸ τῶν ἐπικοινῶν ζῳδίων συγγενικοὺς γάμους. χρὴ δὲ τὸν τρόπον ἐπὶ τούτοις ζητεῖν, πότερον, πρὸς ὁμήλικας ἔσται ἡ μίξις αὐτῶν, ἢ πρὸς πρεσβυτέρους. σκοπεῖν δὲ χρὴ τὰ τοιαῦτα, ἀπὸ τῆς φάσεως τῶν ἀστέρων, τουτέστι κρόνου καὶ ἄρεος. διὰ ἀφροδίτης ἀνάγκη γὰρ ταύτην ἢ ὁμοιοσχήμονα εἶναι αὐτοῖς. ἢ οὐχ᾽ ὁμοιοσχήμονα. εἰ δὲ ὁμοιοσχήμονα εὑρεθῇ, ἢ [†] δυτικωτέρα, ἢ ἀνατολικωτέρα. καὶ οὐκ ἔστι τι ἕτερον παρὰ ταῦτα τὰ σχήματα, ἀλλ᾽ ὁμοιοσχήμονα εὑρεθῇ, ὁμήλικας εἶναι σημαίνει, εἰ δὲ δυτικωτέρα πρεσβυτέρας.

Συνόντων γὰρ τοῖς φωσίν, οἰκείως.

Τουτέστιν ♂, ♄. καὶ ♀ καὶ ἑκατέρου. δῆλον δὲ ὅτι κἂν λαθραίως γίνωνται, ὡς νόμιμον μαθήσεσθαι τὴν μίξιν, ὥστ᾽ ἐντοῦθα διδάσκει ἡμᾶς τὸν παλαιὸν πῶς δεῖ γινώσκειν πότερον οἰκεῖα ἔσται ἡ μίξις καὶ νόμιμος ἢ οὔ. τὸ δὲ οἰκείως τί βούλεται, ὡς τὰς ἐπὶ μὲν τῶν θηλειῶν πρὸς τὸν ἥλιον αὐγὰς εὖ διακεῖσθαι. ἐπὶ δὲ τῶν ἀρρένων πρὸς τὴν σελήνην.

Κατὰ τὸ πρεσβυτικόν.

Ὥσπερ τινὸς ἐρωτήσαντος εἰ ἀμφοτέροις συνῆκέ τις αὐτῶν, ἡ διαφορὰ φησὶν ὅτι μετὰ ♂ ♀, ἀκμαστικὸν σημαίνει τὸ πρόσωπον. μετὰ δὲ ♄ πρεσβυτικόν.

Καὶ ἐὰν μὲν ὁμοιοσχήμων.

Ἵνα ὃν ἔχει σχηματισμὸν ὁ συνὼν τῇ ἀφροδίτῃ ἀστήρ. τὸν αὐτὸν ἔχῃ κἀκείνη, εἴτε δυτικός ἐστιν, εἴτε ἀνατολικός. τοῦτο δὲ ὥσπερ κοινὸν παρέβαλεν ἀμφοτέρων τῶν ἀστέρων θεώρημα, ὥστε ἐπὶ μὲν τοῦ ♄. οὔτε ♂ ἐρεῖς ὄνομα πρεσβυτικὸν ἢ ἀκμαστικόν, ἀπὸ δὲ σχημάτων τὴν ἡλικίαν γράψεις ὁμήλικας πρεσβυτέρας,

Margin: ἐπίκοινα. — δυτικωτέρα.

Prius igitur ex Venere considerabat, qualem habiturus esset uxorem, nunc ex ipsa genitura considerata, qualem ea hominē reddat? Vide igitur Venerē, ut diximus, quomodo sit affecta. Cum ♄ coniuncta simpliciter et per se amatores facit. quod si ☿ etiā accesserit, quippe motu celer, ut dictum est, efficit ut res diuulgetur. Praeterea signorum etiam natura est consideranda. quae si * promiscua sunt, cognatas nuptias decernūt. quod si ad ♀ & ♂ uel ☽ uel ♃ accesserit: tum cum duabus sororibus commiscetur. Verum in uiris consideranda est ☽, in mulieribus ♃. Sed rursus sumat ♄. Is uel solus cū ☿ Veneri iūctus, utilia efficit matrimonia: cum ♂ noxia. & ut de Marte diximus, in promiscuis signis cognatas decernit nuptias. Post haec modus est quaerendus, utrum consuetudinem habituri sint cum aequalibus aut natu maioribus. Hęc porrò aestimanda sunt è stellarum ortu, hoc est, ♄ ♂ ♀. Necesse enim est hanc in simili aut dissimili cum eis figura esse. * In dissimili figura, aut occidentalior erit aut orientalior, neque praeter has alia figura est. Si in simili figura inuenta fuerit, significat parem aetatem. Si occidentalior, grandiorem.

Margin: pro infecta lege intimus [illegible]

Nam ij cum iuncti sunt luminibus.

Hoc est ♂ ♄ & ♀ & alterutrae. Constat autem etsi occultè coeant, tamen legitimum inde fore coniugium. Itaque hic nos Ptolemaeus docet, quomodo cognoscendum sit, utrum cōueniēs & legitimus futurus sit coitus nec ne. (Conuenientes) quid significat? ut in foeminis radij erga Solem bene sint affecti. In maribus, erga Lunam.

Ratione senilis.

Quasi rogarit aliquis, an eorum aliquis cum ambobus sit coniunctus? Discrimen, inquit, est quod ♂ cū ♀ personam adultā significat. ♀ cum ♄ senilem.

Quod si in simili figura.

Vt quam configurationem habet stella iuncta ♀, eandem & ipsa habeat. siue occidentalis siue orientalis sit. & hoc praeceptū ut utriusque stellae commune inseruit. * ut à ♄ quidem neque ♂ nomen senile aut adultum usurpes, sed à figuris aetatem describas: aequales seniores: ut cum ado-

lescens

ὅταν νέος νέα μητρυιᾶ, ἢ θεία. ὁμήλικες ἀκμαῖοι, ὅταν νέοι δύο ἀδελφοί· πρεσβύτης πρὸς νέαν, ὅταν πατὴρ θυγατέρα· ἀκμαῖον πρὸς ἀκμαῖον ὅταν μεσῆλιξ νεωτέρα ἀδελφῇ, πρεσβύτης, πρὸς πρεσβυτέραν. ὅταν νέος ἀδελφῆς μείζονι. ὁμήλικες γέροντες, ὅταν πρὸς θείαν. ὁμήλικες προβεβηκότες, ὅταν πρὸς ἀδελφήν. ἐνδέχεται γὰρ τὴν ἡλικίαν τὴν αὐτὴν εἶναι. τὸ δὲ ὄνομα πρεσβυτικόν. ὡς ἐπὶ θείου, τί γὰρ ὅτι πατὴρ καὶ θυγάτηρ τετόκασι, καὶ ἔστι τὸ μὲν τοῦ θείου ὄνομα πρεσβυτικόν. ἡ δὲ ἡλικία ἡ αὐτή. ἐρεῖς οὖν ἀπὸ κρόνου ὡς ἔφαμεν τὸ πρεσβυτικὸν ὄνομα, οἷον ὅτι θείῳ ἢ πατρὶ ἢ πάππῳ συμπλακήσεται, ἐὰν δὲ ἄρης, ὅτι ἀδελφοῖς, ἢ ἀνεψιοῖς ἢ συγγενέσι.

Τῷ προειρημένῳ σχήματι,

Ἵνα ὁ ἄρης, μετὰ ♀ καὶ ἑρμοῦ, ἢ καὶ ὁ τοῦ ἄρεος, ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, ἢ ☾ ἐν τῷ μεσουρανήματι εὑρεθῇ.

Εἰ μὲν τοῖς ἑπομένοις ζῳδίοις.

Ἄρχεται λοιπὸν σε διδάσκειν πῶς ὀφείλεις γινώσκειν μὴ μόνον ὅτι συγγενικὸν λήψεται γάμον, ἀλλὰ καὶ ὁποῖον καὶ ὅτι οὖν μετὰ τῶν εἰρημένων πάντων. πότερον οὖν πάρεισιν αὐτοῖς ὁ ἥλιος, ἢ ἡ σελήνη. ἑκάτερος γὰρ τῶν φώτων, ἐπιδείξουσι τὴν τοῦ προσώπου ἰδιότητα.

Τῶν μὲν συγγενικῶν.

Συγγενικὰ ζῴδια καλεῖ τὰ ἐπίκοινα. ὅταν οὖν οἱ εἰρημένοι σχηματισμοὶ ὦσιν ἐν τοῖς συγγενικοῖς ζῳδίοις. ἀλλ' ἐν τοῖς θηλυκοῖς τόποις καὶ προσώποις, τότε συμπαθεῖν ποιεῖ ἀνθρώπους. τόπους δὲ καλεῖ τὰ ζῴδια, πρόσωπα δὲ ἀπηλιωτικά, καὶ λιβυκὰ τεταρτημόρια, καὶ τὰς ἑσπερίους καὶ τὰς ἑῴους φάσεις. καὶ ταῦτα γὰρ πάντα ἀρρενοῦνται καὶ θηλύνονται.

Καὶ αὐλικούς.

Ὥστε ὄρχεις μὲν μὴ ἔχειν. τὸν αὐλίσκον δὲ μόνον. πολλάκις δέ τινα ἀναλογοῦντα τούτοις συμβαίνει, ὥστε μὴ αὐτόθεν εὑρίσκεσθαι τὰ εἰρημένα. ὡς ἐπὶ στειρῶν ἢ σπανοτέκνων. ἀνάλογα γὰρ τὰ τοιαῦτα.

Καθόλου δὲ ποταπὴν τινὰ ἕξουσι πρὸς ἀφροδίσια.

Τούτων γὰρ πλεῖσται διαφοραί εἰσιν· οἱ μὲν γάρ εἰσι νόμιμοι, οἱ δὲ παράνομοι. καὶ οἱ μὲν εἰσὶν ὁμόφυλοι. οἱ δὲ συγγενικοί. περὶ πάντα τούτων μεμαθήκας. ἐπὶ μὲν τῶν ἀνδρῶν, ἐκ ♂. ἐπὶ δὲ τῶν γυναικῶν, ἐκ ἀφροδίτης, νῦν ἐθέλει εἰπεῖν ποίαν ἕξει ἑκάτερος αὐτῶν ὄρεξιν. πότερον, κοσμίας, ἢ ἀκόσμους καὶ ἀσελγεῖς. τοῦτο δὲ λαμβάνει ἀπὸ ἄρεος. καὶ οὐχ' ὡς οἱ ἄλλοι πάντες. ἐπὶ μὲν τῶν γυναικῶν, τὸν ♂ ἐπιθεωροῦσιν. ἐπὶ δὲ τῶν

lescens cum adolescente nouerca aut amita: æquales, adulti: cum duo adolescentes fratres: senex cum adolescente, cum pater cum filia, adultus cum adulta: cum mediæ ætatis cum iuniore sorore. senex cum seniore, cum adolescens cum sorore maiore æquales senes, quando cum amita. æquales prouectæ ætatis, quando cum sorore. fieri enim potest, ut eadem ętate sint. Nomen autē simile, ut in auunculo. Quid enim quod pater & filia procrearunt? & est auunculi nomen simile, ætas eadem? In Saturno igitur, ut diximus, simile nomen usurpabis, ueluti, rem habituram esse cum auunculo, patre aut patruo. à ♂ cū fratribus, consobrinis aut cognatis.

Figura suprà dicta.

Vt ♂ cum ♀ & ☿ aut etiam ♂ in horoscopo aut MC. inueniatur.

In sequentibus quidem signis.

Docere nunc incipit quomodo cognoscendum sit, non modo utrum nuptiæ cognatæ sint futuræ, sed & quales, & quid uis cum ijs quæ dicta sunt omnibus. Vtrū igitur adest eis ☉ aut Luna. Vtrumque enim lumen personæ proprietatem tibi demonstrabit.

Cognationis.

Cognationis signa appellat promiscua. Si igitur expositę cōfigurationes in signis cognationis sunt * sed in fœmineis locis et faciebus, efficiunt mutuam inter homines affectionem. Loca uerò signa uocat: facies orientales & occidentales quadrantes: ortus item uespertinos & matutinos. Pro his enim omnib. masculescūt aut effœminanť.

* Et canales.

Vt testes non habeant, sed fistulam tantū. Sæpe etiam quedā contingunt, quę his respondeant, ut non ea plane inueniant quæ dicta sunt, ut in sterilibus, aut ijs quæ rarò pariunt. Hæc enim similia sunt.

In uniuersum autem, quomodo erga rem.

Nam rei Venereę plurima sunt discrimina. Alij sunt legitimi, alij legibus contrarij. alij eiusdem gentis, alij cognati qui consuetudinem cū aliquibus habent. Hæc omnia cognouisti, in uiris ex ♂, in mulierib. ex ♀ Nūc dicturus est, quales uterque sit habiturus appetitiones, utrū modestas, an immodestas & degeneres. Hoc sumit à ♂ nō ut alij omnes, in mulierib. ♂ intuenť, in uiris

αὐξῶν τὴν ἀφροδίτην πρὸς μὲν γὰρ τοὺς ἀγαθοποιοὺς φερόμενος, κοσμίους ποιεῖ. πρὸς δὲ τὸν κρόνον, ἀσελγεῖς. εὑρήσεις δὲ τοὺς σχηματισμοὺς, ἐν τοῖς κατὰ μέρος, καὶ ἡμᾶς οὐ μακρύνειν χρὴ τὸν λόγον, μέλλοντας τὴν κατὰ μέρος ἐξετάζειν λέξιν.

Ἀπόντος κρόνου.

Οὗτος γὰρ τὸ αἰσχρὸν παρέχει.

Καὶ τὸ ἀντιληπτικόν.

Ὁ γὰρ ἑρμῆς ἅτε οὐ μόνιμος ὢν τὸ ἀκίνητον παρέχεται.

Κἂν ὁ μὲν ἑσπέριος ᾖ. κἂν τεθηλυσμένοι ὦσιν οἱ ἀστέρες.

Βούλεταί σοι λοιπὸν τὸ πῶς ἔσται ἡ ἐπιθυμία εἰπεῖν, ἣν ἐν ταῖς ἀνωτέρω διάθεσιν ἐκάλεσε. πότερον θηλειῶν, ἢ ἀῤῥένων ἔσται ἡ ὄρεξις. σκόπει δὲ τοῦτο ἐκ τῶν σχηματισμῶν. τὸ μὲν γὰρ ἑσπέριον, ἀλόγως σημαίνει τὰς θηλείας, τὸ δὲ ἑῷον, τοὺς ἀῤῥένας. ὡς ἂν εὕρῃς διακειμένους ♂ ♀ οὕτω λέγεται. καὶ τὴν ὄρεξιν εἶναι.

Οὐχ ὑπερπαθῶς.

Τουτέστιν ἀμέτρως καὶ ἀπροσκαίρως.

Ἐὰν δὲ ὁ τοῦ ἄρεος.

Ἡ μὲν ♀ ἅτε γυναικεῖον σημαίνουσα πρόσωπον, τὸ ταπεινὸν σημαίνει. ὁ δὲ ♂ ἅτε ἀνδρεῖον, τὸ μετὰ φόβου καὶ κεκρυμμένον.

Ἢ τοῖς σχήμασι.

Ἵνα, τὸν διττὸν ἐνδείξηται τρόπον, τόν τε πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ τὸν ὡροσκόπον.

Τοῖς προκειμένοις σχήμασι.

Τοῦ ♄ ζητεῖ τὴν φύσιν. ἀνατολικὸς μὲν ὢν ἀσελγείας ἐστὶ ποιητικός. ὑπὸ τοῦ φανὲς δὲ ἄγει τὴν ἀσέλγειαν, δυτικὸς δὲ τὸ ἀνάπαλιν.

Περὶ τέκνων.

Ἐπειδὴ μετὰ τὸν περὶ γάμου λόγον ὁ περὶ τέκνων λόγος ἕπεται, ὅθεν καὶ τὴν ἑπομένην αὐτῷ τάξιν εἴληχε, ἔστι δὲ παραπλήσιον τοῖς ἄλλοις ἤδη δεδειγμένοις πολυσχιδὲς τὸ κεφάλαιον. ζητεῖ γὰρ ἐν αὐτῷ εἰ ἕξει τέκνα, καὶ ὁπόσα. καὶ ἔτι τὸν πότερον, ἔνδοξα ἢ ἄδοξα. εἶτα ὑγιεινὰ, ἢ ἀσινῆ. καὶ μόνιμα, ἢ οὔ. καὶ ἢ φίλα, ἢ ἐχθρὰ τὰ τικτόμενα. λαμβάνεται δὲ τὸ κεφάλαιον, ἐκ τόπων καὶ ἀστέρων. τῶν γὰρ τόπων, οἱ μὲν εἰσὶ δοτικοί. οἱ ἀναιρετικοί. καὶ οἱ μὲν εἰσὶν ἄσπερμοι. οἱ δὲ σπερματικοί. ἀκούσεις γὰρ τοῦ παλαιοῦ λέγοντος τούς τε ἀσπέρμους, καὶ πολυσπέρμους τόπους. τέσσαρες δὲ εἰσὶ τόποι ἐξ ὧν ὁ περὶ τέκνων θεωρεῖται. ὁ ι ὁ ια καὶ τὰ τούτων διάμετρα, τουτέστιν τὸ ὑπόγειον καὶ ὁ πέμπτος τόπος. τὸν δὲ πέμπτον τόπον οἱ αἰγύπτιοι, ἀφωρισμένως τοῖς τέκνοις παρεῖχον. κἂν οὗτοι οἱ

Venerem. Nam si ad beneficas fertur, modestas facit. Si ad ♄, immodestas. Configurationes porrò in particularibus inuenies, neque opus est, nos longiorem sumere orationem cum singula uerba sumus excussuri.

Absente Saturno.

Is enim turpitudinem solet addere.

Et defensionem.

☿ enim ut instabilis, agilitatem addit.

Ac is uespertinus & stellæ effœminatæ.

Iam dicet qualis futura sit, appetitio, quã suprà affectionem uocauit. fœminarũue an marium. Id uerò è cõfigurationibus iudica. Nam uespertinus ortus probabiliter fœminas significat: matutinus, mares. Prout ♂ & ♀ affectos uideris, ita etiam appetitum fore dicito.

Non ardenter.

Hoc est, immodicè & intempestiuè.

Si uerò Martis.

Venus quidem, ut fœmineã personam significans, humilitatem significat. ♂ ut uirilis, rem cum metu coniunctam & occultam.

Aut figuris.

Vt duplicem ostendat modum, tam erga horoscopum quam erga Solem.

Supra expositis figuris.

Naturam Saturni quære. Nam is orientalis impudicitiam decernit, eamque palã facit. Occidentalis, contrà.

De liberis.

Quia coniugij tractationem, tractatio de liberis sequitur hæc causa est, cur illam ordine sequatur. Est autem hoc caput simile superioribus, & multiplex, Nam in eo quærit, an habiturus sit liberos, & quot. tertio, celebres an obscuros. Deinde læsos an incolumes? superstites nec ne? charos an inuisos? Sumitur autem caput hoc è locis & stellis, Nam locorum, alia dant, alia auferunt. alia sterilia, alia fœcunda sunt, & ipse Ptolemæus loca fœcũda & sterilia explicabit. Quatuor autem loca sunt, è quibus de liberis iudicatur, locus decimus, undecimus & horũ oppositi. hoc est, I M C. & quintus locus, quẽ qdẽ Aegyptij seorsim liberis attribuebãt. Si hæc

loca

τόποι πάντες ἢ τινὲς ἐξ αὐτῶν εἰς πολύσπερμα ἐμπέσωσι ζώδια, πολλὰ ἔσεσθαι τέκνα. ἐὰν δὲ ἐν ἀποσπέρμοις, οὐ πολλὰ ἔσεσθαι. τῶν δὲ ἀστέρων, οἱ μὲν εἰσὶ τεκνοποιητικοί, οἱ δὲ ἀναιρετικοί. ☾ μὲν γὰρ καὶ οἱ ἀγαθοποιοὶ δοτῆρες, εἰσὶ τῶν τέκνων ☉, καὶ οἱ κακοποιοὶ ἀναιρέται τοῦ ἑρμοῦ κοινοῦ τυγχάνοντος. ἐὰν οὖν οἱ δοτῆρες ἐν τοῖς δοτικοῖς εὑρεθῶσιν, ἀπαραποδίστως δώσουσιν. ἐὰν δὲ οἱ ἀναιρέται τῶν τέκνων, ἐν τοῖς ἀναιρετικοῖς πέσωσι τόποις, παντελῶς οὐ δώσουσιν. ἐὰν δὲ ἀναμίγδην, τὰ μὲν δώσουσι, τὰ δὲ ἀφαιρήσουσιν. τὴν δὲ ποσότητα γνωσόμεθα, ἐκ τῆς τῶν ζωδίων φύσεως. ἐν δισώμοις γὰρ ἢ πολυσπέρμοις ὄντες, ἢ δύο ἢ καὶ πλείονα δώσουσιν. ἐν μοναχοῖς δὲ ἓν τέκνον μόνον ποιήσουσιν. ἐὰν δὲ ἀρρενωθῶσιν οἱ δοτῆρες τῶν τέκνων κατὰ τοὺς εἰρημένους τόπους, ἄρρενα δώσουσιν. εἰ δὲ μὴ θήλεα. καὶ ἐὰν μὲν οὕτως αὐτοὶ οἱ δοτῆρες τῶν τέκνων ὦσι καὶ ἐν ἰδίοις τόποις, ἔνδοξα δώσουσι τέκνα. ἐὰν δὲ δυτικοὶ εὑρεθῶσι, καὶ ἐν ἀλλοτρίοις τόποις, ἄδοξα. σκοπεῖν δεῖ ἐπὶ τούτοις πότερον ἔσται ταῦτα τοῖς γονεῦσι φίλα, ἢ οὔ. ἐὰν μὲν γὰρ οἱ δοτῆρες τῶν τέκνων σύμφωνον ἔχωσι σχηματισμὸν πρὸς τὴν ὥραν καὶ πρὸς τὸν κλῆρον τῆς τύχης, ὃν ἤδη μεμαθήκας, καὶ πρὸς φίλα τοῖς γονεῦσιν ἔσται καὶ διαδέξεται αὐτῶν τὴν κληρονομίαν. ἐὰν δὲ αὐτοὶ οἱ δοτικοὶ τῶν τέκνων σύμφωνον ἀλλήλοις θεωρήσωσιν, φίλοι διαμενοῦσιν. εἰ δὲ ἀσύμφωνοι ἐχθροί.

Τοῦ κατὰ κορυφὴν τόπου.

Καὶ γὰρ ἐν τῷ περὶ ἀδελφῶν τόπῳ, ἐκ τοῦ ι καὶ τοῦ ια τῆς ☾ τόπου ἐλαμβάνομεν. ἀναλογεῖ γὰρ ὡς πολλάκις μεμαθήκας τῇ μητρί, ἡ σελήνη, καὶ ἡ ♀ εἰκότως οὖν καὶ ἐνταῦθα ἐκ τοῦ ι καὶ ια τόπου τοῦ ὡροσκόπου. ὁ γὰρ ὡροσκόπος αὐτῷ τῷ τικτομένῳ ἀναφέρεται, καὶ δοτὴρ μετὰ τῶν δοτικῶν ἀστέρων ὑπάρχει.

Οὐδὲν ἧττον, κἂν εἰ ἀνατολικὸς εἴη.

Εἰ γὰρ δυτικὸς ὑπάρχει, οὐδὲν ἧττον ἐστὶν ἀφαιρετικός.

Καὶ τοῖς πρὸς ἥλιον σχηματισμοῖς.

Ἐσιώπησε τὸν τρίτον πρὸς τὸν ὡροσκόπον σχηματισμόν, ἐπειδὴ ἤδη ὑπέθετο τῶν τόπων τοὺς μὲν ἐν τοῖς προηγουμένοις μέρεσι τοῦ ὡροσκόπου, τοὺς δὲ ἐν τοῖς ἑπομένοις. ὡς τὸ δῆλον, περιττὸν οὖν ἅπαξ εἰρηκότας, πάλιν μνημονεύειν αὐτῶν.

Τῶν δὲ αἱρέσεων ἀμφοτέρων λόγον.

Αἵρεσιν δὲ λέγει νῦν, οὐ τὰς νυκτερινὰς καὶ ἡμερινὰς ἀλλὰ τὰς τῶν δοτικῶν ἀστέρων, καὶ ἀφαιρετικῶν

loca omnia aut plerunq; in fœcunda signa inciderit: abundabunt liberi, Si in sterilia: non abundabunt: stellarũ porrò aliæ largiũtur liberos, aliæ perimunt. ☾ enim & beneficæ dant liberos: ☉ & maleficæ tollunt. ☿ communis est. Si ergo datores in locis largientibus fuerint, citra impedimentum dabunt. Sin liberorum interfectores in loca perimentia reciderint, omnino non dabunt. Sin hæc commista fuerint, alia dabũt alia auferunt. Quantitatem autem ex natura signorum cognoscemus. Nam cum stellæ in bicorporibus aut fœcundis sunt, aut binos aut plures dabunt. Si in solitarijs Vnum duntaxat filium tribuent. Si datores masculi fuerint secundum exposita loca: marem dabunt. Sin minus, fœminam. Atq; ijdem librorum largitores in suis locis, celebres dabunt liberos. Occidentales & in alienis reperti locis, obscuros. Præterea Videndum est, an liberi parentibus chari sint futuri nec ne. Nam si datores liberos consentientem habuerint cum horoscopo & * iam cognita configurationem: chari erunt parentibus, eorumq; cerne hęreditatem. quod si ipsi datores conuenienter sese aspexerint, amici manent. Sin inconuenienter, euadunt inimici.

Loco uerticali.

Nam in capite fratrum, iudicium 10 & 11 * ☾ loco petijt. ☽ & ♀ enim, ut sępe iam audiuisti, matri comparantur. Rectè igitur hic etiam a 10 & 11 ab horoscopo loco. Horoscopus enim ad eum ipsum qui gignitur, refertur, & cum largitricibus stellis largitor est.

Nihilominus, & orientalis sit.

Nam occidentalis, non minus aufert.

Et configurationibus ergo ☉.

Reticuit tertiam erga horoscopum configurationem quia iam constituit alia loca in partibus horoscopum in antecedentib. alia in sequentibus, ut perspicuum sit. Itaque superuacuum est, rem semel explicatam, inculcare denuò.

Conditionis utriusque rationem.

Conditionem non uocat nunc diurnam aut nocturnam, sed largientium stellarum & adimentium.

καὶ πάλιν ἐν τούτοις μεγίστη μὲν καὶ ἀνύπέρβλητος γενήσεται ἔχθρα ὅταν ἐν τοῖς ἀσυνδέτοις ἢ τετραγωνικοῖς, ἢ διαμέτροις. καὶ πάλιν ἐν τούτοις μεγίστη μὲν καὶ ἀνυπέρβλητος γενήσεται ἔχθρα. μεγίστη δὲ ὅταν ἐν τοῖς διαμέτροις. μέση δὲ ὅταν ἐν τοῖς τετραγώνοις, τὴν δὲ αἰτίαν δι' ἣν ἡ φιλία συνίσταται, γνώσῃ τρόπῳ τοιῷδε. ἐπεὶ δὲ οὐ πάντα εὑρίσκεται τὰ σχήματα ἐπὶ πάντων. ἀλλ' ἢ τινὰ ἢ πλεῖστα, σκόπει. πότερον τῶν φώτων εἰσὶν οἱ σχηματισμοὶ ἢ οὔ. εἰ μὲν γὰρ τῶν φώτων εἶεν οἱ σχηματισμοί, διὰ προαίρεσιν, ἀγαθὴν ἔσται ἡ φιλία, ἥ τις τῶν ἄλλων διαφέρει πασῶν, καὶ βεβαιοτέρα τυγχάνει. εἰ δὲ οἱ κλῆροι, μᾶλλον διὰ χρείαν. εἰ δὲ οἱ ὡροσκόποι, δι' ἡδονήν, εἰ δὲ ἅμα πάντες, εὑρεθῶσιν, διὰ πάντα τὰ εἰρημένα συνέστηκε. ἢ καὶ πλείους. ταυτὸ γὰρ ἔσται, κἂν μὴ πάντα συμβαίνῃ τὰ σχήματα. ἀλλὰ τὰ πλεῖστα. ἐν ἄλλῳ δὲ καὶ ζ̄, καὶ περὶ τὰς ἑπτά, ἵνα μὴ πάνυ διεστῶσιν οἱ ὡροσκόποι, ἀλλ' ὑπὸ τὰς εἰρημένας ὑπέρχωσι μοίρας.

Μηδετέρως δὲ τυγχάνοντες.

Τοῦ μήτε ἐν τῷ αὐτῷ ζῳδίῳ, μὴ τε κακῶς σχηματίζοντι. ἀλλὰ μόνον ἐν τοῖς συμφώνοις. τριγώνοις δὲ λέγει, ἢ ἑξαγώνοις, συναστρία μόνη γενήσεται.

ἰ. Ὅταν οἱ κακοποιοὶ τὸν σχηματισμόν.

Διδάσκει καὶ ὅπως ὀφείλεις εἰδέναι, ἡ παρασιώπησις τῆς φιλίας πότε ἔσται. ἐκ τῶν ἀγαθοποιῶν φησι τὸ τοιοῦτον λάμβανε, καὶ τῶν κακοποιῶν. ὅταν μὲν γὰρ τὰ συνεκτικὰ τῆς φιλίας σχήματα ἐπιθεωρήσωσιν οἱ κακοποιοί, τότε παρασιωπήσεις ἔσονται. ὅταν δὲ οἱ ἀγαθοποιοί, ἐπιτάσεις.

Παρατηρητέον δέ.

Πάλιν βούλεταί σε διδάσκειν ὁ πότερον τῶν φίλων συνεκτικός ἐστι τῆς φιλίας, καὶ ἀνθεκτικώτερος. καὶ τίς μᾶλλον ὠφελημωτέραν ἔχει τὴν ἔχθραν. σκοπεῖ οὖν φησι τοὺς τόπους τοὺς ἀλλήλων σχηματιζομένους. οἷον, τοὺς τῶν ὡροσκόπων, τοὺς τῶν κλήρων. τοὺς τῶν φωστήρων. καὶ ἐὰν μὲν ἀμφότεροι ἰσόμοιροι τυγχάνωσιν, ἀμφότεροι οὖν τὸ ἴσον τὸ κατορθωτικὸν ἔσονται. ἐὰν δὲ ὁ ἕτερος τῶν πλειόνων τύχοι ἔχειν, ὁ τῶν ἐλαττόνων τύχοι κατορθωτικός. καθ' ὑπερτερεῖ γάρ, σκόπει δὲ καὶ τοὺς ἐπιθεωροῦντας ἀστέρας. ὁ γὰρ ἔχων τοὺς ἀγαθοποιοὺς ἐπιθεωροῦντας ἐν τῇ οἰκείᾳ γενέσει, ἐκεῖνος πρὸς εὐποιΐαν καὶ εὐεργεσίαν ἔσται δυνατώτερος.

Εἰ ἐν τὸ αὐτό, ἢ τὸ ἔγγιστα.

Εἶπε γάρ τε τοὺς ὡροσκόπους ὑπὸ ἑπτὰ μοιρῶν ἐνδέχεται δὲ ταύτας μὴ μόνον ἐν τῷ αὐτῷ ζῳδίῳ συμπληρωθῆναι, ἀλλ' ἐν τῷ ἑξῆς. οἷον

* minimæ quidem, cum in coniunctis, maximæ cum in oppositis, mediæ cum in quadratis. Causam ob quam constituitur amicitia, hoc modo cognosces. Quia non omnes figuræ in omnibus inueniũtur, sed aut quædam, aut plerçq;: considera utrum luminum aliquę sint cõfigurationes nec ne? Nam si quæ luminum sunt configurationes, ob bonum institutũ erit amicitia, quæ cæteris omnibus præstat, & cõstantior est. Si partes fortunæ magis ob utilitatem. Si horoscopi. ob uoluptatem. Si uniuersa simul inueniantur, ob ea quæ dicta sunt omnia aut plura. Idem enim futurum, etiamsi non omnes conuenerint figuræ septendecim. In alio codice scribitur, 7. & circa 7, ut ne omnino distent horoscopi, sed intra tot partes sint, quod diximus.

Neutro modo affectę.

Nec in eodem signo, nec in malo aspectu.

Tantum in conuenientibus △.

Triangulis ait aut sexangulis, ut constellatio tantum fiat.

Cum maleficę configurationem.

Docet etiam quomodo cognoscendum sit, an aliquando intermissio amicitiæ sit futura. E beneficis, inquit, hoc, & è maleficis istud sumito. Cũ enim figuram continentem amicitiæ maleficę aspexerint: tunc amicitiæ intermissiones erunt: cum beneficæ, incrementa.

Obseruandum autem.

Iterum docere uult, uter amicorum cõtineat amicitiam, & plus autoritate ualeat. & utri potius emolumento futuræ sint inimicitiæ. In quo considerare iubet loca inter se cõfigurata, uelut horoscopos, partes fortunę, lumina quæ si in ijsdẽ sint partib. utriq; res successura est. Sin alter plurium partiũ loca habuerit: ei res succedet, q loca habet paucioruũ partiũ. Nam alterius loca superaret. Vide etiam stellas aspicientes. Nam qui in sua genitura beneficas habet aspicientes: is ad benefaciendũ & bene merendum paratior erit.

Si idem aut proximum.

Dixit enim horoscopos intra septẽ partes esse sumẽdos qui fieri potest, ut nõ in eodẽ sed in sequẽti signo cõpleant. ueluti: habet

ἔχει τὰς τῆς ὥρας μοιρῶν ε. ἄλλος δὲ ♍ κθ. οὗτος γὰρ ἔχει τὴν καθ' ὑπερβολὴν τήρησιν, ἐν τῷ ἑξῆς ζωδίῳ. ὀλιγοστὸς μὲν γὰρ αὐτὸς ὁ τῆς μιᾶς μοίρας ἔσται αὐτοῖς προσφιλής. ὁ δὲ λοιπὸς πλεῖστος. ἕως ἂν ὁ ἀφέτης ἐπί τινι τὸν ἄλλων συνάψῃ τόπων.

Τὴν μὲν οὖν περὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον.

Ἐπειδὴ καὶ τῶν πρὸς καιροὺς συνισταμένων φιλιῶν πολλαὶ τυγχάνουσιν αἱ διαφοραί. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν εἰσι μεγάλαι, αἱ δὲ μικραί. εἰδέναι δὲ χρὴ ὡς ὅταν ὁ ἀφέτης τινὶ τῶν εἰρημένων τεσσάρων τόπων κολλήσῃ, τότε μεγάλη ἔσται ὠφέλεια· ὅταν δὲ τῶν ἄλλων ἀστέρων τινί, σμικρὰ καὶ ἡ τυχοῦσα.

Περὶ ξενιτείας.

Ὁ δὲ περὶ τῆς ξενιτείας τόπος.

Ἐν τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ, οὐχ ἕν τι ζητεῖ, ἀλλὰ πλείονα, πρότερον γὰρ σκοπεῖ εἰ ὅλως ποιεῖ ξενιτείαν, ἢ οὔ. καὶ πότερον ὠφέλιμον, ἢ ἐπιβλαβῆ καὶ ἀκίνδυνον, ἢ κινδυνῶδες. καὶ εὐανακόμιστον, ἢ δυσανακόμιστον. εἶτα καὶ ἐν ποίοις τόποις ἔσονται αἱ ἐκδημίαι. σκόπει οὖν φησὶ τὰ τέσσαρα ἀποκλίματα, καὶ τὸ δυτικὸν κέντρον. τουτέστι γ. ς. θ. ιβ. ζ. ἐὰν γὰρ εὑρεθῶσιν ἐν τούτοις οἱ φωστῆρες, ξενιτείας ποιοῦσιν. ἐὰν δὲ ὁ ἄρης, ἔτι μᾶλλον, καὶ πολλῷ πλέον, ὅταν λόγον τινὰ σχηματισμοῦ ἔχῃ πρὸς τὸν ἥλιον. ἐὰν δὲ ὁ κλῆρος τῆς τύχης ὁ εἰρημένος, εἴς τινα τούτων ἐμπέσῃ τόπον, ὅλους βίους οἱ τοιοῦτοι ἐπὶ ξένης ποιοῦσιν, ἐὰν μὲν οὖν τὰ ζώδια στερεὰ ὦσι, διὰ μακροῦ ποιοῦνται τὰς ἐκδημίας. ἐὰν δὲ δίσωμα συνεχῶς (ἐνίοτε) Τὸ ἐνίοτε καὶ πολλάκις. αὐτὸς ἑρμήνευσε δι' ἣν ὑπάρχει αἰτίαν. εἶπε γὰρ ὅταν τὰ φῶτα σχηματίζωνται. οὐ γὰρ ἀρκεῖ μόνον τὸ δύνειν, ἢ ἀποκεκλικέναι τὸν ♂ κἂν δὲ μὴ ἀποκεκλικὼς τύχῃ μηδὲ δύνων, φέροιτο δὲ πρὸς τὰ φῶτα ξενιτείας αἴτιος ἔσται τῇ τοιαύτῃ γενέσει.

Καὶ δυσανακομίστους.

Δυσανακομίστους λέγει, τοὺς δυσχερῶς καὶ βραδέως ἐπανιόντας. τὸ δὲ συγκρατικὸν, πάλιν σοι καταλέλοιπεν. ἐὰν γὰρ εὑρεθῶσιν ἅμα κακοποιοί, τότε ἀνωφέλιμοι καὶ δυσανακόμιστοι ἔσονται αἱ ξενιτεῖαι, καὶ μετά τινος δυσεργείας, προβαίνονται.

Διωρισάμεθα.

Εἶπε γὰρ ἐν τοῖς φθάσασιν, ὡς χρὴ καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν δύσιν τῶν ἐπιθεωρησάντων ἀστέρων ὁρᾷν. καὶ τοῖς ἐπικρατοῦσι τὸ κράτος ἀποδιδόναι τοῦ ἀποτελέσματος.

Ἐν μὲν τοῖς τῶν ἑῴων.

Διδάσκει σε καὶ ἐν ποίοις τόποις αἱ ἐκδημίαι συμβήσονται. ἑῷα μὲν καλεῖ τεταρτημόρια, τὰ ἀνατολικά, τουτέστι τὸν ιβ καὶ ς τόπον, ἑσπέρια δὲ τὰ δυτικά. τουτέστι, τὸν γ καὶ θ τόπον.

aliquis in horoscopo ♌ partes 5. alius ♍ 29. hic exuperationē habet in sequēti signo *. Nam is qui unam partem habet, ut numero minor, charus erit alteri. alter habet plures partes. * donec prorogator alteri cuipiam applicarit loco.

Incrementum aut decrementum.

Cum earum etiam amicitiarum quę pro tempore conciliantur, multa sint discrimina (Nam aliæ magnæ, aliæ paruæ sunt) sciēdum est, cum prorogator cum eorum locorum aliquo quos diximus coniunctus fuerit, magnam fore utilitatem. Cum aliarum stellarum aliqua, paruam & uulgarē.

De Peregrinatione.

Locus peregrinationis.

In hoc capite non unum aliquid sed multa quærit. Nam primo considerat, sitne futurus iter? & utrum utile an noxium? periculosum an tutum? unde facile domū redeat an difficulter. Deinde quibus in locis futuræ sint peregrinationes. Iubet ergo quatuor cadentia loca intueri & occidentalem angulum, hoc est locū 3. 6. 9. 12. 7. Nā si in his inuēta fuerint Lumina, peregrinationes decernunt. Si Marti, multò magis quam si configurationis rationem Sol haberet. Quòd si * in horum locorum aliquē inciderit: totā uitā huiusmodi peregrè consumunt. Si signa fixa fuerint, longinq̄ suscipiēt itinera. Si bicorpora, crebra.

Interdum.

Ipse declarat, cur (interdum & sæpe) adiecerit. Dixit enim, quādo lumina cōfigurātur. Neq; enim satis est, ut ♂ in occasu, aut locis cadentibus sit. Nam si ad lumina fertur: peregrinationem decernit geniturę.

Vix remeabile.

De ijs loquitur itineribus, unde difficulter ac tarde reditur. Contemperationem autē rursus tibi reliquit. Nam si maleficę unà inuentæ fuerint, peregrinationes inutiles erunt, ac tales unde cum difficultate redeatur, quæq; molestè procedant.

Definiuimus.

Suprà enim dixit, oportere numerum etiā & occasum aspicientium stellarū uideri, & uincentib. dominatum effectus attribui.

In matutinarum.

Docet etiam in qualibus locis futurę sint peregrinationes. ac matutinos quadrātes uocat orientales, hoc est, 12 & 6 locū. Vespertinos, occidentales, ut 3. & 9.

Aut

Ἢ οἰκοδεσποτήσαντες.

Μεμάθηκας δὲ ἐν τῷ περὶ τῶν διδυμογόνων. πῶς γίνονται οἱ ἀστέρες διπλοῖ, καὶ ἀναλογοῦντες τοῖς δισώμοις ζωδίοις, ὅταν μὴ μόνοι, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἄλλων εὑρεθῶσι.

Διαμετέωρα.

Ὥστε μετεωρίζεσθαι. καὶ ἁπλῶς καὶ μάτην, τὰς ἀλλοδαπὰς εἰς ποιεῖσθαι.

Παρατηρουμένης.

Ἔπειτα βούλεται διδάξαι τὴν αἰτίαν τῆς ἐκδημίας, πῶς χρὴ γινώσκειν, σκέπτου φησὶ τίς ἐστιν ὁ τὴν ἐκδημίαν ποιήσας ἀστὴρ καὶ τίνος ἐστὶ κύριος ἐν τῷ θέματι. εἰ μὲν γὰρ ὡροσκόπου ζωῆς. εἰ δὲ μεσουρανεῖ πράξεως. εἰ δὲ κλήρου τύχης, χρημάτων. καὶ τὴν ποιότητα τῆς αἰτίας, εἴτε ὠφέλιμος εἴτε βλαβερά. καὶ ἐκ τούτων πρόλεγε.

Περὶ τῆς τοῦ θανάτου ποιότητος.

Καταλειπομένου δὲ ἔτι τοῦ περὶ τὴν τοῦ θανάτου ποιότητος.

Τὸν χρόνον εἰπών, ἐθέλει νῦν καὶ περὶ τῆς ποιότητος εἰπεῖν. ἔστι δὲ ὡς εἶπον, ὁ μὲν φύσει, ὁ δὲ βίαιος, ἀλλ' οὐ φυσικός. καὶ διαλέγεται περὶ ἀμφοτέρων. ζητεῖ γάρ, πότερον ἔσται οὗτος βίαιος, ἢ οὐ βίαιος ἀλλὰ φυσικός. εἶθ' οὕτως ἐφ' ἑκατέρου ζητεῖ τὴν ποιότητα. ἄλλη μὲν γὰρ ἡ ποιότης τοῦ φυσικοῦ, ἄλλη δὲ ἡ τοῦ βιαίου. οἷον, ἐπὶ μὲν τοῦ φυσικοῦ, ἄλλο τι ποιεῖν εἴωθεν ὁ κρόνος. ἐπὶ δὲ τοῦ βιαίου, ἄλλο καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἀστέρες ἀκολούθως δρῶσι. προσχρῆται δὲ τινι τῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἀποδεδειγμένων, δέδεικται γὰρ περὶ τὴν ὡριαίαν, ἡ δὲ περὶ τὴν ἀκτῖνα. σκοπεῖν οὖν χρὴ πρότερον. πῶς γίνεται ἡ ἀναίρεσις. ὅταν δὲ εὕρωμεν αὐτὴν περὶ τὴν ὡριαίαν, τότε τῷ δυτικῷ προσχρησόμεθα καὶ ὅταν δὲ περὶ ἀκτινοβολίαν, τότε τῷ ἀναιρετικῷ τόπῳ. σκοπεῖ γὰρ τίς ἐπέσχεν αὐτὸν ἀστήρ, ἢ τίς σχηματίζεται. προσχρώμεθα γὰρ τῷ σχηματιζομένῳ. ἐὰν δὲ μηδεὶς εὑρεθῇ τῶν σχηματιζομένων, ἢ τῇ φυσικῇ τοῦ ζωδίου ἰδιοτροπίᾳ. ἢ καὶ αὐτοῖς τοῖς ὁρίοις. οὕτω μὲν οὖν τὴν κατὰ φύσιν εὑρήσομεν αὐτὴν τοῦ θανάτου ποιότητα. τὴν δὲ γε βιαίαν. τρόπῳ τοιῷδε. οὐκ ἐνδέχεται πως καθόλου βίαιον ἔσεσθαι θάνατον, μὴ ἀφετευσάντων. ἢ ἅμα τῶν φώτων, ἢ τοῦ ἑτέρου αὐτῶν.* ἄλλου γὰρ κριθέντος, βιαία οὐκ ἔσται ἡ ἀναίρεσις. δεῖ δὲ πρὸς τῷ εὑρεθῆναι ἀφετικὰ τὰ φῶτα, καὶ ἀναιρέτας εἶναι τοὺς κακοποιούς, ἵνα καὶ συναντήσωσι τοῖς φωσίν, ἀρκεῖ δὲ ὁ εἷς κακοποιὸς ὅταν ἀμφότερα τὰ φῶτα τὴν ἄφεσιν ἐπέχῃ. ὅταν δὲ ὁ ἕτερος τῶν φώτων ἀφετεύσῃ, τότε δεῖ ἅπαντας τοὺς κακοποιοὺς συναντῆσαι. εὑρήσομεν δὲ τοῦτο περὶ τὴν προεκτεθειμένην πρόοδον τῆς μεθόδου, ἢ τὸν δυτικὸν ἐπισκεπτόμενοι τόπον ἢ τὸν ἀναιρετικόν. τὴν ἀκτῖνα τοῖς ἀφέταις ἐπιφέροντα.

Aut dominatores.

Cognouisti in capite de geminorũ partu, quo pacto stellæ fiant duplices, & bicorporib. signis similes, uidelicet, cũ nõ solæ, sed cum alijs stellis inueniuntur.

Ob sublimia.

Vt efferant & simpliciter atq; frustra peregreeant.

Obseruata.

Docere uult, etiam causa peregrinationis quomodo sit cognoscenda. Cõsidera inqt stellam, peregrinationis autorẽ & cui rei in themate dominetur. Nã si horoscopat, dominat̃ uitę. si cœlũ mediat, dominat̃ actioni. si parti fortunę pręest, dominat̃ pecunijs. Etiam qualitatem causę, utrum utilis sit an noxia, ex his prędicito.

De qualitate mortis.

Cum adhuc reliqua sit qualitatis mortis consideratio.

Exposito tẽpore. nũc etiã de qualitate dicturus est. Est aũt mors, ut dixi, alia naturalis, alia uiolẽta & cõtraria naturę. de quarũ utraq; differit. Quęrit eñ utrũ uiolẽta futura sit, an naturalis & sine uiolentia. Deinde qualitatẽ utriusq; quærit. Nã alia est qualitas naturalis, alia uiolẽta. ueluti aliud facere solet ♄ in naturali morte, aliud in uiolẽta, eadẽ cæterarũ quoq; stellarũ omniũ natura est. Adhibet aũt hoc loco unũ e capitib. supra demõstratis. Nã demonstratũ est, aliã interemptionẽ accidere ratione horaria, aliã ratione radiorũ. Prius igit̃ cõsiderãdũ est, quomodo fiat perẽptio. Quã si inuenerimus fieri ratione horaria, tũ occidentalẽ angulũ usurpabimus. Sin ex proiectiõe radiorũ: locũ peremptorẽ. Est eñ cõsiderãdũ, quę stella in eo uersef̃, aut quę cũ eo cõfiguret̃. Adhibemus eñ eã quę cõfigurat̃. Sin nulla reperta fuerit quę cõfiguret̃: aut naturalẽ signi ꝓprietatẽ aut fines sequimur. Sic igit̃ naturalẽ inueniemus mortis qualitatẽ. Violẽta, hoc modo: Nõ fieri potest, ut omnino uiolẽta sit mors, nisi prorogatoriã uim exercuerit aut utrunq; lumẽ, aut alterutrũ. Nã alio + iudicio, nõ uiolenta erit perẽptio. Oportet enim ut pręterq; luminã prorogatores & interfectrices sint maleficę: eas etiã occurrere luminib. Sufficit autẽ una malefica, cũ utrũq; lumẽ prorogatiõnẽ obtinet. cũ aũt alterũ lumẽ prorogatiõnẽ obtinet, tunc maleficas omnes occurrere oportet. Idq; secũdũ prius expositæ methodi progressum inueniemus, siue occidentalem siue peremptorem locum considerantes radio prorogatores pulsantem.

ἄλλου γὰρ κριθέντος. Si alius fuerit prorogator.

καὶ ἐν τῷ ταπεινώματι, καὶ ὑπὸ κακοποιῶν θεωρούμενος.

Ἀνθωροσκοπήσας.

Ἴσα κατὰ τὴν διάμετρον ἔχων στάσιν πρὸς τὰ φῶτα καὶ ὡροσκοπήσῃ.

Καὶ μάλιστα περὶ τοὺς ἐν τῇ σφαίρᾳ ὄφεις.

Ὄφεις λέγει, τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ κατεστηριγμένους. οἷον τὸν δράκοντα, καὶ τὸν ὕδρον.

Ὁ δὲ τοῦ ἄρεος.

Παρὰ τοῦ κρόνου. καὶ λαβὼν αὐτὸν σχηματιζόμενον τοῖς λοιποῖς πλανωμένοις.

Πάλιν τὸν ὅμοιον περὶ τοῦ κρόνου.

Τὸν τρόπον φησί, καὶ λαμβάνει σχηματιζόμενον.

Μελεκοπουμένων.

Ἀτελῶν. ἀτελῆ μὲν ὡς ὁ ♉ καὶ οἱ ♓ ἐν δὲ τῷ ♍ καὶ ♉ ταῦτα γὰρ τὰ ζώδια σπαστικὰ λέγεται. ὅθεν καὶ φεύγουσιν ἐν τούτοις οἱ ἰατροὶ χειρουργεῖν, τῆς σελήνης ἐν αὐτοῖς οὔσης.

Συγγινόμενοι δὲ.

Ἰδίᾳ περὶ ἑκάστου εἰπών, νῦν ἅμα περὶ ἀμφοτέρων φησίν. ἐὰν γάρ φησι ἅμα εὑρεθῶσιν ἔν τινι τῶν εἰρημένων ἀναιρετικῶν τόπων, τότε πολλῷ πλέον δρῶσι καὶ ἀμφοτέρων τὴν τοῦ θανάτου παρέχουσι ποιότητα.

Τὰς μὲν περὶ τὸ ποιόν.

Ἐπειδὴ συμβαίνει πολλάκις ἐν ταῖς αὐταῖς μοίραις ἀμφοτέρας εἶναι, ἢ ἐν διαφόροις φησίν, ὅτι εἰ μὲν διαφόροις εὑρεθῶσι μοίραις, τὸ κῦρος τῆς τοῦ θανάτου ποιότητος ἕξει, ὁ ἐφεστηκὼς ἐπ' αὐτὴν τὴν ἀναιρετικὴν μοῖραν. ἐὰν δὲ ἄμφω περὶ τὴν αὐτὴν εὑρεθῶσι μοῖραν, διπλοῦς θανάτους ποιεῖ. πολλάκις γὰρ * κρεμῶνται καὶ ἀποτέμνονται.

Ἢ περὶ τὸ ποσόν.

Τοῦτο δὲ δοκεῖ παράδοξον· οὐδεὶς γὰρ δὶς ἀπόλλυται. οὐκ ἔστι δέ. λέγεται οὖν τις ῥιφεὶς ἐν ὕδατι διὰ πρόσταγμα βασιλικόν, ἀνανήξασθαι καὶ ἀποτμηθῆναι.

Ὁμοιοειδῆ.

Εἰ γὰρ ὅτι ὁ κόραξ ἢ ὁ κύων, παραινέταλεν.

Ἐν τοῖς ἀποκλίμασι.

Μεμάθηκας δέ, ὡς ἀποκλίματα, τόποι τῆς ξενίας εἰσίν.

Περὶ χρόνων διαιρέσεως.

Ἐφωδευμένης δὲ ἡμῖν.

Τῆς εἱμαρμένης κεφαλαιωδῶς, ἡ μέν τίς ἐστι καθολική. ἡ δὲ μερική. καὶ νικᾷ καὶ συμμεταστρέφει ἡ καθόλου τὴν μερικήν, ὅθεν δεῖ τὸν ἀστρολόγον, τῆς καθολικῆς εἱμαρμένης

in deiectione, & radijs maleficis oppressus.

Horoscopo oppositus.

Vt preterea quod ex opposito distat à luminibus * etiam horoscopet.

ἀντωροσκοπῶν horoscopo opponatur.

Presertim in globi anguibus.

Angues eos intelligit, qui in cœlo sunt inter sidera, ut draconem & hydrum.

Mars autem.

A Saturno, & sumatur is configuratus cũ reliquis errantibus.

Rursus similem de Saturno.

* Modum dicit & sumit configuratum.

Incisorum membrorum.

Imperfectorum. Imperfecta enim sunt ♉ & ♓. In ♉ & ♍ hæc enim signa conuulsionibus obnoxia dicuntur. Quare chirurgi in medendo ea repudiant, cum Luna in eis uersatur.

Coniuncti autem.

Seorsim de quolibet planeta locutus, nũc simul de ambobus loquitur. Nã si, inquit, unà inuenti fuerint in dictorum locorum aliquo: tunc multò sunt efficaciores, & utranque mortis, qualitatem exhibent.

Ratione qualitatis.

Quia sæpe fit, ut eadem parte sit uterque, aut in diuersis: ait, si in diuersis inuenti fuerint partibus: autoritatem qualitatis mortis penes eum fore qui in ipsa peremptrice parte uersatur. Sin uterque in eadem parte reperiũtur, duplicem efficere mortem. Sæpe enim * uocantur & secantur.

κρεμῶνται. suspendũtur

Aut ratione quantitatis.

Hoc absurdum uidetur. Nemo enim bis perit, cum non sit absurdum. Dicitur enim quidam ex edicto regio in aquam precipitatus enatasse & decollatus esse.

Similis speciei.

Vt si coruus aut canis coortus fuerit.

In cadentibus.

Cognouisti aũt, quod cadentia loca sunt peregrinationi attributa.

De diuisione temporum.

Tractato à nobis summatim.

Fatum (ut paucis complectar) aliud est uniuersale, aliud particulare. uniuersale porrò uincit & ad se rapit particulare. Itaque uniuersale fatum consideran-

ἃ περὶ γάμου διειλήφαμεν, ὥσπερ καὶ περὶ χρόνου ἐν ᾧ ἔσται καὶ ἃ περὶ κτήσεως, γράψομεν καὶ τὸν κτήσεως χρόνον, καὶ τῶν ἄλλων ἀκολούθως κεφαλαίων.

Παρόμοιον.

Εὑρίσκονται γὰρ τὰ παρόμοια θεωρήματα, παρὰ ἰνδοῖς, καὶ γερμανῶν, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ οὐχ εὑρίσκομεν χρώματα, ἀλλ᾽ ὡς οὐ ἡ καθόλου εἱμαρμένη διαφέρεται.

Ἐπιβολιμαῖα.

Τὸν καθολικὸν λέγει χρόνον, καὶ οὐ τὸν μερικόν. ἐπὶ γὰρ πάντων τῶν ἀνθρώπων, οἱ αὐτοί εἰσι, καὶ τὰ αὐτὰ δύνανται.

Μέχρι τῶν ἐπιλοίπων.

Οὐκ ἔτι περὶ τὴν οἰκείαν ἀποκατάστασιν συμβιβάζει τοῦτο. οἱ γὰρ μετὰ τὴν περὶ αὐτῆς ἡλικίαν, πάντες εἰς αὐτὸν ἀναφέρονται.

Καὶ μὲν οὖν περὶ τῶν ἐπιλοίπων.

Εἰπὼν περὶ τῶν καθολικῶν χρόνων, καὶ χρονοκρατόρων, νῦν φησι περὶ τῶν μερικῶν, τῶν ἐν ἑκάστῃ γενέσει θεωρουμένων. οὐχ ἕνα δὲ λαμβάνει χρονοκράτορα, ἀλλὰ πλείονας. ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἐνδέχεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἀμιγῆ ἔχειν τὰ ἀγαθά, ἢ τὰ κακά. ἀναγκαῖον δ᾽ ἐστὶ πλείους λαβεῖν ἀφέτας· πολλάκις γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ συμβαίνει λύπη καὶ κέρδος καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀφέτου, τὰ ἐναντία λέγειν, οὐ δυνησόμεθα, ἀλλ᾽ ἐξ ἄλλου καὶ ἄλλου. δεῖ τοίνυν ἀφετικοὺς τόπους, τέσσαράς πως λαμβάνειν. ὡροσκόπον, κλῆρον τύχης. ☉ καὶ σελήνην, καὶ ἐπὶ τούτοις τὸ μεσουράνημα. ὁ μὲν γὰρ ὡροσκόπος σημαίνει, τὰ σωματικὰ. καὶ τὰς ξενίας, ὁ δὲ κλῆρος τῆς τύχης, τὰ τῆς τύχης. ὁ ἥλιος, τὰς ἀξίας. ἡ δὲ ☾, τὰ ψυχικὰ καὶ τὰ γαμικά, τὸ δὲ μεσουράνημα, τὰς πράξεις, καὶ τὰς φιλίας. καὶ τὰ τέκνα. οὕτω μὲν οὖν τοὺς ἀφετικοὺς τόπους ληψόμεθα. τὸν δὲ ἀφέτην οὐκ ἔστιν ὡρισμένον τινά. ὥσπερ ἐν τῷ περὶ χρόνων ζωῆς μεμαθήκαμεν. ἀλλὰ πρῶτον ζητήσομεν, τίς ἐφέστηκεν ἐπὶ τῆς μοίρας τῆς ὡροσκοπούσης. ἢ τῆς μεσουρανούσης, ἢ τίς ὅσα περὶ τὸ σχῆμα. οἷον, πότε ἀκτῖνα ἐπιπέμπει. ἐὰν δὲ μὴ παρῇ τις μηδὲ σχηματίζηται, παραληψόμεθα τὸν ἔγγιστα ὄντα ἐν τοῖς προηγουμένοις μέρεσιν, πάλιν ἢ κατὰ συμπαρουσίαν, ἢ περὶ ἀκτῖνα. κἀκεῖνον ἐροῦμεν ἀφέτην. εἶτα τὸν ἐφεξῆς κείμενον, ἐν τοῖς ἑπομένοις μέρεσι, καὶ οὐ μὲν τοῖς προηγουμένοις καὶ ἐφεξῆς ἀκολούθως. δεύτερον δὲ ἀφέτην καὶ ὥσπερ συνοικοδεσποτοῦντα ληψόμεθα τὸν ὁρίου τὸν κύριον.* ἀφ᾽ ὧν ἄρχεται ὁ κύριος, ἢ τὸ μεσουράνημα, τὸν δὲ χρόνον τῆς κολλήσεως

cum de coniugio differuerimus, etiā quo tempore fit contrahendum dicamus: si de re familiari augenda: etiam incrementi tēpus definiamus, deq; capitibus reliquis ordine.

Consimilia.

Similia em̄ præcepta apud Indos & Germanos reperiuntur, sed non eosdem colores reperimus, sed pro uniuersalis fati ratione.

Adiectura.

De uniuersali tempore loquitur, & non particulari. Nam illud in omnibus hominibus idem est, idemq; efficit.

Vsq; ad reliquas.

Hoc enim item pro peculiari restitutione contingit. Nam qui ætatem antecedentem egressi sunt, ad illum omnes referuntur.

Itaque in cæteris.

Absolutis uniuersalibus temporibus, eorumq; dominatoribus. Nunc de particularibus agit, quæ in qualibet genitura considerantur. Non enim uerum sumit temporum dominum, sed plures. Nam quia fieri nō potest, ut natura humana diu bona malaue impermista habere possit: necesse est plures sumi protogatores. Sæpe enim eodem tempore dolor & lucrum contingūt. Neq; uerò ex eodem prorogatore contraria pronūciare poterimus, sed ex alio atq; alio. Sunt igitur loca prorogationis quodammodo quatuor sumēda: Horoscopus * ☉ & ☾, prætereaq; M.C. Nam horoscopus res corporis significat, & peregrinationes. * res fortuitas. ☉ dignitates. Luna res animi & coniugia. M C. actiones, amicitias & libros. Sic ergo loca prorogationis sunt sumenda. prorogator aūt non amplius bonus erit, ut in uitæ spatio definiendo didicimus: sed primum quæremus, quæ stella in parte horoscopi uersetˀ, Medijue cœli, quæue eas irradiat. Quod si nullius radij aut corpus affuerit, eā sumemus, quæ in partibus antecedētib. fuerit propior radijs, siue corpore camq; prorogatiue dicamus. Deinde ordine collocatam in sequentibus partibus, & non in antecedentibus. & sic deinceps. Alterum prorogatorem & quasi condominatorem statuemus, finium dominum † à quibus incipit dominus, aut Med. Cœl. Tempus autem coniunctionis sumemus

ἀφ᾽ ὧν ἄρχεται ὁ κύριος.

ληψόμεθα, τρόπῳ τοιῷδε· τὴν μοῖραν τὴν ὡροσκοποῦσαν εἰσάξομεν ἐν τῷ κλίματι, καὶ ληψόμεθα τοὺς παρακειμένους χρόνους. εἶτα καὶ τὸν τοῦ μέλλοντος ἀστέρος τοὺς χρόνους παραδέχεσθαι, τὸν αὐτὸν εἰσαγαγόντες τρόπον, ληψόμεθα τοὺς ἀναφορικοὺς πάλιν χρόνους, καὶ τὴν ὑπεροχὴν, ἐροῦμεν εἶναι τὸν χρόνον τῆς ἀφέσεως. ἐπὶ δὲ τοῦ μεσουρανήματος ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ πάντα τὸν αὐτὸν τρόπον ποιήσομεν. φέρε οὖν ἐπὶ ὑποδείγματος, πάντα τὰ εἰρημένα σαφηνίσωμεν. ὑποκείσθω τοίνυν τοιαύτη τις γένεσις ☉ ♋ μοίρας α. ὁ μὲν ἥλιος τὴν ἀκτῖνα τοῖς προηγουμένοις μέρεσι, κυριεύει τῶν χρόνων. τὴν δὲ τῶν χρόνων ἄφεσιν, οὐκ ἀπ' αὐτοῦ ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κέντρου ληψόμεθα. ὡς νῦν ἡ μὲν ἀφροδίτη ἀκτῖνα ἐπέμψε τῆς ς μοίρας τοῦ ♉ τὴν ἄφεσιν, ἀπὸ τῆς ιθ μοίρας τοῦ ὡροσκόπου ἐποιησάμην ☽ ♍ μοίρας κζ. κρόνος ἐν ♌ μοίρας κς. ♃ ♋ ὁλ. ♂ ♉ μοίρας κ. ♀ ἐν ♌ μοίρας ς. ☿ ἐν ♎ μοίρας δ. ὡροσκόπος ♉ μοίρας ιθ μεσουρανοῦ μοίρας γ. ἐπεὶ οὖν οὔτε κατὰ σῶμα οὔτε κατὰ σχῆμα ἐστί τις ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, λαμβάνω τὴν ἔγγιστα προήγησιν τῆς ♀. αὕτη γὰρ ἀκτῖνα πέμπει κατὰ □ τῆς ς μοίρας, τοῦτ' ἐστι τοῖς τοῦ ὡροσκόπου προηγουμένοις μέρεσι. καὶ διαδέξεται τῶν χρόνων ἀπὸ τῆς ιθ μοίρας ἕως τῆς κ. ἀπὸ δὲ τῆς κ, ὁ ἄρης αὐτὴν διαδέχεται. μετ' αὐτὸν ὁ ♄ καὶ μετ' αὐτὸν ἡ ☾ ἔπειτα μετὰ λ μοίρας τοῦ τὸ τῆς ς ♒ ἢ τὰς ἀναφοράς. καὶ μετ' αὐτὴν πάλιν ☿, εἶτα ♂ καὶ ♄ καὶ ☾ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον. φέρε οὖν καὶ ἐπὶ τοῦ κανόνος τοὺς χρόνους, πῶς δεῖ ἐκβάλλειν παραθῶμεν, ἐπεὶ οὖν ἐν τῷ τρίτῳ κλίματι ἐγεννήθη, ἐκεῖσε τοὺς χρόνους ληψόμεθα ὄντας. τῆς μὲν ιθ μοίρας. μεσουρανεῖ λε, λθ. τῆς δὲ ♉ μοίρας κ μεσουρανεῖ λς κς. ἐν τοῖς οὖν ἐνιαυτοῦ φήσομεν τὸν ♂ τοὺς χρόνους παραδέχεσθαι. ἀλλὰ δὴ εἰλήφθωσαν αἱ ἀναφοραὶ τῆς κς μοίρας, εἰσὶ δὲ μα. καὶ ἐροῦμεν ἐν τοῖς ἓξ ἐνιαυτοῖς, τὴν τοῦ ♄ κόλλησιν ἔσεσθαι. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κολλήσεων ληψόμεθα, οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μεσουρανήματος σκοπήσομεν. καὶ ταῦτα ληψόμεθα οὐκ ἐπὶ τοῦ κλίματος, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ὀρθῆς σφαίρας. καὶ πρῶτον, ἢ τὸν ἐφεστῶτα τῇ μεσουρανούσῃ μοίρᾳ ληψόμεθα, ἢ τὸν κατὰ σχῆμα ἀκτῖνα πέμποντα, ἢ τὸν ἔγγιστα προηγούμενον. ἐπεὶ οὖν τὸ μεσουράνημα τῆς προκειμένης γενέσεως ἐστὶ ♒ μοίρας γ΄ οὐδεὶς δὲ ἐφεστηκὼς οὔτε ἀκτῖνα κατὰ τρίγωνον, ἀφίησι τῇ κζ μοίρᾳ τοῦ ♉, αὐτὴν πρώτην ☾ ἀφέτην ἡγησόμεθα, καὶ τὴν ἄφεσιν τῶν χρόνων δῆλον ὅτι, ἀπὸ τῆς γ μοίρας τοῦ ♒ ποιούμεθα, κατὰ τὸ ἐν ὀρθῇ σφαίρᾳ κανόνιον κατὰ τὸ προεκτεθειμένον ὑπόδειγμα. παρέδειξε γὰρ, ὡς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς μερικοῖς, τὰ μὲν ἐστὶ καθολικώτερα, τὰ δὲ μερικώτερα.

sumemus hoc modo: Horoscopantem partem in clima ducemus, & adiacentia tempora sumemus. Deinde eius etiam stellæ partē, quæ temporum dominatum susceptura est, eodem modo introducta, rursus ascensionalia tempora sumemus, & exuperationem dicemus esse tempus prorogationis. In Med. cœl. eodem modo omnia in sphera recta administrabimus Age uero ea quæ dicta sunt omnia, exemplo demonstremus. Fingatur huiusmodi genitura. Sol sit in parte Cancri 1 * Sol qui radium in antecedentes partes mittit: temporibus dominatur Temporum uero prorogationem non ab eo, sed ab angulo sumemus. ut nunc Venus radium mittit in 6 ♉ partem. prorogationem fieri à 19. parte horoscopi, Luna in ♍ 27 ♄ in ♌ 26. ♃ ♋. * Mars ♉ 20 ♀ ♌ 6. ☿ † ♎ qui horoscopus ♉ 19 Medium Cœli. ♒ 3. Quoniam ergo, neque corpore neque radio illa stella est in horoscopo: sumo proximā Veneris antecessionem: Quæ radium quadratū mittit in 6 ♉ partē, hoc est, in partes horoscopum antecedentes, temporumq; domina est à 19 parte usq; ad 20. à 20 ♂ ei succedit. ♂ ♄. Saturno Luna. Deinde post 30 partes * & 6 ♒ aut etiam ascēsionem. Rursus ei succedit ☿. Deinde Martem ♄ & Lunam eodem tempore. Age uerò periculum faciemus in canone, quomodo sit tempus proijciēdum. Quia natiuitas in tertio climate facta est, illic tēpora sumamus. partes 19 tempora 35. 39. ♉ partes 20. tempora 36 26. Intra annum igitur dicemus Martis tēpora suscipere. Verum sumantur ascensiones 26. partes. sunt autem 41. & dicemus intra sexennium Saturni coniunctionem futuram. Sic cæteras quoque cōiunctiones sumamus. Sic & in Medium Cœli rem considerabimus. & ascensiones sumemus non in climate sed in sphæra, & sumemus uel eum planetam qui MC partem occupat, uel qui eam irradiat, uel qui proximè antecedit. Quoniā ergo MC proposito genituræ est 3 ♒, & nullus eam partem occupat aut irradiat, * 27 † ♉: ipsam Lunā primum prorogatricem ducemus, & prorogationem tēporum à tertia ♒ faciemus secundum rectæ spheræ regulā & prius expositū exemplū. * Ostendit enim, in ipsis particularibus alia esse uniuersaliora, alia particulariora,

ό τὴν ἀκτῖνα τοῖς προηγουμένοις μέρεσι πέμπων.

* 0. 30.

* ♊ 19

καὶ ὅτι λέγει μὲν αὐτὸς περὶ τοῦ καθόλου, καταλείπει δὲ τῷ τεχνίτῃ τὴν τῶν μερικωτέρων εὕρεσιν, τοῦτο οὖν καὶ νῦν ἀναμιμνήσκει, καί φησι, καὶ τοῦτο τὸ κεφάλαιον, παραπλησίως βούλεται τοῖς πρόσθεν διεξιέναι.

Τῶν κυριωτέρων.

Κυριωτάτας ἀφέσεις βούλεται πέντε εἶναι. τὴν ἀπὸ ἡλίου, τὴν ἀπὸ σελήνης. τὴν ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου, τὴν ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος, τὴν ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς τύχης. οὐ γὰρ ὥσπερ ἐν τῷ περὶ χρόνου ζωῆς, ἕνα τινὰ ἀφέτην ἐκεῖνον. οὕτω καὶ ἐνταῦθα. καὶ ἡ αἰτία δὲ ἂν πλείονας λαμβάνει χρονοκράτορας, ἐν τῇ προθεωρίᾳ εἴρηται.

Τεκνοποιήσεως.

Ὡς φησιν ὁ φιλόσοφος πορφύριος, διότι τὸ μεσουράνημα, περὶ τῶν τέκνων λαμβάνει. ἐνταῦθα γὰρ αἱ ψυχαὶ κατίασι.

Τοὺς ἀναιρέτας.

Οὐχ' ὅτι εἰσὶν ἐνταῦθα ἀναιρέται, ἀλλ' ὅτι γενομένην ἐν τῇ ῥοπῇ καὶ οὐχ' ὡς ἐν τῷ περὶ χρόνων ζωῆς ἕνα ἐλάμβανεν ἀναιρέτην, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, ἀλλὰ πάντας τοὺς ἀστέρας καθ' οἷον δήποτε σχῆμα. καὶ πάλιν ἕτερον ἔλεγε τρόπον ὡς ἑκάστου, ποῖον, εἰ μὲν ὀλιγοαναφορον εἴη τὸ τρίγωνον, τὸ δὲ πολυαναφορον τὸ ἑξάγωνον, ἀλλὰ διαφόρως πάντα συμβαλλομένων ἐν τοῖς χρόνοις τοῖς κυρίοις εὑρίσκονται, ὁ ἀφέτης οὐ πάντοτε τῷ ὡροσκόπῳ συνάπτει τῷ ἀφέτῃ καὶ καλεῖται χρονοκράτωρ. καὶ τρίτος ὁ τῶν ὁρίων δεσπότης, ὃς καὶ συνοικοδεσπότης τοῦ χρονοκράτορος λέγεται.

Δοτέον.

Πάλιν εἰπὼν τοὺς ἀφετικοὺς τόπους καὶ τοὺς ἀφέτας, νῦν λέγει σοι μέθοδον, δι' ἧς δυνήσῃ τὸν χρόνον ἀναλογίζεσθαι τοῦ ὑπαντῶντος. οὐκ ἔτι δὲ ἐπὶ πάντων ἡ αὐτὴ μέθοδος. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ μεσουρανήματος, ἡ αὐτὴ ἡ διὰ τῶν ἀναφορικῶν χρόνων τῶν διὰ τοῦ οἰκείου κλίματος, καὶ τῆς ὀρθῆς σφαίρας παραλαμβανομένη. ὁ δὲ τῶν λοιπῶν, διὰ τῆς πρὸς τὸ μεσουράνημα τὸ ὑπόγειον ἀποστάσεως. ἐξ ἧς μαθήσῃ, κατὰ δὲ τὰς ἀπὸ τῶν λοιπῶν ὅπως μὲν δεῖ λαμβάνειν τὴν ποσότητα ἐπὶ ὡροσκόπου καὶ μεσουρανήματος, ἤδη μεμάθηκας. λείπεται λοιπὸν διεξιέναι ὥσπερ χρὴ καὶ τοὺς τῶν φώτων ἀνευρίσκειν χρόνους, καὶ τοῦ κλήρου τῆς τύχης. ἀνάγκη δὲ τοῦτο ἢ ἐν τοῖς κέντροις εὑρεθῆναι, ἢ ἀφεστηκέναι τοῦ κέντρου, ἀλλ' εἰ μὲν ἐν τῷ ὡροσκόπῳ εὑρεθῇ ἐν ληψόμεθα τὰς ἐν τῷ κλίματι ἀναφοράς. εἰ δὲ ἐν τῷ μεσουρανήματι, ὁ

atque autorem de uniuerſali loquí, particularia relinquere artifici indaganda. Hoc ergo nunc etiam in memoriam reuocat, & ait ſe hoc quoque caput quemadmodum cætera tractaturum.

Præcipuorum.

Præcipuas prorogationes quinque ſtatuit, Solis ☾, horoſcopi. med. cœl. Fortunę. Neque enim hic, ut in ſpatio uitæ, unum aliquem prorogatorem iudicat. Cauſa cur plures temporum dominatores ſtatuat, ſupra eſt an nobis expoſita.

Procreationis liberûm.

Autore Porphyrio Philoſopho med. cœl. rectè adhibet in iudicio ſobolis. Inde enim animæ deſcendunt.

Interfectoris.

Non quod ibi ſint interfectores, ſed qui in ſuo inſtituto perſeuerat, & non, ut in ſpatio uitæ, unum ſumit interfectorem, ſed omnes ſtellas quacunque configuratione. Atque etiam alium modum recenſet. qualem? ſi paucarum aſcenſionum ſit triangulus, & multarum aſcenſionum ſex angulus * ſed cum diuerſe omnia conferant: ratis temporibus reperiuntur, prorogator non ſemper applicat horoſcopi prorogatori, & uocatur temporum dominus & tertius finium dominus, qui & condominator temporum domini dicitur.

ἀλλὰ διαφόρως πάντα συμβαλλομένων ἐν τοῖς χρόνοις τοῖς κυρίοις εὑρίσκονται.

Dandum.

Rurſus expoſitis prorogatorijs locis & prorogatoribus: nunc methodum tradit, qua tempus occurrentis ſtellæ poſsis cõputare. Neque uerò eſt omnium eadem methodus, ſed horoſcopi & med. cœl eadem, quæ ex aſcenſionalibus temporibus cuiuſque climatis & rectæ ſphæræ ſumitur. Reliquorum ex interuallo I med. cœl. à med. cœl.* unde cognoſces. Secundum reliquas autem, quomodo ſumenda ſit horoſcopi quantitas & med. cœl. iam cognouiſti. Reliquum eſt igitur, ut commemoret, quomodo luminum & Fortunæ tẽpora ſint indagãda. Neceſſe autem eſt, hæc aut in angulis inueniri, aut ab angulis diſtare. Quod ſi in horoſcopo inuenta fuerint, ſumemus aſcenſiones climatis: Si in med. cœl. rectæ

κατὰ δὲ τὰς ἀπὸ τῶν λοιπῶν

 ſphæræ

ὁμοίως τὰς ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ· εἰ δὲ ἐν τῷ δύνοντι, κατὰ τὸ κλίμα τὰς ἀναφορὰς λογιούμεθα, τουτέστι τὰς κατὰ διάμετρον ἀναφορὰς· ἀποδέδεικται γὰρ ὅτι ἐν ὅσῳ χρόνῳ ἀναφέρεται, ἐν τοσούτῳ καταφέρεται. ἐὰν δὲ ἐν τῷ ὑπογείῳ, πάλιν ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ τὸν αὐτὸν τοῦ μεσουρανήματος τρόπον. ἐὰν δὲ ἐν μηδενὶ τῶν κέντρων εὑρεθῶσιν, ἀνάγκη τὴν ἀπόστασιν τῶν ὡρῶν τὴν πρὸς τὰ κέντρα εὑρίσκειν. εἶθ' οὕτως ἐγνωκότες, πρὸς αὐτὸ κέντρον τὴν παραβολὴν ποιούμενοι τὴν ποσότητα τῶν χρόνων εὑρήσομεν. εἰδέναι δὲ χρή, ὡς εἰ μὲν ἐν τοῖς ἑπομένοις μέρεσι τοῦ κέντρου εἶεν ὅ τε ἀφέτης καὶ ὑπαντήτωρ, ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τῶν τε τοῦ κέντρου, καὶ τοῦ ὑπαντήτορος, τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ὡριαίων χρόνων ἀφελοῦμεν ἐκ τῆς ὑπεροχῆς. καὶ τὸν καταλειπόμενον φήσομεν εἶναι τὸν χρόνον τῆς κολλήσεως. ἐὰν δὲ ἐν τοῖς ἡγουμένοις τοῦ κέντρου μέρεσιν εὑρεθῶσιν, ἀμφότεροι, τότε τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ὡριαίων χρόνων καὶ τῶν ὡρῶν, οὐκ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς ἀφελοῦμεν, ἀλλὰ τὸ ἀνάπαλιν ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τὴν ὑπεροχὴν ἐξελοῦμεν. ἐὰν δὲ ὁ μὲν ᾖ ἐν τοῖς προηγουμένοις ὁ δὲ ἐν τοῖς ἑπομένοις, τότε γὰρ τὸν πολλαπλασιασμὸν καὶ τὴν ὑπεροχὴν ἕνα πάλιν ποιήσαντες ἀριθμὸν τοῦτον εἶναι φήσομεν τὸν χρόνον τῆς κολλήσεως. ἵνα δὲ τὰ λεγόμενα σαφῶς, ἐπὶ ὑποδείγματος τοῦ προκειμένου θέματος, γυμνάζηται τὸ λεγόμενον. εἰλήφθω ἡ σελήνη. καὶ ἐπεὶ αὕτη ἐστὶν ἐν παρθένῳ, οὐκ ἔστι μὲν ἐν κέντρῳ, προσεγγίζει δὲ τῷ ὑπογείῳ κέντρῳ. ἀναγκαῖόν ἐστιν εὑρεῖν πόσας ὥρας ἀφέστηκε τοῦ ὑπογείου κέντρου. ἀλλὰ γὰρ οὐχ εὑρήσομεν τὴν ποσότητα τῶν χρόνων, μὴ τούτου προεγνωσμένου. καθόλου οὖν ὅταν ἐθελήσομεν εὑρεῖν ἐπὶ οἱονδήποτε τῶν ἀστέρων πόσας ἀφέστηκεν ὥρας, ἢ τοῦ ὑπογείου ἢ τοῦ μεσουρανήματος, τό τε εἰσοίσομεν εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν, τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀστέρος. καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἀναφορῶν ἀναγραψόμεθα. εἶτα πάλιν τὴν μεσουρανοῦσαν τοῦ χρόνου μοῖραν εἰσαγαγόντες, εἰ μὲν ἐν τῷ ὑπογείῳ εἴη, αὐτὴν τῆς τοῦ ἀστέρος ληψόμεθα ἐν τῷ κλίματι τοὺς ὡριαίους χρόνους, καὶ τούτους κατὰ τὴν ὑπεροχὴν μερίσαντες, τοὺς γινομένους ἐκ τοῦ μερισμοῦ, χρόνους εἶναι φήσομεν τῶν ὡρῶν. οἷον παράκειται ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ ἐν τῇ ὀρθῇ μοίρᾳ τοῦ ♌ ἀναφορικοὶ χρόνοι σιε. ἐν δὲ τῇ τῆς ♍ κζ μοίρᾳ χρόνοι δὲ τξζ. οὐκοῦν ὑπεροχὴ αὐτῶν νβ. χρόνοι εἰσὶ καὶ τὸ ἥμισυ τῶν ιε. ζ ς ὡς εἶναι νβ λέγομεν οὖν ἀπέχειν τὴν ☾ τοῦ ὑπογείου κέντρου, γ ς ὥρας. εἶτα πάλιν λαβόντες τῆς μοίραν καθ' ἣν

sphæræ ascensiones si in occasu, ex climate ascensiones computabimus hoc est ascensiones oppositas sumemus. Ostensum enim est, quanto tempore ascendant, tanto descendere. Si in I M C rursus in recta sphæra, eodem modo quo in medio cœli. Sin in nullo angulo inueniantur, necesse est horarum distantiam ab angulis indagari. qua cognita, & ad angulum comparata: temporum quantitatem inueniemus. Est autem sciendum, si in partibus angulum sequentibus prorogator & occurrens planeta fuerint: ab exuperatione anguli & occurrentis planetæ, multiplicationem horariorum temporum * esse auferendam. & quod reliquum fuerit, dicemus esse tempus coniunctionis. Si uerò in partibus angulum * sequentibus ambo inuenti fuerint: tunc ipsa multiplicatio horariorum temporum & horarum non ab exuperatione subtrahetur, sed contrà à multiplicatione subtrahetur exuperatio. Sin alter in antecedentibus, alter in sequentibus partibus fuerit: tunc multiplicatione & exuperatione coniuncta: eum numerum tempus coniunctionis esse dicemus. Quod ut fiat dilucidius, in proposito themate explicatur. Sumatur Luna. quæ cum in Virgine sit, non quidem est in angulo, sed appropinquat angulo subterraneo. Necesse igitur est indagare quot horis distat ab IMC Neque enim quantitatem temporum inueniemus, nisi hoc ante cognito. In uniuersum igitur cum quamcunque stellam inuenire uolumus, quot horis distet aut ab IMC aut à med. cœli: tum partem, quam stella occupat, in rectam sphæram introducemus, & exuperationem ascensionum annotabimus. Deinde & partis Medij cœli tempore introducto: si in IMC fuerit, * ipsius stellæ sumemus in climate horaria tempora, iisque secundum exuperationem diuisis, collecta per diuisionem tempora dicemus esse horarum. Velutti, adiaceret in recta sphæra, * parti ♌ ascensionalia tempora 215. * in Virgine 27. parti tempora * 367. Eorum igitur exuperatio est tempora 51. & semissis. uidelicet. 7 ½ ut sint 52. Dicemus igitur abesse Lunam ab IMC 3 horas ½. Deinde iterum accepta parte, in

λέγομεν οὖν ἀπέχειν τὴν ☾ τοῦ ὑπογείου κέν-
τρου γ ς ὥρας. εἶτα πάλιν λαβόντες
τῇ μοίρᾳ καθ' ἣν γινόμενος, συνάψει ὁ ὑπαν-
τήσας καὶ ὑπεροχὴν, πρὸς τὸ ὑπόγειον ποιή-
σαντες, ληψόμεθα τοὺς ὡριαίους χρόνους πάλιν
ἐν τῷ ♍. καὶ πολλαπλασιάσαντες τὰς ὥρας
ἃς ἀφέστηκεν ἡ ☽ τοῦ ὑπογείου. ὑπὸ τοὺς ὡριαί-
ους χρόνους τῆς κλήσεως, ἀφελοῦμεν τῆς ὑπε-
ροχῆς τοῦ ὑπογείου καὶ τῆς μοίρας. οἷον ἡ σελή-
νη ἐν τῷ προκειμένῳ τὰς κζ μοίρας ὑπόκειται.
ὁ δὲ τοῦ ἑρμοῦ ἐν ♊ μοίρας θ, εἰλήφθω οὖν ἡ ιθ
μοίρα τοῦ. αἱ ἀναφοραὶ οὖν ταύτης, ἐν τῇ ὀρ-
θῇ σφαίρᾳ εἰσὶν ὁ πζ, εἰσὶ δὲ καὶ τοῦ ὑπογείου
ἀναφοραὶ σιε. ἡ δὲ ὑπεροχὴ αὐτῶν ἐστὶν, ο β. ὑ-
περέχει ἡ ιθ μοίρας. τῆς γ μοίρας τοῦ ὑπο-
γείου χρόνου, ο β. εἰσὶ δὲ κριοῦ ὡριαῖοι χρόνοι, ιε
μ ε τῆς ιθ μοίρας τοῦ ♈ ὥρας γ ς. ἐὰν οὖν τὰς
ὥρας πολλαπλασιάσωμεν τῆς σελήνης ὑπὸ τοὺς
ὡριαίους χρόνους ἕξομεν ν β, ἐὰν δὲ τούτους τοὺς
χρόνους ἐκ τῆς ὑπεροχῆς λάβωμεν τῶν ο β, κα-
ταλειφθήσονται ἡμῖν ιη. ἐροῦμεν οὖν ὅτι ἐν
τοῖς ιη ἔτεσι συνάψει ἡ ☾ τῷ οὐρανῷ, ἀλλὰ
δὴ εἰλήφθω ὁ ☉ ἵνα γνῶμεν καὶ τῶν δύο ὄν-
των, πῶς χρὴ ἐν τοῖς ἡγουμένοις τοῦ κέντρου
ποιεῖν. μερίσομεν δὲ τί ἀφέτου καὶ τοῦ ἀναιρέ-
του. ἐπεὶ οὖν ἐν τῷ ☿ μιᾶς μοίρας ὑπόκειται
ἀναγκαῖον ἐστι πρῶτον ζητῆσαι πόσας ὥρας
ἀφέστηκε τοῦ ὑπογείου κέντρου ὁ ☉, εἰλήφ-
θω οὖν ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ, κατὰ ταύτην τοῦ ♋
μοίρας ς. ταύτης ἀναφορικὴ κοινή ἐστιν, ἡ
ρπα. εἰσὶ δὲ τοῦ ὑπογείου ἀναφοραὶ σιε. ἡ ὑπε-
ροχὴ λδ. ὡριαῖοι χρόνοι τῆς α μοίρας τοῦ ♍ κλίμα-
τος γ. παράκειται ιβ λ. μερίζομεν παρὰ τὴν
ὑπεροχὴν, καὶ εὑρίσκονται ὧραι β ς. ς ιβ ἔγ-
γιστα. καὶ τοσαύτας ὥρας φήσομεν τὸν ☉ τοῦ ὑ-
πογείου κέντρου ἀπέχειν. εἰλήφθω οὖν μόνους τοὺς
ὡριαίους χρόνους ἐν τοῖς ♍ ληψόμεθα τῆς κ τοῦ ♋
μοίρας ἥ τινι καὶ συνάπτει ἡ α μοίρα τοῦ ♉
ἔνθα καὶ ὑπόκειται ♂. ταύτης οὖν ἀναφορά ἐστι
σα. ἡ ὑπεροχὴ ἄρα πρὸς τὸ ὑπόγειον. καὶ ἔσται
δ ὡριαῖοι χρόνοι. ♉ τῆς κ μοίρας. ιβ. πολλα-
πλασιάζω τὰς β ς ς ιβ ὥρας, ἃς ἀφέστηκεν
ὁ ☉ καὶ ἔχω λ ε. ἐκ τούτων τῶν λε ἀφαιρῶ τὴν
ὑπεροχὴν τοῦ ὑπογείου τὰς ιδ, ἀνάπαλιν τοῖς
πρόσθεν εἰρημένοις. τῇ καταλειπούσῃ κα τότε
οὖν φήσομεν τὰ ἔτη κα ὑπαντῆσαι τὸν ♂, τῷ
☉ ἀλλὰ ♄ δὴ αὐτῷ συνάπτεται. εἰλήφθω οὖν
ἡ κς τοῦ ♌ ἀναφορά. ἡ ὑπεροχὴ κγ πρὸς τὸ ὑ-
πόγειον. καὶ ὡριαῖοι χρόνοι τῆς κγ μοίρας τοῦ ♒
ιγ μ β, ἡ συναγωγὴ αὐτῶν πολυπλασιασ-
μοῦ χρόνου ις. προστίθησι καὶ τὴν ὑπεροχὴν χρό-
νοις κγ. καὶ λέγει ἐντὸς νθ χρόνων ἔσεσθαι τὴν ὑ-
πάντησιν τοῦ ✶ ♈ πρὸς τὸν ☉ κατὰ σῶμα.

qua ſtella occurrens cum ea coniungetur, factaq́ exuperatione, iterum tempora ſumemus in oppoſitis. & horis quibus ab I M C Luna diſtat, per horaria tempora multiplicatis: ſubtrahemus *ab exuperatione I M C & parte. Veluti, Luna in propoſito exēplo *. In Virgine 27. partes ſunt poſitæ. ☿ in ♊ nis parte 9. Sumatur igitur 19. pars* huius igitur aſcenſiones ſunt in recta ſphæra* 87. Sunt & I M C aſcenſiones 215. exuperatio earum eſt 72.* Exuperat 19. pars. 3. partem temporis I M C 72. Sunt autem horaria tempora Arietis 15. 45. 19. partis Arietis horæ 3 ⅙. Si ergo Lunæ horas multiplicauerimus per horaria tempora habebimus 52. quæ tempora ſi ab exuperatione 72. ſubtraxerimus: reſtabunt nobis. 18. Dicemus ergo Lunā in annis 18 applicaturam med. cœl. Enimuerò ſumatur ☉, ut cognoſcamus, etiam cum duo ſunt, quomodo faciendum ſit in iis, qui angulum antecedunt. Partiemur * & prorogatoris & interfectoris. Quoniam ergo in Mercurio unius partis ſtatuuntur: neceſſe eſt primum quærere quot partibus diſtet à ſubterraneo angulo ☉. Sumatur igitur in recta ſphæra + ſecundum hanc ♋ pars + 6. huius aſcenſio communis eſt 181. Sunt autem I M C 215. Exuperatio 34. horaria tēpora primæ parti ♍ climatis tertij, adiacent 12. 30. diuidimus per exuperationem, & reperiuntur horæ 2. ⅙ + 90. 12 proximè. & tot horas dicemus Solē ab angulo ſubterraneo abeſſe. Sumatur igitur † ſola horaria tempora in ♍ ſumemus 20. ♋ partē. cui 1 ♉ pars applicat. ubi etiam * ♂. Huius igitur aſcenſio eſt 201.* Exuperatio ergo ad ſubterraneum. & erunt 4 horaria tempora. ♉ 20. parti 12. multiplicatio 2. ⅙ 90. 12. horas quibus diſtat ☉ & habeo 5. Ab his 35. ſubtraho exuperationem I M C 14. contrà quam ſit in antè dictis. & reſtant. 21. Tunc igitur dicemus circiter annum 21. Martem occurſurum Soli. Verùm Saturnus ei applicat. Sumatur igitur 26. Leonis aſcenſio. Exuperatio 23. ad I M C. & horaria tempora 23. partis ♒ 13. 42. Sūma eorū multiplicationis tēporum 16. Adiicit etiam exuperationem tempora 23. & ait, intra 59. tempora fore occurſum, * ♈ ad ☉ per corpus.

τῶν ἀναφορῶν, ἢ καταφορῶν.

Εἰ μὲν γὰρ εὑρεθείη ἐν τῷ ὡροσκόπῳ, τὰς ἀναφορὰς αὐτοῦ τοῦ ὡροσκόπου ληψόμεθα ἐν τῷ κλίματι. ἐν δὲ τῷ δύνοντι τὰς ἀναφορὰς τῶν συμμεσουρανήσεων. τὸ μεσουράνημα φησὶν αὐτό, καὶ ἐν τῇ ὀρθῇ σφαίρᾳ ληψόμεθα ὡς καὶ ἐπὶ τῶν τοῦ ζωῆς χρόνων. ταῦτα γὰρ πάντα ἃ ἡμεῖς διὰ σαφήνειαν νῦν ἠναγκάσθημεν γράφειν ἐν τῷ περὶ χρόνου ζωῆς σαφῶς ἡμᾶς ἐδίδαξεν.

Περὶ ἐνιαυτῶν καὶ πότε συμβήσεται τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἐπειδὴ βούλεταί σε εἰδέναι ὅτι ἐν τῷ δεῖνι τῷ ἔτει συμβήσεται τὸ ἀποτέλεσμα, καθολικὸν δέ σε ἐδίδαξεν ὅπως ὀφείλεις εἰδέναι, νῦν βούλεταί σε διδάξαι, πῶς δυνατόν ἐστιν εἰδέναι τὸ ἔτος καὶ τὸν μῆνα. ὅταν γὰρ ὁ ἐνιαυτὸς σχηματισθῇ πρὸς τὸν ἀφέτην καὶ ἐπέμβασις τῆς ἀστέρος ἀγαθοποιοῦ ἐπὶ τὸν ἀγαθὸν τόπον, τότε φήσομεν καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ ἔτει ἔσεσθαι τὸ ἀποτέλεσμα. ὁ δὲ μὴν περὶ μηνὸς μάλιστα ὅταν ἐν τοῖς ὁμοιοειδέσι γένηται ζῳδίοις, πάλιν πρὸς τὸν ἀφέτην λαμβανομένων αὐτῶν. εἰδέναι δὲ δεῖ, ὡς δυνατὸν ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀφετῶν ἐνιαυτὸν λαμβάνειν. ἰδίᾳ μὲν ἀπὸ ὡροσκόπου, ἰδίᾳ δὲ ἀπὸ ☾ καὶ ἡλίου, καὶ κλήρου τύχης, ἢ μεσουρανήματος καὶ μῆνας ὁμοίως. ἐὰν γὰρ περὶ κτήσεως ζητῶ καὶ τὴν ἄφεσιν ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς τύχης λήψομαι καὶ τὴν ὑπάντησιν πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν ἐνιαυτὸν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ τὸν μῆνα καὶ τὰς ἡμέρας. τὸν μὲν οὖν ἐνιαυτὸν ὑπ' αὐτοῦ ἐκβάλλοντες ἑκάστῳ ζῳδίῳ ἔτος ἓν δώσομεν, τὸν δὲ μῆνα ἐκβάλλοντες, οὐκέτι λ ἡμέρας ὅσον καὶ ὁ μὴν δώσομεν. ὥρας ἑκάστῳ ζῳδίῳ ἀλλὰ κη. οὔτε γάρ τι συμβήσεται. ἐὰν γὰρ λ ἡμέρας τὸν μῆνα λογισώμεθα δώδεκα πάντες ἔσονται καὶ εἰς δώδεκα ἐμπεσοῦνται ζῴδια, καὶ οὐκ ἔτι ὅθεν ἤρξατο. καὶ συμβαίνει τὸν πρῶτον μῆνα, τοῦ δευτέρου ἔτους μὴ ἄρχεσθαι, ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ. ἀλλ' ὅθεν καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ κατέληξεν. οἷον τὸ φημι ♈ ἐτύχοι ὁ ἐνιαυτὸς οὐκοῦν καὶ ὁ μὴν ἐκ τοῦ ♈ ἀφεθήσεται. λ οὖν ἡμερῶν καθ' ἓν ἕκαστον ζῴδιον λογιζομένων ♓ καταλήξει. ἄρξει οὖν καὶ τοῦ β' ἔτους τοῦ ἐν ♉, ὁ μὴν οὐκέτι ἐκ ♉, ἀλλ' ἐκ τοῦ ♈. εἰς γὰρ τὸν ♓ κατέληξεν. εἰ δὲ καὶ ἐκ ταύρου ὅθεν ὁ ἐνιαυτὸς ἤρξατο λέγοι τις ὀφείλειν ἄρχεσθαι τὸν μῆνα ἀκουσάτω ὡς καὶ οὕτως ἄτοπόν τι φανήσεται· ἔσται γὰρ μεταξὺ ζῴδιον, τοῦ τε καταλήξαντος καὶ τοῦ

Aſcenſionum aut deſcenſionum.

Nam ſi in horoſcopo inueniatur, aſcenſiones ab horoſcopo ſumemus in climate. In occaſu, aſcenſiones mediationum cœli.† med. cœl. inquit & in recta ſphæra ſumemus, ut & in uitæ ſpatio. hæc enim omnia, quo nos nunc perſpicuitatis gratia ſcribere coacti fuimus, in capite de ſpatio uitæ autor perſpicuè docuit.

De annis, & quando conſecuturus ſit euentus.

Quoniam docere uult, quo anno decretum aliquod ſiderum ſit euenturum, idq; in genere tradidit, quomodo ſit cognoſcendum: nunc oſtendere inſtituit, quo pacto non modò annus, ſed & menſis ſciri poſſit. Nam cum annus cum prorogatore configuratus fuerit, & tranſitus aliquis benignæ ſtellæ inciderit in bonum locum: tunc eo anno euentum conſecuturum pronunciabimus. Si menſis, de menſe idem dicemus maximè, ſi in conformibus ſignis acciderit, atque iterum ad prorogatorem † conferantur. Eſt autem ſciendum, in unoquoque prorogatore annum ſumi poſſe: ſeorſim ab horoſcopo, ſeorſim à Luna & Sole. ſeorſim à Fortunę ſorte & méd. cœl. mẽſes item eodẽ modo. Nã ſi de re familiari quæro: prorogationem à Fortunę ſorte, & occurſum ſtellarũ erga eum annum & menſem & dies ſumam. Ac annum quidem ab ea proĳcientes, unicuique ſigno annum aſsignabimus. Menſem autem proĳcientes, non amplius ei 30. dies dabimus, quantus menſis eſt, & † quantum quodque ſignum poſtulat. ſed 28.† Neque enim aliquid accidet. Nam ſi tricenos menſi dies tribuerimus, menſes uniuerſi 12. erunt, & in 12. ſigna cadent, & non eò unde initium ſumptum eſt. & fiet ut primus ſecundi anni menſis, non ab anni principio ſumat initium, ſed inde ubi eius anteceſſor deſiit. Quod dico huiuſmodi eſt. †♈ ſit annus. ergo & menſis prorogatio ab ♈ fiet. Si ergo triceni dies in ſigno quolibet computentur, in piſcibus numerus deſinet. Itaque ſecundi etiã anni menſis in Tauro. non à Tauro ſed ab Ariete incipiet. Nam in ♓ deſierat. Quod ſi quis dixerit, menſem inde incipere debere, unde annus inceperit: is audiet, etiã ſic abſurdi aliqd euẽturũ, ſignũ eñ intercedet inter finitũ et inceptum menſem.

Etiam

ἀρξαμένου. καὶ τὰς ἡμέρας παραπλησίως δὶς μησὶν ἐμέρισεν. ἄρχονται γὰρ καὶ αὗται, ὅθεν καὶ ὁ μὴν ἤρξατο. καὶ ἁπλῶς πάντα μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει. ταῦτα εἰπὼν ἐπάγει καθολικὰ παραγγέλματα σημαίνοντα ἡμῖν πρὸς τὸ γνῶναι τὸν καιρὸν τῆς ἀποτελέσεως. φησὶ γοῦν ὅτι χρὴ παρατηρεῖσθαι τὰς ἐπεμβάσεις οἰκείως τοῖς χρόνοις. ὁ μὲν γὰρ τοῦ ♄ ἀστὴρ συντελεῖ πρὸς τὰ καθόλου πάντα. ὥστε ἐπεμβὰς εἰς τὸν ἀφετικὸν τόπον, ἢ τὸν τοῦ ὑπαντήτορος, ἐπίτασιν ποιεῖται τῶν καθολικῶν χρόνων. τὴν ἐνέργειαν καὶ βεβαίαν πίστιν ἡμῖν παρέχεται. ὁ δὲ τοῦ ♃ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐπεμβάς, ἢ σχηματισθείς, ἐπίτασιν ποιεῖται τῆς ἐνεργείας. καὶ τότε χρὴ μάλιστα λέγειν τοῦ ἀποτελέσματος τὴν ἐνέργειαν. ὁ δὲ ☿ καὶ ♀ καὶ ♂ πρὸς τοὺς μῆνας λαμβάνονται. καὶ αἱ σύνοδοι δὲ τῆς σελήνης, πρὸς τὰς ἡμερησίους κινήσεις. ὡς ἐκεῖνο συμβαίνειν τὸν μὲν ♃ ἐπὶ τὸν καθολικὸν ἐλθεῖν χρονοκράτορα. τὸν δὲ πρὸς τὸν ἐνιαυτὸν ἐναλλαγείσης τῆς τάξεως, ἀμαυρὰν καὶ ἀσθενῆ εὑρήσεις τὴν ἐπέμβασιν. ἔτι πρὸς τούτοις εἰδέναι χρή, ὡς οἱ μὲν καθολικοὶ χρονοκράτορες, τὴν τελείωσιν τῷ ἀποτελέσματι χαρίζονται· αἱ δὲ ἐπεμβάσεις τὴν ἐπίτασιν ποιοῦνται. εἰσὶ δὲ καθολικοὶ χρονοκράτορες, τρεῖς. ὁ ἀφέτης. καὶ ὁ ὑπαντήτωρ, καὶ ὁριοκράτωρ. καὶ τὴν ποιότητα γνῶθι ἐκ τῆς φυσικῆς ἰδιοτροπίας τῶν ἀστέρων. οἱ μὲν γὰρ ὡς ἤδη μεμαθήκας ἀγαθοποιοὶ εὖ ποιεῖν πεφύκασιν. οἱ δὲ κακοποιοὶ τοὐναντίον.

Ἀφ' ἑκάστου τῶν ἀφετικῶν τόπων.

Οὐ δεῖ ἀπὸ ἑνὸς αὐτῶν τὸν ἐνιαυτὸν ποιεῖσθαι.

Καὶ ἐνιαυτόν.

Ἀπὸ ☾ ἢ ἀπὸ τύχης κλήρου καὶ ἀπὸ μεσουρανήματος ἐρχόμενον ἐκ τούτου ἐν ᾧ ἐστιν ἀφέτης. καὶ τοῦ συντελεσμένου ζῳδίου. ὅταν δὲ φθάσῃς καταλήξῃς εἰς ζῴδιον τοῦ ζητουμένου ἔτους, τότε χρήσειν οἰκοδεσπότην τοῦ ζῳδίου ἐκείνου ζητεῖν, ἐκεῖνος γὰρ ἐστι κύριος τοῦ ἐνιαυτοῦ. δῆλον δὲ ὅτι προσθέτης μὲν ὢν καὶ ἀνατολικός, καὶ εὖ διακείμενος, συνεργήσει τοῖς ἀποτελέσμασι τοῖς ἀνατολικοῖς, καὶ ἐκείνῳ τῷ ἔτει φάσομεν ἔσεσθαι τὴν ἐνέργειαν. ἐὰν δὲ καὶ ἀφαιρέτης καὶ ὕπαυγος, ἐμπόδιον καταστήσεται, καὶ ἢ παντελῶς κωλύσει τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, ἢ ἀμυδρὰν αὐτὴν ἔσεσθαι παρασκευάσει. τὴν δὲ διαίρεσιν τῶν ἡμερῶν, κατὰ τὴν τῆς ☾ κίνησιν ἐποιήσατο. αὕτη γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. δύο ἢ πλεῖον ἢ ἔλαττον ἡμέρας

Etiam dies Ptolemæus eodem modo quo menses diuisit. Nam & hi inde incipiunt, unde mensis inceperit. Denique omnia pendent ab uno eodemq; principio. His expositis subijcit uniuersalia præcepta, quæ tempus euentuum nos doceant. Ait enim transitus pro ratione temporum esse obseruandos. Nam ♄ stella confert ad uniuersalia omnia. Itaque per locum prorogatorium aut occurrentis stellæ transione, uniuersalium temporum actionem auget, & firmam nobis fidem facit. ♃ stella in anni transione, aut configurata: efficaciam & ipsa auget, ac tum maximè pronũciandum est, rem significatam esse euenturam. ☿ autem ♀ & ♂ ad menses adhibẽtur, atque etiam Lunæ congressus ad diarias motiones. Itaque si acciderit, ut ♃ ad uniuersalem chronocratorem † ad annum ueniat: uniuerso ordine obscurum & infirmum transitum inuenies. Præterea sciendum est, uniuersales chronocratores perfectionem afferre decreto: transitus adijcere incrementum. Sunt autem uniuersales chronocratores tres, prorogator, obuiator & finium dominator. Qualitatem porrò cognoscito è stellarum proprietate. Nam beneficæ ut iam cognouisti, benefacere solent, maleficæ contrà.

A quouis prorogatorio loco.

Non ab uno aliquo anno iudicium est sumendum.

† Et annum.

A Luna aut Fortunæ sorte & à M C † uenientẽ ex eo in quo prorogator est, & signo quod † una conficitur. Cum uerò inquit deferis in signo quæsiti anni: eũ dominator illius signi est quærendus. Is enim est anni Dominus. Constat autem, si sit auctus numero, orientalis & bene affectus: eũ adiuturum esse decreta orĩetalia. atque illo anno prenunciabimus effectũ consecuturum. Sin cursu diminutus & sub radijs: impedimento fore, & actionem illius aut omnino prohibiturum, aut effecturum obscuram. Dies secundum ☽ motum distinxit. Nã ea ferè biduò plus

ποιεῖται πρὸς τοὺς τῶν χρόνων τόπους. οὐχ᾽ ἁπλῶς δεῖ λαμβάνειν τὰς ἐπεμβάσεις. καὶ ἐν ἑκάστῳ δὲ ὡς τοῦ τόγε γράφει διδάσκων σε πῶς χρὴ λαβεῖν τὸν κατ᾽ ἐπέμβασιν ἀστέρα. χρὴ γὰρ αὐτὸν εἶναι ἐν τόπῳ ἐν ᾧ εἰσιν οἱ χρόνοι. ποῖος δὲ ἐστιν οὗτος; τὸ ζῴδιον ἐν ᾧ γίνεται ἡ κόλλησις τοῦ ὑπαντήτορος πρὸς ἀφέτην. οἷον, ὡς ἐπὶ τῆς προεκτεθειμένης γενέσεως ♊ ὑπόκειται ☿ μοίρας ιθ. ♉ δὲ ὡροσκόπει. κόλλησις οὖν δὲ ἔσται τοῦ ☿ πρὸς ὡροσκόπον. ὅταν οὖν μέλλῃ γενέσθαι ὑπάντησις, ἐὰν ἐπέμβασις γένηται ἐν τοῖς περὶ τὴν ιθ μοίραν, τότε μάλιστα ἐπίτασις ἔσται τοῦ ἀποτελέσματος.

Πρὸς τοὺς τῶν ἡμερησίων.

Ὅταν γὰρ εὕρῃς καὶ τὴν σελήνην ἐν ζῳδίῳ τῶν ἡμερῶν ἐπεμβᾶσαν, τότε μάλιστα ἐρεῖς ἔσεσθαι τὸ προσδοκώμενον. ὥστε δεῖ πρότερον μαθεῖν τοὺς καθολικοὺς χρόνους ἐκ τῶν ἀφέσεων, εἶτα τὸν ἐνιαυτὸν καὶ τὸν μῆνα, καὶ τὰς ἡμέρας. ὅπως δὲ χρὴ ἕκαστον τῶν εἰρημένων εὑρίσκειν, ἤδη σαφῶς μεμάθηκας. τὸ μὲν γὰρ καθόλου βούλεταί σε εἰπεῖν πόθεν ἡ ἰδιότης τῶν ἀποτελεσμάτων λαμβάνεται. πόθεν δὲ ἡ ποιότης τῶν χρόνων. πόθεν δὲ ἡ ποιότης αὐτῶν. καθ᾽ ἣν τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν γινώσκομεν. τὸ μὲν οὖν εἶδος μανθάνομεν, ἐκ τοῦ τῆς ἀφέσεως τόπου, τὸ μὲν γὰρ μεσουράνημα σημαίνει τὰ πρακτικά. ὁ δὲ ὡροσκόπος, τὰς ξενιτείας, καὶ τὰ σωματικά. καὶ γὰρ ἕκαστος τῶν τόπων, φυσικήν τινα ἰδιοτροπίαν ἔχει ἤδη καὶ εἴρηται. τὸν δὲ χρόνον, ἐκ τοῦ μεταξὺ διαστήματος τοῦ ἀφέτου, καὶ τοῦ ὑπαντήτορος. τὸ δὲ καλὸν ἢ κακὸν, ἀπὸ τῆς φυσικῆς ἰδιότητος τοῦ χρονοκράτορος.

Συγκράσεως.

Ἵνα τὴν φυσικὴν τοῦ ἀφέτου καὶ τοῦ ὑπαντήτορος ἀναμίξας ἰδιότητα, εὕρῃς τὴν ἀπὸ τῆς μίξεως ἀποτελουμένην κρᾶσιν πρὸς τὸν ἐπικρατούμενον. σκοπεῖν δὲ δεῖ καὶ ὅπως οἰκειότητα ἔχουσιν οἱ ἀστέρες πρὸς τοὺς τόπους. πότερον, οἰκεῖοί εἰσι χαίρουσιν ἐν αὐτοῖς, ἢ ἀντιπάσχουσι. ταῦτα γὰρ εἴωθε τῆς τε εὐποιητικῆς, καὶ κακοποιοῦ δυνάμεως αἴτια γίνεσθαι.

Πρὸς τοὺς αἰτιατικοὺς τόπους.

Αἰτιατικοὺς ἐκάλεσε τοὺς ἀφετικοὺς τόπους, οἷς δεῖ τὸν ἐνιαυτὸν σχηματίζεσθαι, κατὰ □ ἢ ☍.

Φυσικῆς τε καὶ συγκρατικῆς.

Φυσικῆς μὲν καθ᾽ ἣν τὸ μὲν λεγόμενον ἀγαθοποιόν. συγκρατικῆς δὲ τῆς ὡς εἰπεῖν ἐπικτήτου καὶ προσγινομένης δυνάμεως ἐκ τῆς κατὰ τὴν γένεσιν κράσεως. οἷον, εἰ ἀφέτης ἐστιν ἐν τῷ

minus sit, loca temporum attingit. Neque uerò simpliciter sumit transitus, sed in singulis docet, quomodo stella trãsiens sit sumenda. Nam eam in loco esse oportet, in quo sunt tempora. Is uerò quis est? signũ in quo obuiator cum prorogatore coniungitur, uelut in supra exposita genitura: ☿ in ♊ parte 19. statuitur. ♉ uerò horoscopat.* Coniunctio ergo erit ☿ cum horoscopo. Cum ergo futurus est occursus, si transitus inciderit circa 19. partem: tũ decretum maximè augebitur.

Ad eos qui diariorum.

Nam cum Lunam quoque signum dierum perambulare uideris: tum potiss. id fore pronunciabis quod expectatur. Itaque prius uniuersalia tempora sunt cognoscenda ex prorogationibus. Deinde annus, mensis & dies. Quomodo autem horum unum quodque sit inueniendum, iam perspicuè didicisti. Nam uniuersaliter explicare uult, unde proprietas decretorum sumatur, unde qualitas temporum, unde ipsa qualitas temporum, unde ex qua bonum & malum cogniscimus.

Speciem igitur discimus è prorogationis loco. Nam med. cœl. significat actiones. horoscopus peregrinationes & res corporeas. Quilibet enim locus, ut iam dictum est, naturalem quandam habet proprietatem. Tempus cognoscitur ex interuallo inter prorogatorem & obuiatorem interiecto. Bonum aut malum è naturali proprietate chronocratoris.

Temperatura.

Vt naturali prorogatoris & obuiatoris permista proprietate, inuenias temperiem ex mistione existentem erga eum, qui superatur. Est autem considerandum, quam coniunctionem stellæ cum locis habeant? Vtrum coniunctæ sint, ijsq; gaudeant, an refrãgẽtur. Nam hæ solent maleficæ beneficæq; facultatis esse causæ.

Ad causaria loca.

Causaria loca uocat, loca prorogatoria, quibus annum □ aut ☍ configurari oportet.

Naturali & commista.

Naturali: qua stella benefica dicitur aut malefica, commista: quasi dicamus acquisita & extrinsecus accedẽte ui,

pro

γενέσει, ἢ ἐν ἰδίῳ δηλονότι οἴκῳ, ἢ ἐν ἰδίῳ ὑψώματι, ἢ ἐν τριγώνῳ, ἢ ἐν καλῷ τόπῳ, ἢ ἐν τῇ γενέσει ὑπάρχει.

Πρὸς τὸν ἐπικρατούμενον τόπον.

Πῶς ἔχει πρὸς τὸν ἀφετικὸν τόπον ὁ ὑπαντῶν. σκοπεῖν δεῖ πότερον οἰκείως ἔχει πρὸς αὐτὸν, ἢ ἀνοικείως. τουτέστιν, ἢ τινὸς δηλονότι τῆς αἱρέσεως ὁ τοῦ ἀφέτου τόπου, ἢ αὐτοῦ τοῦ ὑπαντῶντος. καὶ εἴ τινα πρὸς αὐτὸν ἁπλῶς ἔχει λόγον οἰκοδεσποτικὸν, ἢ ἀντιπαθείας. τί γὰρ ὅτι ἐν ἰδίῳ δηλονότι ταπεινώματι, ἢ ἐναντιοῦται αὐτὸς ἑαυτῷ, ἢ τῷ ἰδίῳ οἴκῳ.

Πρὸς τοὺς αἰτιατικούς.

Ἵνα ᾖ ὁ ἐνιαυτὸς τὸν ἀφετικὸν τετραγωνίσῃ ἢ καὶ διαμετρήσῃ, καὶ ὁ μὴν. ἐν τούτοις γὰρ καὶ ἀνάγκη τὴν τελειότητα τοῦ ἀποτελέσματος συμβαίνειν.

Κατὰ τὰς ἐπεμβάσεις.

Ὥς τε καὶ τὴν ἐπέμβασιν τετραγωνίζειν, ἢ διαμετρεῖν τὸν ἀφετικὸν τόπον.

Καὶ τὴν φάσιν τῆς ☾.

Ἵνα ἢ ☾ ☉ ἢ πᾶσαν ☾. ἢ διχότομος ἐν ποιῷ τῶν τετραγώνων ζωδίων, παραπλησίως τοῖς ἄλλοις γένηται.

Οἱ μὲν γὰρ συμφώνως ἔχοντες πρὸς τοὺς διατιθεμένους τόπους ἀπὸ τῆς ἐν γενέσει κατάρχης, καὶ ἐπὶ τὰς ἐπεμβάσεις.

Εἰπέ σοι καθολικῶς ἐκ ποίων σε δεῖ σχημάτων διακρίνειν τὸ καλὸν ᾖ τὸ κακόν, νῦν μερικώτερόν σοι φησί ποῖα μέν εἰσι τὰ καλά. ποῖα δὲ τὰ κακά. ἵνα ὁ ἀφέτης ᾖ ὁ ὑπαντῶν δὲ μάλιστα ἐξ ἀρχῆς ᾖ ἐν τῇ γενέσει δυναμικώτεροι καὶ ἰσχυροὶ εὑρεθῶσιν. ὥστε λόγον πολύν ἔχειν ἐν τῷ θέματι, ἐὰν γὰρ ἀσθενεῖς ὦσι περὶ τὴν ῥίζαν καὶ ἐν ταῖς χρονοκρατορίαις ἀσθενεῖς διαμένουσιν.

Εἰ δὲ ἀσυμφώνως ᾖ πρὸς αἵρεσιν.

Οὐκ αὐτὰ καθ' αὐτὰ συμβάλλει τὰ σχήματα, ἀλλὰ τοὺς ἀστέρας τοὺς μὴ καλῶς κειμένους. τὰ γοῦν σχήματα ἰσχυρὰ δηλονότι καὶ δύναμιν ἔχουσι τοῖς ἐν αὐτοῖς εὑρισκομένοις. εἴτε δὲ ἐν αὐτοῖς εἰσι κείμενοι, εἴτε ἐν καλοῖς, ἐπιτείνουσιν αὐτῶν τὴν ἐνέργειαν, ὅθεν οὐκ εἶπεν ἀσυμφώνου σχήματος ἀλλ' ἐπήγαγε παραίρεσιν. ἵνα δὴ ἐπιτάσεως μόνης τὸ σχῆμα γένηται καὶ μὴ τῆς ποιότητος.

Κἂν μὲν οἱ αὐτοί.

Θέλει σοι εἰπεῖν περὶ μέτρου εὐτυχίας ἢ δυστυχίας. ἐπειδὴ γάρ σε ἐδίδαξε πῶς εἰδέναι σε δεῖ, πότερον καλὸν ἢ μὴ καλὸν ἔσται, καὶ ἁπλῶς τὴν ποιότητα τοῦ ἀποτελέσματος, νῦν βούλεταί σοι εἰπεῖν δὲ ὧν δυνάσθη γνῶναι.

pro sua in genitura habitudine, ueluti, si conditionaria sit stella in genitura, aut in suo domicilio, aut altitudine, aut triangulo, aut in bono geniturae loco.

Erga locum cui imperatur.

Quomodo affectus sit obuiator erga locum prorogatorium: considerandum an cum eo sit coniunctus, an ab eo alienus, hoc est, utrum is locus sit conditionis prorogatoris, an obuiatoris? et an erga eum aliquam habeat ratione͂ dominationis aut aduersationis? Quid enim quod est in sua deiectione, aut ipse sibi, aut suo domicilio aduersatur?

Ad causaria.

Vt & annus prorogatorem quadrato aut ☍ faciat & mensis. In his enim necesse est perfectionem euentus contingere.

Secundum transitus.

Vt etiam transitus quadrato aut ☍ faciat prorogatorium locum.

Et ortum.

Vt & ☽ ☌, ☍ aut quadrans in quadrangulorum signoru͂ aliquo, ut & caetera, contingat.

Nam qui conueniunt cum.

Vniuersaliter dixit, e quibus figuris bonum & malum sit discernendum. Nunc particularius dicit, quae sint bona, quae mala: ut uidelicet prorogator & obuiator ab initio in genitura potentes & fortes reperiantur, ut in figura multum habeant autoritatis. Nam si in radice infirmi fuerint: infirmi manent etiam temporum susceptoris dominatu.

Sin inconuenienter & contra conditionem.

Non ipsas figuras per se comparat, sed stellas non bene positas. Figurae quidem fortes sunt & uires habent * in ipsis inuentis. Siue autem in ipsis positae sunt * siue in bonis: augent earum efficacia͂. Quare no͂ dixit, (figurae inconuenientis) sed adiecit, (contra conditionem) ut figura incrementi duntaxat sit & non qualitatis.

Quod si ijdem.

De mensura felicitatis aut calamitatis est dicturus. postquam enim docuit, quomodo sit cognoscendum, bonum'ne an malum sit decretum. denique ipsius qualitas nunc cognoscere docebit, an coru͂

νόσκειν πότερον ἄκρατος ἔσται ἡ ποιότης, ἢ οὔ. ὅταν φησὶν οἱ χρονοκράτορες εὑρεθῶσι καὶ ἐπεμβαίνοντες, καὶ τὴν οἰκοδεσποτείαν τῆς ἀφέσεως ἤτοι τὴν ἐκτροπὴν ἔχοντες, τότε ἄκρατα ἔσται τὰ ἀποτελέσματα, ὅταν δὲ τὰ μὲν παρῇ, τὰ δὲ ἀπῇ, τότε ἔσται μεσότης τις καὶ συμμετρία.

Κατὰ πάντα δὲ δυσδαίμονες τυχοῦσι.

Τοῦτο τὸ θεώρημα ἀκολουθεῖ τοῖς ἐξ ἀρχῆς εἰρημένοις. ἐπειδὴ γὰρ ἐν ἀρχῇ τοῦ περὶ χρόνων διαιρέσεως κεφαλ. ἀπέδειξεν ὡς οὐ δεῖ ἕνα ἀφέτην λαμβάνειν, ἀλλὰ πλείονας. ἐνδέχεται γάρ τινα λυπεῖσθαι καὶ ὠφελεῖσθαι. συμβαίνει δὲ ὅτε ἢ ἅμα λυπεῖσθαι, ἢ ἅμα κατὰ πάντα εὐφραίνεσθαι, νῦν ὥσπερ τινος ἐνισταμένου καὶ ἐρωτῶντος τί χρὴ ποιεῖν ἐπὶ τούτοις, φησὶν, ὅταν οἱ ἀφέται ἅμα πάντες εὑρεθῶσιν ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ ζῳδίῳ, ἢ ὅταν ἐν διαφόροις εὑρεθέντες τὰς κολλήσεις ποιήσωνται ὁμοίως καὶ πρὸς τοὺς ἀστέρας εὑρίσκονται πάντες ἅμα, ὅταν ἐν τῷ ὡροσκόπῳ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη εὑρεθῇ. τότε γὰρ καὶ ὁ κλῆρος τῆς τύχης εὑρεθῇ, ἐκεῖσε εὑρίσκεται, ὁ μὲν οὖν Πτολεμαῖος τοῦτο μόνον γράψας τὸ ἐπάγγελμα συμπληροῖ καὶ τὸ τέταρτον τῶν ἀποτελεσματικῶν βιβλίων, τοῦτο δὲ τὸ παράγγελμα, ἤδη πολλάκις ἔγραψεν. ἐπεὶ γὰρ ἀδύνατόν ἐστι τῷ ἐπιστήμονι τὰ μερικώτερα γράφειν, ἀναγκαῖόν ἐστι τὸν ἀκροατὴν τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ καθόλου αὐτὸν λαβόντα, τὰ λοιπὰ προσεξευρίσκειν τῇ τῶν πραγμάτων ἑπόμενος μοίρας, τοῦτο οὖν εἰδὼς παρακελεύεται πανταχοῦ ἵνα μή πως ἀτελῶς δόξῃ γράφειν διὰ φθόνον, ἀλλὰ διὰ τὴν τοῦ πράγματος χρῆσιν τὰ μερικώτερα ἐσιώπησε κεφάλαια.

Περὶ χρόνων διαιρέσεως.

Ὁ περὶ χρόνων ζωῆς λόγος σύνεστι, ἐκ τε ἀφετῶν, καὶ ἀφετικῶν τόπων. εἰσὶ δὲ ἀφέται μὲν, ὅ τε ἥλιος καὶ ἡ σελήνη. καὶ ἡ ☽ ☉, ὅ τε κλῆρος τῆς τύχης. καὶ ἡ παν ☽. καὶ ὁ ὡροσκόπος. ἀφετικοὶ δὲ τόποι, τὰ δὲ κέντρα καὶ ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ μεσουρανήματος. δεῖ οὖν εἶναι τὸν ἀφέτην ἐν ἀφετικῷ τόπῳ, καὶ ὁρᾶσθαι ὑπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου, οἷον τοῦ κυρίου τῶν οἴκων, ἢ τῶν ὁρίων, ἢ τοῦ ὑψώματος, ἢ τοῦ △. εἰ γὰρ μὴ θεωροῖτο, οὐκ ἔσται ἀφέτης. δεῖ δὲ πρῶτον τὸ αἱρετικὸν φῶς ζητεῖν οἷον, εἰ μὲν εἴη ἡ γένεσις ἡμερινὴ τὸν ☉. εἰ δὲ νυκτερινὴ τὴν σελήνην. καὶ εἰ μὲν εἴη τὸ τῆς αἱρέσεως φῶς ἐν ἀφετικῷ τόπῳ, καὶ θεωροῖτο ὑπό τινος τῶν εἰρημένων τεσσάρων, αὐτῷ χρησόμεθα. εἰ δὲ μὴ εἴη, τὸν ἄλλον φωστῆρα σκοπήσωμεν. οἷον, τοῦ μὲν ☉ μὴ ὄντος,

impermista futura sit qualitas nec ne? Cũ, inquit, gubernatores temporum transeuntes inuenti fuerint & dominatum prorogatoris in partu habuerint: tunc impermista erunt decreta. Cum uerò alia adfuerint, alia abfuerint: mediocritas quædam & moderatio decernitur.

Ab omni parte sunt infelices.

Hoc præceptum ea sequitur, quæ ab initio dicta sunt. Nam initio capitis, quo de temporum diuisione agitur, demonstrauit, non unum esse prorogatorem sumendum, sed plures. Fit enim ut aliquis eodẽ tẽpore & mœreat, & lucro augeatur. Accidit interdum, ut aut tristia aut læta sint omnia. Nunc igitur quasi instante aliquo & interrogante, quid in his sit faciendum, respondet. si prorogatores omnes in uno eodemq; signo reperti fuerint, aut in diuersis inuenti, coniungantur,* Similiter erga stellas inueniantur omnes unà, cum in horoscopo ☉ & ☽ inuenti fuerint. Tunc enim etiam * ibi inuenietur. * Ptolemæus igitur hoc uno scripto præcepto, cõcludit etiam quartum librum prædictionum. atque id præceptum sæpe iam scripsit. Nã quia fieri nõ potest, ut artifex particularia scribat: necesse est ut auditor principia & uniuersalia accipiat, reliquaq; ipse indagat, naturam rerum secutus. Huius igitur rei gnarus, ubiq; hortatur: ne ex inuidia, sed ob rei naturam capita particularia reticuisse uideatur.

De temporum diuisione.

Tractatio uitæ spatij constat prorogatoribus, & locis prorogatorijs. Sũt autem ☉ ☽. ☽ * ⊗. & horoscopus. prorogatoria loca, * 4 anguli. & succedens M C. Oportet igitur prorogatorem & in prorogatorio loco esse, & aspici à dominatore, ueluti à domino domicilij, aut finium, aut altitudinis, aut △. Nisi enim aspiciatur, non erit prorogator. Est autem primum quærendum lumen perimens: ueluti, si diurna sit genitura, Sol: si nocturna, Luna. Quòd si perẽptionis lumẽ in prorogatorio loco fuerit, & ab aliq̃ dictorũ 4 aspectũ: ipso utemur. Sin minus, alterum lumen considerabimus. ueluti, si ☉ non fuerit,

τὴν σελήνην· τῆς δὲ σελήνης μὴ οὔσης, τὸν ἥλιον, οὐδὲ μηδέτερος τῶν φώτων ἦν ἀφέτης ἐπὶ τὸν κλῆρον τῆς τύχης τρεπόμεθα· εἰ δὲ μὴ ᾖ τὸν κλῆρον τῆς τύχης ἐπὶ τὴν προγενομένην σύνοδον, ἢ παν ☾. συνοδικῆς μὲν οὔσης τῆς γενέσεως, ἐπὶ τὴν σύνοδον, πανσεληνιακῆς δὲ, ἐπὶ τὴν πανσέληνον, εἰ δὲ μηδέτερον τούτων ἀφετεύει, ἐπὶ τὸν ὡροσκόπον τέλος ἐρχόμεθα ὅστις καὶ ἀφέτης ἐστὶ καὶ ἀφετικὸς τόπος. εὑρηκότες οὖν τὸν ἀφέτην σκοποῦμεν τὰς ἀκτῖνας ἃς ἐπιπέμπουσιν αὐτῷ οἱ ἀστέρες κατὰ σχῆμα, ἢ κατὰ σῶμα, καὶ τὸν περίπατον ἀπὸ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ζῳδίου λαμβάνοντες, καὶ μερίζοντες εἰς λ̄ μοίρας τοῦ ζῳδίου κατὰ τὸ κλίμα ἔνθα ἐτέχθη. καὶ καθολικὸν μὲν οὖν τὸν ἀφέτην οὗ ἐστιν ὁ περίπατος φήσομεν. μερικὸν δὲ τὸν τῶν ὁρίων κύριον.

Ὑπόδειγμα τοῦ περὶ χρόνου ζωῆς.

Ἐν τῷ περὶ χρόνων ζωῆς, οὐχ ἁπλῶς δεῖ λαμβάνειν τὰς προαναφερομένας πέντε μοίρας. καὶ ἐπαναφερομένας κε̄ μοίρας, πολλάκις γὰρ οὐχ εὑρίσκεται λ̄ μοίρας τέλειον τὸ δωδεκατημόριον, λαμβάνειν οὖν χρὴ τὴν διάστασιν τῶν μοιρῶν, ἀπὸ τῆς μεσουρανούσης ἄχρι τοῦ ὡροσκόπου καὶ ζητεῖν πότερον ἐλλείπει τῶν ϙ̄ μοιρῶν ἢ πλεονάζει. καὶ εἰ μὲν ἐλλείπει. χρὴ ζητεῖν πόστον μέρος τῶν ϙ̄ μοιρῶν ἐλλείπει καὶ εἰ πλεονάζει πόστον μέρος πλεονάζει. καὶ λαβὼν τὰς ε̄ μοίρας, ὡς ἐπὶ τὰς ἀνατολὰς ἀφελεῖν τοῦ αὐτῶν τὸ πολλοστημόριον, ὅπερ εὕρομεν ἐλλεῖπον, ἢ καὶ προστιθέναι ὅταν πλεονάζῃ ἀπὸ τῆς ἀκριβῶς μεσουρανούσης μοίρας, ὡς ἐπὶ τὸν ὡροσκόπον. καὶ μετὰ τὴν ἐπίστασιν ἐφεξῆς λαβεῖν τὰς τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος μοίρας λ̄. ἀφελόντων ἀπ' αὐτῶν τὴν ποσότητα τῆς ἐλλειπούσης ἤγουν προσθέντων εἰ πλεονάζει. καὶ πάλιν ἀριθμεῖν ἀπὸ τοῦ δυτικοῦ κέντρου εἰς τὸ πίσω τὰς μοίρας μέχρι τοῦ μεσουρανήματος. καὶ σκοπῆσαι, πότερον ἐλλείπουσιν ἢ πλεονάζουσιν. καὶ τὸ πολλοστημόριον εὑρόντες, ἀποκαῦσαι πάλιν τὰς ε̄ μοίρας ὡς ἐπὶ τὸ δυτικὸν ἀφελόντα ἢ προστιθέντα, καὶ οὕτω τὸν θ̄ ποιῆσαι τόπον· οἷον ὑποδείγματος χάριν, ἔστω τινὰ ἔχειν τὸν ὡροσκόπον ♒ μοιρῶν κε̄. τὸ δὲ μεσουράνημα τοῦ ♐. μοίρας ε̄. ἀριθμῶ γοῦν ἀπὸ τῶν ε̄ μοιρῶν τοῦ τοξότου, ἕως τῶν κε̄ μοίρας τοῦ ♒ καὶ ἔχω μοίρας π̄. ἔχω γὰρ κε̄ μοίρας τοῦ τοξότου, καὶ ♑ λ̄. καὶ ♒ κε̄. ἐκ ἐλλείπουσι δέκα μοίρας. ὅπερ ἐστὶ τῶν ϙ̄ ἔνατον [illegible] ζῳδίου τουτέστι μοίρας ιε̄ [illegible] αὐτῶν τὸ θ' αὐτῶν μέρος ὅπερ ἐλλείπει τῶν ἐνενήκοντα μοιρῶν. ἔστι δὲ [illegible] λοιπαὶ ιγ̄ γ'. ταύτας τὰς μοίρας

Lunam Si ☽ non fuerit, Solem. Si uero neutrum lumen prorogator fuerit: ad * conuertimur. Si neq; *: ad antegressam ☌ aut ☍. Si coniunctionalis fuerit genitura, ad ☌ si oppositionalis: ad ☍. Si harum neutra prorogationem tenuerit, tandem ad horoscopũ ueniemus, qui & prorogator est, & prorogatorius locus. Inuento igitur prorogatore, consideremus radios, quos immittunt ei stellæ per figuram aut corpus, & progressione ab ascensione signi sumpta, & distributa in 30. signi partes in climate ubi fœtus est editus * Ac uniuersalem quidem prorogatorem, eum cuius est progressio, dicemus: particularẽ, finium dominum.

Exemplum capitis de uitæ spatio.

Cum de uitæ spatio agitur, non simpliciter sumendæ sunt 5. partes, quæ prius ascẽderunt. & 25. quæ post ascendunt. Sæpe enim signum reperitur, quod non est integrarum 30 partium. Sumenda est igitur distantia partium à med. cœl. usque ad horoscopum, & quærendum utrum nonagenarium numerum excedant, an uerò non attingant. quem si non attingunt, quærendum est, quot partibus à nonagenario absint? Si excedunt, quot partibus excedãt? & sumptis quinque partibus * tanquam erga orientem, subtracta quota earũ parte. quam inuenerimus deesse, aut adiecta, cum redundat * ab exquisita M C parte tã quam ad horoscopum, eaq; re cõsiderata, ordine sumẽdæ sunt boni genij seu 11 loci partes 30. subtracta ab ijs quãtitate quæ deest, aut adiecta, si redundat. Ac rursus numerandæ sunt ab occidentali angulo retrorsum usq; ad M C. & considerandum, deficiant'ne an redundent? et quotta parte inuẽta, rursus 5 partes tãq; ad occasũ sunt reuocãdæ, siue adimẽdo, siue adijciẽdo, & sic nonus locus cõstituẽdus. ut, exẽpli gratia, sit qui in horoscopo habeat ♒ partem 25. M C sint partes ♐ 5. Numero igitur à 5. ♐ usq; ad 25. ♒ & habeo partes 80. habeo enim 25. ♐ & ♑ 30. ♒ 25. ergo desunt partes 10. quæ est pars nona numeri nonagenarij. Sũpto igitur dimidio signo hoc est, partibus 15. aufero ab eis nonam partem * quæ deest nonaginta partibus. Est autem unum * ergo restant 13. * 3 ⅓ has partes 13. 3 ⅓ à 5 parte ♐ mitto tanquam ad orientẽ, hoc

ῖας γε ῑγ ἀπὸ τῶν ῑ μοίρας τοῦ ♐, ἀφίημι ὡς ἐπὶ
ἀνατολάς. τουτέστιν ἐπὶ τὸν ὡροσκόπον καὶ γί-
νονται μοῖραι ῑη γε, τουτέστι ῑη. καὶ λεπτὰ
κ̄. καὶ πάλιν τῶν λ̄ μοιρῶν τοῦ ἀγαθοῦ δαίμο-
νος, ἀφαιρῶ τὸ θ΄ αὐτῶν μέρος: ὅπερ ἐστὶ
γ̄ ϛ΄΄, ἀφίημι ἀπὸ τῶν ῑη μοιρῶν τοῦ ♐ τὰς
κδ΄ δ΄. καὶ πίπτει εἰς τὴν πρώτην μοῖραν τῆς
♍. καὶ οὕτως εὑρήσομεν τὸν ἀγαθοδαίμονα.
τὸν δὲ θ΄ τόπον καὶ θεὸν καλούμενον, οὕτως
ἀριθμήσαντες, πάλιν ἀπὸ τοῦ δύνοντος ἕ-
ως τοῦ μεσουρανήματος. ἀπὸ τῆς κε΄ μοίρας
τοῦ ♌ ἕως ἐπὶ τὰς ε̄ μοίρας τοῦ ♐ εὑρίσκομεν μοί-
ρας ρ̄. ἔχομεν γὰρ ♌ μοίρας ε̄, καὶ ♍ μοίρας
λ̄. καὶ ζυγοῦ μοίρας λ̄. καὶ ♏ μοίρας λ̄ καὶ
♐ μοίρας ε̄. γινόμεναι μοῖραι ρ̄. καὶ πάλιν
αὐτὰς πλεονάζουσι ῑ μοίρας τῶν ϙ̄ μοιρῶν.
οὐκοῦν πάλιν λαβὼν τὰς ιε̄ μοίρας προστί-
θημι αὐτοῖς τὸ θ΄ αὐτῶν μέρος ὅ ποιεῖ ἐστὶν ἓν
δίμοιρον. καὶ ἀπὸ τῶν ε̄ μοιρῶν τοῦ ♐, ἐστὶ ιζ μοί-
ρας τοῦ. ἔρχομαι ἐπὶ τὸν θ΄ τόπον. καὶ προσ-
τίθημι τὸν θ΄, τῶν λ̄ μοιρῶν, τουτέστι γ̄ ϛ΄΄ καὶ
ἀπὸ τῶν ιζ μοιρῶν λ̄, ἀριθμήσας ἔρχομαι ἐπὶ
τὴν ιϛ̄ μοίρας τοῦ ♎ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῶν
χρόνων. ταῦτα δὲ γινώσκειν χρὴ ἐπὶ τοῦ μεσουραν.
καὶ τοῦ ὡροσκόπου. ἡ δὲ μέθοδος τῆς εὑρέσε-
ως αὐτῶν, εὐχερὴς καὶ εὐκατόρθωτος. ἐπει-
δὴ γὰρ τὸ μὲν κέντρον ἐστὶν ὁ ἀφέτης, ὁ δὲ
ὁ μέλλει συνάπτειν. ἐπὶ μὲν τοῦ ὡροσκόπου εἰς-
φέροντες τὴν τε τοῦ ὡροσκόπου μοῖραν. καὶ τὴν τοῦ
ὑπαντήτορος εἰς τὸ οἰκεῖον κλίμα καὶ τὴν ὑ-
περοχὴν τῶν ἀναφορικῶν χρόνων ἀπογραφό-
μενοι, τοσούτους καὶ τοὺς χρόνους φήσομεν εἶναι τῆς
κολλήσεως. ἐπὶ δὲ τοῦ μεσουρανήματος τὰ αὐτὰ
ποιήσομεν εἰς τὴν* αὐτὴν σφαῖραν, εἰσαγάγον-
τες τὴν μοῖραν τοῦ μεσουρανήματος καὶ τὴν τοῦ ἀστέ-
ρος μοῖραν. λέγω δὴ τὴν τοῦ ἐπικρατήτορος. ἐπὶ
δὲ τοῦ ἡλίου καὶ σελήνης, καὶ τοῦ κλήρου τῆς τύχης
οὐχ ἁπλουστέρα τυγχάνει ἡ εὕρεσις αὐτῶν. ἀν-
άγκη γὰρ αὐτοὺς ἢ ἐν τοῖς κέντροις εἶναι, ἢ οὐκ ἐν
τοῖς κέντροις. καὶ εἰ μὲν εὑρεθῶσιν ἐν τοῖς κέν-
τροις. τῇ αὐτῇ μεθόδῳ χρησόμεθα, ἣ καὶ ἐπὶ τοῦ ὡ-
ροσκόπου, καὶ ἐπὶ τοῦ μεσουραν. καὶ γὰρ καὶ ἐν τῷ
δύνοντι. καὶ ἐν τῷ ὑπογείῳ, εὑρεθῆναι τὸν αὐ-
τὸν τοῖς διαμέτροις τόποις εὑρίσκεται. δέδεικ-
ται γὰρ ὅτι ἐν ὅσῳ χρόνῳ ἀναφέρεται, ἐν τοσού-
τῳ καὶ καταδύνεται. καὶ τὸ ὑπόγειον διὰ τῆς ὀρ-
θῆς σφαίρας εὑρίσκομεν. ἐὰν δὲ ἐν τοῖς μετὰ
τὰ κέντρα τόποις θεωρηθῇ, τότε χρὴ σκοπεῖν,
πότερον ὁ ἀφέτης, καὶ ὁ ὑπαντήτωρ ἐν τοῖς αὐ-
τοῖς τόποις ἐστίν, οἷον ἐν τοῖς ἑπομένοις, ἢ ἐν
τοῖς ἡγουμένοις, ἢ ἐν διαφόροις τόποις τουτέστι
τοῦ ἀφετικοῦ τόπου. ἵνα ὁ μὲν ἐν τοῖς ἑπομένοις ἢ τόποις, ὁ δὲ ἐν τοῖς προηγουμένοις. ἢ τὸ ἀνάπαλιν,

ὀρθήν.

οὐ γὰρ

hoc est, ad horoscopum, & fiunt partes 18.3. ¦ hoc est 18.4 die 20. & rursus de 30. partibus boni genij, aufero, & nonam partem, hoc est.3.3. ¦ mitto ab 18. partibus Sagittarij.24.4. & cadit in 1 partem Virginis atque sic inueniemus bonum genium. Nonum autem locum, qui deus nominatur, sic numeramus rursus ab occasu usque ad med.coel: à 25. parte Leonis usque ad 5 partes Sagittarij inueniemus partes 100. habemus enim Leonis partes 5. & Virginis partes triginta, & Libre partes triginta & Scorpionis partes triginta & Sagittarij partes 5. quae 100. conficiunt. Rursus hic 10. partes abundant supra 90. ergo iterũ sumpsit 15. partibus, eis adijcio nonam partem, quae est una, * bessis. & à 5. parti Sagittarij † est 17. pars † uenio ad 9 locum & adijcio nonam partem 30. partium, hoc est, 3. 3 ¦ .& à 17. partibus, 30 numeratis, uenio ad 16. ♎ † in diuisione temporum. Haec cognoscenda sunt in med. coel. & horoscopo. Methodus autem inuentionis eorum, facilis & expedita est. Nam cum angulus est prorogator † autẽ * cui applicabit: in horoscopo quidẽ introducta horoscopi parte, & stellae occurrentis in suum clima et exuperationem ascensionalium temporũ describentes: totidem etiam conglutinationis tempora esse dicemus. in MC porrò idem faciemus, in † rectam sphaeram introducta MC parte & stellae parte, praedominatricis inquã. In ☉ autem & ☽ & angulo fortunae † non ita simplex est eorum inuentio. Necesse enim est, ut aut in angulis sint, aut extra angulos. Quòd si in angulis fuerint inuenti: eadem utemur methodo, qua in horoscopo sumus usi, & in med.coel. Nam ut in occasu & IMC inueniũtur: eodem tractantur modo quo in horoscopo & MC. Est enim ostensum, quanto tempore oriantur, tanto etiam occidere. & IMC. per rectam sphaeram indagamus. Sin in locis extra angulos spectantur: tum considerandum est, utrum prorogator, & stella occurrens in ijsdem sint locis, ueluti, in sequẽtib. aut antecedẽtibus, an in diuersis, hoc est, ut alter sit in locis antecedẽtib. alter in sequẽtib. aut uice uersa.

οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ μέθοδος· ἀλλὰ κοινὸν μὲν ἐπὶ πάντων δεῖ θεώρημα τὸ εὑρεῖν πόσας ὥρας ἀφέστηκε τοῦ μεσουρανήματος ὁ ἀφέτης. χρὴ δὲ λαβόντα τὴν μοῖραν τοῦ ἀφέτου, καὶ εἰσαγαγόντα εἰς τὸ κλίμα, ἢ εἰς τὴν ὀρθὴν σφαῖραν, καὶ λαβόντα τὰς ἀναφορὰς, καὶ τὴν ὑπεροχὴν αὐτῶν ἀπογράψασθαι. πάλιν εἰσαγαγόντες τὴν μοῖραν τοῦ ἀστέρος, λαμβάνομεν οὐ τὰς ἀναφορὰς, ἀλλὰ τοὺς ὡριαίους χρόνους τοῦ κλίματος ἐκείνου. οὕς τινας μερίσαντες, παρὰ τὴν ἀπογεγραμμένην τῶν ἀναφορῶν ὑπεροχὴν, τὸν γενόμενον ἐκ τοῦ μερισμοῦ ἀριθμὸν φήσομεν εἶναι τὰς ὥρας ἃς ἀφέστηκεν ὁ ἀφέτης τοῦ κέντρου. εἰδέναι δὲ χρὴ, ὡς ἐὰν ὁ ἀστὴρ εὑρεθῇ ἐν τῷ ὑπογείῳ κέντρῳ πλησιάζων, οὐ κατ' αὐτὴν τὴν μοῖραν εἰσοίσομεν ἐν τῷ τῶν ὡρῶν, ἀλλὰ τὴν κατὰ ☍. οὕτως οὖν ἐπὶ πάντων εὑρισκομένων τῶν ὡρῶν, διὰ τοῦ ἀφέτου, λαβόντες πάλιν τὴν τοῦ ὑπαντήτορος μοῖραν σκοποῦμεν τὰς ἀναφορὰς αὐτοῦ τε καὶ τοῦ κέντρου, καὶ τὴν ὑπεροχὴν ὁμοίως ἀπογραψάμενοι ὡς ἐπὶ τοῦ ἀφέτου ἐποιήσαμεν, δεύτερον εἰσοίσομεν τὴν τοῦ ὑπαντήτορος εἰ πλησιάζοιτο τῷ μεσουρανήματι. εἰ δὲ μὴ, τὴν κατὰ ☍. καὶ λαβόντες τοὺς ὡριαίους χρόνους, πολλαπλασιάζομεν τὰς ὥρας, καὶ ἐναποιήσαντες ἐκ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἀριθμὸν, εἰ μὲν ἐν τοῖς ἑπομένοις τοῦ κέντρου εἶεν ἀμφότεροι, τὸν τῶν ὡριαίων χρόνων πολλαπλασιασμὸν ἀφελόντες, τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἀναφορικῶν ἢ διὰ τοῦ ὑπαντήτορος εὑρεθεῖσαν, τὸν καταλειπόμενον ἕξομεν τὸν χρόνον τῆς κολλήσεως. εἰ δὲ ἐν τοῖς ἡγουμένοις τῶν κέντρων ἀμφότεροι ὦσι, τὸ ἀνάπαλιν ποιήσομεν, τὴν ὑπεροχὴν ἀπὸ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ὡριαίων χρόνων ἀφελοῦμεν ἐν τοῖς ἡγουμένοις τῆς ὑπεροχῆς ἀριθμὸν, καὶ τὸν τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τὸν γενόμενον, φήσομεν εἶναι τὸν χρόνον τῆς κολλήσεως. Ἐπειδὴ συμβαίνει πολλάκις, τὴν τοῦ ὡροσκόπου πρὸς τὸ μεσουράνημα διάστασιν, μὴ διὰ τεσσάρων ζῳδίων γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ διὰ ε καὶ διὰ γ, ὡς ἐκ τούτου ἀπορεῖν ἡμᾶς ἐν ποίῳ τόπῳ ἕκαστός ἐστι τῶν ἀστέρων, διακρίνειν δεῖ τοὺς τόπους, τρόπῳ τοιῷδε, εἰσαγαγόντες τήν τε ὡροσκοποῦσαν καὶ τὴν μεσουρανοῦσαν μοῖραν τοῦ ζῳδιακοῦ, εἰς τὸν ἐπ' ὀρθῆς τῆς σφαίρας κανόνα λαμβάνομεν τὰς παρακειμένας αὐτῇ ἀναφορὰς, καὶ ἐπειδὴ ἄρχεται τῷ Πτολεμαίῳ ἰσχύειν τὰ κέντρα, ἀπὸ πέντε τῶν προαναχθεισῶν μοιρῶν, ἀφελόντες ἀπὸ τῶν ἀναφορῶν μοίρας πέντε, καὶ τὰς παρακειμένας ταῖς καταλειφθείσαις ἀναφοραῖς τῶν ζῳδίων λαβόντες μοίρας

Neque enim eadem eſt methodus, ſed cõmune omnibus præceptum eſt, inueniendum eſſe quot horis prorogator à M C diſtet. Eſt autem ſumenda pars prorogatoris & in clima introducenda, aut in rectam ſphæram, & ſumendæ aſcenſiones, earumque exuperatio deſcribenda. Rurſus introducta ſtellæ parte, ſumimus non aſcenſiones, ſed horaria tempora climatis illius, quibus diuiſis per deſcriptam aſcenſionum exuperationem: collectum ex diuiſione numerum dicemus eſſe horas, quibus ab angulo diſtet prorogator. Eſt autem ſciendum, ſi ſtella inuenta, I M C fuerit propinqua, non eius partem introducendam eſſe in † horarum ratione, ſed ☍. Horæ igitur ſic in omnibus inueniuntur per prorogatorem. Sumpta rurſus ſtellæ occurrentis parte, conſideramus aſcenſiones tum ipſius tum anguli, atque exuperatione ſimiliter deſcripta, ut in prorogatore faciebamus, denuo introducemus partem ſtellæ occurrentis, ſi med. cœl. appropinquat. Sin minus, eius ☍. & acceptis horarijs temporibus, horas multiplicamus, & uno ex multiplicatione facto numero: ſiquidem in partibus angulum ſequentibus fuerint ambo: horariorum temporum multiplicatione dempta ab exuperatione aſcenſionalium per occurrentem ſtellam inuenta: reliquum coniunctionis tempus habituri ſumus. Sin in partibus angulum antecedentibus ambo fuerint: contrà faciemus, exuperationem à multiplicatione horariorum temporum auferemus † in antecedentibus exuperationis numerum & multiplicationis collectum, dicemus eſſe tempus coniunctionis.* Quia uerò ſæpe fit, ut diſtantia horoſcopi à M C, non per 4 ſigna fiat, ſed per 5 & 3: ut eo ſtatu cognoſcamus, quo in loco quæque ſtella ſit, loca ſunt diſcernenda hoc modo. Introducta horoſcopi & med. cœl. parte in rectæ ſphæræ regulam: ſumimus adiacentes ei aſcenſiones & quia dictum eſt à Ptolemæo, ualere angulos à 5 partibus ab aſcenſionibus, ijſque ſumptis,

horariorum temporum indagatione.

Si uero alter in antecedentibus alter in ſequentibus partibus fuerit tũc

Qua ſequuntur ſuppoſititia uidentur.

ſigniferi partibus.

μοίρας, ἕξομεν ἀρχὴν ὡροσκόπου καὶ μεσουρανήματος, ἔπειτα τῆς διαφορᾶς τῶν τοιούτων ἀφορῶν τῆς μοίρας λαβόντες, καὶ ἀφελόντες ἐκ τῶν παρακειμένων τῇ ἀρχῇ τοῦ ὡροσκόπου ἀναφορῶν. καὶ τὰς ὑπολειφθείσας εἰσαγαγόντες εἰς τὸν αὐτὸν τῆς ὀρθῆς σφαίρας γράψομεν. καὶ τὴν παρακειμένην αὐταῖς τοῦ ζῳδίου μοῖραν λαβόντες, ἕξομεν ἀρχὴν τοῦ δωδεκάτου τόπου. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν κέντρων ποιήσαντες, ἐκ τῆς προσαφαιρέσεως τῶν ἀναφορῶν τοῦ τῆς ὀρθῆς σφαίρας κανόνας, ἕξομεν τὰς ἀρχὰς πάντων τῶν κέντρων.

Τέλος τῆς ἐξηγήσεως τῆς τοῦ πτολεμαίου κλαυδίου μαθηματικῶν τετραβίβλου.

quæ reliquis ascensionibus adiacent habituri sumus initium horoscopi & M C. Deinde accepta talium ascēsionum parte * & ab ascēsionibus initio horoscopi adiacentibus dempta, & reliquis in eandem rectæ sphæræ regulam introductis, scribemus. et adiacente eis signi parte sumpta, habituri sumus initium duodecimi loci. eodem facto in reliquis etiam angulis: e subtractione ascensionum regulæ rectæ sphæræ, initia omnium angulorum sumus habituri.

Finis enarrationis quadripartiti Mathematici Ptolemę Claudij.

ΠΟΡΦΥ-

TYPOGRAPHVS LECTORI S.

DVo hi libelli sequentes, Isagoge Porphyrij, & collecta ex Demophilo scholia, quantum interpreti negocij facesserit propter pessimā & deprauatissimā scripturam: is demum uerè indicabit, qui codicem Græcum quo utendum fuit, inspexerit. Etsi autem loci aliquot sūt, quos ille se propter ignotos characteres planè ignorare fatetur: tamen cum Vergiliū non piguerit ex Ennianis stercoribus gemmas colligere, ipse quoq; hanc molestiam deuorare non recusauit, ut Astrologiæ studiosi, Veterum Græcorum de locis quibusdam nunc controuersis iudicium cognoscerent. Tuum erit candide Lector, eam operam (qualiscunq; est) aut boni consulere, aut nauare meliorem. Vale.

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΕΙΣ τὴν ἀποτελεσματικὴν τοῦ Πτολεμαίου.

Προοίμιον.

Ἐπειδὴ τὰ περὶ τῆς συγκρατικῆς θεωρίας τῶν οὐρανίων σωμάτων, καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς τεκμηρούμενα τῶν ἀποτελεσμάτων ἄδην ὁλοσχερῶς ὁ Πτολεμαῖος διείληφε, συνεσκιασμένην μέντοι καὶ ἀσυμφανῆ τῇ παλαιᾷ τῶν ὀνομάτων χρήσει τὴν φράσιν ἐκτιθέμενος: ἀναγκαῖον ᾠήθην προδιαστείλασθαι τὰ εἰς τὴν κατάληψιν αὐτῆς συντείνοντα, σαφηνείας ἕνεκεν, καὶ τὰ μὲν ἐπὶ πολλῶν τόπων ἐναργῶς ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου λεχθέντα, παρατρέχειν ὑπὲρ τοῦ παρόντος πονήματος, προσῆκον αὖ ἐκεῖ ἅτε φανερὰν ἐχόντων τὴν δήλωσιν. τὰ δὲ κεφαλαιωδῶς ἅμα καὶ ἀσαφῶς ῥηθέντα, ἔνδηλα παραστῆσαι περὶ τὸ ἐγχωροῦν, πρόσφορον ἡμῖν δοκεῖ πεφυκέναι. αὐτίκα τοίνυν μέμνηται. μαρτυρίας, καὶ δορυφορίας. καὶ καθυπερτερήσεως, καὶ ἐπικρατήσεως, καὶ τῶν ἐφεξῆς ἡμῖν † ἐπιτηδευομένων. ἅτινα ὑπ' αὐτοῦ παράπαν μὴ δηλούμενα, ἐπαπορεῖσθαι ἔσται τῷ προσιόντι ταῖς ἐφόδοις τῶν προτελεστικῶν. διὸ συντόμως ἅμα καὶ ἀκριβῶς τοῖς πρεσβυτέροις ἑπόμενοι, τὴν δὲ τὴν εἰσαγωγὴν † καιρίως ἐκτιθέμεθα, ὠφέλειαν ἂν καὶ τοῖς λόγων ἀμυήτοις δυσσυνέτων.

Marginal notes: ἐπιτηδευομένων · καιρίως

Περὶ τῶν ἐκ τοῦ ☉ καὶ τῆς ☾ καὶ τῶν ἀστέρων † ἐν ταῖς παρόδοις γινομένων ἐπισημασιῶν.

Marginal note: ἐκ τῶν

Ὁ ἥλιος μὲν, καθάπερ τις κράτιστος βασιλεὺς ἐν τοῖς μετεώροις † ἄστρασι τέτακται, τὰ περὶ τὸν ἀέρα καὶ τὴν γῆν συμβαίνοντα, προφανῶς ῥυθμίζων καὶ κοσμῶν, καὶ διατάττων. οἱ δὲ λοιποὶ ἀστέρες ἐλαχίστως κρατοῦντες μεταβολῆς ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν συνοικειώσεσι συνεργοῦσιν, ἢ ἀσυνεργοῦσιν, αὐτὸς οὖν διαστέλλων τὰς ὥρας προσαγορευθείσας, ἐπειδὴ περὶ τὴν οἰκείαν λόξωσιν, ἔαρ τε καὶ θέρος καὶ φθινόπωρον καὶ χειμῶνα διαμείβει. καὶ τῶν ἐν ὥραις ἀποτελουμένων θάλπους καὶ ψύχους, προσέτι δὲ καὶ ἀνέμων, ὁλοσχερῶς τυγχάνει παραίτιος. κοσμῶν δὲ καὶ ζωοποιῶν ὁ ἥλιος δείκνυται τὴν † ἄκοσμον καὶ ζωῆς ἀμέτοχον ὕλην, δι' ἐλέγκτου γενέσεως. ἐπεὶ τῶν τελειοτέρων ζώων τὸ σπέρμα, καὶ τὸ κα-

Marginal notes: ἄστρασι · ἄκοσμον.

PORPHYRII PHILOSOPHI INTRODVCTIO in Claudij Ptolemæi opus de effectibus astrorum.

Præfatio.

Qvia doctrinam de temperatura cœlestium corporum, & effectuū genera, per illam doctrinam obseruata, Ptolemæus integrè exposuit, sic tamen, ut eius dictio propter antiquitorum nominum usurpationem, caliginosa & minus perspicua sit, necessarium duxi in primis ea tradere, quæ ad illorum præceptionem & illustrationem pertinerent. Ac ea quidem, quæ locis nonnullis perspicuè dicta sunt à Ptolemæo, præteriri in hoc opere decuerit, ut per se aperta: quæ autem & summatim & obscurè sunt tradita, pro uirili declarari, mea sententia, conuenit cuiusmodi sunt, quæ statim occurrunt, testimonia, comitatus, exuperatio, dominatio, & cætera quæ deinceps à nobis explicabuntur, et & ab ipso autore nulla ex parte ostensa, tironem tractationis prædictionum, ambiguum reddunt. Itaque nos & breuiter & diligenter, maiorum uestigijs insistentes, hanc commodam introductionem cōfecimus, quæ à rudibus etiam facile intelligatur.

De significationibus quæ ex transitu Solis, Lunæ & stellarum existunt.

Sol igitur instar potentissimi regis in sublimibus sideribus collocatus est, qui ea quæ in aere & terra cōtingūt, euidēter cōponat, ornet atq; ordinet. Reliquæ autē stellæ, quarum in mutationibus efficiendis uis minima est, pro suis erga illum affectionibus opus illius uel promouent uel impediunt. Meritò igitur ei temporum anni distinctio tribuitur, cum obliquitatē sui cursus, uer, æstatem, autumnū & hyemem efficiat, eorum item quæ anni temporibus attributa sunt, ut caloris, & frigoris atque uentorum etiam omnino ex parte sit autor. Constat item rudi uitæque experti materiæ uitam impertiri à Sole cōtinenti generis prorogatione. Nā per fectiorum animantium semē & mēstrua,

Marginal note: Solis efficacia in natura inferiora.

ὁμοίως. ταμιεῖον, ὑποκειμένου λόγον ἔχει. † ὁμοίως δὲ
καὶ ἡ ἐκ τῆς ἡλιακῆς θερμασίας γινομένης τῆς γῆς
ἰλύος, καὶ ἡ ἐν τοῖς ὕδασι τῶν ζώων γονή, ἅτινα
τῇ ἐκ τοῦ φωτὸς αὐτοῦ διηκούσῃ ζωτικῇ καὶ κο-
σμητικῇ δυνάμει τεταγμέναις περιόδοις εἰδο-
ποιεῖ. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ σπέρματα εὐκαίρως
εἰς τὴν γῆν κρυπτόμενα πρὸς τὸ βλαστάνειν οἰ-
κείως διακοσμεῖ. διατάττει δὲ πάλιν τὰς πρά-
ξεις πάσας ὁ ἥλιος ὡρισμένοις καιροῖς. ἀμέλει
γεωργούς τε καὶ ναυτιλλομένους, τὰς σχέσεις
τῶν πλανωμένων ἀστέρων καὶ ἀπλανῶν πρὸς
αὐτόν, εἰς ἀσφάλειαν παρατηρεῖν ὑποδείκνυ-
σι. τὰ δὲ ἄλλα ζῷα, ἐν χειμῶνι μέν, εἰς ἀλεει-
νὰς οἰκήσεις, καὶ ἀνέμων ἐχούσας ἀπροσκοπά-
ζα διατρίβειν, ἐν θέρει δὲ τὰς εὐπνοωτέρας καὶ
ἐνύδρους χώρας μετιέναι. καὶ τὰ φυτὰ δὲ
ἡλιακῇ. ἀκόλουθον ἔχει γὰρ τάξιν τῇ † ἡλιακῇ πορείᾳ,
κατὰ καὶ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς τὰ τερπνὰ καὶ
καλλίοσμα ἄνθη προβάλλουσι καὶ βλαστοὺς
παρεκτείνουσι. καὶ καρποὺς παντοδαποὺς
δορυφοροῦντα διατελοῦσι. ☾ δὲ τῶν ὅλων ἀ-
στέρων περιγειοτάτη ὑπάρχουσα καὶ ταῖς αὐ-
τῶν ἀπορροίαις ἐν τοῖς σχηματισμοῖς κιρναμέ-
νη. τῷ τε μεγέθει τῶν φώτων καὶ τῶν ἐνεργει-
ῶν δὲ αὐτῆς εἰς τὰ τῇδε διικνουμένων, τὰ δευ-
βασίλισσα. τερεῖα φέρει τῆς πρὸς ☉ ἐνεργείας, καὶ ὥσπερ † βα-
σιλεὺς ἰσχυροτάτη ἐν τῷ κόσμῳ τῷ οὐρανίῳ
τετύπωται. ἀναλόγως ἡλίῳ ῥυθμίζουσα τὰς ὥ-
σπερ ὥρας. ἤτοι τὰς τέσσαρας τοῦ μηνὸς ἑβδο-
μάδας. τοῦ γὰρ ἡλίου τὸν ζῳδιακὸν ἐν ὁλοκλήρῳ
διατρέχοντος ἔτει, ἡ σελήνη δὲ ὑπ' αὐτοῦ φωτιζο-
μένη καὶ τὸ δρᾶν προσλαμβάνουσα ἐκ ☾ ☉ καὶ
εἰς ☾ ☉ φέρεται. ἐν ἡμέραις † κζ σ', ἔγγιστα,
καὶ πλείστην ἐμφαίνει συγγένειαν πρὸς τὰς τέσ-
σαρας τοῦ ἔτους τροπάς. ἐκ μὲν τῆς ἀνατολῆς μέ-
χρι τῆς πρώτης διχοτόμου τοῦ ἔαρ. ἐντεῦθεν δὲ
μέχρι πανσελήνου τὸ θέρος. ἀπὸ πανσελήνου
δὲ μέχρι δευτέρας διχοτόμου, τὸ φθινόπωρον,
εἶτ' ἐφεξῆς μέχρι κρύψεως, τὸ χειμέριον.

☉ ἔαρ	θέρος	φθινόπωρον	χειμών:
☽ διχότομος α.	πανσ. ☽	διχότομος β	κρύψις.
ὑγρόν	θερμόν.	ξηρόν,	ψυχρόν.

κος μὲν ἡ οὐ γένεσιν καθ' αὐτὴν συνιστᾶσα, ἀλ-
παρὰ τὸ ἐκπλ. αὐτήν, ἢ, αὐτῇ γινόμενα. λὰ τελειοῦσα τὸ † ἀπεκπλάσιον: πλήρει γὰρ τὰ
† ὑπ' αὐτῶν καὶ πεπαίνει, καὶ συναυξάνει, καὶ
συμμειοῖ. μαρτυρεῖ δὲ τοῖς εἰρημένοις τὰ θα-
λάττια ζῷα. καρκίνοι. ἀστακοί. καὶ ἐχῖνοι καὶ τὰ
τούτοις ἐμφερῆ, ὀστρακόδερμα δηλαδή, συναυ-
ξόμενα τῇ σελήνῃ, καὶ συμμειούμενα. πάλιν δὲ
καὶ τὰ φυτὰ σὺν τοῖς καρποῖς καὶ τοῖς σπέρμασι
παχύνει, καὶ πεπαίνει, τῇ πλείονι διανομῇ ὑ-
γρότητος συγκιρναμένῃ. καὶ βραχείᾳ θερμότητι,
ἐφεξῆς δὲ καὶ τὸ τέλειον τὰ ὑποκείμενα τῶν

ſubiecti uice ſunt, eodemq́; modo ......is terrenus à ſolari calore ortus, & aquatiliũ ſemen quæ ſui luminis uiuifica & gubernatrice poteſtate omnia penetrante certis temporũ interuallis informat. Quin & ſemina tempeſtiuè in terram condita, adornat, ut pro ſui natura germinent. actiones item omnes ſtatutis temporibus Sol gubernat. Agricolas certè quidem & nautas ad habitudines errãtium & fixarum ſtellarũ ſecuritatis cauſa obſeruandas quaſi manu duxit. Cetera uerò animalia hijberno tẽpore in latibula tepidiora & uẽtis minus expoſita compellit: eſtiuo, ad loca irrigua, quæq; lenibus auris perflantur, deducit. præterea plantæ ſolaris itineris rationẽ ſequũtur. Nã ijſdẽ tẽporib. ſuaues & odoratos flores emittũt, & gẽmas protrudũt, & omnis generis fructus largiri nõ deſiſtũt.

* Luna porrò, q̃ omniũ ſtellarũ citima terris fertur, illarumq; defluxionibus pro ratione configurationum temperatur: & magnitudine luminis & ui effectionum, quæ exinde huc penetrant, ſecundum à ſolis efficacia locum tenet, ac reginæ fortiſſimæ inſtar, in cœleſti mundo formata eſt: quæ quaternas menſis ſeptimanas ad eundem gubernat modum, quo Sol quaterna anni tempora. Cum enim Sol zodiacũ anno integro percurrat, Luna ab illo illuſtrata & efficaciam cõſecuta: à * coniunctione in coniunctionem diebus 27. fertur, habetq; proximam & maximam affinitatem cum quaternis anni cõuerſionibus. Nã ab ortu uſq; ad primã quartã, ueri, inde uſq; ad plenilunium, æſtati: à plenilunio uſque ad ſecundam quartam, autũno: inde uſq; ad occaſum hyemi comparatur, ut hæc figura declarat.

☉. Ver.	Aeſtas.	Autumnus.	Hyems
☽. 1 quarta	pleniluniũ	2 quarta	occultatio.
humida.	Calidum.	Sicca.	frigida.

Eius autẽ gubernatio poſita eſt nõ in cõſtituenda generatione, ſed perficiendis rebus ſole autore ortis. Nã q̃ infra ipſam ſũt, * cõplet, maturat, & pro ſuis incremẽtis & decrementis uel adauget uel imminuit. Hęc ita eſſe marinæ animantes teſtantur, ut cancri, Aſtaci Echini, & his ſimiles teſtaceę, quę cum Luna & accreſcunt & decreſcunt. Plantas item cum fructibus & ſeminibus denſat, & maturat, copioſi humoris et exigui caloris diſtributione contẽperãs.

σελήνην, ἐκ τῶν κατὰ φύσιν συμβαινόντων ἀποδειχθήσεται. ταῖς γυναιξὶ γοῦν τὰς ἐν ταῖς ἀφέδροις καθάρσεις μηνιαίῳ χρόνῳ κατὰ τὸ πλεῖστον παραφυλάττεσθαι. καὶ οἱ ποταμοὶ δὲ καὶ αἱ πηγαὶ καὶ οἱ εὔριποι συναυξανόμενοι ὄντως καὶ συγκενούμενοι, ὥσπερ νόμῳ αὐτόθεν αὐτοῖς διατάττοντι, τῇ τῆς σελήνης †αὐξομειώσει συντρέπονται. φάσεις δὲ αὐτὸ ποιεῖται πρὸς τὸν ☉, ἑπτά, μηνοειδὴς μέν, ὅταν ἑξήκοντα μοίρας ἀφέξῃ ἡ σελήνη τοῦ ☉ εἰς ἑπόμενα, διχότομος δέ, ὅταν ἀπέχῃ μοίρας ϙ̄. ἀμφίκυρτος δὲ ἐπὰν μοίρας ρκ̄. πανσέληνος δέ, ἄσυ μοιρῶν ρπ̄. ἀμφίκυρτος δὲ δευτέρα, κατὰ μείωσιν τοῦ φωτός, ὅταν τοῦ ἡλίου ἡ διάστασις αὐτῆς προηγῆται μοίρας ρκ̄. δευτέρα δὲ διχότομος, ὅταν ἀπέχῃ μοίρας ϙ̄. δευτέρα δὲ μηνοειδὴς ἐπὰν μοίρας ξ̄. πληρώσασα δὲ ταῦτα τὰ σχήματα ὑπὸ τὰς αὐγὰς φέρεται τοῦ ἡλίου ὑπὸ τὴν καλουμένην σύνοδον,* καὶ ὑποσημαίνει τὸ περιέχον τοῦ ἀέρος κατάστημα, πᾶσα γὰρ ἐπισημασία πρὸς τὸν ἥλιον γίνεται. ὡς ἂν ἑκάστῳ τῶν ἐπισήμων ἀστέρων πελάζῃ, τούτων δὲ οὕτω διασταλέντων, ἀκόλουθόν ἐστι διελθεῖν πάσας τῶν πλανωμένων δυσμὰς ἐπιτολάς, καὶ τὰς τῶν ἀπλανῶν πρὸς αὐτοὺς ἰδιοτρόπους συνοικειώσεις. ἐπειδήπερ δὲ μὲν τῶν πλανωμένων ἑῷαι ἀνατολαὶ καὶ οἱ στηριγμοί, καὶ ἐλάχισται αἱ μέγισται τῶν φωστήρων ἐκλείψεις σὺν ταῖς * πρὸς ☊ γινομέναις ☾ ☉ ἢ παρ ☾ τῶν τε τροπικῶν, καὶ ἰσημερινῶν σημείων, ἔτι δὲ καὶ τὰ τυχόντα τῶν οὐρανίων ἐπὶ τῆς ἐκτροπῆς διαστήματα, ἐξ ὧν ἡμῖν ἡ ὅλη διάκρισις ἀναφέρεται χρησιμώτατοι τυγχάνουσιν, ἐκ τῆς τῶν ζῳδίων φυσικῆς συμπαθείας. ἐν οἷς ἐπίσημοι ταῖς παρόδοις καταλαμβάνονται, πρὸς ἔνδειξιν τῶν διατιθεμένων † οἰκήσεων καὶ μορφώσεων, ἐκ τῆς τῶν ἀστέρων ποιότητος, καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους συγκρατικῆς μετουσίας, ἡ πρόγνωσις ἡμῖν ἐγγίνεται, τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, ἢ φαύλων συμβήσεσθαι. πρὸς τούτοις δὲ καὶ τοῦ πολυχιδοῦς συγκρίματος τῶν γενέσεων, οὗτοι δὲ πάντες ἑῷοι μὲν ἐπιτέλλουσιν, ὅταν ἐκ ☾ ☉, αὐτὰ ἡγούμενα τοῦ ☉ πλείων ἢ ἔλαττον μοίρ. ἀφίστανται ιε̄. ἰδίως δὲ ὁ τοῦ ♄ καὶ ὁ τοῦ ♃ Διός, καὶ ὁ τοῦ ♂, ἑῷοι μὲν ὄντες, ἀποστάντες δὲ τοῦ ☉ μοίρας ρκ̄ τὸν πρῶτον στηριγμὸν ποιοῦνται ὑποποδίζοντες. ἐπ' ἀκρόνυχον φέρον καὶ ☍ τῷ ἡλίῳ σχηματιζόμενοι, καὶ ἅμα τῇ δύσει αὐτοῦ κατ' ἀρχὰς τῆς νυκτὸς ἀνατέλλοντες. ἐκ τῆς ἀκρονύκτου δ' ὡσαύτως τοῖς ἀριθμοῖς ἀφαιροῦντες, καὶ ἐπὶ τὸ ἑπόμενον △ τοῦ ἡλίου ἐληλυθότα, τὸν δεύτερον ποιοῦνται στηριγμόν, αὖθις τοῖς ἀριθμοῖς προστιθέντες

αὔξῃ ἢ μειώσει.

οἰκειώσεων

contemperans. Illud etiam ex naturalibus euentibus demonstrabitur, Lunam res infra se positas gubernare. Mulieres menstruo fere tempore purgantur: fluuij, fontes, Euripi, omnino cum ea & augentur, & euacuantur, ac pro eius incrementis & decrementis quasi legis cuiusdem supernæ edicto conuertuntur. Eius quasi facies respectu Solis sunt septem, falcata, cum partibus sexaginta distat à Sole secundum ordinem signorum: diuidua, cum partibus 90: gibbosa, cum partibus 120: plena, intra partes 180. denuò gibbosa, cum in diminutione luminis Solem eius distantia partibus 120 antecedit: denuò diuidua, cum partibus 90 distat: denuò falcata cum partibus 60. Has ubi facies compleuerit: radios Solis ingreditur in coitu, ut uocatur. * subindicat etiam statum aeris. Omnis enim significatio ad Solem refertur prout cum quauis insigni stella congreditur. His ita expositis, reliquum est ut insignes errantium stellarum ortus, & fixarum peculiares ad illas affectiones explicemus. Nam planetarum matutini ortus ac stationes, in primis autem luminum maximi defectus qui fiunt * ad ☊ & ad coniunctiones aut plenilunia signorum tropicorum & æquinoctialium, præterea quæuis cœlorum cõstitutiones in partu, unde iudicium omne petimus, utilissimæ sunt, ex naturali signorum inuicem affectione: † in quibus insig. nes deprehenduntur ex transitibus ad ostendenda * domicilia eorum quę afficiuntur & formas, ex stellarum qualitate, & cum cæteris commixtione & participatione, unde prę́scientiam bonorum aut malorum quę euentura sunt, consequimur, atque etiam multiplicem comparationem geniturarũ. Hæ autem omnes matutinæ exoriuntur quando à coniunctione plus aut minus 15. partibus à sole contra semen signorum absunt. Peculialiter autem Saturn. Iupit. Mar. matutini cum circa partes 120. distant, primam stationem efficiunt, regredientes. Vespertini feruntur cum ad oppositum Solis configurantur, & unà cum illius occasu principio noctis exoriuntur. À crepusculo uespertino eodẽ modo numero diminuti, et ad sequentẽ ☉ triangulum progressi, secundum statio

ἐκλείψεις σὺν ταῖς πρὸς ☊ γινομέναις ☾ ☉ ἢ παν ☽.

proprietate.

καὶ κατασκευάζοντες, ὡς τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ ἡλίου, καὶ τὴν ἑσπερίαν ποιούμενοι δύσιν ἐπὶ σύνοδον ἀφικνοῦνται. σύνοδος δὲ κυρίως ἐστίν, ὅταν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ζῴδιον ἰσόμοιροι τύχωσι τῷ ἡλίῳ, μὴ ἀπέχοντες αὐτοῦ πλέον, ἢ ἔλασσον λεπτῶν ν̄θ. μόνος δὲ ὁ τοῦ πυρόεντος ἀστὴρ, καὶ ἕτερα σχήματα δύο ποιεῖται, πρὸς ἥλιον ἅτινα εἰώθασιν ἀνωμαλίαν καλεῖν οἱ περὶ ταῦτα ἐπιμελέστεροι, ὧν τὴν μὲν πρώτην ἀνωμαλίαν ποιεῖται ὅταν ἑῷος ὑπάρχων, προηγῆται τοῦ ἡλίου μοίρας πβ̄. ἢ ϙ̄. τὴν δὲ δευτέραν † ἀπὸ τῆς ἑσπερίας δύσεως ὅταν τὴν αὐτὴν διάστασιν ὁ ἀστὴρ ἀφίξῃ πρὸς ☉. ἀεὶ δὲ οὗτοι ὡς διδάσκει ἔλαττον τοῦ ☉ διανύουσι κίνημα. ὁ δὲ τῆς ♀ καὶ ὁ τοῦ ἑρμοῦ, τὰ ἀλλοιοῦντα τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ ἐπὶ γῆς διὰ τὴν πρὸς ἥλιον σχέσιν, ποτὲ μὲν πλέον ποτὲ δὲ ἔλαττον τὸ ἡμερήσιον διανύουσι δρόμον μάθοιν καὶ διττὰς φάσεις ποιοῦνται πρὸς ἥλιον. ἑώαν μὲν ἀνατολὴν, ὅταν αὐτοῦ προαναφέρονται, ἢ ἐπαναφέρονται, πλέον ἢ ἔλαττον μοίρας ιε. ἑσπερίαν δὲ ἀνατολὴν, ὅταν ἑπόμενοι ἢ προηγούμενοι ἔλαττον τῶν ιε μοιρ. ἢ τοῦ ἑτέρου ἐπαναφέρονται † ἐν τοῖς δὲ τῶν εἰρημένων διαστάσεων τετυχηκότες, ἐν ταῖς προαναφερομέναις τὴν ἑώαν δύσιν ἐπιτελοῦσιν. ἐν δὲ ταῖς † ἀναφερομέναις, τὴν ἑσπερίαν δύσιν. στηρίζει δὲ ὁ μὲν τῆς ♀ ἀπέχων ἔγγιστα πρὸς τὸν ☉ μοίρας μζ̄. ὁ δὲ τοῦ ἑρμοῦ, περὶ μοίρας κ̄ς. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τὰ ἑπόμενα, τὸν πρῶτον στηριγμὸν ἀφαιρετικὸν ὄντα ἐπιτελοῦσιν, ἐπὶ τὰ ἡγούμενα δὲ τὸν δεύτερον, προποδίζοντες: ἰστέον μέντοι καθόλου ὅτι ἅπαντες οἱ ἀστέρες ἀεὶ τὴν εἰς τὰ ἑπόμενα ποιοῦνται μετάβασιν. ἡ δὲ κατὰ τὴν αὐτὴν μοῖρ. φαινομένη τῶν πλανωμένων μονὴ, ἀπάτη τῆς ὄψεως πέφυκεν. οἱ δὲ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, ἐπίσημοι, ὡς τῷ Πτολεμαίῳ δοκεῖ, τῇ συγκρατικῇ χρήσει, πρὸς τοὺς πλανωμένους συνοικειούμενοι ταῖς τούτων φύσεσιν ἀναλόγως διατιθέασιν ἔν τε τοῖς καθολικοῖς τοῖς τῶν κλιμάτων συμπτώμασι καὶ τοῖς μερικοῖς ἰδιώμασι τῆς γενέσεως συνοικοδεσποτοῦντες γινόμενοι.

ἐπὶ τῆς

ὄντως

ἐπαναφερομέναις.

Περὶ ὧν οἱ ἀστέρες ἐν τῷ βάθει ποιοῦνται ἀπογείων καὶ περιγείων σχηματισμῶν.

Χρὴ γινώσκειν τὸν γνησίως προθέμενον, ἀκριβοῦν τὰς τῶν ἀποτελεσμάτων τετυχημένας ἐπιβολὰς, ὅτι ἐν τῷ βάθει τῶν ζῳδίων οἱ πλανῶνται σχήματα ποιοῦνται δ΄, τὸ μὲν πρῶτον, ὅταν ἀπὸ τῆς ἀνωτάτω ἀψῖδος εἰς τὴν μέσην κατέλθωσιν, ἐξ ὕψους ταπεινούμενοι

nem efficiunt ac rurſus augentur numero:& progreſſi ad ſuccedẽtem Solis locũ, Vbi ueſpertinum occaſum confecerint, ad coitum perueniunt. Coitus autem eſt propriè, cum in eadem eiuſdem ſigni parte fuerint cum Sole, non diſtantes ab eo plus aut minus 59 minutis. Solius autem ♂ ſtella duas etiam, alias erga Solem configurationes efficit, quas in hoc genere diligentiores inæqualitatẽ nominant. ac prima eius dicitur inæqualitas, quando matutinus Solem antecedit partibus 82. aut 90 Secunda, in ueſpertino occaſu, cum ea ſtella eodem ſpatio à Sole diſtat. Semper autem hæ ſtellæ minus Sole ſpatium conficiunt. Venus autem & Mercurius * qui mutant uitam hominum & terrena, ob habitudinem ſuam erga Solem: aliquãdo Sole ampliorem, aliquando breuiorem curſum diurnum conficiunt. Vnde geminam erga Solem faciem exhibent. ortum matutinum, cum ante aut poſt eum aſcendũt plus aut minus 15 partibus: ueſpertinum ortum, cum ſequentes aut præcedentes minus 15 partibus aut alterius poſt eum aſcendunt. ſed intra iam dicta interualla collocati, in partibus quæ prius aſcendunt, matutinum occaſum conficiunt: in ijs quę pòſt aſcẽdunt, ueſpertinum occaſum. Venus autem ſtationaria eſt, cum proximè à Sole diſtat partibus 47. Mercurius circa partes 26. Verum ſecundum ordinem ſignorum, primam ſtationem numero diminutam efficiunt: contra ſignorũ ordinem, ſecundam, progredientes. Sciendum tamen eſt in uniuerſum, omnes ſtellas ſemper ſecundum ſignorum ordinem progredi: Cum autem errantes ſtellæ in eadem manere parte uidentur: falluntur oculi. Stellæ uero fixæ inſignes, ut Ptolemæus ſentit cum errantibus conſociatæ, pro ratione naturæ earum effectus habent cum in uniuerſalibus climatum caſibus, tum in particularibus proprietatibus genituraũ, ſi in ſocietatẽ dominationis peruenerint.

De figuris quas ſtellæ conficiunt, ratione maximæ aut minimæ diſtantiæ à terra, quas Apogea & perigea nominant.

Qui obſeruatã p̃dictionũ doctrinã ritè peruestigare inſtituit, ei cognoſcẽdũ eſt, planetas in pfundo quatuor efficere figuras, primã cũ a ſuprema apſide in mediã deſcẽdũt

& ex

μᾶσι. τὸ δὲ δεύτερον ὅταν ἐκ τῆς μέσης εἰς τὴν χθαμαλὴν ἀψῖδα κατέρχονται ἤδη τὸ περίγειον νεύοντες, τὸ δὲ τρίτον, ἐπὰν ἐκ τῆς κάτω ἐπὶ τὴν μέσην πάλιν ἀνέλθωσιν, ἐκ τῆς περιγείου ὑψούμενοι. τὸ δὲ τέταρτον ὅταν ἐκ τῆς μέσης εἰς τὴν ἀνωτάτω ἀνέρχονται ἤδη τὴν ἀπόγειον ἀφικνούμενοι. † κατιόντες μὲν οἱ ἀστέρες ἐκ τῆς ὑψηλοτάτης ἀψῖδος συνοδικοὶ πρὸς ἥλιον γινόμενοι, προποδίζειν ἄρχονται.

κατιόντες

ὑψηλότης ☉ ☾

Ταπεινότης ἀκρόνυχος.

Ἀπὸ δὲ τῆς μέσης καταβαίνοντες ἀψῖδος, τὸν πρῶτον ποιούμενοι στηριγμόν, ἤδη τὴν ἀκρόνυχον ἔρχονται. ἐπὰν δὲ τῆς περιγείου ὑψούμενοι, τὴν ἀκρόνυχον ποιούμενοι φάσιν, ἄρχονται ὑποποδίζειν, καὶ ἐπὶ τὸν δεύτερον ἔρχονται στηριγμόν. καὶ τὴν εἰς τὰ ἑπόμενα μεγίστην μετάβασιν, ἤδη σύνοδον προσβαίνονται πρὸς τὸν ἥλιον ☍.

ἑαυτοῦ

Τὸ ἑξῆς † αὐτοῦ τῶν ιε μοιρ. προαναφέρονται.

Τὸ προαναφέρονται, ἢ ἐπαναφέρονται, οὐ πρὸς τὸν ☉ ἀκουστέον. ἀκόλουθον γὰρ ἀλλὰ πρὸς τὰς ιε μοιρ. καὶ γὰρ ἡ Ἀφροδίτη δύναται προηγουμένη τοῦ ☉. ἑσπερία φαίνεσθαι, καὶ ἑπομένη ἑῴα. προποδίζειν λέγει ὁ φιλόσοφος, τὴν εἰς τὰ ἑπόμενα κίνησιν ποιεῖσθαι. ὑποποδίζειν δὲ τὴν εἰς τὰ προηγούμενα, μεταβατικῶς κινεῖσθαι σημαίνει. ὑποποδισμός, ἡ ἀφαίρεσις κατὰ μῆκος. ὅπερ προήγησις † καλεῖται.

καλεῖτ

Περὶ ἡμερινῶν καὶ νυκτερινῶν ἀστέρων.

Ἡμερινοὺς ἀστέρας ὅταν εἴπωσι, σημαίνουσι ♃ καὶ ♄. τῆς αἱρέσεως τοῦ ☉ αὐτοὺς εἶναι λέγοντες. ἐπεὶ οὐ πολλὰς δύσεις ποιοῦνται, οὐδὲ σχήματα. χαίρουσι δὲ ἡμέρας χρηματίζοντες, καὶ ἡμερι- † νῶν οἴκοις. ὅταν δὲ νυκτερινοὺς ἀστέρας εἴπωσιν, ♂ λέγουσι καὶ ♀ τῆς σεληνιακῆς αἱρέσεως, αὐτοὺς εἶναι † ἡδυνθέντες. πολυσχήματοι γάρ εἰσι, καὶ πολλὰ ὑπὸ δύσιν ἐρχόμενοι, καὶ ἀποκρυπτόμενοι. τὸν μέντοι γε τοῦ ☿ ἐπίκοινον λέγουσιν. ᾧ γὰρ ἂν σχήματι παρατυγχάνοι, τούτῳ οἰκειοῦται, ἑῷος μὲν τῷ ☉ τῇ δὲ σελήνῃ, ἑσπέριος.

εἰς

οἰκειοῦντες

& ex altitudine fiũt humiles. Secundam, cum ex media apside in humilem descendunt uersus terrena declinantes. Tertiã cum ex inferna ad mediam rursus ascendunt, & à terrena humilitate attolluntur. Quartam, cum ex media in supremam ascendunt, ad Apogeum peruenientes. Nã stellæ è summa apside cum Sole congressæ: progredi incipiunt.

Altitudo. ☉ ☽.

Humilitas uespertina.

A media descendentes apside ac primam stationem conficiẽtes, ad uespertinam ueniunt. Cum uerò à terra exaltantur, & uespertinam apparitionem conficiunt, incipiunt regredi, & ad secundam ire stationem ac maximum transitum secundũ ordinem signorũ, ad coniũctionẽ eũt ad Solẽ * ☍ *.

πρὸς τὸν ἥλιον ☍

Deinceps ante partes eius 15 ascẽdũt.

Verba, ante aut post ascendunt, non de Sole intelligẽda sunt. consequẽs enim est. sed de 15. partibus. Nã & Venus potest Solem antecedens, uespertina apparere, & sequens matutina. Progredi appellat philosophus secundum ordinem signorum incedere. Regredi cõtra signorũ ordinẽ transire & moueri. Regressio idem est quod imminutio secundum longitudinem, quæ res progressio appellatur.

Scholion hoc nescio unde in orationis contextum irrepsit.

προποδίζειν ὑποποδίζειν

De diurnis & nocturnis stellis.

Cũ diurnas stellas nominãt, Iouẽ & ♄ intelligũt, quos ☉ sectã dicũt seq. Quoniã non sæpe occidũt, nec multas figuras cõstituũt, & se diurnos appellari gaudẽt, & diurnis domicilijs delectãt. Quũ uerò nocturnas stellas nominãt, ♂ & Venerẽ dicũt, ut q Lunaris sint cõditionis. Multas eñ figuras habẽt, & sæpe cũ occidũt cũ obscurãtur. Sed ☿ ambiguũ dicũt. Nã in quãcunque figurã inciderit, eã assumit, matutinam cũ Soli, Vespertinam cum Lunæ appropinquat.

Περὶ οἴκων οἵτινες καὶ ζῶναι τῶν ἀστέρων προσαγορεύονται.

Οἴκους ἀστέρων καὶ ζώνας λέγουσι, τὰ ιβ τοῦ ζωδιακοῦ διαδωδεκατημόρια ἃ καὶ ζώδια καλοῦσι, τούτων τὰ μὲν βόρεια καὶ ἡμῶν πλησίον, τοῖς φωστῆρσι δίδοται. ☾ μὲν ♋. ☉ δὲ ♌. ἑξῆς δὲ τὸ γὰρ ἐγγυτάτω αὐτῶν ☿ ♊ καὶ ♍. μεθ' ὃν ♀, ♉, καὶ ♎, εἶτα ♂ ♈ ♏. εἶτα ♃ ♐ καὶ ♓. εἶτα τῷ πορρωτάτω ἡμῶν, ♄ ♑ καὶ ♒.

Περὶ ὑψωμάτων.

Ὑψώματα δὲ τῶν ἀστέρων, τίθενται, τῶν μὲν ἡμερινῶν τὰ △ τῶν οἴκων, καὶ τῇ φύσει συμπαθοῦντα. οἷον ☉ ἐπεὶ ♌ ἐστὶν οἶκος, ὕψωμα ἔσται ♈ τὸ δὲ △ τοῦτο τετράπουν ὄν, ἔχει δὲ τὸ ὕψωμα περὶ μοίρας ιθ. ♄ ἐπεὶ οἶκος ♒, ὕψωμα ἔσται ♎ περὶ μοίρας κ. ♃ ἐπεὶ οἶκος ♓ ὕψωμα ἔσται ♋ περὶ μοίρ. ιε. τῶν δὲ νυκτερινῶν ἀστέρων ὅσοι τῆς αἱρέσεως εἰσὶ τῆς ☾, διὰ τὸ ἀσθενὲς τῆς ἀκτῖνος, τὰ ✱ ἐστὶ τῶν οἴκων ὑψώματα. ἔσται οὖν σελήνῃ μὲν ὕψωμα, τὸ ✱ ♋ ♉ περὶ μοίρ. γ. ♂ δὲ ὕψωμα τὸ ✱ ♏, ♑, περὶ μοίρ. κη. ♀ δὲ τὸ ἑξάγωνον, ♉ ♓ περὶ μοίρας κϛ. ὁ δὲ τοῦ ἑρμοῦ ἐπειδὴ κοινός ἐστιν, ἥ τε ἀκτὶς ἀμυδροτέρα διὰ τὸ πλεονάκις αὐτὸν δύνειν, τὸ αὐτὸ ἔχει οἶκον καὶ ὕψωμα ♍ περὶ μοίρ. ιε. τὰ δὲ ἀντικρὺ τῶν ὑψωμάτων ζώδια ταπεινώματα αὐτῶν τυγχάνει, ἐν οἷς ἀμαυροτέρας ἔχουσι τὰς δυνάμεις.

Περὶ συνοικοδεσποτῶν.

Συνοικοδεσπόται δ' ἀλλήλων λέγονται, ὅταν τοῦ μὲν οἶκος ᾖ, τοῦ δὲ ὕψωμα. τρεῖς δὲ σὺν τῶν οἴκων καὶ σὺν τοῦ △ κυρίους. συνοικοδεσπότας λέγουσι οἷον, ♈, ☉, καὶ ♂. ♉ ☾ καὶ ♀ ♊ ☿ καὶ ♄ ♋ ♃ καὶ ☽ ♎ ♄ καὶ ♀ ♏ ♂ μόνος ♐ ♃ καὶ ☉ ♑ ♂ καὶ ♄ ♒, ♄ καὶ ☿ ♓ ♀ καὶ ♃ ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν.

Φωστῆρας καὶ φῶτα καὶ βασιλεῖς λέγουσιν. ☉ καὶ ☽, καὶ τὸ μὲν ♑ τὴν δὲ ♒ κυρίους ἐν ταῖς συνοικοδεσποτείαις τὰς δὲ ἀορίστως λέγουσι φωστῆρας, ἐν οἷς ὕψωμά τινος λαβεῖν οὐκ ἔστι.

Περὶ ἐπιμαρτυρίας.

Τοὺς πρὸς ἀλλήλους τῶν ἀστέρων σχηματισμούς, καλοῦσιν ἐπιμαρτυρίας. ἔστι δὲ σχήματα τάδε. △ μὲν διὰ ε. ὅταν ᾖ μέσα τῶν ζωδίων, γ. □ δὲ τὸ διατεσσάρων, ὅταν αἱ μέσα αὐτῶν ζώδια β. ☍ δὲ τὸ διὰ ζ τῶν ζωδ. ὅταν ᾖ μέσον ζώδια ε. ✱ δὲ, τὸ διὰ γ, ὅταν ᾖ μέσον αὐτῶν ζώδιον ἓν καὶ ὁ μὲν τῶν △ σχηματισμός, συμπαθὴς καὶ ὠφέλιμος κἂν φθοροποιὸς ὑπάρχῃ, ἧττον δὲ βλαπτικός ὁ δὲ □, σκληρὸς καὶ ἀσύμφωνος καὶ λυπηρὸς δεινῶς, ἐὰν φθοροποιὸς ὑπάρχῃ. ὁ δὲ διάμετρος ἀντίζηλος χείρων δὲ ἐὰν κακοποιὸς ὑπάρχῃ. ὁ ✱, ἀσθενέστερος. ὁρᾶν δὲ χρὴ εἰ τῶν

De domibus, quæ etiã cingula stellarum nominantur.

Domos astrorũ nominãt & cingula, duodecim zodiaci partes, q̃ & signa uocãt, q̃-rũ alia septẽtrionalia & nobis uicina, ac luminibus attributa sunt ut ☽ Cãcer, ♌ Soli Deinceps ☿ illis ꝓximo ♊ & ♍, post quẽ Veneri et ♉ ♎. Deinde ♂ ♈ & ♏. Deinde Ioui ♐ & ♓. Postremò ♄ remotissimo à nobis ♑ & ♒.

De altitudinibus.

Altitudines porrò stellarum ponũt, ac diurnis attribuũt triangulos domuũ, natura cognatos, ueluti, quia ♌ ☉ domus est, erit altitudo eius ♈, qui triãgulus quadrupes est. habet aũt altitudinẽ circa gradũ 19. Saturni domiciliũ q̃a ♒ est, altitudo eius erit ♎ circa gradũ 20. Iouis domiciliũ quia ♓ sunt, erit altitudo eius ♋ circa gradũ 15 De nocturnis aũt stellis q̃ sũt cõditionis lunares ob radij imbecillitatẽ, sextiles domorũ sũt altitudines. Erit igit̃ ☽ altitudo sexãgulus Cãcri Taurus circa tertiũ gradũ. ♂ altitudo Scorpij sexangulus ♑, circa gradũ 28. Veneris aũt ✱ Tauri Pisces, intra gradũ 26. ☿ q̃a cõmunis est, et radius eius obscurus, propterea ꝙ sæpissimè occidit: eandẽ habet domũ & altitudinẽ in gradu ♍ 15. Quæ uerò signa è regione altitudinũ collocantur, earũ deiectiones sunt, in quibus minus sunt efficaces.

De condominatoribus.

Cõdominatores dicunt̃, cũ idẽ signũ alterius domus est, alterius altitudo. Etiã triãgulorũ dominos cõdominatores uocãt. ut ♈ domini sunt ☉ & ♂. Tauri ☽ & ♀. ♊ ☿ et ♄ Cancri ♃ et ☽ Libræ ♄ et ♀. Scorpius ♂ solus tenet, Sagittariũ ♃ & ☉ ♑ ♂ & ♄. ♒ ♄ & ☿. Pisces ♀ & ♃. Eodem modo in cæteris.

Lumina & reges nominãt.

☉ & ☽. Ac illũ q̃dẽ ♑ hãc aũt ♒ Dominos in cõdominijs cõditionaria dicũt lumina, in q̃bus alicuius altitudo constitui non potest.

De attestatione.

Stellarũ inter se cõfigurationes uocãt attestationes. Sũt aũt hæ figuræ. Triãgula interuallo quinq; signorũ cũ intersũt tria signa Quadrangula, 4: cũ intersunt :: ☍, 7. cũ intersunt quinq; signa: ✱, triũ: cũ unũ signũ est in medio. Ac △ cõfiguratio est amica & utilis. si planeta sit maleficus, minus noxia □ dura est & infesta, nocẽdiq; ui ꝑdita, si planeta sit maleficus. ☍ est aduersaria, coq; deterior, si planeta maleficus sit. ✱ est imbecillior. Vidẽdũ aũt est, utrũ figuræ perfe-

Nescio quid hæ notæ sibi uelint hoc loco: hoc uelle uidetur: in diurna genitura ☉ participem esse dominij genituræ.

Si genituræ dominus sit in signo, in quo nullius planetæ altitudo est ♄ genituræ dominus sit in ♐. hic quia genitura diurna est: & in ♐ nullus planeta habet altitudinẽ (uerum planeta nõ est) ☉ domiciliũ particeps. Eadem est & Lunæ ratio in nocturna genitura.

μοίρας ἔχουσι τέλεια τὰ σχήματα, καὶ μὴ μόνον ζῳδιακῶς. ὁ μὲν △, διὰ μοιρῶν ρκ΄. ὁ δὲ □, διὰ μοιρ. ϙ΄. ὁ δὲ ✶, διὰ μοιρ. ξ΄. ὁ δὲ ☍ διὰ μοιρ. ρπ΄. πολλάκις γὰρ τὰ μὲν ζῴδιά εἰσιν ἐσχηματισμένα, τὰς δὲ μοίρας οὐκέτι.

Περὶ δεξιῶν, καὶ εὐωνύμων σχημάτων.

Δεξιὸν δὲ λέγουσι τρίγωνον, καὶ □ καὶ ✶, ἀφ' οὗ ἀπελήλυθεν ὁ ἀστήρ. εὐώνυμος δὲ, ἐφ' ὃ πορεύεται. οἷον ☉ ὄντος ♌ δεξιὸν μὲν τὸ △, τὸ τοῦ ♈ καὶ ♌, εὐώνυμον δὲ τὸ τοῦ τοξότου. δεξιὸν δὲ □, τὸ τοῦ ♉ καὶ ♌, εὐώνυμον δὲ τὸ τοῦ ♏. δεξιὸν δὲ ἑξάγωνον, τὸ τοῦ ♊, καὶ ♌ εὐώνυμον δὲ τὸ τοῦ ♎. ἑπτὰ γὰρ ἀκτῖνας ἕκαστος τῶν ἀστέρων ἀφίησι, τρεῖς μὲν εἰς τὸ ἄνω, τρεῖς δὲ εἰς τὸ κάτω, μίαν δὲ κατὰ τὸ διάμετρον· ὧν δεξιαὶ μὲν αἱ ἐπὶ τὸ ἄνω. εὐώνυμοι δὲ, αἱ ἐπὶ τὸ κάτω.

Περὶ παραλλαγῆς.

Παραλλαγὴν λέγουσιν, ὅταν τὸν κατὰ μοῖραν σχηματισμὸν, τῆς ἰσοκλινοῦς γραμμῆς παραλλάξωσιν οἱ ἀστέρες. οἷον, ὁ ☉ ♈ μοιρ. ιε΄ ♄ ♎ μοιρ. εἴκοσι.

Περὶ συναφῆς καὶ κολλήσεως.

Συναφὴ δὲ καὶ κόλλησις, ὅταν μοιρικῶς συνάπτωσι, καθ' οἷον δήποτε οὖν σχῆμα. ἢ καὶ ἐν τοῖς ἀπὸ μοιρ. μέλλωσι συνάπτειν. ῥηθείη δ' ἂν καὶ οὕτω. κόλλησις ἐστὶν, ὅταν ἀστὴρ ἀστέρι † προσδιέχηται ὁ ταχίων, τῷ βραδέως κινουμένῳ, μὴ πλέον ἀπέχων τῶν μοιρῶν τριῶν. ἐπὶ δὲ ☽ λέγουσί τινες ἐν τοῖς τρισκαίδεκα μοιρ. τουτέστιν, ἡμερινοῦ καὶ νυκτερινοῦ δρόμου, τὴν συναφὴν παρατηρεῖν τίνι συνάπτει.

(margin: προσέχεται)

Περὶ ἀποῤῥοίας.

Ἀπόῤῥοια δὲ ἐστὶν, ὅθεν φέρεται ἀστὴρ ἐπὶ ἀστέρος συναφὴ δὲ, εἰς ὃν φέρεται ἀστέρα, ἢ ἀκτῖνα, οἷον, ☾ ♏ μοιρ. κ΄ ♄ δὲ ἐν τῷ αὐτῷ, μοιρ. ι΄. ὁ δὲ τοῦ Διὸς ὁμοίως ♏ μοιρ. κε΄. φανερὸν ὅτι τὴν μὲν ἀπόῤῥοιαν, ἔχει ἀπὸ ♄ ♃ δὲ συνάπτει. πάλιν ἔστω ☽ ♏ κ΄. ♄ ἐν ♒ μοιρ. ι΄. ♃ ♌ μοιρ. κε΄. ἔχει ἄρα τὴν ἀπόῤῥοιαν ἡ ☾ ἐν τῇ ι΄ τοῦ μοιρ. ἣ τοῦ ἀκτινοβολεῖται ὑπὸ κρόνου ἐκ □ συνάπτει δὲ τῇ κε΄ τοῦ ♏, ἀκτινοβολουμένῃ ὑπὸ τοῦ ♃, ἐκ τοῦ προκειμένου ζῳδίου.

Ἄλλως περὶ ἀποῤῥοίας.

Ἔτι τὴν ἀπόῤῥοιαν, καὶ οὕτως ἀποδιδόασιν. ὅταν ἄστρον ἄστρου ἀποῤῥέῃ, τὸ ταχύτερον τοῦ βραδυτέρου. ἤτοι ἐκ κολλήσεως γενομένης ἀστέρων. ἤτοι ἐκ συναφῆς τῆς κατὰ σχῆμα, ✶ μοιρ. μέσον ἔχειν ἄρχονται.

Περὶ † σχέσεως.

Περισχεθῆναι δὲ λέγουσιν, ὅταν ἐν τοιούτῳ σχήματι γένηται ἀστήρ. οἷον ἔστω ἡ ☾ ♍ ♂ δὲ ♈, περιέχει τὴν ♍ ♌ καὶ ♎. ἀκτὶς δὲ τοῦ ♂, κατὰ ἡ μὲν φέρεται ἐπὶ τοῦ ♌ † τὰ △. ἡ δὲ ἐπὶ ♎ ☍ περιεχέσθω οὖν ἡ ☾ ὑπὸ κακοποιῶν ἀκτίνων. ὅταν οὖν κακοποιοὶ περὶ ἔχωσιν

(margin: κατὰ)

perfectæ sint in eadem parte, nec tantum in signo. Triãgula distet partibus 120. Quadrangula 90. Sexangula 60. Oppositio partibus 180. Nam sæpe signa sunt inter se cõfigurata, partes non item.

De dextris & sinistris figuris.

Dextrum triangulũ, quadratũ & Sextilem dicũt eũ à quo stella recessit. Sinistrũ ad quem proficiscitur, ueluti si ☉ sit in ♌ dexter trigonus est ♈: sinister ♐. dexter quadratus ♉: sinister ♏. Sextilis dexter ♊. Sinister ♎ Septenos eñ radios quælibet stella spargit, ternos sursum, totidem deorsum. Vnũ in oppositũ, quorũ dextri sunt qui sursum, sinistri qui deorsum uergũt.

De præteritione.

Præteritionem dicunt, cum partilem configurationem æquidistantis lineæ preterierint stellæ, ueluti. Sol sit in 15 ♈. ♄ in 20. ♎.

(margin: παραλλαγή)

De contactu & glutinatione.

Contactũ & agglutinationẽ, ubi partiliter applicuerint quacunque figura, aut etiã intra * gradum applicaturi sunt. Poterit & sic explicari. conglutinatio est, cũ stella stellæ iũgitur, celerior ei quæ tardius mouet, non plus tribus partibus distans. De ☽ uerò quidã dicũt, intra partes 13. hoc est intra nocturni et diurni cursus cõtentum, obseruandum esse, quem attingat.

(margin: συναφὴ καὶ κόλλησις)

De defluxione.

Defluxio est unde fertur stella ad stellã, applicatio aũt ad quã stellã aut radiũ fert. Veluti ☽: sit in ♏ 20. ♄ in eiusdem parte 10 ♃ item in eiusdem ♏ parte 25. hinc perspicit ☽ defluere à ♄ & applicare ♃. Rursus, Esto ☽ in ♏ 20 ♄ in parte ♒ 10 ♃ ♌ 25. Defluxio igitur ☽ erit à 10 ♏ parte quæ quadratis Saturni radijs feritur, & applicat 25 ♏ parti, & radijs ♃ petitur ex eo signo quod posuimus.

(margin: ἀπόῤῥοια)

Aliter de defluxione.

Sic etiam defluxionem describunt, cum stella à stella defluit tardior à celeriore, siue à cõglutinatione facta celerius, siue ab applicatione secundum figuram * partes medias habere cæperint.

De detentione uel obsidione.

Obsessam stellã esse dicũt, cũ tali statu fuerit: Esto ☽ in ♍ ♂ in ♈. Virginẽ continent ♌ & ♎ Radius aũt ♂ incidit in ♌ △. in ♎ Opposit. Luna igitur malignis radijs

(margin: περισχέσις)

 obside

ἢ τὴν σελήνην ἢ τὸν ὡροσκόπον, μηδενὸς τῶν ἀγαθοποιῶν λόγον ἔχοντος χρηματιστικὸν πρὸς τοὺς περισχεθέντας, ὀλιγοχρόνιον φασὶ γενέσθαι τὸ γεννώμενον.

Ἐμπερίσχεσις δευτέρα.

Πάλιν τὴν ἐμπερίσχεσιν, οὕτως ἀποδιδόασιν, ἐμπερίσχεσις λέγεται ὅταν δύο ἀστέρες ἕνα μέσον ἐμπεριέχωσι, μηδενὸς εἰς τὰ μεταξὺ ἄλλου παρεμβάλλοντος τὴν ἀκτῖνα. ἢ πάλιν ἐφ᾽ ἃς παρελήλυθεν ἀστὴρ μοίρας ζ. καὶ ἐφ᾽ ἃς ἔρχεται ἑπτά. κατὰ σχῆμα τῶν ἑτέρων τὰς ἀκτῖνας παρεμβαλλόντων, ἢ αὐτὸς καὶ εἰς διαφόρων σχημάτων ὡς προείρηται. χαλεπὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐμπερίσχεσις, ὑπὸ φθοροποιῶν ἐγγινομένη· ὑπὸ ἀγαθοποιῶν, εὐεργετική.

Περὶ μεσεμβολήσεως.

Μεσεμβόλησις ἐστίν, ὅταν εἰς τὰς μέσας μοίρας παρεμβάλῃ ἀστὴρ τὴν ἀκτῖνα. οἷον, ☾ οὔσης ἐν λέοντι μοιρ. ι. καὶ ♂ μοίρας κε. μέσαι ἄρα ιε μοῖραι ἀπὸ μοιρ. ι ♌ ἕως μοιρ. κε. ἐὰν οὖν ὁ ♃ τύχῃ ♈ ὑπάρχων μοιρ. ιβ ἢ καὶ πλειόνων ἀπὸ ἀπὸ μοίρας ι ἕως κε, μεσεμβολεῖ ἡ τούτου ἀκτὶς τὰς μέσας μοίρας. ὡσαύτως δὲ κἂν ἡ σελήνη ᾖ ἐν ταῖς ι μοιρ. τοῦ ♌, καὶ ὁ ♃ ἐν ταῖς κε, ὁ δὲ ♂ ♈ μοίρας ιβ, ἢ πλειόνων ὡς εἴπομεν ἐπὶ τοῦ ♃, μεσεμβολεῖ ♂ τὴν σελήνην, καὶ τὸν ♃.

Περὶ μετοχετεύσεως

Μετοχέτευσις λέγεται, ὅταν ἀστὴρ συνάπτῃ ἑτέρῳ ἀστέρι. κἀκεῖνος πάλιν ἑτέρῳ· μετοχετεύει γὰρ τὴν δύσιν τοῦ ἑνὸς ἐπὶ τὴν δύσιν τοῦ ἑτέρου.

Περὶ ἐπισυναγωγῆς.

Ἐπισυναγωγὴ λέγεται, ὅταν συνάπτωσι τῷ ἑνὶ ἀστέρι, διάφοροι ἀστέρες. τηνικαῦτα γὰρ ὁ ἀστὴρ λαμβάνει τὴν δύναμιν ἐκείνων.

Περὶ ἀποστροφῆς.

Ἀποστροφὴ λέγεται, ὅταν ὁ κύριος τοῦ ὡροσκόπου οὐ συνάπτῃ τῷ κυρίῳ τοῦ ὡροσκόπου, τοῦ σημαίνοντος τὰ περὶ ἐρωτήσεων.

Περὶ ἐπιδεκατείας.

Ἐπιδεκατεύειν δὲ λέγεται καὶ καθυπερτερεῖν ὁ ἐν τῷ δεκάτῳ ζῳδίῳ κείμενος τὸν ἐν τῷ τετάρτῳ, οἷον ἐπιδεκατεύει ὁ ἐν τῷ ♎ ὑπάρχων ἀστὴρ τὸν ἐν ♍, καὶ ὁ ἐν ♍ τὸν ἐν τῷ ♈.

Περὶ καθυπερτερήσεως.

Καθυπερτερεῖ πᾶς ἀστὴρ, ἐν τῷ δεξιῷ τριγώνῳ ἢ τετραγώνῳ κείμενος, ἢ ✱ τὸν ἐν τῷ εὐωνύμῳ. ἔρχεται δὲ ὑπ᾽ αὐτόν, οἷον, ὁ ἐν αἰγοκέρωτι καθυπερτερεῖται ὑπὸ τοῦ ἐν ♎ καὶ ὑπὸ τοῦ ἐν ♍ καὶ ὑπὸ τοῦ σκορπίου. λέγουσι δὲ δυνατωτέρας εἶναι τὰς καθυπερτερήσεις, εἴτε △ ὦσιν, εἴτε □. ὁ γὰρ οὕτω καθυπερτερῶν ἀστὴρ, ἰσχυρότερός ἐστιν, ἄν τε ἀγαθοποιὸς ᾖ, ἄν τε κακοποιός, ἢ καὶ ἐπίκεντρος. ἀγαθοποιὸς μὲν γὰρ ὤν, ἐπίσημον τὴν γένεσιν δείκνυσι, φθοροποιὸς δὲ ἄσημον.

obſidetur. Cum igitur malefici ſiue Lunā ſiue horoſcopum obſederint, nec ullus beneficus aliquid autoritatis in eos qui obſidentur, habuerit: breuis uitæ fore partum aiunt.

Obſidio ſecunda.

Obſidionem ſic quoq; deſcribunt. Obſidio dicitur cum duæ ſtellæ unam mediam cingunt nulla alia radium inijciēte: aut ad eas 7 partes quas tranſit ſtella, & ad quas ſeptem accedit ſecundum figuram, * alijs radios inijciētibus, aut eadem ipſa è diuerſis figuris, ut ante dictum eſt. Eſt autem grauis huiuſmodi obſidio, ſi fiat à maleficis: benefica, ſi à beneficis.

De interceptione.

Interceptio eſt, cum in medias partes ſtella radium immiſerit. Veluti: Sit ☽ in ♌ parte 10. & ♂ in parte 25. In medio igitur ſunt 15 partes à 10 uſq; ad 25. Quòd ſi ♃ ſit in ♈ parte 12 aut plurib. etiā à parte uſq; ad 25. huius radius intercipit medias partes. Eodē modo ☽ etiā ſit in 10 ♌ parte & ♃ in 25. ♂ in 12 ♈ aut plurib. ut diximus de ♃: radium interijcit ♂ inter ♃ & ☽.

De deriuatione.

Deriuatio dicitur, cū ſtella applicat alteri ſtellę atq; illa rurſus alteri. Deriuat enim * occaſum unius, ad occaſum alterius.

De Aggregatione.

Aggregatio dicitur, cū uni ſtellæ diuerſæ ſtellæ applicant. Tunc enim ſtella uim illarum capere dicitur.

De auerſione.

Auerſio dicitur cū horoſcopi dominus non applicat domino * horoſcopi, qui ſignificat interrogationes.

De addecimatione.

Addecimare ſtella & ſupereminere dicitur q̃ in decimo ſigno eſt eas q̃ ſūt in ſigno quarto, uelut q̃ in libra eſt ſupeminet eā, quæ eſt in ♍, & quæ in ♍, eā quæ eſt in ♈.

De ſupereminentia.

Quæuis ſtella in △ □ aut * dextro ſita ſupereminet eā, q̃ eſt in ſiniſtro, & ad q̃ accedit. Veluti: ea quæ in ♍ eſt, ſupereminet eā q̃ eſt in ♎: & ea quæ eſt in ♍ & ♏, Dicūt aūt potētiores eſſe ſupereminētias ſiue △ ſint ſiue □. Nam ſtella ſic ſupereminens, eſt fortior ſiue benefica ſit ſiue malefica, ſi etiam ſit angularis. Nam ſi benefica fuerit, illuſtrem genituram oſtēdit,

δὲ ἔσωμεν. καὶ καθόλου πᾶς ἀστὴρ ὁ ἐν τοῖς δεξιοῖς, καθυπερτερεῖ τὸν ἐν τοῖς εὐωνύμοις ἐφ᾽ ὃν φέρεται.

Περὶ ὁμορώσεως.

Ὁμόρωσις λέγεται, ὅταν ἐν τοῖς αὐτοῖς ὁρίοις ἀστέρες ὦσιν ἤτοι ἐπὶ κολλήσεως γεγονημένοι, ἢ κατὰ σχῆμα οἷον δήποτε ἀλλήλους ἀφορῶντες ἐν ὁρίοις ἀστέρος τοῦ αὐτοῦ.

Περὶ κενοδρομίας.

κόλλησιν

Κενοδρομία λέγεται, ὅταν ἡ σελήνη μηδενὶ συνάπτῃ, μήτε ζῳδιακῶς, μήτε μοιρικῶς, μήτε κατὰ σχῆμα, μήτε κατὰ † κόλλησιν. μήτε μὴν ἐν ταῖς λ̄ μοίραις ταῖς ἐγγὺς ἐκ συναφὴν ἢ σύνοδον μέλλει ποιεῖσθαι. ἀδιάκριτοι δὲ αἱ τοιαῦται γενέσεις, καὶ ἀπρόκοποι.

βολίας

Περὶ ἀκτινο† φολίας.

△

Ἀκτινοβολεῖ δὲ ἀστὴρ ὁ ἑπόμενος τὸν ἡγούμενον κατὰ σχῆμα οἷον ὁ ἐν ♈ ἀκτινοβολεῖ, τὸν ἐν □, καὶ τὸν ♐ †□ δὲ ἡγούμενος τὸν ἑπόμενον, ἐφορᾷ μὲν καὶ καθυπερτερεῖ φερόμενος ἐπ᾽ αὐτὸν ὡς προείρηται, οὐκ ἀκτινοβολεῖ δὲ· πᾶσα γὰρ αὐγὴ, ἡ μὲν ὄψις εἰς τὸ ἔμπροσθεν φέρεται. ἡ δὲ ἀκτὶς εἰς τοὐπίσω. καὶ ἐν τούτῳ δὲ θεωρεῖν χρή, πότερον ζῳδιακῶς μόνον ἀκτινοβολεῖ, ἢ καὶ συνάπτει μοιρικῶς. γεγόνασι γὰρ διαιρέσεις περὶ τούτων δύο, ἀκτινοβολεῖν γὰρ θέντες, τὸν κατὰ τετράγωνον ἀστέρα, ἐκ τοῦ καθ᾽ ἀπάντησιν ζῳδίου τὸν ἐκ τοῦ κατ᾽ ἐπακολούθησιν οἷον, ἀκτινοβολεῖν τὸν ἐκ τοῦ ♋. τὸν ἐν τῷ ♈, θεωρεῖν δὲ τὸν ἐν τῷ κριῷ τὸν ἐν τῷ ♋. ὃν ἀναιρεῖν φασίν, εἰ κακοποιὸς εἴη. ὁ γὰρ ἀκτινοβολῶν, ἀναιρεῖ, οὐχ᾽ ὁ ἐπιθεωρῶν. ὁ δὲ κατὰ ☍ καὶ ἀκτινοβολεῖ, καὶ ἐπιθεωρεῖ. οἱ μέντοι κατὰ △, οὐδέποτε ἀκτινοβολεῖ. ἀποφαίνονται δὲ τὴν ἀκτῖνα ἐπὶ τὸ □, σύνεγγυς ὑπάρχειν μᾶλλον τοῦ △ γίνεσθαι αὐτοῦ τὴν συμπλήρωσιν. ταῦτα μὲν οὖν οὕτως, Θράσυλλος δὲ τὴν ἀκτινοβολίαν, ἀναίρεσιν λέγει. ἀναιρεῖν δὲ τοὺς τοῖς τετραγώνοις σχήμασιν ὑπερφέροντας, ἢ τοῖς ☍ ἐν τῷ διαστήματι τῆς ὡροσκοπούσης μοίρας. τὰς δὲ τῶν △ μαρτυρίας, μὴ λαμβανομένας εἰς ἀναίρεσιν. τὸ δὲ πόθεν ἀναφέρουσι τὴν ἀκτῖνα, οὐ διαφέρειν φησί, πότερον ἐκ δεξιῶν, ἢ εὐωνύμων, εἰς τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ ὡροσκόπου, ἢ τοῦ ἀστέρος τοῦ ἔχοντος τὴν κυρίαν τῆς ☾. ὅθεν ἔσται ἡ ἄφεσις. λέγει δὲ ὅτι κἂν τύχῃ, ἡ σελήνη τὸν οἰκοδεσπότην ἔχουσα σὺν ἑαυτῇ, ἢ κατὰ ☍ ἀπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου τὴν ἄφεσιν ποιεῖσθαι. οἷον εἰ γένοιτο ἐν τοξότῃ μετὰ ♃ ἐν ♊ ἢ αὐτῆς τῆς σελήνης ἐν οὔσῃ ♐, ἀπὸ τοῦ ♃ ἀφέσιμον.

malefica obſcuram. Denique ſtella qualiber in dextra parte conſtituta ſupereminet eam quę eſt in ſiniſtra, ad quam fertur.

De confinio.

ὁμόρωσις

Confinium dicitur, cum in iiſdem finibus ſunt ſtellę, ſiue in agglutinatione, ſiue per aſpectum qualemcunq; ſe aſpicientes in finibus eiuſdem ſtellæ.

κενοδρομία

De uacuo curſu.

Curſus uacuus dicitur cum ☽ nulli applicat neque ex ſigno, necq; partiliter, necq; per aſpectum, necq; per coniunctionem neque intra partes 30 proximas, applicatura aut cōgreſſura eſt. Huiuſmodi autē geniture ſunt inexplicabiles & inefficaces.

ἀδιάκριτοι καὶ ἀπρόκοποι.

ἀκτινοβολία

De emiſſione radiorum.

Radios emittit ſtella ſequens in antecedentem, per aſpectū, ueluti: ea quæ eſt in ♈, radios emittit in eam quæ eſt in ♑ □. in ♂ △. Quæ uero antecedit, aſpicit quidem & ſupereminet, dum ad illā fertur, ut ante dictum eſt: non autem radios in eam emittit: Omnis enim ſplendoris uiſio prorſum fertur: radius retrorſum. Eſt autē hic quoq; obſeruandum, utrum radios in ſignum duntaxat mittat an partiliter applicet. Nam de hoc duæ diuerſę fuerunt opiniones. Poſuerunt enim ſtellam, quæ eſt in quadrato, ex occurente ſigno iacere radios in eam, quæ ſit in ſequenti. Veluti, eā quæ ſit in ♋, in eam quæ ſit in ♈. Eam uero quæ ſit in ♈, aſpicere eam, quæ ſit in ♋. quam occidere aiunt, ſi ſit malefica. Nam quæ radios emittit, occidit, non quæ aſpicit. Quę uero exponitur, ea & radios emittit & aſpicit. Quæ autem in △ ſunt, nunquam emittunt radios, ſed eos deſigunt in quadrato propriore quam △ & ✶ cognato magis. Atque hæc hactenus. Thraſyllus autem emiſſionem radiorum internecionem uocat. occidereq; ait eas quæ ſint in □ aut ☍ in interuallo partis emergētis: cū △ teſtimoniū ad internecionē nō adhibeatur. Ait aūt nihil intereſſe unde radiū inferāt, utrū a dextra, an à ſiniſtra ✶ in ſuccedentē horoſcopi locū, aut ad ſtellā loci ☽ dominatricē, unde futura eſt prorogatio ſeu Sylegiū. Ait aūt ſi accidat ut ☽ dominatricē ſtellā ſecū habeat, aut in ☍: à dominatrice prorogationē faciēdā eāq; Sylegiū eſſe ſtatuendā, ueluti ſi ſit in ♐ Luna cum ♃ aut ♃ in ♊ ſit & Luna in ♐: Iouem prorogatorem ſtatuemus.

Θράσυλλος

ἀφέσιμον

Περὶ λαμπηνῶν.

Ἐν λαμπήναις δὲ ἰδίαις λέγονται ἀστέρες καὶ εἶναι, ὅταν ἐν οἴκῳ ἰδίῳ ἢ △ ὑψώματι ἢ △ καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις ἰδίοις. ἔσται δὲ καὶ οὕτω δυνατώτατος ἐὰν ᾖ καὶ δυνατὸς ἢ ὑπὸ τὰς αὐγὰς τοῦ ἡλίου, πλέον γὰρ ἰσχύει τῶν ἄλλων. ἐὰν δὲ ἔχῃ ἀνατολὰς, ἢ ὡδηκότος τύχῃ, καὶ τὴν σελήνην ἐφορᾷ, αὐθεντικὴν καὶ ἀρχοντικὴν ποιεῖ τὴν γένεσιν. * α΄ ἐκ τοῦ ἑπομένου καὶ εὐωνύμου. β΄. ἐκ τοῦ ἡγουμένου καὶ δεξιοῦ γ΄ τὴν ἐκ τῶν εὐωνύμων: ταύτης ἐστὶ τῆς δόξης καὶ ὁ Πτολεμαῖος, καὶ λέγων ἀκτῖνα ἐπιφερόντων, ὅθεν δή ποτε □ ἢ ☍ ὁ δὲ Πτολεμαῖος καὶ τὰ △ τῶν ἀστέρων λέγει. πλὴν κατὰ τὰς συνοικειώσεις κελεύει τοῦτο παρατηρεῖν.

Περὶ μετοχῆς.

Μετοχή ἐστιν, ὅταν ὁ συμμετέχων τοῦ ζῳδίου συμπαρῇ, ἢ οἰκείως αὐτὸν ἐφορᾷ. συμμετέχει δὲ τοῦ ζῳδίου ὁ συνδεσπόζων, συνδεσπόζει δὲ ὅταν τοῦ μὲν οἶκος, τοῦ δὲ ὕψωμα ᾖ.

Περὶ ἀνταναλύσεως.

Ἀνταναλύσις καλεῖται, ὅταν οἱ ἡμερινοὶ τῶν νυκτερινῶν, ἢ οἱ νυκτερινοὶ τῶν ἡμερινῶν τοὺς οἴκους ἢ τὰ ὑψώματα κατέχωσιν, ἢ ὅταν οἱ μὲν ἐπικείμενοι τοῖς ζῳδίοις ἀστέρες καλῶς χρηματίζωσιν οἱ δὲ δεσπόται τῶν ζῳδίων, ἐν κακώσει ὑπάρχωσιν ἀχρημάτιστοι τυγχάνοντες.

Περὶ κακώσεως.

Κάκωσις λέγεται, ὅταν ὑπὸ φθοροποιῶν ἀκτινοβολεῖταί τις, ἢ ἐμπεριέχηται, ἢ συναφῇ φθοροποιοῦ, ἢ κολλήσει γένηται, ἢ διαμετρῆται ἢ καθυπερτερῆται, ἢ οἰκοδεσποτῆται ὑπὸ φθοροποιοῦ κακῶς κειμένου, αὐτὸς δὲ ἐν τοῖς ἀχρηματίστοις ἐπικλίνῃ.

Περὶ δορυφορίας.

Δορυφορίας γένη ἐστὶ τρία. πρῶτον μὲν ἐάν τινα ἐν οἴκῳ ὄντα ἰδίῳ ἢ ὑψώματι ἐπίκεντρον, ἕτερος ἐν οἴκῳ ἰδίῳ ἢ ὑψώματι κείμενος, τὸ σχῆμα κατοπτεύῃ, ἐπὶ τὴν προαναφερομένην αὐτοῦ μοῖραν τὴν ἀκτῖνα βάλλων. οἷον, ἐὰν, ἐν ♌ ☉ ὄντα κείμενον ♄ ἐξ ♒ διαμετρήσῃ ἢ ♃, ἐκ ♐ τριγωνίσῃ. ἢ πάλιν τὸν ♃ ἐν ♋ κείμενον ♂ ἐν ♃ ἂν διαμετρήσῃ. ἢ ἐν τοξότῃ κείμενον. ♂ ἐκ ♈ τριγωνίσῃ, ἢ ☿ ἐκ ♊ διαμετρήσῃ. ἢ ☽ ἐν καρκίνῳ κειμένην ♂ ἀπὸ ♏ τριγωνίσῃ, ἢ ♃ ἢ ♀ ἀπὸ ♓ ἢ πάλιν ☾ ἐν ♉ κειμένην ἀφροδίτη ἢ ♃ ἀπὸ ♓ ἑξαγωνίσωσιν. ἢ ἐν ♋ κειμένην. ♀ ἀπὸ ♉ ἑξαγωνίσῃ, ἢ ἀπὸ ♓ ♃ ἢ ἀφροδίτη τριγωνίσῃ, μεγάλη μὲν οὖν ἐστιν ἡ γένεσις ἐὰν οἱ τῆς αἱρέσεως οἰκοδεσπόται δορυφορηθῶσιν. † οἱ φαῦλοι δὲ ἐὰν ἐν ἐναλλὰξ, ἐκτὸς εἰ μὴ παντάπασιν φθοροποιοὶ τύχωσι, * οὗτοι τὰ μὲν βλάψουσι, τὰ δὲ ὠφελήσουσιν.

Fortasse deest ἀπὸ τῶν ἀγαθοποιῶν.

De Solijs.

In ſuis Solijs dicuntur ſtellæ eſſe ſitæ, cū aut in ſua domo, aut △ aut exaltatione ſunt, & in ſuis finibus. Erit autem & ſic potentiſsima. atque etiam cum radios Solis ſubierit. Plus enim ualet cæteris. Quòd ſi fuerit orientalis, aut conditionalis & Lunam aſpexerit. geniture autoritatē & potentiam conciliat *.1. ex ſequenti & ſiniſtro. 2 ex antecedenti & dextro. 3. ex ea quæ eſt à ſiniſtris. In hac opinione eſt etiā Ptolemæus, cum ait: qui radium undecunque immittunt quadratum aut oppoſitū. Ptolemæus porrò etiam △ ſtellarum recenſet, ſed iubet hoc pro ratione familiaritatis obſeruare.

De Participatione.

μετοχή.

Participatio eſt cum is qui ſignum participat, præſtò eſt, aut illam ſtellam familiariter aſpicit. Participat autem ſignum qui unà dominatur, unà dominantur quorum alter domicilium, alter altitudinem habet in ſigno.

De Reſolutione.

ἀνταναλυσις.

Reſolutio uocatur cum diurni nocturnorum, aut nocturni diurnorū domos aut altitudines obtinent: aut, cum ſtellæ in ſignis collocatæ, benè affectæ ſunt, ſignorum autē domini malè affecti, autoritate carēt.

De Afflicatione.

κάκωσις.

Afflictio dicitur cum aliqua ſtella maleficorū radijs petitur aut obſidetur, aut in applicatione aut conglutinatione malefici eſt, aut oppoſitione pulſatur aut ſuperatur, aut hoſpitatur à malefico planeta male poſito, & ipſa in cadente loco nihil habet autoritatis.

De Comitatu.

δορυφορία.

Comitatus tria ſunt genera. Vnum, cū ſtellam in ſuo domicilio aut exaltatione angularem, alia ſtella è domicilio ſuo aut exaltatione aſpicit, in partem ante eam orientem, radium iaciens. Veluti, ſi Solē in ♌ poſitum ♄ ex ♒ ☍ aut ♃ è ♐ △ aſpiciat. Aut ♃ in ♋ ♐ è ♍ ☍ aut in ♐ ♂ ex ♈ △ aſpiciat. aut ☿ è ♊ ☍. aut Lunā in ♋ ſitā ♂ è ♏ △: aut ♃ aut ♀ è piſcibus. Aut Lunam in ♉ ſitā: ♀ aut ♃ ſextili aſpiciat, aut in ♋ ſitā: ♀ è ♉ Sextili, aut ♃ aut ♀ è ♓ △. Magna igitur genitura eſt cū conditionis domini, comitatu cinguntur.* hi uerò mali planetę, cōtrà,* niſi omninò ſint malefici. Tū enim partim obſunt, partim proſunt.

Abiecta, ſi cō trà.

excepto, ſi nō.

Nulla

ὑλαὺς γὰρ ἀστὴρ ἐν ἰδίῳ οἴκῳ, ἢ ἐν ἰδίῳ ὑψώματι χρηματίζων, ἀνενέργητος ὑπάρχει. ἕτερον γένος δορυφορίας τὸ περὶ τὴν ἀκτινοβολίαν λεγόμενον· οἷον, ἐὰν ὑπὸ κέντρῳ τῷ ὡροσκόπῳ φασὶ ἢ τῷ μεσουρανήματι, κἂν ἐν ἀλλοτρίῳ οἴκῳ κείμενον, τῆς ὁμοίας αἱρέσεως ἀστὴρ ἀκτινοβολῇ. ☉ μὲν εἰς τὴν προαναφερομένην μοῖραν. ☾ δὲ εἰς τὴν ἑξῆς, ἐφ' ἣν ἔρχεται. περὶ ἰσοσκελῆ γραμμὴν τὴν ἀκτῖνα βάλλων. πᾶσαι δὲ αἱ △ δορυφορίαι, ἀμείνονες τῶν τε □ καὶ ✶ καὶ διαμέτρου, αὗται γάρ εἰσιν ἀσθενέστεραι. τρίτον γένος ἐστὶ δορυφορίας ἐὰν ὑπάρχων ἢ ἐν τῷ ὡροσκόπῳ ἢ τῷ μεσουρανήματι ἀστὴρ ἐν ἡμερινῇ μὲν γενέσει, ἡμερινοὶ νυκτερινῇ δὲ, νυκτερινοὶ δορυφορήσωσι, προηγούμενοι, ἢ ἑπόμενοι. περὶ τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα ☉ δορυφορηθήσεται ὑπὸ τοῦ προαναφερομένου. σελήνη δὲ ὑπὸ τοῦ ἐν τὰς ζ΄ μοίρας ἐπαναφερομένου. τὸν μέντοι ἥλιον οὐ βλάπτουσι δορυφοροῦντες, οἱ τὰς ιε μοίρας αὐτοῦ ἐν τῷ προαναφερομένῳ διεστῶτες, ἵνα ὦσιν ἀνατολικοὶ καὶ δύναμιν ἔχωσι, κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ αὐτὸς δορυφορεῖν δύναται τὸν συναιρετίτην ἐπίκεντρον ὄντα, ἡ σελήνη ὁμοίως. παρ' αἵρεσιν δὲ γίνονται αἱ δορυφορίαι, ὅταν οἱ ἡμερινοὶ τοὺς νυκτερινοὺς δορυφορήσωσιν, ἢ οἱ νυκτερινοὶ τοὺς ἡμερινούς· ἀλλ' ὅμως ἐὰν ὑπὸ ἀγαθοποιῶν ἡ δορυφορία γίνηται, οὐδ' οὕτως ἄσημος ἡ γένεσις ἐστί.

□ καὶ ☍ ✶ ἀπτερ.

Περὶ οἰκοδεσπότου, καὶ κυρίου, καὶ ἐπικρατήτορος.

Ἔτι τίνι διαφέρουσιν ἀλλήλων οἰκοδεσπότης γενέσεως καὶ κύριος, καὶ ἐπικρατήτωρ, χρὴ διδάσκειν· οἱ γὰρ παλαιοὶ πλέξαντες τὰς ὀνομασίας τὴν ἐπαγγελίαν οὐ διακρίνουσιν· ἰδίαν γὰρ ἕκαστος ἔχει δύναμιν, ὥσπερ ναύτης, καὶ κυβερνήτης. διδάξομεν οὖν τίνι ἀλλήλων διαφέρουσι. τινὲς μὲν οὖν ἡμέρας τὸν ἥλιον, νυκτὸς δὲ τὴν σελήνην ἐπικρατεῖν τίθενται. τὸ δὲ ἀκριβὲς διατεθήσεται οὕτως. ἐπὶ μὲν τῆς ἡμερινῆς γενέσεως, ὁ ☉ ἐὰν τῷ ἀπηλιώτῃ ἀναφέρηται, αὐτὸς λήψεται τὴν ἐπικράτησιν. ἀποκλίναντος δὲ τοῦ ☉ ἐπὶ λίβα, ἐὰν ☾ τύχῃ ἐν τῷ ἀπηλιώτῃ, ἐκείνη λήψεται. ἐὰν ἐπαναφέρηται τῷ ὡροσκόπῳ, διὰ τὸ ἐπὶ τὸν ἀπηλιώτην ἀναβαίνειν, ἀμφοτέρων δὲ ἀποκεκλικότων ἐπὶ τὸν λίβα, ὁ ὡροσκόπος ἕξει τὴν ἐπικράτησιν. ἐπὶ δὲ νυκτερινῆς γενέσεως. ἐὰν μὲν ἡ ☾ ἐν τῷ ἀπηλιώτῃ ἀναφέρηται, αὕτη λήψεται τὴν ἐπικράτησιν. ἐὰν δὲ ἀποκλίνῃ ἐπὶ λίβα ὁ ☉ ἔτι ὑπόγειος ὢν ἐπαναφέρηται τῷ ὡροσκόπῳ. ἕκαστος ἐπικρατήτωρ. ἐὰν δὲ ἀμφότεροι ὑπόγειοι τύχωσιν, ἐπὶ κέντρων μὲν αὐτῶν ὄντων, ἢ ἐπαναφερομένων, ἡ σελήνη ἕξει τὴν ἐπικρα-

Nulla enim ſtella eſt, quæ in ſua domo aut exaltatione cõſtituta, nõ beneficij aliquid cõferat. Aliud eſt comitatus genus, quod à radiorum proiectione habet nomẽ, uelut i, ſi Lumẽ in cardine horoſcopi aut M C conſtitutũ, quãuis in alieno domicilio ſitũ, ſtella eiuſdem cõditionis radijs cingat: Solem in parte prius oriente, ☽ in ſequẽte, ad quam accedit, per æquidiſtantem lineã radium iaciens. Omnes autem trigonici comitatus meliores ſunt quadratis oppoſitis & Sextilibus: q ſunt omniũ infirmiſsimi.

Tertiũ genus comitatus eſt, cũ in horoſcopo aut M C ſitã ſtellã, in diurna genitura, diurnæ, in nocturna nocturnæ comitãtur, præcedentes aut ſequẽtes. hac ratione Sol comitabitur ab eo qui ante emergit: Luna ab eo qui intra 7 partes ſequitur. Ac Soli quidem non nocent comitantes, ſi ante eū emergentes. 15 partibus ab eo diſtẽt, ut ſint orientales & uires habeant. Eodem modo ipſe comitari poteſt ſuæ ſectæ ſtellam in cardine poſitam, itemque Luna. Comitatus autem conditioni repugnat, cum nocturnæ ſtellæ diurnas comitantur, aut diurnæ nocturnas. Tamen ſi comitatus fit à beneficis, ne ſic quidem genitura obſcura erit.

De domino ſigni, & domino, & prædominatore.

οἰκοδεσπότου κύριος ἐπικρατήτορος.

Quare dominus genituræ & dominus & prædominator differunt, explicandum eſt. Nam ueteres cum nomina implicarint, * ſignificationem non diſtinxerunt. Peculiarẽ enim quilibet uim habet ut nauiculiarius & gubernator. Docebimus igitur q̃modo inter ſe differãt. Quidã aiunt Solem interdiu, noctu Lunam prædominari. Sic autem ſe habet accuratior diſtinctio. In diurna genitura Sol cum in * orientali parte uerſatur, prædominium obtinebit, ubi autem ☉ ad * meridiem declinarit, & ☽ in oriente fuerit, ipſa obtinebit, etſi in horoſcopi anaphora uerſetur propter aſcenſum ad orientem. Sin ad * meridiem declinarit Sol, & adhuc ſub terra conſtitutus, in horoſcopi anaphora uel ſatus fuerit, ipſe prædominabitur. Sin ambo Lumina ſub terrra fuerint ſi ſint in angulis aut ſuccedentibus: Luna prædominabi-

impertiit

τοσιν διὰ τὴν αἵρεσιν, ἐὰν δὲ ἡ μὲν ἀποκεκλικυῖα εὑρίσκηται, ὁ δὲ ἐπίκεντρος ᾖ, ἐκεῖνος· τὸ γὰρ ὅλον, ὁ ἐπικεντρότερος τῶν φώτων, καὶ ὁ μᾶλλον ἐν τῷ ἀπηλιωτικῷ τῆς αἱρέσεως, κρίνεται ἐπικρατήτωρ. ἐὰν δὲ ἀμφότεροι ἀποκλίνωσιν, ἀποίσεται τὴν ἐπικράτησιν ὁ ὡροσκόπος τότε, ὅταν δὲ εὕρῃς τὸν ἐπικρατήτορα, ἐν τούτῳ ὁ οἰκοδεσπότης ληφθήσεται, καὶ ὁ συνοικοδεσπότης ἐστί.† ὁ δὲ τῶν ὁρίων, συνοικοδεσπότης, τούτους δὲ οὖν ἐπισκεπτέον, πῶς κεῖνται καὶ ποίῳ σχήματι εἰσί. καὶ εἰ μαρτυροῦσι τῷ ὡροσκόπῳ ἢ τῇ σελήνῃ. ἐν γὰρ τούτῳ ἡ ὅλη διάκρισις ἐστί. τινὲς δὲ ἁπλῶς τὸν τῶν ὡροσκοπούντων ὁρίων κύριον, οἰκοδεσπότην τιθέασι τῆς γενέσεως, καὶ συνοικοδεσπότην τὸν τοῦ ζῳδίου. κύριον δὲ τῆς γενέσεως, οἱ μὲν τὸν τοῦ μεσουρανήματος δεσπότην ὁρίζονται. ἐάνπερ ἐπίκεντρος χρηματίζῃ. εἰ δὲ μὴ, τὸν τῷ μεσουρανεῖν ἐπιπαρόντα· ὥσπερ ἐπ' ἀκροπόλεως τῆς γενέσεως, ἐπιτυραννοῦντα τῶν πράξεων. εἰ δὲ μὴ, τὸν ἐπαναφερόμενον τῷ μεσουρανῷ. οἱ δὲ, πρῶτον μὲν τὸν τοῦ ὡροσκόπου κύριον ἢ τὸν ἐπιβεβηκότα αὐτοῦ τῷ οἴκῳ, καὶ τοῖς ὁρίοις, εἶτα τὸν τῆς σελήνης, εἶτα τὸν τοῦ μεσουρανήματος. εἶτα τὸν τῆς τύχης, εἶτα τὸν πρὸ ἑπτὰ ἡμερῶν τῆς ἀποκυήσεως, ἢ ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις φάσιν ἀνατολῆς ἢ δύσεως. ἢ στηριγμὸν ποιούμενον. ἐπεὶ γὰρ τῆς κοσμικῆς ἐπισημασίας τότε γινόμενον αὐθεντικὸν ὁμολογούμενον, καὶ τῶν γεννωμένων κυριεύειν. ἐὰν δὲ δύο ὦσι, τὸν ἐπανατέλλοντα δυναμικώτερον τιθέασι. τούτοις προσυλλαμβάνουσι καὶ τὸν τῆς συνόδου τῆς προηγουμένης σεληνιακῆς δεσπότην λέγω δὲ τὸν τῶν ὁρίων κύριον, ἐν οἷς ἡ σύνοδος τῆς σελήνης, πρὸς τὸν ☉ ἐγένετο. ἐάνπερ ἀπὸ συνόδου φέρηται ἡ ☾ ἐὰν δὲ φθίνουσα ᾖ, τὸν τῆς πανσελήνου τῶν ὁρίων γεγενημένων δεσπότην. ἐκ δὲ τούτων πάντων, τὸν συμπαθέστατα πρὸς τὴν γένεσιν κείμενον, ἀποφαίνονται κύριον, τουτέστι, τὸν † ἐπικείμενον πρότερον, τὸν ἀνατολικώτερον, ἢ τὸν μᾶλλον ἐπ' οἰκείων τόπων, καὶ τὴν πλείστην δύναμιν, πρὸς τὸ σχῆμα τῆς γενέσεως ἔχοντα, τούς τε συμμαρτυροῦντας αὐτῷ, περὶ δὲ τοῦ εὑρεθέντος κυρίου πῶς δεῖ σκέπτεσθαι, ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται. καὶ ὅση ἡ ἐν τούτῳ δύναμις, πολλὴ γὰρ ἡ περὶ τούτου ζήτησις, καὶ σχεδὸν ἁπάντων δυσκολωτέρα, ἐνίοτε μὲν γίνεται τὸν αὐτὸν εὑρεθῆναι κύριον, καὶ οἰκοδεσπότην ὅταν ὁ εὑρεθεὶς κύριος, ὁ αὐτὸς ᾖ τοῦ ἐπικρατήτορος φωστῆρος οἰκοδεσπότης, ὥσπερ ἀρχὴ μεγάλου ἀποτελέσματος.

ἐπικεντρότερον.

nabitur propter cõditionem. Sin illa in cadente fuerit, ille uerò in angulo, ipse prædominabitur. Omnino enim utrum lumẽ angulo præcellit, & magis orientale est, & conditionarium: id prædominium obrinet. quod si utrunque fuerit in cadentibus, tum prædominium obtinebit horoscopus. Cum autem constitueris prædominatorem, ex eo dominator sumetur. ac signi quidẽ dominus, dominator erit, * finium autẽ dominus particeps dominij. Hi igitur considerandi sunt, quomodo positi, & in qua figura sint, & an testimoniũ perhibeant horoscopo aut Lunæ, Hinc enim pendet diiudicatio. Quidam uerò simpliciter finium horoscopi dominum, genituræ dominum constituunt, & signi dominum, paticipem. Dominum genituræ, alij Medij cœli dominum definiunt, si tamen angularis sit. Sin minus, eum qui uersatur in med. cœl. ut qui actiones tanquam in arce constitutus, gubernet. Sin minus, eum qui est in succedente à M C. Alij primum horoscopi dominum, aut eũ qui eius domum tenet & terminos, Deinde Lunæ dominum. Deinde med. cœl. dominum. Deinde * dominum. Deinde eum qui ante septem dies editi fœtus, aut intra septem dies oritur aut occidit, aut stationarius fit. Eum enim, cum mundanæ significationis autoritatem habeat: etiam ijs qui nascuntur dominari: Sin duo fuerint, eum qui suboriatur, potentiorem statuunt. His adiungunt coniunctionis Lunaris antegressę dominum, eum inquam qui finibus dominatur, in quibus Lunæ cum Sole congressus contigit, siquidem à coniunctione fertur Luna. Sin deficiens est, dominum finium plenilunij. Ex his autem omnibus eum qui maximã habet cum genitura necessitudinem, pronũciant esse dominũ, hoc est, eũ q † prius incũbit, q magis est oriẽtalis, q in locis magis pprijs, q maximas uires habet in tota genitura. & erga eos q testimoniũ ei perhibẽt. Inuẽto aũt iã domino, q̃ sint cõsiderãda, deinceps dicaẽ, quãtæq; sint eius uires. Magna eñ hac de re q̃stio est ac penè omnium difficilima. Fit tamẽ aliquãdo, ut idẽ repiaẽ et dominus et geniturę dominus, cũ is qui dominus est inuentus, prædominãs lumẽ sua domo excipit: isq; magnos euentus gubernabit.

ὁ οἰκοδεσπότης.

συνοικοδεσπότης.

meliorem angulum tenet, qui.

Annota-

Σχόλια, ἐκ τοῦ Δημοφίλου.

Ἐπὰν στήσας τὸν ἐπικρατήτορα. σκόπει τὰς τῶν κακοποιῶν ἀναιρετικὰς ἀκτῖνας. □ ☍ ✶, μέχρι τῶν ἐνενήκοντα μοιρῶν. καὶ ἐκ τῶν ἀναφορικῶν χρόνων γίνεται δήλη ἡ ποσότης τῆς ζωῆς. δύναται δ' ἀγαθοποιὸς ἀκτινοβολῶν εἰς τὰ ἑπόμενα τῆς ἀναιρετικῆς μοίρας, μέχρι μοιρῶν ε΄, ἢ καὶ πλειόνων, ἐὰν ᾖ τὸ αὐτὸ ὅριον, ἀνταναλύσαι τὴν κάκωσιν. Σημειωτέον ὅτι, οὐ μόνον τὰς φάσεις τῶν ἀνατολῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν δύσεων δεῖ λαμβάνειν, καὶ στηριγμῶν. ἀλλὰ καὶ Δωρόθεος, τὰς δυτικὰς φάσεις τῶν πλανωμένων ἀστέρων κελεύει γε κρίνειν.

Ὑπακουόντων ζωδίων.

Ὑπακούει ζῴδιον ζῳδίῳ, ♎ ♈. ὅτι ὁ μὲν κριὸς αὔξει τὴν ἡμέραν ὁ δὲ ζυγὸς μειοῖ. ♓ ♉ ὅτι ὁ μὲν ♉, πλειόνων ἐστὶν ἀναφορῶν. ὁ δὲ ♓ ἐλαττόνων. ὁμοίως ♒ ♊. ♍ ♋. ♐ ♌ ♏ ♍.

Περὶ ἰσοδυναμούντων ζωδίων.

Ἰσοδυναμοῦν ἀλλήλοις λέγεται τὰ ζῴδια, τὰ ἴσας ἔχοντα ἀναφοράς, κἂν ἐφεξῆς ἀλλήλοις ᾖ, ὡς ♈ καὶ ♓, καὶ ♍ καὶ ♎. κἂν διὰ γ΄. ἢ δ΄ ἢ ε΄ τὴν ἴσην ἀναφοράν. ὡς ὁ ♉ καὶ ♒ καὶ ♊ καὶ ♍ καὶ ♋, καὶ ♐. καὶ ♌ καὶ ♏ ταῦτα δέ τινες μόνον ἀκούειν ἀλλήλων λέγουσιν, οὐ βλέπειν δὲ ἄλληλα, διὰ τὸ τῆς γῆς ἀποσκίασμα.

Περὶ βλεπόντων ζωδίων, καὶ μεγέθους ἡμέρας.

Βλέποντα δέ ἐστιν, ὅσα ἐν ἴσαις ὥραις ἀποδίδωσι τὰ τῶν ἡμερῶν καὶ νυκτῶν μεγέθη. ἔστι γὰρ ἡ μεγίστη ἡμέρα ἡλίου ὄντος ἐν ♋ ἔστιν ὡρῶν ιε΄. ἡ δὲ ἐλαχίστη, ὄντος ἡλίου ἐν ♍ ἔστιν ὡρῶν θ΄. ἡ δὲ ἰσημερία ἐν ♎ καὶ ♈ ἴση, ἐν ♊, καὶ ἐν ♌ ἡ ἡμέρα ὥρας ιδ΄. ἐν ♏ καὶ ἐν ♍ ὥρας ιγ΄ ἐν ♈ καὶ ♎, ὥρας ιβ΄ ἐν ♉ καὶ ♓ ὥρας ια΄ ἐν ♒ καὶ ♐ ὥρας ι΄ ἔστιν οὖν τὰ βλέποντα ἄλληλα ζῴδια ταῦτα.

Περὶ ἀσυνδέτων ζωδίων.

Ἀσύνδετα δέ, τὰ μήτε κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, μήτε ἄλλον, κατὰ σχῆμα ἄλληλα ἐφορῶντα.

Περὶ ἀποκλιμάτων.

Ἀποκλίματα καλοῦνται τὰ τέσσαρα τῶν κέντρων τὰ προάγοντα ἐπαναφερόμενα ἐστί, ὁμοίως δὲ τὰ ἑπόμενα τοῖς κέντροις. ἀπηλιωτικὸν κλίμα πρὸς τὰς γενέσεις λέγουσι, τὰ ἀπὸ ὡροσκόπου μοίρας, ἐπὶ τὸ μεσουράνημα. νότιον δέ, τὸ ἀπὸ τῆς μεσουρανήσεως, ἄχρι τῆς δυούσης. λιβυκὸν δέ, τὸ ἀπὸ τῆς δυούσης ἄχρι, ὑπὸ τῆς γῆς. βόρειον δέ, τὸ ἀπὸ τῆς γῆς ἄχρι τῆς ὡροσκοπούσης.

Περὶ χρηματιζόντων ζωδίων.

Σχηματίζει πάσῃ γενέσει, ζῴδια ζ΄ κύκλῳ μὲν δ΄ △ δὲ τοῦ ὡροσκόπου β΄ πρὸς δὲ τούτοις ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ μεσουρανήματος. τὰ δὲ λοιπά, ἀχρημάτιστα. πολλάκις δέ, ἐὰν τοῦ ὡροσκόπου ζῳδίου αἱ πλείους μοῖραι προαναφέρονται, αἳ δὲ ἔσχατα ὡροσκοπῶσιν, ἔσται τὸ ἐπαναφερόμενον ζῴδιον, χρηματίζον ἀντὶ ὡροσκόπου.

κέντρα.

Annotationes ex Demophili scri-
pris excerptæ.

Vbi prędominatorē cōstitueris: cōsidera maleficarum perēptores radios □ ☍ ✶ usq; ad nonaginta partes. atq; ex temporib. ascensiōnum perspicua fit uitæ lōgitudo. Potest aūt benefica radijs mittēdis usq; ad partes quinque aut plures etiā quæ peremtricē sequuntur, partem si idem terminus fuerit, nocumētū auertere. Notandū est apparitionē non solum in ortu, sed & in occasu & statione esse capiendam. Etiam Dorotheus occidentales apparitiones errātiū stellarū iudicare iubet.

ἐπικρατήτορα.

In obedientibus signis.

Obedit signū signo, ut Arieti libra. q; ♈ diē auget, ♎ minuit. ♓ ♉ q̄d ♉ plurium est ascēsionum, ♓ paucioru. Eodem modo ♒ ♊, ♑ cancro. Sagittarius Leoni * Scorpius ♑.

♏. ♑.

De signis æquipollentibus.

Aequipollere signa pariū ascēsionū dicunt̄ siue ordine se consequuntur, ut ♈ & ♓ ♏ & ♎. siue trium aut quatuor aut quinq; inter uallo parē habēt ascensionē, ut ♉ & ♒. ♊ & ♍ ♋ & ♐. ♌ & ♏. Hæc quidā tantū inuicē audire, non etiā uidere dicunt ob interiectā terræ umbram.

De signis inuicē uidētib. & dici lōgitudine.

Videntia sunt quæ totidē horis longitudinē dierum & noctium efficiunt. Nam dies ⊙ in ♋ cōstituto longissimus est horarū 15 & breuissimus ⊙ in ♍ cōstituto, horarū 9: æquinoctium aūt ♈ & ♒: In ♊ & ♌ dies est horarū 14. in ♉ & ♍ 13. in ♈ & ♒ 12. in ♏ & ♓ 11. in ♒ & ♐ 10. Hæc igit̄ signa sunt quæ se inuicem (uident.

partium, aut signorum.

De separatis signis.

Separata signa sunt, quæ neq; hoc modo, neq; alia figura sese aspiciunt.

De Apoclimatibus

Apoclimata 4 angulorū appellant̄ loca quæ antecedūt & post ascendunt, similiter etiam quę sequunt̄ angulos. Orientale clima dicūt ratione geniturarum, id quod est à parte horoscopi ad M C. Australe à MC usq; in occasum. Occidentale ab occasu usq; ad I M C. Septentrionale ab I M C usque ad horoscopum.

12. 2. 3. 5.
6. 8. 11. 9.

χρηματίζοντα ζῴδια.

De autoritate præditis signis.

Quęlibet genitura 7 habet signa autoritate prędita angulos 4, & 2 in trigono horoscopi & ad hæc locum M C. succedentē. Reliqua nihil habēt autoritatis. Sæpe aūt ubi signi horoscopātis plures partes iā ascēderint, & extremæ horoscopū occuparint, id signū autoritatē obtinebit, quod succedit horoscopo.

ἐπὶ ὡροσκόπου ζῳδίου ⊙

Περὶ σποριμαίου ζῳδίου ☉.

Σπόριμον ☉ λέγουσι ζῴδιον ἐπὶ τῶν δεκαμηνιαίων τὸ εὐώνυμον αὐτοῦ □ ἐφ' ὃν προβαίνεται. ἐκεῖ γὰρ αὐτοῦ ὄντος, ἡ σπορὰ ἐγγίνετο. ἐπὶ δὲ τῶν ἑπταμηνιαίων τὸ ☍.

Περὶ σποριμαίου ζῳδίου τῆς ☾.

Ἐπὶ δὲ τῆς σελήνης, ἄλλοι μὲν ἄλλο λαμβάνουσιν. Ἀντίοχος δὲ φησὶ δύο ἐφόδους ἔχεσθαι τῆς ἀληθείας. θεάσασθαι φησὶ πόστη ἡ σελήνη γέγονε. καὶ τούτῳ τῷ ἀριθμῷ πρόσθες πέντε. καὶ ἀνθυφαίρει ἀπὸ τοῦ μηνὸς ἐν ᾧ γέγονεν ἡ ἀποκύησις, ἀνὰ ιδ' καὶ ἐννέα. οὗ ἂν λήξῃ ὁ ἀριθμός, ἡ ἡμέρα ἐστὶ τῆς συλλήψεως. ἔρα οὖν ἀναποδίσας ἐν ποίῳ ζῳδίῳ ἡ σελήνη τότε ἦν. ὁ δὲ Πετόσιρις φησίν, ὅπου ὅπου ἡ σελήνη ἔτυχεν ἐπὶ τῆς σπορᾶς, τοῦτο ἐπὶ τῆς ἀποκυήσεως ὡροσκοπεῖ, ἢ τὸ τούτου διάμετρον. ὅπου δὲ ἡ ☽ ἐπὶ τῆς ἀποκυήσεως ἔτυχεν, ἐκεῖνο τὴν σπορὰν φασιν ὡροσκοπηκέναι. ἔτι τὸν ὡροσκόπον τῆς σπορᾶς, καὶ οὕτω τινὲς λαμβάνουσι. θεάσασθαι πόσας μοίρας τινὸς δὴ ποτοῦν ζῳδίου τῇ ἀποκυήσει ὡροσκόπησε, καὶ τὰς ἀναφερομένας πολλαπλασίαζον ἐπὶ τὸ τῶν ὡρῶν πλῆθος. καὶ συγκεφαλαιώσας, ἀπόδιδου ἀνὰ λ' ἀπὸ τοῦ ὡροσκοπηκότος ζῳδίου τῇ ἀποκυήσει καὶ ὅπου δ' ἂν ἐκπέσῃ ὁ ἀριθμός, ἐκεῖνο ὡροσκόπησε ἐπὶ τῆς τοῦ σπέρματος κατα(βολῆς.

Περὶ δωδεκατημορίου

Τὸ δωδεκατημόριον τῆς σελήνης διχῶς λαμβάνεται. πρῶτον μὲν τοῦ ζῳδίου θεασάμενος πόσας μοίρας ἐπέχει ἡ σελήνη, ἀπ' ἐκείνου ἐπιμέριζε ἀνὰ β' ς'' τοῖς ἑξῆς. καὶ ὅπου δ' ἂν λήξῃ ὁ ἀριθμός, ἐκεῖ ἔσται τὸ δωδεκατημόριον. οἷον ἐπέχει ἡ σελήνη ♈ μοίρας ιγ'. δώσω ♈ β ς'', ♉ β ς'' ♊ β ς''. ♋ β ς'' ♌ β ς'' ἔσται οὖν τὸ δωδεκατημόριον, ♍ οἴκῳ Ἑρμοῦ ὁμοίως. καὶ ἀπὸ τοῦ ἡλίου λαμβάνεται τὸ δωδεκατημόριον ἐπὶ τὸν τρόπον τοῦ ὡροσκόπου. ὅταν γὰρ θεάσῃ πόσας μοίρας ὡροσκοπεῖ τὰς ἀναφερομένας μερίσεις, ἀνὰ β ς'. τινὲς δὲ ἄλλως λαμβάνουσι τὸ τῆς σελήνης δωδεκατημόριον ἰδόντες πόσας τοῦ ἡλίου ἀπέχει μοίρας. ἐκ τούτων ὅσας ἂν ἔχῃ τριακοντάδας ἆρε, τὰς δὲ λοιπὰς ἀνὰ β ς' ἀφ' οὗ ἂν ἀπέχῃ ἡ σελήνη ζῳδίου. ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃ τριακοντάδας ἀφελῶν αὐτὰς ἀνὰ β ς'', οὕτω μέριζε ταῦτα. τὸν δὲ ὡροσκόπον πρὸς τὸν κανόνα, ἐξακριβωμένως ὁρίζειν δεῖ.

Περὶ ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ζῳδίων.

Τὰ ἀρσενικὰ ζῴδια, καθ' αἵρεσιν εἰσὶν ☉. ♃, ♄' ἔστι δὲ ἀρσενικὰ τὰ ἀπὸ τοῦ ♈ ἓν παρ' ἕν. τὰ δὲ θηλυκά, ☾ ♂, ♀, ἔστι δὲ τὰ ἀπὸ ♉ ἓν παρ' ἕν. ἰδίως δὲ ἐξαίρετα τῶν μὲν θηλυκῶν ♍ ♄. ♃. δὲ ♓ τῶν δὲ ἀρσενικῶν ♈ ♂ ♎ δὲ ♀ ☿ δὲ ἐξαίρετα ♊ ♏ κἂν ταῦτα γὰρ τὸ κοινὸν ἔχει.

Περὶ τῆς τῶν ζῳδίων ἀναφορᾶς.

Τοὺς δὲ ζῳδιακοὺς χρόνους, πρὸς τὰς ἀναφορὰς τῶν ζῳδίων λογίζονται πᾶσα γὰρ μοῖρα ἑκάστου ζῳδίου, πρὸς χρόνον ἰσχύει. οὐ συμφωνοῦσι δὲ ἐν τούτοις ἀλλήλοις πάντες. ἀλλ' οἱ μὲν ἀρχαῖοι, ἄλλως τὰς ἀ-

De genitali ſigno Solis.

Genitale ☉ ſignũ dicunt in decimeſtri partu ſiniſtrũ eius □ ad q̃d proficiſcit̃. Nã cum ipſe ibi fuiſſet, ſemen iactũ eſt. In ſeptimeſtrib. ☍

De genitali ſigno Lunæ.

In Luna alij aliud ſignũ ſumunt, Antiochus aũt ait duas rationes congruere ueritati. Vide inquit, quota Luna fuerit & huic numero adijce * & uiciſſim à menſe in quo partus factus eſt, aufer, denos & nouenos, & in q̃ deſierit numerus, illę dies fuit conceptionis. Regreſſus igit̃ uideto, in q̃ ſigno Luna tum fuerit. Petoſiris aũt ait, ubi ☾ fuerit in cõceptu. id ſignũ in partu horoſcopare aut eius oppoſitum, ubi aũt Luna in partu fuerit, id tẽpore cõceptus horoſcopaſſe ait. Pręterea cõceptus horoſcopũ ſic quidem ſumant. Vide quæ cuiuſcunq; ſigni pars in partu tenuerit horoſcopũ, & eas quæ aſcenderunt multiplica * ad horarum multitudinem ijſq; in ſummam redactis, diſtribue tricenas partes a ſigno q̃d in partu horoſcopauit, atq; ubi deſierit numerus, id horoſcopauit in iactu ſeminis.

De duodenaria.

Duodenaria Lunæ bifariã ſumit̃, primũ ubi uideris Lunæ ſignum quot partes teneat. ab illo ſubdiuide * bina etiã ijs quæ ſequunt̃. & ubi deſierit numerus, ibi erit duodenaria. ueluti, teneat ☽ 13 ♈. dabo Arieti & ♉ & ♊ et ♋ & Leoni binas partes cũ dimidia. Erit igit̃ duodenaria in ♍ Mer. domo. Eodẽ modo ☉ etiã ſumit̃ duodenaria ſecundũ modũ horoſcopi. Nã ubi uideris quota pars in horoſcopo ſit, partes quæ aſcenderũt, binario numero diſtribues. Alij Lunę duodenariã aliter ſumunt: ubi uideris, quot partibus à Sole abſit, ab his trigenarios numeros aufer reliquas binario diſtribue a q̃ ſigno Luna abfuerit, q̃d ſi trigenarios nõ habuerit, binę partes auferẽdę erũt, eęq; diſtribuẽdę. horoſcopus aũt ad regulã ſumma diligẽtia finiendus eſt.

De maſculinis & fœmininis ſignis.

Maſculina ſigna ſunt quę ☉ ♃ & ♄ ♀ ♈ cõditionem ſequunt̃. Sunt aũt à ♀ alternatim maſculina & fœminina. Fœminina quæ conditionẽ ☽ ♀ ♂ ſequunt̃. Sunt aũt à ♉ alternatim. Peculiariter aũt exẽpta è fœmininis ♍ ♄ ♓ ♃ è maſculinis ♈ ♂ ♎ ♀, Mercur. exẽpti ſũt ♊ & ♏. Nã & hic naturã cõmunẽ obtinet.

De ſignorum aſcenſione.

Signorũ tẽpora ad ſignorũ aſcẽſiones cõputant̃. Quæuis em̃ pars cuiuſq; ſigni ad tẽpus ualet. Non aũt in hoc cõſentiunt omnes. Nã ueteres alias aſcenſiones uſurparũt. Pleriq; enim

ἀναφορὰς ἐποιήσαντο. πάντες γὰρ σχεδὸν ἐν τῷ
δὲ ἀλεξανδρείας κλίματι καὶ τῶν ἔγγιστα κειμένων
πόλεων τὸν ♈ ἀναφέρεσθαι ἔλεγον κμ. τὸν δὲ ♉, κε
θ. τοὺς δὲ ♊, κη κ. ♋. λα μ'. ♌ λε ο. ♍ λη κ ♎
λη κ. ♏ λε ο. ♐. λα μ'. ♀ κη κ. ♒ κε θ. ♓ κα μ
πτολεμαῖος δέ φησι διὰ τοῦ κατ' ἀλεξάνδρειαν
κλίματος ἀναφέρεσθαι τὸν κριὸν τέλειαν, μοιρ. κ. ν
γ. τὸν δὲ ♉ κδ. ιβ. τοὺς ♊ κ. νε. τὸν ♋ λδ. με. τὸν
♌ λε. λς. ♍. λδ. μζ. τὸν † ♎ λδ. μζ. τὸν ♏ λε.
λς. τὸν ♐ λδ. μζ. τὸν ♍ κε. νε. τὸν ♒ κδ. ιβ. τοὺς
♓ κ. νγ. πολὺ δὴ τὸ διάφορον, ὡς εἰ δὴ μή τις ἐ-
γινώσκων τὴν ἐν τούτοις παραλλαγὴν, ἀναγινώσ-
κων δὲ τὰ τῶν παλαιῶν ἀναφορικὰ οἴεται δύνα-
σθαι σὺν αὐτοῖς χρόνους μερίζειν τοῖς πτολεμαίου ἐφό-
δοις ἁμαρτεῖ. ὅλως γὰρ δύο τούτων ἀναγκαιότα-
τα ὄντα εἰς τὴν εὕρεσιν τῶν τῆς ζωῆς χρόνων. ἥτε γὰρ τῶν
ὁρίων τοῖς πλανωμένοις διανέμησις ἥτε τῶν ἀνα-
φορικῶν χρόνων τῶν ζῳδίων, διαπεφώνηται παρά
τε τοῖς ἀρχαίοις καὶ τοῖς νεωτέροις. καὶ γὰρ ἀπολι-
νάριος, ἐν τῇ τῶν ὁρίων διατάξει, διαφωνεῖ πρὸς πτο-
λεμαῖον. καὶ ἀμφότεροι πρὸς θρασύλλον καὶ πετό-
σιριν, καὶ ἄλλους τῶν πρεσβυτέρων. καὶ περὶ τὰς ἀνα-
φορὰς δὲ τῶν ζῳδίων, ἔστιν ἐν αὐτοῖς διαφωνία, ἣν
δοκοῦσιν οἱ νεώτεροι ἠκριβωκέναι. διὰ τῶν † γαμι- *γενικῶν.*
κῶν ἐφόδων. ὅμως μέν τοι αἱ ἐπαγγελίαι, αἱ τῶν
ἀναφορικῶν εἰς τὰς τῶν χρόνων εὑρέσεις τοῖς πα-
λαιοῖς γινόμεναι. περὶ τὰς οἰκείας διατάξεις τῶν ἀνα-
φορῶν ἀκριβοῦσθαι ἐδόκει, ἐν τῇ τῶν χρόνων εὑρέσει,
ὡς οὐ μόνον ἔτη πλατικῶς οὐδὲ μῆνας ἐκφαίνε-
σθαι ἐπαγγέλλεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἡμέρας καὶ ὥρας, καὶ προσ-
μερίζοντες τὰ ἔτη ἀπὸ τῶν κατ' αὐτοὺς ἀναφορι-
κῶν χρόνων. καὶ τοὺς ἀναιρέτας ἢ ἀφέτας κανονί-
ζοντες, ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς ἀπονεμηθέντων ὁρίων
τοῖς πλανωμένοις. † δεῖ τοίνυν πρὸς τὸ μὴ συγ- *δεῖ τοίνυν.*
χεῖσθαι μηδὲ τὰ παρ' ἀλλήλων εἰς ἄλλον μεταφέ-
ροντας ἐξαμαρτάνειν τὴν μέθοδον τὴν περὶ τῶν ζω-
τικῶν χρόνων τοῦ πτολεμαίου, ἐκ τῶν πτολεμαίῳ ἀ-
ρεσκόντων περὶ τῶν ἀναφορικῶν, καὶ τῶν ὁρίων ἀνιχ-
νεύειν οἷς ἐχρῆτο καὶ αὐτὸς ὁρίοις καὶ τὰ ἄλλα ὁμοί-
ως μετιέναι. ἐπεὶ καὶ ἃ προειρήκαμεν ὡς χρήσιμα εἰς
τὴν τούτων ἀνάγνωσιν, εἴληπται μὲν ἡμῖν ἐκ τῶν
παρὰ χαλδαίοις εἰρημένων. ὅταν δὲ τὴν λέξιν τοῦ
πτολεμαίου ἐξετάζωμεν, πειρασόμεθα καὶ αὐτὰ ταῦ-
τα δοκιμάζειν. εἰ περὶ γνώμην ἔχει τοῦ πτολεμαίου.
ἐξηγησόμεθα τοίνυν ὅτι ποτὲ βούλεται αὐτοῖς, τὸ
ἐκ τῶν ἀναφορικῶν τὰ ἔτη πειρᾶσθαι τὰ βιώσιμα
ἀνευρίσκειν, ἐπὶ τῶν γενομένων. τὸ γὰρ ὡροσκο-
ποῦντος μοίρας. οὐκ ἄλλοθεν μάλιστα εὑρισκομένης,
ἢ ἐκ τῶν ἀναφορικῶν χρόνων. καὶ τὴν ζωῆς δὲ
ἑκάστου † δοκοῦσιν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ περὶ τὸν ὡροσκό- *δοκοῦσι.*
πον σημείου ἐνδίδοσθαι: εἰκότως οὖν καὶ τὰ
τοῦ σύμπαντος βίου μεγέθη χρονικὰ τῆς ζω-
ῆς ἀπὸ τῶν ἀναφορῶν λαμβάνειν ἔκρινον.
οὐ γὰρ δὴ καὶ πρὸς καιρικῶν ὡρῶν λῆψιν

enim in Alexandrino climate & proximis urbibus Arietem aſcendere dixerunt * 40. Taurus 29.9. ♊ 28 20. ♌ 35.70. ♏ 8.28 ♎ 34.20 ♏ 35 70. ♂ 31.40. ♍ 28.20. ♒ 28.70. ♓.21.40. Ptolemæus autem in Alexandrino climate Arietem aſcendere poſuit partibus 20. 53. ♉ 24. 12. ♊ 20. 55. ♋ 34. 45. ♌ 35. 36. ♍ 34. 47. ♎ 34. 47. ♏ 35. 36. ♐ 34. 47. ♍ 29. 55. ♒ 24. 12. ♓ 20. 53.

Multum igitur intereſt, & qui non animaduerſo tanto diſcrimine, ueterum aſcenſiones legens, ſe partiri poſſe tempora putarit ad Ptolemaicam rationem, is falletur. Nam cum hæc duo ad uitæ ſpatium inueniendum omnino neceſſaria ſint uidelicet finium inter quinque planetas diſtributio, & temporales aſcenſiones ſignorum: utrunque in cõtrouerſia eſt tam apud recentiores quam apud ueteres. Nã & Apollinaris in ordinatione finiũ diſsẽtit à Ptolemęo. & uterque à Thraſyllo & Petoſiride & alijs uetuſtioribus. Itẽ de aſcenſione ſignorum inter eos eſt diſſenſio, quam recenſiores indagaſſe uidentur per † nuptiales tractationes tamen promiſſiones ab aſcenſionibus ad temporum inuẽtionem factæ à ueteribus, pro ſuis aſcenſionum ordinationibus uidebantur accuratè tradi in temporum inuentione, ut pollicerẽtur, ſe non modò in genere aliquid, aut menſes deſignaturos ſed dies etiam & horas. Diuiſerunt igitur annos pro ſua ratione temporum aſcenſionalium, & peremptores ſiue prorogatores (quos hylagia uulgo uocãt) diſtinxerunt pro ſua finium diſtributione. Opus igitur eſt, ne cõfuſis & inter ſe permiſtis diuerſis ſententijs aberretur, doctrinam de uitæ ſpatio Ptolemaicam, è placitis Ptolemæi aſcenſionibus & finium diſtributione indagare: quibus & ipſe finibus fuerit uſus, cæteraque eodem modo perquirere. *generales*

Nam quæ diximus, ſumpta nobis ſunt, tanquam utilia ad horum cognitionem, è doctrina Chaldęorum. ubi autem uerba Ptolemæi excutiemus, ea ipſa etiam explorare conabimur, an cum Ptolemęi ſententia congruant. Exponemus igitur quid nam ſibi uelint inquiſitione illa ſpatij uitæ ex aſcenſionum tẽporib. in natiuitatibus. Nam cũ pars horoſcopi non aliunde magis inueniatur quam ex aſcenſionum temporibus, & uitam cuique ab horoſcopi puncto tribui putent: non ab re totius uitæ longitudinem ab aſcenſionibus petendã eſſe conſueuerũt. Rationem enim hanc nõ modo ad ſumendas tẽporales

ἁρμόζειν μόνον τὴν ἀπὸ τούτου μέθοδον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐνιαυσίους χρόνους ἐφαρμόζειν ἐνεῖναι ἀκριβῶς λαχεῖν τὴν ἀπονέμησιν. ὑποστήσαντες γὰρ τὸ ζῴδιον λ μοιρ. ἕκαστον ὑπάρχον, † εἶναι λ' ἐτῶν. ὡς τὰς τξ μοιρ. τοῦ κύκλου, ἔχειν χρόν. τξ. ὥστε τὴν μίαν εἶναι μοιρ. ἐνιαυτόν. ἐχρήσαντο δὲ τοῖς χρόνοις, κατὰ τὰς ἀναφορὰς τῶν ζῳδίων ὥστε τοῦ κριοῦ ἀναφερομένου αὐτοῖς κατὰ τὸ δι' Ἀλεξανδρείας κλίμα μοίρας * κα, μ' ἀναφέρεσθαι λέγειν αὐτόν, κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀναφοράν, ἔτεσιν κη καὶ μησὶν η. διελόντες οὖν τὸν κα ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας η ἡμέρας κ. ἐπεὶ δὲ ὁ ♉ αὐτοῖς κατὰ τὸ αὐτὸ κλίμα ἀναφέρεται χρόνοις κε, τουτέστιν ἐτῶν κε, διαιρεθέντων τῶν κε ἐτῶν εἰς τὰς λ μοιρ. τοῦ ♉ ἐπιβάλλουσιν ἑκάστῃ μοιρ. μῆνες ι, εἰ μὲν οὖν αὐτοῖς σύμφωνος καὶ ὁ Πτολεμαῖος τὰ τῶν ἀναφορῶν πεπραγμάτευτο, ἑτοίμως παρ' ἐκείνων λαβόντες τὰς διαιρέσεις τῶν χρονικῶν μεγεθῶν, τὰς εἰς ἑκάστην μοῖραν, πραγμάτων ἀπηλλάχθαι. ἐπεὶ δὲ αὐτὸς παρηλλαγμένας τὰς ἀναφορὰς ὑπέδειξεν εἶναι, ἢ ἐκεῖνοι ᾠήθησαν, αὐτὰς δεῖ διελεῖν κατὰ ἀναλογίαν, ὧν αὐτὸς ἐπραγματεύσατο ἐν τοῖς προχείροις κανόσι τῶν εἰς τὰς λ μοιρ. ἑκάστου ζῳδίου ἀναφορικῶν χρόνων.

Ἐν πόσοις χρόνοις ἑκάστη μοιρ. ἀναφέρεται καθ' ἕκαστον ζῴδιον.

Πόσῳ γὰρ ἑκάστη μοιρ. ἀναφέρεται χρόνῳ, οὕτως εὑρίσκεται, ἐπεὶ γὰρ ἑκάστου ζῳδίου μοιρ. λ. αἱ δὲ ἀναφοραὶ, ἢ ὑπερβάλλουσιν ἢ ἐλλείπουσι τῶν λ γὰρ τοῦ ♈ ἀναφοραὶ τοῦ διὰ τοῦ α κλίματος τοῦ διὰ Μερόης μοίρας κδ κ. τοῦ δὲ ταύρου διὰ τοῦ αὐτοῦ κλίματος. μοιρ. λγ κγ. ἵνα δὴ γνῶμεν πόσῳ ἑκάστη μοῖρα ἀναφέρεται: ἀναλύσωμεν εἰς ἑξηκοστὰ τὰς τοῦ ὅλου ζῳδίου ἀναφοράς. οἷον ἐπὶ τοῦ κριοῦ, τὰς κδ μοιρ. κ ἀναλύσαντες εἰς ἑξηκοστά, τὰ πάντα εὑρίσκομεν λεπτὰ αυξ. ταῦτα δὲ μερίζοντες εἰς λ, τοσαῦται γὰρ ἑκάστῳ ζῳδίῳ εἰσὶ μοιρ. εὑρίσκομεν ἑκάστην μοιρ. ἔχουσαν πρῶτα μη λεπτά. καὶ δεύτερα ἑξηκοστὰ * κ. κατὰ δὲ ταύτην τὴν ἀναλογίαν τῶν ἀναφορῶν ἑκάστου ζῳδίου χρόν. εἰς ἔτι μεταλαβόντες, ἢ μῆνας μερίζομεν, εἰς ἑκάστην ἡμέραν τοὺς ἐπιβάλλοντας, † ἢ μῆνας, ἢ καὶ ἐνιαυτόν. ποιήσομεν δὲ οὕτως. τὰς οὖν ἀναφορὰς τοῦ κριοῦ, * διὰ τὸ Μερόης κλίμα ὅλης μοιρ. κδ κ. πολλαπλασιάζομεν τὰς κδ κ, εἰς τοὺς ιβ μῆνας.* γίνονται οὖν κδ ἡμέραι. λογιζομένης ἑκάστης εἰς ἐνιαυτ. μῆνες σπη τὰ δὲ λεπτὰ κ. σκέπτομαι τί μέρος ἐστὶ τοῦ ἑξηκοστοῦ τάδε, ἔστι δὲ τοῦτο τὸ γ, ὅπερ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ληφθὲν, ποιεῖ μῆνας δ. γίγνονται ὁμοῦ τὸ αὐτὸ μῆνες * σςβ. καὶ μερίζω ὡδὶ τὸ τριακοστὰ μοιρ. καὶ ἐπιβάλλουσιν ἑκάστῃ μοίρᾳ, μῆνες θ. καὶ παραλείπονται μῆνες κβ, οὓς εἰς ἡμέραν ἀναλύσας ἔχω † σ'σ χξ. ταύτας πάλιν

ἐν τῷ διὰ Μερόης κλίματι

ἡμέρας.

horas, sed & ad annua spatia accurate perq-renda, cōmodā iudicarunt. Cum enim statuissent, quodlibet signum esse 30 partiū. unicuiq; signo 30 annos tribuerūt, ut partes circuli omnes 360 cōtinerent. & singulæ partes singulos annos conficerent. Vsi aūt sunt pro ascensione signorum: Itaq; cū ♈ apud eos in Alexandrino climate ascendat partibus † 21. 40. eum ascendere dicunt pro sua ascēsione annis † 28. & mensib. 8. diuiso 21 anno & mensibus 8 & diebus 20. Quando autē ♉ in eodem climate 25 temporibus ascendit, hoc est annis 25. distributis 25 annis in 30 partes Tauri: cōueniunt singulis partib. deni menses. Si igitur Ptolemæus rationē ascensionum eodem modo tractasset: alacriter accepta ab eis distributione spatij temporum negotio singularum partium tractandarum liberari facile potuissemus. Cum aūt ipse alias esse ascēsiones demonstrauit quā illi opinati sunt: nobis ea distributio temporū ascensionaliū sequenda est, quæ congruat cum illius ratione in usitatis regulis de 30. partib. cuiusq; signi.

28:

Quanto tempore pars quælibet, in quolibet signo ascendat?

Quanto tempore pars quælibet ascendat, sic inuenitur. Cum sint uniuscuiusq; signi partes 30. ascensiones aut superant, aut superantur. Nā ♈ ascensiones in primo climate Meroëno sunt partium 24. 20. ♉ in eodem climate, partium 33. 23. Vt igitur sciamus quāto tempore quælibet pars ascendat, in partes sexagesimas. totius signi ascēsiones resoluemus. ueluti, in ♈ 24 partib. Minutis 20. in sexagesima resolutis, minuta reperimus in summa 14 60. q̄ si diuidamus in partes 30 (tot em̄ cuiq; signo partes sunt) inueniemus quāq; partē habere, prima minuta 48. secūda sexagesima 20 † Quod si ascensionū tempora cuiusq; signi hac proportione in annos mutemus. aut menses in singulos dies partiamur pro rata parte temporis, *aut in menses, aut in annos. Faciemus aūt sic. Ascensiones ♈ in Meroëno climate, quæ sunt 24. 20. multiplicemus in 12. menses, fiunt igitur 24 dies, cōputato unoquoq; in annum, menses 288, minuta 20. considero quæ pars futura sit cuiusq; sexagesimæ. Est autem hæc tertia, quæ de anno sumpta. facit menses tres, fiunt in summa menses * 261. eos diuido in 30 partes. & conueniunt unicuique parti menses nouem & relinquuntur menses 22 quibus in dies resolutis habeo dies 660, hos rursus

in 30

εἰς λ' μοίρας. καὶ ἀπαρτίζει ἐξ ἡμερῶν κβ. ὥς τε ἐπιβάλλειν ἑκάστῃ μοίρᾳ, τοῦ τε κριοῦ καὶ τῶν ♓ (εἰσὶ δὲ πανταχοῦ ἰσανάφοροι) ἐπιβάλλει οὖν ἐπὶ τῷ κλίματι τῷ διὰ Μερόης † ἐν ἑκάστῃ μοίρ. μῆνας θ' ἡμέρας κβ, ταῖς δὲ δυσὶ μοίρ. τὸ διπλάσιον, τουτέστι μῆνες ιη ἡμέραι μδ. ταῖς δὲ τρισὶν ἔτη δύο μῆνας ε. ἡμέρας ς. ὁ δὲ αὐτὸς ὅρος, καὶ καθ' ἕκαστον ζώδιον ἔσται, καὶ καθ' ἕκαστον κλίμα.

Ὅπως μερίζειν τὰς ἀναφορὰς ἐκδιδάξει. † καὶ μῆνα καὶ ὅπως τοὺς ὡριαίους χρόνους. καὶ γὰρ ἐκ τούτων τὰ † ἔτη σκέπτονται. ἐν παντὶ δὲ κλίματι, καθ' ἕκαστον ζώδιον καὶ μοίρ. ἑκάστην, παράκεινται ὡριαῖοι χρόνοι ὧν κατὰ μεταφορὰν ἀξιοῦσιν λαμβάνειν τὰ ἔτη, καὶ τοὺς μῆνας, καὶ ὅταν ἡμερινὸν ᾖ τὸ σχῆμα, λαμβάνουσι τοὺς παρακειμένους τῷ ἀέρι ὡριαίους χρόνους. ὅταν δὲ νυκτερινὸν, τοὺς ἐν ᾧ ἔσται δὲ σαφῆ ταῦτα, προϊόντος τοῦ λόγου, εἰς τὸ περὶ χρόν. ζωῆς.

Πῶς ἐστι τὴν διάκρισιν τῶν τε κέντρων καὶ ἐπαναφορῶν καὶ ἀποκλιμάτων, μοιρικῶς διαθέσθαι.

Ὁ Πτολεμαῖός φησιν εἰς τὸ περὶ χρόνων ζωῆς. τόπους μὲν τοίνυν ἀφετικοὺς δεῖ νομιστέον, τό τε περὶ τὸν ὡροσκόπον δωδεκατημόριον, ἀπὸ πέντε μοιρῶν τῶν * ἐπαναφερομένων αὐτοῦ τοῦ ὁρίζοντος, μέχρι τῶν λοιπῶν, καὶ ἐπαναφερομένων μοιρῶν κε. πέντε προαναφερομένας ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου, καὶ κε ἑπομένας ὡς τοῦ δωδεκατημορίου λ' μοιρ. ἔχοντος. τοῦτο δὲ ἐν τοῖς κλίμασι γίνεται, ὅτε τὸ ἰσημερινὸν σημεῖον ὡροσκοπεῖ. ἐπεὶ τὸ προστασσόντων ἡμικύκλιον, τὸ ἀπὸ ♈ μέχρι ♍ ὡροσκοποῦν, ἀεὶ τὰ ἀπηλιωτικὰ τεταρτημόρια μείζονα ποιεῖ πάντα τῶν ς' μοιρῶν, τὰ δὲ λιβυκὰ, ἐλάττονα. ἀνάπαλιν δὲ ἐπὶ ὡροσκοπεῖ τῶν ὑπακουόντων, ἐλάττονα μὲν τὰ ἀπηλιωτικὰ ποιεῖ, μείζονα δὲ τὰ λιβυκὰ τῶν ς' μοιρῶν, καὶ δῆλον ὅτι δεῖ τὰς τοῦ τεταρτημορίου τὰς ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος μέχρι τοῦ ὡροσκόπου τέμνειν εἰς τρία, καὶ τοῦτο ἀπονέμειν τῷ ὡροσκόπῳ. καὶ τῆς ποσότητος ταύτης τὰς ι' μοίρ. λαχεῖν προαναφερομένας, τὰς δὲ λοιπὰς ἑπομένας ἔχειν. καὶ ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τεταρτημορίων ποιεῖν. εἰ δέ τις λέγει δεῖ, ἑκάστῳ τόπῳ ἀνηκούσης ποσότητος τῶν μοιρῶν τὸ ς' προαναφέρεσθαι, οὐκ ὀρθῶς οἴεται. ἔστω γὰρ εἰ τύχοι τὸ μεταξὺ τοῦ μεσουρανήματος καὶ τοῦ ὡροσκόπου, μοιρ. οβ τὸ δὲ ἑξῆς τεταρτημόριον δηλονότι, ρη. ἔσται οὖν τὰ μὲν ς', ἀπὸ κθ τὰ δὲ ς' ἀπὸ λς. αἱ τοίνυν πρὸ τοῦ μεσουρ. μοιρ. δ', εἴκοσι δ' ἑξῆς, καὶ ἔτι τοῦ ια καὶ τοῦ ιβ μη. καὶ παραλήψονται † πρὸς τοῦ ὡροσκόπου μόναι δ'. ἦσαν γὰρ αἱ πᾶσαι οβ. ὧν ξη λοιπαὶ δ' ἃς ἑξῆς ὁ ὡροσκόπος. δέον κατὰ τὴν μέθοδον ἔχειν ς'. τῶν γὰρ λς τὸ ς'. ς'. ἀδύνατος οὖν ὁ τοιοῦτος μέθοδος, ἀλλ' οὐδὲ ταῖς ἀναφοραῖς

in 30 diuiso & perficit numerus 220 dierũ. Itaque competunt unicuiq; parti ♈ & ♓ (nam ubiq; pares ascensiones habent) competunt igitur in Meroeno climate unicuiq; parti mẽses 9. dies 22. duabus aũt partibus duplũ, hoc est, menses 18 dies 44. Tribus, anni duo, menses 5. dies 6, Eadem ratio erit cuiusuis alterius signi & climatis. Annotatio edocebit quomodo ascensiones & menses & horaria tempora sint distribuenda. Nam ex his etiam anni considerantur. In omni autem climate, in unoquoq; signo & parte qualibet, adiacent horaria tempora. secundum quorũ trãslationem censent sumendos esse annos & mẽses. Et cum diurna est figura assumũt horaria tẽpora †aeri adiacentia: cum nocturna, in ♌. Intelligentur autẽ hæc progressa oratione ad tractatum de temporibus uitæ.

Quomodo anguli & succedentia & cadentia loca distribuenda sint.

Ptolemęus de uitæ tẽporib. hęc tradit. Loca ꝓrogationis seu hylegialia existimanda sunt signum horoscopi, à quinq; partib. antegressis usq; ad reliquas & sequentes 25. Quinq; antegressas horoscopum sumit, & 25 sequentes, quippe cũ signum partes habeat 30. hoc uero in * climatib. accidit, cum æquinoctiale signum horoscopum occupat. Etenim imperantium semicirculus ab ♈ usq; ad ♍, semper orientales quadrantes maiores reddit omnes 6 partibus, Occidentales minores. Rursus si quod obedientium tenet horoscopum minores, orientales maiores occidentales quadrantes facit sex partibus, & constat partes quadrantis a M C. usq; ad partem horoscopi secandas esse bifariam, idque horoscopo tribuendum, & quãtitatis eius decem partes sumendas, quę prius oriuntur, reliquas autem quę sequũtur, habendas. Eodẽ modo & in reliquis quadrantib. faciendum est. Si quis autem dicit, sextam partem quantitatis unicuiq; loco cõpetentis prius ascendisse: non rectè opinatur. Est enim, exempli gratia interuallum. Med Cœl. & horoscopi partium 72. sequens quadrans nimirum erit partium 108. Erunt igitur sex à 29. & alię sex, à 36. Quatuor igiť partes ante M C. erunt uiginti deinceps, prętereaq; loci undecimi & duodecimi 48. & ad horoscopũ assumenť tãtũ 4. Fuerũt eñ partes uniuersæ 72. de quib. 48 distributis, relinquunť, cũ ex illa ratione 6 habere deberet. Nã 36, sexta pars sunt sex. locũ igiť nullũ habet illa ratio, neq; etiã ascẽsio

οἷόν τε χρῆσθαι, ὥστε ἀπονέμειν ἑκάστῳ τόπῳ λ̄. ἐπὶ γὰρ ϛ̄ μοιρ. τῶν ἀστέρων ἀνατελλούσης, ἐν τῷ ε̄ ἢ ϛ̄ κλίματι μέχρι τοῦ ὑπὸ γῆν μεσουρανήματος, αἱ ἀναφοραὶ μόλις εἰσὶ ξ̄. καὶ οὕτως οὐχ εὑρήσομεν τὸ δοῦναι τῷ τρίτῳ τόπῳ. ὥς τε οὐδὲ τοῦτο δυνατόν. ἀλλ' οὐδὲ τὸ λ̄ μοιρ. ἑκάστῳ νέμειν δυνατόν, πάλιν γὰρ ♒ ἀνατέλλοντος καὶ ♐ μεσουρανοῦντος, μεταξὺ εὑρίσκονται μοιρ. ο̄. ἔδει δὲ ξ̄, εἴπερ ἕκαστον εἶχε μοιρ. λ̄. ἐξ ἀνάγκης οὖν περιλείπεται τὸ ε̄ μοιρ. προαναφέρεσθαι τοῦ ὡροσκόπου τὴν δὲ ἐπιφερομένην λοιπὴν ποσότητα ἕπεσθαι τῇ ἐκ τοῦ κατὰ τὸ τεταρτημόριον μερισμοῦ.

[margin: εἶναι.]

Περὶ τοῦ ποῖον μέλος τοῦ σώματος ἕκαστον τῶν ζῳδίων κεκλήρωται.

Ἔτι δὲ τῶν ζῳδίων ἕκαστόν τι κεκλήρωται τῶν τοῦ σώματος μελῶν, ὃ προειδέναι χρὴ ὅταν περὶ σίνους λέγωσι. ♈ κεφαλήν, ♉ τένοντα καὶ τράχηλον ♊ ὤμους. καὶ βραχίονα. ♋, † στῆθος καὶ πλευράς. ♌ τὸ διάφραγμα, καὶ τὸν στόμαχον, καὶ τὴν γαστέρα. ♍ ὑποχόνδρια, καὶ λαγόνας. ♎. καὶ γλουτούς. ♏ αἰδοῖα καὶ τοὺς κρυπτοὺς καὶ γονίμους τόπους. ♐, γόνατα, κατὰ δὲ ἐνίους. καὶ βουβῶνας. καὶ ἀγκώνων καμπάς. ♑ ὀσφὺν καὶ ἰσχία. ♒ κνήμας καὶ σφυρὰ ♓ πόδας.

Ποῖος ἕκαστος τῶν ἀστέρων κυριεύει μερῶν.

[margin: κυκλοῦσθαι. βρόγχον. στέρ.]

Κατὰ ταῦτα δὲ καὶ τοὺς ἀστέρας † κυκλοῦσθαί φασι τῶν μὲν ἐντὸς ♄, τὴν φλεγματώδη ὑγρότητα, καὶ † βρόχον. καὶ λύσιν ἐντέρων. ♃ δὲ ἧπαρ καὶ τὴν † περὶ αὐτοῦ εὐτροφίαν, καὶ τὸ ὑπὸ τὸν στόμαχον, καὶ νεῦρα. ♂ δὲ αἷμα καὶ νεφρούς, καὶ τοὺς σπερματικοὺς τόπους, ♀ δὲ πνεύμονα, καὶ χολήν. ☿ δὲ ἀκοὴν καὶ ἀρτηρίαν, καὶ γλῶσσαν. ☉ δὲ καρδίαν, καὶ πνευματικήν, τουτέστιν αἰσθητικὴν κίνησιν, καὶ ὅρασιν, ἐπ' ἀνδρὸς μὲν τὴν δεξιάν, ἐπὶ δὲ θηλείας, τὴν εὐώνυμον. σελήνη δὲ κοινῶς μὲν ὅλον τὸ σῶμα. ἰδίως δὲ σπλῆνα καὶ μήνιγγας, καὶ μυελόν, καὶ ὅρασιν, ἀνδράσι μὲν, εὐώνυμον γυναιξὶ δὲ δεξιάν. ἔστι δὲ τῶν ἐκτὸς ♄ μὲν ἄρχων χρονίων πραγμάτων. ὑγρότητός τε καὶ ψύξεως. καὶ † πατρώων ἔργων. καὶ ἀχθοσκευοφορικῶν, τελειώσεως καὶ ὀργῆς ἀρχαίας τε, καὶ πρεσβυτέρων, καὶ σπερμάτων. καὶ ἐστιγμένων προσώπων, πλουτούντων, τελειότητος, καὶ βαθείας πονηρίας. καὶ ἐνδομυχίας, καὶ συκοφαντίας, καὶ βασκανίας, καὶ φθόνου, καὶ μόχθου, καὶ βλοσυρότητος, καὶ † βασάνων ἔξω, ἐν μὲν ἰδίοις τόποις σχηματισθεὶς καλῶς * καὶ λαμπρῶς σχηματισθεὶς πρὸς τὴν γένεσιν, ὠφελεῖ ἐπ' ἀλλοτρίας βλάβαις τὰς αὐξήσεις προσάγων. κακῶς δὲ σχηματισθεὶς μόχθους, καὶ συμφορὰς ἐπάγει. καλεῖται δὲ φαίνων. ὁ δὲ ♃ Διὸς ἡγεῖται μεγαλοπρεπείας. δόξης. σεμνότητος ἀπολαύσεώς τε καὶ εὐτροφίας. ἀρχῆς καὶ τιμῆς εὐτεκνίας τε καὶ τοῖς πράγμασι καὶ ὄχλοις ἀποδοχῆς. καλεῖται δὲ φαέθων ὁ δὲ τοῦ ♂ διάπυρός τε ὤν, καὶ αἱματώδης, καυτηριώδης τε πρὸ

[margin: ♄ ἡγεμονία. πολλῶν. βασκανίας. βασάνων. ♃ ἡγεμονία. ♂ ἡγεμονία.]

nibus ut licet ut cuilibet loco tricenæ partes tribuantur. Nam sexta stellarũ parte oriente in quinto aut sexto climate usq; ad | M C, ascensiones uix sunt 60. & sic non habituri sumus, quod tertio loco debemus. Itaq; ne hoc quidem potest fieri, ac ne illud quidẽ, ut unicuiq; loco tricenæ partes tribuant. Nam ♒ oriente & ♐ M C obtinẽte, partes in medio inueniũtur 70. oportebat aũt 60 si unũquidq; haberet 30 Necessariò igitur relinquitur. 5 partes ascendere ante horoscopum. reliquã autem debitam quantitatem sequi ex quadrantis distributione.

Quod cuiq; signo corporis membrum sit attributum.

Ad hæc quodlibet signũ aliq̃d membrũ corporis est sortitũ, idq; tenendũ est, anteq̃ de læsione dicat. ♈ Caput. ♉ Iugulũ, & collũ ♊ humeros & brachia. ♋ pectus & latera. ♌ septũ transuersum, stomachum & uentrem ♍ hypochondria & lumbos. ♎ * & nares: ♏ pudẽda, & occulta atq; genitalia loca. ♐ genua, & quibusdam autorib. inguina & cubitorũ flexus. ♑ lumbos & coxendices. ♒ tibias & talos, ♓ pedes.

Quibus partib. stella quælibet imperet.

Simili modo stellas etiam sortitas esse aiunt: ♄ ex interioribus, Phlegmaticum humorẽ, tussim & solutionẽ intestinorũ. ♃ epar & nutrimentũ q ex eo generatur, & partes stomacho subiectas & neruos. ♂ renes & sanguinẽ, & seminalia loca. ♀ pulmones & bilem. ☿ auditũ, arteriam & linguã ☉ Cor & spiritalẽ, hoc est sensitiuã motionẽ, & oculũ in uiro dextrũ in muliere sinistrũ. ☽ in genere totũ corpus, propriè splenẽ, meningas medullã & oculũ in uiris sinistrũ, in mulieribus dextrum. In externis rebus ♄ dominat rebus diuturnis humiditati & frigiditati & omnib. operib. & repositis opibus, rebus terrestrib. & antiquis, seminibus, & orbis personis, nautis, perfectioni, profundæ improbitati, occultis machinationib. calũniæ, liuori, inuidię, labori, toruitati, & tormentis seu quęstionib. Vnde in suis locis autoritate præditus, & bene atq; splẽdide ad geniturã cõfiguratus, iuuat, ex alienis dãnis incremẽta offerens. Male cõfiguratus, labores & calamitates adducit. Vocatur aũt a græcis Phænon. ♃ præest magnificentię, gloriæ, grauitati, uoluptati & saginę, magistratui & honori fœcũditati, gratię magnatũ & populi. Vocat aũt Phaethon ♂ igneus & cruẽtus & cauterio similis, ꝑest ut diximus, calidissimo in nobis sanguini, & impetui

[margin: ♄ dominatus. ♃ dominatus. ♂ dominatus.]

σώματος. ἀφηγεῖται γὰρ τῆς ἐν ἡμῖν θερμοτάτου αἵματος ὡς ἀρχή. καὶ σπερματικῆς ὁρμῆς, καὶ συλλήψεως καὶ γυναικείων ἐνεργειῶν καὶ κινδύνων. καὶ θυμοῦ καὶ ὀργῆς, καὶ θράσους, καὶ βίας, καὶ παραβόλων πραγμάτων, καὶ παθῶν ὀξέων. στρατειάς τε καὶ πολέμου καὶ σιδήρου χρήσεως καὶ τραυμάτων, καὶ πάντων τῶν μετ' ἐκφόβου, καὶ ἐκπλήξεως γινομένων, καλεῖται δὲ πυρόεις. ὁ ☉ δὲ πνεύματος ἄρχει, καὶ τῆς ἐν ἡμῖν αἰσθητικῆς ψυχῆς, καὶ πνευματικῆς κινήσεως, καὶ πνευματικοῦ, ἢ ἡγεμονικοῦ προσώπου. ὁ δὲ τῆς ♀ παρακείμενος μὲν τῷ ἡλίῳ. μέγεθός τε ἔχων καὶ φωτιζόμενος ὑπ' αὐτοῦ τῇ λαμπηδόνι, ἐπεὶ ὁ μὲν αἴθαλος, ἅτε καιομένου πυρός, ὑπὲρ τὸ ὑποκείμενον ταύτης πλάτος, εὐανθέστατος καὶ καλὸς ὁρᾶται, ὅθεν διὰ μὲν ἱλαρότητα τοῦ φωτὸς ἄρχει εὐμορφίας εὐπρεπείας. καθαρότητος. λαμπηδόνος βίου. εὐκοσμίας. στεφανοφορίας. ἱερατείας. χρυσοφορίας. εὐφρότητος. διὰ δὲ τὸ συμπαρεῖναι καὶ αὐτὴν τῷ ψυχικῷ τοῦ κόσμου στοιχείῳ. καὶ συμπαθείας, ἀπ' αὐτοῦ λαμβάνειν αὐγάς. ἄρχει φιλοστοργίας. ἔρωτος. ὀρέξεως, γάμου. θρησκείας. εὐμουσίας, καὶ τῶν κοσμικῶν ἀρχῶν. καὶ θεατρικῶν τῶν τε συνοίκων. καὶ θηλυκῶν προσώπων. μητρὸς ἀδελφῆς. καὶ θυγατρός. καλεῖται δὲ φωσφόρος. ὁ δὲ τοῦ ἑρμοῦ, συνεπόμενος τῷ ἡλίῳ,[†] παρ' μικρὸν μὲν φαίνεται. καὶ ἐσπανιώτερος ὁρᾶται ἀεὶ δὲ ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου πρὸς αὐτὸν τεταγμένου, καὶ πλεονάκις ἀνατέλλων καὶ δύνων ὑπὸ τὰς αὐγάς, ἄρχει τε γὰρ οἷα δὴ τῷ ἡγεμονικῷ παρακείμενος ψυχικῆς κινήσεως ἄρχων τῷ στοιχείῳ. φρονήσεως, καὶ λόγου, καὶ ἐπιστήμης. καὶ ὅσα λόγῳ διοικεῖται. παιδείας. ἐμπειρίας. πραγματείας. φιλίας. κοινωνίας. συναλλάγματος. ἑταιρείας. ὑπηρεσίας. ἔτι δὲ καὶ νεωτέρων προσώπων. τέκνων τε, καὶ θρεμμάτων. καλεῖται δὲ στίλβων. ἡ δὲ σελήνη προσγειοτάτη ὑπάρχουσα, καὶ τὰς πάντων ἀποῤῥοίας δεχομένη τῷ ἑαυτῆς μεγέθει, καὶ διακονοῦσα πρὸς τὴν ὑποκειμένην: ἄρχει τοῦ παντὸς ἡμῶν σώματος, καὶ τῆς περὶ αὐτὸ ὑγείας. καὶ καταστάσεως. καὶ μητρός. καὶ ἡγεμονικῶν γυναικῶν.

(Margin: ☉ ἡγεμονία. ♀ ἡγεμονία. ☿ ἡγεμονία. ☽ ἡγεμονία.)

Περὶ ὧν ἱματισμῶν καὶ βαφῆς κυριεύουσι ἢ χροιᾶς.

ὁ ♄ βαφῆς κισσοειζούσης. ἡ ♀ λευκῆς χροιᾶς. ὁ ♃ γαλαϊζούσης, ὅθεν τὸ λευκὸν ῥεπούσης μικρόν. ὁ ♂ πυρίνης. φλογίνης ἀληθινῆς: ὁ ☉, χρυσοκιτρίνης: ἡ σελήνη πρασίνου.

Περὶ τῶν λϛ δεκανῶν καὶ τῶν παρανατελλόντων αὐτοῖς προσώπων.

Τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, εἰς ιβ ζώδια τετμημένου, τουτέστιν εἰς ιβ ζώδια ἕτερα τμήματα λϛ ὑπέθεντο οἱ παλαιοί. οὕστινας ἐκάλεσαν δεκανούς. καὶ τούτους ἐμέρισαν τὸ ζώδιον δέκα μοιρ. ἄρχειν. διὸ καὶ δεκανὸς καλεῖται, ὑπόκειν(ται) τούτοις τοῖς δεκανοῖς. οἱ εἰρημένοι ἐν τῷ ζωδιακῷ ☉ παρανατέλλοντες, ἔχουσι δὲ καὶ πρόσωπα τῶν ζ. ἀστέρων αἵ τινα

impetui feminali.* & cōceptui muliebri, acti oni & periculis, iracundiæ, iræ, audaciæ, uio lentiæ, facinoribus desperatis, & affectib. repentinis, expeditioni, bello, usui ferri, uulneribus & omnibus quæ fiunt cū celeritate & terrore. Vocatur autē Pirois. ☉ spiritui imperat, & sentiente in nobis animo, & spiritali motui, & personę spiritali motui, & personæ spiritali aut imperio præditæ ♀ uicina Soli magna & splendore illius illustrata. Nam fulgor eius tanq̃ ardentis ignis in huius latitudinem descendit, speciosissima & pulcherrima cernitur. Vnde ob luminis hilaritatem præest formositati, decori, mundicijs, splendidæ uitæ ornatui, coronatui, sacerdotio, aureis ornamentis, delitijs. Quia uerò & ipsa mū di animali elemento adest, & splendorē affectionis ab eo sumit, dominaṫ charitati, amori, appetitioni, coniugio, religioni, elegantię, & * mūdanis imperijs, & spectaculis & cōtubernalibus atq; fœmineis personis, matri, sorori, filiæ. Vocatur autem Lucifer. ☿ Solem comitans, uibrās apparet ac rarius, semperq; prope solem cernitur, iuxta quem collocatus est, sępissimè oritur & radios subit. Præest quippe uicinus, elemento principali, quod animali motui pręest dominatur, prudentię, orationi scientiæ, & ijs quæ ratione atq; oratione administrantur, disciplinę, experiētiæ, actionibus forensibus, amicitiæ, communitati, contractui, societati, ministerio, præterea personis etiam in moribus, liberis, & pecudibus & appellaṫ Stilbon. ☽ quæ terræ citima fertur, omnium defluxiones sua magnitudine excipiēs, & terræ impertiens, dominatur toti nostro corpori, & eius sanitati & constitutioni, & matri, & matronis imperio p̄ditis.

(Margin: ☉ dominatur. ♀ dominatur. * τῶν κοσμικῶν ἀρχῶν. ☿ dominatur.)

Quibus uestimentis, tincturis aut coloribus præsint.

Græca sic habēt, ὁ ♄ βαφῆς κισσοειζούσης. ἡ ♀ λευκῆς χροιᾶς: ὁ ♃ γαλαϊζούσης ὅθεν τὸ λευκὸν ῥεπούσης μικρόν: ὁ ♂ πυρίνης, φλογίνης, ἀληθινῆς (fortasse αὐγῆς) ὁ ☉ χρυσοκιτρίνης. ἡ ☽ πρασίνου.

♄ Pręest tincturæ fibræ simili: ♀ albo colori ♃ mustelino paululū ad albū declināti ♂ igneo, flāmeo,[†] ueraci. ☉ aurocitrino. ☽ uiridi

De 36. decurijs & iuxta eas orientib. facieb.

Zodiaco circulo, in 12 partes, quæ signa uocanṫ secto, ueteres alias 36. sectiōes statuerūt q̃s decanos uocarunt, eosq; sic diuiserūt, ut singuli duas cuiusq; signi partes tenerent. Vnde etiam decanus appellatur. His decanis sub sunt facies, quas iuxta zodiacum circulum oriri dictum est, & facies septem

συμπάθειαν ἔχουσι πρὸς τοὺς ἐπικειμένους αὐτοῖς ἀστέρας. οἷον ὑπόθου τὸν ☉ ἐν ♈ μοίρ. ι, δεκανῷ πρώτῳ, προσώπῳ ♂, ἐπεὶ οὖν εἰρήκαμεν τὸν ☉ σημαίνειν τὰ ψυχικά, εὑρήσεις τὴν ψυχὴν τοῦ τοιούτου, ἔπανδρον, θυμικήν, πολεμοχαρῆ. φιλότιμον, καὶ τὰ ὅμοια, ὑπόθου δὲ πάλιν εἶναι τῷ ♈ μοίρ. κ δεκανῷ δευτέρῳ προσώπῳ ☉ σημαίνει τὸν τοιοῦτον λαμπρὸν εἶναι τὴν ψυχήν, καὶ φιλότιμον, καὶ φιλόδοξον, καὶ οὕτοι πολεμοχαρῆ, ὑπόθου δὲ πάλιν τὸν ἥλιον εἶναι ♈ μοίρ. λ δεκανῷ γ προσώπῳ ♀. σημαίνει δὲ τὸν τοιοῦτον εἶναι θηλυκὸν ψυχήν. θηλύμορφον. ἐπαισχρον. λάγνον, καὶ τὰ ὅμοια. ὅρα πῶς ἐν ἑνὶ ζωδίῳ τρεῖς διαφοραὶ περὶ τὰ ψυχικὰ μόνον ὑπεδείχθησαν.* ἔγκειται δὲ καὶ τῶν δεκανῶν, καὶ τῶν παρανατελλόντων αὐτοῖς καὶ τῶν προσώπων τὰ ἀποτελέσματα, παρὰ τοῦ Τεύκρου τοῦ Βαβυλωνίου.

Περὶ τῶν ἀπλανῶν λαμπρῶν ἀστέρων, καὶ τῶν παρανατελλόντων δυνάμεων.

Ὁ τύπος τῶν ζωδίων, καὶ τῶν παρανατελλόντων ἀπὸ τῆς τῶν ἀστέρων συνθέσεως συνίσταται. ἔχουσιν οὖν ἐν ἑαυτοῖς λαμπροὺς ἀστέρας καὶ ἀμυδρούς, καὶ συννοτέρους. τούτους τηρήσαντες οἱ παλαιοὶ εἶπον τοὺς μὲν λαμπροτάτους αὐτῶν μεγέθους, πρώτου, τοὺς δὲ ἀμυδροτέρους μεγέθους, δευτέρου, τοὺς δὲ συννοτέρους, μεγέθους, τρίτου, καὶ ἑξῆς ἀκολούθως εὗρον αὐτούς, ἕως τοῦ ἕκτου μεγέθους, καὶ τῶν πλανητῶν κράσεως, κεκοινωνηκότας καθάπερ εἰρήκαμεν, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν ἐν τῷ ζωδιακῷ κύκλῳ τετυχηκότας. τοὺς δὲ βορειοτέρους τοῦ ζωδιακοῦ. τοὺς δὲ νοτιωτέρους. τηρήσαντες οὖν τοὺς λαμπροτέρους αὐτῶν ἀστέρας. εὗρον λαμπροὺς λ, τοῦ πρώτου μεγέθους μεγίστους καὶ δευτέρου τετυχηκότας. ἐπὰν οὖν οὗτοι εὑρεθῶσιν ἐπὶ τοῦ ὡροσκόπου ἰσομοιροῦντες, ἢ ἐπὶ τοῦ μεσουρανήματος, ἢ τὸν ἥλιον. ἢ τὴν σελήνην σχηματίζοντες. ἢ μετά τινος ἀστέρος, ἀλλοιοῦσι τὴν γένεσιν, κατὰ τὴν προσήκουσαν αὐτοῖς κρᾶσιν. οἷον εἰ μὲν κράσεως εἶεν ἀγαθοποιοῦ, ἀγαθώτερα ὄντα τὰ τῆς ψυχῆς· εἰ δὲ κακοποιοῦ, χείρω.

Ἐπὶ τῶν ὁρίων κατ' αἰγυπτίους καὶ πτολεμαῖον καὶ λαμπρῶν σκιερῶν μοιρ.

Πάλιν οἱ παλαιοί, εἰς ἡμισείας χώρας, ἢ τόπους τέμνοντες ἕκαστον ζῴδιον ὠνόμασαν ζώδια, οὐ κατὰ τὰς ἴσας μοίρ. ὡς ἐπὶ τῶν δεκανῶν εἰρήκαμεν ἀλλὰ διαφόρως κατὰ ἄλλην αἰτίαν, ἥν τινα ὑπέθεντο, ἐν ταῖς τῶν ἀστέρων, τελείαις περιόδοις. περιόδους δὲ λέγω, ἅς τινας ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εὑρήσεις, αὗται δὲ αἱ μοίρ. τῶν ὁρίων αἱ κατὰ ζῴδιον κείμεναι. τινὲς μὲν αὐτῶν εὑρίσκονται ♃. ἄλλαι δὲ ἀφροδίτης καὶ ἄλλαι κρόνου. καὶ ἄλλαι τῶν λοιπῶν πλανητῶν. ὅταν οὖν τις τῶν ἀστέρων εὑρεθῇ ἐν οἴκῳ ἀγαθοποιοῦ, ὁρίοις δὲ κακοποιοῦ, κακοῖ καὶ ἀμαυροῖ τὴν τύχην. ἡ οὖν τῶν ὁρίων ἐνέργεια,

planetarum tenent, quę facies necessitudinē habent cum stellis quibus attribuuntur. Veluti, Finge ☉ esse in ♈ parte 10, decano primo, facie ♂. Quoniam ergo diximus Solem significatiōe res animę: illius animū reperies uirilem, iracundum, bello gaudentem. Finge porrò ☉ esse in parte ♈ 20, decano secundo, facie sua. significat hūc esse splendidū, ambitiosum. glorię appetentē, bello & ipsū gaudentē. Rursus finge ☉ esse in ♈ parte 30 decano tertio, facie Veneris. significat effœminatū animū, hominē fœminea forma præditū, subturpem, lasciuum & similia. Vide ut in uno signo tria discrimina in animi affectionibus sunt contensa. Sunt aūt & decanorū, & facierum iuxta illos orientium effectus expositi apud Teucrum Babylonium.

De ui illustrium fixarū stellarum & coorientium.

Forma signorum & coorientium, ex stellarū collocatione cōstat: Habent igit in se & splēdidas stellas & obscuras & tristiores. His igitur ueteres obseruatis, dixerunt earum splēdidissimas primæ esse magnitudinis. obscuriores secundæ: tristiores, tertiæ, & sic ordine repererunt eas usq; ad sextam magnitudinē & temperamenti planetarū esse particeps deprehenderunt, ut diximus, earumq; alias in circulo signorum esse, alias ab eo uersus septentrionem aut meridiē declinare. Obseruatis igitur splendidioribus earum, repererunt 30 primæ & secundæ magnitudinis. hæ igit ubi partiliter in horoscopo inuentæ fuerint, aut in M C. aut cū ☉ aut ☽ configuratæ aut cum alia stella mutant geniturā, pro sui natura, ueluti, si naturæ beneficæ sint, animum reddunt meliorem, si maleficæ, deteriorem.

De finibus secundum rationem Aegyptiorū & Ptolemęi, & de partibus lucidis & obscuris.

Veteres porrò in semisses diuiso quolibet signo nominarunt fines, non parib. partibus, ut de decanis diximus, sed diuersè ob aliam causam, quam in perfectis stellarum circuitibus cōstituerunt, eos autem circuitus dico, quos in superiorib. reperies. Hæ igit finium partes in signo qlibet partim sunt ♃ partim ♀, aliæ ♄ aliæ reliquorum planetarum. Cum igitur aliqua stella reperitur in domo benefici planetæ, & finibus maleficis lædit & obobscurat fortunam. Finium igitur actio

minuta

ἐν ἄλλοις τὴν τῶν ἀστέρων ἀποτελεσματογραφίαν, καθὰ εἴρηται καὶ περὶ τῶν προσώπων τῶν δεκανῶν. ὁ οὖν Πτολεμαῖος ἐν τισὶν ὁρίοις, οὐ συναίνεσε τοῖς Αἰγυπτίοις· διὸ ἀναγκάζεται καὶ τούτων ὑπόμνησιν ποιήσασθαι, τῶν συμβαλλόντων δὲ τὰ ὅρια αὐτῶν ἐν τοῖς ἀποτελέσμασι μόνοις, αἱ δὲ τῶν λαμπρῶν καὶ σκιερῶν, καὶ ἀμυδρῶν μοιρῶν οὐ μικρὰν ἔχουσι τὴν ἐνέργειαν, ὅταν οἱ ἀστέρες ἐν ταῖς λαμπραῖς μοίρ. εὑρεθῶσιν τετυχηκότες, διὸ καὶ ταῦτα ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ἀναγκάζεται καθυποτάξαι.

Περὶ τῆς τῶν ζῳδίων μελοθεσίας.

Τὰς τῶν ἀνθρώπου μελοθεσίας ὑπέταξεν ὧν κυριεύει μελῶν. ἕκαστον τῶν ζῳδίων καὶ τῶν ἀστέρων διὰ τὸ εἰδέναι ἡμᾶς τὰ ἀσινῆ καὶ τὰ πάθη τὰ γινόμενα τοῖς ἀνθρώποις, ἀπὸ τοῦ κλήρου τῆς τύχης καὶ τοῦ δαίμονος, καὶ τῆς σίνους καὶ τῶν κυρίων αὐτοῦ, ἐξ ὧν καὶ γνωρίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὰ πάθη καὶ τὰ σίνη. ἀρκ-κῶς οὖν πάντα τὰ προειρημένα ἀκολούθως καὶ τῇ ἐπίλυσιν αὐτῶν ποιησάμενος, ὑποτάξω τὴν περὶ τὴν τῶν σχηματισμῶν ἐναργῆ δύναμιν.

[margin: τὰ σινή.] [margin: συν.]

Περὶ τριγώνων, καὶ τετραγώνων, καὶ ☍, καὶ τῶν ἀσυνδέτων λόγον ἐχόντων πρὸς ἄλληλα ὡς ἐν τύπῳ τῆς ἐπιμίξεων.

Τῶν τριγώνων καὶ □ καὶ ✱ σχηματισμῶν, διαφορὰς καθεστήκασιν, καὶ ἡ μὲν πρώτη καὶ μείζων ἐστὶν πασῶν, ἡ μοιρικῶς λαμβανομένη κατὰ τὸν πρόχειρον κανόνα Πτολεμαίου, καθὼς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἀπεδείξαμεν, ἡ δὲ δευτέρα ἐστίν, ἡ χρονική, ἣν αὖ Ἀντίγονος καὶ Φνάης ὁ Αἰγύπτιος, καὶ ἄλλοι τινὲς ὑπέταξαν καὶ ὠνόμασαν ἰσοσκελὲς τρίγωνον τῶν ἀναφορῶν τῶν ζῳδίων. ἡ δὲ τρίτη ἐστίν, ἡ ζῳδιακὴ καὶ κοινή, καὶ καθολική, καθ' ἣν πάντες πλανώμεθα, πολλάκις γὰρ τοῦ ἡλίου ὄντος ἐν ♌ περὶ μοίρ. α, τοῦ δὲ ♃ ὄντος ἐν τῷ ♂ ε περὶ μοίρας ι ἐφάνη τὸ τρίγωνον ♃ πρὸς ☉. οἱ δὲ τ' ἀργοὶ πρὸς ἀλλήλους, ἐσχηματίσθησαν· οὔτε γὰρ πλατυκῶς ἐν τοῖς τῶν ρκ μοίρ. καθεστήκασιν, οὔτε δὲ χρονικῶς ἐν τοῖς ρκ χρόνων τετυχήκασιν, οὔτε μὴν ἀναφορικῶς ἐν τοῖς τῶν ρκ μοίρ. λοιπὸν οὖν ἀπὸ τῶν πλανητῶν κεφαλαίων γίνεται. καλεῖται οὖν ἀεὶ τριγωνικὴ πλευρὰ ζῳδιακή, ἥτις πάλιν τὴν ἐνέργειαν ἔχει, ἐπειδὴ οὐ συνέχει αὐτὴν οὔτε ἡ μοιρική, οὔτε ἡ χρονική. ἐπεὶ οὖν τὴν μοιρικήν, △ καὶ □. καὶ ✱ πλευρὰν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὑπετάξαμεν διὰ τῶν κανόνων Πτολεμαίου, τὴν τε ζῳδιακὴν νῦν ὑποδείξαμεν, ἀναγκαῖον ᾠήθην ὑποτάξαι καὶ τὴν χρονικὴν δι' ἀποδείγματος. Ὑπόθου εἶναι τὸν ἥλιον ἐν τῷ κριῷ, ἐν τῷ δὲ ἀλεξανδρείας κλίματι μοίρ. α' καὶ τὸν ♃ ♌. μοίρ. β. καὶ τὸν ♂ ♌ μοίρ. ε, ποιῶ οὕτως. ἀναφορὰ ♈ χρόνοι κα μ' καὶ ἀναφορὰ ♉. χρόν. κε ς. ἀναφορὰ ♊ κη κ. καὶ ἀναφορὰ ♋ λδ μ γίνονται χρόν. τῶν δ ζῳδίων, ρς. μ ὑπολείπονται εἰς τὰ ρκ χρόν. ιγ, κ. εὑρίσκω περὶ τὰς ια

minuta stellarum effectiones, quẽadmodũ & de faciebus decanorum dictum est. Ptolemæus igitur in quibusdam finibus, non assensus est Aegyptijs. Quare necesse habuit horum quoque facere mentionem cum fines in prædictionibus adhibeantur. Splendidæ porrò & tenebrosę & obscuræ uim non paruam habent, si stellę in splendidis partibus repertę fuerint. quamobrem & hæc prius subiungere est coactus.

De signorum dominatu in membris.

Subiungit cui corporis humani mẽbro quodque signum & stella dominet, ut sciamus noxas & affectus qui hominibus accidunt. à parte fortunæ † & genio & noxa & dominis eius. Vnde etiam plerunque cognoscũtur affectus & uitia. Cum igitur omnia supradicta absoluerit ordine atque explicarit: subiungã etiam configurationum euidentem uim.

[margin: † τοῦ δαίμονος καὶ τοῦ σίνους.]

De trigonis, tetragonis & oppositis, & inter se non deuinctis, breuis explicatio.

Triangularium, quadrangulariũ & sextiliũ, configurationum discrimina sunt, ac primũ omniũque maximũ, quod partiliter sumitur secundum usitatam regulam Ptolemæi, ut antè demonstrauimus. alterum est, temporale, quod Antigonus & Phnanes Aegyptius & alij quidam subiunxerũt, & nominarunt æquicrurium triangulum ascensionis signorum. Tertium est, è signis, cõmune illud & uniuersale, in quo erramus omnes. Nam sæpe cum ☉ est in 1 ♌ ♃ in 5 ♂: apparuit △ ♃ & ☉. Si uero ignaui inter se configurati sunt. Neque ẽm platycè intra partes 120. neque temporaliter intra tẽpora 120 sunt constituti neque ratione ascẽsionum intra partes 120. Relinquitur ut a* capitibus planetarum. Vocatur igitur semper latus triangulare zodiacõ quod rursus uim habet, quoniam non continetur neque partili neque temporali. Quoniam igitur partile △ □ & ✱ latus antè subiunximus ex Ptolemęi regulis, necessarium duxi, etiam temporale per exemplum subiungere. Finge Solem esse in Alexandrino climate in ♈ parte prima. ♃ in ♌ 2. ♂ in ♌ 5. & sic agito. Tempora ascensionum ♈ sunt 21 40. Ascensio ♉ temporum 25. 6. Ascensio ♊ 28. 20. 8. Ascensio ♋ 34. 40. conficiuntur tempora 4 signorum 106. 40. Restant ad 120 tempora, 13. 20. inuenio circa 11.

[margin: κατὰ τὴν πρόχειρον Πτολεμαίου.] [margin: 20.]

* ♌

ὥρας τοῦ ♌. διπλώσας γὰρ τοὺς λε̄ χρόν. γίνονται χρόν. ο̄. τούτους ἑνδεκάκις καὶ ς″ ποιήσας, εὑρίσκω χρόν. ω̄ ε̄ οὓς ποιῶ παρὰ τὸν ξ̄. ἴσαι χρόνοι ιγ̄ κε̄. μιγνύμι τὰς ρς̄ μ. ὁμοῦ γίνονται, χρόνοι ρκ ε̄. εὑρίσκεται οὖν ἡ ιᾱ ς″ τοῦ ♌ ἐν τῷ δὲ ἀλεξανδρίας κλίματι, τρίγωνον ἰσοσκελὲς, ἀποτελοῦσα πρὸς τὴν πρώτην μοῖρ. τοῦ ♈. καὶ λέγομεν τὸν ♃ ὑπὸ ☉ θεωρεῖσθαι, χρονικῶς καὶ ζωδιακῶς τὸν δὲ ♂, ζωδιακῶς μόνον. ἐπειδὴ ὑπολείπονται τοῦ ♌ χρόνοι κᾱ λε̄. τούτους προστίθημι τῷ β ἰσοσκελεῖ △ οὕτω, ♌ χρόν. κᾱ λε̄ ♍ χρόν. λη̄ κ′ ♎ χρόν. λη̄ κ. ὁμοῦ γίνονται χρόν. ϟη̄ ιε̄. ὑπολείπονται πάλιν εἰς τὸν ρκ̄ χρόν. κα λε, τούτους εὑρίσκω παρὰ τὰς ιη̄ ς″, ζ μοίρ. τοῦ ♏. διπλώσαν γὰρ τὴν ἀναφορὰν τοῦ ♏ τοὺς λε̄ χρόν. γίνονται χρόν. ο̄, τούτους παρὰ τὰς ιη̄ ς′ ζ ποιήσας εὑρίσκω χρόνον α τθ̄, ἃ ποιῶ παρὰ τὸν ξ. γίνονται κᾱ με̄ οὓς πάλιν προστίθημι τοῖς ς̄ η ιε̄ γίνονται ὁμοῦ χρόν. ρκ̄ εὑρίσκονται οὖν αἱ ιη̄ ζ μοίρ. τοῦ ♏ ἐν τῷ ἀλεξανδρείας κλίματι τὸ β △ ἰσοσκελὲς ἀποτελοῦσαι πρὸς τὴν ια̅ ς′ μοίρ. τοῦ ♌. πάλιν ἐπειδὴ ὑπολείπονται τοῦ σκορπίου χρόν. ιγ ιε̄, τούτοις προστίθημι τὸ γ ἰσοσκελὲς △. ♏ χρόν. ιγ ιε. ♐ λα μ. ♍ κη̄ κ′. ♒ κε ♓ κᾱ μ. ὁμοῦ γίνονται ρο δ̄ χρόνοι. οἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ γ △ ἰσοσκελὲς, τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, αἱ γὰρ ὑπολειφθεῖσαι ε μοίρ. εἰς τοὺς ρκ χρόνους ἐν τῷ ια ὀρθῷ △ εἰσὶν ἐκ τῆς εἰρημένης τῆς δὲ αὐτῆς μεθόδου, καὶ τὰς ✱ καὶ □ πλευρὰς εὑρήσεις, αἳ εἶναι καλοῦνται χρονικαί.

Περὶ χρόνων καὶ κέντρων καὶ ἐπαναφορῶν καὶ ἀποκλιμάτων.

Ὁ μὲν ὡροσκόπος δηλοῖ τὴν πρώτην ἡλικίαν, τὸ μεσουραν. τὴν μέσην. ἡ δὲ δύσις, τὴν τελευταίαν. τὸ δὲ ὑπὸ γῆν κέντρ. τὸν θάνατον, καὶ τὰς μετ᾽ αὐτὸν γινομένας εὐδοξίας, ἢ ἀδοξίας καὶ πάλιν. τὸ μὲν ἀπόκλιμα τοῦ ὡροσκόπου σημαίνει τὰς ὠδῖνας τῆς ἀποκυήσεως, καὶ τὰ συμβαίνοντα τῇ μητρί, ὅτε ἦν καταγαστρὸς ὁ γεννώμενος. ὁ δὲ ὡροσκόπος τὴν ἀποτέξιν, καὶ τοὺς εὐθὺς μετ᾽ αὐτὴν χρόνους. ἡ δὲ ἐπαναφορὰ τοῦ ὡροσκόπου, τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς πρώτης ἡλικίας. τοῦ δὲ μεσουρανήματος τὸ ἀπόκλιμα, σημαίνει τοῦ μέσου χρόνου τοὺς πρώτους. τὸ δὲ μεσουράνημα τοῦ μέσου τοὺς μέσους. ἡ δὲ ἐπαναφορὰ τοὺς τελευταίους. τῆς δὲ δύσεως τὸ ἀπόκλιμα, σημαίνει τοῦ τελευταίου χρόνου τοὺς πρώτους. ἡ δὲ δύσις αὐτὴ, τοὺς μέσους. ἡ δὲ ἐπαναφορὰ τοὺς τελευταίους τοῦ δὲ ἀντιμεσουρανοῦντος τὸ ἀπόκλιμα, σημαίνει τὸν πρὸ τοῦ θανάτου χρόνον. τὸ δὲ ἀντιμεσουράνημα, αὐτὸν τὸν θάνατον, ἡ δὲ ἐπαναφορὰ, τὸν μετὰ τὸν θάνατον χρόνον, τούτων δὲ ἕκαστος τῶν ιβ τόπων λαγχάνει τὰς προηγουμένας μοίρας ε, καὶ τὰς ἐπαναφερομένας κε̄

* ♌ duplicatis enim 35 temporibus fiunt tēpora 70. Hæc cum undecies tempora 805. quæ cum addo ad 60 fiunt tempora 13.25. admisceo 106. 40. fiunt uniuerſa tempora 125. Reperitur igitur 11 pars ⁏. ♌ In Alexādrino climate triangulum æquicrurū conſtituere ad primam partem ♈ & dicimus Iouem à Sole ſpęctari ratione temporis & ſigni. Martem autem ratione ſigni duntaxat, quando relinquuntur tempora ♌ 21. 35 hæc apponito ſecundo æquicruro △ ſic ♌ tēpora 21. 35. ♏ tēpora 58. 20. ♎ tempora 38. 20. ſimul fiunt tempora 98.15. Rurſus reſtant ad tempora 120.21. 35. hæc rurſus reperio circa partes ♏ 18.7. Duplicara enim ♏ aſcenſione 35 temporibus. tempora fiunt 70. has ubi ad 18.* 7. adieci, reperio tempora 12 09. quæ addita 60. fiunt 21. 45. quæ adiungo * 6.8.15. fiunt ſimul tempora 120. Inueniuntur igitur 18 * & partes cū in Alexandrino climate, ſecundum △ æquicrurū efficientes ad 11 parrem ♌. Rurſus quia reliqua ſunt ♏ tempora 13.15. his adiungo tertiū trigonum æquicrurū ♏ temporū 13.15. ♐ 31.40. ♍ 28.20. ♒ 25 ♓ 21. 40. quæ ſimul faciūt 119 tempora quæ abſoluunt tertium △ æquicrurū zodiaci circuli. Reſiduę e̅m̅ 5 partes in 120. tempora in † 11 △ ſunt rectę. Eadem hac ratione ✱ & □ latera reperies, quæ temporalia nominantur.

De temporibus & angulis & ſuccedentibus & cadentibus.

Horoſcopus ſignificat primam ætatem M C mediam. Occaſus ultimam. angulus ſubterra, mortem. & gloriam aut ignominiā poſt mortem. Rurſus cadens horoſcopi hoc eſt, 12 ſignificat dolorem editi fœtus, & quę matri pregnanti acciderunt, horoſcopus editionē fætus, & tempora quæ ſtatim eam ſecuta ſunt. Succedens horoſcopi hoc eſt, 2. tēpora poſtrema primę ætatis M C. cadēs ſignificāt prima tempora ætatis mediæ. M C. media tempora mediæ ſuccedens hoc eſt, 11. poſtrema. Occaſus cadēs hoc eſt, 6. ſignificat poſtremę ætatis prima tēpora. Ipſe occaſus, media ſuccedens hoc eſt, 8 poſtrema. I M C cadens hoc eſt, 3. ſignificat tempus antecedens mortem. Ipſum I M C. ipſam mortem ſuccedens hoc eſt, 5. tempus poſt mortē. Horū 12 locorū quilibet ſortit̄ partes antegreſſus 5 & ſequētes 25. cum quadrantes 90 partium ſunt.

ἐπεὶ δὲ τετραγώνιοι ἡ ἐνενήκοντα μοιρ. τυγχάνουσιν

ἐπὶ

ἐὰν δὲ ἀπὸ διαφόρων ἀριθμῶν, τὰς τῶν τεταρτημορίων ἀριθμῶν μοίρ. εἰς τὰ τρία μέριζε τριμοιρίᾳ ἐξ ἴσου, καὶ γνώσῃ ἕκαστον τόπον, πόσας μοίρ. ἔχει τοῦ ζῳδιακοῦ. οἷον, ἐὰν τὸ μεσουράνημα τοῦ ὡροσκόπου ἀπέχῃ μοίρ. ξϛ΄. ἡ δύσις ἀφέξει τοῦ μεσουρανήματος μοίρ. πδ΄. καὶ τὸ ὑπόγειον κέντρον τοῦ δύνοντος μοίρ. ξϛ΄. καὶ ὁ ὡροσκόπος τοῦ ὑπογείου κέντρου μοίρ. πδ΄. ἐξ ὧν οἰκείως ἑκάστῳ τόπῳ ἐπιμερίσας ἐξ ἴσου, τὰς ἐπιβαλλούσας μοίρ. ἀπὸ τοῦ οἰκείου τεταρτημορίου ἀπὸ τῆς ὡροσκοπούσης μοίρας, καὶ τῶν προαναγομένων μοίρ. αὐτὴν τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος τῆς ἐκβολῆς ἐπὶ τὰ ἑπόμενα μαθήσῃ, ὡς ἔχει ὁ δωδεκάτροπος.

Ἐκ πόσων τρόπων γίνεται, τὰ ἀποτελέσματα τῶν πλανητῶν.

ὑπάρχει. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν πλανητῶν γίνονται κατὰ τρόπους ια΄. καὶ πρῶτος μὲν ὑπάρχει, ὅταν ὁ πλανήτης ἵσταται ἐν ἀγαθῷ τόπῳ ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου, εἴτε εἰς κέντρον, εἴτε εἰς τοὺς ἀκολούθους τόπους τῶν κέντρων, οὓς βλέπει ὁ ὡροσκόπος. δεύτερος δὲ ὅταν πλανήτης ὑπάρχῃ εἴς τινα τόπον τῆς ἰδίας ἀξίας, ἤγουν εἰς οἶκον, ἢ εἰς τρίγωνον, ἢ εἰς ὕψωμα, ἢ εἰς ὅριον, ἢ εἰς πρόσωπα, ἢ εἰς τόπον ἐν ᾧ χαίρει. τρίτος δὲ ὑπάρχει, ὅταν μὴ ᾖ ὁ πλανήτης ὑποπεποδισμένος, ἀλλ᾽ ὀρθοποδῶν. τέταρτος δὲ πλανάρχει, ὅταν ὁ πλανήτης μὴ συνοδεύῃ ἑτέρῳ κακοποιῷ πλανήτῃ ἢ διαμετρῇ, ἢ τετραγωνίζῃ. πέμπτος, τὸ μὴ φθάνειν αὐτὸν πλανήτην μὴ βλέποντα τὸν ὡροσκόπον. ἢ ὅταν ἐν τῷ ταπεινώματι αὐτοῦ. ἕκτος, ὅταν ἀγαθοποιὸς ὑπάρχῃ αὐτὸν ὑποδεχόμενος. ἕβδομος, ὅταν ὑπάρχωσιν οἱ ἀνώτεροι αὐτῆς πλανῆται οἱ ἀρσενικοί. ἤγουν ὁ ♄. ♃. ♂. ἀνατολικοί, ἤτοι φαινόμενοι εἰς τὴν ἀνατολήν, καὶ οἱ κατώτεροι πλανῆται ἤτοι οἱ θηλυκοί. ♀, ☿. ☾, δυτικοί, ἤτοι φαινόμενοι τῇ ἑσπέρᾳ εἰς τὴν δύσιν. ὄγδοος, ἵνα ὑπάρχωσιν οἱ πλανῆται εἰς τὸ φῶς αὐτῶν. ἤγουν τοῦτ᾽ ἔστιν οἱ μὲν ἀρσενικοί, κατὰ μὲν τὴν ἡμέραν ἐν τῷ ἐπάνω ἡμισφαιρίῳ· οἱ δὲ θηλυκοί, τὴν μὲν νύκτα ἐν τῷ ὑποκάτω. τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ἄνω. ἔνατος, ὅταν ὦσιν οἱ πλανῆται ἐν τῷ ζῳδίῳ στερεῷ. δέκατος, ὅταν ὦσιν οἱ πλανῆται ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἡλίου. ἤγουν μοίρ. πρὸς μοίρ. τότε γὰρ οἱ μὲν ἀγαθοποιοὶ στερεοῦσι τὸ ἀγαθόν. οἱ δὲ κακοποιοὶ τὸ κακόν. ἑνδέκατος, ὅταν οἱ μὲν ἀρσενικοὶ πλανῆται ὑπάρχωσιν ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς τεταρτημορίοις, οἱ δὲ θηλυκοὶ ἐν τοῖς θηλυκοῖς. καὶ πάλιν. οἱ μὲν ἀρσενικοὶ ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς ζῳδίοις. οἱ δὲ θηλυκοὶ ἐν τοῖς θηλυκοῖς.

Ἔκθεσις εἰς τὰς μαρτυρίας τῶν πλανητῶν.

Τοῦτο δ᾽ ἐστὶν ἡ μαρτυρία τῶν πλανητῶν, ἵνα μὴ ὑπάρχῃ ἀμφίβολος εἰς τὸ ναὶ ἢ εἰς τὸ οὔ. ὅταν ὁ πλανήτης ὑπάρχῃ εἴς τινα ἀξίαν αὐτοῦ, ἤγουν εἰς τὸν

Sin à diuerſis numeris quadrantium nume res partes: in tres partire trientes ex ęquo: & cognoſces quot quilibet locus partes habeat zodiaci. ueluti, ſi MC. ab horoſcopo ab fuerit partibus* 66. occaſus à M C aberit partibus 84, & I M C. ab occaſu partibus 66, & horoſcopus ab I M C partibus 84. e quibus ubi ut par eſt, loco cuiq; diuiſeris conuenientes partes à ſuo quadrante, à parte horoſcopi & cum antegreſſis partibus initio facto eiectionis ad ſequẽtia: cognoſces ut ſe habeat duodenarius modus.

Quot modis fiant effectus Planetarum.

Effectus planetarum fiunt modis 11. quorum primus eſt, cũ planeta ſtet in bono loco ab horoſcopo ſiue in angulo, ſiue locis angulos ſequentibus quæ horoſcopus aſpicit. Secundus cũ planeta eſt in aliquo loco dignitatis ſuæ, ſiue in domicilio, ſiue trigono, ſiue altitudine, ſiue termino, ſiue faciei, ſiue loco quo gaudet. Tertius eſt, cum planeta non eſt retrogradus, ſed directus. Quartus cum planeta non congreditur cum alio malefico planeta, nec ei opponitur, aut per quadratum aduerſatur. Quintus ne planeta horoſcopum non aſpiciat, aut in ſua deiectione ſit. Sextus, ſi quis eum recipiat. Septimus ſi planetæ ſuperiores maſculi, uidelicet ♄ ♃ ♂ ſint orientales aut appareant in ortu: inferiores autem planetæ, uidelicet fœminini ♀ ☿ ☽, occidentales, aut ueſperi in occaſu appareãt. Octauus, ut ſint Planetę in ſuo lumine uidelicet, ut ſint maſculi interdiu in ſuperiore hemiſphærio: fœminini noctu in inferiore, interdiu in ſuperiore. Nonus, ſi ſint planetæ in ſigno fixo. Decimus, ſi ſint in corde Solis, hoc eſt, in eadem parte Tunc enim benefici ſtabile reddunt bonum: malefici malum. Vndecimus cum maſculini planetæ in maſculinis quadrantibus ſunt, fœminini in fœmininis, & rurſus, maſculini in maſculinis ſignis, & fœminini in fœmininis.

In teſtimonia planetarum expoſitio.

Hoc eſt, teſtimonium planetarum, ut ne ſit ambiguum aliquid in affirmatione aut negatione, cum planeta eſt in aliqua dignitate ſua, uidelicet in ſuo domicilio,

ἴδιον οἶκον, ἢ εἰς τρίγωνον, ἢ εἰς ὕψωμα, ἢ εἰς ὅρια, ἢ εἰς πρόσωπον, τότε τι ἐπισημαίνει, πληροῖ αὐτό, τὰ ἀποτελέσματα τῶν πλανητῶν εἰσὶ δ´, † γοῦν δὲ ταῦτα: ἡ πρώτη χαρὰ ὅταν ὁ ἑρμῆς ἐμπέσῃ εἰς τὸν ὡροσκόπον, ἡ σελήνη εἰς τὸν τρίτον τόπον, ἡ ἀφροδίτη εἰς τὸν πέμπτον, ὁ ♂ εἰς τὸν ἕκτον. ὁ ☉ εἰς τὸν ἔννατον, ὁ ♃ εἰς τὸν ἑνδέκατον ὁ ♄ εἰς τὸν δωδέκατον: ἡ δευτέρα χαρά, ὅταν ὁ ♄ εἰς τὸν ♒, ὁ ♃ εἰς τὸν ♐ ὁ ♂ εἰς τὸν ♏. ὁ ἥλιος εἰς τὸν ♌. ἡ ♀ εἰς τὸν ♉. ὁ ☿ εἰς τὸν ♒ ἡ ☾ εἰς τὸν ♋: ἡ τρίτη χαρά, ὅταν οἱ ἀρσενικοὶ πλανῆται, ὑπάρχωσιν ἐν ἀρσενικοῖς, χαίρουσιν ὅταν ὦσιν ἀνατολικοὶ καὶ οἱ θηλυκοὶ ὅταν ὦσιν ἑσπέριοι: ἡ τετάρτη χαρά, ὅταν οἱ ἄρρενες πλανῆται, ὑπάρχωσιν ἐν ἀρρενικοῖς, τεταρτημορίοις, καὶ οἱ θηλυκοὶ ἐν τοῖς θηλυκοῖς ὁ δὲ ἑρμῆς χαίρει μετ' ἀμφοτέρων, ἤγουν ὅταν ὑπάρχῃ τῶν ἀρρενικῶν χαίρει μετ' αὐτῶν, καὶ ὅταν ὑπάρχῃ μετὰ θηλυκῶν χαίρει μετ' αὐτῶν.

Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ☉ ἀφικνοῦνται μοίρ. λ´. ἔμπροσθεν ιε´, καὶ ὄπισθεν ιε´. τῆς ☾, μοίρ. κδ´. ἔμπροσθεν δώδεκα, καὶ ὄπισθεν δώδεκα: τοῦ ♄, καὶ τοῦ ♃. μοῖραι ιη´. ἔμπροσθεν ἐννέα. καὶ ὄπισθεν ἐννέα. τῆς ♀ καὶ τοῦ ☿ ιδ´. ἔμπροσθεν ἑπτὰ καὶ ὄπισθεν ἑπτά. τοῦ ♂ ιϛ´ ἔμπροσθεν ὀκτὼ καὶ ὄπισθεν ὀκτώ.

ΤΕΛΟΣ.

domicilio, aut triplicitate, aut exultatione, aut finibus, aut faciem tunc ſi quid ſignificat, perficit. Effectus planetarum ſunt 4, uidelicet Si primum gaudium, ſi ♉ inciderit in horoſcopum, Sol in 3. ♀ in 5 Mars in 6. Iupiter in 11. Sol. in 9. Satur. in duodecim. Secundum gaudium. Cum Satur. inciderit in Aquarium, Iupiter in Sagittariū, Mars in Scorpionem, Sol in Leonem, Venus in Taurum, Mercurius in † Aquarium, Luna in Cancrum. Tertium gaudium, cum maſculini planetæ fuerint orientales: fœminini, ueſpertini. Quartum gaudium: cum maſculi planetę ſunt in quadrantibus maſculis & fœminei in fœmineis. ☿ autem cum gaudet utriſque, hoc eſt, coniunctus cum maſculinis, gaudet cum eis, & cum eſt cum fœmineis, gaudet cum eis.

Radij Solis ſparguntur in partes 30. 15 antè & 15 poſt. Luna 24. 12 ante & 12 pòſt. Saturnus & Iupitur 18. 9 ante & 9 poſt. Mars 16 ante 8 & 8 pòſt. Venus & Mercurius 14. 7 ante & totidem poſt.

FINIS.

HERMETIS PHILOSOPHI, DE REVO-lutionibus natiuitatum, incerto interprete.

ORNATISSIMO VIRO, PAVLO HAINTZELIO PAtricio Augustano. Hieronymus Vuolfius. S. P. D.

GRata & iucunda atq; etiam utilis mihi fuit Reuolutionum Hermetis tui lectio, tum propter iudicandi prudentiam, tum ob Methodum & copiosam doctrinæ huius explicationem: longè futura expeditior & acceptior, si græci Archetypi copia fuisset. Etsi enim quis Hermes iste fuerit ignoro (τρισμίγιστον quidem illum, cui cētum sententiæ Astrologicæ, haud scio quam rectè ascribuntur, non fuisse, persuasum habeo) nec fuisse Græcum, sed alterius alicuius nationis, siue Arabem, siue Saracenum, ex multis eius locis intelligi potest: tamen latinæ conuersionis uestigia eò me deducūt, ut hoc opus è Græco translatum esse credam, fide sanè optima, uel immodica potius religione, unde ipsa dictio alicubi & obscurata & propè contaminata est. Accessit & scripturæ intricatæ & perplexæ difficultas, In qua legenda quanta industria & ingenij sagacitate elaboraris, apographon tuum & asterisci indicant, nec ego ex ijs Labyrinthis, absque opera tua ubique euadere potuissem. Nunc & tuis coniecturis adiutus, & linguæ græcæ in conuersione lineamenta secutus, & diuinatione quadam mini mè temeraria ex ipsius orationis serie & consensu sentētiarum fretus: effecisse me confido, ut pauca in hoc libro desiderentur, nisi fortè genus orationis melius requiras. In quo ipso etiam tuæ uoluntati libens morem gessissem, si mihi Græcus Hermes contigisset. In alieno uerò opere hactenus ingeniosus esse uolui, & ubi rectè potui, & à librario corrupta emendarem & ab interprete obscurata illustrarem. In cæteris, orationem eius ad Latinitatis leges astringere nolui, neq; etiam potui hoc tempore, cum ad publicas occupationes priuatus accessit labor, Historię Georgij Cedreni cum zonara meo conferendæ. è qua, uti ex aliquot paginarum lectione conijcio, multa scitu dignissima & minime peruulgata suo tempore (si fatis uisum fuerit) depromam, & omnibus omnium poëtarum scriptis tantam lucem inferam, ut posthac & paulò rectius intelligantur, & non in nugis & fabulis (ut plerique persuasum habent) occupati fuisse, sed res graues ac difficiles tractasse, & historias mirabilibus figuris de industria & quidem facetissime inuoluisse, & suauissimis numeris decantasse uideantur. Quæ qui non intelligunt (paucissimi aūt intelligūt) quid mirum, si diuinum hoc studium homines imperiti aspernantur? Sed ut ad institutum redeam: Hermetem tuum ad te remitto, non

ἁρμόζειν μόνον τὴν ἀπὸ τούτων μέθοδον, ἀλλὰ
καὶ πρὸς ἐνιαυσίους χρόνους ἐνόμιζον εἶναι ἀ-
κριβῶς λαχεῖν τὴν ἀπονέμησιν. ὑποστήσαντες
γὰρ τὸ ζώδιον λ μοιρ. ἕκαστον ὑπάρχειν, † εἶναι λ'
ἐτῶν. ὡς τὰς τ ξ μοιρ. τοῦ κύκλου, ἔχειν χρόν. τ ξ.
ὥστε τὴν μίαν εἶναι μοιρ. ἐνιαυτόν. ἐχρήσαντο δὲ
τοῖς χρόνοις, περὶ τὰς ἀναφορὰς τῶν ζωδίων ὥστε
τοῦ κριοῦ ἀναφερομένου αὐτοῖς περὶ τὸ δι' ἀλεξ-
ανδρείας κλίμα μοίρας * κα, μ' ἀναφέρεσθαι λέ-
γειν αὐτόν, περὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀναφοράν, ἔτεσιν κη
καὶ μησὶν η. διελόντες οὖν τὸν κα ἐνιαυτὸν καὶ
μῆνας η ἡμέρας κ. ἐπεὶ δὲ ὁ ♉ αὐτοῖς περὶ τὸ αὐτὸ
κλίμα ἀναφέρεται χρόνοις κε, τουτέστιν ἐτῶν
κε, διαιρεθέντων τῶν κε ἐτῶν εἰς τὰς λ μοιρ.
τοῦ ♉ ἐπιβάλλουσιν ἑκάστῃ μοιρ. μῆνες ι, εἰ μὲν
οὖν αὐτοῖς σύμφωνος καὶ ὁ Πτολεμαῖος τὰ τῶν
ἀναφορῶν πεπραγματεύετο, ἦμεν ἑτοίμως παρ'
ἐκείνων λαβόντες τὰς διαιρέσεις τῶν χρονικῶν
μεγεθῶν, τὰς εἰς ἑκάστην μοῖραν, πραγμάτων
ἀπηλλάχθαι. ἐπεὶ δὲ αὐτὸς παρηλλαγμένας τὰς
ἀναφορὰς ὑπέδειξεν εἶναι, ἢ ἐκεῖνοι ᾠήθησαν, αὐτὸς
δεῖ δηλῶν περὶ ἀναλογίαν, ἣν αὐτὸς ἐπραγμα-
τεύσατο ἐν τοῖς προχείροις κανόσι τῶν εἰς τὰς λ
μοιρ. ἑκάστου ζωδίου ἀναφορικῶν χρόνων.

Ἐν πόσοις χρόνοις ἑκάστη μοῖρ. ἀναφέρεται καθ' ἕκαστον ζώδιον.

Πόσῳ γὰρ ἑκάστη μοῖρ. ἀναφέρεται χρόνῳ, οὕτως
εὑρίσκεται, ἐπεὶ γὰρ ἑκάστου ζωδίου μοιρ. λ. αἱ
δὲ ἀναφοραί, ἢ ὑπερβάλλουσιν ἢ ἐλλείπουσι τῶν μὲν
γὰρ τοῦ ♈ ἀναφοραὶ τοῦ διὰ τοῦ α κλίματος τοῦ
διὰ μερόης μοίρας κδ κ. τοῦ δὲ ταύρου διὰ τοῦ
αὐτοῦ κλίματος. μοιρ. λγ κγ ἵνα δὲ γνῶμεν πό-
σῳ ἑκάστη μοῖρα ἀναφέρεται: ἀναλύσομεν εἰς ἑξ-
ηκοστὰ τὰς τοῦ ὅλου ζωδίου ἀναφοράς. οἷον ἐπὶ τοῦ
κριοῦ, τὰς κδ μοιρ. κ ἀναλύσαντες εἰς ἑξηκοστά,
τὰ πάντα εὑρίσκομεν λεπτὰ αυξ. ταῦτα δὲ
μερίζοντες εἰς λ, τοσαῦται γὰρ ἑκάστου ζωδίου εἰ-
σὶ μοιρ. εὑρίσκομεν ἑκάστην μοιρ. ἔχουσαν πρῶτα
μη λεπτά. καὶ δεύτερα ἑξηκοστὰ * κ. περὶ δὲ ταύ-
την τὴν ἀναλογίαν τῶν τῶν ἀναφορῶν ἑκάστου
ζωδίου χρόν. εἰς ἔτι μεταλαβόντες, ἢ μῆνας με-
ρίζομεν, εἰς ἑκάστην ἡμέραν τοὺς ἐπιβάλλοντας,
† ἢ μῆνας, ἢ καὶ ἐνιαυτόν. ποιήσομεν δὲ οὕτως.
τὰς οὖν ἀναφορὰς τοῦ κριοῦ, * διὰ τὸ μερόης κλί-
μα οὔσης μοιρ. κδ κ. πολλαπλασιάζομεν τὰς
κδ κ, εἰς τοὺς ιβ μῆνας.* γίνονται οὖν κδ ἡμέ-
ραι. λογιζομένης ἑκάστης εἰς ἐνιαυτ. μῆνες σπη
τὰ δὲ λεπτὰ κ. σκέπτομαι τί μέρος ἐστὶ τῆς ἑξηκον-
τάδος, ἔστι δὲ τοῦτο τὸ γ, ὅπερ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ
ληφθέν, ποιεῖ μῆνας δ. γίγνονται οὖν τὸ αὐτὸ
μῆνες * σξβ. καὶ μερίζω ὑπὸ τὸ τριακοντά
μοιρ. καὶ ἐπιβάλλουσιν ἑκάστῃ μοίρᾳ, μῆ-
νες θ. καὶ παραλείπονται μῆνες κβ, οὓς εἰς ἡ-
μέρας ἀναλύσας. ἔχω † σξ. ταύτας πάλιν

ἐν τῷ διὰ με-ρόης κλίματι

ἡμέρας.

horas, ſed & ad annua ſpatia accurate perg-
renda, cõmodã iudicarunt. Cum enim ſtatu
iſſent, quodlibet ſignum eſſe 30 partiũ. uni-
cuiq; ſigno 30 annos tribuerũt, ut partes cir-
culi omnes 360 cõtinerent. & ſingulæ partes
ſingulos annos conficerent. Vſi aũt ſunt pro
aſcenſione ſignorum: Itaq; cũ ♈ apud eos in
Alexandrino climate aſcendat partibus † 21.
40. cum aſcendere dicunt pro ſua aſcẽſione
annis † 28. & menſib. 8. diuiſo 21 anno & men
ſibus 8 & diebus 20. Quando autẽ ♉ in eo
dem climate 25 temporibus aſcendit, hoc eſt
annis 25. diſtributis 25 annis in 30 partes Tau
ri: cõueniunt ſingulis partib. deni menſes. Si
igitur Ptolemæus rationẽ aſcenſionum eo-
dem modo tractaſſet: alacriter accepta ab eis
diſtributione ſpatij temporum negotio ſin-
gularum partium tractandarum liberari fa-
cile potuiſſemus. Cum aũt ipſe alias eſſe aſcẽ
ſiones demonſtrauit quã illi opinati ſunt: no
bis ea diſtributio temporũ aſcenſionaliũ ſe-
quenda eſt, quę congruat cum illius ratione
in uſitatis regulis de 30. partib. cuiuſq; ſigni.

28.

Quanto tempore pars quælibet, in quolibet ſigno aſcendat.

Quanto tempore pars quælibet aſcendat, ſic
inuenitur. Cum ſint uniuſcuiuſq; ſigni par-
tes 30. aſcenſiones aut ſuperant, aut ſuperan
tur. Nã ♈ aſcenſiones in primo climate Me-
ruẽno ſunt partium 24. 20. ♉ in eodem clima
te, partium 33. 23. Vt igit̃ ſciamus quãto tem-
pore quælibet pars aſcendat, in partes ſexa-
geſimas. totius ſigni aſcẽſiones reſoluemus.
ueluti, in ♈ 24 partib. Minutis 20. in ſexageſi-
ma reſolutis, minuta reperimus in ſumma 14
60. q̃ ſi diuidamus in partes 30 (tot ẽm cuiq;
ſigno partes ſunt) inuenicmus quãq; partẽ
habere, prima minuta 48. ſecũda ſexageſima
20 † Quod ſi aſcenſionũ tempora cuiuſq; ſig
ni hac proportione in annos mutemus. aut
menſes in ſingulos dies partiamur pro rata
parte temporis, * aut in menſes, aut in annos.
Faciemus aũt ſic. Aſcenſiones ♈ in Meroẽ-
no climate, quæ ſunt 24. 20. multiplicemus
in 12. menſes, fiunt igitur 24 dies, cõputato u-
noquoq; in annum, menſes 288, minuta 20.
conſidero quæ pars futura ſit cuiuſq; ſexa-
geſimæ. Eſt autem hæc tertia, quæ de anno
ſumpta. facit menſes tres, fiunt in ſumma
menſes * 262. eos diuido in 30 partes. &
conueniunt unicuique parti menſes no-
uem & relinquuntur menſes 22 quibus in di
es reſolutis habeo dies 660, hos rurſus

in 30

εἰς λ̄ μοιρῶν. καὶ ἀπαρτίζει ἐξ ἡμερῶν κ̄β. ὥστε
ἐπιβάλλειν ἑκάστῃ μοίρᾳ τοῦ τε κριοῦ καὶ τῶν ♓
εἰσὶ δὲ πανταχοῦ ἰσανάφοροι. ἐπιβάλλει οὖν ἐ-
πὶ τῷ κλίματι τοῦ διὰ Μερόης † ἐν ἑκάστῃ μοίρ. (ἀνά)
μῆνας θ̄ ἡμ. κ̄β, ταῖς δὲ δυσὶ μοίρ. τὸ διπλάσι-
ον, τουτέστι μῆνες ι̅η̅ ἡμ. μ̄δ. ταῖς δὲ τρισὶν ἔτη
δύο μῆνας * ε̄. ἡμ. ς̄. ὁ δὲ αὐτὸς ἔφοδος, καὶ
καθ' ἕκαστον ζώδιον ἔσται, καὶ καθ' ἕκαστον κλίμα.

Ὅπως μερίζειν τὰς ἀναφορὰς ἐκδιδάξει. †
καὶ μῆνας καὶ ὅπως τοὺς ὡριαίους χρόνους. καὶ γὰρ
ἐκ τούτων τὰ † ἐπισκέπτονται. ἐν παντὶ δὲ κλί-
ματι, καθ' ἕκαστον ζώδιον καὶ μοίρ. ἑκάστην, πα-
ράκεινται ὡριαῖοι χρόνοι ὧν κατὰ μεταφορὰν ἀξιοῦ-
σιν λαμβάνειν τὰ ἔτη, καὶ τοὺς μῆνας, καὶ ὅταν
ἡμερινὸν ᾖ τὸ σχῆμα, λαμβάνουσι τοὺς παρακειμέ-
νους τῷ ἀέρι ὡριαίους χρόνους. ὅταν δὲ νυκτερινὸν ᾖ
τοὺς ἐν ♋. ἔσται δὲ σαφῆ ταῦτα, προϊόντος τοῦ λό-
γου, εἰς τὸ περὶ χρόν. ζωῆς.

Πῶς ἐστι τὴν διάκρισιν τῶν τε κέντρων καὶ ἐ-
παναφορῶν καὶ ἀποκλιμάτων, μοιρι-
κῶς διαιρεῖσθαι.

Ὁ Πτολεμαῖος φησιν εἰς τὸ περὶ χρόνων ζωῆς. τό-
πους μὲν τοίνυν ἀφετικοὺς δεῖ νομιστέον, τό τε περὶ
τὸν ὡροσκόπον δωδεκατημόριον, ἀπὸ πέντε μοι-
ρῶν τῶν * ἐπαναφερομένων αὐτοῦ τοῦ ὁρίζον-
τος, μέχρι τῶν λοιπῶν, καὶ ἐπαναφερομένων
μοιρῶν κ̄ε. πέντε προαναφερομένας ἔλαβεν ἀπὸ
τοῦ ὡροσκόπου, καὶ κ̄ε ἑπομένας ὡς τοῦ δωδεκα-
τημορίου λ̄ μοιρ. ἔχοντος. τοῦτο δὲ ἐν τοῖς κλί-
μασι γίνεται, ὅτε τὸ ἰσημερινὸν σημεῖον ὡροσ-
κοπεῖ. ἐπεὶ τὸ προστασσόντων ἡμικύκλιον, τὸ
ἀπὸ ♈ μέχρι τῆς ♍ ὡροσκοποῦν, ἀεὶ τὰ ἀπηλιωτικὰ
τεταρτημόρια μείζονα ποιεῖ πάντα τῶν ς̄ μοι-
ρῶν, τὰ δὲ λιβυκά, ἐλάττονα. ἀνάπαλιν δὲ ἀπὸ
ὡροσκοπεῖ τῶν ὑπακουόντων, ἐλάττονα μὲν τὰ
ἀπηλιωτικὰ ποιεῖ, μείζονα δὲ τὰ λιβυκὰ τῶν ς̄
μοιρῶν, καὶ δῆλον ὅτι δεῖ τὰς τοῦ τεταρτημορίου
τὰς ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος μέχρι τοῦ ὡροσκό-
που τέμνειν εἰς τρία, καὶ τοῦτο ἀπονέμειν τῷ ὡροσ-
κόπῳ. καὶ τῆς ποσότητος ταύτης τὰς ι̅ μοιρ. λα-
χεῖν προαναφερομένας. τὰς δὲ λοιπὰς ἑπομένας
ἔχειν. καὶ ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τεταρτη-
μορίων ποιεῖν. εἰ δέ τις λέγει δεῖ, ἑκάστῳ τόπῳ ἀ-
νηκούσης ποσότητος τῶν μοιρῶν τὸ ς̄ προανα-
φέρεσθαι, οὐκ ὀρθῶς οἴεται. ἔστω γὰρ εἰ τύχοι τὸ μετα-
ξὺ τοῦ μεσουρανήματος καὶ τοῦ ὡροσκόπου, μοιρ. ο̅β̅
τὸ δὲ ἑξῆς τεταρτημόριον δηλονότι, ρ̄η. ἔσται οὖν
τὰ μὲν ς̄, ἀπὸ κ̄δ, τὰ δὲ ς̄ ἀπὸ λ̄ς. αἱ τοίνυν πρὸ τοῦ
μεσουρ. μοιρ. δ̄ ἔσονται, εἴκοσι δὲ ἑξῆς, καὶ ἔτι τοῦ ι̅α̅ καὶ
τοῦ ι̅β̅. μ̄η. καὶ παραλήψονται † πρὸς τοῦ ὡροσκόπου
μόναι δ̄. ἦσαν γὰρ αἱ πᾶσαι ο̅β̅. ὧν ξ̄η λειπαὶ
δ̄ εἰς ἐξ ἀπὸ ὡροσκόπος. δέον κατὰ τὴν μέθοδον
ἔχειν ς̄. τῶν γὰρ λ̄ς τὸ ς̄. ς̄. ἀδύνατος οὖν ὁ
τοιοῦτος μέθοδος, ἀλλ' οὐδὲ ταῖς ἀναφοραῖς

in 30 diuiso & perficit numerus 220 dierū. Itaque competunt unicuique parti ♈ & ♓ (nam ubique pares ascensiones habent) competunt igitur in Meroeno climate unicuique parti mē ses 9. dies 22. duabus aūt partibus duplū, hoc est, menses 18 dies 44. Tribus, anni duo, menses 5. dies 6, Eadem ratio erit cuiusuis alterius signi & climatis. Annotatio edocebit quomodo ascensiones & menses & horaria tempora sint distribuenda. Nam ex his etiam anni considerantur. In omni autem climate, in unoquoque signo & parte qualibet, adiacent horaria tempora. secundum quorū trāslationem censent sumendos esse annos & mēses. Et cum diurna est figura assumūt horaria tē pora †aeri adiacentia: cum nocturna, in ♋. Intelligentur autē hæc progressa oratione ad tractatum de temporibus uitæ.

stellæ ἀέρι ἀστέρι

Quomodo anguli & succedentia & cadentia loca distribuenda sint.

Ptolemęus de uitæ tēporib. hęc tradit. Loca progationis seu hylegialia existimanda sunt signum horoscopi, à quinque partib. antegressis usque ad reliquas & sequentes 25. Quinque antegressas horoscopum sumit, & 25 sequentes, quippe cū signum partes habeat 30. hoc uero in * climatib. accidit, cum æquinoctiale signum horoscopum occupat. Etenim imperantium semicirculus ab ♈ usque ad ♍, semper orientales quadrantes maiores reddit omnes 6 partibus, Occidentales minores. Rursus si quod obedientium tenet horoscopum minores, orientales maiores occidentales quadrantes facit sex partibus, & constat partes quadrantis a M C. usque ad partem horoscopi secandas esse bifariam, idque horoscopo tribuendum, & quātitatis eius decem partes sumendas, quę prius oriuntur, reliquas autem quę sequūtur, habendas. Eodē modo & in reliquis quadrantib. faciendum est. Si quis autem dicit, sextam partem quantitatis unicuique loco cōpetentis prius ascendisse: non rectè opinatur. Est enim, exempli gratia interuallum. Med Cœl. & horoscopi partium 72. sequens quadrans nimirum erit partium 108. Erunt igitur sex a 19. & alię sex, a 36. Quatuor igit͛ partes ante M C. erunt uiginti deinceps, prętereaque loci undecimi & duodecimi 48. & ad horoscopū assument͛ tātū 4. Fuerūt enim partes uniuersæ 72. de quib. 48 distributis, relinquunt͛, cū ex illa ratione 6 habere deberet. Nā 36, sexta pars sunt sex. locū igit͛ nullū habet illa ratio, neque etiā ascēsio

quinque.

εἶον τε χρῆσθαι, ὥστε ἀπονέμειν ἑκάστῳ τόπῳ λ̄. Ἐπὶ γὰρ ε̄ μοιρ. τῶν ἀστέρων ἀνατελλούσης, ἐν τῷ ε̄ ἢ ς̄ κλίματι μέχρι τοῦ ὑπὸ γῆν μεσουρανήματος, αἱ ἀναφοραὶ μόλις εἰσὶν ξ̄. καὶ οὕτως οὐχ ἕξομεν τί δοῦναι τῷ τρίτῳ τόπῳ. ὥς τε οὐδὲ τοῦτο δυνατόν. ἀλλ' οὐδὲ τὸ λ̄ μοιρ. ἑκάστῳ νέμειν δυνατόν, πάλιν γὰρ ♒ ἀνατέλλοντος καὶ ♐ μεσουρανοῦντος. μεταξὺ εὑρίσκονται μοίρ. ο̄. ἔδει δὲ ξ̄, εἴπερ ἕκαστον ἕξει μοίρ. λ̄. ἐξ ἀνάγκης οὖν προλαμβάνεται τὸ ε̄ μοίρ. προαναφέρεσθαι τοῦ ὡροσκόπου. τὴν δὲ ἐπιφερομένην λοιπὴν ποσότητα ἕπεσθαι τῇ ἐκ τοῦ κατὰ τὸ τεταρτημόριον μερισμοῦ.

ἔδει.

Περὶ τοῦ ποῖον μέλος τοῦ σώματος ἕκαστον τῶν ζῳδίων κεκλήρωται.

Ἔτι δὲ τῶν ζῳδίων ἕκαστον τι κεκλήρωται τῶν τοῦ σώματος μελῶν ἃ προσδιορίζειν χρὴ ὅταν περὶ σίνους λέγωσι. ♈ κεφαλήν, ♉ τένοντα καὶ τράχηλον ♊ ὤμους καὶ βραχίονα. ♋ † στῆθος καὶ πλευράς. ♌ τὸ διάφραγμα, καὶ τὸν στόμαχον, καὶ τὴν γαστέρα. ♍ ὑποχόνδρια, καὶ λαγόνας. ♎. καὶ γλουτούς. ♏ αἰδοῖα καὶ τοὺς κρυπτοὺς καὶ γονίμους τόπους. ♐, γόνατα, κατὰ δέ τινας καὶ βουβῶνας. καὶ ἀγκώνων καμπάς. ♑ ὀσφὺν καὶ ἰσχία. ♒ κνήμας καὶ σφυρὰ ♓ πόδας.

Ποῖος ἕκαστος τῶν ἀστέρων κυριεύει μερῶν.

κυκλοῦσθαι.
βρόγχον.
νεῦρ.

Κατὰ ταῦτα δὲ καὶ τοὺς ἀστέρας † κυκλοῦσθαί φασι τῶν μὲν ἐντὸς ♄, τῇ φλεγματώδει ὑγρότητα, καὶ † βρόγχον, καὶ λύσιν γαστέρων. ♃ δὲ ἧπαρ καὶ τὴν † περὶ αὐτοῦ εὐτροφίαν, καὶ τὸ ὑπὸ τὸν στόμαχον, καὶ νεῦρα. ♂ δὲ αἷμα καὶ νεφρούς, καὶ τοὺς σπερματικοὺς τόπους, ♀ δὲ πνεύμονα, καὶ χολήν. ☿ δὲ ἀκοὴν καὶ ἀρτηρίαν, καὶ γλῶσσαν. ☉ δὲ καρδίαν, καὶ πνευματικήν, τουτέστιν αἰσθητικὴν κίνησιν, καὶ ὅρασιν, ἐπ' ἀνδρὸς μὲν τὴν δεξιάν, ἐπὶ δὲ θηλείας, τὴν εὐώνυμον. σελήνη δὲ κοινῶς μὲν ὅλον τὸ σῶμα. ἰδίως δὲ σπλῆνα καὶ μήνιγγας, καὶ μυελόν, καὶ ὅρασιν, ἀνδράσι μὲν, εὐώνυμον γυναιξὶ δὲ δεξιάν. ἔτι δὲ τῶν ἐκτὸς ♄ μὲν. ἄρχειν χρονίων πραγμάτων. ὑγρότητός τε καὶ ψύξεως. καὶ † παλαιῶν ἔργων. καὶ ἀποθησαυρισμῶν, τελευτῆς καὶ ἐγγείων ἀρχαίων τε, καὶ πρεσβυτέρων, καὶ σπερμάτων καὶ ἀτέκνων προσώπων, πλεόντων, τελειότητος, καὶ βαθείας πονηρίας. καὶ ἐνδομυχίας, καὶ συκοφαντίας, καὶ βασκανίας, καὶ φθόνου, καὶ μόχθου, καὶ βλοσυρότητος, καὶ † βασάνων ἐξετάσεων, ἐν μὲν ἰδίοις τόποις χρηματίσας καὶ καλῶς * καὶ λαμπρῶς σχηματισθεὶς πρὸς τὴν γένεσιν, ὠφελεῖ ἐπ' ἀλλοτρίαις βλάβαις τὰς αὐξήσεις προσάγων. κακῶς δὲ σχηματισθεὶς μόχθους, καὶ συμφορὰς ἐπάγει. καλεῖται δὲ φαίνων. ὁ δὲ τοῦ διὸς ἡγεῖται μεγαλοπρεπείας. δόξης. σεμνότητος ἀπολαύσεώς τε καὶ εὐτροφίας. ἀρχῆς καὶ τιμῆς εὐτεκνίας τε καὶ τοῖς πράγμασι καὶ ὄχλοις ἀποδοχῆς. καλεῖται δὲ φαέθων ὁ δὲ τοῦ ♂ διάπυρός τε ὤν, αἱματώδης, καυτήριόν τε πρὸ

♄ ἡγεμονία.
παλαιῶν.
βασανιστῶν βασάνων.
♃ ἡγεμονία
♂ ἡγεμονία

nibus ut licet ut cuilibet loco tricenæ partes tribuantur. Nam sexta stellarū parte oriente in quinto aut sexto climate usq; ad I M C, ascensiones uix sunt 60. & sic non habituri simus, quod tertio loco debemus. Itaq; ne hoc quidem potest fieri, ac ne illud quidē, ut unicuiq; loco tricenæ partes tribuant. Nam ♒ oriente & ♐ M C obtinēte, partes in medio inueniūtur 70. oportebat aūt 60 si unūquidq; haberet 30 Necessariò igitur relinquitur. 5 partes ascendere ante horoscopum. reliquā autem debitam quantitatem sequi ex quadrantis distributione.

Quod cuiq; signo corporis membrum sit attributum.

Ad hæc quodlibet signū aliq̄d membrū corporis est sortitū, idq; tenendū est, antequā de læsione dicat. ♈ Caput. ♉ Iugulū, & collū ♊ humeros & brachia. ♋ pectus & latera. ♌ septū transuersum, stomachum & uentrem ♍ hypochondria & lumbos. ♎ * & nares: ♏ pudēda, & occulta atq; genitalia loca. ♐ genua, & quibusdam autorib. inguina & cubitorū flexus. ♍ lumbos & coxendices. ♒ tibias & talos, ♓ pedes.

Quibus partib. stella quælibet imperet.

Simili modo stellas etiam sortitas esse aiunt: ♄ ex interioribus, Phlegmaticum humorē, tussim & solutionē intestinorū. ♃ epar & nutrimentū quod ex eo generatur, & partes stomacho subiectas & neruos. ♂ renes & sanguinē, & seminalia loca. ♀ pulmones & bilem. ☿ auditū. arteriam & linguā ☉ Cor & spiritalē, hoc est sensitiuā motionē, & oculū in uiro dextrū in muliere sinistrū. ☽ in genere totū corpus, propriè splenē, meningas medullā & oculū in uiris sinistrū, in mulieribus dextrum. In externis rebus ♄ dominat rebus diuturnis humiditati & frigiditati & omnib. operib. & repositis opibus, rebus terrestrib. & antiquis, seminibus, & orbis personis, nautis, perfectioni, profundæ improbitati, occultis machinationib. calūniæ, liuori, inuidiæ, labori, toruitati, & tormentis seu quæstionib. Vnde in suis locis autoritate præditus, & bene atq; splēdide ad geniturā cōfiguratus, iuuat, ex alienis dānis incremēta offerens. Male cōfiguratus, labores & calamitates adducit. Vocatur aūt a græcis Phænon. ♃ præest magnificentiæ, gloriæ, grauitati, uoluptati & saginæ, magistratui & honori. fœcūditati, gratiæ magnatū & populi. Vocat aūt Phaethon ♂ igneus & cruētus & cauterio similis, p̄est ut diximus, calidissimo in nobis sanguini, &

♄ dominatus.
♃ dominatus.
♂ dominatus.

impetu

σόμαιος. ἀφηγεῖται γὰρ τῆς ἐν ἡμῖν θερμοτάτου αἵματος ὡς ἤρεται. καὶ σπερματικῆς ὁρμῆς, καὶ συλλήψεως καὶ γυναικείων ἐνεργειῶν, καὶ κινδύνων. καὶ θυμοῦ καὶ ὀργῆς, καὶ θράσους, καὶ βίας, καὶ παραβόλων πραγμάτων, καὶ παθῶν ὀξέων. στρατείας τε καὶ πολέμου καὶ σιδήρου χρήσεως καὶ τραυμάτων, καὶ πάντων τῶν μετ' ὀξύτητος, καὶ ἐκπλήξεως γινομένων, καλεῖται δὲ πυρόεις. ὁ ☉ δὲ πνεύματος ἄρχει, καὶ τῆς ἐν ἡμῖν αἰσθητικῆς ψυχῆς, καὶ πνευματικῆς κινήσεως, καὶ πνευματικοῦ, ἢ ἡγεμονικοῦ προσώπου. ὁ δὲ τῆς ♀ παρακείμενος μὲν τῷ ἡλίῳ, μεγέθος τε ἔχων καὶ φωτιζόμενος ὑπ' αὐτοῦ τῇ λαμπηδόνι, ἐπεὶ ὁ μὲν αἴθαλος, ἅτε καιομένου πυρός, ὑπὲρ τὸ ὑποκείμενον ταύτης πλάτος, εὐανέστατος καὶ καλὸς ὁρᾶται, ὅθεν διὰ μὲν ἱλαρότητα τοῦ φωτὸς ἄρχει εὐμορφίας εὐπρεπείας. καθαριότητος. λαμπηδόνος βίου. εὐκοσμίας. στεφανηφορίας. ἱερατείας. χρυσοφορίας. τρυφερότητος. διὰ δὲ τὸ συμπεφυκέναι καὶ αὐτοῦ τῷ ψυχικῷ τοῦ κόσμου στοιχείῳ. καὶ συμπαθείας, ἀπ' αὐτοῦ λαμβάνειν αὐγάς. ἄρχει φιλοστοργίας. ἔρωτος. ὀρέξεως, γάμου. ἱερωσύνης. εὐμουσίας, καὶ τῶν κοσμικῶν ἀρχῶν. καὶ θεατρικῶν τῶν τε συνοίκων. καὶ θηλυκῶν προσώπων. μητρὸς ἀδελφῆς. καὶ θυγατρός. καλεῖται δὲ φωσφόρος. ὁ δὲ τοῦ ἑρμοῦ, συνεπόμενος τῷ ἡλίῳ, † παρμύδης μὲν φαίνεται. καὶ σπανιώτερος ὁρᾶται ἀεὶ δὲ ἐκεῖ τοῦ ἡλίου πρὸς αὐτοῦ τεταγμένος, καὶ πλεονάκις ἀνατέλλων καὶ δύνων ὑπὸ τὰς αὐγάς, ἄρχει † γὰρ οἷα δὴ τῷ ἡγεμονικῷ παρακείμενος ψυχικῆς κινήσεως ἄρχων τῷ στοιχείῳ, φρονήσεως, καὶ λόγου, καὶ ἐπιστήμης. καὶ ὅσα λόγῳ διοικεῖται. παιδείας. ἐμπειρίας. πραγματείας. φιλίας. κοινωνίας. συναλλάγματος. ἑταιρείας. ὑπηρεσίας. ἔτι δὲ καὶ νεωτέρων προσώπων. τέκνων τε, καὶ θρεμμάτων. καλεῖται δὲ στίλβων. ἡ δὲ σελήνη προσγειοτάτη ὑπάρχουσα, καὶ τὰς πάντων ἀπορροίας δεχομένη τῷ ἑαυτῆς μεγέθει, καὶ διακονοῦσα πρὸς τὴν ὑποκειμένην: ἄρχει τοῦ παντὸς ἡμῶν σώματος, καὶ τῆς περὶ αὐτὸ ὑγείας. καὶ καταστάσεως. καὶ μητρός. καὶ ἡγεμονικῶν γυναικῶν.

Περὶ ὧν ἱματισμῶν καὶ βαφῆς κυριεύουσαι ἢ χροιᾶς.

ὁ ♄ βαφῆς κασσοριζούσης. ἡ ♀ λευκῆς χροιᾶς. ὁ ♃ γαλαϊζούσης, ὑπὲρ τὸ λευκὸν ῥεπούσης μικρόν. ὁ ♂ πυρίνης. φλογίνης ἀληθινῆς: ὁ ☉, χρυσοκιτρίνης: ἡ σελήνη πρασίνου.

Περὶ τῶν λϛ δεκανῶν καὶ τῶν παρανατελλόντων αὐτοῖς προσώπων.

Τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, εἰς ιβ † ζώδια τετμημένου, τουτέστιν εἰς ιβ ζώδια ἕτερα τμήματα λϛ ὑπέθεντο οἱ παλαιοί. οὕστινας ἐκάλεσαν δεκανούς. καὶ τούτους ἐμέρισαν κατὰ ζώδιον δέκα μοίρ. ἄρχειν. διὸ καὶ δεκανὸς καλεῖται, ὑπόκειται δὲ τούτοις τοῖς δεκανοῖς. οἱ εἰρημένοι ἐν τῷ ζωδιακῷ ☉ παρανατέλλοντες, ἔχουσι δὲ καὶ πρόσωπα τῶν ζ. ἀστέρων αἵ τινα

ἐπιθύμ. (marg.) — ☉ ἡγεμονία (marg.) — ♀ ἡγεμονία (marg.) — ☿ ἡγεμονία (marg.) — ☽ ἡγεμονία (marg.) — δεκανοί (marg.)

impetui feminali.* & cóceptui muliebri, acti oni & periculis, iracundiæ, iræ, audaciæ, uio lentiæ, facinoribus desperatis, & affectib. re pentinis, expeditioni, bello, usui ferri, uulne ribus & omnibus quæ fiunt cũ celeritate & terrore. Vocatur autẽ Pirois. ☉ spiritui im perat, & sentiente in nobis animo, & spirita li motui, & personę spiritali motui, & perso næ spiritali aut imperio præditæ ♀ uicina So li magna & splendore illius illustrata. Nam fulgor eius tanq̃ ardentis ignis in huius lati tudinem descendit, speciosissima & pulcher rima cernitur. Vnde ob luminis hilaritatem præest formositati, decori, mundicijs, splendi dæ uitæ ornatui, coronatui, sacerdotio, aure is ornamentis, delitijs. Quia uerò & ipsa mũ di animali elemento adest, & splendorẽ affe ctionis ab eo sumit, dominat̃ charitati, amo ri, appetitioni, coniugio, religioni, elegantię, & * mũdanis imperijs, & spectaculis & cõtu bernalibus atq; fœmineis personis, matri, so rori, filiæ. Vocatur autem Lucifer. ☿ Solem comitans, uĩbrās apparet ac rarius, semperq; prope solem cernitur, iuxta quem colloca tus est, sępissime oritur & radios subit. Prçest quippe uicinus, elemento principali, quod animali motui pręest dominatur, prudentię, orationi scientiæ, & ijs quæ ratione atq; ora tione administrantur, disciplinę, experiẽtiæ, actionibus forensibus, amicitiæ, communita ti, contractui, societati, ministerio, præterea personis etiam in moribus, liberis, & pecudi bus & appellat̃ Stilbon. ☽ quæ terræ citima fertur, omnium defluxiones sua magnitudi ne excipiẽs, & terræ impertiens, dominatur toti nostro corpori, & eius sanitati & consti tutioni, & matri, & matronis imperio p̃ditis.

Quibus uestimentis, tincturis aut coloribus præsint.

Græca sic habẽt, ὁ ♄ βαφῆς κασσοριζούσης. ἡ ♀ λευκῆς χροιᾶς: ὁ ♃ γαλαϊζούσης ὑπὲρ τὸ λευκὸν ῥεπούσης μικρόν: ὁ ♂ πυρίνας, φλογίνης, ἀληπινῆς (fortasse αὐγῆς) ὁ ☉ χρυσοκιτρίνης. ἡ ☽ πρασίνου.

♄ Prçest tincturæ fibræ simili: ♀ albo colori ♃ mustelino paululũ ad albũ declinãti ♂ igneo, flãmeo, † ueraci. ☉ aurocitrino. ☽ uiridi

De 36. decurijs & iuxta eas orientib. facieb.

Zodiaco circulo, in 12 partes, quæ signa uo cant̃ secto, ueteres alias 36. sectiões statuerũt q̃s decanos uocarunt, eosq; sic diuiserũt, ut singuli duas cuiusq; signi partes tenerent. Vnde etiam decanus appellatur. His deca nis sub sunt facies, quas iuxta zodiacum cir culum oriri dictum est, & facies septem

☉ dominatur. (marg.) — ♀ dominatio (marg.) — τῶν κοσμικῶν ἀρχῶν. (marg.) — ☿ dominatur. (marg.)

 planeta-

συμπάθειαν ἔχουσι πρὸς τοὺς ἐπικειμένους αὐτοῖς ἀστέρας. οἷον ὑπόθου τὸν ☉ ἐν ♈ μοιρ. ι, δεκανῶ πρώτω, προσώπω ♂, ἐπεὶ οὖν εἰρήκαμεν τὸν ☉ σημαίνειν τὰ ψυχικά, εὑρήσεις τὴν ψυχὴν τοῦ τοιούτου, ἐπανδρον, θυμικήν, πολεμοχαρῆ. φιλότιμον, καὶ τὰ ὅμοια, ὑπόθου δὲ πάλιν ἐν τῷ ♈ μοίρ. κ δεκανῶ δευτέρω προσώπω ☉ σημαίνει τὸν τοιοῦτον λαμπρὸν ἐν τὴν ψυχήν, καὶ φιλότιμον, καὶ φιλόδοξον, καὶ οὗτοι πολεμοχαρῆ, ὑπόθου δὲ πάλιν τὸν ἥλιον ἐν ♈ μοίρ. λ δεκανῶ γ προσώπω ♀. σημαίνει δὲ τὸν τοιοῦτον ἐν θηλυκὸ ψυχον. θηλύμορφον. ἐπαισχρον. λάγνον, καὶ τὰ ὅμοια. ὅρα πῶς ἐν ἑνὶ ζωδίω τρεῖς διαφοραὶ περὶ τὰ ψυχικὰ μόνον ὑπελέγχθησαν.* ἔγκειται δὲ καὶ τῶν δεκανῶν, καὶ τῶν παρανατελλόντων αὐτοῖς καὶ τῶν προσώπων τὰ ἀποτελέσματα, παρὰ τῷ Τεύκρῳ τῷ Βαβυλωνίῳ.

Περὶ τῶν ἀπλανῶν λαμπρῶν ἀστέρων, καὶ τῶν παρανατελλόντων δυνάμεων.

Ὁ τύπος τῶν ζωδίων, καὶ τῶν παρανατελλόντων ἀπὸ τῆς τῶν ἀστέρων συνθέσεως συνίσταται. ἔχουσιν οὖν ἐν ἑαυτοῖς λαμπροὺς ἀστέρας καὶ ἀμυδρούς, καὶ στυγνοτέρους. τούτους τηρήσαντες οἱ παλαιοὶ ἀπέδειξαν μὲν λαμπροτάτους αὐτῶν μεγέθους, πρώτου, τοὺς δὲ ἀμυδροτέρους μεγέθους, δευτέρου, τοὺς δὲ στυγνοτέρους, μεγέθους, τρίτου, καὶ ἑξῆς ἀκολούθως εὗρον αὐτούς, ἕως τοῦ ἕκτου μεγέθους, καὶ τῶν πλανητῶν κράσεως, κεκοινωνηκότας καθάπερ εἰρήκαμεν, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν ἐν τῷ ζωδιακῷ κύκλῳ τετυχηκότας. τοὺς δὲ βορειοτέρους τοῦ ζωδιακοῦ. τοὺς δὲ νοτιωτέρους. τηρήσαντες οὖν τοὺς λαμπροτέρους αὐτῶν ἀστέρας. εὗρον λαμπροὺς λ, τοῦ πρώτου μεγέθους καὶ δευτέρου τετυχηκότας. ἐπὰν οὖν οὗτοι εὑρεθῶσιν ἐπὶ τοῦ ὡροσκόπου ἰσομοίρως, ἢ ἐπὶ τοῦ μεσουρανήματος, ἢ τὸν ἥλιον, ἢ τὴν σελήνην σχηματίζοντες. ἢ μετά τινος ἀστέρος, ἀλλοιοῦσι τὴν γένεσιν, κατὰ τὴν προσήκουσαν αὐτοῖς κρᾶσιν. οἷον εἰ μὲν κράσεως εἶεν ἀγαθοποιοῦ, ἀγαθώτερα ὄντα τὰ τῆς ψυχῆς εἰ δὲ κακοποιοῦ, χείρω.

Ἐπὶ τῶν ὁρίων κατ᾽ αἰγυπτίους καὶ πτολεμαῖον καὶ λαμπρῶν σκιερῶν μοιρ.

Πάλιν οἱ παλαιοί, εἰς ἡμίσεις χώρας, ἢ τόπους τέμνοντες ἕκαστον ζώδιον ὠνόμασαν ζώδια, οὐ κατὰ τὰς ἴσας μοίρ. ὡς ἐπὶ τῶν δεκανῶν εἰρήκαμεν ἀλλὰ διαφόρως κατὰ ἄλλην αἰτίαν, ἥν τινα ὑπέθεντο, ἐν ταῖς τῶν ἀστέρων, τελείαις περιόδοις. περιόδους δὲ λέγω, ἅς τινας ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εὑρήσεις, αὗται δὲ αἱ μοίρ. τῶν ὁρίων αἱ κατὰ ζώδιον κείμεναι. τινὲς μὲν αὐτοῦ εὑρίσκονται ♃. ἄλλαι δὲ ἀφροδίτης καὶ ἄλλαι κρόνου. καὶ ἄλλαι τῶν λοιπῶν πλανήτων. ὅταν οὖν τις τῶν ἀστέρων εὑρεθῇ ἐν οἴκῳ ἀγαθοποιοῦ, ὁρίοις δὲ κακοποιοῦ, κακοῖ ἀμαυροῖ τὴν τύχην. ἡ οὖν τῶν ὁρίων ἐνέργεια,

planetarum tenent, quę facies necessitudinē habent cum stellis quibus attribuuntur. Veluti, Finge ☉ esse in ♈ parte 1, decano primo, facie ♂. Quoniam ergo diximus Solem significatiōe res animę: illius animū reperies uirilem, iracundum, bello gaudentem. Finge porrò ☉ esse in parte ♈ 20, decano secundo, facie sua. significat hūc esse splendidū, ambitiosum glorię appetentē, bello & ipsū gaudentē. Rursus finge ☉ esse in ♈ parte 30 decano tertio, facie Veneris. significat effœminatū animū, hominē fœminea forma præditū, subturpem, lasciuum & similia. Vide ut in uno signo tria discrimina in animi affectionibus sunt contensa. Sunt aūt & decanorū, & facierum iuxta illos orientium effectus expositi apud Teucrum Babylonium.

De ui illustrium fixarū stellarum & coorientium.

Forma signorum & coorientium, ex stellarū collocatione cōstat: Habent igit in se & splēdidas stellas & obscuras & tristiores. His igitur ueteres obseruatis, dixerunt earum splēdidissimas primæ esse magnitudinis. obscuriores secundæ: tristiores, tertiæ, & sic ordine repererunt eas usq; ad sextam magnitudinē & temperamenti planetarū esse particeps deprehenderunt, ut diximus, earumq; alias in circulo signorum esse, alias ab eo uersus septentrionem aut meridiē declinare. Obseruatis igitur splendidioribus earum, repererunt 30 primæ & secundæ magnitudinis. hæ igit ubi partiliter in horoscopo inuentæ fuerint, aut in M C. aut cū ☉ aut ☽ configuratæ aut cum alia stella mutant geniturā, pro sui natura, ueluti, si naturæ beneficæ sint, animum reddunt meliorem, si maleficæ, deteriorem.

De finibus secundum rationem Aegyptiorū & Ptolemęi, & de partibus lucidis & obscuris.

Veteres porrò in semisses diuiso quolibet signo nominarunt fines, non parib. partibus, ut de decanis diximus, sed diuersè ob aliam causam, quam in perfectis stellarum circuitibus cōstituerunt, eos autem circuitus dico, quos in superiorib. reperies. Hæ igit finium partes in signo q̄libet partim sunt ♃ partim ♀, aliæ ♄ aliæ reliquorum planetarum. Cum igitur aliqua stella reperitur in domo benefici planetæ, & finibus malefici: is lædit & ob- obscurat fortunam. Finium igitur actio

οἱ ἡμίσεις χώρας.

minuta

φυλλοῦσι τὴν τῶν ἀστέρων ἀποτελεσματογραφίαν, καθὰ εἴρηται καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων τῶν δεκανῶν. ὁ οὖν Πτολεμαῖος ἐν τισιν ὁρίοις, οὐ συναινεῖ τοῖς Αἰγυπτίοις· διὸ ἠναγκάσθη καὶ τούτων ὑπόμνησιν ποιήσασθαι, † συμβαλλόντων δὲ τὰ ὅρια αὐτῶν ἐν τοῖς ἀποτελέσμασι μόνοις, αἱ δὲ τῶν λαμπρῶν καὶ σκιερῶν, καὶ ἀμυδρῶν μοιρῶν οὐ μικρὰν ἔχουσι τὴν ἐνέργειαν, εἴπερ οἱ ἀστέρες ἐν ταῖς λαμπραῖς μοίρ. εὑρεθεῖεν τυχόντες, διὸ καὶ ταῦτα ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ἠναγκάσθη καθυποτάξαι.

Περὶ τῆς τῶν ζωδίων μελοθεσίας.

Τὰς τοῦ ἀνθρώπου μελοθεσίας ὑπέταξεν ὧν κυριεύει μελῶν ἕκαστον τῶν ζωδίων καὶ τῶν ἀστέρων, διὰ τὸ εἰδέναι ἡμᾶς τὰ † σίνη καὶ τὰ πάθη τὰ γινόμενα τοῖς ἀνθρώποις, ἐκ τοῦ κλήρου τῆς τύχης καὶ τοῦ δαίμονος, καὶ τοῦ σίνους καὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, ἔνθεν καὶ γνωρίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὰ πάθη καὶ τὰ σίνη. ἀρκοῦν οὖν πάντα τὰ προειρημένα ἀκολούθως καὶ τῇ ἐπιλύσει αὐτῶν ποιησάμενος, ὑποτάξω † περὶ τὴν τῶν σχηματισμῶν ἐνεργῆ δύναμιν.

Περὶ τριγώνων, καὶ τετραγώνων, καὶ ☍, καὶ τῶν ἀσυνδέτων λόγον ἐχόντων πρὸς ἄλληλα ὡς ἐν τύπῳ † ἐκδιαμέτρων.

Τῶν τριγώνων καὶ □ καὶ ⚹ σχηματισμῶν, διαφορὰς καθεστήκασιν, καὶ ἡ μὲν πρώτη καὶ μείζων ἐστὶν πασῶν, ἡ μοιρικῶς λαμβανομένη περὶ τὸν πρόχειρον κανόνα Πτολεμαίου, καθὼς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἀπεδείξαμεν, ἡ δὲ δευτέρα ἐστίν, ἡ χρονική, ἣν Ἀντίγονος καὶ Φνάης ὁ Αἰγύπτιος, καὶ ἄλλοι τινὲς ὑπέταξαν καὶ ὠνόμασαν ἰσοσκελὲς τρίγωνον τῶν ἀναφορῶν τῶν ζωδίων. ἡ δὲ τρίτη ἐστίν, ἡ ζωδιακὴ καὶ κοινή, καὶ καθολική, καθ' ἣν πάντες πλανώμεθα, πολλάκις γὰρ τοῦ ἡλίου ὄντος ἐν ♌ περὶ μοίρ. α, τοῦ δὲ ♃ ὄντος ἐν τῷ ♐ ε περὶ μοίρας ι ἐφάνη τὸ τρίγωνον ♃ πρὸς ☉. οἱ δὲ † ἀργοὶ πρὸς ἀλλήλους ἐσχηματίσθησαν· οὔτε γὰρ πλατυκῶς ἐν τοῖς τῶν ρκ μοίρ. καθεστήκασιν, οὔτε δὲ χρονικῶς ἐν τοῖς ρκ χρόνων τετυχήκασιν, οὔτε μὴν ἀναφορικῶς ἐν τοῖς τῶν ρκ μοίρ. λοιπὸν οὖν ἀπὸ τῶν πλανητῶν κεφαλαίων γίνεται. καλεῖται οὖν ἀεὶ τριγωνικὴ πλευρὰ ζωδιακή, ἥτις πάλιν τὴν ἐνέργειαν ἔχει, ἐπειδὴ οὐ συνέχει αὐτὴν οὔτε ἡ μοιρική, οὔτε ἡ χρονική. ἐπεὶ οὖν τὴν μοιρικήν, △ καὶ □, καὶ ⚹ πλευρὰν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὑπετάξαμεν διὰ τῶν κανόνων Πτολεμαίου, τὴν τε ζωδιακὴν νῦν ὑπεδείξαμεν, ἀναγκαῖον ᾠήθην ὑποτάξαι καὶ τὴν χρονικὴν διὰ ἀποδείγματος. ὑπόθου οὖν τὸν ἥλιον ἐν τῷ κριῷ, ἐν τῷ δὲ Ἀλεξανδρείας κλίματι μοίρ. α καὶ τὸν ♃ ♌ μοίρ. β, καὶ τὸν ♂ ♌ μοίρ. ε, ποιῶ οὕτως. ἀναφορὰ ♈ χρόνοι κα μ΄ καὶ ἀναφορὰ ♉ χρόν. κε ς. ἀναφορὰ ♊ κη κ. καὶ ἀναφορὰ ♋ λδ μ΄ γίνονται χρόν. τῶν δ ζωδίων, ρς μ. ὑπολείπονται εἰς τὰ ρκ χρόν. ιγ κ. εὑρίσκω περὶ τὰς ια.

minuta ſtellarum effectiones, queadmodũ & de faciebus decanorum dictum eſt. Ptolemęus igitur in quibuſdam finibus, non aſſenſus eſt Aegyptijs. Quare neceſſe habuit horum quoque facere mentionem cum fines in prædictionibus adhibeantur. Splendidæ porrò & tenebroſę & obſcuræ uim non paruam habent, ſi ſtellę in ſplendidis partibus repertę fuerint. quamobrem & hæc prius ſubiungere eſt coactus.

De ſignorum dominatu in membris.

Subiungit cui corporis humani mẽbro quodque ſignum & ſtella dominet, ut ſciamus noxas & affectus qui hominibus accidunt. à parte fortunæ † & genio & noxa & dominis eius. Vnde etiam plerunque cognoſcũtur affectus & uitia. Cum igitur omnia ſupradicta abſoluerit ordine atque explicarit: ſubiungã etiam configurationum euidentem uim.

καὶ τὸ δαίμονος καὶ τὸ σίνους.

De trigonis, tetragonis & oppoſitis, & inter ſe non deuinctis, breuis explicatio.

Triangularium, quadrangulariũ & ſextiliũ, configurationum diſcrimina ſunt, ac primũ omniũque maximũ, quod partiliter ſumitur ſecundum uſitatam regulam Ptolemæi, ut antè demonſtrauimus. alterum eſt, temporale, quod Antigonus & Phnanes Aegyptius & alij quidam ſubiunxerũt, & nominarunt æquicrurium triangulum aſcenſionis ſignorum. Tertium eſt, è ſignis, cõmune illud & uniuerſale, in quo erramus omnes. Nam ſæpe cum ☉ eſt in 1 ♌ ♃ in 5 ♂: apparuit △ ♃ & ☉. Si uero ignaui inter ſe configurati ſunt. Neque ẽm platycè intra partes 120. neque temporaliter intra tẽpora 120 ſunt conſtituti neque ratione aſcẽſionum intra partes 120. Relinquitur ut a* capitibus planetarum. Vocatur igitur ſemper latus triangulare zodiacõ quod rurſus uim habet, quoniam non continetur neque partili neque temporali. Quoniam igitur partile △ □ & ⚹ latus antè ſubiunximus ex Ptolemęi regulis, neceſſarium duxi, etiam temporale per exemplum ſubiungere. Finge Solem eſſe in Alexandrino climate in ♈ parte prima. ♃ in ♌ 2. ♂ in ♌ 5. & ſic agito. Tempora aſcenſionum ♈ ſunt 21 40. Aſcenſio ♉ temporum 25. 6. Aſcenſio ♊ 28. 20. 8. Aſcenſio ♋ 34. 40. conficiuntur tempora 4 ſignorum 106. 40. Reſtant ad 120 tempora, 13. 20. inuenio circa 11.

κατὰ τὴν πρὸ ... χρονικήν.

20.

* ♌

μοίρας τοῦ ♌. διπλώσας γὰρ τοὺς λε̄ χρόν. γίνονται χρον. ο̄. τούτους ἑνδεκάκις καὶ ς″ ποιήσας, εὑρίσκω χρόν. ω̄ ε̄. οὓς ποιῶ παρὰ τὸν ξ̄. ἴσαι χρόνοι ιγ κε. μιγνύμι τὰ ρς μ. ὁμοῦ γίνονται, χρόνοι ρκ ε. εὑρίσκονται οὖν ἡ ια ς″ τοῦ ♌ ἐν τῷ δὲ ἀλεξανδρείας κλίματι, τρίγωνον ἰσοσκελὲς, ἀποτελοῦσα πρὸς τὴν πρώτην μοῖρ. τοῦ ♈. καὶ λέγομεν τὸν ♃ ὑπὸ ☉ θεωρεῖσθαι, χρονικῶς καὶ ζῳδιακῶς τὸν δὲ ♂, ζῳδιακῶς μόνον. ἐπειδὴ ὑπολείπονται τοῦ ♌ χρόνοι κᾱ λε̄ τούτους προστίθημι τῷ β ἰσοσκελεῖ △ οὕτω, ♌ χρόν. κᾱ λε̄ ♍ χρόν. λη̄ κ′ ♎ χρον. λη̄ κ. ὁμοῦ γίνονται χρόν. Ϟη ιε. ὑπολείπονται πάλιν εἰς τοὺς ρκ χρον. κᾱ λε, τούτους εὑρίσκω παρὰ τὰς ιθ ς″, ζ μοίρ. τοῦ ♏. διπλώσαν γὰρ τὴν ἀναφορὰν τοῦ ♏ τοὺς λε̄ χρόν. γίνονται χρόν. ο̄, τούτους παρὰ τὰς ιη̄ ς′ ζ̄ ποιήσας εὑρίσκω χρόνον αὐτοῦ, ἃ ποιῶ παρὰ τὸν ξ. γίνονται κᾱ με, οὕς τινας προστίθημι τοῖς ξ̄ κ ιε̄ γίνονται ὁμοῦ χρόν. ρκ̄ εὑρίσκονται οὖν αἱ ιη̄ ζ μοίρ. τοῦ ♏ ἐν τῷ δὲ ἀλεξανδρείας κλίματι τὸ β △ ἰσοσκελὲς ἀποτελοῦσαι πρὸς τὴν ια̅ ς′′ μοίρ. τοῦ ♌. πάλιν ἐπειδὴ ὑπολείπονται τοῦ σκορπίου χρόν. ιγ ιε̄, τούτοις προστίθημι τὸ γ ἰσοσκελὲς △. ♏ χρον. ιγ ιε. ♐ λα μ. ♑ κη̄ κ′. ♒ κε ♓ κᾱ μ. ὁμοῦ γίνονται ρ ο δ χρόνοι. οἵ τινες ἀποτελοῦσι τὸ γ △ ἰσοσκελὲς, τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου. αἱ γὰρ ὑπολειφθεῖσαι ι μοίρ. εἰς τοὺς ρκ χρόνους ἐν τῷ ι καὶ △ εἰσὶν ἀκριβῶς μεμηνυμέναι τῇ δὲ αὐτῇ μεθόδῳ, καὶ τὰς ✱ καὶ □ πλευρὰς εὑρήσεις, αἵ τινες καλοῦνται χρονικαί.

Περὶ χρόνων καὶ κεντρ. καὶ ἐπαναφορῶν καὶ ἀποκλιμάτων.

Ὁ μὲν ὡροσκόπος δηλοῖ τὴν πρώτην ἡλικίαν, τὸ μεσουραν. τὴν μέσην. ἡ δὲ δύσις, τὴν τελευταίαν. τὸ δὲ ὑπὸ γῆν κέντρ. τὸν θάνατον, καὶ τὰς μετ' αὐτὸν γινομένας εὐδοξίας, ἢ ἀδοξίας καὶ πάλιν. τὸ μὲν ἀπόκλιμα τοῦ ὡροσκόπου σημαίνει τὰς ὠδῖνας τῆς ἀποκυήσεως, καὶ τὰ συμβαίνοντα τῇ μητρί, ὅτε ἦν καταγαστρὸς ὁ γεννώμενος. ὁ δὲ ὡροσκόπος τὴν ἀποτέξιν, καὶ τοὺς εὐθὺς μετ' αὐτὴν χρόνους. ἡ δὲ ἐπαναφορὰ τοῦ ὡροσκόπου, τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς πρώτης ἡλικίας. τοῦ δὲ μεσουρανήματος τὸ ἀπόκλιμα, σημαίνει τοῦ μέσου χρόνου τοὺς πρώτους. τὸ δὲ μεσουράνημα τοῦ μέσου τοὺς μέσους. ἡ δὲ ἐπαναφορὰ τοὺς τελευταίους. τῆς δὲ δύσεως τὸ ἀπόκλιμα, σημαίνει τοῦ τελευταίου χρόνου τοὺς πρώτους. ἡ δὲ δύσις αὐτὴ, τοὺς μέσους. ἡ δὲ ἐπαναφορὰ τοὺς τελευταίους τοῦ δὲ ἀντιμεσουρανοῦντος τὸ ἀπόκλιμα, σημαίνει τὸν πρὸ τοῦ θανάτου χρόνον. τὸ δὲ ἀντιμεσουράνημα. αὐτὸν τὸν θάνατον, ἡ δὲ ἐπαναφορὰ, τὸν μετὰ τὸν θάνατον χρόνον, τούτων δὲ ἕκαστος τῶν ιβ τόπων λαγχάνει τὰς προαναγομένας μοίρας ε, καὶ τὰς ἐπαναφερομένας κε

* ♌ duplicatis enim 35 temporibus fiunt tēpora 70. Hæc cum undecies tempora 805. quæ cum addo ad 60 fiunt tempora 13.25. admisceo 106. 40. fiunt uniuersa tempora 125. Reperitur igitur 11 pars ½. ♌ In Alexādrino climate triangulum æquicrurū constituere ad primam partem ♈ & dicimus Iouem à Sole spectari ratione temporis & signi. Martem autem ratione signi duntaxat, quando relinquuntur tempora ♌ 21. 35 hæc apponito secundo æquicruro △ sic ♌ tēpora 21. 35. ♍ tēpora 38. 20. ♎ tempora 38. 20. simul fiunt tempora 98. 15. Rursus restant ad tempora 120. 21. 35. hæc rursus reperio circa partes ♏ 18. 7. Duplicata enim ♏ ascensione 35 temporibus. tempora fiunt 70. has ubi ad 18. * 7. adieci, reperio tempora 12 09. quæ addita 60. fiunt 21. 45. quæ adiungo * 6. 8. 15. fiunt simul tempora 120. Inueniuntur igitur 18 * & partes ♏ in Alexandrino climate, secundum △ æquicrurū efficientes ad 11 partem ♌. Rursus quia reliqua sunt ♏ tempora 13. 15. his adiungo tertiū trigonum æquicrurū ♏ temporū 13. 15. ♐ 31. 40. ♍ 28. 20. ♒ 25 ♓ 21. 40. quæ simul faciūt 119 tempora quæ absoluunt tertium △ æquicrurū zodiaci circuli. Residuę enī 5 partes in 120. tempora in † 11 △ sunt rectę. Eadem hac ratione ✱ & □ latera reperies, quæ temporalia nominantur.

De temporibus & angulis & succedentibus & cadentibus.

Horoscopus significat primam ætatem M C mediam. Occasus ultimam. angulus subterra, mortem. & gloriam aut ignominiā post mortem. Rursus cadens horoscopi hoc est, 12 significat dolorem editi fœtus, & quę matri pregnanti acciderunt, horoscopus editionē fætus, & tempora quæ statim eam secuta sunt. Succedens horoscopi hoc est, 2. tēpora postrema primę ætatis M C. cadēs significāt prima tempora ætatis mediæ. M C. media tempora mediæ succedens hoc est, 11. postrema. Occasus cadēs hoc est, 6. significat postremę ætatis prima tēpora. Ipse occasus, media succedens hoc est, 8 postrema. I M C cadens hoc est, 3. significat tempus antecedens mortem. Ipsum I M C. ipsam mortem succedens hoc est, 5. tempus post mortē. Horū 12 locorū quilibet sortitr partes antegressus 5 & sequētes 25. cum quadrantes 90 partium sunt.

ἐὰν δὲ ἀπὸ διαφόρων ἀριθμῶν, τὰς τῶν τεταρτημορίων ἀριθμῶν μοίρ. εἰς τὰ τρία μέριζε τριμοιρίας ἐξ ἴσου, καὶ γνώσῃ ἕκαστον τόπον, πόσας μοίρ. ἔχει τοῦ ζωδιακοῦ εἶον, ἐὰν τὸ μεσουράνημα τοῦ ὡροσκόπου ἀπέχῃ μοίρ. ξς΄ ἡ δύσις ἀφέξει τοῦ μεσουρανήματος μοίρ. πδ΄. τὸ δὲ ὑπὸ γῆν κέντρον τῆς δύσεως μοίρ. ξς΄. καὶ ὁ ὡροσκόπος τοῦ ὑπόγειον κέντρου μοίρ. πδ΄. ἐξ ὧν οἰκείως ἑκάστῳ τόπῳ ἐπιμερίσας ἐξ ἴσου, τὰς ἐπιβαλλούσας μοίρ. ἐκ τοῦ οἰκείου τεταρτημορίου ἐκ τοῦ ὡροσκοπούσης μοίρας, καὶ τῶν προαναγεγραμμένων μοίρ. αὐτῆς τῆς ἀρχὴν ποιησάμενος τοῦ ἐκβολῆς ἐπὶ τὰ ἑπόμενα μαθήσῃ, ὡς ἔχει ὁ δωδεκάτροπος.

Ἐκ πόσων τρόπων γίνεται, τὰ ἀποτελέσματα τῶν πλανητῶν.

ὑπάρχει. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν πλανητῶν γίνονται κατὰ τρόπους ια΄. καὶ πρῶτος μὲν ὑπάρχει, ὅταν ὁ πλανήτης ἔσεται ἐν ἀγαθῷ τόπῳ ἐκ τοῦ ὡροσκόπου, εἴτε εἰς κέντρον, εἴτε εἰς τοὺς ἀκολούθους τόπους τῶν κέντρων, οὓς βλέπει ὁ ὡροσκόπος. δεύτερος δὲ ὅταν πλανήτης ὑπάρχει εἰς τινα τόπον τῆς ἰδίας ἀξίας, ἤγουν εἰς οἶκον, ἢ εἰς τρίγωνον, ἢ εἰς ὕψωμα, ἢ εἰς ὅριον ἢ εἰς πρόσωπα, ἢ εἰς τόπον ἐν ᾧ χαίρει. τρίτος δὲ ὑπάρχει, ὅταν μὴ ἦ ὁ πλανήτης ὑποπεποδισμένος, ἀλλ' ὀρθοποδῶν. τέταρτος ὑπάρχει. δὲ πλανάρχει, ὅταν ὁ πλανήτης μὴ συνοδεύῃ ἑτέρῳ κακοποιῷ πλανήτῃ ἢ διαμετρῇ, ἢ τετραγωνίζῃ. πέμπτος, τὸ μὴ φθάνειν αὐτὸν πλανήτην μὴ βλέποντα τὸν ὡροσκόπον. ἢ ὅταν ἐν τῷ ταπεινώματι αὐτοῦ. ἕκτος, ὅταν ἀγαθοποιὸς ὑπάρχει αὐτὸν ὑποδεχόμενος. ἕβδομος, ὅταν ὑπάρχωσιν οἱ * ἀνώτεροι αὐτῆς πλανῆται οἱ ἀρσενικοί.

ἀνατολικοί. ἤγουν ὁ ♄. ♃. ♂. ἀνατολικοί, ἤτοι φαινόμενοι εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ οἱ κατώτεροι πλανῆται ἤτοι οἱ θηλυκοί. ♀, ☿. ☾, δυτικοί, ἤτοι φαινόμενοι τῇ ἑσπέρᾳ εἰς τὴν δύσιν. ὄγδοος, ἵνα ὑπάρχωσιν οἱ πλανῆται εἰς τὸ φῶς αὐτῶν. ἤγουν ἵνα ὦσιν μὲν ἀρσενικοί, κατὰ μὲν τὴν † ☉, ἐν τῷ ἐπάνω ἡμισφαιρίῳ ὦσιν δὲ θηλυκοί, τὴν μὲν νύκτα ἐν τῷ ὑποκάτω. τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ἄνω. ἔννατος, ὅταν ὦσιν οἱ πλανῆται † ἐν τῷ ζωδίῳ στερεῷ. δέκατος,

ἡμέρα.

ζωδ. ὅταν ὦσιν οἱ πλανῆται ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἡλίου. ἢ τοι μοίρ. πρὸς μοίρ. τότε γὰρ οἱ μὲν ἀγαθοποιοὶ στερεοῦσι τὸ ἀγαθόν. οἱ δὲ κακοποιοὶ τὸ κακόν, ἑνδέκατος, ὅταν οἱ μὲν ἀρσενικοὶ πλανῆται ὑπάρχωσιν ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς τεταρτημορίοις, οἱ δὲ θηλυκοὶ ἐν τοῖς θηλυκοῖς. καὶ πάλιν. οἱ μὲν ἀρσενικοὶ ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς ζωδίοις. οἱ δὲ θηλυκοὶ. ἐν τοῖς θηλυκοῖς.

Ἔκθεσις εἰς τὰς μαρτυρίας τῶν πλανητῶν.

Τοῦτο ἐστὶν ἡ μαρτυρία τῶν πλανητῶν, ἵνα μὴ ὑπάρχῃ, ἀμφίβολος εἰς τὸ ναί. ἢ οὔ. ὅταν ὁ πλανήτης ὑπάρχῃ εἰς τινα ἀξίαν αὐτοῦ, ἤγουν εἰς τὸν

Sin à diuersis numetis quadrantium nume res partes: in tres partire trientes ex ęquo: & cognoſces quot quilibet locus partes habeat zodiaci. ueluti, ſi MC. ab horoſcopo ab fuerit partibus* 66. occaſus à M C aberit partibus 84, & I M C. ab occaſu partibus 66, & horoſcopus ab I M C partibus 84. e quibus ubi ut par eſt, loco cuiq; diuiſeris conuenientes partes à ſuo quadrante, à parte horoſcopi & cum antegreſſis partibus initio facto eiectionis ad ſequẽtia: cognoſces ut ſe habeat duodenarius modus.

Quot modis fiant effectus Planetarum.

Effectus planetarum fiunt modis 11. quorum primus eſt, cũ planeta ſtet in bono loco ab horoſcopo ſiue in angulo, ſiue locis angulos ſequentibus quæ horoſcopus aſpicit. Secundus cũ planeta eſt in aliquo loco dignitatis ſuæ, ſiue in domicilio, ſiue ttigono, ſiue altitudine, ſiue termino, ſiue faciei, ſiue loco quo gaudet. Tertius eſt, cum planeta non eſt retrogtadus, ſed directus. Quartus cum planeta non congreditur cum alio malefico planeta, nec ei opponitur, aut per quadratum aduerſatur. Quintus ne planeta horoſcopum non aſpiciat, aut in ſua deiectione ſit. Sextus, ſi quis eum recipiat. Septimus ſi planetæ ſuperiores maſculi, uidelicet ♄ ♃ ♂ ſint orientales aut appareant in ortu: inferiores autem planetæ, uidelicet fœminini ♀ ☿ ☽, occidentales, aut ueſpèri in occaſu appareãt. Octauus, ut ſint Planetę in ſuo lumine uidelicet, ut ſint maſculi interdiu in ſuperiore hemiſphærio: fœminini noctu in inferiore, interdiu in ſuperiore. Nonus, ſi ſint planetæ in ſigno fixo. Decimus, ſi ſint in corde Solis, hoc eſt, in eadem parte Tunc enim benefici ſtabile reddunt bonum: malefici malum. Vndecimus cum maſculini planetæ in maſculinis quadrantibus ſunt, fœminini in fœmininis, & rurſus, maſculini in maſculinis ſignis, & fœminini in fœmininis.

In teſtimonia planetarum expoſitio.

Hoc eſt, teſtimonium planetarum, ut ne ſit ambiguum aliquid in affirmatione aut negatione, cum planeta eſt in aliqua dignitate ſua, uidelicet in ſuo

domicilio,

HERMETIS PHILOSOPHI, DE REVOlutionibus natiuitatum, incerto interprete.

ORNATISSIMO VIRO, PAVLO HAINTZELIO PAtricio Augustano. Hieronymus Vuolfius. S. P. D.

GRata & iucunda atq; etiam utilis mihi fuit Reuolutionum Hermetis tui lectio, tum propter iudicandi prudentiam, tum ob Methodum & copiosam doctrinæ huius explicationem: longè futura expeditior & acceptior, si græci Archetypi copia fuisset. Etsi enim quis Hermes iste fuerit ignoro (τρισμέγιστον quidem illum, cui cētum sententiæ Astrologicæ, haud scio quam rectè ascribuntur, non fuisse, persuasum habeo) nec fuisse Græcum, sed alterius alicuius nationis, siue Arabem, siue Saracenum, ex multis eius locis intelligi potest: tamen latinæ conuersionis uestigia eò me deducūt, ut hoc opus è Græco translatum esse credam, fide sanè optima, uel immodica potius religione, unde ipsa dictio alicubi & obscurata & propè contaminata est. Accessit & scripturæ intricatæ & perplexæ difficultas, In qua legenda quanta industria & ingenij sagacitate elaboraris, apographon tuum & asterisci indicant, nec ego ex ijs Labyrinthis, absque opera tua ubique euadere potuissem. Nunc & tuis coniecturis adiutus, & linguæ græcæ in conuersione lineamenta secutus, & diuinatione quadam minimè temeraria ex ipsius orationis serie & consensu sentētiarum fretus: effecisse me confido, ut pauca in hoc libro desiderentur, nisi fortè genus orationis melius requiras. In quo ipso etiam tuæ uoluntati libens morem gessissem, si mihi Græcus Hermes contigisset. In alieno uerò opere hactenus ingeniosus esse uolui, & ubi rectè potui, & à librario corrupta emendarem & ab interprete obscurata illustrarem. In cæteris, orationem eius ad Latinitatis leges astringere nolui, necp etiam potui hoc tempore, cum ad publicas occupationes priuatus accessit labor, Historię Georgij Cedreni cum Zonara meo conferendæ. ęqua, uti ex aliquot paginarum lectione conijcio, multa scitu dignissima & minime peruulgata suo tempore (si fatis uisum fuerit) depromam, & omnibus omnium poëtarum scriptis tantam lucem inferam, ut posthac & paulò rectius intelligantur, & non in nugis & fabulis (ut plerique persuasum habent) occupati fuisse, sed res graues ac difficiles tractasse, & historias mirabilibus figuris de industria & quidem facetissime inuoluisse, & suauissimis numeris decantasse uideantur. Quæ qui non intelligunt (paucissimi aūt intelligūt) quid mirum, si diuinum hoc studium homines imperiti aspernantur? Sed ut ad institutum redeam: Hermetem tuum ad te remitto, non

quidem noua ueste exornatum, sed notis compunctum hisce non Threicijs, sed Lycijs (Sunt enim qui me λύκον græcè, quàm Vuolfium barbarè nominare malint) minime certè ignominiosis, sed perquàm necessarijs & salutaribus. Remitto autem, non tanquam tuum, cuius ϗ χρύσεα ϗ χάλκεα fuit, sed (frontem enim perfricui) pro meo, ut de alieno his Calēdis Ianuarij, quas tibi & tuis fœliciter illuxisse & spero & opto, sim liberalis, quando de meo uix possum. Quam impudētiam uel eo nomine dissimulabis, quod nec mihi accedit, nec tibi decedit multum. Nam & tu librum tuū recipis, & ego prẹter famam benignitatis erga te meę, nihil amplius requiro. Magnum enim uirum se putat Irus, cum Crẹso non aspernanti cotylam suam offert. Et ego ea te humanitate & erga me beneuolētia cognoui ut libri tui recuperatione contentus, de syllabis non anxiè dispute s, utrū ego donem meū, an uero tuum reddā, quæ olim inter Philippū & Athenienses controuersia fuit, cū ille his Halonesum à se occupatā nō ἀποδοῦναι sed δοῦναι, hi non λαβεῖν sed ἀπολαβεῖν uellent. Tanta erat superbia & rixādi libido. Sed hæc & more nostro, & ut lætius esset huius anni auspicium, iocati sumus. Nunc seriò à te postulo, ut Hermetem omnium Astrologorū lectione dignissimum, in publicū edas, nihil uel orationis asperitatem uel ritus, quæ illi cum omnib. Arabibus (non acutissimæ & diligentissimæ gentis, sed indoctorum interpretū uitio) cōmunis est, & rerū utilissimarum cognitione pensatur, uel obtrectatorum calumnijs deterritus. Est hoc arrogantis imperitię propriū, ut nec lecta, nec intellecta criminet: quæ ubi Hypocritico superstitionis pallio, nunq̃ tamen tam probè farto, quin per scissurā eluceat eius uanitas, se uelarit, depromptis ex Hagiographorum pharetra telis & inuersis ac malè contortis, iam quasi re benè gesta non triumphant sed tonant & fulminant Veiouesisti, aut potius Salmonęi.

Ac flammas Iouis & sonitus imitantur Olympi.

Sed crede mihi, uel tibi potius ipsi crede, qui tanto rectius hæc intelligis, quantò maiores in diuina Mathesi progressus habes.

Dant sine mente sonum.

Et ut olim Lycurgus uites ob plebis intemperantiā excidit: sic quicquid ab impostorib. peccatur, id ipsi doctrinæ obijciunt, quos ASTROLOGIA instar magnanimi equi cum contemptu, tanquā baubātes caniculos prę terit, & ipsa cautiores esse uellet, ne quemadmodum ille cum uineas putat, sibi ipsi, diuina ultione in furorem actus, tibias amputasse scribitur: ita & isti suopte gladio iugulētur, & in sui mucronis aciem temerè incurrant. Sed ualeant morosi atq; inepti homines, & nos quoq; ualere, & nostris amoribus nostro cōmodo & sine suo incommodo frui patiantur. Legimus & nos sacras literas, legimus Philosophiam, contulimus inter sese ac commisimus rationes eorum, qui hanc doctrinam & accusant & defendunt, nec eam illorum aciem nouimus, ut ipsi uideant, quod nos

non

non perſpiciamus: quõd ſi uel diuino quopiã afflatu, uel uitæ ſanctimo-
nia nobis antecellunt: eas prærogatiuas autori Deo acceptas referant, &
ſuæ pondus autoritatis, non in ſuperuacaneas cauillationes obijciãt, ſed
ad opprimendas Epicureas opiniones, & conſimiles opinionib. mores
conuertant. Quantus, proh dolor, eſt eorũ numerus, idq́ꝫ uita eorũ argu-
it, qui inter ſuas & ſuũm animas nihil intereſſe putent? qui omnes regio-
nes ſecurè rideant? omnes de officijs præceptiones aſpernentur? à nullo
ſcelere niſi legũ metu abhorreant? proinde inſidiantur, fraudant, furãtur,
rapiunt, potant, laſciuiunt, indulgent genio, nihil non licet niſi quod nõ
libet. Hi non tantum ſacrarum literarũ teſtimonijs, quibus homines pro
ſani parum mouentur, edocendi: ſed etiam philoſophicis rationibus, &
hiſtoriarũ exemplis conuincendi erant, & ſumma eloquentiæ ui ab erro-
ribus reuocandi in uiã, ad flagitiorum deteſtationẽ impellendi, ad uerã
religionem, ad uirtutẽ, ad ſanctitatem inflãmandi. Nã cum ueri cognoſ-
cendi & ſequendi amor ab ipſa natura ſit homini tributus: quod plures
à mendacio ſtant, ignoratio potius quam odium ueritatis efficit. Huic
ego Theologo aſſurgã, huius ab ore pendebo, huius ueſtigia tanq́ꝫ Dei
perſequar, huius plãtas exoſculabor. Qui uerò ab hoc ſcopo aberrantes,
neſcio q̃d ἐριστικὸν καὶ διάβολον declamãdi genus & odioſiſſimas παρεκβάσεις
ſupra modum amant, eos ego (ut ille ait) laudare non poſſum, uitupera-
re autem nolo, eademq́ꝫ illos erga noſtrã Aſtrologiã quoq́ꝫ modeſtia uti-
uellem. Cui nos non plus tribuimus, quàm religio, quàm rerum huma-
narum uanitas, quã amor ueritatis ſinit, denique quã ipſa ſibi tribui uult,
quę ſe ſcripturam eſſe & librum quendam Dei fatetur, in quo fata homi-
num, nonnulla ex parte, ſubtiliſſimis & admirandis notis ſint perſcripta.
Sed eas à pauciſſimis & minima ex parte perſpici. Caligare humanos o-
culos, aliàs ſolarib. radijs occæcatos, aliàs denſarum nubium obiectu im
peditos, & librum eum, in eius qui ſcripſit poteſtate eſſe, non diſſimulat.
Coniecturas tamen ſuas prorſus contemni indignatur, tot euidẽtiſſimis
experimentis comprobatas. Nemini aũt ſuccẽſet magis, quam audaciſſi-
mis quibuſdam hominibus, quorum temeritate, inſcitia & impudentia
in ſummũ odium & cõtemptum uenit. Tuo aũt, Paule, ſui amore & cul-
tura diligenti uehementer delectatur, ſeq́ꝫ tibi gratiam relaturam profite-
tur, ſi Hermetem alumnum ſuũ è tenebris in lucem, atq́ꝫ in oculos homi-
num produxeris. Quod te, pro liberalitate naturæ tuæ, & rei literariæ iu-
uandæ ſtudio, non modò non grauatè, ſed etiam libenter & cupidè factu
rum eſſe, habeo exploratum. Ego uerò ne prorſus ignauus ſim ἐγγελιάκ-
της καὶ ἀσύμβολος: cum Henrico Petri uiro optimo, & horum ſtudiorum
amantiſſimo, agam, ac facilè impetraturum arbitror, Eſt enim facilimus
exoratu, ut etiam exiguo aut potius nullo ſuo lucro, ne cum damno dicã,
ſtudioſorum cõmodis inſeruiat) ut pro uno tuo, mille Hermetes nouo
cultu exornati in publicũ prodeãt, ſeq́ꝫ tuo beneficio & uiuere, & ualere,

 & amari,

& amari, & coli ubiq; gentium magnopere prædicent, & immortali uoce testentur. Quod dum fit: sedulò etiam in Ptolemaicis commentarijs laborabo, ut haud longo interuallo secuturi, qualescunq; de ijs præiudicium factum sit, non tam sua quàm librariorum incuria & interpretum uitio, se iam diu neglectos, in tenebris & puluere iacuisse ostendant. Vale. Augustæ Vindelicorũ è Lyceo nostro, quod iam diu maiore conatu, quam successu in Musęum conuertere studeo, Calendis Ianuarij Anni 1558. hac ferè Cœli facie.

INCIPIT BREVIS COMPILATIO HERMETIS PHILOSOPHI

DE REVOLVTIONIBVS NATIVITATVM LIBER PRIMVS, TRANSLATVS de græco in Latinum.

DE REVOLVTIONIBVS NATIVITATVM Caput primum.

SOLE natiuitatis tempore in loco aliquo existente, moto siquidē in zodiaco & trāseunte trecentos sexaginta gradus, & restituto in eodem loco, per dies trecentos sexaginta quinque & † partem diei, fit nato annus unus. Et incipit secundus annus in secūda restitutione. Incipit tertius annus in tertia, & deinceps similiter. Oportet igitur in reuolutione anni constituere horoscopum secundum quod inferius denotatur, & formare duodecim loca & cōponere gradus Planetarum. Mutantur enim horoscopi in Annorum Reuolutionibus: & stellarum directiones. Et primum quidem annū significat Horoscopus & stellæ secundum quod inueniuntur in figura natiuitatis. Deinde secundus locus secūdum annū significat. Tertium uero tertius. Quartum quartus, & subsequenter similiter. Et quia mutātur signa profectionis & horoscopus Reuolutionis, & loca Planetarū: propter hoc diuersa fiunt circa homines accidentia.

quartā ferè.

DE VTILITATE REVOLVTIONIS. Cap. II.

QVidam homines admirati sunt sermones antiquorum de solari uidelicet Anno: dicentes: quare motui Restitutionis solis tribuerint annum, & non ipsius oppositi uel alicuius alterius loci? Alij uerò dixerunt: Cum annus constet ex xij Mensibus: Quare solem tantum acceperunt in reuolutionib. Annorum & non restitutionem Lunæ per xij. periodos in proprium locum? quod secundum fuit in natiuitatis initio. Et ad primos quidem dicendum est quod annus diuiditur in quatuor tempora. Ver, Aestatem, Autumnum & Hyemē. His igitur completis temporibus restituitur annus ad primam dispositionem, & si defecerit aliquid, huius temporis: deficiens erit & annus. perficiuntur quidem tempora per transitum solis in xij signa. Restituto quidem ipso in pristinum locū restituuntur & tempora. Idem fit & in secunda restitutione. In restitutione uero Lunæ uel alicuius stellæ, non fit aliquid tale, neque restituitur tempus. Et ꝑpterea signauerunt tempus, per motum solis, & restitutionē suam. Et facta sunt quatuor tempora partes anni. Et diuisi sunt xij Mēses secūdū xij signa. Amplius autem quoniam annus diuiditur in quatuor tempora. Vnū quodq; tēpus unicuiq; initiū habet mediū & finem, & ingerūtur per quodlibet tempus signa tria quæ multiplicata per quatuor fiunt xij. Amplius qa in unoquoq; anno Sol secat trecentos sexaginta gradus. qui in xij diuisi, faciunt xxx, erit ergo Solaris mensis xxx graduum. Dicimus etiam quod Sol quando incipit ab aliquo loco moueri perambulauerit 2. minuta & 30. secunda facit horam. Quando uero cōplebit gradum, facit diem. Quando autē triginta gradus, facit mēsem. Quādo uero 360. gradus facit annum. tamē quędā horarum & dierum & mensium mutan-

tur ad alias horas & dies & menſes propter diuerſitatem motus Solis.

CONTRA EOS QVI NON ACceprant Reuolutiones. Cap. III.

QVidam de contradicentibus Aſtrologiæ dixerunt non opus eſſe reuolutione annorum, conantes probare huiuſmodi per duas probationes: Per unã quidem quod horoſcopus & figura ſecundum natiuitatem: ſignificant hominibus accidentia. Vana ergo eſt Annorũ Reuolutio. Per aliam uero dicũt, quod ſignificatio natiuitatis fortior eſt, ſignificatiõe Reuolutionis. Si ergo aliqua ſtella ſecundũ natiuitatẽ ſignificauerit q̃d homo quidã ſuſtinebit periculũ in quodã anno, Deinde reuoluet̃ annus ille & ſtella illa non ſignificabit periculũ. utrũ ceſſabit periculũ an nõ? Et ſi dixeris q̃d ceſſabit. Deſtruũt ſignificationẽ natiuitatis aſſerentes fortiorẽ eſſe ſignificationẽ reuolutionis annorũ. Si uero dixeris nõ: Dicunt quod ſuperflua eſt annorum reuolutio. Hos quidem tribus modis redarguimus, uno quidem quod non ea una diſpoſitione planetæ, rem futuram concludimus, ſed è duabus uel pluribus. Quando igitur ſignificabit aliquis planetam in natiuitate, aliquo anno euẽturum eſſe aliquid. Oportet nos ſcire diſpoſitionem illius ſtellę in anno illo, ut diligenter cognoſcamus illius rei ſubſtantiam. Alia uero ratio ſic procedit, quod planeta, quando ſignificabit in natiuitate aliquod bonum uel malum: nõ exquiſitè cognoſcitur à natiuitate quantitas illius neque qualitas. Eſt enim quoddam bonum magnum: & bonum mediocre, & bonum minimum: ſimiliter & malum. Scitur enim uniuscuiuſque magnitudo & paruitas, quando conſideratur diſpoſitio ſtellę ſecundum tempus reuolutionis. Si ergo diſpoſitio ſtellæ bona fuerit, tam per initium, quam per reuolutionem: bonum illud erit maximum. Si uero diſſonat tranſitus ab initio: erit bonum minimum. Si uero planeta ſecundum natiuitatem ſignificabit quoddam bonum nato futurum eſſe. In anno uero Reuolutionis non ſignificabit, aliquod eſſe bonum. Non omnino ceſſabit bonum ſed erit aliquid minimum, non quieſcente ſignificatione natiuitatis propter reuolutionem. Sed apparebit illius ſtellæ operatio niſi enim planetæ ſingulis temporibus diuerſas diſpoſitiones haberẽt, non utiq; indigeremus reuolutione annorum. Tertia uero ratio eſt talis, quod Planeta indicat præterita præſentia & futura. Et indicat quidem præſentia, & futura ſignificat per commixtionem præſentis ad præteritum uel futurum, & cũ facimus collationem ad alterutra tempora expendimus rem diligentius.

Qua de cauſa non eſt ſuperflua annorum reuolutio. Quidam autem ſic opponunt contra reuolutiones annorum, dicentes quod ideo in natiuitatibus facimus directiones, ad corpora bonorum & malorũ ut ſciamus annos quib. ſignificationes planetæ, loca etiam ipſorum ſecundum natiuitatem coniunguntur, tam beneuolis quam maleuolis: & propter hoc inutilis eſt annorũ reuolutio. Hi uerò deceperunt ſe circa huiuſmodi reuolutiones, Feſſi enim ad faciendas cõmixtiones ſeu collationes effectuũ planetarum natiuitatis ad effectus reuolutionum ſtellarum: Inueniunt incuſationes huiuſmodi. Quando igit̃ fit ſecundũ natiuitatem planetarum directio, quæ aliquo anno ad quandam ſignificationẽ perueniet, oportet ſcire & annum illum qualis eſt & concordare figuras eius ad natiuitatis figuras. Si eñ ſciueris diſpoſitiones earum quę ſunt in principio, & neſcíueris eas quæ ſunt in reuolutione, non poteris diligenter diffinire ſignificationes earũ. Oportet ergo ex neceſſitate ſcire planetarum diſpoſitiones ſecundum tempus reuolutionis, & eas conferre ad natiuitatis figuram, poſtea ſecurius diffinire. Dicunt & quoddam tale argumentum. Quod in reuolutionibus annorum conſideratur ſignũ Profectionis: ſignũ uidelicet quo annus peruenit. Ab horoſcopo uero reuolutiões ipſius, anni non eſt poſſibile id diſcernere. Quãdo enim computatur alicuius natiuitas per quoſdam canones & poſtea inquiritur reuolutio anni per alios canones, multa diuerſitas fit circa gradum horoſcopi & multotiens circa ipſum horoſco-

horoscopum & ipsum diem: & quoniã circa huiusmodi dissonant Canones, nõ est reuolutio certa, † maxime quod in comprehensibilis est annorum reuolutio. Ad quod dicimus: omnis qui destruit horoscopum reuolutionis, ignorat & finem & principium anni, quibus incognitis & ipse annus necessariò ignoratur, et quod est omnium absurdissimum † Editus est quidem finis anni præcedentis & sequentis initium per restitutionem solis ad proprium locum factam, hoc enim cognito & Horoscopus reuolutionis cognoscitur. Dissonant enim canones pro eo quod aliter & aliter accipitur annus currens solis, quemadmodum uniuersales canones dissonant à canonibus † Philosophi & ab alijs alij & ideo fit diuersitas circa medios cursus, & circa loca planetarum. Oportet igitur computare ascendentes annorum per medios motus & certos cursus per quos computatum fuit natiuitatis initium & sic nulla erit discordia: Diligens quidem horoscopus anni est, qui accipitur ab annuo motu Solo obseruato à Philosopho per instrumẽta de quibus mentionẽ facit in Almagesto. quod græci magnã constructionem appellant, inuenta restitutione Solis per d. es. 365. & quartam partem diei deficiente centesima parte ipsius diei.

Vnde reuolutionẽ scientia nõ posse cõprehendi constat.

Eiusdem est particularibus, & philosophi alij ab alijs.

Annuus ☉ motus. D. H. M. S. 365. 5. 45. 36. Ita & Albategnius annum statuit, ut refert Cardanus. in lib. De tẽporum & mot. erraticarum rest. cap. 2. Vtilitatem Reuolutionis tractat & ostendit.

QVANTVM ANTIQVI VTEbantur Reuolutionibus. Cap. IIII.

VTilitas quidem cognitionis rerum & effectuum apud homines à reuolutione annorum manifesta est. Omnis enim Babilonęi, & Persæ & Indi & Aegyptij tam Reges quã & Idiotę nõ conabantur aliquam rem tractare in aliquo anno, nisi prius inspicerent reuolutionẽ anni natiuitatis eorum. & si inuenissent annum fuisse bonum, tractabant opus. Si uero contrarium, renuebant. Reges quidem inspiciebant natiuitates prępositorum exercitus, & obseruabant reuolutiones annorũ ipsorum, & si inueniebant reuolutionem alicuius eorũ significare potentiam & uictoriã, cõtra hostes mittebant eos. Si uero contrariũ, dimittebant, & nõ illorum solũ natiuitates obseruabant, sed etiam legatorum si reuolutio anni eorũ finẽ prosperũ indicasset Quod si prosperitatẽ significabat, mittebant eos, sin minus, pro his alios promouebant, quorũ reuolutiones anni processus indicabant. Similiter & Reges, qñ in aliquo anno natiuitatis eorũ in aliq̃ actu impedimentum uidebant, minime tractabant ipsum. Simili modo tam ipsi Reges, quam Idiotæ ex reuolutiõne annorum obseruabant sibi utiles medicinas, cibos etiam & potus, uenditiones & emptiones, & omnia eorum initia, & utebantur eis, dimittentes nocitura in illo anno. Argumentabantur enim res tam à proprijs natiuitatibus, quã ab alienis. Viri etiam uolentes filios procreare, non tãtum proprium obseruabant annum, sed etiam mulieris, & si utraque figurarum significabat procreationẽ: concubebant cum eis. Alioquin quærebant alias, quarũ natiuitates filiorum partum significabant, quare ualde utilis & expediens est annorum reuolutio.

DE ORDINATIONE FIGVræ Reuolutionis. Cap. V.

CVm uolueris facere figuram reuolutionis anni cum his, quæ in ea notantur: Facias figuram circularem uel quadratam & diuidas eam in xij decisiones, quemadmodum nunc Astrologi temporis nostri faciunt figuras. Deinde scias horoscopum anni & gradum eius & minutum, & describas xij domos ordinatim cum gradibus suis & minutis operando eas per partes horarum & ascensiones rectæ sphęræ. Et notabis in huiusmodi figura gradus planetarum secundum tempus reuolutionis, & exaltationes ac descensiones eorum nec non retrogradationes. & radiationes & duodenas particulas eorũ. Similiter & duodenas particulas graduum domorũ & sortes quæ & partes dicuntur, & descendentẽ atq; ascendentẽ. s. caput & caudã. Hęc omnia notabis queadmodũ fit in natiuitate, postea notabis locũ horoscopi natiuitatis, & planetas ipsius natiuitatis, & dispositionẽ eorũ et radiatiões et duodenas particulas tam stellarũ quã domorũ, et sortes et ascendentẽ et descẽdentẽ, omnia notabis, et singula in quacunque

inuenta

iij inuenta fuerint domo secundum natiuitatē. Similiter & locum in quo peruenit annus ab horoscopo datus. i. signum profectionis & locū in quo peruenit an- iiij nus à sorte fortunæ natiuitatis, nec non v. locus in quib. applicuit profectio à prin- vi. cipalibus locis figuræ. Deinde notabis in ea in quo loco peruenerit diuisio & di- vij. uisor & condiuisor siue particeps. Et do- viij. minus Ferdariç & conparticeps eius. Et dominus orbis notabis, ꝑprie singula in quibus sunt signis. Et si in gradu medij ix. Cœli, uel cū aliquo de luminaribus uel Planetis in angulis existentib. fuerit stella fixa, notabis & ipsam. Cum autem hoc feceris: erunt tibi in huiusmodi figura xiiij Planetę & duo ascendentes. i. capita, & duo descendentes caudæ Draconis & radiationes tam natiuitatis quā reuolutionis & locis * xcvi. & duodenę particulæ signorum & Planetarum in locis xxxviij. Sortes uerò siue plures uolueris siue paucas. tamen cum notare uolueris in quibusdam domibus Planetas & una domus habuerit plures, oportet te prius paucos gradus habētem notare, & ultimo ponere eum qui plures gradus in signo habuerit. Idem oportet te facere & in radijs & sortibus & in duodenis particulis. & cum hæc feceris perfectam composuisti reuolutionis anni figuram.

DE HOROSCOPO ANNI ET dispositionibus Planetarum in Reuolutione. Cap. VI.

CVm feceris figuram Reuolutionis anni: aspice horoscopum quis est de locis natiuitatis, siue de angulis est, siue de succedentibus, uel de cadentibus. & qui Planeta fuit in eo secundum tempus natiuitatis, & quorum radij, & quæ sortes, & quorum duodena particula & qui aspicit ipsum in duob. tēporibus, & qui sunt ex eis ἐπικρατήτορες. i. dominatores & in quo loco sunt ab eis, & si in proprio loco uel alieno, & si stella ipsa habet unam domum uel duas, & si aspicit unam earū uel duas, & si habet unā, an aspicit ipsam uel nō & si est retrogradus uel directus, & si est fortis uel debilis, & si est ascendens in suo auge, uel est descendens, & quam latitudinem habet, & si est in exaltatione sua uel descensione. Cōsidera etiā si aspiciunt se uel recesserunt abinuicem, & radios eorum à septimo die, & coniunctiones eorum & receptiones adinuicem, & coadiuuationes ad se inuicem. uel nocentes, odientes, uel diligentes, & commixtiones seu complexiones quas habent adinuicem, & planetas qui sunt in sua conditione siue similitudine, quæ Arabice uocatur haiz, & qui sunt in cōtraria. Et ipsorum duodenas particulas, & quo loco in reuolutionib. annorū, unaquaq; applicuit, secundum *duodecimam directionem domorum & penes quam applicuit de stellis reuolutionis, eodem modo & in mensibus ubi applicatur. Oportet autem considerare planetarum ad solem aspectus. Dico autem orientalē quoq; & occidentalem. & cum fuerit in corde solis uel radijs extra aut radios & cæteras qualitates stellarū. hoc aūt oportet cōsiderare tā secundū natiuitatē, q̄ secundū reuolutionē. Pluries enim quidā Planeta in natiuitate aspicit aliquem locū uel planetā de amicis suis uel inimicis. In reuolutione uero † alterius uidet. & propter hoc oportet attendere positionem eius, & cōfigurationes in utrisq; temporib. tanquā existente diuersa significatione ipsius.

† aliter.

DE EO QVOD DEBET ASTROlogus præscire ætatem eius cuius est Reuolutio. Cap. VII.

OPortet in Reuolutionibus annorū scire primo ætatem nati, siue puer sit, siue iuuenis, siue ætatis mediæ, seu senex, siue decrepitus. quilibet enim septem Planetarum habet significationē in unaquaque ætate, & ideo non simili modo planeta ipse semper accipitur in Reuolutionibus annorum. Puer enim propter debilitatem & infirmitatem propriæ naturæ atq; ignorantiam, licet aliquis planeta significauerit sibi coniugium, uel procreationem filiorum, aut aggregationem pecuniarum, aut acquisitionem stabilitatis, aut peregrinationē aut tractatum difficiliū rerū, uel res impossibiles sibi, tamē quia non habet possibilitatē huiusmodi quam habent iuuenes, neq; patientiam aut prudentiā, uel dispositio-

Per adoptionē, matrimonium uidua, uxoris adulterium etiā his possunt contingere liberi, aut quos loco liberūm habeant.

dispositionem, non potest recipere operationes stellarum. Idem accidit in decrepito & defesso, quando aliquis planeta significabit ei procreationē prolis uel q̃dam alia, quę nequaq̃ facere potest. propter hoc ergo necesse est præscire ætatē nati, ut effectus euentuum conueniant cum eadem. Quidam prædixerunt huiusmodi rationi dicentes, uidemus enim infantem & puerum, qui accipit tunc in coniugium. Alīj uero promouentur ad dignitates & potestates acquiruntur eis etiam serui & iumenta multotiens, & in itineribus assumuntur, hæreditatum etiam immensas diuitias & immobiles possessiones acquirūt, Nos uero dicimus, quod huiusmodi puer non tractat per se, sed per aliquos curatores seu prouisores suos, sed parentes uel alios. Hæc autem eueniunt sibi quando aliquis planeta ea significabit, nihil eo nasciente, aut sciente, uel discernente, & secundum eundem modum dicitur ipsum huiusmodi facere, non enim coit, non prolem procreat, neque res difficiles per se tractat, nam ætas eius impossibiliter se habet ad talia, quando uero aliquo tempore uitę suę perueniet ad ætatē, quę pertinet illi planetæ: habebit aptitudinem significationū illius. Dominantē uero stellæ ætatibus hominū secundum ordinem circulorum suorum. à circulo inferiori incipientes & hę quidem gubernant æquale tempus annorū minimę ipsarum periodi. Aliæ uero mediæ uel decimę partis minimæ, uel mediæ ipsarum periodi. Et primum quidē quadriennium gubernat Luna propinquior enim est ipsa nobis reliquis stellis, nam infirmitas puerilis naturę & humiditas, teneritas & cibi paucitas, & morū prauitas & rerum ignorantia, & faciendarum rerum priuatio & intelligibiliū dubitatio & crescendi facilitas & mutationem susceptilitas significant Lunam esse gubernatricem ipsius per quā à natiuitatis tempore usque ad annos quatuor gubernatur. Quatuor uero anni fuerunt suppositi secundum quatuor elementa ex quibus corpora nostra constituunt, anno uno dato cuilibet elemēto, & ideo Luna quatuor annos significat,

De tempore gubernationis planetarum in uita humana.

quoniam puer huiusmodi ætatem perficiens à prędictis dispositionib. ad aliam dispositionem mutatur. Alīj uero dixerunt, q̃d cum Luna significet annos nutribiles: Sunt autem medīj anni eius xx xix & dimidius accipitur decima pars ipsorum quę est quatuor prope. Accipiunt autem quatuor tanquam decimam partem existentem de quadraginta, & minorem proportionem, ad eundem numerum obseruantem. Nam si decimam minorum annorum eiusdem partem accepissent, essent utique anni duo & dimidius, sed non uidemus illo tempore puerum mutatum ab una dispositione ad aliam decimam partem maiorum annorum, ipsius accepissent: essent utique xi anni propè. Sed manifestè uidemus puerum ante tempus huius moræ transpositum & mutatum. Deinde assumit secundam ætatem Mercurius & gubernat eam per annos x. uidelicet dimidios annos minoris suæ periodi. medietas enim eius est, propriè minorum habitudo & maiorum. Manifestum est igitur, quia per tot annos transit homo ab aliqua dispositione ad aliam. Notum est autem Mercurium ætatem huiusmodi gubernare, propter proximitatem Lunæ sibi suppositæ, & pro eo quod in eodem tempore ingenīj acumen, & intellectus humanę naturæ apparet, discretio etiam inter res & doctrinæ atque disciplinæ initium, finis uero ipsius est puerilis ætatis. Tertiam autem accipit Venus, & gubernat eam per annos viij, secūdum minorem suam periodum, & hæc ætas est initium adolescentiæ. Sumpta uero est ad gubernandam ætatem pro eo quod Veneris circulus superior est Mercurio & proximus est eidem, & propter hoc mouetur appetitus ex tunc & intolerabilis fit impetus eius ad coitū. Quartam uero ætatem disponit Sol per annos xix. secundum minorem eius periodum. Pręest quidem circulus eius circulo Veneris cui est proximus, tunc enim uidemus hominem exaltationem & gloriam diligere & ad meliorē dispositionē trāsire, & à ludis, ad sollicitudines & opprimere Venereas uoluptates & queadmodū inter superiores & inferiores Pla-

res Planetas est medius simili modo & huius ætas media est inter senilem & puerilem, & finis eius finis est iuuenilis ætatis. Deinde assumit quintam ætatem Mars, & gubernat eã per annos xv. iuxta minorũ annorum suorum periodum, & initium huius ætatis est initium constantis ætatis. Mars enim solari circulo proximè superpositus est. & propterea homines in huiusmodi ætate fiunt exercitati & decertãt in mundo & curis atque sollicitudinibus implicantur & laborib. cogitationibus, doloribus & fastidijs affliguntur, multas etiam uoluptates atque delectationes relinquunt. Deinde assumit sextam ætatem Iupiter & disponit eam per annos xij secundum minorum annorum suorum periodũ, suppositus proximè Marti, & est huius ætas senilis, & ideo homines plures labores & fatigationes atque certamina & fallacias relinquunt, habẽtes sollicitudinem de bonis & probis actibus & cogitationem de illo mundo. & beneficijs in huiusmodi † *utatr.* utuntur. Postea septimam ætatem sumit Saturnus & disponit eam usque ad ultimam diem uitæ, suppositus proximè Ioui & propterea homines in ætate ipsa deficiunt & debilitantur, & corporibus desiccãtur, fiunt etiam pigri, querali, pusillanimi, natura eos quodammodo relinquente & auersante. Itaque sperare desinunt, desiderijs suis priuantur & ægritudinibus deprimuntur.

DE DISPOSITIONE PLANEtarum in Natiuitate & in Reuolutione. Cap. VIII.

IN septem igitur ætatibus, quilibet Planeta suam operationem ostendit secũdum dispositionem, quam habet in natiuitatis initio, & secundum eam quam in ætatis gubernatione recepit, Si ergo in duobus temporib. fuerit benè disposi- tus plurimã utilitatem significat. Si autem impeditus, multum indicat detrimenti. Si uerò duo tempora dissonãr. natiuitatis † quorum & gubernationis: *uidelicet & reuolutionis.* moderata erit & utilitas & dispendium. Si quis autem nondum ad senectutem peruenier ut trãseat annos planetarum, morietur certè tempore gubernationis illius planetæ in ætate cuius applicuit.

Quidam uero dixerũt: quod Saturnus septimam ætatem gubernet per annos x x x, quos si natus transierit iterum gubernatur à Luna. Debilis enim & humidus & parũ commedẽs & ociosus ac immobilis fit. Deinde à Mercurio, & ordinatim sicut prædiximus ab alijs gubernatur Planetis. Sciẽdum est igitur quod licet gubernatio seu dispositio restituat ad Lunam. non tamen natus habebit eadem quæ habuit in prima ætate. Non enim lactabit, neque lacte nutrietur. In prima quidem ætatum periodo recipiebat operationes stellarum secundum quod ætati cuilibet competebat. In ultima uero restitutione non sic, sed infirmæ ac debiles operationes planetarum descendunt. Alij uerò alio modo considerabãt ætates per vij uidelicet planetas ætates singulas diuidẽtes sicut facimus in Ferdaria. Nos uerò dicimus quod per modum illum nõ oportet tractare, hoc pro eo quod anni Ferdarij assumpti fuerunt per modum quem planetæ inter se communicant. Ordinati enim fuerunt anni Ferdarij secundum ordinem exaltationum planetarum, quas habent in signis. hi uero anni secundum receptionem uniuscuiusque Planetæ ad unamquamque Planetæ ætatem. Et ideo quando natus ad aliquam ætatem peruenit, à sola stella cui natura ipsius ætatis competit gubernatur.

DE HIS QVE OPORTET præscire Astrologum. Cap. VIIII.

OPortet Astrologum antequam diffiniat aliquid de effectibus euentuum reuolutionis annorum, præscire ista quatuor. Primo in qua ætate de ætatib. Planetarum sit ille cuius est Reuolutio. Secundo cuius ordinis uel gradus hominum sit. Tertio habitudines & qualitates ipsius. Quarto aliqua de rebus seu facultatibus suis. Et primo quidem oportet scire quod annorũ est natus, hoc enim cognito. & ætas eius & à qua stella gubernatur cognoscitur. Dicimus enim quod ideo annos nati oportet præscire Astrologum, quia omnes imperiti. cum fessi ac remissi fuerint ad comprehensionem alicuius scientiæ, intendunt annihilare

annihilare ac detrahere illi scietiæ, ut uideanť nō ꝓpter imbecillitatē naturæ suæ ipsa priuari, sed eò φ scietia ipsa fallibilis sit & inutilis, & propter hoc conanť modis omnib. imponere uerborū argutijs et detrahere ad eūtib. scientiā ipsam, qdā. n. eorū figuras deserūt reuolutiōis annorū infantis, uel senis decrepiti, & ostendūt ipsas astrologis, & eos interrogāt de aliqbus operationibus stellarū quas huiusmodi ætates non capiunt, ad hoc quod possint scientiæ detrahere, & ideo necessarium est prænoscere annum. Oportet etiam nos scire & ea que sunt de secundo capitulo, quoniam 4. sunt ordines hominum. Primus quidem Regum, secundus nobilium, tertius mediorū & quartus pauperum. Plures enim qui de scientia obloquuntur peralogizanť eloquentes, ostendētes ei reuolutionem anni regis, & non dicunt, quod reuolutio Regis est. Illi uero ignorantes cuius ordinis hominum sit, non tanquā de Rege diffiniunt, Sed quemadmodū de aliquo Idio-iij. ta, de quo detractores prędicti sumunt materiam huiusmodi scientiæ detrahendi. Regis etenim Reuolutio qñ est bona significat obtentum contra reliquos reges hostes, deprędationē etiam ac depopulationem castrorum & ciuitatū, & clímatum & thesaurorum accumulationē. Quando uero est alicuius reuolutio de cōmunionib. indicat contra inimicos obtentū & regis erga eum prouisionē & eminentiā super eos qui sunt similis gradus sibi. Tertium Capitulū est scire operationes, quarū est perceptibilis ille cuius est reuolutio. Hoc aūt ideo expedit præscire astrologum, ne fortè reuolutionem eunuchi ostendentē filiorum procreationē inueniēs, diffiniat tale aliquid. & ridiculosus nō immerito uideatur. Initiū eñ natiuitatis significat eundē Eunuchū esse & sine filijs, qualiter ergo poterit in aliquo tempore pater fieri qui semel his per figurā natiuitatis est priuatus. Similiter si aliquando nos contigerit inuenire alicuius reuolutionē, significantem plurimorū filiorū procreationē, non dicimus ipsum generare propter duas causas: unā qñ stella quę gubernat ętatē ipsius, nō significat potentiā procreādi. Alia uero φ natura eius nō est capax significationū stellarū. Si aliquis eñ reuolutionē fecerit mortui, & inuenerit significationes aliquas per figuras: nihil eidē euenerit, eoφ impotēs est ad perceptionē ipsarū. Oportet aūt distinguere diffinitionē euentuū, & scribere id φ stellæ significāt & pronūciare tali prouenire hoc & hoc si ipse in ætate cōsistit susceptiua eorūdē euentuū. q̄d si nō fuerit susceptibilis, dicimus q̄d stellę uniuersaliter indicāt hoc et hoc. et si natura istiꝰ hominis susceptibilis taliū fuerit. Ipsa poterūt ei utiqꝫ prouenire. Quartū capitulū est scire substātiam & esse illius cuius est reuolutio, ut iudiciū personæ cōueniat. Dicimus .n. de nō habēte diuitias, φ acquiret. De habēte uero, q̄d augebunť eius diuitię, et si habet qdē fratres, figuris natiuitatē fratrē significantib. dicimus additū esse iiij. in fratrib. & si non habet, dicimus q̄d fient sibi fratres. Similiter & de ꝑdijs & dignitatib. & similib. Nō. n. diffiniť de nō habēte possessiones, φ destruenť possessiones ipsiꝰ, uel de nō habēte ꝑuētus, φ pro uētꝰ sui diminutionē habebūt. Quidā uero dicūt, φ si figurę significāt alicui obitū parētū, & ipse nō habet, morienť aliqꝫ senes in domo sua. In principio. n. natiuitatis cū figurę significauerīt aliquē nō posse filios procreare, & in reuolutiōis tēpore figura proueniet procreādi, certe nō ꝑcreat, sed facit aliquādo filiū adoptiuū, et si nō habet bona stabilia, & figuræ significauerint erectionē seu reparationē rerū stabiliū, erit hoc alicui per manus ipsius. Itē si significauerit figura cuidā cōiugiū, initio natiuitatis negāte, & cū figura reuolutionis mōstrabit cōtrariū. Idē habebit sine nuptijs. i. aliqꝫ cōcubinā. Et si significauerit figura reuolutionis alicui familiaritatē cū regib. nō ostēdēs tale aliqd natiuitatis initio: cū magnatib. cōuersionē habebit. Oportet etiā scire Astrologū uiri ne an mulieris reuolutio ut iuxta uniuscuiusqꝫ naturā diffiniat, & nō solū hoc, sed etiā esse & q̄litates eorū, multotiēs. n. & mulieres in ciuitatib. dominātur, & ideo accidētia hominū tēpore reuolutionis ꝑscire oportet. Licet. n. è natiuitatib. sciri possint huiusmodi: tñ eorū v. cognitio singulis annis difficillima est. Scit aūt è Reuolutione mortui, filiorum euētus, fit. n. q̄si secūda relatio post obitū patris ad filiū: sicut cognoscunť accidētia patris, ex natiuitate filij etiā si mortuꝰ est.

Fortasse: à defuncto ali quid colligi potest, de eius fama, operibus, literis &c.

Caeco uisus eripi non potest.

INCIPIT LIBER SECVNDVS HERMETIS DE Reuolutionibus natiuitatum.

DE NVMERO SIGNIFICATORUM anni: Caput primum.

SCiendum est, quod annus diuiditur in mẽses, dies & horas, & cuilibet horũ significatores sunt plures & planetę ꝑ diuersitate dispositionũ suarũ significat temporib. singulis diuersos effectus. & hi quidem in reuolutiõe significant anni generaliter qualitatem, hi uero quandã magis propriã significationẽ habẽt in aliq̃ particulari tẽpore anni per ingressiones eorũ ad signa quę indicant intensiones ac remissiones bonorũ siue malorũ. Alij uerò significãt, reuolutionẽ mẽsiũ & dierũ & est significatio ipsa particularis. Significatores aũt totis anni sunt xix. Et prius quidem est signũ profectionis & dominus eius. Secũdus status diuisionis & diuisor. Tertius qui cõparticipat ei. Quartus stella cui cõpetit Fardaria & q̃ participat ei. Quintus † Desectus uel dñs orbis. Sextus horoscopus reuolutionis anni & dñs eius. Septimus Luna & Planetæ quo cõiungũtur cũ ea existente in signo in quo est. Si uero fuerit cursu uacua sumit dñs signi in q̃ est. Octauus Ingressio uel aduẽtus Planetarũ in loca eorũ secundũ natiuitatẽ, et ingressio eorũdẽ ad inuicem. Nonus dñs anni secundũ significationẽ loci in quo est. Decim. loca planetarũ a domib. suis, in alio * rotatus & loca domorũ suarũ ab eis. Vndec. Periodus uel orbis stellarũ & duodecim annorũ. Duodecim. qñ cõtingit signũ profectiõis, uel horoscopus reuolutionis eius in aliq̃ loco planetę secundũ natiuitatẽ. Tertiusdecim. euẽtus signi profectionis, aut ascendens reuolutiõis in locis planetarũ natiuitatis. Quartusdecim. ꝙ planeta sit in natiuitate in aliq̃ loco & in reuolutione in alio. Quintusdecim. planetarũ cõiunctiones ad inuicem. Sextusdecim. significationes planetæ trãseuntis de loco ad locũ ꝑ totum annum. Septimusdecim. significationes planetarũ cõtingentiũ in aliquo signorũ anni. Octauusdecim. Significationes ascendentis & descendẽtis, scilicet capitis draconis & caudę. Hę sunt significatiões reuolut. natiuit. & primus q̃dem fortior est secũdo, & secũdus tertio. Oportuit. n rationes eorũ cõponere ordinatim: sed causa in signis doctrinæ & cõsequentiæ sermonis, quãdoq; ꝓponunt posteriora priorib. & priora posteriorib. postponũtur. Habet igit̃ singula ꝓdictorũ propriã quandã significationem, pluries aũt & quasdã alias significationes, & quãq; eãdẽ significationẽ habent q̃ & domini mẽsiũ. Quidã uero Astrologi uolentes ꝑscrutari reuolutionẽ annorũ faciũt directionẽ ipsorũ omniũ & resoluũt in dies menses, & horas. Hi aũt fallibiliter tractabãt huiusmodi, pro eo ꝙ significationes ipsę nõ permanent. Sed oportet cõstituere horoscopũ mensis, & describere planetas et radiatiões ipsorũ, et duodenas particulas et sortes et secundũ eas significationes euentuũ diffinire, planetis tam natiuitatis q̃ reuolutionis assumptis. Si enim unus planeta accidẽtia hominis uno modo indicasset, esset utiq;, omnis habitus et dispositio et motus ipsius secundũ illius stellæ naturã. Sed quia plures sunt q significant contingentia hominib. ideo diuersæ eis eueniunt passiones.

[margin:] profectus. ordinis,

[margin:] rotatus.

DE SIGNIFICATIONIBVS animæ & corporis ex reuolutionibus. Caput II.

SIgnificatiões ꝓdictas accipimus alias quidẽ super passionib. animę, alias sup habitudinib. corporis, et alias sup dispositionibus et motibus et operibus hominis per omne tempus. Et primo quidẽ in reuolutionib. oportet cõsiderare, animi dispositio-

dispositionem & corporis. & eorũ contẽperantiam quandam & consonantiã. Deinde reliquas dispositiones ipsius per totũ annũ reuolutionis. Sunt eñ significatores esse corporis quinq; Primus quidẽ signũ profectionis. Secũdus terminus q̃ peruenit directio horoscopi. Tertius terminus in quo Aphetę (quẽ Persę uocãt, Hyleg) peruenit directio. Quartus, Luna. Quintus horoscopus reuolutiõis anni. Qui uero significant esse animę sunt octo. Primus, Domin9 anni, Secũdus dominus termini in q̃ peruenit ab horoscopo directio, Tertius, Domin9 termini in quo peruenit Aphetę directio. Quartus, q̃ cõmunicat & cõparticipat eis per corp9 aut aspectũ. Quintus, Dominus † Fedariæ. Sextus, dominus periodi. Septimus Planeta q recipit cõiunctionẽ Lunę, uel planeta qui recipit cõiunctionem domini domus suæ. Octauus, Dñs horoscopi reuolutionis anni. Quãdo igit̃ significatores p̃dicti aut oẽs, aut plures eorũ secundũ cœlestem dispositionem, in bonis locis existũt & sunt expediti à malis. Significãt corporis & animæ cõcordiã & eorũ bonã habitudinem & diuturnitatem. Reliquæ uero significatiuæ figuræ motus & operationes significant, q̃ si aliquo tempore signabũt de esse animæ siue corporis, significatio illa non erit principalis, sed secundũ accidens. Prædictę uero figuræ tantũmodo significãt ea quæ sunt secundũ corpus & animam & consonantiam eorum ad inuicem, & cũ his etiam omnes reliquas dispositiones & motus. Veruntamen principalis & propria eorũ significatio est de anima quoq; et corpore & non est inuenire in aliquo de significantib. reliquas huiusmodi significationes quas ipsi significant.

Fardaria & Fedaria, pro Alfedaria sæpe in hoc codice legitur.

DE SIGNO REVOLVTIONIS & Domino eius. Cap. III.

Oportet in reuocatione annorũ aspicere natiuitatis horoscopũ, & computare signũ unũ pro quolibet anno, & in quo applicuerit, illud erit signum profectionis, cuius dominus erit dominus anni, qui Persicè dicit̃ Salchodac. Deinde aspicere signum ipsum q̃ñ locum in natiuitatis initio possidebat, utrum erat ex 4. angulis, aut de succedentibus uel cadentibus, & cuius quidem est domus, cuius aũt exaltatio, cuius uero triplicitas & utrum bonũ uel malũ & si quis planeta erat in eo natiuitatis initio, aut sors aut duodena particula, & de his si quis signũ ipsum aspiciebat, uel à septem locis radios proijciebat, & à quo signo uel gradu ipsum inspiciebat, utrũ a consonãtib. sibi signis uel discordãtib. de his quæ sunt multarum ascensionũ, uel paucarũ directè ascendentiũ uel de his quæ sunt unius anguli, & utrũ à splendidis gradibus est aspectus, uel ab umbrosis & tenebrosis, à fortunatis uel infortunatis, uel in quo termino applicuit radius, et in q̃ decano et in qua nouena particula, et in quo gradu utrum lucido, umbroso, uel tenebroso. Deinde aspicere oportet signum profectionis, utrum in natiuitatis initio erat cadens ab angulo et non inspiciebatur à radijs stellarum. Deinde considera si est in eodem signo planeta per reuolutionem, uel planetę radius, aut duodena particula, et si spectatur ab aliquo uel nullum aspicit, et si spectatur ab aliquibus uel ab omnibus, et de quib. partibus aspicientes stellæ quo erant in natiuitatis initio, et quo erant per transitum, et qualiter in initio fuerant, qualiter uerò in transitu reuolutionis consistũt. Sciendũ est quoq; uniuscuiusq; dispositionem, et maximè dispositionẽ domini anni, sicut prediximus. Si ergo signũ profectionis tam in natiuitate q̃ in reuolutione fuerit expeditũ, eritq; dominus eius in utraq; figura directus, et in sua conditione, siue sit ipsa diurna siue nocturna, et in loco in quo habeat aliquas dignitates, fortis etiã existẽs per se similiter & q̃ aspiciunt eum stellę. In bono quoq; loco locatus tam ab horoscopo natiuitatis q̃ à signo profectionis, q̃ etiam ab horoscopo reuolutionis: tunc significat ei cuius est reuolutio salutem corporis, iocunditatẽ et bonitatẽ in illis reb9 uidelicet quarũ significator dominus anni et coadiuuantes eũ stellæ tam in natiuitatis initio q̃ in reuolutiõe, uidelicet in diuitijs, dignitatibus, gloria, acquisitione rerũ stabilium, filiorum acquisitione, acquisitione seruorum, et delectatione mulierum secundum complexiones stellarum et do-

morum in quibus sunt. Si uero dominus anni in horoscopo quidem natiuitatis sit expeditus et bonus: in reuolutione uero impeditus seu malus, iterum si sit ipse retrogradus, siue sub radijs, seu quod in alieno loco cōtingit, uel quod sit occidentalis, seu quod cōiungetur per corpus uel aspectū maleuolis, aut quod extra conditionē suā existit atque similia: significat quod in illo anno erūt operatiōes ipsius obscuræ, debiles ac infirmæ, iuxta proportionē infortunij cōtingentis sibi à dispositionib. supradictis. Itē si dominus anni in natiuitate quidem impeditus fuerit. In reuolutione uero bene dispositus, significat moderatum bonū ei cuius est reuolutio, & renouabunť ei lætitiæ, magis etenim est potentia domini anni ad annuos euentus. Si uerò dominus anni & in natiuitatis principio & in reuolutiōe anni fuerit impeditus, intensionē secundū propriā significationem indicat læsionis. Cū his etiam aspicias dominum anni in quo loco est, tam in figura initij, quam in reuolutionis figura, utrum sit expeditus aut impeditus. Si uero in duobus temporib. in bonis locis fuerit expeditus obtentū bonorū & utilitatem significat Si aūt in utraque figura bene dispositus fuerit, non tamen configuratur beneuolis, significat quod obtinebit quidem bona, minorabuntur uero & minuentur paulatim. Item. Si in utraque figura fuerit impeditus & cadens ab angulo, configuratur uerò quibusdam beneuolis, significat inuentionem quidem bonorum & minimam utilitatem, in rebus paruis, tum & uilibus. Item si dominus anni fuerit impeditus à malis in duobus temporibus, & in natiuitate existens quidem in angulo ab aliquo planeta maleuolo à quadrato uel opposito fuerit impeditus, aduersitates, pericula, & delicta manifesta in illo anno significat. Si uerò maleuolus ipse sub radios Solis uadit uel retrogradat, significat quod necessitas irrationabilis irruet in eum ab aliqua re & si in duobus temporibus fuerit impeditus in angulos maiores, amplius aduersitates significat. Si uerò dominus anni in duobus temporibus non erit in angulo, sed est impeditus & horoscopū aspicit, minuetur malū & non erit famosum & publicum, sed cōsanguineis aut familiaribus suis notum. Sed si in aliquo de 4. locis quæ horoscopum non aspiciunt fuerit, in 2. uidelicet 6. 8. uel 12. erit huius delictum clandestinum & occultum & incognitum uniuersis. Et si ut dictum est remotus fuerit ab horoscopo, spectatur tamen ab aliquo planeta, in angulo existente, delictum ipsum postquam aliqđ per tempus occultum fuerit apparebit. Si uerò coniungitur stellę in angulo existenti, ipse cuius est reuolutio, publicabit delictum suum. Considerandæ sunt etiam cōiunctiones domini anni ad stellas radij quidem & duodenæ particulæ & sic postea poterit securius diffinire.

DE SATVRNO QANDO EST dominus anni & est fortunatus.

Cap. IIII.

SAturnus quidem est natura maleuolus & corruptor. Iupiter autem natura beneuolus & bonorum significator. Sed multotiēs accidit quod maleuolus prosperitatem significat, beneuolus uerò aduersitatē, & diuersas dispositiones eorum, & maleuolus quidem malè dispositus, tum propter suam naturam, tū etiam propter cōtrariam dispositionem detrimenta indicat & iacturas, & si configuratus fuerit alteri planetæ & ipsi malè disposito nocumentum eius amplius extendetur, sed si planeta ipse fuerit bonum, dispositus per trinum uel sextilem aspectū aspiciens non nocebit, sed & bene significat. Et beneuolus quando est male dispositus, & est debilis, debilitātur & significationes suæ. Si uerò sic se habētem aspexerit, maleuolus, recipiet ab eodem maleuolo operationem malorum & operabitur beneuoli operationem. maleuoli. Saturnus quidem quando est malè dispositus & configuratur ei Iupiter, uel aliqui de beneuolis. minuitur malitia eius, Igitur Saturnus cum fuerit dominus anni & secundum natiuitatem & secundum reuolutionem orientalis existens & rectus in domo propria conditione uel exaltatione in locis quibus habuerit dignitatē & in aliquo loco amicorum & cooperatorum suorum & in bono loco ex diuisione domorū & in propria

conditione

cōditione facit eum cuius est reuolutio, procuratorem utilium rerū & prosperātem in eis, fortem & durabilem & maximè negotiosum. in terrarū & uillarum cura, & in ædificijs & acquisitionibus eorundem, nec non in domorū erectionib. & in aquarum deriuationibus & arborum plantationibus. Si uero est de regibus aut principibus, & Saturnus fuerit, sic dispositus aspiciens per trinū in natiuitatis initio Iouē, significat φ in illo anno ædificabit ciuitates, & fabricabit palatia & circumuallabit ea & eleuabit muros & renouabit hortos, & faciet aquæductus & fodiet riuulos & corrupta & uetera renouabit. Si autem in initio Iouem per trinum non aspicit, sed per sextilem, minora erunt huiusmodi. Et si Iupiter per reuolutionem à trino uel sextili Saturnum aspexerit, aspiciebat etiam ipsum sic in initio, significat cum prædictis, quod honorabilis erit & alacer & quod acquiret multas diuitias & regnabit, & de omnibus suis operibus utilitatem habebit, filium etiam procreabit & erit in suo filio lætabundus. Item si Saturnus tam in natiuitatis initio quam in reuolutione in signis Regijs fuerit Iouem aspiciens, ille cuius est reuolutio tractabit opera regia in eodem anno, id ipsum significat & si lam coniungitur. Oportet autem cum his obseruare in utraque figura radios & sortes & duodenas particulas & in quibus horum consistit Saturnus & quem horum aspicit in duobus temporibus, nam & huiusmodi habent significationes. Saturnus enim cum in loco in quo est habet aliquam dignitatem, uel dominetur domui in quam ceciderit sors fortunę, uel aspiciet fortem à signo in quo habet dignitatem, proueniet ei utilitas ab aliqua parte nota, uel à quodam amico suo. Si uero in alieno loco contingeret, fiet utilitas ab aliena parte. Item cum Saturnus fuerit dominus anni, & tam ipse quam Mars fuerint fortunati tam secundum natiuitatem, quam secundum reuolutionem, aspexerit autē Mars ipsum à trino uel sextili aspectu & receperint se ad inuicem, erit in illo anno cuius est reuolutio res utiles tractaturus, & augmentabuntur diuitiæ suæ ac gloria, & notitiam habebit cum Regibus & gratulabitur fratribus & processus sui prosperè sibi succedent. Si uero cōiunctus fuerit ei Mars in duobus temporibus & ambo fuerint fortunati, erit in illo anno cuius est reuolutio benè se habens. aptus etiam in consilijs, & cum solertia in rebus se intromittens, & negocia erunt sibi facilia, erit itaque liberalis & faciet multas expensas. Item cum Saturnus fuerit dominus anni & tam ipse quam Sol in duobus temporibus, fuerint fortunati. Sole aspiciente Saturnum à sextili aspectu significat in illo anno augmentum honoris & patris utilitatem, & à regibus commodum. Si uero Sol ipsum aspexerit per trinum. Saturno incipiente retrogradari, minor erit utilitas. Idem erit si uno de duobus tēporibus aspexerit ipsum Sol. Item cum Saturnus fuerit dominus anni & tam ipse quam Venus in duobus temporibus fuerint expediti, et configurata fuerit ei Venus in duobus temporib. à trino uel sextili aspectu fortunaturφ et sors coniugij: delectabitur in illo anno in mulieribus, et curam habebit de ornatu et puritate, et copiosę erunt suæ diuitiæ, diliget etiam picturas et decorem in domibus. Si uero in uno tempore tantum fuerint sic dispositi, non ualde immoderata bona sibi contingent. Quidam etiam uilipendent et redarguent eum, et tristabitur pro mulieribus et effeminatis uiris, et cum difficultate tractabit uenerea, et aliqua de uxoribus suis contristabitur. et corrumpetur aliquid de mobili substantia sua † uel de unguentis suis et in media iucunditate contristabitur, et in medio ludo scandalizabitur. Item cum Saturnus fuerit dominus anni et tam ipse quam Mercurius in duobus temporibus fuerint expediti, et configuratur ei Mercurius per trinum uel sextilem aspectum et recipit alter alterum, sunt autem sors seruorum et sors filiorum, et sors operis simul cum dominis suis benè dispositæ, honoratus et constans erit, et studebit circa lectionem scripturarū, et computos et disciplinas, et gratulabitur super filijs et seruis. Si uero coniungitur ei Mercurius in duobus tempori-

de unguētis

 bus, erit

bus, erit in illo anno ingenij facũdissimi. Si uero in uno de temporibus sic se habent, minuuntur omnia supradicta. Item cum Saturnus fuerit dominus anni & tam ipse quam Luna fuerint in duobus temporibus expediti & aspexerit eam per trinum uel sextilem in duobus temporibus & Lunã contigerit esse luminibus & numeris auctam, augmentabuntur in illo anno diuitiæ suæ, & gloria & adhærebit regibus & à multis laudabitur, & lætabitur in matribus & in mulieribus. Si uerò aspexerit tantum in uno de duobus temporibus, uel fuerint impediti, omnia quæ prædiximus minuentur.

DE SIGNIFICATIONIBVS Saturni, quando est Dominus anni & fuerit mali esse. Cap. quintum.

QVando est saturnus dominus anni & impeditus tam in natiuitate quã in reuolutione & est cadens ab angulo, & in loco malo & in alieno signo & sub radijs uel retrogradus, & maxime si fuerit in descensione sua, non adiutus à loue per aspectum, siue per conuenientiam signorum quæ est ęqualis potentiæ, & si reuolutio est nocturna, & ipse fuerit super trinum siue in septimo loco, siue in medio Cœli. Vel si reuolutio est diurna & ipse inuenietur sub terra & maximè in angulo terræ, significat in illo anno detrimentum de senioribus domus & in parentibus & in auis, & si signum est masculinum erit uiris periculum, si uero fœmininum, in mulieribus, & si est in signo bicorporeo in utrisque, cum his indicat quod is cuius est reuolutio sustinebit magna pericula & ægritudines prolixas ab humiditate & rigore & febribus, & tremore corporis, & dysuria & melancolicis morbis & trecticis & similibus. Significat etiam detrimentum in rebus stabilibus & in diuitijs, & in agris & aquis & in omni substantia tam mobili quam immobili, & otium in rebus tractandis, & difficultatem in rebus obtentis, habebit etiam familiaritatem cum auaris hominib. & dolores, & maximè si retrogradatur. Sj uerò Saturnus sic se habens in alieno signo fuerit, patietur hoc in aliena terra, & si Saturnus fuerit in amicabili loco, sustinebit hoc ab amicis, & si dominus domus suæ aspexerit eũ in natiuitate, patieť hoc à ueteri inimico. Si autem tam in natiuitate quam in reuolutione eum aspexerit, ab utrisq; lædetur, & in tribus modis quos diximus erit inimicus ei precognitus. Si uerò Saturnus in duobus temporibus sub radijs solaribus fuerit, significat in illo anno contentiones & timores à pręposítis dignitatũ, morbum etiam in loco occulto, & detrimentum à parentibus & auis & senibus, secundum naturalem Saturni proprietatem, & si sol fuerit fortior intensionem recipient detrimenta, si uerò debilior minuentur. Et si idem tali modo mali dispositus est in coniunctione cuiusdam stellæ uel radij, aut fortis, uel duodenæ particulæ, uel aspicit eas siue in natiuitate, siue in reuolutione aspectu contrario corruptionem & desolationem illius speciei significat. Saturnus quidem aliquando significabit contrarium cum est reuolutio diurna, pro eo quod est in sua conditione citius mala prouenient, sed dissoluentur, & erit modicum nocumẽtum. Item cum Saturnus fuerit dominus anni & tam ipse quam Iupiter fuerint in duobus temporibus impediti, aspicit autem ipsum per sextilem aspectũ uel trinum in loco malo existens: significat in illo anno destructionem cuiusdã domus suę uel possessionis, & perditionem partis diuitiarum, & ignobilitatem & circa expedientia negligentiam. Si uerò in duobus temporibus ipsum aspexerit per quadratum, & ambo fuerint impediti, significat diminutionem diuitiarum in illo anno, & difficultatem in omnibus rebus tractandis, periclitabuntur etiam parentes sui. Item si Iupiter aspexerit Saturnum in duobus temporibus, per oppositum & ambo fuerint impediti, habebit in illo anno difficultatem in omnibus negocijs suis, & tristitiam habebit pro filijs, & si in duobus temporibus coniungitur perditionem diuitiarum ac contentiones & detrimentum significat. Si uero tam coniunctio quam aspectus in uno tempore fuerit euenient

mala huiusmodi leniora. Item cum Saturnus fuerit dominus anni, & tam ipse quam Mars in duobus temporibus fuerint impediti & configurati adinuicem quocunque aspectu, & sint ambo in signis similitudinis hominum: significat ei cuius est reuolutio in eodem anno pericula fieri & detentionem ab inimicis, uel ab aliquo duce exercitus, & in fratribus contristabitur, sin autem ex trino uel sextili Mars Saturnum aspexerit in duobus temporibus & ambo fuerint impediti, indicat in illo anno desiderium (uel, desidiam) & mortem fratrum, & passiones & magnum periculum ei cuius est reuolutio, fratribus etiam suis. Si uero Mars eum per quadratum aspexerit in duobus temporibus & super eum fuerit eleuatus Saturnus: ægrotabit à febre & frigore, & corrumpetur substantia patris sui, & morietur aliquis de fratribus suis. Si uerò Mars fuerit eleuatus super Saturnum: Inuidebit consanguineis suis, & laborabit ægritudine magna, & bona sua erunt malè disposita Si uero Mars in duobus temporibus Saturnum aspexerit per oppositum, & ambo fuerint impediti: minuentur illo anno diuitiæ suæ & magnas sustinebit iacturas, & ægrotabit, & patietur necessitates propter inuidiam et calumniam, et controuersias habebit cum consanguineis suis, et si fuerit in aquatico signo periculum erit ab aqua et humidis. Si uero in signo quadrupedum, erit periculũ ab ictu uel morsu, aut ueneno, et si coniungitur ei Mars in duobus temporibus et sunt ambo infortunati erit in illo anno ualdè tristis, et de prauis moribus et malè tractabilis, conatus habens difficiles, maiores etiam fratres sui lædentur. Si uerò fuerint bene dispositi in duobus temporibus, moderata erunt huiusmodi mala.

Item cum fuerit Saturnus dominus anni, et tam ipse quam sol in duobus temporibus fuerint impediti, et configurati ad inuicem, à qualicunq; figura, significat in illo anno tristitias et iniurias et calumnias et læsionem patrum et diminutionem diuitiorum. Si autem fuerit cum sorte patris uel cum domino eius, uel impediuntur ab alijs, indicat læsionẽ in parẽtibus et auunculis, uel qui, cuius est reuolutio læditur ab eis uel causa eorum. Si uerò sol aspexerit eum in duob. tẽporib. à trino uel sextili aspectu, et ambo fuerint impediti, et maximè existẽte reuolutione nocturna, patiunt̃ læsiones tam ipse q̃ pater suus in illo anno diuersas. In diuitijs quoq; et dignitate erit diuersimodè occupatus. Si uero sol aspexerit saturnum in duobus tẽporib. per quadratum, et ambo fuerint impediti, et sol fuerit eleuatus, euanescent in illo anno quecunq; hæreditauit à parentibus, et ægrotabit ægritudinibus frigidis, et forte sacram ægritudinem patietur, et * in doloribus et laboribus opprimetur. Si autem super solem fuerit saturnus eleuatus: patietur tristitias in quibus deficiet, et in carcerem incidet et captiuabit̃, et erit in omnibus rebus utilib. otiosus. Et si sol aspexerit ipsum in duobus temporib. per oppositũ, et ambo fuerint impediti, fiet circa ipsum et patrẽ suũ chronica passio. Si aũt saturnus erit sub radijs in duobus temporib. in illo anno dilapidabit diuitias patris sui, et in rebus suis erit euentus contrarius, et si nocturna fuerit reuolutio erit deterius, patientur eĩn tã ipse quã pater suus, et fratres multas aduersitates. Si aũt sol fuerit in paucioris. gradibus, peius erit in omnibus. † Irru et eĩn à dignitate sua et erit prõpt⁹ ad omnẽ rixã, cõtentionẽ et pugnã. Si uerò siue cõiunctio siue aspectus in uno, tantũ sit tẽpore, et non fuerint impediti, minora ei contingent mala Item cum saturnus fuerit dñs anni, & tam ipse q̃ Venus simul in duob. tẽporib. impediti fuerint, cõfigurat̃ aũt ei Venus, et impeditur sors matrimonij, et dñs eius à coniunctione siue aspectu malorũ: patientur mulieres eius multa mala, uel illi occasione ipsarum erit dãnũ, et erit damnũ in unguẽtis suis et indumẽtis et pecunia. Si uero in duobus temporib. per trinũ uel sextilẽ aspectũ ipsum aspexerit, et fuerint impediti cõmorabit̃ in locis immũdis in illo anno et corrumpent̃ eius pecuniæ et perturbatus erit † in uita et amicabit̃ cũ utilib. uiris et mulierib. et læsiones patiet̃ per uiros nobiles et mulieres. Si uerò ♀ aspexerit eũ in duob. tẽporib. p quadratũ

Excidet enim dignitate.

& ambo fuerint impediti, ♄ ſuper Vene
rem eleuato: ille cuius eſt reuolutio, nō
gaudebit in illo anno cum mulierib. ſuis
ſed quædā earū læſiōes habebūt, uel rixā
habebit cū eis, & diuortiū & ſeparationē.
Si aūt Venus ſuper Saturnū fuerit eleua
ta: obedient ei mulieres ſuæ & diligent
eū & diligētur ab eo. Si uerò Venus aſ-
pexerit eum ab oppoſito in duob. tēpori
bus & ambo fuerint impediti, erit in illo
anno triſtis & modicū alacer, & læſionē
patieť à mulierib. uel ægrotabit, uel mo-
rietur aliqua de mulieribus ſuis: & ſi cō-
iungitur ei Venus in duobus tēporib. et
ambo fuerint impediti, concūbet in illo
anno cū mulieribus, uel meretricibus,
uel uxorem ducet ſterilem, uel tranſgre
dietur ab una ad aliam, & nunꝗ ipſas di-
liget, neq; ipſe diligetur ab eis. Si aūt cō-
iungitur ei Venus in uno de duobus tē-
poribus, uel cōfigurabitur ei, minora e-
runt huiuſmodi. Item cum ♄ fuerit do-
minus anni & tam ipſe ꝙ Mercurius fu
erint in duobus temporib. impediti indi
cat in illo anno ei cuius eſt reuolutio de
trimentū, corruptionem, triſtitias, anxie
tates, pænitudines & cogitatiōes pro ſer
uis, filijs, ſocijs, & pro reb. quas habebit
prę manib. uel patieť hoc ex actione hu-
iuſmodi & propter regimē aduerſum et
ſtultū. Si uerò aſpexerit ipſū ☿ in duob.
tēporib. à trino uel ſextili aſpectu, & am
bo fuerint impediti: patieť propter cōpu
tos & literas & diſciplinā & diuitias & e-
rit iners & negligēs & malè tractabilis &
in his quæ ſibi expediunt, deſes. Si uerò
ipſum aſpexerit in duobus tēporib. per
quadratum & ambo fuerint impediti, e-
leuatur aūt ♄ ſuſtinebit męrores & peri
cula in uita ſua & in diuitijs & amittet re
gimen quod exercet & ſeruiet quibuſ-
dam cauſa neceſſitatis, & ſuſtinebit ne-
ceſſitates propter ſermones, & dolebit
os uel aurem. Si uerò Mercurius eleua-
tur, minora erunt mala. Si autem aſpe-
xerit per oppoſitū, & ambo fuerint im-
pediti in duobus temporib. fiet dolor in
ore ſuo & lingua & detrimentum habe
bit propter uerba, & impedieť in actibus
ſuis, erit itaque complexionis frigidę &
mens atq; intellectus eius erunt corru-
pti, ægrotabit ex uentoſitate, & triſtabiť
propter aliquod furtum & ſuſtinebit in
commoda ab omnibus, cum quibus cō
tendet & interrumpeť ſpes ſua, & ſolita,
nam amplectetur uitā & triſtabitur pro-
pter diuitias & propter aliquas ꝓdictas
res. Si uerò coniungitur ei Mercurius
& fuerint ambo in duobus temporibus
impediti ſuſtinebit mœrores diuerſos, et
erit piger & timidus in uerbis & rebus,
& dominabūtur ei prauæ cogitationes,
& habebit mentem turbatam & loquen
do non credetur à multis & ægrotabit, et
pueri ſui patientur læſionem ac ſerui, &
omnem ſpeciem malam ſuſtinebit in il-
lo anno. Cum his omnibus ſi coniungiť
uel cōfiguratur ei Mercurius in uno de
duobus temporibus: ſi non fuerint impe
diti, minora erunt omnia ſupradicta. Itē
cum ſaturnus fuerit dominus anni & tā
ipſe ꝙ Luna fuerint in duobus tempori
bus impediti & configurantur ad inui-
cem in duobus temporib. à quacunq; fi-
gura, maximè ſi fuerit in duob. tempori
bus & lumine & numeris minima: ſigni-
ficat in illo anno corporeas paſſiones &
triſtitias cauſa matrum, & propter rumo
res ſiniſtros. Si uerò Luna ipſum aſpexe-
rit à trino uel ſextili aſpectu, & ambo fue
rint impediti, eleuatur autem ſuper eū
ſaturnus: in agendis ſuis erit improſpera
tus & negligens, & diſperget diuitias pa
rentum ſuorum. Si aūt Luna fuerit ele-
uata, corruptiones, odium, iurgia cum
quibuſdam habebit, diuitias etiā paren-
tū diſperget, & cauſa filiorum triſtabiť,
& ſi Luna tēpore reuolutionis, in ſigno
fuerit fœminino, uxor eius cōtra eū in-
imicabitur, & quæret læſionem ipſius.
Si aūt Luna ipſum aſpexerit per oppoſi
tū & ambo fuerint impediti, accidet ęgri
tudo parentibus in loco occulto, & con
ſumetur ſubſtantia eius, erit etiam malę
conſuetudinis & triſtis, & lædeř in diui-
tijs & opibus ſuis. Si uerò ambo fuerint
in ſignis ſimilitudinis hominū, uel feratū
eodē modo diffinias, ſi fuerint in ſignis
quadrupedum, patietur mala in qua-
drupedibus. Si uero coniungitur ei Lu
na in duob. temporib. ambo fuerint im-
pediti: matris morbū & infirmitatē ſigni
ficat. Et ſi Luna coniungitur uel confi-
guratur ei in uno de duobus temporib.
& ambo

& ambo fuerint expediti, erunt supradi-
cta minora. Et hę qdē sunt significatiões
Saturni quādo est domin9 anni, & est im
peditus & in duobus temporib. & confi
gurant ei stellę beneuolæ uel maleuolę.
Si aūt idem fuerit dominus anni expedi
tus quoq; in duobus temporib. & plane
ta ipsum aspexerit impeditus, significa-
tio bonorū minuitur, sed euenient cū la-
bore, diminutionē uero & laborē signifi
cat cum aspectus fuerit ab opposito uel
quadrato. Item cum idem fuerit domi-
nus anni, impeditus autem in duobus tē
poribus configuratur uero planetæ be-
neuolo * & ipse nihilominus fortunat9,
& si aspect9 à trino fuerit uel sextili mul
tum malum significat tum cum tristitia
& labore. Si autem stella ipsum aspiciēs
in uno quidem tempore impedita in a-
lio uero fuerit expedita: de propria signi
ficatione, siue bona fuerit siue mala, au-
fert, sed moderatè. Item si dominum an-
ni aliquis planeta in natiuitate aspexerit
ab opposito uel quadrato, tempore ue-
rò reuolutionis à sextili uel trino: opor-
tet contemperare iudicia. Quadratus e-
nim aspectus maiorem uim habet ad no
cendum quā trinus: cum trinus ad ini-
micitias debilior sit quadrato. Item si as-
pexerint dominum anni diuersæ stellæ,
oportet de singulis secundum propriā
dispositionem & significationem & lo-
cum, sicut prædiximus, diffinire. Coniū
ctio uero domini cū planetis, & coniun-
ctiones planetarum ad inuicē, si fuerint
concordes, bona & fœlicitatem signifi-
cant. Si uero discordes, indicant infelici-
tatem, quantitas & qualitas euentus cog
noscitur ab ipso domino anni per se, & à
planetis configuratis uel coniunctis cū
eo in locis eorum. ♄ quidem si tam in na
tiuitate q̄ in reuolutione fuerit mali esse,
sicut prędiximus: multa faciet incōmo-
da in illo anno & afflictionem extendit.
Si aūt ♄ in reuolutione fuerit quidē ma
li esse, in natiuitate uero bene se habeat
minuit prauitates. cum hoc autē si con-
figurabuntur ei beneuoli: similiter qui
reuolutionem habuerit, a periculis eripi
etur & maxime ipsa natiuitate existente
diurna, & Saturno super terrā egredien
te. Si uero in natiuitate infortunatus fue
rit, fortunatus uerò tēpore reuolutiōis,
mediocritatem habebunt mala. Quādo
uerò planeta significabit aliquod bonū
uel malum secundū natiuitatē & idē cur
sum significabit in reuolutione, erit hoc
perfectū & multum. & fortè uel ineuita
bile & immutabile. Itē si secundū natiui-
tatem significat aliquid fieri, secundū re
uolutionē significat idē nō fieri, uel e cō
tra. secūdū quidē reuolūtionē significat
aliqd esse, secūdū uero natiuitatē nō esse:
faciat examinationē de duab. significatio
nib. & secundū fortiorē diffinias. Si uerò
ęquales fuerint, media erit diffinitio. Igitꝰ
si natiuitatis significatio fortior est trāscē
dit medietatē iudicij. Si uero reuolutio-
nis significatio fortior est, descēdit. Si ue
ro reuolutio sola significari aliqd cū debi
litate erit modicus & debilis eius euētus
aut erit motus solūmodo imperfectus.
Cū his omnib. significationes reuolutio
nū usq; ad annū unū determinanꝰ uel us-
queq; significator fuerit fortis. Cū uero
Planeta qui cōfiguratꝰ dño anni aliquod
bonū uel malū significat: tūc ostēdet pro
priā significationē, qñ gubernabit aliquā
partē temporis anni & maxime quādo
associatus fuerit p figurā in illo tempore
domino anni, uel signo in quo erit domi
nus anni, siue secundū natiuitatē siue se
cūdū reuolutionē, uel cōfigurabitꝰ signo
reuolutiōis uel horoscopo, uel dño eius
uel dño dispositionis dici. Et hæ quidē
sunt significationes ♄ per se, & planetarū
qui configuranꝰ, aut coniunguntur cū
eo. Sunt aūt modi 8. Vnus quidē quan-
do ipse planeta est boni esse per se. Secū-
dus quādo est mali esse. Tertius & quar
tus quando fortunatur ab alijs planetis:
ab alijs uero planetis infortunatur. Sex-
tus quādo per se quidem infortunatur,
ex eo uero ꝙ cōfiguratur planetę bene-
uolo fortunatur. Septimus quando cō-
iungitur eidem planetæ. Octauus signi-
nificationes loci de quo statim dicen-
dum est.

DE SIGNIFICATIONE SAturni quando est Dominus anni, de locis in quibus est. Cap. VI.

QVando est dominus anni ♄ & cōtin
git ipsū esse in duob. tēporib. boni
esse, in domo propria, uel exaltatione,
uel tri-

uel triplicitate fuerit, & in angulo siue in figura profectiõis, siue in figura reuolutionis, si cõtigerit angulũ illum esse medij cœli, significat quod in illo anno acquirit possessiones & ædificabit ædificia & fodiet aquæductus: & si fuerit in alieno signo cõmittenẽ hæc sibi ab aliena persona, queadmodũ fidei cõmissario & procuratori, & laudabiẽ, inueniet lucrũ. Si uero in alieno signo & cũ hoc fuerit impeditus, sed impedimentũ fuerit moderatũ, propter huiusmodi habebit opprobria. Si aũt immoderatũ, & dãnũ erit tale. Itẽ si fuerit dominus anni Saturnus, & fuerit in duobus tẽporib. in loco undecimo uel quinto in bono esse, & in propria domo: lętabiẽ in illo anno in suis amicis, & cõtrahet cũ aliqbus de qbusdã rebus, & ædificabit & procurabit uasa siue supellectilẽ. Si uero in alieno fuerit signo cõtristabiẽ propter filios & amicos, & *inopiam.* [im]perium patiet & angustiã in sua substantia. Si uero cũ hoc fuerit retrograd9, destruetur habitaculum eius, & minuenẽ eius diuitię & prouentus: & si Mars aspexerit ipsum aspectu cõtrario: dãnificabunẽ diuitię suę, & lętabunẽ inimici eius & tristabiẽ in filijs. Itẽ si Saturnus fuerit domin9 anni & cõtigerit ipsum esse in 3. uel in 9. in ppria domo & expeditũ à malis: faciet in ipso anno sup q̃ sperabit meritũ à deo & in tributione ab aliquo homine in futurũ, & fabricabit fabricas sibi uel alicui de his quorũ curã habebit, & ibit ad aliq̃ regionẽ cognitã sibi & laborabit propter speratã utilitatem, & curã habebit de cõsanguineis & fratribus & extraneis. Et si in duobus his locis fuerit, et ipsi fuerint alieni, significat qdem huiusmodi, tũ peregrinabiẽ peregrinatione lõginqua, & utilitatem habebit in ea. Et si moderatè fuerit impeditus: de eo cõtrariæ famæ dicenẽ propter fidem et sectam et in cogitationib. cadet, et in peregrinatione mala patietur, et habebit discordias aduersus consanguineos et propinquos. Si ergo retrogradus fuerit: turbabitur intellectus eius, et dubitabit de secta sua, et operabitur opus propter quod aliq̃ p̃su mentde eo q̃ ipsius est. Si aũt in tali statu existente Saturno aspexerit eũ et Mars in figura propria: patietur dãnũ à furto uel igne. Itẽ si ♄ fuerit dominus anni, existens in duobus tẽporib. in secũdo, liber à malis & in propria domo augmẽtabunẽ diuitię suæ in illo anno & erit prosperũ esse suũ. Si uero in alieno fuerit mali esse corrũpenẽ diuitię suę ab incursu aquarũ. Item si ♄ fuerit dominus anni existens in duobus temporib. in 8. in loco proprio: occasione mortuorũ utilitatem habebit in illo anno. Si uero fuerit mali esse imminuenẽ diuitiæ suæ, & contristabiẽ pro defunctis. Itẽ si idẽ planeta fuerit dominus anni, existens in duob. temporib. in 6 liber à malis patieẽ ægritudines modicas à frigiditate & humiditate. Si uero fuerit impeditus, indicat desipientiã & morbos lõgos, & si aspexerit ipsum beneuolus sanabitur, & iuuabitur à medicinis. Si aũt cum hoc dominus sexti loci fuerit impeditus: pdenẽ iumenta eius & serui eius. Si uero fuerit expeditus dominus sexti loci, ægrotabũt qdem sed sanabunẽ. Item si ♄ fuerit dominus anni existens in duobus temporib. in duodecimo loco in domo propria liber à malis obtinebit cõtra inimicos suos & amicabiẽ eis & laudabunt eum, tñ non curabit de utilib. uitæ rebus. & si in alieno fuerit loco, uel retrogradus, in carcerem uel custodiam incidet & necessitatẽ patietur ab inimicis suis. Si aũt fuerit mali esse, uel cõfiguratur cum Marte figura cõtraria: tormẽtũ & læsionem maximã sustinebit. Item si ♄ fuerit dominus anni in uno de iiij locis quę horoscopum nõ aspiciunt, in 2 uidelicet in 6. in 8. & 12. & fuerit impeditus: significat otium & desidiã & desperationem sperandarum & uitæ utiliũ rerũ. Si uero cum his in alieno fuerit loco: intentionem habebit malã & necessitates sustinebit, & dicent aliqui mala de eo, et accusabunt eum, et ægrotabit febrĩa frigiditate et humiditate uel frigiditate et siccitate. Si aũt in huiusmodi locis existens, fuerit orientalis, uel in proprio loco: erit in bonitate, tum erit uagabũdus et otiosus. Item si ♄ fuerit in natiuitate in aliq̃ loco et in reuolutione in ipso loco, siue à signo profectionis, siue à figura reuolutionis anni, ampliorem habebit significationem et certiorem et optabiliorem naturam ostendet loci et maximè si locum

maximè si locũ aspicit radicalẽ. si uerò in aliquo quidem loco fuerit in natiuitate, in alio uerò secundũ reuolutionẽ, facias cõmixtionẽ per methodos quas tibi mõstraui locorũ, ut sit tibi certũ iudiciũ. Eodem igit̃ modo cõsidera & significatiões reliquorũ planetarũ a dispositiõe locorũ in quib. sint. Nos aũt quemadmodũ cõmemorauimus de ♄ & significatiõe sua ꝓpria & cõfiguratione planetarũ ad eum uel cõiunctione & dispositiõe locorũ: sic mentionẽ faciemus & de reliqs planetis.

DE SIGNIFICATIONE IOVIS cũ fuerit Dominus anni, & fuerit boni esse. Cap. VII.

IVpiter cũ fuerit dominus anni & tam in natiuitate ꝙ in reuolutiõe fuerit boni esse in illo anno amicabitur Regibus & principib. & erit disponens res suas, et incitatus ad expedientia habens euentũ bonũ, ingẽte ꝑmanẽs ꝓpter amicitiã q̃ habebit, augmentabit̃ etiã & cõmendabit̃ à plurib & exercebit dignitatem in patria sua, & si natiuitas significauerit procreationẽ filiorũ habebit filiũ in illo anno. nec nõ habebit cõmodũ & gaudiũ à diuersis & acquiret diuitias ex munerib. ab alijs multotiẽs aut hæreditabit patrẽ suũ. Si uero is cuius est reuolutio est in dignitate: illo anno dominabit̃ plurib. & acqret q̃ plurima. Si uero fortunę fuerit mediocris, dominabit̃ in illo anno æqualib. suis & lætabitur in rebus diuersis, & lucris et prospitatib. & maxime si iupiter fuerit in propria domo, uel triplicitate uel termino. Aspicias quoq; & radios & partes & duodenas particulas, quib. cõiungit̃ Iupiter, uel aspicit in duob. tẽporib. si eũ configurat̃ eis aspectu laudabili, indicat utilitates secũdũ naturã illorũ. Itẽ si ♃ fit erit dñs anni & tã ipse q̃ ♂, tã in natiuitate q̃ in reuolutione fuerint boni esse & cõfigurat̃ ad inuicẽ per trinũ uel sextilẽ aspectũ, erit ipse cuius est reuolutio in illo anno dominator peritus in rebus agẽdis & sedulus in operib. obtinebit aũt & honorẽ & dignitatẽ excellentẽ & utilitatẽ è dignitate aliqua, & laudabit plebs eum. Si uero cõiungitur ei Mars in duobus temporibus, & ambo fuerint boni esse: in illo anno assumet gradus & dignitatem in propria patria, & erit alacer. Si autem alter eorum fuerit in domo alterius, liber a malis erit, in illo anno potẽs, & obtinebit dignitatem. Si uerò in uno uel duobus temporibus coniungitur, configuratur ei Mars, erunt prędicta minora. Item si Iupiter fuerit dominus anni & tam ipse quã sol in duobus temporib. fuerit boni esse et cõfigurantur adinuicẽ de trino uel sextili aspectu: extẽdetur prosperitas in illo anno eius cuius est reuolutio, et in dilatatione uitæ erit, et obtinebit coniugium bonum et bonũ filiũ. Si aũt per sextilem aspectum sol eum retrogradantem aspexerit: erunt prædicta minora. Si uero Sol ei coniunctus fuerit in duobus tẽporib ut eũdem Iouem contingat esse orientalẽ: obtinebit dignitatẽ et diuersas utilitates, et lætabuntur in eo parẽtes sui, et utilitatẽ habebunt ꝑ eum. Si aũt in uno de temporibus coniungitur ei existenti orientali: erunt minora prædicta. Et si coniungitur ei Sol in duobus temporib. et erit sub radijs, patiẽt necessitates in illo anno iuxta significatiões Iouis. Si uero Sol fuerit fortior et fuerit mali esse: maius erit impedimẽtum, et est timendum ne forte moriatur. Si autem Sol non fuerit impeditus: erũt impedimenta minora, et si Iupiter fuerit fortior: minor erit corruptio. Item si Iupiter fuerit dominus anni et tam ipse ꝙ Venus fuerit in duobus temporibus boni esse, aspexeritq; eũ Venus quocunq; aspectu: significat in illo additamentum diuitiarum à mulierib. et mediantib. nobilib. uiris, et circũspectis, et delectabit̃ in mulieribus, et habebit utilitatem ex eis, et si aspexerit eũ Venus in duobus temporibus à trino uel sextili aspectu et ambo fuerint boni esse, in illo anno augmentabitur gloria eius et dignitas, et diuitiæ et indumenta et decor et gratulatio et exaltatio et hæc erunt causa mulieris. Frequenter autem cõtingit quod nascetur ei et filius, uel lætabitur in filio suo, uel lætabitur propter filios regum. Et si Venus in signo in quo est habuerit dignitatem, erit utilitas ab aliquibus notis et amicis et maximè mulieribus. Si uero in signo fuerit alieno, erit utilitas ab extraneis uel inimicis, uiris et mulieribus. Si autem cõiungitur ei Venus in duo-

in duobus temporibus, & ambo fuerint boni esse in illo anno, cuius est reuolutio acquiret gloriã à præpositis & procuratorib. & honorabilis erit apud homines & amicos acquiret plures priorib. & laudabit̃ à pluribus et bonitatẽ, & utilitatẽ habebit occasione miraculorũ & prodigiorũ & locorũ Ecclesiasticorũ propiciatoriorum & gratulabit̃ in mulieribus & cõiugio & filijs. Si uero se aspexerint per oppositũ, uel configurationes prædictæ in uno de duob. temporib. fuerint: erũt omnia predicta minora. Itẽ si Iupiter fuerit dominus anni & in duob. tẽporib. tam ipse q̃ Mercurius fuerint boni esse, aspexeritq; eũ Mercur. à trino uel sextili aspectu: in illo anno ipse cuius fuerit reuolutio acquiret aliq; bonũ propter peritiã & negotiationẽ & uenditionẽ & emptionẽ, & per scripturas & dispẽsationẽ & uillicationẽ. erit aũt cõseruator secretorũ & custos diuitiarũ prudens & intelligẽs huius cognitionis sufficiẽter in reb. & superabit ęquales sibi per dignitatẽ et gloriã & opulẽtiã & cõmissiones & sciẽtiã, cõmittent̃ etiã ei procurationes aliquorũ magnatũ & erit laudatus ab omnib. hominib. & placebit eis & permanebit et perseuerabit in orationib. & similib. his erit sectã. & si ipse cuius est reuolutio fuerit de inferiori fortuna & de mercenarijs: habebit utilitatẽ ex artificio suo, & ope manuũ suarũ. Et si cõiũgit̃ ei Mercurius in duobus tẽporib. & ambo fuerint boni esse: habebit utilitatẽ in illo anno, & augmentabitur esse suũ & fides eius erga dominam, & humilitas & prudentia mentis & facundia in sermonibus & utilitatem habebit propter huiusmodi & propter alias res diuersas, & familiaritatẽ habebit cum magnificis notarijs & cõmittetur ei procuratio bonorum ipsorum. Si uero in uno de temporibus coniunctus fuerit Mercurius, uel alia configuratus figura, aufertur ex omnib. supradictis. Item si Iupiter fuerit dominus anni & tã ipse q̃ Luna in duobus temporibus expediti & configurantur adinuicem à trino uel sextili aspectu indicat q; in illo augmentabitur gloria eius & dignitas, & acquiret ab hominib. bonã famã & laudẽ & q; cuiusq; opus & quale cunq; actũ inceperit cito perficiet, queret etiã filios generare & nascent̃ ei filij in illo anno uel cõcipient mulieres eius. & hæreditabit paternas substantias, & si est aliquis cuius est reuolutio de natu regio, & Luna fuerit aucta lumine: gloriã obtinebit famosam. si aũt fuerit fortunæ mediocris, cõmittet̃ ei aliquod dominiũ super multitudine populi, & utetur in eis Iustitia, & uitã bonæ præsumptionis & irreprehensibilem amplectetur. Si uero fortunæ infimæ fuerit, eleuabit̃ super ęquales sibi secundũ fortunam, & habebit primatum, in illis quæ diximus. Significabit etiã q; habebit utilitatem ex officio & emptione & negociatione. Et si cõiungit̃ ei Luna in duobus temporib. & ambo fuerint expediti, augmentabit̃ gloria eius & diuitiæ & maxime si diuersa fuerit reuolutio. Si uero coniungitur ei Luna uel aliquo cõfigurat̃ aspectu in uno de duob. temporibus aufert de supradictis. De aspectu uero planetarũ ad Iouem quadrato scilicet eorũ & opposito nõ tractauimus ꝓpter huiusmodi causam, qm̃ in hac derisione cõprehẽdimus de amicitia Iouis & planetarũ cũ eo. Quadraturæ uero & oppositiones planetarũ ad eum multotiens aliq̃ cõtrarietatẽ significãt de quib. nũc quidẽ nõ proposuimus dicere in sequentibus uero manifestius exponemus.

DE SIGNIFICATIONIBVS IOuis cũ fuerit Dominus anni, & fuerit mali esse. Cap. VIII.

IVpiter cũ fuerit dominus anni & existens tã in natiuitate q̃ in reuolutione retrogradus uel sub radijs aut in alieno loco siue occidentalis seu in domo maleuoli aut cadens ab angulis & in locis cõtrarijs: aufert claritatẽ ipsius cuius est reuolutio & minuit fœlicitatẽ ipsius & deponit gloriã ei9. Significãt etiã multitudinẽ expẽsarũ et importunã diuitiarũ effusionẽ, & hęc faciet uolũtaria & spõtanea uoluntate pro eo q; appetet à plurib. laudem, tristabitur etiã propter parentes & filios & q̃sdã nobiles ꝑsonas et res diuersas, et propter uiolentiã uitæ suę, et maximè si Iupiter fuerit in 6. Si uero cõiuncti fuerint ei maleuoli uel configurati ab opposito uel quadrato, & eleuati fuerint super

super eum cum idem fuerit impeditus, & maxime in loco patrum uel in loco filiorum, uel si in his locis habuerit dignitatem, cōtigerit etiam quod sors patris, uel sors matris, uel sors filiorū, uel eorū domini fuerint mali esse: significat quod ipse cuius est reuolutio cōtristabitur propter mortem filiorum uel patris uel matris secundum naturam signi in quo est Iupiter uel naturā sortis et domini eius. Et si coniungitur alicui sortium uel alicui radiorum uel duodenarum in duobus temporibus, uel aspexerit eos figura cōtraria: significāt mœrores & instabilitates his quorū insunt significātia prędicta. Inspiciēdum est etiam & aspectus & cōiūctiones planetarū ad eū. Si enim tali modo dispositum aspexerint eum ex trino uel sextili maleuoli: non significant magnū periculū propter figurę cōuenietiam & amicitiam complexionis, ueruntamēn propter impotentiam propriam, & impedimentum non potest attingere ad felicitatis perfectionem. Planeta etiam eum fuerit mali esse, addit infortunium suum in illis uidelicet rebus, quarū est signator. tristabitur enim cuius est reuolutio super huiusmodi, & laborem, seu fatigationē sustinebit quadratus quoque & oppositus eius, de quibus in sequentibus dicemus. Iupiter igitur cum fuerit dominus anni, & Mars in natiuitate fuerit boni esse, aspexerintque se ad inuicē per quadratū, Iupiter uero super Martem fuerit eleuatus: significat quod firmabitur gradus eius & dominabitur suæ ciuitati, frequenter etiam obtinebit à regibus, uel exercituum ducib. dignitates & utilitates. Veruntamē contristabitur propter filios & diuitias & aliqua pars lædetur diuitiarum parētum suorum. Si uero in duobus temporibus se huiusmodi aspectu aspexerint & ambo fuerint mali esse, aufert quas prædiximus prosperitates, et patietur is cuius est reuolutio expensas & aduersitates intolerabiles. Et si Mars eleuatus fuerit super Iouem: qualitercunque fuerit, lædetur cuius est reuolutio à magistratibus & habentibus potestatem, & ab his qui principatū habuerint in metallis, tristabitur etiam, & propter priuationem utilitatum & diuitiarum, cōuersationis quoque & filij, & propter aliquem dolum & fraudem & inuidiam & calumniam & contentionem & multiplicabitur labor eius. Item si huiusmodi aspectu con figurati fuerint in ambobus tēporibus boni: erunt mala minora. Item si aspexerit eum Mars in duobus temporibus ex opposito, & ambo fuerint impediti: sustinebit in illo anno anxietates ob gloriam & mulieres & filios, & uidebit mortem alicuius de his qui proteguntur ab eo, & fortè coniungetur uxori, & nascetur ei filius, multiplicabitur, & corrumpet diuitias suas & acquiret alias. in illo etiam anno habebit inquietudines usque ad medietatem eius. Si uero fuerunt ex pediti, pauca quædam de prædictis euenient. uel occasione talium multas turbationes & motiones patietur & suspicabitur se passurū maximas aduersitates, tamē nō patietur. Item cum Iupiter fuerit dominus anni, & Sol cum e , boni esse tā in natiuitate quā in reuolutione, aspexerintque se ad inuicē per quadratum, & sol fuerit eleuatus: augmentabit uel in illo anno gloria eius, & gloria patris sui, & utilitatē habebit in reb. diuersis. Si uero fuerit mali esse: patietur tam ipse quam parentes eius indigentiam & angustiam in diuitijs suis & alienabuntur & peregrinabuntur delectabili peregrinatione & contra excellentes personas discordias habebunt: erunt autem huiusmodi personæ eius cognitæ uel uicinæ, uel consanguineæ, quæ inuidebunt eis. Si uerò Iupiter eleuatus fuerit super Solem & ambo fuerint boni esse in duobus temporibus, inueniet ipse cuius est reuolutio in illo anno, nec non & parentes eius, utilitates & glorias & dignitates & honorem excellentem. Si uero fuerint mali esse: tristabuntur occasionib. talium. Et si Sol aspexerit hunc in duobus temporibus ex opposito, & ambo fuerint boni esse: erit in illo anno gaudium in omnibus suis, & augetur gloria eius, & committentur ei ab habentibus potestatem & ab aliquibus nobilib. uiris secreta negotia, & cōsulent eū Reges in suis negotijs, & exaudient consilia eius. Si uero se prædi-

cto aspectu aspexerint & fuerint impediti: non tantum minuentur omnia prædicta, sed etiam detrimētum huiusmodi occasione habebunt. Item cum Iupiter fuerit dominus anni, & tam ipse quam Venus fuerint in duobus temporibus boni esse et aspexerint se, eleuato † in illo anno augmētabit gloria eius, et utilitatem habebit propter mulieres, et erit uitę splendidæ, et utetur puritate, et approbabit sectam suam et secretorum suorum, et opera faciet sanctitatis atq; iustitiæ. Si autem fuerit mali esse: patietur tentationem prædictorum occasione. Et si Venus eleuata fuerit super Iouem, et ambo fuerint in duobus temporibus impediti: Certabit in illo anno ipse cuius est reuolutio circa ludos et circa mulierum conuersationem per quas contristabitur, acquiret etiā ab alijs mulieribus diuitias. lædet autem & aliquas, et indignabitur contra aliquem de amicis suis et quædam de pecunijs suis destruentur similiter & de epulis. Si uerò fuerint boni esse: utilitatem habebit et gaudium in omnibus supradictis. Et si ex opposito aspexerit eum Venus in duobus tēporibus, & ambo fuerint boni esse, crescet gloria eius, multi enim parebunt ei, et laudabunt & diligent, et dominabitur familiæ suæ et acquiret diuitias, et conseruabit eas. Si autem fuerit mali esse: minuent̄ omnia supradicta, & contristabitur eorum occasione. Item cum Iupiter fuerit dominus anni & tam ipse quā Mercurius in duobus temporibus fuerint boni esse, et aspexerint se ad inuicem per quadratū, Ioue super Mercurium eleuato: erit deditus ipse cuius est reuolutio literarum doctrinę & adiuuabit multos et propter adiumentum suum, bona et utilitates adipiscetur. Et si fuerint mali esse: minuētur omnia supra dicta et contristabitur occasione eorum. Si uero Mercurio in duobus temporibus eleuato ambo fuerint impediti, anxius in acquisitione diuitiarum lætabitur et super lucro uili et utilitate modica et erit sine gratia apud homines, et indignabitur in cōuersando cū eis, et nocebit aliquibus et eis inimicus erit. Et si

Super Venerem Ioue eleuato.

fuerint boni esse: gaudium et utilitatem habebit. super omnibus supradictis. Et si aspexerit eum Mercurius in duobus temporibus per oppositū, & ambo fuerint boni esse: addetur in illo anno disciplina & scientia eius, sciet etiam secreta consilia, & tractabit uenditiones & emptiones, et laudabitur à pluribus, diligetur à familia sua. Si autem fuerit mali esse, minuentur omnia supradicta & contristabitur propter ista.

Item cum Iupiter fuerit dominus anni, & tam ipse quam Luna fuerint in duobus temporibus boni esse & configurantur ad inuicem per quadratū. & fuerit Iupiter eleuatus siue nocturna fuerit reuolutio, siue diurna: ipse cuius est reuolutio, parentes etiam eius erunt in bono esse in illo anno, & ab omnibus erunt cōmendati. Habebunt quoque utilitatem per consanguineos & ad iuamentum suscipient gloriæ. Si uerò fuerit mali esse: diminutionem habebunt prædicta, & occasione ipsorū contristabuntur. Si uerò Luna fuerit eleuata, & fuerint boni esse, laudabuntur à pluribus, & honorabunt̄ ab habentibus potestatem & idiotis, & si fuerinę mali esse, deficient supradicta, contentionis etiam patietur & gloriæ atq; diuitiæ diminutionem, & decipietur circa proprias uillicationes. Et si Luna eundem aspexerit per oppositum in duobus temporibus, & ambo fuerint boni esse, fuerit etiam Luna gradibus paucioribus: in illo anno augebitur gloria eius & acquiret diuitias. & lætabitur in consanguineis & in filijs, & familiaritatem habebit cum regibus & principibus, & erit in bono esse, & multum sibi tribuet, et intentio sua sibi sufficiet, nec aliorum consilijs utetur, et si peregrè profectus fuerit, reuertetur. Si uerò impediti fuerint in duobus temporibus, et fuerit Luna in pluribus gradibus, diminutionem patietur diuitiarū et contristabitur propter diuersas causas et maximè in principio anni. De configuratione quidē Saturni ad eū prædiximus in quib. tractauimus de dispositiōe

Saturni

Saturni & hæc quidē ſignificationes ſunt
Iouis cum fuerit boni eſſe & coniun-
gunt ei uel configurant planetæ bene-
uoli, uel cum fuerit mali eſſe & coniun
guntur ei, uel configurantur ſtellæ ma-
leuolæ. Si uero Iupiter fuerit boni eſ-
ſe, et aſpexerit eum planeta maleuolus
uel fuerit mali eſſe & configuratur ſtel
læ beneuolæ eadem ſignificat quæ præ-
diximus in Saturno.

DE SIGNIFICATIONIBUS IOUIS CUM FUERIT DOMINUS ANNI À LOCIS IN QUIBUS EST. Cap. IX.

IVpiter cum fuerit dominus anni &
tam in natiuitate quam in reuolutio-
ne fuerit boni eſſe, & in loco proprio
uel in quo habet dignitatem, et fuerit in
uno de quatuor angulis, ſiue ſint de an-
gulis ſecundum reuolutionem ſiue de
angulis ſecundum aſcendens profectio
nis: erit famoſus illo anno, & augmenta
bitur gloria eius, dignitas etiam atq; di-
uitiæ. Et ſi fuerit in medio cœli erunt hu
iuſmodi occaſione magnatū. Si uerò aſ-
cendens: ex proprio motu & certamine
& operatione ſua. Si uero in occidēte e-
runt hoc cauſa mulierū: & aduerſariorū
et ſi in angulo domus patrū: cauſa paren
tū & cōſanguineorū rerū ſtabilis et habi
taculorū. Et ſi in ipſis locis idem fuerit
mali eſſe, uel retrogradus, ſignificat di-
minutionem gloriæ et corruptionem di
uitiarum et negligentiam eius in acqui
rendo. Contriſtabitur quidem iuxta ſi-
gnificationem anguli in quo eſt. Item ſi
Iupiter fuerit dominus anni, & in duob.
temporibus boni eſſe, & cōtingit ipſum
eſſe in II. loco, in illo anno erit uitæ lau
dabilis et in omni quiete, et à pluribus
laudabitur & utilitatem habebunt ami-
ci eius per eum. Et ſi fuerit mali eſſe erit
ualde curioſus, & malæ præſumptionis
nullum opus faciens, contriſtabitur etiā
per annos & aliquas ſpecies. Item ſi Iu
piter fuerit dominus anni, & in duobus
temporibus in quinto fuerit expeditus,
fortunabitur in liberis generandis: Si
generationem filiorum natiuitas indica
uit, & gaudebit in filijs, ſi habuerit filios.
Et ſi fuerit mali eſſe contriſtabitur pro-
pter filios. & quaſdam legationes atque
peregrinationes. Itē ſi Iupiter fuerit do-
minus anni, exiſtens in duobus tempo-
ribus in nono uel tertio boni eſſe: lauda
bitur in illo anno de pietate & pro diui-
no cultu peregrinabitur & laudabitur
à pluribus & lætabitur ſuper fratribus
& ſuper quibuſdam rumoribus. Si uerò
fuerit mali eſſe, erit in illo anno inanis
gloriæ, & accipiet rumores ſiniſtros no-
cumenta etiam & mœrores cauſa fratrū
et propriam fidem contemnet, & dubita
bit de ea. Et ſi peregrè profectus fuerit,
rebus erga uotum exiſtentibus obitia-
bit. Item ſi Iupiter fuerit dominus anni
& in duobus temporibus in ſecūdo uel
octauo loco fuerit boni eſſe: ocium &
moram ſignificat. Veruntamen utili-
tates aliquas obtinebit, abſq; petitione
& ſine certamine uel occaſione mortuo
rum. Si uerò fuerit mali eſſe[illegible] ſignificat
quod faciet inuitus expēſas multas, mœ
rores etiam & cōtentiones cauſa acqui-
ſitionis diuitiarū. Item ſi Iupiter in duo-
bus temporib. in ſexto uel duodecimo
fuerit boni eſſe, laudabitur à quodā uili
& ignobili uulgo, & utilitatem habebit
à captiuis, & reconciliabitur cum inimi-
cis ſuis. Si uero in ijs duobus locis fuerit
mali eſſe, patietur ægritudines è uento-
ſitate, & quaſdam alias & mœrores per
inimicos & carceres. Si uerò Iupiter na
tiuitatis tempore in aliquo fuerit, conti-
gerit uerò in reuolutiōe eſſe in † aliquo (altero)
utrū habeat eandem diſpoſitionem quā
in natiuitate habuit, ſiue aliam: oportet
te cōmixtionem facere diſpoſitionū ſua
rum de duobus temporibus, ut prædixi
mus in tractatu Saturni & iuxta cōmix-
tionem huiuſmodi diffinire. Item ſi Iupi
ter fuerit dominus anni, & fuerit reuo-
lutionis tempore in uno de quatuor lo-
cis, qui non aſpiciūt aſcendens: in illo an-
no, ipſe cuius eſt reuolutio erit inglori-
us, nec perueniet ei utilitas et plures de
amicis & notis ſuis deſpiciēt eum, tracta
bit etiam quaſdam inutiles res. utilium
uero modicam aut nullam curam habe
bit. Et ſi mali eſſe fuerit in ijs locis:
patietur anxietates occa-
ſione ipſarum.

DE SIGNIFICATIONIbus Martis, cum fuerit dominus anni & fuerit boni eſſe. Cap. X.

MArs cum fuerit dominus anni & tam in natiuitate quam in reuolutione fuerit in proprio lumine directus. & uelox curſu & in bonis locis. & in propria conditione & in ſigno in quo habet dignitatem: facit eũ cuius eſt reuolutio fortis animi & eijcientem omnem ſegniciem et deſidiam & triſtitiam: & erit ſolers & prudẽs, & promptus ad opera & diuerſarum rerum tractationẽ, & ſollicitus in operibus & exercitatus in acquiſitionib. et obtinebit quæ queſiuerit à poteſtatibus & glorioſus erit in partibus (ſiue patribus) ſuis & magnas utilitates habebit ex ſuis operibus. & finis rerum ſuarum erit optimus. Si uero Mars in alieno ſigno fuerit boni eſſe: erit ſibi utilitas à peregrinis & exteris. & ſi in ſigno proprio fuerit, erit utilitas ab amicis & notis. & ſi fuerit in ſignis ſimilitudinis hominum: acquiret ab hominibus amicitias, & alacritatem habebit & utilitatem & laudem ab eis. Et ſi fuerit in ſigno aquatico, erit utilitas occaſione aquarum et humidorum. Eodem modo conſidera & in reliquis ſignis, conſidera etiam radiorum proiectiones & partes & duodenas particulas quibus coniungitur Mars uel configuratur in duobus temporibus, figuris conſonantibus & amicis, quoniam etiam significationes habent domini eorum & ſecundum ſpeciem illam diffinias & utilitatem. Item ſi Mars fuerit dominus anni & tam ipſe quam Iupiter fuerit in duobus temporibus boni eſſe, coniungitur autem uel configuratur cum eo à trino uel ſextili aſpectu, eſt autem ipſe cuius eſt reuolutio ex regib. proſperitatem diuturnã habentibus: augetur proſperitas eius et gloria, ſubditi etiam & familiares eius, erũt ei ſubiecti atq; ſequaces, et militia et populus et exercitus, & dominabitur pluribus, erũt & inimici ei ſubiecti. Et ſi Mars fuerit in ♈ uel ♑. dominabitur inimicis ſuis, & augetur potentia eius in prælijs, iumenta q; ſua et arma, et omnia quæcũq; ſignificat Mars. Si uerò fuerit ipſe cuius reuolutio, fortunę mediocris, & cuius natiuitas nõ indicat tam magnas felicitates, amicabitur uiris glorioſis atq; illuſtribus et exercituum ducibus et militibus, magnis uidelicet perſonis, & utilitatem habebit per eos. Et ſi fortunę coniũctus fuerit, in fine acquiret utilitatem à perſonis militantibus, et ab iјs q tractãt martias artes. Cõſidera etiam ſignum in quo fuerit Mars, tam in natiuitate quã in reuolutione, ſitne de ſignis Regalib. an de fortuna mediocri, an de infima, & facias cõmixtionem ipſius quoq; & ſigni naturæ. Item ſi ſol aſpexerit eum in duob. temporibus à trino uel ſextili aſpectu, et ambo fuerint boni eſſe, auget gloria eius, atq; proſperitas & diuitiæ, coniũgetur uxori, habebit etiã filios, & incrementũ glorię obtinebit à poteſtatib. & magnatibus, militib. quoq; et exercituũ ducib. et à multis laudabitur. Item ſi ♀ aſpexerit ipſum in duob. temporibus à bino uel ſextili aſpectu, et ambo fuerint boni eſſe, fueritq; dominus partis cõiugij in ſeptimo in aſpectu fortunarũ, augebunt eius diuitiæ atq; utilitates, et matrimonio coniunget, & delectabitur in mulierib. & in eorũ coitu, et gratulabit in eis, et utilitatem habebit per eas, & cum aliquib. cõcubet occultè & incrementũ habebunt filij ſui et ueſtes, & habebit amicitiã cũ principibus et poteſtatib. et humilioribus Et ſi Mars et Venus in ſignis fuerint in quibus habent dignitates, erũt ei cauſa mulieris uel alicuius de notis. Si uerò in ſigno fuerint alieno: accident hæc in terra aliena et per alienas perſonas. Item ſi Mercur. ipſum aſpexerit à trino uel ſextili aſpectu. et ambo fuerint boni eſſe, augetur utilitas et ſolertia eius cuius eſt reuolutio, et exercitatus erit circa agenda, et facilis in reb. et laudabilis, et eloquentia eius et diſciplina et ſciẽtia quoq; et intellectus. Item ſi Luna ipſum aſpexerit in duob. temporibus à trino uel ſextili aſpectu, et ambo fuerint boni eſſe et reuolutio ſit nocturna, Luna uerò minima lumine exiſtente ſignificat acquiſitionem bonorũ atq; utilitatis et proſperitatem in negocijs tractãdis per eum atq; iocunditatem. De coniunctione uero planetarum cum eo aſpectibus

alijs,non fecimus mentionem eo quod ad ueritá significát.Intentione præsente de bonis aspectibus existente.

DE SIGNIFICATIONE Martis cum fuerit dominus anni & fuerit mali esse. Cap. XI.

MArs cum fuerit dominus anni & tam in natiuitate quã in reuolutione fuerit retrogradus,uel sub radijs,uel in corde Solis aut occidentalis, siue in alieno loco, uel cadens ab angulo in locis malis, significat in illo anno ei cuius est reuolutio iracũdiam & mentis perturbationẽ, & tempestatem & insipientiã intellectus,& inquiẽtudinem cogitationum,& turbidum atque inexpertum in rebus agẽdis.lædet etiam à feris & equis, & igne,& calore,et sanguine,et ægritudinibus diuersis, et itineribus nõ expedientibus,et peregrinationib. inutilibus,&detrimentum fratrum et sororũ. Hæc autem omnia iuxta significationem Martis, & signi in quo est,& si fuerit sub radijs,indicat detrimentum ab igne, & incendio & furto,atque rebus occultis,& deceptionibus,fraudibus & ægritudinib. Si autem impeditur Mars alijs modis, quib. prædiximus: oportet facere commixtionem eius,et signi in quo est tam ipse quã ille qui impedit eum maleuolus, & secundum hoc diffinire. Si enim fuerit in signis similitudinis hominum,erit nocumentũ à quibusdam operibus & sermonibus suis, à pugna etiam, calumnia inimicorum & furto,& latrocinio. Si autem cum ijs in statione fuerit Mars & tardus in cursu:extendet mala,significat etiam uulnera,uincula, custodiam quoque & iras, et maxim' si in odioso sibi fuerit signo. Si uerò fuerit in signo ferali, in signo reptibili, erit læsio à feris uel à reptilibus:Si ueto fuerit in alio signo,indicat fluxum sanguinis, uulnera quoque et ulcera,et cauteria ab igne,et ægritudines à calore,et peregrinationes inutiles. Si uero cum ijs fuerit in domo amici sui,moderatum erit impedimentũ & ab aliqua nota causa. Si uero in alieno fuerit signo,uel in domo inimici,fortiora et durabiliora erunt mala. Et si fuerit in sua conditione:erit modicum nocumentum. Si autem impeditus fuerit in angulo, maior erit aduersitas. Considera quoque radios & per duodenas particulas quibus coniungitur Mars, & quibus configuratur in duobus temporibus figura contraria. Significant etenim hæc aliqua infortunia. Quãdo aũt significabit Mars aliquod infortuniũ in nocturnis reuolutionibus, uelociter dissoluetur.Item cum mars fuerit dominus anni,aspexeritque ipsum planeta infortunatus in duobus temporibus à trino uel sextili aspectu,infert ei cuius est reuolutio secũdum naturam propriam detrimentum. Item cum Mars fuerit dominus anni, & tã ipse quam Sol in duobus temporibus fuerit mali esse,aspexeritque se ad inuicem per quadratum, & Mars super Solem fuerit eleuatus,erit ipse cuius est reuolutio præceps & irrationabilis, & litigiosus & tristis,curiosus circa diuersa,et circa diuitias et expensas,& infortunium accidet ei prauum in filijs suis, uel eorum aliquis destruetur, & maximè si reuolutio fuerit diurna, et ambo fuerint supra terrã. Si uero Sol fuerit eleuatus, incidet in ægritudines et diuersa pericula, & supplicabit alicui ex præsidibus,& sustinebit læsiones ab eo. Si uerò Sol in die aspexerit ipsum per oppositum in duobus temporibus, & ambo fuerint mali esse: patietur in illo anno mœrores & diuersos incursus,& cadet ab alto,pater etiam eius sustinebit periculũ contrarium,uel morte uiolẽta morietur. Si uero nocturna fuerit reuolutio,erit negligens,nihil proficiẽs,etiamsi quod opus inceperit,non perficiet ipsum, consumet quidem diuitias, & patietur afflictionem in suis negotijs. Item si coniunctus ei fuerit Sol in duob. temporibus,& ambo fuerint impediti: erit in illo anno ualdè incõstans,non perseuerãs in aliquare,& arguetur à pluribus et uituperabitur,& diuersas tristitias sustinebit & forte ferrum uel ignem, uel iracundiam regiam expietur, paternas etiam disperget diuitias & dolebit oculis, uel infortuniũ circa + ipsum eos fiet,& pater eius magnum infortuniũ sustinebit,uel destruetur et maximè si in angulo fuerit,uel in succedenti angulum.Si ueto coniunctus ei fuerit Sol,uel configuratus in uno deduobus temporibus, erũt prædicta minora. Item si Mars fuerit dominus anni,et tam ipse quam Venus fuerint in duobus temporibus impediti, et aspexerint se inuicem per □ Matte super

Venerem eleuato: Contristabitur cuius est reuolutio, occasione mulierum & inimicorum & renouabuntur ei inimicitiæ & detrimentum habebit per eas. concumbet etiam cum ancillis, uel propter coniugium & coitum tractabit res turpes. Si uero Venus fuerit eleuata, in eadem dispositione existente utraq; erunt quidem prædicta, moderatius tamen & honestius. Et si Venus aspexerit ipsum in duob. temporib. per ♁, et ambo fuerint mali esse, erunt in illo anno nimiũ mutabiles & occasione filij contristabitur, inimicorum etiam & mulierum, et quidam ex ijs languebũt, uel morientur. Item si Venus coniuncta fuerit in eodem de duobus temporibus, utrisq; existentibus mali esse, eadem significat sicut diximus de quadrato. Si uero coniuncta fuerit in uno de duobus temporibus, uel non ambo fuerint mali esse, mala erunt minora. Item si Mars fuerit dominus anni, & tam ipse quã Mercurius in duobus temporibus fuerint impediti, aspexerintq; se inuicem per □, Marte super Mercuriũ eleuato: In illo anno nocebit aliquibus nocumento manifesto sine aliqua occasione, & detrahet quibusdam, & accusabit & contentiones habebit frequenter cum aliquibus, & pro quibusdam uillicationibus & maximam læsionem habebit occasione earum, & occasione locutionũ, et accusabitur super ijs, quæ nec fecit nec locutus est, et maxime si diurna fuerit reuolutio, pro eo quod non est in sua conditione Mars. Si uero nocturna fuerit reuolutio, minuunt quæcũq; prædiximus. Et si Mercurius fuerit eleuatus in illo anno, faciet iniustũ aliquib. & erit malę præsumptionis & † cito fatur & memor mali et capax rerũ & exercitatus circa diuitiarum congregationem. Et si aspexerit Mercurius eum per ♁. in duob. temporib. & ambo fuerint impediti, erit in illo anno inuerecundus & impudicus, diligẽs mendaciũ, & despiciens ueritatẽ, tractãdo fraudes atq; astutias, & forte Venena palpabit ad nocendũ aliquib.. † & coartabit eius. et fide iubebit pro aliquib. et habebit propterea contentiones & iudicia, et habebit occasione talium detrimentum, & si Saturnus habuerit dignitatẽ loco Mercurij exulabit cuius est reuolutio à propria patria. Si uero coniunctus fuerit ei Mercurius in duobus temporibus & fuerit boni esse: in illo anno augetur scientia eius, et fraudes ac astutias diliget, mendacia etiam & contentiones. & si fuerint mali esse: detrimẽtum occasione huiusmodi patietur. Si uero fuerint boni esse utilitatem habebit ex eis, laudabitur etiã & obtinebit quæcunq; desiderat. Si autẽ ambo impediti & sub radijs fuerint: cõuersationem habebit cum furib. & adaptabit fictitias literas, & si fuerint boni esse: utilitatem habebit occasione ipsorum. Si uero Mercurius coniunctus fuerit Marti. uel aspexerit eum in uno de duobus temporibus: minora erũt prædicta. Item si Mars fuerit Dominus anni & tam ipse quã Luna fuerint impediti. aspexerintq; se adinuicẽ p □. et Mars fuerit eleuatus: in illo anno patietur læsionem matris eius & arctabuntur diuitiæ suę & uidebit mortẽ alicuiuš dilecti sui, multoties autẽ & ipse cuius est reuolutio morietur, uel aliquis de consanguineis suis, uel habebit ægritudinem circa cerebrum, per quã erit mente captus, & maximẽ si Mars fuerit in terminis Saturni, Luna uerò in terminis Martis siue Mercurij. Si uero fuerit eleuata Luna super Martem: mater eius læsionem patietur in illo anno: & ipse angustabitur circa diuitias. Et si Luna ipsum aspexerit per oppositionem in duobus tẽporib. et ambo fuerint mali esse: prauã ęgritudinem patietur & amputabitur aliquod mẽbrum eius per ferrum & occasione mulierum tristicias sustinebit. Si uerò coniungitur ei Luna in duob. tẽporib. & ambo fuerint mali esse: erit laboriosus & ægrotabit pessimè, & amputabitur membrum eius per ferrum. Si uero Luna coniuncta fuerit ei in uno de tẽporib. duob. & ambo fuerint boni esse: mala erunt minora.

DE SIGNIFICATIONE Martis à locis suis, cum fuerit dominus anni.

MArs cum fuerit dominus anni & tam in natiuitate quã in reuolutione fuerit boni esse in uno de angulis: in illo anno ipse cuius est reuolutio obtinebit ea quæ uoluerit à potentatibus, & militibus, & erit terribilis apud sui similes, uictoriosus in aduersantib. sibi, & laudabilis in omnibus cõuersationib. suis, & inueniet dignitatem

tatem & gloriam. Et si fuerit in medio cœli: obtinebit à regibus quæ uoluerit, quod si in alio loco fuerit: erit bonorū significatio secūdū naturā anguli. Si uero fuerit in duobus temporib. mali esse uel incendium sustinebit, aut latrociniū, uel à sanguine ęgrotabit, aut ab aliqua dispositione calida. & si retrogradus fuerit: fugiet à patria sua & pericula sustinebit, & timendū est, ne forte patiat à ferro, & expensas faciet occasione itinerum & filiorum, & maximè, si reuolutio sit nocturna, & Mars fuerit in medio cœli. Si uero in occidente fuerit: accident ei morbi & incisiones per ferrū & mœrores diuersi: tum contra hostes suos præualebit. Si autem in quarto fuerit: corrūpent habitationes suæ, et domus in qua manet, & consumet diuitias, & infortunia patietur pro diuersis occasionibus, postea uero ab ijs liberabit. Itē si Mars fuerit dñs anni et fuerit in duobus tēporib. boni esse in undecimo uel quinto: significat alacritatem per cōsanguineos & additamentū filiorū & gloriæ ac dignitatis occasione amicorum, & accident hæc omnia sibi à militātibus personis, habebit utilitatem & ex operibus ignis uel sanguinis & curabit de peregrinatione multoties & fortasse perficiet. Et si Mars fuerit in angulo uel in his duobus locis in bono esse, sicut prædiximus, & fuerit ipse cuius est reuolutio peregrinus longè à patria sua: reuertetur in eā. Si uerò in ijs duobus locis Mars fuerit mali esse: anxietates & sollicitudines indicat à cōsanguineis & filijs & inimicitias inimicorū. Item si Mars fuerit dominus anni, existēs in duobus temporibus in nono uel in tertio boni esse: peregrinabitur cuius est reuolutio & inueniet bona & erit laudatus & fortis in peregrinatione sua. Si uero fuerit mali esse: accusabitur super aliquibus rebus, quarum quędam erūt ueræ, & quædam falsæ, & peregrinabitur & damnificabitur, & necessitates incurret & ægrotabit à calida infirmitate & à periculo & feris periclitabitur maximè si Mars fuerit in Leone & Scorpione. Itē si Mars fuerit dominus anni & fuerit in duob. temporibus boni esse in loco secundo: obtinebit bona & utilitates ex prouentibus sibi ignoti, si uero fuerit mali esse, disperget diuitias & consumet. Item si Mars fuerit dominus anni, & in duobus temporibus fuerit boni esse, existēs in loco octauo: faciet utilitatem à mortuis & hæreditatibus. si uero fuerit mali esse: occasione ipsorū, cuius est reuolutio, habebit inimicitias & contentiones, & proprias disperget diuitias. Item si Mars fuerit dominus anni existens in duobus temporibus in duodecimo, boni esse: erit in illo anno is cuius est reuolutio, non studens in rebus uitæ utilibus, habebit et utilitatem à parentibus, & securitatem habebit de inimicis suis. Si uero fuerint mali esse: sustinebit incommoda occasione prædictorum. Item si Mars fuerit dominus anni, existens in duobus temporibus boni esse in sexto, bonam dispositionem quidem habebit ipse in corpore, superabit & hostes suos. Si uero fuerit mali esse, ægritudines habebit à caliditate et humiditate, & ebullitione sanguinis, & si aspexerit ipsum Saturnus: fiet cum eis & sanies, & ægritudines et cholera nigra. Si uero Mars in natiuitate in aliquo loco, dispositus fuerit, et tempore reuolutionis in eodem loco, uel ab ascendēte, uidelicet reuolutionis, uel ab ascendente profectionis, aspexerit quod locū suum secundū natiuitatem, uel fuerit in eo, erunt diffinitiones eius ualde fortes. Si uero fuerit alteratus, omnē cōmixtionē oportebit facere in significationib. locorū sicut præostēdimus.

De significatione Solis cum fuerit dominus anni & fuerit boni esse.

QVando contingit Solem esse dominū anni: nō accipimus ipsum principaliter ad diffiniendū esse illius anni, sed aspicimus signū, in quod peruenit directio ab Hylegia, siue Sol fuerit Hyleg siue alius, assumentes significatorem cum eo natiuitatis planetam uel reuolutionis planetā, et qui cōfigurant cū Sole, quousque in signo illo fuerit Sol, deinde aspicimus in quo loco fuerit Sol, et assumimus secundario diffinitiones, quę sunt ab eo. Et si fuerint tam in natiuitate quàm in reuolutione in bono esse, in propria domo uel exaltatione, uel in aliquo loco, in quo habeat dignitatem, et fuerit super terra in bonis locis, significat ei cuius est reuolutio in illo anno propinquitatem circa reges, et potentum dignitates atque gradus illustriores et augmentum gloriæ, et diuitiarū ac utilitatum

laudabitur quoque a plurib. & in cōciliis, erit exercitatus in suis operib. & in sermonibus & scientia, quibusdā quidem nocebit, quosdā uero iuuabit & promouebitur seruitio potentatum & erit prosperū esse parentū suorum ac mediorū fratrum eius.

Oportet aūt cōsiderare proiectiones radiorum, & partes ac duodenas particulas quib. coniungitur ☉, uel figuratur in duob. temporib. significāt enim diffinitiones secundū naturā illorū. Item si Sol fuerit dñs anni aspexeritque eum ♀ in duob. tēporib. per sextilē, & ambo fuerint boni esse: laudabitur à pluribus in illo anno ipse cuius est reuolutio, & erit benè gubernatus, & augebitur scientia eius, & prosperabitur in sermonib. quoque & in operib. & uidebit somnia manifesta & uera & si coniuncta fuerit ei ♀ in duob. temporib. fueritque reuolutio nocturna, & ♀ occidentalis, uel reuolutione existente diurna & illa orientalis secundum utrasque disponens, distans à solarib. radiis, & apparēs: in illo anno obtinebit beneficia à filiis regum & regibus, & laudabitur à pluribus, & erit fortunatus in omnibus cōuersationibus suis, lætabitur & super quibusdā Veneris operib. Si uero esse reuolutionis fuerit è cōtrario secundū uidelicet diem ac noctem, tum ♀ cū ☉, non sub radiis, aufert aliqua de prædictis. Item si Sol fuerit dñs anni, & tā in natiuitate quā in reuolutione fuerit cum ☿ boni esse, fueritque ☿ distans à solarib. radiis, siue sit orientalis siue occidētalis in illo anno cōmittetur ei dignitas aliqua, et dominabitur multis, & studebit in locutionib. & in scriptis, & amicabitur cū notariis excellentib. & erit laudatus à pluribus et fortunatus prædicabitur ab omnib. & utilitatem habebit à seruis et clientibus. Item si Sol fuerit dñs anni, aspexeritque eum ☽ in duob. temporib. à trino uel sextili aspectu: acgret immensas diuitias, et augebitur gloria eius & procreabit prolem, & erit in bonis et tractādo ea quæ significat Luna. Et si aspexerit ipsū in duobus temporib. à □, & ambo fuerint boni esse, perueniet ad honorem atque diuitias et diuersas utilitates, et laudabitur à plurib. & erit prosper in dispensationib. Si uero aspexerit ipsum in duob. temporib. per ☍, & ambo fuerint boni esse, multiplicabuntur contentiones eius, & rixæ, & erit uerbosus, & superabit inimicos suos, et si coniuncta fuerit ei in duob. temporib. & ambo fuerint boni esse, fueritque lōge à radiis, eius ☾, significant eadem quæ diximus in sextili, ueruntamen subiicietur mœrorib. quorū euentus erit in bonū, utetur etiam fraudibus et reb. occultis. Si uerò fuerit Luna sub radiis in duobus temporibus, & ambo fuerint boni esse, adhærebit struendis fraudibus, in defraudando et calumniādo, et habebit ab huiusmodi læsionem. Cū his omnib. sciendū est quod cū planetæ fuerint in corde ☉, & boni esse, bona erūt significata, sed si fuerint malè esse, contrarium.

De significatione Solis, cum fuerit dominus anni, & fuerit mali esse.

Sol cum fuerit dominus anni, prædiximus quod significatio est diuisoris, et domini signi in quo est diuisio ab Hylegio communicantibus cū significatorib. quas prædiximus. Quod si Sol fuerit impeditus, significatur quod ipse cuius est reuolutio, incurret necessitates ex his, ex occasionib. quas prædiximus, & male habebit esse parentum suorum, atque dignitates & gloriæ ipsius cuius est reuolutio. oportet aūt obseruare cōiunctiones eorū ad partes, & radios et duodenas particulas, et iuxta generalem significationū ipsorū erit impedimentum. Igitur si Sol fuerit dominus anni, aspexeritque ipsum ♀ tam in natiuitate quā reuolutione à sextili aspectu, & ambo fuerint mali esse, significat quod contristabitur occasione officialium et mulierū atque pecuniæ, & erit in anxietate, & multa tristitia, & malè tractabitur, & à pluribus uituperabitur et accusabitur. Si uero coniuncta fuerit ei Venus in duobus temporibus, et ambo fuerint impediti, fueritque Venus sub radiis: patietur à mulieribus, & occasione ipsarum, et ab inimicis, et propter diuitias et filios tristitias, et patietur corpus ab ægritudine et à pluribus accusabitur, et utetur fraudibus et angustiis et quibusdam occultis, et lædetur propter uenerea opera. Item si Sol fuerit dominus anni, et coniūctus fuerit ei Mercurius in duob. temporibus, et ambo fuerint impediti: ipse cuius est reuolutio, sustinebit mœrores et diuersa incommoda à potentatibus et à quibusdam potentib. et aliquis de potentibus irascetur contra eum.

Intendet

Incendet autem scriptis mechanicis & aptitudinibus, & scriptis, & dignitatibus, & subiectus erit alicui, & contentiones habebit propter diuersas causas, & contristabitur propter filios & seruos & subiectos sibi. Item si Sol fuerit dominus anni & cõfiguratus fuerit Lunæ in duob. temporib. à trino uel sextili aspectu & ambo fuerint impediti: propter cõsonantiam figuræ, aufert ex quib. prædiximus malis, erit ueruntamen in multa turbatione & multa opera tractans. Et si Luna ipsum aspexerit in duobus temporibus per quadratum & ambo fuerint impediti, ducetur ad contentiones & ægritudines, & corrumpentur facultates eius, & cõtristabitur per diuitias, & patietur uiolentiam à quibusdã & inuidebunt ei: poterit tamen nocere quibus uoluerit. Et si aspexerit eum Luna per oppositum in duobus temporibus, & ambo fuerint impediti: ruet in cõtentiones et inimicitias, & lædetur ab aliquo potente multotiens, et irascetur contra eum, et tristabitur propter mulieres et cõsanguineos & filios et diuitias. Si uerò cõiuncta fuerit ei Luna in duobus temporibus existens sub radijs, sustinebit timores et nocumẽta diuersa & cõtristabit ab aliqua potestate et occasione parentum. Si uero cõfigurationes prædictæ in uno fuerint tẽpore: debiliores erunt consignificationes euentuum.

De significatione Solis de locis in quib. fuerit existens dominus anni.

SOl cũ fuerit dominus anni, & tã in natiuitate quã in reuolutione in angulo fuerit: erit ipse cuius est reuolutio gloriosus, & inueniet bona et laudabit à pluribus. Et si fuerit in horoscopo uel in medio cœli, augeť gloria eius et famosus erit præ sodalib. suis, et obtinebit bona à rege. Et si fuerit in occidẽte, cõmittenť sibi gubernationes diuersę, & dominabitur inimicis, & incolumitate erit, & utilitatẽ à mulierib. habebit. Et si fuerit in angulo terrę, habebit cõmodũ causa humationũ parentũ et senũ. Si uerò Sol fuerit in duob. temporibus in locis his mali esse, lædeť secundũ significationẽ anguli in q̃ est: et terrores sustinebit à rege. Itẽ si ☉ fuerit dominus anni, et in duob. tẽporib. in undecimo uel in quinto fuerit boni esse, erit in illo anno ipse cuius est reuolutio per epulas et uestes lasciuiẽs, habebit et utilitatẽ ab amicis & gratulabiť in filijs uel addeť sibi filius, et prouentus eius fient ampliores & recipiet hospites et diuersas epulas. Et si fuerit in duob. tempórib. mali esse cõtristabitur occasione amicorũ, et q̃rundã habentiũ potestatem, malè q̃dem tractabũt eũ, & aduersabitur eis, et contristabiť propter filios. Item si fuerit dñs anni existens in duob. temporib. in nono uel in tertio boni esse, peregrinabiť ratione officialiũ, & laudabiť à plurib. & fidelitatem, et utilitatem habebũt per eũ fratres & consanguinei sui, similiter iuuabitur et ipse ab eis. Si uerò in locis ipsis fuerit mali esse obtrectabiť ei à plurib. ꝑpter dogmata, capiet et iter inutile, in q̃ patieť impedimẽtũ, et cõtristabitur p alijs peregrinos ꝑ fratre & cõsanguineos. Itẽ si ☉ fuerit dñs anni existens in duob. temp. boni esse in secũdo uel octauo: significat in illo anno humilitatẽ & q̃etem, & quidã prouentus ei prouenient absq; fatigatione et labore. Si uerò in his locis fuerit impeditus, ociũ & modicã utilitatẽ significat, et afflictionẽ in mũdanis negocijs, negligentiã et desidiã & contemptũ expedientiũ. Item si Sol fuerit dñs anni, existẽs in duob. tẽmpor. boni esse in sexto, q̃etem et salutem signif. Si uerò fuerit mali esse, signific. ægritudinem à caliditate et siccitate, & dolores circa superiores partes in capite & in oculis. Itẽ si Sol fuerit dñs anni, existens in duob. tẽporib. in 12. boni esse, significat ꝙ erit ab inimicis suis illesus, si uerò fuerit in mali esse, significat districtionẽ, anxietates et exiliũ. Item si ☉ fuerit tã in natiuitate q̃ in reuolutione in simili dispositione erunt euentuum iudicia certiora, & si fuerint in alterutra: erunt debiliora.

De significatione Veneris cum fuerit domina anni, & fuerit boni esse.

VEnus cũ fuerit domina anni, et tã in natiuitate q̃ in reuolutione fuerit boni esse, in propria domo, uel in loco in q̃ habet dignitatẽ, in illo anno ipse cuius est reuolutio, erit in iucunditate & ludis uel tripudijs, & in cantilenis, et in coitu, et in uestimentorũ ornatu, iucũditatẽ et in unguẽtorũ unctiõe habebit familia-

familiaritatem & iucunditatem cum amicis,& alios amicos acquiret, & ducet uxorem,& utetur ornamentis. Et ſi fuerit in propria domo: prouenient ei huiuſmodi bona ab aliqua nota parte. Si uero in alieno loco: erunt ſibi in peregrinatione per ignotam perſonam. Conſiderandum eſt & radiationes, & partes, & duodenas particulas quib. coniungitur Venus uel configuratur in duobus temporibus, quod ſi fuerit conuenienti figura: indicat ſoſpitatem & proſperitatem ſecundũ ſignificationẽ ipſorũ. Itẽ ſi Venus fuerit domina anni & tam ipſa quã Mercurius in duobus temporibus fuerint boni eſſe, aſpiciente ipſam Mercurio per ſextilem: in illo anno amplectet̃ iocos & delectationes & augebũtur filij & uxores eius, habebit etiã familiaritatem cum mulieribus doctis & pulchris, & cõmorabitur cũ eis in alacritatibus & in ornamentis, aſſociabitur etiam uiris peritis & eloquentibus & liberalibus & Ciuilibus, & erit cõſcius ſecretorum conſiliorum. & quandoque contriſtabit̃ proprijs quæ prædiximus. Item ſi aſpexerit ipſam Mercurius per quadratum in duobus temporibus Mercurio ſuper ipſam, uel ipſa ſuper Mercurium eleuata, in illo anno diligetur à pluribus,& adhærebit doctrinæ,& literis & diſciplinis & ornatui & picturis & augebitur dignitas eius, & gratulabitur in mulierib. ſpecioſis, contriſtabitur tum per aliqua tempora, pro quibuſdam impedimentis. Si uero coniunctus fuerit ei Mercurius in duobus temporibus & ambo fuerint expediti: in illo anno amplectetur tripudia & iucũditates, & adhærebit Mulierib. eruditis,& gratulabit̃ ſuper eis et ſuper filijs & adaptabit cõpoſitiones ſermonũ, & cõcordantias quarundam rerum, picturas & ornatus atque unguenta odorifera & augmentabitur ſubtilitas ingenij ſui, & benefaciet pluribus & ſciet plura de ſecretis concilijs,& laborem ſuſtinebit, & iter arripiet. Itẽ ſi Venus fuerit domina anni & cõfigurata fuerit ei Luna tam in natiuitate quam in reuolutione à trino uel ſextili aſpectu erit in exaltatione in illo anno,& gratulabitur in mulieribus tã ſuis quã alienis,& forte pueros concupiſcet & utetur tripudijs. Si uero configurata ei fuerit per quadratum & Luna fuerit eleuata: addentur ſibi diuitiæ in illo anno, & cõtriſtabitur propter mulieres et uoluptates. Et ſi Venus fuerit eleuata, erit in illo anno dilectus à plurib. et bene tractabilis, Contriſtabitur tum propter coniugium & mulieres & concubet cum mulieribus ignobilibus, & erit proſperum eſſe matris ſuę. Et ſi Luna ipſam aſpexerit per oppoſitum in duobus tẽporibus, contriſtabitur occaſione mulierum & filiarum. & ſi coniuncta fuerit ei duobus tẽporibus: erit hilaris et eruditus, et curam habebit de alienis mulieribus, ſuas deſpiciens et tædium habebit ad eas.

Id fieri ſeduis qui poteſt aterius fortaſſe poteſt.

DE SIGNIFICATIONE Veneris dominæ anni, cum fuerit impedita.

Venus cum fuerit domina anni, et fuerit mali eſſe tã in natiuitate quã in reuolutione, in ſigno etiã alieno: patiet̃ in illo anno anxietates et magna pericula ac manifeſta in omnibus actibus uenereis, contriſtabitur in illo anno ſuper mulierib. et filijs et amicis, et propter ornatum, tripudia, et ueſtes, cibos etiam et potus, et ſi habuerit aliquã dignitatẽ in ſigno illo: contriſtabit̃ propter mulieres proprias. Si uero nõ habuerit: propter alienas. Et ſi fuerit in ſigno odioſo ſibi: patiet̃ huiuſmodi ab inimicis, et occaſione ipſorum. Si uero in ſigno amicabili ſibi: patietur huiuſmodi ab amicis. Et ſi ſignũ in quo eſt, nõ eſt de ſignis ſimilitudinum hominis, indicat infirmitatem amoris, et ægritudinẽ et triſtitiã, in mulierib. quoq; et matribus et in eſſe earũ. Et ſi fuerit Venus retrograda uel ſub radijs: prædicta ratificat, et turbabũtur alacritas eius, et delectationes, et cõtriſtabitur propter eas, et incurret læſiones occaſione uoluptatis. Si uero ſic diſpoſita fuerit cum parte cõiugij: indicat defectionẽ ꝓpter mulieres. Oportet aũt cõſiderare et radiatiões et partes et duodenas particulas, qbus cõiũgit̃ Venus, uel qbus cõfigurat̃ aſpectu cõtrario. Itẽ ſi Venus fuerit domina anni, et fuerit impedita: indicat impedimentum in rebus quarũ

quarum est significatrix. Item si Venus fuerit domina anni, & tam ipsa quã Mercurius fuerint mali esse, aspexeritq; eã Mercurius per sextilem: significat mœrores & perturbationes in his reb. quas significatur idem aspectus cũ planetæ ipsi extiterunt boni esse. Si uerò configuratus fuerit Mercurius Veneri per quadratum, & ambo fuerint mali esse, contristabitur et lędetur, et erit infamis occasione mulierum & uillicationum & in omnibus his quæ significabant quando configurabantur ad inuicem tali modo, planetis ipsis existentibus boni esse, et si coniunctus ei fuerit in duobus temporibus, & ambo fuerint impediti, studebit super mulieribus & tripudijs & alacritatibus, et patietur incommoda propter ipsa, amplius et propter literas, & propter notariatum, & in his omnibus quæ significabant, planetis ipsis existentibus boni esse. Item si Venus fuerit domina anni et tam ipsa quã Luna fuerit in duobus temporibus mali esse, aspexerintq; se adinuicem per trinum aut sextilẽ conspectum, in illo anno erit ualde uarius ad concubitus & mulieres, & patiet̃ tristitiam propter eas à matribus, et perueniet ei rumores sinistri diuersi, & impedietur circa iucũditates suas, et delectationes. Et si Luna ipsam aspexerit in duobus temporibus per quadratum, et ambo fuerint mali esse, Luna super Venerem eleuata, lædetur gratia mulierũ, & contristabitur propter diuitias. Si uerò Venus fuerit eleuata, malè procurabit res proprias, & contristabitur propter facultates & coniugium, et concumbet cum mulieribus uilibus. Si uerò Luna ipsam aspexerit per oppositum: contristabit̃ propter cõiugium & ægrotabit, uel morietur aliquis de filijs suis. Item si Luna fuerit ei coniuncta in duob. temporibus, & ambæ fuerint mali esse: anxietates patietur à quibusdam uiris eloquentibus & contentionem habebit cum cõsanguineis suis, & hic quidem coniungetur mulieribus alienis. mulieres uerò cum alienis uiris. Si uerò aspectus fuerit in uno in duobus temporibus erunt debiliores diffinitiones euentus.

DE VENERE CVM FVERIT domina anni de locis uidelicet in quibus fuerit inuenta.

Venus cum fuerit domina anni & tam in natiuitate quam in reuolutione fuerit in angulis expedita, significat quod ipse cuius est reuolutio †strangulabitur propter diuersas causas, & habebit gratiam ab habẽtibus potestatem atq; principibus augmentabitur gloria eius & diuitiæ & animalia sua et †hostis regum perseuerabit, et diuersis uestibus delectabitur, & gaudebit in mulieribus, & multiplicabitur coitus eius, & obtinebit desideria sua, augebitur etiam mobilis eius substantia. Et si fuerit retrograda in his locis: obtinebit quidem prædicta, ex modis, ueruntamen in honestibus. Si uerò fuerit mali esse: erit turbatus circa uitam suam, & patietur aliqua damna, et quidam obloquetur de eo et contentiones habebit cum quibusdam & tristitias, & anxietatem secundum naturam anguli in quo est. Et si impedita fuerit à Saturno: patiet̃ ægritudines diuersas frigidas & contrarias, ueluti frigora & epilepticas atque phreneticas passiones. Et si à Marte fuerit impedita: contristabitur gratia mulierum & coitus etiam incendium patietur uel latrocinia, uel ebullitio sanguinis fiet in eo. Et si in quarto fuerit: uidebit obitum mulieris. Et cum Venus fuerit domina anni, & fuerit in duobus temporibus in quinto uel in undecimo, boni esse, habebit additamentum mulierum, amicorum & rerum, & gratulabitur super filijs, uel habebit filium. Si uerò fuerit mali esse: contristabitur sine causa, uel propter mulieres & filium, & de amicis faciet inimicos. Item si fuerit in nono uel in tertio aspectu in duobus temporibus boni esse: arripiet iter in illo anno & inueniet prospera in itinere, & laudabitur à pluribus, & utilitatem habebit à fratribus & cognatis, & quedã de mulieribus suis peregrinabitur, et si fuerit mali esse, iter arripiet inexpediẽs, & quidam reputabũt ipsum esse infidelem, & cum ami=

† uarijs negocijs implicabitur.

† in hostijs.

cum amicis suis contendet,& pars diui-
tiarum destruetur. Si uero fuerit uel in
octauo uel in secundo in duob. tempo-
ribus boni esse: utilitatem habebit à uili-
bus psonis, uel à malo actu, propriè ue
ro in octauo, significat multitudinē ex
pensarū: & si in secundo fuerit impedi-
ta, significat desidiā eius & negligentiā
eius et diuitiarū diminutionē. Et si fue-
rit in octauo: indicat inutilitatem & ri-
xas. Item si fuerit in duob. temporibus
in sexto uel in duodecimo boni esse: ha-
bebit utilitatem à uilibus hominibus &
uenationum. causa uenenorum. Et si fuerit impedita
in sexto: significat ęgritudinē et si impe-
dimentū fuerit a Saturno: erit ægritudo
à cholera nigra, à Marte uerò à sangui-
ne: à Sole siquidē à caliditate. Si uerò fue
rit impedita in duodecimo, Contristabit
ab inimicis, et detentionē patiet. Et si Ve
nus tam in Natiuitate quam in reuolu-
tione similem dispositionem habuerit
in eodem loco existēs: certiora erunt iu-
dicia. si uerò fuerit alterata: erūt debilio-
ra, Item si Venus fuerit reuolutionis tē-
pore, cadens ab angulo, significat quod
gaudiū eius cuius est reuolutio, confun
detur & lęsionem habebit propter cibos
& potus, & maximè si annus desierit in
locum Saturni uel Saturnus fuerit in ali
quo angulo reuolutionis.

DE SIGNIFICATIONE
Mercurij cum fuerit dominus Anni & fuerit boni esse.

MErcurius cum fuerit dominus an
ni,& fuerit boni esse, tam in Nati-
uitate quam in Reuolutione, sig-
nificat in illo anno acquisitionem diuitia
rum & laudem à plurib. & utilitatē ha
bebit occasione negociationib. et intel-
lectus & scientiæ & doctrinæ & oratio-
num & † dispositionum & cōtentionis
pronunciatio num & quarundam uillicationū * & placebit
& uidebitur ab omnib. & laudabitur à
pluribus. Oportet quoque aspicere &
radiationes & partes & duodenas parti-
culas, quibus coniungitur uel configu-
ratur Mercurius in duobus tempori-
bus. Indicat enim felicitatem in rebus
illis quibus significant. Item cum
fuerit Mercurius dominus anni, et tam
ipse quam Luna fuerit boni esse,& con-
figurati fuerint adinuicem à trino uel
sextili aspectu: ipse cuius est reuolutio
ad diuersas disciplinas perueniet. Et
si Luna ipsum aspexerit in duobus tem
poribus per quadratum & fuerit boni
esse super ipsam Mercurio eleuato: ad-
detur scientia eius & prudentia & con-
tristabitur propter plura. Si uerò Lu-
na fuerit eleuata: in illo anno erit ina-
nis & sordidus & incōstans in omnibus.
Et si aspexerit ipsum in duobus tempo
ribus per oppositum & ambo fuerint
boni esse inimicitiam tenebit contra ali-
quos & superabit omnes resistentes si-
bi & contendentes. Si uerò coniuncta
fuerit sibi in duobus temporibus,& am
bo fuerint boni esse: in illo anno auge-
bitur disciplina eius atq; scientia, dabit
pluribus de sua scientia, & erit laudabi-
lis, & familiaritatem habebit cum uili-
bus personis, et si habuerit matrem ad-
detur scientia eius et prudentia et uilli-
catio. Cum his omnib. si inspectus fue-
rit in uno de duobus, multam partē au-
fert significationis.

DE MERCVRIO CVM
fuerit dominus anni,& fuerit mali esse.

MErcurius cum fuerit dominus
anni, & tam in natiuitate quam
in reuolutione fuerit mali esse:
patietur in illo anno diuersa incom-
moda occasione seruorum, uel filio-
rum, uel uiliū personarum, aut discipli-
narum, aut sociorum, uel notariorum
& literarum,& uillicationum,& sermo
num, & contentionis, & rixæ, defici-
et etiam † species eius & desperatus e- *spes*
rit ab omni utilitate. Si uero fuerit oc-
cidentalis & tam ipse quam pars filiorū
fuerint impediti: patietur filius eius ac
serui aduersitates. Et si coniunctus fue-
rit parti amicorum, erit impedimētum
ab amicis. Si uerò parti operis uel re-
gni: erit impedimentum ab aliqui-
bus habentibus potestatem & uincula
ac compedes sustinebit & diuersa incō-
moda patietur. Si uero Oriētalis fuerit
minora erunt prædicta. Cum uerò do
minus anni fuerit et tam ipse quā Luna
fuerit,

fuerit mali esse in duobus temporibus, & cōfigurata fuerint ad inuicem per trinum uel sextilem aspectum, patietur tristitias occasione itineris, amicorum etiam uel disciplinarum, uel perditionis quorundam. Si uerò fuerit per quadratum, tristitiā patietur,† includetur à pluribus occasione literarum, et includetur uel incarcerabitur. Et si Luna fuerit eleuata: erit timidus in illo anno, & instabilis. Item si aspexerint se adinuicē per oppositū, & fuerint impediti: erit & sic timidus, & contentiones habebit ac inimicitias, et si coniuncta ei fuerit Luna in duobus temporibus erit facile conuertibilis, & finget aliqua mendacia, & patietur læsionem propter uiles personas. Configurationes autem Mercurij cum reliquis stellis prædiximus, tu autē tuo intellectu discerne iudiciorum commixtiones.

DE SIGNIFICATIONE Mercurij, cum fuerit dominus anni, de loco in quo inuentus fuerit.

MErcurius autem cum fuerit dominus anni & in angulo tam in natiuitate quam in reuolutione liber à malis: significat quod ipse cuius est reuolutio inueniet dignitatē & gloriā, & à literis & negotiatione, & seruitio dominātiū. augmentabitur autem sciētia eius, et acquiret disciplinam, & laudabitē propter ista, et maximè si fuerit in ascendente, uel in medio cœli, & si in his locis fuerit impeditus, occurrent ei in illo anno tristitiæ occasione literarum uel computorum, & ægrotabit, & quamcunq; negotiationē tractabit, damnū faciet, & in septimo uel in quarto existens significat contentiones cum consanguineis. Et si retrogradus fuerit: accusabitur propter coitum, ægrotabit ægritudine secūdum naturam impedientis planetæ. Item si Mercurius fuerit in duobus temporib. in undecimo, uel in quinto, expeditus à malis, obtinebit plura bona in illo anno, & amicabitur uiris potentibus & officialibus, & erit in lucris & negotiationibus et uenditionibus & emptionibus, et si habuerit filium gratulabitur super eo, uel nascetur ei filius, si radix natiuitatis eius significauerit filiorum natiuitatem. Si uerò in his locis fuerit impeditus: inimicabunť ei filij sui, et erit hebes ad intelligendum, & si habuerit filium, ægrotabit, & forte morietur, & si retrogradus fuerit, ipse cuius est reuolutio, erit in ambiguitate ad agendum expedientia. Item si fuerit in nono uel in tertio: peregrinabitur in illo anno, & inueniet in peregrinatione sua bona, ipso scilicet existente in bono esse, tam in natiuitate quam in reuolutione, uidebit etiam somnia manifesta, & laudabitur super dogmate & fide et prudētia & optimis uillicationibus & sciet diligenter res, et utilitatem habebunt per eum tam fratres eius quàm noti. Si uerò in his locis fuerit mali esse in ambobus temporibus, illo anno peregrinabitur, & patietur læsionem in peregrinatione, & dubitationē de fide sua, et propterea conuicia patietur et uidebit somnia terribilia, & damnificabitur in negociationibus, & in uenditionibus ac emptionibus, & odio habebit fratres & consanguineos suos. Item si Mercurius fuerit in duob. temporibus, in loco secundo uel in octauo, liber à malis, habebit utilitatem ex uenditione & emptione, & prosperitatem habebit in esse suo. Si uerò fuerit mali esse, damnificabiť & in agendis suis erit fallibilis, & contentiones habebit propter diuitias. Item si Mercurius fuerit in duobus temporibus boni esse in loco duodecimo, uel in sexto: in illo anno erit negligens circa diuitiarum acquisitionem & deses circa negotiationes & utilitates, acquiret autē hæc à quibusdam uilibus hominibus, & ab aliquo actu modico & uili. Et si fuerit in duobus temporibus impeditus: euenient ei ęgritudines iuxta naturam planetæ impedientis ipsum. Et si Saturnus impedierit eum: ægrotabit uētositatibus per frigiditatem, patietur & arthritidem & neruorum ac fibrarū (forsasse febrium) dolores. Si uero impedierit Mars: ægrotabit à repletione sanguinis et similibus, & apprehendetur in quibus non fecit, & accusabitur de his quæ non egit, et detētiones & tristitias patiet.

Et si Mercurius fuerit in aliquo loco natiuitatis figura, fueritque in eodem loco et in simili dispositione etiam reuolutionis figura: erunt certiora iudicia. Si uero figuræ fuerint alteratæ, oportet ipsas cōmiscere, & secundum utriusque complectionem diffinire.

DE LVNA CVM FVERIT domina anni, & fuerit boni esse.

Luna cum fuerit domina anni erunt fines euentuum secundum dispositionem diuisoris & domini signi in quo est diuisio ab Hylegia qualiscunque fuerit Hyleg, accipimus autem participem & planetam, qui fuerit siue secūdum natiuitatem siue secundum reuolutionem in cancro, planetam etiam cui coniungitur Luna in signo quo fuerit, duob. planetis diuidimus annū in duo. Si uero tribus in tria, & si pluribus, in plura, & diffinimus secundum unumquemque planetam sicut dispositus fuerit. Sumimus autem in testimonium esse Lunæ. Si enim benè disposita fuerit: indicat prosperum esse ei cuius est reuolutio. In his uidelicet quę significauerit Luna. Si uero malè: contrarium & languores. Et si fuerit septentrionalis & aucta numeris indicat bona. Si uero meridionalis & minuta: contraria & maximè si fuerit minuta Lunę. Oportet autem obseruare & coniunctiones eius ad radios & partes & duodenas particulas, significationis quidem eius, quam significant, cum affigurata fuerit cum planetis prædictis. Oportet autem aspicere & signū in quo fuerit Luna tempore reuolutionis, habet enim æqualem planetā horoscopo anni. Et si fuerit in signo proprio boni esse, omnia quæcunque inceperit euenient sibi prospera, & si fuerit impedita indicat impedimenta secundum naturam impedientis planetæ. et si fuerit cursu uacua, & in signo Saturni: utilitatem habebit per terras & puteos & plantas cum ipse fuerit boni esse, sed si fuerit mali esse, significat afflictiones & anxietates & uulnera. Et si fuerit in domo Iouis, cum idem fuerit boni esse: comendabitur à pluribus, & perducet ad finem quæcunque inceperit, & hæreditabit paternas diuitias, & sibi aliqua operatio committetur. Si uero fuerit mali esse, indicat mœrores diuersos & accusabitur ab aliquibus. Et si fuerit in domo Martis, existente ipso in medio cœli: indicat lęsiones à subiugalibus & corporis incisionem per ferrum & fluxum sanguinis. Non autem solum oportet considerare Lunam, cum domina fuerit anni, sed etiam dominum signi in quo est. Si enim fuerit in domo Saturni, ipso ab impedimentis libero existente, significat uidelicet bona, & si fuerit impeditus, contraria, idem est & in reliquis planetis. Item cum planeta eleuatus fuerit super dominum anni ostendit operationem eius. Si enim super Iouem existentem dominum anni eleuatus fuerit Sol: præbet aliquam potestatem, super Martem uerò peregrinationem. Et si Sol fuerit boni esse, erit peregrinatio bona, si uero fuerit mali esse, contraria. Et si Saturnus fuerit eleuatus super Solem in duodecimo, significat contrarias & inutiles peregrinationes & eiectiones de loco in locum & carcerem, & impedimenta.

DE SIGNIFICATIONE ascendentis reuolutionis.

Post dominum anni diuisor habet significationem suam, sed nos ad hoc q̄d sermo procedat secūdum ordinem mentionem fecimus, de ascēdente anni & domini eius, pro eo quod ipse habet communitatem cum signo reuolutionis & domino eius. Oportet igitur te scire ascendens anni & signum reuolutionis, ac locum domini eius, loca etiā reliquorum planetarum. Virtutes enim natiuitatis planetarum & reuolutionis cognoscuntur ab anni figura & angulis eius, et reliquis locis, unusquisque igitur locus propriam habet significationē. Et anguli quidē significāt ea q̄ sunt corporis, atque honores, mulieres etiam ac parentes. Succedentia uerò significāt ea quæ sunt substantiæ, filios quoque ac mortuos, prosperitatem & amicos ac bonam famam. Cadentia uerò significant fratres & ægritudines & itinera inimicosque atque contentiones & malas famas & impedimenta

dimenta ac carcerem, adest autem unicuiq; propria quædā significatio manifesta his qui diligenter tractāt astrologiā. Ostēdit aūt significationē uniuscuiusq; domus planeta qui ingreditur in eam. Dñs ergo ascendentis reuolutionis tempore boni esse.* Ipse cuius est reuolutio inueniet bona & gloriam. Et si fuerit in ascendente uel in medio cœli: erit sanus corpore, & adipiscetur dignitatem & gradum. Si uerò fuerit in septimo uel in quarto: augmentabuntur cōsanguinei eius & mulieres & subditi. Et si fuerit mali esse in locis ipsis ab huiusmodi personis ledetur. Deinde oportet aspicere ipsum in quo loco figuræ fuerit, & quibus planetarum coniunctus, uel qui coniuncti fuerint ei, & quam significationem habuerit solus, quam & coniunctus cum domino profectionis, uel cum ascendente natiuitatis, cum domino etiam eius ac Luna, & reliquis planetis, & locis beneuolorum uel maleuolorum tam natiuitatis quam reuolutionis. Quando igitur fuerit in ascendēte anni maleuolus: erit ualde impediens, & maximè si impedierit Lunā uel dominū anni. Si igitur fuerit Mars: significat quod inimici eius insurgent... uitiabuntur ei. Et si fuerit Saturnus: indicat ægritudinem & nocumenta, & detentionem, & carcerem ac similia, oportet autem cum his assumere & naturam signi in quo est. Et si fuerit aliquis de maleuolis in quadratis ascendentis anni, ipse uero dominus ascendentis in bono loco, configuratus cum beneuolis, & aspexerit ascendens: plures de aduersitatibus aufert quas significauit maleuolus. Item si fuerit alter de duobus maleuolis in ascendente anni, alter uero in ascendente natiuitatis: indicat annum esse cōtrarium, & ualde difficilem, si uero unus eorum fuerit boni esse: ualde aufert de prauitate. Item si fuerit in ascendente natiuitatis maleuolus: annus uero ad ipsum peruenerit, contingit autem ascendens anni esse signum ipsum, aspexeritq; ipsum secundum reuolutionem maleuolus aspectu contrario, quamuis reliqui planetæ fuerint boni esse: tamē in illo anno patietur incommoda & languores secundum naturam maleuoli, & si sic se habeat maleuolus, ut prædicitur, & cum eo dominus ascēdentis reuolutionis, uel dominus signi profectionis fuerit mali esse: timendum est, ne forte moriatur. Et si maleuolus in quarto loco fuerit impediēs dominum anni: plus erit timendum. Si uero in loco ipso pro maleuolo erit beneuolus, significat incolumitatem & salutem & alacritatem, & acquisitionem etiam bonorum secundum naturam beneuoli. Item si Mars & Saturnus fuerint in medio cœli reuolutionis tempore: faciunt ocium & segniciem, & desidiam, & † utilitatem per totum annum, & consumet diuitias inutiliter & huiusmodi. Si uero aliquis planeta in illo anno significauerit sibi quiddam bonum: erit bonum ipsum de facili conuertibile, & leuiter destructibile. Cum autem Sol uel Luna fuerit in Reuolutione cum Saturno in angulo in quarto loco: significat mortē patris uel matris. Cum uero peruenerit annus in loco bono fueritq; dominus anni in loco malo, uel peruenerit annus in loco malo, fueritq; dominus eius in loco bono: indicat mediocritatem tam bonorum quam malorum. Item cum annus peruenerit ad maleuolum, fueritq; † maleuolus ibidem: maleuoli impediūtur operationes. Et si peruenerit annus in loco secundo, fueritq; in eo in natiuitate maleuolus: indicat damna & expensas inutiles, & maximè si in angulo fuerint maleuoli in reuolutione illius anni, uel in succedentibus angulorum. Si uero in cadentibus ab angulis fuerint: erunt mala leuiora. Item cum annus peruenerit in locum peregrinationis fueritq; ibidem secundū natiuitatem Saturnus, idem etiam in reuolutione inconuenienter aspexerit locum ipsum, Lunam etiam per quadratum, fueritq; Mars cursu tardior in ascendente natiuitatis, Iupiter etiam fuerit in ascendente anni: præsentia quidē Iouis in ascendente, significat exaltationem & dignitatem & potentiam, tamen non erit placida anima eius in actu, Saturnus uero & Mars significant incommodum, & detentiones, & carcerem, & tormenta, & timo

Marginal notes: *tam in natiuitate, quam in reuolutione.* — *inutilitatem.* — *beneuolus.*

& timorem à latronibus, & inimicitias, & iniurias, & nocumenta & mœrores. Item ſi ſignum profectionis ſextum fuerit ſignum in figura reuolutionis, aſpexerintque ipſum maleuoli, nullo beneuolo ipſum aſpiciente: ſignificat prauum languorem. Item cum annus peruenerit in ſexto loco ſiue in duodecimo ſiue in quarto ſiue in ſeptimo ſiue in ſeptimo ſiue in octauo, non erit bonum, & maximè ſi dominus eius fuerit tempore reuolutionis, uel retrogradus uel † ſecundarius aut configuratus maleuolo.

ſtationarius.

Item ſi peruenerit annus in ſecundum locum natiuitatis, fueritque domina anni Venus exiſtens ſimul cum Saturno in angulo terræ, eritque aſcendens reuolutionis octauus locus natiuitatis: indicat impedimenta & detrimenta praua. Item cum peruenerit annus in duodecimum locum natiuitatis, fueritque dominus eius Iupiter & contingit ipſum eſſe ſimul cum Saturno in ſeptimo loco, fueritq; Mars in angulo terræ, ſignificat inimicitias læſionis & periculum mortis propriæ. Item cum peruenit annus in locum connubij, fueritque tempore reuolutionis dominus eius ac Luna in oppoſitis triplicitatum ſuarum uel exaltationum: ipſe cuius eſt reuolutio habebit odio ſuam patriam & in aliam peregrinabitur regionem. Item cum peruenerit dominus anni in occidentali angulo impeditus: ſignificat exilium à patria & pericula grauia. Item cum peruenerit annus patris ab aliquo loco qui ſignificat eſſe patris, ad aliquem locum, fueritque dominus eius coniunctus domino tertij loci ab aſcendente natiuitatis: ſignificat quod pater habebit filium, uel filius habebit fratrem. Item cum fuerit ſignum profectionis & aſcendens reuolutionis idem cum aſcendente natiuitatis, fueritq; unũ de luminaribus dominus añi eclipſãs, uel cũ cauda draconis, Saturno ipſum aſpiciente: indicat detrimenta & ſeditiones à communi populo contra eum. Item cum fuerit filiorum locus ſagittarius, fueritque ſagittarius aſcendens reuolutionis, & in ipſo Saturnus per tranſitum, fueritque Iupiter & Mars & Mercurius & Venus in Leone in aſcendente Natiuitatis, aſpexeritque Mars Lunam ex oppoſito per gradum: indicat timorem & carcerem, & detentiones, & læſionem filiorum, & ſalutem poſtea. Item cum quintus locus natiuitatis fuerit dominus Saturni, fueritq; per reuolutionem angulus terræ: ſignificat filiorum obitum uel maximè detrimentum. Si uero peruenerit annus ad huiuſmodi quintum locum, fueritque Saturnus dominus anni in bono eſſe: ſignificat filij modicam læſionem. Item cum annus peruenerit in locum in quo fuerit natiuitatis tempore, Saturnus & Mars, in figura uerò reuolutionis quadratura fuerit aſcendentis: indicat læſionem, & iniurias, & impedimenta circa ſubſtantiam. Item ſi fuerit dominus anni Saturnus uel Mars, fueritque in aſcendente reuolutionis in loco uidelicet in quo non habeat dignitatẽ, & maximè ſi fuerit ſecundum natiuitatem in aſcendente, uel in eius oppoſito uel quadrato: Saturnus quidem ſignificat infirmitates & ęgritudines longas, Mars uero ſignificat timorem & carcerem & in diuitijs detrimentum. Item cum fuerit Saturnus dominus anni fueritque ſub terra, Mars uero ad locum ſuum ſecundum natiuitatem peruenerit, & coniunctus fuerit ibidem Saturno, dominus etiam aſcendentis reuolutionis fuerit in ſeptimo loco, uel ſub radijs, beneuolis in cadentibus ab angulis exiſtentibus: indicat detrimentũ et detentionẽ per totum annum. Item, cũ annus peruenerit in locum Iouis, fueritq; Iupiter per tranſitum boni eſſe, aſpiciẽs locũ ſuũ, quẽ natiuitatis tẽpore poſſidebat, fuerit aũt & dñs anni nõ cadẽs ab angulis: Indicat proſperitates & abundantia bona, & ſi habuerit Iupiter multã ſignificationem in illo. Cum peruenerit aſcendens reuolutionis ſignum, in quo fuerat in figura natiuitatis maleuolus, uel ſignum profectionis illum tanquam dominum anni aſpiciat maleuolum, & maximè ſi dñs ſigni profectionis, uel dominus aſcendentis reuolutionis, non aſpexit ſuum dominũ. Item cũ Mars fuerit dominus anni perueneritque Saturnus

nus

nus in reuolutione ad locum Martis secundum natiuitatem, fueritque Mars in reuolutione anni in angulo uel in succedentibus angulorum, & super Venerem eleuatus beneuolis quoque cadentibus: significat asperitatem anni, timorem etiam & detentiones, & carcerem, & nocumenta à ducibus & principibus. Item cum fuerit ascendens anni signũ in quo fuerit Sol & Luna, oportet accipere dominum luminaris habentis significationem in anno. Cum autem Sol & Luna in reuolutiõe anni fuerint mali esse: fuerintque in loco septimo uel in quarto reuolutionis figuræ, & maximè si fuerint cũ capite uel cauda draconis: significãt mortem parentum, et maximè si secundum natiuitatẽ significarunt esse eorum. Item cum est Iupiter in reuolutione anni in capricorno, fueritque impeditus à Saturno quoque & Marte ac Sole: significat læsiones & destructiones. Item cum fuerit maleuolus cum domino anni in ascendente reuolutionis et impedierit Lunam: significat impedimẽtum anni. Item si retrogradus fuerit dominus alicuius secundum natiuitatem uel secundum reuolutionem locorum uel sub radijs uel ab aliquo malorum fuerit impeditus, uel in loco fuerit inimico: significat læsionẽ secundũ stationem illius loci, siue locus ille significator fuerit diuitiarum, siue stabilitatis aut aliarum quarumlibet rerum. Item cum fuerit dominus anni maleuolus, fueritque secundum natiuitatem in sexto loco & impedierit per reuolutionem Lunã, beneuoli uerò aspexerint Lunam secundum reuolutionem à bonis locis, fueritque maleuolus in ascendente anni: indicat detrimenta maxima & longum languorem. Item cum fuerit dominus anni beneuolus fueritque in ascendente reuolutionis maleuolus, impeditur autem Luna ab aliquo eorum, uel * alio: indicat pessimam læsionem ab inimicis, & damnũ maximum, amputabit etiam aliquod membrum eius, & timor erit de anima eius, & maximè * de aspiciente ascendens beneuolo. Item cum fuerit dominus Anni beneuolus, & retrogradus, aspexeritq́ ipsum Mars per transitum ex opposito, Luna etiam à quadrato, fueritque impeditum ascendens anni siue per Solẽ siue per quemcunque modorũ, domino eius nõ aspiciente ipsum: maxima nocumenta significat in corpore, & ab inimicis et latronibus, damna etiã et perditionem diuitiarum. Item cum fuerit dominus anni ♄, & restitutus fuerit in locũ, quẽ natiuitatis tempore perhibebat, aspexeritq́ ipsum per reuolutionẽ Mars: significat detrimentũ secundũ stationẽ domus in qua fuerit Saturnus. Si uero in ascendente reuolutionis, aut cũ ☽: læsionẽ significat corporis. Item cum domi nus anni et ascendẽs reuolutionis et dñs eius ac ☽ fuerint impediti ab aliq̃ à coniunctione, uel à quadrato uel ab opposito: significat destructionẽ eius, & damnum diuitiarum. Si uero Iupiter uel Venus cum ☽ fuerint, uel cũ dño anni: eripiet ab ipsis impedimentis. Itẽ cũ fuerit ☾ secundum reuolutionem in Cãcro, et Sol in ariete, & impedimentũ à Marte * à Cãcro: significat detrimẽta & destructiones. Item cum fuerit Luna secundũ reuolutionẽ in signo masculino & impedit simul à Saturno quoq́ & Marte, fueritq́ dñs loci maleuolus: significat aduersitates & læsiones. Itẽ cũ fuerit dñs anni impeditus ab aliq̃ maleuolo: erit annus timoris & multarũ sollicitudinũ ac dãnorũ. Si uero cõfiguratus fuerit ei Iupiter: indicat ab huiusmodi liberationẽ. Itẽ cũ fuerit dñs anni Mercurius, & fuerit impeditus à Marte in occidẽtali angulo: significat obitũ † similiter fratrũ. Item cum fuerit dñs anni secundũ natiuitatem, in decimo tẽpore uero reuolutionis similiter in decimo uel in undecimo à beneuolis inspectus: significat inuentionẽ diuitiarũ & potestatis. Itẽ cũ fuerit dñs anni in decimo secundũ natiuitatẽ & secũdũ reuolutionẽ significat alicuius dignitatis obtẽtũ. Itẽ cũ dñs anni fuerit secũdũ natiuitatẽ in cadenti ab angulo & sub radijs, & secũdũ reuolutionẽ in sexto uel in octauo uel sub radijs & cũ ♄ cõfiguratur: significat successionẽ officij & uocationem & ocium, amplius autem impedimenta morti similia. Item cum fuerit Iupiter boni esse secũdum natiuitatem,

non

† filiorum.

in reuolutione uero in angulis, aspexeritque dominũ anni: significat adipiscentiam gradus & honoris, ab officialibus quoque & regibus committentur ei utilia opera, & prosperitatem habebit in operationibus suis & uillicationibus. Itẽ cum fuerit dominus anni occidentalis etiam in domo inimicantis sibi uel in sexto uel in duodecimo cũ Saturno uel ♂ configuratus, Ioue cadente ab angulo, & non aspiciente Lunam,† non dominum anni: significat pati defectiones animi, & iniurias ab inimicis. Item cum peruenerit annus in angulo terræ, uel in angulo occidentis, fueritque Saturnus ibidem, uel aspexerit locum ipsum aspectu contrario, timor est, ne forte ipse cuius est reuolutio moriatur. Regula quidem † sic & talis & in reuolutionibus annorum. Cum inueneris in ascendente reuolutionis maleuolum, ac maleuolus impedierit ascendens natiuitatis, uel Lunam, aut angulos: scito quod maximum inducis impedimentum. Si uero huiusmodi malus fuerit in ascendente per transitũ, uel impedierit aliquem de locis figuræ, inueneris que ipsum, quod nõ impediebat in natiuitate locũ huiusmodi: scias ipsum impedimentũ facere moderatum. Item cũ fuerit maleuolus orientalis, configuratus † beneuolo habuerit que aliquam dignitatem in ascendẽte †, uel Luna: utilitatem inducit per labores & afflictiones. Item cũ fuerint in ascendente reuolutionis beneuoli, uel ingredientur ad aliqua loca planetarum natiuitatis: moderatam utilitatem significant, si in natiuitatis initio aspectu congruo locum ipsum aspiciebant. Cum autem retrogradus fuerit uel sub radijs, uel cadens ab angulo: fit debilior dominatio eius. Item cum fuerit ascendens reuolutionis signum in quo fuerat secundum natiuitatem maleuolus uel in utrisque maleuoli fuerint: significat transmutationem à loco, fugas & perditiones. Item cum fuerit maleuolus secundũ natiuitatem configuratus beneuolo, & tẽpore reuolutionis suæ coniunctus fuerit eidem beneuolo, seu cõfiguratus fuerit ab opposito uel quadrato: significat non modicam læsionem.

DE DIRECTIONIBUS in reuolutionibus accipiendis.

Oportet in reuolutionibus annorum † plura loca dirigere, quædam secũ dum natiuitatem, alia uero secundum reuolutionem, habet enim unusquisque propriã significationẽ in his quæ nõ significat alius. Si enim significauerit in natiuitate aliquis planeta uel locus bonũ uel malũ: tũc apparet significatio, quãdo dominabitur planeta diuisionis per aliquot annorum circuitus, & quãdo gubernabit per corpus siue per tactũ radiorũ uel applicuerit ad beneuolos uel maleuolos. Oportet ergo quinque Hylegiarum facere † directionẽ semotim, prima quidem Hylegia indicat annos uitæ, lãguores, etiã obitus qualitatem, reliquæ uero Hylegiæ significant sanitatem uel ægritudinem uel pericula & reliquas passiones, de quib. in subsequẽtibus mẽtionem faciemus. Similiter oportet dirigere partes omnes, ac duodenas particulas, & duodena loca, tam natiuitatis quã reuolutionis, nec nõ cõponere figuras mensiũ, & facere directionem earũ, & accipere gradus quidem in ascendente natiuitatis pro annis: in figura uero reuolutionis, pro mẽsib. uel dieb. in figura q; que mensiũ pro dieb. uel horis. Directionem autem ad sciendum locum diuisionis, & diuisorẽ in reuolutionibus annorum sic facies, aspice gradum ascendentis natiuitatis, cuius planetæ sit terminus: & quot gradus remanent ex gradibus terminorum planetæ, & uerte terminos ipsos in gradus ascensionum ciuitatis, in qua ipse natus est, & quot fuerint scribas. Deinde aspice sequẽtes terminos, quot graduũ sint & uerte ipsos in ascensiones, & sic facies per singulos terminos tam ab ascendente quam ab reliquis Hylegijs, planetis & partibus, ut sic fiat perfecta directio. Terminus autem ad quem annus peruenerit, ille est locus diuisionis, dominus uero eius, est diuisor, siue aspexerit ipsum uel non, directio quidem ascendentis & eorum qui sunt in eo fit per ascẽsiones ciuitatis in qua aliquis natus est, medij uero cœli directio, quarti [etiam

Planetæ

directionem facere semotim.

etiam & eorum qui sunt in eis, fit per ascensionem rectæ sphæræ. In alijs uerò locis directio fit, sicut præostēdimus in nostris tractatibus. Deinde aspice quot gradus colliguntur et unumquemq; gradū facias annū unum, quinq; uero minuta mensem, & unum minutum sex dies, & decem secunda diem, & uiginti quinq; tertia horam unam, Persæ nominabāt diuisorem, eum scilicet qui inuenitur à directione gradus ascendentis per ascensiones Zamuctam quod aliud quam diuisor interpretatur. Oportet autem cum direxeris terminos considerare, & loca planetarū, & iactus radiorum ipsorum. Sæpe quidem cōtingit in aliquo loco corpus planetæ uel radius, et quando peruenerit ad aliquē horū directio, planeta ipse particeps cū diuisore assumitū, donec alius occurrat planeta siue p corpus, siue per radios, et hinc mutatū dispositio à primo planeta in secundū, & fit etiam ipse particeps diuisori, siue per corpus siue p radios fuerit obuiatio. Oportet aūt scire & loca partium & duodenatum particularū, & quo peruenerit earum directio. Cum eñ ad beneuolos siue maleuolos, per radios uel per corpus peruenerint: apparet earum significatio, siue bona fuerit, siue praua. Faciamus ergo exemplum ad significationem directionis et diuisionis, dispositionis etiā partiū, & duodenarū particularū. Quidā uero fuit natus in quarto climate in quadā ciuitate, cuius latitudo est gradum 36. Erat aūt ascendens Taurus, gradibus 2. minutis 54. & Luna in eo gradib. 12. & minutis 43. Mars in Leone gradibus 10. 29. Sol in Leone 11. 57. Mercurius in Leone 22. 7. retrogradus. Venus in Libra 2. 14. Iupiter in Capricorno 20. 26. retrogradus. Saturnus in Aquario 33. 26. retrogradus, caput draconis in Virgine 11. 24. formauimus autem figuram, & ordinauimus in ea locationes planetarum ad radiationes ipsorum, partes etiam cadentes in ea, & reliqua, ut facilior fiat eorū cognitio. Volendo igitur scire locū diuisionis, & diuisorē q nominatur Zamuctā, & dirigere gradum ascendentis ad sciendum quādo peruenit ad bonorum atq; malorum corporum,

Tractatus Hermetis.

uir

23.

ad radios etiam ipsos atq; duodenas particulas & partes. Inueni Taurum in ascendente gradibus 2. & minutis 54. qui est terminus Veneris, nec inueni ab initio signi usque ad gradum ascendentis, corpus alicuius planetæ uel radium, & si inuenissem huiusmodi aliquid, dixissem quod gradus ascēdentis disponitur ab illo planeta, & recepissem planetam ipsum participem Zamuctā scilicet diuisoris. Et quia ab initio signi usque ad gradum ascendentis, non inueni neque corpus planetæ neq; radium: accepi solam Venerem diuisorem, Inueni etiam infra gradū ascendentis, & partem audaciæ siue animositatis gradus quatuor, minuta 20. q sunt per ascensiones quarti climatis gradus . minuta 2. Disposuit quidem Venus secundum terminos suos, annos tres, & dies duodecim, deinde adhæret gradus ascendentis parti animositatis atq; audaciæ, adhuc remanentibus Veneri de gradibus suis minutis 46. quæ sunt per ascensiones minuta 32. & secūda 12. & per hoc diximus, quod Venus disposuit in sua diuisione partem animositatis & audaciæ mensibus sex, & diebus 13. qui sunt in summa anni tres, menses sex, & dies 25. Proximè deinde prouenit directio ad terminos Mercurij, & recipit ipsum diuisorem, & disponit partem animositatis atq; audaciæ per annum unum, & dies octo propè, & peruenit directio ad sextilem radium Saturni post quatuor annos, & menses 7. & dies tres propè, & disponit Saturnus per sextilem radium suum in diuisione Mercurij partem animositatis & audaciæ, per unum annum, menses 10. & dies 17. propè, & tūc occurrit pars profectus & uictoriæ, uidelicet post annos sex, & dies 22. propè, & disponet Saturnus per radium suum sextilem duas partes, partem uidelicet animositatis & audaciæ, & profectus & uictoriæ cum participatione Mercurij menses quinq;, & dies 29. qui sunt in summa anni septem, & dies 21. propè. Deinde respicit Luna dispositionem corporaliter à sextili radiatione Saturni, et disponit duas partes proprio corpore participante Mercurio per menses 11. et dies 16. perficitur

diuiſio Mercurij poſt ſeptē annos, menſes 11. & dies 27. propè. Deinde tranſit diuiſio ad Iouem, & diſponit ſimul cum Luna partem animoſitatis, & audaciæ, & partē profectus, & uictoriæ per menſes 4. & dies 24. & peruenit directio ad partem prudētiæ & rationis poſt annos 8. menſes 4. & dies 21. propè. deinde di-

ſponit Luna corporaliter per diuiſionē, ♃ partē prudentiæ & rationis, & prædictas duas partes, uidelicet partē animoſitatis & audaciæ, et partem profectus & uictoriæ per annū unū, menſes 6. dies 8. et recipit corporalē diſpoſitionē Lunæ, quadratus aſpectus Martis poſt annos 9. menſes 11 propè, et diſponit Mars dictas tres partes per quadratū radium ſuum, & diuiſionem ♃ uſq; ad quatuordecim annos, mēſes duos et tres dies propè. deinde mutatū diuiſio ad ♄, & diſponit ♂ dictas tres partes per quadratū radium eius, & diuiſionem ♄ per annos duos, menſes 6. dies 6. propè & tradit diſpoſitionem trino radio Iouis, † per menſes 8. & dies 8. propè. deinde diſponit Iupiter dictas tres partes trino radio ſuo, & diuiſione Saturni, donec tradat † trino radio Solis diſpoſitionem, & tali modo fiūt directiones participātibus dominis terminorum, corporū ac radiorum planetarū. partes etiā et duodenas particulas mouemus ſimiliter per directionem uſq; ad finem uitæ hominis. Sæpe uero contingunt diuerſitates aliquæ in termino planetæ, uel in diſpoſitione corporis planetæ, uel radij eius, et ſi fuerit diſpoſitor ſiue gubernator eorū planeta beneuolus, ſignificat bona ſecūdum ſuam naturam. Si uero maleuolus, contraria, & ſi fuerint diſpoſitores diuerſi, facias commixtionem ſignificationis ipſorum.

Ego puto legendum, poſt annos 16 menſes 8. & dies 8. propè. quadrato uidetur legendum.

DE SIGNIFICATIONE
Planetarum bonorum atq; malorum, duorum exiſtentium terminorum, & eorum qui participāt eis ſiue p corpus, ſiue per radios.

Diuiſorib. tam beneuolis q̄ maleuolis propria quædā adeſt ſignificatio in diſpoſitione diuiſionis, ſimiliter et participantib. eis p corpus ſiq; & radios, habent etiā potentiā quandā † inopinabilem, & ſignificationē pcipuā, & efficaciorem domino anni, nā dn̄s anni unius anni termino ſignificat accidentia, diuiſor aūt, q̄ ſignificātur in diuerſis tēporib. paſſiones, ſimiliter et planeta qui participat ei, teſtificantib. ei tam ſigno profectionis, quam domino eius & Luna, ac reliquis quos pdiximus. Oportet ergo aſpicere locum diuiſionibus, & conſiderare cuius

ἀπροσδόκητον opinor, hoc eſt, non expectanda.

cuius termini est, et esse domini sui tam secundum natiuitatem quam secũdum reuolutionem, & siue sit orientalis siue occidentalis, & si uelox cursu an retrogradus, et si fuerit boni esse uel mali, & in quo loco est terminus ab ascendente Natiuitatis, in quo etiam signo in figura profectionis, & in quo ab ascendente reuolutionis, & cuius est domus uel exaltatio, uel triplicitas aut decanus, signum etiam ad quod peruenit diuisio, & quis de beneuolis uel maleuolis erit in eo secundum natiuitatem & reuolutionem, & quemadmodum unusquisq; fortitudinem habet, uel debilitatem, & quam habebat secundum Natiuitatem, quam secũdum reuolutionem, & significabat bona uel mala, et si est beneuolus uel maleuolus, similiter considerandum est, si qui de planetis eijciũt radios & in cuius radio existit diuisor, & qui de planetis tam in natiuitate, quam in reuolutione erat in terminis ipsorũ. Considerandæ sunt etiam septem species diuisionum, quarũ prima est, si diuisor fuerit solus et beneuolus. Secunda, si fuerit solus & maleuolus. Tertia, si diuisor fuerit maleuolus, & particeps eius beneuolus. Quarta, si fuerit diuisor beneuolus, & particeps eius maleuolus. Quinta, si diuisio fuerit communis beneuoli atq; maleuoli. Sexta, si diuisor ac participes eius fuerint ambo maleuoli. Septima, si ambo fuerint beneuoli. Igitur si fuerit diuisor beneuolus solus, & benè dispositus in natiuitate quoq; ac reuolutione, fueritq; dominus, ac Luna dominus, & uel ascendentis reuolutionis expediti à malis, significant bona & manifestas ac famosas prosperitates. Item si fuerit diuisor beneuolus, & secundum natiuitatem fuerit mali esse in loco contrario, fueritq; dominus anni, ac Luna, & ascendens reuolutionis impediti, significat contrarietates in illis annis. Si uero secundum natiuitatem infortunatus fuerit locus diuisionis, secundum reuolutionem uero fortunatus: moderata erunt bona in illo anno. Si uero secũdum natiuitatem quidem fortunatus, in reuolutione uero infortunatus, diminuenť, bona, tamen non omnino irrita erũt propter significationem figuræ natiuitatib. firmiorem, & certiorẽ existẽtem figura reuolutionis. Et si partim quidẽ fuerit mali esse, & partim boni, simili modo erunt euentus, eodẽ modo oportet te cõsiderare & participes, & dispositores, & reliquas significationes planetarũ, habẽtium aliquam rationem siue dignitatem in anno. Secundã † diuisionis speciem, ut sit diuisor maleuolus, & solus esse dispositionis significet, & sit secundum natiuitatem benè dispositus in bono loco, uel in signo in q̃ habeat aliquãdo dignitatem, uel in signo planetarũ amicorum suorũ, uel in signo beneuolo, spectatus à planetis beneuolis, & q; ipse in reuolutione amisit tali modo dispositus, inspectus etiã à beneuolis, & q; dñs anni et Luna & ascẽdens reuolutionis, ac dñs eius sint fortunati. His igiť omnib. tali modo dispositis, maleuolus ille tanq; naturam propriam denegans, uictoriæ ac triumphi & prosperitatis efficitur causa. Si uero diuisio maleuoli fuerit, & ipse tam in natiuitate quam in reuolutione annorũ cum his quib. diuidit, fuerit mali esse, & non aspexerit terminũ ipsum siue in natiuitate, siue in reuolutione beneuolus, eum his etiam Luna fuerit impedita in reuolutionibus ascendentiũ annorum inspectis dominis à maleuolis per oppositum, uel quadratum: morieť natus in illa diuisione, in illo uidelicet anno quo omnes huiusmodi figuræ occurrent, figuræ quidem natiuitatis, ut diximus, potentiores sunt reuolutionũ figuris, et maiorem his possibilitatẽ huiusmodi ad benefaciendũ, & è contra. Tertiã diximus speciem, cum fuerit diuisor maleuolus, qui uerò participauerit ei per radios uel per corpus, beneuolus quidem ipsum cuius est reuolutio, eripiet à morte, maleuolus uero periculis ipsum submittet, & erit esse suum commixtum, bonis et malis, et aliquando quidem affligetur, aliquando uero alleuabiť & dilabiť: quãdoq; quoq; ægrotabit, quandoq; uerò sospitate gaudebit, et aliquãdo quidẽ contristabitur, & aliquando gratulabitur, & aliquo quidem tempore aduersitatibus irruet, in alio saluabitur, & erit prosperans, uerbi gratia Erat Saturnus in qua-

† diximus

in quadam natiuitate diuisor, participabat autem ei Venus diuisione per radios,& erant ambo æqualis potentię:propter naturam Veneris & ipsius beneuolentiam,inueniet diuitias is qui reuolutionem habuerit,& coniungetur uxori, & filios generabit, propter naturam uero Saturni morientur eius filij, & uxor, & plorabit multum,& contristabitur super his. Si uero Venus fuerit fortior, mortem non indicat.Item si diuisio fuerit alicuius maleuoli, & participat ei corpus beneuoli siue radius, fueritq; inspecta secūdum natiuitatem à quodam maleuolo,acciderit q; & signum perfectionis & ascendens reuolutionis, & * eorū omnium impedita, secūdum natiuitatē ab huiusmodi maleuolo, fueritq; ipsius diuisionis terminus tempore reuolutionis restitutus, Luna etiam & terminus in q̃ est diuisio si in illis annis inuenti fuerint in locis contrarijs,uel impedita, & à testimonio beneuolorum priuata: erit ualde praua figura huiusmodi, & aut morietur uel appropinquabit morti. Et si diuisio maleuoli fuerit, nec fuerit corpus uel radius secundum natiuitatem beneuoli,acciderit que in reuolutione ille maleuolus uel radius eius:significat difficilima infortunia. Si uero cum his signum profectionis et ascendens reuolutionis & eorum domini fuerint mali esse,Luna etiam inspecta fuerit à maleuolis:maius erit periculum, & uel morietur in illo anno uel proximus erit morti. Quartam diximus speciem cum fuerit diuisor beneuolus, particeps uero ei maleuolus: Et si talis figura fuerit,commixtionem significat esse sui & mediocritatem bonorum atque malorum,gaudij ac tristitiæ, languoris & sanitatis. Si uero diuisio beneuoli fuerit, & participauerit ei maleuolus, fueritque configuratus maleuolus ille secundum natiuitatem maleuolo, & ceciderit maleuolus ille in signo profectionis,uel in ascendente reuolutionis, uel eorum domini fortunati fuerint ab illo beneuolo, applicueritque Luna & terminus in quo est diuisio in locis beneuolis: significat bona plura,& manifestas prosperitates: sed propter participationem maleuoli, erunt bona moderata. Et si diuisio beneuoli fuerit, eeciderit q; in eo reuolutionis tempore maleuolus,uel maleuoli radius:propter diuisionem quidem beneuoli,prosperitatem significat,propter uero maleuoli radium aduersitates, & maximè, si diuisor & domini eorum ac Luna fuerint mali esse, & in locis non proprijs. Quintam diximus speciem cum fuerit diuisio planetæ beneuoli siue maleuoli, fueritque diuisio secundum Natiuitatem in loco nō proprio,et in eo radius uel corpus maleuoli ex qua licunque aspectu sit radius, nec inspectus fuerit terminus ab aliquo beneuolo in fortitudine existenti, uel si inspiciatur à beneuolo * tum obscurè fuerit paucioribus gradibus quam maleuolus, acciditque in signis in quibus est diuisio secundum Natiuitatem male uolus impeditus simul, & diuisorem secundum Natiuitatem uel signum profectionis uel ascendens reuolutionis, uel duos dominos eorum,fueritque restitutus in reuolutione: Cum peruenerit diuisio ad corpus illius planetæ uel radium, homo ille ineuitabiliter occidetur. Si uero diuisio fuerit alicuius beneuoli uel maleuoli, fueritque in eo corpus uel radius beneuoli, corpus etiam ac radius maleuoli, acciderint q; & domini annorum illorum boni esse similiter cum diuisione,ac Luna:incurret pericula, ueruntamē saluus erit, sed si bonæ figuræ fuerint debiles & contrariæ fortiores: non erit saluus.Et si tali modo se habuerint figuræ prædictæ, fuerit q; maleuolus in termino,uel maleuoli radius,reuolutionis tempore: non saluabitur, sed honorabiliter morietur.

Sextam diximus speciem, cum diuisio fuerit maleuoli, & in ea per corpus uel radium participauerit maleuolus alius, & cum talis figura fuerit, indicat infortunia magna & corporum ægritudines & impedimenta circa mundanas conuersiones & est timendum ne moriatur in illo anno, in quo diuisor & Luna & ascendens

reuolu-

reuolutionis, & dominus eius, ac dominus anni fuerint mali esse, et maximè cum signum fuerit in quo diuisio fit locus maleuoli secundum natiuitatem, uel secundum reuolutionem tempore uidelicet reuolutionis. Et si diuisor fuerit maleuolus et participauerit ei maleuolus, siue per corpus siue per radium, & tempore reuolutionis irradiauerit ipsum beneuolus, non liberabitur ille homo ab obitu, erit tamen honorabilis in ęgritudine sua & erit prosperum esse suum usq; ad tempus obitus sui. Si uero tempore reuolutionis maleuolus radium suũ iniecerit: patietur necessitatem antè obitum suũ & cruciabit in languore, ac erit grauis his, qui infirmitate ipsum curauerunt & morte morietur peruersa. & si prædicti significatores in locis fuerint proprijs: erit mors eius in propria patria penes consanguineos suos. Si uero in alienis: erit in alienis penes extraneos. Septima species erat cum fuerit diuisio beneuoli & participauerit ei beneuolus per corpus siue per radium, & ambo fuerint boni esse, & cum talis figura fuerit, erunt illi anni prosperi & in bonis famosi, & maxime, si diuisor, & signum profectionis, & dominus eius, ac ascendens reuolutionis & Luna fuerit boni esse, & præcipuè si diuisor & dominus eius irradiauerit terminum ipsum. Si uero is quidem infortunatur, ille uero fortunatur: erunt euentuum definitiones commixtæ. Et si diuisio fuerit alicuius beneuoli, comparticipauerit autem ei per corpus siue per radium secundum natiuitatem beneuolus, acciderit q; tempore reuolutionis in loco diuisionis maleuolus, uel maleuoli radius: Ipse quidem adipiscetur bona, sed non securè in his delectabitur, sed cõturbabitur secundum naturam maleuoli. Sæpe quidem contingit quod diuisio est terminus alicuius planetæ, & ipse planeta participat per corpus siue per radiũ in annis quibusdam, trãsmutatur quoque in aliquo anno diuisio ad aliam diuisionem, & diuisor tradit dispositionem alij diuisori, & de hoc constituuntur sex modi: primus terminus, qui dicitur prima diuisio. Secundus, tradens siue pulsans diuisionem, qui dicitur primus diuisor. Tertius terminus in quo est translata diuisio. Quartus diuisor secundus. Quintus qui participat per corpus siue per radium. * Hi sex modi temporę participationis, traditionis, & receptionis diuiduntur in alios modos uiginti quatuor, quorum quatuor sunt specialiter diuisorũ, & primus quidem est transitus diuisionis propriæ à terminis beneuolorum. Secundus transitus à terminis beneuolorũ & in terminos maleuolorum. Tertius terminus beneuolorum in terminos maleuolorum. Quartus uero à terminis maleuolorum in terminos beneuolorum. Alij uero quatuor modi componuntur à diuisoribus beneuolis uel maleuolis, & traditione uel receptione eorum. Et primus quidẽ est quando tradit beneuolus beneuolo. Secundus quando tradit maleuolus beneuolo. Tertius quando tradit maleuolus maleuolo. Quartus quando tradit beneuolus maleuolo. Et alij octo modi accipiuntur ex diuisoribus & condiuisoribus siue participantibus eis maleuolis, uel beneuolis, uel per corpus siue per radios, quorum primus est, ut trãsmutetur diuisio à terminis beneuolorum, beneuolis participantibus. Secundus, mutatio diuisionis à terminis beneuolorum in terminos beneuolorum participante beneuolo. Tertius, transmutatio diuisionis à terminis maleuolorum in terminos beneuolorum participante beneuolo. Quartus, mutatio diuisionis, à terminis maleuolorum in terminos beneuolorũ, participante maleuolo. Quintus, mutatio diuisionis à terminis beneuolorũ in terminos maleuolorũ participante beneuolo. Sextus, mutatio diuisionis à terminis beneuolorum in terminos maleuolorum participante maleuolo. Septimus, mutatio diuisionis à terminis beneuolorum in terminos maleuolorum participante maleuolo.

Octauus, mutatio diuisionis à terminis maleuolorum in terminos maleuolo-

maleuolorum participante maleuolo. Componuntur etiam & alij octo modi ex diuisoribus beneuolis quoque ac maleuolis per corpus siue per radiũ in traditionibus atque receptionibus, quorũ primus est, mutatio diuisionis à beneuolo in beneuolum in terminis beneuoli. Secũdus, mutatio diuisionis à terminis beneuolorũ in terminos beneuolorũ in terminis maleuoli. Tertius, mutatio diuisionis à beneuolo in maleuolum in terminis beneuoli. Quartus, mutatio à maleuolo in beneuolũ in terminis maleuoli. Quintus, mutatio à beneuolo in maleuolum in terminis beneuoli. Sextus, mutatio à beneuolo in maleuolũ in terminis maleuoli. Septimus mutatio à maleuolo in maleuolum in terminis beneuoli. Octauus mutatio à maleuolo in maleuolum in terminis maleuoli. Secundum hos ergo uiginti quatuor modos fiunt mutationes. Componuntur etiam & significationũ earũ modi duodecim per coniunctionem * decimi. quorum primus est, mutatio diuisionis à terminis beneuoli in terminos beneuolos, uel pulsatio siue traditio corporis siue radij beneuoli, ad corpus uel radium alterius beneuoli, hæc.n. durabilem prosperitatẽ significãt, & à felicitate in felicitatem mutationem. Secundus, mutatio diuisoris uel diuisionis à maleuolo in beneuolum, & significat mutationẽ ab infortunio & humilitate ad exaltationem & gloriam Tertius mutatio diuisionis uel diuisoris à beneuolo in maleuolum & significat mutationem à bonis ad mala & mortis timorem. Quartus mutatio diuisionis & diuisoris à maleuolo in † beneuolũ, & significat quod in illo anno * ipse inuoluetur à malo ad malum, & à periculis ad pericula et mortis timorem. Et hi quidem quatuor modi coniunctionis simplicis sunt. alij uero octo coniunctionis sunt duplicis. Quorum primus est, mutatio diuisionis à terminis beneuoli in terminos beneuoli, participante beneuolo & pulsatio diuisoris existentis beneuoli, ad alium beneuolum in terminis beneuoli, significat.n. in illo anno prosperitatem & abundantiam bonorum. Secundus, mutatio diuisionis à terminis beneuolorum in terminos beneuolos, participante maleuolo, uel, pulsatio dispositionis, beneuoli ad beneuolum in terminis maleuoli, significat enim in illo anno propter bonorum dispositionum prosperitatem, ueruntamen non synceram & sine macula propter naturam maleuoli. Tertius, mutatio diuisionis à terminis maleuolorum in terminos beneuolorum participante beneuolo, uel pulsatio maleuoli ad beneuolũ in terminos beneuoli, significat enim in huiusmodi anno ab aduersitate in prosperitatem mutationem. Quartus, mutatio diuisionis à terminis maleuolorum in terminos beneuolos participantes maleuolo, uel, traditio siue pulsatio maleuoli ad beneuolũ in terminis maleuoli. significat quidem in ipso anno mediocritatem tam fortunij quam infortunij, & tam in bonis quam in malis, ueruntamen bona erunt potentiora. Quintus, mutatio diuisionis à terminis beneuolorum in terminos beneuolos participante beneuolo, uel, traditio beneuoli, & significat in illo anno mediocritatem tam bonorum quam malorum, & mala erunt potentiora. Sextus, mutatio diuisionis à terminis beneuolorum in terminos maleuolorum, participante maleuolo, uel traditio beneuoli ad maleuolum in terminis maleuoli, & significat in illo anno aduersitates & læsiones plures, & pericula, & mortis timorem. Septimus, mutatio diuisionis à terminis maleuoli, participante beneuolo, uel, traditio maleuoli ad maleuolum, in terminis beneuoli, & significat in illo anno pericula magna, & timores à morte. Octauus, mutatio diuisionis à terminis maleuoli in terminos maleuoli, participante maleuolo, uel traditio maleuoli ad maleuolum in terminis maleuoli, & significat in huiusmodi, species multarum aduersitatum ac mortis terrores, & quod maius malum est, esse omnes maleuolos. Species quidem bonorum atque malorũ cognoscitur tam à natura planetæ

quam

Marginalia: * decimi. — † maleuolum.

quam à natura domus suæ et loci etiam, tam natiuitatis quam reuolutionis, fortiorem uero habet potentiam ex his trib. diuisor secundam. i. is qui participat ei per corpus, participatio uero per radios est infirma, aspectuum quoq; fortior est oppositus, post ipsum quadratus, deinde trinus, sextilis uero est debilissimus. Hæc autem quæ prædiximus de participante, non oportet accipere secundum reuolutionem, sed secundum natiuitatem. Cum peruenerit directio tam ab ascendente quam à reliquis Hylegijs ad aliquam fixarum stellarum: prosperitatem significantium, Ipsa uero stella præsignificabat secundum natiuitatem prosperitatem, suam protinus operationem ostendet. Et si in natiuitate nullam significationem † habebit: partem aliquam prosperitatis inducit, secundum naturam illius planetæ cuius complexioni stella fixa assimilatur. Itē cum peruenerit directio ad aliquam stellam fixam maleuolam, significantem excæcationem oculorum, uel uiolentam mortem, aut homicidia, apparebit statim pars aliqua operationis ipsius stellæ. Quæcunque uero prædiximus, prædiximus in præsenti nostro tractatu, quod mortem significat ei cuius fuerit reuolutio, tam in diuisionibus quam in directionibus, tunc fient quando & illi anni concordabunt numero annorum uitæ quam significabat natiuitatis Hylegia, uel prope illos. Item intelligatur & in morte parentum, fratrum & aliorum. Si uerò reuolutio anni mortem ac destructionem significauerit, cōplementum uero annorū tunc non acciderit quos uidel. significabat Hylegia, mors quidem non continget, sed impedimentum magnum & periculosum.

habuit.

DE SIGNIFICATIONE SATURNI cum fuerit per diuisionem dispositor, & de significatione participationis planetarum in diuisione.

CVm feceris directionē alicuius de Hylegijs, Solis uidelicet uel Lunæ, aut ascendentis, aut partis fortunæ, aut gradus coniunctionis, seu gradus præuentionis, scito planetam diuisorem & qui participat ei siue per corpus siue per gradum, quilibet enim habet propriam significationem siue bonorum siue malorum, & fortior quidem ex alijs diuisor, qui et dispositor dicitur ab Hylegia, post eum, qui participat ei, reliqui uerò debiles sunt in potentia. Cum ergo disponit Saturnus, nullo planeta terminos illos irradiante neque Saturnum aspiciente, significatio in illo anno ægritudines longinquas à frigiditate & crassiore phlegmate, & lesione uentris, morbo lapidis † uel cisis & schiseos ac tumore & languoribus melancolicis, significat etiā sollicitudines, mœrores atque mœstitias, ac pœnitudines, ac configurationes, & uiolentiam, & ocium operationum utilium, nec non multitudinem reuolutionum anxietatem super aliquibus reb. præteritis & male dispositis. Et si Saturnus ipse diuisor, aspexerit terminos: significat mortem ei cuius est reuolutio in ipsa scilicet diuisionē. Si uero Iupiter participauerit ei, significat dissolutionē malorum, & nocumentum nati à parentibus uel filijs, et si Mars participauerit ei: significat impedimenta & lesiones à fratribus. Si uero Mars aspexerit Saturnum, non aspicientibus eos beneuolis: mortem significat & ægritudines quasdam & cerebri læsionem ac neruorum & superabitur ab inimicis suis. Si uerò Sol liber a malis, Saturno participat: significat, quod homo ille eripitur quidem à morte, sed tristicias patietur & forte pater eius morietur, & diuersas sustinebit tristicias. Et si participauerit ei unus, coniungetur uxori, & nascetur ei filius, & tribulationes patietur, & aliquis de suis filijs morietur, & de uxoribus etiam. Et si participauerit ei Mercurius, significat detrimentum a seruis & propter disciplinas & cōputos & scripturas & donationes, & receptiones, & emptiones & uenditiones. Si uero Mercurius iniecerit radios suos ad locum ipsum, fueritque inspectus à Marte: significat lesionem propter mendatium & falsam scripturam & propter deceptiones & fraudes & propter quosdam sermones & operationes.

incisione scissura.

nes. Et si participauerit ei Luna: significat multitudinem sollicitudinum & anxietatum, & uitæ inquietudinē & multitudinem conturbationis rerum ac uillicationū, & in omni quodcunque tractabit impedietur, & uel mater eius uel sorores morientur, & si non morientur sustinebunt pericula grauia, & in huiusmodi tempore in omnibus operationibus impedietur. Si uerò Saturnus disponens in Reuolutionibus, fuerit secundum natiuitatem expeditus à malis, & in loco bono, atque à Ioue inspectus: significat quod natus iuuabitur propter thesauros & propter ædificia & habitationes, & ab omnibus rebus quarū est significator Saturnus. tunc enim præcipue fit significatio planetarum, quando radios eorum iniecerint, ut prædiximus, ad terminum ipsum.

DE SIGNIFICATIONE IOuis per dispositionem suam, & de participantibus planetis.

CVm dispositerit Iupiter, non participante sibi uel aspiciente aliquo planetarum, fueritque secundum Natiuitatis figuram in bono loco, significat ipsum optimæ uxori coniungi in tempore diuisionis, & filios charos habere, & loquetur cum Regibus & principibus, & cum nobilibus conciuibus suis, & augmentabitur dignitas eius & honor & gloria. Et si fuerit natus fortunæ mediocris habebit principatum super his qui eiusdem fuerint ordinis, & dominabitur cum * patricijs suis, & adipiscetur diuitias. Si uerò fuerit superioris fortunæ, obtinebit dignitatem super ciuitatibus & gentibus & eorum habitatoribus, & addeт gloria eius atque diuitiæ, & nascetur ei filius, uel filio eius filius. Et si participat ei Saturnus, significat quod corrumpet seu destruet diuitias paternas, ac patrimonia præcessorū suorū, & lædetur filius eius atque parentes, & contristabitur & defectionem animi patietur, plorabit etiam & tardius erit in operibus suis & in petitionibus suis impedietur, & in negotijs erit malè tractabilis & ægrotabit ægritudine diuersa, & restituetur uel conualescet. Et si participat ei Mars, significat confusionem bonorum quos diximus, quorum significator est Iupiter, & diminutionem & subtractionem eorum. Et si participat ei Sol, significat ipsum dominari in aliqua dignitate uel opere, & augmentari diuitias suas & prosperitatem, & dignitatem, & gloriam, & loqui cum Regibus & principibus, & plures ad ostium eius aduenient & ipsum deprecabuntur, & honorabilis erit, & in omni nocumento superior, beatificatus etiam & lætabitur in parentibus & auis & consanguineis, & in rebus diuersis & adipiscetur hæreditatem paternam. Et si participat ei Venus: significat ipsum coniungi uxori probæ, consanguineæ uel nobili, & habebit filium bonum & gratulabitur in mulieribus, & habebit utilitatem per eas, & perseuerabit in cantilenis & ludis & delectationibus & obtinebit prosperitates famosas. Et si secundum natiuitatem configuratus fuerit Iupiter Veneri, augetur prosperitas eius, & famosas acquiret diuitias, & † adoletur indumenta eius, et Regijs induetur uestibus, et cultu Regio decorabitur et multiplicabitur iucunditas eius. Si uerò fuerit homo mediocris fortunæ, prædicta mediocriter obtinebit. Et si participat ei Mercurius, et fuerit boni esse: significat alacritatem et utilitatem propter doctrinam et disciplinam et additamentum eloquentiæ et sapientiæ, et amicabitur nobilibus et illustribus et procuratoribus rerum, et erit fortunatus et discretus in uillicationibus suis, et operationibus, et erit prosperans in exercitijs suis, & lætabitur † superfluis, et augetur prosperitas eius, et meliorabitur in dogmate suo. Si uero fuerit mali esse: minuuntur bona prædicta, et adipiscetur quidem huiusmodi: tamen confusionem patietur pro eis. Et si participauerit ei Luna significat sanitatem corporis et bonam habitudinem atque gloriam & prosperitatem, & gratulabitur super sororibus & matre, & obtinebit sperata, & laudabitur à pluribus &

Marginal notes: * patricijs. † abolentur. † super filijs.

ribus & erit Regum familiaris, & promptus erit in operibus suis.

DE SIGNIFICATIONE DISpositionis Martis & participantium sibi planetarum.

CVM per dispositionem diuiserit Mars sine participatione uel testimonio alicuius planetæ, secundum natiuitaté quoque fuerit boni esse, aspice: & si natus fuerit fortunæ illustris: significat officia magna et principatum excelsum: & multitudo militũ ac priuatarum personarum congregabitur apud ostium suum, & addetur fortitudo eius, arma etiam & subiugalia, & utetur equitatione, & dominabitur inimicis suis, aurum & argentum adipiscetur, acquiret diuitias abundantes, & erit triumphator in prælijs, utetur etiam & temeritate & iniusticia. Et si fuerit natus fortunæ mediocris, significat familiaritatem eius cum potentibus ex quibus obtinebit utilitates & augentur diuitiæ eius, & aliquibus præerit & insignis erit in partibus suis. Et si fuerit fortunæ minoris, quibusdam principibus amicabitur & fortunabitur per eas. Si uero fuerit mali esse, significat languorẽ corporis à calore ex apostematibus & fluxu sanguinis, amplius etiã tristitias & cõtentiones & peregrinationes inutiles, & maximè cum Mercurius fuerit dominus anni & fuerit mali esse. Si uero participauerit ei Saturnus aspexeritque eum aspectu cõtrario, significat ægritudinẽ lõgam & malam habitudinem corporis, & motum humorum & desidiam in operationibus, & multitudinem cogitationum, & fugam à domo sua, & fortè cadet in inimicos suos, & diuersis infortunijs annectetur uel † metietur.

morietur.

Et si Mars ac Saturnus simul fuerint impediti: fortè uiolentam mortem incurret, uel homicidium turpe. Et si participauerit ei Iupiter, & Mars fuerit boni esse secundum natiuitatem, & in domo Iouis, aspectus ab eo, perueniet ad fortunam maiorem cum dilatatione & prosperitate, & diriget operationes suas, & utetur iustitia & ordine optimo, ac bonis operibus & præcipue, si Sol in natiuitate aspexerit Iouem aspectu concordi: tunc enim significat quod famulabitur Regibus. Et si Iupiter fuerit mali esse, patietur aduersitates à procuratoribus & officialibus uel potestatibus, & inimicabunt aduersus eum personæ illustres & occasione filiorum lædetur. Et si Mars Ioui participauerit, & fuerit mali esse: cadet in manum inimicorum suorum, & latronibus, & malis omnimodis annectetur & timor est ne forte moriatur. Et si dispositio fuerit Martis & participauerit ei Sol lædetur à parentibus, & Regibus & Magnatibus & detentiones ac carcerem patietur & ægritudines à calore & incendio. Si uero fuerint impediti: timor est ne forte & moriatur. Si uerò disponente Marte participauerit ei Mercurius: patietur diuersa pericula ac obprobria, & plures accusabunt eum, et patietur nocumenta ab hostibus suis, & à quibusdam notarijs, & occasione literarum ac mendacij, & falsæ scripturæ, & contentionum, & operationum sutarum. Si uerò fuerit dispositio Martis & participauerit ei Luna, patietur languores, & corporis desiccationem & contentiones diuersas & contristabitur propter aliquas uillicationes, amplius autem propter aliquas legationes & annunciationes & famas, matrem etiam & sorores.

DE SIGNIFICATIONE VEneris & participantium ei planetarum.

QVando Venus sola disponit nullo participante sibi planeta uel configurato cum ea & ipsa fuerit boni esse: significat coniugium optimum & expediens, et alacritatem in mulieribus ac utilitatem à uiris effœminatis, Eunuchis uidel. et simil. & à Regib. et filijs Regum, et obtentum diuersarum prosperitatum, et specialiter in temporibus in quibus fuerit Venus domina anni, uel in tempore in quo peruenit annus ad sig-

ad signum quo erat pars coniugij. Et si natus fuerit supremæ fortunæ erit in dispositione illius fortunæ diuisionis, utetur multo cibo, abundantiam uictus habens, & addentur sibi mulieres & amici, & gratulabitur in eis, ac illi gratulabuntur in eo, & perseuerabit continue in melodijs & cantibus, & tripudijs & alacritatibus, & si fortunę fuerit mediocris: coniungetur uxori, & obtinebit à uiris effœminatis ac à mulieribus multa bona, & loquetur cum † præexistentibus uiris loquetur etiã corã eis in conuentibus doctrinæ. Et si disposuerit Venus, & participauerit ei Saturnus: significat circa operationes impedimenta & contemptum Mulierum, & tristicias propter eas, & ęgritudinem uxoris uel mortem, & contentiones habebit ac diuersas discordias. Et si tum participauerit ei Saturnus, aspexeritq; ipsam, atq; impedierit: significat quod ipse gratulabitur in mulieribus per modicum temporis, postea morietur, & postea maiorem mœrorem habebit, & continue plorabit, & suspirabit. Et si dispositio diuisionis fuerit Veneris, & participauerit ei Iupiter: si natus fuerit superioris fortunæ: significat ipsum cõiungi uxori honestæ & diuiti, habenti gazas uel monilia diuersa, & unguentis odoriferis perungetur & colloquetur cum uiris compositoribus, cantuum & iocis utentibus, & si fortunæ fuerit mediocris, fortunabitur in huiusmodi moderatè. Et si disposuerit Venus, & participauerit ei Mars: significat ægritudinem prauã & acutam sicut phrenesin & huiusmodi, & morietur aliqua de uxorib. suis, uel ægrotabit & patietur nocumentum pro eis & cõtentiones habebit cum eis, & erit in cupidine & coitu, & coinquinabitur propter huiusmodi. Si uero Mars secundum natiuitatem, uel secundum reuolutionẽ aspexerit Venerem atq; Mercurium aspectu contrario, indicat inimicitias & rixas diuersas instantias etiam & turpes causas. Si uero Iupiter aspexerit Martem in duobus temporibus: soluit impedimenta. Et si participauerit Veneri Sol: significat gloriam & meritũ à Regib. & principibus & utilitatem ab eis & à parentibus. Si uero participauerit sibi Venus: indicat obtentum prosperitatum secundum naturam Veneris, et si fuerit impedita, aduersitatem. Et si participauerit ei Mercurius: iuuabitur occasione disciplinæ & occultorum documentorum, & obtinebit utilitatem pro mulieribus, & delectabitur in eis tamen cum eis patietur conuicia occasione Meretricum. Et si participauerit ei Luna: coniungetur cõsanguineæ mulieri pulcherrimę atque optimæ, & concumbet cũ diuersis mulieribus pulchris, & iuuabitur occasione mulierum, & perueniet ad dignitates, & ad diuitias.

excellentib.

DE DIVISIONE MERcurij & participantium ei planetarum.

QVando disponit Mercurius † in illo participante sibi aut configurato, significat additionem scientiæ, doctrinę, prudentię, atque diuitiarum, & adhærebit scripturis & negotiationibus & contractibus & gratulabitur super aliquibus Mercurialibus tractatibus uel actibus uel operationibus. Si uero fuerit mali esse: patietur mala ab huiusmodi causis. Et si participauerit ei Saturnus erit languidus corpore, & ægrotabit egritudinem pessimam & longinquam, & operationes eius impedientur, erit etiam piger & † difficilis, mobilis, & diuersa pericula ac contentiones incurret. Et si aspexerit ipsum Mars aut terminum in aliquibus reuolutionibus diuisionis illius: Valde lædetur natus & damnificabitur & patietur pericula propter sermones & rixas & inconuenientes uillicationes. Et si cum his quæ prædiximus Luna aspexerit terminum aspectu contrario: maius erit impedimentum, & maximè, si dominus anni maleuolus fuerit. Et si participauerit ei Iupiter. significat augmentum scientiæ ac doctrinæ per quas iuuabitur, & adipiscetur utilitatem & diuitias à Regibus & principibus. Et si participauerit ei Mars: significat languorem pessimum, & calumnias,

Ioue.

fortasse, per [illegible]

timax.

lumnias, & rixas, & fatigabit ingenium suum super læsionem quorundam, & erit uituperatus à pluribus & quidã moribus eueniet in capitẽ suo, & maximè si secundum Natiuitatem Mars fuerit cõfiguratus Mercurio figuratione contraria. Si uerò Saturnus aspexerit Martẽ uel terminum, uel fuerit † in cauda in signo diuisionis: cadet in manus inimicorum suorum & superabunt eum, & ægrotabit ęgritudinem de qua medici dubitabunt, & habebit intemperatũ caput ac corpus. Si uerò aspexerit Iupiter solum mala. Et si participauerit ei Sol: significat obtentum dignitatis, & augmentum gloriæ, & principatum habebit in pluribus & fortunabitur maximè, & augebunt eius diuitiæ, & erit industrius, & reuelabunt ei secreta scientiæ. Et si participauerit ei ♀ significat doctrinas & amicitias & familiaritates erga aliqs principũ & scientum, & nascetur ei filius, & gratulabitur super fratribus, & sororibus, & erit in sermonibus dulcis, & tractabilis, ac loquetur cũ mulieribus, & gratulabitur in eis. Et si Mercurius conparticipauerit sibi, & fuerit boni esse, significat manifestas prosperitates secundũ suam naturam. Si uerò fuerit impeditus, contrariũ. Et si participauerit Luna: augmentabitur eius scientia & doctrina, & cogitabit de rebus diuinis & cælestibus & prophetica scientia & astronomia, & prosperabilis erit atq; † tractabilis in omnib. q̃ inceperit, habebit utilitatẽ ex eis, & augmentabunt diuitiæ suæ & thesauri. Hæc aũt prædiximus de diuisore & participe: sunt quædã fundamenta, & regulæ uniuersales, sunt & quędã alia, quę significant particularia accidentia. Si eñ aspexerit aliquem eorum aliquo tempore planeta beneuolus aut maleuolus: addit bonis & aufert a malis uel addit malis, & aufert à bonis. Si .n. aliquis planeta significauerit fortuniũ, deinde alius planeta impedierit eum: cõuertit fortuniũ illud ad infortuniũ, & maximè si in angulo fuerit. Si uerò reciderit: nõ habet multã potentiã, & maximè si fuerit in signo tropico. Et si aliquis planeta significauerit nocumẽtum, aspexerit uerò eũ planeta beneuolus: eadem quæ prędicta sunt significãt. Oportet te aũt inspicere & loca in quibus sunt, & cũ eis diffinire, uerbi gratia. Accidit quod Merc. fuit in ascẽdente, liber à malis, erat aũt dñs loci inimicorũ & dominus partis fortunæ, peruenit autem ei diuisio, significat quidem impedimenta ab inimicis, & cõtentiones propter diuitias. Itẽ Saturnus & Iupiter, Vnus quidẽ erat diuisor, alter uero in diuisione participabat, erant quidem in natiuitatis initio inimici, significat contentiones & diffidia cũ parentib. & consanguineis. Itẽ Venus & Mars unus quidem erat diuisor, alius uero particeps: impediebatur quidẽ unus ab altero, & erat alter in locis alterius: propter quod significãt rixas cum uxore, & accusationem de fornicatione. Si uerò planetæ significauerint secundum natiuitatem bonũ uel malum durabile: trãslatio & mutatio terminorum, non mutat huiusmodi, sed altera quadã modica alteratione tunc enim quilibet planetarũ operationes suas, quas secundũ natiuitatem significabat, manifestè ostendit quando manifestat ipsas diuisio, & si planeta ipse non fuerit in natiuitate in signo firmo: erunt bona uel mala ipsa tẽpore diuisionis immutabilia. Si uerò in signo bicorpore: intensionẽ suscipient & si in tropico: in quibusdã temporib. erunt accidẽtia diuisionis illius. Similiter oportet cõsiderare in principio diuisionis, quo pueñerit diuisor. Si .n. in signo fixo in hisduobus temporib. fuerit † diuisibiliora erũt bona uel mala. Simili modo in bicorporibus & tropicis mutabiliora, q; diuisor operationẽ suã semel ostẽdit. Sæpius eñ contingit, & multoties bis, uel quotiescũque disponit, idẽ aũt oportet intelligere & in diuisore. Si .n. diuisor fuerit in natiuitate in signo firmo, & non aspexerit locũ diuisionis, simul fit operatio illius planetæ, tunc scilicet qñ concordat diuisio ascensioni signi in quo est secundũ Natiuitatem, uel numerũ annorũ maiorum uel mediorum uel minimorum. Et si diuisor uel particeps fuerit secundũ natiuitatẽ in signo bicorpore: significationes eorum sæpius renouanẽ. Et si fuerint in signo mobili. erunt significationes eorũ per singulas diuisiones & participatiões

Marginalia: cum. — durabiliora.

Ee 3 secun-

secundum planetæ potentiam in illis tēporib. quæ pertinēt dispositionibus hominis. In omni quidē diuisione uel participatione erit secundum diuersitatem figurarum disponentium planetarū uel coparticipantiū eis. * Intensibiliores aūt operationes eorum fiunt qn̄ concordabuntur figuræ eorum figuris natiuitatis initij, & quādo aspexerint, locum diuisionis, & dominum signi, in quo peruenit diuisio, & ascendentem initij & dominū eius, si fuerit idem diuisor ac dominus anni, uel si peruenerit annus ad locū suū secundum natiuitatem uel secūdum reuolutionem. Si uerò huiusmodi dissona uerint: infirma erunt euētus indicia. Cū aūt cōcordatę fuerint significationes planetæ ascensioni signi in quo fuerat in natiuitate uel annus eius, tunc erūt fortes indiciorum euentus.

DE PARTICIPATIONE DOmini Anni & diuisione eius, & diuisoris & ascendentis secundum significationem.

CVM fuerit diuisio ac dominus eius secundum natiuitatem & secundum reuolutionem in bono loco: fueritque diuisor beneuolus: maximam prosperitatem significat. Et cum peruenerit annus ad quartum locum, nullo maleuolo ipsum aspiciente, uel acciderit dominum anni esse in quarto loco Natiuitatis in signo in quo habet aliquā dignitatem, fuerit & diuisor beneuolus & in ipsis terminis diuisionis, & secundum natiuitatem liber à malis, aspexeritque Luna partem fortunæ, & coniuncta fuerit Ioui, & ambo fuerint boni esse, inueniet ille cuius est Reuolutio diuitias multas, & prosperitatem ex causa hæreditatis & dispositionis atque thesauri, oportet autem aspicere & natiuitatis figuram, & si significauerit inuētionem thesauri, uel hæreditatis, inueniet huiusmodi & ditabitur subitò. Et si fuerit Saturnus diuisor exhibet terram & agros & hæreditatem à patribus & auis & uiris antiquis. Et si fuerit Iupiter, exhibebit aurum uel argentum à præsidibus & potentibus. Si uerò dominus anni & diuisor fuerint maleuoli, fuerintque tempore reuolutionis inuenti in alienis locis, et configuratus fuerit eis beneuolus, significant quidem bona, ueruntamen modica. Et si diuisor fuerit in signo Similitudinis hominum in undecimo, parti fortunæ coniunctus, significat multitudinem beneficiorum & donationum erga pauperes. Item cum fuerit tempore Reuolutionis aliqua stella fixa, de his quæ fœlicitatem significant, in ascendenti reuolutionis, uel in medio Cœli, uel in gradu signi diuisionis, uel cum eisdem gradibus, uel cum aliquo de luminaribus significat prosperitatem in illo anno. Item cum aliqua stella fixa habens naturam unius uel duorum planetarum fuerit in aliquo prædictorum locorum quando planeta ille cuius habet naturam seu duo per diuisionem disponunt: statim propriam operationem ostendunt. Item etiam apparuerit aliquis de cometis in ascendente Natiuitatis, uel in signo profectionis, uel in ascendente reuolutionis, uel in signo in quo peruenit diuisio, uel in ipsis terminis diuisionis, uel cum dominis huiusmodi locorum. Si fuerint quidem Reges hi, quorum est Reuolutio, affligentur in prælijs, & apostatabunt ab eis quidam, & apparebunt inimicis eorum & ægrotabunt & laborabunt, & contristabuntur, & facient iniusta populo & forsitan destruentur. Si uerò fuerint de mediocribus & inferioris fortunæ: multiplicabuntur inimici eorum, & patientur mala. Et si eclipsatus fuerit Sol uel Luna in aliquo prædictorum locorum, & fuerint eorum domini in signo Eclipsis: significat solicitudines, & anxietates, & ægritudines, & inimicorum superationem, & maximè si signum & dominus signi fuerint impediti. Item, cum fuerit ascendens reuolutionis signum in quo erat maleuolus in inceptione uel in natiuitatis initio, uel signum profectionis: accipe maleuolum illum tanquam dominum ascendentis uel tanquam dominum anni quoniam fortior ipsis est. Item & in beneuolis. Post hæc au-

hæc autem aspice dominum anni, & diuisorem, & participem, cum autem secundum natiuitatem fuerit in aliquo signo maleuolus, fueritque signum illud ascendens profectionis, & secundum natiuitatem ille maleuolus diuisorem uel signum reuolutionis, uel *aspexerit.* dominum eius, † indicium est contrarium, & impediet ualde. Item cum maleuoli aspexerint in reuolutione signum profectionis uel Lunam, nullo aspiciēre beneuolo, magnum significat detrimentum secundum naturam domini anni & diuisoris. Item cum nullus in natiuitatis initio impedierit dominum anni, fuerintque tam dominus anni quàm diuisor maleuoli, & aliquis de beneuolis fuerit cum domino anni coniunctus, uel eum aspexerit per quadratum: non nocet propter naturam beneuoli, idem est & in diuisore. Item cum dominus anni & diuisor maleuoli fuerint, & in reuolutione per totum annum fuerint impediti, otium & turbationes significant. Item cum diuisio ac diuisor fuerint mali esse, cadentes etiam ab ascendente reuolutionis: significat pericula & necessitates multas, Mercurius, & si non fuerit dominus anni cecideritque in Reuolutione cum Marte, significat successionem officij, & maxime si fuerit dominus anni. Et si fuerit inspectus à Ioue, acciderítque in loco beneuolo cum parte operis siue Regni † confabulabitur quidem eius succesio, tamen ei aliquis nō succedet. Item cum fuerit dominus anni cum aliquo planeta, oportet comprehendere cum eo & significationem planetæ cum quo est, eodem modo te oportet aspicere & planetam † existentem, & cū diuisor signo maleuolus fuerit, significat ægritudines & detrimenta & diuitiarum † dispositionem. Si uerò beneuolus, beneficentiam & prosperitatem secundum propriam naturam. Item cum aliquis planeta in natiuitatis initio fuerit natiuitatem impediens, fueritque in Reuolutione in signo ascendentis natiuitatis, uel in ascendente reuolutionis, uel in natiuitatis Luna aut in reuolutionis, uel in loco

uerba quidē fient de eius successione, nemo tamen ei.

participanti

dispendium.

diuisionis, aut cum dominis huiusmodi locorum: significant maximam læsionem. Item cum aliquis planeta secundum natiuitatem significauerit * prosperitatem significat. Item cum fuerit diuisor beneuolus, dominus etiam ascendentis reuolutionis ac dominus Lunæ beneuoli: perficient bona. Item si dominus signi profectionis, & ipsum signum fuerint impediti: nocumentum & diminutionem significant. Item cum fuerit dominus anni ac diuisor beneuoli, tempore uerò reuolutionis anni in malo loco locati, aut retrogradi, fueritque in reuolutione aliquis de duobus planetis in ascendente uel in medio Cœli: significat maliciam anni & difficultatem, & inimicorum uictoriam, & uulnus a ferro uel præcipitium ab alto loco ac damnum. Item cum fuerint domini anni maleuoli, & tempore reuolutionis acciderint in occidentali angulo, uel in loco maleuolo uel impedientis diuisionem, uel in loco maleuoli impedientis dominum anni, uel in loco maleuoli impedientis signum profectionis, fueritque Venus & Mercurius in reuolutione cum maleuolo illo: fiet læsio circa consanguineos & filios, & si Sol & Luna fuerint cum maleuolo lædentur parentes uel in corpore, uel in diuitijs, uel in potentia aut in dignitate. Item cum fuerit dominus diuisionis maleuolus, fueritque secundum natiuitatem in loco morborum, & in reuolutione ad malum locum peruenerit cum maleuolo, & Luna fuerit impedita significat impedimenta atque necessitates. Item cum fuerit dominus anni maleuolus, fueritque tempore reuolutionis in malo loco, tardus cursu, uel sub radijs, uel fuerit diuisor & Luna in duobus temporibus, in malo loco, aspicientibus ipsam maleuolis, existente domino anni uel diuisore in bono loco: impedimentum significant in illo anno & læsionem, idem significat, si dominus anni beneuolus fuerit, & tam in natiuitate, quam in Reuolutione fuerit mali esse. Item cum peruenerit annus ad ascendentem

natiuitatis, & si moderatè impedierint ipsum maleuoli, maximum nocumentum significant, maximè si non aspexerit dominum anni beneuolus, ac diuisor fuerit mali esse. Item cum fuerit dominus anni diuisor maleuoli, fueritq; in reuolutione in malo loco, & in maleuolorum opposito, non aspicientib. beneuolis & ascendens anni reuolutionis fuerit mali esse, significat anni difficultatem & impedimenta & læsiones. Si uero Iupiter & Venus fuerint in coniunctione Lunæ, uel aspexerint eam, significant liberationẽ malorum. Item cum peruenerit annus ad ascendens natiuitatis, aspexeritq; ipsum in reuolutione anni maleuolus per oppositum, & fuerit tam dominus anni, quàm diuisor maleuoli, & impedierint Lunã. Sol etiam & Luna atq; Mercurius in ascendente extiterint, omnesq; acciderint mali esse, significant timores & carcerem & contentiones & rixas eum inimicis. Item cum fuerit dominus anni & diuisor maleuolus, acciderintq; tam Sol quam Luna tempore reuolutionis sub terra, à beneuolis non inspecti: significant ægritudinem eius, cuius est reuolutio, & læsionem parentum, & corruptionem diuitiarũ ipsarum. Si uero aspexerit Iupiter reuolutionis tempore partem patrum: saluabitur & remissionem recipiet nocumentum. Item cum fuerit dominus anni Iupiter uel diuisor, fueritq; in reuolutionis tempore cum Saturno sub terra: mortem significat filiorum. Item cum fuerit diuisor beneuolus fueritq; super reuolutionem & secundum reuolutionem, & secundũ natiuitatem remotus, & à beneuolis non inspectus: acciderintque tam diuisor quam Luna impediti à malis, dominus anni etiã impeditus, & in loco non † primo, mortem significat. Item cum fuerit Saturnus diuisor, & tam ipse quam Mars in reuolutione impedierit locum diuisionis, non aspicientibus locũ ipsum beneuolis: mortẽ significant. Item cùm peruenerit annus ad ascendens Natiuitatis, acciderintq; tam ascendens reuolutionis quam ascendens natiuitatis signum unum, & fuerint diuisor ac dominus anni maleuoli, & in locis non proprijs, Fuerintq; in Reuolutione planetarum figuræ tales, quemadmodũ in Natiuitatibus eorum qui non nutriuntũ: significat desperationem uitę in illo anno. Ab ascendente usq; ad mediũ Cœli, est quarta orientalis, & significat planeta quartã partem anni à medio uerò cœli usq; ad septimũ Cœlum est 4. meridiana & significat partem anni, ab occidente quidem usq; ad angulum terræ, est quarta occidentalis, & significat tertiam partem anni. Ab angulo uerò terræ ad ascendens, est septentrionalis, & significat quartam partem anni. Oportet autẽ aspicere dominum anni, & diuisorem, & beneuolos atq; maleuolos, in qua quarta sint, & secundum huiusmodi diffinire. Cum fuerint maleuoli in ascendente, uel in undecimo, uel in medio Cœli reuolutionis: sub terra uerò beneuoli: significant grauitatem in principio anni, in ultimo uero bona: ut maximè si signum anni fuerit mobile, sæpe quidẽ significãt planetę qui sunt in angulis, ea quæ sunt in fine. Oportet quoque te non solum augmentari prospera uel aduersa in diuisore & participe & à reliquis, sed considerare quo peruenerunt, & partes secundum natiuitatem, utrum ad beneuolos seu maleuolos, & secundum ascensiones & secundum partes scilicet pro signo facias annum unum, aspice quidem, & dominum anni & diuisorem & participem, cuius partis sint domini, tã secundũ natiuitatem quam secundum reuolutionẽ et secundũ huiusmodi diffinias, exempli gratia. Erat pars fratrum et dominus eorum in figura natiuitatis in loco* inepto cum maleuolis, et significabat huiusmodi, quod fratres nati et sorores impedienti tempore, quo maleuolus, diuidit, uel participat, et si domus partis natiuitatis impedit dominum ascendentis, impediet natus tempore illo.

Ambiguum utrũ prima quarta, 1. 12. & 11. an uerò 12. 11. & 10. cõprehẽdat, & sic de cæteris, utrum inclusiuè an exclusiuè, ut uocant intelligantur.

DE NOVENARIIS ET DIREctione eorũ, ac in tertium diuisionis ipsorum secundũ opiniones Indorum.

Diuisione quidem quemadmodum paulo ante prædiximus utunt Babilonij, et Persę atq; Aegyptij. Indi uerò ac eorũ confines considerantes in una diuisione

sione hominibus diuersas passiones accidere, nõ fecerunt directionem per terminos sicut alij, sed fecerunt ipsam per nupachrates, ut diligentius procedant Iudiciorum euentus. Oportet ergo in directionibus his uti duobus modis, semotim uno & separatim altero, ut diligentior fiat accidentium anni * cogitatio. Huiusmodi uero nomen, Indorum locutione interpretatur nouenarium, & est ducentorum minutorum uidelicet trium graduum, & * tertius gradus directi, erunt ergo in unoquoque signo nouenaria nouem, quorum quodlibet habet proprium significatorem. Et si fuerit signum Aries uel Leo uel Sagittarius: erit uniuscuiusque primi nouenarij in huiusmodi signis dominus, uidelicet Arietis primi nouenarij est dominus Mars, secundo, dominabit Venus, domina scilicet Tauri, Tertio Mercur. dominus Geminorũ quarto Luna domina cãcri. Quinto Sol dominus Leonis, Sexto Mercurius dominus Virginis. Et sic faciens inuenies dominũ noni nouenarij, Iouẽ dominũ scilicet sagittarius & si fuerit triplicitas Tauri & Virginis ac Capricorni: erit dominus primi nouenarij Saturnus, dominus scilicet Capricorni, secundi etiam Saturnus, dominus Aquarij, tertij Iupiter dominus Piscium. Et sic faciens inuenies in unoquoq; signorum ipsorum Mercurium nouenarij noni dominum existentem uidelicet dominũ Virginis. Et si acceperis Geminos & Libram & Aquarium: facies rursum Venerem dominam primi nouenarij, tanquam dominam Libræ, secũdi Martem tanquam dominum Scorpionis. Et sic faciens inuenies dominum noui nouenarij Mercurium dominum Geminorum. Et si quæsiueris Cancrum Scorpionem & Pisces, erit domina primi nouenarij Luna domina cancri, secundi Sol dominus Leonis, & eadem Regula utens inuenies dominum noni nouenarij Iouem, dominum scilicet piscium. Est autem & alia compendiosior uia talis, aspice cum uis scire dominos Nouenariorum suorum, citius triplicitatis sit, inuenies enim semper dominũ mobilis signi eundem esse dominum primi nouenarij in unoquoque trium signorum, dominum uero sequentis signi, eundem esse dominum nouenarij secundi, & tertium tertij, & eadem Regula utens inuenies omnia nouenaria in singulis signis. Causam uero huiusmodi Nouenariorum inuentionis exposuimus bene & optime in introductione astrologica quã exposuimus, directionem uero huiusmodi Nouenariorum, tam in natiuitatibus, quam in alijs, & diuisionẽ eorum quæ in tribus, ut in secreto habebant Indi, non reuelabant huiusmodi, solum ijs qui per uenerunt ad extremitatem scientiæ, recipientes prius Iusiurandum ab eis, & doctrinam ipsam in secreto habeant, nec eam communicarent cum inscijs, sed cũ solis scientibus scientiam doctrinæ, & quantũ peritus ab alijs hominib. preest † post huic quidem recipiẽtes doctrinam huiusmodi, grates magnas confitebantur doctori. Nos autem uolentes honorabilem librum nostrum omni Methodo decorare, & eandem methodum exposuimus, oportet igitur taliter ipsa uti. cum unoquoque nouenario intrabis in ascensione climatis & quemlibet gradũ de ascensionibus facies annum, deinde ea quæ aggregaueris, diuides in tres partes æquales, & facies dominum primæ diuisionis, dominum ipsius Nouenarij, & dominum partis secundæ, dominum quinti ab ipso signo, & dominum tertiæ diuisionis dominum noni ab ipso signo, & accipies primum significatorẽ dominum primę diuisionis, secundũ uero dominum quinti signi a domino Nouenarij, & si operari uolueris ea quæ sunt & tertiæ diuisionis, & incipias a domino noni signi, a signo domini nouenarij: exempli gratia: quidam natus fuit in quarto climate in quodam loco habente Latitudinem graduum. 26. erat autem initiũ ascendens Arietis, conuertimus quidẽ primum nouenarium in ascensiones, & fecimus de tribus gradib. & tertio ipsius Nouenarij gradus duos, minuta tria, secũdã uiginti, q̃ sunt anni duo, dies uiginti, diuisimus ipsos in partes tres, & contingunt

Margin notes: cognitio. — Hermetis introductio astrologica. — præstat. hinc.

tingunt cuilibet parti menses octo, dies sex, horæ sedecim, dedimus ergo hanc primam diuisionem Marti domino scilicet Arietis, qui scilicet significabit ea quæ pertinent in ista diuisione, deinde post Martem fit dominus secundæ diuisionis Sol, dominus scilicet Leonis, & disponit menses octo, dies sex, horas sedecim, qui fiunt simul annus unus, menses quatuor, dies tredecim, horæ octo, postea dominatur tertiæ diuisioni Iupiter, dominus uidelicet Sagittarij, & disponit menses octo, dies sex, horas sedecim, qui sunt in summa anni duo & dies uiginti. Et si esset ascendens uel † opus in secunda diuisione ipsius Nouenarij, inciperemus utique à Sole, domino Leonis, deinde à Ioue domino Sagittarij, deinde à Marte domino Arietis, & primi nouenarij, & si esset ascendens uel opus in tertia diuisione, inciperemus utique à Ioue domino sagittarij, deinde à Marte, & deinde à Sole, & ea quidem quæ sunt diuisionis primi Nouenarij, ut prædicitur, fiunt. Item si esset ascendens uel opus in secundo Nouenario Arietis, in prima scilicet diuisione, diuidemus utique & ipsam in tria, & attribuemus primam diuisionem Veneri, dominę scilicet Tauri, secundam uerò Mercurio domino uirginis, tertiam autem Saturno, domino Capricorni. Et si esset ascendens uel opus in secunda diuisione ipsius Nouenarij, inciperemus utique à Mercurio domino, uirginis, deinde à Saturno domino Capricorni, deinde à Venere dña Tauri, & si esset ascendens uel opus in tertia diuisione, inciperemus utique à Saturno domino Capricorni, deinde à Venere domina Tauri, deinde à Mercurio domino uirginis, & sic completa diuisio secundũ nouenariũ Arietis. Eodem modo facimus & in tertio & in quarto Nouenario Arietis, diuidentes Nouenarium ipsum quartum in tria, & facientes in prima diuisione dominum Lunam, dominam uidelicet Tauri, deinde in secunda diuisione dominum Martem, dominum Scorpionis, deinde dominum tertiæ diuisionis, Iouem dominum Pisci-

horoscopus.

um. Et si esset ascendens uel opus in secunda diuisione nouenarij, inciperemus utique à Marte, deinde a Ioue, deinde a Luna. Et si esset ascendens uel opus in tertia diuisione eiusdem nouenarij, inciperemus utique à Ioue, deinde a Luna, deinde a Marte, & hi quidem sunt domini quarti nouenarij Arietis. Et si uellemus facere opus quinti nouenarij Arietis, diuideremus & ipsum in tertia, & primam quidem diuisionem traderemus utique Soli, domino Leonis, secundam uero Ioui, domino Sagittarij, tertiam Marti domino Arietis. Et si esset ascendens uel opus in secunda diuisione huius quinti nouenarij: inciperemus utiq; à Ioue, deinde à Marte, deinde à Sole. Si esset ascendens uel opus in tertia diuisione ipsius nouenarij: inciperemus utique a Marte, deinde à Ioue. Cum autem hoc modo disposita fuerit Arietis nouenaria: mutata directio apud Taurũ, & diuidimus nouenariũ primũ in tertia, post cõuersionem graduum in ascensiones climatis, fiet quidem iuxta prædictum tractatum dominus primæ diuisionis, Saturnus dominus Capricorni, secundæ uerò Venus domina Tauri, tertia uero Mercurius dominus Virginis. Et si esset ascendens uel opus in secunda diuisione Tauri: inciperemus utique à Venere domina Tauri, deinde à Mercurio domino Virginis, deinde à Saturno domino Capricorni. Et si esset ascendens uel opus in tertia diuisione Tauri, inciperemus utique à Mercurio, deinde à Saturno, deinde à Venere, & eodem modo facimus directionem nouenariorum omnium signorum, scientes dominos uniuscuiusque nonę diuisionis, siue sit nouenarius illius in ascendente, siue peruenerit ad ipsum directio. Sciuntur autem passiones & fines euentuum per huiusmodi, sic. Oportet aspicere dominum uniuscuiusq; diuisionis qualiter secundum natiuitatem, & qualiter erat secundum reuolutionem, qualiter etiam in duobus temporibus. Et si inspicitur * & beneuolus seu maleuolus, & rursum si spectatur a participantibus

pantibus sibi, & si est in fortitudine uel in debilitate. Cum enim ambo fuerint boni esse, & receperint se ad inuicem, & alter sit proximus alteri, uel in uno signo, aut in uno gradu, uel in loco Lunæ acciderunt, aut in locis beneuolorum, uel in eorum radijs, prosperitatem significant. Item cum fuerint domini unius nouenarij, aspicientes se ad inuicem terno uel sextili aspectu & fuerint expediti: significant utilitatem & maximam prosperitatem. Si uerò cum hoc † inspectus fuerit & cum dominus domorum suarum: certiores erunt diffinitiones euentuum, & plura bona. Si uerò fuerint impediti, & aspexerint se ad inuicẽ, minus erit impedimentum. Et si unus ex his uel omnes in illo nouenario fuerint, & maxime, si euenerit ut sit illius diuisio, uel secundum natiuitatem radius ipsius planetæ, habebit in eo utilitatem ipse cuius est Reuolutio. Si uerò planetæ fuerint mali esse aspexerintque maleuolos, & in locis malis exstiterint, * non uerò in loco Martis aliquam habuerint dignitatem, significant aduersitates & mortes. Est autem impedimentum diuisionis huiusmodi, ut ipsa inspiciatur à malis uel perueniat ad loca ipsorum, seu ad radios tam Natiuitatis quam Reuolutionis, uel sint in descẽsione dominι eorum. Oportet autem simul inspicere loca quidem diuisionum, & dominos eorum, & dispositiones Lunæ. Similiter oportet inspicere & participem siue per corpus siue per radium. Et si fuerit bonus, significat prosperitatem & bona. Si uerò malus, significat destructionem & infortunium secundum naturam maleuoli, ut prædiximus in diuisione terminorum, & eorum qui participant cum dominis eorum. Si uerò diuisor & qui ei participat fuerint eiusdem naturæ, & aspexerint se ad inuicem conuenienti figura, aspexerint etiã locum diuisionis, significant bona, contrarium uerò si contrarie dispositi fuerint. Oportet ergo in omni re aspicere tam dominum nouenarij, quam qui participat ei siue per corpus siue per radium, pulsantem eum, & accipientem, & eodem modo diffinitiones euentuum operari.

DE COGNITIONE DOMINI ANNI EX NOUENARIJS, SECUNDUM OPINIONEM INDORUM.

CUM peruenerit dominus anni ad aliquod signum: accipiunt Indi dominum anni, primi uidel. Nouenarij dominum, siue in principium signi applicuerit reuolutio siue in finem, & huiusmodi dominum anni aspiciunt qualiter erat secundum natiuitatem, & qualiter erat in reuolutione, & utrum sit in domo sua, uel exaltatione, aut in terminis, aut in proprio nouenario, uel in alieno signo, uel si fuerit in bono loco cum beneuolo, uel cum Luna, & secundum dispositionem eorum diffiniunt esse totius anni. Et si huiusmodi dominus anni, scilicet dominus primi Nouenarij, fuerit in duobus temporibus boni esse: significat bona. Si uerò fuerint impediti, contrarium, exempli gratia: Peruenit annus ad uicesimum gradum Tauri, siue plus siue minus, dominus quidem huius gradus est Saturni dominus, uidel. primi Nouenarij, & si forte peruenisset annus ad geminos & ad quemcunque locum ipsorum, erit Venus domina anni, pro eo quod est domina primi Nouenarij geminorum. Et si annus peruenisset ad cancrum: acciperent similiter Indi Lunam dominam anni quod est domina primi Nouenarij cancri. Causa uero quod accipiebant dominos anni primi Nouenarij dominos, hæc est, quoniam ipsi considerabant quot Nouenaria trãsierunt à die qua natus erat natus, & proijciunt hęc à Nouenario ascendentis Natiuitatis a centum octo, deinde rursum centum & octo & per unam quanque reuolutionem tenebant annum unum & signum unum, et ubi perueniebat, erat ibi signũ ad quod peruenerat annus, in illo uidelicet loco quo finierãt Nouenaria. De menstruis uerò et diurnis diffinitionibus ex Nouenarijs quemadmodum opinati sunt Indi, narrabimus in subsequentibus.

DE

DE FERDARIA
Solis.

VNusquisque septem erraticorum, caput etiã & cauda draconis habent quosdam annos determinatos, & quilibet planeta disponit Natum secundum suam Ferdariam. Solis quidem Ferdaria sunt anni decem, Veneris autem octo, Mercurij tredecim, Lunæ nouem, Saturni undecim, Iouis duodecim, Martis septem, capitis tres, & caudæ duo, qui simul sunt omnes anni septuaginta quinque. In diurna quidẽ natiuitatib. habet dispositionem primæ Ferdariæ, sol quandocunque fuerit, deinde Venus, deinde Mercurius, deinde Luna, deinde Saturnus, deinde alij secundum ordinem circulorum suorum. In nocturnis autem Natiuitatibus habet primam Ferdariam Luna, deinde Saturnus, deinde Iupiter, deinde Mars secundum priorem ordinem. Veruntamen quando huiusmodi dispositio peruenerit ad aliquam planetarum, planeta ipse disponit septimam partem tantum annorum suæ ferdariæ, deinde reliqui Planetæ communicant ei, in significatione bonorum siue malorum secundum septimam partem annorum uniuscuiusque ferdariæ. Et initiũ quidem erit à Planeta habente ferdariam, cõmunicat autem sibi primo qui est post ipsum propinquior, deinde alius qui post illum, & sic erit intelligendum subsequenter de alijs. Causa uero societatib. reliquorum Planetarum cum uno est, pro eo quod anni ferdariæ uniuscuiusque planetæ extracti fuerint a dignitatibus, quas habent planetæ ipsi in signis, caput uerò & cauda soli secundum propriam dispositionem disponunt, nõ communicãtibus eis aliquibus planetis, post complementum uidelicet annorum pro eo quod domos non habent, habent & alias causas hi anni, quorum mentionem faciemus in alio libro, in hoc uerò significationes declarabimus dispositionum, annorum ferdariæ planetarum. Quicunque ergo fuerit natus in die: a qua hora natus fuerit usque ad decimũ annum gubernatur à Sole & cum ipse sol disponit tantummodo annum unũ, menses quinque, dies quatuor, horas sex propè scilicet septimam partem annorum suorum. Deinde disponunt singuli planetarum secundum septimam partem annorum suorum, sole ergo disponente, significat mutationem nato fieri optimam, si sol secundum natiuitatem fuerit boni esse, tamen in primo & in secundo mense contristabuntur parentes sui, postea transibit eorum tristicia & conuertetur in gaudium & læticiam. Et si disposuerit Sol secundum suam ferdariã nato iuuene existente, inueniet à principibus bona, & dominabitur consanguineis suis, & addentur diuitiæ eius & gaudium, disponit autem in iuuentute sol per ferdariã, quando natiuitas est nocturna. Si uero disposuerit in senili ætate letabitur in cõsanguineis & in filijs & eueniẽt sibi prosperitates laudabiles. Tunc autem dispo nit in senili ętate sol, quãdo natiuitas est diurna, & transibunt anni septuaginta quinque. Cũ enim disposuerit sol, & fuerit in propria domo uel in terminis Iouis uel in terminis Veneris, siue sit natus in iuuenili siue in senili ætate, significat felicitatem, & salutem, & grauitatum liberationem, & addetur prudentia eius & dignitas, & utentur consilio homines circa eorum operationes & acceptabilis erit in sermonibus & præceptũ transibit ad propriam patriam & benefaciet Ciuibus suis, & erit in bonis, & adipisceẽ aurum & argentum, & lapides pręciosos, & regalia munera, & ubicunque fuerit honorabitꝰ, et reges desiderabunt ipsum ac sermones suos, et plures de Magnatib. accedent ostio suo et dominabitur terrę et oppidis et multiplicabuntur arbores eius, et habebit filios. Et si fuerit ei pater, obtinebit et illa bona. Si uero sol et in natiuitate fuerit ascendente uel cum domino ascendẽtis existente orientali, prosperitatẽ significat maximã. Deinde recipit Venus diuisionẽ in Ferdaria, uidel. Sol per annum unum, menses quinque, dies quatuor, horas sex propè, et significat, quod in huiusmodi diuisione addentur uestimẽta eius atque pecunia, et * in uerbis conueniet nuptiarum uel coniungetur uxori, si natiuitatis eius initium aliquid tale significat, et forte peregrinabitur et

tur & morbum occultum habebit. Et si fuerit nocturna Natiuitas, eripietur à tristitia & multiplicabuntur diuitiæ suæ, & gratulabitur super mulieribus & filijs & renouabit ædificia mirabilia, & adhuc emet plura, erit etiam liberalis, & propter aliquam iusticiam & sa † *sanctimoniã* peregrinabitur apud diuina propiciatoria, In quibusdam uero occultis mẽbris corporis languores habebit. Si uero Saturnus & Mars & cauda draconis fuerint cũ Venere, uel aspexerint eam aspectu contrario: nõ tantum huiusmodi auferuntur, sed etiam nocebunt occasione eorum. Deinde disponit Mercurius in ferdaria Solis annum, mẽses quinq;, dies quatuor, horas sex propè, qui fient simul anni quatuor, menses tres, dies undecim, horę uiginti propè, & significat q̃ in huiusmodi dispositione perdet quędã de pecunijs suis, & nocebit ei aliquis de consanguineis suis, & cadet ab alto loco uel ueniet in periculum cadendi, dolebit etiã occultè, & cito liberabitur à dolore: Si uerò fuerit nocturna Natiuitas in huius dispositione destruet diuitias multas & contentiones habebit, in laboribus affligetur. Et si fuerit in officijs publicis, damnificabitur, & minuetur lucrum eius, & contristabitur propter falsam scripturam, cadet etiã ab aliqua domo & non lædetur & hæmorroidas patietur & liberabitur ab eis. Deinde disponit Luna in Solis ferdaria per annum unum, menses quinq;, dies quatuor, horas sex propè, qui simul fiũt anni quinq;, menses octo, dies septendecim, & horæ tres propè. In huiusmodi quidem dispositione tractabit negocia nocitura, & habebit utilitatem in alijs & patietur dãnum à furibus, & delectabitur aspicere aquas, uel nauigabit, dolebit etiam caput & oculos. Si uerò fuerit nocturna Natiuitas: tractabit negotia finienda, & adipiscetur diuitias, & augmentabuntur prouentus eius, & utilitates, & munera dabuntur ei occultè, & fiet marinus Negotiator, & consumabit diuitias immensas, & loquetur ad principes, & amicos acquiret, & delectabitur in ædificijs erigendis † prauis, & capitis dolor superueniet ei in ultima parte ipsius diuisionis. Deinde disponit Saturnus in ferdaria Solis annum unum, menses quinque, dies quatuor, horas sex propè qui simul fiunt anni septem, mensis unus, dies 21. & horæ 10. propè, & significat ipsum contristari in huiusmodi dispositione, & læsionem pati à consanguineis suis, dolere uentrem, & pati incendium siue per ignem siue per calidã aquam, dolebit etiam oculos, & liberabitur à dolore & capiet longum iter, & per aquam patietur læsionem. Si uerò fuerit nocturna Natiuitas: contristabitur & suffusionẽ habebit circa oculos, & dolebit uentre, & per mare negotiationem tractabit, & patietur læsionem per aquam, similiter & per ignem uel per aquam ebullitam propter naturam uidelicet Solis & Saturni. Deinde disponit Iupiter & ferdaria Solis annum unum, menses quinque, dies quatuor, horas sex propè, qui simul fiunt anni octo, menses sex, dies uiginti quinque, horæ septendecim, significat quod in huiusmodi dispositione addentur pecuniæ suæ & thesauri, & utilitatem habebit à parentibus suis, ueruntamen cadet ab alto loco. Si uerò fuerit nocturna Natiuitas addetur dignitas eius, & gloria, & prosperitas, & dominabitur similibus sibi secundum fortunam, tractabit etiam ædificia & augebit diuitias suas, & inueniet thesaurum, uel lucrabitur diuitias multas sine labore, & eleuabitur super inimicos suos, ueruntamẽ circa finem huiusmodi diuisionis cadet ab aliqua domo uel ab equitatu. Deinde disponit Mars in ferdaria Solis annum unum, menses quinque, dies quatuor, horas sex propè, qui fiunt in summa anni decem. Et significat quod in huiusmodi diuisione mutabitur a dispositione in dispositionem, & peregrinabitur & fortè coniungetur uxori, patietur uerò mala ex morsu uenenoso, uel casum, uel uerberationem, & fluxus sanguinis ex hoc fiet, & hæc erunt in primis quatuor mensibus. Si uerò nocturna fuerit Natiuitas, mutabitur ab una operatione ad aliam, & peregrinabitur, & patietur laborem multum & certabit super Mulieribus & coitu, & super fornicationibus,

bus, pro quibus patietur mala, iniuriabitur etiam quibusdam & patietur nocumentum ab eis, ferrum quidem tanget corpus eius, mordetur etiam à cane & ęgrotabit dies undecim, & quotiescunque fuerint Sol & Mars impediti, toties & ille lædetur.

DE FERDARIA *Veneris.*

Venus autem disponit per suam ferdariam annos octo, ex quibus ipsa sola disponit septimam partem, etiam annum unum, mensem unum, dies uiginti prope, & significat quod in huiusmodi diuisione siue dispositione gaudebit natus, & lætabitur & utilitates habebit, & fortasis coniungetur uxori. Si uerò nocturna fuerit natiuitas: gaudebit in huiusmodi diuisione & lætabitur super rebus diuersis, & in uxore propria, uel coniungetur alienæ Mulieri, & nascetur ei filius fortunatus, & matrimonio copulabit filios suos & filias, & tractabit ædificia & arborum plantationes, & in tantum abundabunt diuitiæ eius, ut ex his thesauros componat, & adipiscetur etiam amicos de ijs qui † præsumunt in dignitatibus, & committetur sibi officium maximum, & Reges ei uestimenta dabunt, quinque uero menses huius diuisionis * & dies (ut ait Hermes) meliores sunt reliqs. Deinde disponit Mercurius in ferdaria Veneris annum unū, dies uiginti, & horas decem propè, qui sunt in summa anni duo, menses tres, dies duodecim, horæ uiginti propè, & significat, quod in huiusmodi diuisione patietur furtum, & amittet substantiam, & læsionem patietur & ægrotabit & à loco ad locum transibit. Si uero fuerit nocturna Natiuitas, plurima de acquisitis destruet, & superabitur ab hostibus suis, & fugiet ab eis, & in tantum contristabitur, quod abstinebit à cibis & potibus, accidet etiam ei ægritudo à potatione ueneni uel ab usu aliquorum ciborum. Deinde disponit Luna in ferdaria Veneris annum unum, mensem unum, dies uiginti, horas decem propè, qui sunt simul anni tres, menses quinque dies quatuor, horæ septem propè, & significat quod in huiusmodi diuisione erit prosperum esse suum, loquetur cum aliquibus principibus & fortè coniungetur uxori. Si uerò fuerit nocturna natiuitas: significat quod liberabitū ab infortunijs & prosperitate abūdabit esse suum, & ad hostia ambulabit Maiorum, & honorabitur à principibus, & dominabitur consanguineis, & congregabit sufficientes diuitias, & si non habet uxorem, ducet. Deinde disponit Saturnus in ferdaria Veneris annum unum, mensem unum, dies uiginti, horas decem propè qui sunt summa anni quatuor, menses sex, dies uigintiquinque, & horæ decem prope. Et significat in huiusmodi diuisione, quod erit ualde laboriosus, & lucrabitur † miserijs, & lædet aliquam Mulierem, & à Mulieribus lædetur. Si uerò fuerit nocturna Natiuitas: multiplicabuntur cogitationes suæ & labores & confusionem habebit, nec habebit utilitatem ex operibus eius, inuitabit quoque suos in cibo & potu, contristabitur super eis, & morietur uxor eius, uel habebit rixam cum ea, & forte uxor eius patietur abortum si erit prægnans, & commiscetur Mulieri fornicariæ uel ancillæ, & lædet filium suum uel filium alterius. Deinde disponit Iupiter in ferdaria Veneris annum unum, mensem unum, dies uiginti, horas decem, prope, qui sunt in summa anni quinque menses octo, dies septendecim & horæ tres. Et significat quod in huiusmodi diuisione erit prosperum esse suum, & fortunabitur pater eius & multiplicabuntur diuitiæ suæ. Si uerò fuerit nocturna Natiuitas, eripietur ab infortunijs & laudabitur à pluribus & augetur immobilis substantia eius, & si Natiuitatis initium prosperitatem significauerit: ad magnitudinem perueniet gloriæ. Et si Venus fuerit cum capite uel Ioue in angulo, dominabitur pluribus per mare & terrā. Deinde disponit Mars in ferdaria Veneris annū unū, mensem unū, dies uiginti, horas decē ꝓpè, qui simul sunt sex mēses, decē dies & octo et horę tredecim prope. Et significat ꝙ in huiusmodi diuisiōe laborabit multoties, & lędet fratres suos,

excellunt.

suos & fortè ducet uxorem. Si uerò fuerit nocturna Natiuitas, erit ualde fatigabilis & laboriosus, & iniuriabit quibusdã & læsionem patientur fratres eius & ducet uxorem aliquam nobilem. Deinde disponit Sol in ferdaria Veneris annũ unum, dies uiginti, horas decem propè, qui fiunt similiter anni octo. Et significat quod in huiusmodi diuisione ægrotabit pessime, & coniungetur aliquibus præ eminentib. & augmẽtabitur gloria eius atq; diuitiæ & uxorem accipiet eruditã. Si uerò fuerit nocturna Natiuitas: cadet in aliquam ægritudinem prauam, & addentur famuli ei ac famulæ, & induetur decorem Regum, & habitabit cum Regibus, & dominabitur inimicis suis, & coniungetur uxori prudentissimæ & Literatæ. Si uerò Venus uel Sol habuerint dominiũ anni & fuerint boni esse: ad magnitudinem perueniet gloriæ. Et si Venus fuerit mali esse, multiplicabũtur utilitates suæ & loquetur cum Regib.

DE FERDARIA Mercurij.

MErcurij ferdaria sunt anni tredecim, post ferdariã uidelicet Veneris disponit quidem ipse septimam partem, uidelicet annũ unũ, menses sex, dies octo, horas tredecim propè, & significat quod natus in prima medietate obtinebit bona ultrò uerò incurret mala, & peregrinabitur à Regione in regionem, & omnia quæcunq; fecerit, nõ euenient sibi prospera, morietur etiã aliquis de hominib. his uel equus, & ægrotabit ægritudinem in qua non iuuabit per medicinas medicorum, & si Saturnus fuerit mali esse, & aspexerit ipsum: timor est ne forte moriatur. Si uerò Mercurius fuerit boni esse, aufert mala. Deinde disponit Luna in ferdaria Mercurij annum unum, menses decem, dies octo, horas tredecim propè, qui sunt in summa anni tres, menses quatuor, dies decem & septem, horæ duæ propè. Et significat quod in huiusmodi diuisione erit turbatæ uitæ, nullam habens delectationem in cibo uel potu, sed † ipsum illa quæ habebit malis. Et si seruum emet fugiet, & si negotiationem tractabit, damnificabitur. & si ædificare inceperit, non perficiet ædificium, & si uxorem habuerit eijciet eam, uel discordiam habebit cum ea, & si non habuerit, quæret & nihil perficiet, & ægritudinem ægrotabit, & cadet à domo uel æquo, & usque ad mortem appropinquabit. Deinde disponit Saturnus in ferdaria Mercurij annum unum, menses decem, dies octo, horas tredecim propè, qui fiũt simul anni quinque, menses sex, dies uiginti quinq;, horæ decem & octo propè, & significat q; in huiusmodi diuisione addentur amici eius atq; diuitiæ, erit etiam liberalis & usus sufficientes acquiret, & uxor eius ægrotabit lãguore prauo, uel morietur, & contristabit supra eã, & peregrinabit, & in peregrinatione sua sustinebit laborem. Deinde disponit Iupiter in ferdaria Mercurij annum unum, menses decem, dies octo, horas tredecim propè, qui sunt simul anni septem, menses quinque, dies quatuor, horę septem propè, & significat quod in huiusmodi diuisione opes lucrabitur ab emolumento diuerso, & congregabit aurum & argẽtum, & expendet plura, & opponet con tra excellentes personas, & læsionem patietur ab eis, & aliqui uiles contendent cum eo, ultimo uerò ab huiusmodi liberabitur, exercebit etiã illustre officium, & hospitium ædificabit conspicuum, utetur mendacio & mendacibus amicabitur. Deinde disponit Mars in ferdaria Mercurij annum unum, menses decem, dies octo, horas tredecim propè, qui simul fiunt simul anni nouem, menses tres, dies duodecim, horæ uiginti propè. & significat quod in huiusmodi diuisione opponetur minorib. suis & habebit refugiũ apud aliquas personas fama dignas & ab infortunio ruet in infortunium, & euadet ab eo, & dominabitur inimicis suis, & iter capiet triste & si negociationem tractabit, damnificabitur, & si contraxerit societatem cum aliquo, * supereedebit, patietur etiam detrimentum ab igne, & cadet ab alto loco, uel erit proximè ad cadendum, & ægrotabit ægritudine praua, per quam patietur in capite læsionem, ueruntamen conua-

lescet & si uxorem duxerit morietur ipsa in illo anno, morietur etiam mater sua & incarcerabitur pater eius, & partes eius cadent in passiones prauas. Deinde disponit Sol in Ferdaria † Solis annum unum, menses decem, dies octo, horas tredecim, mensem unum, dies uiginti horas decem prope. Erit quidem in huiusmodi ferdaria Iucundus & hilaris, & quotidie prosperans, & multiplicabuntur famuli eius, & assumet notarium & prouisorem siue procuratorẽ, & à Regibus adipiscetur diuitias & ab alijs. Remunerabit quidem domesticos suos, & omnes familiares suos, & aliquis de fratribus suis morietur & fortè decũbet cum uxore fratris uel patris sui. Deinde disponit Venus in ferdaria Mercurij annũ unum, menses decem, dies octo, horas tredecim prope, qui fiunt simul anni tredecim. Et significat q̃d in huiusmodi dispositione habebit inimicitias cũ aliquibus, & amicabitur & in ea lætabitur, & assimilabitur sibi tum in uestibus quam in unctione unguentorum, concipiet etiam uxor eius & patietur † abhorsum. Si uerò præcesserit tẽpore cõceptionis filius eius, & si non habuerit filium, uidebit mortem alicuius de ijs quos habet in loco filij.

Mercurij.

DE FERDARIA Lunæ.

Lunæ quoq; ferdaria sunt anni nouẽ, disponit quidem septimam partem suam quę est annus unus, mẽses decem, dies duodecim & horæ uiginti propè, et significat quod erit mutabilis, in gaudio quoq; et tristitia, in diuitijs etiam & prosperitate, & habebit rixas cũ uxore sua, & peregrinabitur, & incarcerabitur, & subito ad honorem & gloriam extollet in quo adipiscetur diuitias famosas fama dignas. Deinde rursum post modicum à gloria illa cadet, & iterum reuertetur ad eum, & in fine diuisionis huiusmodi periculum patietur à ferro uel ense uel concludetur. Si uerò fuerit nocturna Natiuitas, & Luna fuerit impedita: patietur languorem, & persequutionẽ. Si uerò fuerit boni esse: dignitatem habebit, & diligetur a parentibus suis, & habebit utilitatẽ ex ijs. Deinde disponit Saturnus in ferdaria Lunæ annum unum, menses tres, dies duodecim, horas uiginti prope, qui simul fiunt anni duo, menses sex, dies uiginti quinq;, horæ quatuordecim propè. Et in huiusmodi diuisione habebit contentiones cum Regibus, & quæcunque dixerit reputabuntur tanquam mendacia, & patietur detrimentum à seruis suis, & fugiẽt ab eo, & animalia sua perdentur, & plures opes expendet & ægrotabit, & patietur læsionem ab igne uel calore uel incisione ferri tribus uicibus, postea hic sanabitur. Et si uxor eius fuerit prægnans, patietur abortum. Si uero fuerit nocturna Natiuitas, ægrotabit à calore & patietẽ læsionem ab igne uel aqua feruente, & per ferrum curabitur, & transibit de loco ad locum in recessu suo, & periclitabit, & furtum patietur, & ab uno de seruientibus sibi patietur incommodum, & aliqua de thesauris suis subripientur à furibus. Deinde disponit Iupiter in ferdaria Lunæ annum unum, menses tres, dies duodecim, horas uiginti prope, qui fiunt simul anni tres, menses decem dies octo, horæ quatuordecim prope, in hac ergo diuisione exercebit officium magnum, & exaltabitur nomen eius, & lucrabitur ab officio diuitias fama dignas & eleuabitur super inimicos suos & habebit utilitatem a terra longinqua, & à possessionibus planis & † cliuosis, & plantabit plantas, & emet seruos et seruas. Si uero fuerit nocturna Natiuitas: multiplicabuntur uestimenta eius, et famulabitur alicui. Deinde disponit Mars in ferdaria Lunæ annum unũ, menses tres, dies duodecim, et horas uiginti prope qui fiunt simul anni quinque, mensis unus, et dies uiginti, horæ decem propè. Et significat quod in diuisione huiusmodi contristabitur ualde et circumuoluetẽ malis et † admittet possessionib. suis et damnificabitur magnis damnis pro quibus et cruciabitur. Si uerò peregrinabitur: mordetẽ a serpente uel patietur detrimentum in naui, uel ab igne, uel ab aqua, et morti appropinquabit, et habebit læsionem in oculis, et in pudendis dolorem habebit. Si uero aspexerit

amittet ad quas.

Mars

Mars, multiplicabuntur mala. Et si fuerit nocturna Natiuitas: ægrotabit pessime, oculos quoque & uentrem & forte mordetur ab animali, uel patietur læsionem ab igne uel aqua, & furtum sustinebit ab aliquo de seruientibus suis. Deinde disponit Sol in ferdaria Lunæ annũ unum, menses tres, dies duodecim, horas uiginti prope, qui fiunt similiter anni sex, menses quinque, dies quatuor, horę sex prope. Et significat quod in huiusmodi diuisione remunerabit plures, & diuidet suas opes inter alienos & exaltabitur & lętabitur in operibus suis, & dominabitur aliquibus, & aut ęgrotabit ipse, aut uxor eius, & ab ægritudine ipsa liberabitur per dies triginta. Et si uxor eius fuerit pręgnans, patietur abortum, & cõcipiet postea Si uerò fuerit nocturna Natiuitas: ægrotabit & locum de loco mutabit, & addetur doctrina eius. Deinde disponit Venus in ferdaria Lunæ annum unum, menses tres, dies duodecim, horas uiginti prope, qui fiunt simul anni septem, menses octo, dies 17. horas tres propè. In huiusmodi quidem diuisione, utetur melodijs & tripudijs & coitu & quidam dolores circundabunt & laudabitur in initio huius diuisionis, gratulabitur super seruis, & augetur gloria eius. Deinde disponit Mercurius in ferdaria Lunæ annum unum, menses tres, dies duodecim, & horas uiginti prope, qui fiunt simul anni nouem, & in huiusmodi diuisione promouebitur in officium † ter, & succedet alius ei † ter, contentiones habebit cum quibusdam, & contra aliquos mentietur & fraudib. utetur occultis, & expendet opes famosas, & timebit ab aqua & igne. Oportet autem in initio huius diuisionis obserua re se ab huiusmodi per dies 17. ægrotabit etiam filius suus à colera nigra. Si uerò fuerit nocturna Natiuitas: accusabitur & percutietur ab aqua uel igne, & furtum patietur, uel nocebit ei aqua uel ignis.

DE FERDARIA Saturni.

SAturni quidem ferdaria sunt anni undecim. Disponit quidẽ ipse in primis septimam partem annorum suorũ quæ est annus unus, menses sex, dies uiginti quinque, horas 17. & significat quòd in huiusmodi diuisione operatus erit aliqd quo arguet & fatuus deputabitur uel diffamabitur, contendit etiam in uanum, & uituperium propter filias sustinebit, & cõtristabit super his, & exitus eius plus erit, quàm introitus. & minuent diuitiæ suæ & annullabitur gloria eius & ægrotabit pessimè & si inspexerit eum Mars, & ignis læsionem patietur, uel incisionem à ferro. Si uerò fuerit nocturna Natiuitas: utilitatem habebit ex quibusdam occasionib. uel contristabitur super rebus diuersis, & quidam cõsanguineorum suorum morietur, & dominabuntur ei fatuitas & amencia & otiũ. Deinde disponit Iupiter in ferdaria Saturni annum unũ, menses sex, dies uigintiquinque, horas 17. propè, qui fiunt simul anni tres, mensis unus, dies uigintiunus, horę decem propè, & significat qđ in huiusmodi diuisione honorabitur ac utilitatem habebit à Regibus & ab honore ad honorem trãscendet, & in fine diuisionis peregrinabitur & ægrotabit. Si uero fuerit nocturna Natiuitas: habebit utilitatẽ per aliquas occasiones & habebit quorundam noticiam, per quos utilitatem habebit, & ægrotabit. Veruntamen addentur serui ei & ancillæ, uel ducet uxorem. Deinde diuidit Mars in ferdaria Saturni annũ unũ menses sex, dies uigintiquinque, horas duas prope, qui fiunt simul anni quatuor, menses octo, dies. 17. horæ tres propè & significat quod in huiusmodi diuisionem male habeat esse suum, & necessitates sustinebit, & forte cadet à domo uel equo, erit discors erga uxorem, inimicabiliter quidem se habebit cum pluribus, & quidam de consanguineis suis languebunt uel eius filius morietur. Si uerò fuerit nocturna Natiuitas, patietur tristicias & contentiones diuersas, & forsitan cadet ab alto loco. Deinde dispo nit Sol in ferdaria Saturni annum, menses sex, dies uigintiquinque, horas 17. propè, qui fiunt anni sex, menses tres, dies duodecim, horæ uiginti, & significat quod in huiusmodi diuisione addetur gloria eius & committentur sibi iudicia su-

cia super quibusdã & iudicabit inter multos & lætabitur super aliquibus rebus, & iter accipiet & dolebit caput, & ægrotabit & contentiones habebit contra aliquem præexistentem sibi ætate, & superabit eũ. Deinde disponit Venus in ferdaria Saturni annum unum, mẽses sex, dies uigintiquinque, horas 17 propè: qui fiunt simul anni septem, menses quinque, dies octo, horæ tredecim propè: & significat, quod in huiusmodi diuisione mentientur quidam cõtra eum, & falsum testimonium perhibebunt & longam contentionem habebit & saluabitur ab ea & gratulabitur super morte inimicorum suorum, uel super infortunio maximo ipsorum, dolebit etiam uentrem uel locum occultum & sanabitur, & morietur uxor eius, & languebit filius eius. Deinde disponit Mercurius in ferdaria Saturni annum unum, menses sex, dies uiginti quinque, horas 17 propè: & significat q̃d in huiusmodi diuisione laborabit & peregrinabitur peregrinationem laboriosam, & uxor eius languebit, & contristabitur super aliquibus Mulierib. & super morte cuiusdam & addentur diuitię suę & amittet partem ex eis & super amicis lætabitur, & habebit curam de seruis & equitaturis, amplius etiã & de liberis & disputationib. et societatib. in quibus bona & mala patiet̃. Deinde disponit ☽ in ferdaria ♄, annũ unũ, mẽses sex, dies uiginti quinque, horas 17, qui fiunt simul anni undecim: et significat quod in huiusmodi diuisione contristabitur & ægrotabit filius suus & ipse, uel morietur filius suus, & erit medius inter magnitudinẽ & humilitatem, & peregrinabit̃ peregrinationem longinquam, in qua opes adipiscetur, & forsitan per totum tẽpus diuisionis huius erit in peregrinatione, & in eius fine acquiret diuitias.

DE FERDARIA
Iouis.

Iouis ferdaria sunt anni duodecim. Disponit autẽ ipse in principio septimam partem ipsorum annorum, uidelicet annum, menses octo, dies 17 propè, & significat quod in huiusmodi diuisione uel mutabitur uel perueniet, trãsibit ab omni experientia malorum ad experientiã bonorũ, & ab omni anxietate ad omnẽ iucunditatem, & augmentabit̃ prosperitas eius atque diuitiæ, & laudabitur à Regib. et cõmunicabunt̃ sibi negotia fama digna. Et si fuerit Iupiter in natiuitatis initio in proprijs terminis uel Veneris, uel in sua triplicitate scilicet in Ariete, Leone, Sagittario, maior erit prosperitatum significatio. Et si natus fuerit superioris fortunæ: dominabitur Ciuitatib. & multiplicabitur gens subdita sibi, & ducet uxorem conspicuam, & munera Regum accipiet & habebit diuersos introitus, & plures remunerabit & magna ædificia cõstituet. Si uero in exaltatione sua fuerit Iupiter: maius erit esse fortunæ. Deinde disponit Mars in ferdaria Iouis annum unum, menses octo, dies 17. horas tres propè. Et significat quod in huiusmodi dispositione erit cõtristatus, & faciet alicui officiali quoddã seruitium propter quod fiet terribilis, ueruntamen propter huiusmodi negotium patietur praua pericula & habebit timorem ab aqua & in peregrinationẽ longinquam mittetur, & ualde diliget Mulieres & nascetur ei filius. Deinde disponit Sol in ferdaria Iouis annum unum, menses octo, dies 17. horas tres propè, qui fiunt simul anni quinque, mensis unus, dies uiginti, horæ 10 propè. Et significat quod in huiusmodi diuisione augebitur prudentia eius, & erit dominabilis & addentur opes eius atque prosperitas & inueniet Thesaurum & adipiscetur diuitias sine labore, & honorabilis erit in omnibus, & exercebit officium maximũ, & nascetur ei filius fortunatus. Deinde disponit Venus in ferdaria Iouis annum unum, menses octo, dies septem, horas tres propè. Et significat quod in huiusmodi diuisione frequentabit in atrijs Regum & amicabitur eis, & inueniet gloriam, et prosperitatem, & diuitias absque dolore, & morientur inimici eius. Si uerò impeditus fuerit Iupiter à Saturno & Marte: minuuntur omnia prædicta. Deinde disponit Mercurius in ferdaria Iouis annum unum, menses octo, dies septendecim, horas tres propè, qui fiunt simul

cõmunicantur.

simul anni octo, menses sex, dies uiginti quinque, horæ 17. prope. Et significat quod in huiusmodi diuisione erit morigeratus & † habebit inimicos multos & inimicabuntur sibi amici sui, & conuicia patietur a pluribus & coniungetur uxori, & a cane mordetur, uel ab alio animali, & destruetur domus sita, uel pars eius, & cadet a domo, uel alio loco. Deinde disponit Luna in Ferdaria Iouis annum unum, menses octo, dies 17. horas tres prope. fiunt simul anni decem, menses tres, dies duodecim, horæ uiginti prope. Et significat quod in huiusmodi diuisione addetur gloria eius, & dominabitur pluribus, & adipiscetur res insperatas & aliquando quidem lætabitur, aliquando uero contristabitur, & aliquis super eius maior eo morietur, a quo hereditabit hæreditatem, peregrinabitur etiam peregrinationem longinquam, & incidet in Latrones, & hæc erunt in primo anno. Deinde disponit Saturnus in Ferdaria Iouis annum unum menses octo, dies 17. horas tres prope, quæ fiunt simul anni duodecim, & significat quod in huiusmodi diuisione faciet dominationes diuersas & elongabuntur ab eo amici sui & proximi, & inimicabiliter disponent se penes eum, & erunt aduersus eum hi, qui primitus amicitiam constituerunt cum eo, forte quidam eorum peregrinabitur, patietur etiam natus † timorem a Regibus & periculosa propter filios, & damnificabitur domi † planeta unius, & si alicui mutuabit, nunquam recipiet ipsam & si recepit partim & cum multo labore † in domo sua tristitiæ, atque cogitationes per dies triginta ex quibus periculo appropinquabit.

plura.

DE FERDARIA Martis.

MArtis quidem ferdaria sunt anni septem. disponit quidem ipse a principio septimam partem horum uidelicet annum unum. et significat quod in huiusmodi diuisione erit iniquus & temerarius, et incidet in magnum delictum, & longam pugnam, & insurgent contra eum inimici eius, & diffamabunt eum coram principibus & præsidib. & patietur nocumentum a parentibus suis, & saluabitur, & timorem sustinebit a fera uel igne uel ferro uel aqua feruente, uel a suspensione, uel ab aliquo suspenso & † seminabis aliquid, in illo anno erit læsum semen eius ab aqua uel submersione, peregrinabitur etiam peregrinationem longinquam, & patietur capitis uel oculorum dolorem. Si uero fuerit Mars cum Ioue uel Saturno in terminis Martis, uel in terminis Veneris: lædetur ab inimicis & saluabitur. Deinde disponit Sol in ferdaria Martis unum annum, qui fiunt simul anni duo & significat in huiusmodi diuisione quod fratres sui disponent inimice contra eum & patietur nocumentum ab aliquo de socijs suis per dies undecim & in aliquo membro occulto habebit dolorem, & cadet ab alto loco, & morietur uxor eius, & insaniet unus de filijs suis, uel morietur. Deinde disponit unus in ferdaria Martis annum unum qui fiunt simul anni tres. Et in huiusmodi diuisione perseuerabit in Melodijs, & iucunditatibus & habitabit cum Meretricibus, & rixabitur cum uxore sua, & habebit familiaritatem cum Latronibus & utilitatem ab eis. Deinde dispo nit Mercurius in ferdaria Martis annum unum, qui fiunt simul anni quatuor, & in huiusmodi diuisione habebit nocumenta & peregrinabitur & contristabitur propter furtum uel damnum & amicis suis inimicabitur & forte peribit ab aliquo infortunio. Deinde disponit Luna in ferdaria Martis annum unum qui fiunt simul anni quinque. Et significat quod in huiusmodi diuisione includetur, & ruet in aduersa, deinde ex pensas ac dispendia patietur in ædificijs, & si emerit morietur uel fugiet, & si uiuus fuerit pater suus, morietur. Deinde disponit Saturnus in ferdaria Martis annum unum, qui fiunt simul anni sex. In huiusmodi diuisione patietur mala & damna & superueniet ei quartana, & erit inter ipsum & uxorem eius diuortium. Deinde disponit Iupiter in ferdaria Martis annum unum, qui fiunt simul anni septem. Et significat quod in huiusmodi diuisione superabit inimicos, & contemnet omnes, & habebit utilitatem occasione contentionum, & multiplica-

feminibus.

bitur introitus eius, & nascetur ei filius, & gratulabitur in omnibus. Deinde disponit caput draconis solū annos tres, & significat quod in huiusmodi diuisione erit prosperans, & principibus amica bitur & dominabitur pluribus, emet etiam seruos & ancillas, & amicitiam habebit cum Mulieribus. Deinde disponit cauda sola annos duos. In huiusmodi quidem diuisione inimicabitur cum amicis suis & damnificabitur & cōtristabitur in uxore, & infamabitur propter eam, & ægrotabit ægritudine praua. Et in diurnis quidem natiuitatibus disponunt prædicti * noti, post Martem: in nocturnis uerò post Mercuriū. Cum uerò cōpleti fuerint septuaginta quinq; anni restituitur diuisio ferdarū ad planetam à quo incepit ferdaria in natiuitatis principio secundum ordinem supra dictam, & procedunt definitiones euentuum sicut declarauimus in priori. Et si uita eius ultra 75. annos transierit, uel infra eūdem perueniet numerū: erit mors eius in ferdaria eiusdē planetæ, cui contingit secundum præexpositam tibi doctrinā. Et hæ quidem sunt significationes planetarū in eorū ferdarijs per se & in societate cum alijs. Oportet aūt cum his considerare & significationes eorum secundum Natiuitatē, si fuerint boni esse uel mali, & secundum dispositiones eorum quas habebant in natiuitatis principio, & de particularibus significationibus euentuum diffinire.

De ingressu Planetarum.

A Reuolutione annorum Ingressus Planetarum ad loca eorum secundum Natiuitatem & ad aliorum loca secundum eandem Natiuitatem, habebit quasdā significationes occultas bonorū scilicet & malorū. Considerare quidē oportet Loca eorum, peruenit eñ multoties planeta in Reuolutione anni ad gradū eius secundū Natiuitatē & multoties ad signum, non tñ ad gradum. Cum aūt peruenerit in Reuolutione Anni ad gradum in quo erat secundum Natiuitatē, uel ad terminū in quo erat: tunc erit perfecta significatio eius. Et si planeta ipse fuerit in Reuolutione anni in aliquo signo, deinde retrogradabis ad locum eius secundū Natiuitatē, & sic habet quādam significationem, qñ uerò perueniet ad locum alterius planetæ tripliciter erit considerandus. Et primo quidē oportet cōsiderare seu cōmiscere significationes utrarūq; stellarū cum aspiciūt se ad inuicē, deinde cōsiderare naturas queadmodū beneuolus cū peruenerit ad locū beneuoli, & beneuolus ad locū maleuoli, fortunat eñ operationē maleuoli. Si uerò maleuolus perueniet ad locū beneuoli, corrūpit operationē beneuoli. Si uerò maleuolus ad locū maleuoli, augmētat ipsius malitiam. Tertio cōsiderare oportet signum in quo erat secundum Natiuitatem planeta, & facere ipsum sicut ascendens, & secundū illud qualitates euētuū diffinire. uerbi gratia: Iupiter erat secundū Natiuitatē in aliquo signo, & erat signum ipsum domus eius, uel domus alterius, ingressa est aūt Venus in Reuolutione anni ad locū Iouis, fecimus ergo utraq; domorū Iouis ascendens, deinde aspeximus domos Veneris in quibus locis contingunt ab illis locis, aspicientes ergo Taurū sextū à Sagittario, diximus quod ægrotabit. Item uidentes libram quæ est undecimus locus à Sagittario, diximus quod acquiret amicos, deinde fecimus uelut ascendens pisces & inuenientes Taurum tertium ab eisdem, diximus quod peregrinabit, & quia libra est octauum à piscibus, adipiscetur opes occasione hereditatis & aliquis morietur de notis suis, & ab hæreditatibus prosperabitur. Et si unus in signo anni plures habuerit dignitates, domos eius facimus ueluti ascendentes, & numeramus ab eis usque ad domos Iouis, tempus aūt complementi euētus tunc erit, quando planeta restitutus disponet mēses uel dies in illo anno. Et si planeta ad locum alterius planetæ peruenerit, tunc operationem ostendet cum associatus fuerit per figuram illi planetæ, & si uolueris scire quantū durabit significatio euentus, aspice quod si maleuolus peruenerit ad locum proprium duplica orbem eius, & dic tantum temporis durare significationem euentus. Et si non fuerit in Reuolutione locus contrarius: erit semel secundum orbem planetæ

netæ ipsa significatio, uerbi gratia: Erat Saturnus secūdū Natiuitatē in septimo, accidit aūt ipsum restitui in aliqua reuolutione, & inueni apud septimū locū signi profectionis, uel in septimo loco ascendentis reuolutionis. Dicimus ergo infortunari tā uxores eius, quā inimicos bis, secundū † planetæ. Et si esset in Medio Cœli, uel in alio loco bono, semel secundum orbem suum sufficeret. Similiter & si aliquis beneuolus in aliquo anno redierit ad locum suum secundū Natiuitatē: significat bonū, & si tam in Natiuitate quā in Reuolutione in loco fuerit bono operabitur duplicem orbē. Statues aūt huiusmodi orbem sic. Si planeta quidē fuerit in mobili signo, accipias orbē huius minorem, si in bicorpore, medium, si in fixo maiorem. Alius uero modus ingressus, Cū fuerit planeta secundū natiuitatem aliquo loco, & secundū Reuolutionē alius planeta ingredietr ad locū illū, habet significationes quasdā. Si uerò planetæ huiusmodi associati fuerint p figuram: ualde manifestam facient operationē & operabitur alter in alterius orbe & maxime si in locis, fuerint bonis, uerbi gratia: Erat Iupiter secūdum natiuitatē in signo mobili. Accidit aūt in quadā Reuolutione, Venerem esse in loco Iouis, Erat aūt locus ipse sextus à signo profectionis, uel ascendēte Reuolutionis, significauit ergo Venus ad locū ingrediēs Iouis, q uentositatem habebit natus, & arteriæ tracheæ languorē. Si uerò esset associata per figurā, tunc Venerē Ioui cōiūgeremus utiq, duorū planetarū orbes & diceremus q per dies Virginis duraret periculū, & si non essent associati, semel orbis unius durabit. Cum autem erit in signis mobilibus fortè significabunt horas uel dies & præcipuè si beneuoli. fuerint beneuoli, etenim uelocē significāt euasionem malorum, eadem ergo doctrina utemur in quolibet planeta restituto ad locum suum in Reuolutione, uel ad alterius locum ingrediente. Si uerò duo planetæ aut plures ingrediuntur ad locum unius, uel unus planeta ingredictur ad loca duorum: idem erit iudicium, uerbi gratia: Erat Luna secundum Natiuitatem in cancro. Saturnus quidē & Iupiter ingressi sunt tempore Reuolutionis ad locum Lunæ dicimus quidē q ingressus Saturni, lęsionem inducit occasionibus Mulierum, Iouis uerò bonā habitudinem corporis & augmentū diuitiarum inducit, & bonos mores, & forte filium generabit & mora quidem tristiciæ erit secundum orbem Saturni, uel donec Saturnus exeat à terminis in quibus est. Similiter & in Ioue. Si uero Iupiter & Saturnus secundum Natiuitatem fuerint in cancro, & ingredietur super hos Luna tempore Reuolutionis: significat quod per ingressum Lunæ sup Saturnū, ipse cuius est Reuolutio concūbet cū mulierib. uetustissimis uel decrepitis. Per ingressionem uerò super Iouem: significat quod peregrinabit in quibusdam aquosis locis & ab ipsis ad alia.

DE INGRESSV SATVRNI AD loca sua & reliquorum planetarum.

SAturnus restitutus in Reuolutione ad proprium locum, & bene dispositus in duobus temporibus renouat operationē Nato & à dignitate producit ad dignitatem. Et si fuerit in Reuolutione in angulo adipiscetur maiora bona. Et in medio quidem Cœli uel habentib. dignitatem: à potentibus in septimo, uel à mulieribus uel & ab hostibus, & similiter diffinias de duodecim locis. Cū aūt peruenerit in Reuolutione ad locū Iouis, acciderit q Saturnus secundum Natiuitatem uel secundum Reuolutionem ut sit dominus ascendētis, uel dominus partis fortunæ, uel dñs Lunæ in nocte uel dñs Solis in die: significat dignitatē & ad ditionē amicorū & pecuniæ atq prouentuū. Si uerò in locis ipsis nullā habet dignitatē: nocet diuitijs ac rebus stabilibus, & quot † retrogradabitur in illo signo, habebit discordias cum suis amicis. Et si peuenięt Saturnus tempore Reuolutionis ad locum Martis, & Saturnus habebit dignitatem siue in ascendente Natiuitatis siue in ascendente Reuolutionis, siue in parte fortunæ, significat peregrinationem & indigentiam in fratribus & amicis, & utilitatem ab eis. Decipieē autē circa proprias operationes & ociosus erit in cōuersionib. & erūt iniquæ cogitationes eius, & erit modicę fidei in

proprio dogmate & accusabit propter hoc,& si Saturnus nullam habebit dignitatem cum prædictis: mala patietur & contristabitur propter fratres & amicos, & iter arripiet & peregrinabitur. Et si erit tempore Reuolutionis coniunctus Soli & in prædictis locis habeat dignitatē, languebit languore acuto & periculoso, & quidam timor infertur ei a potestate uel ab eo qui habet dignitatem, & rixas habebit cum mulieribus. Et si Saturnus in prædictis locis non habeat dignitatem: patietur contentiones & una de suis mulieribus morietur & appropinquabit periculo. Et si alicui seruiet, patietur nocumentum dominus eius.* Sin autem, impedietur circa dignitatem suam. Si uero perueniet ad locum Veneris: peregrinabitur ipse cuius est Reuolutio & conabitur mulieri coniungi sed impedietur & modicus erit coitus eius. Et si figura procreationem filiorum significat: procreabit & ruet in amorem. Et si Saturnus in Reuolutione anni ad locum Mercurij perueniet: erit cordi multis & peregrinabitur. Et si habuerit filios contristabitur propter eos & erit audax, negotiorum sublimium, & habebit timorem pro quibusdam operationibus, & patietur læsionem ab equitaturis suis, & experientia & exercitium eius cadet. Et si Saturnus tempore Reuolutionis ad locū Lunæ perueniet: occasione mulierum redarguet & contemnet. Et si tempore Reuolutionis erit Luna in angulo: erit maximum nocumentum secundum naturam signi in quo est, quod si fuerit de signis similitudinis hominum: erit impedimentum per homines. Si uerò similitudines ferarū, per feras. Et si in Scorpione: per uenenosa. Si in Cācro uel piscib. per aquarū reptilia & similia. Si uerò in ascendente Reuolutionis fuerit Luna. Languebit periculo eo languore.

DE INGRESSV IOVIS AD

proprium,& ad loca reliquorū planetarū.

ET si Iupiter peruenerit ad locum Saturni dabit prosperitatē & † diliget ea quæ† inceptione destruxit Saturnus, erit aūt gratiosus & fidelissimus,& prosperabit in negotijs suis, ab amicis habebit bona & pacificabuntur cum eo inimici sui, & diligent eū. Cū uerò restiturus fuerit Iupiter ad proprium locum: renouat prosperitates quę per natiuitatis initium indicantur, nec non præbet diuitias ab † insperato emolumento, ad locum uero Martis perueniens, peregrinationem faciet, & utilitatem † à potentibus etiam & mulieribus, uel habentib. potestatem & fortè filium procreabit, & fratres sui utilitatem habebunt uel aliqui quos habet ut fratres, quando uerò ad Solis directionem perueniet, & erit sub radijs, habebit dignitatem in ascendente reuolutionis uel in signo profectionis, timendum est de destructione sua quousque sub radijs fuerit. Et si euaserit, donec Iupiter fuerit extra radios timores tantūmodo à potēt ib. patiet, & abscondet ab eis, & ægrotabit, & si fuerit Iupiter extra radios: habebit prosperitatem. Quoniam uerò perueniet Iupiter ad locum Veneris in Reuolutione: languebit, & corpus eius iacebit, & augetur dignitas eius, ac gloria, & addentur amici sibi, & laudabilis erit. Si uerò Venus fuerit mali esse: erit timēdum de eo. Quoniam autem perueniet Iupiter ad locum Mercurij augmentabitur scientia eius & doctrina, & adipiscetur bona. Ad locum uero Lunæ perueniens, corporis dignitatem significat, & augmentum diuitiarum & filiorum & bonos rumores. Et si Iupiter per figuram associatus fuerit Lunæ reuolutionis: eripiet eū ab omni malo. Quando acciderit in Reuolutione eius ascendens, uel in quinto loco, uel cum dominis eorum, uel in loco Veneris, uel cum Luna, uel cum parte filiorum: significat filij generationem.

diriget. *insperato.* *exhibebit.*

DE INGRESSV Martis.

MArs quidem tempore reuolutionis perueniens ad locum Saturni: multiplicationem facit fratrum & amicorū, & capiet iter propinquū & si dignitatem habet in anno Mars: significat otium & desidiam. Si uerò Saturnus habet dignitatem in anno, ęgrotabit à uulnere, si aūt ingredietur Mars ad locum Saturni, & Saturnus ingredietur ad locū Martis: significat

cat exulare à patria. Ad locum uerò Iouis ingrediens Mars, significat peregrinationes, & utilitates à subiugalibus, tūc uidelicet cum Iupiter ingredietur ad locum Martis. Si uero Mars fuerit in locū proprium constitutus & in anno habeat † & bona ipse cuius est reuolutio, & precipuè à Militibus. Si uerò fuerit cadens ab angulo, & inspexerit ascendēs: significat peregrinationem & augmentum seruientum. Si uerò signum † declinauerit profectionis uel ascendentis, in eoq; habebat dignitatem: inueniet bona per ferrum & sanguinem. Ad locum autem Solis ingrediens, existente reuolutione diurna: contristabitur à potestatibus, & a calore lāguebit. Si uerò Mars fuerit dominus anni, fueritq; in signo calido & sicco: timendum erit de interfectione. Si autem nocturna fuerit Reuolutio: erunt pericula leuia. Ad locum quidem Veneris perueniens Mars: augmentum significat coitus, & plurimum appetitum, & erectionem uel excitationem ad muliebria, & delectabitur in uoluptatibus, & augetur gloria eius & dignitas & † manifestabitur causa mulierū & multiplicabunť amici eius, & erit laudabilis. Si uerò in anno Mars habeat dignitatem: ægrotabit a superfluitatē ciborum uel a superfluitate coitus. Et si Venus in anno habeat dignitatem: languebit ex potatione ueneni & a dolore tracheæ arteriæ. Et si cum hoc Venus fuerit impedita: timor est ne fortè moriať. Et si Mars ad locum Mercurij applicuerit: uteť falsis scripturis, & quidam de fratribus suis minoribus morietur. Ad locum uerò Lunæ ingrediens existētis in bono loco: inueniet dignitatem & fortasse filiū generabit. Si uerò Mars habebit dignitatem in anno: ægrotabit & contristabiť propter consanguineos, & uxores qui sic habuerit dignitatem, amittet ipsam.

dignitatē habebit bona ipse.

infortunabitur.

DE SIGNIFICATIONE SOLIS IN SINGULIS SIGNIS.

SOl tempore reuolutionis cum fuerit in Leone fueritq; in angulo boni esse, & in anno habuerit dignitatem, uel in natiuitatis initio: erit sanus corpore & habebit pficua plurima. Si uerò fuerit mali esse: cadet in lāguores. Et si fuerit cadēs † ab angulo: erunt leuiores languores. Et si in Virgine fuerit super terram, aspexeritq; ascendens, habēs aliquam significationē in anno: significat certamen illius, cuius est reuolutio, circa diuitias & doctrinas, & si beneuoli perhibeāt testimonium: obtinebit propositum suū. Si uerò maleuoli: priuabiť eo. Et si in Libra fuerit super terrā, habens dignitatē in anno: significat peregrinationem, quæ peregrinatio erit utilis. Si Sol beneuolo associatus fuerit per figurā. Et si fuerit in Scorpione in angulo, & expeditus à malis, & maximè in medio Cœli, habueritq; dignitatem in anno: inueniet bona cuius est reuolutio & ædificationes tractabit. Et si fuerit in Sagittario, & in * domo habuerit dignitatem, fueritq; in angulo boni esse: inueniet cuius est Reuolutio bona & lætabiť, & forte filium generabit. Et si fuerit mali esse: multiplicabuntur tristiciæ suę, & timebit de proprio suo. Et si fuerit in Capricorno, habueritq; dignitatē in anno: significat languores, tristicias, infortunia & indigētias. Et si fuerit in aquario, habueritq; dignitatem in anno: significat nuptias, & additū consanguineorū, & subditorum, & contēntiones ac rixas. Et si in Piscib. fuerit impedit9, significat tristicias & sollicitudines mortiferas. Et si fuerit expeditus: contristabiť sine ulla occasione. Et si in Ariete fuerit boni esse habueritq; dignitatē in anno peregrinationē significat bonā. Si uero fuerit mali esse: significat tristicias in peregrinatiōe, atq; paucitatē fidei. Et si in Tauro fuerit boni esse, habueritq; dignitatē in anno: amicabitur cum potestatib. & utilitatem habebit ab eis, & si fuerit mali esse: contristabitur & anxiabitur, & maximè, si in angulo fuerit. Et si in Geminis fuerit, boni esse, habueritque dignitatem in anno, fueritq; super terram aspiciens ascendens, & signum profectionis: significat multiplicationem amicorum et fortasse nascetur ei filius. Si uero fuerit mali esse: contristabitur, et negotia eius impedientur, Et si fuerit in Cancro, habueritque dignitatem in anno existens sub terra: superabitur ab inimicis suis, & maxi-

anno.

& maximè si non aspexerit eum Luna.

DE INGRESSV VENERIS in locum suum & aliorum planetarũ.

QVando Venus perueniet ad locum Saturni secũdum Natiuitatẽ, significat curã circa Venereos actus. Et si fuerit boni esse: amplectetur licitos coitus. Si uerò fuerit mali: illicitos, propter q̃s multoties arguetur. Et si fuerit Venus sub terra: erunt huiusmodi in occulto, si super terram, contrariũ. Et si Venus habuerit dignitatẽ in anno cõtristabit causa Mulierũ, diliget etiã aquas & mundificationes, & ludere cum aqua. Et si ♄ habuerit dignitatem in anno: significat peregrinationem & coitus & nascet ei forsitan puer, uel concipiet ex eo mulier. Et si perueniet ad locũ Iouis, significat plurimã fidem, & peregrinationẽ ad loca sicca, & hæreditabit diuitias, & ad amicos peregrinabitur, & nouos amicos magnates adipiscetur, ægrotabit etiã & sanabit. Et si ♀ habet in anno aliq̃ dignitatẽ: patietur in gula. Si uero Iupiter habet in anno aliquam dignitatem ægrotabit a colera nigra. Et si ad locum Martis perueniet: significat diligẽtiam super Venereis & nuptialibus rebus. Et si fuerint configurati ad inuicem: cõsequetur omnes petitiões suas in huiusmodi reb. Et si ad locum Solis perueniet, habueritq; significationẽ in anno & fuerint ambo in angulis: patiet necessitates, & timebit presides. Si uerò fuerint cadentes ab angulo, ęgrotabit a calore. Et si Sol testimonium habet in anno: multiplicabit gloria eius, & adipiscet dignitatem, & peregrinabit & concupiscetur. Et si in locum suũ Venus regredietur: renouat ea quæ significauit in inceptione, & augebitur thesaurus eius. Et si ingredietur in locum Mercurij: significat posse sermonis & eloquẽtiam & doctrinam. Et si Venus habet dignitatem in anno: conuersabitur cũ sibilatoribus & cytharedis & ioculatorib. Si uerò fuerit mali esse: patietur læsionem. Et si ingredietur ad locum Lunæ, & Luna fuerit boni esse, & habeat alterutra earum dignitatẽ in anno: significat bonum esse tam eius quàm consanguineorum suorum, & fabulationem cũ potestatibus & adipiscetur amicum aliquem æqualem fatri.

DE SIGNIFICATIONE MERcurij cum ingreditur ad loca.

QVando Mercurius ingreditur ad locum Saturni secundum natiuitatem & habebit significationem in anno, liber a malis: significat peregrinationem utilem, & forsitan nascetur ei puer. Et si habet significationem Saturnus in anno: significat obitum filiorum, & languorẽ habentis reuolutionem, & iniquitatẽ & infidelitatem, & contemptũ decretorũ. Et si ingredietur ad Iouem & habebit alteruter eorum dignitatẽ † ab aliquo excellentiore & augebitur scientia eius & actus. Si uerò fuerint impediti: significat nocumenta & contentiones cum inimicis. Et si ingredietur ad Martem: significat quod adaptabit mendacia, & falsas scripturas. Et si alteruter eorũ retrogradat: significat furta. Et si Mercurius habet significationem in anno, & impeditur a Marte: annus erit periculosus. Et si cum his sub radijs fuerit: timendum erit ne forte interficiatur in loco peregrinò. Et si ingredietur ad Solem & erunt in angulis: inueniet dignitatem & gloriam & maximè si sunt in medio Cœli. Et si ingredietur ad Venerem, & habet dignitatem in anno: significat inquisitionem fabularum, & uersuum ac melodiarum. Et si fuerit in locum propriũ restitutus, & habeat dignitatem in anno, fueritq; in angulo: significat additionem gloriæ & diuitiarum. Et si fuerit impeditus: significat diuersa impedimenta. Et si ingredietur ad Lunã, & Luna dignitatẽ habet in anno: significat peregrinationẽ, & contentiones in itineribus, & inimicorum insultus: & timorẽ ab eis. Et si Mercurius dignitatem habet in anno: inueniet bona, & multiplicabuntur amici sui, & erit commendabilis. Si uero Luna fuerit mali esse: contristabitur propter quas prædiximus causas.

DE SIGNIFICATIONE ingressus Lunæ.

LVna Reuolutionis tẽpore ingrediẽs ad ♄, habens significationem in anno: significat dispositiones libidinosas erga aliquas uetustissimas uel decrepitas uel † capidineas. Et si fuerit mali esse: significat detentiones & contentiones, & si de periculo uitę timetur, in illo anno forsitan morietur. Et si Saturnus habet dignitatem in anno: significat rumores diuersos & tristes. Ad locum uerò Iouis perueniens, cum fuerit boni esse: significat peregrinationem ad loca aquosa, & ab his ad alia. Si uerò fuerit mali esse: cadet in aduersitates & ægrotabit. Ad locum quidem Martis ingrediens, cum ipse fuerit boni esse: inueniet dignitatem, & adhærebit militibus ægrotabit à calore, & enormia patietur & timores à potestatibus, & peregrinabitur peregrinationem inutilem. Et si Luna fuerit impedita tam in Natiuitate quàm in Reuolutione, fueritq; coniuncta Marti existẽte in malo esse: in illo die effundetur sanguis per aliquem modũ, & rixas habebit, & iniustitias, uel calumnias. Et si ad locum Solis peruenerit, habueritque dignitatem: patietur à potestate, uel ab habentibus potestatem mala, uel à personis maioribus. Et si Sol habet dignitatem in anno: adipiscetur dignitatem aliquam, & priuabitur fortè matre, uel patre loco matris. Et si ingredietur ad locum Veneris, & fuerit boni esse, significat impedimenta circa * motus, & contristabitur propter consanguineos, & erit in requie & delectatione, & substantiam adipiscetur immobilem. Si uerò ipsa fuerit domina: consequetẽ gloriã, & utilitatem habebunt per eum consanguinei sui. perueniens autem ad locum Mercurij: significat peregrinationem, & nocumentum ab inimicis. Si uerò Mercurius habuerit dignitatem in anno erit prosperum esse suum, & adipiscetur opes, & laudabitur a pluribus. Ad unumquenque uerò perueniens existẽte Reuolutione nocturna, erit in sanitate & incolumnitate, & consequetur utilitatem ex eo. Et si aliqui planetæ aspexerint eum: ostendent singuli operationem eorum. Et si Luna fuerit impedita, & peruenerit ad locum suum secundum Natiuitatem, uel ad eius oppositum: habebit periculum illo die. Et si maleuolus peruenerit in Reuolutione ad locum Lunæ, & aspexerit Lunam: significat ægritudines & tristitias & angustias, & maximè si est maleuolus dominus anni, & est in Reuolutione in loco contrario. Et si peruenerit Luna ad locum maleuoli secundum natiuitatem: idem accidet. Quando uerò Luna in Reuolutione anni est associata per figuram beneuolo uel maleuolo. Cum perueniet ad corpus illius beneuoli uel maleuoli, uel ad Radium alicuius eorum: significat bona uel mala secundum * Natiuitatẽ planetę. Et quando perueniet ad Planetam significantem secundum Natiuitatem bonum uel malum, in illo die operationem ostendet. Et cum aliquis planeta ingredietur in aliquo tempore ad gradum, in quo erat diuisio uel diuisor, uel ad gradum ascendentis † inceptionis, uel ad gradum ascendentis Reuolutionis, uel ad radios aliquorum Planetarum, uel partes, uel duodenas particulas, uel ad dominas eorũ: mouet significationem secundum naturã propriam. Et si aspexerit planeta locum alterius planetæ, à quocunque aspectu: renouabit significationem ipsius. Et quando ingredietur planeta habens dignitatem in anno ad duodenarium signi, uel planetæ cuius fuerit duodenarium: significat eandem significationem prædictorum planetæ ac sig. ni. Verbi gratia. Duodenarium quarti loci accidet ad secundum signum, dicimus quidem, quod cum ingredietur ad locum illum planeta, habens dignitatem in anno: tractabit ea quæ pertinent ad domos & opes, habent quidem & alias significationes planetæ secundum distantiam domorum unius ab alio, de quibus nihil dicimus pro eo quod potest † addicens eas coniecturare. Cum enim significauerint aliquid planetæ, tam secundum Radicem, quàm secũdum Reuolutionem: certiores

natiuitatis. addiscens.

certiores erunt definitiones euentuum. Oportet quidem aspicere in ingressibus cui planeta ingrediens configuratur de planetis secundum natiuitatem uel secũ dum Reuolutionem. Et si configurantur Planetæ secundum Natiuitate: significat euentum esse, ex causa precedenti. Si autem configurantur Planetæ secũ dũ Reuolutionẽ: significant ex causa superuenienti, & si nõ configurãtur alicui uel de his qui sunt secundum natiuitatẽ uel Reuolutionem: significat euentum esse ex causa improuisa.

DE DIVISIONE CApitis & Caudæ.

Disponit quidem caput draconis tres annos. Et significat prosperitatẽ & diuitias ex contentione, & amicitiã erga excellentes personas, & amplectet ludicia, & cõsequetur bona, & * credet enar *autoritatem eius habebit oratio.* tans, & dominabitur pluribus & ab hęreditate consequet utilitatẽ & patiet læsionem à magia, & sanabitur. Deinde Cauda disponit annos duos & significat q̃d in his annis patietur mala, & inimicabitur cum amicis suis, & damnificabitur tam ipse, quam uxor eius, & cadẽt in ægritudinẽ pessimam, & sanabitur ab ea. Et si Veneris caput secũdum Radicem in ascendente: habebit in tribus annis homo ipse uitam regiam. Et si cum eo fuerit Iupiter, aut Luna uel Venus: addetur gloria eius. Et si fuerit cauda in ascendẽti: ruet in praua. Et si fuerit caput in Ariete, ditabit. Et si fuerit ibi cauda depauperabit. Et si fuerit caput in tertio loco: dominabitur fratribus suis, cauda uerò si fuerit: erit minimus fratrum suorũ. Oportet aũt in Reuolutione anni aspicere Lunam, ac dominum eius: si fuerint boni esse, & associati per figuram beneuolis: significant enim bonam habitudinem & sanitatem atq; prosperitatem. Si uerò fuerit mali esse: non erit bonum in illo anno, aspicias aũt duodenariũ Lunæ, & si aspicitur à maleuolis: erit peius. Et si Luna ab aliquo non aspicit, nec aspicit ipsum ascendens: nitetur quidem in illo anno acquirere aliquid, non tamẽ acquiret. Et scito quod Sol cõbutens Planetas est peior maleuolo, & si à malo aspicitur: significat combustiones & exilia, & si à Saturno aspiciatur patietur ægritudinem longam uel mortem. Si uerò à Marte occisionem uel † figuram. Et *fugam.* si Iupiter quidem & Venus in angulis fuerint uel in succedẽtibus angulorum secundum Natiuitatem, uel secundum Reuolutionem: significant bona & gloriam ab hominibus, & fœdera amicitiæ. Venus autem non habet eandem potentiam Ioui prætereq; ad Muliebria & ad utilitates habendas à nobilibus Mulierib. amplius ad delectationes. Et si Mars & Saturnus in huiusmodi fuerint locis, ad uersitates significãt in natis: benefaciẽdo uituperabitur & iniuriabuntur ergo eũ homines quibus non nocuit. Et si fuerit Rex, minuetur esse regni sui, & consanguineorũ atq; domus, & ruet in maxima infortunia, ut necessariorũ etiã fiat indigẽs Et si de mediocrib. fuerit esse domº sing † tractabit. Et si Saturnus fuerit in huiusmodi locis: erit semper in cogitationibus & in solicitudinibus se ipsum redarguens, & ad alios noxius. Si uerò fuerit Mars erit audax & * uacuus & in rebus pluribus satagens. Et si fuerit Mercurius cum Ioue erit solers & consultibilis, & eloquens, & intelligens, & ab omnibus delectabilis uel dilectus, & laudatus ab omnib. etiam mẽdacia dicẽs credetur, & forte fiet Regum notarius. Et si aliquis uoluerit scire quo tempore accipiet rumores iucundos, & in quo recipiet rumores luctuosos, aspiciat Mercurium suum secundum natiuitatem. Cũ eũ aspexerint ipsum beneuoli, uel radius Solis aut Lunæ cõuenientes: peruenietad eũ rumor bonus. Si uero fuerit in illo signo Luna, & cum eo maleuolus: accipiet rumores aduersos. Et si fuerit orientalis ☿ inspicitur à beneuolis atque maleuolis accipiet: minus rumores, quoties aũt peruenietIupiter & Venus ad locũ Solis uel Lunæ uel ad quadrata eorum, & fuerit signum unũ de angulis, & secundum Reuolutionem non aspicitur à maleuolo tempore natiuitatis Mercurius: peruenient rumores boni & iucundi & utiles. Item cũ fuerit dominus anni in Reuolutiõe benè dispositus: significat salutem & sanitatem corporis. dominus etiam patris fortunæ benè dispo-

nit &

nit & significat diuitias & utilitatem. Et si fuerint mali esse: contrarium facias eti am & directionẽ, accipiens ipsam in mẽ sibus & diebus. Quando autem perue- niet Sol ad locum ubi fuerit Mars, con- tinget uerò Martem esse, ubi fuerat Lu- na secundum natiuitatem: dicas à nato effluï sanguinem. Et quando perueniet Luna ad locum Veneris, non existente maleuolo, optimum est. Et si erit cum Marte: consequetur operationes Vene reas. Et si Saturnus aspexerit uel coniun gitur, significat * fricatem ipsorum. Et quando peruenit Saturnus ad suum ter minum inducit utilitates, quando uerò peruenerit Luna ad locũ Mercurij: secũ dum qualitatem loci diffinias: & quãdo perueniet ad ascendens: eleuat cogita- tiones, quãdo uerò perueniat ad mediũ Cœli: significat secundũ naturam aspici- entiũ eam stellarum, erit aũt figura con ueniens quærenti operationem, qñ uerò perueniet ad angulũ terræ: erit bona erga occultibilia & consilia, & furta, at- que incantationes uel uene- ficia, & ad credentiam secretorum.

FINIS.

BASILEÆ,

EX OFFICINA PETRIA- NA. ANNO M. D. LIX. MENSE SEPTEMBRI.

